ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Erikson_Steven-MKP2_Dum_mrtvych.pdb

PDB Name: Erikson-MKP2-Dum mrtvych
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 3.4.2008
Modification Date: 3.4.2008
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Steven Erikson
DŮM MRTVÝCH
Příběh
z malazské Knihy Padlých

TALPRESS

Copyright © 2000 by Steven Erikson
Translation © 2003 Dana Krejčov
Cover design © 2003 Robert Čermák

This edition is published by arrangement with Transworld Publishers, a division of The Random House Group Ltd. All rights reserved.
This provision is an integrál part ot this Agreement and the printing of said copyright notice shall be a condition of the right to publish granted herein.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez souhlasu nakladatele.

ISBN 80 7197 218 5

Tento román věnuji dvěma pánům:
Davidu Thomasi jr., který mě přivítal v Anglii
a představil jistému agentovi, a Patricku Walshovi,
agentovi, jemuž mě představil.
Během let jste mi hodně věřili
a za to vám děkuji.

PODĚKOVÁNÍ
Velice děkuji následujícím lidem za jejich podporu: osazenstvu Café Rouge v Dorkingu (stále dodávali kávu…); lidem ze Psionu, jejichž neobyčejné 5 Series byly domovem první verze této knihy; Darylovi a osazenstvu Café Hosete; a samozřejmě Simonu Taylorovi a všem ostatním z Transworldu.
Své rodině a přátelům vděčím za jejich víru a povzbuzování, neboť bez nich by to, čeho jsem dosáhl, moc neznamenalo. Také děkuji Stephenu a Rossu Donaldsonovým za jejich laskavá slova, Jamesi Barclayovi, Seanu Russelovi a Ariel. A nakonec velice děkuji těm čtenářům, kteří si udělali čas a na nejrůznější webové stránky napsali své připomínky - psaní je osamělá činnost, ale díky vám to nebylo tak hrozné.

OSOBY
Na Stezce rukou

Icarium: jaghutský míšenec a tulák
Mappo: jeho trellský společník
Iskaral Pust: velekněz stínu
Ryllandaras: Bílý šakal, d'ivers
Messremb: převtělenec
Gryllen: d'ivers
Mogora: d'ivers, žena

Malažané

Felisín: nejmladší dcera z rodu Paranů
Heborik Lehkoruký: historik ve vyhnanství a bývalý Fenerův kněz
Baudín: společník Felisín a Heborika
Šumař: 9. oddíl, Paliči mostů
Kvítko: návštěvník z Darúdžhistánu
Apsalar: 9. oddíl, Paliči mostů
Kalam: kaprál 9. oddílu, Paliči mostů
Kalous: císařský historik
Kulp: mág kádru, 7. armáda
Mallik Rel: hlavní rádce sedmiměstské vrchní pěsti
Sawark: velitel stráží v otataralovém dole, Lebeň
Pella: voják v Lebeni
Pormqual: sedmiměstská vrchní pěst, v Arenu
Blistig: velitel arenské gardy
Kabrňák: velitel Spáru
Lull: kapitán od sialských mariňáků
Chenned: kapitán, 7. armáda
Sulmar: kapitán, 7. armáda
List: kaprál, 7. armáda
Sekáč: sapér
Packal: sapér, žena
Gesler: kaprál, pobřežní stráž
Bouřlivák: voják, pobřežní stráž
Pravda: rekrut, pobřežní stráž
Očko: lučištník
Perel: Spár
kapitán Keneb: uprchlík
Selv: Kenebova manželka
Minala: Selvina sestra
Kesen: prvorozený syn Keneba a Selv
Vaneb: druhorozený syn Keneba a Selv
kapitán: majitel a velitel obchodního plavidla Špunt
Křivák: vísecký kravácký pes
Píďa: hengeský palácový psík

Visečtí

Coltain: pěst, 7. armáda
Temul: mladý kopiník
Sormo E'nath: zaklínač
Nil: zaklínač
Nether: zaklínačka
Bult: zkušený velitel a Coltainův strýc

Rudé čepele

Baria Setral (Dosin Pali)
Mesker Setral: jeho bratr (Dosin Pali)
Tene Baralta (Ehrlitan)
Aralt Arpat (Ehrlitan)
Lostara Yil (Ehrlitan)

Šlechtici z Psího řetězu (malazští)

Nethpara
Lenestro
Pullyk Alar
Tumlit

Vyznavači Apokalypsy

ša'ik: vůdkyně povstání
Leoman: kapitán, Apokalypsa na Raraku
Toblakai: osobní strážce a válečník, Apokalypsa na Raraku
Febryl: mág a rádce ša'ik
Korbolo Dom: odpadlá pěst, velitel pouštního vojska
Kamist Reloe: velemág pouštního vojska
L'orik: mág, Apokalypsa na Raraku
Bidithal: mág, Apokalypsa na Raraku
Mebra: špeh v Ehrlitanu

Ostatní

Salk Elan: poutník na mořích
Šán: ohař stínu, fena
Geryk: ohař stínu
Slepucha: ohař stínu, fena
Baran: ohař stínu
Křižák: ohař stínu
Moby: zmok
Hentos Ilm: t'lanimasský kostěj
Legana Brede: T'lan Imass
Olar Ethil: t'lanimasský kostěj
Kimlok: tannoský poutník duší
Beneth: král zločinu
Irp: malý služebník
Ruddy: stejně malý služebník
Apt: aptorianská démonka
Panek: dítě
Karpolan Demesand: kupec
Bula: hostinská
Kotilion: bůh a patron asasínů
Stínupán: vládce dómu stínu
Rellok: sluha

ÚVOD
Co jako rozmazanou skvrnu na obzoru zříš,
co bys nemohl zakrýt
zdviženou dlaní?

Paliči mostů
Toc Mladší

1163. rok spánku Ohnice
devátý rok vlády císařovny Laseen
Rok čistky
D
o Soudného kruhu se přišoural ze Třídy duší, znetvořená masa much. Po těle mu bezduše bloudila menší hejna, černá a lesklá. Šílené chuchvalce občas odpadly, a když dopadly na dlažbu, rozletěly se na všechny strany.
Blížil se konec Žíznivé hodiny a za ním klopýtal kněz, slepý, hluchý a němý. Na počest svého boha se dnes služebník mistra Kápě, pána smrti, připojil ke svým společníkům, kdy se všichni svlékli a natřeli se krví popravených vrahů, krví uchovávanou v obrovských amforách stojících u stěn chrámové lodi. Bratří pak vyšli v průvodu do ulic Unty, aby přivítali šotky svého boha a připojili se ke smrtelnému tanci o posledním dni období hniloby.
Strážní v kruhu se rozestoupili, aby kněze nechali projít, a pak couvli ještě dál před bzučícím mračnem, jež se za ním táhlo. Obloha nad Untou byla spíš šedá než modrá, jak se mouchy, které se za úsvitu snesly na hlavní město Malazské říše, nyní vznesly a pomalu letěly nad zálivem ke slaniskům a zatopeným ostrovům za útesem. S obdobím hniloby

přicházel mor a toto období za posledních deset let přišlo třikrát, což bylo neslýchané.
V kruhu to stále bzučelo, vzduchem jako by poletovala černá zrnka. Někde ve městě zakňučel pes na pokraji smrti, ale ne dost blízko, a u kašny uprostřed kruhu opuštěná mula, která se tu dříve zhroutila, stále ještě chabě kopala. Do zvířete lezly všemi tělesnými otvory mouchy a nyní bylo nafouklé plyny. Jak již byly muly umíněné, i tahle měla zcepenět už před hodinou. Když kněz poslepu klopýtal kolem, mouchy se jako závoj zvedly z muly a připojily se k těm, které již lezly po něm.
Felisín, čekající s ostatními, bylo jasné, že kněz mistra Kápě míří přímo k ní. Měl deset tisíc očí, ale ona si byla jistá, že se všechny upírají na ni. Ale ani tato hrůza nenarušila otupělost, která na ní ležela jako dusící pokrývka. Cítila děs, ale spíš jako vzpomínku na strach než strach, jejž si uvědomuje přímo.
Na první období hniloby, které prožila, si vzpomínala jen matně, zato na druhé měla jasné vzpomínky. Zhruba před třemi lety tento den pozorovala z bezpečí rodinného sídla, z pevného domu se zavřenými a látkou utěsněnými okenicemi, kde za dveřmi stála ohřívadla a kolem vysokých, skleněnými střepy lemovaných zdí nádvoří se vlnil ostrý kouř z istaarlového listí. Poslední den období a Žíznivá hodina pro ni byly časem hnusu, protivné a nepříjemné, ale nic víc. Tehdy příliš nepřemýšlela o množství městských žebráků a zatoulaných zvířat bez přístřeší, dokonce ani o chudších obyvatelích, které v následujících dnech nahnali do uklízecích čet.
Totéž město, ale jiný svět.
Felisín napadlo, jestli stráže kněze nezadrží, když se přiblížil k obětem čistky. S ostatními v řadě teď byla svěřencem císařovny - zodpovědnost za ně měla Laseen - a knězovy kroky bylo možné považovat za slepé a náhodné, vedené shodou okolností, ne záměrem, třebaže Felisín věděla, že je to naopak. Zastaví ho gardisté v okřídlených přilbicích a vyvedou ho bezpečně z Kruhu?
"Myslím, že ne," řekl muž dřepící napravo od ní. V přivřených očích, hluboko zapadlých v důlcích, se mu blýsklo něco, co snad mohlo být pobavení. "Všiml jsem si, jak přebíháš pohledem od gardistů ke knězi a zase zpátky."
Zamlklý hromotluk nalevo od ní pomalu vstal a natáhl řetěz. Felisín sebou cukla, když se jí okov zaryl do masa, jak muž zkřížil paže na nahé, zjizvené hrudi. Na blížícího se kněze se zamračil, ale nic víc.
"Co ode mě chce?" zeptala se Felisín šeptem. "Co jsem udělala, že jsem si vysloužila pozornost kněze mistra Kápě?"
Dřepící muž se na patách zaklonil a nastavil hlavu odpolednímu slunci. "Královno snů, slyším z těch plných, sladkých rtů sebestředné mládí? Nebo je to jenom obvyklý postoj urozené krve, kolem níž se točí celý vesmír? Odpověz, prosím, přelétavá královno!"
Felisín se zamračila. "Cítila jsem se lépe, když jsem si myslela, že spíš - nebo že jsi umřel."
"Mrtví nedřepí, holka, ti leží. Kněz mistra Kápě nepřichází pro tebe, nýbrž pro mě."
Tehdy se k němu otočila, až řetěz zachřestil. Vypadal spíš jako vysušená ropucha než jako člověk. Hlavu měl holou a tvář pokrytou sítí tetování, které mu zastíralo kůži jako svraštělý rukopis. Na sobě měl jen vyrudlou, rozedranou bederní roušku. Lezly po něm mouchy, nechtěly ho opustit a tančily dál - ale ne, uvědomila si Felisín, na bezútěšnou hudbu mistra Kápě. Muž byl celý potetovaný - kančí hlava překrývala jeho vlastní, složité bludiště křivek, kudrnatá srst se mu vinula po pažích a pokrývala i nahá stehna a lýtka a v kůži na nohou měl dokonale vyvedené kančí paznehty. Felisín byla dosud příliš ponořená do sebe, příliš otupělá šokem, aby věnovala pozornost svým společníkům na řetěze: tento muž byl knězem Fenera, kance léta, a mouchy to zřejmě věděly, pochopily to natolik, že změnily svůj šílený pohyb. Felisín se s morbidním zaujetím dívala, jak se mu shromažďují na pahýlech, jimiž měl zakončená zápěstí, ale stará vazivová tkáň byla jediným místem na jeho těle, které nepatřilo Fenerovi, a cestičky, jimiž se šotci k pahýlům dostávali, se nedotkly jediné tetované linky. Mouchy tančily vyhýbavý tanec - nicméně to byly stále dychtivé tanečnice.
Fenerův kněz byl poslední v řadě a okovy měl kolem kotníků, všichni ostatní měli úzké železné náramky kolem zápěstí. Kněz měl nohy zvlhlé krví a kolem nich mu bzučely mouchy, ale nepřistály. Všimla si, jak otevřel oči, když se mu kdosi postavil do světla.
Dorazil kněz mistra Kápě. Řetěz se pohnul, jak se muž po Felisínině levici odtáhl, jak nejdál to šlo. Zeď za ní byla rozpálená, kachle - s namalovanými výjevy císařských slavností - byly přes tenkou látku otrocké haleny kluzké. Felisín hleděla na mouchami obklopeného muže, jenž mlčky stál před dřepícím Fenerovým knězem. Neviděla z něj ani kousek těla, nic z muže samotného - mouchy ho zabraly celého a on pod nimi žil v temnotě, kde se ho nemohlo dotknout ani horko. Mračno kolem něj se roztáhlo a Felisín couvla, když jí na nohou přistály studené hmyzí nožičky a šplhaly nahoru - přitáhla si okraj haleny k tělu a pevně stiskla stehna.
Fenerův kněz promluvil a nevesele se přitom usmíval. "Žíznivá hodina dávno minula, akolyto. Vrať se zpět do chrámu."
Služebník mistra Kápě neodpověděl, ale bzučení se změnilo, až hudba křídel vibrovala Felisín v kostech.
Kněz přimhouřil oči a změnil tón. "Aha, no dobře. Kdysi jsem byl opravdu Fenerovým služebníkem, ale už ne, už celé roky ne - Fenerův dotek ale z mé kůže smýt nejde. Přesto se zdá, že ačkoliv kanec léta mě nechová zrovna v lásce, tebe má rád ještě méně."
Felisín se zachvěla, jak bzučení much náhle vytvořilo slova, kterým rozuměla. "Tajemství… ukázat… hned…"
"Tak do toho," zavrčel bývalý služebník Fenera, "ukaž mi to."
Tehdy snad konal Fener, rozzuřený bůh se ohnal - Felisín si tu chvíli bude pamatovat a často na ni bude myslet - či to bylo tajemství poťouchlých nesmrtelných, žert, jaký nedokázala pochopit, ale v té chvíli stoupající vlna hrůzy prolomila její otupělost, jak se mouchy rozletěly na všechny strany, a pod nimi se objevilo… nic.
Bývalý Fenerův kněz sebou trhl, jako by dostal políček, a vykulil oči. Půl tuctu stráží v Kruhu vykřiklo, ten zvuk se jim sám vyrval z hrdla. Řetězy se napjaly, jak ostatní v řadě vyskakovali, jako by chtěli uprchnout. Železné kruhy zasazené do zdi zaskřípaly, ale vydržely, stejně jako řetězy. Strážní přiběhli a vězni se zase pokorně stáhli.
"Tak tohle," zamumlal roztřeseně tetovaný, "nebylo vhodné."

Uběhla hodina, hodina, kdy se záhada, šok a hrůza z kněze mistra Kápě zanořily hluboko do jejího nitra, kde se z nich stala jen další vrstva, nikoliv poslední v té nekonečné noční můře. Akolyta mistra Kápě… který tam nebyl. Bzučení křidélek vytvářející slova. Byl to snad sám mistr Kápě? Sestoupil snad pán smrti mezi smrtelníky? A proč se zastavil před bývalým knězem Fenera - co se skrývalo za tímto odhalením?
Otázky se ale pomalu vytratily, otupělost se vrátila, stejně jako chladné zoufalství. Císařovna provedla čistku šlechty a po zkráceném obvinění a usvědčení ze zrady, které skončilo v řetězech, zbavila domy a rody jejich majetku. Bývalý kněz po její pravici ani drsný hromotluk se všemi znaky obyčejného zločince nalevo si očividně nemohli činit nároky na urozenou krev.
Tiše se zasmála, čímž oba muže překvapila.
"Takže jsi odhalila tajemství mistra Kápě, holka?" zeptal se bývalý kněz.
"Ne."
"Co tě tedy tak pobavilo?"
Zavrtěla hlavou. Čekala jsem, že se dostanu do dobré společnosti, co je to za zvrácenou myšlenku? Tady to máš, právě ten postoj rolníků toužících po tom, aby tě mohli roztrhat, právě to palivo, k němuž císařovna přiložila plamen -
"Dítě!"
Ten hlas patřil staré ženě, byl stále povýšený, ale s nádechem zoufalé touhy. Felisín na chvíli zavřela oči, pak se narovnala a zadívala se na hubenou stařenu stojící za rváčem. Žena na sobě měla noční košili, potrhanou a zašpiněnou. Ušlechtilou krví, ničím míň. "Urozená paní Gaesen."
Stará paní natáhla třesoucí se ruku. "Ano! Žena urozeného pána Hilraka! Jsem urozená paní Gaesen…" Znělo to, jako by zapomněla, kdo je, a teď se zamračila, vrásčitou tvář pokrytou popraskanou vrstvou líčidla, a upřela na Felisín zarudlé oči. "Já tě znám," zasyčela. "Rod Paranů. Nejmladší dcera. Felisín!"
Felisín zamrazilo. Odvrátila se a upřela zrak přímo před sebe na Kruh, kde se strážní opírali o píky, podávali si láhev piva a odháněli poslední mouchy. Dorazila kára pro mrtvou mulu. Slezli z ní čtyři upopelení muži s provazy a háky. Za zdmi kolem Kruhu se zvedaly malované věže a kupole Unty. Toužila po stinných ulicích mezi nimi, toužila po rozmazleném životě, jejž vedla ještě před týdnem, jak na ni Sebry štěkal příkré rozkazy, když projížděla svou oblíbenou klisnu. A ona, při přesné obrátce, vzhlédla a uviděla řadu olověnců se zeleným listím, oddělující jízdárnu od rodinných vinic.
Hromotluk vedle ní zabručel. "Pro mistra Kápě, ta čubka má ještě smysl pro humor."
Která čubka? říkala si Felisín, ale podařilo se jí tvářit se dál vyrovnaně, dokud se neztratila v příjemných vzpomínkách.
Bývalý kněz se zavrtěl. "Sesterská hádka, co?" Zarazil se a suše dodal: "Zřejmě zašla trochu daleko."
Hromotluk znovu zabručel a předklonil se, až jeho stín dopadl na Felisín. "Kněz zbavenej kutny, co? To se císařovně nepodobá, že by nějakýmu chrámu prokazovala laskavosti."
"To taky neudělala. Já o svou zbožnost přišel už dávno. Císařovna by byla určitě raději, kdybych byl zůstal v klášteře."
"Jako by jí na tom záleželo," ohrnul nos rváč a znovu se narovnal.
Urozená paní Gaesen chrčela: "Musíš s ní promluvit, Felisín! Poprosit ji! Mám bohaté přátele -"
Hromotluk se uchechtl. "O kus dál v řadě, babo, tam najdeš svý bohatý přátele!"
Felisín jen potřásla hlavou. Promluvit s ní, už je to pár měsíců. Ani když otec zemřel, nemluvila jsem s ní.

Rozhostilo se ticho, táhlo se dál a blížilo se tichu před touto výměnou názorů, ale pak si bývalý kněz odkašlal, odplivl si a zamumlal: "Nemá smysl hledat spásu u ženy, která jenom plní rozkazy, paní, nemluvě o tom, že být sestrou tady toho děvčete -"
Felisín sebou škubla a na bývalého kněze se zamračila. "Myslíš si snad -"
"On si nic nemyslí," zavrčel rváč. "Zapomeň na krev, na to, co v ní má být podle tvýho pohledu na věc. Tohle je práce císařovny. Možná si myslíš, že je to osobní, možná si to musíš myslet, když jseš to, co jseš…"
"Co jsem?" Felisín se drsně zasmála. "Který dům tě považuje za svého člena?"
Hromotluk se zakřenil. "Dům hanby. No a co? Ten tvůj nevypadá o nic míň uboze."
"Jak jsem si myslela," odtušila Felisín a pravdu jeho poslední poznámky se jí dařilo ignorovat jen s obtížemi. Zamračila se na strážné. "Co se děje? Proč tu jenom tak sedíme?"
Bývalý kněz si znovu odplivl. "Žíznivá hodina minula. Dav tam venku potřebuje zorganizovat." Vzhlédl k ní. "Rolníky je třeba vyprovokovat. My jsme první, děvenko, a je třeba z nás udělat odstrašující příklad. To, co se stalo tady, v Untě, otřese každým šlechticem v císařství."
"Nesmysl!" štěkla urozená paní Gaesen. "Budou s námi nakládat slušně. Císařovna s námi bude muset nakládat slušně -"
Hromotluk zabručel potřetí - asi to měl být smích, usoudila Felisín - a řekl: "Kdyby byla hloupost zločinem, paní, zatkli by tě už před lety. Ten skřet má pravdu. Jen málokdo z nás se dostane až na otrokářský lodi. Ten průvod po Kolonádě bude jedna dlouhá krvavá lázeň. Ale víš," dodal a zadíval se na strážné, "starýho Baudína žádnej dav sedláků na kusy neroztrhá…"
Felisín se strachem stáhl žaludek. Potlačila zachvění. "Nebude ti vadit, když se budu držet ve tvém stínu, Baudíne?"
Podíval se na ni. "Na můj vkus jseš kapku moc baculatá." Otočil se a dodal: "Ale dělej si, co chceš."
Bývalý kněz se naklonil blíž. "Když na to tak myslím, děvenko, tohle vaše soupeření mi nějak nesedí s drby a pranicemi. Tvá sestřička si spíš chce být jistá -"
"Je to pobočnice Tavore," skočila mu Felisín do řeči. "Už není moje sestra. Vzdala se našeho rodu na císařovnino zavolání."
"Stejně mám pořád pocit, že je to něco osobního."

Felisín se zamračila. "Jak bys ty o tom mohl něco vědět?"
Muž se lehce, ironicky uklonil. "Kdysi zloděj, pak kněz, teď historik. Dobře znám, v jak napjatém postavení šlechta je."
Felisín pomalu vykulila oči a v duchu se proklínala za svou hloupost. Dokonce i Baudín - který to nemohl neslyšet - se předklonil a pátravě se na bývalého kněze zadíval. "Heborik," řekl. "Heborik Lehkoruký."
Heborik zvedl paže. "Tak lehký, jak je to jen možné."
"Napsal jsi tu revidovanou historii," vyhrkla Felisín. "Spáchal jsi zradu -"
Heborik v hraném úleku zvedl huňaté obočí. "Bohové chraňte! Jen filozofická odchylka v názorech, nic víc! Kalousova vlastní slova při procesu - na mou obranu, Fener mu žehnej."
"Ale císařovna neposlouchala," podotkl Baudín s úsměvem. "Nakonec jsi ji nazval vražednicí a pak jsi měl tu drzost tvrdit, že tu práci zvorala!"
"Našel jsi zakázanou kopii, co?"
Baudín zamrkal.
"V každém případě," pokračoval Heborik k Felisín, "hádám, že tvá sestřička pobočnice má v plánu dostat tě na loď v jednom kuse. To, jak váš bratr zmizel v Genabakis, zabilo vašeho otce… jak jsem slyšel," dodal. "Ale tvou sestru popíchly ty řeči o zradě, viď? Očistit rodinné jméno a to všechno -"
"Od tebe to zní rozumně, Heboriku," prohlásila Felisín hořce, ale už jí na tom nezáleželo. "Rozešly jsme se s Tavore v názorech a tady teď vidíš výsledek."
"V názorech nač přesně?"
Neodpověděla.
Lidé na řetěze se náhle pohnuli. Strážní se narovnali a otočili se k Západní bráně Kruhu. Felisín zesinala, když spatřila, jak na svém bělouši, koni z paranského chovu, no tohle, přijíždí její sestra - nyní pobočnice Tavore, dědička Lorn, jež zahynula v Darúdžhistánu. Po jejím boku byla všudypřítomná J'antar, mladá krasavice s dlouhými medovými vlasy, podle nichž získala jméno. Nikdo netušil, odkud se vzala, ale teď z ní byla Tavořina osobní pobočnice. Za nimi jela dvacítka důstojníků a setnina těžké kavalerie. Vojáci byli cizinci a vypadali exoticky.
"Pěkná ironie," zamumlal Heborik a prohlížel si jezdce.
Baudín si odplivl. "Rudý čepele, ty hnusný parchanti."
Historik po něm pobaveně loupl okem. "Ve svém povolání jsi hodně cestoval, co, Baudíne? Viděl jsi mořské hradby Arenu, viď?"
Muž se ošil a pokrčil rameny. "Za svůj život jsem na jedné dvou palubách stál, skřete. Kromě toho," dodal, "se o nich po městě už nějakej časek povídá."
V oddíle Rudých čepelí došlo k rozruchu a Felisín viděla, jak se rukama v kroužkových rukavicích chápou zbraní a obracejí hlavy ve špičatých přílbách k pobočnici. Sestřičko Tavore, to tě zmizení našeho bratra tak hluboce ranilo? Jak velký neúspěch si musíš představovat, že toužíš po takové odplatě… a pak, abys dokázala svou naprostou věrnost, jsi mezi mnou a matkou volila symbolickou oběť. Copak ti nedošlo, že v obou případech ti po boku stál mistr Kápě? Aspoň je teď matka se svým milovaným manželem… Dívala se, jak Tavore obhlíží stráže, pak cosi poznamenala k J'antar, jež pak popojela k Východní bráně.
Baudín znovu zabručel. "Vypadá mile. Nekonečná hodina začíná."

Jedna věc byla obvinit císařovnu z vraždy, ale něco zcela jiného předpovědět, co udělá příště. Kdyby jen poslechli mé varování. Heborik sebou trhl, když vyrazili na cestu a okovy se mu tvrdě zaryly do kotníků.
Civilizovaní lidé si dávali spoustu práce, aby odhalili měkké bříško své psýchy - degenerovanost a citlivost byly známkami lepšího rodu. Oni to měli snadné, byli v bezpečí, a to byl nakonec celý problém: vystavování rozmazleného nadbytku, který pálil v krku chudáky víc než jakékoliv ostentativní předvádění majetku.
Heborik to napsal ve svém traktátu a nyní musel přiznat hořký obdiv k císařovně a pobočnici Tavore, jež v tomto byla Laseeniným nástrojem. Přehnaná krutost půlnočního zatýkání - vyražené dveře, rodiny vyvlékané z postelí za nářku služebnictva - vyvolala první šok. Šlechtici, omámení nedostatkem spánku, pak byli sehnáni do chumlu, spoutáni a museli stát před opilým soudcem a porotou ze žebráků sehnaných v ulicích. Právě tenhle trpký a nezastřený výsměch spravedlnosti zničil poslední zbytky naděje na civilizované zacházení - zničil samotnou civilizaci a zanechal jen zmatek divošství.
Jeden šok za druhým, drásání těch měkkých bříšek. Tavore své příbuzné zná dobře, zná jejich slabiny a nelítostně jich využila. Co mohlo někoho dohnat k takové zlotřilosti?
Když se chudáci doslechli podrobnosti, natlačili se do ulic a vykřikovali svůj obdiv k císařovně. Následovaly pečlivě naplánované pouliční bouře, rabování a vraždění po celé Šlechtické čtvrti, jež vyřídily těch pár vybraných šlechticů, kteří nebyli zatčeni - dost na to, aby ukojili krvežíznivý dav, poskytli tváře, na něž mohl soustředit svůj vztek a nenávist. Následovalo znovuzavedení pořádku, jinak by město chytilo plamenem.
Císařovna udělala jen několik málo chyb. Využila příležitosti sehnat nespokojence a nezadané akademiky, aby hlavní město sevřela v pěsti a ospravedlnila potřebu dalších oddílů, dalších rekrutů, lepší ochrany před proradnými intrikami šlechticů. A za tuto vojenskou expanzi se zaplatilo zabaveným majetkem. Skvělý tah, byť byl nasnadě, a nyní silou Císařského ediktu probíhal říší a krutá zuřivost se postupně zmocňovala všech měst.
Hořký obdiv. Pořád měl nutkání plivat, což ho nepostihlo od časů, kdy uřezával měšce v Myší Díře v Malazu. U většiny lidí na řetěze viděl šok. Většina z nich byla v nočních košilích, umazaných a poplivaných, takže postrádali společenské brnění obvyklého oděvu. Rozcuchané vlasy, ohromené výrazy, zlomený postoj - všechno, po čem chátra za Kruhem toužila, hladověla -
Vítejte v ulicích, pomyslel si Heborik, když je strážní popohnali. Pobočnice hleděla přímo před sebe, v sedle rovná jako

pravítko, s hubenou tváří staženou tak, že zůstaly jen rovné čáry - oči jako škvírky, vrásky kolem rovných úst téměř beze rtů - hrome, do vínku toho moc nedostala, co? Krásy se dostalo mladší sestře, té dívčině, co klopýtala krok před ním.
Heborik upřel oči na pobočnici Tavore, zvědavě hledal něco - snad záblesk zlovolné radosti - když ledovým pohledem přelétla řadu a nakratičko se zdržela u sestry. Ale to bylo jediné, co odhalila, poznání, nic víc. Vzápětí se zadívala jinam.
Strážní otevřeli Východní bránu dvě stě kroků před nimi u čela spoutané řady. Starobylým obloukem zahřmělo ječení davu, vlna zvuku narazila na vojáky a vězně bez rozdílu, odrážela se od vysokých zdí a stoupala mezi hejny vyplašených holubů, vzlétajících z okapů. Plácání křídel se dolů neslo jako zdvořilý potlesk, i když Heborik usoudil, že ironický dotek bohů tu oceňuje jen on sám. Aby sám něco udělal, nepatrně se uklonil.
Mistr Kápě si schovává svá prokletá tajemství. Tak, Fenere, ty stará svině, tohle svrbění si nikdy nedokážu poškrábat. Tak se dívej, dávej pozor, viz, co se stalo s tvým zbloudilým synem.
* * *
Jednou částí mysli se Felisín držela zdravého rozumu, držela se jej zuby nehty tváří v tvář šílenému víru. Vojáci stáli po celé délce Kolonády v trojřadu, ale dav v tom naježeném kordonu stále znovu nacházel slabá místa. Felisín to pozorovala, odtažitě, i ve chvíli, kdy se po ní chátra sápala, bušila do ní pěstmi, a před očima se jí míhaly rozmazané tváře, aby na ni mohly plivnout. A zároveň ji objaly silné paže - paže bez rukou, se zjizvenými, zkrabatělými pahýly, a stále ji postrkovaly kupředu. Kněze se nikdo ani nedotkl. Nikdo se neopovážil. A před ní byl Baudín - děsivější než celý dav.
Zabíjel bez námahy. Opovržlivě odhazoval těla stranou, řval, kynul, vyzýval. Dokonce i vojáci na něj zírali, obraceli se k němu při jeho posměškách, zatínali ruce na pikách či jílcích mečů.
Baudín, smějící se Baudín, s nosem rozdrceným dobře mířenou cihlou, kameny se od něj odrážely a otrockou halenu měl na cáry a zmáčenou krví a slinami. Každého, kdo se mu ocitl na dosah, popadl, zakroutil, ohnul a zlomil. Zastavil jedině tehdy, když se něco stalo vepředu, když dav pronikl mezi vojáky - nebo když urozená paní Gaesen klopýtla. Uchopil ji pod rameny, nijak jemně, a postrčil ji dál. A celou dobu klel.
Před ním se hnala vlna strachu, dotek hrůzy vržený zpět na dav. Počet útočníků slábl, i když cihly létaly neustále, některé zasáhly, většina minula. Průvod městem pokračoval. Felisín bolely uši. Všechno slyšela clonou jako z dálky, ale viděla jasně, hledala a nacházela - až příliš často - obrazy, na něž nikdy nezapomene.
Brána již byla na dohled, když došlo k nejvážnějšímu narušení kordonu. Vojáci jako by se vypařili a zuřivý dav se nahrnul do ulice a obklopil vězně.
Felisín zachytila Heborikova slova, když ji prudce postrčil: "Tak tohle je ono."
Baudín zařval. Lidé se kolem nich tlačili, sápali se po nich, drásali je nehty. Z Felisín strhli poslední cáry haleny. Kdosi ji popadl za vlasy a prudce trhl, otočil jí hlavou a snažil se jí zlomit vaz. Uslyšela křik a uvědomila si, že vychází z jejího hrdla. Za ní se ozvalo prsknutí, cítila, jak se ruka v jejích vlasech křečovitě sevřela, pak ji pustila. V uších jí zazněl další jek.
Pohnuli se - nepoznala, zda je strkají či táhnou - a ona zahlédla Heborika, jak vyplivuje krvavý kus kůže. Kolem Baudína se náhle uvolnilo místo. Byl přikrčený a z úst mu vycházel nepřerušovaný proud přístavních nadávek. Utrhli mu pravé ucho i s vlasy a kůží. Spánková kost se mu vlhce leskla v ráně. Kolem něj ležela polámaná těla a jen pár se ještě hýbalo. U nohou měl urozenou paní Gaesen. Chytil ji za vlasy a zvedl. Čas jako by zamrzl, svět se uzavřel kolem tohoto jediného místa.
Baudín vycenil zuby a zasmál se. "Já nejsem žádnej ufňukanej pán," zařval a rozhlížel se po davu. "Co chcete? Chcete krev urozený dámy?"
Dav zařval a dychtivě natahoval ruce. Baudín se znovu zachechtal. "My projdeme, slyšíte mě?" Narovnal se a zvedl urozené paní Gaesen hlavu.
Felisín nepoznala, jestli je stará paní v bezvědomí. Oči měla zavřené, výraz pod špínou a modřinami klidný - skoro jako by omládla. Možná byla mrtvá. Felisín se modlila, aby tomu tak bylo. Něco se mělo stát, něco, co zahustí tuto noční můru do jediného obrazu. Ve vzduchu vládlo napětí.
"Je vaše!" vzkřikl Baudín, druhou rukou uchopil urozenou dámu za bradu a prudce jí otočil hlavou. Vaz křupl a tělo se bezvládně sesulo. Baudín jí obtočil kus řetězu kolem krku, pevně ho napjal a začal řezat. Objevila se krev, takže řetěz vypadal jako pomačkaný šátek.
Felisín zděšeně přihlížela.
"Fenere, smiluj se," zašeptal Heborik.
Lidé oněměli úžasem a couvali, jejich krvežíznivost se vytrácela. Objevil se jakýsi mladý voják, bez přilby, s tváří zbledlou, a když uviděl Baudína, zabrzdil. Za ním se blyštily špičaté přilbice a široké meče Rudých čepelí, jak jezdci pomalu projížděli davem směrem k nim.
Nikdo jiný se nehýbal, jen ten řetěz na krku staré paní. Nikdo málem nedýchal, jen Baudín supěl. Bouře, zuřící za tímto místem, jako by byly tisíc líg daleko.
Felisín se dívala, jak se stařence kymácí hlava, jako výsměch živému pohybu. Vzpomínala na urozenou paní Gaesen, povýšenou, velitelskou, již odkvetlou a místo krásy hledající vznešenost. Co jiného mohla dělat? Spoustu věcí, ale na tom teď nezáleželo. I kdyby byla laskavá, milá babička, bylo by to jedno, nezměnilo by to hrůzu této chvíle.
Hlava se s mlaskavým zvukem oddělila od krku. Baudínovi se zaleskly zuby, když se zadíval na dav. "Měli jsme dohodu," zachraptěl. "Tady je to, co chcete, něco na památku na tento den." Hodil hlavu urozené paní Gaesen do davu, vír vlasů a čůrků krve. Ozval se řev.
Objevili se další vojáci - podpoření Rudými čepelemi - postupovali pomalu, vytlačovali stále ztichlé diváky. Znovu byl nastolen klid podél celé řady - všude jinde kromě kolem Baudína násilím a bez slitování. Jakmile začali pod meči vojáků

umírat lidé, zbytek se rozutekl.
Vězňů, kteří vyšli z Kruhu, bylo asi tři sta. Když se teď Felisín podívala, poprvé uviděla, co zbylo. V některých okovech zůstala jen předloktí, jiné byly úplně prázdné. Na nohou se udržela necelá stovka vězňů. Mnozí leželi na dlažbě, svíjeli se a křičeli bolestí, zbytek se nehýbal.
Baudín se zamračil na nejbližší hlouček vojáků. "Vhodný načasování, plechový palice."
Heborik si odplivl. "Myslíš, že sis vykoupil cestu ven, co, Baudíne? Dát jim, co chtějí. Ale bylo to zbytečné, že? Vojáci byli na cestě. Mohla žít -"
Baudín se pomalu otočil a tvář měl pokrytou krví. "A k čemu, kněz?"
"Takhle jsi uvažoval? Že by stejně zemřela v podpalubí?"
Baudín vycenil zuby a pomalu řekl: "Já prostě hrozně nerad uzavírám dohody s pacholkama."
Felisín zírala na tři stopy řetězu, které ji dělily od Baudína. Mohlo následovat tisíc myšlenek, jedna po druhé - čím bývala, čím byla teď, vězení, které objevila, zevnitř i zvenčí, se jí proplétaly v živé paměti - ale ona myslela, dokázala říci jen jedno: "Už neuzavírej žádné další dohody, Baudíne."
Zadíval se na ni, její slova i tón k němu nakonec pronikly.
Heborik se narovnal a s tvrdým pohledem v očích si ji prohlížel. Felisín se odvrátila, zpola vzdorně, zpola zahanbeně.
Vzápětí vojáci - když odklidili mrtvé - je popohnali dál, ven z brány, na Východní cestu k přístavnímu městečku zvanému Neštěstí. Kde čekala pobočnice Tavore a její družina a také otrokářské lodě z Arenu.
Silnici lemovali sedláci a rolníci, ale nechovali se tak zuřivě jako jejich městští bratranci. Felisín v jejich tvářích viděla hluboký žal, soucit zrozený z jiných ran. Netušila, odkud se u nich bere, a věděla, že právě to, že to neví, je rozdíl mezi ní a jimi. Také věděla, ve své bolesti, škrábancích, modřinách a nahotě, že učení začalo.

KNIHA PRVNÍ

RARAKU

On u mých nohou plaval,
mocnými tempy silných paží
písek probíral.
I zeptal jsem se jej:
Jaká že moře to brázdíš?
A na to on odpověděl mi:
"Já škeble viděl, a tak
zde proto na poušti
pluji vzpomínkami země této,
čímž minulost její uctívám."
Je cesta daleká? otázal se já.
"Netuším," děl on.
"Neboť se utopím mnohem dřív,
než skončím."

Říkání šašků
Theny Bule

KAPITOLA JEDNA
A všichni vtisknout přišli
stopu svou
do stezky,
do suchých větrů vložit
svůj přehnaný nárok
na ascendenci.

Cesta rukou
Messremb
1164. rok spánku Ohnice
10. rok vlády císařovny Laseen
Šestý ze sedmi let Drydžhny Apokalypsy
P
řes pánev se hnal chochol prachu a mířil hlouběji do pouště Pan'potsun Odhan. I když byl sloup prachu jen necelé dva tisíce kroků daleko, jeho zdroj nebyl vidět.
Z vyvýšeného místa na větrném okraji mesy ho neúnavně sledoval Mappo Poříz. Oči barvy písku měl hluboko zapadlé

v bledém obličeji s výraznými kostmi. Ve štětinami porostlé ruce svíral kousek kaktusu emrag, ukousl si a nevšímal si jedovatých trnů. Pomalu, zamyšleně žvýkal.
Icarium, stojící vedle něj, hodil přes okraj oblázek. Bylo slyšet, jak kamínek padá po svahu k balvany posetému úpatí. Pod rozedraným hábitem poutníka duší - jehož oranžová barva na slunci dávno vybledla do rezavé - mu šedá pleť ztmavla do olivově zelené, jako by krev jeho otce odpovídala na toto starobylé volání pustiny. Z dlouhých černých copů kapal na vybělený kámen pot.
Mappo si z mezery mezi předními zuby vytáhl ohnutý trn. "Stýká ti barva," poznamenal a prohlédl si kaktus, než se do něj znovu zahryzl.
Icarium pokrčil rameny. "Už na tom nezáleží. Ne tady."
"Ani moje slepá babička by ti na ten převlek neskočila. Tam v Ehrlitanu nás sledovali. Cítil jsem v zádech jejich oči. Oni taky Tannové jsou většinou mrňaví a mají křivé nohy." Mappo odtrhl zrak od oblaku prachu a zadíval se na přítele. "Příště," zabručel, "se snaž patřit ke kmeni, kde mají všichni sedm stop."
Icarium zkřivil vrásčitý, ošlehaný obličej do výrazu připomínajícího úsměv, jen náznak, než se zase zatvářil bezvýrazně. "Ti v Sedmiměstí, kteří se o nás chtěli dozvědět, o nás již jistě vědí. A ti, kteří o nás nic vědět nechtějí, se možná podivili, ale to je všechno." Přimhouřil oči do slunce a ukázal hlavou na sloup prachu. "Co vidíš, Mappo?"
"Plochá hlava, dlouhý krk, tělo černé a celé chlupaté. Kdyby šlo jen o tohle, mohl jsem popisovat jednoho ze svých strejčků."
"Ale je toho víc."
"Jedna noha vepředu, dvě vzadu."
Icarium si zamyšleně poklepával prstem na kořen nosu. "Takže to nebude žádný z tvých strýců. Snad nějaký Aptorian?"
Mappo pomalu kývl. "K tomu sbíhání došlo už před několika měsíci. Řekl bych, že Stínupán chytil vítr, co se chystá, a poslal pár zvědů…"
"A tenhle?"
Mappo se zakřenil a předvedl přitom pozoruhodné tesáky. "Ten kluk je dost daleko. Teď už je to mazlíček ša'ik." Dojedl kaktus, utřel si ruce jako lopaty a zvedl se z dřepu. Protáhl si záda a zamrkal. Minulou noc se mu pod pokrývkou záhadně objevila spleť kořenů a teď měl ve svalech podél páteře bolavá, zatuhlá místa, přesně odpovídající těm zprohýbaným kořenům. Protřel si oči. Letmým pohledem zjistil, jak prodřené a špínou zatvrdlé má šaty. Povzdechl si.
"Povídá se, že tam někde je vodní jáma -"
"A kolem ní táboří celá armáda ša'ik."
Mappo zavrčel.
Icarium se také narovnal a znovu si všiml, jak je jeho přítel mohutný - velký dokonce i na Trella - jeho širokých ramen, hřívy černých vlasů a svalů na pažích i toho, jak mu z očí rozpustile září těch jeho tisíc let. "Dokážeš ho sledovat?"
"Jestli chceš."
Icarium se zašklebil. "Jak dlouho se známe, příteli?"
Mappo po něm loupl okem a pak pokrčil rameny. "Dlouho. Proč se ptáš?"
"Poznám zdráhání, když ho slyším. Ta představa ti vadí?"
"Každá vyhlídka na střet s démony mi vadí, Icarie. Plachý jako zajíc, takový je Mappo Trell."
"Pohání mě zvědavost."
"Já vím."
Nesourodý pár se vrátil zpátky k malému tábořišti, zastrčenému mezi dvě vysoké věže z větrem vytvarovaného kamene. Nemuseli spěchat. Icarium se posadil na plochý kámen a dál natíral olejem svůj dlouhý luk, aby rohodřevina moc nevyschla. Když byl se stavem zbraně spokojen, sáhl pro dlouhý, jednobřitý meč. Vyndal starodávnou zbraň z bronzem zpevněné pochvy z vařené kůže a pustil se brouskem do ostří se spoustou zoubků.
Mappo strhl kožený stan a bez ladu a skladu ho nacpal do velkého koženého pytle. Následovalo kuchyňské náčiní a pokrývky. Zatáhl tkanice, hodil si pytel na rameno a ohlédl se na čekajícího Icaria - ten měl luk opět zabalený a pověšený na zádech.
Icarium kývl a oba, polokrevný Jaghut a plnokrevný Trell, se vydali po stezce vedoucí dolů na rozlehlou pánev.

Na nebi visely zářící hvězdy a vydávaly dost světla, aby rozpukané dno pánve získalo stříbřitý nádech. Mouchy krvničky se vytratily spolu s denním teplem a přenechaly noc občasným rojům kápových můr a rhizanám, netopýrům podobným ještěrkám, které se jimi živily.
Mappo a Icarium se k odpočinku zastavili na nádvoří nějakých trosek. Stěny z vepřovic se již rozpadly, takže zůstaly jen do půli lýtek vysoké zídky rozložené v geometrickém vzoru kolem staré vyschlé studny. Písek pokrývající dlážděné nádvoří byl jemný, navál ho sem vítr, a pro Mappovy oči slabě světélkoval. Na kraji nádvoří se uzlovatými kořeny držely pokroucené keře.
Pan'potsun Odhan a Svatá poušť Raraku na jejím západním okraji byly domovem bezpočtu takových pozůstatků dávno vymřelých civilizací. Na svých cestách Mappo s Icariem našli vysoké telly - kopce s plochými vršky, tvořené vrstvami osídlení - rozestavenými v pásu na vzdálenost padesáti líg mezi kopci a pouští, jasný důkaz, že na nyní suché a větrem sužované planině kdysi žil bohatý lid. Právě ze Svaté pouště se vynořila legenda o Drydžhně Apokalypse. Mappa napadlo, jestli snad pohroma, která postihla města v této oblasti, nějakým způsobem nepřispěla k mýtu o časech zkázy a smrti. Kromě opuštěných držav, jako byla ta, kde nyní odpočívali, byly na mnoha ruinách vidět stopy po násilném konci.
Jeho myšlenky se dostaly do známých kolejí a Mappo se zamračil. Ne všechno, co se v minulosti stalo, se dá hodit na

naši hlavu, a tady a teď nejsme o nic blíž než kdy předtím. Ani nemám důvod nevěřit vlastním slovům. Rychle takové myšlenky zahnal.
Zhruba ve středu nádvoří stál sloup z růžového mramoru. Na straně, odkud neustále vály větry zrozené na Raraku a mířící k Pan'potsunské pahorkatině, byl celý poďobaný a poškrábaný a na druhé straně byl ještě vidět spirálový vzor, který vytesali dávno mrtví umělci.
Když Icarium vstoupil na nádvoří, zamířil přímo k Šest stop vysokému sloupu a prohlédl si ho ze všech stran. Jeho zabručení Mappovi prozradilo, že našel, co hledal.
"A tenhle?" zeptal se Trell a položil pytel na zem.
Icarium se k němu vrátil a oprašoval si dlaně. "Dole u paty je spousta maličkých ručiček s drápky - hledači jsou na Cestě."
"Krysy? Víc než jedna?"
"D'ivers," souhlasil Icarium a kývl.
"Kdo by to asi mohl být?"
"Nejspíš Grylen."
"Hmm, nepříjemné."
Icarium si prohlížel pláň táhnoucí se k západu. "Budou tu další. Převtělenci. D'iversové. Ti, kteří se cítí na ascendenci, i ti ostatní, všichni hledají Cestu."
Mappo si povzdechl a prohlížel si starého přítele. Pocítil strach. D'iversové a převtělenci, dvojí prokletí tvaroměničství, horečky, na niž není léku. Stahují se… sem, na tohle místo. "Je to moudré, Icarie?" zeptal se tiše. "Při nekonečném hledání tvého cíle jsme nakráčeli do toho nejméně příjemného sbíhání. Jestli se brána otevře, v cestě nám bude stát houf krvežíznivých jedinců, celých bez sebe, poněvadž věří, že brána nabízí ascendenci."
"Jestli taková cesta existuje," řekl Icarium s očima upřenýma na obzor, "tak tam možná najdu i svoje odpovědi."
Odpovědi nejsou požehnáním, příteli. V tom mi věř. Prosím. "Pořád jsi mi nevysvětlil, co uděláš, až je jednou najdeš."
Icarium se k němu obrátil se slabým úsměvem. "Jsem svým vlastním prokletím, Mappo. Žiji již pár století, ale co vím o vlastní minulosti? Kde jsou mé vzpomínky? Jak mám posoudit svůj život, aniž bych to věděl?"
"Někteří by tvé prokletí považovali za dar," podotkl Mappo a na chvilku se zatvářil smutně.
"Já ne. Já v tomhle sbíhání vidím příležitost. Mohla by mi poskytnout odpovědi. Doufám, že k tomu, abych je získal, nebude nutné tasit zbraně, ale udělám to, jestli budu muset."
Trell si povzdechl podruhé a vstal. "Svoje odhodlání nejspíš budeš muset rychle vyzkoušet, příteli." Otočil se k jihozápadu. "Po naší stopě jde šest pouštních vlků."
Icarium rozbalil luk z rohodřeviny a rychlým, plavným pohybem ho napjal. "Pouštní vlci nikdy neloví lidi."
"Ne," souhlasil Mappo. Měsíc měl vyjít teprve za hodinu. Díval se, jak Icarium vyndává šest dlouhých šípů s kamennými hlavicemi, a pak se zahleděl do tmy. Zamrazilo ho strachy. Vlci ještě nebyli vidět, ale on je stejně cítil. "Je jich šest, ale jsou jeden. D'ivers." Lepší by bylo, kdyby to byli převtělenci. Proniknout do jedné šelmy je už tak dost nepříjemné, ale do několika…
Icarium se zamračil. "To tedy musí být někdo mocný, aby získal podobu šesti vlků. Víš, kdo by to mohl být?"
"Mám podezření," přiznal Mappo tiše.
Mlčky čekali.
Necelých třicet kroků od nich se ze šera, které jako by samy vytvořily, vynořil půltucet šedohnědých postav. Na dvaceti krocích se vlci rozestoupili do půlkruhu proti Mappovi a Icariovi. Nehybným nočním vzduchem se nesl pronikavý pach d'iverse. Jedna hbitá šelma se přikradla blíž, ale když Icarium zvedl luk, zastavila se.
"Ne šest," zamumlal Icarium, "ale jeden."
"Já ho znám," ozval se Mappo. "Škoda že on nemůže říct totéž o nás. Není si jistý, ale přijal krvežíznivou formu. Dneska v noci loví v poušti Ryllandaras. Rád bych věděl, jestli jde po nás, nebo po někom jiném?"
Icarium pokrčil rameny. "Kdo promluví první, Mappo?"
"Já," přihlásil se Trell a popošel dopředu. Tohle bude vyžadovat lstivost a vychytralost. Chyba by mohla být osudová. Posadil hlas nízko. "Daleko od domova, co. Tvůj bratr Trhač si umanul, že tě zabije. Kde byla ta rokle? V Dal Honu? Nebo to byl Li Heng? Tenkrát jsi byl d'iverskými šakaly, jestli si dobře vzpomínám."
Ryllandaras promluvil v jejich hlavách, hlas mu praskal a zadrhával se, jak ho dlouho nepoužíval. Souboj v důvtipu s tebou mne láká, N'Trelle, než tě zabiji.
"Nemusí to stát za to," podotkl pohotově Mappo. "Ve společnosti, ve který se pohybuju, jsem vyšel ze cviku, stejně jako ty, Ryllandarasi."
Vůdčí vlk zalétl jasně modrýma očima k Icariovi.
"Já moc důvtipu nemám," poznamenal jaghutský míšenec stěží slyšitelným hlasem. "A ztrácím trpělivost."
Hloupost. Pouze šarm tě zachránit může. Rci, lučištníku, vzdáš se svého života pro uskoky svého společníka?
Icarium zavrtěl hlavou. "Ovšemže ne. Jeho názor na sebe sdílím."
Ryllandaras vypadal zmateně. Tedy je to otázka účelnosti, že vy dva cestujete spolu. Společníci bez závazků, bez vzájemné důvěry. Sázky musí být vysoké.
"Začínám se nudit, Mappo," poznamenal Icarium.
Šest vlků ztuhlo jako jeden. Mappo Pořiz a Icarium. Aha, chápeme. Vězte, že s vámi nemáme sporu.
"Důvtipem se vyrovnáme," řekl Mappo a usmál se, než se zase zatvářil vážně. "Lov jinde, Ryllandarasi, než Icarium prokáže Trhači laskavost." Než vypustíš to, co jsem přísahal, že budu chránit. "Je to jasný?"
Naše cesty… se sbíhají, podotkl d'ivers, na stopě démona stínu.
"Už ne stínu," opravil ho Mappo. "Ša'ik. Svatá poušť už nespí."

Zdá se. Zakazuješ nám lovit?
Mappo se podíval na Icaria, jenž sklonil hlavu a pokrčil rameny. "Jestli chceš zkřížit čelisti s Aptorianem, je to tvá volba. Náš zájem je pomíjivý."
Tak to se naše čelisti vskutku sevřou na hrdle démona.
"Chceš si ze ša'ik udělat nepřítele?" zeptal se Mappo.
Vůdčí vlk naklonil hlavu na stranu. To jméno mi nic neříká.
Oba poutníci se dívali, jak vlci odcházejí, znovu zmizeli v kouzelném šeru. Mappo vycenil zuby, pak si povzdechl, a Icarium kývl a nahlas vyslovil, co si mysleli oba. "Bude to brzy."

Záchlumští jízdválečníci vzrušeně zařvali, když po nakládacích rampách vyváděli své mohutné oře. Na nábřeží hissarského císařského přístavu panoval hrozný zmatek, pohyboval se tu dav neukázněných domorodců, mužů i žen, a nad černými copy a špičatými leby se jim pohupovaly železné hlavice kopí. Z poprsně na věži u vjezdu do přístavu Kalous pozoroval divokou společnost s nemalým skepticismem a rostoucím neklidem.
Vedle říšského historika stál zástupce vrchní pěsti Mallik Rel, tlusté měkké ruce měl sepjaté a položené na teřichu, pleť barvy naolejované kůže a byl cítit arenskými voňavkami. Mallik Rel vypadal na cokoliv, jen ne na hlavního poradce sedmiměstského velitele malazských vojsk. Přítomnost džhistálského kněze Staršího boha moří Maela, jenž tu měl jménem vrchní pěsti oficiálně přivítat novou pěst 7. armády, byla právě tím, nač vypadala: vypočítanou urážkou.
Ačkoliv, opravil se Kalous v duchu, muž po jeho boku se mezi říšskými hráči na zdejším kontinentě za velmi krátkou dobu pozvedl k moci. Mezi vojáky o tomto úlisném, uhlazeném knězi a o tom, čím drží vrchní pěst Pormquala v hrsti, kolovaly tisíce klepů - ale nikdo je nevyslovil hlasitěji než šeptem, poněvadž cesta Mallika Rela k Pormqualovu boku byla dlážděná záhadnými nehodami, které potkaly každého, kdo mu stál v cestě, a ty nehody byly smrtelné.
Politická bažina mezi malazskými okupanty v Sedmiměstí byla stejně kalná jako nebezpečná. Kalous tušil, že nový velitel nebude chápat náznaky opovržení, neboť, stejně jako on sám, příliš neznal civilizovanější odstíny chování jako ochočenější občané říše. Pro historika zůstávalo otázkou jen to, jak dlouho Coltain z Vraního klanu své jmenování přežije.
Mallik Rel našpulil plné rty a pomalu vydechl. "Historiku," řekl tiše a v jeho šeplavém hlase se slabě ozýval přízvuk z Gedorian Falar. "Vaše přítomnost mne těší. A taky vzbuzuje zvědavost. Arenský dvůr je daleko…" Usmál se, aniž by odhalil nazeleno obarvené zuby. "Opatrnost zrozená z daleké čistky?"
Slova jako pleskání vln, beztvará přetvářka a nekonečná trpělivost boha Maela. Toto je můj čtvrtý rozhovor s Relem. Ach, jak ho jenom nemám rád! Kalous si odkašlal. "Císařovna mi nevěnuje pozornost, Džhistále…"
Mallik Rel se tiše zasmál, znělo to jako chřestění hadího ocásku. "Nevěnuje pozornost historikovi, či historii? Náznak hořkosti nad odmítnutou, ba hůř, nepřijatou radou. Buďte klidný, z věží Unty se žádné zločiny neplíží."
"To rád slyším," zamumlal Kalous a napadlo ho, odkud to asi kněz ví. "Zůstávám v Hissaru kvůli výzkumu," vysvětlil po chvíli. "Precedens s posíláním vězňů do otataralových dolů na ostrově sahá do časů císaře, i když to bylo obvykle vyhrazeno mágům."
"Mágům? Aha."
Kalous kývl. "Účinné, ano, i když nevypočitatelné. Specifické vlastnosti otataralu jako rudy otupující magii zůstávají většinou záhadou. Přesto většinu čarodějů postihlo šílenství, ačkoliv není známo, zda to byl účinek otataralové rudy, či následek toho, že neměli přístup ke svým chodbám."
"Nějací mágové v příštím nákladu otroků?"
"Pár."
"Otázka bude brzy zodpovězená."
"Brzy," souhlasil Kalous.
Nábřeží ve tvaru T bylo plné válkychtivých Záchlumčanů, vyděšených přístavních dělníků a netrpělivých válečných ořů. Na konci, kde se přístav otevíral do dlážděného půlkruhu, brzdil provoz kordon hissarské gardy. Gardisté byli ze sedmiměstské krve, drželi štíty, tulvary měli tasené a širokými čepelemi výhružně mávali na Záchlumčany, kteří poštěkávali výzvy.
Na poprseň dorazili další dva muži. Kalous kývl na pozdrav, Mallik Rel se je nenamáhal vzít na vědomí - ani drsného kapitána, ani jediného přeživšího mága 7. armády, poněvadž oba měli příliš nízkou hodnost, aby se kvůli nim namáhal.
"No, Kulpe," řekl Kalous podsaditému bělovlasému čaroději, "dorazil jsi nejspíš právě včas."
Kulp měl úzký, sluncem osmahlý obličej, a nyní nasadil mrzutý výraz. "Přišel jsem sem, abych zachránil své staré kosti, Kalousi. Nehodlám se stát rohoží pod Coltainovýma nohama na jeho cestě k povýšení. Nakonec to jsou jeho lidi. To, že nehnul prstem, aby utišil tuhle hrozící bouři, pro něj zrovna nesvědčí, řekl bych."
Kapitán po jeho boku zabručel na souhlas. "Leze mi to krkem," vrčel. "Polovička důstojníků tady viděla první krev v boji s tím parchantem Coltainem, a teď tu má převzít velení. Pro mistra Kápě," odplivl si, "jestli hissarská garda rozseká Coltaina a ty jeho záchlumský divochy přímo tady na nábřeží na kusy, nikdo slzu neuroní. Sedmá je nepotřebuje."
"Pravda," řekl Mallik Rel Kalousovi s přimhouřenýma očima, "za hrozbou povstání. Tento kontinent je hnízdem zmijí. Coltain zvláštní volbou -"
"Zas tak zvláštní ne," namítl Kalous a pokrčil rameny. Pak obrátil pozornost zpátky k tomu, co se dělo dole. Záchlumčané nejblíž hissarské gardě se před obrněnou řadou začali naparovat. Za chvíli určitě dojde k bitvě - uzávěra se stane vražedným polem. Historikovi se sevřel žaludek, když si všiml rohovinových luků záchlumských vojáků. Z ulice napravo od hlavní kolonády se objevila další setnina gardistů, ježící se píkami.
"Můžeš to vysvětlit?" zeptal se Kulp.
Kalous se obrátil a s překvapením viděl, že se ostatní tři muži dívají na něj. Promyslel si svou poslední poznámku a

znovu pokrčil rameny. "Coltain sjednotil záchlumské klany k povstání proti říši. Císaři dalo spoustu práce zkrotit ho - jak někteří z vás vědí z první ruky. Pravda, císař si získal Coltainovu věrnost -"
"Jak?" štěkl Kulp.
"To nikdo neví." Kalous se usmál. "Císař své úspěchy moc nevysvětloval. V každém případě, jelikož císařovna Laseen nemá v lásce vyvolené velitele svého předchůdce, Coltaina nechala hnít v nějaké díře v Quon Tali. Pak se situace změnila. Pobočnici Lorn zabili v Darúdžhistánu, vrchní pěst Dujek a jeho vojsko zběhli a účinně tak zastavili celé genabakiské tažení, a tady v Sedmiměstí se blíží Rok Drydžhny, předpovězený jako rok vzpoury. Laseen potřebuje schopné velitele, než jí všechno proklouzne mezi prsty. Nová pobočnice Tavore je nezkušená. Takže…"
"Coltain," kapitán kývl a zachmuřil se ještě víc. "Poslali ho sem, aby převzal velení Sedmé a zarazil povstání -"
"Nakonec," podotkl Kalous suše, "kdo by měl lépe vyřídit vzpouru než válečník, který jednu sám vedl?"
"Ke vzpouře dojde li, chabé má šance," podotkl Mallik Rel s očima upřenýma na scénu dole.
Kalous viděl, jak se blýsklo půl tuctu tulvarů, Záchlumčané couvali a pak začali vytahovat dlouhé nože. Zřejmě si našli vůdce, vysokého, divoce vypadajícího válečníka s amulety v dlouhých copech, jenž nyní povzbudivě křičel a mával zbraní nad hlavou. "Kápě!" zaklel historik. "Kde, pro všechno na světě, je Coltain?"
Kapitán se zasmál. "Ten vysoký s dlouhým nožem."
Kalous vykulil oči. Ten šílenec je Coltain? Nová pěst Sedmé?
"Vůbec se nezměnil, jak vidím," pokračoval kapitán. "Když si chcete udržet velení všech klanů, tak musíte být horší než všichni ostatní dohromady. Proč myslíte, že ho měl císař tolik rád?"
"Beru chraň," zašeptal zděšeně Kalous.
Vzápětí Coltainův pronikavý výkřik celou záchlumskou setninu umlčel. Zbraně zajely zpátky do pochev, luky se sklonily, šípy se vracely do toulců. Dokonce i kopající a kousající koně se uklidnili, zvedali hlavy a stříhali ušima.
Kolem Coltaina se objevil volný prostor. Vysoký válečník se obrátil zády k vojákům a mávl rukou. Čtveřice na věži se mlčky dívala, jak všichni Záchlumčané sedlají koně. Za necelou minutu už byli všichni v sedlech a seřadili koně do těsné přehlídkové formace, za niž by se nemuseli stydět ani elitní říšští vojáci.
"To," poznamenal Kalous, "bylo dokonale provedeno."
Mallik Rel si lehce povzdechl. "Drsné načasování, šelmí cit pro výzvu, pak opovržení. Ukázka pro gardisty. Pro nás též?"
"Coltain je had," prohlásil kapitán, "jestli se ptáte na tohle. Jestli si vrchní velení v Arenu myslí, že kolem něj můžou tancovat, tak je čeká ošklivé překvapení."
"Velkorysá rada," uznal Rel.
Kapitán se tvářil, jako by právě spolkl něco ostrého, a Kalous si uvědomil, že voják promluvil, aniž by si uvědomil, že kněz také patří k vrchnímu velení.
Kulp si odkašlal. "Nechal je seřadit - jízda do kasáren tedy nejspíš bude klidná."
"Přiznávám," řekl Kalous suše, "že se na setkání s novou pěstí Sedmé těším."
Rel, s očima s těžkými víčky upřenýma pod věž, kývl. "Souhlasím."

Rybářský člun za sebou cestou na jih nechal ostrov Skara a pustil se na moře Kansu. Jeho trojúhelníková plachta pleskala. Jestli vítr vydrží, za čtyři hodiny se dostanou k ehrlitanskému pobřeží. Šumař se zamračil ještě víc. Ehrlitanské pobřeží, Sedmiměstí. Nesnáším tenhle odpornej kontinent. Nesnášel jsem ho poprvý, a teď ještě víc. Naklonil se nad okrajník a do teplých, zelených vln vyplivl kyselou žluč.
"Cítíš se líp?" zeptal se Kvítko z přídě. Mládenec byl hezky opálený a ve tváři se mu zračila upřímná starost.
Starý sabotér by ho do ní nejradši praštil pěstí. Místo toho jen zavrčel a dřepl si.
Kalam se drsně zasmál od kormidelního vesla. "Šumař a voda nejdou k sobě, mládenče. Koukni na něj, je zelenější než ta tvoje zatracená okřídlená opice."
O Šumařovu tvář se otřel soucitný vzdech. S námahou otevřel jedno krví podlité oko a uviděl před sebou maličký, svraštělý obličejík. "Běž pryč, Moby," zachraptěl Šumař. Zmok, bývalý sluha Kvítková strýčka Mammota, zřejmě sapéra adoptoval, jako to často dělávali toulaví psi a kočky. Kalam by samozřejmě řekl, že je to obráceně. "To je lež," zašeptal Šumař. "Kalam je dobrej v tom -" třeba jak se povalovat celej zatracenej tejden v Rutu Dželbě kvůli náhodný šanci, že se objeví nějakej koráb ze Skrae. "Zaplatit si pohodlnou cestu, co, Šume?" Ne jako při tý všivý plavbě přes oceán, to ne - a ta měla bejt taky pohodlná. Celej tejden v Rutu Dželbě, tý žumpě plný ještěrek a oranžovejch cihel, a pak co? Osum jakatasů za tenhle děravej sud na pivo přeříznutej vejpůl.
Jak ubíhal čas, pravidelné houpání Šumaře ukolébalo. V duchu se vrátil zpátky k děsivě dlouhé cestě, která je přivedla až sem, a pak k děsivě dlouhé cestě, která ještě ležela před nimi. My nikdy nic neděláme tím jednodušším způsobem, co?
Nejradši by každé moře vysušil do poslední kapky. Lidi mají nohy, ne ploutve. A pak máme překročit pevninu - mouchama zamořenou pustinu bez vody, kde se lidi usmějí, jenom když člověku oznamují, že ho chtějí zabít.
Den se vlekl dál, zelenkavý a roztřesený.
Vzpomněl si na své druhy, které nechal v Genabakis, a přál si, aby mohl pochodovat s nimi. Do náboženský války. Na to nezapomínej, Šume. Náboženský války nejsou žádná legrace. Schopnost rozumně uvažovat, umožňující kapitulaci, v takových případech nefunguje. Přesto byl oddíl všechno, co v posledních letech poznal. Bez jeho stínu se cítil jako nahý. Ze starý společnosti zůstal jenom Kalam, a ten zemi před náma považuje za domov. A usměje se, než zabije. A co to vůbec s Rychlým Benem naplánovali a ještě mi o tom neřekli?
"Tady jsou další lítající ryby," ozvala se Apsalar, která mu mezitím položila měkkou ruku na rameno. "Jsou jich stovky!"
"Honí je něco velkýho z hlubiny," řekl Kalam.

Šumař se se zaúpěním narovnal. Moby pohotově využil příležitosti, aby odhalil, co se skrývá za jeho cukrováním, vlezl si sapérovi pod halenu, na břiše se mu stočil do klubíčka a zavřel žluté oči. Šumař sevřel okrajník a připojil se ke svým druhům, aby se podíval na hejno létajících ryb zhruba sto yardů na pravoboku. Mléčně bílé ryby, dlouhé jako lidská paže, vyskakovaly z vln, přeletěly asi třicet stop a zase vklouzly do vody. Létající ryby v Kansu lovily jako žraloci, hejno dokázalo obrat velrybího samce na kost během několika minut. Své schopnosti létat využívaly, aby se dostaly velrybě na záda ve chvíli, kdy se vynoří z vody, aby se nadechla. "Co, ve jménu Maelově, může honit je?"
Kalam se mračil. "Tady v Kansu by nic takového být nemělo. Venku na Hledačově hlubině jsou samozřejmě dhenrabi."
"Dhenrabi! To mě teda uklidnilo, Kalame. Vážně!"
"To je nějaký mořský had?" chtěl vědět Kvítko.
"Spíš osmdesát kroků dlouhá stonožka," odpověděl Šumař. "Omotá velrybu i loď, vypustí vzduch zpod opancéřovaný kůže a potopí se jako kámen i s kořistí."
"Jsou vzácné," podotkl Kalam, "a žijí jenom ve velké hloubce."
"Až doteď," vyjekl Kvítko poplašeně.
Dhenrabi se vynořila uprostřed hejna létajících ryb, hodila hlavou ze strany na stranu a tlamou ostrou jako břitva je po desítkách stahovala z kůže. Hlavu měl ten tvor obrovskou, dobře deset sáhů. Článkovaný pancíř měl pod vrstvou vilejšů tmavozelenou barvu a každý článek odhaloval dlouhé, chitinem pokryté nohy.
"Osmdesát kroků dlouhá?" sykl Šumař. "Leda bys ji přeříz vejpůl!"
Kalam vstal od kormidelního vesla. "Připrav se k plachtě, Kvítko. Pohneme sebou. Na západ."
Šumař vyhodil kvičícího Mobyho zpod haleny a otevřel batoh, odkud se snažil vybalit svou kuši. "Jestli se rozhodne, že vypadáme na chutný sousto, Kalame…"
"Já vím," zabručel asasín.
Šumař rychle sestavil obrovskou zbraň, vzhlédl a setkal se s pohledem Apsalar. Měla vykulené oči a byla bílá jako plátno. Sapér mrkl. "Holka, jestli po nás půjde, čeká ji překvapení."
Kývla. "Vzpomínám si…"
Dhenrabi je zahlédla. Uhnula od rybího hejna a hadovitými pohyby zamířila vlnami k nim.
"Tohle není žádná obyčejná potvora," zamumlal Kalam. "Cítíš to, co já, Šumaři?"
Štiplavý, hořký pach. "Pro mistra Kápě, to je převtělenec!"
"Co?" optal se Kvítko.
"Tvaroměnič," odpověděl Kalam.
Šumaři se v hlavě ozval chraplavý hlas - a výraz ve tvářích jeho druhů mu prozradil, že ho slyší též - Smrtelníci, škoda že jste se stali svědky mé cesty.
Sapér zabručel. Ten tvor vůbec nemluvil lítostivě.
A pokračoval: Kvůli tomu musíte všichni zemřít, i když nezneuctím vaše těla tím, že bych je pozřel.
"To je od tebe laskavý," zamumlal Šumař a nasadil do kuše pevnou šipku. Železnou hlavici nahradila hliněná koule o velikosti grapefruitu.
Další rybářský člun záhadně zmizel, přemítal převtělenec ironicky. Jaká škoda.
Šumař dolezl na záď a přikrčil se vedle Kalama. Asasín se narovnal, aby čelil dhenrabi, a jednu ruku měl položenou na kormidelním vesle. "Převtělenče! Jdi si po svých - nám je jedno, kudy chodíš!"
Až vás budu zabíjet, budu milosrdný. Tvor se na bárku hnal od zádi a prořezával vodu jako loď s ostrým kýlem. Tlamu měl doširoka otevřenou.
"Varoval jsem tě," poznamenal Šumař, když zvedal kuši. Namířil a vystřelil.
Šipka obludě vletěla do tlamy. Dhenrabi, rychle jako blesk, překousla dřík a rozdrtila hliněnou kouli, čímž uvolnila práškovou směs v hlíně. Při styku došlo k okamžitému výbuchu, který převtělenci roztrhal hlavu na kusy. Na všech stranách padaly do vody úlomky lebky a šedé hmoty. Zápalný prášek prudce hořel na všem, na čem ulpěl, a do vzduchu stoupala syčící pára. Hybnost donesla bezhlavé tělo až na čtyři sáhy od bárky, než se potopilo a zmizelo z dohledu ve chvíli, kdy doznívala ozvěna výbuchu. Nad vlnami se nesl kouř.
"Vybral sis špatný rybáře," poznamenal Šumař a sklonil zbraň.
Kalam se znovu usadil ke kormidelnímu veslu a obrátil plavidlo zpátky k jihu. Vzduch byl podivně nehybný. Šumař rozebral kuši a kousky zabalil do naolejované látky. Když se opět usadil na palubu, Moby si mu vlezl na klín. Šumař ho s povzdechem poškrábal za uchem. "No, Kalame?"
"Nejsem si jistý," přiznal asasín. "Co přivedlo převtělenče do Kansu? Proč chtěl, aby jeho cesta zůstala tajná?"
"Kdyby tu byl Rychlej Ben…"
"Ale není tu, Šume. S touhle záhadou budeme muset žít a doufejme, že už na žádnou další nenarazíme."
"Myslíš, že to souvisí s…?"
Kalam se zamračil. "Ne."
"S čím to má souviset?" chtěl vědět Kvítko. "Co to vy dva máte za lubem?"
"Jenom přemejšlím," zabručel Šumař. "Ten převtělenec měl namířeno na jih. Jako my."
"No a?"
Šumař pokrčil rameny. "No… nic. Prostě tak." Odplivl si do vody a dřepl si. "Při všem tom rozruchu jsem zapomněl na mořskou nemoc. Ale teď je po všem, hrom aby do toho."
Všichni zmlkli, i když mrak na Kvítkově tváři sapérovi prozradil, že chlapec nehodlá téma nechat odpočívat dlouho.
Bríza vála dál a rychle je hnala k jihu. Necelé tři hodiny poté Apsalar ohlásila, že vidí zemi, a o čtyřicet minut později Kalam navedl člun rovnoběžně s ehrlitanským pobřežím ve vzdálenosti půl lígy od pevniny. Křižovali proti větru, míříce na západ podél cedry porostlého hřebene, a den se pomalu vytrácel do noci.

"Myslím, že vidím jezdce," poznamenala Apsalar.
Šumař zvedl hlavu a připojil se k ostatním, kteří sledovali řadu jezdců na pobřežní stezce na hřebeni.
"Vidím jich celkem šest," řekl Kalam. "Druhý jezdec má -"
"Má říšský praporec," dokončil Šumař a tvář se mu zkřivila z pachuti v ústech. "Posel a doprovod kopiníků -"
"Míří do Ehrlitanu," dodal Kalam.
Šumař se otočil na sedadle a setkal se s kaprálovýma tmavýma očima. Potíže? Možná.
Rozhovor proběhl beze slov, výsledek dlouhých let, kdy bojovali bok po boku.
Kvítko se zeptal: "Něco se děje? Kalame? Šumaři?"
Kluk je bystrý. "Těžko říct," zamumlal Šumař. "Viděli nás, ale co vlastně viděli? Čtyři rybáře v bárce, nějaká rodina ze Skrae míří do přístavu za trochou civilizace."
"Jižně hned za lesíkem je vesnice," ohlásil Kalam. "Dávej pozor na ústí zátoky, Kvítko, a na pláž bez naplaveného dřeva - domy budou na návětrné straně hřebene, to znamená na druhé straně. Jak mi slouží paměť, Šume?"
"Dost na domorodce, což taky jseš. Za jak dlouho budem ve městě?"
"Pěšky za deset hodin."
"To je tak blízko?"
"Tak blízko."
Šumař se odmlčel. Císařský posel s gardou již zmizeli z dohledu, cestou na jih k Ehrlitanu totiž museli sjet z hřebene. Skupinka měla v plánu doplout až do starého, přecpaného přístavu ve Svatém městě, dostat se tam anonymně. Posel nejspíš doručoval zprávu, která s nimi neměla nic společného - od chvíle, kdy se z Genabakis na obchodním plavidle Modrých Moranthů přeplavili do říšského přístavu Karakarang a cestu si odpracovali, se ničím neprozradili. Cestou po zemi z Karakarangu přes Talgajské hory do Rutu Dželby se drželi tannoské poutní stezky - na čemž nebylo nic neobvyklého. A týden v Rutu Dželbě strávili nenápadně v úkrytu, kdy se jen Kalam po setmění vypravoval do přístavu, aby našel loď plující přes Otataralové moře na kontinent.
Přinejhorším se k nějakému úředníkovi někde mohlo dostat hlášení o tom, že na malazské území dorazili dva možní zběhové, doprovázení Genabakanem a ženou - což nebyla zpráva, která by otřásla říšským vosím hnízdem až v dalekém Ehrlitanu. Takže byl nejspíš Kalam jako obvykle paranoidní.
"Vidím ústí řeky," ohlásil Kvítko a ukázal na břeh.
Šumař se ohlédl na Kalama. Nepřátelská země, jak nízko při zemi se musíme plazit?
Abychom se zespodu dívali i na luční koníky, Šume.
Pro mistra Kápě. Znovu se zadíval na břeh. "Nesnáším Sedmiměstí," zašeptal. Moby zívl a odhalil tlamičku ježící se zoubky ostrými jako jehly. Šumař zbledl. "Přitul se, kdykoliv chceš, štěně," zabručel a otřásl se.
Kalam otočil kormidelním veslem. Kvítko se věnoval plachtě a po dvouměsíční plavbě přes Hledačovu hlubinu byl dost obratný, aby se bárka ladně stočila do větru, aniž se rozedraná plachta příliš přetočila. Apsalar si poposedla, protáhla se a usmála se na Šumaře. Sapér se zamračil a odvrátil zrak. Ohnice mě bac, musím si dávat pozor a necivět pokaždý, když to udělá. Kdysi to bývala jiná žena. Zabiják, nůž boha. Prováděla věci… Kromě toho je s Kvítkem, ne? Ten kluk má všechno štěstí světa, a děvky v Karakarangu vypadaly jako poďobaný sestry z nějaký obrovský poďobaný rodiny, a všechny ty poďobaný děcka, co se jich držely za sukně… Otřepal se. Ach Šumaři, už jsi moc dlouho na moři, moc dlouho!
"Nevidím žádné čluny," hlásil Kvítko.
"Nahoře na řece," zamumlal Šumař a prohrábl si vousy, jak hledal hnidu. Po chvíli ji vytáhl a hodil do vody. Deset hodin chůze, pak Ehrlitan a koupel, holič a kansuské děvče s hřebenem a potom celá volná noc.
Kvítko do něj dloubl. "Začínáš se těšit, Šumaři?"
"Nevíš ani polovičku."
"Byl jsi tu při dobývání, ne? Když ještě Kalam bojoval za druhou stranu - za Sedm svatých falah'dan - a T'lan Imass šli za císařem a -"
"Dost." Šumař mávl rukou. "Nepotřebuju to připomínat, a Kalam ostatně taky ne. Všechny války jsou ošklivý, ale tahle byla ošklivější než většina ostatních."
"Je pravda, že jsi byl v setnině, která honila Rychlýho Bena přes Svatou poušť Raraku, a Kalam vám dělal průvodce, akorát že vás chtěli Rychlým Benem všechny zradit, ale Whiskeyjack si to už dal dohromady -"
Šumař se zamračil na Kalama. "Jedna noc v Rutu Dželbě se džbánkem falarskýho rumu, a tenhle kluk ví víc než kterejkoliv živej říšskej historik." Otočil se zpátky ke Kvítkoví. "Poslouchej, synku, měl bys zapomenout na všechno, co ti tenhle opilej halama tý noci napovídal. Minulost už nám stejně šlape na paty - nemá smysl jí to ještě usnadňovat."
Kvítko si uhladil dlouhé černé vlasy. "No," poznamenal tiše, "jestli je to v Sedmiměstí tak nebezpečný, tak proč nezamíříme rovnou do Quon Tali, kde Apsalar žila, abychom našli jejího tátu? Proč se takhle schováváme - a navíc na špatném kontinentě?"
"Není to tak prostý," zavrčel Kalam.
"Proč? Já myslel, že kvůli tomu tuhle cestu podnikáme." Kvítko vzal Apsalar za ruku a sevřel ji v dlaních, tvrdý výraz měl vyhrazen jen pro Kalama a Šumaře. "Oba jste říkali, že jí to dlužíte. Byla to nespravedlnost a vy jste to chtěli napravit. Jenže teď mám dojem, že je to jenom částečný důvod, mám dojem, že vy dva máte v plánu ještě něco jinýho - že vzít Apsalar domů byla jenom záminka, abyste se mohli vrátit do tý svý říše, i když jste úředně psanci. A ať už plánujete cokoliv, znamená to, že musíte sem, do Sedmiměstí, a taky to znamená, že musíme jít tajně, všeho se bát, i stínů, jako by po nás šla celá malazská armáda." Odmlčel se a zhluboka se nadechl, než pokračoval. "Máme právo znát pravdu, protože nás taky ohrožuje, a my ani nevíme co vlastně ani proč, nevíme vůbec nic. Tak ven s tím. Hned."
Šumař se opřel o okrajník. Podíval se na Kalama a zvedl obočí. "Nuže, kaprále? Tohle je na tobě."

"Udělej seznam, Šumaři," opáčil Kalam.
"Císařovna chce Darúdžhistán." Sapér se podíval Kvítkovi do očí. "Souhlasíš?"
Chlapec zaváhal, pak kývl.
Šumař pokračoval. "To, co chce, obvykle dřív nebo později dostane. Říkej tomu precedens. Takže se pokusila tvoje město dostat, správně, Kvítko? A stálo ji to pobočnici Lorn, dva říšské démony a věrnost vrchní pěsti Dujeka, nemluvě o tom, že přišla o Paliče mostů. Dost na to, aby to píchnutí ucítila."
"Dobrá. Ale co to má -"
"Nepřerušuj mě. Kaprál říkal, udělej seznam. Tak ho dělám. Zatím mě sleduješ? Prima. Darúdžhistán jí jednou vyklouzl ze spárů - ale příště se pojistí. Pokud bude nějaký příště."
"No," Kvítko se mračil, "proč by nemělo být? Říkal jsi, že dostane, co si zamane."
"A ty jsi věrný svýmu městu, Kvítko?"
"Ovšem -"
"Takže uděláš všechno, co bude ve tvých silách, abys císařovně zabránil ho dobýt?"
"No ano, ale -"
"Takže?" Šumař se obrátil zpátky na Kalama.
Hřmotný černoch se zadíval do vln, povzdechl si a kývl, než se obrátil ke Kvítkovi. "Je to takhle, mládenče. Nadešel čas. Já jdu po ní."
Darúnský chlapec se tvářil nechápavě, ale Šumař si všiml, jak Apsalar vykulila oči a z obličeje se jí vytratila barva. Náhle se posadila a pousmála se - a Šumaře zamrazilo, když to viděl.
"Nechápu, co to znamená," prohlásil Kvítko. "Po kom? Po císařovně? Jak?"
"On chce říct," ozvala se Apsalar stále s tím úsměvem, jenž k ní kdysi, velmi dávno, když byla… někým jiným, patřil, "že se ji pokusí zabít."
"Cože?" Kvítko vyskočil a málem spadl přes palubu. "Ty? Ty a sapér s mořskou nemocí s rozbitýma houslema na zádech? Myslíte si snad, že vám budeme pomáhat v tomhle šíleným, sebevražedným -"
"Už si vzpomínám," vyhrkla náhle Apsalar a s přimhouřenýma očima se podívala na Kalama.
Kvítko se obrátil k ní. "Na co?"
"Kalam. On byl dýkou falah'dan a Spár mu předal velení ruky. Kalam je mistr asasín, Kvítko. A Rychlej Ben -"
"Je tři tisíce líg daleko!" zařval Kvítko. "Je kádrový mág, pro mistra Kápě! Tak je to, mizerný mrňavý kádrový mág."
"Ne tak docela," opravil ho Šumař. "A to, že je tak daleko, nic neznamená, synku. Rychlej Ben je naše oříznutá kostka."
"Vaše co?"
"Oříznutá kostka, jako když hraješ drápky - dobrej hráč obvykle používá jednu kostku oříznutou, aby mohl podvádět při házení, jestli víš, co myslím. A je tu chodba Rychlýho Bena - tou se ve chvilce dostane ke Kalamovi, bez ohledu na to, jak daleko ve skutečnosti je. Takže, Kvítko, tady to máš: Kalam to chce zkusit, ale bude to chtít trochu naplánovat a připravit. A začátek je tady v Sedmiměstí. Chceš, aby byl Darúdžhistán navěky svobodnej? Tak císařovna Laseen musí umřít."
Kvítko se pomalu posadil. "Ale proč v Sedmiměstí? Copak není císařovna v Quon Tali?"
"Protože," odpověděl Kalam a natočil rybářský člun do ústí říčky, takže je ve chvilce obklopilo dusno a vedro panující na pevnině, "mládenče, Sedmiměstí každou chvíli povstane."
"Co tím myslíš?"
Asasín vycenil zuby. "Vzpoura."
Šumař se otočil a sledoval páchnoucí houští na břehu. A to, řekl si v duchu se staženým žaludkem, je součást plánu, kterou nesnáším nejvíc. Honit se za jedním z těch Benovejch praštěnejch nápadů, když je celá zem v plamenech.
O chvíli později propluli ohybem říčky a objevila se vesnice, několik chýší z proutí omazaného hlínou, stojících zhruba v půlkruhu proti loďkám vytaženým na písčitou pláž. Kalam šťouchl do kormidelního vesla a rybářský člun zamířil k pláži. Když kýl zaškrábal o dno, Šumař přelezl do vody a došel na suchou zem. Moby se probudil a všemi čtyřmi pařátky se ho držel za halenu. Šumař si vřískajícího tvorečka nevšímal a pomalu se narovnal. "No," povzdechl si, když první z vesnických voříšků ohlásil jejich příjezd, "už to začíná."

KAPITOLA DVĚ

Dodnes je snadné pominout skutečnosti, že
arenské vrchní velení bylo plné zrádců,
rozbrojů, soupeření a zloby… Tvrzení,
že (arenské vrchní velení) netušilo nic
o tom, co se děje na venkově, je přinejlepším
naivní, přinejhorším neuvěřitelně cynické…

Povstání ša'ik
Cullaran

T
mavě okrový otisk ruky na stěně smýval déšť stékající v pramíncích rýhami, kde pálené cihly spojovala malta. Kalous se krčil v lijavci, na tuto roční dobu neobvyklém, díval se, jak se otisk rozpouští, a přál si, aby nepršelo, aby se byl ke znamení dostal dřív, než ho déšť rozmazal, takže by mohl vycítit ruku, která se otiskla na vnější zeď starého

falah'dského paláce v srdci Hissaru.
Mnoho kultur Sedmiměstí mělo plno symbolů, tajné jazyky piktogramů s nepřímými odkazy, které měly mezi domorodci ohromnou váhu. Takové symboly tvořily složitý dialog, jemuž žádný Malažan nerozuměl. Za mnoho měsíců, co tu pobýval, si Kalous pomalu uvědomil, jaké nebezpečí tato nevědomost skrývá. Jak se blížil Rok Drydžhny, takové symboly vyrůstaly jako houby po dešti a každá zeď ve městě byla svitkem s tajnými kódy. Vítr, slunce a déšť zaručovaly, že časem zmizí, že tabulka bude brzy připravená pro další rozhovor. A zdá se, že poslední dobou mají hodně co říci. Kalous se otřásl a snažil se uvolnit napětí v šíji a ramenou. Jeho varování pro vrchní pěst zřejmě padala do hluchých uší. V těchto symbolech byly vidět jisté modely. A on byl zřejmě jediný z Malažanů, kdo aspoň rozeznal, jak riskantní je setrvávat v nevědomosti.
Stáhl si kapuci hlouběji do čela ve snaze udržet obličej suchý a cítil, jak mu po předloktí stéká voda, když se široké manžety jeho pláště zvaného telaba na okamžik odhrnuly. Poslední zbytky barvy zmizely. Kalous vstal a pokračoval v cestě.
Voda, proudící po dlažbě pod palácovými zdmi, mu sahala po kotníky, hnala se strouhami, které vedly prostředkem všech ulic a chodníků ve městě. Naproti vysoké zdi paláce již byly markýzy nad krámky o velikosti šatních skříní nebezpečně prověšené. Ze studených děr, které tu nahrazovaly výklady, pozorovali Kalouse kupci s kyselými výrazy. Kromě ubohých oslíků a občas i koně s prohnutým hřbetem v ulicích nebyli téměř žádní chodci. Dokonce i když sem od Sahulského moře občas zabloudil vlhký vzduch, byl Hissar městem zrozeným z vnitrozemských pouští. Třebaže to byl přístav a nyní i ústřední přístaviště říše v těchto krajích, město a lidé žili otočení k moři zády.
Kalous opustil těsný kruh prastarých budov a úzkých uliček kolem paláce a dorazil na Drydžhnanskou kolonádu, vedoucí rovně, jako když střelí, srdcem Hissaru. Guldindhy, lemující vozovou dráhu kolonády, se kývaly, jak do jejich okrově zbarvených širokých listů bušily kapky deště. Po obou stranách se zelenaly zahrady paláců, většinou otevřené veřejnému obdivu. Lijavec orval květy z keřů a trpasličích stromů, díky čemuž získaly dlážděné chodníčky bílou, červenou a růžovou barvu.
Historik se přikrčil, když mu závan větru přitiskl plášť k pravému boku. Voda na rtech chutnala slaně, jediná známka rozzlobeného moře jen tisíc kroků po jeho pravici. Tam, kde se ulice, pojmenovaná po apokalyptické bouři, náhle zužovala, vozová cesta se změnila v rozbahněnou pěšinu s rozbitou dlažbou, plnou hliněných střepů, a vysoké, kdysi vznosné ořešáky ustupovaly pouštním křovinám. Změna byla tak prudká, že se Kalous ocitl po lýtka hluboko ve vodě plné trusu, než si uvědomil, že dorazil na kraj města. Přimhouřil oči před deštěm a vzhlédl.
Nalevo, rozmazaná za clonou deště, se tyčila kamenná hradba Císařského pozemku. Za hradbou se vzhůru dral kouř. Napravo a mnohem blíž měl změť kožených stanů, koní, velbloudů a vozů - tábor kupců, kteří nedávno dorazili ze Sialk Odhan.
Kalous si kvůli větru přitáhl plášť úžeji k tělu a zabočil doprava k tábořišti. Lilo dost hustě, aby déšť ztlumil jeho kroky, takže ho táboroví psi nezaslechli, když kráčel úzkou rozbahněnou pěšinkou mezi rozlezlými tábory. Kalous se zastavil na křižovatce. Naproti sobě měl velký stan barvy mědi, jehož stěny byly hustě pomalované symboly. Z vchodu se nesl kouř. Historik pokračoval v cestě a jen nepatrně zaváhal, než odhrnul stanovou chlopeň a vstoupil.
Když se zastavil, aby si z pláště vytřepal vodu, udeřila do něj stěna zvuku a vlny horké páry. Jak se Kalous rozhlížel, všude kolem něj křičeli, kleli a smáli se lidé, vzduch byl plný opojného kouře z durhangu a kadidla a pachu pečeného masa, kyselého vína a sladkého piva. V kalíšcích rachotily kostky, jak se nalevo sešla dvacítka hráčů, před ním se davem rychle proplétal tapu a v každé ruce třímal čtyři stopy dlouhý železný rožeň s pečeným masem a ovocem. Kalous na něj zavolal a zvedl ruku, aby upoutal jeho pozornost. Prodavač se rychle přiblížil.
"Skopové, přísahám!" vykřikoval tapu v jazyce pobřežních Debrálů. "Z kozy, ne ze psa, Dosine! Přivoň si sám, a za tak chutné zboží zaplatíš pouhý střížek! Zaplatil bys v Dosin Pali taky tak málo?"
Kalous se narodil na planinách Dal Hon, takže měl pleť stejně tmavou jako místní Debrálové. Na sobě měl námořnickou telabu kupce z ostrovního města Dosin Pali a tímto jazykem mluvil docela bez přízvuku. Na tapuovo prohlášení se Kalous zazubil. "Za psa bych to zaplatil, tapuharale." Vylovil dva místní srpky - odpovídaly základnímu "střížku" z říšského stříbrného jakatasu. "A jestli si myslíš, že Mezlové na ostrovech se stříbra vzdávají ochotněji, tak jsi hlupák!"
Tápu ze špízu nervózně stáhl kousek masa, z něhož kapala šťáva, a dva měkké, kulaté jantarové plody a zabalil jídlo do listů. "Střež se mezelských špehů, Dosine," zamumlal. "Slova lze překroutit."
"Slova jsou jejich jediným jazykem," opáčil Kalous opovržlivě, když si bral jídlo. "Je tedy pravda, že mezelskému vojsku teď velí zjizvený barbar?"
"Muž s tváří démona, Dosine." Tápu zakroutil hlavou. "Dokonce i Mezlové se ho bojí." Strčil do kapsy střížek a znovu zvedl rožně nad hlavu. "Skopové, ne psí!"
Kalous si našel stanovou stěnu, o kterou se opřel zády, a zatímco pojídal maso, jak bylo v kraji zvykem - rychle a dělal při tom nepořádek - pozoroval dav. Každé jídlo je tvé poslední bylo shrnutím celé sedmiměstské filozofie. Bradu měl celou umaštěnou a tuk mu kapal z prstů. Listy zahodil na rozbahněnou zem a obřadně se dotkl čela v nyní zakázaném děkovném gestu jednomu z falah'dan, jehož kosti nyní hnily v nánosu bahna v Hissarské zátoce. Historik upřel oči na kruh starců za hráči a zamířil k nim, jen si cestou otíral ruce o stehna.
Shromáždění znamenalo Kruh ročních dob, v němž proti sobě stáli dva jasnovidci a ve složitém tanci posunků spolu hovořili symbolickým jazykem věštění. Když se protlačil mezi diváky, uviděl věštce v kruhu. Jedním byl stařičký šaman, jehož stříbrem prošpikovaná tvář prozrazovala Semka z dalekého vnitrozemí. Proti němu pak stál asi patnáctiletý chlapec, jenž měl místo očí dvě propadlé jamky se špatně zahojenými jizvami. Hubené údy a nafouknuté břicho ukazovaly na pokročilé stadium podvýživy. Kalous usoudil, že chlapec přišel o rodinu během malazského dobývání a nyní žije v uličkách Hissaru. Našli ho organizátoři Kruhu, protože bylo dobře známo, že bohové často promlouvají skrze tyto trpící duše.

Napjaté ticho mezi diváky historikovi prozradilo, že v této věštbě je síla. I když byl chlapec slepý, držel se stále čelem k semskému jasnovidci, který v naprostém tichu pomalu tančil po bílém písku nasypaném na podlahu. Oba věštci natahovali ruce a do vzduchu mezi sebou kreslili vzory.
Kalous dloubl do muže vedle sebe. "Co uviděli?" zašeptal.
Muž, místní prcek s jizvami starého hissarského pluku na tvářích, špatně zakrytými spáleninami, zasyčel mezi špinavými zuby. "Nic menšího než ducha Drydžhny, kterého tu nakreslili svýma rukama - ducha, kterého tu viděli všichni, strašný příslib ohně."
Kalous si povzdechl. "Co bych dal za to, abych to taky viděl…"
"Uvidíš - hele, už je to tu zas!"
Historik se díval, a kmitající se ruce jako by se dotýkaly neviditelné postavy, v jejich stopách zůstávalo narudlé světlo. Záře ukazovala na lidskou postavu, jež získávala na určitosti. Žena s ohnivým tělem. Zvedla ruce a na zápěstích se jí zablesklo cosi jako železo; tanečníci náhle byli tři, jak se točila a proplétala mezi věštci.
Chlapec náhle zvrátil hlavu dozadu a z hrdla mu unikala slova, jako když o sebe drhnou kameny. "Dvě fontány zuřící krve! Tvář k tváři. Krev je stejná, dvě jsou stejné, a slané vlny omyjí pobřeží Raraku. Svatá poušť se rozpomíná na svou minulost!"
Zjevení zmizelo. Chlapec přepadl dopředu a tvrdý jako prkno se složil do písku. Semský jasnovidec si dřepl a položil mu ruku na hlavu. "Je navrácen ke své rodině," prohlásil starý šaman do ticha. "Milost Drydžhny, nejvzácnější z darů, toto dítě získalo."
Otrlí domorodci se rozplakali, další padali na kolena. Kalous byl otřesen. Zacouval, když se kruh pomalu stahoval. Mrkáním dostal pot z očí. Když vycítil, že ho někdo pozoruje, rozhlédl se kolem sebe. Naproti němu stála postava zahalená v černé kůži, s kapuci z kozí kůže i s hlavou staženou do čela, takže měla obličej ve stínu. Vzápětí neznámý odvrátil zrak. Kalous se rychle ztratil z jeho dohledu.
Zamířil k východu ze stanu.
Sedmiměstská civilizace byla prastará, prosáknutá mocí dávných dob, kdy ascendenty kráčely po každé kupecké stezce, po každé pěšině, po každé ztracené cestě mezi zapomenutými místy. Písek prý ve svých šustících proudech hromadí sílu a každý kámen je nasáklý kouzly jako krví a pod každým městem leží bezpočet dalších měst, starších měst, měst, která sahají až k samotné První říši. Každé město tu prý bylo postaveno na zádech přízraků, na duchovní podstatě silné jako vrstvy drcených kostí. Prý každé město pod svými ulicemi stále pláče, směje se, křičí, vyvolává zboží a smlouvá, modlí se a nadechuje poprvé i naposledy, než přijde smrt. Pod ulicemi odpočívaly sny, moudrost, hloupost, strach, vztek, žal, chtíč, láska i hořká nenávist.
Historik vyšel do deště, opět se zabalil do pláště a zhluboka vdechoval čistý chladný vzduch.
Dobyvatelé mohli překonat městské hradby a zabít vše živé ve městě, naplnit všechny paláce, domy i krámy vlastními lidmi, a přesto by ovládli pouze tenký povrch města, slupku přítomnosti, a jednoho dne je duchové zdola svrhnou, až z nich samých bude jen další vrstva mezi mnoha. Tohle je nepřítel, jehož nemůžeme porazit, o tom byl Kalous přesvědčen. A přesto nám historie vypráví příběhy o těch, kteří se tomuto nepříteli stále znovu stavěli. Vítězství možná není v tom, tohoto nepřítele porazit, nýbrž spojit se s ním a stát se jeho součástí.
Císařovna sem poslala novou pěst, aby ze země vytloukla tato nepokojná staletí. Opustila Coltaina, jak jsem tvrdil Malliku Relovi? Nebo ho jen má připraveného, jako zbraň vykovanou a nabroušenou pro jeden jediný úkol?
Kalous odešel z tábora a opět se přikrčil před prudkým lijákem. Před ním se zvedala brána Císařského pozemku. Třeba nějaké odpovědi na své otázky najde asi tak za hodinu, až se setká tváří v tvář s Coltainem z Vraního klanu.
Přešel rozbrázděnou cestu, čvachtal kalužemi vyplňujícími koleje vyježděné povozy a pak do kopce ke strážnici.
Když dorazil k úzké boční brance, ven vystoupili dva strážní s kapucemi.
"Dnes žádní prosebníci, Dosine," sdělil mu jeden z malazských vojáků. "Zkus to zítra."
Kalous si rozepnul plášť a rozhrnul ho, aby byl vidět císařský odznak, který měl připnutý na haleně. "Pěst svolala radu, ne?"
Oba vojáci zasalutovali a couvli. Ten, který prve promluvil, se omluvně usmál. "Nevěděli jsme, že jste s tím druhým," řekl.
"S kterým druhým?"
"Dorazil před pár minutami, historiku."
"Aha, ovšem." Kalous jim kývl a vstoupil. Na kamenné dlažbě v průchodu byly blátivé otisky páru měkkých škorní. Historik se zamračil a prošel na nádvoří. Podél zdi nalevo vedl zastřešený chodník až k bočním vrátkům přisedlé, nezajímavé budovy velitelství. Kalous již byl stejně mokrý, takže zamířil přímo k hlavnímu vchodu do budovy. Cestou si všiml, že muž, jenž přišel před ním, udělal totéž. Otisky, zalité vodou, prozradily nohy do O. Historik se zamračil ještě víc.
Dorazil ke dveřím, kde se objevil další strážný, jenž ho navedl k místnosti, kde se konala porada. Když došel k dvoukřídlým dveřím do místnosti, podíval se po stopách svého předchůdce, ale žádné nenasel. Ten druhý očividně zamířil do jiné místnosti v domě. Kalous pokrčil rameny a otevřel dveře.
Poradní místnost měla nízký strop a kamenné stěny jen ohozené vápnem. Vévodil jí dlouhý mramorový stůl, jaksi neúplný, neboť scházely židle. Již tu byli Mallik Rel, Kulp, Coltain a další záchlumský důstojník. Když historik vstoupil, všichni se obrátili a Rel mírně překvapeně zvedl obočí. Očividně netušil, že Coltain pozval i Kalouse. Hodlal snad nový velitel vyvést kněze z míry, když mu o tom schválně neřekl? Po chvíli historik tuto myšlenku zavrhl. Spíš to byl důsledek neuspořádaného nového velení.
Židle kvůli této poradě odnesli, jak bylo zřejmé ze stop, které zanechaly jejich nohy v bílém prachu na podlaze. Na Malliku Relovi i Kulpovi byl jasně vidět neklid, když nevěděli, kam ani jak se postavit. Džhistálský Maelův kněz

přešlapoval z nohy na nohu, ruce měl založené v rukávech a v potu na jeho čele se odrážela drsná záře luceren stojících na stole. Kulp vypadal, že potřebuje zeď, o niž by se mohl opřít, ale očividně si nebyl jistý, jak by se Záchlumčané dívali na tak nedbalý postoj.
Kalous se v duchu usmál, sundal si zmáčený plášť a pověsil ho na starý držák na pochodně vedle dveří. Pak se otočil a představil se nové pěsti Coltainovi, jenž stál u bližšího konce stolu se svým důstojníkem po levici - podmračeným veteránem, jehož široký plochý obličej jako by se skládal do šikmé jizvy, co se mu táhla od levého obočí po pravou stranu brady.
"Jsem Kalous," oznámil historik. "Říšský historik." Mírně se uklonil. "Vítej v Hissaru, pěsti." Zblízka viděl, že vojevůdce Vraního klanu nese stopy těch čtyřiceti let, která prožil na severu Záchlumské planiny v Quon Tali. Hubenou, bezvýraznou tvář měl zbrázděnou, kolem širokých úst s tenkými rty hluboké vrásky a v koutcích tmavých, hluboko posazených očí vějířky. Pod ramena mu visely naolejované copy propletené amulety z vraních per. Byl vysoký a na sobě měl otlučenou kroužkovou vestu přes košili z vydělané hověziny a ze širokých plecí mu ke kolenům spadal plášť z vraních per. Měl jezdecké kamaše stažené po stranách řemínky až k bokům. Pod levou paží mu vyčníval rohovinový jílec dlouhého nože.
V odpověď na Kalousova slova naklonil hlavu na stranu. "Když jsem tě viděl naposledy," řekl s drsným záchlumským přízvukem, "ležel jsi v horečkách na císařově lůžku, připravený vstát a projít branou mistra Kápě." Odmlčel se. "Bult byl ten mladý válečník, jehož kopí tě proklálo, a za jeho námahu ho voják jménem Dujek políbil na tvář mečem." Pomalu se usmál na zjizveného veterána vedle sebe.
Prošedivělý jezdec se dál mračil, i když se podíval na Kalouse. Po chvíli pohodil hlavou a nafoukl hruď. "Pamatuju se na neozbrojeného muže. Právě to, že nedržel v rukou zbraně, otočilo v poslední chvíli mé kopí. Vzpomínám si na Dujekův meč, který mi ukradl krásu ve chvíli, kdy mu můj kůň rozdrtil ruku. Pamatuju se, že Dujek o tu ruku přišel kvůli ranhojičům, neboť ji ovanul smrdutý dech mého koně. Mezi námi, v tom souboji jsem prohrál já, protože ztráta ruky nijak neovlivnila Dujekovu zářnou kariéru, kdežto když já přišel o svou krásu, zůstala mi jen ta žena, co jsem už měl."
"A nebyla to tvá sestra, Bulte?"
"Byla, Coltaine. A slepá."
Oba Záchlumčané se odmlčeli, jeden se mračil, druhý chmuřil.
Kulp cosi přidušeně zachrčel. Kalous pomalu zvedl obočí. "Mrzí mě to, Bulte," řekl. "I když jsem byl v bitvě, tebe ani Coltaina jsem neviděl. V každém případě jsem si nevšiml, že bys přišel o krásu."
Veterán kývl. "Člověk se musí pořádně podívat, to je pravda."
"Možná," ozval se Mallik Rel, "je čas skončit se zdvořilostmi, jakkoliv jsou zábavné, a začít poradu."
"Až budu připravený," opáčil Coltain a dál hleděl na Kalouse.
Bult zabručel. "Pověz mi, historiku, co tě přimělo vstoupit do bitvy beze zbraní?"
"Možná jsem je ztratil v té mele."
"Ale neztratil. Neměl jsi opasek, pochvu ani štít."
Kalous pokrčil rameny. "Jestli mám zaznamenávat události v této říši, musím být uprostřed dění, pane."
"Prokážeš tak bezstarostný zápal i při zaznamenávání událostí Coltainova velení?"
"Zápal? To ano, pane. A bezstarostný," povzdechl si, "žel, má odvaha již není, co bývala. V těchto dnech nosím do bitev zbroj, krátký meč a štít. A přilbu. A chodím obklopený osobní stráží a držím se nejméň lígu od nejprudšího boje."
"Léta ti přinesla moudrost," podotkl Bult.
"Obávám se, že v jistých věcech," řekl Kalous pomalu, "ne dost velkou." Otočil se ke Coltainovi. "Budu dost smělý, abych přispěl radou při této poradě, pěsti."
Coltain při řeči sklouzl pohledem na Mallika Rela. "A bojíš se své troufalosti, protože řekneš věci, které se mi nebudou líbit. Možná, až je uslyším, dám Bultovi příkaz, aby dokončil, co začal, a dorazil tě. To mi hodně prozrazuje," pokračoval, "o situaci v Arenu."
"O tom já moc nevím," přiznával Kalous a pod halenou mu stékal čůrek potu. "Ale o tobě ještě míň, pěsti."
Coltainův výraz se nezměnil. Kalousovi připomínal kobru, která se před ním pomalu zvedá, nemrkající, chladnou.
"Otázka," řekl Mallik Rel. "Porada už začala?"
"Ještě ne," odvětil Coltain pomalu. "Čekáme na mého zaklínače."
Maelův kněz se ostře nadechl. Kulp popošel blíž.
Kalousovi náhle vyschlo v hrdle. Odkašlal si a řekl: "Nebyl to snad císařovnin rozkaz - v prvním roce její vlády - že všichni záchlumští zaklínači mají být, ehm, vymýceni? Vzpomínám si, že jsem viděl hradby Unty…"
"Jim trvá dlouho, než umřou," poznamenal Bult. "Viseli na železných bodcích, dokud si pro jejich duše nepřiletěly vrány. My přivedli své děti pod městské hradby, aby se podívaly na kmenové staršiny, které nám sebral rozkaz krátkovlasé ženy. Na jejich památku jsme si udělali jizvy, abychom udrželi pravdu naživu."
"Císařovny," řekl Kalous a pozoroval, jak se tváří Coltain, "jíž nyní sloužíte."
"Krátkovlasá žena neví nic o záchlumských zvyklostech," opáčil Bult. "Vrány, nesoucí v sobě duše největších zaklínačů, se vrátily k našim lidem, aby vyčkaly na nový život, a tak se k nám moc staršinů vrátila."
Otevřely se posuvné boční dveře, jichž si Kalous dosud nevšiml, a do místnosti vstoupil vysoký muž s ohnutýma nohama a s tváří skrytou ve stínu kozí kapuce, kterou si teď stáhl, a odhalil hladkou tvář chlapce stěží desetiletého. Tmavé oči mladík upřel na historika.
"Toto je Sormo E'nath," představil jej Coltain.
"Sormo E'nath - stařec - byl popraven v Untě," štěkl Kulp. "Byl to nejmocnější zaklínač - císařovna se ujistila, že je to on. Prý mu trvalo jedenáct dní na zdi, než umřel. Tohle není Sormo E'nath. Tohle je kluk."
"Jedenáct dní," zabručel Bult. "Žádná vrána nedokázala sama podržet celou jeho duši. Každý den přiletěla jiná, až byl

pryč celý. Jedenáct dní, jedenáct vran. Taková byla Sormova moc, jeho vůle žít, a takovou čest mu prokázali černokřídlí duchové. Jedenáct jich k němu přišlo. Jedenáct."
"Starší magie," zašeptal Mallik Rel. "Hodně starších svitků něco takového naznačuje. Tento chlapec se jmenuje Sormo E'nath. Je to skutečně znovuzrozený zaklínač?"
"Rhivové v Genabakis věří v něco podobného," poznamenal Kalous. "Novorozené dítě se může stát nádobou pro duši, která ještě neprošla branou mistra Kápě."
Chlapec promluvil, hlas měl slabý, ale již mu přeskakoval na pokraji mužného věku. "Jsem Sormo E'nath, který si v hrudní kosti nese vzpomínku na železný bodec. Mého zrodu se zúčastnilo jedenáct vran." Shrnul si plášť z ramen. "Dnes jsem narazil na obřadní věštění a v davu jsem uviděl historika Kalouse. Společně jsme přihlíželi vidění seslanému velmi mocným duchem, duchem, jehož tvář je jednou mezi mnoha. Tento duch přislíbil armageddon."
"Viděl jsem to, co on," přitakal Kalous. "Za městem se utábořila kupecká karavana."
"Neodhalili v tobě Malažana?" podivil se Mallik.
"Mluví kmenovým jazykem dobře," podotkl Sormo. "A dělá gesta ohlašující nenávist k říši. Dost výrazná a provedená tak, aby zmátla domorodce. Pověz, historiku, už jsi takové věštby někdy viděl?"
"Ne tak… jasné," přiznal Kalous. "Ale viděl jsem dost znamení, abych vycítil, že se věci dávají do pohybu."
"Smělé tvrzení," prskl Mallik Rel a povzdechl si, stání ho rozhodně vyvádělo z míry. "Nová pěst dobře udělá, když s opatrností brát bude taková prohlášení. Mnohá jsou proroctví v této zemi, stejně tolik jich je, kolik lidí, zdá se. Takové množství pravdivost každého umenšuje. Povstání se slibuje v Sedmiměstí každý rok od chvíle, kdy je Malažané dobyli. A co z nich pošlo? Nic."
"Kněz má skryté motivy," poznamenal Sormo.
Kalous zadržel dech.
Relův kulatý, zpocený obličej zbělel.
"Všichni lidé mají skryté motivy," prohlásil Coltain, jako by zaklínačovo tvrzení zavrhoval. "Slyším varování a radu být opatrný. V tom je rovnováha. Toto jsou má slova. Mág, který touží opírat se o stěny z kamene, mě považuje za zmiji v pokrývkách. Jeho strach ze mne hovoří za každého vojáka v Sedmé armádě." Pěst Coltain si odplivl na podlahu a udělal obličej. "Jejich pocity mě nezajímají. Jestli budou plnit mé rozkazy, já na oplátku budu sloužit jim. Jestli poslouchat nebudou, vyrvu jim srdce z hrudi. Slyšíš má slova, kádrový mágu?"
Kulp se zamračil. "Slyším."
"Já jsem tady," Relův hlas zněl málem pronikavě, "abych předal rozkazy vrchní pěsti Pormquala -"
"Před nebo po oficiálním přivítání vrchní pěsti?" Ještě než Kalous domluvil, již svých slov litoval, i když Bult zařval smíchy.
Mallik Rel se v odpověď narovnal. "Vrchní pěst Pormqual vítá pěst Coltaina v Sedmiměstí a přeje mu v jeho novém postavení vše nejlepší. Sedmá armáda zůstává jako jedna ze tří původních armád Malazské říše a vrchní pěst věří, že pěst Coltain bude ctít její pozoruhodnou historii."
"Mně na pověsti nesejde," zabručel Coltain. "Budou je soudit podle jejich činů. Pokračuj."
Rel, celý se třesa, pokračoval: "Vrchní pěst Pormqual mne požádal, abych předal jeho rozkazy pěsti Coltainovi. Admirál Nok má opustit hissarský přístav a pokračovat do Arenu, jakmile budou na lodích doplněny zásoby. Pěst Coltain má pokračovat s přípravami na tažení Sedmé po souši… do Arenu. Je přáním vrchní pěsti vykonat přehlídku Sedmé před konečným umístěním." Kněz vytáhl zapečetěný svitek a položil ho na stůl. "Takové jsou rozkazy vrchní pěsti."
Coltainovi znechucením potemněla tvář. Zkřížil ruce na prsou a schválně se k Relovi obrátil zády.
Bult se zasmál, ale nebylo v tom veselí. "Vrchní pěst si přeje vykonat přehlídku vojska. Předpokládám, že má ve službách velemága a možná i ruku Spáru, co? Jestli chce vykonat přehlídku Coltainových oddílů, může sem přijít chodbou. Pěst nehodlá vybavit tuhle armádu na čtyřistalígový pochod, aby se mohl Pormqual mračit na prach na jejich botách. Po takovém přesunu by východní provincie Sedmiměstí zůstaly bez okupační armády. V čase nepokojů by to bylo považováno za ústup, zvlášť když by navíc odplula Sahulská flotila. Této zemi se nedá vládnout zpoza arenských hradeb."
"Odporujete rozkazu vrchní pěsti?" zeptal se Rel šeptem a oči, jež upíral na Coltainova široká záda, se mu leskly jako krvavé démanty.
Pěst se otočila. "Já radím změnu těchto rozkazů," prohlásil, "a teď čekám na odpověď."
"Odpověď vám dám," zachraptěl kněz.
Coltain ohrnul nos.
Ozval se Bult. "Ty? Ty jsi kněz, ne voják, ani guvernér. Ty ani nejsi oficiálně členem vrchního velení."
Rel se zamračil na veterána. "Nejsem? Vskutku -"
"Ne podle císařovny Laseen," přerušil ho Bult. "Ona o tobě nic neví, knězi, kromě toho, co napíše vrchní pěst do hlášení. Pochop, že císařovna nepředává moc lidem, které nezná. Vrchní pěst Pormqual tě zaměstnal jako svého poslíčka, a tak s tebou bude pěst zacházet. Ty nevelíš nikomu. Ani Coltainovi, ani mně, dokonce ani obyčejnému kuchaři od Sedmé."
"Předám tato slova i názor vrchní pěsti."
"Nepochybně. Smíš teď odejít."
Relovi spadla brada. "Odejít?"
"Už jsme s tebou skončili. Jdi."
Mlčky se dívali, jak kněz odchází. Jakmile se za ním dveře zavřely, Kalous se obrátil na Coltaina. "To možná nebylo moudré, pěsti."
Coltain vypadal ospale. "Mluvil Bult, ne já."

Kalous se podíval na veterána. Zjizvený voják se zubil.
"Pověz mi něco o Pormqualovi," vybídl historika Coltain. "Setkal ses s ním?"
Kalous se otočil zpátky k pěsti. "Ano, setkal."
"Vládne dobře?"
"Pokud dokážu posoudit," začal Kalous, "tak nevládne vůbec. Většinu výnosů vydává muž, kterého jste - kterého Bult právě vyhostil z porady. A za ním jsou houfy dalších, většinou bohatí kupci urozeného rodu. To oni jsou v základě zodpovědní za snížení povinných cel na dovážené zboží a odpovídající zvýšení místních daní na výrobky a vývoz - samozřejmě s výjimkou toho, co vyvážejí oni sami. Říšskou okupaci ovládají malazští kupci, a tato situace se nezměnila od chvíle, kdy Pormqual před čtyřmi lety přijal titul vrchní pěsti."
Bult se zeptal: "Kdo byl vrchní pěst před ním?"
"Kartheron Krust, který se jednou v noci utopil v arenském přístavu."
Kulp prskl. "Krust by dokázal namol opilý proplavat hurikánem, ale pak šel a utopil se právě jako jeho bratr Urko. Ani jedno tělo se samozřejmě nenašlo."
"To znamená?"
Kulp se zazubil na Bulta, ale neřekl nic.
"Krust i Urko byli oba císařovi muži," vysvětloval Kalous. "Zdá se, že měli stejný osud jako většina Kellanvedových společníků včetně Toca Staršího a Amerona. Ani jejich těla se nikdy nenašla." Historik pokrčil rameny. "To už je stará historie. Vlastně zakázaná historie."
"Podle tebe byli zavražděni na Laseenin rozkaz," hádal Bult a vycenil křivé zuby. "Ale představ si, že císařovi nejschopnější velitelé prostě… zmizí. Císařovna zůstane sama, zoufale potřebuje schopné lidi. Zapomínáš, historiku, že než se Laseen stala císařovnou, byla si blízká právě s Krustem, Urkem, Ameronem, Dassemem a ostatními. Představ si, jak je teď osamělá a stále cítí bolest opuštěnosti."
"A to, že zavraždila další blízké druhy - Kellanveda a Tanečníka - nebylo něco, co by podle ní mohlo ovlivnit přátelství s těmito veliteli?" Kalous zavrtěl hlavou a uvědomoval si, jak zatrpkle mluví. Byli to i moji druhové.
"Některé chyby v úsudku se nedají nikdy napravit," podotkl Bult. "Císař a Tanečník byli schopní dobyvatelé, ale byli také schopní vládcové?"
"To už se nedozvíme," štěkl Kalous.
Veterán si povzdechl, znělo to skoro jako frknutí. "Ne, ale jestli byla v blízkosti trůnu nějaká osoba schopná vidět, co se blíží, tak to byla Laseen."
Coltain znovu plivl na podlahu. "Víc k tomu není co dodat, historiku. Zaznamenej, co tu bylo vyřčeno, pokud to na tvůj vkus není příliš hořké." Ohlédl se na zamlklého Sormo E'natha a zamračil se.
"I kdybych se tím měl udusit," opáčil Kalous, "zapíšu všechno. Kdybych to neudělal, nemohl bych se považovat za historika."
"Tak tedy dobrá." Pěst Coltain dál upíral zrak na Sormo E'natha. "Pověz, historiku, co má Mallik Rel na Pormquala, že ho má v hrsti?"
"To bych taky rád věděl, pěsti."
"Zjisti to."
"Žádáš mne, abych špehoval."
Coltain se k němu otočil s nepatrným úsměvem na rtech. "A co jsi dělal v tom kupeckém stanu, Kalousi?"
Kalous se zaškaredil. "Budu muset jet do Arenu. Myslím, že Mallik Rel se už se mnou dál radit nebude. Ne, když jsem viděl jeho pokoření. Vlastně si jsem docela jistý, že si mě zařadil mezi své nepřátele, a jeho nepřátelé mají jaksi ve zvyku mizet beze stopy."
"Já nezmizím," prohlásil Coltain, popošel blíž a sevřel historikovi rameno. "Měli bychom se přestat zabývat Mallikem Relem. Budeš převelen k mému štábu."
"Jak přikazuješ, pěsti," řekl Kalous.
"Porada skončila." Coltain se otočil ke svému zaklínači. "Sormo, dnešní ranní dobrodružství mi vylíčíš… později."
Zaklínač se uklonil.
Kalous si vzal plášť a s Kulpem v patách odešel ze síně. Když se za nimi zavřely dveře, historik zatahal kádrového mága za rukáv. "Na slovíčko. V soukromí."
"Jsem pro," opáčil Kulp.
Našli si místnost dál v chodbě, kde byla jen hromada rozbitého nábytku. Kulp za nimi zavřel a zamkl dveře a pak se s divokým pohledem v očích otočil ke Kalousovi. "To vůbec není člověk - je jako zvíře a vidí věci jako zvíře. A Bult - Bult slyší vrčení a vidí zježenou srst svého pána a převádí je do slov - ještě jsem nepotkal tak užvaněného Záchlumčana, jako je ten zchromlý dědek."
"Očividně," podotkl Kalous suše, "měl Coltain hodně co říct."
"Mám takové tušení, že Maelův kněz už plánuje svou pomstu."
"Ano. Ale mě šokovalo, jak Bult bránil císařovnu."
"A ty jeho názor sdílíš?"
Kalous si povzdechl. "Ze lituje svých činů a nyní plně cítí osamělost mocných? Možná. Je to zajímavé, ale pro věc už dávno ne důležité."
"Myslíš, že se Laseen svěřuje těmto záchlumským divochům?"
"Coltain byl povolán k audienci u císařovny a podle mě se Bult od svého pána nehne na krok - ale co se mezi nimi odehrálo v Laseeniných soukromých komnatách, zůstává záhadou." Historik pokrčil rameny. "Na Mallika Rela byli připravení, tolik je zřejmé. A co si vlastně myslíš o tom mladém zaklínači?"

"Mladém?" Kádrový mág se zamračil. "Ten kluk má auru starce. Cítím z něj obřadní pití kobylí krve, a ten obřad u zaklínače značí železný věk - posledních pár let života, největší rozkvět sil. Viděl jsi ho? Vystřelil na kněze šipku a pak jen mlčky stál a čekal, co se bude dít."
"Přesto jsi tvrdil, že to je lež."
"Nebylo třeba Sormovi prozradit, jak citlivý mám nos, a dál se k němu budu chovat jako k chlapci, k podvodníkovi. Jestli budu mít štěstí, tak si mě nebude všímat."
Kalous zaváhal. Vzduch v místnosti byl zatuchlý, a když se nadechl, cítil prach. "Kulpe," řekl nakonec.
"Ano, historiku, co ode mě žádáš?"
"Nemá to nic společného s Coltainem ani s Mallikem Relem nebo Sormo E'nathem. Žádám tě o pomoc."
"S čím?"
"Chci osvobodit vězně."
Kádrový mág zvedl obočí. "Z hissarské šatlavy? Historiku, u hissarské gardy nemám žádné slovo -"
"Ne, ne z městské šatlavy. Tohle je vězeň říše."
"Kde toho vězně drží?"
"Prodali ho do otroctví, Kulpe. Je v otataralových dolech."
Kádrový mág vytřeštil oči. "Pro mistra Kápě, Kalousi, ty mě žádáš, abych pomohl mágovi? Myslíš, že se k těm dolům dobrovolně přiblížím? Otataral ničí kouzla, dohání mágy k šílenství -"
"Jen připluješ k ostrovu," přerušil ho Kalous. "Máš moje slovo, Kulpe."
"Abych vyzvedl vězně a pak co, vesloval jako blázen s dosinskou válečnou galérou za zádí?"
Kalous se zazubil. "Něco takového."
Kulp se podíval na zavřené dveře a pak si prohlížel trosky v místnosti, jako by si jich doposud nevšiml. "Co je to za pokoj?"
"Kancelář pěsti Torlom," odpověděl Kalous. "Kde ji té noci našel drydžhnanský asasín."
Kulp pomalu kývl. "A vybrali jsme si ji náhodou?"
"To rozhodně doufám."
"Já taky, historiku."
"Pomůžeš mi?"
"Ten vězeň… kdo je to?"
"Heborik Lehkoruký."
Kulp pomalu kývl podruhé. "Promyslím si to, Kalousi."
"Smím se zeptat, co chceš promýšlet?"
Kulp se zamračil. "To, jak po světě pobíhá další historik zrádce, co jiného?"

Svaté město Ehrlitan bylo městem z bílého kamene, zvedalo se od přístavu a zabíralo a zcela obklopovalo velký kopec s plochým vrškem, známý jako Džen'ráb. Lidé věřili, že pod Džen'rábem je pochováno jedno z prvních měst na světě a že v pevné suti čeká trůn Sedmi ochránců, o němž báje pravila, že vůbec není trůnem, nýbrž komnatou se sedmi stupínky v kruhu, posvěcenými sedmi ascendenty, které založily Sedmiměstí. Ehrlitan byl tisíc let starý. ale starověké město Džen'ráb, nyní kopec kamení, byl údajně devětkrát starší.
Jeden z prvních falah'dan Ehrlitanu začal na vršku Džen'ráb s rozsáhlou a náročnou stavbou na počest města pod ulicemi. Lomy na severním pobřeží byly vybrány do dna, celé kopce odhrabány, dělníci upravili desetitunové kvádry bílého mramoru a dopravili je do přístavu, odkud je další protáhli dolními čtvrtěmi k rampám vedoucím na pahorek. Na vršku Džen'ráb vyrůstaly jako drahokamy v panenské koruně chrámy, paláce, zahrady, dómy, věže a falah'dský palác. Tři roky poté, co na místo zasadili poslední kvádr, se starověké zasypané město… otřáslo. Podzemní oblouky se pod nesmírnou tíhou Falah'dské koruny propadly, zdi se zbortily, základní kameny klouzaly do ulic plných prachu. Pod povrchem se prach choval jako voda, hnal se dolů ulicemi a uličkami, dral se do otevřených dveří, pod podlahy - a v neproniknutelné temnotě Džen'rábu nebylo nic vidět. Na povrchu, když jasné ráno ohlásilo výročí vlády onoho falah'd, se Koruna propadla, věže se sesypaly, dómy praskaly v oblacích bílého mramorového prachu a palác se propadl do řeky prachu, na některých místech jen o pár stop, jinde o dvacet sáhů.
Diváci v Dolním Městě to pak popisovali. Vypadalo to, jako by Korunu uchopila obrovská neviditelná ruka a všechny budovy zamáčkla do země a zároveň je drtila v sevření. Oblak prachu na celé dny změnil slunce v měděný kotouč. Toho dne zahynulo přes třicet tisíc lidí včetně falah'd samotného a další tři tisíce těch, kdo bydleli a pracovali v paláci, ale jeden přežil: jeden mladý kuchtík, přesvědčený, že za všechno může pohár, který těsně před zemětřesením upustil na podlahu. Z pocitu viny zešílel a probodl si srdce, když stál na rynku Merykra v Dolním Městě, a jeho krev smáčela dlažbu na místě, kde nyní stál Šumař.
Sapér mhouřil modré oči a díval se, jak na druhé straně Merykry projíždí oddíl Rudých čepelí. Lidé se před nimi rozbíhali na všechny strany.
Šumař stál nehybně na posvátném dlažebním kameni s vybledlým oslavným nápisem, zahalený v tenkém hábitu z běleného lnu, s nasazenou kapuci, jak to nosili gralští divoši, a přemýšlel, jestli mohou davy nervózně přecházející kolem něj slyšet, jak mu prudce buší srdce. Proklínal se, že riskoval procházku starým městem, a pak proklel Kalama, že jejich odjezd odložil, dokud se nespojí s jedním ze svých starých agentů ve městě.
"Mezlďebdín!" zasyčel kdosi vedle něj.
Malazští psíčci byl docela odpovídající překlad. Příslušníci Rudých čepelí se narodili v Sedmiměstí, a přesto odpřisáhli naprostou věrnost císařovně. Vzácní - byť v této chvíli nevítaní - pragmatici v zemi plné fanatických snílků, Rudé čepele se právě pustily do nezávislých opatření proti stoupencům Drydžhny, a to svým typickým způsobem: mečem a

kopím.
Na ošlapaných kamenech rynku mezi rozházenými koši, štůčky látky a potravinami leželo půl tuctu nehybných obětí. Vedle těla ženy u vyschlé kašny dřepěla dvě děvčátka. Zeď opodál zdobily šmouhy od krve. O pár ulic dál se rozezněly poplašné zvony ehrlitanské gardy a městskou pěst právě zpravili o tom, že Rudé čepele opět pohrdly její neschopnou vládou.
Divocí jezdci pokračovali ve svém extempore, na hlavní ulici vedoucí z rynku pobíjeli bez rozdílu všechny a brzy se ztratili z dohledu. Na těla padlých se okamžitě vrhli žebráci a zloději, i když se tu ještě rozléhalo kvílení. Obě děvčátka sbalil hrbatý pasák a odkulhal s nimi z dohledu.
Když Šumař před chvílí vstoupil na rynek, málem skončil s rozraženou lebkou, neboť se útočícím Rudým čepelím připletl do cesty. Díky vojáckým zkušenostem se vrhl před koně, takže válečník musel seknout doleva na stranu, kde držel štít, a sapér se tak sehnul pod svištící zbraní a dostal se mimo dosah. Jezdec se ho nenamáhal pronásledovat a raději připravil o hlavu dalšího nešťastného měšťana, ženu zoufale táhnoucí dvě děti koním z cesty.
Šumař se otřepal a tiše zaklel. Protlačil se mezi lidmi a zamířil do uličky, v níž zmizel pasák. Vysoké budovy po obou stranách vrhaly do uličky stín. Z hnijícího jídla a jakési mrtvoly stoupal odpudivý zápach. Když Šumař opatrně vstoupil, v dohledu nikdo nebyl. Sapér dorazil k zadnímu průchodu mezi dvěma zídkami, stěží dost širokému, aby tudy prošla mula, a do půli lýtek zasypanému suchými palmovými listy. Za každou zídkou byla zahrada a vějíře listů vysokých palem se proplétaly a ve výšce dvaceti stop vytvářely hotový baldachýn. O třicet kroků dál průchod slepě končil a tam se krčil pasák, mladší dívenku tiskl k zemi a druhou holčičku držel u zdi a snažil se rozvázat jí kamaše.
Když uslyšel Šumařovy kroky na suchém listí, pasák otočil hlavu. Měl bílou pleť lidí ze Skrae a ve vědoucím úsměvu předvedl zčernalé zuby. "Grále, za půl jakatasu je tvoje, jakmile ji přeříznu. Ta druhá tě bude stát víc, poněvadž je mladší."
Šumař k němu došel. "Kupuju," prohlásil. "Udělám manželky. Dva jakatasy."
Pasák si odfrkl. "Za týden vydělám dvakrát tolik. Šestnáct jakatasu."
Šumař vytáhl dlouhý gralský nůž, který si před hodinou koupil, a přitiskl ostří pasákovi na krk. "Dva jakatasy a moje milosrdenství, simharale."
"Platí, Grále," zachrčel pasák s vytřeštěnýma očima. "Platí, na toho s kápí!"
Šumař vytáhl dvě mince a hodil je do listí, pak couvl. "Vezmu hned."
Simharal padl na kolena a hrabal se v listí. "Vezmi si je, Grále, jen si je vem."
Šumař zabručel, vrátil nůž do pochvy a popadl dívky, každou rukou jednu. Obrátil se zády k pasákovi a zamířil do uličky. Nebylo pravděpodobné, že by se muž pokusil o nějakou zradu. Gralští domorodci často prosili o urážky, aby měli důvod ke své oblíbené činnosti: pomstě. A každý věděl, že připlížit se k některému z nich zezadu je zhola nemožné, takže se o to nikdo ani nepokoušel. Přesto byl Šumař vděčný za koberec suchého listí mezi ním a pasákem.
Vyšel z uličky. Dívky mu v podpaždí visely jako hadrové panenky, stále byly v šoku. Podíval se na tu starší. Devět, nejvýš deset let, vzhlížela k němu vykulenýma tmavýma očima. "Všechno je v pořádku," řekl jí. "Když tě postavím na zem, dokážeš jít? Ukážeš mi, kde bydlíte?"
Po delší době kývla.
Dorazili k jednomu z těch křivolakých průchodů, které v Dolním Městě vydávali za ulice, a Šumař postavil dívenku na zem a druhou vzal do náručí - zdálo se, že usnula. Starší holčička se ho okamžitě chytila za hábit, aby se jí v davu neztratil, a táhla ho pryč.
"Domů?" zeptal se Šumař.
"Domů," odpověděla.
Po deseti minutách se dostali mimo tržnice a vstoupili do klidnější sídelní čtvrti. Domy tu byly skromné, ale čisté. Dívka Šumaře dovedla k boční ulici. Když se tam dostali, obklopily je křičící děti. Vzápětí ze zahradní branky vyběhli tři ozbrojení muži. Děti se rozprchly na všechny strany, umlkly a jen se dívaly, muži Šumaři začali mávat pod nosem tulvary.
"Nahal Grál," zavrčel Šumař. "Ženu zabila Rudá čepel. Simharal vzal tyhle dvě. Já je koupil. Nepoškozené. Tři jakatasy."
"Dva," opravil ho jeden z mužů a plivl Šumařovi pod nohy. "Toho simharala jsme našli."
"Dva na koupi. Jeden za dopravu. Nepoškozené. Tři." Ošklivě se usmál. "Slušná cena, nízká za gralskou čest. Nízká za gralskou ochranu."
Za Šumařem promluvil čtvrtý muž. "Zaplaťte mu, pitomci. Ani sto zlatých jakatasů by nebylo dost. Chůva a děti byly pod vaší ochranou, ale když přišly Rudé čepele, utekli jste. Kdyby tenhle Grál na děti nenarazil a nekoupil je, už by byly poškozené. Zaplaťte tomu Gralovi z milosti královny snů a navěky žehnejte jemu a jeho rodině." Muž pomalu došel před sapéra. Měl zbroj soukromé stráže s kapitánskými odznaky. Na hubené tváři měl jizvu ve tvaru sekery, značící veterána od Y'ghatan, a na hřbetech rukou jizvičky po spáleninách. Tvrdé oči upřel na Šumaře. "Žádám tvé jméno, Grále, abych tě mohl vzpomenout ve svých modlitbách."
Šumař zaváhal a nakonec kapitánovi sdělil své pravé jméno, jméno, s nímž se tak dávno narodil.
Když ho muž uslyšel, zamračil se, ale neříkal nic.
Jeden strážný přistoupil s mincemi v dlani. Šumař podal spící holčičku kapitánovi. "Je špatné, že spí," poznamenal. Prošedivělý veterán dítě něžně převzal. "Podívá se na ni domácí léčitel."
Šumař se rozhlédl kolem sebe. Holčičky očividně patřily k bohaté a mocné rodině, nicméně obydlí v dohledu byla poměrně malá, domy menších kupců a řemeslníků.
"Pojíš s námi, Grále?" zeptal se kapitán. "Dědeček těch dětí tě bude chtít vidět."
Šumař byl zvědavý, a tak souhlasil. Kapitán ho dovedl k nízké boční brance v zahradní zdi. Tři strážní šli napřed a otevřeli. Dívka prošla první.

Branka se otevírala do překvapivě rozlehlé zahrady, kde byl vzduch chladný a vlhký díky neviditelnému potůčku tekoucímu šťavnatým podrostem. Kameny vyložený chodníček vedl pod baldachýnem z větví starých ovocných stromů a ořešáků. Na druhé straně se zvedala vysoká zeď postavená pouze z kouřového skla. Na tabulkách se blyštely duhové vzory s kapkami vody a kazy od minerálů. Šumař jaktěživ neviděl tolik skla na jednom místě. Ve zdi byly dveře z běleného plátna nataženého na tenkém železném rámu. Před nimi stál stařec v pomačkaném oranžovém rouše. Tmavě okrovou barvu jeho pleti podtrhovala hříva bílých vlasů. Dívenka se k němu rozběhla, aby ho objala, starý pán však upíral jantarové oči na Šumaře.
Sapér klesl na koleno. "Prosím o požehnání, poutníče duší," pronesl svým nejdrsnějším gralským přízvukem.
Tannoský mnich se rozesmál a znělo to jako písečná bouře. "Nemůžu požehnat tomu, čím nejsi, pane," řekl nakonec. "Ale prosím, připoj se ke mně a kapitánu Turqovi při soukromém občerstvení. Jsem si jistý, že tito strážní dychtí znovu získat odvahu tím, že se tady na zahradě postarají o děti." Položil spící holčičce na čelo vráscitou ruku. "Selal se chrání svým vlastním způsobem. Kapitáne, sděl léčiteli, že ji zpátky na tento svět musí přivést jemně."
Kapitán předal děvčátko jednomu ze strážných. "Slyšel jsi pána. Tak si pospěš."
Obě děti odvedli za plátěné dveře. Tannoský duchovní odvedl Šumaře a Turqu stejnými dveřmi, ale pomaleji.
V pokoji se skleněnými stěnami stál nízký železný stůl a kolem něj byla rozestavena kožená křesílka, také nepříliš vysoká. Na stole byly mísy s ovocem a chlazenými masy posypanými rudým kořením. Křišťálová karafa se světle žlutým vínem byla otevřená, aby víno větralo. Vinná usazenina na dně karafy byla na dva prsty vysoká: poupata pouštních květů a mrtvolky bílých medonosných včel. Místnost prostupovala chladivá, sladká vůně vína.
Vnitřní dveře z pevného dřeva byly zasazené do mramorové zdi. V malých výklencích ve stěně hořely svíčky s plamínky rozličných barev. Mihotavé odrazy hypnoticky tančily na skle naproti.
Mnich se posadil a ukázal na další křesílka. "Prosím, posaďte se. Překvapilo mě, že malazský špeh tolik ohrozil svůj převlek, aby zachránil dvě ehrlitanské děti. Hodláš teď vyždímat informace z rodiny přemožené vděkem?"
Šumař si shrnul kapuci z hlavy a povzdechl si. "Jsem Malažan," přiznal. "Ale ne špeh. Jsem převlečený, aby mě neodhalili… Malažani."
Starý mnich si nalil víno a podal sapérovi číši. "Jsi voják."
"To jsem."
"Zběh?"
Šumař sebou trhl. "Ne dobrovolně. Císařovně se zlíbilo postavit mimo zákon můj pluk." Napil se sladkého květového vína.
Kapitán Turqa zasyčel. "Palič mostů. Voják z Jednorukého houfce."
"Jsi dobře informovaný, pane."
Tannoský duchovní ukázal na mísy. "Prosím. Jestli po tolika letech válčení hledáš klidné místo, tak jsi udělal vážnou chybu, když jsi přišel do Sedmiměstí."
"To mi došlo," povzdechl si Šumař a vzal si ovoce. "Proto taky doufám, že se co nejrychleji dostanu na loď do Quon Tali."
"Kansuská flotila opustila Ehrlitan," sdělil mu kapitán. "A dnes se na oceán vydává jen málokterý kupec. Vysoké daně -"
"A vyhlídka na bohatství, které přijde s občanskou válkou," řekl Šumař a kývl. "Takže musím po svých, aspoň do Arenu."
"Nemoudré," podotkl mnich.
"Já vím."
Ale tannoský duchovní zavrtěl hlavou. "Nejenom kvůli blížící se válce. Cestou do Arenu musíš přejít Pan'potsun Odhan, obejít Svatou poušť Raraku. Z Raraku se přižene smršť apokalypsy. A navíc dojde ke sbíhání."
Šumař přimhouřil oči. Převtělenec dhenrabi. "Jako když se přitahují síly ascendentů?"
"Právě tak."
"Co je přitáhne?"
"Brána. Proroctví o Cestě rukou. Převtělenci a d'iversové. Brána je příslibem… něčeho. Přitahuje je to jako plamen můru."
"Proč by tvaroměniče zajímala brána do chodby? Nejsou zrovna jako bratři a nepoužívají kouzla, aspoň ne žádným vědomým způsobem."
"Na vojáka máš překvapivě rozsáhlé znalosti."
Šumař se zamračil. "Vojáky každej podceňuje," zabručel. "Nestrávil jsem patnáct let válčení v říšských válkách se zavřenejma očima. Císař se u Li Hengu srazil s Trhačem i Ryllandarasem. Já tam byl."
Tannoský duchovní omluvně sklonil hlavu. "Na tvé otázky neznám odpovědi," pravil tiše. "Vlastně si myslím, že převtělenci a d'iversové si ani plně neuvědomují, co hledají. Jako lososi vracející se do vod, kde se narodili, i oni jednají instinktivně, cítí vnitřní puzení a nějaký příslib." Sepjal ruce. "Tvaroměniči nejsou jednotní. Každý stojí sám. Tahle Cesta rukou -" chvíli váhal, než pokračoval - "je možná prostředkem k ascendenci - pro vítěze."
Šumař se roztřeseně nadechl. "Ascendence znamená moc. Moc znamená ovládání." Podíval se duchovnímu do žlutých očí. "Kdyby jeden tvaroměnič dosáhl ascendence -"
"Ovládl by svůj druh, ano. Taková událost by vyvolala… ohlas. V každém případě, příteli, nebyly pustiny nikdy bezpečné, ale v následujících měsících se odhan změní v místo plné krutých hrůz, tolik vím jistě."
"Děkuju za varování."
"Přesto tě neodradí."
"Nebojím se."

"Tak ti musím na tvé cestě nabídnout jistou ochranu. Kapitáne, prosím."
Veterán vstal a vyšel z místnosti.
"Voják a psanec," řekl starý mnich po chvíli, "který riskuje život a vrátí se do srdce říše, jež ho odsoudila k smrti. To musí být něco."
Šumař pokrčil rameny.
"Tady v Sedmiměstí na Paliče mostů nezapomněli. To jméno proklínají a zároveň obdivují. Byli jste čestní vojáci bojující v nečestné válce. Pluk prý byl zakalen v žáru a spálených skalách Svaté pouště Raraku, když pronásledoval setninu falah'dských čarodějů. Ten příběh bych někdy rád slyšel, abych ho mohl přetvořit v píseň."
Šumař vykulil oči. Kouzla poutníků duší se zpívala, nebyl k nim potřeba žádný další obřad. Ačkoliv byla tannoská píseň oddána míru, její moc prý byla nesmírná. Sapéra napadlo, co by taková píseň asi udělala s Paliči mostů.
Tannoský duchovní otázku zřejmě pochopil, protože se usmál. "O takovou píseň se ještě nikdy nikdo nepokusil. V tannoské písni je sice potenciál k ascendenci, mohl by však ascendovat celý pluk? Vskutku otázka vyžadující odpověď."
Šumař si povzdechl. "Kdybych měl čas, ten příběh bych ti pověděl."
"Potrvá to jen chviličku."
"Co tím myslíš?"
Starý mnich zvedl vrásčitou ruku s dlouhými prsty. "Kdybys mi dovolil se tě dotknout, poznal bych celý tvůj život."
Sapér ucukl.
"Aha," povzdechl si tannoský duchovní, "bojíš se, že bych tvá tajemství nezachoval."
"Bojím se, že kdybys je znal, ohrozilo by to tvůj život. Ne všechny moje vzpomínky jsou čestný."
Starý pán zvrátil hlavu dozadu a zasmál se. "Kdyby byly všechny čestné, příteli, tak by sis tohle roucho zasloužil spíš než já. Odpusť tedy mou neomalenou žádost."
Vrátil se kapitán Turqa s malou truhličkou ze zašlého dřeva barvy písku. Postavil ji na stůl před svého pána, který zvedl víčko a sáhl dovnitř. "Raraku byla kdysi mořem," pravil Tanno a vyndal bílou lasturu. "Takové pozůstatky se dají ve Svaté poušti najít, pokud víš, kudy kdysi vedlo pobřeží. Navíc ke vzpomínkové písni, která je uvnitř, vzpomínce na vnitrozemské moře, sem byly vloženy další písně." Vzhlédl a setkal se se Šumařovým pohledem. "Mé vlastní písně moci. Prosím, přijmi to jako dar za to, že jsi zachránil životy a čest mých vnuček."
Když mu starý mnich vložil lasturu do rukou, Šumař se uklonil. "Děkuju ti, tannoský duchovní. Tvůj dar tedy nabízí ochranu?"
"Jistým způsobem," odvětil mnich s úsměvem. Po chvíli vstal. "Nebudeme tě déle zdržovat, Paliči mostů."
Šumař rychle vstal.
"Kapitán Turqa tě vyprovodí." Přistoupil blíž a položil sapérovi ruku na rameno. "Kimlok duchovní ti děkuje."
Kapitán odvedl Šumaře s lasturou v rukou ven na zahradu, kde mu vodou chlazený vítr osušil pot z čela. "Kimlok," zamumlal si pro sebe.
Turqa vedle něj zabručel. "Jsi jeho první host za jedenáct let. Chápeš, jakou čest ti tím prokázal, Paliči mostů?"
"Je jasný," odtušil Šumař suše, "že si svých vnuček váží. Jedenáct let, říkáš? Tak to jeho posledním hostem byl…"
"Vrchní pěst Dujek Jednoruký z Malazské říše."
"Vyjednal mírovou kapitulaci Karakarangu, Svatýho města tannoskýho kultu. Kimlok tvrdil, že by dokázal zničit malazská vojska. Úplně. A přesto se vzdal a jeho jméno je teď vyhlášený prázdnejma hrozbama."
Turqa si odfrkl. "Otevřel brány města, protože si nade všechno cení života. Zvážil tvou říši a uvědomil si, že smrt tisíců nic neznamená. Malaz dostane, co chce, a to, co chtěl, byl Karakarang."
Šumař se zašklebil a jízlivě podotkl: "A i kdyby to znamenalo přivést Tlan Imass do Svatýho města - aby s ním udělali to, co udělali s Arenem - tak bychom byli právě tohle udělali. Pochybuju, že Tlan Imass by dokázaly zadržet i Kimlokovy čáry."
Zastavili se u branky. Turqa ji otevřel a v očích se mu objevila stará bolest. "To Kimlok věděl taky," řekl. "Jatka v Arenu odhalila šílenství říše -"
"To, co se stalo během Arenskýho povstání, byla chyba," štěkl Šumař. "Logros T'lan Imass nikdy nedostali žádný rozkaz."
Turqovou odpovědí byl trpký úsměv, když ukazoval na ulici. "Jdi v míru, Paliči mostů."
Šumař podrážděně odešel.

Moby nadšeně zapískal a vrhl se přes úzkou místnost, srazil se se Šumařem a zuřivě přitom plácal křídly a sápal se tlapkami. Sapér zmoka s nadávkou odstrčil, když se ho Moby pokusil pevně obejmout kolem krku, přešel přes práh a zavřel za sebou dveře.
"Už jsem si pomalu dělal starosti," zabručel Kalam ze stínů na druhém konci místnosti.
"Nechal jsem se unýst," opáčil Šumař.
"Potíže?"
Sapér pokrčil rameny a sundal si plášť. Pod ním měl řemínky sešněrovaný kroužkový hauberk. "Kde jsou ostatní?"
"Na zahradě," odtušil Kalam hořce.
Cestou přes místnost se Šumař zastavil u svého tlumoku. Dřepl si, strčil tannoskou lasturu do tlumoku a zamotal ji do náhradní košile.
Když se k němu sapér připojil u malého stolku, Kalam mu nalil ředěné víno a sám si také dolil. "Tak co?"
"Svítivka ve skořápce," řekl Šumař a zhluboka se napil, než pokračoval. "Stěny jsou plný symbolů. Podle mě nejvýš tejden, pak v ulicích poteče krev."

"Máme koně, muly a zásoby. Tou dobou už budeme skoro na odhan. Tam to bude bezpečnější."
Šumař se na něj podíval. Kalamovi se tmavý, mrzutý obličej leskl ve slabém světle, které sem pronikalo přes záclony. Na dolíčkovatém stole před asasínem ležely dva nože a vedle nich brousek. "Možná. Možná ne."
"Ruce na zdech?"
Šumař zavrčel. "Všiml sis jich."
"Spousta symbolů pro vzpouru, oznamování míst schůzek, ohlašování obřadů Drydžhny - to všechno přečtu stejně klidně jako každý jiný domorodec. Ale ty nelidské otisky jsou něco docela jiného." Kalam se předklonil a do každé ruky uchopil nůž. Nedbale zkřížil namodralé čepele. "Zřejmě ukazují směr. Na jih."
"Pan'potsun Odhan," řekl Šumař. "To je sbíhání."
Asasín mlčel a tmavé oči upíral na zkřížené čepele před sebou. "Tenhle drb jsem ještě neslyšel."
"Kimlok je o tom přesvědčený."
"Kimlok!" Kalam zaklel. "On je ve městě?"
"Tak se to povídá." Šumař se znovu napil. Kdyby asasínovi pověděl o svých dobrodružstvích - a o svém setkání s duchovním - Kalam by okamžitě vyrazil ze dveří. A Kimlok by skončil v bráně mistra Kápě. Kimlok, jeho rodina, jeho strážní. Všichni. Muž sedící naproti němu by nic neriskoval. Další dar pro tebe, Kimloku… mé mlčení.
Na chodbě se ozvaly kroky a o chvíli později se objevil Kvítko. "Je tam tma jako v jeskyni," postěžoval si.
"Kde je Apsalar?" chtěl vědět Šumař.
"Na zahradě - kde jinde?" odsekl darúnský zloděj.
Sapér se uklidnil. Stále cítil zbytky starého neklidu. Kdykoliv byla z dohledu, vzešly z toho trable. Když byla z dohledu, člověk si hlídal záda. Bylo těžké přijmout, že to děvče už není, co bývalo. Kromě toho, kdyby se patron asasínů rozhodl znovu se jí zmocnit, první varování, kterýho by se nám dostalo, by byl nůž na krku. Masíroval si napjaté svaly na šíji a povzdechl si.
Kvítko si přitáhl židli ke stolu, posadil se a natáhl se pro víno. "Čekání už nás nebaví," prohlásil. "Jestli máme projít tuhle prokletou zemi, tak se do toho dejme. Za zahradní zdí je hromada odpadků, ze který se ještě kouří, a ucpává odpadní strouhu. Lezou po ní krysy. Je tu horko a tolik much, že se skoro nedá dýchat. Jestli tu zůstaneme dýl, chytíme mor."
"Tak doufejme, že to bude modrej jazyk," zabručel Kalam.
"Co je to?"
"Nateče ti jazyk a zmodrá," vysvětlil mu Šumař.
"Co je na tom dobrýho?"
"Nemůžeš mluvit."

Na obloze se třpytily hvězdy, měsíc ještě nevyšel. Kalam mířil k vršku Džen'ráb. Nahoru vedly staré rampy, jako schodiště obrů, ale plné děr, jak lidé odnášeli osekané kvádry, aby je použili na stavbu jinde v Ehrlitanu. Díry vyplňovaly pokroucené keře, jejichž dlouhé kořeny byly zakotvené hluboko v úbočí kopce.
Asasín se rumem pohyboval hbitě a držel se při zemi, aby ho nebylo vidět proti obloze, kdyby se někdo podíval zdola z ulice. Město bylo ztichlé, nepřirozeně klidné. Malazští vojáci na obhlídce byli doslova sami, jako by hlídkovali v nekropoli navštěvované duchy. Jak už byli znepokojení, cestou uličkami hlasitě dupali, a Kalam se jim tudíž snadno vyhnul.
Dorazil na kopec a protáhl se mezi dvěma velkými kusy vápence, které kdysi patřily k vnější hradbě paláce. Zastavil se, zhluboka vdechoval prašný noční vzduch a zadíval se do ulic Ehrlitanu. Tvrz pěsti, kdysi domov svatého falah'd, se zvedala temná a pokřivená nad osvětleným pozemkem, jako ruka zaťatá v pěst zvedající se z vrstvy uhlíků. A přesto se v té kamenné stavbě vojenský guvernér Malazské říše krčil, zavíral uši před důrazným varováním Rudých čepelí a těch malazských špehů a sympatizantů, které ještě nevypudili nebo nezavraždili. Celý okupační pluk byl zalezlý v kasárnách ve tvrzi, neboť vojáky odvolali z odlehlejších posádkových pevnůstek strategicky rozmístěných kolem Ehrlitanu. Tvrz tolik lidí nedokázala pojmout - voda ve studni již byla zkažená a vojáci spali v prostoru mezi hradbami na zemi pod širákem. V přístavu kotvily u Malazského mola dvě stařičké falarské trirémy a Říšský přístav hájila jediná setnina mariňáků, která navíc měla podstav. Malažané byli v obležení, aniž by proti nim kdokoliv zvedl ruku.
V Kalamovi se svářely protichůdné pocity, nevěděl, komu má být věrný. Rodem patřil k okupovaným, ale z vlastní vůle bojoval pod zástavou říše. Bojoval za císaře Kellanveda. A Dassema Vitora a Whiskeyjacka a Dujeka Jednorukého. Ale ne za Laseen. Zrada ta pouta přeťala již dávno. Císař by tomuto povstání vyřízl srdce při prvním stahu. Po krátké, ale nelítostné krvavé lázni by následoval dlouhý mír. Ale Laseen nechala staré rány hnisat, a to, co přicházelo, umlčí i samotného mistra Kápě.
Kalam se zadíval na krajinu. Před ním se rozkládalo bludiště rozbitého vápence a cihel, vpustí a křoví. Nad černými kalužemi poletovala mračna hmyzu a mezi nimi se míhali netopýři a rhizany. Uprostřed se zvedala první tři poschodí věže, nakloněné kvůli kořenům plazícím se dolů ze suchem pokrouceného stromu na jejím vrcholku. Dole jako otevřená tlama zel vstupní otvor. Kalam si ho chvíli prohlížel, pak pomalu popošel blíž. Byl deset kroků ode dveří, když uvnitř zahlédl záblesk světla. Asasín vytáhl nůž a dvakrát poklepal jílcem na kámen, než se vydal dál. Zastavil ho hlas ze tmy.
"Blíž ne, Kalame Méchare."
Kalam si hlasitě odplivl. "Mebro, myslíš, že nepoznám tvůj hlas? Vzteklé rhizany jako ty se nikdy nezatoulají dál od hnízda, proto bylo tak snadné tě najít a sledovat sem ještě snazší."
"Mám na práci důležité věci," zavrčel Mebra. "Proč ses vrátil? Co ode mě chceš? Můj dluh patřil Paličům mostů, ale ti tu už nejsou."
"Tvůj dluh patřil mně," opáčil Kalam.

"A až mě najde další malazský pes se znamením hořícího mostu, bude se k tomu dluhu taky hlásit? A další a další? To ne, Kal -"
Asasín byl ve dveřích dřív, než si to Mebra uvědomil, vrhl se do tmy a neomylně hmátl špehovi po hrdle. Muž vykvíkl. Kalam s ním smýkl o zeď, kde si ho přidržel, a nůž mu opřel do jamky nad hrudní kostí. Špeh cosi držel na prsou a teď to s těžkým nárazem dopadlo mezi ně. Kalam se na to ani nepodíval, oči upíral do Mebrových.
"Můj dluh," řekl.
"Mebra je čestný muž," supěl špeh. "Splatí každý dluh! Splatí i tvůj!"
Kalam se zazubil. "Tu ruku, do které jsi právě chytil dýku, co máš u pasu, raději nechej, kde je, Mebro. Vidím všechno, co máš v plánu. Vidím ti to na očích. Teď se podívej do mých. Co tam vidíš?"
Mebra začal dýchat rychleji. Po čele mu stékal pot. "Smilování," zachraptěl.
Kalam zvedl obočí. "Osudová chyba -"
"Ne, ne! Já žádám o smilování, Kalame! Ve tvých očích vidím jenom smrt! Mebrovu smrt! Splatím ti ten dluh, příteli. Vím hodně, všechno, co pěst potřebuje vědět! Můžu předat Ehrlitan do jeho rukou -"
"Nepochybně," zabručel Kalam, pustil muže a couvl. Mebra se svezl po zdi do dřepu. "Ale nechej pěst jejímu osudu."
Špeh vzhlédl a v očích se mu náhle objevil lstivý výraz. "Jsi psanec. Nechceš se vrátit do malazského stáda. Zase patříš Sedmiměstí! Kalame, kéž ti Sedmička požehná!"
"Potřebuju znamení, Mebro. Bezpečný průchod přes odhan."
"Vždyť je znáš -"
"Rodí se nové symboly. Já znám ty staré, a podle nich mě zabije první kmen, který mě najde."
"Průchod ti zaručí jediné znamení, Kalame. Přísahám na svobodu Sedmiměstí."
Asasín couvl. "Který to je?"
"Jsi dítětem Drydžhny, voják Apokalypsy. Udělej znamení smršti - pamatuješ si ho?"
Kalam podezíravě kývl. "Ale viděl jsem tolik dalších, tolik nových symbolů. Co ty?"
"V hejnu kobylek je jenom jedna," opáčil Mebra. "Jak nejlíp udržet Rudé čepele v nevědomosti? Prosím, Kalame, už musíš jít. Splatil jsem dluh…"
"Jestli jsi mě zradil, Adaefón Ben Delat to zjistí. Řekni, dokázal bys uniknout Rychlýmu Benovi, když otevře své chodby?"
Mebra jen mlčky zavrtěl hlavou, jeho tvář byla v měsíčním světle sinalá.
"Takže smršť."
"Ano, přísahám na Sedmičku."
"Nehýbej se," nařídil mu Kalam a s rukou položenou na dlouhém noži u pasu přistoupil blíž a zvedl předmět, který Mebra prve upustil. Zaslechl, jak se špehovi zadrhl dech, a usmál se. "Tohle si nejspíš vezmu s sebou, jako záruku."
"Prosím, Kalame -"
"Mlč." Asasín zvedl v mušelínu zabalenou knihu a odhrnul špinavou látku. "Pro mistra Kápě!" vydechl. "Z pokladnice vrchní pěsti v Arenu… do rukou ehrlitanského špeha." Podíval se Mebrovi do očí. "Ví Pormqual o krádeži, která má rozpoutat Apokalypsu?"
Mužík se zazubil a předvedl řadu ostrých zubů se stříbrnými špičkami. "Tomu hlupákovi by mohli ukrást hedvábný polštář zpod hlavy, a on by si toho nevšiml. Víš, Kalame, jestli si vezmeš tohle jako záruku, půjde po tobě každý bojovník Apokalypsy. Svatá kniha Drydžhny byla osvobozena a musí se vrátit na Raraku, kde věštkyně -"
"Vyvolá smršť," dokončil Kalam. Dřevní svazek byl těžký jako ze žuly. Vazba z bhederiní kůže byla ušpiněná a poškrábaná, stránky z jehněčiny uvnitř voněly lanolinem a inkoustem z krevsinek. A na těch stránkách… slova šílenství, a na Svaté poušti čekášďik, věštkyně, přislíbená vůdkyně povstání… "Prozraď mi i to poslední tajemství, Mebro, to, které musí znát kurýr s touto knihou."
Špeh polekaně vytřeštil oči. "Ta nemůže být tvé rukojmí, Kalame! Vezmi si místo ní mě, prosím tě!"
"Donesu ji na Svatou poušť Raraku," prohlásil Kalam. "Dodám ji ša'ik do vlastních rukou, a to mi zajistí průchod, Mebro. A kdybych zachytil nějakou zradu, jestli na své stopě zachytím jediného vojáka Apokalypsy, tak knihu zničím. Rozumíš mi?"
Mebra zamrkal, aby dostal pot z očí, a trhaně kývl. "Musíš jet na hřebci barvy písku a vaše krev se musí promísit. Musíš mít červenou telabu. Každou noc se musíš na kolenou obrátit čelem ke své stopě, rozbalit knihu a zavolat Drydžhnu - to a nic víc, žádná další slova, protože bohyně Smršti tě uslyší a poslechne - a zamete všechny tvoje stopy. Musíš počkat hodinu, mlčky, a pak knihu znovu zabalit. Nikdy ji nesmíš vystavit slunečnímu světlu, protože chvíle, kdy se kniha probudí, patří ša'ik. Teď ti to zopakuju -"
"Není třeba," zavrčel Kalam.
"Jsi skutečně psanec?"
"Copak tohle není dostatečný důkaz?"
"Dodej Knihu Drydžhny ša'ik do rukou a tvé jméno budou navěky chválit, Kalame. Zraď naši věc a s tvým jménem budou plivat do prachu."
Asasín znovu knihu zabalil do mušelínu a strčil si ji pod halenu. "Domluvili jsme spolu."
"Požehnání Sedmičky, Kalame Méchare."
Kalam jen zabručel v odpověď a zamířil ke vchodu, kde se zastavil, aby se porozhlédl po venku. V měsíčním světle nikoho neviděl, a tak vyklouzl ven.
Mebra se stále krčil u zdi a díval se, jak asasín odchází. Napínal uši, aby zaslechl, jak Kalam prochází po kamenech a cihlách, ale nezaslechl nic. Špeh si otřel pot z čela, opřel hlavu o chladný kámen a zavřel oči. O chvíli později ve vchodu do věže zaslechl šustění zbroje. "Viděl jsi ho?" zeptal se Mebra, aniž otevřel oči.

Odpověděl mu tichý, drsný hlas. "Lostara ho sleduje. Má tu knihu?"
Mebra se usmál. "Ne návštěvník, kterého jsem čekal. Ach ne, ani bych si neuměl představit šťastnějšího hosta. To byl Kalam Méchar."
"Ten Palič mostů? Polib mistra Kápě, Mebro, kdybych to byl věděl, byli bychom ho dostali, než by udělal krok z věže."
"Kdybyste se o to pokusili," opáčil Mebra, "tak byste teď s Alartem a Lostarou krmili krví žíznivé kořeny Džen'rábu."
Velký válečník vyštěkl smíchy a vstoupil do věže. Za ním, jak špeh uhodl, se tyčil Aralt Arpat, vysoký a dost široký, aby do vchodu nevpustil téměř žádné světlo.
Tene Baráka položil ruce v rukavicích na jílce mečů u boků. "A co ten chlap, za kterým jsi šel nejdřív?"
Mebra si povzdechl. "Jak už jsem říkal, nejspíš bychom potřebovali tucet nocí, jako je tato. Ten člověk se vyděsil a nejspíš už je v půli cesty do G'danisbanu. On… si to rozmyslel, jako každý rozumný muž." Špeh vstal a oprášil si telabu. "Nemůžu uvěřit našemu štěstí, Baralto -"
Tene Baralta Švihl rukou, až byla vidět rozmazaně, když udeřil, a zubaté kroužky Mebrovi na tváři nadělaly hluboké šrámy. Na stěnu vystříkla krev. Špeh se zapotácel a ruce si přitiskl na pošramocenou tvář.
"Jsi příliš nenucený," poznamenal Baralta klidně. "Předpokládám, že jsi Kalama připravil? Dal jsi mu správné… instrukce?"
Mebra vyplivl krev a kývl. "Vystopuješ ho bez potíží, veliteli."
"Až do tábora ša'ik?"
"Ano. Ale prosím, buď opatrný, pane. Jestli tě Kalam vycítí, zničí knihu. Drž se od něj tak na den daleko, možná víc."
Tene Baralta vyndal z váčku u pasu kousek bhederiní kůže. "Tele touží po matce," poznamenal.
"A bez zaváhání ji vyhledá," dokončil Mebra. "Abys zabil ša'ik, budeš potřebovat armádu, veliteli."
Rudá čepel se usmála. "To je naše starost, Mebro."
Mebra se zhluboka nadechl, zaváhal a pak řekl: "Žádám o jedinou věc, pane."
"Ty žádáš?"
"Prosím, veliteli."
"O co jde?"
"O Kalamův život."
"Ty rány jsou nestejnoměrné, Mebro. Dovol, ať ti ošetřím i druhou stranu obličeje."
"Vyslechni mě, veliteli! Ten Palič mostů se vrátil do Sedmiměstí. Tvrdí o sobě, že je vojákem Apokalypsy. Ale patří Kalam k těm, kdo jdou za ša'ik? Může se muž zrozený k velení spokojit s posloucháním rozkazů?"
"Kam tím míříš?"
"Kalam je tu z jiného důvodu, veliteli. Hledá jenom bezpečný průchod přes Pan'potsun Odhan. Ponese knihu, protože ta mu průchod zaručí. Asasín míří na jih. Proč? Myslím, že jde o něco, co by Rudé čepele - i císařovna - měly vědět. A o co přesně jde, se dozvíš, jen dokud bude dýchat."
"Máš podezření."
"Aren."
Tene Baralta si odfrkl. "Aby Pormqualovi vrazil čepel mezi žebra? Tomu bychom všichni požehnali, Mebro."
"Kalamovi na vrchní pěsti nesejde."
"Tak co hledá v Arenu?"
"Napadá mě jenom jedna věc, veliteli. Loď do Malazu." Mebra se krčil, tvář mu pulsovala bolestí, když se s přimhouřenýma očima díval, jak jeho slova zapouštějí kořeny v mysli velitele Rudých čepelí.
Po dlouhé odmlce se Tene Baralta tiše zeptal: "Co máš v plánu?"
I když ho to bolelo, Mebra se usmál.

Jako obrovské vápencové desky opřené o sebe, tak se z pouště zvedaly útesy do výšky čtyř set sáhů. Zavrtaná do zbrázděného kamene největšího z nich, sto padesát sáhů nad pískem, byla věž. Jediné klenuté okno bylo proti cihlám černé.
Mappo si roztřeseně povzdechl. "Nevidím žádnou zřejmou cestu, ale nějaká tu být musí." Loupl okem po svém společníkovi. "Myslíš, že tam někdo je?"
Icarium si setřel zaschlou krev z čela a kývl. Povytáhl meč z pochvy a zamračil se na kousky masa, uvízlé na zubatém ostří.
D'ivers je zastihl nepřipravené, ze dna úžlabiny jen deset kroků napravo od nich se vyřítil tucet levhartů barvy písku, právě když se chystali utábořit. Jedna šelma skočila Mappovi na záda, zaťala mu zuby do šíje a dostala se i přes jeho tuhou kůži. Zaútočila na Trella, jako by to byla antilopa, a když ho strhla k zemi, snažila se mu prokousnout průdušnici. Jenomže Mappo nebyl žádná antilopa. I když špičáky zajely hluboko, našly jenom svaly. Rozzuřený Trell natáhl ruce a strhl si zvíře z ramen, popadl vrčícího levharta za kůži na krku a na bedrech a praštil s ním o kámen, až mu rozrazil lebku.
Ostatních jedenáct se hnalo na Icaria. Ve chvíli, kdy Mappo odhodil útočníkovo tělo a otočil se, uviděl čtyři šelmy ležet nehybně na zemi kolem míšence. Trella se při pohledu na Icaria náhle zmocnil strach. Jak daleko? Jak daleko Jhag zašel? Beru nám žehnej, prosím.
Další zvíře se Icariovi zakouslo do stehna a Mappo viděl, jak prastarý meč letí dolů a připravuje levharta o hlavu. Hlava chvíli hrůzostrašně držela na místě a válečníkovi z nohy tryskala krev.
Přeživší kočky je obcházely kruhem.
Mappo vyrazil a popadl jednu za ocas. Když začal vřískajícím zvířetem točit nad hlavou, řval jako tur. Levhart kus cesty letěl, než narazil na skálu a přerazil si páteř.
Pro d'iverse již bylo příliš pozdě. Uvědomil si svou chybu a snažil se stáhnout, ale Icarium byl nelítostný. Jhag si

hlasitě broukal, když se pustil do pěti zbývajících levhartů. Ti se rozprchli, ale nebyli dost rychlí. Vytryskla krev, do písku padaly odsekané kusy těl. Ve chvilce tu nehybně leželo pět dalších koček.
Icarium se otočil, hledaje další oběti, a Trell popošel blíž. Po chvíli Icarium umlkl a pomalu se narovnal. Ledový pohled mu padl na Trella a zamračil se.
Mappo na jeho čele uviděl kapky krve. Strašidelný zvuk utichl. Není to daleko. Bezpečí. Bohové pod námi, tahle stezka… jsem hlupák, že po ní jdu. Blízko, všechno je příliš blízko.
Pach d'iversí krve, tak marnotratně vylité do písku, přitáhne další. Dvojice si honem posbírala věci a rychlým krokem vyrazila pryč. Než odešli, Icarium vytáhl z toulce šíp a zabodl ho do písku všem na očích.
Klusali nocí. Ani jednoho nepohánělstrach ze smrti, pro oba totiž znamenalo zabíjení větší hrůzu. Mappo se modlil, aby byl Icariův šíp dostatečným varováním.
Rozbřesk je přivedl k východním svahům. Za útesy se zvedalo pohoří, které oddělovalo Raraku od Paiťpotsun Odhan. Někdo si jejich šípu nevšiml a stopoval je, byl asi lígu za nimi. Trell ho vycítil už před hodinou, byl to převtělenec a tělo měl obrovské.
"Najdi cestu nahoru," řekl Icarium a napjal luk. Vyndal zbývající šípy a zašilhal směrem, odkud přišli. Po sto krocích již vše zakrývaly vlny vedra, stoupající jako závěs. Kdyby se převtělenec objevil na dohled a zaútočil, Jhag by měl dost času, aby vypustil půl tuctu šípů. Chodby vyřezané do dříků by složily i draka, ale z Icariova výrazu bylo zřejmé, že ho tato představa děsí.
Mappo si prohmatal kousné rány na šíji. Potrhané svaly byly horké, zanícené a lezly kolem nich mouchy. A bolely.
Mappo z vaku vytáhl kousek kaktusu jegura a vymačkal si do ran jeho šťávu. Šťáva měla znecitlivující účinky, takže mohl pohybovat rukama bez bodavé bolesti, která ho posledních pár hodin sužovala a kvůli níž měl tělo zalité potem. Náhle se Trell zachvěl. Kaktusová šťáva byla tak silná, že ji bylo možné používat jen jednou denně, jinak se znecitlivující účinek projevil i na srdci a plicích. A pokud něco, tak z toho by mouchy dostaly ještě větší žízeň.
Mappo dorazil ke skalní rozsedlině. Trellové obývali roviny a Mappo nijak zvlášť šplhat neuměl, ani se na to netěšil. Puklina byla dost hluboká, aby do ní neproniklo ranní sluníčko, a dole úzká, stěží by do ní dostal ramena. Sklonil se a vklouzl do chladného, zatuchlého vzduchu, který v něm vyvolal další třes. Zrak se mu rychle přizpůsobil, takže rozeznal konec rozsedliny o šest kroků dál. Nebyly tu stupy ani chyty. Mappo zvedl hlavu a podíval se vzhůru. O kus výš se štěrbina rozšiřovala, ale byla hladká až k místu, kde podle něj musela stát věž. Nebylo tu ani zauzlené lano. Mappo, stále rozčilenější, vyšel zpátky do světla.
Icarium byl otočený zády k němu, šíp nasazený, luk zvednutý. Třicet kroků před ním stál na všech čtyřech obrovský hnědý medvěd, kýval se a větřil. Převtělenec dorazil.
Mappo se připojil ke svému společníkovi. "Tohohle znám," podotkl tiše.
Jhag sklonil zbraň a uvolnil tětivu. "Proměňuje se," řekl.
Medvěd vyrazil.
Mappo zamrkal, jak náhle viděl rozmazaně. V ústech cítil písek a chřípí se mu chvělo z ostrého pachu, jenž přicházel s proměnou. Ucítil pudový strach, díky prachu se mu těžko polykalo. Vzápětí byla proměna hotová a nyní k nim mířil muž, nahý a pod drsným sluncem bledý.
Mappo pomalu vrtěl hlavou. Když byl převtělenec maskovaný, byl obrovský, silný, hora svalů - ale teď, v lidské formě, měl Messremb jen pět stop na výšku, byl téměř bez ochlupení a hubený, skoro vyzáblý, s úzkým obličejem a zuby jako lopaty. Malá očka barvy granátů mu zářila mezi vějíři veselých vrásek a rty se mu zvedaly v úsměvu.
"Mappo Trell, můj nos mi prozradil, že jsi to ty."
"Už je to dávno, Messrembe."
Převtělenec si prohlížel Jhaga. "Ano, severně od Nemilu to bylo."
"Ty panenské bory jsou pro tebe lepší, myslím," poznamenal Mappo a ve vzpomínkách se na okamžik vrátil do volnějších dní s dlouhými trellskými karavanami a dalekými cestami.
Muž se přestal usmívat. "To bylo. A ty, pane, musíš být Icarium, tvůrce strojků a nyní postrach d'iversů a převtělenců. Věz, že se mi velmi ulevilo, když jsi sklonil luk - když jsem se díval, jak míříš, v hrudi mi srdce bušilo jako hrom."
Icarium se zamračil. "Být to jen na mně, nebyl bych postrachem nikoho," prohlásil. "Napadli nás bez varování," dodal a znělo to zvláštně nejistě.
"Což znamená, že jsi neměl příležitost toho nešťastného tvora varovat. Lituji kusy jeho duše. Já však rozhodně nejsem zbrklý. Mým prokletím je pouze zvědavý nos. Jaký pach se to připojil k Trellovu, říkal jsem si, tak blízký jaghutské krvi, a přece tak odlišný? Když mi teď mé oči daly odpověď, mohu pokračovat po Cestě."
"Víš, kam tě zavede?" optal se Mappo.
Messremb ztuhl. "Viděl jsi bránu?"
"Ne. Co čekáš, že tam najdeš?"
"Odpovědi, starý příteli. Teď vás ušetřím chuti popouštění a vzdálím se. Popřeješ mi štěstí, Mappo?"
"Ano, Messrembe. A připojím varování: před čtyřmi dny jsme zkřížili cestu s Ryllandarasem. Buď opatrný."
Převtělenci se v očích zableskloněco z divokého medvěda. "Poohlédnu se po něm."
Mappo a Icarium se dívali, jak muž odchází a mizí za skálou. "Číhá v něm šílenství," poznamenal Icarium.
Trell sebou při jeho slovech trhl. "To v nich všech." Povzdechl si. "Mimochodem, ještě musím najít cestu nahoru. V té jeskyni nic není."
Dolehl k nim dusot okovaných kopyt, pomalý, šouravý. Na stezce vedoucí rovnoběžně s útesem se objevil muž na černé mule. Seděl se zkříženýma nohama na vysokém dřevěném sedle, zabalený do rozedrané a špinavé telaby. Jeho ruce, opřené na zdobené sedlové hrušce, měly barvu rzi. Obličej mu zakrývala kapuce. Mula vypadala zvláštně, čenich, uši a oči měla černé a ebenovou barvu její srsti zesvětloval pouze prach a skvrny, které mohly být od zaschlé krve.

Když se přiblížili, muž se zakymácel v sedle. "Cesta dovnitř není," zasyčel, "jen cesta ven. Ještě nenadešla hodina. Život darovaný za život sebraný, zapamatujte si moje slova. Jste zranění. Oči se vám lesknou infekcí. Můj sluha se o vás postará. Obětavý muž se zkušenýma rukama, jednou vrásčitou, jednou růžovou - chápete význam? Ještě ne. Ještě ne. Tak málo… hostů. Leč vás očekávám."
Mula se zastavila před roklí a na oba poutníky vrhla smutný pohled, když se jezdec snažil natáhnout nohy. Jeho úsilí doprovázelo pofňukávání, až nakonec jeho zoufalé pokusy překonaly rovnováhu a muž se zoufalým výkřikem přepadl do prachu.
Když Mappo přes látku telaby zahlédl karmínovou skvrnu, popošel blíž. "Jsi taky zraněný, pane!"
Muž se svíjel na zemi jako na záda převrácená želva, nohy měl stále zkřížené. Spadla mu kapuce a ukázala orlí nos a chomáčky řídkých šedých vousů, holé, potetované temeno a kůži barvy tmavého medu. V jeho úsklebku se objevila řada dokonale bílých zubů.
Mappo si k němu klekl a snažil se zahlédnout zranění, které tolik krvácelo. Do nosu se mu dostal silný pach železa. Po chvíli sáhl muži pod plášť a vytáhl otevřený měch. Zabručel a ohlédl se na Icaria. "Ne krev. Barva. Červený okr."
"Pomoz mi, pitomče!" štěkl muž. "Moje nohy!"
Mappo, celý popletený, mu pomohl natáhnout nohy, i když každý pohyb vyvolal zaúpění. Jakmile měl nohy volné, muž se posadil a začal se plácat do stehen. "Sluho! Víno! Víno, ty zatracený hňupe!"
"Nejsem tvůj sluha," pronesl Mappo chladně a vstal. "Ani do pouště nenosím víno."
"Ne ty, barbare!" Muž se zamračil. "Kdepak je?"
"Kdo?"
"Sluha, kdo jiný. Myslí si, že nosit mě je jeho jediný úkol - aha, támhle!"
Trell sledoval, kam se muž dívá, a zamračil se. "To je mula, pane. Pochybuju, že by zvládla vinnej měch dost na to, aby dokázala nalít." Usmál se na Icaria, ale Jhag jim nevěnoval pozornost: sundal tětivu z luku a teď se posadil na balvan a čistil meč.
Muž, stále sedící na zemi, nabral hrst písku a hodil ho po mule. Zvíře překvapeně zahýkalo a vyrazilo k rokli, kde zmizelo. Muž se se zabručením vyškrábal na nohy a celý se kymácel. Natáhl před sebe ruce a nervózně jimi poškubával.
"Hlavně hrubé vítání hostů," poznamenal s pokusem o úsměv. "Hodně. Hodně hrubé přivítání jsem myslel. Bezvýznamné omluvy a laskavá gesta jsou velmi důležitá. Omlouvám se za dočasný úpadek pohostinnosti. Ach ano, to dělám. Měl bych více cviku, nebýt pánem tohoto chrámu. Podlézat a plazit se má akolyta. Později má mumlat a lát před kamarády na svou bídu. Aha, tady přichází Sluha."
Z jeskyně se vynořil širokoplecí muž s křivýma nohama a přinášel podnos se džbánem a hliněnými hrnky. Obličej měl zakrytý služebnickým závojem, takže mu byly vidět jen tmavě hnědé oči.
"Líný hlupáku! Viděl jsi nějaké pavučiny?"
Sluhův přízvuk Mappa překvapil. Byl malazský. "Žádné, Iskarale."
"Oslovuj mě titulem!"
"Velekněz -"
"Spatně!"
"Velekněz Iskarale Puste z Tesemského chrámu stínu -"
"Pitomče! Ty jsi Sluha! Takže já jsem…"
"Pane."
"Tak." Iskaral se obrátil k Mappovi. "Málokdy mluvíme," vysvětloval.
Připojil se k nim Icarium. "Tak tohle je Tesem. Myslel jsem, že je to klášter zasvěcený královně snů -"
"Odešly," štěkl Iskaral. "Vzaly si ty svoje lucerny a nechaly tu jenom…"
"Stíny."
"Chytrý Jhag, ale byl jsem varován, to ano. Vy dva jste nemocní jako dvě nedopečená selata. Sluha vám připravil komnaty. A vývar z léčivých bylin, kořínků, lektvarů a elixírů. Bílý paralt, eraulor, tralb -"
"To jsou jedy," namítl Mappo.
"Vážně? Není divu, že to sele umřelo. Je skoro čas, nepřipravíme se k výstupu?"
"Veď nás," vybídl ho Icarium.
"Život darovaný za život sebraný. Pojďte za mnou. Nikdo nepřechytračí Iskarala Pusta." Velekněz se s ohnivým výrazem podíval na roklinu.
Čekali, ačkoliv Mappo netušil nač. Po pár minutách si odkašlal. "Pošlou tví akolyté dolů žebřík?"
"Akolyté? Já nemám žádné akolyty. Žádnou příležitost k tyranii. Velmi smutné, žádné mumlání a reptání za mými zády, tento velekněz se nedočká uspokojivé odměny. Nebýt šepotu mého boha, nenamáhal bych se, tím si buď jist, a jsem si jistý, že to vezmete v úvahu spolu s tím, co jsem udělal a udělám."
"V té rozsedlině vidím pohyb," ozval se Icarium.
Iskaral zabručel. "Bhok'arala, hnízdí na útesu. Odporná ukňouraná stvoření, pořád se do všeho pletou, očichávají tohle a tamto, močí na oltář, kálí na můj polštář. Jsou mým prokletím, vybrali si mě, a proč? Jediného jsem nestáhl z kůže, nevařím jejich mozečky, abych je mohl vybírat z lebek při civilizovaném jídle. Žádné pasti, žádná oka, žádný jed, a přesto mne stále pronásledují. Na tohle není odpověď. Zoufám si."
Slunce zapadalo a bhok'arala byli stále drzejší, vysoko na útesu přeskakovali z římsy na římsu, pobíhali v puklinách a hledali rhizany, jak malé ještěrky vylézaly k nočnímu krmení. Bhok'arala vypadali jako malé opičky, ale měli křídla jako netopýři, scházel jim ocas a kůži měli žlutohnědou. Kromě dlouhých špičáků byly jejich obličejíky pozoruhodně lidské.
Z jediného okna věže se spustil zauzlený provaz. Z okna vyhlédla maličká hlavička a shlížela dolů na ně.
"Samozřejmě," dodal Iskaral, "se ukázalo, že nějací jsou i užiteční."

Mappo si povzdechl. Doufal v nějaký kouzelný výstup, něco, co by bylo hodno velekněze stínu. "Takže teď polezeme."
"To tedy rozhodně nikoliv," ohradil se rozhořčeně Iskaral. "Sluha vyšplhá, pak vytáhne nás."
"Aby vytáhl mě, musel by mít úžasnou sílu," podotkl Trell. "A na Icaria taky."
Sluha odložil podnos, který držel, plivl si do dlaní a došel k provazu. Překvapivě hbitě začal šplhat. Iskaral si dřepl k podnosu a nalil víno do tří pohárků.
"Sluha je napůl bhok'aral. Dlouhé paže. Svaly ze železa. Přátelí se s nimi, nejspíš je to zdroj všech mých nesnází." Vzal si pohárek s vínem, a než se narovnal, pokynul jim, aby si vzali taky. "Naštěstí pro Sluhu jsem velmi laskavý a trpělivý pán." Podíval se, jak muž šplhá. "Pospěš, ty krátkoocasý pse!"
Sluha se již dostal k oknu a prolézal do věže.
"Ammanasův dar, to je Sluha. Život darovaný za život sebraný. Jedna ruka stará, druhá nová. To je skutečně smutné. Uvidíte."
Provaz se zatřásl. Velekněz dopil víno, odhodil pohárek a zamířil k provazu. "Příliš dlouho odhalený! Zranitelný. Teď honem!" Chytil se rukama uzlu a nohy položil na další. "Tahej! Jsi snad hluchý? Tahej!"
Iskaral vyletěl vzhůru.
"Kladky," prohodil Icarium. "Jinak by to bylo příliš rychlé."
Mappovi se vrátila do plecí bolest, až sebou trhl, a pak řekl: "Soudím, že tohle jsi nečekal."
"Tesem," řekl Icarium a díval se, jak kněz mizí v okně. "Místo léčení. Rozjímání v samotě, kabinet se svitky a svazky a nenasytné jeptišky…"
"Nenasytné?"
Jhag po příteli bleskl pohledem a zvedl obočí. "Opravdu."
"Á, škoda že odešly."
"Velká."
"Myslím, že v tomto případě," poznamenal Mappo, když se provaz opět snesl dolů, "to osamělé rozjímání někomu pošramotilo mozek. Souboj v důvtipu s bhok'arala a našeptávání boha musí dohnat k šílenství každého…"
"Ale přesto je tu moc, Mappo," podotkl Icarium potichu.
"Ano," souhlasil Trell cestou k provazu. "Když ta mula vlezla do jeskyně, otevřela se tam chodba."
"Tak proč ji nepoužívá velekněz?"
"Na otázky kolem Iskarala Pusta nepochybně nenajdeme odpovědi snadno, příteli."
"Raději se měj na pozoru, Mappo."
"Ovšem."
Icarium náhle natáhl ruku a položil ji Mappovi na rameno. "Příteli."
"Ano?"
Jhag se zamračil. "Schází mi šíp, Mappo. Navíc je na mém meči krev a na tobě vidím hluboké rány. Pověz, bojovali jsme? Já si… na nic si nevzpomínám."
Trell dlouho mlčel, pak řekl: "Když jsi spal, skočil po mně levhart, Icarie. Použil jsem pár tvých zbraní. Myslel jsem, že to nestojí za řeč."
Icarium se zamračil ještě víc. "Opět," zašeptal pomalu, "jsem ztratil pojem o čase."
"O nic jsi nepřišel, příteli."
"Jinak bys mi to pověděl?" Jhagovi se v šedých očích objevila zoufalá prosba.
"Proč by ne, Icarie?"

KAPITOLA TŘI

Rudé čepele byly v této době nejvýznamnější mezi těmi promalazskými organizacemi, jež vznikaly na okupovaných územích.
Považovaly se za pokrokové, neboť přejímaly hodnoty sjednocování říše. Tento polovojenský kult byl nechvalně znám svým surovým pragmatismem při jednání s těmi svými krajany, kteří s nimi nesouhlasili…

Životy porobených
Illem Trauth

F
elisín pod Benethem ležela, dokud se naposledy neotřásl a neskončil. Odstrčil se a popadl ji za vlasy. Obličej měl pod špínou zarudlý a oči mu ve světle lampy svítily. "Naučíš se to mít ráda, holka," prohlásil.
Vždy poté, co se s ní vyspal, u ní k povrchu vystoupilo cosi divokého. Věděla, že to přejde. "Ano," řekla. "Dostane den volna?"
Beneth ji na okamžik sevřel pevněji, pak se uvolnil. "Ano, dostane." Odtáhl se a zavazoval si spodky. "I když nechápu, jakej to má smysl. Ten dědek už další měsíc nevydrží." Odmlčel se a supěl, když si ji prohlížel. "Pro mistra Kápě, holka, ale že jseš krasavice. Příště do toho dej trochu života. Budu s tebou zacházet slušně. Dostaneš mejdlo, novej kartáč na vlasy, koupel proti vším. Budeš pracovat tady v Kroutěnicích, máš mý slovo. Ukaž trochu radosti, holka, víc nechci."
"Brzy," řekla. "Hned jak to přestane bolet."
Odzvonila jedenáctá. Byli ve třetí štole šachty Kroutěnická Dálná. Chodbu vykutali Prašivci, takže v celé čtvrtmílové délce byla stěží dost vysoká, aby se jí dalo prolézt. Vzduch tu byl zatuchlý a páchl otataralovým prachem a kamením.

Všichni ostatní už touhle dobou dorazili ke Skorosvětlu, ale Beneth se pohyboval ve stínu kapitána Sawarka a mohl si dělat, co se mu zlíbilo. Opuštěnou chodbu si zabral pro sebe. Felisín tu byla potřetí. Poprvé to bylo nejhorší. Beneth si ji vybral v prvních hodinách po příjezdu do Lebeně, hornického tábora v Dosinské Jámě. Byl to kolohnát, ještě větší než Baudín, a i když byl sám otrok, byl pánem nade všemi ostatními otroky. Pracoval pro stráže, byl krutý a nebezpečný. A také překvapivě pohledný.
Felisín se na otrokářské lodi rychle poučila. Neměla na prodej nic než své tělo, ale ukázalo se, že je to cenná měna. Oddat se strážným na lodi znamenalo víc jídla pro sebe, Heborika a Baudína. Když roztáhla nohy pod správným mužem, podařilo se jí zařídit, že je tři přikovali u rampy na příď, místo v odpadní vodě, která pod ochozem v nákladovém prostoru sahala až do půli lýtek. Jiní v té vodě chytili hnilobu. Někteří se utopili, když je hlad a nemoc oslabily natolik, že se nedokázali udržet nad vodou.
Zprvu bylo těžké nevšímat si, jak je Heborik nad cenou, kterou musela platit, zoufalý a rozzlobený, a dost se styděla. Ale vyplatila tím jejich životy, o tom nebylo pochyb. Baudín ji pouze bezvýrazně pozoroval. Pozoroval ji jako cizince, jako by se nemohl rozhodnout, kdo nebo co je. Ale dával na ni pozor a i nyní stál kousek za Benethem. Ti dva uzavřeli nějakou dohodu. Když tu nebyl Beneth, aby ji chránil, byl tu Baudín.
Na lodi se hodně poučila o mužských choutkách, stejně jako o choutkách těch pár ženských stráží, které si ji vzaly do kabiny. Myslela si, že je na Benetha připravená, a v podstatě byla. Na cokoliv kromě jeho velikosti.
Trhla sebou a stáhla si otrockou halenu.
Beneth ji pozoroval. Měl vysedlé lícní kosti a dlouhé kudrnaté černé vlasy se mu leskly velrybím tukem. "Dám toho starocha na Hlubozem, jestli chceš," řekl.
"To bys udělal?"
Kývl. "Pro tebe to změním. Nevezmu si žádnou jinou ženu. Jsem králem Lebeně a ty budeš moje královna. Baudín bude tvůj osobní strážce - jemu věřím."
"A Heborik?"
Beneth pokrčil rameny. "Jemu nevěřím. A nejni k ničemu. Dokáže tak nejvýš tahat vozejky. Vozejky nebo pluhy na Hlubozemi." Loupl po ní okem. "Ale je to tvůj přítel, tak mu něco najdu."
Felisín si prohrábla vlasy. "Právě ty vozíky ho zabíjejí. Jestli ho pošleš na Hlubozem, jen aby tahal pluh, moc velká laskavost to nebude -"
Beneth se zamračil a ji napadlo, zda snad nezašla příliš daleko. "Tys nikdy netáhla vozejk plnej kamení, holka. Táhneš ho půl lígy tunelama, pak se vracíš pro další, třikrát, čtyřikrát denně. Co je ve srovnání s tím tahat pluh měkkou hlínou? Hrome, holka, jestli ho mám dostat od vozejků, musím to nějak vysvětlit. V Lebeni pracuje každej."
"To ale není celý příběh, že ne?"
Místo odpovědi se k ní obrátil zády a začal lézt ven. "Čeká na nás kanéský víno a čerstvej chleba a sejra. Bula strážím uvařila guláš a my dostanem každej misku."
Felisín ho následovala. Při pomyšlení na jídlo se jí začaly sbíhat sliny. Jestli bude sýra a chleba dost, mohla by trochu schovat pro Heborika, i když on trval na tom, že potřebuje ovoce a maso. Ale obojí se tu vyvažovalo zlatem a bylo stejně vzácné. Věděla, že jí bude vděčný i za to, co mu přinese.
Bylo zřejmé, že Sawark dostal rozkaz zařídit, aby historik zemřel. Nic tak okatého jako vražda - na to bylo politické riziko příliš velké - spíš pomalá, stravující smrt ze špatného jídla a přemíry práce. To, že neměl ruce, poskytlo kapitánu Jámy dostatečný důvod, aby Heborika poslal k vozíkům. Denně se dřel v postroji a tahal stovky liber vytěženého kamení Hlubokým Dolem k šachtám Skorosvětla. Ve všech ostatních postrojích byl vůl. Zvířata tahala po třech vozících, kdežto Heborik utáhl pouze jeden: jediný způsob, jímž strážní uznali, že je člověkem.
Beneth o Sawarkových příkazech věděl, tím si byla Felisín jistá. "Král" Lebeně měl jen omezenou moc, ať už tvrdil cokoliv.
Když se dostali do hlavní štoly, ke Kroutěnickému Skorosvětlu jim chybělo jen čtyři sta kroků. Na rozdíl od Hlubokého Dolu se silnou, bohatou a rovnou žílou otataralu, vedoucí hluboko pod kopce, Kroutěnice sledovaly složenou žílu, stoupající a klesající, kroutící se na všechny strany vápencem. Na rozdíl od železných dolů na pevnině, otataral nikdy neklesal dolů do skalního podloží. Nacházel se pouze ve vápenci a žíly byly úzké a dlouhé, jako řeky rzi v korytech vyplněných fosilními rostlinami a škeblemi.
Vápenec jsou jenom kosti kdysi živých tvorů, řekl Heborik druhé noci v díře, kterou si zabrali za Rozrytou ulicí, než je Beneth přestěhoval do privilegovanějšího sousedství Buliny hospody. Tuhle teorii jsem četl a teď jsem se o tom přesvědčil na vlastní oči. Takže začínám věřit, že otataral není přírodní ruda.
A je to důležité: zeptal se Baudín.
Jestli není přírodní, tak jaká? Heborik se zakřenil. Otataral, metla magie, se zrodil z magie. Kdybych byl méně svědomitý učenec, byl bych o tom napsal traktát.
Co tím myslíš? chtěla vědět Felisín.
Myslí tím, řekl Baudín, že by sezval alchymisty a mágy, aby se pokusili vyrobit vlastní otataral.
A to je problém ?
Ty žíly, co kopeme, vysvětloval Heborik, jsou jako vrstva kdysi roztaveného tuku, hluboká řeka stisknutá dvěma vrstvami vápence. Aby mohly vzniknout takové žíly, musel se roztavit celý tento ostrov. Ať už otataral vytvořila jakákoliv kouzla, vymkla se někomu z ruky. Nechtěl bych být zodpovědný za to, že by se něco podobného stalo znovu.
U brány Skorosvětla čekal jediný malazský strážný. Za ním se táhla vyvýšená silnice vedoucí do havířského města. Na druhém konci právě za hřeben nad městem zapadalo slunce, takže Lebeň se propadala do stínu, kapsa šera, přinášejícího požehnanou úlevu po denním žáru.
Strážný byl mladý a předloktími v chráničích se opíral o příčku na své píce.

Beneth zabručel: "Kde máš kamaráda, Pello?"
"To dosinský prase se někde toulá, Benethe. Třeba bys moh Sawarkovi zašeptat do ouška - mistr Kápě ví, že nás neposlouchá. Dosinští vojáci už nemají žádnou disciplínu. Nestarají se o rozpisy služeb, všechen čas tráví házením mincí u Buly. Nás je pětasedmdesát a jich přes dvě stovky, Benethe, a všechny ty řeči o povstání… vysvětli Sawarkovi -"
"Neznáš vlastní historii," odtušil Beneth. "Dosinové jsou na kolenou už tři sta let. Jinej způsob života neznají. Nejdřív to byli ti suchozemci, pak falarští kolonisti, teď vy, Malažani. Uklidni se, chlapče, než ztratíš tvář."
",Historie uklidňuje hlupáky,'" poznamenal mladý Malažan.
Beneth cestou k bráně vyprskl smíchy. "A kdo to řekl, Pello? Ty ne."
Strážný zvedl obočí, pak pokrčil rameny. "Občas zapomínám, že jsi Korelrin, Benethe. Kdo to řekl? Císař Kellanved."
Pella s nádechem nevůle sklouzl pohledem na Felisín. "Kalousova Císařská tažení, svazek druhý. Ty jsi Malažanka, Felisín, vzpomínáš si, co se tam píše dál?"
Dívka zavrtěla hlavou, zastřená vášeň ji u mladého vojáka mátla. Naučila jsem se číst ve tvářích - Beneth nic netuší.
"Kalousovy práce neznám, Pello."
"Stojí za přečtení," podotkl s úsměvem.
Felisín vycítila Benethovu rostoucí netrpělivost, a tak prošla kolem Pelly k bráně. "Pochybuji, že v Lebeni bude jediný svitek."
"Třeba by stálo za to, protáhnout síť něčíma vzpomínkama, ne?"
Felisín se zamračeně ohlédla.
"Ten kluk s tebou flirtuje?" zeptal se Beneth z rampy. "Buď milá, holka."
"Budu na to myslet," řekla Felisín Pellovi potichu, než zamířila ke Kroutěnické bráně. Na silnici se připojila k Benethovi a usmála se na něj. "Nemám ráda nervózní lidi."
Zasmál se. "To mě uklidnilo."
Požehnaná královno snů, ať je to pravda.
Vyvýšenou silnici lemovaly jámy plné suti, dokud se na křižovatce Tří osudů nespojila s druhými dvěma silnicemi. Po stranách široké křižovatky stály dvě přisedlé dosinské strážnice. Na sever od Kroutěnické silnice a po jejich pravé ruce, když se blížili ke křižovatce, byla Hlubokodolská silnice a na jih a nalevo vedla Důlní silnice k vytěženému dolu, kam vždycky za soumraku házeli mrtvé.
Kára s mrtvými nebyla nikde v dohledu, což znamenalo, že se cestou městem zdržela nakládáním víc než obvyklého množství těl.
Prošli křižovatkou a pokračovali po Pracovní silnici. Za strážnicí leželo jezero Utopenců, hluboká tůň tyrkysově zbarvené vody, táhnoucí se až k severní stěně. Povídalo se, že voda je prokletá a potopit se do ní znamenalo zmizet. Někteří věřili, že ve vodě žije démon. Heborik usoudil, že nedostatek vztlaku je způsoben samotnou vodou nasycenou vápencem. V každém případě bylo jen pár otroků dost hloupých na to, aby se snažili uprchnout tímto směrem, protože stěna na severní straně byla stejně kolmá jako na ostatních a neustále ronila vodu, která stékala přes usedliny, jež se leskly jako vlhká, leštěná kost.
Heborik požádal Felisín, aby v každém případě hlídala hladinu vody v jezeře, když teď nastalo období sucha, a jak kráčeli po Pracovní silnici, dívka si v hasnoucím světle pozorně prohlížela protější břeh. Nad hladinou byl vidět na dlaň vysoký nános. Ta novinka Heborika potěšil, i když Felisín netušila proč. Představa útěku byla absurdní. Za dolem byla jen poušť bez života a sluncem sežehlé skály a na celé dny cesty daleko nebyla pitná voda. Ti otroci, kteří se nějak dostali na kraj dolu a pak unikli patrolám na Brouci silnici, cestě vedoucí kolem dolu, zanechali své kosti v rudých píscích pouště. Jen pár se jich dostalo tak daleko, a bodce, dávající jméno Cestě spásy na kolmé stěně Věže na Rezavé rampě, jejich neúspěch stavěly všem na odiv. Neminul týden, aby se na stěně Věže neobjevila nová oběť. Většina zemřela, než skončil první den, ale někteří vydrželi déle.
Pracovní silnice se svými kočičími hlavami vedla kolem Buliny hospody napravo a řadou nevěstinců nalevo, než vyústila na Krysí rynk. Uprostřed rynku se zvedala Sawarkova tvrz, šestiboká věž z vápencových kvádrů, tři poschodí na výšku. Ze všech otroků byl uvnitř pouze Beneth.
V Lebeni žilo dvanáct tisíc otroků. Obrovský důl ležel třicet líg na sever od jediného ostrovního města postaveného na jižním pobřeží, Dosin Pali. Kromě nich a tří set strážných tu byli místní: prostitutky v bordelech, služebné v Bulině hospodě a hernách, kasta sloužících, kteří spojili život svůj a svých rodin s malazskými vojáky, obchodníci, kteří o dni odpočinku plnili ubohé tržiště na Krysím rynku, a sbírka vyhnanců, chudáků bez měďáku a ztracenců, kteří si k životu raději zvolili důlní město než rozpadající se uličky Dosin Pali.
"Guláš bude studenej," zamumlal Beneth, když se přiblížili k hospodě.
Felisín si otřela pot z čela. "To tedy bude úleva."
"Ještě nejsi na vedro zvyklá. Za měsíc za dva ti bude v noci zima stejně jako všem ostatním."
"Těsně po setmění je to ještě jako ve dne. O půlnoci a později mi je zima, Benethe."
"Tak se přestěhuj ke mně, holka. Já tě udržím v teple."
Už zase dostával jeden ze svých náhlých záchvatů špatné nálady. Felisín neříkala nic a doufala, že to prozatím nechá plavat.
"Dávej si pozor, koho odmítneš," zamručel.
"Bula by si mě vzala do postele," podotkla. "Mohl by ses dívat, možná se i připojit. Určitě nám guláš ohřívá. I přídavek."
"Je dost stará, aby byla tvá máma," zavrčel Beneth.
A ty můj otec. Ale slyšela, že dýchá jinak. "Je kulatá a měkká a hřeje, Benethe. Mysli na to."

Věděla, že bude, takže přestal uvažovat o tom, že by se k němu měla nastěhovat. Aspoň pro dnešní noc. Heborik se mýlí. Přemýšlet o zítřku nemá cenu. Jen o další hodině, o každé hodině. Zůstaň naživu, Felisín, a žij co nejlépe. Jednou se dostaneš ke své sestře a ani oceán krve z Tavořiných žil nebude dost, i když postačí všechna, která jív nich proudí. Zůstaň naživu, holka, víc nemusíš. Přežít každou hodinu, další hodinu…
Když dorazili k hospodě, vzala Benetha za ruku a cítila, jak ji má zpocenou z představ, jež mu předhodila.
Jednoho dne, sestřičko, tváří v tvář.

Heborik byl ještě vzhůru, zabalený v pokrývkách se krčil u ohně. Vzhlédl, když Felisín slezla dolů a zamkla padací dveře. Sebrala mu ovčinu, kterou měl ovinutou kolem hrudi, a přehodila si ji přes ramena.
"Chceš snad, abych věřil, že se ti líbí život, který sis vybrala, holka? Takové noci, to bych se divil."
"Myslela jsem, že už tě soudy přestaly bavit, Heboriku," opáčila Felisín, když z kolíčku sundala měch s vínem a mezi vydlabanými tykvemi hledala čistou. "Baudín se asi ještě nevrátil. Zřejmě nezvládne ani takovou drobnost, jako je umýt naše nádobí." Našla si jednu tykev, která ušla, pokud ji nezkoumala příliš pečlivě, a vymáčkla do ní víno.
"To tě vyléčí," poznamenal Heborik. "Vsadím se, že dneska večer není první."
"Nepoučuj mě, dědo."
Potetovaný muž si povzdechl. "Mistr Kápě ať si vezme tvoji sestru," zamumlal. "Nespokojila se s tvou smrtí. Radši ze čtrnáctileté sestřičky udělala děvku. Jestli Fener vyslyší moje modlitby, Tavořin osud bude horší než její zločiny."
Felisín vypila víno a s přimhouřenýma očima si prohlížela Heborika. "Minulý měsíc mi bylo šestnáct," podotkla.
Když se jí podíval do očí, náhle vypadal velmi starý, než se zase zadíval do krbu.
Felisín si dolila a připojila se k Heborikovi u čtvercového, vyvýšeného ohniště. Trus hořící v kamenné nádobě téměř nevydával kouř. Podstavec, na němž nádoba stála, byl glazovaný a naplněný vodou. Vodu, ohřívanou ohněm, používali k praní a mytí, přičemž ze stupínku vyzařovalo dost tepla, aby v noci nebyla v místnosti zima. Dřevěná podlaha byla vystlaná kusy tkaných dosinských koberců a ležela na ní rákosová matrace. Celé obydlí stálo na pilotech pět stop nad pískem.
Felisín si sedla na nízkou dřevěnou stoličku a natáhla promrzlé nohy k podstavci. "Dneska jsem tě viděla u vozíků," poznamenala trochu nezřetelně. "Gunnip šel vedle tebe s proutkem."
Heborik zavrčel. "To je bavilo celý den, Gunnip strážným vykládal, že odhání mouchy."
"Tekla ti krev?"
"Ano, ale Fenerovy stopy mě vyléčí, to víš."
"Rány ano, ale ne bolest - vidím to, Heboriku."
Tvářil se zatrpkle. "Překvapuje mě, že vidíš vůbec něco, děvče. Cítím taky durhang? Dávej si na něj pozor, ten kouř tě dostane do hlubší a temnější šachty, než kam kdy dosáhne Hluboký Důl."
Felisín natáhla ruku s černým pupenem o velikosti oblázku. "Já tlumím svou bolest, ty svou."
Zavrtěl hlavou. "Oceňuji tvou nabídku, ale tohle pro mě není. V ruce držíš měsíční žold dosinského strážného. Radím ti, využij to v obchodě."
Pokrčila rameny a vrátila durhang do váčku u pasu. "Všechno, co potřebuju, mi už dal Beneth. Stačí jenom požádat."
"A podle tebe ti to dává zadarmo."
Napila se. "Jako by dával. Přesunou tě, Heboriku. Do Hlubozemě. Začínáš zítra. Už žádní Gunnipové s proutkem."
Zavřel oči. "Proč mi poděkování zanechává v ústech tak hořkou pachuť?"
"Můj vínem nalitý mozek šeptá pokrytectví."
Dívala se, jak se mu z tváří vytrácí barva. Ach, Felisín, příliš mnoho durhangu, příliš mnoho vína! Prokazuju Heborikovi dobro jenom proto, abych měla sůl, kterou mu nasypu do ran? Nechci být tak krutá. Zpod haleny vytáhla jídlo, které pro něj schovala, předklonila se a položila mu balíček do klína. "Jezero kleslo o další dlaň."
Neříkal nic a oči upíral na pahýly svých rukou.
Felisín se zamračila. Chtěla mu povědět ještě něco, ale zradila ji paměť. Dopila víno, narovnala se a oběma rukama si prohrábla vlasy. Kůži na hlavě měla úplně necitlivou. Všimla si, že se Heborik pokradmu dívá na její prsa, plná a kulatá, napínající látku. Zůstala tak stát o chvíli déle, než bylo nutné, a pak dala ruce pomalu dolů. "Bula o tobě sní," řekla. "Zajímají ji… možnosti. Prospělo by ti to, Heboriku."
Otočil se na stoličce a nedotčené jídlo spadlo na podlahu. "Pro mistra Kápě, holka!"
Zasmála se a dívala se, jak odhrnuje závěs, který odděloval jeho lůžko od zbytku místnosti. Za sebou závěs zase neohrabaně zatáhl. Po chvíli se přestala smát a poslouchala, jak stařec leze do postele. Doufala jsem, že tě rozesměju, Heboriku, chtěla mu to vysvětlit. A nechtěla jsem, aby můj smích zněl tak… tvrdě. Nejsem to, co si myslíš, že jsem. Nebo ano?
Zvedla zabalené jídlo a položila ho na polici nad ohněm.
O hodinu později, když ještě ležela vzhůru na lůžku a Heborik také, se vrátil Baudín. Došel k ohni, pohyboval se tiše. Nebyl opilý. Napadlo ji, kde asi byl. Napadlo ji, kam chodí každou noc. Ptát se by nemělo smysl. Baudín toho moc nenamluvil a s ní už teprve ne.
Po chvíli to musela uvážit znovu, když slyšela, jak zašel k Heborikově závěsu. Historik odpověděl tak tiše, že ho neslyšela, a Baudín cosi zašeptal. Rozhovor ještě chvíli pokračoval, pak se Baudín tiše zasmál a šel si lehnout.
Měli něco v plánu, ale to jí neotřáslo. Polekalo ji, že ji z toho vynechali. Když si to uvědomila, následoval záblesk hněvu. Já je udržela naživu! Usnadňuju jim život - od chvíle, kdy jsme nastoupili na tu loď! Bula má pravdu, každý mužský je zmetek, dobrý jen k tomu, abych ho využila. No dobrá, uvidíte sami, jaká je Lebeň pro všechny ostatní, už jsem s laskavostmi skončila. Uvidíme se u vozíku, dědku, to přísahám. Polykala slzy a věděla, že nic takového neudělá. Potřebovala Benetha, to byla pravda, a platila za to, aby si ho udržela. Ale potřebovala i Baudína a Heborika, a lpěla na

nich jako dítě na rodičích, protože jinak byl celý její svět jen drsný. Kdyby je ztratila, ztratila by… všechno.
Oni si očividně mysleli, že by jejich důvěru prodala stejně ochotně jako své tělo, ale to nebyla pravda. Přísahám, že to není pravda.
Felisín hleděla do tmy nad sebou a z očí jí kanuly slzy. Jsem sama. Už mám jenom Benetha. Benetha a jeho víno, jeho durhang a jeho tělo. Klín ji ještě bolel z toho, jak se Beneth nakonec spojil s ní a s Bulou v její velké posteli v hostinci. Byla to, ujišťovala se, čistě jen otázka vůle, aby bolest přeměnila v potěšení.
Přežít každou hodinu.

Trh na nábřeží přitahoval ranní davy a posiloval iluzi, že tento den se od jiných v ničem neliší. Kalouse mrazilo strachy, ani vycházející slunce mu nedokázalo vyhnat zimu z kostí, když tu tak seděl se zkříženýma nohama na hrázi, díval se přes zátoku na Sahulské moře a z celého srdce si přál, aby se admirál Nok s flotilou vrátil.
Ale jeho rozkazy nemohl zrušit dokonce ani Coltain. Záchlumský velitel neměl nad malazskými válečnými loděmi žádné pravomoci a na Pormqualův rozkaz Sahulská flotila vyplula z hissarského přístavu právě dnes ráno na měsíc dlouhou cestu do Arenu. Přese všechno předstírání, že se nic neděje, hissarští občané si odjezdu flotily nemohli nevšimnout a ranním trhem se nesl pronikavý smích a vzrušené hlasy. Utlačení získali první vítězství, a od toho předchozího se lišilo pouze tím, že při něm nevytekla ani kapka krve. Aspoň tak to lidé cítili.
Jedinou Kalousovou útěchou bylo, že džhistálský velekněz Mallik Rel odjel s flotilou. Nebylo však těžké si představit, jaké hlášení připravuje pro Pormquala. Historikovu pozornost upoutala osamělá malazská plachta, od severovýchodu se blížila malá dopravní loď. Z Dosin Pali na ostrově, nebo možná plula podél pobřeží. Její neohlášený příjezd vzbudil Kalousovu zvědavost.
Někdo se k němu připojil, a když vzhlédl, uviděl, jak se na širokou nízkou hráz souká Kulp a houpe nohama nad kalnou vodou o deset kroků níž. "Je to hotovo," prohlásil, jako by se tím přiznával k vraždě. "Zpráva byla odeslána. Pokud je tvůj přítel ještě naživu, dozví se, co má dělat."
"Děkuji, Kulpe."
Mág si nejistě poposedl, přejel si rukou obličej a zadíval se na loď vplouvající do přístavu. Když posádka stahovala plachtu, k plavidlu se přiblížil hlídkový člun. Na palubě stáli dva muži v lesklé zbroji a dívali se, jak se člun blíží.
Jeden z obrněnců se naklonil přes zábradlí a oslovil přístavního úředníka. O chvíli později veslaři člun s očividným spěchem otočili.
Kalous zabručel: "Viděl jsi to?"
"Ano," přitakal Kulp.
Loď, s pomocí vesel, která se objevila kousek nad čarou ponoru, doplula k Říšskému molu. O chvíli později byla vesla na straně přivrácené k molu stažena. Přístavní dělníci spěchali chytit hozená lana, námořníci připravili širokou lávku a na palubě se objevili koně.
"Rudé čepele," prohlásil Kalous, když se na palubě ukázali další obrněnci a stavěli se ke svým zvířatům.
"Z Dosin Pali," dodal Kulp. "Poznávám první dva. To je Baria Setral a jeho bratr Mesker. Mají ještě třetího bratra Orta. Velí arenské setnině."
"Rudé čepele," zahloubal se historik. "Nemají o stavu věcí žádné iluze. Přišla zpráva, že se pokusili získat kontrolu nad dalšími městy, a teď vidíme, jak posilují své počty v Hissaru."
"Zajímalo by mě, jestli to ví Coltain."
Na trhu vzniklo nové napětí. Lidé obraceli hlavy a dívali se, jak Baria s Meskerem vyvádějí své vojáky na molo. Rudé čepele byly vyzbrojené a připravené k válce. Ježily se zbraněmi, měly kroužkové nohavice a hledí sklopená, tětivy napjaté a šípy uvolněné v toulcích. Koně měli vysunuté čepele na předních nohou.
Kulp si nervózně odplivl. "Tohle se mi vůbec nelíbí," zamumlal.
"Vypadá to, jako když -"
"Chtějí napadnout trh," vyhrkl Kulp. "Tohle není jen na ukázku, Kalousi. Fenerovy paznehty!"
Historik se podíval na mága a v ústech měl sucho. "Otevřel jsi svou chodbu."
Kulp neodpověděl, sklouzl z hráze a oči upíral na Rudé čepele. Vojáci už seděli na koních a řadili se na konci mola proti pěti stovkám měšťanů, kteří se odmlčeli a nyní couvali do uliček mezi vozy a markýzami. Napětí v davu bylo takové, že každou chvíli musela vypuknout panika, což přesně Rudé čepele zamýšlely. Kopí obrněncům visela v kožených smyčkách u pasu, když nasazovali šípy. Koně se pod nimi třásli, ale jinak se nehýbali.
Dav se místy vlnil, jako by se pod lidmi pohnula země. Kalous viděl, jak někteří postupují, ne pryč, ale směrem k řadě jezdců. Kulp udělal pár kroků k Rudým čepelím.
Mezi zbylými měšťany se protlačilo několik lidí, odhazovali telaban a kapuce a odhalovali koženou zbroj s našitými železnými destičkami. V rukou v rukavicích se zablýskly dlouhé nože. Tmavé oči v opálených potetovaných tvářích Záchlumčanů se chladně upíraly na Bariu a Meskera Setrala a jejich válečníky. Čtyřicítce Rudých čepelí čelilo deset Záchlumčanů a lidé za nimi mlčeli, nehybní jako sochy.
"Ustupte!" zařval Baria s tváří potemnělou vzteky. "Nebo chcípnete!"
Záchlumští se s bezstarostným opovržením zasmáli. Kalous také seskočil a následoval Kulpa, jenž spěchal k Rudým čepelím. Když Mesker Kulpa uviděl, zaklel. Jeho bratr se ohlédl a zamračil se.
"Nebuď hloupý, Bario!" zasyčel mág.
Velitel přimhouřil oči. "Zkus na mě použít kouzlo a uříznu ti hlavu," prohlásil.
Kalous byl blíž, takže viděl, že má Baria do kroužkové zbroje vpletené otataralové kroužky.
"Tu hrstku barbarů rozsekáme," zavrčel Mesker, "a pak slušně ohlásíme náš příjezd do Hissaru… krví zrádců."
"A pět tisíc Záchlumčanů pomstí smrt svých druhů," opáčil Kulp. "A ne rychlými seky mečem. Ne, pověsí vás zaživa

na bodce na přístavních hrázích. Aby si s vámi mohli pohrát rackové. Coltain zatím ještě není tvůj nepřítel, Bario. Schovej zbraně a ohlas se nové pěsti, veliteli. Jinak bys jen obětoval život svůj i životy svých vojáků."
"Mě pomíjíš," zavrčel Mesker. "Baria není můj hlídač, mágu."
Kulp ohrnul nos. "Buď zticha, štěně. Kam jde Baria, jde i Mesker, nebo teď snad s bratrem zkřížíš meč?"
"Dost, Meskere," vyjel Baria.
Jeho bratr vytáhl tulvar. "Ty se opovažuješ mně rozkazovat?"
Záchlumští povzbudivě zařvali. Pár kurážných duší v davu se zasmálo.
Mesker měl tvář zkřivenou vzteky.
Baria si povzdechl. "Bratře, teď není čas."
Nad hlavami davu se objevil oddíl hissarské gardy na koních a tlačil se uličkami mezi stánky. Zleva se ozvalo nespokojené hučení, a když se Kalous s ostatními obrátili, uviděli šest desítek záchlumských lučištníků s nasazenými šípy, namířenými na Rudé čepele.
Baria pomalu zvedl levou ruku a otočil pěstí. Jeho válečníci složili zbraně. Mesker znechuceně zaprskal a zarazil tulvar zpátky do dřevěné pochvy.
"Váš doprovod dorazil," pronesl Kulp suše. "Zdá se, že vás pěst očekává."
Kalous stál vedle mága a díval se, jak Baria odvádí Rudé čepele k hissarskému oddílu. Historik se otřásl. "Pro mistra Kápě, Kulpe, to byl pěkně riskantní vrh kostkami!"
Muž zabručel. "Na Meskera Setrala se můžeš vždycky spolehnout," prohlásil. "Má tolik mozku co kočka a je stejně snadné ho rozptýlit. Chvíli jsem doufal, že Baria výzvu přijme - ať už by byl výsledek jakýkoliv, bylo by o jednoho Setrala míň. Teď je to promarněná příležitost."
"Ti převlečení Záchlumčané," poznamenal Kalous, "nebyli součástí oficiálního přivítání. Coltain je tajně poslal na trh."
"Tenhle Coltain je pěkně mazaný lišák."
Kalous potřásl hlavou. "Teď ukázali svou pravou tvář."
"Ano, a taky ukázali, že byli připravení položit životy za záchranu občanů Hissaru."
"Být tu Coltain, tak by je podle mě dopředu neposlal, Kulpe. Ti Záchlumčané dychtili po boji. Bránit dav na trhu s tím nemělo nic společného."
Mág si přetřel obličej. "Raději doufejme, že Hissařané budou věřit v opak."
"Pojď," vyzval jej Kalous, "dáme si víno - vím o jednom místečku na Říšském náměstí, a cestou mi můžeš povykládat, jak Sedmá vzala svou novou pěst na milost."
Kulp vyštěkl smíchy a oba muži vykročili. "Možná si ho váží, ale na milost ho nevzali. Úplně změnil rutinu. Od chvíle, co dorazil, jsme jednou procvičovali bitevní formaci, a to bylo v den, kdy se ujal velení."
Kalous se zamračil. "Já slyšel, že vojáky dře do vyčerpání, takže ani nemusí vynucovat večerku, poněvadž se všichni těší do postele, a v kasárnách je po osmém zvonění ticho jako v hrobě. Když nenacvičují kola a želvy a štítové hradby, tak co?"
"Znáš ten pobořený klášter na kopci jižně od města? Zůstaly jenom základy a ústřední chrám, ale na celém kopci jsou tak po prsa vysoké zídky, vypadá to jako malé město. Postavili je sapéři a některé zastřešili. Už na začátku to bylo bludiště průchodů a slepých uliček, ale Coltainovi sapéři to změnili v hotovou noční můru. Vsadím se, že tam doteď bloudí pár ztracených vojáků. Záchlumčané nás tam posílají každé odpoledne, nacvičují se bitvy, ovládání ulic, útok na budovy, taktiky ústupu, vynášení raněných. Coltainovi válečníci hrají vzbouřené a rabující davy, a něco ti povím, historiku, jsou pro to jako zrození." Odmlčel se, aby chytil dech. "Každý den… se pečeme na slunci na tom spáleném kopci, jsme rozdělení na družstva a každé družstvo dostane přidělený nějaký nemožný úkol." Zašklebil se. "Pod novou pěstí každý voják Sedmé umřel aspoň tucetkrát v hrané bitvě. Kaprála Lista zatím zabili při každém cvičení, ten chudák malá je celý popletený, a všichni Záchlumčané celou dobu řvou a vyjí."
Kalous cestou na Říšské náměstí mlčel. Když vstoupili do Malazské čtvrti, historik konečně promluvil. "Takže jde o soupeření mezi Sedmou a záchlumským plukem."
"No ano, tahle strategie je docela zřejmá, ale podle mě to zachází příliš daleko. Za pár dní uvidíme, až dostaneme podporu záchlumských kopiníků. Dojde k podrazům, pamatuj na má slova."
Dorazili na náměstí. "A ty?" zeptal se Kalous. "Jakým úkolem Coltain pověřil posledního kádrového mága Sedmé?"
"Je to hloupost. Celý den sesílám iluze, až mi málem praskne hlava."
"Iluze? Při hraných bitvách?"
"Ano, a kvůli tomu jsou úkoly nemožné. Věř mi, Kalousi, už mi nejednou vynadali. Nejednou."
"A co sesíláš, draky?"
"Kéž by. Dělám malazské uprchlíky, historiku. Po stovkách. Těch tisíc zatížených strašáků, které vojáci tahají, Coltainovi nestačí, a ti, které mě nutí dělat, prchají špatným směrem nebo odmítají opustit své domovy nebo táhnou nábytek a další věci. Podle Coltainových rozkazů - mí uprchlíci vytvářejí zmatek a zatím stáli víc životů než kterýkoliv jiný prvek cvičení. Nejsem zrovna oblíbený, Kalousi."
"A co Sormo E'nath?" zeptal se historik a náhle mu vyschlo v ústech.
"Ten zaklínač? Toho není nikde vidět."
Kalous kývl. Kulpovu odpověď na svou otázku již uhodl. Máš plno práce se čtením kamenů v písku, Sormo, viď? Zatímco Coltain ze Sedmé tvoří ochránce malazských uprchlíků. "Mágu," začal.
"Ano?"
"Umřít tucetkrát v hrané bitvě nic není. Až to bude naostro, zemřeš jenom jednou. Tlač na Sedmou, Kulpe. Jakkoliv to půjde. Ukaž Coltainovi, čeho je Sedmá schopná - promluv si o tom s veliteli oddílů. Dneska. Zítra, až splníš úkoly, si s Coltainem promluvím o dni volna. Předveďte se mu a on vám ho dá."

"Proč jsi si tak jistý?"
Protože čas utíká a on vás potřebuje. Potřebuje, abyste byli připravení. "Splňte úkoly. Pěst nechej mně."
"No dobrá, uvidím, co se dá dělat."

Kaprál List zemřel již během prvních okamžiků hraného střetu. Bult, velící vyjícímu davu Záchlumčanů, ženoucích se hlavní ulicí trosek, nešťastného chlapce osobně uhodil do hlavy a srazil ho do bezvědomí do prachu. Starý válečník si ho pak přehodil přes rameno a vynesl ho z bitvy. Bult, křenící se od ucha k uchu, doklusal prašnou cestou na návrší, odkud boj sledovala nová pěst s několika svými důstojníky, a tady kaprála hodil na zem u Coltainových nohou. Kalous si povzdechl.
Coltain se ohlédl. "Léčitele! Ať se o chlapce postará!"
Objevil se jeden z ranhojičů Sedmé a dřepl si ke kaprálovi.
Coltain si našel Kalouse. "Nevidím žádné změny, historiku."
"Ještě je brzy, pěsti."
Záchlumský velitel zabručel a obrátil pozornost zpátky k prašným troskám. Ze změti se vynořovali vojáci, bojovníci Sedmé i Záchlumčané, a vrávorali s menšími zraněními a zlámanými hnáty.
Bult si připravil obušek a zamračil se. "Promluvil jsi předčasně, Coltaine," poznamenal. "Tentokrát je to jiné."
Kalous si všiml, že mezi oběťmi je víc Záchlumčanů než vojáků Sedmé, a rozdíl se stále zvětšoval. Někde v těch mračnech prachu se příliv obrátil.
Coltain si nechal dovést koně. Vyhoupl se do sedla a zlobně se zamračil na Bulta. "Zůstaň tady, strýče. Kde jsou mí kopiníci?" Netrpělivě čekal, dokud na návrší nedojelo čtyřicet jezdců. Hlavice kopí měli ovázané kůží, aby byly tupé. Přesto Kalous věděl, že cokoliv jiného než letmý úder touto zbraní může zlámat kosti. Coltain je klusem vedl k troskám.
Bult si odplivl do písku. "Už bylo načase," zabrumlal.
"A co?" chtěl vědět Kalous.
"Sedmá si konečně vysloužila podporu kopiníků. Už to mělo být před týdnem, historiku. Coltain čekal, že se utuží, ale oni jenom slábli. Tak kdo jim zpevnil páteř? Ty? Dávej si pozor, jinak z tebe Coltain ještě udělá kapitána."
"Sice bych si zásluhu za to moc rád připsal," prohlásil Kalous, "ale tohle je práce Kulpa a seržantů velících oddílům."
"Tak Kulp to napravuje? Není divu, že zvrátili bitvu."
Historik potřásl hlavou. "Kulp se řídí Coltainovými rozkazy, Bulte. Jestli hledáš důvod, který by vysvětlil porážku vašich Záchlumčanů, tak se budeš muset podívat jinam. Mohl bys začít s tím, že Sedmá ukazuje svou pravou tvář."
"Možná," hloubal veterán s leskem v tmavých očích.
"Pěst Coltain tě oslovil strýče."
"Ano."
"No a? Jsi?"
"Jsem co?"
Kalous se vzdal. Začínal chápat záchlumský smysl pro humor. Nepochybně by ještě chvíli trvalo, než by mu Bult konečně poskytl odpověď. Taky to můžu hrát. Nebo můžu nechat toho holomka čekat… vlastně čekat věčně.
Z oblaku prachu se vynořily dvě desítky uprchlíků. Muži se cestou podivně kývali, každý byl obtížený spoustou majetku - byly vidět masivní šatníky, truhlice, kredence nacpané nádobím, svícny a starobylá zbroj. Kolem davu tvořili ochranný kordon vojáci Sedmé, kteří se při ústupu smáli, křičeli a bušili meči o štíty.
Bult vyštěkl smíchy. "Až ho uvidíš, vyřiď Kulpovi mou poklonu, historiku."
"Sedmá si vysloužila den odpočinku," prohlásil Kalous.
Veterán zvedl obočí bez chlupů. "Za jedno vítězství?"
"Musejí si to vychutnat, komandante. Kromě toho budou mít léčitelé spoustu práce se spravováním kostí - určitě nechceš, aby své chodby vyčerpali ve špatnou chvíli."
"A špatná chvíle bude příliš brzy, ano?"
"Jsem si jistý," řekl Kalous pomalu, "Sormo E'nath by se mnou souhlasil."
Bult si znovu odplivl. "Vrací se můj synovec."
Objevil se Coltain se svými kopiníky, jako krytí pro vojáky, z nichž mnozí táhli či nesli uprchlíky panáky. Z pouhých počtů bylo jasné, že vítězství Sedmé bylo naprosté.
"Vidím snad na Coltainově tváři úsměv?" zeptal se Kalous. "Mám dojem, že jsem na chviličku zahlédl…?"
"Omyl, nepochybně," zavrčel Bult, ale Kalous už začínal těmhle Záchlumčanům rozumět a ve veteránově hlase zachytil náznak pobavení. Po chvíli Bult pokračoval: "Vyřiď to Sedmé. Svůj den si vysloužili."

Šumař seděl potmě. Kolem studny a půlměsícové kamenné lavice se stahovala zarostlá zahrada. Nad sapérem byl vidět jen kousek hvězdné oblohy. Měsíc byl schovaný. Po chvíli Šumař naklonil hlavu. "Chodíš potichu, mládenče, to ti přiznávám."
Kvítko za Šumařem zaváhal, pak se k němu připojil na lavici. "Hádám, žes nečekal, že na tebe takhle vytáhne svou hodnost," poznamenal mladý muž.
"Tak o tohle šlo?"
"Vypadalo to tak."
Šumař neodpověděl. Kolem občas proletěla rhizana za kápovými můrami třepetajícími se nad studnou. V chladném nočním vzduchu byly cítit odpadky hnijící za zadní zdí zahrady.
"Je rozrušená," poznamenal Kvítko.
Sapér potřásl hlavou. Rozrušená. "Byl na to důvod, my jsme zajatce nemučili."

"Apsalar si nic z toho nepamatuje."
"Ale já jo, mládenče, a jsou to tvrdý vzpomínky."
"Je to jenom holka z rybárny."
"Většinou," zabručel Šumař. "Ale občas…" Zavrtěl hlavou.
Kvítko si povzdechl, pak změnil téma. "Takže to nebylo v plánu, že je Kalam sám?"
"Stará krev volá, mládenče. Kalam se v Sedmiměstí narodil a vyrostl. Kromě toho se chce sejít s tou ša'ik, tou pouštní čarodějkou, rukou Drydžhny."
"Teď se ho zastáváš," prskal Kvítko rozčileně. "Před chvílí jsi ho skoro obvinil, že je zrádce…"
Šumař se zamračil. "Pro všechny je to neklidná doba. Laseen nás postavila mimo zákon, ale přestáváme kvůli tomu být vojáky říše? Malaz není císařovna a císařovna není Malaz -"
"Řekl bych, že je to jen teoretický rozdíl."
Sapér se ohlédl. "Tak ty bys řekl, jo? Zeptej se té holky, třeba ti to vysvětlí."
"Ale vy čekáte povstání. Vlastně spoléháte na -"
"To neznamená, že Smršť musíme spustit my, nebo ano? Kalam chce být ve středu dění. Vždycky to tak dělal. Tentokrát mu příležitost doslova spadla do klína. V Knize Drydžhny je srdce bohyně Smršti - aby začala Apokalypsa, musí knihu otevřít věštkyně a nikdo jinej. Kalam ví, že je to možná sebevražda, ale tu mistrem Kápě prokletou knížku ša'ik do pazourů dodá, a tak udělá další díru do Laseeniny bortící se stavby. Přiznej mu aspoň to, že trval na tom, že nás ostatní z toho vynechá."
"Už to děláš zas, zase ho hájíš. Plán byl zabít Laseen, ne uvíznout v povstání. Přijít sem na tenhle kontinent pořád nedává smysl -"
Šumař se narovnal a oči upíral na třpytící se hvězdy. Pouštní hvězdy, jasné jako démanty, které vždycky vypadaly připravené prolít krev. "Do Unty nevede jenom jedna cesta, mládenče. Jsme tu, abychom našli tu, kterou možná ještě nikdo nepoužil, a možná to ani nebude fungovat, ale my ji stejně budem hledat, s Kalamem nebo bez něj. Mistr Kápě ví, že Kalam se možná vydal po moudřejší cestě po pevnině do Arenu a pak na nějaký obyčejný lodi do Quon Tali. Možná to, že jsme se rozdělili, nakonec bude to nejchytřejší, co jsme mohli udělat, a zvýší to šance, že aspoň někdo z nás se tam dostane."
"Správně," štěkl Kvítko, "a jestli to Kalam nezvládne? Půjdeš po Laseen sám? Vznešenej kopáč, co si jde za svým. Ty těžko vzbuzuješ důvěru, Šumaři. Ještě pořád máme dovíst Apsalar domů."
Šumařův hlas zněl chladně. "Netlač na mě, mládenče. Pár let odlehčování měšců v ulicích Darúdžhistánu tě ještě neopravňuje, abys mě soudil."
Větve na jednom stromě naproti nim se rozkývaly a objevil se Moby, visel za jednu packu a v tlamičce držel zmítající se rhizanu. Když křuply kostičky, zmokovi se zaleskly oči. Šumař zabručel. "V Quon Tali najdem víc příznivců, než si umíš představit. Nikdo není nenahraditelnej, ale nikdo by neměl bejt považovanej za neužitečnýho. Ať se ti to líbí nebo ne, tak budeš muset ještě kapku dospět, mládenče."
"Myslíš si, že jsem hlupák, ale mýlíš se. Podle tebe nevím, že si myslíš, že máš v rukávě další kostku, a nemyslím tím Rychlýho Bena. Kalam je asasín, který je možná dost dobrý, aby dostal Laseen. Ale jestli to nedokáže, je tu ještě někdo, kdo by v sobě mohl mít schopnosti boha - ale žádného starého boha, ne, přímo patrona asasínů, toho, kterému říkáte Špagát. A tak do ní pořád reješ - doprovázíš ji domů, poněvadž není, co bývala, ale pravdou je, že chceš tu starou Apsalar zpátky."
Šumař dlouho mlčel a díval se, jak Moby požírá rhizanu. Když zmok konečně spolkl zbytek okřídlené ještěrky, sapér si odkašlal. "Já tak moc nepřemejšlím," přiznal. "Jednám pudově."
"Chceš mi říct, že tě nenapadlo Apsalar využít?"
"Ne, mě ne…"
"Ale Kalama…"
Šumař chvíli odolával, pak pokrčil rameny. "Jestli to nenapadlo jeho, tak Rychlýho Bena určitě."
Kvítko vítězoslavně zasykl. "Já to věděl. Nejsem padlý na -"
"Á, pro mistra Kápě, to nejseš."
"Nedovolím to, Šumaři."
"Tenhle bhok'aral tvýho strejdy," řekl sapér a ukázal na Mobyho, "je vážně zmok, sluha kouzelníka? Ale jestli je Mammot mrtvěj, tak proč je pořád tady? Nejsem mág, ale myslel jsem, že tihle zmoci jsou kouzlem… připojený ke svým pánům."
"Já nevím," přiznal Kvítko, ale stále mluvil rozzlobeně, takže Šumař poznal, že mládenec moc dobře ví, jakým způsobem sapér uvažuje. "Třeba je to jenom domácí zvíře. Doufám, že to tak je. Říkal jsem, že ti nedovolím Apsalar využívat. Jestli je Moby opravdický zmok, tak ti nebudu v cestě stát jenom já."
"Já nic zkoušet nebudu, Kvítko," prohlásil Šumař. "Ale pořád říkám, že ještě musíš hodně dospět. Dřív nebo později ti dojde, že za Apsalar mluvit nemůžeš. Ona udělá, co bude chtít, ať se ti to líbí nebo ne. Možná už není posedlá, ale ty božský schopnosti jí zůstaly." Pomalu se obrátil k chlapci. "A co když se rozhodne ty schopnosti využít?"
"To neudělá," vyhrkl Kvítko, ale jeho hlas nezněl moc přesvědčivě. Mávl rukou a Moby mu vletěl do náručí. "Jak jsi mu to říkal - bhoka…?"
"Bhok'aral. Jsou odsud."
"Aha."
"Běž se prospat, mládenče, zejtra vyrážíme."
"Kalam taky."
"Ano, ale nepůjdeme společně. Rovnoběžný cesty na jih, aspoň pro začátek."

Díval se, jak se Kvítko vrací do domu. Moby se ho držel jako dítě. Pro mistra Kápě, na tuhle cestu se ale vůbec netěším.

Sto kroků od Karavanní brány se rozkládalo náměstí, kde se shromažďovali kupci, než vyrazili z Ehrlitanu. Většina zamířila na jih po pobřežní silnici sledující zátoku. Na této cestě stály vesničky a pevnůstky a po samotné, Malažany zbudované dlážděné silnici projížděly hlídky, nebo spíš projížděly by, kdyby městská pěst vojáky neodvolala.
Pokud Šumař dokázal zjistit z rozhovorů s kupci a strážci karavan, zatím jen pár banditů využilo toho, že vojáci odešli, ale z toho, že každou karavanu doprovázelo značné množství placených strážců, bylo sapérovi jasné, že kupci nehodlají nic ponechat náhodě.
Nemělo smysl, aby se tři Malažané pro cestu na jih převlékali za kupce. Neměli ani peníze, ani vybavení, aby jim to prošlo. Když nyní bylo cestování mezi městy tak nebezpečné, rozhodli se převléknout za poutníky. Pro nejoddanější byla Stezka Sedmi - pouť do všech sedmi Svatých měst - důkazem víry. Pouť byla v jádru tradice této země, bez ohledu na bandity či na hrozbu války.
Šumař si podržel svůj gralský převlek a hrál strážce a průvodce Kvítka a Apsalar - dvou mladých věřících novomanželů, kteří se vydali na cestu, jež požehná jejich spojení pod sedmerými nebesy. Všichni jeli na koních, Šumař na koni z gralského chovu, který pohrdal sapérovým předstíráním a byl pěkně vzteklý, Kvítko a Apsalar na koních ze skvělého chovu, zakoupených v jedné z lepších stájí za Ehrlitanem. Navíc měli ještě tři náhradní koně a čtyři muly.
Kalam je opustil se svítáním a jen se krátce rozloučil. Slova, pronesená předchozí noci, chvíli loučení pokazila. Sapér chápal, proč Kalam tolik touží Laseen ranit skrze krev prolitou při povstání, ale možné ohrožení říše - a toho, kdo nastoupí na trůn po Laseenině pádu - bylo, podle Šumařova názoru, příliš velkým rizikem. Kvůli tomu se tvrdě srazili a Šumař se po tom střetnutí cítil zbitý a otupělý.
Opožděně si uvědomil, že toto rozloučení je dojemné, protože to vypadalo, že povinnost, která ho kdysi s Kalamem vázala ke společné věci, jež byla stejně tak přátelství jako co jiného, byla zničena. A alespoň pro tuto chvíli Šumař neměl nic, co by to nahradilo. Cítil se ztracený, osamělejší než za celá léta.
Připojili se k jedné z posledních karavan, které projížděly bránou. Když Šumař mulám naposledy kontroloval podpínky, jeho pozornost upoutal dusot cválajících kopyt. Dorazil oddíl šesti Rudých čepelí. Muži těsně před náměstím zpomalili. Šumař se podíval na Kvítka a Apsalar, stojící u svých koní. Když upoutal mládencovu pozornost, zavrtěl hlavou a dál upravoval řemení. Vojáci někoho hledali. Oddíl se rozdělil, každý jezdec zamířil k jedné karavaně. Šumař za sebou zaslechl klapot kopyt na dlažbě, ale přinutil se zůstat klidný.
"Grále."
Šumař si nejdřív odplivl, jako by to divoch udělal před obtížným malazským psíčkem, a pomalu se otočil. V odpověď se Rudé čepeli snědý obličej pod okrajem přilby stáhl. "Jednou Rudé čepele vyčistí kopce od Grálů," slíbil a v úsměvu předvedl zašedlé zuby.
Šumař si jenom odfrkl. "Jestli chceš říct něco důležitého, Rudá čepeli, tak mluv. Naše stíny už jsou moc krátké na lígy, co musíme dneska urazit."
"To záleží na tvé neschopnosti, Grále. Mám pro tebe jen jednu otázku. Odpověz pravdivě, protože já lež poznám. Chceme vědět, jestli dnes ráno Karavanní bránou projel muž na prokvetlém hřebci."
"Nikoho takového jsem neviděl," zavrčel Šumař, "ale teď mu přeji štěstí. Kéž ho Sedm duchů v těchto dnech chrání."
Rudá čepel si odfrkla. "Varuji tě, tvá krev tě přede mnou nechrání, Grále. Byl jsi tu za úsvitu?"
Šumař se obrátil k mulám. "Jedna otázka," prskl. "Za další zaplatíš penězi, Rudá čepeli."
Voják plivl Šumaři k nohám, otočil koně a vrátil se ke svým kumpánům.
Pod pouštní rouškou se Šumař pousmál. Vedle něj se objevil Kvítko.
"Co to mělo znamenat?" sykl.
Sapér pokrčil rameny. "Rudé čepele někoho honí. S náma to nemá nic společnýho. Vrať se ke koni, mládenče. Vyrážíme."
"A Kalam?"
Šumař, s lokty opřenými o hřbet muly, zaváhal a přimhouřil oči před prudkou září slunce, odrážející se od vybělené dlažby. "Možná se k nim doneslo, že posvátný svazek už není v Arenu. A někdo ho veze ša'ik. Nikdo neví, že tu Kalam je."
Kvítko nevypadal přesvědčeně. "Včera v noci se s někým sešel, Šumaři."
"A ten starý kontakt je mu dlužný."
"To mu dává důvod Kalama zradit. Nikdo nemá rád, když se mu připomínají jeho dluhy."
Šumař neříkal nic. Po chvíli poplácal mulu po zádech, až se zvedl obláček prachu, a zamířil ke koni. Když sáhl po otěžích, gralský valach ukázal zuby. Sapér popadl uzdu těsně u tlamy koně, který se snažil hodit hlavou, ale Šumař držel pevně a naklonil se blíž. "Ukaž kapku vychování, ty ošklivej parchante, nebo budeš litovat." Pak popadl otěže a vytáhl se do sedla s vysokou zadní rozsochou.
Za Karavanní bránou se k jihu táhla pobřežní silnice rovně jako šíp, i když pískovcové útesy nad zálivem na západě stoupaly a klesaly. Nalevo a lígu od moře se táhly Arifalské kopce. Zuby Arifal je budou sledovat až k řece Eb, třicet šest líg daleko na jihu. V kopcích žily nepříliš zkrocené kmeny, mezi nimiž vynikali zvláště Gralové. Šumaři dělalo největší starosti, že narazí na skutečného Grala. Vzhledem k roční době to nebylo příliš pravděpodobné, protože Gralové poženou svá stáda koz hlouběji do kopců, kde je stín i voda.
Skupinka pobídla koně do klusu kolem kupecké karavany, aby se vyhnula zvířenému prachu, a pak Šumař zpomalil. Začínalo se oteplovat. Jejich cílem byla malá víska jménem Salik, asi osm líg daleko, kde se zastaví na oběd a přečkají tu nejteplejší hodiny, než budou pokračovat k řece Trob.
Půjde li všechno dobře, za týden dorazí do G'danisbanu. Šumař čekal, že tou dobou bude mít Kalam dva, možná tři dny

náskok. Za G'danisbanem začínala poušť Pan'potsun Odhan, řídce osídlená pustina s vyprahlými pahorky, troskami dávno mrtvých měst, plná jedovatých hadů, štípajících much a - připomněl si slova poutníka duší Kimloka - s něčím ještě mnohem nebezpečnějším. Sbíhání. Toggovy tlapy, tohle se mi ale vůbec nelíbí. Pomyslel na lasturu ve vaku. Nosit s sebou kouzelné předměty nebylo zrovna nejmoudřejší. Možná to ani nestojí za ty potíže. Co když ji vyčenichá nějaký převtělenec a rozhodne se, že ji chce do sbírky? Zamračil se. Sbírky snadno vytvořené z lastury a tří lesklých lebek. Čím víc na mušli myslel, tím znepokojenější byl. Lepší ji prodat kupci v G'danisbanu. Pár mincí navíc by se mohlo hodit. Ta myšlenka ho uklidnila. Prodá lasturu a tím se jí zbaví. I když nikdo nepopíral moc poutníků duší, bylo by příliš nebezpečné příliš se na ni spoléhat. Tanností mniši se vzdávali svých životů ve jménu míru. Nebo hůř. Kimlok se vzdal své cti. Lepší je spolíhat na moranthský výbušniny v batohu než na nějakou záhadnou mušli. Svítivka spálí převtělence stejně snadno jako kohokoliv jinýho.
K sapérovi dojel Kvítko. "Nač myslíš, Šumaři?"
"Na nic. Kde je ten tvůj bhok'aral?"
Mladý muž se zamračil. "Nevím. Asi to nakonec byl jenom mazlíček. Včera v noci zmizel a už se nevrátil." Hřbetem ruky si přejel přes obličej a Šumař viděl, že má na lících stopy slz. "Měl jsem takový pocit, že je se mnou Mammot, s Mobym."
"Ten tvůj strejda byl teda dobrej chlap, než se ho zmocnil jaghutskej tyran?"
Kvítko kývl.
Šumař zavrčel. "Tak to je s tebou pořád. Moby nejspíš zvětřil svý kamarády. Ve městě si kdejaký urozenci drží bhok'arala jako mazlíčky. Nakonec to bylo akorát domácí zvíře."
"Asi máš pravdu. Většinu života jsem Mammota považoval jenom za učence, staříka, co pořád něco škrábe na svitky. Svého strýce. Ale pak jsem zjistil, že je velekněz. Navíc s mocnými přáteli, jako byl Barúk. Jenomže než jsem se s tím stačil srovnat, byl mrtvý. Zničil ho tvůj oddíl -"
"Zadrž, mládenče! Ten, koho jsme zabili, nebyl tvůj strejda. Už ne."
"Já vím. A tím jste zachránili Darúdžhistán. Já vím, Šumaři…"
"Je to za náma, Kvítko. A měl by sis uvědomit, že strejda, co se o tebe stará a má tě rád, je důležitější než velekněz. Hádám, že on by ti řekl to samý, kdyby mohl."
"Copak to nechápeš? On měl moc, Šumaři, ale neudělal s ní ani ň! Jenom se schovával v maličkým pokojíku v rozpadajícím se domku! Mohl mít palác, zasedat v radě, něco udělat pro lidi.
Na tohle Šumař odpověď neměl, nebyl na to připravený. S radami neměl moc zkušeností. Aspoň jsem žádnou radu, co by za něco stála, nikdy nedostal. "To tě sem snad vykopla, protože máš takovou náladu, mládenče?"
Kvítkoví potemněla tvář, jen pobídl koně a zaujal místo v čele.
Šumař si povzdechl, otočil se v sedle a zadíval se na Apsalar, která jela kousek za ním. "Milenecká hádka, co?"
Nechápavě zamrkala.
Šumař se zase otočil. "Kápěho koule," zamumlal si pro sebe.

Iskaral Pust zajel koštětem hlouběji do komína a prudce jím zakvedlal. Do ohniště se snesla mračna sazí, jež se usazovaly i velekněžími na šedém šatu.
"Máš dřevo?" zeptal se Mappo z kamenného stupínku, který používal jako postel a nyní na něm seděl.
Iskaral se zarazil. "Dřevo? Dřevo je lepší než koště?"
"Na oheň," vysvětlil mu Trell. "Abys zahnal chlad z místnosti."
"Dřevo! Ne, ovšemže ne. Ale trus, ano, spoustu trusu. Oheň! Výtečně. Spálit je na škvarek! Jsou snad Trellové vyhlášeni svým důvtipem? Nějak si na to nevzpomínám, nic takového v těch vzácných zmínkách Trell tohle a Trell tamto nebylo. Najít zápisky o lidu, co sám písmo nemá, je tuze těžké. Hmm."
"Trellové umějí psát," podotkl Mappo. "Už nějakou dobu. Vlastně tak sedm, osm století."
"Musím si doplnit knihovnu, jak nákladný problém. Vyslat stíny, aby vyplenily velké knihovny světa." Dřepl si k ohništi a zamračil se. Obličej měl černý od sazí.
Mappo si odkašlal. "Spálit koho na škvarek, velekněží?"
"Pavouky, samozřejmě. Tenhle chrám je zamořený pavouky. Zabíjej je bez váhání, Trelle. Použij své nohy se silnými chodidly, své mozolnaté dlaně. Zabij všechny, rozumíš?"
Mappo kývl a přitáhl si k tělu kožešinovou pokrývku, jen sebou trochu škubl, když se mu kůže otřela o zhnisané rány na šíji. Horečka mu klesla jak díky jeho síle, tak díky pochybným lékům, které mu podal Iskaralův mlčenlivý služebník. Špičáky a drápy d'iversů a převtělenců vyvolávaly prudkou nemoc, často vrcholící halucinacemi, po nichž následovala smrt. Mnozí z těch, kdo přežili, zůstali šílení a šílenství se objevovalo jednu dvě noci po sobě devět, desetkrát za rok. A toto šílenství se často projevovalo vražděním.
Iskaral Pust byl přesvědčený, že Mappo tomuto údělu unikl, ale Trell tomu neuvěří, dokud neminou aspoň dva měsíční cykly, aniž by se u něj projevily nějaké příznaky. Nelíbilo se mu pomyšlení, čeho by byl schopen v záchvatu vražedného šílenství. Před mnoha lety ve válečnickém oddíle sužujícím Jhag Odhan se Mappo silou vůle do takového stavu dostal, jako to válečníci dělávali často, a vzpomínky na ty, které zabil, s ním zůstávaly a nikdy ho neopustí. Kdyby v něm převtělencův jed přežil, Mappo by si raději vzal vlastní život, než pustil uzdu jeho vůli.
Iskaral Pust prošmejdil koštětem všechny rohy malé komůrky, v níž Trell přebýval, a pak se pustil i do stropu. "Zabij, co kouše, zabij, co štípe, toto posvátné místo stínu musí být čisté! Zabij vše, co se sune, vše, co cupitá. Oba jsme vás prohlédli kvůli parazitům, ó ano. Tady nejsou povolení žádní nevítaní návštěvníci. Byla připravená odvšivovací koupel, ale žádné vši jsme na vás nenašli. Samozřejmě zůstávám ve střehu."
"Sídlíš tu už dlouho, velekněží?"

"Nemám tušení. Nepodstatné. Důležitost spočívá výhradně v činech samotných, v cílech dosažených. Čas je přípravou, ničím víc. Člověk se připravuje, jak dlouho je třeba. To znamená přijmout, že plánování začíná zrozením. Narodíš se a nejdřív ze všeho jsi uvržen do stínu, do středu posvátné rozpolcenosti, kde saješ sladkou potravu. Žiji, abych se připravoval, Trelle, a přípravy jsou téměř hotové."
"Kde je Icarium?"
"Život darovaný za život sebraný, to mu řekni. V knihovně. Jeptišky tu nechaly jen pár knih. Svazky o tom, jak se potěšit. Připadá mi, že nejlepší je číst je v posteli. Zbytek materiálů patří mně, chabá sbírka, děsivě malá, jsem na rozpacích. Hladov?"
Mappo se otřásl. Velekněžovo žvanění působilo hypnoticky. Na každou otázku se Trellovi dostalo bizarního nesouvislého monologu, který jako by z něj vysával vůli, takže se už na žádnou další otázku ani nevzmohl. Věren svému tvrzení dokázal Iskaral Pust, že běh času byl bezvýznamný. "Hladový? Ano."
"Sluha připraví jídlo."
"Může ho přinýst do knihovny?"
Velekněz se zamračil. "Zhroucení etikety. Ale trváš li na tom -"
Trell se zvedl. "Kde je knihovna?"
"Zaboč doprava, pokračuj třicet kroků, znovu doprava, dvanáct kroků, pak dveřmi napravo, třicet pět kroků, obloukem napravo dalších jedenáct kroků, naposledy doprava, patnáct kroků, a vstoupíš dveřmi napravo."
Mappo na Iskarala Pusta zíral.
Velekněz znepokojeně přešlápl.
"Nebo," dodal Trell a přimhouřil oči, "zahneš doleva, devatenáct kroků."
"Ano," zamumlal Iskaral.
Mappo zamířil ke dveřím. "Tak to půjdu kratší cestou."
"Jestli musíš," zavrčel velekněz a sehnul se, aby si mohl lépe prohlédnout konec koštěte.

Porušení etikety se vysvětlilo, když Mappo vstoupil do knihovny a viděl, že nízká komnata slouží zároveň jako kuchyně. Icarium seděl u masivního černého stolu pár kroků ode dveří napravo, zatímco Sluha se krčil nad kotlem zavěšeným na řetězech nad ohništěm kousek nalevo. Sluhova hlava se skoro ztrácela v oblaku páry, která se mu srážela ve vlasech, a kapky padaly do kotle, jehož obsahem pomalu míchal dřevěnou naběračkou.
"Myslím, že vynechám polívku," řekl mu Mappo.
"Tyhle knihy se rozpadají," zabručel Icarium, narovnal se a prohlédl si Mappa. "Už ses vzpamatoval?"
"Vypadá to tak."
Icarium si Trella dál prohlížel a zamračil se. "Polévku? Aha." Rozzářil se. "To není polévka. Prádlo. Chutnější stravu najdeš támhle na kuchyňském stole." Ukázal ke stěně za Sluhou, načež se vrátil k plesnivějícím stránkám nějaké staré knihy, kterou měl před sebou. "Tohle je úžasné, Mappo…"
"Vzhledem k tomu, jak osamělé tu ty jeptišky byly," poznamenal Mappo cestou ke stolu s jídlem, "se divím, že žasneš."
"Ne tamty knihy, příteli. Ty Iskaralovy. Jsou tu práce, o jejichž existenci se téměř neví. A o některých - jako o této - jsem ani neslyšel. Traktát o plánovaném zavlažování v pátém tisíciletí Arkaralu od ne méně než čtyř autorů."
Mappo se vrátil do knihovny s cínovým podnosem vysoko naloženým chlebem a sýrem a naklonil se příteli přes rameno, aby se podíval na podrobné kresby na pergamenových stránkách a pak na zvláštní, propletené písmo. Zabručel. Náhle mu vyschlo v ústech, takže ze sebe vypravil jen: "Co je na tom tak úžasného?"
Icarium se zaklonil. "Ta čirá… bezcennost, Mappo. Jen samotný materiál na tento svazek vydá za řemeslníkův roční plat. Žádný duševně zdravý učenec by neplýtval tolika zdroji - nemluvě o čase - na tak bezvýznamný, banální problém. A to není jediný příklad. Podívej: Způsoby šíření semen rostliny purilla na poloostrově Skar, a tady: Choroby mlžů bělokrajných v zátoce Lekoor. A jsem si jistý, že tyto práce jsou tisíce let staré. Tisíce."
A v jazyce, o kterém jsem netušil, že ho poznáš, natož že mu rozumíš. Vzpomněl si, kdy naposledy viděl takové písmo, pod koženou stříškou na kopci označujícím severní hranici území jeho kmene. Byl mezi hrstkou strážných doprovázejících stařešiny kmene v odpověď na, jak se později ukázalo, osudné pozvání.
Do stříšky bušily kapky podzimního deště, oni dřepěli v půlkruhu čelem k severu a dívali se, jak se blíží sedm zahalených postav v kápích. Každý z nově příchozích třímal hůl, a když došli pod stříšku, mlčky se zastavili před stařešiny. Mappo si se zachvěním uvědomil, že se mu ty hole před očima jakoby svíjejí, jako hadovité kořeny, nebo možná ty parazitické stromy, které ovíjejí haluze jiných a vymačkávají z nich život. Pak si uvědomil, že to pokroucené šílenství holí jsou ve skutečnosti vyleptané runy, jež se stále mění, jako by neviditelné ruce slova dokola přepisovaly. Nakonec si jeden z návštěvníků shrnul kápi a tak nadešla chvíle, která měla změnit Mappovu budoucnost. Rychle tu vzpomínku zahnal.
Trell se rozechvěle posadil a udělal si místo pro podnos. "Je to vůbec důležité, Icarie?"
"Významné, Mappo. Civilizace, která zplodila tato slova, musela být ohromně bohatá. Jazyk má očividně vztah k moderním sedmiměstským nářečím, ačkoliv jistým způsobem je náročnější. A vidíš tady ten znak, tady na hřbetě všech těchto svazků? Zkroucená hůl. Už jsem ten znak viděl, příteli. Jsem si tím jistý."
"Bohatá, říkáš?" Trell se snažil odvést rozhovor od tématu, o němž věděl, že vede do hluboké propasti. "Spíš utopená v nicotnostech. To možná vysvětluje, proč se obrátila v prach. Hádat se kvůli semenům ve větru, když ti na brány buší barbaři. Netečnost má mnoho podob, ale přijde na každou civilizaci, která se přežije. Víš to stejně dobře jako já. V tomto případě se projevila hledáním vědomostí, zoufalým pátráním po odpovědích na všechno, bez ohledu na cenu takových odpovědí. Civilizace se může stejně snadno utopit v tom, co ví, jako v tom, co neví. Vem si," pokračoval, "Gothovo bláznovství. Gothovým prokletím bylo, že si až příliš uvědomoval - všecko. Každou permutaci, každý potenciál. Stačilo

to otrávit způsob, jakým zkoumal svět. K ničemu mu to nebylo, a hůř, on to věděl."
"Musíš se cítit lépe," podotkl suše Icarium. "Vrátil se ti pesimismus. V každém případě tyto práce podporují mé přesvědčení, že v mnoha troskách Raraku a Pan'potsun Odhan jsou důkazy, že tu kdysi existovala kvetoucí civilizace. Vlastně to možná byla první skutečně lidská civilizace, z níž se zrodily všechny ostatní."
Nech to být, Icarie, hned. "A k čemu nám tohle bude v současné situaci?"
Icarium se trochu zamračil. "Je to pro mou posedlost časem, jak jinak. Psaní nahrazuje paměť, víš, a jazyk sám se díky tomu mění. Vzpomeň si na moje stroje, kterými se snažím změřit běh hodin, dní, let. Taková měření jsou svou podstatou cyklická, repetitivní. Slova a věty kdysi měly stejný rytmus, a tudíž bylo možné uzavřít je v mysli a později vyvolat s naprostou přesností. Možná," zamyslel se na chvíli, "kdybych neuměl číst a psát, nebyl bych tak zapomnětlivý."
Povzdechl si a nucené se usmál. "Kromě toho jsem jenom zabíjel čas, Mappo."
Trell poklepal tupým, svraštělým prstem na otevřenou knihu. "Autoři téhle knížky svoje úsilí nejspíš hájili úplně stejně, příteli. Já mám na starosti naléhavější věci."
Jhag se tvářil chladně, ale nedařilo se mu tak docela zakrýt pobavení. "A to je?"
Mappo ukázal. "Tohle místo. Stín nepatří mezi mé oblíbené kulty. Hnízdo asasínů a horších věcí. Iluzí, klamu a zrady. Iskaral Pust má nasazenou neškodnou masku, ale mě neoklamal. Je jasné, že nás očekával, a čeká, že se zapojíme do toho, co naplánoval. Když tu zůstáváme, hodně riskujeme."
"Ale Mappo," řekl Icarium pomalu, "třeba právě tady dosáhnu svého cíle."
Trell sebou trhl. "Bál jsem se, že to řekneš. Tohle bys mi ale měl vysvětlit."
"Nemůžu, příteli. Zatím ne. Nemám než podezření, nic víc. Až si budu jistý, budu si dost věřit, abych to vysvětlil. Musíš se mnou mít trpělivost."
Mappo v duchu viděl jinou tvář, tentokrát lidskou, hubenou a bledou, jíž po propadlých lících stéká dešťová voda. Bezvýrazné šedé oči si za kruhem stařešinů našly Mappovy. "Znáte nás?" Hlas zněl jako šustění drsné kůže.
Jeden stařešina kývl. "Známe vás jako Bezejmenné."
"To stačí," opáčil muž s očima stále upřenýma do Mappových. "Bezejmenní, kteří nemyslí v letech, nýbrž ve staletích. Vyvolený válečníku," pokračoval k Mappovi, "co se můžeš naučit o trpělivosti?"
Vzpomínky se rozletěly jako havrani z lesíka. Mappo se podíval na Icaria a vzmohl se na úsměv, v němž obnažil lesklé špičáky. "Trpělivost? S tebou nemůžu mít nic jiného. Nicméně nevěřím Iskaralu Pustovi."
Sluha začal z kotle vytahovat mokré šaty a ložní prádlo, přičemž do horké vody sahal holýma rukama. Trell se při pohledu na něj zamračil. Jednu paži měl Sluha divně růžovou, hladkou, jaksi mladou. Druhá se spíš hodila k muži jeho věku, svalnatému, chlupatému a opálenému.
"Sluho?"
Muž nevzhlédl.
"Umíš mluvit?" pokračoval Mappo.
"Zdá se," poznamenal Icarium, když Sluha neodpověděl, "že nás neslyší, na rozkaz svého pána, tím jsem si jistý. Co kdybychom si chrám prohlédli, Mappo? Budeme mít na paměti, že každý stín nejspíš zopakuje naše slova do uší velekněze."
"No," zavrčel Trell vstávaje, "jestli Iskaral ví, že mu nevěřím, mně starosti celkem nedělá."
"Určitě o nás ví víc než my o něm," prohlásil Icarium a taky se zvedl.
Když odcházeli, Sluha stále ždímal vodu ze šatů s něčím, co se podobalo divoké radosti, až mu na mohutných předloktích vystupovaly žíly.

KAPITOLA ČTYŘI

V zemi, kde se
měst Sedm v zlatě zvedá,
dokonce i prach oči má.

Debrálské rčení

K
dyž odnášeli poslední těla, shromáždil se kolem dav zaprášených a upocených lidí. Nad hlavním vchodem nehybně visel oblak prachu od chvíle, kdy se na druhém konci Hlubokého Dolu propadla šachta. Pod Benethovým velením se otroci chvatně snažili vyzvednout asi třicet svých druhů, kteří uvízli v závalu.
Nikdo nepřežil. Felisín, s lhostejným výrazem, přihlížela spolu s tuctem dalších otroků z odpočinkové rampy v Kroutěnickém Ústí, kde čekali, až dovezou sudy s vodou. Horko změnilo i nejníže položené štoly v dolech v hotovou pec. Otroci se v podzemí hroutili po desítkách.
Na druhé straně jámy obracel Heborik vyprahlou hlínu Hlubozemě. Byl tu druhý týden, a díky čistšímu vzduchu a tomu, že již nemusel tahat vozíky s kamením, se mu zlepšovalo zdraví. A dávka citronů, kterou dostal na Benethův příkaz, také pomohla. Kdyby Felisín nezařídila jeho převelení, už by byl mrtvý, jeho tělo by rozdrtily tuny kamení. Dlužil jí svůj život.
Ale Felisín to moc velkou úlevu nepřineslo. Už spolu moc nemluvili. Felisín měla hlavu plnou kouře z durhangu a měla co dělat, aby se každou noc dovlekla od Buly domů. Prospala hodně času, ale neodpočinula si. Dny práce v Kroutěnicích ubíhaly v dlouhém, otupělém oparu. Dokonce i Beneth si stěžoval, že jejich milování je teď… nudné.
Rachot a vrzání vozů s vodou na hrbolaté silnici byly stále hlasitější, ale Felisín nedokázala odtrhnout zrak od

zachránců, kteří pokládali těla na zem, kde počkají na vůz. Z té scény cítila slabé pozůstatky lítosti, ale i to pro ni byla příliš velká námaha, natož kdyby odvrátila zrak.
Přes otupělé reakce chodila za Benethem stále častěji, chtěla být využívána stále víc. Vyhledávala ho, když opile vrávoral a byl velkorysý, když ji nabízel svým kamarádům, Bule a ostatním ženám.
Jsi omámená, děvenko, řekl jí Heborik při jedné z těch vzácných příležitostí, kdy ji oslovil. Ale tvá žízeň po pocitech roste, až tě uspokojí dokonce i bolest. Jenomže hledáš na špatných místech.
Spatná místa. Co mohl vědět on o špatných místech? Spodní štola Hlubokého Dolu byla špatným místem. Šachta, kam vhodí těla, byla špatným místem. A všude jinde je to stěží dobré.
Byla připravená přestěhovat se k Benethovi, aby tak podtrhla rozhodnutí, které udělala. Možná za pár dní. Příští týden. Brzy. Tolik nadělala s vlastní nezávislostí, ale ukazovalo se, že vzdát se jí není nakonec tak těžké.
"Holka."
Felisín zamrkala a vzhlédla. Byl to ten mladý malazský strážný, ten, který Benetha varoval kdysi… dávno.
Voják se zazubil. "Už jsi našla ten citát?"
"Cože?"
"Z Kellanvedových spisů." Chlapec se zamračil. "Poradil jsem ti, abys našla někoho, kdo zná zbytek pasáže, kterou jsem citoval."
"Nevím, o čem to mluvíš."
Natáhl ruku a mozoly na ukazováčku a palci ji poškrábal pod bradou, když jí zvedal hlavu. Shrnul jí vlasy z čela a ona sebou v jasném světle trhla. "Durhang," zašeptal. "Královnino srdce, děvče, vypadáš o deset let starší, než když jsem tě viděl posledně, a to bylo kdy? Přede dvěma týdny."
"Řekni si Benethovi," zamumlala a vytrhla se mu.
"O co?"
"O mě. Do své postele. Řekne ano, ale jenom když bude opilý. Dneska večer bude opilý. Nad smrtí truchlí se džbánkem. Nebo dvěma. Pak na mě sahej."
Narovnal se. "Kde je Heborik?"
"Heborik? V Hlubozemi." Napadlo ji zeptat se, proč chce jeho a ne ji, ale otázka jí proklouzla mezi prsty. Dnes v noci se jí může dotýkat. Začínala mít ráda mozoly.
* * *
Beneth šel navštívit kapitána Sawarka a rozhodl se vzít ji s sebou. Felisín si opožděně uvědomila, že hodlá uzavřít dohodu a ji nabídnout kapitánovi, aby ho snáze přesvědčil. Z Pracovní cesty došli na Krysí rynk a minuli Bulinu hospodu, před níž se povalovalo půl tuctu dosinských strážných na vycházce, kteří je znuděně pozorovali.
"Jdi rovně, holka," zavrčel Beneth a popadl ji za ruku. "A přestaň se courat. Tohle se ti líbí, ne? Vždycky chceš víc."
Když na ni mluvil, vloudilo se mu do hlasu znechucení. Přestal slibovat. Budeš jenom moje, holka. Nastěhuj se ke mně. Nebudeme potřebovat nikoho jiného. To drsně šeptané ujišťování bylo pryč. Felisín si to sice uvědomila, ale těžkou hlavu jí to nedělalo. Stejně Benethovi nikdy nevěřila.
Přímo před nimi se z rynku zvedala Sawarkova tvrz, hrubě přitesané kamenné kvádry, špinavé od kouře, který se z Lebeně nikdy pořádně nezvedl. Před vchodem stál jediný strážný s pikou nedbale v ruce. "Smůla," poznamenal, když došli blíž.
"O co jde?" chtěl vědět Beneth.
Voják pokrčil rameny. "Ten zával dneska ráno, co jinýho?"
"Pár jsme jich mohli zachránit," zavrčel Beneth, "kdyby nám Sawark poslal pomoc."
"Pár zachránit? A k čemu? Sawark nemá náladu, pokud jste si přišli stěžovat." Muž zalétl pohledem k Felisín. "Jestli jsi ale přišel s dárkem, je to něco jinýho." Strážný otevřel těžké dveře. "Je v kanceláři."
Beneth zabručel, popadl Felisín za ruku a táhl ji dovnitř. Dole byla zbrojnice, stěny lemovaly stojany se zbraněmi a na jedné straně stál stůl a tři židle. Na stolku ještě ležely zbytky snídaně strážných. Zprostředka místnosti stoupalo železné schodiště. Vyšli nahoru do Sawarkovy kanceláře. Kapitán seděl za stolem, který jako by byl sflikovaný z naplaveného dřeva. Křeslo měl čalouněné, s vysokým opěradlem, a před sebou na stole měl velkou, v kůži vázanou účetní knihu. Když vstoupili, odložil brk a opřel se v křesle.
Felisín si nemohla vzpomenout, jestli kapitána už někdy viděla. Dával si záležet, aby se držel stranou ve své věži. Byl hubený, na těle neměl kousíček tuku, a svaly na předloktích pod tenkou kůží vypadaly jako provazy. Na rozdíl od současné módy měl plnovous, naolejované a navoněné černé prstýnky. Vlasy měl ostříhané nakrátko, vysedlé lícní kosti, a vodnaté zelené oči se mu leskly, jak je neustále mhouřil. Kolem širokých úst měl hluboké vrásky. Upřeně se díval na Benetha a Felisín si nevšímal, jako by tu ani nebyla.
Beneth ji strčil na židli u zdi a sám se posadil naproti kapitánovi. "Ošklivý řeči, Sawarku. Chcete je slyšet?"
Kapitán mluvil tiše. "Co mě to bude stát?"
"Nic. Tyhle jsou zdarma."
"Tak mluv."
"Dosinové u Buly si nedávají pozor na pusu. Slibují Smršť."
Sawark se zamračil. "Další z těch nesmyslů. Není divu, že mi tohle říkáš zadarmo, Benethe, nestojí to za nic."
"Já si to zpočátku taky myslel, ale -"
"Co mi chceš ještě říct?"
Beneth sklopil oči k účtům na stole. "Už jste zapsal mrtvý z rána? Našel jste jméno, co jste hledal?"
"Nehledal jsem žádné konkrétní jméno, Benethe. Myslíš, že jsi něco uhodl, ale není co. Dochází mi trpělivost."
"Mezi oběťmi byli čtyři mágové -"

"Dost! Proč jsi tady?"
Beneth pokrčil rameny, jako by zahazoval případné podezření. "Dárek," řekl a ukázal na Felisín. "Velmi mladá. Mírná, ale pořád dychtivá. Nemá odvahu se vzpírat - dělejte si s ní, co chcete, Sawarku."
Kapitán se zamračil ještě víc.
"Výměnou," pokračoval Beneth, "chci odpověď na prostou otázku. Dneska ráno zatkli toho otroka Baudína - proč?"
Felisín zamrkala. Baudín? Potřásla hlavou, jak se z ní snažila dostat mlhu. Je to důležité?
"Zatkli ho po večerce v Provazové uličce. Utekl, ale jeden z mých mužů ho poznal, takže ho zatkli až ráno." Sawark se konečně podíval na Felisín. "Velmi mladá, říkáš? Osmnáct, devatenáct? Začínáš stárnout, Benethe, jestli tomuhle říkáš velmi mladá."
Cítila, jak ji zkoumá svýma vodnatýma očima, jako by to byly ruce ducha. Tentokrát jí to rozhodně nebylo příjemné. Zachvěla se.
"Je jí patnáct, Sawarku. Ale je zkušená. Dorazila teprve s předposledním transportem."
Kapitán se na ni podíval pozorněji a ona se zájmem sledovala, jak se mu z obličeje vytrácí krev.
Beneth vyskočil. "Pošlu vám jinou. Dvě mladý holky z poslední dodávky." Přistoupil k Felisín a vytáhl ji na nohy. "Ručím vám za to, že budete spokojenej, kapitáne. Budou tady do hodiny -"
"Benethe." Sawarkův hlas byl tichý. "Baudín pracuje pro tebe, viď?"
"Jen známej, Sawarku. Nepatří k těm důvěryhodnejm. Ptal jsem se, poněvadž patří k mý partě na šachtě. Když nám bude chybět jeden silnej chlap, tak nás to zpomalí, jestli ho budete držet ještě zejtra."
"Smiř se s tím, Benethe."
Jeden druhému nevěří. Ta myšlenka byla jako záblesk dávno ztraceného vědomí. Felisín se zhluboka nadechla. Něco se děje. Potřebuji si to promyslet. Potřebuji poslouchat. Poslouchat, hned teď.
V odpověď na Sawarkovu radu si Beneth ztěžka povzdechl. "Asi to budu muset udělat. Tak později, kapitáne."
Felisín se nevzpírala, když ji Beneth strkal ke dveřím. Jakmile byli venku, odvlekl ji přes rynek a ani neodpověděl strážnému před tvrzí, když ten cosi opovržlivě prohodil. Když ji Beneth dovlekl do stínů v zadní uličce a otočil si ji k sobě, ztěžka dýchal.
Jeho hlas zněl drsně. "Kdo jseš, děvče, jeho dávno ztracená dcera? Pro mistra Kápě! Vzpamatuj se! Řekni mi, co se právě stalo v té kanceláři! Baudín? Co pro tebe Baudín znamená? Odpověz mi!"
"On - ne - nic -"
Udeřil ji hřbetem ruky do tváře a bylo to jako rána pytlem kamení. Felisín před očima vybuchla světla, když se rozplácla na zemi. Ležela tam nehybně v odpadcích a z nosu jí tekla krev. Tupě se dívala na zemi šest palců před sebou, na červenou loužičku šířící se prachem.
Beneth ji zvedl a pak s ní praštil o dřevěnou zeď. "Jak se jmenuješ, holka. Řekni mi celý jméno!"
"Felisín," zamumlala. "Jenom to -"
S prsknutím znovu zvedl ruku.
Zírala na stopy, které mu její zuby zanechaly těsně nad klouby. "Ne! Přísahám! Jsem nalezenec -"
Nevěřícně na ni zíral. "Cože?"
"Našli mě u Fenerova kláštera na ostrově Malaz - císařovna vznesla obvinění - proti uctívačům Fenera. Heborik -"
"Tvá loď připlula z Unty, holka. Za co mě máš? Jseš šlechtična -"
"Ne! Jenom se o mě starali. Prosím, Benethe, já nelžu. Nechápu Sawarka. Možná si Baudín něco vymyslel, lež, aby si zachránil kůži -"
"Tvá loď připlula z Unty. Na Malazu jsi nikdy nebyla. Ten klášter, u kterýho byl města?"
"Jakaty. Na ostrově jsou jenom dvě města. To druhé je Malaz, poslali mě tam na léto. Učit se. Cvičili mě na mnišku. Zeptej se Heborika, Benethe. Prosím."
"Jaká je nejchudší čtvrť Malazu?"
"Nejchudší?"
"Jméno!"
"Já nevím! Fenerův chrám je v Přístavišti! Je nejchudší? Za městem jsou brlohy, podél Jakatské silnice. Byla jsem tam jenom na rok, Benethe! A Jakatu jsem skoro neviděla - nesměly jsme! Prosím, Benethe, nerozumím tomu! Proč mi ubližuješ? Udělala jsem přece všechno, co jsi chtěl - spala jsem s tvými přáteli, nechala jsem tě, abys me prodával, snažím se mít cenu -"
Znovu ji udeřil, ale už nehledal odpovědi ani cestu skrz její zoufalé lži - v očích mu zahořel nový důvod, zrozený ze vzteku. Tloukl ji dál, mlčky, s chladnou zuřivostí. Po prvních ranách se Felisín schoulila do klubíčka a prach v zastíněné uličce byl jako balzám na její potlučené tělo. Snažila se soustředit na dýchání, na jeden úkol, nadechnout se, potlačit přitom bolest, kterou jí ta námaha způsobovala, a pak pomalu vydechnout vzduch, s nímž bolest odcházela. Po nějaké době si uvědomila, že Beneth přestal, že ji možná uhodil jen několikrát a pak odešel. Byla sama v uličce a tenký proužek oblohy nad ní tmavl s blížícím se soumrakem. Občas zaslechla hlasy z ulice, ale do úzkého průchodu, v němž se choulila, nikdo nezašel.
Později se probudila znovu. Zřejmě omdlela, když lezla k ústí uličky. Pochodněmi ozářená Pracovní silnice vedla nedaleko a v jejím zorném poli se kdosi pohyboval. Zvoněním v uších pronikl křik a jek. Vzduch páchl kouřem. Znovu se začala plazit, ale pak opět ztratila vědomí.
O čelo se jí otřela studená látka. Otevřela oči.
Skláněl se nad ní Heborik a zřejmě si prohlížel její zorničky. "Už vnímáš, děvenko?"
Bolela ji čelist a rty měla slepené sraženou krví. Kývla, a teprve teď jí došlo, že leží ve své posteli.
"Vetřu ti do rtů trochu oleje a zkusíme je otevřít, aby ti to moc neublížilo. Potřebuješ se napít."

Znovu kývla a připravila se na bolest, když jí oťukával ústa látkou napuštěnou olejem, kterou měl omotanou kolem pahýlu levé ruky. Při práci hovořil. "Byla to rušná noc, pro nás pro všecky. Baudín utekl ze šatlavy a na odvrácení pozornosti zapálil pár domů. Schovává se někde tady v Lebeni. Nikdo se nepokusil vyšplhat na útes nebo přeplavat Utopence - Broučí silnici hlídá kordon strážných až nahoru a nikdo nehlásil pokus o útěk. Sawark vypsal odměnu - chce toho holomka živého, a nejen proto, že Baudín při útěku zabil tři jeho muže. Asi toho bude víc, co myslíš? Pak Beneth ohlásil, že jsi ráno nepřišla do práce v Kroutěnicích, a to mi začalo dělat starosti. Tak jsem si s ním šel o polední přestávce popovídat - říkal, že tě viděl naposledy včera v noci u Buly, prý tě pustil k vodě, protože už nejsi k ničemu a do plic natahuješ víc kouře než vzduchu, jako kdyby to nebyla jeho vina. Ale jak mluvil, díval jsem se mu na ruce. Viděl jsem, že se včera v noci popral, ale jediné zranění měl od něčích zubů. No, čistky skončily a starého Heborika už nikdo nehlídá, tak jsem se odpoledne trochu porozhlédl v uličkách, čekal jsem nejhorší, to přiznávám -"
Felisín ho odstrčila, pomalu otevřela ústa a zamrkala, protože to dost bolelo. Znovu otevřené rány zase začaly krvácet.
"Beneth," vypravila ze sebe. S každým nadechnutím ji zabolelo na prsou.
Heborikovi ztvrdl pohled. "Co je s ním?"
"Vyřiď mu… ode mě… řekni mu, že… mě to mrzí."
Stařík se pomalu narovnával.
"Chci, aby… mě vzal zpátky. Řekni mu to. Prosím."
Heborik vstal. "Odpočiň si," řekl zvláštně suchým hlasem, než jí zmizel z dohledu.
"Vodu."
"Donesu ti, pak se vyspíš."
"Nemůžu," vydechla.
"Proč ne?"
"Neusnu… bez dýmky. Nemůžu."
Vycítila, že na ni hledí. "Máš pohmožděné plíce. Zlomená žebra. Bude stačit čaj? Durhangový čaj?"
"Ať je silný."
Slyšela, jak nalévá vodu, a zavřela oči.
"Chytrý příběh, děvenko," mluvil dál Heborik. "Nalezenec. Máš štěstí, že mi to myslí. Řekl bych, že ti teď Beneth nejspíš věří."
"Proč? Proč mi to vykládáš?"
"Abych tě uklidnil. Asi chci říct -" přistoupil k ní s hrnkem vody, který držel mezi pahýly, "- že tě možná vezme zpátky."
"Aha. Já… ti nerozumím, Heboriku."
Díval se, jak si zvedá hliněný hrnek ke rtům. "Ne," řekl, "to nerozumíš."

Písečná bouře se jako obrovská stěna vrhla ze západního svahu Estarské vrchoviny a k pobřežní silnici se blížila s děsivým skučením. I když takové vnitrozemské bouře byly na poloostrově vzácné, Kalam se s jejich hněvem již setkal. Nejdřív musel sjet ze silnice, protože místy vedla příliš blízko k útesům nad mořem, a takové útesy se občas sesuly. Hřebec protestoval, když ho hnal dolů po štěrkovém náspu. Na to, jak byl kůň svalnatý a zlý, příliš miloval pohodlí. Písek byl horký a zrádný, protože občas zakrýval díry. Kalam si nevšímal, jak hřebec pohazuje hlavou, a hnal ho dolů do údolí, kde ho pobídl do klusu.
O půldruhé lígy dál bylo ladroské přístaviště a za ním, na březích v létě vysychající řeky, tvrz Ladro. Kalam tam nechtěl zůstat, pokud nebude muset. Velitel tvrze byl Malažan a jeho strážní taky. Asasín chtěl předjet nejhorší bouři, pokud to půjde, a doufal, že se dostane na pobřežní silnici za tvrzí a pak bude pokračovat na jih do vesnice Intesarm.
Kvílející okrová stěna již zakrývala obzor a stále se blížila. Kopce zmizely. Oblohu zastřelo tíživé šero. Kalama obklopovalo pleskání křídel prchajících rhizan. Asasín zaklel a pobídl hřebce do cvalu. Jakkoliv koně ze zásady nenáviděl, když se tento rozběhl naplno, byl úchvatný, jako by se bez námahy vznášel nad zemí v rytmu, který Kalamovi odpouštěl jezdecké nedostatky. Nicméně asasín si nehodlal přiznat, že hřebce začíná mít rád.
Při jízdě se ohlédl a zjistil, že okraj bouře už je jen sto kroků daleko. Nedokáže ji předběhnout. Vlna zvířeného písku ukazovala, kde se smršť střetává se zemí. Kalam v ní zahlédl kameny až o velikosti pěsti. Stěna do něj mohla narazit každou chvíli. Řev bouře byl ohlušující. Kousek před nimi a ve směru jejich jízdy v okrové stěně zahlédl šedou skvrnu. Vrhl se v sedle dozadu a zabral za otěže. Hřebec zařičel, vyveden z rytmu, a kopyta mu podklouzla, než zastavil.
"Kdybys měl aspoň půlku mozku, poděkoval bys mi," prskl Kalam. Šedá skvrna znamenala hejno písečných blech. Hladový hmyz čekal právě na takové bouře a pak se vozil na jejich větrech a pátral po kořisti. Nejhorší bylo, že hejno nebylo vidět zepředu, jenom ze strany.
Hejno je minulo a bouře udeřila.
Když se přes ně převalila stěna písku, hřebec se zapotácel. Svět zmizel v ječícím vířícím okrovém oparu. Bušily do nich kameny a štěrk a hřebec se třásl a Kalam chrčel bolestí, jen sklonil hlavu v kapuci a naklonil se proti větru. Vyhlížel štěrbinou v šátku telaby a pobídl koně do kroku. Naklonil se nad jeho krk, natáhl ruku v rukavici a chránil hřebci levé oko před létajícími kameny. Aspoň to mu dlužil, že ho sem vytáhl.
Asi deset minut to pokračovalo, aniž by clonou zvířeného písku bylo cokoliv vidět. Pak hřebec zafrkal a postavil se na zadní. Ozvalo se křupání a praskání. Kalam se podíval dolů. Všude kolem byly kosti. Bouře odhalila pohřebiště - což byl docela běžný jev. Asasín zvíře uklidnil a snažil se prohlédnout okrovým šerem. Ladroské přístaviště bylo nedaleko, jenže nebylo nic vidět. Kalam pobídl hřebce dál a ten mezi kostrami opatrně našlapoval. Před nimi se objevila pobřežní silnice spolu se strážnicemi po stranách mostu. Vesnice musela být napravo - pokud ji ta zatracená bouře už nesfoukla. Za mostem pak najde tvrz Ladro.
Obě strážnice byly prázdné, jako oční důlky obrovské geometrické lebky.

Když Kalam ustájil koně, zamířil ke vstupu do strážnice v pevnosti a cestou se nakláněl proti větru a ošíval se, jak ho bolely nohy. Vrhl se do výklenku a poprvé po několika hodinách se dostal z dosahu vyjící bouře. Do koutů strážnice pronikl jemný písek, ale vzduch byl klidný. Nikdo tu nehlídal, kamenná lavice byla prázdná.
Kalam zvedl těžký železný kruh na dřevěných dveřích a praštil s ním. Chvíli čekal a konečně zaslechl, jak na druhé straně někdo sundává závory. Dveře se se skřípěním otevřely. Starý pomocník z kuchyně na něj upřel jediné zdravé oko.
"Tak dál," zabručel. "Připoj se k ostatním."
Kalam se protáhl kolem stařík a ocitl se ve velké společenské místnosti. Lidé se k němu obraceli, když vstoupil. Na druhém konci velkého stolu, který se táhl po celé délce místnosti, seděli čtyři strážní pevnosti, Malažané, a zřejmě neměli zrovna dobrou náladu. Na stole stály v loužích vína tři džbánky. Po straně seděla hubená žena se zapadlýma očima a obličejem zmalovaným tak, jak to slušelo spíš mladým dívkám. Vedle sebe měla kupce z Ehrlitanu, nejspíš svého manžela.
Kalam se jim uklonil a přistoupil ke stolu. Objevil se další sluha, jen o pár let mladší než dveřník, se džbánkem a sklenicí a zaváhal, než se asasín posadil - naproti kupeckému páru. Pak postavil sklenici před Kalama, nalil do půlky a vycouval.
Kupec v úsměvu na uvítanou předvedl durhangem potřísněné zuby. "Od severu?"
Víno bylo jakési bylinkové, na zdejší klima příliš sladké a omamné. Kalam sklenici zamračeně postavil na stůl. "Není v tomhle domě pivo?"
Kupec kývl. "Ano, a chlazený. Žel, zdarma je jenom víno, laskavost našeho hostitele."
"Není divu, že je zadarmo," zavrčel asasín a mávl na sluhu. "Korbel piva, prosím."
"Stojí střížek," sdělil mu sloužící.
"To je hotová loupež, ale žízeň je pánem." Našel oříznutý jakatas a položil ho na stůl.
"Takže vesnice už spadla do moře?" zeptal se kupec. "Přijel jste z Ehrlitanu, jak vypadá most?"
Kalam si na stole před ženou všiml sametového váčku. Vzhlédl a setkal se s jejím sžíravým pohledem. Příšerně na něj mrkla.
"On ti nebude povídat další klepy, Berkru, drahouši. Z bouře přišel cizinec, a víc se od něj nedozvíš."
Jeden strážný zvedl hlavu. "Něco tajíš, že? Nehlídáš karavanu, jenom si tak jezdíš sám? Zběhl jsi z ehrlitanský gardy nebo možná šíříš slovo Drydžhny nebo obojí. A teď si přijdeš sem a čekáš pohostinství od pána - Malažana rodem i výchovou."
Kalam se na muže zadíval. Čtyři agresivní výrazy. I kdyby seržantovo obvinění popřel, neuvěří mu. Strážní se rozhodli, že nejmíň na noc patří do žaláře, aby si nějak zpestřili nudu. Asasín však nechtěl prolévat krev. Opřel se rukama o stůl a pomalu vstal. "Na slovíčko, seržante," řekl. "V soukromí."
Mužova snědá tvář získala ošklivý výraz. "Abys mně moh podříznout krk?"
"Myslíte, že bych to dokázal?" zeptal se Kalam překvapeně. "Nosíte osnář, u pasu máte meč. Máte tři společníky, kteří určitě nebudou daleko - i kdyby jen poslouchali, o čem se budeme bavit."
Seržant vstal. "Tebe kliďánko zvládnu sám," zavrčel a zamířil dozadu.
Kalam šel za ním. Zpod telaby vytáhl malý přívěsek a zvedl ho. "Poznáváte tohle, seržante?" zeptal se tiše.
Muž se opatrně předklonil, aby si prohlédl znamení vyleptané do plochého povrchu přívěsku. Když ho poznal, zezelenal a mimoděk vydechl: "Mistr Spár."
"A konec otázkám a obviněním, seržante. To, co teď víte, si necháte pro sebe - aspoň dokud neodjedu. Jasné?"
Seržant kývl. "Omlouvám se, pane," zašeptal.
Kalam se pousmál. "Váš neklid je oprávněný. Touhle zemí se chystá projít mistr Kápě a my oba to víme. Dnes jste udělali chybu, ale nesmíte v nedůvěře polevit. Zná velitel pevnosti situaci za hradbami?"
"Ano, zná."
Asasín si povzdechl. "Tak se se svým oddílem počítejte mezi šťastné, seržante."
"Ano."
"Nevrátíme se ke stolu?"
Seržant na tázavé pohledy svých mužů jen zavrtěl hlavou.
Když se Kalam vrátil ke svému pivu, kupcova žena sáhla do váčku. "Vojáci si vyžádali čtení budoucnosti," řekla a ukázala balíček draků. Držela ho v obou rukou a upírala oči na asasína. "A vy? Chcete znát svou budoucnost, cizince? Kteří bohové se na vás usmívají, kteří se mračí -"
"Bohové nemají čas ani chuť se nám věnovat," pronesl Kalam opovržlivě. "Vynechejte mě ze svých her, ženská."
"Takže jste zastrašil seržanta," řekla žena s úsměvem, "a teď chcete zastrašit mě. Vidíte strach, který ve mně vaše slova vzbudila? Třesu se hrůzou."
Kalam si znechuceně odfrkl a podíval se jinam.
Ozvalo se zadunění, jak cosi narazilo na vstupní dveře.
"Další záhadní poutníci!" chechtala se žena.
Všichni se dívali, když se objevil dveřník a šoural se ke dveřím. Ať už venku čekal kdokoliv, moc trpělivý nebyl - právě když stařík sahal po závoře, čekající znovu zabušil. Jakmile se závora zvedla, dveře se prudce otevřely, až dveřník zakolísal. Objevily se dvě ozbrojené postavy, první byla žena. Když kráčela doprostřed místnosti, ozývalo se chřestění kovu a dupot těžkých bot. Přelétla pohledem stráže a ostatní hosty. Kalam viděl, že mu nevěnuje zvláštní pozornost.
Žena kdysi měla vyšší hodnost - možná ji měla stále, ačkoliv výstroj a barvy její současné postavení neprozrazovaly. Ani muž za ní neměl stejnokroj. Kalam v obou tvářích uviděl modřiny a usmál se. Narazili na písečné blechy a ani jednoho to zřejmě nepotěšilo. Muž sebou náhle trhl, jak ho blecha štípla někde pod hauberkem, zaklel a začal si

rozepínat řemení.
"Ne," štěkla žena.
Muž se zarazil.
Žena byla Pardúnka, z kmene obývajícího jižní planiny, a její společník vypadal na severěna - možná byl Ehrli. Tmavou pleť měl o fous světlejší než žena a bez kmenového tetování.
"Pro mistra Kápě!" prskl seržant na ženu. "Už ani krok! Oba jste plný blech. Sedněte si na druhej konec stolu. Sluha vám připraví koupel s cedrovejma třískama - ale nebude to zadarmo."
Žena se tvářila, že se chce hádat, ale pak rukou v rukavici ukázala na volný konec stolu a její společník odtáhl dvě židle, než se na jednu ztuhle posadil. Pardúnka si vzala druhou. "Džbán piva," objednala si.
"Za to je panská cena," podotkl Kalam se suchým úsměvem.
"Do Sedmi! Ten skrblík - ty, sluho! Přines mi korbel a já zjistím, jestli to stojí za ty peníze. Tak pohni sebou!"
"Ta ženská si myslí, že je v krčmě," poznamenal jeden strážný.
Ozval se seržant. "Jste tu z milosti velitele pevnosti. Zaplatíte za pivo, zaplatíte za koupel a zaplatíte za nocleh."
"A to je milost?"
Seržant se navztekal - byl Malažan a o svůj pokoj se dělil se Spárem. "Čtyři stěny, střecha, oheň a stáje jsou zadarmo, ženská. A ty si stěžuješ jako panenská princezna - přijmi to, nebo zmiz."
Žena přimhouřila oči a pak z váčku u pasu vytáhla hrst jakatasů a hodila je na stůl. "Ten váš velkodušný pán," pronesla úlisně, "asi účtuje pivo i vám, seržante. Tak budiž, nemám jinou možnost než všem tady koupit korbel."
"To je velkorysý," prohlásil seržant a škrobeně kývl hlavou.
"Teď se objeví budoucnost," prohlásila kupcova žena a sejmula balíček.
Kalam viděl, jak sebou Pardúnka při pohledu na karty trhla.
"Ušetřete nás," zarazil ji asasín. "Vidět, co přijde, nikomu nic nepřinese, teda pokud máte vůbec nějaké nadání, o čemž pochybuju. Ušetřete nás svého trapného vystoupení."
Stařena si ho nevšímala a otočila se ke strážným. "Všechny vaše osudy spočívají na… tomhle!" Zvedla první kartu.
Kalam vyprskl smíchy.
"Která to je?" chtěl vědět jeden ze strážných.
"Obelisk," řekl mu Kalam. "Ta ženská je podvodnice. Každý aspoň trochu nadaný věštec ví, že tahle karta v Sedmiměstí nefunguje."
"Takže vy jste odborník na věštění, co?" štěkla bába.
"Před každou dlouhou cestou zajdu za skutečným jasnovidcem," opáčil Kalam. "Neudělat to by bylo hloupé. Znám balíček a viděl jsem, když čtení bylo pravé, když se ukázala jeho moc. Určitě hodláte tyhle strážné obrat, jakmile jim vyložíte, jak zbohatnou, jak vysokého věku se dožijí, zplodí tucty hrdinů -"
Její výraz odhalil konec předstírání. Stařena zaječela vzteky a hodila karty po Kalamovi. Balíček ho zasáhl do prsou a karty se rozsypaly po stole - a pak se poskládaly do vzoru.
Pardúnka zasyčela, což byl v místnosti jediný zvuk.
Kalam se při pohledu na karty náhle zpotil. Šest karet obklopovalo sedmou, a tato karta - jak věděl jistě - byla jeho. Špagát, asasín stínu. Šestice karet kolem pocházela z jediného dómu. Král, Herold, Kameník, Přadlena, Rytíř, Královna… dóm smrti, dóm mistra Kápě, celý seřazený… kolem toho, kdo nese Svatou knihu Drydžhny. "No dobrá," povzdechl si Kalam a loupl okem po Pardúnce, "dneska v noci asi budu spát sám."

Kapitán Rudých čepelí Lostara Yil a její voják opustili tvrz Ladro poslední, hodinu poté, co jejich cíl odjel na svém hřebci k jihu v prachu zvířeném písečnou bouří. Setkání s Kalamem se prostě nemohli vyhnout, ale i když byl asasín zběhlý v klamu, Lostara nebyla o nic horší. Vztekání se mohlo být vlastním převlekem a nadutost maskou skrývající mnohem nebezpečnější sebejistotu.
Nečekané vyložení balíčku draků Lostaře odhalilo hodně, a nejen o Kalamovi a jeho poslání. Seržant v pevnosti svým výrazem prozradil, že je spolupachatelem - další malazský voják připravený zradit svou císařovnu. Jak to vypadalo, Kalam se v pevnosti nezastavil náhodou.
Lostara zkontrolovala koně a obrátila se ke svému společníkovi, který se právě vynořil z tvrze. Voják Rudých čepelí se na ni zazubil. "Jako vždycky jste měla pravdu," řekl. "Velitel mi ale dal zabrat. Našel jsem ho v kryptě, snažil se vlézt do padesát let staré zbroje. Zřejmě býval mnohem hubenější."
Lostara se vyhoupla do sedla. "Nikdo už nedýchá? Určitě jste je všechny zkontroloval? A co ti sluhové vzadu - možná jsem to vzala trochu moc zhurta."
"Nenechala jste jediné bijící srdce, kapitáne."
"Dobrá. Tak nasedat. Ten asasínův kůň ty naše zabíjí - v Intesarmu bychom měli získat čerstvé."
"Pokud se tam Baralta dostal a zařídil to."
Lostara se na něj podívala. "Věřte Baraltovi," prohlásila chladně. "A buďte rád, že - pro tentokrát - vaši nedůvěru neohlásím."
Muž stiskl rty a kývl. "Děkuji, kapitáne."
Společně vyjeli z pevnosti a zamířili po pobřežní silnici k jihu.

Celé přízemí kláštera tvořilo kruh kolem jediné místnosti, z níž točité kamenné schodiště vedlo dolů do temnoty. Mappo si u něj dřepl.
"Tohle nejspíš vede do krypty, řekl bych."
"Jestli si správně vzpomínám," řekl Icarium ode dveří do místnosti, "když umře jeptiška královny snů, tělo prostě zabalí

do plátna a položí na římsu v kryptě. Tebe zajímají mrtvoly?"
"Ne, obvykle ne," zabručel Trell a narovnal se. "Akorát že se kámen hned pod úrovní podlahy mění."
Icarium zvedl obočí. "Vskutku?"
"Poschodí, kde jsme, je vytesané do skály - do těch vápencových útesů. Vápenec je docela měkký. Ale pod ním jsou žulové kvádry. Myslím, že krypta pod námi je starší. Buď to, nebo jeptišky a jejich kult vyžadují, aby stěny krypty a přístup k ní byly upravené, kdežto obývací místnosti ne."
Došel k nim Jhag a kroutil hlavou. "To bych se divil. Aspektem královny snů je život. No dobrá, prozkoumáme to?"
Mappo šel první. Ani jeden nepotřeboval umělé osvětlení a ve tmě před nimi nečněly žádné překážky. Na točitém schodišti byly zbytky mramorového obložení, ale množství nohou, které tudy prošlo, ho většinou setřelo. Tvrdá žula pod mramorem však jakékoliv erozi vzdorovala. Schodiště vedlo stále níž. Na sedmdesátém schodě se otevírala osmistěnná místnost. Stěny zdobily vlysy a fresky, jak naznačovalo mnoho odstínů šedi. Za podestou se rozkládalo hotové bludiště hranatých děr vysekaných do podlahy, z níž byly odstraněny žulové kvádry. Tyto kvádry nyní byly naskládané v místě, kde zřejmě byl průchod. V každé jámě ležela mrtvola v rubáši. Vzduch tu byl suchý.
"Tyhle malby nepatří ke kultu královny," podotkl Mappo, třebaže to bylo navýsost zřejmé, poněvadž výjevy na stěnách zpodobňovaly temné mýty. Na všech stranách se zvedaly černé jedle s větvemi obrostlými mechem. Působilo to, jako by se návštěvník ocitl v hlubokém lese. Mezi kmeny se tu a tam nejasně objevovala velká čtyřnohá zvířata, jimž zářily oči, jako kdyby se jim v nich odráželo měsíční světlo.
Icarium si dřepl a přejel dlaní přes zbývající dlaždice. "Na této podlaze býval vzor," poznamenal, "než do ní dělníci vykopali hroby pro jeptišky. Skoda."
Mappo se podíval na zazděné dveře. "Jestli tu existují odpovědi na záhady, tak leží za tou barikádou."
"Již se ti vrátily síly, příteli?"
"Docela." Trell došel k barikádě a stáhl nejvyšší kámen. Když se mu kvádr překlopil do náruče, zapotácel se a vztekle zavrčel. Icarium k němu doběhl a pomohl mu položit žulový kvádr na podlahu. "Pro mistra Kápě! Je těžší, než jsem čekal."
"To mi došlo. Budeme tedy pracovat společně?"
O dvacet minut později vytahali dost kamenů, aby mohli projít dál do chodby. Posledních pár minut měli diváky, když se na schodišti objevilo hejno bhok'arala. Zvířátka se držela zábradlí a mlčky sledovala jejich úsilí. Když nejdřív Mappo a pak Icarium prolezli otvorem, bhok'arala je však nenásledovali.
Před nimi se táhla chodba, široká kolonáda lemovaná dvojitými sloupy, netvořenými ničím jiným než cedrovými kmeny. Každý kmen měl nejméně sáh v průměru. Drsná, rýhovaná kůra většinou opadala a nyní pokrývala podlahu.
Mappo na dřevěný sloup položil ruku. "Představ si tu námahu, dostat je sem dolů."
"Chodba," odfrkl si Icarium. "Její zbytky tu zůstaly dokonce i po všech těch staletích."
"Po staletích? Poznáš, která to byla chodba, Icarie?"
"Kurald Galain. Starší, chodba noci."
"Tisteandijská? Ve všech kronikách Sedmiměstí, co znám, jsem nenašel jedinou zmínku, že by se Tiste Andii na kontinentě objevili. Ani u nás, ani na druhé straně Jhag Odhan. Jsi si jistý? Tohle nedává smysl."
"Nejsem si jistý, Mappo. Působí to dojmem Kurald Galain, to je vše. Je to cítit jako noc. Není to Omtose Phellack ani Tellann. Ani Starvald Demelain. Žádnou jinou starší chodbu neznám."
"Já taky ne."
Bez dalšího slova pokračovali v cestě. Podle Mappova počítání chodba končila o tři sta třicet kroků dál, otevírala se do další osmistěnné komnaty. Tady byla podlaha o dlaň výš než v chodbě. Dlažební kameny byly také osmistěnné a na každém byly vyřezané složité obrazce, které pak někdo zničil rýhami a ohněm při, na pohled náhodném, zuřivém ničení.
Když se Trell zastavil na prahu, zježily se mu chlupy na krku. Icarium stál vedle něj.
"Neradím," prohodil Jhag, "vstupovat do této komnaty."
Mappo zabručel na souhlas. Vzduch páchl kouzly, starými, zatuchlými a studenými, plnými síly. Jako vlny horka vystupovala z dlažby magie, z obrazů vyřezaných na kamenech a ze škrábanců, které nyní hyzdily mnohé z nich.
Icarium potřásl hlavou. "Jestli je tohle Kurald Galain, tak tu esenci neznám. Je… zkažená."
"Znesvěcení?"
"Možná. Ale pach z těch rýh po drápech je jiný než ten, co stoupá ze samotných kamenů. Neznáš ho? U smrtelných slz Dessembrae, měl bys, Mappo."
Trell se zadíval na nejbližší zjizvený kámen a zachvělo se mu chřípí. "Převtělenec. D'ivers. Pach tvaroměničů. No ovšem." Zachechtal se a jeho smích se rozléhal komnatou. "Cesta rukou, Icarie. Brána - je tady."
"Víc než brána, myslím," řekl Icarium. "Podívej se na ty poničené řezby - co ti připomínají?"
Mappo měl odpověď. Se stále větší jistotou se díval na dlažbu, ale ta jistota nedávala odpovědi, jen další otázky.
"Vidím, čemu se to podobá, ale něco tu… nesedí. A ještě víc mě rozčiluje, že mě nenapadá žádné možné spojení…"
"Ty odpovědi nejsou tady," prohlásil Icarium. "Musíme jít tam, kam jsme měli namířeno původně, Mappo. Jsem si jistý, že se blížíme k pochopení."
"Icarie, myslíš, že se Iskaral Pust připravuje na další návštěvníky? Převtělence a d'iversy, na hrozící otevření brány. Je snad - a díky němu též Říše stínu - srdcem tohoto sbíhání?"
"Nemám tušení. Zeptejme se ho."
Vrátili se zpátky chodbou.

"Blížíme se k pochopení." Tato slova v Mappovi vyvolala hrůzu. Cítil se jako zajíc v mířidlech mistra střelce, kdy je útěk natolik beznadějný, že ho to přimrazí na místě. Působily tu síly, které ochromovaly jeho mysl, síly minulé i přítomné.

Bezejmenní, s jejich obviňováním, náznaky a viděními, s jejich nejasnými cíli a zastřenými touhami. Stvoření zkřehlá stářím, pokud je v trellských legendách aspoň zrnko pravdy. Ach Icarie, drahý příteli, nesmím ti nic říct. Mým prokletím je mlčení na každou tvou otázku, a ruka, kterou ti, jako bratr, nabízím, tě zavede zas jen ke klamu. Ve jménu přátelství, dělám to a platím za to cenu… vysokou cenu.

Bhok'arala na ně čekali na schodech a vyprovázeli je ještě i hodný kus nahoře. Velekněze našli ve vstupní místnosti, kterou si předělal na ložnici. Cosi si mumlal a do proutěného koše na odpadky házel shnilé ovoce, mrtvé netopýry a kusy rhizan. Když se Mappo a Icarium zastavili ve dveřích, jen se na ně přes rameno zamračil.
"Jdou li za vámi ty uječené opice, nechť se střeží mého hněvu," zasyčel. "Ať si vyberu kteroukoliv komnatu, oni trvají na tom, že v ní budou odkládat svá lejna. Ztratil jsem trpělivost! Velekněžstínu se vysmívají jen na vlastní nebezpečí!"
"Našli jsme bránu," řekl Mappo.
Iskaral se při uklízení ani nezastavil. "Aha, tak vy jste ji našli, co? Hlupáci! Nic není takové, jak vypadá. Život darovaný za život sebraný. Prozkoumali jste každý roh, každou škvíru, co? Pitomci! Takové nehorázné vychloubání je praporcem nevědomosti. Máváte jím a čekáte, že se budu krčit? Cha. I já mám svá tajemství, své plány a záměry. Bludiště génia Iskarala Pusta nezměří tací jako vy. Podívejte se na sebe. Dva staří poutníci po této smrtelné zemi. Proč jste neascendovali jako ti ostatní? Povím vám to. S dlouhověkostí nepřichází samozřejmě i moudrost. Ach ne, to vůbec ne. Věřím, že zabijete každého pavouka, na něhož narazíte. Měli byste, protože to je cesta k moudrosti. Ach ano, cesta! Bhok'arala mají malé mozečky. Maličké mozečky v maličkých hlavičkách. Mazaní jako krysy, s očima jako lesklé černé kamínky. Čtyři hodiny jsem jednou jednomu hleděl do očí a on do mých. Ani na chviličku neodvrátil zrak, ach ne, byl to souboj a já ho nehodlal prohrát. Čtyři hodiny, tváří v tvář, tak blízko, že jsem cítil jeho ohavný dech a on můj. Kdo vyhrál? To bylo v rukou bohů."
Mappo se podíval na Icaria a odkašlal si. "A kdo, Iskarale Pusté, vyhrál tuto… tento souboj vůlí?"
Iskaral Pust se významně podíval na Mappa. "Pohleď na toho, kdo neustoupí od své věci, bez ohledu na to, jak nanicovatá a nakonec nepodstatná je, a najdeš mysl přihlouplou. Bhok'aral mohl do mých očí hledět věčně, protože tam nebyla ani stopa inteligence. Chci říct v jeho očích. Byloť důkazem mé nadřazenosti, že jsem si našel rozptýlení jinde."
"Hodláš zavést d'iversy a převtělence k té bráně dole, Iskarale Pusté?"
"Neotesaní jsou Trellové, odhodlaní umíněně klopýtat a umínění v klopýtavém odhodlání. Jak jsem říkal. Nevíš nic o záhadách v této věci, o plánech Stínupána, o mnoha tajemstvích Šedé tvrze, Šerého domu, v němž pán stínu přebývá. Leč já ano. Mně jedinému mezi smrtelníky ukázali pravdu, jež se přede mnou rozprostírá. Můj bůh je velkorysý, lstivý jako krysa. Pavouci musí zemřít. Bhok'arala mi ukradli koště a toto pátrání předkládám vám dvěma hostům. Icarie a Mappo Trelle, slavní vandrovníci, pověřuji vás tímto nebezpečným úkolem - najděte mi moje koště."

Venku na chodbě si Mappo povzdechl. "No, to nebylo k ničemu. Co uděláme teď, příteli?"
Icarium se zatvářil překvapeně. "To by mělo být nasnadě, Mappo. Musíme se vydat na to nebezpečné pátrání. Musíme najít koště Iskarala Pusta."
"Klášter jsme prohlídli, Icarie," řekl Trell unaveně. "Žádné koště jsem neviděl."
Jhag lehce zkřivil rty. "Prohlédli? Každý roh, každou štěrbinu? To nemyslím. Ale první úkol nás čeká v kuchyni. Musíme se vybavit na nadcházející průzkum."
"Ty to snad myslíš vážně."
"Ano."

Mouchy v horku štípaly, pod spalujícím sluncem byly stejně protivné jako všichni ostatní. V hissarských kašnách, v teplé, kalné vodě, se až do poledne tlačili lidé, než se vrátili do chladnějšího stínu svých domovů. Nebyl to zrovna den na procházky po venku, a Kalous si zamračeně přitáhl k tělu tenkou telabu, zatímco Bult čekal venku.
"Proč ne večer," reptal historik. "Svěží noční vzdoušek, hvězdy nad hlavou, duchové shlížejí dolů. Tak tohle by zajistilo úspěch!"
Ale Bultův cynický úsměv moc nepomáhal. Kalous si převázal plášť opaskem z provazu a obrátil se k prošedivělému komandantovi. "No dobře, tak mě veď, strýče."
Záchlumčan se usmál ještě víc, což zvýraznilo jeho jizvu, takže to vypadalo, že má místo jednoho úsměvy dva.
Venku čekal s koňmi Kulp a sám seděl na malém houževnatém koni. Kalouse ponurý výraz kádrového mága zvráceně potěšil.
Projížděli téměř prázdnými ulicemi. Byl marrok, časné odpoledne, kdy duševně zdraví lidé odcházeli dovnitř, aby přečkali nejhorší letní žár. Historik si zvykl na to, že si během marroku chodil zdřímnout. Byl nevrlý, necítil se dobře, že se má zúčastnit nějakého Sormova obřadu. Zaklínači byli vyhlášení svou neslušností, schválně vyváděli normální lidi z míry. Čistě na obranu slušnosti by měly být jejich popravy císařovně odpuštěny. Zaškaredil se - tento názor rozhodně nebylo bezpečné vyslovit v doslechu Záchlumčana.
Dorazili na severní konec města a půl lígy jeli podél pobřeží, než uhnuli do vnitrozemí do pustiny odhan. Oáza, k níž po hodině jízdy dorazili, byla mrtvá, pramen dávno vyschl. Ze zelené, přirozené zahrady v pískách zbylo jen několik usychajících, pokroucených cedrů zvedajících se mezi popadanými palmami. Na mnoha místech se na kmenech objevovaly podivné výrůstky, které vzbudily Kalousovu zvědavost.
"To jsou rohy na těch stromech?" zeptal se Kulp.
"Myslím, že bhederiní," odpověděl historik. "Zarazí je do rozsoch, pak je strom přeroste, takže zůstanou hluboko ve dřevě. Tyhle stromy byly nejspíš staré tisíc let, když voda zmizela."

Mág zabručel. "Myslel by sis, že takhle blízko Hissaru už budou dávno pokácené."
"Ty rohy jsou varování," ozval se Bult. "Posvátná půda. Jednou, kdysi dávno. Vzpomínky zůstávají."
"To by taky měly," zamručel Kalous. "Sormo by se měl posvěcenému písku vyhýbat, ne ho vyhledávat. Jestli tohle místo vážně má nějaký aspekt, tak bude nejspíš pro záchlumského zaklínače nepřátelský."
"Už dávno jsem se naučil důvěřovat úsudku Sormo E'natha, historiku. Měl bys udělat totéž."
"Jen špatný učenec důvěřuje něčímu úsudku," opáčil Kalous. "Dokonce ani, a možná zvláště ne, svému vlastnímu."
",Kráčíš po pohyblivém písku,'" povzdechl si Bult a znovu se usmál, "jak by řekli místní."
"A co by řekli Záchlumčané?" optal se Kulp.
Bultovi se poťouchle zablýsklo v očích. "Nic. Moudrá slova jsou jako šípy letící ti na hlavu. Co uděláš? Pochopitelně se sehneš. Tuhle pravdu Záchlumčan zná od chvíle, kdy se naučí jezdit - dávno předtím, než se naučí chodit."
Zaklínače našli na čistině. Návěje písku byly odmetené, takže byla vidět zvlněná cihlová podlaha - víc z budovy, co tu stávala, nezbylo. Ve spárách se třpytily kousky obsidiánu.
Kulp sesedl a prohlížel si Sorma, jenž stál uprostřed s rukama schovanýma v těžkých rukávech. Ohnal se po mouše. "Co je to, nějaký ztracený, zapomenutý chrám?"
Mladý Záchlumčan pomalu zamrkal. "Mí pomocníci došli k závěru, že to bývaly stáje. Pak odešli, aniž by mi to blíže vysvětlili."
Kulp se zamračil na Kalouse. "Nesnáším záchlumský smysl pro humor," zašeptal.
Sormo je přivolal blíž. "Hodlám se otevřít posvátnému aspektu tohoto cheroru, kteréžto jméno Záchlumčané dávají posvátným místům otevřeným k obloze -"
"Copak ses zbláznil?" Kulp byl bílý jako křída. "Ti duchové ti rozervou hrdlo, dítě. Je to Sedm -"
"To není," odsekl zaklínač. "Duchy tohoto cheroru vyvolali v časech před Sedmičkou. Patří k zemi, a pokud už jim musíš přiřadit nějaký známý aspekt, tak to musí být Tellann."
"Mistře Kápě, smiluj se," zaúpěl Kalous. "Jestli je to opravdu Tellann, tak budeš jednat s T'lan Imass, Sormo. Nemrtví válečníci se obrátili zády k císařovně a celé říši ve chvíli, kdy byl zavražděn císař."
Zaklínači zazářily oči. "A nenapadlo tě proč?"
Historik prudce zavřel pusu. Měl o této věci nějaké teorie, ale vyslovit je nahlas - před kýmkoliv - by byla zrada.
Kulpova suchá otázka přivedla Kalouse zpátky na zem. "A císařovna Laseen tě tímhle pověřila? Jsi tu, abys zjistil, co se má stát, nebo je to jenom klam?"
Bult stál opodál a mlčel, ale teď si odplivl. "Na to, abychom uhodli tohle, žádného zaklínače nepotřebujeme, mágu."
Zaklínač zvedl ruce. "Drž se u mě," řekl Kulpovi a pak se podíval na historika. "A ty se dívej a zapamatuj si všechno, co tu spatříš."
"Už to dělám, zaklínači."
Sormo kývl a zavřel oči. Jeho kouzla se šířila jako slabé vlnění, přenesla se přes Kalouse a ostatní, až obklopila celou čistinu. Náhle denní světlo pohaslo, nahradil ho měkký soumrak, suchý vzduch zvlhl a byl cítit bažinami. Světlinu lemovaly cypřiše jako němí strážci. Z větví visely záclony mechu a zakrývaly to, co leželo za nimi v neproniknutelném stínu.
Kalous cítil kouzla a čáry Sormo E'natha jako teplý plášť. Ještě nikdy nepoznal nikoho tak mocného. Jeho moc byla klidná a ochranná, silná, ale zároveň poddajná. Historika napadlo, o co asi císařství přišlo, když záchlumské zaklínače vyhladilo. Chyba, kterou císařovna zřejmě napravovala, i když by už mohlo být pozdě. Kolik zaklínačů jsme ztratili doopravdy?
Sormo pronikavě vykřikl a jeho hlas se odrážel, jako by stáli v rozlehlé jeskyni.
Vzápětí vzduch ožil ledovými větry, jejichž poryvy se srážely. Sormo se zapotácel a polekaně kulil oči. Nadechl se a pak se viditelně stáhl před tím, co ucítil. Kalous se mu ani nedivil. Vítr přinášel odporný puch, který stále sílil. Na čistině se rozhostilo číhající napětí, jistý příslib, jenž se ohlásil náhlým zapraštěním mechem obrostlých větví. Historik si všiml, jak se k Bultovi zezadu blíží převalující se mrak, a varovně vykřikl. Záchlumčan se otočil s dlouhými noži v rukou. Když ho bodla první vosa, zaječel.
"D'ivers!" zařval Kulp, jednou rukou popadl Kalouse za telabu a strhl ho k místu, kde stál Sormo jako omámený.
Po měkké půdě pobíhaly krysy a s pronikavým pištěním zaútočily na svíjející se klubko hadů. Historika začaly pálit nohy, a když se podíval, viděl, že se mu až na stehna šplhají mravenci. Pálení zesílilo až k neunesení. Kalous zaječel.
Kulp se zaklením vypustil v přívalu magie svou chodbu. Svraštělí mravenci padali historikovi z nohou jako prach. Útočící roj se stáhl, d'ivers ustupoval.
Krysy přemohly hady a nyní se blížily k Sormovi. Zaklínač se na ně mračil. Bult se krčil a marně se oháněl po bodajících vosách, když tu náhle vyšlehl pás tekutého ohně a převalil se přes něj. Kalous se podíval po zdroji ohně a uviděl na kraji holiny obrovského démona. Kůži měl jako půlnoční obloha a byl dvakrát vyšší než člověk. Vztekle zařval a pustil se do zuřivého útoku na bílého medvěda - světlina ožila d'iversy a převtělenci, vzduch byl plný vřískání a prskání.
Démon přistál na medvědovi a za praskání kostí ho zarazil do země. Nechal svíjející se zvíře ležet a odskočil, zařval podruhé, a tentokrát Kalous pochopil význam.
"Varuje nás!" křikl na Kulpa.
Černý démon přitahoval d'iversy a převtělence jako magnet. Nepříčetní vzteky se rvali mezi sebou o to, kdo se bude moci na démona vrhnout.
"Musíme odsud!" vyhrkl Kalous. "Vytáhni nás ven, Kulpe - hned!"
Mág vztekle zasyčel. "Jak? Tohle je Sormův obřad, ty zatracenej knihomole!"
Démon zmizel pod chumlem těl, ale zřejmě se dál držel na nohou, a d'iversové a převtělenci po něm šplhali jako po kamenném pilíři. Objevily se černé paže a odhazovaly mrtvé a umírající tvory. Démon však nemohl vydržet dlouho.

"Mistr Kápě tě vem, Kulpe! Vymysli něco!"
Mág se zatvářil stísněně. "Přitáhni Bulta k Sormovi. Rychle! Zaklínače nech mně." S tím se Kulp vrhl k Sormovi a křičel, ve snaze probrat jinocha z kouzla, které ho drželo.
Kalous se otočil k Bultovi, jenž ležel schoulený o pár kroků dál. Když se potácel k Záchlumčanovi, měl historik nohy ztěžklé kyselinou z mravenčích štípanců. Veterán, celý pobodaný, zarudlý a oteklý, byl v bezvědomí, možná mrtvý. Kalous ho popadl za řemení a vlekl ho tam, kde Kulp mluvil do Sormo E'natha. Když se k nim historik dostal, démon naposledy vykřikl a pak zmizel pod hromadou útočníků. D'iversové a převtělenci se vzápětí vrhli ke čtveřici mužů. Sormo E'nath nic nevnímal, měl skelný pohled a na mágův křik nereagoval.
"Vzbuď ho, nebo jsme mrtví," supěl Kalous a překročil Bulta, aby se útočícím šelmám postavil jen s malým nožíkem. Zbraň mu moc nepomůže, neboť se k němu blížil velký roj sršňů. Scéna se prudce změnila, ocitli se zpátky v mrtvé oáze. D'iversové a převtělenci byli pryč. Historik se obrátil na Kulpa. "Dokázal jsi to! Jak?"
Mág se podíval na sténajícího Sormo E'natha, ležícího na zemi. "Zaplatím za to," zamumlal a pak se podíval Kalousovi do očí. "Praštil jsem ho. Málem jsem si při tom zlomil ruku. Byla to jeho noční můra, ne?"
Historik zamrkal, pak se otřepal a sklonil se k Bultovi. "Ten jed ho zabije dávno předtím, než seženeme pomoc -"
Kulp si dřepl a přejel veteránovi zdravou rukou přes naběhlý obličej. "To není jed. Spíš nakažlivá chodba. Tohle zvládnu, Kalousi. Ty tvoje nohy taky." Zavřel oči a soustředil se.
Sormo E'nath se pomalu posadil, rozhlédl se kolem a nesměle si ohmatával bradu, kde jako hřebeny v šířící se červené skvrně vystupovaly otisky Kulpových kloubů.
"Neměl jinou možnost," řekl mu Kalous.
Zaklínač kývl.
"Můžeš mluvit? Zuby drží?"
"Někde," pronesl mladík zřetelně, "se na zemi třepetá vrána se zlomeným křídlem. Zůstalo jich jen deset."
"Co se tam stalo, zaklínači?"
Sormo nervózně zamrkal. "Něco nečekaného, historiku. Probíhá sbíhání. Cesta rukou. Brána převtělenců a d'iversů. Nešťastná shoda okolností."
Kalous se zamračil. "Říkal jsi Tellann -"
"Ta to taky byla," přerušil ho zaklínač. "Dochází snad k míchání tvaroměničství a starší Tellann? Neví se. Třeba d'iversové a převtělenci jen procházejí chodbou - myslí si, že v ní jsou jen T'lan Imass, a tudíž je bezpečnější. A T'lan Imass se opravdu necítí nijak uraženi tímto proviněním, nechávají je, aby bojovali mezi sebou."
"Takže se klidně můžou navzájem vyhladit," zabručel historik, načež se mu podlomily nohy a on dosedl na zem vedle Sorma.
"Hned ti pomůžu," zavolal Kulp.
Kalous kývl a jen netečně pozoroval vrubouna, jak se hrdinně snaží odstrčit kousek palmové kůry. V tom, co viděl, vycítil hloubku, ale byl příliš unavený, aby o tom přemýšlel.

KAPITOLA PĚT

Bhok'arala zřejmě pocházejí z pustin Raraku. Tito společenští tvorové se brzy rozšířili dál a zanedlouho se začali vyskytovat po celém Sedmiměstí. Bhok'arala účinně kontrolují stav krys v osadách, takže je lidé nejen snášejí, ale často podporují. Netrvalo dlouho a rušný obchod se rozšířil, zdomácnělá plemena se tak stala hlavním vývozním artiklem… Využití a démonické rozšíření tohoto druhu mezi mágy a alchymisty je předmětem další diskuse v traktátech podrobnějších, než je tento. Barúkův třistadvacátý první traktát nabízí učencům, kteří se o toto téma zajímají, zhuštěnou analýzu…

Obyvatelé Raraku
Imrygyn Tallobant

S
výjimkou písečné bouře - kterou přečkali v Trob - a znepokojujících zpráv o masakru ve tvrzi Ladro, jež jim sdělil člen předvoje dobře strážené karavany mířící do Ehrlitanu, byla cesta pro Šumaře, Kvítka a Apsalar až na dohled od G'danisbanu zcela nezajímavá.
Ačkoliv Šumař věděl, že nebezpečí, ležící před nimi na jih od malého městečka v Pan'potsun Odhan, jsou dost vážná, aby z toho dostal žaludeční vředy, po zbytek cesty do G'danisbanu čekal klid. Rozhodně nečekal, že před hradbami města uvidí tábořit rozedrané vojsko odpadlíků.
Hlavní oddíl zabral silnici, ale kryla jej řada kopců na severu. Cesta podél kanálu zavedla tři nicnetušící poutníky přímo na kraj tábora. Nic je nevarovalo.
Rosadu ovládala setnina pěšáků z kopců po obou stranách a ti horlivě vyslýchali každého, kdo chtěl do města. Setninu podporovaly dvě desítky arackých kmenových jízdválečníků, kterým očividně nařídili dohnat každého poutníka, jenž by chtěl při pohledu na provizorní barikádu prchnout.
Šumař a jeho svěřenci budou muset jet dál a spolehnout se na své převleky. Sapér si zdaleka nevěřil, což mu však propůjčilo typicky gralský zachmuřený výraz, jenž u dvou ze tří strážných, kteří jim vyšli vstříc před barikádu, vzbudil správnou ostražitost.
"Město je uzavřené," prohlásil nezaujatý strážce, stojící nejblíž k nim, a svá slova zdůraznil tím, že si odplivl Šumařovu koni pod nohy.

Později se bude říkat, že dokonce i gralský kůň pozná urážku, když ji uvidí. Než stačil Šumař zareagovat, kůň hodil hlavou, vytrhl sapérovi otěže z rukou a hryzl strážného do obličeje. Pak kůň otočil hlavu, takže muži prokousl tvář, nos a horní ret. Vytryskla krev. Strážný se složil jako pytel kamení a jen pronikavě kvílel.
Jelikož Šumař neměl po ruce nic jiného, popadl valacha za uši a prudce zatáhl, čímž koně odtáhl ve chvíli, kdy se chystal na schouleného vojáka dupnout. Sapér skryl šok za ještě zuřivější zamračení a na zbývající dva muže vypustil proud gralských nadávek. Oba strážní rychle zacouvali, než sklopili píky. "Smradlavý sopel vzteklých psů! Škraloup na řiti kozy s průjmem! Takový pohled pro mladé novomanžele! Chcete uhranout jejich manželství jen dva týdny po tom požehnaném dni? Mám vypustit vši z hlavy, aby vám dvěma obraly maso z vašich rosolovatých kostí?"
Jak tak Šumař vykřikoval každý gralský výraz odporu, na nějž si vzpomněl, ve snaze nedat strážným čas se vzpamatovat, přiřítil se oddíl arackých válečníků.
"Grále! Deset jakatasů za tvého koně!"
"Dvanáct, Grále! Mně!"
"Patnáct a mou nejmladší dceru!"
"Pět jakatasů za tři žíně!"
Šumař po nich vrhl svůj nejvzteklejší výraz. "Žádný z vás není hoden ani toho, aby čichal prdy mého koně!" Ale zazubil se, odvázal od sedla měch s pivem a hodil ho nejbližšímu Arakovi. "Ale dovolte nám se dneska v noci utábořit s vaším oddílem a za střížek můžete dlaněmi zkusit teplo jeho těla - jenom jednou! Za víc musíte zaplatit!"
Arakové si s divokými úsměvy předávali měch a každý se zhluboka napil, aby uzavřel rituální výměnu názorů. Tím, že se s nimi podělil o pivo, jim Šumař zaručil status sobě rovných, čímž sebral ostří urážce, kterou po nich hodil.
Šumař se ohlédl na Kvítka a Apsalar. Vypadali správně otřeseně. Sapér potlačil nevolnost a mrkl na ně.
Strážní se vzpamatovali, ale než se stačili přiblížit, jezdci jim postavili koně do cesty.
"Jeďte za námi!" křikl jeden Arak na Šumaře. Všichni jezdci pak jako jeden otočili koně. Šumař se chopil otěží a pobídl valacha za nimi. Oddechl si, když slyšel, že novomanželé jedou za nimi.
Do arackého tábora to bude závod, a gralský kůň, věren svému náhle legendárnímu statutu, byl odhodlaný raději vypustit duši, než by prohrál. Šumař ještě nikdy na tak soutěživém koni nejel, takže se proti své vůli zubil, i když obraz vojákova poničeného obličeje mu zůstával jako ledový uzlík v žaludku.
Aracká týpí lemovala větrný vrcholek nejbližšího kopce a stála tak daleko od sebe, aby stín sousedova stanu nemohl způsobit urážku. Na kopci se sešly ženy a děti, aby se podívaly na závod, a křičely, když do čela vyrazil Šumařův valach a plecí vrazil do nejrychlejšího soupeře. Ten kůň zakopl a málem shodil jezdce z dřevěného a plstěného sedla, načež se narovnal a zuřivě zařičel, že byl vyřazen ze závodu.
Když jeho kůň, již bez překážek, dorazil ke kopci a zamířil do travnatého svahu, Šumař se předklonil. Rada diváků se pod vrcholem rozdělila a on přitáhl otěže až mezi týpí.
Jako každý kmen z plání, i Arakové si k táboření vybírali raději kopce než údolí. Vítr odháněl hmyz - okraje stanů byly zatížené balvany, aby je vítr neodfoukl - a mohli se dívat na východ a západ slunce s obřadným díkůvzdáním.
Rozložení tábora Šumař znal, protože během císařových tažení v těchto krajích jezdíval se záchlumskými zvědy. Střed kruhu týpí označovalo kameny obložené ohniště. Stranou mezi dvěma stany stály čtyři dřevěné kůly svázané konopným lanem, čímž vznikla ohrada pro koně. Opodál ležely rance stočené plsti, aby mohla vyschnout, spolu s trojnožkami, na nich byly vypjaté kůže a pruhy masa.
Ohánějícího se valacha obklopil asi tucet táborových psů. Šumař zůstal chvíli sedět v sedle a rozhlížel se kolem. Uvědomil si, že hubení štěkající voříšci by mohli znamenat problémy, ale doufal, že podezírají všechny cizince včetně Grálů. Jestli ne, tak byl jeho převlek odhalen.
Oddíl dorazil vzápětí, válečníci pokřikovali a smáli se, když zastavovali koně a seskakovali. Naposledy dorazili Kvítko a Apsalar, kteří zřejmě nebyli v nejlepším rozmaru.
Když uviděl jejich výrazy, připomněl si Šumař znetvořeného strážného na cestě dole. Znovu se zamračil a sklouzl ze sedla. "Město je uzavřené?" křikl. "Další mezlanská hloupost."
Přistoupil k němu arací jezdec, který promluvil předtím, a divoce se usmíval. "Ne mezlanská! G'danisban byl osvobozen! Jižní zajíci uprchli před Smrští."
"Tak proč je město uzavřené pro nás? Copak jsme Mezlové?"
"Čistka, Grále! G'danisban zamořili mezlanští kupci a šlechtici. Včera je pozatýkali a dneska je popravují. Zítra ráno můžeš odvést svůj požehnaný párek do svobodného města. Pojď, dneska v noci slavíme!"
Šumař si po gralsku dřepl. "Takže ša'ik už vyvolala Smršť?" Ohlédl se na Kvítka a Apsalar, jako by náhle litoval, že na sebe tu zodpovědnost vzal. "Už začala válka, Araku?"
"Brzy," řekl válečník. "Naším prokletím je netrpělivost," dodal poťouchle.
Došli k nim Kvítko a Apsalar. Arak odešel pomáhat s přípravami noční slavnosti. Valachovi na kopyta létaly mince a ruce se opatrně natahovaly, aby se ho zlehka dotkly na šíji a bocích. Tři poutníci zůstali na chvilku sami.
"Na ten pohled do smrti nezapomenu," řekl Kvítko, "i když bych si, pro mistra Kápě, přál, abych mohl. Přežije to ten chudák?"
Šumař pokrčil rameny. "Jestli bude chtít."
"Dneska v noci se utábořím tady?" zeptala se Apsalar a rozhlédla se kolem sebe.
"Buď to, nebo urazíme tyhle Araky a budeme riskovat, že nás rozpářou."
"Moc dlouho je už klamat nedokážeme," podotkla Apsalar. "Kvítko neumí ani slovo zdejším jazykem a já mluvím s malazským přízvukem."
"Ten voják byl tak starý jako já," mrmlal darúnský zloděj.
Sapér se zamračil a řekl: "Jediná další možnost je jet do G'danisbanu, kde bychom mohli sledovat pomstu Smrště."

"Další oslava toho, co přichází?" chtěl vědět Kvítko. "Tý zatracený Apokalypsy, co o ní pořád mluvíš? Začínám mít dojem, že lidi v téhle zemi nedělají nic jinýho, než že mluví."
Šumař si odkašlal. "Při dnešní oslavě v G'danisbanu," začal pomalu, "stáhnou z kůže pár set Malažanů, Kvítko. Když se na to budeme chtít podívat, tyhle Araky náš časnej odjezd možná ani neurazí."
Apsalar se dívala, jak se blíží půl tuctu divochů. "Udělej to, Šumaři," řekla.
Sapér málem zasalutoval a tiše zaklel. "Ty mně dáváš rozkazy, rekrute?"
Zamrkala. "Myslím, že jsem dávala rozkazy… když ty ses ještě držel máminých sukní, Šumaři. Vím - ten, kdo mě posedl. To jeho instinkty právě teď zvoní jako ocel o kámen. Udělej, co říkám."
Příležitost k ostré odpovědi zmizela, poněvadž dorazili Arakové. "Je ti požehnáno, Grále!" řekl jeden z nich. "Na cestě za Apokalypsou je jeden gralský klan! Doufejme, že stejně jako ty přinesou pivo!"
Šumař udělal klanové gesto, ale pak střízlivě potřásl hlavou. "To nemůže být," řekl a v duchu zadržel dech. "Jsem vyvrženec. Navíc novomanželé trvají na cestě do města… aby se podívali na popravy jako na další požehnání jejich svazku. Jsem jejich doprovod, tak musím poslouchat jejich příkazy."
Apsalar popošla blíž a uklonila se. "Nechceme nikoho urazit," řekla.
Nešlo to dobře. Arakové před nimi se zachmuřili. "Vyvrženec? Žádný klan nepoctí tvou stezku, Grále? Možná bychom tě měli zadržet pro pomstu tvých bratří a oni nám výměnou nechají tvého koně."
Apsalar naprosto dokonale dupla nohou, aby předvedla vztek rozmazlovaného dítěte a novomanželky. "Čekám dítě! Odporujte mi, a budete prokleti! Jedeme do města! Hned!"
"Najmi si po zbytek cesty někoho z nás, požehnaná paní! Ale odvrženého Grala tu nech! Není hoden ti sloužit!"
Třesoucí se Apsalar se chystala zvednout závoj a oznámila, že hodlá seslat kletbu.
Arakové couvali.
"Bažíte po valachovi! To je jenom chamtivost! Nyní vás všechny prokleji -"
"Odpusť!"
"Klaníme se, požehnaná paní!"
"Nedotýkej se závoje!"
"Jeď tedy dál! Do města dole! Jeď!"
Apsalar zaváhala. Šumař se lekl, že je stejně prokleje. Místo toho se otočila. "Doprovoď nás dál, Grále," řekla.
Trojice, obklopená Araky s ustaranými, polekanými výrazy, nasedla.
Arak, jenž mluvil jako první, nyní přistoupil k sapérovi. "Zůstaň jen jednu noc, pak rychle ujížděj, Grále. Tvůj klan tě bude pronásledovat."
"Řekni jim," prskl Šumař, "že toho koně jsem vyhrál v rovném souboji. Řekni jim to."
Arak se zamračil. "Budou ten příběh znát?"
"Který klan?"
"Sebarkové."
Sapér zavrtěl hlavou.
"Tak to tě uštvou čistě pro radost. Ale já jim tvá slova stejně vyřídím. Tvůj kůň opravdu stojí za zabití."
Šumař si vzpomněl na opilého Grala v Ehrlitanu, od něhož valacha koupil. Za tři jakatasy. Divoši, kteří se přestěhovali do měst, přišli o hodně. "Vypijete dnes v noci mé pivo, Araku?"
"Ano. Než dorazí Gralové. Jeď."

Když vyjeli na cestu a přiblížili se ke g'danisbanské bráně, řekla Apsalar: "Takže máme potíže, co?"
"To ti říkají instinkty, holka?"
Udělala obličej.
"Ano," povzdechl si Šumař. "To máme. S tím příběhem o vyvržení jsem udělal chybu. Když na to teď myslím, vzhledem k tomu, cos tam předvedla, by bylo stačilo, jak jsi jim pohrozila, že je prokleješ."
"Snad."
Kvítko si odkašlal. "Opravdu se půjdeme podívat na ty popravy, Šume?"
Sapér zavrtěl hlavou. "Ani náhodou. Jestli to půjde, projedeme skrz." Podíval se na Apsalar. "Trochu uber, holka. Další výbuch vzteku, a občané tě vynesou z jižní brány na posteli ze zlata."
Trpce se na něj usmála.
Nezamiluj se do tyhle ženský, Šume, starý příteli, jinak přestaneš hlídat mládence a nazveš to osudovou nehodou…
* * *
Na dlažbě za severní bránou byla rozlitá krev a na chodnících po obou stranách ležely rozbité dřevěné hračky.
Odněkud se ozýval křik umírajících dětí.
"Tohle nezvládneme," řekl Kvítko bledý jako stěna. Jel vedle Šumaře a Apsalar se držela těsně za nimi. O kus dál v ulici se občas objevovali drancující a ozbrojení muži, ale cesta do města vypadala kupodivu otevřená. Všude se válel kouř a na všech stranách se otevíraly vypálené skořepiny kupeckých krámů a sídel.
Projížděli mezi ohořelým nábytkem, střepy nádobí a skla a těly zkroucenými ve chvíli násilné smrti. Křik umírajících dětí kdesi napravo milosrdně utichl, ale v dáli se ze srdce G'danisbanu ozývalo další děsivé ječení.
Polekala je dívka, která jim přeběhla přes cestu, nahá a potlučená. Utíkala, jako by o nich nevěděla, a zalezla pod vůz se zlomeným kolem jen patnáct kroků od Šumaře a jeho druhů. Dívali se, jak se schovává.
Z boční ulice vyšlo šest ozbrojených mužů. Měli různorodé zbraně a žádnou zbroj. Rozedrané telaban měli zčernalé krví. Jeden promluvil. "Grále! Viděl jsi holku? Ještě jsme s ní neskončili."
Už když se ptal, další se zazubil a ukázal na vůz. Dívce byly jasně vidět nohy.

"Mezla?" zeptal se Šumař.
Vůdce skupiny pokrčil rameny. "Asi. Neboj, Grále, podělíme se."
Sapér zaslechl, jak se Apsalar pomalu nadechuje. Posunul se v sedle.
Skupina se cestou rozdělila kolem Šumaře, Kvítka a Apsalar. Sapér se nedbale sklonil za nejbližšího muže a vrazil mu hrot dlouhého nože do spodiny lebeční. Gralský valach zároveň vyhodil oběma zadníma, zasáhl dalšího muže do hrudi a odhodil ho na dlažbu. Šumař koně zvládl a pobídl ho patami. Vyrazili a zadupali do dlažby velkorysého vůdce skupiny. Pod kopyty koně se ozvalo křupání kostí a ošklivé rupnutí, když muži praskla lebka. Šumař se otočil v sedle, aby zkontroloval zbývající tři muže. Dva se s kvílením svíjeli vedle Apsalar, jež seděla klidně v sedle a v rukou v rukavičkách držela nože kethra se silnou čepelí. Kvítko sesedl a skláněl se nad posledním tělem, z něhož vytáhl zkrvavený vrhací nůž.
Když se ozvalo skřípání střepů, všichni se otočili a viděli, že dívka vylezla zpod vozu a utíká do stínu v uličce, kde se jim ztratila z očí. Od severní brány zaslechli kroky koní.
"Jedeme!" štěkl Šumař.
Kvítko vyskočil na koně. Apsalar schovala nože a kývla na sapéra, než zvedla otěže.
"Jedeme dál - k jižní bráně!"
Šumař se díval, jak oba cválají pryč, pak sklouzl z valacha a přistoupil k mužům, které zranila Apsalar. "Ach," zasupěl, když došel blíž a viděl rozříznuté moudí, "tohle je holka, co znám."
Dorazil oddíl jezdců. Všichni měli šikmo přes osníře okrové šerpy. Jejich velitel otevřel ústa, ale Šumař promluvil první. "Copak není v tomhle sedmiprokletém městě v bezpečí dcera žádného muže? Nebyla Mezla, u mých předků! Je tohle vaše Apokalypsa? Tak to se modlím, aby na vás v sedmero peklech čekala hadí jáma!"
Velitel se zamračil. "Grále, tvrdíš, že ti muži někoho znásilnili?"
"Mezlanská běhna ať dostane, co si zaslouží, ale ta holka nebyla Mezla."
"Takže jsi je zabil. Všech šest."
"Ano."
"Kdo byli ti další dva, co jeli s tebou?"
"Poutníci, které jsem přísahal, že budu ochraňovat."
"A přesto jedou do středu města… bez tebe."
Šumař se zamračil.
Velitel se zadíval na oběti. "Ale dva ještě žijí."
"Kéž jsou prokleti sto tisíci dalšími nádechy, než si je mistr Kápě vezme."
Velitel se opřel o sedlovou hrušku a chvíli mlčel. "Jeď za svými poutníky, Grále. Potřebují tvé služby."
Šumař se zamračil a znovu nasedl. "Kdo teď vládne v G'danisbanu?"
"Nikdo. Armáda Apokalypsy drží jen dvě čtvrti. Do rána získáme další."
Šumař otočil koně a pobídl ho do klusu. Muži za ním nejeli. Sapér tiše klel - velitel měl pravdu, neměl posílat Kvítka a Apsalar napřed. Věděl, jaké měl štěstí, že to, jak zůstal s násilníky, se dá snadno vyložit jako typicky gralské chování - příležitost vychloubat se před jezdci s oranžovými šerpami, šance pronést kletby a předvést nezdolnou kmenovou pýchu - ale riskoval tím, že zneuctí přísahu doprovázet své svěřence. Ve velitelových očích zahlédl mírné opovržení. Celkově byl až příliš gralským válečníkem. Nebýt Apsalařina děsivého nadání, ti dva by měli vážné potíže.
Jel rychle a opožděně si všiml, že valach reaguje na každý jeho pohyb. Kůň věděl, že není Grál, ale očividně se rozhodl, že se chová chvályhodným způsobem, dost na to, aby si vysloužil jistou úctu. Uvědomil si, že je to dnes jediné vítězství.

Na ústředním náměstí G'danisbanu byla hotová jatka. Šumař své společníky dohonil, když se opatrně pustili přes tu hrůznou scénu. Zaslechli ho a otočili se, a Šumař jenom kývl, když ho poznali a ve tvářích se jim objevila úleva. Na kraji náměstí zaváhal dokonce i gralský valach. Na dlažbě leželo několik set těl. Hlavně starci a děti. Všichni byli rozsekaní na kusy nebo, v několika případech, upálení zaživa. Silně tu páchla krev, žluč a ohořelé maso.
Šumař potlačil nevolnost a odkašlal si. "Za náměstím," řekl, "přestává veškerý předstírání pořádku."
Kvítko roztřeseně mávl rukou. "Tohle jsou Malažané?"
"Ano, mládenče."
"Během dobývání udělala malazská vojska místním totéž?"
"Myslíš, jestli je to jenom odplata?"
Promluvila Apsalar a znělo to téměř naléhavě. "Císař válčil s vojsky, ne s civilisty -"
"Kromě Arenu," přerušil ji cynicky Šumař, když si vzpomněl na slova tannoského duchovního. "Když ve městě povstali T'lan Imass -"
"Ne na Kellanvedův rozkaz!" odsekla. "Kdo poslal T'lan Imass do Arenu? Povím ti to. Mrzena, velitelka Sváru, žena, která si vzala nové jméno -"
"Laseen." Šumař si ji tázavě prohlížel. "Tohle tvrzení jsem ještě nikdy neslyšel, Apsalar. Žádný psaný rozkazy nebyly, teda aspoň se žádný nenašly -"
"Měla jsem ji zabít tenkrát a tam," zamumlala Apsalar.
Šumař se ohromeně podíval na Kvítka. Darún jen kroutil hlavou.
"Apsalar," řekl sapér pomalu, "když se Aren vzbouřil a pak ho dobyli T'lan Imass, bylas ještě malá holka."
"Já to vím," opáčila. "Ale ty vzpomínky… jsou tak jasné. Byla jsem… poslali mě do Arenu… podívat se na ten masakr. Zjistit, co se stalo. Já… jsem se pohádala s Mrzenou. Nikdo jiný v místnosti nebyl. Jenom Mrzena a… a já."
Dorazili na konec náměstí. Šumař zastavil koně a dlouho se na Apsalar díval.

Kvítko řekl: "Posedl tě Špagát, božský patron asasínů. Ale ty vzpomínky jsou -"
"Tanečníkovy." Jakmile to vyslovil, Šumař věděl, že má pravdu. "Špagát má i jiné jméno. Kotilion. Pro mistra Kápě, je to jasný! Nikdo nepochyboval o tom, že došlo k vraždám. Tanečníka i císaře… zavraždila Laseen a jí vybraní mistři Spáru. Co Laseen udělala s těly? To nikdo neví."
"Takže Tanečník přežil," řekl Kvítko zamračeně. "A ascendoval. Stal se z něj božský patron chodby stínu."
Apsalar neříkala nic, jen se dívala a poslouchala, přičemž pečlivě ovládala tvář.
Šumař si nadával do slepých pitomců. "Který dóm se brzy nato objevil v balíčku draků? Dva nový ascendenty. Kotilion… a Stínupán…"
Kvítko vykulil oči. "Stínupán je Kellanved," vydechl. "Oni nebyli zavražděni - ani jeden. Unikli ascendencí."
"Do Říše stínu." Šumař se hořce usmál. "Aby si pěstovali myšlenky na pomstu, což nakonec vedlo k tomu, že se Kotilion zmocnil jedny mladý rybářky v Itko Kan, čímž začala dlouhá a ďábelská cesta k Laseen. A neuspěl. Apsalar?"
"To je pravda," řekla bezvýrazně.
"Tak proč," chtěl vědět sapér, "se nám Kotilion neukázal? Whiskeyjackovi, Kalamovi? Dujekovi? Tisíc láteř, Tanečník nás všechny znal - a jestli ten parchant věděl aspoň něco málo o přátelství, tak ti, co jsem o nich mluvil, byli jeho přátelé -"
Apsalar se náhle zasmála, čímž oba muže polekala. "Mohla bych lhát a říct, že vás chtěl všechny chránit. Opravdu chceš znát pravdu, Paliči mostů?"
Šumař cítil, jak rudne. "Ano," zavrčel.
"Tanečník důvěřoval jen dvěma mužům. Prvním byl Kellanved. Druhým Dassem Ultor, první meč. Dassem je mrtvý. Mrzí mě, jestli tě to uráží, Šumaři. Když na to tak myslím, tak bych řekla, že Kotilion nedůvěřuje nikomu. Dokonce ani Stínupánovi ne. Císaři Kellanvedovi… to ještě šlo. Ascendentu Kellanvedovi - Stínupánovi - á, tak to je něco docela jiného."
"Byl to trouba," prohlásil Šumař a zvedl otěže.
Apsalar se zvláštně zadumaně usmála.
"Dost řečí," řekl Kvítko. "Vypadnem z tohohle prokletýho města."
"Jsem pro."

Krátká cesta z náměstí k jižní bráně proběhla překvapivě bez přerušení i přes velitelovo varování. Ulice byly tmavé a kouř z hořících domů vytvářel ostře páchnoucí mlhu, která ztěžovala dýchání. Mlčky projížděli mezi dozvuky šíleného vraždění, kdy zuřivost již pominula a se šokem a hanbou se vrací vědomí.
Tento okamžik byl jen nádechem, o němž Šumař věděl, že z něj vyšlehne divoký požár. Kdyby malazské legie nebyly staženy z nedalekého Pan'potsun, byla by šance tuto první jiskřičku udusit s krutostí odpovídající ukrutnostem odpadlíků. Když se vraždění mrští zpět do tváře pachatelů, žízeň po krvi je rychle uhašena. Císař by byl jednal rychle a rozhodně. Pro mistra Kápě, on by nikdy nedopustil, aby věci zašly takhle daleko.
Jen desetinu zvonění poté, co vyjeli z náměstí, projeli ožehlým obloukem nehlídané jižní brány. Za ní se táhla Pan'potsun Odhan, na západě lemovaná hřebenem, jenž ji odděloval od Svaté pouště Raraku. Na obloze zazářily první hvězdy.
Dlouhé mlčení přerušil Šumař. "Asi dvě lígy na jih leží dědina. S trochou štěstí tam nebude hostina pro mrchožrouty. Aspoň zatím ne."
Kvítko si odkašlal. "Šumaři, kdyby to Kalam věděl… to o Tanečníkovi, totiž Kotilionovi…"
Sapér udělal obličej a podíval se na Apsalar. "Byla by teď s ním."
Ať už chtěl Kvítko říci cokoliv, přerušilo ho zapištění a pleskání křídel, načež mu na zádech přistálo malé zvířátko. Kvítko polekaně vykřikl, když ho opička popadla za vlasy a vylezla si mu na hlavu.
"To je jenom Moby," řekl Šumař a snažil se potlačit chvění, které zmokův návrat vyvolal. Přimhouřil oči. "Vypadá to, že se popral," dodal.
Kvítko si stáhl Mobyho do náručí. "Všude krvácí!"
"Nic vážnýho, řekl bych," odtušil Šumař. "Proč si to myslíš?"
Sapér se zakřenil. "Už jsi někdy viděl, jak se bhok'arala páří?"
"Šumaři." Apsalar mluvila stísněně. "Pronásledují nás." Šumař zastavil koně, postavil se ve třmenech a ohlédl se. V dálce byl v šeru vidět oblak prachu. Šumař zasykl. "Gralskej klan."
"Máme unavené koně," upozornila ho Apsalar. "Jo. Královno dej, aby v Novým Velaru měli čerstvý."

V místě, kde se sbíhaly tři rokle, Kalam uhnul z falešné cesty a opatrně vedl koně úzkým odvodňovacím kanálem. Staré vzpomínky na Raraku ho tížily v kostech. Všechno se změnilo a zároveň se nezměnilo nic.
Z bezpočtu stezek, které vedly skrz kopce, jich jen pár nevedlo k jisté smrti. Falešné cesty mířily chytře pryč od několika málo vodních jam a pramenů. Bez vody bylo slunce Raraku osudným společníkem. Kalam Svatou poušť znal, mapu, již měl v hlavě - desetiletí starou - znovu oživil každý nový orientační bod v krajině. Kamenné věže, nakloněné skály, ohyb vyschlého říčního koryta - měl pocit, jako by nikdy neodešel, přesto, že věrnost slíbil jinde, přesto, jak se v něm nová věrnost svářela s tou starou. Znovu dítětem této pouště. Znovu služebníkem jejích posvátných potřeb.
Jako vítr a slunce působily na písek a kámen, tak Raraku utvářela všechny, kdo ji poznali. Cesta přes ni se vpálila do duší tří setnin, z nichž se měli stát Paliči mostů. Zádně jiné jméno jsme si neuměli představit. Raraku spálila naši minulost, všechno, co bylo předtím, změnila ve stezku z popela.
Zamířil s hřebcem do suti, až koni od kopyt odletovaly kamínky a písek. Kůň se škrábal do svahu a na hřebeni se zase dostal na cestu, která pomalu klesala dolů na Raraku. Hvězdy se třpytily jako hroty nožů. Vybělené vápencové útesy

ve slabém měsíčním světle stříbrně zářily, jako by odrážely vzpomínky na právě uplynulý den.
Asasín vedl koně mezi základy dvou zborcených strážních věží. Hřebci pod kopyty křupaly střepy a rozbité cihly. S tichým máváním křídel od nich odletovaly rhizany a Kalam se cítil opět doma.
"Dál už ne," varoval ho chraplavý hlas.
Kalam s úsměvem zastavil.
"Drzé ohlášení," pokračoval hlas. "Hřebec barvy písku, červená telaba…"
"Ohlašuju, co jsem," opáčil nedbale Kalam. Už objevil zdroj hlasu, v hlubokém stínu v jámě těsně za strážní věží nalevo. Na asasína mířila kuše, ale Kalam věděl, že se šipce dokáže vyhnout, když se skulí z koně tak, aby měl hřebce mezi sebou a cizincem. Dva dobře vržené nože do tmavšího stínu mezi stíny výměnu ukončí. Cítil se klidný.
"Odzbroj ho," protáhl mluvčí ve stínu.
Zezadu Kalama popadly za zápěstí dvě obrovské pracky a útočník mu surově zkroutil ruce za záda, než ho strhl, klejícího vzteky, koni přes zadek. Jakmile byl dole, útočník ho otočil a tvrdě ho přimáčkl na břicho na kamenitou zemi. Kalam měl vyražený dech a byl úplně bezmocný. Slyšel, jak muž, jenž prve promluvil, vylézá z jámy a blíží se. Hřebec cvakl zuby, ale cizinec ho tichými slovy rychle uklidnil. Asasín poslouchal, jak cizinec sundává jeho sedlové brašny a pokládá je na zem. Pak je otevřel.
"Á, takže to je ten pravý."
Útočník Kalama pustil. Asasínovi se podařilo obrátit na záda. Nad ním stál hotový obr s obličejem potetovaným tak, že připomínal střepy skla. Přes levé rameno měl dopředu přehozený dlouhý cop. Na sobě měl bhederiní kůži přes kazajku, která jako by byla vyrobená z mušlí. Nad levým ramenem mu trčela dřevěná rukojeť s kamennou hlavicí nějaké sečné zbraně. Bederní roušku mu přidržoval široký opasek, kupodivu zdobený něčím, co Kalamovi připomínalo sušené kloboučky hub různých velikostí. Chlapisko mělo přes sedm stop na výšku, ale bylo dost svalnaté, aby nevypadalo hubené, a mělo široký, plochý obličej, nyní zcela bez výrazu.
Asasín popadl dech a posadil se. "Kouzelný ticho," zamumlal spíš pro sebe.
Muž, jenž nyní držel Knihu Apokalypsy, ho zaslechl a odfrkl si. "Myslíš, že se k tobě žádný smrtelník nedostane, aniž bys ho zaslechl. Říkáš si, že v tom musí být nějaké kouzlo. Mýlíš se. Můj společník je Toblakai, uprchlý otrok z Laederonské plošiny v Genabakis. Viděl sedmnáct let a sám zabil čtyřicet jednoho nepřítele. To jejich uši mu visí na opasku." Muž vstal a napřáhl ke Kalamovi ruku. "Jsi srdečně vítán na Raraku, Doručiteli. Naše dlouhá hlídka skončila."
Kalam ruku s úšklebkem přijal a muž ho bez větší námahy vytáhl na nohy. Asasín si otřepal písek ze šatů. "Takže vy nejste banditi."
Cizinec vyštěkl smíchy. "Ne, to nejsme. Já jsem Leoman, kapitán osobní stráže Ša'ik. Můj společník odmítá cizincům sdělovat své jméno, tak to tak necháme. Nás dva si vybrala."
"Musím předat knihu do rukou ša'ik," řekl Kalam. "Ne tobě, Leomane."
Podsaditý válečník - podle barvy pleti a šatů dítě této pouště - natáhl ruku s knihou. "Jak si přeješ."
Asasín si těžký, odřený svazek ostražitě vzal.
Za ním promluvila žena. "Teď mi ji můžeš dát, Doručiteli."
Kalam pomalu zavřel oči a snažil se ovládnout roztřesené nervy. Obrátil se.
Nemohlo být pochyb. Z malé ženy s medově zbarvenou pletí, stojící před ním, vyzařovala moc ve vlnách, vůně prachu a písku rozvířeného větry, chuť soli a krve. Poměrně nevýrazný obličej jí brázdily hluboké vrásky, díky čemuž vypadala asi na čtyřicet, i když Kalam soudil, že bude mladší - Raraku byla drsná domovina.
Asasín mimoděk poklekl a knihu jí podal. "Předávám ti, ša'ik, Apokalypsu." A s ní moře krve - kolik nevinných životů bude zničeno, aby Laseen padla? Mistr Kápě mě vem, co jsem to udělal?
Žena přijala knihu. "Je poškozená."
Asasín vzhlédl a pomalu vstal.
Ša'ik se mračila a prstem hladila odtržený roh kožené vazby. "No, člověka by to nemělo překvapit, vzhledem k tomu, že je tisíc let stará. Děkuji ti, Doručiteli. Připojíš se teď k mým vojákům? Cítím, že máš velké nadání."
Kalam se uklonil. "Nemůžu. Můj osud leží jinde." Prchni, Kalame, než změříš síly s jejími ochránci. Prchni, než tě zabije nejistota.
Ša'ik pátravě přimhouřila tmavé oči a pak je rozevřela. "Cítím něco z tvé touhy, i když ji dobře skrýváš. Jeď tedy, cesta na jih je ti otevřena. Víc, dostaneš doprovod -"
"Nepotřebuju doprovod, jasnovidko -"
"Ale v každém případě ho budeš mít." Mávla rukou a ze šera se vynořila ošklivá, nemotorná postava.
"Svatá," sykl varovně Leoman.
"Pochybuješ o mně?" štěkla ša'ik.
"Toblakai vydá za celé vojsko a já jsem také slušný bojovník, Svatá, ale -"
"Když jsem byla ještě malá holka," vyjela ostře ša'ik, "jedno vidění mě zaujalo víc než ostatní. Viděla jsem tuto chvíli, Leomane, tisíckrát. Za úsvitu otevřu knihu a Smršť zavane a já se z ní vynořím… obnovená.,Čepele v rukou a vypuštěná moudrost,' to jsou slova větru. Mladého, a přesto starého. Jeden život celý, druhý neúplný. Já to viděla, Leomane!" Odmlčela se, aby nabrala dech. "Žádnou jinou budoucnost než tuto jsem nespatřila. Jsme v bezpečí." Opět se obrátila ke Kalamovi. "Nedávno jsem získala… mazlíčka, kterého teď pošlu s tebou, protože v tobě cítím… možnosti, Doručiteli." Znovu pokynula.
Ta obrovská, neohrabaná postava se přiblížila a Kalam mimoděk o krok couvl. Jeho hřebec zaržál a roztřásl se.
Promluvil Leoman. "To je Aptorian, Doručiteli, z Říše stínu. Stínupán ji poslal na Raraku, aby tam… špehovala. Teď patří ša'ik."
Zvíře jako by vylezlo z noční můry, na výšku mělo skoro devět stop a krčilo se na dvou hubených zadních nohou.

Jediná přední končetina, dlouhá a s příliš mnoha klouby, mu vyrůstala z podivně rozděleného hrudníku. Démonův hadovitý krk, nesoucí protáhlou, plochou hlavu, vyrůstal z vyčnívajícího, hranatého ramene. Tlamu měl protaženou dozadu a zvednuté koutky, čímž vznikl přirozený úsměv, jako u delfína. Z tlamy vyčnívaly špičáky ostré jako jehly. Hlavu, krk a končetiny měl démon černé, trup tmavě šedý, a na Kalama upíral jediné, matně černé a děsivě vnímavé oko.
Asasín si všiml čerstvě zahojených jizev. "Ona bojovala?"
Ša'ik se zamračila. "D'ivers. Pouštní vlci. Zahnala je -"
"Spíš to byl taktický ústup," dodal Leoman suše. "Co víme, tak její ani nepije. A i když si Svatá myslí opak, tomu zvířeti zřejmě úplně schází mozek - ten výraz v oku je nejspíš maska, která toho moc neskrývá."
"Leoman mě sužuje pochybnostmi," podotkla ša'ik. "Tento úkol si zvolil a mě začíná značně unavovat."
"Pochybnosti jsou zdravé," prohlásil Kalam a pak prudce zavřel pusu.
Svatá se jen usmála. "Vycítila jsem, že vy dva jste si podobní. Tak tedy odjeď. Sedm svatých ví, že jeden Leoman je až dost."
Asasín se ještě naposledy podíval na mladého Toblakaje, vyhoupl se do sedla, otočil hřebce k jihu a pobídl ho do klusu. Aptorian očividně dávala přednost tomu, aby mezi nimi zůstávala jistá vzdálenost, a pohybovala se rovnoběžně s Kalamem asi dvacet kroků stranou, tmavší skvrna ve tmě, neohrabaně, přesto však potichu se hnala na třech kostnatých končetinách. Po deseti minutách rychlého klusu asasín hřebce přibrzdil do kroku. Doručil knihu, osobně přispěl k vyvolání Smrště. Odpověděl na volání své krve, jakkoliv byly jeho motivy poskvrněné.
Čekaly na něj povinnosti jeho druhého života. Zabije císařovnu, zachrání říši. Jestli uspěje, povstání ša'ik je odsouzeno k záhubě. Znovu bude nastolena vláda císařovny. A jestli zklamu, budou do sebe bušit až do úplného vyčerpání, ša'ik a Laseen, dvě ženy ze stejného kadlubu - pro mistra Kápě, vždyť si jsou i podobné. Pak bylo snadné uvidět ve svém stínu sto tisíc mrtvých. A potom ho napadlo, jestli teď po Sedmiměstí vykladači balíčku draků drží v roztřesené ruce nově probuzeného herolda smrti.
Královnino požehnání, je to vyřízené.

Chvíli před úsvitem se ša'ik posadila se zkříženýma nohama před Knihu Apokalypsy. Její ochránci stáli vedle ní v troskách strážních věží. Mladý Toblakai se opíral o svůj obouruční meč ze železného dřeva. Na hlavě měl otlučenou bronzovou přilbu, jíž scházel jeden lícní chránič, a oči mu zakrýval stín hledí. Jeho společník měl ruce zkřížené na prsou, o nohu obalenou kůží měl opřený samostříl a za širokým koženým opaskem měl strčené dva krátké řemdihy. Kolem špičaté železné helmice měl ovinutý bezbarvý šátek od telaby a hladce oholenou tvář mu protkávala síť vrásek ze třiceti let strávených na slunci a ve větru. Světle modré oči měl neklidné.
Na ša'ik dopadly první sluneční paprsky. Svatá otevřela knihu.
Šipka ji zasáhla do čela palec nad levým okem. Železná hlavice prorazila kost a zajela dovnitř, načež se jí v mozku jako květina smrti rozevřely ozuby na pružinách. Hlavice šipky pak projela zadní stranou lebky ven.
Ša'ik přepadla na zem.
Tene Baralta zařval a spokojeně se díval, jak Aralt Arpat a Lostara Yil vedou dvanáct Rudých čepelí v útoku na dva nešťastné strážce. Pouštní válečník sebou těsně po smrti ša'ik praštil na zem a překulil se, kuše, již popadl, zadrnčela. Když mu šipka projela hrudní kostí, Araltu Arpatovi se viditelně prohnul hrudník dovnitř. Vysokého seržanta to srazilo dozadu do písku. Velitel vztekle zařval, vytáhl tulvary a připojil se k útoku.
Lostařini muži postupně odháželi kopí, když byli jen patnáct kroků od Toblakaje. Tene Baraka ohromeně vykulil oči, když ani jedno ze šesti kopí nezasáhlo cíl. Na někoho tak mohutného Toblakai jako by prostě prošel mezi nimi, přesunul váhu a ohnul rameno, než přiskočil, rozpřáhl se svým starobylým dřevěným mečem a zasáhl vedoucího bojovníka do kolene. Muž šel k zemi v oblaku prachu, s rozdrcenýma nohama. Pak se Toblakai ocitl uprostřed oddílu. Když k nim Tene Baralta dobíhal, viděl, jak se Lostara Yil potácí, z hlavy jí tryská krev a její přilba se odráží od štěrku. Padl druhý voják, s krkem rozdrceným hrotem dřevěného meče.
Arpatův oddíl napadl pouštního válečníka. Práskly řetězy, když se válečník ohnal řemdihy a zasáhl se smrtící přesností. Žádné zbrani není těžší se ubránit než řemdihu - řetěz obtočí každý kryt a železná koule dál letí na cíl. Největší nevýhodou této zbraně je to, že dlouho trvá ji stáhnout, ale když se Tene Baralta ohlédl, aby odhadl boj, viděl, že pouštní válečník bojuje stejně oběma rukama, takže téměř neustále zasazoval údery, jimiž žádný protivník nedokázal prorazit. Během chviličky, co je velitel pozoroval, se pod nárazem prohnula jedna přilba.
Tene Baralta okamžitě změnil taktiku. Ša'ik byla mrtvá. Poslání bylo úspěšné - žádná Smršť nebude. Nemělo smysl zahazovat životy v boji s těmito dvěma děsivými katy - kteří, nakonec, nedokázali ochránit život ša'ik a nyní prahli po pomstě. Velitel vyštěkl rozkaz k ústupu a díval se, jak jeho vojáci bojují, aby se těch dvou zbavili. Bylo to drahé, neboť další tři vojáci padli, než si zbývající vyčistili dost velký prostor, aby se mohli otočit a utéci.
Dva vojáci Lostary Yil byli dost věrní, aby ji při ústupu, jak byla omámená, odtáhli s sebou. Tene Baralta, při pohledu na prchající Rudé čepele celý naježený, spolkl proud hořkých kleteb. S napřaženým tulvarem kryl ústup svých vojáků a nervy měl napjaté k prasknutí při pomyšlení, že by některý ze strážců výzvu přijal.
Ale ti dva je nepronásledovali, vrátili se na svá místa ve strážních věžích. Pouštní válečník se sklonil, aby natáhl kuši. Připravená zbraň byla to poslední, co Tene Baralta z obou zabijáků viděl, protože vzápětí zmizel z dohledu a utíkal za svými vojáky do malé soutěsky, kde nechali spoutané koně. V arroyu s vysokými stěnami, na straně otočené k jihu, Rudé čepele postavily jediného přeživšího střelce a pak si začaly ošetřovat rány a nabírat dech. Za nimi frkali koně, kteří ucítili krev. Jeden voják vychrstl Lostaře na zkrvavený obličej vodu. Zamrkala a do očí se jí pomalu vracelo vědomí.
Tene Baráka se na ni zamračil. "Vzpamatujte se, seržante," zavrčel. "Musíte najít Kalamovu stopu - a sledovat ho z

bezpečné vzdálenosti."
Kývla a ohmatávala si šrám na čele. "Ten meč byl dřevěný."
"Ale tvrdý jako ocel, ano. Mistr Kápě vem toho Toblakaje - a toho druhýho taky. Necháme je být."
Lostara Yil se zatvářila trpce, ale jen znovu kývla.
Tene napřáhl ruku v rukavici a vytáhl seržanta na nohy. "Dobrá rána, Lostaro Yil. Zabila jste tu bohem prokletou čarodějnici a s ní je po všem. Císařovna bude mít radost. Víc než radost."
Lostara jen mávla rukou, došla ke svému koni a vyškrábala se do sedla.
"Jedeme do Pan'potsun," řekl jí Tene Baralta. "Rozšířit zprávu," dodal s ponurým úšklebkem. "Neztraťte Kalama, seržante."
"To se mi ještě nepovedlo," opáčila.
Víš, že tyhle ztráty přičtu tobě, viď? Moc chytré, holka.
Díval se za ní, jak odjíždí, a pak se zamračil na zbývající vojáky. "Zbabělci! Máte štěstí, že jsem kryl váš ústup. Nasedat."

Leoman rozložil pokrývku na rovný plácek mezi základy obou věží a překulil na ni v plachtě zabalené tělo ša'ik. Chvíli u ní klečel, nehybný, a pak jí z čela otřel špínu a pot.
Toblakai stál opodál. "Je mrtvá."
"To vidím," ucedil Leoman suše a zvedl zakrvácenou knihu, kterou zase pomalu zabalil do látky.
"Co uděláme teď?"
"Otevřela Knihu. Svítalo."
"Nic se nestalo, kromě toho, že dostala šipkou do čela."
"Mor na tebe, to já vím\"
Toblakai zkřížil mohutné ruce na prsou a odmlčel se.
"Proroctví bylo jasné," prohlásil Leoman po chvíli, vstal a trhl sebou, jak měl po boji ztuhlé svaly.
"Co uděláme teď?" zeptal se mladý obr.
"Řekla, že bude… obnovená…" Leoman, s těžkou knihou v rukou, si povzdechl. "Počkáme."
Toblakai zvedl hlavu a zavětřil. "Blíží se bouřka."

KNIHA DRUHÁ

SMRŠŤ

Já kráčel po cestách starých
v onen den,
jenž se stal přízrakem
blížící se noci,
a s úsvitem
se mi z očí ztratil.
Taková má cesta byla,
lígy přes staletí celá,
v mrknutí slunce.

Pardúnský epitaf

KAPITOLA ŠEST
Na začátku Kellanvedovy vlády se mezi císařskými vojsky šířily různé kulty, zvláště mezi mariňáky. Nemělo by se zapomínat, že to byla také doba Dassema Ultora, prvního meče a vrchního velitele malazských sil… muže, jenž přísahal věrnost mistru Kápě…

Malazská tažení, svazek II
Kalous

B
eneth seděl u svého stolu u Buly a dýkou si čistil špínu za nehty. Byly neposkvrněné, takže to jen ze zvyku předstíral. Felisín si na jeho pózy a na to, co prozrazovaly o jeho náladách, začínala zvykat. Nyní byl vzteklý a zároveň se bál. Mořila ho nejistota, jako larva krvničky mu zalézala pod kůži a rostla s tím, jak ho užírala. Obličej, čelo i silná, zjizvená zápěstí se mu leskly potem. Cínový hrnek chlazeného saltojského vína stál nedotčený na stole a po jeho okraji pochodovalo procesí much.
Jak tak Felisín hleděla na černé mušky, vracely se jí hrozné vzpomínky. Akolyta mistra Kápě, jenž tam nebyl. Roj přízraků Smrti ve tvaru člověka, bzukot křídel tvořící slova…

"Zase máš v očích světýlka, holka," poznamenal Beneth. "Říkaj mi, že ti došlo, co se z tebe stalo. To není dobrý." Přistrčil jí těsně pod nos malý kožený váček. "Zaraz to."
Roztřesenýma rukama sáhla pro váček, rozvázala tkanice a vyndala pupen durhangu. Díval se, jak nacpává vlhký pyl do dýmky.
Šest dní, a po Baudínovi pořád nebylo ani vidu, ani slechu. Kapitán Sawark si Benetha nejednou zavolal. Lebeň při pátrání málem rozebrali na kusy, hlídky na Brouci silnici na útesech byly zdvojnásobeny - pořád dokola - a jezero Utopenců protáhli sítěmi. Jako by se po něm slehla zem.
Beneth si to bral osobně. Jeho moc nad Lebení byla narušena. Zavolal si Felisín zpátky, ne z lásky, ale protože jí už nedůvěřoval. Něco věděla - něco o Baudínovi - a horší bylo, že on věděl, že je něco víc, než předstírala.
Beneth a Sawark si promluvili, řekl jí Heborik v den, kdy odcházela - když díky jeho ošetřování mohla aspoň předstírat, že už je jí natolik dobře, aby to její odchod ospravedlnilo. Buď opatrná, holka. Beneth si tě bere zpátky, ale jen aby tě mohl osobně zničit. To, co předtím bylo náhodné, teď bude přesné a zaměřené. Dostal příkazy.
Jak to vůbec víš?
Pravda, jenom hádám. Ale Baudínův útěk Benethovi dal na Sawarka páku, a on toho nejspíš využije, aby zjistil, co jsi zač. Sawark mu zaručil větší volnost - další Baudín nebude - ani jeden z nich si to nemůže dovolit. Sawark nemá jinou možnost než dát Benethovi větší volnost… víc informací…
Durhangový čaj jí poskytl úlevu od bolesti ze zlomených žeber a naběhlé brady, ale nebyl dost silný, aby jí otupil myšlení. Cítila, jak ji to stahuje stále blíž k zoufalství. Když opouštěla Heborika, prchala, zpátky k Benethovi utekla, protože jí nic jiného nezbývalo. Když si zapálila durhang, usmál se.
"Baudín nebyl jenom rváč z přístavu, co?"
Přes kouř se na něj zamračila. Beneth dýku položil na stůl a roztočil ji. Oba se dívali, jak se čepel blýská. Zastavila se tak, že hrot mířil na Benetha. Muž se zamračil a roztočil ji znovu. Když se zase zastavila špičkou k němu, popadl ji a strčil za opasek, načež se natáhl pro cínový hrnek. Jak ho zvedal ke rtům, rozlétly se mouchy.
"O Baudínovi nic nevím," řekla Felisín.
Dlouho si ji prohlížel zapadlýma očima. "Nepřišlas na nic o ničem, viď? Takže jsi buď natvrdlá… nebo nic nevíš schválně."
Felisín mlčela, tělem se jí rozlévala otupělost.
"Bylo to kvůli mně, holka? To bylo tak těžký poddat se mně? Chtěl jsem tě, Felisín. Bylas krasavice. Bystrá - viděl jsem ti to na očích. Je to snad moje vina?"
Všiml si, jak se podívala na váček na stole, a trpce se usmál. "Rozkaz je rozkaz. Kromě toho jsi mohla říct ne."
"Kdykoliv," odtušila a odvrátila zrak.
"Aha, takže to není moje chyba."
"Ne," odvětila, "je to jenom moje chyba, Benethe."
Náhle Beneth vstal. "Dneska ve vzduchu nevisí nic příjemnýho. Začal vát še'gai - horkej vítr - a všecko utrpení doteď byla jenom předehra, holka. Léto začíná se še'gai. Ale dneska večer…" Díval se na ni, ale větu nedokončil, prostě ji popadl za loket a zvedl. "Pojď se mnou."
Dostal povolení založit domobranu z jím vybraných otroků. Každý byl vyzbrojený palicí a celou noc hlídkovali v provizorních ulicích Lebeně. Zákaz vycházení byl navíc zdůrazněn tím, že provinilce, jehož chytili po setmění venku, nejdřív ztloukli a poté popravili. Popravu zvládly stráže - Benethova domobrana měla to potěšení uštědřit výprask.
Beneth a Felisín se připojili k hlídce, těch šest mužů dívka dobře znala, neboť Beneth za jejich věrnost platil jejím tělem.
"Jestli bude klidná noc," slíbil jim, "nad ránem se kapku uvolníme." Muži se zazubili.
Kráčeli uličkami plnými smetí a dávali pozor, ale nikoho jiného neviděli. Když dorazili naproti herně U Suruka, uviděli shluk dosinských strážných. Byl s nimi i jejich kapitán Gunnip. Muži hlídku upřeně sledovali, když procházela kolem.
Beneth zaváhal, jako by si chtěl s Gunnipem promluvit, ale pak si hlasitě povzdechl a šel dál. Jednu ruku měl položenou na noži.
Felisín si cosi nejasně uvědomila, jako by horký vzduch přidával do nočního vzduchu další hrozbu. Všimla si, že muži z domobrany se odmlčeli, a bylo vidět, jak jsou nervózní. Vytáhla další kousek durhangu a strčila si ho, chladivý a sladký, do úst za tvář.
"Když tě u toho vidím," zamumlal Beneth, "připomínáš mi Sawarka."
Zamrkala. "Sawarka?"
"No. Čím je situace horší, tím víc zavírá oči."
Při řeči šišlala. "A jaká situace je horší?"
Jakoby v odpověď se za nimi ozval výkřik následovaný drsným smíchem, přicházelo to od Suruka. Beneth posunkem zastavil muže a vrátil se na křižovatku, jíž právě prošli. Odtamtud viděl k Surukovi - a na Gunnipovy vojáky.
Jako by se ho zmocňoval hněv, náhle vypadal napjatý. Když se na něj Felisín dívala, v hlavě se jí rozezvučely poplašné zvony. Zaváhala, pak se obrátila na hlídku. "Něco se stalo. Jděte za ním."
Oni se také dívali. Jeden se zamračil a znepokojeně sáhl na obušek u pasu. "Nedal nám žádný rozkazy," zavrčel. Ostatní kývli a přešlapovali ve stínech.
"Stojí tam sám," namítla. "Na otevřeným prostranství. Myslím, že na něj míří šípy -"
"Drž hubu, děvče," štěkl jeden rváč. "My tam nejdem."
Beneth málem couvl, pak se viditelně obrnil.
"Jdou si pro něj," sykla Felisín.
V dohledu se objevil Gunnip se svými vojáky a postavili se kolem Benetha do půlkruhu. Mířily na něj natažené kuše.
Felisín se otočila k mužům kolem sebe. "Pomozte mu, hrom do vás!"

"Mistr Kápě tě vem!" odplivl si jeden z nich. Hlídka se rozplynula ve stínech a tmavých uličkách za nimi.
"Jsi tam úplně sama, holka?" zavolal kapitán Gunnip. Jeho vojáci se zasmáli. "Pojď sem, připoj se k Benethovi. Jenom si něco vyjasňujeme, to je všechno. Neboj se, holka."
Beneth se otočil, aby jí něco řekl. Jeden dosinský strážný k němu přistoupil a rukou v rukavici ho uhodil do obličeje. Beneth se zapotácel a s klením se chytil za rozdrcený nos.
Felisín couvla, pak se otočila a rozběhla se. Zadrnčely kuše a kolem ní hvízdaly šipky, když se vrhala do ústí uličky. Za ní se ozýval smích. Utíkala dál rovnoběžně s Rezavou rampou. Sto kroků před ní čekala Temná síň a kasárna. Když vklopýtala na otevřenou plochu kolem dvou malazských budov, lapala po dechu a srdce jí bušilo v hrudi, jako by jí bylo padesát, ne patnáct. Pomalu jí docházelo, že viděla, jak Benetha uhodili.
Za kasárnami se ozval křik a dusot kopyt. Objevila se dvacítka otroků a utíkala k místu, kde stála Felisín, s padesátkou dosinských vojáků na koních za patami. Někteří prchající skončili s kopím v zádech, které je srazilo do prachu. Neozbrojení otroci se snažili uprchnout, ale Dosinové je už obklíčili. Felisín si opožděně uvědomila, že ani ona neunikne.
Viděla jsem Benetha krvácet. A následovala další myšlenka. Ted umřeme.
Dosinští koně šlapali po lidech, míhaly se tulvary. Otroci umírali v beznadějném tichu. Dva jezdci zamířili k Felisín. Dívala se a říkala si, který se k ní asi dostane první. Jeden popadl kopí a zamířil jí na prsa. Druhý se rozpřáhl širokou čepelí a chystal se seknout. Viděla jejich radost a překvapilo ji, jak nelidsky se tváří.
Když byli oba těsně u ní, zasáhly je do prsou šipky z kuše. Felisín se otočila a uviděla blížící se formaci malazských kušištníků. Přední řada klekla, aby dobila, a druhá kousek popošla, zamířila a hemžící se jezdce zasypala šipkami. Zvířata i lidé ječeli bolestí. Třetí salva Dosiny zlomila, rozprchli se do tmy za kasárnami. Hrstka otroků přežila. Jakýsi seržant vyštěkl rozkaz a tucet vojáků zkontroloval těla, načež postrčili přeživší směrem k ostatním vojákům.
"Pojď se mnou," sykl kdosi vedle Felisín.
Dívka zamrkala a pomalu poznala Pellův obličej. "Cože?"
"Ubytujeme otroky ve stájích - ale tebe ne." Jemně ji uchopil za ruku. "Stojíme proti velké přesile. Obávám se, že chránit otroky není zrovna nejvyšší priorita. Sawark chce tu vzpouru rozdrtit. Dneska v noci."
Dívala se mu do očí. "Co to povídáš?"
Seržant stáhl své muže do lepší pozice v ústí uličky. Dvanáct vyčleněných vojáků strkalo otroky do ulice vedoucí ke stájím. Pella vedl Felisín stejným směrem. Jakmile se ztratili seržantovi z dohledu, oslovil ostatní vojáky. "Vy tři, za mnou."
Jeden namítl: "Copak ti Oponn zamíchali mozkem, Pello? Už tak se necejtím nejpevnější v kramflekách, a ty chceš ještě oddíl rozdělit?"
Další zavrčel: "Jenom co se zbavíme těch zatracenejch otroků, vrátíme se, než se seržant spojí s kapitánem."
"Tohle je Benethova ženská," upozornil je Pella.
"Podle mě už Beneth není mezi námi," podotkla otupěle Felisín.
"Před pěti minutami byl, holka," zabručel Pella a zamračil se. "Trochu mu tekla krev, nic víc. Teď právě svolává domobranu." Otočil se k ostatním. "Benetha potřebujeme, Reboride, ať se Sawark vytahuje, jak chce. Takže vy tři - nepůjdem daleko."
Reborid se zamračil a kývl na druhé dva.

Na západním konci Lebeně začalo hořet - někde v Rozryté ulici. Požár se šířil rychle a na spodek kouřových mračen vrhal jasně oranžovou záři.
Pella táhl Felisín a Reborid bez ustání žvanil. "Kde, ve jménu mistra Kápě, je posádka z Be'thry? Mysleli byste si, že ty plameny nevidí. Na Broučí silnici hlídkovaly malazský oddíly - určitě poslali jezdce - a teď už by tu, hrome, měli být vojáci."
V ulicích ležela těla, schoulená a nehybná. Malý oddíl je míjel bez zastavení.
"Mistr Kápě ví, co si Gunnip myslí," pokračoval voják. "Sawark dá každýho zatracenýho Dosina na padesát líg kolem vykuchat a nechat na slunku."
"Tady to je," řekl Pella a zastavil Felisín. "Obranná pozice," nařídil ostatním. "Bude to jen chvilička."
Byli u Heborikova domu. Okenicemi ven nepronikalo žádné světlo. Dveře byly zamčené. Pella si znechuceně odfrkl a chatrnou překážku vykopl. Položil Felisín ruku na záda, strčil ji dovnitř a následoval.
"Nikdo tu není," podotkla Felisín.
Pella neodpověděl, táhl ji dál, až dorazili k plátnu, za nímž byla ložnice bývalého kněze. "Odhrň to, Felisín."
Poslechla a vstoupila do komůrky. Pella ji následoval.
Heborik seděl na svém kavalci a mlčky se na ně díval.
"Nebyl jsem si jistý," řekl Pella tiše, "jestli ji chceš mít s sebou."
Bývalý kněz zabručel. "A co ty, Pello? Mohli bychom -"
"Ne. Vezmi místo mě ji. Já se musím vrátit ke kapitánovi - tuhle vzpouru rozdrtíme - ale načasování je pro vás dokonalé…"
Heborik si povzdechl. "Ano, to je. Pro Fenerův pysk, Baudíne, vylez. Tenhle mladík nás neohrozí."
Pella sebou trhl, když se za závěsem objevila mohutná postava. Baudínovi se v šeru zaleskly oči, ale neříkal nic.
Pella se otřepal, vrátil se ke vchodu a sevřel špinavou látku. "Fener tě ochraňuj, Heboriku."
"Děkuji, mládenče. Za všecko."
Pella kývl a byl pryč.
Felisín se zamračila na Baudína. "Jsi mokrý."

Heborik vstal. "Je všechno připravené?" zeptal se hromotluka.
Baudín kývl.
"My utíkáme?" zeptala se Felisín.
"Ano."
"Jak?"
Heborik se zamračil. "To brzy uvidíš."
Baudín zvedl ze země dva velké kožené vaky a jeden hodil Heborikovi, jenž ho obratně zachytil pažemi. Zvuk, jaký vak vydal, když ho bývalý kněz chytil, Felisín prozradil, že je to vlastně nafouknutý měchýř. "Přeplaveme Utopence," vydechla. "Proč? Na druhé straně je jenom holá skála."
"Jsou tam jeskyně," vysvětloval Heborik. "Když hladina klesne, dá se do nich dostat… zeptej se Baudína, ten se tam týden schovával."
"Musíme vzít Benetha," prohlásila Felisín.
"No tak, holka -"
"Ne! Jste mi dlužní - oba dva! Kdyby nebylo mě, Heboriku - a Benetha - dneška by ses nedožil. Najdu ho, sejdeme se na břehu -"
"Ne, ty ne," zarazil ji Baudín. "Já ho seženu." Podal Felisín měchýř.
Dívala se, jak odchází zadními dveřmi, o nichž netušila, že tam jsou, a pak se pomalu otočila k Heborikovi. Ten si dřepl a prohlížel volnou síť, do níž byly zavinuté měchýře. "Já s vámi utíkat neměla, viď že ne, Heboriku?"
Vzhlédl a zvedl obočí. "Dodneška to vypadalo, že Lebeň je pro tebe ráj. Myslel jsem, že nebudeš chtít odejít."
"Ráj?" Z nějakého důvodu jí to slovo otřáslo. Posadila se na postel.
Heborik se na ni podíval a pokrčil rameny. "Staral se o tebe Beneth."
Dívala se na něj, dlouho, až nakonec uhnul pohledem, vstal a zvedl vak. "Měli bychom jít," prohlásil drsně.
"Pro tebe už moc neznamenám, co, Heboriku? Znamenala jsem někdy něco ?" Felisín z rodu Paranů, jejíž sestrou je pobočnice Tavore, jejíž bratr jezdil s pobočnicí Lom. Urozená, rozmazlená holčička. Kurva.
Beze slova zamířil k zadnímu východu.

Západní polovina Lebeně byla v plamenech, které ozařovaly celé údolí drsnou, mihotavou září. Když Heborik a Felisín spěchali Pracovní silnicí k jezeru, cestou viděli stopy zápasů - zabité koně, mrtvé malazské i dosinské strážné. Hospoda u Buly byla zabarikádovaná, ale barikáda byla proražená. Z temnoty ve dveřích se ozývalo slabé sténání.
Felisín zaváhala, ale Heborik jí zahákl loket za ruku. "Tam bys neměla chodit, holka," varoval ji. "Gunnipovi chlapi tam vrazili a nebyli jemní."
Za městem se táhla prázdná a tmavá Pracovní silnice až k rozcestí Tří osudů. Rákosím nalevo prosvítala klidná hladina Utopence.
Bývalý kněz ji zatáhl do trávy, přiměl ji si dřepnout a sám se také přikrčil. "Počkáme tady," šeptl a setřel si pot z tetovaného čela.
Bláto pod Felisíninými koleny bylo vlhké a příjemně chladné. "Takže doplaveme k jeskyni… a co pak?"
"Je tam stará šachta, vede za okraj, daleko za Broučí silnici. Na druhém konci budeme mít připravené zásoby. Odtamtud musíme přes poušť."
"Do Dosin Pali?"
Zavrtěl hlavou. "Rovnou na západ na vnitřní pobřeží. Devět, deset dní. Jsou tam tajné prameny - Baudín se naučil nazpaměť, kde jsou. Na pobřeží nás vyzvedne člun a převeze nás na pevninu."
"Jak? Kdo?"
Bývalý kněz se ušklíbl. "Jeden můj starý přítel, který je věrnější, než je pro něj zdravé. Mistr Kápě ví, že si nestěžuji."
"A Pella byl spojka?"
"Ano, je tu nějaké záhadné spojení s přáteli otců a strýců a přáteli přátel nebo něco takového. Nejdřív šel za tebou, víš, ale ty ses nechytila. Tak mě našel sám."
"Na nic takového si nevzpomínám."
"Citát připisovaný Kellanvedovi, který zaznamenal muž, jenž připravil náš útěk - Kalous."
"Znám to jméno…"
"Říšský historik. Zastal se mě před soudem. A pak zařídil, aby ho chodbou poslali do Hissaru." Odmlčel se a zavrtěl hlavou. "Aby zachránil zahořklého starce, který nejednou odsoudil jím psanou historii jako vědomé lži. Jestli se toho dožiju a osobně se s ním setkám, tak mu, myslím, dlužím omluvu."
Z kouře nad městem k nim dolehlo bzučení, jež sílilo, a hladina Utopence jako by zmizela pod krupobitím kamenů.
Felisín se ustrašeně přikrčila. "Co je to? Co se děje?"
Heborik chvíli mlčel, pak zasyčel: "Krvničky! Oheň je nejdřív přitáhl, pak zahnal. Honem, děvenko, naber bláto - a pomaž se jím! A pak mě. Honem!"
V dohledu se objevila mračna lesklého hmyzu, převalující se jako chuchvalce mlhy. Felisín zoufale zarývala prsty do bahna mezi stonky rákosí a plnými hrstmi si ho plácala na krk, paže a obličej. Přitom se plazila dál, až se koleny ocitla v jezerní vodě. Pak se obrátila na Heborika. "Pojď blíž!"
Dolezl k ní. "Potopí se do vody, děvenko - musíš vylézt - potři si nohy bahnem."
"Hned jak skončím s tebou," opáčila.
Bylo však příliš pozdě. Náhle se téměř nedalo dýchat, jak je obalilo mračno mušek. Krvničky se vrhaly do vody jako šipky. Nohama jí projela bolest.
Heborik ji odstrčil a vrhl se na břicho. "Ošetři sebe, holka!"

Příkaz nebyl nutný, jak s prvním kousnutím všechno pomyšlení na pomoc Heborikovi zmizelo. Felisín vyskočila z vody a vyrývala hrsti bláta, které si plácala na zakrvácená stehna. Rychle přidala další na lýtka, kotníky a nohy. Hmyz jí lezl ve vlasech. S fňukáním ho vyčesávala prsty a pak si naplácala bláto na hlavu. Při nádechu jí krvničky vlezly do úst a kousaly, zatímco se dávila a plivala. Nakonec je drtila mezi zuby a jejich hořké šťávy pálily jako kyselina. Byly všude, oslepovaly ji, jak se jí shlukovaly kolem očí. S křikem je smetala pryč a pak nabrala další bláto. Temnota uklidňovala, ale ona nepřestávala křičet. Měla mušky i v uších. Nacpala si do nich bláto. Ticho.
Objaly ji paže bez rukou a Heborikův hlas k ní pronikal jako z velké dálky. "Už je to v pořádku, děvenko - je to v pořádku. Můžeš přestat křičet, Felisín. Můžeš přestat."
V rákosí se stočila do klubíčka. Bolest z kousanců přecházela v otupělost - v nohou, kolem očí a uší, v ústech. Chladnou, hebkou otupělost. Konečně zmlkla.
"Hejno přeletělo," sdělil jí Heborik. "Fenerovo požehnání pro ně bylo příliš drsné. Jsme v pořádku, holka. Otři si oči - uvidíš sama."
Nehýbala se. Bylo tuze snadné zůstat ležet a poddávat se otupělosti, jež se jí šířila tělem.
"Vzbuď se!" štěkl Heborik. "V každém kousnutí je vajíčko a to vylučuje jed, který umrtvuje, mění tvé tělo v měkkou hmotu. A mrtvou. Potravu pro larvy v těch vajíčkách. Rozumíš mi, děvenko? Musíme ta vajíčka zabít - mám tinkturu ve váčku u pasu - ale musíš ji použít sama, ano? Stařec bez rukou to pro tebe neudělá -"
Zasténala.
"Vzbuď se, hrom do tebe!"
Uhodil ji, strčil do ní, nakonec ji i nakopl. Felisín se s kletbou posadila. "Přestaň, jsem vzhůru!" Šišlala, jak jí tuhla ústa.
"Kde to máš?"
"Na. Otevři oči!"
Přes opuchlá víčka skoro neviděla, ale scénu ozařovalo zvláštní namodralé světlo stoupající z Heborikova tetování. Neměl jediné kousnutí. Fenerovo požehnání je příliš drsné.
Ukázal na svůj opasek. "Pospěš si, ta vajíčka se každou chvíli vylíhnou a pak tě larvy začnou požírat - zevnitř. Otevři váček… tady, ta černá lahvička, ta malá. Otevři ji!"
Vytáhla zátku a ucukla před hořkým zápachem.
"Jednu kapku na špičku prstu a pak tu kapku zatlač do ranky, přitlač. Pak další a další -"
"Já - necítím ty kolem očí -"
"Povedu tě, děvenko. Honem."
Hrůzy nekončily. Tinktura, páchnoucí tmavohnědá šťáva, která jí zabarvovala kůži dožluta, líhnoucí se larvy nezabíjela, vyháněla je ven. Heborik jí ukazoval ty kolem očí a uší, jak pomalu vylézaly ven, a ona je vytahovala z otvůrků po kousnutí. Každá larva byla dlouhá jako ustřižený nehet a pod vlivem uspávací tinktury pomalá. Kousance, které viděla, ukazovaly, jak vypadá okolí jejích očí a uší. V ústech hořká tinktura přerazila jed larev, až se jí zatočila hlava a prudce rozbušilo srdce. Na jazyku jí larvy připadaly jako rýžová zrnka, když je vyplivovala.
"Mrzí mě to, Felisín," řekl Heborik, když skončila. Se soucitným výrazem jí prohlížel ranky kolem očí.
Zamrazilo ji. "Co se stalo? Oslepnu? Ohluchnu? O co jde, Heboriku?"
Zavrtěl hlavou a pomalu se posadil. "Kousnutí krvniček… jed ničí tělo. Uzdravíš se, ale zůstanou ti dolíčky. Je mi to moc líto, holka. Kolem očí to vypadá ošklivě. Je to zlé…"
Skoro se zasmála, točila se jí hlava. Znovu se otřásla a pak si objala kolena. "Viděla jsem je. Místní. Otroky. Tu a tam -"
"Ano. Normálně se krvničky nerojí. Muselo to být kvůli ohni. Teď mě poslouchej, dobrý léčitel - někdo s vysokou Denul - dokáže jizvy odstranit. Najdeme takového léčitele, Felisín. To ti přísahám, na Fenerovy kelce, přísahám."
"Je mi špatně."
"To je tou tinkturou. Zrychlí tep, vyvolá mrazení a nevolnost. Je to šťáva z rostliny, která se vyskytuje v Sedmiměstí. Kdybys dopila zbytek z lahvičky, za pár minut bys byla mrtvá."
Tentokrát se zasmála, roztřeseně a trpce. "Možná bych ráda prošla bránou mistra Kápě, Heboriku." Přimhouřila oči. Modrá záře slábla. "Fener musí být hodně shovívavý."
Heborik se zamračil. "Abych byl upřímný, moc tomu nerozumím. Napadá mě nejeden Fenerův velekněz, který by se udávil při představě, že kančí bůh je… shovívavý." Povzdechl si. "Ale zřejmě máš pravdu."
"Možná bys mu měl poděkovat. Vykonat oběť."
"Možná," zabručel a odvrátil zrak.
"To musel být hrozný hřích, že ses vzdal svého boha, Heboriku."
Neodpověděl, jen po chvíli vstal a pohledem zalétl k plápolajícímu městu. "Blíží se jezdci."
Vsedě se narovnala, stále byla příliš slabá, aby vstala. "Beneth?"
Zavrtěl hlavou.
Ve chvilce se objevil oddíl Malažanů a zastavil přímo před Heborikem a Felisín. V čele oddílu jel kapitán Sawark. Dosinská čepel mu rozsekla líc a uniformu měl ztmavlou a zvlhlou krví. Felisín mimoděk couvla, když na ni upřel chladné ještěří oči.
Konečně promluvil: "Až budete nahoře… dívejte se k jihu."
Heborik překvapením zaklel. "Vy nás necháte jít? Děkuji, kapitáne."
Sawarkovi potemněla tvář. "Tebe ne, starče. Právě takoví buřiči jako ty jsou příčinou toho všeho. Nejradši bych tě okamžitě narazil na kopí." Chtěl říci ještě něco, ale znovu se podíval na Felisín a pak už jenom otočil koně.
Uprchlíci se dívali, jak se oddíl vrací do Lebeně. Mířil do bitvy. Felisín to pudově poznala. A s ničím nepodloženou jistotou věděla také, že všichni zahynou. Kapitán Sawark. Pella. Všichni Malažané do jednoho. Otočila se k Heborikovi, který se zamyšleně díval, jak oddíl vjíždí do města a mizí v kouři.

Po chvíli se z rákosí opodál zvedl Baudín.
Felisín se vyškrábala na nohy a popošla k němu. "Kde je Beneth?"
"Mrtvej, holka."
"Ty - ty…" Slova utopila vlna bolesti, jež se v ní zvedla, muka větší než všechno, čím zatím prošla. Zapotácela se.
Baudín na ni upíral malá očka.
Heborik si odkašlal. "Měli bychom si pospíšit. Za chvíli začne svítat, a i když pochybuji, že si někdo všimne, jak plaveme přes jezero, nemá smysl jim to usnadňovat. Nakonec jsme Malažané." Zamířil k čekajícím měchuřinám. "Chceme přečkat den na konci chodby a po západu slunce vyrazit. Tak bude menší šance, že nás zahlédne nějaká potulná tlupa Dosinů."
Felisín otupěle následovala muže k vodě. Baudín Heborikovi přivázal jeden měch na prsa. Felisín si uvědomila, že o druhý se bude muset podělit s Baudínem. Dívala se na něj, když naposledy prohlížel síť.
Beneth je mrtvý. Říkal to. Nejspíš ho ani nehledal. Beneth žije. Musí. Má jenom rozbitý nos. Baudín lže.
Voda v Utopenci z ní smyla poslední bláto a tinkturu. Zdaleka to nestačilo.

Od útesu se odráželo jejich lapání po dechu. Felisín byla promrzlá a cítila, jak se ji voda snaží stáhnout dolů, takže zatínala prsty do sítě. "Žádnou jeskyni nevidím," supěla.
Baudín zabručel: "Divím se, že vůbec něco vidíš."
Neodpověděla. Víčka měla nateklá tak, že zůstaly jen škvírky. Měla pocit, že má uši jako kusy flákoty, těžké a obrovské, a napuchly jí i dásně. Měla potíže s dýcháním, stále si odkašlávala, ale k ničemu to nebylo. Obtíže ji vyváděly z míry, jako by jí už nezbyla žádná marnivost, což jí přinášelo téměř pobavenou úlevu. Záleží jen na přežití. Ať Tavore uvidí všechny jizvy, které mi způsobila, v den, kdy se setkáme tváří v tvář. Nebudu muset nic říkat, abych ospravedlnila svou pomstu.
"Otvor je pod vodou," vysvětlil jí Heborik. "Musíme prorazit měchýře a potopit se. Baudín půjde první s provazem uvázaným kolem pasu. Ty se ho drž, holka, jinak tě to stáhne na dno."
Baudín jí podal dýku a pak přehodil provaz přes plovoucí měchuřinu. Vzápětí se odrazil od skály a zmizel pod hladinou.
Felisín popadla provaz a pevně jej svírala, jak se smyčky odmotávaly. "Jak hluboko?"
"Sedm osm stop," odpověděl Heborik. "Pak asi patnáct stop jeskyní, než se budeš moct zase nadechnout. Zvládneš to, holka?"
Budu muset.
Nad jezerem se rozlehl slabý křik. Poslední, ubohý křik z hořícího města. Stalo se to tak rychle, skoro potichu - jediná noc přinesla Lebeni krvavý konec. Připadalo jí to neskutečné. Ucítila, jak Baudín tahá za provaz.
"Jsi na řadě," vybídl ji Heborik. "Propíchni měchýř, nech ho klesnout a sleduj provaz."
Přehmátla na jílci a vrazila dýku do měchu. Závan vzduchu, měch se zbortil. Voda ji stahovala, jako by měla ruce. Zoufale se nadechla, než zajela pod hladinu. Ve chvilce už provaz nevedl dolů, nýbrž nahoru. Dostala se ke slizké stěně útesu. Jak sevřela provaz oběma rukama a přitáhla se, upadla jí dýka. Ústí jeskyně bylo černé jako noc a voda jako led. Už ji začalo pálit na plicích. Ztrácela vědomí, ale držela se zuby nehty. Před sebou uviděla záblesk světla. Nabrala si vodu do úst, ale kopala nohama a drala se dál.
Konečně ji Baudín chytil za límec haleny a bez námahy ji vytáhl do vzduchu, na světlo. Ležela na tvrdém, studeném kameni a kašlala. Vedle ní hořel olejový kahan. Za ní byly o skálu opřené dva batohy s dřevěnými rámy a měchy s vodou.
"Žes mi ztratila nůž?"
"Mistr Kápě tě vem, Baudíne."
Zasmál se a pak začal navíjet provaz. Ve chvilce se nad černou hladinu vynořil Heborik a Baudín ho vytáhl na skalní římsu.
"Nahoře se něco stalo," poznamenal kolohnát. "Donesli nám zásoby až sem dolů."
"Vidím." Heborik se posadil a nabíral dech.
"Vy dva radši zůstaňte tady, já se tu trochu porozhlídnu," prohlásil Baudín.
"Dobře. Tak mazej."
Když Baudín zmizel v chodbě, Felisín se posadila. "Co se stalo?"
Heborik jen pokrčil rameny.
"Ne," prskla. "Máš nějaké podezření."
Zaškaredil se. "Sawark říkal: ‚Dívejte se k jihu.'"
"No a?"
"Jenom to, holka. Počkáme na Baudína."
"Je mi zima."
"Na náhradní šaty jsme neměli místo. Je tu jídlo a voda, pár zbraní, krabička s troudem. Taky pokrývky, ale ty by měly zůstat suché."
"Stejně brzo uschnou," odsekla a popolezla k batohům.
Po chvíli se vrátil Baudín a dřepl si k Heborikovi. Felisín se třásla pod pokrývkou a oba muže pozorovala. "Ne, Baudíne," řekla, když se chystal bývalému knězi cosi pošeptat do ucha, "mluv nahlas, ať tě slyšíme všichni."
Hromotluk se podíval na Heborika a ten pouze pokrčil rameny.
"Dosin Pali je třicet líg daleko," sdělil jim Baudín. "Ale až sem je vidět světlo."
Heborik se zamračil. "Na takovou vzdálenost by nebyla vidět ani bouřka, Baudíne."
"Pravda, taky to žádná bouřka není. Jsou to čáry, dědo. Bitva kouzel."

"Při mistru Kápě," zamumlal Heborik. "To tedy je bitva!"
"Přišlo to," zavrčel Baudín.
"A co?" chtěla vědět Felisín.
"Sedmiměstí povstalo, holka. Drydžhna. Smršť přišla."

Člun byl dlouhý třináct stop. Kalous se zarazil, než do něj vlezl. Pode dvěma prkny tvořícími palubu šplouchalo šest palců vody. Dvě desítky škvír v trupu byly ucpané hadry, ne vždy však skutečně bránily pronikání vody. A páchlo to tu hnijícími rybami.
Kulp, zabalený do vojenské pláštěnky, stál na molu a nehýbal se. "A kolik," zeptal se hluše, "jsi za tenhle… člun zaplatil?"
Historik si povzdechl a podíval se na mága. "Copak to nedokážeš spravit? Jaká že je tvoje chodba, Kulpe?"
"Opravna člunů," zněla odpověď.
"No dobře," povzdechl si Kalous a vrátil se na molo. "Chápu, kam tím míříš. Abychom se dostali přes úžinu, budeme potřebovat něco lépe vybaveného na moře. Člověk, který mi toto plavidlo prodal, to zřejmě přeháněl, když ho vychvaloval."
"Výsada haralů. Lepší bylo loď najmout."
Kalous zaprskal. "Komu se dá věřit?"
"Co teď?"
Historik pokrčil rameny. "Zpátky do hostince. Tohle bude chtít nový plán."
Vrátili se po rozvrzaném molu a vstoupili na udusanou plochu, kterou ve vesnici vydávali za hlavní silnici. Rybářské chalupy po obou stranách cesty vykazovaly nedostatek hrdosti, běžný pro malé osady ve stínu větších měst. Smrákalo se a kromě smečky tří hubených psů, střídajících se ve válení v leklé rybě, nebylo vidět živé duše. Většinu oken u chatrčí zakrývaly těžké závěsy. Bylo horko a vítr z pevniny zaháněl svěží brízu od moře.
Vesnice stála na pilotách, rozlezlé jednoposchoďové budovy tvořily rámy z naplaveného dřeva, s plátěnými stěnami a doškovými střechami. V písku pod domky pobíhali krabi. Naproti hostinci stála kamenná budova oddílu malazské pobřežní stráže - byli tu čtyři námořníci z Cawn a dva mariňáci, jejichž vzhled neříkal nic o jejich původu. Pro ně už věrnost národu dávno neměla žádný smysl. Nové říšské plémě, pomyslel si Kalous, když s Kulpem vstupovali do hostince a mířili ke stolu, u něhož prve seděli. U jiného stolu vedle plátěné stěny, která byla odhrnutá, takže bylo vidět suchou trávu, bílý písek a třpytící se moře, se mačkali malazští strážní. Kalous jim záviděl čerstvý vzduch, který se k nim nepochybně nesl.
Zatím se k nim nikdo nehlásil, ale historik věděl, že je to jen otázka času. V takové vísce byli poutníci vzácní a ti, kdo nosili vojenskou polní pláštěnku, ještě vzácnější. Přejít od zvědavosti k činu však zatím zřejmě byla příliš velká námaha.
Kulp mávl na hospodského, aby jim donesl džbánek piva, a pak se naklonil k Kalousovi. "Budou se ptát. Brzy. To je jeden problém. Nemáme člun. To je další. Já nejsem zrovna námořník, a to je třetí -"
"Dobrá, dobrá," sykl historik. "Pro mistra Kápě, nech mě v klidu přemýšlet!"
Kulp se s kyselým výrazem odtáhl.
Kolem prskajících svítilen v místnosti poletovaly můry. Nebyli tu žádní místní a hospodský zřejmě věnoval pozornost výhradně malazským vojákům, na něž upíral tmavá očka i ve chvíli, kdy před Kulpa stavěl džbánek.
Mág se díval, jak hospodský odchází, a zabručel: "Tahle noc je opravdu divná, Kalousi."
"Ano." Kde jsou všichni?
Vrzání židle přitáhlo jejich pozornost k velícímu Malažanovi, což byl podle odznáčku na kabátci kaprál, jenž vstal a zamířil k nim. Pod matným cínovým odznakem byla větší skvrna, kde látka kabátce tolik nevybledla - ten muž byl kdysi seržant. Jeho obličej, plochý a široký, odpovídal postavě, svědčící o nějaké té kapce severokanské krve. Hlavu měl vyholenou, byly vidět jizvy po břitvě a místy ještě i zaschlá krev. Zrak upíral na Kulpa.
Mág promluvil první. "Dávejte si pozor na jazyk, jinak budete pokračovat i nadále pozpátku."
Voják zamrkal. "Pozpátku?"
"Seržant, pak kaprál - usilujete o vojína? Varoval jsem vás."
Na vojáka ovšem dojem neudělal. "Nevidím žádný označení hodnosti," zavrčel.
"Jenom proto, že nevíte, co hledat. Vraťte se ke svému stolu, kaprále, a nás nechejte napokoji."
"Jste ze Sedmý armády." Očividně nehodlal odejít. "Zběh."
Kulp zvedl tenké obočí. "Kaprále, právě jste se ocitl tváří v tvář celému kádru mágů Sedmé. Teď mi zmizte z očí, než vám přidělám šupiny a žábry."
Kaprál zalétl pohledem k Kalousovi a zase se vrátil ke Kulpovi.
"Špatně," povzdechl si mág. ‚Já' jsem celý kádr. Tento muž je můj host."
"Šupiny a žábry, jo?" Kaprál se rukama jako lopaty opřel o stůl a naklonil se ke Kulpovi. "Jestli jenom zvětřím, že otevíráte chodbu, vrazím vám nůž do krku. Tohle místo mám hlídat, magiku, a to, co tu provádíte, je moje věc. Teď začněte vysvětlovat, než vám uříznu uši a pověsím si je na opasek. Pane."
Kalous si odkašlal. "Než to zajde příliš daleko -"
"Držte zobák!" štěkl kaprál a stále se mračil na Kulpa.
Přerušil je křik v dálce. "Pravdo!" zařval kaprál. "Běž se kouknout, co se děje venku."
Mladý cawnský námořník vyskočil, přesvědčil se, že má nedávno získaný krátký meč v pochvě u pasu, a zamířil ke dveřím.
"Jsme tady," sdělil Kalous kaprálovi, "protože chceme koupit člun -"
Zvenčí se ozvalo překvapené zaklení, po němž následovaly rychlé kroky na rozvrzaných schůdcích do hostince.

Dovnitř vklopýtal rekrut Pravda s tváří bílou jako plátno, a pozoruhodný proud cawnských nadávek skončil s: "- venku je ozbrojenej dav, kaprále, a nezajímá je mluvení. Viděl jsem, že jich tak deset zamířilo k Ripath."
Ostatní námořníci už byli na nohou a jeden oslovil kaprála. "Jestli ji zapálí, Geslere, zůstanem trčet na tyhle smradlavý pláži -"
"Zbraně připravit a seřadit," prskl Gesler, vstal a otočil se k druhému mariňákovi. "Přední dveře, Bouřňáku. Zjisti, kdo tu tlupu vede, a střel mu jednu mezi oči."
"Musíme zachránit člun!" vyhrkl mluvčí námořníků.
Gesler kývl. "To uděláme, Verede."
Mariňák jménem Bouřňák zaujal místo u dveří a v ruce se mu zjevila natažená útočná kuše. Křik zvenčí zesílil a blížil se. Dav si dodával odvahu, kterou k útoku na hostinec potřeboval. Chlapec Pravda stál uprostřed místnosti, v ruce se mu chvěl krátký meč a tvář měl rudou vzteky.
"Uklidni se, mládenče," napomenul jej Gesler a oči mu padly na Kulpa. "Kdybyste teď otevřel svou chodbu, mágu, nejspíš vám ty uši neuříznu."
Kalous se zeptal: "Nadělali jste si ve vesnici nepřátele, kaprále?"
Muž se pousmál. "Tohle se už nějakou dobu blížilo. Ripath je plně vybavená. Můžeme vás dostat do Hissaru… možná… ale nejdřív se musíme dostat odsud. Umíte zacházet s kuší?"
Historik si povzdechl a kývl.
"Čekejte, že pár šípů proletí stěnama," ozval se ode dveří Bouřňák.
"Už jsi našel vůdce?"
"Jo, drží se opodál."
"Nemůžeme čekat - všichni k zadním dveřím!"
Hospodský, který se krčil za malým pultem, nyní vylezl a krčil se jako krab, jak čekal, až plátěnou stěnou proletí první šípy. "Učet, Mezlo - už moc týdnů. Dvaasedmdesát jakatasů -"
"Zač ti stojí tvůj bídný život?" zeptal se Gesler a dal Pravdovi znamení, ať se připojí k ostatním námořníkům, kteří proklouzli dírou v zadní plachtě.
Hospodský vykulil oči, pak zatáhl hlavu mezi ramena. "Dvaasedmdesát jakatasů, Mezlo?"
"Asi tak," kývl kaprál.
Místnost naplnil chladný vlhký vzduch vonící po mechu a mokrých kamenech. Kalous se podíval na Kulpa, jenž pouze zavrtěl hlavou. Historik vstal. "Mají mága, kaprále -"
Z ulice se ozval řev a zasáhl předek hostince jako vlna. Dřevěný rám se prohnul a plátěná stěna se vyboulila. Kulp varovně vykřikl, vrhl se ze židle a kutálel se po podlaze. Dřevo prasklo, látka se protrhla.
Bouřňák se rozběhl k zadnímu východu a všichni, kteří ještě zůstali v místnosti, se hnali dozadu. Podlaha se naklonila, jak přední piloty vyletěly ze země, a všichni padali k zadní stěně. Židle a stolky se převrhly a připojily se k nim. Hospodský s jekem zmizel pod stojanem se džbánky vína.
Kalous klopýtal k trhlině v látce, propadl do tmy a přistál na hromadě suchých mořských řas. Kulp dopadl na něj, samé koleno a loket, a vyrazil mu dech.
Předek hostince se stále ještě zvedal, jak se kouzelná vlna zmocnila všeho, čeho se dotkla, a tlačila na to.
"Udělej něco, Kulpe!" supěl Kalous.
Mág mu v odpověď pomohl na nohy, otočil ho a dal mu herdu do zad. "Utečeme! To uděláme!"
Kouzlo ničící hostinec náhle zmizelo. Budova, stále na zadních pilotách, dopadla zpátky na zem. Podpěry praskly a hostinec jako by vybuchl, dřevěný rám se rozletěl na kusy. Strop se propadl a v oblaku prachu a písku dopadl na podlahu.
Bouřňák, klopýtající vedle Kalouse směrem k pláži, zachrčel: "Ten účet v hostinci právě zaplatil mistr Kápě, co?" Ukázal kuší, kterou nesl. "Jsem tu, abych na vás dal pozor. Kaprál šel napřed - než se dostanem na palubu Ripath, čeká nás pěkná pranice."
"Kde je Kulp?" chtěl vědět Kalous. Všechno se udalo tak rychle, že z toho byl úplně paf. "Byl hned vedle mě -"
"Hádám, že šel čenichat za tím vrhačem kouzel. Kdo ví, jak uvažují mágové, co? Leda by utek. Mistr Kápě ví, že zatím toho moc nepředved, co?"
Dorazili na pláž. Třicet kroků nalevo se Gesler s námořníky blížil k tuctu místních, kteří zaujali postavení před úzkým molem, u něhož kotvilo nízké, štíhlé hlídkové plavidlo s jedním stěžněm. Napravo se pláž mírným obloukem stáčela na jih k vzdálenému Hissaru… městu v plamenech. Kalous se zastavil a civěl na narudlou oblohu nad Hissarem.
"Toggovy tlapy!" sykl Bouřňák, když si všiml, kam se historik dívá. "Přišla Drydžhna. Do města vás, hádám, nakonec nevezmem, co?"
"Špatně," opravil ho Kalous. "Musím se vrátit ke Coltainovi. Koně mám ve stájích - kašlu na ten zatracený člun."
"Vsadím se, že ho právě probodli. Tady kolem lidi jezdí na velbloudech a koně jedí. Zapomeňte na něj." Natáhl ruku, ale historik se mu vytrhl a rozběhl se pryč od Ripath a půtky, která se před ní strhla. Bouřňák zaváhal, pak se s kletbou vydal za Kalousem.
Vzduch nad ulicí se kouzlem vzňal a následoval děsivý skřek plný bolesti.
Kulp, napadlo Kalouse. Vrací úder, či umírá. Držel se pláže a utíkal rovnoběžně s vesnicí, dokud neusoudil, že je naproti stájím. Teprve pak zahnul a klopýtal řasami, jež lemovaly čáru přílivu. Bouřňák ho dohonil.
"Akorát vás v pořádku vyprovodím, jo?"
"Díky," zašeptal Kalous.
"Kdo vůbec jste?"
"Říšský historik. A kdo jste vy, Bouřňáku?"

Muž zabručel. "Nikdo. Vůbec nikdo."
Když proklouzli první řadou chalup, zpomalili a drželi se ve stínech. O kousek dál v ulici před nimi se zavlnil vzduch a objevil se Kulp. Pláštěnku měl ožehlou a tvář zarudlou od blesku.
"Co, ve jménu mistra Kápě, tady vy dva děláte?" zeptal se šeptem. "Potuluje se tu velemág - mistr Kápě ví, proč se tu objevil. Potíž je, že ví, že tu jsem já, což znamená, že má společnost není v tuhle chvíli nejlepší - tomu poslednímu jsem se stěží vyhnul -"
"Ten výkřik, co jsme slyšeli, byl tvůj?" optal se Kalous.
"Už se přes tebe někdy převalilo kouzlo? Málem mi to vyrvalo kosti z kloubů. Taky jsem se podělal. Ale jsem naživu."
"Zatím," podotkl Bouřňák s úsměvem.
"Díky za požehnání," zamumlal Kulp.
Promluvil Kalous. "Musíme -"
Noc kolem nich zmizela, jasný výbuch je všechny srazil na zem. Historik vykřikl bolestí, stejně jako druzí dva, když se mu kouzlo jakoby zahryzlo do těla, sevřelo mu kosti ledovými prsty a do údů vysílalo bolestné rány. Křičel stále víc, jak mu nepolevující bolest stoupala do mozku a krvavou mlhou zastřela okolní svět. Zmítal se a válel po zemi, úniku však nebylo. Tohle kouzlo ho zabíjelo, byl to děsivě osobní útok, pronikající do celé jeho bytosti. Pak to zmizelo. Ležel nehybně s tváří přitisknutou k chladivé, prašné zemi. Pokálel se. Pomočil se. Štípal ho pot.
Límec telaby mu sevřela čísi ruka a v uchu ucítil horký Kulpův dech, když mu mág pošeptal: "Odrazil jsem ho. Dost na to, aby to pocítil. Musíme na člun - Gesler -"
"Jdi s Bouřňákem," zachraptěl Kalous. "Já si vezmu koně -"
"Zbláznil ses?"
Historik potlačil zaúpění a zvedl se na nohy. Zapotácel se, jak mu končetinami projely vzpomínky na bolest. "Jdi s Bouřňákem, hrom do tebe - jdi!"
Kulp na něj chvíli zíral, pak přimhouřil oči. "Ano, jeď jako Dosin. Mohlo by to vyjít…"
Bouřňák, s tváří bledou jako smrt, mága zatahal za rukáv. "Gesler nebude čekat věčně."
"Ano." Mág se naposledy poklonil Kalousovi a připojil se k mariňákovi. Co nejrychleji se vraceli na pláž.
Gesler a námořníci měli potíže. Na rozrytém písku kolem mola ležela těla - první tucet místních a dva cawnští námořníci. Gesler s Pravdou a dalším námořníkem po boku se snažili zadržet nově přišedší dvě desítky vesničanů - mužů i žen - kteří se na ně vrhali jako šílenci s harpunami, palicemi a řeznickými sekerami a také s holýma rukama. Zbývající dva námořníci - oba zranění - byli na Ripath a pokoušeli se odvázat lana.
Bouřňák dovedl Kulpa skoro až k molu, přikrčil se, zamířil a vystřelil do tlačenice šipku. Někdo zavřískl. Bouřňák si přehodil kuši přes rameno a vytáhl krátký meč a tesák. "Nemáte něco na tohle, mágu?" optal se, a aniž by počkal na odpověď, vrhl se do davu. Vesničané couvali. Mariňák zatím žádného nezabil, ale několik jich ošklivě poranil - mrtví nebyli na obtíž, kdežto zranění znamenali břímě.
Gesler teď držel molo sám, neboť Pravda táhl bezvládného druha ke člunu. Jeden z raněných námořníků na palubě Ripath se přestal hýbat.
Kulp zaváhal, protože věděl, že každé kouzlo, které vypustí, k nim přitáhne velemága. Kádrový mág měl takové tušení, že by další útok nevydržel. Krvácel do všech kloubů i do svalů. Do rána se nebude moci pohnout. Jestli přežiju tuhle noc. Přesto zůstávaly jemnější prostředky. Kulp zvedl ruce a pronikavě zaskučel. Před ním vyletěla ohnivá stěna a začala se zvětšovat a valit směrem na vesničany. Ti se zarazili a začali prchat. Kulp vyslal plamen za nimi. Když dorazil k ohrazenému trávníku, zmizel.
Bouřňák se otočil. "Jestli dokážete tohle -"
"To nic nebylo," prohlásil Kulp a připojil se k mužstvu.
"Stěna -"
"Myslel jsem nic! Pouhá Kápěho iluze, hlupáku! A teď odsud zmizme!"
Dvacet sáhů od břehu ztratili Vereda, jemuž se hluboko do hrudi zarazila harpuna, takže vykrvácel na kluzkou palubu. Gesler ho bez cirátů hodil přes palubu. Jedinými dalšími pohybu schopnými muži kromě kaprála byli mladý Pravda, Bouřňák a Kulp. Druhý námořník pomalu prohrával boj s přeťatou stehenní tepnou a k bráně mistra Kápě mu zbývalo pár minut.
"Všichni buďte zticha," šeptl Kulp. "Žádná světla - velemág je na pláži."
Muži zadrželi dech a nemilosrdná ruka také zavřela ústa umírajícímu námořníkovi, dokud nepřestal sténat. Ripath, jen s bouřkovým oplachtěním, pomalu vyplula z mělké zátoky a její kýl rozhrnoval vodu s tichým ševelením.
Kulp věděl, že je to hlasité až dost. Otevřel svou chodbu a vrhal zvuky náhodnými směry, tlumený hlas tady, zapraskání dřeva támhle. Na celou oblast seslal oblak šera a moc své chodby držel zpátky, nechal ji jen ukapávat, aby protivníka oklamal, ne vyzval.
Šedesát sáhů nalevo od nich vzplálo kouzlo, oklamané vrženým zvukem. Šero pohltilo kouzelné světlo. Noc znovu utichla. Gesler a ostatní zřejmě pochopili, oč se Kulp snaží. S nadějí na něj upírali oči a stěží ovládali strach. Pravda držel kormidelní veslo, ale nehýbal se, neopovažoval se udělat cokoliv jiného než držet loď po větru.
Zdálo se, že se po hladině jen plazí. Kulp byl mokrý jako myš - zpotil se námahou, jak uhýbal před velemágovými pátrajícími smysly. Cítil ty smrtonosné sondy, jen si konečně uvědomil, že jeho protivníkem není muž, ale žena.
Daleko na jihu zářil jako stěna v černi rozmazaných plamenů hissarský přístav. Nepokoušeli se zamířit k němu. Kulp stejně dobře jako ostatní věděl, že tam pomoci nedojdou. Sedmiměstí povstalo.
A jsme na moři. Kde nám zůstal nějaký bezpečný přístav? Gesler říkal, že ve člunu jsou zásoby - je jich dost, abychom se dostali až do Arenu? A navíc nebezpečnými vodami… Lepší volbou by byl Falar, ale ten byl přes šest set líg jižně od Dosin Pali. Pak, když velemág konečně přestal s pátráním, ho napadlo něco dalšího. Heborik Lehkoruký - ten

chudák míří podle plánu na místo setkání pro případ, že se všechno zvrtne. Přejde poušť a skončí na pobřeží bez života.
"Už se můžete uklidnit," řekl. "Přestala nás honit."
"Je mimo dosah?" chtěl vědět Pravda.
"Ne, jenom ztratila zájem. Asi má na práci důležitější věci, mládenče. Kaprále Geslere?"
"Ano?"
"Musíme přeplout úžinu. Na Otataralové pobřeží."
"A proč, ve jménu mistra Kápě?"
"Promiňte, ale tentokrát využívám své hodnosti. Udělejte, co jsem řekl."
"A co když vás prostě hodíme přes palubu?" otázal se Gesler klidně. "Je tam dhenrabi, krmí se podél Sahulského prahu. Bude z vás pěkná chuťovka…"
Kulp si povzdechl. "Poplujeme vyzvednout Fenerova velekněze, kaprále. Hoďte mě dhenrabi, a nikdo po mně ani neškytne. Naštvěte velekněze, a jeho nevrlý bůh by mohl docela dobře upřít své rudé oko vaším směrem. Hodláte to riskovat?"
Kaprál se zaklonil a zasmál se. Bouřňák a Pravda se taky zubili.
Kulp se zamračil. "Vám to připadá zábavné?"
Bouřňák se naklonil nad okrajník a odplivl si do moře, hřbetem ruky si otřel ústa a řekl: "Zdá se, že Fener už upřel oko naším směrem, mágu. My jsme Kančí kumpanie z rozpuštěný První armády. Teda než Laseen kult rozehnala. Teď jsme jenom mariňáci přidělený k mizerný pobřežní stráži."
"Ale pořád uctíváme Fenera, mágu," dodal Gesler. "A dokonce verbujem nový stoupence našeho válečnickýho kultu," dodal a ukázal na Pravdu. "Jenom si řekněte - Otataralový pobřeží jste říkal? Otoč ji rovnou k jihu, mládenče, a my vytáhneme plachtu a připravíme spinakr na ranní vítr."
Kulp se pomalu posadil. "Ještě někdo potřebuje přemáchat kamaše?" zeptal se.

Kalous, zavinutý do své telaby, vyjel z vesnice. Po obou stranách pobřežní silnice viděl postavy, ve slabém měsíčním světle beztvaré. V chladném pouštním vzduchu byly cítit pozůstatky písečné bouře, byl úplně suchý. Když dorazil na rozcestí, zastavil koně. Pobřežní silnice pokračovala dál na jih k Hissaru. Na západ do vnitrozemí vedla kupecká stezka. O čtvrt míle dál na této stezce tábořilo vojsko.
Nebyl tu vidět žádný řád. Kolem obrovské ústřední ohrady obklopené ohněm ozářenými oblaky prachu byly náhodně rozestavené tisíce stanů. Přes písek se nesl kmenový zpěv. Po stezce, asi padesát kroků od Kalouse, se svíjel nešťastný oddíl malazských vojáků na mučidlech, zde nazývaných klouzavá postel - byla to čtyři vysoká kopí, na něž byla oběť naražena rameny a stehny. Podle váhy a odhodlání nehýbat se mohl nešťastník klouzat k zemi celé hodiny. S požehnáním mistra Kápě ranní slunce hrůznou smrt urychlí. Historik pocítil ledový hněv. Ale věděl, že jim pomoci nemůže. Dostatečnou výzvou bylo již zůstat naživu v krajině zasažené plameny vražedné touhy. Ale přijde čas odplaty. Budou li bohové chtít.
Nad Hissarem plály kouzelné ohně, obrovské a - z této vzdálenosti - tiché. Je Coltain ještě naživu? A Bult? A Sedmá? Spatřil Sormo včas, co se má stát?
Pobídl koně patami a zamířil dál po pobřežní silnici. Odpadlické vojsko ho vyděsilo. Vynořilo se odnikud a přes všechen zmatek v táboře mělo velení, krvežíznivé velitele, schopné dosáhnout toho, co měli v plánu. Tohle nebyla nahodilá revolta. Kulp říkal velemág. Kdo je tu ještě? Ša'ik měla léta na to, aby vybudovala vojsko Apokalypsy, rozeslala své agenty a naplánovala tuto noc - i to, co přijde po ní. Věděli jsme, že se to děje. Laseen měla Pormqualovu hlavu narazit na kůl už dávno. Schopný velemág by tohle snadno rozdrtil.
"Dosii kim'aral!"
Z koryta na pevninské straně silnice se vynořily tři zahalené postavy. "Noc slávy!" odpověděl Kalous, aniž by zpomalil.
"Počkej, Dosine! Apokalypsa tě chce přijmout!" Jeden z mužů ukázal na tábor.
"Mám příbuzné v hissarském přístavu," opáčil historik. "Jedu si pro podíl na bohatství osvobození!" Kalous náhle zastavil a otočil koně. "Leda by Sedmá dobyla město zpátky - tohle jste mi chtěli říct?"
Mluvčí se zasmál. "Je rozdrcená. Zničená v postelích, Dosine! Hissar byl osvobozen od mezlanské kletby!"
"Tak to jedu!" Kalous znovu pobídl koně. Zpočátku zadržel dech, ale domorodci ho nechali odjet. Sedmá je pryč? Sjíždí teď i Coltain po klouzavé posteli? Tomu bylo těžké uvěřit, nicméně to mohla být pravda. Útok byl očividně náhlý, podpořený vysokou magií - a já právě tuhle noc odtáhl Kulpa pryč, mistr Kápě proklej moje kosti. Přese všechny životy v sobě byl Sormo E'nath pořád ještě chlapec, jeho tělo mohlo těžko čelit takové výzvě. Možná jsme několika nepřátelským mágům dali jednu do nosu. Čekat či doufat v něco víc by nebylo spravedlivé. Určitě bojovali tvrdě, jeden každý z nich. Za Hissar určitě zaplatili vysokou cenu. Přesto se Kalous musel přesvědčit na vlastní oči. Říšský historik nemohl udělat nic jiného. Navíc mohl projet mezi nepřáteli, a to byla výjimečná příležitost. Na nebezpečí nezáleží. Posbírá všechny informace, na které narazí, neboť předvídal, že se sem vrátí malazské trestné oddíly, které budou jeho vědomosti moci využít. Jinými slovy špeh. Tolik k objektivitě, Kalousi. Pohled na malazské vojáky pomalu klouzající po oštěpech stačil zničit jeho nestrannost.
V rybářské vísce půl míle za ním vzplála magie. Kalous zaváhal, ale pak jel dál. Kulp určitě přežije, a podle toho, jak vypadala ta pobřežní stráž, tak měl na své straně veterány. Mág už dřív čelil mocným kouzlům - před těmi, jimž nedokáže uniknout, uteče. Kalous přestal vojákovat už dávno, v současnosti byl spíš překážkou než příspěvkem - lépe jim bude bez něj. Co ale udělá Kulp teď? Pokud ze Sedmé někdo přežije, tak místo kádrového mága bylo u nich. Co se tedy stane s Heborikem? No, já pro toho starého bezrukého holomka udělal, co se dalo. Fener tě ostříhá, staříku.
Na silnici nebyli žádní uprchlíci. Fanatického volání do zbraně zřejmě uposlechli úplně všichni - všichni se prohlásili za

vojáky Drydžhny. Stařeny, rybářky, děti, zbožní dědové. Nicméně Kalous čekal, že najde nějaké Malažany nebo aspoň stopy po tom, že tudy prošli, scény, kde neblaze skončil jejich pokus o útěk. Místo toho se před ním táhla vyvýšená vojenská silnice, holá a ve stříbřitém měsíčním světle přízračná.
Proti záři vzdáleného Hissaru se objevily pouštní kápové můry, s rozpětím křídel na dvě dlaně, vířící a poletující sem a tam jako vločky popela. Tyto můry byly mrchožravé a stále víc jich mířilo stejným směrem jako Kalous. Noc ve chvilce ožila tichým, strašidelným hmyzem, míhajícím se všude kolem historika. Kalous se snažil potlačit mrazivou hrůzu. "Zvěstovatelů smrti je na světě mnoho a nejrůznějšího druhu." Zamračil se a snažil se vzpomenout si, kde tato slova slyšel. Nejspíš v jednom z bezpočtu žalozpěvů k mistru Kápě, které odzpívali kněží během období hniloby v Untě.
V šeru se objevily první chatrče před městem, úzký shluk přístřešků a chýší, přilepených na římse nad pláží. Ve vzduchu byl cítit kouř ze spáleného omalovaného dřeva a hořící látky. Pach zničeného města, pach hněvu a slepé nenávisti. Kalous to vše dobře znal a díky tomu se cítil starý.
Přes cestu před ním přeběhly dvě děti a vrhly se mezi chatrče. Jedno vyprsklo šíleným smíchem, příliš vědoucím na někoho tak mladého. Historik kolem nich projel a naskakovala mu husí kůže. Ohromilo ho, že se bojí - strach z dětí? Dědo, sem tedy nepatříš.
Nad úžinou nalevo se blýskalo. Kápové můry se hnaly do města a mizely v převalujících se mračnech kouře. Kalous zastavil koně. Tady se pobřežní silnice větvila, hlavní větev vedla přímo na hlavní městskou ulici, druhá silnice uhýbala doprava a vedla do Malazských kasáren. Historik se rozhlížel kolem. Půl míle nad kasárnami stoupaly k nebi sloupy černého dýmu, které až ve výšce chytal pouštní vítr a odháněl je k moři.
Povraždění v postelích? Náhle ta možnost vypadala až příliš skutečná. Napravo ve stínech vycházejícího slunce hořelo město Hissar. Trámy se rozpadaly, vepřovicové stěny bortily, tesaný kámen ve spalujícím žáru pukal. Celou oblast jako smrtící, trpký závoj halil kouř. Ze středu města se občas ozval výkřik. Bylo jasné, že ničivá zuřivost vzpoury se obrátila do sebe. Svoboda byla získána za cenu všeho.
Historik dorazil k udusanému prostranství, kde tábořívali obchodníci - kde se zaklínačem Sormem viděl zjevení. Tábor byl opuštěn v chvatu, možná jen před pár hodinami. Nyní se zbylými troskami probírala smečka psů z města. Naproti a na druhé straně Falah'dské silnice se zvedala hradba Malazských kasáren. Kalous koně přibrzdil do kroku, pak ho zastavil. Těch několik kusů zdi z vyběleného kamene, co ještě stálo, bylo očazených. Kouzla, jež na hradbu zaútočila, ji na čtyřech místech prorazila, alespoň pokud viděl, a všechny průlomy byly dost široké, aby tamtudy prošla falanga. V průlomech mezi popadanými kameny ležela těla. Žádný z mrtvých nebyl ve zbroji a mezi zbraněmi, jež tu byly roztroušené, byly stařičké píky i řeznické sekery. Sedmá bojovala tvrdě, vojáci se útočníkům postavili v každém průlomu. Tváří v tvář surovým čárům vojáci útočníky sráželi po tuctech. Nikoho nezastihli v posteli. Historik pocítil pramínek naděje.
Podíval se na silnici, kde dlážděnou cestu lemovaly ořešáky. Tady, kousek od vnitřní městské brány, došlo k jezdeckému výpadu. Mezi tucty hissarských těl leželi dva koně, ale nebyli tu vidět žádní kopiníci. Buď měli tolik štěstí, že při útoku nikoho neztratili, nebo měli čas své pobité a raněné druhy odtáhnout. Byla tu vidět pevná ruka. Coltainf Bultf
Na celé ulici nebylo vidět živé duše. Jestli bitva pokračovala, přesunula se někam dál. Kalous sesedl a zamířil k jednomu z průlomů v hradbě. Přelézal suť a vyhýbal se kamenům kluzkým krví. Všiml si, že většinu útočníků zabily šipky z kuše. Mnoho těl díky krátkým střelám připomínalo jehelníčky. Vzdálenost byla ničivě krátká, účinek smrtelný. Zuřivý, neorganizovaný útok davu špatně vyzbrojených Hissařanů neměl proti takové soustředěné palbě šanci. Za popadanými kameny neležela žádná těla.
Cvičiště u kasáren bylo prázdné. Tu a tam byly zbudovány valy, takže v případě proražení hradeb mohli obránci zahájit smrtonosnou křížovou palbu - ale nebylo tu ani stopy po tom, že k něčemu takovému došlo.
Historik se dostal za pobořenou hradbu. Malazské velitelství a kasárna byly vypálené do základů. Kalouse napadlo, jestli to snad Sedmá neudělala sama. Aby dali všem jasně najevo, že Coltain se nehodlá schovávat za zdmi, Sedmá a Záchlumčané vypochodovali ve spořádané formaci. Jak se jim dařilo?
Kalous se obrátil k čekajícímu koni. Ze sedla pak uviděl další kouř, valící se z Malazské palácové čtvrti. Svítání přineslo zvláštní klid. Takhle prázdné a vylidněné město působilo neskutečným dojmem, jako by těla ležící v ulicích byli jen strašáci, kteří tu zůstali po dožínkové slavnosti. Kápové můry je však našly, zcela je pokryly a při krmení pomalu mávaly velkými křídly.
Když Kalous zamířil k malazským palácům, z dálky občas zaslechl slabý jek, štěkání psů a hýkání mul. Hukot ohně sílil a slábl, jako vlny ženoucí se proti útesům, přinášející závany horkého vzduchu, který syčel a šustil v odpadcích v bočních uličkách.
Padesát kroků před Palácovou čtvrtí Kalous narazil na první skutečná jatka. Hissarští vzbouřenci zaútočili na Malazskou čtvrť náhle a zuřivě, pravděpodobně ve chvíli, kdy jiný oddíl zadržel Sedmou v kasárnách. Kupecké a šlechtické domy vyslaly své soukromé stráže v zoufalé snaze o obranu, ale bojovníků bylo příliš málo a nebyli organizovaní, takže je povstalci rychle a surově vyřídili. Dav se prohnal čtvrtí, vyvracel brány paláců a širokou ulicí vlekl malazské obyvatele.
Zatímco si jeho kůň pečlivě vybíral cestu, Kalous viděl, že tady propuklo skutečné šílenství. Muže rozpárali, vytáhli jim střeva a omotali je kolem žen - manželek, matek, tet a sester - které nejdřív znásilnili, než je uškrtili na vnitřnostech. Historik viděl děti s rozraženými lebkami, nemluvňata naražená na špízy pouličních prodavačů tapu. Mnoho mladých dívek však útočníci odvlekli, když mířili hlouběji do čtvrti. A jejich osud byl mnohem horší než ten, jenž postihl jejich příbuzné. Kalous to vše sledoval s rostoucí otupělostí. Strašlivá bolest, která tu byla vypuštěna, jako by zůstala svinutá ve vzduchu, napružená, připravená zmocnit se jeho zdravého rozumu. Jeho duše se v sebeobraně stahovala stále hlouběji. Zůstala mu však schopnost pozorovat, byť úplně oddělená od pocitů - uvolnění přijde později, to dobře

věděl, roztřesené údy, noční můry, pomalá oběť jeho víře.
Čekaje, že uvidí víc podobných věcí, pokračoval v jízdě k prvnímu náměstí čtvrti. Ale to, co uviděl, jím otřáslo. Na náměstí byli hissarští vzbouřenci přepadeni ze zálohy a povražděni po tuctech. Vojáci si použité šípy zase vyzvedli, ale nějaké roztříštěné dříky zůstaly. Historik sesedl a jeden zvedl. Záchlumský. Usoudil, že dokáže dát dohromady, co se tu udalo. Vzbouřenci oblehli kasárna. Ať už Hissařanům velel kdokoliv, hodlal Coltainovi a jeho mužům zabránit v útoku ve městě, a pokud se dalo soudit ze síly kouzel, hodlal malazskou armádu vyhladit docela. V tom velitel zcela jasně neuspěl. Záchlumčané se seřadili, prorazili obklíčením a vyrazili rovnou do Palácové čtvrti - kde, jak dobře věděli, začne plánované vraždění. Bylo příliš pozdě, aby zabránili prvnímu útoku u bran, a tak uhnuli, objeli rozzuřený dav a na náměstí připravili léčku. Hissařané, v žízni po další krvi, se hnali bezhlavě dál a zamířili na náměstí, aniž by prve vyslali zvědy. Záchlumčané je pobili všechny. Nebezpečí odvety nehrozilo, takže si mohli v klidu vyzvednout šípy. Museli uzavřít únikové cesty a pak chladnokrevně povraždit všechny Hissařany na náměstí do posledního.
Při zvuku kroků se Kalous otočil. Od brány za ním se blížila tlupa povstalců. Všichni byli ozbrojení, v rukou píky, tulvary u pasu. Pod rudými telaban, jež měli na sobě, se leskly kroužkové vesty. Na hlavách měli špičaté bronzové přilby městské hlídky.
"Strašlivé vraždění!" zakvílel Kalous se širokým dosinským přízvukem. "Musí být pomstěno!"
Seržant vedoucí oddíl si historika ostražitě prohlížel. "Máš na sobě pouštní prach," poznamenal.
"Ano, přijel jsem od velemágových oddílů na severu. Můj synovec bydlel v přístavní čtvrti. Snažím se ho najít -"
"Jestli ještě žije, starče, tak pochoduje s Reloem."
"Vyhnali jsme Mezly z města," řekl jiný voják. "Byli v menšině, vážně ranění a obtížení deseti tisíci uprchlíky -"
"Ticho, Geburahu!" štěkl seržant a přivřené oči upřel na Kalouse. "My teď jdeme za Reloem. Pojď s námi. Každému Hissařanovi se dostane požehnání, když se připojí ke konečnému vyvraždění Mezlů."
Odvody. Není divu, že tu nikdo není. Všichni jsou ve svatém vojsku, ať se jim to líbí nebo ne. Historik kývl. "Půjdu. Přísahal jsem, že budu chránit synovcův život, víte…"
"Přísaha zbavit Sedmiměstí Mezlů je důležitější," zavrčel seržant. "Drydžhna si žádá tvou duši, Dosine. Apokalypsa přišla - po celé zemi se sbírají vojska a všichni musejí poslechnout její volání."
"Včera v noci jsem prolil krev jednoho z mezlanské pobřežní stráže - tehdy jsem plnil přísahu, Hissařane." Jeho tón mladého seržanta varoval. Úctu ke starším, dítě.
Muž historikovi odpověděl kývnutím.
Kalous vedl koně za sebou a doprovodil oddíl Palácovou čtvrtí. Vojsko Kamista Reloeho, jak mu vysvětlil seržant, táhlo plání jihozápadně od města. Spojení s nenáviděnými Mezly obstarávaly tři odhanské kmeny, sužovaly zástup uprchlíků a těch pár vojáků, kteří se je snažili chránit. Mezlové se pokoušeli dostat do Sialku, dalšího pobřežního města dvacet líg jižně od Hissaru. Ti hlupáci však nevědí, dodával seržant s ponurým úsměvem, že Sialk padl také, a v této chvíli ženou tisíce mezlanských šlechticů s jejich rodinami po severní silnici. Mezlanského velitele čeká dvojnásobný počet občanů, které přísahal ochraňovat. Kamist Reloe pak vojsko obklíčí, maje sedmkrát víc bojovníků, a všechny pobije. Bitva by měla proběhnout do tří dnů.
Kalous celou dobu pochvalně bručel, přitom však horečnatě uvažoval. Kamist Reloe byl velemág, jehož měla před deseti lety zabít na Raraku ša'ik, když se střetli kvůli tomu, kdo povede Apokalypsu. Nyní bylo zřejmé, že ša'ik, místo aby soupeře zabila, získala jeho věrnost. Náznak vražedného soupeření, krvavých sporů a osobních střetů jí dobře posloužil, aby Malažany přesvědčila, že její věc je oslabována zevnitř. Všechno lež. Byli jsme oklamáni a teď za to platíme.
"Mezlanské vojsko je velká šelma," řekl seržant, když se dostali na kraj města, "jíž z mnoha ran crčí krev. Šelma klopýtá dál, oslepená bolestí. Za tři dny, Dosine, šelma padne."
Historik zamyšleně kývl a vzpomínal na každoroční hony na kance v lesích severního Quon Tali. Jeden stopař mu prozradil, že většina lovců, již byli při takových lovech zabiti, potkala smrt až poté, co byl kanec smrtelně raněn. Nečekané, poslední vzepětí sil, které jako by popíralo, že zvíře již patří mistru Kápě. Brzké vítězství zřejmě lovce zbavovalo opatrnosti. Něco z té přehnané sebedůvěry teď Kalous slyšel i ve vzbouřencových slovech. Šelma krvácela, ale ještě zdaleka nebyla mrtvá.
Jak pokračovali k jihu, po obloze stoupalo slunce.

Podlaha místnosti se svažovala do středu jako mísa a válely se tu husté chuchvalce prachu. Místnost se nacházela zhruba třetinu lígy hluboko ve skále, hrubě otesané stěny byly popraskané jako sklo a od klenutého stropu dolů se táhly pukliny. Uprostřed místnosti ležel na boku rybářský člun a plachta na stěžni visela jako tlející pavučina. Suchý a horký vzduch vyhnal ze spojů kolíčky, takže se prkna vlastní vahou zkroutila a rozložila.
"Žádné překvapení," prohodil Mappo ode dveří.
Icarium lehce nazvedl ret a prošel kolem Trella k plavidlu. "Pět let? Déle ne - ještě cítím slanou vodu. Poznáváš model?"
"Spílám si, že jsem se o tyhle věci nezajímal," povzdechl si Mappo. "Něco takového jsem měl vážně čekat - na co jsem to jenom myslel?"
"Myslím," začal Icarium pomalu a položil ruku na příď člunu, "že Iskaral Pust chtěl, abychom tohle našli."
"Já myslel, že jsme měli hledat koště," mumlal Trell.
"Koště se nepochybně objeví ve vhodné chvíli. Neměli jsme ocenit cíl pátrání, nýbrž cestu k němu."
Mappo při pohledu na přítele podezíravě přimhouřil oči a pak v pochvalném úsměvu předvedl špičáky. "Tak je to vždycky, ne?" Následoval Jhaga do místnosti a rozšířil chřípí. "Já žádnou slanou vodu necítím."
"Asi jsem přeháněl."
"Ale souhlasím, že to nevypadá, jako by to tu leželo pár století. Co s tím máme dělat, Icarie? Rybářský člun v místnosti

v útesu na poušti třicet líg ode všeho, co je větší než studánka. Velekněz nám předhodil záhadu."
"Pravda."
"Ty ten styl poznáváš?"
"Žel, o vodních plavidlech a ostatních věcech z moře nevím tolik jako ty, Mappo. Obávám se, že jsem očekávání Iskarala Pusta již zklamal."
Trell zabručel a díval se, jak Icarium začíná zkoumat člun.
"Jsou tu sítě, zkušeně spletené. Pár svraštělých věcí, kdysi to možná byly ryby… á!" Jhag se sklonil, dřevo zachřestilo, a když se narovnal a otočil se k Mappovi, držel v rukou velekněžovo koště.
"Budem tu teď zametat?"
"Naším úkolem je, myslím, vrátit to právoplatnému majiteli."
"Člun, nebo koště?"
Icarium zvedl obočí. "Tak to je vskutku zajímavá otázka, příteli."
Mappo se chvíli mračil, pak pokrčil rameny. Pokud na jeho otázce bylo něco chytrého, tak to bylo čistě náhodou. Trell byl rozčilený. Byl příliš dlouho v podzemí, příliš dlouho nečinný a vydaný napospas rozmarům šílence. Dalo mu práci přinutit mozek, aby se této záhadě věnoval, a skutečně měl vztek, že to vůbec musí dělat. Po delší době si povzdechl.
"Toto plavidlo a námořníka smetl stín, oba je sebral a přenesl sem. Byl to Pustův člun? Podle mě mu v žilách nekoluje zrovna rybářská krev. Neslyšel jsem od něj jedinou přístavní nadávku, žádné slané přirovnání ani kousavé kázání."
"Takže to není plavidlo Iskarala Pusta."
"Ne. Takže zbývá…"
"No, buď mula, nebo Sluha."
Mappo kývl a pohladil si štětinatou bradu. "Mula ve člunu, co tahá sítě mělčinami, by byla nepochybně dost zajímavá, aby přitáhla pozornost nějakého boha, dost na to, aby si sehnal ještě jednu kvůli potomstvu."
"Á, ale jakou by měl ten obrázek cenu, kdyby ho nedoplnilo jezero či rybník? Ne, myslím, že mulu musíme vyloučit. Toto plavidlo náleží Sluhovi. Vzpomeň, jak obratně šplhá -"
"Vzpomeň si na tu děsnou polívku -"
"To bylo špinavé prádlo, Mappo."
"No právě. Máš pravdu, Icarie. Sluha kdysi brázdil vodu v tomhle člunu."
"Takže jsme se shodli."
"Ano. Ten chudák si moc nepolepšil."
Icarium se otřásl a zvedl koště jako praporec. "Další otázky pro Iskarala Pusta. Vrátíme se tedy, Mappo?"

Tři hodiny nato dva unavení muži našli velekněze stínu, jak sedí u stolu v knihovně. Iskaral Pust se hrbil nad balíčkem draků. "Jdete pozdě," štěkl, aniž by zvedl hlavu. "Balíček lká divokou energií. Svět venku je v pohybu - vaše láska k nevědomosti není v těchto rozbouřených časech vhodná. Věnujte pozornost této věci, poutníci, nebo zůstaňte nevědomí na vlastní nebezpečí."
Mappo si znechuceně odfrkl a zamířil k polici, kde čekaly džbánky vína. Dokonce i Icaria velekněžova slova zřejmě zarazila, neboť pustil koště na zem a odtáhl si židli naproti Iskaralu Pustovi. Jak byl Jhag rozčilený, nevypadalo to na klidnou odpolední rozmluvu. Mappo nalil víno do dvou pohárů a vrátil se ke stolu.
Velekněz zvedl oběma rukama balíček, zavřel oči a tiše se pomodlil ke Stínupánovi. Začal vykládat karty do spirály, přičemž nejdřív položil kartu doprostřed.
"Obelisk!" vykvíkl a nervózně si poposedl. "Věděl jsem to! Minulost - přítomnost - budoucnost, tady a teď, když -"
"Pro mistra Kápě," vydechl Mappo.
Objevila se druhá karta, velekněz ji položil tak, že levým horním rohem překrývala dolní pravý roh první karty. "Špagát - Stínův patron asasínů, cha!" Pak rychle následovaly další karty a Iskaral Pust je odříkával, jako by byli ostatní slepí či neznalí. "Oponn, muž nahoře, štěstí, které tlačí, zlé štěstí, strašlivá smůla, nesprávný odhad, špatné okolnosti… Žezlo… Trůn… Královna dómu života… Přadlena dómu smrti… Voják dómu světla… Rytíř života, Kameník noci…"
Následoval tucet dalších karet, pak se velekněz narovnal s očima přivřenýma do škvírek a otevřenými ústy. "Obrození, zmrtvýchvstání bez průchodu branou mistra Kápě. Obrození…" Vzhlédl a setkal se s Icariovým pohledem. "Musíte se vydat na cestu. Brzy."
"Další pátrání?" zeptal se Jhag tak tiše, že se Mappovi poplašeně zježily všechny chlupy.
"Ano! Copak to nevidíš, hlupáku?"
"Co nevidím?" zašeptal Icarium.
Iskaral Pust očividně netušil, že jeho život visí na vlásku, a tak prudce zamával rukama nad kartami. "Je to přímo tady před tebou, pitomče! Jasné, jak jen to mohl pán stínu zařídit! Jak jsi dokázal přežít tak dlouho?" Velekněz se v rozčilení chytal za chomáčky bílých vlasů, které mu ještě zůstaly na hlavě, a škubal si za ně. Doslova poskakoval na místě.
"Obelisk! Copak to vážně nevidíš? Kameník, Přadlena, Žezlo, Královny a Rytíři, Králové a blázni!"
Icarium se pohnul jako blesk, oběma rukama popadl velekněze přes stůl za krk, zvedl ho do vzduchu a přitáhl si ho k sobě. Iskaral Pust chrčel, chabě kopal nohama a oči mu vylézaly z důlků.
"Příteli," ozval se Mappo varovně, neboť se bál, že se do toho bude muset vložit a vypáčit Icariovy ruce z krku oběti dřív, než napáchá nenapravitelné škody.
Jhag muže odhodil; vlastní hněv ho polekal. Zhluboka se nadechl. "Mluv jasně, knězi," řekl mírně.
Iskaral Pust se ještě chvíli kroutil na stole a shodil dřevěné karty na zem, pak znehybněl. "Musíte se vypravit dál," zachraptěl. "Do Svaté pouště!"
"Proč?"

"Proč? Proč? Ša'ik je mrtvá."

"Musíme dojít k závěru," poznamenal Mappo, "že tu charakterovou vadu, jak nikdy neodpovídá přímo, má vrozenou. Je to pro něj stejně přirozené jako dýchání."
Seděli v chrámové předsíni, kterou Trell dostal jako pokoj. Iskaral Pust zmizel chvíli po svém prohlášení a po Sluhovi jako by se slehla zem od chvíle, kdy se vrátili z jeskyně s rybářským člunem.
Icarium přikývl. "Mluvil o zmrtvýchvstání. Musíme to vzít v úvahu, protože náhlá smrt ša'ik zřejmě odporuje všem proroctvím, pokud ovšem ‚obrozeni" neznamená návrat od brány mistra Kápě."
"A Iskaral Pust čeká, že se tohoto znovuzrození zúčastníme? Jak snadno nás lapil do své šílené sítě. Já například jsem rád, že ta čarodějka je po smrti, a doufám, že tak i zůstane. Vzpoury jsou vždycky krvavé. Jestli její smrt zabrání povstání v téhle zemi, tak míchat se do toho by nás dostalo akorát do velkého nebezpečí."
"Bojíš se hněvu bohů?"
"Bojím se, že nás bez našeho vědomí využívají buď oni sami, nebo jejich sluhové, Icarie. Krev a zmatek jsou vínem a masem bohů - teda aspoň většiny z nich. Zvlášť těch, co se nejradši míchají do záležitostí smrtelníků. Já jim rozhodně nebudu pomáhat plnit jejich přání."
"Já také ne, příteli," řekl Jhag a s povzdechem vstal. "Nicméně bych takové vzkříšení rád viděl. Cí lest je tak mocná, aby vyrvala duši ze spárů mistra Kápě? Za každý obřad vzkříšení, o kterém jsem kdy slyšel, bylo nevyhnutelně nutné zaplatit vysokou cenu. I když se mistr Kápě duše vzdá, zajistí si, aby tou výměnou získal."
Mappo zavřel oči a mnul si široké zjizvené čelo. Příteli, co tu vůbec děláme? Vidím, jak jsi zoufalý, prohlížíš každou stezku v naději na zjevení. Kdybych k tobě mohl být upřímný, varoval bych tě před pravdou. "Tohle je stará zem," řekl tiše. "Netušíme, jaké síly byly vloženy do kamene, písku a hlíny. Jedno pokolení za druhým." Vzhlédl, náhle se cítil unavený. "Když jsme se toulali po kraji Raraku, Icarie, měl jsem pocit, jako bych šel po úzkém vlákně a k obzoru se táhly sítě. Starý svět jen spí, a já cítím, jak se neklidně vrtí - teď víc než dřív." Neprobuď toto místo, příteli, nebo ono probudí tebe.
"Nuže," řekl Icarium po delším přemýšlení, "půjdu za svou věcí. Doprovodíš mě, Trelle Mappo?"
Mappo, s očima upřenýma na zprohýbanou dlažbu, kývl.

Stěna písku se zvedala k okrové nebeské báni. Někde v tom žhavém vířícím šílenství byla Svatá poušť Raraku. Šumař, Kvítko a Apsalar seděli na zpěněných koních na hřebeni, odkud vedla stezka dolů do pustiny. Vedla asi tisíc kroků do Raraku a pak prostě zmizela.
Dolehl k nim vzdálený, syčivý řev.
"Soudím, že tohle není," ozval se Kvítko, "obvyklá bouřka."
Náladu měl pod psa od chvíle, kdy se ráno probudil a zjistil, že Moby opět zmizel. Tvoreček objevoval své divoké pudy a Šumař usoudil, že už ho víckrát neuvidí.
"Když jsem slyšel o Smršti," pokračoval darúnský zloděj po chvíli, "myslel jsem, že je to… no… obrazný. Asi stav věcí. Tak mi řekni, díváme se teď na opravdickou Smršť? Hněv bohyně?"
"Jak se v srdci něčeho takového může zrodit vzpoura?" podivila se Apsalar. "Pro každého by bylo výzvou v takové bouři jen otevřít oči, natož řídit celokontinentální povstání. Leda by to byla překážka a za ní byl klid."
"Vypadá to tak," souhlasil Kvítko.
Šumař zabručel. "Tak to nemáme na vybranou. Musíme tam."
Gralští lovci byli jen deset minut daleko a jeli na stejně uštvaných koních. Bylo jich nejméně dvacet, a vyhlídka, že se jim postaví, nebyla ani přes Apsalařiny bohem seslané schopnosti a sbírku moranthské munice v Šumařových brašnách zrovna lákavá.
Sapér se podíval na své společníky. Tváře měli spálené sluncem a ošlehané větrem, takže se jim v koutcích očí objevily bílé vrásky. Rozpukané rty vypadaly jako rovné čáry rámované hlubšími vráskami. Měli hlad a žízeň a únavou se kymáceli v sedlech - a on sám na tom také nebyl právě nejlépe a dobře to věděl. Horší bylo, že už nebyl nejmladší.
Pamatuj, Raraku si tě už jednou poznačila. Kdysi dávno. Víš, co tě tam čeká.
Druzí dva zřejmě vycítili, proč Šumař váhá, a čekali skoro uctivě, i když se na stezce za nimi ozval dusot kopyt.
Konečně promluvila Apsalar. "Ráda bych věděla víc… o této poušti. Její moc…"
"Dozvíš se to," zavrčel Šumař. "Zakrejte si obličeje. Jedeme přivítat Smršť."

Písečná bouře se jich zmocnila, bylo to jako objetí. Vířící písek jako by měl vědomí, nelítostně sahal za záhyby jejich telaban a kůži jim drásaly tisíce drsných prstů. Uši jim naplnil řev. Raraku se probudila. Když Šumař pustinou projížděl naposledy, cítil jen jakýsi neklid vespod, přízračný příslib nočních můr pod povrchem, ale to vše se nyní uvolnilo a jásalo nad nově nabytou svobodou. Koně se se sklopenými hlavami ploužili dál, jak do nich bušily zbloudilé závany větru. Země pod nohama byla jen udusanou hlínou a kamením - kdysi jemný bílý písek, jenž ji pokrýval, nyní zpíval ve vzduchu, a s ním zmizela i trpělivá, vše halící staletí. Všichni sesedli, zakryli koním hlavy a vedli je dál pěšky.
Pod nohama se jim objevily kosti. Rezavějící kusy zbroje, kola válečných vozů, zbytky koňských a velbloudích postrojů, cáry kožené výstroje, hromádky základních kamenů zdí - co bývalo beztvarou pouští nyní ukazovalo své kosti, a bylo jich tu tolik, až Šumař žasl. Nemohl nikam šlápnout, aby mu něco nekřuplo pod nohou.
Náhle jim zahradil cestu vysoký, kameny lemovaný násep. Byl šikmý a sahal jim hodný kus nad hlavu. Šumař se zastavil, pak popadl otěže svého koně a začal šplhat. Škrábali se a klopýtali nahoru, až se konečně dostali na silnici. Dlažební kameny byly dokonale přitesané a zasazené tak, že mezi nimi byly vidět jen tenounké mezery. Šumař si užasle dřepl, zkoumal povrch silnice a snažil se soustředit - což mu ztěžoval písek, který vítr občas navál na kameny. Stáří

silnice se určit nedalo. I pod pískem by na kameni mělo být vidět nějaké opotřebení, ale žádné nenašel. Navíc stavba byla provedena mnohem zručněji, než nač by se sedmiměsttští kameníci zatím vzmohli. Silnice se táhla rovně jako když střelí, kam až oko dohlédlo. Vypadala jako obrovský vlnolam, který nedokázala prorazit ani tato kouzelná bouře.
Naklonil se k němu Kvítko. "Myslel jsem, že na Raraku nejsou žádný cesty," křikl přes pronikavé kvílení bouře.
Sapér jen kroutil hlavou, nedokázal to vysvětlit.
"Půjdeme po ní?" zeptal se Kvítko. "Vítr tady nahoře není tak hrozný -"
Pokud mohl Šumař soudit, silnice mířila k jihozápadu hluboko do srdce Raraku. Severovýchodním směrem by měla po deseti lígách skončit v Pan'potsunské pahorkatině - tam by se dostali do kopců asi pět líg jižně od místa, kde je opustili. Moc by si tím nepomohli. Srdce Raraku. Prý je tam oáza. Kde táboří ša'ik a její odpadlíci. Jak daleko je ta oáza? Dá se cestou k ní někde najít voda? Silnice, která vede přes poušť, byla určitě postavena tak, aby vedla kolem zdrojů vody. Jinak by to bylo šílenství, a stavitelé této silnice očividně byli příliš dobří, jistě to nebyli žádní hlupáci. Tremorlor… Dají li bohové, dovede nás tahle silnice k bájný bráně. Raraku má srdce, říkal Rychlej Ben. Tremorlor, azathský dům.
Šumař nasedl na koně. "Pojedem po ní," křikl na své společníky a ukázal k jihu.
Nikdo si nestěžoval a Šumař si uvědomil, že se jeho velení podvolují jen proto, že v této zemi jsou docela ztraceni. Byli na něm plně závislí. Pro mistra Kápě, oni si myslí, že vím, co dělám. Neměl bych jim říct, že plán najít Tremorlor je založenej jen na mý víře, že to bájný místo doopravdy existuje? A že domněnky Rychlýho Bena jsou správný, i když odmítal vysvětlit, proč si je tak jistej? Mám jim povědět, že tady nejspíš umřou - jestli ne žízní, tak v rukách fanatickejch stoupenců ša'ik?
"Šume!" křikl Kvítko a ukázal na silnici. Sapér se otočil a viděl, že jen asi padesát kroků od nich se na silnici dostala hrstka gralských válečníků. Lovci se rozdělili do menších oddílů a kouzelné bouře si nevšímali stejně jako Šumař a jeho druzi. Vzápětí zahlédli svou kořist, a když otočili koně na rovném povrchu, vyrazili válečný pokřik.
"Utečeme?" zeptala se Apsalar.
Gralové už nasedli a nyní vyndávali kopí.
"Vypadá to, že na hovory nemaj náladu," zamumlal sapér a hlasitěji dodal: "Nechtě je mně! Vy dva jeďte dál!"
"A k čemu?" Kvítko zase sesedl. "Jaký by to mělo smysl."
Apsalar ho následovala, popošla blíž k Sumovi a podívala se mu do očí. "Když budeš mrtvý, jakou budeme mít naději, že na poušti přežijeme?"
Asi stejně mizivou, jako když vás povedu. Potlačil nutkání to vyslovit nahlas, v odpověď jen pokrčil rameny a vytáhl kuši. "Hodlám to zkrátit," prohlásil a nasadil do drážky svítivku. Gralové se seřadili, sklonili kopí a pobídli koně do cvalu. Šumaři, proti jeho vůli, pukalo kvůli gralským koním srdce, přesto však zamířil a vystřelil. Šipka zasáhla silnici tři kroky před útočícími divochy. Výbuch byl ohlušující, plamen smetl písek nesený vzduchem a shodil útočníky z koní, jako by to byla božská ruka. Vytryskla krev. Vítr plameny ve chvilce uhasil a odnesl kouř, takže zůstala jen svíjející se těla.
Nesmyslný pronásledování a teď nesmyslná smrt. Nejsem Grál. Vyvolal by tuhle nelítostnou honičku i takovej zločin, jakým je vydávat se za jednoho z nich? Kéž bych se vás na to mohl zeptat, válečníci.
"I když nás už dvakrát zachránila," ozval se Kvítko, "je ta moranthská munice strašná, Šumaři."
Sapér jen mlčky nasadil další střelu, přetáhl kožené poutko přes kostěnou spoušť, aby ji zajistil, a pak si těžkou zbraň pověsil přes rameno, vyškrábal se do sedla, jednou rukou uchopil otěže a otočil se na své druhy. "Dávejte bacha," řekl. "Na další oddíl bychom mohli narazit bez varování. Jestli na to dojde, snažte se prorazit."
Pobídl koně do kroku. Vítr mu v uších zněl jako smích, jako by se v něm nesla radost z nesmyslného násilí, jako by dychtil po dalším. Smršť se probudila - tato bohyně je vyšinutá, zmítá jí šílenství - kdo ji dokáže zastavit? Šumař upíral přimhouřené oči na silnici, beztvaré kameny ztrácející se v dálce v bezedné okrové tlamě. V nicotě.
Šumař zaklel a zahnal zoufalství, které se ho zmocňovalo. Budou muset najít Tremorlor dřív, než je Smršť spolkne celé.

Aptorian byla tmavším stínem třicet kroků po Kalamově levici a pískem vířícím ve vzduchu se pohybovala bez obtíží. Asasín byl za bouři vděčný - pokaždé, když svou nechtěnou společnici spatřil jasně, drásalo mu to nervy. Už se s démony setkal, na bojištích i ve válkou zmítaných ulicích. Často je do pranice vysílali malazští mágové, takže byli jakýmis takýmis spojenci, třebaže vůli svých pánů plnili s nezájmem ke všemu ostatnímu. Při naštěstí vzácnějších příležitostech se ocitl tváří v tvář démonu, jehož vypustil nepřítel. V takových chvílích se staral pouze o přežití, a přežití znamenalo útěk. Démoni byli z masa a kostí, to bylo jisté - kdysi viděl dost vnitřností jednoho z nich poté, co ho na kusy roztrhala Křovákova šipka se svítivkou, aby ho ta nevítaná vzpomínka občas strašila - ale jenom hlupák by se snažil čelit chladnému vzteku a cílevědomosti démona.
V bitvě umírají jen dva druhy lidí, řekl jednou Šumař, hlupáci a ti, co maj smůlu. Bojovat s démonem bylo jak nešťastné, tak hloupé.
Přesto Kalamovi Aptorian vadila, jako když železné ostří přejíždí po žule. Stačilo, aby se na ni chvíli díval, a udělalo se mu nevolno. Na daru ša'ik nebylo nic příjemného. Daru… nebo špehovi. Vypustila Smršť a teď ji řídí bohyně, jako by byla přímo posedlá. To knot vděčnosti zaručeně přistřihne. Kromě toho ani Drydžhna by tak ochotně nepověřila aptorianského démona úkolem tak přízemním, jako bylo dělat doprovod. Tudíž, přítelkyně Apt, ti nemůžu věřit.
Posledních pár dnů se jí snažil zbavit, hodinu před úsvitem se vytratil z tábora a vrhl se do nejhustších oblaků vířícího písku. Útěk byl beznadějný - démonka překonávala každé pozemské zvíře rychlostí i výdrží, a prese všechnu jeho snahu se jej Apt držela jako dobře vycvičený pes - i když se naštěstí držela opodál.
Vítr s vše pohlcujícím vztekem útočil na kamenité kopce a vymetal všechny díry a štěrbiny, jako by chtěl ven dostat písek až do posledního zrníčka. Hladké homole vybělenéhо vápence, lemující po obou stranách mělké údolí, jímž projížděl, jako by mu stárly před očima, odhalovaly bezpočet vrásek a jizev.

Pan'potsunskou pahorkatinu opustil před šesti dny, přejel nezřetelnou hranici do dalšího zubatého horského hřebene zvaného Anibáj. Oblast tak daleko na jihu Raraku znal méně. Občas sem zavítal, když sledoval udržované kupecké stezky, procházející východním okrajem pohoří. V Anibáji nesídlily žádné kmeny, třebaže se povídalo o skrytých klášterech.
Včera v noci se z Raraku vyvalila Smršť, přílivová vlna kouzel, jež zakryla hvězdy, a Kalamem otřásla i přes to, že její příchod očekával. Drydžhna se probudila s hladem dost silným, aby se asasín vyděsil. Bál se, že bude litovat své úlohy, a pokaždé, když uviděl Apt, jeho strach se jenom prohloubil. Pro Kalama byla Anibáj zcela bez života, nespatřil žádné stopy po obydlích, ať už skrytých či ne. Občas potkal trosky nějaké pevnosti, které ukazovaly na živější minulost, ale to bylo vše. Jestli se v této pustině ukrývali asketičtí mniši a jeptišky, tak je požehnání jejich božstev ukrývalo před očima smrtelníků.
A přesto, jak se tak asasín choulil v sedle a vítr ho bušil do zad, nemohl setřást pocit, že ho někdo sleduje. Ten pocit měl posledních šest hodin. Někdo tu byl - člověk nebo zvíře - mimo jeho dohled, sledoval ho a nějak se mu dokázal udržet na stopě. Věděl, že jeho pach i pach jeho koně žene vítr dopředu a deset kroků od něj už ho jistě rozvál. Ani jeho kůň nezanechával stopy, které by vydržely déle než pár vteřin. Pokud lovec neměl lepší zrak než asasín - což Kalam nepovažoval za pravděpodobné - musel se držet těsně z jeho dohledu, tak jediné vysvětlení, které zbývalo… Cáry a kouzla mistra Kápě. To poslední, co potřebuju.
Znovu se zlobně zamračil doleva a rozeznal obrovskou Apt, jež s ním udržovala krok tím svým zvláštním mechanickým pohybem. Démonka se netvářila nijak poplašeně - i když, jak se to pozná? - ale místo aby to Kalama uklidnilo, ještě víc ho to rozrušilo, začínal mít podezření, že ho už nemá dál chránit.
Náhle vítr utichl, hluk se ztišil do šepotu usazujícího se písku. Kalam překvapeně zabručel, zastavil koně a ohlédl se přes rameno. Okraj bouře tvořila vlnící se stěna stojící na místě pět kroků za ním. Padal z ní písek a podél mírně vybouleného okraje, táhnoucího se až k obzoru na východě i na západě, se tvořily zoubkované duny. Obloha nad asasínem zesvětlela do odstínu leštěné mědi a slunce, do jehož západu zbývala dobrá hodinka, mělo barvu tepaného zlata. Asasín pobídl koně, ale po několika krocích ho zase zastavil. Apt se z bouře nevynořila. Kalam se roztřásl strachy a sáhl po kuši, kterou měl pověšenou na sedlové hrušce.
Koně se náhle zmocnila panika a začal jančit, zvedal hlavu a uši tiskl k lebce. Vzduchem se nesla silná, pronikavá vůně. Kalam se skulil ze sedla ve chvíli, kdy nad ním cosi proletělo. Pustil nenabitou kuši, a jakmile ramenem dopadl na měkký písek a hybná síla ho přenesla do kotoulu a na nohy, vytáhl oba dlouhé nože. Útočníkovi - neobyčejně velkému pouštnímu vlkovi - se nepodařilo uhnout pohybujícímu se koni, takže se nyní škrábal přes sedlo a na Kalama upíral jantarové oči.
Asasín skočil a bodl úzkou čepelí, již držel v pravé ruce. Zleva ho napadl další vlk, kroutící se masa pevných svalů a cvakajících čelistí, který ho srazil na zem. Levou ruku měl uvězněnou pod vlkovým tělem. Do kroužků na rameni se mu zahryzly dlouhé tesáky. Kroužky praskaly a zuby se zarývaly stále hlouběji, až se mu dostaly do masa. Kalam se natáhl a vrazil zvířeti pravý nůž vysoko do boku. Čepel vklouzla pod páteř těsně před kyčelním kloubem. Vlk pustil jeho rameno, stočil se a odtáhl se od něj. Jak se asasín snažil uvolnit nůž, poznal, že čepel uvízla v kosti. Arenská ocel se ohnula a praskla. Vlk zavyl bolestí a odskočil. Nahrbený se otáčel, jako by honil vlastní ocas ve snaze dostat do zubů vyčnívající úlomek čepele. Kalam vstal a plival písek. Jak se kůň divoce vzpínal, shodil prvního vlka na zem, přičemž ho pořádně nakopl do hlavy. Šelma stála o pár kroků dál a z čenichu jí tekla krev.
Byli tu další, někde za stěnou písku, jejich vrčení, vytí a prskání tlumil vítr. S něčím bojovali, to bylo zřejmé. Kalam si vzpomněl, jak ša'ik říkala, že před pár týdny Aptorian napadl d'ivers - marně. Zdálo se, že se tvaroměnič pokouší opominutí napravit.
Asasín viděl, jak jeho kůň uhání k jihu a cestou vyhazuje. Otočil se k vlkům, ale oba byli pryč a zpět do bouře vedly dvě krvavé stopy. Všechny zvuky boje ze Smrště ustaly. Vzápětí se na dohled vyšourala Apt. Po bocích jí stékala tmavá krev a další jí kapala z tenkých špičáků, díky čemuž byl její škleb ještě příšernější. Otočila protaženou hlavu a upřela na Kalama černé, vědoucí oko.
Kalam se zamračil. "Riskuju už tak dost i bez té tvé zatracené krevní msty, Apt."
Démonka cvakla zuby a rozeklaným jazykem si olízla krev ze zubů. Kalam viděl, že se chvěje - některé rány na jejím krku vypadaly hluboké.
S povzdechem řekl: "Na ošetření budeš muset počkat, než najdu svýho koně." Sundal od pasu čutoru. "Ale aspoň ti ty rány vyčistím." Popošel blíž.
Démonka ucukla a hrozivě naklonila hlavu.
Kalam se zastavil. "Tak teda ne." Zamračil se. Na démonce bylo cosi zvláštního, stála na obnaženém kusu podložní skály, obracela hlavu sem a tam a větřila. Asasín se zamračil ještě víc. Něco… nakonec si povzdechl a podíval se na zlomený nůž, který ještě držel. Tyto nože nosil skoro celý svůj dospělý život, jako zrcadlo dvojí věrnosti. Kterou z nich jsem teď ztratil?
Vytřepal prach z telaby, zvedl kuši, pověsil si ji na rameno a zamířil k jihu po stezce vedoucí ke vzdálené pánvi. Apt se k němu připojila, nyní šla blíž, věšela hlavu a přední nohou vyhazovala obláčky prachu, jenž v hasnoucím slunci růžově zářil.

KAPITOLA SEDM
Smrt bude mým mostem

Toblakajské pořekadlo

N
a pláni jižně od Hissaru, kam až oko dohlédlo, ležely roztroušené hořící vozy, těla koní, volů, mul, mužů, žen a dětí, kusy nábytku, šatstva a vybavení domácnosti. Místy se jako nezasypané mohyly zvedaly hromádky těl, kde se válečníci postavili na poslední, zoufalý odpor. Nepřátelé neměli slitování, zajatce nebrali.
Seržant se zastavil kousek před historikem a on i jeho muži se mlčky rozhlíželi po Vin'tilské pánvi. Bitva bude posléze pojmenována po vísce Bat'rol, ležící asi lígu odsud.
Kalous se naklonil ze sedla a odplivl si. "Zraněné zvíře má zuby," poznamenal kysele. Á, dobrá práce, Coltaine! Než se k tobě zase přiblíží, důkladně si to rozmyslí. Těla patřila Hissařanům - do boje se vrhaly dokonce i děti. Bitevní pole brázdily černé, ožehlé rýhy, jako by se k vraždění přidal nějaký bůh a rozháněl se obřími drápy. Tyto brázdy byly ucpané ohořelými těly - lidskými či zvířecími, poznat se to nedalo. Nad celým bojištěm poletovaly v tichém šílenství kápové můry. Vzduch páchl kouzly, srážka chodeb vše pokryla mastným popelem. Historik téměř necítil hrůzu, zatvrdil se již natolik, že se mu jen ulevilo.
Někde na jihozápadě byla Sedmá, zbytky věrných hissarských pomocných sborů a Záchlumčané. A desítky tisíc malazských uprchlíků, zbavených veškerého majetku… ale živých. Nebezpečí přetrvávalo. Vojsko Apokalypsy se začalo přeskupovat - ti, kdo přežili a utekli, se jednotlivě či v malých skupinkách stahovali k oáze Meila, kde čekaly sialské posily a opožděné pouštní kmeny. Až se znovu dají do pronásledování, pořád budou nad Coltainovou zle zřízenou armádou v ohromné přesile.
Jeden ze seržantových mužů se vrátil od západu, kam se vydal na výzvědy. "Kamist Reloe žije," ohlásil. "Další velemág přivádí nové vojsko ze severu. Příště k žádným chybám nedojde."
Jeho slova ostatní zdaleka neuklidnila tolik, jako by to byla dokázala ještě včera. Seržant, se stisknutými rty, kývl. "Tak se k nim připojíme v Meile."
"Já ne," zabručel Kalous.
Ostatní se na něj pozorně podívali.
"Zatím ne," dodal historik a rozhlížel se po bojišti. "Srdce mi říká, že najdu tělo svého synovce… tady."
"Hledej nejdřív mezi přeživšími," poradil mu jeden z vojáků.
"Ne. Mé srdce necítí strach, jen jistotu. Jděte dál. Do soumraku se k vám připojím." Vyzývavě se podíval na seržanta. "Jděte."
Muž jen mlčky kývl.
Kalous se díval, jak odcházejí k západu, a věděl, že pokud je ještě někdy uvidí, bude to ze řad malazského vojska. A pak budou méně lidmi. Hra, již musí mysl brát, aby se dokázala smířit s ničením. Nejednou stál v řadách vojska a cítil, jak vojáci vedle něj hledají a nalézají ten chladný stav mysli, místo, kde se z manželů, otců, žen a matek stávají zabijáci. A cvik to pokaždé usnadňoval. Dokud se z toho nestane místo, které už člověk nikdy neopustí.
Historik projel bitevním polem a zoufale toužil připojit se k vojsku. Teď nebyla vhodná chvíle, aby byl sám, uprostřed jatek, kde každý rozbitý vůz a spálené, rozervané tělo křičely v němém rozhořčení. Na místech bitev vládlo šílenství, jako by si krev, jež se vsákla do půdy, pamatovala bolest a hrůzu a držela v sobě ozvěny výkřiků a předsmrtného chroptění.
Mrtvé nikdo neobíral, kromě much, kápových můr, rhizan a vos - myriád duchů mistra Kápě, již bzučeli a mávali křídly ve vzduchu kolem Kalouse, když se znovu vydal na cestu. Půl míle před ním přejela cvalem jižní hřeben dvojice jezdců mířících k západu a telaban za nimi divoce vlály. Než se Kalous k nízkému hřebeni dostal, ztratili se z dohledu. Vyprahlá půda před ním byla rozježděná a rozrytá. Zástup opouštěl bojiště spořádaně, i když šířka naznačovala, že byl obrovský. Devět, deset povozů vedle sebe. Náhradní koně… Královno snů! Jak Coltain doufá, že tohle ubrání? Čtyřicet tisíc uprchlíků, možná víc, a všichni budou požadovat, aby jejich drahocenné životy chránila stěna vojáků - tohle by zarazilo i Dassema Ultora.
V dálce na východě měla obloha rudohnědou barvu. Stejně jako Hissar, i Sialk hořel. Ale tam byla jen malá posádka mariňáků, pevnůstka u přístavu s vlastním molem a třemi hlídkovými plavidly. Se štěstím Oponn se jim podařilo se stáhnout, třebaže v to Kalous příliš nedoufal. Spíš se pokusili ochránit malazské občany - tím, že k vraždění přihodili i svá těla.
Sledovat stopu Coltainovy armády a uprchlíků bylo snadné, táhla se k jihozápadu, do vnitrozemí, na Sialk Odhan. Nejbližší město, kde by mohli najít pomoc, Caron Tepasi, leželo šedesát líg daleko a stepi kolem obývaly nepřátelské klany Tithanů. A za nimi kráčí Apokalypsa Kamista Reloeho. Kalous věděl, že se možná k vojsku připojí, jen aby s ním zahynul.
Jinde však mohla být vzpoura rozdrcena. V Caron Tepasi bylo sídlo pěsti a další v Guranu. Pokud se jedné či oběma podařilo udusit povstání ve svých městech, tak by se tam Coltain mohl opravdu dostat. Nicméně taková cesta přes odhan by trvala pár měsíců. I když tam byla spousta pastvin pro dobytek, zdrojů vody bylo pomalu a právě začínalo období sucha. Dokonce i zvažovat takovou cestu je ještě horší než zoufalé. Je to šílené.
Takže zbýval… protiútok. Rychlý tah, znovudobytí Hissaru. Nebo Sialku. I zničené město se dá lépe bránit než step. Navíc by je mohla vyzvednout malazská flotila - Pormqual je možná hlupák, ale admirál Nok rozhodně nikoli. 7. armádu nemohli jen tak opustit, protože bez ní nebyla sebemenší naděje, že povstání bude rychle udušeno.
V této chvíli však bylo jasné, že Coltain vede zástup k prameni Drydž, a Kalous čekal, že i přes stávající náskok se k němu připojí dávno před tím, než se k němu dostane. Malažané teď ze všeho nejvíc potřebovali vodu. Kamist Reloe to určitě věděl taky. Zatáhl Coltaina do předvídatelné situace, po čemž žádný velitel netoužil. Čím méně možností pěst bude mít, tím vážnější situace bude.
Historik jel dál. Jak slunce pomalu sestupovalo k západu, Kalous sledoval stopu pokrytou smetím, a při pohledu na ni

se cítil bezvýznamný, na jeho nadějích ani obavách nezáleželo. Občas leželo u stezky tělo uprchlíka či vojáka, který zemřel na svá zranění a ostatní ho bez cirátů opustili. Mrtvoly se na slunci nafoukly, kůže jim zrudla a objevovaly se na ní černé skvrny. Nechat za sebou nepohřbená těla muselo být těžké. Kalous cítil něco ze zoufalství toho trpícího houfce.
Hodinu před západem slunce se půl lígy před ním objevilo mračno prachu. Usoudil, že to budou tithanští válečníci na koních, ženoucí se k prameni Drydž. Coltaina a jeho lidi nečekalo nic pěkného. Na táborové hlídky budou Tithanové podnikat bleskové nájezdy na koních, náhle vyrazí, aby odehnali dobytek, do vozů uprchlíků vystřelí zápalné šípy… noc neustávajících hrůz. Díval se, jak mu Tithanové pomalu ujíždějí, a napadlo ho, že pobídne svého unaveného koně do cvalu. Kmenoví jezdci s sebou však určitě měli náhradní koně, a historik by toho svého spíš zabil, než by se ke Coltainovi dostal před nimi. A i pak by ho jen mohl varovat před nevyhnutelným. Kromě toho Coltain musí vědět, co přichází. Ví to, protože kdysi vedl své lidi jako odpadlý náčelník a sám dorážel na říšské vojsko táhnoucí přes Záchlumskou planinu.
Kalous pokračoval klusem a uvažoval, co ho čeká v noci: musel projet nepřátelskými liniemi a bez ohlášení se připojit k sedmiměstským hlídkám s nervy skoro nadranc. Čím víc o tom přemýšlel, tím méně čekal, že se dožije rána.
Narudlá obloha potemněla rychle, jak je na pouštích obvyklé, a všemu dodávala barvu zaschlé krve. Než slunce zapadlo, Kalous se ohlédl. Uviděl zrnitý mrak, jenž se cestou na jih zvětšoval. Cosi se v něm třpytilo, jako když vítr obrací listy bříz na kraji hustého hvozdu, takže je vidět světlá spodní strana. Kápové můry, určitě jich byly miliony, opouštěly Hissar a vydávaly se za pachem krve.
Říkal si, že je žene bezduchý hlad. Říkal si, že skvrny, fleky a šmouhy toho převalujícího se mračna vytvářejí obličej jen náhodou. Mistr Kápě ostatně nepotřeboval svou přítomnost ohlašovat. Ani o něm nebylo známo, že by holdoval melodramatičnu - pokud byl smrtipán něčím známý, tak tím, že je ironický a zdrženlivý. Kalousova představivost byla výplodem jeho strachu, příliš lidskou potřebou vidět v bezvýznamných událostech symbolický význam. Nic víc.
Historik pobídl koně do cvalu a oči znovu upřel do houstnoucího šera před sebou.

Z nízkého hřebene se Felisín dívala na vroucí dno pánve. Jako by se tudy přehnalo šílenství, vzešlé z měst, z myslí lidí, a potřísnilo přírodu. S blížícím se soumrakem, když se se svými dvěma společníky chystala zrušit tábor a vydat se na noční pochod, písek v pánvi se začal vlnit, jako když kapky deště dopadají na hladinu jezera, a ven vylézali černí brouci velcí jako palec, lezli jako lesknoucí se příval, který brzy docela zaplnil část pouště před nimi. Byly jich tisíce, pak statisíce, ale všichni se pohybovali jako jeden, s jediným cílem. Heborik, vždycky učenec, šel zjistit, kam mají namířeno. Dívala se za ním, jak obchází brouci armádu a mizí za dalším hřebenem.
Uběhlo dvacet minut.
Vedle ní dřepěl Baudín, opíral se o velký batoh a snažil se prohlédnout tmou. Felisín cítila, že je stále neklidnější, ale rozhodla se, že ona jejich starosti nahlas nevysloví. Občas si říkala, jestli Heborik vůbec chápe, co je důležité a co není. Říkala si, jestli pro ně stařík není přítěží.
Otoky splaskly natolik, že už viděla a slyšela, ale hlubší bolest zůstala, jako by po sobě krvničkové larvy v jejím těle něco zanechaly, hnilobu, která nejen znetvořila její tělo, ale poskvrnila i její duši. Měla v sobě jed. Sny měla plné krve, neutuchající karmínová řeka ji jako vrak unášela od soumraku do úsvitu. Od útěku z Lebeně uběhlo šest dní a jedna její část se těšila na další spánek.
Baudín zabručel.
Heborik se znovu objevil, klusem se k nim vracel po okraji pánve. Jak se hrbil, vypadal jako skřet, který se vynořil z dětské pohádky na dobrou noc. Místo rukou měl pahýly, a kdyby je zvedl, odhalil by tlamy plné zubů. Příběhy ke strašení dětí. Mohla bych je psát. Nepotřebuji představivost, jenom to, co vidím kolem sebe. Heborik, můj skřet s kančím tetováním. Baudín, s rudou jizvou místo jednoho ucha, jemuž ze svraštělé kůže rostou zcuchané vlasy. Párek vzbuzující hrůzu, tihleti dva.
Starý učenec k nim dorazil, klekl si a protáhl paže popruhy batohu. "Pozoruhodné," zamumlal.
Baudín znovu zabručel. "Dokážem je obejít? Přes ně já nejdu, Heboriku."
"Á, docela snadno. Jenom se stěhují do vedlejší pánve."
Felisín prskla: "A tobě to připadá pozoruhodné?"
"Ano," opáčil a počkal, než mu Baudín dotáhne popruhy. "Zítra v noci vytáhnou na další plácek s hlubokým pískem. Chápeš? Jako my, i oni míří k západu, a jako my, i oni se nakonec dostanou k moři."
"A pak?" chtěl vědět Baudín. "Poplavou?"
"Nemám tušení. Spíš se obrátí a zamíří na východ, k druhému pobřeží."
Baudín si připjal batoh a vstal. "Jako brouk, co leze po kraji sklínky," prohlásil.
Felisín po něm loupla okem a vzpomněla si na poslední večer s Benethem. Seděl tehdy u stolu v Bulině hospodě a díval se, jak mouchy pochodují po kraji jeho hrnku. Byla to jedna z mála vzpomínek, které si dokázala vyvolat. Beneth, můj milenec, pán much obcházející Lebeň. Baudín ho nechal shnít, proto se mi nepodívá do očí. Hrdlořezové neumějí lhát. Zaplatí za to, jednou.
"Pojďte za mnou," vyzval je Heborik a vyrazil. Zapadal po kotníky do písku, takže to vypadalo, že mu nohy končí pahýly stejně jako paže. Vždycky začínal svěží, předváděl energii, a Felisín připadalo, že to dělá schválně, jako by chtěl popřít, že je starý, že je z nich nejslabší. Poslední třetinu noci se potáhne sedm, osm set kroků za nimi se skloněnou hlavou a bude se kymácet pod tíhou batohu, který byl málem větší než on.
Zdálo se, že Baudín má v hlavě mapu. Jejich zdroj informací byl přesný. I když poušť vypadala úplně bez života, pustá a smrticí rozloha, dala se v ní najít voda. Prameny napájely tůňky ve skalách, vystupující tu a tam z písku, blátivé prohlubně obklopené stopami zvířat, která nikdy ani okem nezahlédli, kde stačilo vykopat sáh hlubokou jámu, někdy i

méně, aby člověk našel životodárnou vodu.
Měli s sebou dost jídla na dvanáct dní, o dva víc, než by měli k cestě na jih potřebovat. Přes to přese všechno slábli. Každou noc urazili mezi západem a východem kratší vzdálenost. Měsíce v Lebeni, kdy pracovali v chodbách s omezeným větráním, jim sebraly nezbytné rezervy. Věděli to všichni, i když o tom nemluvili. Nyní jim byl v patách čas, nejtrpělivější služebník mistra Kápě, a každou noc se dostali dál, blíž k místu, kde se vůle žít vzdává hlubokému klidu. Vzdát se je krásné, ale aby si to člověk uvědomil, musí vykonat cestu. Duchovní. K bráně mistra Kápě se nedá dojít, před tou se člověk ocitne, když se mlha vyčistí.
"Na co myslíš, holka?" zeptal se Heborik. Překonali dva hřebeny a dorazili na zničenou pánev. Hvězdy na obloze vypadaly jako železné hřeby, měsíc ještě nevyšel.
"Žijeme v mraku," odpověděla. "Celý život."
Baudín zavrčel. "To z ní mluví durhang."
"Nevěděl jsem, že jsi takový šprýmař," podotkl Heborik.
Baudín se odmlčel. Felisín se zazubila. Rváč toho po zbytek noci moc nenamluvil. Neměl rád, když si z něj někdo utahoval. Musím si to pamatovat, až bude příště potřebovat setřít.
"Omlouvám se, Baudíne," ozval se Heborik po chvíli. "Rozčílilo mě, co řekla Felisín, a vylil jsem si to na tobě. A taky jsem tvůj vtip ocenil, i když jsi to tak nemyslel."
"Vzdej to," povzdechla si Felisín. "I mezek nakonec přestane trucovat, ale nemůžeš ho k tomu donutit."
"Aha," opáčil Heborik, "i když ti splaskl jazyk, jed v něm zůstal."
Trhla sebou. Kdybys jen věděl, jak moc je to pravda.
Nad rozpukaným povrchem pánve poletovaly rhizany, jejich jediná společnost, když teď nechali brouky za zády. Od chvíle, kdy při dosijské vzpouře přepluli Utopenec, nepotkali ani živáčka. Místo hlasitého křiku na poplach a úporného pronásledování jejich útěk vlastně nevzbudil pozornost. Felisín teď díky tomu připadalo drama té noci poněkud patetické. Přes to, jak se sami cítili důležití, byli jen zrnky písku v bouři větší, než byli schopní pochopit. Ta představa ji potěšila. Přesto tu však byl důvod ke starostem. Jestli se povstání rozšířilo na pevninu, mohli by dorazit na pobřeží, kde by zemřeli při čekání na člun, který nikdy nepřipluje.
Dorazili k nízkému zubatému pásu skal, ve světle hvězd stříbrnému, jenž připomínal obratle obrovského hada. Za ním se táhly vlny písku. Z dun asi padesát kroků před nimi se však cosi zvedalo, hranatého, jako padlý strom či mramorový sloup, a když se přiblížili, viděli, že je to ztupené a pokřivené. Pískem zašustil lehký vánek, kroutící se, jako by sledoval pavoukem kousnutou tanečnici. Lýtka jim hladil písek, který zvedaly závany větru. Ohnutý sloup, nebo co to bylo, byl dál, než si Felisín zprvu myslela. Avšak jakmile si v hlavě utvářela nové měřítko, zasykla.
"Ano," šeptl Heborik v odpověď.
Ne padesát kroků daleko, spíš pět set. Povrch zastíral písek, to je zmátlo. Pánev nebyla prostá rovina, ale rozlehlé údolí s mírnými svahy, jež se za oním objektem opět zvedalo - když si to Felisín uvědomila, zatočila se jí hlava.
Dorazili k monolitu a na jihu již vyšel srpek měsíce. Baudín a Heborik, podle nevyslovené dohody, shodili batohy a rváč si sedl a opřel se zády o svůj. Na tichou stavbu tyčící se nad nimi již zapomněl.
Heborik ze svého batohu vylovil lucernu a krabičku s troudem. Zafoukal do uhlíků a zapálil tenkou svíčku, s jejíž pomocí zažehl silný knot lucerny. Felisín se mu neobtěžovala pomoci, jen fascinovaně přihlížela, jak úkol zvládá s obratností, která usvědčovala ze lži zdánlivou neobratnost jeho zjizvených pahýlů. Heborik zasunul předloktí do držadla lucerny, vstal a zamířil k tmavému monolitu. Jeho základnu by neobjalo ani padesát mužů. Ohýbal se ve výšce sedmi, osmi mužů, asi ve třech pětinách celkové délky. Vypadalo to, že kámen je vyřezávaný a leštěný, v měsíčním světle měl tmavošedou barvu. Když se Heborik přiblížil, záře lucerny odhalila, že kámen je zelený. Felisín se dívala, jak zvedá hlavu, aby dohlédl nahoru. Pak přistoupil blíž a přitiskl na kámen pahýl ruky. Po chvíli zase couvl. Vedle dívky zašplouchala voda, jak se Baudín napil z měchu. Natáhla ruku a on jí měch po chvíli podal. Zašustil písek, Heborik se vracel. Dřepl si k nim. Felisín mu měch podala, ale on zavrtěl hlavou a ustaraně se mračil.
"Je to ten největší sloup, co jsi kdy viděl, Heboriku?" zeptala se Felisín. "V Arenu je jeden sloup… aspoň jsem to slyšela… který je vysoký jako dvacet mužů a od vrchu dolů se táhne vyřezávaná spirála. Beneth mi ho jednou popsal."
"Viděl jsem ho," ozval se Baudín. "Není tak širokej, ale možná vyšší. Z čeho je tenhle, knězi?"
"Z nefritu."
Baudín lhostejně zabručel, ale Felisín si všimla, jak lehce vykulil oči. "No, viděl jsem vyšší. Viděl jsem širší -"
"Drž hubu, Baudíne," štěkl Heborik a zkřížil ruce na prsou a zamračil se na něj. "Tohle není sloup," zachraptěl. "Je to prst."

Na oblohu se vkradlo svítání a po krajině rozhazovalo stíny. Na vyřezávaném nefritovém prstu se ze tmy pomalu vynořovaly podrobnosti. Záhyby kůže, rýhy na bříšku, to vše začalo být vidět. Stejně jako hřeben písku těsně pod ním - další prst. Prsty k ruce. Ruka k paži, paže k tělu… Přes to, že taková úvaha měla jistou logiku, Felisín usoudila, že to není možné. Něco takového by nedokázal vytvořit nikdo, socha tak velká by rozhodně nemohla stát a nerozpadnout se. Ruka snad, ale ne paže, ne tělo.
Heborik neříkal nic, byl zadumaný a nehýbal se. Pahýl, jímž se dotkl kamene, měl pod sebou, jako by vzpomínka na ten dotek přinášela bolest. Felisín si ho v sílícím světle prohlížela a znovu užasla nad jeho tetováním. Jako by nějak ztmavlo, bylo zřetelnější.
Nakonec vstal Baudín a začal stavět jejich dva malé stany co nejblíž u prstu, tam, kde bude nejdéle stín. Vysokého monolitu si nevšímal, jako by to byl jen kmen stromu, a do mosazných kroužků v rozích prvního stanu zarážel dlouhé tenké kolíky.
Jak se slunce vyšplhalo výš, vzduch získal oranžový nádech. Ačkoliv Felisín už takovou barvu oblohy na ostrově

viděla, nikdy nebyla tak sytá. Skoro ji cítila na jazyku, jako by olízla železo.
Když se Baudín pustil do stavby druhého stanu, Heborik se konečně probral, zvedl hlavu, větřil a přimhouřenýma očima si prohlížel oblohu. "Pro mistra Kápě!" zavrčel. "Copak toho už nebylo dost?"
"A čeho?" chtěla vědět Felisín. "Co se stalo?"
"Vypukla bouřka," odvětil bývalý kněz. "To je otataralový prach."
Baudín se u stanů zastavil, rukou si přejel po rameni a pak se zamračil na dlaň. "Usazuje se," poznamenal.
"Měli bychom se schovat -"
Felisín si odfrkla. "Jako by nám to pomohlo! My to svinstvo dolovali, pokud jsi už zapomněl. Jestli nás to nějak ovlivnilo, tak se to stalo už dávno."
"V Lebeni jsme se mohli večer umýt," řekl Heborik, prostrčil paži popruhem a táhl batoh ke stanům.
Felisín si všimla, že druhý pahýl - ten, jímž se dotkl sochy - si tiskne k břichu.
"A podle tebe to znamenalo nějaký rozdíl?" zeptala se. "Jestli je to tak, tak proč to každého mága, co tam pracoval, zabilo, nebo dohnalo k šílenství? Vůbec ti to nemyslí, Heboriku -"
"Tak si tu seď," odsekl stařík, zalezl do prvního stanu a batoh vtáhl za sebou.
Felisín se podívala na Baudína, ale rváč jen pokrčil rameny a beze spěchu pokračoval ve stavbě druhého stanu.
Felisín si povzdechla. Byla unavená, ale ještě ne ospalá. Kdyby zalezla do stanu, nejspíš by tam jen tak ležela s otevřenýma očima a studovala plátno nad sebou.
"Radši pojď dovnitř," řekl Baudín.
"Nejsem ospalá."
Přistoupil k ní a pohyboval se plavně jako kočka. "Je mi fuk, jestli jsi ospalá nebo ne. Když zůstaneš sedět tady na tom slunku, vysuší tě to, takže budeš muset vypít víc vody, což znamená, že jí míň zbyde pro nás, což znamená zalez do toho zatraceného stanu, holka, než ti naplácám."
"Kdyby tu byl Beneth, tak bys ne -"
"Ten parchant je mrtvej!" vyjel na ni Baudín. "A mistr Kápě vem jeho prohnilou duši do nejhlubší jámy!"
Ohrnula nos. "Teď máš kuráž - ale jemu by ses postavit neodvážil."
Chvíli si ji prohlížel, jako by byla krvnička lapená v pavučině. "Možná jsem to udělal," řekl a poťouchlý úsměv zmizel.
Felisín náhle zamrazilo, když se za ním dívala, jak míří k druhému stanu a leze dovnitř. Mě jsi neoklamal, Baudíne. Byl jsi jako podvraťák číhající v uličkách, a změnilo se jenom to, že teď jsi nechal uličky za sebou. Kdyby tu Beneth byl, plazil by ses mu u nohou. Ještě chvíli vzdorovitě čekala, než si vlezla do stanu. Rozbalila si pokrývky a lehla si. Jak tak moc chtěla spát, nemohla usnout. Zírala na kazy v látce a přála si, aby měla trochu durhangu nebo džbán vína. Karmínová řeka jejích snů se stala vítanou náručí a bezpečím. Vzpomínala na ni a na všechny pocity, jež s ní přicházely. Řeka tekla za nějakým cílem, spořádaně a neúprosně. Když se ocitla v teplém proudu, měla skoro dojem, že ten cíl chápe. Věděla, že ho brzy objeví, a s tím se její svět změní, bude lepší než teď. Nebude jenom děvče, boubelaté, z formy a zedřené, jehož budoucnost se počítá na dny, když by měla na desetiletí - děvče, které mohlo samo sebe považovat za mladé jen v záchvatu ironie.
Přese všechno, co jí ten sen sliboval, mělo sebeopovržení jistou hodnotu, bylo kontrapunktem mezi sněním a bděním, mezi tím, co bylo a co by mohlo být. Napětí mezi tím, co bylo skutečné a co si jen představovala, aspoň tak by to viděl Heborik svým kritickým okem plným kyseliny. Studoval sice lidskou přirozenost, ale nevážil si jí. Její představy o předurčení a víra, že jí sen nabízí něco hmatatelného, by mu jen poskytly příležitost vyjádřit své opovržení. Ne ze by nějaké důvody potřeboval. já nenávidím sebe, ale on nenávidí všechny ostatní lidi. Tak který z nás ztrácí víc?

Probudila se a cítila se jako opilá, v ústech měla sucho a pachuť po rzi. Plátěnou stěnou stanu pronikalo kalné světlo. Zvenčí slyšela zvuky balení, Heborik cosi zamumlal a Baudřn odpověděl zabručením. Felisín zavřela oči a snažila se znovu zachytit proud řeky, který ji unášel ve spánku, ale byl pryč. Posadila se a trhla sebou, jak všechny klouby zaprotestovaly. Věděla, že ostatní se cítí stejně. Špatná výživa, usoudil Heborik, i když netušil, čím by to mohlo být. Měli sušené ovoce, proužky uzené mezčiny a nějaký dosijský chleba, tmavý a tvrdý jako kámen.
Celá rozbolavělá vylezla ze stanu do studeného večerního vzduchu. Muži seděli a jedli, jídlo měli rozložené před sebou. Už ho moc nezbývalo, vlastně jen chleba, který byl slaný a oni po něm dostávali hroznou žízeň. Heborik trval na tom, že chleba snědí nejdřív - v prvních dnech - když ještě byli silní a ne dehydratovaní, ale ona ani Baudín ho neposlouchali a utahovali si z něj kvůli tomu. Nechceš se řídit vlastní radou, co, staříku? Ale rada to byla dobrá. Takhle dorazí k prosolenému pobřeží jen s ještě slanějším chlebem a trochou vody, která jejich žízeň těžko uhasí.
Možná jsme neposlouchali, protože nikdo z nás nevěřil, že se k pobřeží vůbec dostaneme. A možná Heborik došel po prvním jídle ke stejnému závěru. Akorát že jsem nemyslela dost dopředu, že? Moudře jsem nepřijala, jak je tohle všechno marné. A Baudín, no, zločinec s mozkem je vzácnost a on zas tak vzácný není.
Pustila se do snídaně a nevšímala si jejich pohledů, když se pořádně napila vlažné vody, aby spláchla uzené. Když dojedla, Baudín zase jídlo zabalil.
Heborik si povzdechl. "Co jsme to za trojku!"
"Myslíš to, jak se navzájem nesnášíme?" optala se Felisín a zvedla obočí. "Nemělo by tě to překvapovat, dědo," pokračovala. "Pokud sis toho nevšiml, že jsme všichni zlomení. Nebo ne? Bohové vědí, že jsi mi dost často opakoval, jak hluboko jsem klesla. A Baudín je jenom vrah - už dávno nemá ani potuchy o tom, co je to bratrství, a kromě toho ubližuje slabším, což znamená, že je v srdci zbabělec…" Ohlédla se na něj. Baudín dřepěl u batohů a bezvýrazně ji pozoroval. Felisín se na něj sladce usmála. "Mám pravdu, Baudíne?"
Neřekl nic, jen se zamračil.
Felisín se obrátila zpátky k Heborikovi. "Tvoje vady jsou dost jasné - nestojí za zmínku -"

"Šetři dechem, holka," zamumlal bývalý kněz. "Nepotřebuji, aby mi patnáctiletá holka vykládala o mých nedostatcích."
"Proč jsi nechal kněžství, Heboriku? Nejspíš jsi vybíral truhlice. Tak ti usekli ruce a hodili tě na smetiště za chrámem. To rozhodně stačí, aby člověk začal psát dějiny za peníze."
"Je čas jít," poznamenal Baudín.
"Ale on mi neodpověděl -"
"Já bych řek, že jo, děvče. Teď sklapni. Dneska poneseš batoh ty, ne stařík."
"Rozumný návrh, ale děkuji, nechci."
Baudínovi potemněla tvář, když vstával.
"Nech to plavat," zarazil ho Heborik a batoh si nasadil. V šeru Felisín poprvé zahlédla pahýl, jímž se dotkl nefritového prstu. Byl naběhlý a zarudlý, svraštělá kůže se natáhla. Na konci zápěstí se tlačila tetování, až tvořila skoro černý lem. Felisín si uvědomila, že čáry mu ztmavly po celém těle a rozrůstaly se jako splašené liány.
"Co se ti to stalo?"
Ohlédl se na ni. "To bych taky rád věděl."
"Spálil sis o tu sochu zápěstí."
"Nespálil," opáčil starý pán. "Ale bolí to jako polibek mistra Kápě. Může magie fungovat pod otataralovým pískem? Může otataral zrodit magii? Neznám odpověď, holka."
"No," zamumlala, "byla to pitomost - sahat na to. Dobře ti tak."
Baudín bez poznámek vyrazil na cestu. Felisín si Heborika dál nevšímala a zařadila se za rváče. "Narazíme dneska na vodní jámu?" zeptala se.
Kolohnát zabručel. "Na to ses měla zeptat, než jsi vypila víc, než byl tvůj příděl."
"No, nezeptala jsem se. Tak bude tam?"
"Včera jsme ztratili půlku noci."
"A to znamená?"
"Znamená to, že do zítřejší noci nebude žádná voda." Ohlédl se na ni, aniž by se zastavil. "Budeš si přát, aby sis ten lok schovala."
Neodpověděla. Nehodlala být poctivá, až se bude moci příště napít. Poctivost je pro hlupáky. Poctivost je osudová chyba. Nehodlám umřít kvůli poctivosti, Baudíne. A Heborik už nejspíš stejně umírá. Na něj by to bylo plýtvání.
Bývalý kněz se ploužil za ní a zvuk jeho kroků slábl, jak se stále opožďoval. Usoudila, že nakonec zůstane s Baudínem sama, jen oni dva budou stát u moře na západním konci tohoto královnou snů zapomenutého ostrova. Slabí vždycky odpadají cestou. To byl první zákon Lebeně. Vlastně to byla první lekce, jíž se jí dostalo
- v ulicích Unty na pochodu k otrockým lodím.
Když se tehdy ve své naivitě dívala, jak Baudín zabíjí lady Gaesen, považovala to za trestuhodnou hrůzu. Kdyby dnes udělal totéž - zbavil Heborika jeho utrpení? - ani by nemrkla. Je to dlouhá cesta. Kde skončí? Vzpomněla si na řeku krve a ta vzpomínka ji zahřála u srdce.

Podle Baudínovy předpovědi, na konci nočního pochodu žádná vodní jáma nečekala. Rváč vybral místo na písčitém dně lemovaném větrem opracovanými vápencovými skalisky. Ležely tu sluncem vybělené lidské kosti, ale Baudín je prostě odházel a postavil stany.
Felisín se posadila zády ke skále a sledovala konec pláně, již právě přešli, čekajíc, až se objeví Heborík. O tolik se ještě nikdy neopozdil - pláň se táhla asi na třetinu lígy - a jak se obloha před ní začala pýřit, napadlo ji, zda tam někde neleží jeho neživé tělo.
Přidřepl si k ní Baudín. "Říkal jsem ti, abys vzala ten batoh s jídlem," prohodil a zadíval se k východu.
Tedy ne ze soucitu se stařík em. "Tak to budeš muset jít a najít ho, že?"
Baudín se narovnal. Upřeně hleděl k východu a ve stále chladném vzduchu kolem něj bzučely mouchy. Dívala se za ním, když vyrazil, jakmile se dostal přes kameny, srovnal krok do pravidelného klusu. Poprvé se Baudína začala skutečně bát. Schovává jídlo
- má schovaný měch s vodou - jinak by nemohl mít tolik sil. Vyškrábala se na nohy a rozběhla se k jeho batohu.
Stany už byly postavené a uvnitř stočené pokrývky. Splaskl batoh ležel vedle. V batohu byl zabalený váček, v němž poznala jejich železné zásoby, bylo v něm křesadlo a krabička s troudem, které již viděla - Baudínovy vlastní - a v kapse všité do dna batohu plochý balíček z jelenice. Žádný měch s vodou, žádné ukryté balíčky s jídlem. Strach z Baudína se nevysvětlitelně prohloubil.
Posadila se do měkkého písku vedle batohu. Po chvíli sáhla pro kožený balíček, rozvázala tkanice a rozbalila ho. Byly v něm jemné nástroje - sbírka šperháků, jemných pilek a drátků, tyčinky vosku, sáček s hladkou moukou a dva rozložené stilety, čepele jako jehly, modře zabarvené, vydávaly nahořklý, ostrý pach, kostěné střenky byly vyleštěné a tmavě zabarvené a další části rozloženého jílce ukazovaly na záštity ve tvaru X a provrtané železné hlavice měly těžší olovená jádra. Vrbací zbraně. Zbraně asasína. Poslední věc v balíčku byla zasunutá do kožené smyčky: dráp nějaké velké kočky, jantarové barvy a hladký, jako vyleštěný. Napadlo ji, jestli je snad potřený neviditelným jedem. Díky své tajuplnosti působil dráp hrozivě. Znovu balíček zabalila, vrátila ho zpátky a všechno urovnala. Uslyšela těžké kroky a narovnala se.
Mezi vápencovými výstupky se objevil Baudín, s batohem na ramenou a Heborikem v náručí.
Rváči dokonce ani nedocházel dech.
"Potřebuje vodu," řekl Baudín při příchodu a bezvládného muže položil na písek. "V tomhle batohu, holka, rychle -"
Felisín se nepohnula. "Proč? My ji potřebujeme víc, Baudíne."
Muž se na okamžik zarazil, pak sundal batoh a otočil ho. "Chtěla bys, aby řekl totéž, kdybys tu ležela ty? Jakmile se

dostaneme z tohohle ostrova, rozdělíme se. Ale prozatím se navzájem potřebujeme, děvče."
"On umírá. Přiznej to."
"Všichni umíráme." Odzátkoval měch a strčil ho Heborikovi mezi rozpukané rty. "Pij, dědo. Spolkni to."
"Dáváš mu svůj příděl," poznamenala Felisín. "Ne můj."
"No," pronesl s mrazivým úsměvem, "tebe by nikdo za neurozenou považovat nemohl. Víš, to, jak jsi před každým v Lebeni roztáhla nohy, byl nejspíš dostatečnej důkaz."
"Díky tomu jsme naživu, ty parchante."
"Chceš říct, že díky tomu jsi tlustá a líná. My s Heborikem jsme se najedli proto, že jsem dosijskejm strážnejm prokazoval různý laskavosti. Beneth nám dával akorát zbytky, abys na něj byla milá. Věděl, že ti o tom neřeknem. Vždycky se tomu tvýmu ušlechtilýmu snažení smál."
"Lžeš."
"Jak chceš," opáčil stále s úsměvem.
Heborik zakašlal a otevřel oči. Zamrkal do večerního světla.
"Měl by ses vidět," řekl mu Baudín. "Z pěti stop vypadáš jako jedno slitý tetování - jseš černej jako dalhonskej zaklínač. Takhle zblízka vidím každou čárku - každej chloupek Kancovy srsti. Máš ji i na tom pahejlu, ne na tom nateklým, ale na tom druhým. Na, ještě se napij -"
"Parchante!" vybuchla Felisín a dívala se, jak jejich poslední voda mizí ve starcových ústech. Nechal Benetha umřít. A teď se snaží otrávit i vzpomínky na něj. Nevyjde mu to. To, co jsem udělala, jsem dělala, abych je oba udržela naživu, a jim se to nelíbí - ani jednomu. Užíraje to, cítí se provinile kvůli ceně, kterou jsem zaplatila. A to se teď Baudín snaží popřít. Zbavuje se svého svědomí, aby, až do mě vrazí jeden z těch svých nožů, nic necítil. Jenom další mrtvá šlechtična. Další lady Gaesen.
Promluvila nahlas a dívala se přitom Heborikovi do očí. "Každou noc se mi zdá o řece krve. Jedu po ní. A vy oba tam jste taky, na začátku, ale jenom na začátku, protože se v té řece utopíte. Věřte si, čemu chcete. To já tohle přežiju. Já. Jen já."
Nechala je tam civět a zamířila do stanu.

Další noc našli pramen, hodinu před východem měsíce. Objevil se pod vyvřelou skalinou, napájela ho voda z nějaké neviditelné pukliny. Povrch vypadal jako šedé bláto. Baudín sešel na kraj, ale nepokoušel se vyhrabat díru a napít se vody, která by do ní prosákla. Po chvíli Felisín, jíž se slabostí točila hlava, pustila batoh s jídlem na zem a dovrávorala k němu.
Šedý povrch slabě fosforeskoval a tvořily ho utopené kápové můry, jejichž roztažená křídla se překrývala a dokonale pokrývala celý povrch. Felisín chtěla plovoucí koberec odhrnout, ale Baudín ji popadl za zápěstí.
"Je zkažená," řekl. "Plná larev kápovejch můr, co se krmí těly svejch rodičů."
Pro mistra Kápě, jen ne další larvy. "Tak vodu přecedíme přes látku," navrhla.
Baudín zavrtěl hlavou. "Larvy do vody vylučujou jed. Tak se zbaví konkurence. Potrvá měsíc, než se bude dát voda zase pít."
"Potřebujeme ji, Baudíne."
"Zabije tě."
Hleděla na šedou břečku a zoufale se toužila napít, cítila oheň v hrdle i v duši. Tohle ne. Bez vody umřeme. Baudín se odvrátil. Došel k nim Heborik a cestou po kamenitém svahu klopýtal. Kůži měl černou jako noc, ale leskla se mu stříbrem, jak dokonale vytetované kančí chlupy odrážely světlo hvězd. Infekce, která postihla pahýl jeho pravého zápěstí, začala ustupovat a po ní zůstala zhnisaná, popraskaná kůže, vylučující zvláštní pach drceného kamene.
Byl jako duch a Felisín jeho děsivý vzhled rozesmál, i když její smích hraničil s hysterií. "Vzpomínáš na Kruh, Heboriku? V Untě? Na toho kněze mistra Kápě, pokrytého mouchami… který nebyl nic než mouchy? Přinesl ti zprávu. A co teď vidím? Na dohled se připotácí muž pokrytý - ne mouchami, ale tetováním. Jiní bohové, ale stejná zpráva, to vidím. Ať tvými loupajícími se ústy promluví Fener, starče. Budou slova tvého boha stejná jako slova mistra Kápě? Opravdu svět musí být v rovnováze, věčně se potácí sem a tam mezi osudy? Kance léta, rozsévači válek s kly, co říkáš?"
Starý pán na ni hleděl, ústa měl otevřená, ale žádná slova z nich nevycházela.
"Co to bylo?" Felisín si přiložila dlaň k uchu. "Bzukot křídel? Určitě ne!"
"Huso," zamumlal Baudín. "Najdeme si místo k táboření. Tady nezůstaneme."
"Špatná znamení, vražedníku? Myslela jsem, že pro tebe nic neznamenají."
"Šetři dechem, děvče," poradil jí Baudín obrácený ke kamennému svahu.
"Stejně je to jedno," podotkla. "Aspoň teď. Pořád tancujeme v koutku božího oka, ale je to jenom na ukázku. Jsme mrtví, jakkoli se ještě zmítáme. Jaký je symbol mistra Kápě v Sedmiměstí? Tam mu říkají Kapucín, že? Tak ven s tím, Baudíne, co je vytesané v chrámu pána smrti v Arenu?"
"Řek bych, že to už víš," zabručel Baudín.
"Kápové mouchy, zvěstovatelky, požírači hnijícího masa. Pro ně je to nektar hniloby, růže nafouklá na slunci. Mistr Kápě nám v Kruhu v Untě něco slíbil a právě se to splnilo."
Baudín vylezl na kraj prolákliny a její slova se nesla za ním. Když se po ní ohlédl, zalévalo ho naoranžovělé světlo vycházejícího slunce. "Tolik k tý tvý řece krve," prohodil tichým, pobaveným hlasem.
Felisín obcházely mrákoty. Podlomily se jí nohy a ona dosedla tak tvrdě, až si o tvrdou skálu narazila kostrč. Podívala se na Heborika, jenž ležel schoulený o kus dál. Podrážky škorní měl prošlapané, byla vidět jeho zničená, vlhce se lesknoucí chodidla. Byl už mrtvý? Jako by byl. "Udělej něco, Baudíne."

Kolohnát mlčel.
"Jak daleko je moře?" zeptala se.
"Už na tom nezáleží," odpověděl po chvíli. "Člun tam měl hlídkovat asi tři noci, dýl ne. Na pobřeží nám zbejvaj nejmíň čtyři dny a s každou hodinou jsme slabší."
"A další voda?"
"Tak sedm hodin chůze. Spíš čtrnáct, podle toho, v jakým jsme stavu."
"Včera v noci jsi vypadal dost čiperně!" štěkala Felisín. "Utíkat pro Heborika. Ani nevypadáš tak vyprahle jako my -"
"Piju svou moč."
"Cože?"
Zavrčel: "Slyšelas mě."
"To mi jako odpověď nestačí," rozhodla se po chvilce přemýšlení. "A neříkej mi, že taky jíš vlastní hovna. To by stejně nic nevysvětlovalo. Uzavřel jsi smlouvu s nějakým bohem, Baudíne?"
"Myslíš, že něco takovýho je snadný? Hele, královno snů, zachraň mě a já ti budu sloužit? Řekni, kolik tvejch modliteb se vyplnilo? Kromě toho, já věřím jenom v sebe."
"Takže ses ještě nevzdal?"
Už si myslela, že jí neodpoví, ale po delší době, kdy se začala ponořovat do sebe, ji probudil neomaleným "ne". Sundal batoh a sklouzl se ze svahu. Něco v úspornosti jeho pohybů v ní náhle vzbudilo děs. Říká, že jsem tlustá, dívá se na mě jako na kus masa - který nechce použít k tomu, k čemu mě používal Beneth, ale spíš jako by si prohlížel další jídlo. S bušícím srdcem čekala na jeho první pohyb, na hladový záblesk v malých zvířecích očkách. On si místo toho dřepl k Heborikovi a převrátil bezvládného stařík na záda. Naklonil se blíž, aby si poslechl, jak dýchá, a pak se s povzdechem posadil.
"Je mrtvý?" zeptala se Felisín. "Stáhneš ho ty - já tetovanou kůži jíst nebudu, i když mám takový hlad."
Baudín po ní loupl okem, ale neřekl nic a dál bývalého kněze prohlížel.
"Vysvětli mi, co děláš," požádala nakonec Felisín.
"Žije, a už to samo by nás mohlo zachránit." Odmlčel se. "Jak hluboko klesneš, děvče, mě nezajímá. Jenom si to nechej pro sebe."
Dívala se, jak Heborika svléká. Pod šaty se objevila úžasná vlna tetování. Baudín se posunul, aby na Heborika nepadal jeho stín, a jal se studovat tmavé vzory na starcově hrudi. Něco hledal.
"Výrazný uzel," poznamenala hluše, "konce jsou stočené dolů a skoro se dotýkají, téměř tvoří kruh. Obklopuje dva kly."
S přimhouřenýma očima na ni civěl.
"Fenerovo znamení, to posvátné," vysvětlila mu. "To hledáš, ne? Je exkomunikovaný, ale Fener v něm dál zůstává. Tolik je jasné z toho živého tetování."
"A to znamení?" otázal se chladně. "Jak to, že znáš takové věci?"
"Jedna lež, kterou jsem vymyslela pro Benetha," odtušila, když kolohnát začal zase studovat tělo před sebou. "Potřebovala jsem, aby mě Heborik podpořil. Potřebovala jsem znát podrobnosti o jeho kultu a on mi něco vyprávěl. Chceš zavolat jeho boha."
"Našel jsem to," prohlásil Baudín.
"A teď co? Jak se spojíš s bohem jiného člověka, Baudíne? Na tom znamení není žádná klíčová dírka, žádný posvátný zámek, který bys mohl otevřít šperhákem."
Při jejích slovech sebou trhl a oči mu zajiskřily, když je upřel do jejích.
Felisín ani nemrkla, nehnula brvou.
"Jak podle tebe přišel o ruce?" zeptala se Felisín nevinně.
"Bejval zloděj."
"To byl. Ale sebrala mu je exkomunikace. Ten klíč tu býval, víš. Chodba velekněze k jeho bohu. Tetování na dlani pravé ruky. Stačí podržet ji na posvátné značce - v podstatě si položíš ruku na prsa - prosté jako zasalutování. Celé dny jsem se léčila z výprasku od Benetha a Heborik mluvil. Pověděl mi spoustu věcí - měla jsem je všecky zapomenout, víš. Pila jsem durhangový čaj po galonech, ale jenom rozpustil povrch, ten filtr, který říká, co je důležité a co není. Jeho slova se řinula bez překážek a zůstala. To nedokážeš, Baudíne."
Rváč zvedl Heborikovo pravé předloktí a v sílícím světle prohlížel lesklý, zarudlý pahýl.
"Nedokážeš se vrátit," řekl. "Kněží se o to postarali. Už není tím, co býval, a tím to končí."
Baudín s tichým zavrčením otočil Heborikovo zápěstí a přitiskl pahýl na posvátnou značku.
Vzduch zaskučel. Ten zvuk do nich udeřil a oba je odhodil na zem, kde se zoufale snažili zahrabat do skály - pryč… uniknout té bolesti. Pryč! V tom skřeku byla strašlivá agónie, snesl se jako oheň, zatemnil oblohu, zvětšoval vlasové pukliny ve skále a praskliny se šířily zpod Heborikova nehybného těla.
Felisín tekla krev z uší, když se snažila odlézt výš po svahu. Štěrbiny - tetování se rozšířila z Heborikova těla a přeskočila nezměřitelnou vzdálenost mezi kůží a kamenem - se dostaly pod ni a měnily kámen pod jejími dlaněmi v něco kluzkého a mastného. Všechno se začalo třást. Dokonce i obloha jako by se kroutila, vrhala se celou vahou do sebe, jako by se neviditelnými portály natahovaly tucty neviditelných rukou a s chladným, ničivým vztekem se sápaly po látce tvořící svět.
Řev neustával. Vztek a nesnesitelná bolest se proplétaly jako dva prameny napínajícího se provazu. Ten zvuk se jí stahoval kolem krku jako smyčka, vytěsňoval okolní svět - vzduch i světlo.
Něco dopadlo na zem a skála pod ní se otřásla a vyhodila ji do vzduchu. Dopadla tvrdě a narazila si loket. Kosti v ruce se jí chvěly jako čepel meče. Záře slunce pohasla, zatímco se snažila popadnout dech. Vytřeštěnýma očima spatřila, jak

se za pánví cosi těžkopádně zvedá v oblaku prachu. Srstí lemovaný pazneht, příliš velký, aby ho dokázala pořádně vnímat, se zvedl a zamířil k nyní temné obloze.
Tetování přeskočilo z kamene rovnou do vzduchu, modrá síť se v šílených, bezděčných skvrnách šířila na všechny strany.
Nemohla dýchat. Pálilo ji na plicích. Umírala, lapala po vzduchu v prázdnotě, jež byla výkřikem boha. Náhle se se zvoněním rozléhajícím se jí v lebce rozhostilo ticho. Zaplavil ji vzduch, studený a ostrý, přesto však to nejsladší na světě. Kašlajíc a plivajíc žluč se Felisín zvedla na kolena a rozechvěle zvedla hlavu.
Pazneht byl pryč. Tetování viselo na celé obloze jako otisk na sítnici a jen pomalu bledl. Její pozornost upoutal pohyb. Podívala se na Baudína. Klečel a držel se za hlavu. Pomalu se narovnával a vráskami na obličeji mu stékaly krvavé slzy. Půda se podivně hýbala, když se Felisín škrábala na nohy. Podívala se dolů a tupě zírala na vápencovou mozaiku. Vířící chlupaté vzory tetování se ještě třepetaly, a jak se snažila udržet rovnováhu, od škorní se jí rozbíhaly vlnky. Praskliny, tetování… sahají dolů, až úplně dolů. Jako kdybych stála na loži z lígu dlouhých hřebíků, kdy každý hřebík drží vestoje jen ostatní hřebíky okolo. Vyšel jsi z Propasti, Fenere? Tvou posvátnou chodbou prý je chaos sám. Fenere? Jsi teď mezi námi? Podívala se Baudínovi do očí. Byl ještě otupělý šokem, i když už mu v očích zahlédla první jiskřičky strachu.
"Chtěli jsme upoutat božskou pozornost," prohodila. "Ne boha samotného." Roztřásla se. Schoulila se a donutila se říci ještě něco. "A on nechtěl přijíti"
Baudín sebou trhl, pak pohnul rameny, snad že jimi pokrčil. "Už odešel, ne?"
"Jsi si tím jistý?"
Místo odpovědi se podíval na Heborika. Po chvilce řekl: "Už dýchá líp. Není tak vyprahlej. Něco se s ním stalo."
Nakrčila nos. "Odměna za to, že jen o fous unikl zašlápnutí."
Baudín zavrčel, náhle se soustředil na něco jiného.
Podívala se tam, kam se díval on. Voda byla pryč, ztratila se, zůstal jen koberec mrtvých kápových můr. Felisín vyprskla smíchy. "To je teda opravdová spása."
Heborik se pomalu stočil do klubíčka. "Je tady," zašeptal.
"My víme," ujistil ho Baudín.
"V říši smrtelníků…" pokračoval bývalý kněz po chvíli. "Zranitelný."
"Díváš se na to špatně," ozvala se Felisín. "Bůh, kterého už neuctíváš, ti sebral ruce. Tak jsi ho teď stáhl dolů. Nezaplítej se se smrtelníky."
Buď její chladný tón, nebo krutá slova k Heborikovi nějak pronikly. Rozvinul se, zvedl hlavu a podíval se na Felisín. "Z úst dětí," pronesl s úsměvem, který rozhodně nebyl veselý.
"No tak je tady," řekl Baudín a rozhlédl se kolem sebe. "Jak se může bůh schovat?"
Heborik vstal. "Dal bych to, co mi zbývá z ruky, abych si teď mohl vyložit balíček. Představte si tu bouři mezi ascendenty. Tohle není nějaké muší navštívení ani brnkání na struny moci." Zvedl paže a zamračil se na pahýly. "Už je to pár let, ale duchové jsou zpátky."
Pohled na Baudínův zmatek byl zápasem sám o sobě. "Duchové?"
"Ruce, co už nemám," vysvětloval Heborik. "Ozvěny. Stačí to, aby mě to dohnalo k šílenství." Otřásl se a podíval se k jihu. "Už je mi líp."
"Vypadáš tak," přitakal Baudín.
Bylo stále větší teplo. Do hodiny bude horko jako v peci.
Felisín se zamračila. "Vyléčený bohem, kterého odvrhl. Na tom nezáleží. Jestli dneska zůstaneme ve stanu, do setmění budeme příliš slabí, abychom něco podnikli. Musíme jít hned. K další vodní jámě. Jestli to neuděláme, je po nás." Ale já tě přežiju, Baudíne. Na dost dlouho, abych zarazila dýku.
Baudín si hodil batoh na záda. Heborik se s úsměvem ujal batohu, který prve nesla Felisín. Bez potíží vstal, i když musel udělat krok, aby znovu získal rovnováhu. Baudín je vedl, Felisín se zařadila za něj. Zemí smrtelníků kráčí bůh, ale bojí se. Má nepředstavitelnou moc, ale skrývá se. A Heborik nějak našel sílu vzdorovat všemu, co se stalo. A je za to zodpovědný. Tohle by ho mělo zlomit, zničit mu duši. Místo toho se ohne. Může hradba jeho cynismu vydržet tohle obléhání dlouho? Co spáchal, že přišel o ruce?
Musela zvládnout svůj vnitřní zmatek. Zmatené myšlenky drancovaly všechny komnaty její duše. Stále počítala s vraždou, přesto však měla směšný záchvat přátelství ke svým dvěma společníkům. Chtěla od nich utéci, cítila, že jejich přítomnost je jako vír, jenž ji stahuje do hlubin šílenství a smrti, ačkoliv právě kvůli tomu, že to věděla, na nich byla závislá.
Za ní promluvil Heborik. "Na pobřeží to zvládneme. Cítím vodu. Blízko. Na pobřeží, a až se tam dostaneme, Felisín, zjistíš, že se nic nezměnilo. Vůbec nic. Víš, co tím myslím?"
V jeho slovech slyšela tisíc významů, ale žádný nechápala.
Baudín vepředu překvapeně vykřikl.

Trell Mappo putoval v myšlenkách skoro osm set líg na západ, do soumraku podobnému tomuto, ale přede dvěma stoletími. Viděl sám sebe, jak cestuje plání a tráva mu sahá po prsa, ale tráva byla polehlá, ztěžklá něčím, co vypadalo jako omastek, a jak našlapoval, půda pod nohama mu uhýbala a přesouvala se. Už zažil několik staletí, byl sezdán s válkou ve věčně se opakujícím kruhu nájezdů, krevní msty a krvavých obětí bohu cti. Byla to hra mládí a už dávno ho přestala bavit. Přesto zůstával, přibitý k jedinému stromu, ale jen proto, že si zvykl na okolní krajinu. Bylo úžasné, co dokázal vydržet v zajetí netečnosti. Dostal se do bodu, kde je všechno zvláštní a neznámé zdrojem strachu. Ale na rozdíl od svých bratrů a sester Mappo nedokázal jet na tom strachu celý život. Přese všechno jej právě hrůza z toho, k čemu se nyní blížil, sundala z toho stromu.

Když vyšel z tržního města, jež bylo jeho domovem, byl mladý. Jako tolik mladých v jeho věku tenkrát, i jeho zachytila horečnatá reakce, odmítající tlející neměnnost trellských měst a starších válečníků, z nichž se stali kupci obchodující s bhederiny, kozami a ovcemi, a válečnickou minulost nyní znovu prožívali ve spoustě krčem a hospod. S nadšením přijal toulavý život minulosti, byl ochotný přetrpět přijetí do jednoho z těch zaostalých klanů, jež si uchovaly tradiční životní styl. Toto přesvědčení mu vydrželo stovky let, až řetěz praskl způsobem, jejž nemohl předvídat.
Vzpomínky měl stále ostré a v duchu znovu vyjel na tu pláň. Uviděl trosky tržního města, v němž se narodil. Od jeho zničení uběhl měsíc. Těla patnácti tisíc zabitých - ta, která neshořela v zuřících ohních - už dávno dočista obrali mrchožrouti. Vracel se domů k vyběleným kostem, roztrhaným šatům a horkem rozpukaným cihlám.
Stařičká šamanka jeho adoptivního klanu příběh vyvěstila z plochých kostí, které shořely, jak bezejmenní předpověděli už před několika měsíci. I když se Trellové z měst stali pro všechny cizinci, stále to byli příbuzní. Avšak úkol, který je čekal, nebyla pomsta. Toto prohlášení umlčelo mnoho druhů, kteří se, jako Mappo, narodili ve zničeném městě. Ne, ten, jenž bude pro nastávající úkol vybrán, ze sebe musí vypudit veškeré pomyšlení na pomstu. Tak zněla slova bezejmenných, kteří tuto chvíli předpověděli.
Mappo stále nechápal, proč vybrali jej. Nijak se nelišil od ostatních válečníků. Pomsta mu byla výživou. Víc než maso a voda, samotným důvodem k jídlu a pití. Obřad, který ho očistil, zničil vše, čím byl. Staneš se nepopsanou kůží, Mappo. Budoucnost ti přinese vlastní nápis, písmo i celou novou historii. To, co se stalo s městem tvých příbuzných, se již nikdy nesmí opakovat. Ty to zajistíš. Rozumíš?
Projevy děsivé nezbytnosti. Ale nebýt strašlivé zkázy jeho rodného města, Mappo by jim byl všem odolal. Procházel zarostlou hlavní ulicí s kobercem plevele a kořenů a u nohou viděl vybělené kosti. Poblíž tržiště na něj čekala jedna bezejmenná, stála uprostřed náměstí, vybledlé šedé roucho jí povlávalo v prérijním větru a kapuci měla shrnutou, takže byl vidět přísný obličej a světlé oči. Hůl, již držela, jako by se jí v ruce svíjela.
"Neviděli jsme se léta," zasyčela.
"Staletí," opáčil Mappo.
"To je v pořádku. Nyní se, válečníku, musíš naučit totéž. Tví stařešinové to nařídí."
Trell se pomalu rozhlížel po troskách. "Vypadá to spíš na vojsko - takové oddíly prý existují jižně od Nemilu -"
Její úšklebek ho překvapil svým nezastíraným opovržením. "On se jednoho dne vrátí do svého domova, jako ty teď a tady. Do té doby na něj musíš dohlížet -"
"Proč já, hrom do tebe!"
Její odpovědí bylo slabé pokrčení ramen.
"A když odmítnu?"
"I to, válečníku, bude chtít trpělivost." Tehdy zvedla hůl a ten pohyb přitáhl jeho pozornost. Kroutící se a svíjející dřevo jako by se po Trellovi hladově natahovalo, rostlo a vyplňovalo jeho svět, dokud se neztratil v jeho zmučeném bludišti.
"Zvláštní, jak ti země, již neznáš, může být povědomá."
Mappo zamrkal, známý tichý hlas jeho vzpomínky rozehnal. Podíval se na Icaria. "Ještě zvláštnější je, jak daleko a rychle se můžeš v duchu dostat, a přesto se okamžitě vrátit."
Jhag se usmál. "V duchu bys mohl prozkoumat celý svět."
"V duchu bys mu mohl uniknout."
Icarium přimhouřil oči a prohlížel si sutí posetý kus pouště pod nimi. Vyšplhali na telí, z něhož byl lepší rozhled. "Tvé vzpomínky mě vždycky zajímaly, jelikož mám tak málo vlastních, o to víc, že se o ně dělíš tak neochotně."
"Vzpomínal jsem na svůj klan," sdělil mu Mappo a pokrčil rameny. "Je zajímavé, jaké ti začnou chybět maličkosti. Období rození ve stádech, to, jak jsme vybírali nejslabší kusy v nevyslovené dohodě s vlky z planiny." Usmál se. "Sláva, co jsem si vysloužil, když jsem proklouzl do tábora nepřátel, každému válečníkovi ulomil špičku nože a pak se dostal ven, aniž jsem někoho vzbudil." Povzdechl si. "Ty špičky jsem pak roky nosil v měšci uvázaném u válečného opasku."
"Co se s nimi stalo?"
"Ukradl mi je chytřejší nepřítel." Mappo se zakřenil od ucha k uchu. "Představ si její slávu!"
"Ukradla jenom tohle?"
"Á, nech mi aspoň nějaké tajemství, příteli." Trell vstal a setřásl si z kožených kamaší písek a prach. "Jestli něco," řekl po chvilce, "tak ta bouřka od chvíle, co jsme se zastavili, ještě zesílila."
Icarium, s rukama v bok, studoval tmavou stěnu dělící pláň na poloviny. "Myslím, že se navíc i přiblížila," poznamenal. "Je zrozena z kouzel, snad je to dech samotné bohyně, a její síla stále roste. Cítím, jak po nás sahá."
"Ano." Mappo kývl a potlačil zachvění. "Divné, jestli je ša'ik doopravdy mrtvá."
"Její smrt možná byla nutná," podotkl Icarium. "Koneckonců, copak by smrtelník mohl ovládat takovou moc? Copak by živá bytost mohla zůstat naživu, i když by se stala branou mezi Drydžhnou a touto říší?"
"Myslíš, že ascendovala? A při tom tu nechala své maso a krev?"
"Je to možné."
Mappo mlčel. Pokaždé když probírali ša'ik, Smršť a proroctví, počet možností se zvyšoval. Společně jen rozsévali vlastní zmatek. A komu by to mohlo posloužit? Znovu uviděl zubícího se Iskarala Pusta. Vydechl mezi zaťatými zuby.
"Někdo s námi manipuluje," zavrčel. "Cítím to."
"Všiml jsem si, jak máš zježené chlupy," podotkl Icarium se zachmuřeným úsměvem. "Já sám jsem vůči takovým vjemům otupělý - celý život mám pocit, že se mnou někdo manipuluje."
Trell se otřepal, aby zakryl, jak se třese. "A kdo by to dělal?" zeptal se tiše.
Jhag pokrčil rameny a zvedl obočí. "Na to jsem se přestal ptát již dávno, příteli. Pojíme? Dnešní lekcí je, že dušené

skopové chutná lépe než sladká zvědavost."
Mappo se za ním díval, když se válečník vracel do tábora. Ale co sladká pomsta, příteli?

Jeli po prastaré silnici, sužovaní lkavými závany větru nesoucího písek. Dokonce i gralský valach klopýtal vyčerpáním, ale Šumaři došly nápady. Netušil, co se děje. Někde v neproniknutelných mračnech zvířeného písku napravo probíhala bitva. Byla blízko - znělo to tak, ale po bojovnících nebylo ani stopy a Šumař rozhodně netoužil jet se tam podívat. Ze strachu a vyčerpání došel k zoufalému, zděšenému závěru, že přežijí, jedině pokud zůstanou na silnici. Jestli ji opustí, roztrhá je to na kusy.
Bitvu nedoprovázelo řinčení oceli ani smrtelný chropot lidí. Ozývala se zvířata - řvala, štěkala, prskala a kvílela ze strachu, bolesti a nepříčetného vzteku. Nic lidského. Neviditelného zápasu se mohli účastnit vlci, ale svou účast ohlašovala i jiná, zcela odlišná hrdla. Bylo slyšet nosové bručení medvědů, prskání velkých koček i další zvuky - plazí, ptačí, opičí. A hlasy démonů. Nesmím zapomínat na jejich poštěkávání - noční můry mistra Kápě by nemohly být horší.
Jel, aniž by držel otěže. Oběma rukama svíral od písku poškrábanou pažbu kuše, která byla natažená, s nasazeným žíhačem, což udělal ve chvíli, kdy pranice začala, před deseti hodinami. Dobře věděl, že tětiva ze střev už je oslabená, prozradilo mu to větší rozpětí ocelových ramen. Šipka by nedoletěla daleko a neměla by sílu. Ale aby byl žíhač účinný, nepotřeboval velký dostřel ani přesnost. Věděl však, že pokud vystřelí, zasáhne zuřící oheň i je - jeho koně i s ním - což si připomínal pokaždé, když mu zbraň ve zpocených, bolavých dlaních uklouzla.
Už to moc dlouho nevydrží. Ohlédl se přes rameno. Apsalar a Kvítko byli stále tu, jejich koně byli schvácení a teď už půjdou, dokud z nich nevyprchá i poslední jiskřička života. Což nebude trvat dlouho.
Gralský valach zařičel a uklouzl. Šumaře náhle zalila horká tekutina. S klením a mrkáním ji dostal z očí. Krev. Fenerem způsobená, mistrem Kápě prokletá fontána krve. Vyletěla z neproniknutelné stěny zvířeného písku. Něco se dostalo blízko. Něco jiného tomu zabránilo, aby se to dostalo ještě blíž. Pro královnino požehnání, co se to tu, do Propasti, děje?
Kvítko vykřikl a Šumař se ohlédl právě včas, aby viděl, jak seskakuje z hroutícího se koně. Zvířeti se podlomily přední nohy. Díval se, jak kůň tlamou tvrdě naráží na kameny, na nichž zanechává šmouhu od krve a slin. V posledním tažení ještě zvedl hlavu, pak se převrátil na bok a chvíli kopal nohama, než znehybněl.
Sapér pustil kuši, popadl otěže, zastavil valacha a otočil ho. "Zahoďte stany!" zavolal na Kvítka, jenž se konečně vyškrábal na nohy. "Kůň, co je nese, má nejvíc sil. Tak honem, mor na vás!"
Apsalar, zhroucená v sedle, popojela blíž. "Není to k ničemu," řekla s rozpukanými rty. "Musíme zastavit."
Šumař se zlobně zamračil na pískovou clonu. Boj se blížil. Ať už jedny bojující zadržovalo cokoliv, ustupovalo to. Zahlédl mohutnou postavu, jež však vzápětí zmizela. Jako by jí na ramenou jeli levharti. Objevily se čtyři obrovské stíny, nízko u země, valily se blíž, černé a tiché.
Šumař otočil kuši a vystřelil. Šipka zasáhla zemi kousek před čtveřicí. Zvířata zalila plamenná stěna, ozval se řev. Šumař na nic nečekal a z tvrzeného pouzdra u sedla namátkou vytáhl další šipku. Původně měl jen tucet šipek vylepšených moranthskou municí. Zbývalo mu jich devět a z nich byla jen jedna svítivka. Jen na šipku - další žíhač - letmo pohlédl a začal prohlížet stěnu písku, jeho ruce pracovaly popaměti.
Objevovaly se další postavy, míhaly se jako přízraky. Ve výšce dvaceti stop přiletěl tucet okřídlených ještěrů velkých jako pes a stoupal na proudech teplejšího vzduchu. Esanthan'el - pro mistra Kápě, tohle jsou d'iversové a převtělená! Esanthan'el náhle zakrylo cosi obrovského.
Kvítko ve vaku zoufale hledal krátký meč, který si koupil v Ehrlitanu. Apsalar se krčila vedle něj, dívala se na cestu a v rukou se jí leskly dýky. Šumař už chtěl zavolat, že nepřítel je nalevo, když uviděl to, co ona. Tři gralské lovce, v plném útoku, rameno vedle ramene, a byli téměř na dosah, kopí sklopená.
Na bezpečný výstřel to bylo příliš blízko. Sapér se mohl jenom dívat, jak se válečníci blíží. Čas jako by se pro něj zpomalil, nemohl nic dělat. Ze strany skočil obrovský medvěd a srazil se s Grálem nalevo. Převtělenec byl velký jako kůň, jehož strhl k zemi. Popadl muže zuby kolem pasu mezi žebry a kyčlemi a na druhé straně mu špičáky téměř přesáhly. Zdánlivě bez námahy tlamu sevřel. Válečníkovi vytryskla z úst krev a žluč.
Apsalar se vrhla na druhé dva, proběhla mezi kopími, a jak proklouzla mezi koni, bodla oběma rukama. Ani jeden Grál neměl čas se krýt. Jako zrcadlový obraz zmizely obě dýky v žebrech, jedna si našla srdce, druhá probodla plíci. Pak byla za nimi, zbraně nechala v ráně. Kotoulem se vyhnula kopí čtvrtého jezdce, jehož si Šumař prve nevšiml. Jediným plavným pohybem se zvedla na nohy a neuvěřitelně rychle skočila, takže náhle seděla v sedle za Grálem, pravou rukou ho držela pod krkem a levou mu sáhla přes hlavu a zaryla mu prsty do očí, cukla a v pravé ruce se jí náhle objevil malý nožík, kterým mu podřízla odhalené hrdlo.
Šumař ji uchváceně pozoroval, ale náhle se mu před obličejem mihlo cosi velkého a šupinatého, srazilo ho to ze sedla a vyrazilo mu to kuši z rukou. Dopadl na silnici a tělem mu projela bolest. Praskla mu nějaká žebra a zlomené konce se o sebe otíraly, když se převalil na břicho. Veškeré pomyšlení na to, že by vstal, ho přešlo, když přímo nad ním propukla zuřivá bitva na život a na smrt. Šumař si rukama chránil hlavu a schoulil se do klubíčka. Snažil se být co nejmenší.
Bušila do něj kopyta a kroužkovou zbroj mu rozdíraly drápy, stehna měl samý šrám. Jedna tlapa mu dupla na levý kotník a na zbytku se ještě otočila, než se zvedla.
Slyšel, jak jeho kůň řží, ne bolestí, ale strachy a vzteky. Když se valachova kopyta srazila s něčím pevným, byla to pro Šumaře chvilička uspokojení v záplavě bolesti. Na zem vedle sapéra dopadlo obrovské šupinaté tělo, převalilo se a otřelo se o něj. Cítil chvějící se svaly, a jak se k němu přitiskly, roztřásl se i on.
Bitva utichla, zůstalo jen sténání větru a šustění písku. Snažil se posadit, ale stěží dokázal zdvihnout hlavu. Kolem byla hotová jatka. Přímo před sebou a na dosah ruky viděl čtyři třesoucí se nohy svého valacha. Opodál ležela jeho kuše, žíhač byl pryč - zbraň musela vystřelit, když dopadla na zem, a vyslala smrtonosnou střelu do bouře. Před ním ležel Grál

s probodenou plící a vykašlával krev. Nad ním stála zamyšlená Apsalar a v ruce volně držela asasínský nůž, používaný k podřezávání hrdel. O kus dál za ní byl vidět hnědý hřbet medvědího převtělence, trhajícího maso z koně, kterého strhl. V dohledu se objevil Kvítko - našel svůj krátký meč, ale z pochvy ho zatím nevytáhl. Šumař při pohledu na jeho výraz pocítil soucit.
Sapér sáhl za sebe a zaúpěl. Našel šupinatou kůži. Chvění ustalo. Medvěd náhle poplašeně zařval. Šumař se otočil právě včas, aby viděl, jak prchá pryč. Ach, mistře Kápě, jestli prchá… Koni se nohy roztřásly ještě víc, až je Šumař viděl skoro rozmazaně, ale zvíře neuteklo, jen se postavilo mezi sapéra a to, co přicházelo. Ten čin sapérovi málem zlomil srdce. "Zatraceně, zvíře," zachraptěl. "Vypadni odsud!"
Apsalar couvla směrem k němu. Kvítko stál nehybně a meč mu vypadl z rukou. Šumař konečně zahlédl nově příchozího. Nově příchozí. Po silnici se jako hemžící se, převalující se koberec sunul d'ivers. Krysy, stovky. A přesto jedna. Stovky? Tisíce. Ach, mistře Kápě, tohohle znám. "Apsalar!"
Otočila se k němu a tvářila se bezvýrazně.
"V mý sedlový brašně," supěl sapér. "Svítivka -"
"To nestačí," opáčila chladně. "A stejně už je pozdě."
"Ne na ně. Na nás."
Pomalu zamrkala a pak přistoupila k valachovi.
Vytí větru přehlušil cizí hlas. "Gryllene!"
Ano, tak se ten d'ivers jmenuje. Gryllen, jinak známý jako Vlna šílenství. Z Yghatan ho vyhnali ohněm. Á, on se teď vrací!
"Gryllene!" křikl cizinec znovu. "Odejdi, d'iversi!"
Šumařovi se v zorném poli objevily nohy ovinuté kůží. Když vzhlédl, spatřil neobyčejně vysokého, hubeného muže ve vybledlé tannoské telabě. Pleť měl šedozelenou, v ruce s dlouhými prsty držel zvratný luk a runami popsaný šíp měl nasazený a připravený. V dlouhých šedých vlasech byly vidět zbytky černé barvy, takže to vypadalo, že má hřívu skvrnitou. Sapér si všiml, že spodní tenký ret mu vyboulují oštípané špičky klů. Jhag. Nevěděl jsem, že se vydávají až tak daleko na východ. Ale nevím, proč, ve jménu mistra Kápě, by na tom mělo záležet.
Jhag udělal další krok k čeřící se mase krys, která již pokryla to, co zbylo z koně a jezdce, jež zabil medvěd, a položil ruku koni na plec. Kůň se přestal třást. Apsalar couvla a ostražitě si cizince prohlížela.
Gryllen váhal - Šumař nevěřil vlastním očím. Znovu se podíval na Jhaga. Vedle dlouhána se objevil druhý lučištník. Byl menší a široký jako obléhací stroj, pleť mel příjemně tmavě hnědou a do černých copů vpletené amulety. Jeho špičáky byly ještě větší než zuby jeho společníka a také vypadaly mnohem ostřejší. Trell.Jhag a Trell. To mi připadá povědomé, kdybych se jen dokázal přenýst přes tu bolest a mohl myslet i na něco jinýho.
"Tvá kořist uprchla," řekl Gryllenovi Jhag. "Tito lidé nejdou po Cestě rukou. Navíc jsou teď pod mou ochranou."
Krysy syčely a pištěly, až nebylo slyšet vlastního slova, a popoběhly dál po cestě. V písečné bouři se jim šedá očka jen třpytila.
"Nezkoušej," varoval Jhag, "mou trpělivost."
Tisíce těl se zachvěly. Vlna ustoupila, koberec mastné srsti byl ve chvilce pryč.
K Šumařovi si dřepl Trell. "Přežiješ, vojáku?"
"Zřejmě budu muset," opáčil sapér, "jen abych pochopil, co se právě stalo. Vás dva bych měl znát, co?"
Trell pokrčil rameny. "Dokážeš vstát?"
"Uvidíme." Opřel se o ruku a zvedl se asi o palec, potom už se na nic nepamatoval.

KAPITOLA OSM
Prý tu noc, kdy se Kellanved a Tanečník vrátili, ve městě Malaz propukla bouře kouzel a čárů a strašlivých zjevení. Není nutné hádat, abychom došli k závěru, že vraždy byly provedeny nepořádně a ve zmatku a že úspěch a neúspěch závisí čistě na úhlu pohledu…

Spiknutí v říši
Heborik

C
oltain je překvapil všechny. Pěšáky Sedmé nechal hlídat při nabírání vody u pramene Drydž a své Záchlumčany vyvedl do odhan. Dvě hodiny po západu slunce se tithanští domorodci, vedoucí své koně na otěži, aby si odpočinuli, asi lígu od oázy znenadání ocitli uprostřed útočících jezdců. Řada se kolem nich sevřela a jen několika se podařilo znovu nasednout, natož se seřadit a čelit útoku. I když byli proti Záchlumčanům v přesile sedm na jednoho, začali prchat, na jednoho padlého z Coltainových válečníků jich zemřela stovka. Po dvou hodinách bylo vraždění dokonáno.
Kalous, jedoucí po silnici k oáze, zahlédl v dálce napravo záři z hořících tithanských povozů. Chvíli mu trvalo, než pochopil, co vidí. Cesta k požáru nepřipadala v úvahu. Záchlumčané se brodili v krvi - nezastaví se, aby se zamysleli, než ho zabijí. Místo toho otočil koně k severozápadu a pobízel jej do cvalu, dokud nespatřil prvního z prchajících Tithanů, z něhož celý příběh vypáčil.
Záchlumčané jsou démoni. Dští oheň. Jejich šípy se ve vzduchu kouzlem zmnožují. Jejich koně bojují se zlověstnou inteligencí. Vyvolali mezlovský ascendent a poslali ho do Sedmiměstí, kde teď čelí bohyni Smršti. Záchlumčany není možné zabít. Už nikdy nevyjde slunce.
Kalous muže zanechal jeho osudu, vrátil se na silnici a pokračoval k oáze. Ztratil dvě hodiny, ale z vyděšeného

blábolení tithanského zběha získal i neocenitelné informace. Cestou si uvědomil, že toto je víc než poslední tažení zraněného, zmučeného zvířete. Bylo jasné, že Coltain situaci takto rozhodně nevidí. Možná ji tak nikdy neviděl. Pěst vyrazila na tažení. Pustila se do války, ne na panický útěk. Vůdcové Apokalypsy by měli raději umět Coltainovi Číst myšlenky, jestli mají mít nějakou naději na to, že tomuto hadovi vytrhají zuby. Navíc by měli rychle udusit názor, který se již šířil jako požár, že Záchlumčané jsou víc než pouzí lidé, což se snáz řekne, než udělá.
Kamist Reloe byl pořád v přesile, ale začínala se projevovat kvalita jeho oddílů - Coltainovi Záchlumčané byli disciplinovaní a Sedmou tvořili veteráni, s jejichž přípravou na tuto válku si pěst dala spoustu práce. Stále hrozilo, že malazské oddíly budou nakonec zničeny - pokud je situace stejně zlá i jinde, tak vojsko a tisíce uprchlíků, kteří se u ní drželi, neměli velkou naději. Ani všechna tahle malá vítězství nemohou vyhrát válku - Reloe může naverbovat stovky tisíc rekrutů - pokud ša'ik rozpozná, jakou hrozbu Coltain znamená, a pošle je za bývalou vrchní pěstí.
Když historik spatřil malou oázu kolem pramene Drydž, zděsil se, protože skoro všechny palmy byly poražené, zůstaly jen pařezy a nízké křoví. Všude se válel kouř a pod blednoucí oblohou působil strašidelně. Kalous se postavil ve třmenech a hledal táborové ohně, hlídky, stany. Nic… třeba jsou na druhé straně pramene… Když vjel do oázy, kouř zhoustl a jeho kůň si pečlivě vybíral cestu mezi pařezy. Všude byly vidět stopy - první jámy vykopané v písku tam, kde stály hlídky, pak hluboké rýhy, kde byly do obranné linie seřazeny povozy. Na ohništích už jen doutnal popel.
Zmatený a náhle k smrti utahaný, nechal Kalous koně jít, kudy se mu zlíbí. Hluboký prosak za opuštěným táborem byl doslova vyčerpaný a teprve se opět začínal plnit, malá nahnědlá louže obklopená bahnem olepeným kusy palmové kůry a hnijícího listí. Dokonce i ryby byly pryč.
Záchlumští válečníci se vydali připravit léčku na Tithany a Sedmá a uprchlíci mezitím oázu opustili. Historik se to snažil pochopit. Představil si odchod, klopýtající utečence se zarudlýma očima, děti naložené na vozy, uštvané veterány dohlížející na exodus. Coltain je nenechal odpočívat, nedal jim čas vstřebat ten šok, srovnat se se vším, co se stalo, co se děje. Dorazili sem, sebrali z oázy vodu a všechno, co by jim mohlo být k užitku, a pak odešli.
Kam?
Kalous pobídl koně. Dorazil na jihozápadní konec oázy a sledoval širokou stopu po vozech, dobytku a koních. Na jihovýchodě se zvedaly ošlehané kopce Ladorské vrchoviny. Na západ se táhla Tithanská step. Tím směrem není nic až k řece Sekale - příliš daleko, aby tam Coltain zamířil. Na severozápadě byla ves Manot a za ní Caron Tepasi na pobřeží Karaského moře. Skoro tak daleko jako Sekala. Stopa vedla přímo na západ do stepi. Pra mistra Kápě, tam není vůbec nic!
Snažit se odhadnout, co má záchlumská pěst za lubem, nemělo příliš smysl. Historik se tedy otočil zpátky k prameni a celý ztuhlý sesedl, jen pomrkával, jak ho pobolívalo v kyčlích a stehnech a jak mu loupalo v kříži. Dál už jet nemohl, ani jeho kůň. Potřebovali si odpočinout - a potřebovali i hustou vodu ze dna prosaku.
Sundal od sedla svinuté pokrývky a hodil je na listí na písku. Rozepnul podpínku a sundal klisně ze zpocených zad zdobené sedlo. Uchopil otěže a vedl zvíře dolů k vodě. Pramen byl ucpaný kamením, což vysvětlovalo, proč teče tak pomalu. Kalous si sundal šátek a přes látku vodu přecedil do přilby. Nejdřív nechal napít koně, pak proces zopakoval, než utišil i svou žízeň, a doplnil si i čutoru.
Nakrmil klisnu zrním z pytlíku, který měl přivázaný u sedla, a pak ji vytřel do sucha, než si postavil tábor. Napadlo ho, jestli se ke Coltainovi a jeho vojsku vůbec někdy dostane. Jestli možná neuvízl v nějaké noční můře a nehoní se za duchy. Možná to jsou opravdu démoni. Začínala ho zmáhat únava.
Rozložil si pokrývky a pak nad nimi ze své telaby udělal plachtu proti slunci. Bez stromů slunce oázu spálí - potrvá léta, než se vzpamatuje, pokud vůbec. Než ho přemohl spánek, dlouze promýšlel nadcházející válku. Města byla méně důležitá než zdroje vody. Vojska budou muset zabrat oázy, které budou stejně významné jako ostrovy v moři. Coltain bude vždycky v nevýhodě - každý jeho pohyb bude známý, na každý tah se nepřítel připraví… pokud se tam Kamist Reloe dostane první, a jak by v tom mohl neuspět? Nemusí doprovázet tisíce uprchlíků. Přes všechna překvapení, která měla pěst schovaná v rukávě, měla značná taktická omezení.
Před usnutím si historik položil jedinou, konečnou otázku: jak dlouho se Coltainovi podaří odkládat nevyhnutelné?
Probudil se za soumraku a dvacet minut nato byl na stopě, osamělý jezdec pod pláštěm kápových můr tak velkým, že zakrýval hvězdy.

Přes útes čtvrt míle daleko v moři se valily vlny, fosforeskující stužka pod zamračenou oblohou. Slunce mělo vyjít až za hodinu. Felisín stála na trávou zarostlé terase nad obrovskou pláží s bílým pískem, točila se jí hlava a lehce vrávorala. V dohledu nebyl jediný člun, ani stopa, že na toto pobřeží kdy vstoupila lidská noha. Na čáru přílivu ukazovalo naplavené dřevo a hromady suchých chaluh. Kam se podívala, tam lezli písečtí krabi.
"No," ozval se vedle ní Heborik, "aspoň se můžeme najíst. Tedy pokud jsou jedlí, a je jenom jeden způsob, jak to zjistit."
Dívala se, jak z batohu vytahuje kus pytloviny. "Pozor na klepeta," řekla mu. "Nechtěl bys přece přijít o prst, ne?"
Bývalý kněz se zasmál a pokračoval v práci. Viděla ho jen díky šatům. Kůži měl již dokonale černou, čáry byly stěží rozeznatelné i zblízka a za denního světla. Viditelným změnám odpovídaly další, méně znatelné.
"Už mu nemůžeš ublížit," ozval se Baudín, dřepící u druhého batohu. "Ať řekneš cokoliv."
"Tak to nemusím být zticha," opáčila.
Měli vodu ještě na den, možná na dva. Mračna nad úžinou slibovala déšť, ale Felisín věděla, že to je lživý příslib - spása přijde pro ostatní. Znovu se rozhlédla kolem sebe. Tady spočinou naše kosti, hrbolky a vlnky v písku. A nakonec zmizí i poslední stopy. Dostali jsme se na pobřeží, kde čeká jen mistr Kápě a nikdo jiný. Cesta duchovní stejně jako tělesná. Přivítám konec obojího.
Baudín postavil stany a teď sbíral dřevo na oheň. Heborik se vrátil a mezi pahýly držel pytel. Volným tkanivem byly

vidět špičky klepet. "Tohle nás buď zabije, nebo po tom dostaneme hroznou žízeň - nejsem si jistý, co bude horší."
Poslední pitná voda byla jedenáct hodin daleko, vlhká skvrna v mělké pánvi. Museli kopat sáh hluboko, aby se dostali k vodě, a ta byla poloslaná, chutnala po železe a dělalo se jim po ní špatně. "Skutečně věříš, že tam někde je Kalous a pluje sem a tam - jak dlouho, pět dní?"
Heborik si dřepl a položil pytel na zem. "Celá léta nic nevydal - co jiného by dělal se vším svým volným časem?"
"Myslíš, že lehkomyslnost je správný způsob, jak se setkat s mistrem Kápě?"
"Nevěděl jsem, že na to existuje nějaký správný způsob, holka. I kdybych si byl jistý, že přichází smrt - což nejsem, alespoň ne v nejbližší budoucnosti - no, každý z nás jí musí čelit svým způsobem. Vždyť nakonec i kněží mistra Kápě se dohadují kvůli tomu, jak nejlépe se setkat se svým bohem."
"Kdybych věděla, že přijde kázání, byla bych zticha."
"Srovnávala by ses se svým mladým životem, co?"
Na její zamračení se potěšené zasmál.
Heborikovy oblíbené vtipy jsou ty bezděčné. Výsměch je jen patinou nenávisti, a každý smích je zlovolný. Neměla sílu mu útok oplatit. Ale naposled se smát nebudeš, Heboriku. To brzy zjistíš. Ty i Baudín, oba.
Kraby upekli v horkém popelu, s pomocí klacků je zaháněli zpátky do spalujícího žáru, dokud nepřestali utíkat. Bílé masíčko bylo velmi chutné, ale slané. Bohatá hostina a nekonečné zásoby, které by mohly být osudné. Baudín nasbíral další dříví, hodlaje v noci zapálit signální oheň. Mezitím vyšlo slunce, takže na oheň naházel mokré chaluhy a spokojeně se díval na sloup kouře, stoupající do vzduchu.
"Tohle hodláš dělat celý den?" zeptala se ho Felisín. A co spánek? Potřebuju, abys usnul, Baudíne.
"Občas," opáčil.
"Podle mě to nemá smysl, jestli bude pod mrakem."
"Ještě není, nebo ano? A ty mraky stejně odplují - zpátky na pevninu."
Pozorovala ho, jak pracuje s ohněm. Uvědomila si, že se už nepohybuje tak úsporně. Nedbalost prozrazovala hloubku jeho únavy, slabost, která nejspíš přišla s tím, jak se konečně dostali k moři. Přestali mít sebemenší vliv na svůj osud. Baudín věří v Baudína a nikoho jiného. Teď je, stejně jako my, závislý na někom jiném. A tohle všechno možná bylo zbytečné. Možná jsme měli raději riskovat a vydat se do Dosin Báli.
Krabí maso si začínalo vybírat svou daň. Úporná žízeň na Felisín útočila ve vlnách, a jak se žaludek bouřil proti tomu, že je opět plný, dostávala prudké křeče. Heborik zmizel ve stanu, očividně trpěl stejnými příznaky.
Felisín příštích dvacet minut jen trpěla, pozorovala Baudína a snažila se mu vůlí vnutit stejné postižení. Pokud měl také potíže, nedával to na sobě znát. Její strach z něj se prohloubil. Křeče ustoupily, žízeň však zůstala. Mračna nad úžinou se vytratila a horko sílilo. Baudín hodil na oheň poslední hromádku chaluh a chystal se odejít do stanu.
"Vezmi si můj," vybídla ho.
Otočil hlavu a přimhouřil oči.
"Za chvíli se k tobě připojím."
Stále zíral.
"Proč ne?" štěkla. "Jak jinak se tomu dá uniknout? Leda bys složil slib -"
Nepatrně sebou trhl.
Felisín pokračovala. "- nebo ses zaslíbil nějakému ascendentu, co nesnáší sex? Který by to mohl být? Mistr Kápě? To by tedy bylo překvapení! Ale v milování je vždycky trocha smrti -"
"Tak tomu říkáš?" zamručel Baudín. "Milování?"
Pokrčila rameny.
"Nezaslíbil jsem se žádnému bohovi."
"To už jsi říkal. Ale nikdy jsi mě nepoužil, Baudíne. Máš raději muže? Chlapce? Hodíš mě na břicho a ani si nevšimneš toho rozdílu."
Narovnal se a stále na ni hleděl s nečitelným výrazem. Pak zašel do stanu. Felisínina stanu. Usmála se pro sebe, chvilku počkala a pak se k němu připojila. Měl neohrabané ruce, jako by se snažil být něžný, ale nevěděl jak na to. Sundat ze sebe jejich hadry trvalo chvilku. Baudín ji vedl, až ležela na zádech a vzhlížela do jeho ploché, zarostlé tváře. Když uchopil její ňadra do svých obrovských tlap a přitlačil je k sobě, oči měl stále chladné a nevypočitatelné.
Jakmile do ní pronikl, veškeré zábrany z něj spadly. Z člověka se změnil ve zvíře. Byl drsný, ale ne tak drsný, jako býval Beneth, ani značný počet Benethových následovníků. Byl rychle hotov, lehl si na ni, a byl dost těžký, když jí sípal do ucha. Ona s ním nepohnula, všemi smysly vnímala jeho dýchání, chvění svalů, když ho zmáhal spánek. Nečekala, že se poddá tak rychle, nenapadlo ji, že bude tak bezmocný.
Sáhla do písku vedle pokrývek a pátrala, až našla jílec dýky. Silou vůle se přiměla dýchat klidně, i když s bušícím srdcem nic udělat nemohla. Spal. Ani se nepohnul.
Vytáhla čepel a přehmátla na jílci. Zadržela dech.
Popadl ji za zápěstí ve chvíli, kdy bodla. Plavně se zvedl, zkroutil jí ruku za záda a tlačil, dokud se pod ním nepřevrátila na břicho, načež ji tělem přimáčkl k zemi.
Svíral jí zápěstí, dokud nepustila dýku. "Myslíš, že jsem si neprohlídl svý nádobíčko, holka?" zašeptal. "Myslíš, že jseš pro mě záhadou? Kdo jinej by mi moh ten žabikuch ukrást?"
"Nechal jsi Benetha umřít." Neviděla mu do obličeje, a když odpověděl, skoro tomu byla ráda.
"Ne, holka. Toho všiváka jsem zabil sám. Zlomil jsem mu vaz jako třtinu. Zasloužil si víc bolesti, něco pomalejšího, ale na to nebyl čas. Nezasloužil si milost, ale dostal ji."
"Kdo jsi?"
"Nikdy jsem to nedělal s chlapem ani s klukem. Ale budu to předstírat. Umím moc dobře předstírat."

"Budu křičet -"
"Heborika ze spánku probudit nedokážeš. Sní. Mlátí sebou. Plác jsem ho a už se nepohnul. Tak si klidně křič. Co je vůbec křik? Dáš průchod svýmu rozhořčení - nemyslel jsem, že se ještě dokážeš rozhořčit, Felisín."
Zmocnila se jí beznaděj. Je to zase totéž. Přežiju, může se mi to dokonce i líbit. Když se budu snažit.
Baudín vstal. Otočila se na záda a dívala se na něj. Vzal si dýku a couvl k východu. Usmál se. "Mrzí mě, že jsem tě zklamal, ale neměl jsem na to náladu."
"Tak proč -"
"Abych zjistil, jestli jsi pořád to, čím jsi bývala." Nemusel říkat, k jakému závěru došel. "Trochu se prospi, holka."
Když Felisín osaměla, stočila se do klubíčka a cítila se otupěle. Abych zjistil, jestli jsi pořád… ano, pořád jsi. To už Baudín věděl. Jenom to chtěl ukázat i tobě, děvče. Myslela sis, že ho využíváš, ale on využíval tebe. Věděl, co plánuješ. Mysli na to. Pořádně si to promysli.

Z vln vyšel mistr Kápě, žnec zralých duší. Čekal dost dlouho, bavil se jejich utrpením, ale už ho to přestávalo bavit. Přišel čas na cestu k bráně.
Felisín seděla, dívala se na úžinu a cítila se vyprahlá a svraštělá jako vyplavené dřevo kolem ní. Nad vodou uháněla oblaka a blesky tancovaly do dunivého rytmu hromobití. Kolem útesu se voda pěnila a do tmy vyhazovala modrobílé fontány.
Před hodinou se Heborik s Baudínem vrátili z procházky po pláži a společnými silami přitáhli příď ztroskotaného člunu. Byl starý, ale oni mluvili o tom, že postaví vor. Debata jí připadala jako prázdné plácání - nikdo na takovou práci neměl sílu. Ráno začnou umírat a dobře to věděli.
Felisín si uvědomovala, že poslední zemře Baudín. Leda by se vrátil Heborikův bůh a své zbloudilé dítě vyzvedl. Felisín konečně uvěřila, že zemře první. Nedosáhne své pomsty. Ani na Baudínovi, ani na sestřičce Tavore, ani na celé mistru Kápě patřící Malazské říši.
Za vlnami narážejícími na útes se objevila podivná vlna světla. Blýskání si hrálo, jako by obalovalo neviditelné poleno celé lígy dlouhé a třicet kroků široké. Praskající kopí narážela do pěny se žhavým syčením. Hrom zaduněl na pláži tak tvrdě, až se zavlnil písek. Blesky se přibližovaly.
Náhle se vedle ní objevil Heborik a tvářil se ustrašeně. "To jsou kouzla, holka! Utíkej!"
Drsně se zasmála a nepohnula se. "Bude to rychlé, dědo!"
Vítr vyl. Heborik se otočil k blížící se vlně. Zaklel, ale slova mu od úst odnášel řvoucí vítr. Pak se postavil mezi Felisín a kouzla. Přidřepl si k ní Baudín s tváří osvětlenou namodralou září, která sílila, jak se blesky dostaly k pobřeží. Vzápětí byly u nich. Tříštily se kolem Heborika, jako by byl skálou. Stařec se zapotácel a jeho tetování tvořilo jemnou ohnivou síť, která jasně zaplála a zmizela. Kouzla zmizela. Přes to, jak nebezpečně vypadala, rychle zhasla po celé pláži.
Heborik se sesul, padl na kolena do písku. "To ne já," pronesl do náhlého ticha. "Otataral. Samozřejmě. Není čeho se bát. Vůbec to není nutné."
"Tam!" křikl Baudín.
Přes útes se nějak dostal člun a nyní se hnal směrem k nim. Jediná plachta mu hořela. Kouzla do plavidla bušila ze všech stran, ale když se přiblížil k pobřeží, ztratila se. Vzápětí už dno zaškrábalo o písek a člun se zastavil, načež se převrátil na bok. Do lanoví okamžitě vyšplhali dva muži a odřezávali hořící plachtu. Látka sletěla jako ohnivé křídlo, a jakmile dopadla na hladinu, zhasla. Oba muži vyskočili do vody a brodili se na břeh.
"Který z nich je Kalous?" optala se Felisín.
Heborik zavrtěl hlavou. "Ani jeden, ale ten nalevo je mág."
"Jak to poznáš?"
Bývalý kněz neodpověděl.
Oba muži se rychle blížili, i když vrávorali vyčerpáním. Mág, malý muž se zarudlým obličejem a v ohořelé pláštěnce, promluvil první - malazsky. "Díky bohům! Potřebujeme vaši pomoc."

Někde za útesem číhal neznámý mág - muž, jenž neměl žádnou spojitost s povstáním, cizinec lapený ve vlastní noční můře. Vynořil se jako vír prudké bouře druhý den plavby. Kulp doposud nikdy necítil tak neovládanou sílu. Zachránila je pouze právě ta divokost, když šílenství, které čaroděje zachvátilo, rvalo a trhalo jeho chodbu. Z trhlin v chodbě prýštila magie a vítr vyl zároveň s čarodějovým řevem.
Ripath to házelo jako kusem kůry v horských peřejích. Zprvu tomu Kulp čelil iluzí - věřil, že se s ostatními stal předmětem mágova hněvu - ale rychle začalo být zřejmé, že šílený čaroděj o nich vůbec neví a bojuje v úplně jiné válce. Tehdy Kulp stáhl svou chodbu do ochranné skořápky kolem Ripath, a jak se Gesler s vojáky snažili udržet plavidlo na vodě, on se snažil čelit útoku. Vypuštěná kouzla je honila instinktivně a něco tak dokonale bezduchého nemohla žádná iluze oklamat. Jako by se stali magnetem, útoky byly nekonečné a jejich síla prudce kolísala; do Kulpa nelítostně bušily dva dny a dvě noci.
Hnalo je to na západ ke břehům Otataralového ostrova. Mág zaútočil na pobřeží, ale bez valného účinku, a Kulp se v tom konečně vyznal - mágovu mysl musel zničit otataral. Nejspíš to byl nějaký uprchlý havíř, válečný zajatec, který přelezl zdi, jen aby zjistil, že si své vězení odnáší s sebou. Když přestal ovládat svou chodbu, ona začala ovládat jej. Plnila ho silou mnohem větší, než kdy mág sám zvládl. Když mu to došlo, Kulp se vyděsil. Hrozilo, že je bouře vyhodí právě na ten děsivý břeh. Čeká ho stejný osud? Jen zkušenosti Geslera a ostatních je zachránily před ztroskotáním na útesech. Jedenáct hodin se jim dařilo plout podél jako břitva ostrých skalisek pod vlnami.
Třetí noci Kulp vycítil změnu. Pobřeží napravo - jež vnímal jako neproniknutelnou negativní stěnu, cítil z ní chladný otataral - najednou… změklo. Byla tam jakási síla, drtila vůli magie otupující rudy, na všech stranách ji zatlačovala

zpátky.
V útesu byla průrva. Kulp se rozhodl, že je to jejich jediná naděje. Zvedl se z paluby a zavolal na Geslera. Kaprál okamžitě pochopil, co má na mysli, a ulevilo se mu. Prohrávali bitvu kvůli vyčerpání, kvůli strašlivému napětí, když se dívali, jak se na ně ženou kouzla, jen aby se přelila přes Kulpovu ochrannou magii - přičemž viděli, jak tato ochrana stále slábne.
Ve chvíli, kdy proplouvali mezerou v útesech, přišel další útok a rozdrtil Kulpův odpor. Kosatka, lana i plachta, se vzňala. Kdyby byl některý z mužů na palubě suchý, stal by se z něj planoucí maják. Takhle se přes ně kouzlo přehnalo ve vlně syčící páry a pak narazilo na břeh, kde se valilo po pláži, až zhaslo docela.
Kulp zpola čekal, že zvláštně otupený účinek této části pobřeží je nějak spojen s mužem, jehož sem připlul hledat, a tudíž ho nepřekvapilo, když viděl, jak na pláž scházejí tři lidé. Třebaže byl unavený, něco v tom, jak ti tři stáli vedle sebe, mu v hlavě spustilo poplašné zvonky. Okolnosti je přinutily zůstat spolu a účelnosti na přátelských vztazích nezáleželo. Tady však bylo něco víc.
Z nehybné země pod nohama se mu zatočila hlava. Když mu zrak padl na bezrukého kněze, zmocnila se ho ohromná úleva, a když volal o pomoc, nebylo v tom pranic ironického.
Bývalý kněz odpověděl suchým smíchem.
"Dejte jim vodu," požádal mág Geslera. Kaprál s námahou odtrhl oči od Heborika, kývl a otočil se. Pravda se jal prohlížet trup Ripath kvůli škodám, zatímco Bouřlivák se usadil na přídi s kuší v ruce. Kaprál křikl, že chce soudek s vodou, a Pravda vlezl do člunu a přinesl ho.
"Kde je Kalous?" chtěl vědět Heborik.
Kulp se zamračil. "To nevím jistě. V jedné vesnici severně od Hissaru jsme se rozdělili. Apokalypsa -"
"My víme. Tu noc, kdy jsme uprchli z jámy, shořelo Dosin Pali."
"Aha, ano." Kulp se podíval na druhé dva. Kolohnát, jemuž scházelo ucho, jeho pohled chladně opětoval. Přes to, jak zuboženě vypadal, se ovládal natolik, že to mága znepokojilo. Očividně byl něco víc než jen zjizvený přístavní rváč, za něhož ho původně považoval. Dívka vedle něj nebyla o nic méně zvláštní, ačkoliv nedokázal ukázat prstem na to, proč ho tolik vyvádí z míry. Povzdechl si. S tím si budu lámat hlavu později. Se vším si budu dělat starosti později.
Dorazil Pravda se soudkem vody a za ním přicházel Gesler. Když mladý mariňák otevřel soudek, tři uprchlíci se k němu přiblížili. Pravda zvedl plecháček, který byl k soudku přivázaný, a naplnil ho vodou.
"Pomalu s tím," varoval je Kulp. "Srkat, ne lokat."
Jak se tak na ně díval při pití, mág vyhledal svou chodbu. Působila kluzkým, prchavým dojmem, ale dokázal ji udržet, získat z ní sílu na zbystření svých smyslů. Když se znovu podíval na Heborika, málem překvapeně vykřikl. Tetování bývalého kněze kypěla vlastním životem: po těle mu přebíhaly mihotavé vlny energie a za pahýlem levého zápěstí vytvářely obraz ruky. Ta přízračná ruka se natáhla do chodby a sevřela se, jako by chytala provaz. Zcela jiná energie mu pulsovala kolem pravého zápěstí, protékala zelenými a otataralově rudými cévami, jako by se tu dva hadi svíjeli v boji na život a na smrt. Otupující účinek vycházel pouze ze zelených pruhů a vyzařoval ven, jako by měl vlastní vůli. Ohromující bylo, že byl dost silný, aby potlačil účinky otataralu.
Denulští léčitelé často popisovali nemoc jako probíhající válku, v níž je tělo bojištěm, což jim prý jejich chodba umožňuje vidět. Kulpa napadlo, zdali nevidí něco podobného. Ale není to nemoc. Souboj chodeb - Fenerovy, spojené s jednou přízračnou rukou, a další, již polapil otataral, která však přesto sílí - chodby, kterou nepoznávám, naprosto cizí všemu, co cítím. Zamrkal. Heborik na něj hleděl se slabým úsměvem.
"Co se vám to, ve jménu mistra Kápě, stalo?" chtěl vědět Kulp.
Bývalý kněz pokrčil rameny. "To bych taky rád věděl."
K Heborikovi nyní přistoupili tři mariňáci. "Jsem Gesler," představil se kaprál s drsnou úctou. "My jediní jsme zbyli z kančího kultu."
Starcův úsměv pohasl. "Tak to je o tři víc, než je dobré." Otočil se a došel pro dva batohy.
Gesler za ním bezvýrazně hleděl. Ten člověk se vzpamatoval zatraceně rychle, pomyslel si Kulp. Mladičký Pravda zalapal po dechu, když muž, jehož považoval za kněze svého boha, promluvil tak drsně. Kulp si všiml, jak se mladíkovi ve světle modrých očích cosi hroutí.
Bouřlivák měl oči jako temný mrak, který mu nejspíš propůjčil jméno, ale než se otočil k jednouchému hromotlukovi, položil Pravdovi ruku na rameno. "Pořád držíš ruce u těch schovanejch nožů a já z toho začínám bejt kapku nesvůj," zavrčel tiše na mohutného cizince a přehmátl na pažbě kuše.
"To je Baudín," ozvala se mladá žena. "Vraždí lidi. Stařenky, soky. Řekni si, určitě bude mít na rukou jejich krev. Není to tak, Baudíne?" Bez čekání na odpověď pokračovala: "Jsem Felisín z rodu Paranů. Poslední z rodiny. Ale nenechte se tím oklamat." Do podrobností nezacházela.
Heborik se vrátil s batohy. Položil je na zem a přistoupil ke Kulpovi. "Nejsme ve stavu, abychom vám pomohli, ale když člověk překročí tu zatracenou poušť, pomyšlení na smrt utopením je zvláštně příjemné." Zamířil k třištícím se vlnám. "Co je tam?"
"Představte si dítě, co drží vodítko, na jehož druhém konci je ohař stínu. To dítě je mág a ohař jeho chodba. Podle mě byl příliš dlouho v dolech, než se mu podařilo uniknout. Musíme si odpočinout, než se pokusíme znovu vplout do té bouře."
"Jak zlé to je na pevnině?"
Kulp pokrčil rameny. "Netuším. Viděli jsme Hissar v plamenech. Kalous odjel za Coltainem a Sedmou - ten stařík má sklon být optimistický, což ho nejspíš dostane na klouzavou postel. Řekl bych, že Sedmá je historií, a stejně tak Coltain a Záchlumčané."
"Aha, ten Coltain. Když jsem byl přikovaný v rokli za Laseeniným palácem, tak napůl jsem čekal, že mi tam bude dělat

společnost. Mistr Kápě ví, že tam dole byla důstojná společnost." Po chvíli zavrtěl hlavou. "Coltain je naživu, mágu. Muže jako on není snadné zabít."
"Jestli je to pravda, tak se k němu musím připojit."
Heborik kývl.
"Exkomunikovali ho," podotkla Felisín hodně nahlas. Oba muži se otočili a viděli, že před dívkou stojí Gesler. Ona pokračovala: "Navíc je zhoubou svého vlastního boha. I vašeho, soudím. Střežte se zneuctěných kněží. Své modlitby k Fenerovi budete muset odříkávat sami, mládenci, a já vám radím modlit se. Hodně."
Bývalý kněz se s povzdechem obrátil ke Kulpovi. "Otevřel jste svou chodbu, abyste si mě mohl prohlédnout. Co jste viděl?"
Kulp se zamračil. "Viděl jsem," začal po chvíli, "dítě táhnoucí ohaře velkého jako mistrem Kápě zatracená hora. Jednou rukou."
Heborik se napjal. "A druhou rukou?"
"Promiňte," omlouval se Kulp, "na to není snadná odpověď."
"Vzdal bych se toho…"
"Kdybyste mohl."
Heborik kývl.
Kulp ztišil hlas. "Kdyby to Geslerovi došlo…"
"Osvobodil by mě."
"Bylo by to choulostivé."
"Myslím tedy, že jsme se dohodli," prohlásil Heborik s chabým úsměvem.
"Ani ne, ale prozatím to nechám plavat."
Bývalý kněz uznale kývl.
"Tuto společnost jste si vybral sám, Heboriku?" zeptal se Kulp s pohledem upřeným na Baudína a Felisín.
"Ano, vybral. Více méně. Těžko uvěřit, což?"
"Pojďte se se mnou projít po pláži," navrhl mág a vykročil. Tetovaný muž jej následoval. "Povězte mi o nich," požádal Kulp, když kousek poodešli.
Heborik pokrčil rameny. "Abyste v dolech zůstal naživu, musíte dělat kompromisy," poznamenal. "A to, čeho si jeden člověk váží, druhý prodá jako první. Lacino. No, takoví jsou teď. Jací byli předtím…" Znovu pokrčil rameny.
"Věříte jim?"
Heborik se usmál. "Věříte mně, Kulpe? Vím, že je příliš brzy na to odpovídat. A zodpovědět vaši otázku není snadné. Věřím, že Baudín bude spolupracovat jen tak dlouho, dokud to bude v jeho zájmu."
"A to děvče?"
Starý pán dlouho mlčel. "Ne."
Tohle jsem nečekal. Tohle měla být ta snazší část. "Dobrá," řekl jen Kulp.
"A co vaši společníci? Ti hlupáci se svým hloupým kultem?"
"Drsná slova od Fenerova kněze -"
"Exkomunikovaného kněze. Děvče mluvilo pravdu. Má duše patří jen mně, ne Fenerovi. Vzal jsem si ji zpět."
"Nevěděl jsem, že to jde."
"Možná nejde. Prosím, dál už nedojdu, mágu. Naše cesta byla… složitá."
Nejste jediní, starče.
Cestou zpátky k ostatním už nemluvili. Přes zmatky při plavbě Kulp čekal, že tato část plánu bude poměrně jednoduchá. Dostanou se ke břehu. Najdou tam čekat Kalousova přítele… nebo ne. Když za ním historik původně přišel a požádal ho o pomoc, měl obavy. Pitomec jeden. No, dostane je z tohoto zatraceného ostrova a dopraví je na pevninu a tím to skončí. O víc ho nikdo nežádal.
Vycházelo slunce a kouzelná bouře nad mořem ustupovala od břehu. Černé mraky se převalovaly uprostřed úžiny.
Z Ripath přinesli jídlo. Heborik se připojil ke svým dvěma společníkům a mlčky, ve stísněné náladě pojedli. Kulp zašel za Geslerem, jenž seděl a hlídal své dva spící vojáky. Všichni tři byli pod plachtou napnutou na třech tyčích.
Kaprálovi na zjizveném obličeji pohrával ironický úsměv. "Fenerův vtip, tohleto," prohodil.
Kulp si k němu dřepl. "Jsem rád, že se bavíte."
"Humor kančího boha není k smíchu, mágu. Zvláštní, ale přísahal bych, že pán léta je… tady. Jako nějaká vrána na rameni toho kněze."
"Už jste někdy pocítil Fenerův dotek, Geslere?"
Voják zavrtěl hlavou. "Já na tohle nemám nadání. Nikdy jsem neměl. Byl to jenom pocit, nic víc."
"Pořád ho máte?"
"Nemyslím. Nevím. Nezáleží na tom."
"Jak je Pravdovi?"
"Nese to těžce, najít Fenerova kněze, který se k nám pak obrátí zády a opovrhne námi. Bude v pořádku - s Bouřlivákem na něj dohlídnem. Teď jste na řadě vy, abyste mi odpověděl na pár věcí. Jak se dostanem zpátky na pevninu? Ten všivej čaroděj je pořád tam, že jo?"
"Kněz nás z toho dostane."
"A jak?"
"To by bylo dlouhé vysvětlování, kaprále, a já teď dokážu myslet jenom na to, jak se vyspím. Vezmu si další hlídku."
Vstal a šel si najít nějaký stín.

Felisín byla úplně vzhůru, ruce měla zkřížené na prsou a dívala se, jak si mág staví přístřešek proti slunci a pak si pod něj lehá. Mrkla na mariňáky a pocítila škodolibé opovržení. Fenerovi stoupenci, to je tedy k smíchu. Kančí bůh, co má mezi ušima prázdno. Hej, hlupáci, Fener je tady, někde, krčí se v říši smrtelníků. Kořist pro každého lovce s ostrým oštěpem. Viděli jsme jeho pazneht. Za to můžeme poděkovat tomu dědkovi. Poděkujte mu, jak se vám zlíbí.
Baudín se šel umýt a nyní se vracel a z vousů mu kapala voda.
"Už se bojíš, Baudíne?" zeptala se ho. "Koukni na ty vojáky tam dole, na toho, co je vzhůru. Je na tebe moc tvrdý. A ten s kuší - netrvalo mu dlouho přijít na to, co jsi zač, viď? Tvrdí chlapi - tvrdší než ty -"
Baudín zavrčel: "Už ses s nima vyspala?"
"Využil jsi mě -"
"A co z toho, děvče? Celej život tě využívali."
"Mistr Kápě tě vem, ty syčáku!"
Stál nad ní a smál se. "Mě dolů nestáhneš - dostanem se z tohodle ostrova. Přežili jsme to. Nic, co řekneš, mi nezkazí náladu, děvče. Vůbec nic."
"Co znamená ten dráp, Baudíne?"
Tvář se mu změnila v bezvýraznou masku.
"Víš přece, ten, cos schoval s tím svým zlodějským nádobíčkem."
Zalétl pohledem za ni. Obrátila se a viděla, že opodál stojí Heborik. Bývalý kněz upíral oči na Baudína. "Slyšel jsem správně?"
Jednouchý muž mlčel.
Felisín poznala, že Heborik pochopil, všimla si, jak se dívá na ni a pak zpátky na Baudína. Po chvíli se usmál. "Dobrá práce," prohodil. "Zatím."
"Vážně si to myslíš?" zeptal se Baudín a otočil se.
"Co se děje, Heboriku?" zeptala se Felisín.
"Mělas dávat lepší pozor při lekcích dějepisu, holka."
"Vysvětli mi to."
"To určitě." Odšoural se pryč.
Felisín se schoulila a otočila se k úžině. Jsme naživu. Můžu být zase trpělivá. Můžu čekat. Na pevnině vzplála vzpoura proti Malazské říši. Příjemná představa. Třeba ji to svrhne - císařství, císařovnu… rádkyni. A bez Malazské říše bude opět nastolen mír. Konec represí, konec nebezpečí uvěznění, až se začnu mstít. A v den, kdy ztratíš své osobní strážce, sestřičko Tavore, se objevím já. Přísahám na každého boha a démona, co kdy existovali. Mezitím bude muset využívat lidi kolem sebe, bude je muset získat na svou stranu. Ne Baudína nebo Heborika - na ty už bylo příliš pozdě. Ale ostatní. Mága, vojáky…
Vstala.
Kaprál ji ospale pozoroval, jak přichází.
"Kdy jsi měl naposledy ženu?" zeptala se ho Felisín.
Ale neodpověděl Gesler. Ze stínu střížky promluvil kušištník - Bouřlivák. "To bude na den rok od tý noci, co jsem se převlík za kanéskou harapannu - a oblaf jsem ho na celý hodiny. Víš, byl dost opilej. No, já taky."
Kaprál zavrčel. "To je ten vojáckej život. Moc tvrdej, takže už nepoznáš rozdíl…"
"Příliš opilej, aby ti na tom záleželo," dokončil kušištník.
"Řeks to správně, Bouřliváku." Gesler zvedl oči k Felisín. "Hrej si ty svoje hry jinde, holka. Bez urážky, ale poznali jsme dost kurev, abychom věděli, kdy má nabídka skovaný řetězy. A stejně to, co není na prodej, si nemůžeš koupit."
"Řekla jsem vám o Heborikovi," namítla. "To jsem nemusela."
"Slyšíš to, Bouřliváku? Děvčátko se nad náma slitovalo."
"On vás zradí. Už teď vámi opovrhuje."
Nato se posadil ten chlapec, Pravda.
"Jdi pryč," řekl jí Gesler. "Mí chlapi se potřebujou trochu prospat."
Felisín se podívala Pravdovi do překvapivě modrých očí a viděla v nich jen nevinnost. Poslala mu hubičku a usmála se, když mu na tvářích naskočily rudé skvrny. "Pozor, nebo ti začnou hořet uši," řekla.
"Pro mistra Kápě," zamumlal Bouřlivák. "Do toho, mládenče. Ona to vážně moc chce. Dej jí ochutnat."
"Ani náhodou," řekla a otočila se. "Já spím jenom s muži."
"Chceš říct s hlupáky," opravil ji Gesler s napětím v hlase.
Felisín zamířila na pláž a šla, dokud jí vlny nešplouchaly kolem kolen. Prohlížela si Ripath. Po celém trupu byla křížem krážem ohořelá místa. Přední zábradlí příďového kastelu se lesklo, jako by se do dřeva zarazily křišťálové kroupy. Lanoví bylo rozedrané a rozmotané, jak ho museli přeřezat.
Odraz slunce od vody ji oslepoval. Zavřela oči a nemyslela na nic, až vnímala jen teplou vodu kolem nohou. Cítila se unavená, a nejen tělesně. Nemohla se přestat kolem sebe ohánět a každý obličej, který k sobě obrátila, se stal zrcadlem. Musí být nějaký způsob, jak by se v nich mohlo odrážet i něco jiného než nenávist a opovržení.
Ne, ne způsob.
Důvod.

"Doufám, že v sobě máte dost otataralu, aby to toho šíleného mága zahnalo," poznamenal Kulp. "Jinak nás čeká strastiplná plavba."
Pravda zapálil lucernu a dřepěl u trojúhelníkového příďového kastelu, čekaje, až se dostanou přes útesy. Nažloutlé světlo svítilny se odráželo v Heborikově tetování, když v odpověď na Kulpova slova udělal obličej. Gesler seděl u

kormidelního vesla. I on, jako všichni ostatní, čekal na bývalého kněze. Čekal na špetičku naděje. Za útesy řádila čarodějná bouře a šílené blesky ozařovaly noc, takže byla vidět převalující se černá oblaka nad zpěněným mořem.
"Když to říkáte," pronesl Heborik po chvíli.
"To mi nestačí -"
"Nic lepšího nemám," odsekl stařec, zvedl ruku a strčil pahýl Kulpovi pod nos. "Vy vidíte, co já ani necítím, mágu!"
Mág se otočil ke Geslerovi. "Nuže, kaprále?"
Voják pokrčil rameny. "Máme snad na vybranou?"
"Není to tak prosté," vykládal Kulp a snažil se zůstat klidný. "S Heborikem na palubě ani nevím, jestli dokážu otevřít svou chodbu - má v sobě špínu, kterou bych nechtěl rozšířit. A bez své chodby nedokážu odrážet kouzla. Což znamená -"
"Že je z nás škvarek," doplnil Gesler a kývl. "Tvař se tam živě, Pravdo. Vyrážíme!"
"Tu víru vkládáte do nesprávného, kaprále," podotkl Heborik.
"Věděl jsem, že to řeknete. Teď se všichni držte při zemi - s Bouřlivákem a mladým máme práci."
I když Kulp seděl na dosah tetovaného stařík, svou chodbu cítil. Byla připravená - skoro dychtivá - vyrazit. Mág se k smrti bál. Meanas byla nepřístupná chodba a každý kolega praktik, s nímž se Kulp setkal, ji popisoval stejně: oplývala chladnou, odtažitou, pobavenou inteligencí. Hra iluzí využívala světlo, tmu, strukturu a stíny, jásala nad vítězstvím, když se jí podařilo oklamat oko, ale i vítězství bylo bez pocitů, uspokojení nezaujaté. Když se s chodbou spojil, vždycky měl pocit, že ruší sílu, co má právě na práci spoustu jiných věcí. A jako by tvarování maličké části té síly bylo vyrušením, jež téměř nestojí za pozornost. Nezvyklé ochotě své chodby Kulp nedůvěřoval. Chtěla se sama připojit ke hře. Věděl, že padá do pasti, když Meanas považuje za bytost, beztvářného boha, kde přístup je uctíváním a úspěch odměnou za víru. Takové chodby nebývaly. Mág nebyl knězem a magie nebyla božským zásahem. Cáry mohly být žebříkem k ascendenci - prostředkem ke konci, ale uctívat prostředky nemělo smysl.
Bouřlivák vyrobil malou čtvercovou plachtu, která pomáhala při ovládání lodi, ale nebyla dost velká, aby ohrozila již oslabený stěžeň. Ripath plula v mírném pobřežním vánku. Pravda ležel na čelenu a sledoval vlny na útesech. Průrvu, jíž připluli, bylo těžké najít. Gesler štěkl rozkaz a otočil plavidlo bokem k útesům.
Kulp se podíval na Heborika. Bývalý kněz seděl levým ramenem opřený o stěžeň a vyhlížel do tmy. Mág zoufale toužil otevřít chodbu - aby se mohl podívat na starcovy přízračné ruce, prohlédnout si otataralového hada - ale zdržel se, ta zvědavost v něm vyvolávala podezření.
"Tam!" křikl Pravda a ukázal rukou.
"Vidím ji!" zavolal Gesler. "Pohni s ní, Bouřliváku!"
Ripath se otočila a přídí zamířila k vlnám s bílými hřebínky… a k průrvě, kterou Kulp skoro neviděl. Vítr zesílil a plachta se napjala. Za útesy se mračna stočila a vytvořila obrácený trychtýř. Z vln vzhůru vyskočily blesky a osvětlily ho. Ripath proklouzla mezi skalisky a vrhla se přímo do středu víru.
Kulp ani neměl čas zaječet. Jeho chodba se otevřela a okamžitě se pustila do boje se silou, jež byla ve své zuřivosti přímo děsivá. Z oblohy začaly padat oštěpy vody a ve chvilce rozervaly plachtu na kusy. Dopadaly na palubu jako střely a prorážely prkna. Kulp viděl, jak jeden oštěp zasáhl Bouřliváka do stehna a přibodl ho k palubě. Další se tříštily o Heborikova záda - stařec se vrhl přes tu dívku, Felisín, a chránil ji vlastním tělem. Jeho tetování žhnulo ohněm v barvě blátem ušpiněného zlata. Baudín skočil přes příďový kastel a natáhl se dolů. Pravdu nebylo nikde vidět.
Oštěpy zmizely. Ripath sjížděla po obrovské vlně a zvedala se jí záď. Obloha zuřila, modrala a rudla výbuchy energie. Kulp třeštil oči - v bouři nad nimi letěla maličká postavička, mávala končetinami a zbytky pláště vlály jako rozedrané křídlo. Kouzla s ní pohazovala, jako by to byla jen hadrová panenka. Když nešťastného tvora obklopila vlna blyštivé energie, vytryskla krev. Jak se vlna přehnala, postavička se kutálela za ní a nechávala za sebou čůrky krve připomínající rybářskou síť. Pak začala padat.
Kolem Kulpa se protlačil Gesler. "Chyťte veslo!" zařval přes řev větru.
Mág přelezl na záď. Kormidlovat? Kormidlovat čím? Byl si jistý, že voda je už nenese. Vletěli do šílencovy chodby. Popadl kormidelní veslo a cítil, jak do dřeva proudí jeho chodba a usazuje se v něm. Houpání se zmírnilo. Kulp zachrčel. Na žasnutí nebyl čas - veškerou pozornost potřeboval na to, aby se mohl bát.
Gesler se doplazil na příď a popadl Baudína za kotníky ve chvíli, kdy kolohnát začal klouzat přes palubu. Když ho vytáhl nahoru, ukázalo se, že Baudín jednou rukou drží za opasek Pravdu. Z ruky mu tekla krev a tvář měl sinalou bolestí.
Neviditelná vlna pod nimi opadla. Ripath se vřítila do naprostého klidu. Ticha.
Heborik přelezl k Bouřlivákovi. Mariňák ležel nehybně na palubě a z probodeného stehna mu děsivě stříkala krev. Jak se Kulp díval, proud krve zeslábl. Heborik udělal to jediné, co mohl, aspoň tak si to Kulp zpětně pamatoval. V té chvíli však mág varovně vykřikl - ale už bylo pozdě - když Heborik vrazil přízračnou, jakoby hlínou omazanou ruku přímo do rány. Bouřlivák se zkroutil a vyvřískl bolestí. Tetování z Heborikova zápěstí přelétlo jako zářící vzor na vojákovo stehno. Když stařec ruku odtáhl, rána se zavírala a tetování se stahovalo jako stehy. Heborik couval s očima vytřeštěnýma šokem.
Bouřlivák, celý roztřesený, zasupěl, a bílý jako kost, se posadil. Kulp zamrkal. Všiml si, že z Heborikovy paže se do Bouřliváka přeneslo něco víc než léčení. Ať to bylo cokoliv, bylo to nakažlivé a zasažené šílenstvím. S tím si budu lámat hlavu později - ten muž žije, ne? Mág obrátil pozornost ke Geslerovi a Baudínovi, kteří klečeli vedle nataženého, nehybného Pravdy. Kaprál chlapce převrátil na břicho a oběma rukama mu tlačil na záda, aby dostal vodu z plic. Chlapec po chvíli zakašlal.
Ripath těžce dopadla do vody a naklonila se na bok. Šedá obloha visela nízko a slabě zářila. Všude panoval klid, jediným zvukem bylo čvachtání vody, která natékala nějakou dírou do podpalubí.

Gesler pomohl Pravdovi se posadit. Baudín, stále na kolenou, si tiskl pravou ruku do klína. Kulp si všiml, že má vykloubené všechny prsty kromě palce, kůži rozpukanou a teče mu krev.
"Heboriku," zašeptal mág.
Stařec se otočil. Rychle lapal po dechu.
"Ošetřete Baudína tím léčivým dotekem," řekl Kulp tiše. Nebudeme myslet na to, co s ním přichází. "Jestli můžete…"
"Ne," zavrčel Baudín a pozorně Heborika sledoval. "Nechci, aby se mě dotkl tvůj bůh, dědku."
"Klouby potřebují srovnat," podotkl Kulp.
"To zvládne Gesler. Holt tím tvrdým způsobem."
Kaprál vzhlédl, pak kývl a přistoupil blíž.
Promluvila Felisín. "Kde to jsme?"
Kulp pokrčil rameny. "Netuším. Ale potápíme se."
"Jsme děraví," ozval se Bouřlivák. "Tak na čtyřech pěti místech." Voják zíral na tetování na svém stehně a mračil se.
Mladá žena se vyškrábala na nohy a jednou rukou se zachytila o ohořelý stěžeň. Paluba se naklonila.
"Mohla by se převrátit," podotkl Bouřlivák a stále studoval své tetování. "Každou chvíli."
Kulpova chodba ustoupila. Mág byl k smrti vyčerpaný a věděl, že ve vodě dlouho nevydrží.
Když mu Gesler srovnal první prst, Baudín zachrčel. Kaprál se pustil do dalšího prstu a řekl: "Svaž pár soudků, Bouřliváku. Teda jestli můžeš chodit. Rozděl do nich pitnou vodu. Felisín, běž pro nouzový zásoby jídla - jsou v truhle na tyhle straně kastelu. Vem ji celou." Když mu spravil další prst, Baudín zaúpěl. "Pravdo, zvládneš připravit pár obvazů?"
Chlapec už před chvílí přestal naprázdno zvracet a teď se pomalu zvedl na všechny čtyři a odlezl na záď.
Kulp se podíval na Felisín. Na Geslerův příkaz se nepohnula a zřejmě vybírala vhodná slova. "Tak pojď, holka," vybídl ji mág vstávaje, "pomůžu ti."
Bouřlivákovy obavy z převržení se nesplnily, když se Ripath uklidnila, náklon se pomalu srovnal. Podpalubí bylo plné vody a teď voda šplíchala kolem poklopu, hustá jako polévka světle modré barvy.
"Pro mistra Kápě," vydechl Bouřlivák, "potápíme se do kozího mlíka."
"Ochuceného solankou," dodal Gesler. Už s Baudínem skončil a teď se k nim připojil Pravda s lékárničkou.
"Nemusíme daleko," podotkla Felisín s očima upřenýma na pravobok. Kulp k ní došel a uviděl, nač hledí. Na husté vodě, jen padesát sáhů daleko, nehybně seděla velká loď. Měla dvě řady vesel, jež však ochable visela dolů. Bylo vidět jedno kormidelní veslo a tři stěžně, hlavní a přední s otrhanými čtvercovými plachtami a křížový se zbytky latinské. Nikde nebylo živé duše.
Baudín, s obvázanou pravou rukou, se k nim připojil spolu s kaprálem. Jednouchý zavrčel. "To je quonský dromón. Předříšský."
"Víš hodně o lodích," podotkl Gesler a úkosem se po něm podíval.
Baudín pokrčil rameny. "Pracoval jsem ve vězeňský četě, co potápěla lodi v quonským přístavu. To už je dvacet let - Dassem je používal na přepravu svejch mariňáků -"
"Já vím," skočil mu do řeči Gesler a jeho tón prozrazoval, že to zná z první ruky.
"Dost mladej, abys už byl ve vězeňský četě," podotkl Bouřlivák, dřepící mezi soudky s vodou. "Kolik ti tenkrát bylo, deset? Patnáct?"
"Tak nějak," opáčil Baudín. "A do toho, jak jsem se tam dostal, tobě nic není, vojáku."
Ticho se natahovalo, až se nakonec Gesler otřepal. "Už jsi skončil, Bouřliváku?"
"Jo, všecko je v cajku."
"Tak jo, doplavem tam, než se naše dáma vrhne ke dnu. Nemá smysl, aby nás to všechny stáhlo za ní."
"Mně se to nezdá," podotkl Bouřlivák a prohlížel si dromón. "Jako by patřila do příběhů, co se v hospodě vyprávěj o půlnoci. Moh by to bejt herold mistra Kápě, moh by to bejt prokletej, zamořenej -"
"Mohlo by to být jediný suchý místo, co najdeme," přerušil jej Gesler. "A co se ostatního týče, tak si představ, jakej příběh budeš v hospodě vykládat příště, Bouřliváku. Nachčijou si kvůli tomu do kalhot a poletí do prvního chrámu pro požehnání. Moh bys to upravit tak, aby v tom byly i avatáry."
"No, ty možná nemáš dost rozumu, aby tě něco vystrašilo…"
Kaprál se zazubil. "Tak všichni do vody. Slyšel jsem, že urozený dámy platěj zlatem za koupel, co na nás tady čeká. Je to pravda, holka?"
Felisín neodpověděla.
Kulp potřásl hlavou. "Vy jste prostě rád, že jste naživu," řekl Geslerovi.
"Máte zatracenou pravdu."
Voda byla studená, podivně mazlavá a obtížně se v ní plavalo. Za nimi se potápěla Ripath, voda se jí přelila přes palubu. Pak se stěžeň naklonil a na chvíli se zastavil, než dopadl na vodu. Ve chvilce zajel pod hladinu.
Když se po půlhodině dostali k dromónu, sípěli vyčerpáním. Pravda byl nakonec jediný, kdo se dokázal vyšplhat po kormidelním vesle. Přelezl zábradlí vysokého záďového kastelu a ve chvilce ostatním spustil provazový žebřík. Bylo to těžké, ale nakonec se všichni dostali na palubu. Gesler s Bouřlivákem jako poslední a vytáhli s sebou truhlici s jídlem a soudky s vodou.
Ze záďového kastelu si Kulp prohlédl celou palubu. Námořníci ji opustili ve spěchu. Ležely tu rozházené rance se zásobami, zabalenými do tuleních kůží, a svinutá lana spolu s odhozenou zbrojí, meči a opasky. Na všem ulpíval světlý, mastný prach. Ostatní se k němu připojili a také se jen mlčky dívali.
"Viděl někdo jméno na trupu?" zeptal se nakonec Gesler. "Koukal jsem se, ale…"
"Silanda," odpověděl Baudín.

Bouřlivák se zamračil. "Toggovy tlapy, člověče, nebylo tam -"
"Nepotřebuju ho vidět, abych tu loď poznal," odtušil hromotluk. "Náklad dole je z Drift Avaliif. Silanda bylo jediný plavidlo, co smělo obchodovat s Tiste Andii. Vyplula na ostrov, když císařovniny síly dobyly Quon. Už se nevrátila."
Po jeho slovech následovalo ticho. Přerušil je tichý Felisínin smích. "Baudín rváč. Ta tvoje vězeňská četa pracovala i v knihovnách?"
"Všiml si ještě někdo jinej čáry ponoru?" zeptal se Gesler. "Tahle loď se roky nepohnula." Loupl okem po Baudínovi a sešel na hlavní palubu. "Klidně by to mohla bejt skála po kolena hluboko v guanu," dodal, sehnul se pro jeden balík v tulení kůži a rozbalil ho. Vzápětí vztekle sykl a uskočil. Kůže se odchlípla a objevil se obsah: useknutá hlava. Líně se kutálela po palubě a odrazila se od poklopu na průlezu do podpalubí.
Kolem nehybného Heborika se protáhl Kulp, slezl dolů a došel k hlavě. Sáhl po své chodbě, ale okamžitě toho nechal.
"Co vidíte?" zeptal se bývalý kněz.
"Nic, co by se mi líbilo," opáčil mág, došel blíž a dřepl si. "Tiste Andii." Ohlédl se na Geslera. "To, co chci navrhnout, není příjemné, ale…"
Kaprál, bílý jako stěna, kývl. "Bouřliváku," křikl, když zamířil k dalšímu ranci. "Pomoz mi."
"As čím?"
"S počítáním hlav."
"Fener mě chraň! Geslere -"
"Na to, abys vymyslel takovej příběh, musíš mít chladnou hlavu. To chce cvik. Pojď sem a umaž si ruce, vojáku."
Ranců tu ležely tucty. V každém byla čistě useknutá hlava. Většina patřila Tiste Andii, ale některé byly lidské. Gesler je začal skládat do příšerné pyramidy kolem hlavního stěžně. Kaprál se zřejmě z původního šoku rychle vzpamatoval - očividně si jako říšský mariňák už prožil svůj příděl hrůz. Bouřlivák odpor potlačil skoro stejně rychle, i když u něj ho zřejmě nahradila pověrčivá hrůza - pracoval co nejrychleji a zanedlouho byly posbírané všechny hlavy.
Kulp obrátil pozornost k průlezu vedoucímu k lavicím s vesly. Stoupala z něj slabá kouzelná aura, kterou viděl díky tomu, že mu jeho chodba bystřila smysly, jako vlnky stoupající nehybným vzduchem. Dlouho váhal, než k poklopu došel.
Ostatní kromě mága, Geslera a Bouřliváka zůstávali na záďovém kastelu a ohromeně sledovali, co se děje.
Ke Kulpovi se připojil kaprál. "Připravený prohlídnout podpalubí?"
"Ani v nejmenším."
"Tak jděte první," vybídl ho Gesler se stísněným úsměvem a tasil meč.
Kulp se na něj podíval.
Kaprál pokrčil jedním ramenem. "No jo, já vím."
Kulp si cosi zamumlal a zamířil k poklopu. Ačkoliv dole nebylo moc světla, vidět tu bylo dobře. Kouzla byla všude, ošklivě žlutá a slabě pulsovala. Mág, s oběma rukama na zábradlí, sestoupil po potažených schůdcích. Gesler se držel těsně za ním.
"Vidíte něco?" zeptal se ho kaprál.
"Ach ano."
"Co je to tu cejtit?"
"Jestli je trpělivost nějak cítit," opáčil Kulp, "tak ji právě cítíte." Na lávku uprostřed seslal světelnou vlnu, rozvinul ji do stran a nechal ji tam.
"No," zachraptěl suše Gesler, "je v tom jistá logika, co?"
U vesel seděly bezhlavé mrtvoly, vždycky tři na lavici vedle sebe. Na každém volném místě byly nacpané další rance v tuleních kůžích. Jedna mrtvola seděla za bubnem potaženým kůží a v rukou držela zvláštní tykvovité paličky. Postava měla mohutné svaly. Na tělech nebyly vidět žádné známky rozkladu. Na pahýlech krků se leskly bílé kosti a rudé maso.
Ani jeden muž dlouho nepromluvil, pak si Gesler odkašlal, ale moc mu to nepomohlo, když ze sebe vyrážel slova. "Říkal jste trpělivost, Kulpe?"
"Ano."
"Tak to jsem slyšel dobře."
Kulp kroutil hlavou. "Někdo se zmocnil lodi, všem na palubě srazil hlavu… a poslal je do práce."
"V tomhle pořadí."
"V tomhle pořadí.
"Jak je to dlouho?"
"Léta. Desetiletí. Jsme v chodbě, kaprále. Nedá se říct, jak tady funguje čas."
Gesler zabručel. "Co kdybychom se šli kouknout do kapitánovy kajuty? Moh by tam bejt lodní deník."
"A píšťalka pro povel ‚k veslům'."
"Hmm. Víte, kdybychom schovali toho bubeníka, mohl bych sem poslat Bouřliváka, aby udával rytmus."
"Máte ošklivý smysl pro humor, Geslere."
"No jo. Potíž je, že Bouřlivák vykládá nejnudnější námořnický historky na světě. Každýmu, koho odteď potká, by prospělo, kdyby věci kapku okořenil."
"Netvrďte mi, že to myslíte vážně."
Kaprál si povzdechl. "Ne," přiznal po chvíli. "Šílenství bych na nikoho neseslal, mágu."
Vrátili se na hlavní palubu. Ostatní na ně zírali. Gesler pokrčil rameny. "Co byste čekali," oznámil jim, "teda pokud byste byli úplně šílený."
"No," opáčila Felisín, "tak to mluvíš ke správným lidem."
Kulp zamířil ke dvířkům. Kaprál schoval meč a vydal se za ním. Dveře byly o dva stupně níž než paluba a otevíraly se

do lodní kuchyně. Uprostřed stál velký dřevěný stůl. Další dveře naproti nim vedly do úzké chodby s lůžky po obou stranách. A za nimi byly dveře do kapitánovy kajuty. Na kavalcích nikdo neležel, ale bylo tu dost výstroje, jen čekající na své majitele, kteří ji už nepotřebovali.
Dveře do kapitánovy kajuty se otevřely s hlasitým vrzáním.
Prese všechno, co zatím viděli, vypadal vnitřek hrozně. Byla vidět čtyři těla, tři z nich groteskně zkroucená. Nebyly tu vidět známky rozkladu, ale ani žádná krev. Ať je zabilo cokoliv, rozdrtilo je to, aniž by to poškodilo kůži. Výjimka seděla v kapitánském křesle za stolem s mapami, jako by tělo vévodilo scéně, již zinscenoval samotný mistr Kápě. Z hrudi mu trčel oštěp, který prorazil i opěradlo křesla. Postavě se na hrudi leskla krev, vytvářející kaluž v klíně. I když přestala téci, stále vypadala mokrá.
"Tiste Andii?" zeptal se šeptem Gesler.
"Vypadají tak," odpověděl tiše Kulp, "ale ne úplně." Vstoupil do kajuty. "Pleť mají šedou, ne černou. Ani nevypadají příliš… uhlazeně."
"Tiste Andii z Drift Avalii prý byli barbaři - ne že by ten ostrov někdo živý navštívil."
"Aspoň se nikdo nevrátil," přiznal Kulp. "Ale tihle nosí kůže - ne moc dobře vydělané. A podívejte se na jejich šperky…" Mrtví byli ověšení kostěnými amulety, zvířecími drápy a špičáky a leštěnými lasturami. Žádný kousek nepatřil k dokonale řemeslně provedeným ozdobám Tiste Andii, na něž Kulp v minulosti občas narazil. Navíc měli všichni hnědé vlasy, rozcuchané a mastné. Tiste Andii měli vlasy buď stříbrně bílé, nebo černé jako noc.
"Nač se to, ve jménu mistra Kápě, koukáme?" zeptal se Gesler.
"Kdo zabil quonské námořníky a Tiste Andii, můžu jen hádat," odpověděl Kulp. "Vpluli do této chodby, možná dobrovolně, možná ne. A narazili na něco ještě nebezpečnějšího než oni."
"Myslíte, že zbytek posádky unikl?"
Kulp pokrčil rameny. "Když máte kouzla, co dokážou ovládat bezhlavé mrtvoly, kdo by potřeboval větší posádku než tu, co vidíme tady?"
"Mně pořád připadají jako Tiste Andii," trval na svém kaprál a pozorně se díval na muže v křesle.
"Měli bychom sem přivést Heborika," prohlásil Kulp. "Třeba někde četl něco, co to osvětlí."
"Počkejte tady," nakázal mu Kulp.
Loď vrzala, ostatní se konečně vydali na hlavní palubu. Kulp dával pozor, dokud se kaprálovy kroky neztratily. Pak se oběma rukama opřel o stůl a prohlížel si mapy, které na něm byly rozložené. Na jedné mapě byla země, kterou nepoznal: rozervané pobřeží s fjordy a zběžně načmáranými borovicemi. Vnitrozemí bylo vymalováno bíle, jako led či sníh. Byl tu zanesen kurs, začínal na východě u zubatého pobřeží a pokračoval k jihu přes rozlohu oceánu. Malazská říše tvrdila, že má mapy celého světa, ale na žádné nebyla pevnina, jakou viděl tady. To, jak si říše dělala nárok na světovládu, náhle působilo žalostně.
Do kajuty přišel Heborik. Kulp se od map ani neotočil. "Podívejte se na tohle," řekl jen.
Stařec prošel kolem Kulpa, dřepl si a zamračil se na kapitánův obličej. Vysedlé lícní kosti a hranaté oční důlky vypadaly na Tiste Andii, stejně jako zřejmá výška toho muže. Heborik váhavě natáhl ruku -
"Počkejte," zarazil ho Kulp. "Pozor, na co saháte. A kterou ruku použijete."
Heborik rozčileně zasyčel a dal ruku dolů. Po chvíli se narovnal. "Napadá mě jen jedna věc. Tiste Edur."
"Kdo?"
"V Gothově bláznovství je zmínka o tom, že z jiné říše sem dorazily tři tisteské národy. My ovšem známe jenom Tiste Andii a Gothos jmenuje pouze jednu další skupinu - Tiste Edur. Mají šedou kůži, ne černou. Děti pocházející z nevítaného spojení Matky noci se světlem."
"Nevítaného?"
Heborik se zaškaredil. "Tiste Andii to považují za nedůstojné pro čistou noc a zdroj všech následných potíží. Nicméně Gothovo bláznovství je jediný svazek, kde o nich najdete nějakou zmínku. Náhodou je také nejstarší."
"Gothos byl Jaghut, správně?"
"Ano, a ten nejmrzutější spisovatel, jakého jsem kdy neměl to potěšení číst. Povězte, Kulpe, co odhalila vaše chodba?"
"Nic."
Heborik se překvapeně ohlédl. "Vůbec nic?"
"Ne."
"Ale vypadají jako ve stázi - krev je pořád vlhká."
"Já vím."
Heborik ukázal na něco, co měl kapitán kolem krku. "Tady je vaše píšťalka, tedy pokud hodláme využít, co je v podpalubí."
"Buď to, nebo tu zůstaneme sedět a umřeme hlady." Kulp přistoupil blíž ke kapitánově mrtvole. Kolem krku měl na koženém řemínku pověšenou dlouhou kostěnou píšťalku, visela hned vedle oštěpu. "Z té kostěné trubičky taky necítím nic. Nejspíš ani nebude fungovat."
Heborik pokrčil rameny. "Vrátím se na to, co tu mají místo čerstvého vzduchu. Mimochodem, ten oštěp je barghastský."
"Na to je zatraceně velký," namítl Kulp.
"Já vím, ale stejně mi tak připadá."
"Je moc velký."
Heborik bez odpovědi zmizel venku. Kulp se zlobně mračil na oštěp. Je moc velký. Po chvíli mrtvole opatrně přetáhl píšťalku přes hlavu.
Když se vynořil na hlavní palubu, znovu se podíval na píšťalku a zabručel. Kostěná trubička ožila kouzly. V té kajutě

působí otataral. Není divu, že je jejich čáry neochránily. Rozhlédl se kolem sebe. Bouřlivák se usadil na přídi a kuši, kterou nikdy neodkládal, měl na zádech. Baudín stál opodál a odlehčoval zraněné ruce. Felisín se opírala o zábradlí u hlavního stěžně, ruce měla zkřížené na prsou a s pyramidou usekaných hlav u nohou působila děsivě klidným dojmem. Heborika nebylo nikde vidět.
Zamířil k němu Gesler. "Pravda leze nahoru do vraního hnízda," ohlásil. "Máte píšťalku?"
Kulp mu ji hodil. "Už jste vybral kurs?"
"Pravda se rozhlídne a pak se rozhodneme."
Mág zaklonil hlavu a přimhouřenýma očima sledoval mládence, jenž hbitě šplhal v lanoví. Ve chvilce se Pravda vyškrábal do koše a zmizel z dohledu.
"Fenerův pazneht!" Kletba, jež se snesla dolů, upoutala pozornost ostatních.
"Pravdo!"
"Tři čárky na levobok! Bouřkový plachty!"
Gesler s Kulpem se vrhli k zábradlí na pravoboku. Beztvarý obzor hyzdila blýskající se šmouha. Kulp zasyčel. "Ten mistrem Kápě prokletý čaroděj nás sledoval!"
Kaprál se otočil. "Bouřliváku! Koukni se, co zůstalo z těch plachet." Bez čekání si vsunul píšťalku do úst a zapískal. Ozval se sbor hlasů, zoufale naříkaly. Kvílení duší, pokřivených mukami tak, že přeměnily bolest ve zvuk, zmrazilo vzduch, a váhavě utichlo, když Gesler odložil píšťalku.
Ozvalo se bouchání, jak se veslaři připravovali. Heborik se vypotácel z průlezu do podpalubí a tetování mu světélkovalo, když se s vytřeštěnýma očima otočil ke Geslerovi. "Máte svou posádku, kaprále."
"Jsou vzhůru," zamumlala Felisín a ustoupila od stěžně.
Kulp uviděl, co spatřila ona. Useknuté hlavy otevřely oči a sledovaly Geslera, jako by je poháněl jediný příšerný stroj.
Kaprál sebou trhl, ale pak se otřepal. "Když jsem bejval seržant, něco takovýho by se mi hodilo," pronesl se stísněným úsměvem.
"Váš bubeník dole je už připravený," ozval se Heborik, jenž nahlížel do podpalubí na veslaře.
"Zapomeňte na plachty," zavrčel Bouřlivák. "Jsou rozpadlý."
"Jdi ke kormidelnímu veslu," nařídil mu Gesler. "Tři čárky na levobok - můžeme jenom utíkat." Znovu zvedl píšťalku a rychle zapískal několik tónů. Ozval se buben, vesla se pohnula a jejich listy se otočily z vodorovné do svislé polohy, než se ponořila do husté vody a zabrala. Silanda zasténala a prorazila krustou, která přilnula k trupu. Pomalu se otočila, až se rychle se blížící bouřkový mrak ocitl přímo za zádí. Vesla zabírala ve slizké vodě v dokonalé shodě.
Gesler si píšťalku pověsil kolem krku. "Starej císař by si tuhle starou dámu zamiloval, co, Kulpe?"
"Z vašeho vzrušení se mi dělá špatně, kaprále."
Gesler vyprskl smíchy.
Dvě řady vesel Silandě dodaly rychlost a udržely ji. Rytmus bubnu zněl jako rychlý tlukot srdce. Rozeznával Kulpovy kosti ozvěnou, která mu rozdírala nervy, až to bolelo. Nemusel slézat dolů, aby si potvrdil, že ta svalnatá bezhlavá mrtvola buší paličkami do bubnu, veslaři neúnavně veslují a v dusné atmosféře si pohrávají spalující kouzla mistra Kápě. Očima vyhledal Geslera a našel ho, jak stojí na záďovém kastelu vedle Bouřliváka. Byli to tvrdí muži, tvrdší, než si uměl představit. Černý vojáčky humor dotáhli dál, než považoval za možné, a studení byli jako srdce ledovce. Jsou zatraceně sebevědomí… nebo odevzdaní osudu? Nevěděl jsem, že Fenerovy štětiny můžou být tak černé.
Bouře šíleného čaroděje se k nim stále blížila, pomaleji než předtím, ale stále znamenala nebezpečí. Mág se připojil k Heborikovi.
"Tohle je chodba vašeho boha?"
Starý pán se zamračil. "Není mého boha. Není to jeho chodba. Mistr Kápě ví, kde v Propasti to jsme, a z téhle noční můry zřejmě není snadné se probudit."
"Strčil jste ruku, jíž se dotkl bůh, Bouřlivákovi do rány."
"Ano. Byla to náhoda. Stejně dobře to mohla být ta druhá."
"Co jste cítil?"
Heborik pokrčil rameny. "Něco prošlo. To už jste asi uhádl, že?"
Kulp kývl.
"Byl to sám Fener?"
"Nevím. Myslím, že ne. Na náboženské otázky nejsem odborník. Na Bouřliváka to zjevně nemělo žádný vliv… kromě toho, že se uzdravil. Netušil jsem, že Fener prokazuje taková dobrodiní."
"Neprokazuje," zamumlal bývalý kněz, když se podíval zpátky na oba mariňáky. "Aspoň ne zadarmo."

Felisín seděla stranou ostatních a nejbližší společnost jí dělala pyramida zírajících hlav. Příliš ji neobtěžovaly, protože pozornost upíraly výhradně na Geslera, na muže, jemuž na prsou visela píšťalka - siréna. Vzpomínala na Kruh v Untě, na kněze s mouchami. Tenkrát se poprvé setkala s kouzly. Prese všechny příběhy o magii a divokých kouzelnících, o čarovných požárech pohlcujících města za válek ve všech koutech císařství, Felisín dosud nikdy takové síly neviděla na vlastní oči. Nikdy nebyly tak Časté, jak tvrdily příběhy. A vidět působit magii zanechávalo jizvy na duši, člověk měl pocit ohromné zranitelnosti tváří v tvář něčemu, co nedokázal ovládat. Díky magii svět náhle vypadal zasvěcený smrti, nebezpečný, děsivý a pustý. Onoho dne v Untě se změnilo její místo ve světě, nebo aspoň způsob, jakým je vnímala. A od té doby byla stále vyvedená z rovnováhy.
Ale možná to nebylo tím. Vůbec ne. Možná to bylo tím, co jsem prožila cestou na galeje, možná to bylo tím mořem tváří, tou bouří nenávisti a bezduché zuřivosti, svobody a touhy způsobovat bolest, tak prostě vepsanou do všech těch úplně normálních tváří. Možná mě tak rozhoupali lidé.

Zadívala se na useknuté hlavy. Oči ani nemrkly a nyní vysychaly, praskaly jako vaječný bílek vylitý na rozpálené kameny. Jako moje. Viděly příliš mnoho. Příliš mnoho. Ani kdyby z vody kolem vylezli démoni, nelekla by se, jen by se divila, proč jim to trvalo tak dlouho, a mohli byste si pospíšit a všechno to ukončit, ano? Prosím.
Pravda, jako opice, slezl dolů, zlehka přistál na palubě a zastavil se u ní, jak si oprašoval šaty. Byl o pár let starší, ale jí připadal mnohem mladší. Hladká, nepodobaná pleť. Řiďounké vousky, příliš jasné oči. Žádné galony vína, oblaka durhangového kouře ani těžká těla, která se střídají, aby se mohla vtlačit dovnitř, na místo, které bylo původně zranitelné, ale brzy se obrnilo před vším skutečným, před vším, na čem záleželo. Já jim jenom dávala iluzi, že se do mě dostávají, do slepé uličky. Chápeš, o čem to tu mluvím, Pravdo?
Všiml si, že mu věnuje pozornost, a plaše se na ni usmál. "Je v mracích," řekl hlasem zdrsnělým dospíváním.
"A kdo?"
"Ten čaroděj. Jako utržený papírový drak, poletuje sem a tam a nechává za sebou krev."
"Jak poetické, Pravdo. Vrať se na zem a buď zase mariňákem."
Zrudl a otočil se.
Za ní promluvil Baudín. "Ten mládenec je pro tebe příliš dobrej, a proto jseš na něj zlá."
"Co ty víš?" ohrnula nos, aniž by se otočila.
"Moc do tebe nevidím, holka," přiznal. "Ale trochu ano."
"Tak tomu bys rád věřil? Dej mi vědět, až ti ta ruka začne uhnívat - chci být u toho, až ti ji uříznou."
Vesla klapala v kontrapunktu s duněním bubnu. Jako udýchané funění dorazil vítr a čarodějná bouře je dohnala.

Šumaře probudilo cosi střapatého na čele. Otevřel oči a spatřil houštinu štětin, která se náhle zvedla, a objevil se scvrklý černý obličej a kritické oči. Stařec si ho dál znechuceně prohlížel.
"Pavouci ve vousech… nebo něco horšího. Nevidím je, ale vím, že tam jsou."
Sapér se zhluboka nadechl a trhl sebou, jak jeho zlomená žebra zaprotestovala. "Táhni ode mě!" zavrčel. Ve stehnech cítil bodavou bolest, připomínka drápů, které ho zranily. Levý kotník měl pevně stažený - to, že nohu vůbec necítil, mu dělalo starosti.
"Nemůžu," opáčil stařec. "Únik není možný. Byly vytvořeny smlouvy, uzavřeny dohody. V tomto mluví balíček jasně. Život darovaný za život sebraný, a ještě víc."
"Ty jsi z Dal Honu," řekl Šumař. "Kde to jsem?"
Stařec se zeširoka usmál. "Ve stínu. Hihihi."
Za podivným stařík em promluvil nový hlas. "Slábne a ty ho trápíš, velekněz. Ustup, voják potřebuje dýchat, ne vzdychat."
"To je otázka spravedlnosti," odsekl velekněz, třebaže couvl. "Tvůj mírnější společník klečí před oltářem, ne? Tyto podrobnosti jsou důležité k pochopení." Ještě kousek couvl a v dohledu se objevil mohutný druhý mluvčí.
"Á," povzdechl si Šumař. "Trell. Paměť se mi vrací. A tvůj společník… Jhag?"
"Baví tvé společníky," prozradil mu Trell. "Chabě, to připouštím. Přes svůj značně pokročilý věk Icarium nezískal společenský šarm nutný k tomu, aby uklidnil ostatní."
"Icarium, podle jména Jhag. Tvůrce strojů, lovec času -"
Trell předvedl své špičáky v širokém, hořkém úsměvu. "Správně, pán zrnek písku - i když tuhle poetickou narážku většina nepochopí a navíc je dost neohrabaná."
"Mappo."
"Opět správně. A tví přátelé ti říkají Šumař, čímž tě zbavili převleku gralského válečníka."
"Tak to nevadí, že jsem se probudil mimo postavu," vydechl Šumař.
"Za tohle pochybení tě trest nečeká, vojáku. Máš žízeň? Hlad?"
"Skvělý, ano a ano. Ale nejdřív, kde to jsme?"
"V chrámu vytesaném do skály. Venku ze Smršti. Hosté velekněze stínu - s ním ses už setkal. Iskaral Pust."
"Pust?"
"Ba právě."
Dalhonský velekněz se opět přisunul blíž a mračil se. "Posmíváš se mému jménu, vojáku?"
"Já ne, velekněz."
Stařík zabručel, popadl koště a vyrazil z místnosti.
Šumař se opatrně posadil a pohyboval se jako stařec. Chtěl Mappa požádat, aby mu prozradil, co mu je, zvlášť co si myslí o jeho kotníku, ale rozhodl se, že špatné zprávy mohou ještě chvíli počkat. "Co je ten chlapík zač?"
"Pochybuji, že to ví sám."
"Probudil jsem se, když mi ometal hlavu."
"Nic divného."
Trellova přítomnost Šumaře uklidňovala. Dokud si nepřipomněl válečníkovo jméno. Mappo, jméno navěky připoutané k jinému. A dost povídaček, aby to vystačilo na pěkně tlustou knihu. Jestli je něco z toho pravda…
"Icarium zahnal d'iverse."
"Jeho pověst má jistou váhu."
"Je zasloužená, Mappo?" Už když se ptal, Šumař věděl, že měl držet jazyk za zuby.
Trell zamrkal a trochu se odtáhl. "Tak já ti donesu něco k jídlu a pití."
Odešel z komůrky a přes mohutnou postavu se pohyboval tiše, což Šumařovi připomnělo Kalama. Podařilo se ti utýct před tou bouřkou, starý kamaráde?
Do místnosti se protáhl Iskaral Pust. "Proč jsi tady?" zašeptal. "Víš proč? Nevíš, ale já ti to povím. Jen tobě a nikomu

jinému." Naklonil se blíž a oběma rukama si rval chomáčky bílých vlasů. "Tremorlor!"
Když viděl, jak se Šumař tváří, zasmál se, prudce se zatočil a poskočil si. Zase se postavil před sapéra a dělilo je jen pár palců. "Povídá se o stezce, o cestě domů. Malý červíček řečí, ještě méně, larvička, menší než ustřižený nehet, stlačená a zauzlovaná síť obalená kolem něčeho, co by mohla být pravda. Nebo taky ne. Hihihi!"
Šumař už toho měl dost. Ušklíbaje se bolestí popadl mužíka za límec a zatřepal s ním. Velekněz ho poprskal a vyvrátil oči jako kamínky v hrnku.
"Cože, zase?" vypravil ze sebe.
Šumař ho odstrčil.
Stařík se zapotácel, narovnal se a s námahou posbíral svou důstojnost. "Shodné reakce. Příliš dlouho bez společenských styků a tak. Musím se zamyslet nad svým chováním, a víc, nad svou osobností." Naklonil hlavu. "Jsem čestný. Upřímný. Zábavný. Laskavý a působivě bezúhonný. Dobrá! Tak kde je tedy problém? Vojáci jsou drsní. Neotrkaní a tupí. Nepokojní. Znáš Psí řetěz?"
Šumař sebou trhl a zamrkal, jako by ho Iskaral Pust vytrhl z transu. "Cože?"
"Začalo to, i když se to zatím neví. Anabar Thy'lend. Malazsky Psí řetěz. Vojáci nemají představivost, což znamená, že jsou schopni úžasně překvapit. Některé věci dokonce ani Smršť nedokáže smést."
Vrátil se Trell Mappo s podnosem. "Zase hosta otravuješ, Iskarale Puste?"
"Proroctví zrozená ze stínu," zamumlal velekněz a přeměřil si Šumaře chladným pohledem. "Odpadní strouha pod povodní vyvolává vlnky až na hladině. Řeka krve, proud slov ze skrytého pramene. Všechno se štěpí. V každém rohu jsou pavouci." Otočil se a vydusal z místnosti.
Mappo za ním zíral.
"Nemám mu věnovat pozornost, správně?"
Trell se otočil a zvedl husté obočí. "Pro mistra Kápě, ne, tomu muži pozornost rozhodně věnuj, Šumaři."
"Bál jsem se, že to řekneš. Mluvil o Tremorlor. Ví to."
"Ví, co nevědí dokonce ani tví společníci," opáčil Mappo a donesl sapérovi podnos. "Hledáš na poušti bájný azathský dům. Někde."
Ano, a bránu, o který Rychlej Ben přísahá, že je v něm… "A ty?" zeptal se Šumař. "Co tebe přivedlo na Raraku."
"Já jdu za Icariem," odpověděl Trell prostě. "Hledání bez konce."
"A ty jsi zasvětil život tomu, že mu budeš v jeho hledání pomáhat?"
"Ne." Mappo si povzdechl a pak zašeptal, aniž by se Šumařovi podíval do očí: "Chci, aby zůstalo bez konce. Na, najez se konečně. Byl jsi v bezvědomí dva dny. Tví přátelé mají plno otázek, chtějí si s tebou promluvit."
"Asi nemám na vybranou - radši jim na ty otázky odpovím."
"Ano, a až se trochu vzpamatuješ, můžeme pokračovat v cestě…" Ostražitě se usmál. "A najít Tremorlor."
Šumař se zamračil. "Uzdravím, říkáš. Měl jsem rozdrcenej kotník - nohu pod kolenem skoro necejtím. Mám dojem, že jste mi ji uřízli."
"Mám nějaké zkušenosti s léčením," připustil Mappo. "Tenhle chrám se kdysi na takové věci specializoval a jeptišky tu toho spoustu nechaly. A kupodivu má Iskaral Pust zřejmě taky jisté nadání, i když na něj musíš dohlížet. Občas se zblázní a zaměňuje elixíry za jedy."
"Je avatárem Stínupána," podotkl sapér a přivřel oči. "Nebo Špagáta, Kotiliona, patrona asasínů - mezi těma dvěma moc velkej rozdíl není."
Trell pokrčil rameny. "Umění asasínské vyžaduje doplňující znalost léčení. Dvě strany stejné alchymistické mince. V každém případě ti operoval ten kotník - neboj se, dával jsem pozor. A přiznávám, že jsem se hodně naučil. Velekněz ti ten kotník v podstatě celý znovu vytvořil. Nějakou mastí slepil úlomky - ještě nikdy jsem nic podobného neviděl. Takže se uzdravíš, a rychle."
"Pár rukou oddanejch stínu že se mi hrabal pod kůží? Pro mistra Kápě!"
"Buď to, nebo bys o tu nohu přišel. Taky jsi měl proraženou plíci - ani to bych nezvládl, ale velekněz vymyslel, jak ti z ní odčerpat krev, a pak tě nechal dýchat léčivé páry. Dlužíš Iskaralu Pustovi život."
"O tom právě mluvím," zamumlal Šumař.
Z chodby se ozvaly hlasy, pak se ve dveřích objevila Apsalar s Kvítkem za zády. Dva dny, co byli pryč z vysušující bouře, dokázaly hodně k jejich oživení. Kvítko hned přiběhl k Šumařově posteli.
"Musíme odsud!" zasyčel.
Sapér se podíval na Mappa a všiml si jeho trpkého úsměvu, když Trell couval. "Jen klid, mládenče. O co jde?"
"Ten velekněz - je z kultu stínu, Šumaři. Nechápeš - Apsalar…"
Sapéra zamrazilo v kostech. "Á, zatraceně," zašeptal. "Chápu, kam míříš." Podíval se na mladou ženu, která stála v nohách postele, a tiše se zeptal: "Pořád ještě jseš při sobě, holka?"
"Ten mužík se mnou zachází dobře," prohlásila Apsalar a pokrčila rameny.
"Jo?" vyhrkl Kvítko. "Chceš říct jako s navrácenou marnotratnou dcerou! Co Kotilionovi zabrání zase tě posednout?"
"Stačí jenom zeptat se jeho služebníka," ozval se ode dveří nový hlas. Stál tam Icarium, ruce zkřížené na prsou, a opíral se o veřeje. Úzké šedé oči upíral do protějšího rohu místnosti.
Ze šera v rohu se vynořila postava. Iskaral Pust, sedící na podivně ukutém trůně, se zavrtěl a zlobně se na Jhaga zamračil. "Měl jsem zůstat neviditelný, hlupče! K čemu je dar stínů, když ty tak jasně odhalíš, co skrývají? Pche! Jsem zničen!"
Icarium lehce zkřivil tenké rty. "Proč jim neodpovíš, Iskarale Puste? Uklidni je."
"Uklidnit je?" Velekněz zřejmě tato slova připadala nevhodná. "K čemu to? Musím přemýšlet. Klidný. Uvolněný. Bez ohledu na omezení. Bezstarostný. Ano, ovšem! Výtečný nápad." Odmlčel se a otočil hlavu k Šumařovi.

Sapér se díval, jak muži po svraštělém obličeji klouže úsměv, úlisný, uhlazený a dojemně nejistý.
"Všechno je v pořádku, přátelé," předl Iskaral Pust. "Jen klid. Kotilion už děvče posednout nehodlá. Hrozba Anomandera Dlouhý vlas stále trvá. Kdo chce, aby mu do chrámových dveří vrazil ten primitivní zprostředkovatel necivilizovaného chuligánství? Stínupán tedy ne. Ani patron asasínů. Je stále pod ochranou. Kromě toho Kotilion nevidí žádný smysl v tom, aby ji dál využíval, byť pozůstatky jeho nadání, jež v ní setrvávají, jsou důvodem k tajným obavám -" Zkřivil rty. "Ne, tuto myšlenku jest lépe nechat nevyslovenu!" Znovu se usmál. "Kultivovaná konverzace byla opět objevena a použita s podlostí a půvabem. Pohlédni na ně, Iskarale Pusté, všichni do jednoho jsou získáni."
Rozhostilo se dlouhé ticho.
Pak si Mappo odkašlal. "Velekněz mívá zřídkakdy společnost," poznamenal na vysvětlenou.
Šumař si povzdechl, náhle se cítil vyčerpaný. Lehl si a zavřel oči. "Co můj kůň? Přežil?"
"Ano," odpověděl Kvítko. "Mappo se o něj postaral, i o ostatní - teda o ty, na který měl čas. A někde je tady sluha. Neviděli jsme ho, ale odvádí dobrou práci."
Ozvala se Apsalar. "Šumaři, pověz nám o Tremorlor."
Vzduch zahltilo nové napětí. Sapér ho cítil, i když ho zmáhal spánek a lákal ho příslibem dočasného úniku. Po chvíli ho s dalším povzdechem zahnal a otevřel oči. "Rychlej Ben toho o Svatý poušti ví, ehm, hodně. Když jsme posledně projížděli Svatou pouští - totiž když jsme z ní odjížděli - mluvil o Zmizelejch cestách. Jako byla ta, co jsme našli, starý silnice, co spí pod pískem a objeví se jenom občas - teda když vane správnej vítr. No, a jedna z těch silnic vede do Tremorlor."
Kvítko mu skočil do řeči: "Co je to?"
"Azathský dům."
"Jako ten, co vyrostl v Darúdžhistánu?"
"Správně. Takový budovy existují - nebo se to aspoň povídá - doslova na každým kontinentě. Nikdo neví, k čemu slouží, i když se zdá, že jsou magnetem na magii. V jednom starým příběhu se povídá, že císař a Tanečník…" Á, pro mistra Kápě, Kellanved a Tanečník, Ammanas a Kotilion, jsou možná ve spojení se stínem… s tímhle chrámem… Šumař loupl okem po Iskaralu Pustovi. Velekněz se dychtivě usmíval a oči mu zářily. "Ach, legenda praví, že Kellanved a Tanečník kdysi vstoupili do takového domu ve městě Malaz -"
"Do Domu mrtvých," ozval se Icarium ode dveří. "Legenda je pravdivá."
"No jo," zamumlal Šumař a zachvěl se. "Dobrá. V každým případě Rychlej Ben věří, že tyhle domy jsou navzájem propojený skrz nějaký brány. A že je možný mezi nima cestovat - jednu chvíli jseš tady a vzápětí tam -"
"Promiňte," řekl Icarium a náhle zpozorněl a vstoupil do místnosti. "Jméno Rychlej Ben jsem doposud neslyšel. Kdo je ten člověk, jenž si dělá nárok na tajemné znalosti o azathech?"
Sapér se pod Jhagovým upřeným pohledem chvíli kroutil, pak se zamračil a pomalu se narovnal. "Oddílovej mág," odpověděl a dal jasně najevo, že to nehodlá rozvádět.
Icarium měl náhle zastřený pohled. "Přikládáš značnou váhu názorům nějakého oddílového mága."
"Jo, to přikládám."
Promluvil Kvítko. "Chceš najít tu Tremorlor a použít její bránu, aby nás donesla do města Malaz. Do toho Domu mrtvých. Takže se dostaneme -"
"Půl dne plavby od pobřeží Itko Kan," dokončil Šumař a podíval se do očí Apsalar. "A do domu tvýho táty."
"Táty?" zeptal se Mappo a zamračil se. "Teď jsi mě zmátl."
"Doprovázíme Apsalar domů," vysvětloval Kvítko. "K rodině. Posedl ji Kotilion a ukradl jí otce, život -"
"Jaký život?" chtěl vědět Mappo.
"Život rybářky."
Trell na to neřekl nic, ale Šumař si myslel, že ví, nač myslí. Po tom, čím prošla, se má spokojit s vytahováním sítí? Apsalar sama neříkala nic.
"Život darovaný za život sebraný!" zařval Iskaral Pust, seskočil z křesla, zatočil se jako na obrtlíku a popadl se za chomáčky vlasů. "Taková trpělivost stačí, aby vás dohnala k šílenství! Ale ne mne! Ukotveného k proudům v omšelém kameni, k odkapávání písku ve slunečním žáru! Čas se natáhl, natahuje, nesmrtelní hráči ve hře bez času. V působení živlů je poezie, víte. Jhag chápe. Jhag hledá tajemství - je kamenem a kámen zapomíná, kámen je stále v přítomnosti, a v tom leží pravda o azathu - ale počkat! Vykládal jsem své tajné myšlenky a neslyšel jsem, co bylo řečeno!" Náhle se odmlčel a zase se posadil do křesla.
Jak si tak Icarium velekněze prohlížel, jako by byl opravdu vytesán z kamene. Šumař se snažil sledovat všechno najednou. Pomyšlení na spánek se dávno vytratilo. "Nejsem si jistej podrobnostma," řekl, čímž upoutal pozornost ostatních, "ale mám silnej pocit, že jsem jako loutka v nějakým ohromným, složitým tanci. Jaký jsou figury? Kdo drží provázky?"
Všichni upřeli oči na Iskarala Pusta. Velekněz se ještě chvíli tvářil pozorně, pak zamrkal. "Otázka žádající ode mne skromnost? Výmluvy a omluvy jsou nesporně neupřímné. Ohromná, složitá mysl se občas zatoulá. Jak zní otázka?"
Sklonil hlavu a usmál se do stínů. "Jsou oklamáni? Ožehavé pravdy, nejasné náznaky, náhodná volba slov v bezstarostné ozvěně? To nevědí. Vyhřívej se v jejich bázni se vší vykulenou nevinností, á, tohle je báječné!"
"Tvoje odpověď byla výmluvná," řekl veleknězi Mappo.
"Vážně? To není dobré. Spíše, jak laskavé ode mne. Není zač. Přikáži tedy Sluhovi, aby váš oddíl připravil. Cesta do bájné Tremorlor, kde se všechna pravda sbíhá s jasností tasených čepelí a vyceněných špičáků, kde Icarium nalezne svou ztracenou minulost, kdysi posedlá rybářka najde, co ještě neví, že hledá, kde mládenec pozná cenu za to, stát se mužem, nebo možná ne, kde nešťastný Trell vykoná, co musí, a kde unavený sapér konečně získá požehnání svého císaře, aha ano. Pokud ovšem," dodal s prstem na rtech, "Tremorlor není pouze mýtem a toto pátrání jen prázdným

uskokem."
Velekněz - s prstem stále na rtech - se uhnízdil ve svém podivném křesle. Kolem něj se uzavřely stíny. Stačila chvilka a on i křeslo zmizeli.
Šumař se začal opět propadat do transu. Zavrtěl hlavou, otřel si obličej a podíval se na ostatní, jen aby viděl, že reagují obdobně - jako by je všechny do sebe vtáhlo toto rafinované, svůdné kouzlo. Šumař roztřeseně vydechl. "Může být kouzlo v pouhých slovech?" zeptal se nikoho zvlášť.
Odpověděl Icarium. "Kouzlo dost mocné, aby srazilo na kolena bohy, vojáku."
"Musíme odsud," zamumlal Kvítko.
Tentokrát všichni kývli na souhlas.

KAPITOLA DEVĚT

Malazští sapéři jsou jedinečné plémě. Hašteřiví, obhroublí, zpravidla se vysmívají autoritám, jsou tajnůstkářští a umínění. Jsou základním kamenem malazského vojska…

Císařské vojenství
Senjalle

K
dyž Kalam sestoupil na Orbala Odhan, narazil na první stopy povstání. Do léčky tu cestou vyschlým dnem potoka padla kolona malazských uprchlíků. Útočníci se vynořili z vysoké trávy na obou březích, nejdřív stříleli šípy, pak se na nešťastné Malažany vrhli. Tři vozy shořely. Asasín seděl nehybně na koni a prohlížel si hromádky ohořelého dřeva, popela a kostí, kolem nichž se válel kouř. Malý raneček dětských šátečků bylo vše, co zbylo z majetku obětí, malý barevný uzlík deset kroků od dýmajících trosek vozu.
Kalam ještě naposledy zapátral po Apt - démonka nebyla nikde v dohledu, třebaže asasín věděl, že není daleko - a sesedl. Stopy mu prozradily, že útočníci odvedli dobytek. Jediná těla patřila těm, kteří uhořeli ve vozech. Při obhlídce zjistil, že někteří z přepadených přežili, malá skupinka uprchlá na jih přes odhan. Nezdálo se, že by je někdo pronásledoval, nicméně Kalam dobře věděl, že na pláních je žádná spása nečeká. Město Orbal bylo pět, možná šest dní daleko pěšky a z největší pravděpodobnosti již také padlo do rukou povstalců, poněvadž tamní malazský oddíl měl odjakživa podstav. Kalama napadlo, odkud se tu uprchlíci vzali. Celé lígy na všechny strany nic nebylo.
Ve vyschlém korytě potoka se objevila Apt a její kroky na písku zněly jako dunění bubnu. Rány se jí již zahojily, více méně, a na černé kůži zůstaly jen svraštělé jizvy. Od útoku d'iverse uplynulo pět dní. Nic nenasvědčovalo tomu, že je tvaroměnič ještě pronásleduje, a Kalam doufal, že ho znechutili natolik, aby ve štvanici dále nepokračoval.
Nicméně je… někdo… stopoval. Asasín to cítil v kostech. Lákalo ho to, přichystat vlastní léčku, ale byl sám a pronásledovatelů mohlo být mnoho. Navíc si nebyl jistý, jestli by mu s tím Apt pomohla - a tušil, že nikoliv. Jedinou jeho výhodou bylo, že cestoval dost rychle. Svého koně po bitvě našel bez větších potíží a útrapy cesty zřejmě na zvíře neměly příliš velký vliv. Kalam začínal tušit, že mezi hřebcem a démonkou je to otázka pýchy - to, jak kůň utekl z boje, ho muselo žrát, a teď se zdálo, že kůň je odhodlán získat zpět svou představu nadřazenosti.
Kalam znovu nasedl. Apt našla stopu, kterou zanechali uprchlíci, větřila a otáčela protáhlou tupou hlavou.
"To není náš problém," řekl jí Kalam a uvolnil si zbylý dlouhý nůž v pochvě u pasu. "Už tak máme dost vlastních starostí, Apt." Pobídl koně do kroku a zamířil tak, aby se stopě z daleka vyhnul.
V houstnoucím šeru vyjel na pláň. Přes svou velikost démonka jako by zmizela v šeru. Démonka zrozená v Říši stínu, nemělo by mě to překvapovat.
Před ním se táhla travnatá pláň - další staré říční koryto. Když se k němu přiblížil, z úkrytu na bližším břehu se vynořili lidé. Kalam s tichou kletbou zpomalil koně a zvedl obě ruce dlaněmi dopředu.
"Mekral, Obarine," řekl. "Jedu se Smrští!"
"Tak pojeď blíž," odpověděl hlas.
Kalam, s rukama stále zdviženýma, vedl koně koleny a patami.
"Mekrale," uznal stejný hlas. Z vysoké trávy vystoupil muž s tulvarem v ruce. "Pojď, připoj se k nám, jezdče. Máš zprávy ze severu?"
Kalam se uvolnil a sesedl. "Měsíce staré, Obarine. Nepromluvil jsem nahlas týdny - jaké příběhy můžete vyprávět vy mně?"
Mluvčí byl prostě jen další bandita, který plenil pod maskou ušlechtilého povstalce. Předvedl asasínovi úsměv, v němž mu chybělo pár zubů. "O pomstě na Mezlech, Mekrale. Sladká jako pramenitá voda je taková pomsta."
"Smršť tedy nepoznala porážku? Copak mezlovská vojska nic nedělají?"
Kalam vedl koně s sebou a zamířil s nájezdníky dolů. Tábor byl nedbale rozložený, což ukazovalo na lajdáckého velitele. Právě hodlali zapálit tak velkou hromadu dřeva, že oheň bude vidět přes půlku odhan. V provizorním kraalu kousek po větru od tábora bylo stádečko volů.
"Mezlovská vojska neudělala nic, jen chcípala," vyprávěl vůdce s úsměvem. "To už jsme slyšeli, ale jedno zůstává, daleko na jihovýchodě. Vede je Záchlumčan se srdcem z černého kamene."
Kalam zabručel. Kdosi mu podal měch s vínem, a on vděčně kývl a zhluboka se napil. Saltoan, kořist od Mezlů - nejspíš z těch vozů, co jsem viděl prve. Totéž platí o volech. "Na jihovýchodě? V některém z pobřežních měst?"
"Ano, v Hissaru. Ale Hissar už je v rukou Kamista Reloeho. Jako jsou všechna města kromě Arenu, a v Arenu je džhistál. Záchlumčan prchá po pevnině, a zdržují ho tisíce uprchlíků - prosí jej o ochranu a zároveň chlemtají jeho

krev."
"Takže to srdce nemá dost černé," zamumlal Kalam.
"Pravda. Měl je nechat Reloeho vojskům, ale bojí se hněvu těch rozmazlených hlupáků, co velí v Arenu. Ne že by dýchali o moc déle."
"Jakže se jmenuje ten Záchlumčan?"
"Coltain. Prý má křídla jako vrána a uprostřed zabíjení se rád směje. Čeká ho dlouhá, pomalá smrt, to mu slíbil Kamist Reloe."
"Kéž Smršť získá odměnu, již si vysloužila," pronesl procítěně asasín a znovu se napil.
"Máš krásného koně, Mekrale."
"A věrného. Střež se cizinců, kteří se na něm chtějí projet." Kalam doufal, že varování bude dostatečně důrazné.
Vůdce banditů pokrčil rameny. "Každý se dá zkrotit."
Asasín si povzdechl a odložil měch s vínem. "Jste snad zrádci Smrště?"
Veškerý pohyb ustal. Nalevo zapraskalo vyschlé dřevo a vyšlehly plameny.
Vůdce rozhodil rukama s dotčeným výrazem ve tváři. "Prostá poklona, Mekrale! Čím jsme si vysloužili takové podezření? Nejsme zloději ani vrahové, příteli. Jsme věřící! Tvůj skvělý kůň samozřejmě patří tobě, i když mám zlato -"
"Není na prodej, Obarine."
"Neslyšel jsi mou nabídku!"
"Nepřesvědčí mě ani všechno zlato Sedmiměstí," zavrčel Kalam.
"Tedy se o tom dál nebudeme bavit." Bandita zvedl měch a nabídl Kalamovi.
Asasín přijal, ale jen si navlhčil rty.
"Jsou to smutné časy," pokračoval bandita, "když je důvěra i mezi bratry v boji vzácná. Vždyť přece všichni jezdíme ve jménu ša'ik. Máme společného nenáviděného nepřítele. Takovéto noci, když se pod hvězdami rozhostí ve svaté válce mír, jsou důvodem k oslavě a sbratření, příteli."
"Tvá slova zachytila pravou krásu naší věci," opáčil Kalam. Slova mohou snadno klouzat nad hrubostí, hrůzou a strachem, a je div, že vůbec nějaká důvěra existuje.
"Teď mi dej svého koně a tu hezkou zbraň, co máš u pasu."
Asasín se tiše zasmál. "Napočítal jsem vás sedm, čtyři přede mnou, tři se drží vzadu." Odmlčel se a s úsměvem se banditovi podíval do ohněm ozářených očí. "Bude to těsné, ale tebe rozhodně zabiju prvního, příteli."
Muž zaváhal, pak se taky usmál. "Nemáš smysl pro humor. Možná proto, že tak dlouho cestuješ sám, zapomněl jsi na hry, co vojáci hrávají. Už jsi jedl? Dneska ráno jsme narazili na oddíl Mezlů a ti se s námi velkoryse podělili o své jídlo a majetek. Zítra ráno za úsvitu je navštívíme znovu. Mají s sebou ženy."
Kalam se zamračil. "A tohle je vaše válka proti Mezlům? Jste ozbrojení, máte koně - proč jste se nepřipojili k vojskům Apokalypsy? Kamist Reloe potřebuje válečníky, jako jste vy. Já jedu na jih, abych se přidal k obléhání Arenu, k němuž musí jistě dojít."
"My taky - projdeme zející branou Arenu!" vyhrkl muž vášnivě. "A navíc s sebou přiženeme dobytek, aby nám pomohl nakrmit bratry ve zbrani! Radíš nám, abychom nechali plavat bohaté Mezly, na které narazíme?"
"Odhan je zabije i bez vaší pomoci," poznamenal asasín. "Máte jejich voly." Zející brána Arenu… a za ní džhistál. Co to znamená? Džhistál není známé slovo, nepochází ze Sedmiměstí. Snad falarské?
Muž se po Kalamových slovech uklidnil. "Napadneme je za úsvitu. Jedeš s námi, Mekrale?"
"Jsou na jih odsud?"
"To jsou. Jen hodinu jízdy."
"To jsou na cestě, kudy pojedu, takže se k vám připojím."
"Výborně!"
"Ale ve znásilnění není nic svatého," zavrčel Kalam. "Ne, svatého ne." Muž se zakřenil. "Ale správného."

Jeli nocí pod roztroušenými hvězdami. Jeden bandita zůstal s voly a ostatní kořistí, takže Kalam jel ve společnosti šesti lumpů. Všichni měli krátké zvratné luky, i když jim docházely šípy - ani jeden neměl víc než tři a všechny měly oškubané opeření. Zbraně budou k něčemu jen na krátkou vzdálenost.
Bordu, vůdce banditů, asasínovi sdělil, že mezi malazskými uprchlíky je jeden muž - malazský voják - dvě ženy a dva malí chlapci. Byl si jistý, že voják byl v léčce raněn. Bordu nečekal velký odpor. Nejdřív složí toho muže. "Pak si můžeme pohrát se ženami a chlapci - třeba změníš názor, Mekrale."
Kalam jenom zabručel. Znal takové muže. Odvaha jim vydržela, pouze dokud byli v přesile, a prázdná sláva, po níž prahli, přicházela pouze tehdy, když porazili a terorizovali nějaké chudáky. Takových byl svět plný a v zemi rozvrácené válkou směli pobíhat volně, krutá skutečnost za každou spravedlivou věcí. V ehrlitštině pro ně měli jméno: e'ptarh le'gebran, supové násilí.
Zvadlá prérie před nimi končila, z trávy vyčnívala žulová skaliska na svazích řady nízkých vršků. Za jedním takovým kusem skály zabarvoval vzduch malý ohýnek. Kalam zakroutil hlavou. V nepřátelské zemi to bylo příliš neopatrné - ten voják, který byl s nimi, by to měl vědět.
Bordu zvedl ruku a asi padesát kroků od skaliny nechal zastavit. "Nedívejte se do ohně," pošeptal ostatním. "Ať jsou slepotou prokletí ti hlupáci, ne my. Teď se rozestupte. S Mekralem to objedeme z druhé strany. Dejte nám padesát nádechů a zaútočte."
Kalam pozoroval vůdce banditů. Když se k táboru přiblíží z druhé strany, bude mu hrozit nebezpečí, že ho v tom zmatku zasáhne šíp útočníků. Nejspíš další vojácký žert. Neřekl však nic, otočil se zároveň s Borduem a společně objížděli uprchlický tábor.

"Tví muži to s luky umějí?" zeptal se asasín po chvíli.
"Jako zmije, Mekrale."
"A asi na stejnou vzdálenost," zamumlal Kalam.
"Oni neminou."
"Určitě."
"Bojíš se, Mekrale? Ty, takový velký, nebezpečně vypadající muž. Válečník, o tom není pochyb. Překvapuješ mě."
"Mám větší překvapení," opáčil Kalam, švihl rukou a přejel Borduovi nožem přes hrdlo. Vytryskla krev. Chroptící bandita se zvrátil v sedle a hlava se mu ošklivě pohupovala.
Asasín vrátil nůž do pochvy, popojel blíž, muže v sedle narovnal a jednou rukou ho v něm přidržoval. "Ještě chvíli se projedeme," řekl Kalam, "a kéž Sedm svatých oškube tvou zrádnou duši." Stejně jako mou, až přijde čas.
Oheň plápolal přímo před nimi. Křik ohlásil útok banditů. Na tvrdé zemi zazněl dusot kopyt. Kalam pobídl svého oře do cvalu. Borduův kůň s ním srovnal krok a banditovo tělo se kymácelo, hlava se mu kolébala ze strany na stranu, až se ušima dotýkala ramen.
Dorazili ke svahu, který byl z této strany mírnější a téměř bez překážek. Útočníci už byli vidět, vjeli do světla ohně a šípy se zarážely do pokrývek na zemi. Z toho zvuku Kalam okamžitě poznal, že pod pokrývkami neleží žádná těla. Voják vskutku za něco stál a přichystal past. Asasín se zazubil. Převrátil Bordua na sedlovou hrušku a plácl jeho koně po zadku. Zvíře vletělo do světla. Asasín rychle přibrzdil svého koně a stále ve tmě za hranicí světla sklouzl na zem. Pohyboval se naprosto tiše.
Rázně zadrnčela kuše a jeden z banditů se v sedle zvrátil a zhroutil se na zem. Ostatní čtyři se zastavili, očividně byli zmatení. Do ohně vletěl jakýsi malý pytlík a přistál ve spršce jisker. Vzápětí se noc rozzářila, vyšlehly vysoké plameny a na čtveřici banditů bylo jasně vidět. Z kuše vyletěla další šipka. Jeden z útočníků zavřískl a prohnul se, aby dosáhl na šipku, která mu skončila v zádech. Chvíli sténal a sesul se; jeho kůň udělal zmatený kroužek.
Kalamovi se podařilo uniknout světlu, ale noční vidění měl zničené. Když se plížil blíž s dlouhým nožem v pravé a dýkou s dvojitým ostřím v levé ruce, v duchu klel. Zaslechl, jak se z boku blíží další jezdec. Oba bandité otočili koně, aby čelili útoku. Tryskem se sem přihnal kůň a zpomalil. V sedle nikdo neseděl.
Prudká záře z ohniště pohasínala.
Kalama náhle zabrněly nervy, takže se zastavil a přikrčil se. Díval se, jak kůň bez jezdce bezcílně kluše napravo od banditů, přičemž se přibližil k jednomu z nich. Jezdec se plavným, půvabným pohybem vyhoupl do sedla - byla to žena, která prve visela koni na boku v jednom třmeni - otočila se a řeznickou sekerou sekla po nejbližším banditovi. Obrovská čepel muže zasáhla do krku a skončila v obratlích. Žena ve chvilce stála na sedle, a jak se bandita zhroutil na zem, přehoupla se na jeho koně, vytáhla z pouzdra kopí a jako oštěpem jím bodla druhého banditu.
Muž s kletbou zareagoval jako cvičený válečník. Místo aby se zaklonil, což by byla beznadějná námaha vyhnout se hlavici, jež mu mířila na prsa, pobídl koně a otočil ho, aby kopí projelo kolem něj. Když žena ztratila rovnováhu, překvapeně vyjekla a ztěžka dopadla na zem. Bandita seskočil z koně a vytáhl tulvar.
Kalamova dýka ho zasáhla do hrdla tři kroky od omámené ženy. Muž se chytil za krk a prskaje vzteky padl na kolena. Kalam k němu přistoupil, aby ho dorazil.
"Ani hnout," štěkl kdosi za ním. "Mířím na tebe kuší. Pusť ten ještěrokuch. Hned!"
Asasín pokrčil rameny a pustil zbraň na zem. "Jsem z Druhé armády," řekl. "Houfce Jednorukého -"
"Jsou patnáct set líg daleko."
Žena popadla dech, který si při pádu vyrazila. Zvedla se na všechny čtyři a dlouhé černé vlasy se jí svezly do obličeje. Poslední bandita s tichým zachroptěním konečně zcepeněl.
"Jsi ze Sedmiměstí," pokračoval hlas za Kalamem.
"Ano, další voják říše. Poslouchej a dej si to dohromady. Přijel jsem z druhé strany, s vůdcem banditů. Byl mrtvý, než ho kůň donesl do vašeho tábora."
"Tak proč voják nosí telabu a žádné barvy a jezdí sám? Zběhnutí, za to je trest smrti."
Kalam rozčileně zasyčel. "A ty ses očividně rozhodl chránit svou rodinu místo setniny, ke které patříš. Podle říšského vojenského zákona se i tohle považuje za dezerci, vojáku."
Zatímco mluvil, Malažan ho obešel, i když na asasína stále mířil kuší. Kalam viděl, že je polomrtvý. Byl menší a rozložitý a na sobě měl rozedrané zbytky posádkové uniformy, světle šedou koženou vestu a tmavě šedý kabátec. Tvář měl celou poškrábanou, stejně jako ruce a předloktí. Ve strništi na bradě měl hlubší ránu a v přílbě, která mu stínila oči, zub. Spona na kabátci ho označovala za kapitána.
Když ji asasín spatřil, vykulil oči. "I když kapitán, co zběhne z vojska, je vzácnost…"
"On nezběhl," ozvala se žena, která se již zcela vzpamatovala a probírala se zbraněmi mrtvých banditů. Našla odlehčený tulvar a několikrát jím máchla, aby zjistila, jak je vyvážený. Ve světle ohně Kalam viděl, že je docela přitažlivá, s hezky tvarovanými kostmi a lehce prošedivělými vlasy. Oči měla překvapivě světle šedé. Sebrala i opasek a připjala si jej.
"Vyjeli jsme z Orbalu," vysvětloval kapitán a v hlase se mu ozývala bolest. "Celá setnina doprovázela uprchlíky - naše rodiny. Cestou na jih jsme z čista jasna narazili na to mistrem Kápě prokleté vojsko."
"My jsme jediní, kdo přežil," dodala žena a ukázala do tmy. Do světla opatrně vystoupila další žena - mladší a štíhlejší verze té první - se dvěma dětmi, a pak se rozběhly ke kapitánovi.
Muž dál mířil kuší na Kalama a ruka se mu třásla. "Selv, má žena," řekl představiv ženu, jež nyní stála po jeho boku. "To jsou naše děti. A Selvina sestra Minala. To jsme my. A teď si poslechnu váš příběh."
"Kaprál Kalam, devátý oddíl… Paliči mostů. Teď víte, pane, proč nemám uniformu."
Muž se zazubil. "Postavili vás mimo zákon. Tak proč netáhnete s Dujekem? Leda byste se vrátil domů, abyste se připojil ke Smršti."

"To je váš kůň?" zeptala se Minala.
Asasín se obrátil a uviděl svého koně, jenž nedbale vkráčel do tábora. "Ano."
"Vyznáte se v koních," podotkla.
"Stál mě tolik co výkupné za pannu. Říkal jsem si, že když je něco drahé, tak je to nejspíš i dobré, a tolik vím o koních."
"Pořád ještě jste mi nevysvětlil, co tady děláte," zamumlal kapitán, nicméně Kalam viděl, že se uklidňuje.
"Ucítil jsem ve větru povstání," odtušil asasín. "Říše přinesla do Sedmiměstí mír. Ša'ik chce návrat ke starým časům - k tyranům, pohraničním válkám a zabíjení. Jedu do Arenu. Tam přistanou trestné oddíly - a budu li mít štěstí, podaří se mi k nim proklouznout, třeba jako průvodce."
"Tak to pojedete s námi, kaprále," prohlásil kapitán. "Jestli jste opravdu od Paličů mostů, tak se vyznáte ve válčení, a jestli mi to cestou do Arenu předvedete, zařídím, abyste se mohl do říšských řad vrátit bez potíží."
Kalam kývl. "Můžu si teď vzít zpátky zbraně, kapitáne?"
"Prosím."
Asasín si dřepl, natáhl se pro svůj dlouhý nůž, a zarazil se. "Ach, jedna věc, kapitáne…"
Muž se sesul na svou ženu a na Kalama upřel krví podlité oči. "Jaká?"
"Měl bych si změnit jméno… totiž oficiálně. Kdyby mě v Arenu poznali, na galejích by se mi nelíbilo. Jistě, Kalam je docela běžné, ale vždycky je tu možnost, že mě někdo pozná -"
"Vy jste ten Kalam? Říkal jste devátý, že? Pro mistra Kápě!" Pokud chtěl kapitán říci ještě něco, tak se to ztratilo, když se mu podlomila kolena. Jeho žena ho s tichým vzlykem položila na zem a ustrašeně vzhlédla ke své sestře, pak se podívala na Kalama.
"Jen klid, holka," řekl asasín, narovnal se a široce se usmál. "Jsem zpátky v armádě."
K bezvládnému muži a jeho ženě se s přehnanou opatrností přiblížili oba chlapci - sedmi a čtyřletý. Selv je uviděla a rozpřáhla náruč. Letěli ji obejmout.
"Je podupaný," vysvětlovala Minala. "Jeden z těch banditů ho táhl za koněm. Šedesát kroků, než se odřízl."
Ženy, jež žily s posádkami, byly buď nevěstky, nebo manželky - a nebylo pochyb, do které skupiny Minala patřívala.
"Váš manžel byl v té setnině taky?"
"Velel jí, ale je mrtvý."
Vzhledem k tomu, kolik citu do svého prohlášení vkládala, klidně mohla mluvit o počasí, a Kalam vycítil, jak pevně se ovládá. "A kapitán je váš švagr?"
"Jmenuje se Keneb. Mou sestru Selv už znáte. Starší chlapec se jmenuje Kesen, mladší Vaneb."
"Vy jste z Quonu?"
"Původně, ale to je dávno."
Není moc hovorná. Asasín se podíval na Keneba. "Přežije to?"
"To nevím. Občas ztrácí vědomí. Omdlí."
"Tuhne mu obličej, šišlá?"
"Ne."
Kalam došel ke svému koni a chopil se otěží.
"Kam jdete?" chtěla vědět Minala.
"Jeden bandita hlídá jídlo, vodu a koně. Potřebujeme to všechno."
"Tak půjdeme všichni."
Kalam už se chtěl hádat, ale Minala zvedla ruku. "Uvažujte, kaprále. Máme koně banditů. Všichni můžeme jet. Chlapci seděli v sedle dřív, než se naučili chodit. A kdo nás bude hlídat, až odejdete? Co se stane, jestli vás ten poslední bandita zraní?" Otočila se k sestře. "Keneba přehodíme přes sedlo, Selv. Platí?"
Druhá žena kývla.
Asasín si povzdechl. "Ale stráž necháte na mně."
"Necháme. Podle Kenebovy reakce máte jistou pověst."
"Je to sláva, nebo neblahá proslulost?"
"Čekám, že až se probere, řekne nám víc."
Doufám, že ne. Čím míň o mně vědí, tím líp.

Slunce mělo vyjít až za hodinu, když Kalam zvedl ruku a dal znamení zastavit. "Staré říční koryto," sykl a ukázal před sebe. "Všichni počkáte tady, nezdržím se dlouho."
Z pouzdra u sedla vytáhl nejlepší luk, který sebrali banditům, a z posledních oškubaných šípů si dva vybral.
"Natáhněte tu kuši," přikázal Minale. "Pro případ, že by se něco zvrtlo."
"Jak to poznáme?"
Asasín pokrčil rameny. "Vycítíte to." Podíval se na Keneba. Kapitán visel přes sedlo a stále byl v bezvědomí. To nebylo dobré. Zranění hlavy byla vždy nevypočitatelná.
"Ještě dýchá," podotkla Minala tiše.
Kalam zavrčel a vydal se klusem přes pláň. Dávno předtím, než dorazil k vysoké trávě na břehu, uviděl záři ohně. Pořád nedbalý. Dobré znamení. Hlasy, které slyšel, už tak dobré nebyly. Svezl se na zem a orosenou trávou se dál plazil po břiše. Dorazil další oddíl nájezdníků. S dary. Po táboře leželo nehybně pět žen s roztaženýma nohama. Všechny byly znásilněné a zavražděné. Navíc k Borduově hlídce tu bylo sedm dalších mužů, seděli kolem ohně, byli po zuby ozbrojení a měli kyrysy z vařené kůže.
Borduův hlídač mluvil, tucet slov na každý nádech. "- neunaví koně. Takže zajatci půjdou pěšky. Dvě ženy. Dva kluci. Jak jsem říkal. Bordu tyhle věci plánuje. A kůň hodný i prince. Brzy sami uvidíte -"

"Bordu toho koně daruje," zavrčel jeden z nově příchozích. Nebyla to otázka.
"Ovšemže ano. A taky kluka. Bordu je velkorysý velitel, pane. Moc velkorysý…"
Pane. Takže praví vojáci Smrště.
Kalam se odplazil zpátky a zaváhal. Po chviličce očima spočinul na zavražděných ženách a tichounce zaklel. Cosi mlasklo těsně vedle něj. Asasín ztuhl, pak pomalu otočil hlavu. Vedle něj dřepěla Apt, skláněla hlavu a z tlamy jí kapaly sliny. Vědoucně mrkla.
"Takže už je čas?" šeptl Kalam. "Nebo ses přišla podívat?"
Démonka nedala nic najevo. Přirozeně.
Asasín vzal lepší šíp, olízl si prsty a přejel péřové letky. Složitým plánováním by mnoho nezískal. Musel zabít osm mužů. Stále ukrytý ve vysoké trávě se zvedl do dřepu, napnul luk a zároveň se zhluboka nadechl. Na delší dobu držel dech i napjatý luk. Trefil se, jak potřeboval. Šíp zasáhl velitele oddílu do levého oka a zajel do lebky, jen to tiše křuplo, jak železná hlavice prorazila kost. Muži to srazilo hlavu dozadu a železná leb mu sletěla na zem.
Ještě než tělo od pasu dolů přepadlo dopředu, Kalam už znovu napínal luk. Vybral si muže, který zareagoval nejrychleji, hromotluka sedícího zády k asasínovi. Šíp letěl vysoko - dřík byl pokroucený. Zasáhl válečníka do pravého ramene, odrazil se od lopatky a zajel pod okraj přilby. Kalamovo štěstí vydrželo, neboť muž, který byl na místě mrtev, se převrátil dopředu a padl do ohně. Tělo uhasilo plameny, jen pár jisker vyskočilo. Temnota padla jako plášť.
Asasín pustil luk a rychle doběhl ke křičícím, vystrašeným mužům. Se dvěma noži v pravici si vybíral cíle. Levačkou hodil první nůž. Jeden válečník zaječel, ale jiný Kalama zahlédl. Asasín vytáhl dlouhý nůž a dýku na práci zblízka. Na jeho hlavu zamířil tulvar. Kalam uhnul, přistoupil blíž a bodl muže pod bradu. Čepeli v cestě nebránila žádná kost, v níž by mohla uváznout, a tak ji Kalam mohl okamžitě vytáhnout, právě včas, aby stačil odrazit kopí, udělat další krok a vrazit dlouhý nůž muži do hrdla.
Na rameni ho škrábl tulvar, rána však byla příliš divoká, aby prorazila osníř, jejž měl Kalam pod telabou. Asasín se otočil na patě a sekem přes ruku útočníkovi rozsekl tvář a nos. Muž zavrávoral. Asasín ho odkopl. Tři válečníci se stále chystali k boji spolu s Borduovým hlídačem, couvali, aby se přeskupili. Z jejich reakce bylo zřejmé, že si myslí, že je napadl celý oddíl. Kalam využil toho, jak zoufale pátrali ve stínech, a vyřídil muže, jemuž rozřízl obličej.
"Rozestoupit!" sykl jeden z válečníků. "Jeleme, Hanore, vemte kuše -"
Čekat na to by byla sebevražda. Kalam zaútočil na muže, jenž se ujal velení. Ten zoufale couval a tulvarem mával na všechny strany, jak se snažil sledovat asasínovy složité výpady v naději, že zachytí ten, který bude skutečným útokem. Díky tomuto instinktu muž úplně zapomněl sám útočit. Na což asasín čekal. Přerušil mužův sek shora - špičkou dýky. Když se válečník nabodl na čepel, zaječel bolestí a zbraň mu vyletěla z ruky, do níž dostal křeč. Kalam mu pak vrazil dlouhý nůž do prsou, sklonil se a otočil, čímž se vyhnul útoku Borduova muže. Ten útok jej překvapil, protože nečekal, že v sobě strážný najde tolik odvahy. Málem za to zaplatil životem. Zachránilo ho jen to, že se narovnal až za jeho tulvarem a vrazil mu dýku těsně pod přezku na opasku. Na zápěstí mu vytekla horká tekutina. Borduův strážný zavřískl a předklonil se, čímž zachytil nůž i ruku, která jej držela. Asasín zbraň pustil a strážného obešel.
Zbývající dva válečníci se krčili o dvacet stop dál a nabíjeli kuše. Zbraně byly malazské, útočné, a oběma mužům se stalo osudným, že s nimi nebyli obeznámeni. Kalam by takovou kuši dokázal nabít za čtyři vteřiny. Ale válečníkům nedal ani tolik času, bleskově k nim přiskočil. Jeden se ještě snažil otočit klikou, ale vlastní strach mu hatil úsilí a šipka mu vypadla z drážky na zem. Druhý muž odhodil kuši a sebral svůj tulvar právě včas, aby mohl čelit Kalamovu útoku. Byl ve výhodě díky delší ruce i delší zbrani, ale ani jedno mu nebylo nic platné, neboť ho na místě přimrazila náhlá ztráta odvahy.
"Prosím -"
To slovo bylo jeho poslední, když Kalam odrazil tulvar stranou a svým, jako břitva ostrým, dlouhým nožem válečníkovi prořízl hrdlo. Pohyb pokračoval do bodnutí, jímž druhého muže zasáhl do prsou, prorazil kožený kyrys a kůži mezi žebry a zajel do těla. Válečník se začal dusit a zhroutil se. Asasín ho vyřídil dalším bodnutím.
Kromě sténání Borduovy hlídky se rozhostilo ticho. Z hájku nízkých stromů třicet kroků daleko se ozvali první ptáci, probouzející se nad ránem. Kalam klesl na koleno a z plných plic lapal po sladkém, svěžím vzduchu.
Zaslechl kroky koně, a když se otočil, uviděl Minalu. Prohlížela tábor a kuší přitom mířila z jedné mrtvoly na druhou, nakonec se viditelně uvolnila a upřela oči na Kalama. "Napočítala jsem jich osm."
Asasín kývl, stále se snažil popadnout dech. Očistil dlouhý nůž, čepel i jílec, do telaby své poslední oběti a zkontroloval ostří, než zbraň schoval. Borduův strážný konečně ztichl.
"Osm."
"Jak je kapitánovi?"
"Je vzhůru. Trochu nejistý, možná má horečku."
"Asi čtyřicet kroků na východ odsud je další čistina," řekl Kalam. "Radím, abychom se tam na den utábořili. Potřebuju se prospat."
"Ano."
"Musíme prohlídnout tábor… těla…"
"To nechte na Selv a na mně. My se hned tak nepolekáme. Ještě něco…"
Kalam se se zavrčením narovnal a šel si posbírat ostatní zbraně. Minala ho pozorovala.
"Byli tu další dva," poznamenala.
Kalam se zarazil nad tělem a vzhlédl. "Cože?"
"Hlídali koně. Utržili…" Zaváhala, pak ale odhodlaně pokračovala: "Jsou roztrhaní na kusy. Velké kusy… scházejí. Jsou tam stopy po zubech."
Asasín zavrčel podruhé a pomalu vstal. "Poslední dobou jsem moc nejedl," zamumlal.

"Možná je to medvěd z plání, ten velký hnědý druh. Využil zmatku a ty dva hlídače přepadl. Neslyšel jste ržání koní?"
"Možná." Prohlížel si ji a uvažoval, co se děje za jejíma téměř stříbrnýma očima.
"Já ne, ale bylo tu dost hlučno a zvuk v takových říčních korytech často přeskakuje. Stejně to ale bude jako vysvětlení stačit, nemyslíte?"
"Asi ano."
"Dobrá. Zajedu zpátky pro ostatní. Budu tu hned."
Otočila koně, aniž by použila otěže, poněvadž v rukou držela kuši. Kalam si nebyl jistý, jak se jí to podařilo. Vzpomněl si, jak se před pár hodinami krčila v jednom třmeni a jak tancovala mezi sedly. Tahle ženská teda umí sednout na koně. Když jela zpátky do svahu, asasín se rozhlédl po ponurém táboře. "Pro mistra Kápě," vydechl, "potřebuju si odpočinout."

"Kalam, který s Whiskeyjackem přejel přes Raraku…" Kapitán Keneb potřásl hlavou a znovu rozhrábl oheň.
Stmívalo se. Asasín se právě probudil z dlouhého hlubokého spánku. První hodina po probuzení nebyla nikdy příjemná. Rozbolavělé klouby, staré rány - když spal, vždycky ho dohonila jeho léta. Selv uvařila silný čaj a nalila Kalamovi hrnek. Teď civěl do hasnoucích plamínků.
Ozvala se Minala. "Nikdy bych nevěřila, že jeden člověk dokáže zabít osm a tak rychle."
"Kalama zverbovali ke Spárům," vysvětlil jí Keneb. "To je vzácné. Obvykle berou děti, cvičí je -"
"Cvičí?" zabručel asasín. "Vtloukají to do nich." Podíval se na Minalu. "Napadnout skupinu válečníků není tak obtížné, jak si myslíte. Když je útočník sám, nikdo jiný první tah neudělá. Osm - deset mužů… no, oni si řeknou, že prostě zůstanou u sebe a rozsekají mě. Jenže kdo půjde první? Všichni se zarazí a čekají na otevření. Na mně je, abych se hýbal, abych zajistil, že každé otevření se zavře dřív, než stačí zareagovat. Nezapomínejte, že dobrý zkušený oddíl ví, jak spolupracovat…"
"Takže jste měl štěstí, že to nevěděli."
"Měl jsem štěstí."
Promluvil starší z chlapců, Kesen. "Můžete mě naučit takhle bojovat, pane?"
Kalam zavrčel. "Tvůj táta pro tebe spíš bude chtít lepší život, mládenče. Bojování je pro lidi, kteří selhali ve všem ostatním."
"Ale bojování není totéž jako vojákování," dodal Keneb.
"To je pravda," souhlasil asasín a vycítil, že se nějak dotkl kapitánovy pýchy. "Vojáci si zaslouží úctu, a je pravda, že občas musí bojovat. Vojákování znamená, že neutečeš, když ten čas přijde. Takže, mládenče, jestli se ještě pořád chceš učit bojovat, nauč se nejdřív, jak být vojákem."
"Jinými slovy, poslouchej svého otce," řekla Minala a hořce se na Kalama usmála.
Na nějaký posunek či pohled, jejž asasín nezachytil, Selv vstala a odvedla chlapce, aby zrušili tábor. Jakmile byli z doslechu, Keneb pravil: "Aren je kolik, tři měsíce daleko? Pro mistra Kápě, nějaké Malažany držené město nebo pevnost přece musí být blíž, kaprále."
"Všechny zprávy, co jsem slyšel, byly špatné," podotkl Kalam. "Na jih odsud jsou jen kmenová území až dolů k řece Vathar. U řeky leží Ubaryd, ale podle mě ho dobyla Apokalypsa ša'ik - je to příliš cenný přístav, aby si ho nezajistili. Za druhé si myslím, že většina kmenů odsud až k Arenu se vydala za Kamistem Reloem."
Keneb se zatvářil polekaně. "Reloem?"
Kalam se zamračil. "Banditi o něm mluvili, jako by byl na jih odsud…"
"Spíš na východ než na jih. Reloe honí pěst Coltaina a Sedmou armádu. Nejspíš už je smetl, ale i tak jsou jeho síly na východ od Sekaly, a to území dostal za úkol udržet."
"Víte o tom mnohem víc než já," prohlásil asasín.
"Měli jsme tithanské služebnictvo," vysvětlovala Minala. "Věrné."
"Zaplatili za to svými životy," dodal kapitán.
"Je jižně odsud nějaké vojsko Apokalypsy?"
Keneb kývl. "Ano, připravuje se táhnout na Aren."
Asasín se zamračil. "Povězte mi, kapitáne… slyšel jste někdy slovo ‚džhistál'?"
"Ne, není sedmiměstské. Proč?"
"Banditi mluvili o ‚džhistálovi uvnitř' Arenu. Jako by to byla oříznutá kostka." Na chvíli se odmlčel, pak si povzdechl.
"Kdo tomu vojsku velí?"
"Ten parchant Korbolo Dom."
Kalam přivřel oči. "Ale on je pěst -"
"Byl, dokud se neoženil s místní ženou, která je čistě náhodou dcerou posledního Svatého ochránce Halafy. Stal se z něj odpadlík, musel popravit půlku vlastní legie, která odmítla změnit strany s ním. Druhá půlka svlékla říšskou uniformu, prohlásila se za žoldnéřskou kumpanii a přijala Korbolův kontrakt. Právě tahle setnina nás napadla v Orbalu. Říkají si legie Smrště nebo tak nějak." Keneb vstal a rozkopl poslední řeřavé uhlíky. "Přijeli jako spojenci. Neměli jsme nejmenší podezření."
Asasín vycítil, že toho je víc. "Na Korbola si vzpomínám," podotkl tiše.
"Myslel jsem, že byste mohl. Nahradil přece Whiskeyjacka, ne?"
"Na čas. Po Raraku. Vynikající taktik, ale na můj vkus kapku moc krvežíznivý. Na Laseenin taky, což byl důvod, proč ho strčila sem do Halafy."
"A místo něj povýšila Dujeka." Kapitán se zasmál. "Který je teď postavený mimo zákon."
"Tak o tyhle nespravedlnosti vám jednou povím víc," slíbil Kalam a vstal. "Měli bychom vyrazit. Ti lupiči by mohli mít

poblíž kamarády."
Když připravoval svého koně, cítil na sobě Minaliny oči a nemálo ho to znepokojovalo. Manžel jí zemřel teprve před čtyřiadvaceti hodinami. Odříznutá kotva. Kalam byl cizinec, který se v podstatě ujal velení, třebaže měl nižší hodnost. Poprvé za dlouhou dobu si musela myslet, že s ním mají naději na přežití. Tahle zodpovědnost se mu nelíbila. Přesto jsem vždycky dával přednost schopným ženám. Akorát že zájem tak brzy po manželově smrti je květina na uschlém stonku. Je přitažlivá, ale ne nadlouho. Byla schopná, ale kdyby ji nechal, její potřeby by podryly její schopnosti. To pro ni není dobré. A kromě toho, kdybych do toho šel, přestala by být tím, co mě na ní zpočátku přitahovalo. Lepší nechat ji být. Lepší držet se dál.
"Kaprále Kalame," promluvila za ním Minala.
Otočil se. "Ano?"
"Ty ženy. Myslím, že bychom je měli pohřbít."
Asasín zaváhal, ale pak zkontroloval koni podpínku. "Není čas," zavrčel. "Dělejte si starosti s živými, ne s mrtvými."
Hlas jí ztvrdl. "To si dělám. Jsou tu dva malí chlapci, kteří potřebují připomenout, co je to úcta."
"Teď ne." Znovu se k ní otočil. "Úcta jim nepomůže, až budou mrtví nebo něco horšího. Ať se všichni připraví na cestu, pak si dojděte pro koně."
"Rozkazy dává kapitán," prskla a zbledla.
"Má nakřáplou hlavu a pořád si myslí, že tohle je piknik. Všimněte si, jak vypadá, když přijde k sobě - oči má plné děsu. A vy mu chcete naložit ještě další břemeno. Stačí sebemenší dloubnutí a mohl by přestat vnímat okolní svět nadobro, a k čemu pak bude? Komukoliv?"
"Dobrá," štěkla a otočila se k odchodu.
Díval se za ní, jak odchází. Selv a Keneb stáli u svých koní a byli příliš daleko, aby je slyšeli, ale dost blízko, aby poznali, že mezi Minalou a asasínem se rozvířily kalné vody. Vzápětí přijeli oba chlapci na jednom koni, starší seděl vepředu a bratříček se ho držel kolem pasu. Oba vypadali starší, než byli ve skutečnosti.
Úcta k životu. Jasně. Ta druhá lekce je o tom, jak laciný ten život může být. To první možná pochází z druhého, v kterémžto případě už urazili dost velký kus cesty.
"Připraveni," pronesla Minala chladným hlasem.
Kalam se vyhoupl do sedla a rozhlížel se houstnoucím šerem. Drž se blízko, Apt. Jen ne moc blízko.
Vyjeli z říčního koryta a zamířili do travnaté odhan. Kalam jel v čele. Démonka byla naštěstí plachá.

Zbloudilá vlna je zasáhla z levoboku, hustá, kalná stěna, která jako by přeskočila přes zábradlí a dopadla na palubu jako blátivá lavina. Voda ve chvilce stekla, takže Felisín a ostatní na hlavní palubě stáli po kolena zaboření v ohavně páchnoucím bahně. Z pyramidy hlav se stala beztvará hromada.
Heborik se doplazil k dívce a obličej měl umazaný okrovou hlínou. "Ten nános!" zasupěl a zarazil se, aby mohl vyplivnout bláto z úst. "Podívej, co je v něm!"
Bylo jí příliš bídně, aby odpovídala, přesto však hrstku nabrala. "Je v něm plno semínek," řekla. "A tlejících rostlin -"
"Ano! Semena trav a tlející tráva - ty to nechápeš, holka? Tam dole není mořské dno. Je tam prérie. Zaplavená. Tuhle chodbu zalila voda. Nedávno."
Zabručela, nehodlala s ním sdílet jeho vzrušení. "A to má být překvapení? Loď přece po prérii plout nemůže, nebo ano?"
Přimhouřil oči. "Na něco jsi tu narazila, Felisín."
Bahno, které se jí lepilo na lýtka, působilo divně, nepokojně, něco v něm lezlo. Nevšímajíc si bývalého kněze zamířila k záďovému kastelu. Vlna nebyla tak vysoká. Gesler a Bouřlivák byli u kormidelního vesla, na udržení kursu bylo třeba všech čtyř rukou. Kulp byl u nich a čekal, aby vystřídal toho, koho dřív opustí síly. A čekal už dost dlouho na to, aby začalo být jasné, že Gesler a Bouřlivák se pustili do souboje z pýchy, ani jeden se nechtěl vzdát jako první. Tento názor Felisín potvrdilo to, jak se křečovitě usmívali a zatínali zuby. Pitomci! Oba se zhroutí naráz, takže mág bude muset zvládnout kormidlo sám.
Obloha nad nimi se dál zmítala, na všechny strany létaly blesky. Mořská hladina vyjícímu větru odolávala, bahnem ztěžklá voda se zvedala v pomalých vlnách, kterým se zjevně nechtělo nikam dál. Bezhlaví veslaři dál neúnavně veslovali, a i když asi desítka vesel praskla, roztříštěné rukojeti udržovaly tempo s těmi vesly, jež se stále ještě ponořovala do vody. Buben dál duněl, na hromobití na obloze odpovídal odměřenou, lhostejnou trpělivostí.
Felisín se dostala ke schůdkům, vylezla z bláta a překvapeně se zastavila. Bahno jí sjelo z kůže, jako by bylo živé, stékalo jí z nohou, aby se připojilo k třesoucí se kaluži pokrývající hlavní palubu.
Heborik, dřepící u hlavního stěžně, náhle poplašeně vykřikl a oči upíral na bláto, které se začalo třást ještě silněji.
"Něco v něm je!"
"Pojďte sem!" zavolal Pravda ze schůdků na předním kastelu a natahoval ruku. Baudín ho přidržoval zezadu za druhou ruku. "Honem! Něco z toho leze!"
Felisín vystoupila na další schůdek.
Bahno se proměňovalo, sráželo se a vytvářelo postavy. Objevovaly se pazourkové čepele, některé šedé, jiné tmavě rudé díky přítomnosti chalcedonu. Na tělech pomalu vyrůstala ucouraná srst a halila široká, kostnatá ramena. Zlatohnědě se zaleskly kostěné přílby - lebky zvířat, jejichž existenci si Felisín ani neuměla představit. Již byly vidět dlouhé prameny špinavých vlasů, většinou černých či hnědých. Bláto z nich ani tak neodpadávalo, jako se měnilo. Tito tvorové pocházeli z hlíny.
"Tlan Imass!" křikl Kulp z místa, kde se držel u křížového stěžně. Silandou otřásl divoký záchvěv energie. "Logros Tlan!"

Bylo jich šest. Všichni až na jednoho, který byl menší než ostatní a objevil se poslední, na sobě měli kožešiny. Ten poslední byl ozdobený mastným, rozedraným peřím nejrůznějších ptáků a dlouhé vlasy měl šedivé, s červenými pramínky. Na rozpadávající se kožené košili měl našité mušličky, parohy a šperky z kostí, ale zřejmě neměl žádnou zbraň.
Tváře měli vrásčité, kosti výrazné a silné. Oční důlky připomínaly černé díry. Zbyly jim i nějaké vousy, jen ten stříbrovlasý, jenž se nyní narovnal a otočil se ke Kulpovi, měl holou bradu.
"Ustup, služebníku Spoutaného, přišli jsme pro své druhy a pro Tiste Edur." Hlas patřil ženě a mluvil malazsky.
Ke stříbrovlasé postavě se otočil další T'lan Imass. Byl z nich ze všech největší. Kožešina, již měl přehozenou přes ramena, pocházela z nějakého medvěda a chlupy měly stříbrné konečky. "Smrtelní uctívači jsou metlou sami o sobě," pronesl znuděným tónem. "Měli bychom je zabít též."
"To měli," přitakal druhý. "Ale naše kořist je první na řadě."
"Tady nejsou žádní vaši příbuzní," vydechl Kulp roztřeseně. "A Tiste Edur jsou mrtví. Podívejte se sami. V kapitánově kajutě."
Žena T'lan Imass naklonila hlavu. Dva její společníci zamířili ke dveřím. Ona se pak otočila a zadívala se na Heborika, jenž stál u zábradlí na přídi. "Zavolej si toho mága, co je s tebou spojený. On je nemoc. A šíří se. To se musí zastavit. A řekni svému bohu, že tyto hry ho dostávají do velkého nebezpečí. Takové škody na chodbách nepřipustíme."
Felisín se zasmála na pokraji hysterie. T'lan Imass se na ni jako jeden podívali. Ona před tím neživým pohledem ucukla a pak se nadechla, aby se uklidnila. "Možná jste nesmrtelní a dost mocní, abyste ohrozili kančího boha," řekla, "ale zatím jste si nedali dvě a dvě dohromady."
"Vysvětli to," požádala ji žena.
"Zeptej se někoho, komu na tom záleží," odsekla Felisín a před bezedným pohledem stříbrovlasé ženy neuhnula, ostatně ji samu dost překvapilo, že sebou netrhla ani neodvrátila zrak.
"Už nejsem Fenerův kněz," řekl Heborik a ukázal pahýly. "Jestli je kančí bůh tady mezi námi, tak o tom nevím a ani mi na tom nezáleží. Čaroděj, který se veze v téhle bouři, nás pronásleduje a chce nás zničit. Nemám tušení proč."
"On je postižen otataralovým šílenstvím," podotkla žena.
Oba Imassové poslaní do kajuty se vrátili. I když nahlas neřekli ani slovíčko, žena přikývla. "Takže jsou mrtví. A naši druhové odešli. Musíme pokračovat v honu." Opět se podívala na Heborika. "Vložila bych na tebe ruce."
Felisín znovu vyštěkla smíchy. "To by ho zacelilo."
"Buď zticha, děvče," zavrčel Kulp a prošel kolem ní na hlavní palubu. "Nejsme služebníci Spoutaného," řekl. "Pro mistra Kápě, kdo je Spoutaný? Zapomeň na to, ani to nechci vědět. Na tuhle loď jsme se dostali náhodou, ne schválně -"
"Nepředvídali jsme, že tato chodba bude zaplavena," připustila žena.
"Prý dokážete překročit oceány," zamumlal mág a zamračil se. Felisín poznala, že nějak nedokáže pochopit poslední slova T'lan Imass. Ona také ne.
"Dokážeme překročit vodní plochy," přiznala žena. "Ale svůj tvar můžeme mít pouze na suché zemi."
"Takže, jako my, jste přišli sem na loď, abyste se usušili -"
"A dokončili svůj úkol. Pronásledujeme odpadlé druhy."
"Jestli tu byli, tak už dávno odešli," řekl Kulp. "Než jsme se sem dostali. Ty jsi kostěj."
Žena naklonila hlavu. "Hentos Ilm z Logros T'lan Imass."
"A Logrosové už Malazské říši neslouží. Jsem rád, že máte něco na práci."
"Proč?"
"Zapomeň na to." Kulp se podíval na oblohu. "Trochu se uklidnil."
"Cítí nás," řekla Hentos Ilm a znovu se podívala na Heborika. "Tvá levá ruka je v rovnováze, to je pravda. Otataral a síla mně neznámá. Bude li mág v bouři dál sílit, otataral zvítězí a ty také poznáš jeho šílenství."
"Chci, aby to zmizelo," zavrčel Heborik. "Prosím."
Hentos Ilm pokrčila rameny a přistoupila k němu. "Musíme zničit toho na obloze. Pak musíme vyléčit chodbu."
"Jinými slovy," podotkla Felisín, "nejspíš nestojíš za ty potíže, dědo."
"Kostěji," řekl Kulp. "Co je tohle za chodbu?"
Hentos Ilm se zarazila, pozornost stále upírala na Heborika. "Starší. Kurald Emurlahn."
"Slyšel jsem o Kurald Galain - to je chodba Tiste Andii."
"Tahle patří Tiste Edur. Překvapuješ mě, mágu. Jsi Meanas Rašan, což je větev Kurald Emurlahn přístupná smrtelným lidem. Chodba, již používáš, je dítětem tohoto místa."
Kulp se kostěji mračil na záda. "Tohle nedává smysl. Meanas Rašan je chodba stínu. Ammanase a Kotiliona a ohařů."
"Před Stínupánem a Kotilionem," vysvětlovala Hentos Ilm, "tu byli Tiste Edur." Obrátila se k Heborikovi. "Dotknu se tě."
"Poslouž si," zabručel.
Felisín se dívala, jak kostěj pokládá vrásčité ruce starci na prsa. Po chvíli ustoupila, odvrátila se, jako by ho propouštěla, a oslovila T'lan Imass s medvědí kožešinou, jenž prve promluvil. "Jsi bez klanu, Legano Brede."
"Jsem bez klanu," souhlasil.
Ukázala na Kulpa. "Mág. Nic nedělej."
"Počkej!" vyhrkl Heborik. "Co jsi ve mně vycítila?"
"Tvůj bůh tě odsekl, ale dál tě využívá. Žádný jiný důvod pro tvou existenci necítím."
Felisín spolkla ošklivou poznámku. Ne tuhle. Dívala se, jak Heborik věší ramena, jako by mu z hrudi vytáhla nějakou důležitou podstatu a vymačkala z ní krev. Pevně na něčem visel a kostěj mu právě sdělila, že je to mrtvé. Docházejí mi

věci, kterými bych ho ranila. Tohle mě možná přiměje toho nechat.
Hentos Ilm zvrátila hlavu dozadu a začala se rozplývat, prach její bytosti se zavlnil na místě. Ve chvilce se po spirále vznesl vzhůru a rychle zmizel v nízkých mračnech.
Uhodil blesk a Felisín z toho zabolelo v uších. Vykřikla a padla na kolena. Ostatní trpěli stejně, s výjimkou zbývajících T'lan Imass, kteří tu nehybně, lhostejně stáli. Silanda se zhoupla. Zablácená pyramida useknutých hlav kolem hlavního stěžně se rozpadla a hlavy se rozkutálely po palubě. Na to se T'lan Imass prudce otočili a tasili zbraně. V převalujících se oblacích zaduněl hrom. Vzduch se znovu zachvěl.
Imass jménem Legana Brede se sklonil a jednu hlavu zvedl za dlouhé černé vlasy. Hlava patřívala ženě Tiste Andii.
"Ona stále žije," řekl nemrtvý válečník se slabým překvapením v hlase. "Kurald Emurlahn, její čáry uzavřely jejich duše v tělech."
Z mraků se ozvalo slabé zaječení, zvuk plný zoufalství a - kupodivu - úlevy. Mračna se roztáhla do všech stran a protrhávala se. Za nimi se objevila světle jantarová obloha. Bouřka utichla a zmizel i šílený čaroděj.
Felisín ucukla, jak kolem ní proletělo cosi okřídleného, co po sobě zanechávalo pižmový, mrtvý pach. Když znovu zvedla hlavu, Hentos Ilm opět stála na hlavní palubě před Leganou Bredem. Ani jeden se nehýbal, což znamenalo, že probíhá tichý rozhovor.
"Pro mistra Kápě," vydechl vedle Felisín Kulp. Ohlédla se. Úplně sinalý zíral na oblohu. Podívala se, kam hledí. Jantarovou oblohu hyzdila obrovská černá rána s ohnivě rudými okraji, velká jako měsíc v úplňku. Ať už z ní prosakovalo cokoliv, jako by to skrze oči proniklo do Felisín, jako by to, že se prostě podívá, dokázalo přenést nákazu, nemoc, která se jí rozšíří do celého těla. jako jed krvničky. Felisín vzlykla a pak zoufale odtrhla zrak.
Kulp stále hleděl vzhůru, byl stále bledší a pusu měl otevřenou. Felisín do něj dloubla. "Kulpe!" Neodpověděl. Vlepila mu políček.
Náhle byl vedle nich Gesler a položil Kulpovi ruku přes oči. "Hrome, mágu, nechte toho!"
Kulp se chvíli vzpíral, pak se uvolnil. Felisín si všimla, že kývl. "Už ho pusť," nakázala Felisín kaprálovi.
Jakmile ho Gesler pustil, mág se otočil k Hentos Ilm. Roztřeseně chraptěl. "To je ta nemoc, o které jsi mluvila, že? Šíří se - cítím to, jako rakovina -"
"Potřebuje duši, aby to přemostila," opáčila.
Legana Brede se pohnul. Všichni ho sledovali, když mířil ke schůdkům na zadní kastel, vylezl nahoru a zastavil se před Bouřlivákem. Zjizvený veterán neucukl.
"No," zamumlal mariňák, "blíž jsem nikdá nebyl." Ošklivě se usmál. "Jednou docela stačí."
T'lan Imass zvedl šedý pazourkový meč.
"Zadrž," vykřikl Gesler. "Jestli potřebuješ duši, aby ucpala tu ránu… použij moji."
Legana Brede otočil hlavu.
Gesler zaťal zuby a kývl.
"Nedostatečný," prohlásila Hentos Ilm.
Legana Brede se znovu otočil k Bouřlivákovi. "Jsem poslední ze svého klanu," zabručel. "L'echae Shayn skončí. Tato zbraň je naší pamětí. Nos ji, smrtelníku. Zjisti její váhu. Kámen stále žízní po krvi." Podal čtyři stopy dlouhý meč mariňákovi.
Bouřlivák jej s nehybnou tváří přijal. Felisín viděla, jak se mu napínají svaly na předloktí, ale zbraň udržel.
"Teď," řekla Hentos Ilm.
Legana Brede ustoupil a rozpadl se ve sloup prachu. Sloup se roztočil a zbortil se do sebe. Vzduch se rozvlnil a pak ho vířící emanace začala vtahovat do sebe. Ve chvilce vítr utichl a Legana Brede byl pryč. Zbývající T'lan Imass se otočili a zvedli zrak k nebi.
Felisín si nebyla jistá, jestli si jenom představuje, že vidí, jak T'lan Imass získává tělo těsně před tím, než vletěl do srdce rány, maličká, zdánlivě bezvýznamná postavička, kterou inkoustová čerň okamžitě spolkla. Vzápětí se okraje rány zacukaly a začaly od nich vycházet drobné vlnky. Potom se rána začala zavírat.
Hentos Ilm dál pozorovala oblohu. Po chvíli konečně kývla. "Dostatečný. Rána je přemostěna."
Bouřlivák pomalu spustil meč, až se hrotem opíral o palubu.
Starý veterán, z něhož se stal cynik, prostě další vyvrženec z říše. Očividně byl ohromen. Nedostatečný, řekla. No tohle.
"Nyní odejdeme," prohlásila Hentos Ilm.
Bouřlivák se otřepal. "Kostěji!"
Když promluvila, čišelo jí z hlasu opovržení. "Legana Brede si vyžádal, nač měl právo."
Mariňák neustoupil. "Tohle ‚přemostění'… pověz mi, je to bolestivé?"
Hentos Ilm pokrčila rameny, až bylo jasně slyšet vrzání kostí, její jediná odpověď.
"Bouřliváku -" varoval ho Gesler, ale mariňák jen zavrtěl hlavou a sestoupil na hlavní palubu. Když došel ke kostěji, další T'lan Imass se mu postavil do cesty.
"Vojáku!" štěkl Gesler. "Ustup!"
Ale Bouřlivák jenom couvl, aby měl dost místa, a zvedl pazourkový meč. T'lan Imass před ním přistoupil, rychle jako blesk, a popadl Bouřliváka za krk.
Gesler zaklel, protlačil se kolem Felisín a také popadl meč. Když bylo zřejmé, že T'lan Imass Bouřliváka jen drží, zpomalil. A mariňák sám stál úplně nehybně. Vyměnili si pár tichých slov, pak ho nemrtvý válečník pustil a ustoupil. Bouřlivák se přestal vztekat. Tím, jak držel ramena, Felisín trochu připomínal Heborika.
Všech pět T'lan Imass se začalo rozplývat.
"Počkejte!" vykřikl mág a rozběhl se k nim. "Jak, ve jménu mistra Kápě, se odsud dostaneme?"

Bylo příliš pozdě, tvorové byli pryč.
Gesler se otočil k Bouřlivákovi. "Co ti ten všivák řekl?" chtěl vědět.
Když se voják obrátil ke svému kaprálovi, měl zvlhlé oči - což Felisín šokovalo.
Gesler zašeptal: "Bouřliváku…"
"Říkal, že to hodně bolí," zamumlal druhý muž. "Zeptal jsem se: Jak dlouho? On odpověděl: Věčně. Rána se zahojí kolem něj, víš. Kostěj mu to nemohla nařídit, chápeš. Ne něco takovýho. Přihlásil se dobrovolně -" Stáhlo se mu hrdlo. Otočil se a zmizel v chodbě vedoucí ke kajutám.
"Bez klanu," ozval se z předního kastelu Heborik. "Jako by nebyl k ničemu. Život, co nemá smysl…"
Gesler kopl do jedné hlavy válející se na palubě. V nehybném vzduchu to bylo jasně slyšet. "Kdo ještě chce žít věčně?" zeptal se a odplivl si.
Promluvil Pravda a třásl se mu hlas. "Neviděl to ještě někdo?" zeptal se. "Kostěj ne - jsem si jistý, že ne…"
"O čem to mluvíš, mládenče?" otázal se Gesler.
"Ten T'lan Imass. Uvázal si ji k opasku. Za vlasy. Zakrýval to ten jeho medvědí plášť."
"Cože?"
"Vzal jednu z těch hlav. Copak jste si toho nevšimli?"
Heborik zareagoval první. S úšklebkem seskočil na hlavní palubu a rozběhl se ke kuchyni. Když proběhl dveřmi, Kulp už slézal na první palubu s vesly a zmizel z dohledu. Minuty ubíhaly. Gesler, jenž se stále mračil, zašel za Bouřlivákem a bývalým knězem.
Kulp se vrátil. "Jeden z nich je mrtvý jako kámen," hlásil.
Felisín se ho chtěla zeptat, co to všechno znamená, ale náhle ji přemohla únava a otázku zahnala. Rozhlížela se, dokud nenašla Baudína. Byl na přídi, zády ke všemu… ke všem. Podivila se nad jeho nezájmem. Nedostatek představivosti, usoudila po chvíli, a při té představě ohrnula nos a zamířila k němu.
"Bylo toho na tebe moc, co, Baudíne?" zeptala se a opřela se vedle něj o zábradlí.
"T'lan Imass vždycky znamenají akorát potíže," zabručel. "Všecko, co udělají, má vždycky dvě strany, možná víc. Možná sto."
"Hrdlořez s názory."
"Ty každou poznámku tešeš do kamene, holka. Není divu, že tě lidi pokaždý překvapěj."
"Překvapí? Mě už nic nepřekvapí, vrahu. Někam jsme se dostali, my všichni. A bude toho víc, takže můžeš zapomenout na to, že se odsud dostaneme. Odsud žádná cesta nevede."
Zavrčel. "Pro změnu moudrá slova."
"Nebuď na mě hodný," prskla Felisín. "Jsem jenom moc unavená, abych byla krutá. Dej mi pár hodin spánku a zase tu bude mé staré já."
"Chceš říct, že budeš plánovat, jak mě zavraždit."
"Baví mě to."
Dlouho mlčel a oči upíral na beztvarý obzor, než se k ní nakonec obrátil. "Napadlo tě někdy, že možná to, co jsi, je právě to, co tě drží v pasti, ať už je ta past cokoliv?"
Zamrkala. V jeho malých zvířecích očkách zahlédla cynické odsouzení. "Nevím, kam míříš, Baudíne."
Usmál se. "Ale ano, víš, holka."

KAPITOLA DESET

Jedna věc je vést příkladem půl tuctu
vojáků. Ale něco zhola jiného je to
s deseti tisíci.

Život Dassema Ultora
Kalous

U
ž tomu byl týden, co Kalous narazil na stopu uprchlíků z Caron Tepasi. Podle historika bylo naprosto jasné, že je ženou na jih, aby ještě víc zatížili Coltainovo klopýtající město na pochodu. V této nekonečné pustině nic nebylo. Nastalo období sucha, slunce na bezmračné obloze spalovalo trávu, až vypadala a působila jako křehký drát.
Míjel den za dnem, ale Kalous stále nedokázal pěst a její trén dohonit. Když se několikrát dostal na dohled obrovského oblaku prachu, Reloeho tithanští jezdci mu zabránili dostat se blíž.
Coltainovi se nějak dařilo udržet své lidi v pohybu, nezastavovali, mířili k Sekale. A kam pak? Tam se postaví, zády ke starému brodu?
A tak Kalous jel po stopě. Smetí po uprchlících ubývalo, ale bylo stále dojemnější. Ve starém tábořišti se objevily nízké rovy; kolem ležely roztroušené kosti koní a dobytka; často opravovaná, ale nyní opuštěná oj vozu označovala jeden tábor, zbytek vozu byl rozebrán na náhradní díly. Pod mračny much zapáchaly příkopy s latrínami.
Místa, kde došlo k šarvátkám, vyprávěla jiný příběh. Mezi nahými, nevyzvednutými těly tithanských válečníků ležela roztříštěná záchlumská kopí, hlavice chyběly. Tithanům sebrali všechno, co se ještě dalo znovu použít: kožené řemeny a popruhy, kamaše a opasky, zbraně, dokonce i copy. Mrtvé koně odtáhli pryč úplně, zůstaly za nimi jen pásy zkrvavené trávy.
Kalous už se nedivil ničemu, co viděl. Stejně jako tithanští domorodci, s nimiž si občas vyměnil pár slov, i on začal

věřit, že Coltain není obyčejný člověk, že ze svých vojáků i každého uprchlíka vytesal nepoddajné avatáry nemožného. Ale přese všechno neměl naději na vítězství. Do Apokalypsy Kamista Reloeho se zapojila vojska čtyř měst, tuctu městeček, bezpočtu kmenů a horda rolníků velká jako vnitrozemské moře. A blížila se, prozatím prostě hodlala Coltaina jen doprovodit k řece Sekale. To místo přitahovalo všechny proudy. Bitva získávala tvar, naprosté zničení.
Kalous jel celý den, vyprahlý, hladový, vysušený větrem a se šaty rozedranými na hadry. Opozdilec z rolnického vojska, stařec odhodlaný připojit se k poslednímu boji. Tithanští jezdci ho znali od vidění a nevěnovali mu pozornost, jen mu občas z dálky zamávali. Každé dva tři dny se k němu připojil nějaký jezdec a podal mu raneček s jídlem, vodou a krmením pro koně. Jistým způsobem se stal jejich idolem, jeho cesta symbolem, obtíženým nevyžádanou důležitostí. Historik kvůli tomu cítil vinu, ale dary přesto přijímal s upřímným vděkem - udržovaly jej i jeho koně naživu. Nicméně jeho věrný kůň začínal slábnout. Každý den vedl Kalous koně větší a větší kus cesty za otěže.
Snášel se soumrak. Mrak v dálce se pohyboval, až si byl historik jistý, že Coltainův předvoj dorazil až k řece. Pěst bude trvat na tom, aby trén postupoval celou noc až do tábora, který předvoj právě připravoval. Jestli měl mít Kalous nějakou naději na to, aby je dohonil, bude ji mít této noci.
O brodu věděl pouze z map a vzpomínal si na něj zoufale matně. Sekala byla pět set kroků široká a tekla na sever ke Karaskému moři. Mezi dvěma kopci, pár set kroků na jih od samotného brodu, se krčila malá víska. Zřejmě si také vzpomínal na něco o starém volském jhu. Skomírající den házel na zemi stíny. Na obloze, která již na východě tmavla, se zatřpytily nejjasnější hvězdy. S vedrem prchajícím z vyprahlé hlíny se jako černé vločky popela zvedaly křídla kápových much.
Kalous zase vylezl na koně. Po hřebeni půl míle na sever od něj jela tlupa Tithanů. Kalous usoudil, že je nejméně lígu od řeky. Čím blíž se dostane, tím víc jezdeckých hlídek tam bude. Neměl žádný plán, co podnikne dál.
Koně vedl skoro celý den, připravoval se na tvrdou jízdu v noci. Bude potřebovat všechno, co mu zvíře dokáže dát, a obával se, že ani to nebude stačit. Pobídl klisnu do klusu. Tithanové v dálce mu nevěnovali pozornost a zmizeli z dohledu. Kalous, s bušícím srdcem, pobídl koně do cvalu. Do tváře mu vál vítr. Historik vydechl poděkování bohu, jenž za to byl zodpovědný, ať to byl kterýkoliv. Oblak prachu se začal přibližovat.
Obloha potemněla. Zleva na něj kdosi zavolal. Tucet jezdců, jimž z kopí povlávaly pruhy kožešin. Tithanové. Kalous jim zasalutoval zdviženou pěstí.
"S úsvitem, starče!" zavolal jeden z nich. "Zaútočit teď by byla sebevražda!"
"Jeď do Reloeho tábora!" křikl další. "Na severozápadě, starče - míříš k nepřátelským liniím!"
Kalous na jejich slova nedbal a mával rukama jako šílenec. Nazvedl se v sedle, pošeptal něco klisně do ucha a lehce ji stiskl koleny. Zvíře sklonilo hlavu a prodloužilo krok. Když dorazil na nízký kopec, konečně uviděl, co má před sebou. Před ním a napravo se rozkládal tábor tithanských kopiníků, tisíc či víc stanů z kůží a zapálené ohně na vaření. V neklidné linii za stany přejížděly hlídky na koních a chránily tábor před nepřátelskými silami zakopanými u brodu. Nalevo od tithanského tábora se rozkládalo na dvacet tisíc provizorních stanů - armáda rolníků. Nad rozlezlými, rozedranými přístřešky jako popelavý plášť visel kouř. Připravovalo se jídlo. Ochranu tvořily zákopy, i tady byly otočené k řece. Mezi oběma tábory byla cesta, široká nejvýš pro dva vozy, a vedla dolů po svažitých nivách ke Coltainovým valům.
Kalous pobídl klisnu na cestu a vyrazil tryskem. Tithanští jezdci za ním ho nepronásledovali, třebaže válečníci hlídkující v táboře ho začali sledovat a mířili k němu, ale bez skutečného zájmu… zatím. Když minul okraj tábora domorodců napravo a pak moře rolnických stanů nalevo, uviděl sypané valy, úhledné řady stanů, silné hlídky - horda měla ochranu navíc. Historik zahlédl dva praporce, sialský a hissarský - patřily pravidelné pěchotě. Válečníci se začínali obracet po zvuku koňských kopyt a ozval se poplašený křik tithanských jezdců.
Klisně docházely síly. Coltainovy hlídky byly pět set kroků daleko a jako by se vůbec nepřibližovaly. Za sebou slyšel koně pronásledovatelů, blížili se. Na malazských valech se objevovaly postavy a připravovaly si luky. Historik se modlil, aby mezi vojáky, k nimž mířil, byli i tací, kterým to myslí. Když viděl, jak zvedají luky a napínají tětivy, zaklel.
"Ne na mě, vy pitomci!" zařval malazsky.
Vojáci vystřelili, šípy zasvištěly nocí.
Za Kalousem zařičeli koně. Pronásledovatelé přitahovali otěže. Ve vzduchu byly další šípy. Kalous se odvážil ohlédnout a viděl, že se Tithanové snaží dostat mimo dostřel. Na zemi se zmítali koně i lidé. Když se přiblížil k valům, zpomalil klisnu do mírnějšího cvalu, pak do klusu. Byla zpěněná, podlamovaly se jí nohy a hlava jí klesala.
Kalous vjel mezi Záchlumčany s modrou kůží - Lasiččí klan - a válečníci na něj mlčky hleděli. Když se rozhlédl kolem sebe, cítil se v dobré společnosti - válečníci z planin severovýchodního Quon Tali vypadali jako strašidla, tváře měli propadlé vyčerpáním téměř stejně jako on.
Za táborem Lasiččího klanu stály stany z vojenské výbavy a vlály tu dva praporce - hissarské gardy, která zůstala věrná, a setniny, jejíž zástavu Kalous nepoznal. Uprostřed byla stylizovaná kuše, značící malazské mariňáky.
Válečníci mu pomáhali ze sedla. Kolem něj se shromáždili záchlumští jinoši a starci a ozývalo se uklidňující mumlání. Měli starosti o klisnu. Jakýsi stařec popadl historika za paži. "O tohoto chrabrého koně se postaráme, cizince."
"Myslím, že je vyřízená," namítl Kalous a zaplavil ho smutek. Bohové, jsem tak unavený. Mezi mraky zasvitlo zapadající slunce a zalilo celou scénu zlatou září.
Stařec zavrtěl hlavou. "Naše koňské báby se v takových věcech vyznají. Zase bude běhat. Tady přichází důstojník - běž."
Přiblížil se k nim kapitán z nějaké neznámé mariňácké setniny, s rudými vousy i dlouhými, zvlněnými vlasy. "Jezdíš v sedle jako Malažan," pravil, "ale oblečený jsi jako nějaký zatracený Dosin. Vysvětli mi to a pospěš si s tím."
"Kalous, říšský historik. Snažil jsem se dostihnout tento trén, co jsem vyjel z Hissaru."
Kapitán vykulil oči. "Sto šedesát líg - a tomu mám věřit? Coltain opustil Hissar skoro před třemi měsíci."

"Já vím. Kde je Bult? Už se k Sedmé vrátil Kulp? A kdo, ve jménu mistra Kápě, jste vy?"
"Lull, kapitán sialských mariňáků, Kartheronovo křídlo, Sahulská flotila. Coltain svolal poradu - raději byste měl jít se mnou, historiku."
Zamířili do tábora. Kalous byl zděšen tím, co viděl. Za mariňáckými valy byla rozlehlá, mírně se svažující pláň, přes niž vedla jediná, provazy vyznačená silnice. Napravo stály stovky vozů, na nichž se tlačili ranění. Kola vozů byla hluboko zapadlá do krví nasáklého bahna. V záři pochodní poletovali ptáci a rozčileně pípali - zřejmě se naučili na krev. Nalevo bylo rozryté pole plné dobytka, který se jako vlny přesouval pod mračnem rhizan - okřídlené ještěrky se krmily na hejnech much. Před nimi byl bažinatý pás, přes nějž byla položená prkna. Kaluže vody se rudě leskly. Za ním vyčníval z vody široký ostrov připomínající volské jařmo, na němž panoval hrozný chaos, neboť tu tábořili uprchlíci - byly jich desítky tisíc.
"Pro mistra Kápě," vydechl historik, "to vážně musíme jít tudy?"
Kapitán zavrtěl hlavou a ukázal na velký statek na levé straně silnice. "Jdeme tam. Jižní stranu podél kopců střeží Coltainův Vraní klan, aby se dobytek nezatoulal nebo aby ho místní neukradli - na druhé straně je vesnice."
"Říkal jste Sahulská flotila? Proč nejste s admirálem Nokem v Arenu, kapitáne?"
Rusovlasý voják se zaškaredil. "Kéž bychom byli. Opustili jsme flotilu a přistáli v Sialku kvůli opravám - naše loď byla sedmdesát let stará a dvě hodiny po vyplutí z Hissaru začala nabírat vodu. Ke vzpouře došlo téže noci, tak jsme opustili loď, sebrali, co zbylo z místní setniny mariňáků, a doprovodili uprchlíky ze Sialku."
Statek, k němuž došli, byl pevný, působivý, obyvatelé uprchlí těsně před příchodem Coltainova trénu. Základy byly z kamene a stěny ze štípaných polen spojených vysušeným jílem. Na stráži před pevnými dubovými dveřmi stál voják ze Sedmé. Kývl na kapitána Lulla a pozorně se zadíval na Kalouse.
"Zapomeň na ty kmenové hadry," řekl mu Lull, "tenhle patří k nám. Kdo je tam?"
"Každý kromě pěsti, zaklínačů a kapitána od sapérů, pane."
"Zapomeň na kapitána," prohlásil Lull. "Nenamáhal se objevit ještě ani na jedné poradě."
"Ano, pane." Voják bouchl okovanou pěstí do dveří a pak je otevřel.
Ven vyvanul kouř ze dřeva. Kalous s kapitánem vstoupili. U masivního kamenného ohniště na konci místnosti se krčil Bult se dvěma důstojníky Sedmé a hádali se kvůli tomu, co asi ucpalo komín.
Lull si odepjal opasek s mečem a pověsil ho na kolík u dveří. "Proč vůbec, ve jménu mistra Kápě, chcete zapalovat oheň?" chtěl vědět. "Copak tu už není dost velký horko a smrad?" Máváním rozháněl kouř.
Jeden z důstojníků se otočil a Kalous v něm poznal vojáka, jenž mu stál po boku, když Coltain a jeho Záchlumčané přistáli v Hissaru. Jejich pohledy se setkaly.
"Toggovy tlapy, to je historik!"
Bult se narovnal a otočil se. Jizva i ústa vytvořily dva úsměvy. "Sormo měl pravdu - vyčenichal tě na naší stopě, už to bude pěkných pár týdnů. Vítej, Kalousi!"
Kalouse zrazovaly nohy, a tak se posadil na židli přistrčenou ke zdi. "Rád tě vidím, strýče," řekl, opřel se a zamrkal, jak ho bolely svaly.
"Chtěli jsme uvařit bylinkový čaj," řekl Záchlumčan se zarudlýma, uslzenýma očima. Hodně zhubl a byl šedivý vyčerpáním.
"Pro lásku k čistým plicím, vzdejte to," zaprosil Lull. "Co vůbec zdrželo pěst? Nemůžu se dočkat, až uslyším, jaký šílený plán vymyslel, aby nás z toho dostal."
"Dostal se až sem," podotkl Kalous.
"Proti jednomu vojsku, jasně," zaprskal Lull, "ale teď čelíme dvěma -"
Historik zvedl hlavu. "Dvěma?"
"Osvoboditelům z Guranu," vysvětloval kapitán, jehož Kalous znal. "Nevzpomínám si, jestli nás někdy představili. Já jsem Chenned. Tohle je kapitán Sulmar."
"Vy jste tu za velící důstojníky Sedmé?"
Chenned se zazubil. "Obávám se, že ano."
Kapitán Sulmar zabručel. "Ne tak docela. Jeden chlapík velí sapérům."
"Ten, co nikdy nechodí na porady?"
"Ano." Sulmar se tvářil mrzutě, ale Kalous už tušil, že to je kapitánův oblíbený výraz. Byl snědý, menší a zřejmě mu v žilách proudila kanská a dalhonská krev. Věšel ramena, jako by celý život nosil těžká břemena. "I když nevím, proč si ten všivák myslí, že stojí nad námi ostatními. Ti zatracení sapéři nedělají nic jiného, než že opravují vozy, sbírají balvany a pletou se do cesty ranhojičům."
"V poli nám velí Bult," dodal kapitán Chenned.
"Jsem vůlí pěsti," zabrumlal záchlumský veterán.
Zvenčí sem dolehl dusot kopyt a cinkot výstroje a zbroje, pak se ozvala rána na dveře, které se vzápětí otevřely. Kalousovi připadal Coltain naprosto nezměněný, rovný jako oštěp, s hubeným obličejem ošlehaným do barvy a struktury vydělané kůže, a když vyrazil do středu místnosti, černá péřová pláštěnka se za ním nadouvala. S ním přicházeli Sormo E'nath a půl tuctu mladých Záchlumčanů, kteří se náhodně rozestavili kolem stěn. Historikovi připomínali houf přístavních krys ve městě Malaz, byli pány nad malými plácky, které drželi.
Sormo zamířil ke Kalousovi a stiskl mu zápěstí. Jejich pohledy se setkaly. "Naše trpělivost je odměněna. Dobrá práce, Kalousi!"
Chlapec vypadal mnohem starší, v přivřených očích byly vidět další životy.
"Odpočineš si později, historiku," prohlásil Coltain a všechny v místnosti si pozorně přeměřil. "Vydal jsem jasný rozkaz," dodal a obrátil se na Bulta. "Kde je ten kapitán sapérů?"

Bult pokrčil rameny. "Zprávu jsem poslal. Je těžké ho najít."
Coltain se zamračil. "Kapitáne Chennede, hlášení."
"Třetí a pátá setnina jsou za brodem a zakopávají se. Brod má asi čtyři sta dvacet kroků, nepočítaje písčiny po obou stranách, ty přidávají dalších tak dvacet kroků. Průměrná hloubka je půldruhého sáhu. Šířka je většinu cesty mezi čtyřmi a pěti sáhy, na pár místech víc, na pár míň. Na dně jsou asi dva palce bahna, pak už je pevná skála."
"Klan Bláznivých psů se připojí k tvým setninám na druhé straně," řekl Coltain. "Jestli se guranské oddíly pokusí získat druhou stranu brodu během přechodu, zastavíte je." Pěst se otočila na kapitána Lulla. "Ty s Lasiččím klanem budete strážit tuhle stranu, než přejdou ranění a uprchlíci. Já zůstanu na jihu na silnici do vesnice, dokud nebude cesta volná."
Kapitán Sulmar si odkašlal. "Ohledně pořadí při přechodu, pěsti. Rada šlechticů bude ječet -"
"To je mi jedno. Nejdřív vozy se zraněnými. Pak dobytek, pak uprchlíci."
"Možná kdybychom to trochu rozdělili," naléhal Sulmar a na čele se mu perlil pot, "stovka kusů dobytka, stovka šlechticů -"
"Šlechticů?" optal se Bult. "Určitě myslíš uprchlíky."
"Samozřejmě -"
Kapitán Lull se na Sulmara jízlivě podíval. "Snažíte se koupit si obě strany, co? A já si myslel, že jste voják Sedmé."
Sulmarovi potemněl obličej.
"Rozdělit přecházení by byla sebevražda," ozval se Chenned.
"Ano," zavrčel Bult a díval se na Sulmara, jako by to byl kus zahnívajícího masa.
"Máme zodpovědnost -" štěkl kapitán, než ho Coltain uťal kletbou.
To stačilo. V místnosti se rozhostilo ticho. Zvenčí se ozvalo vrzání kol vozů.
Bult zachrochtal. "Udidlo nestačí."
Vzápětí se otevřely dveře a vstoupili dva muži. První měl na sobě světle modrý brokátový kabát bez poskvrnky. Pokud měl v mládí nějaké svaly, teď ustoupily tuku a ten tuk se během tří měsíců zoufalého útěku vytratil. S tváří jako svraštělý kožený měch však přesto působil změkčile a rozmazleně, k čemuž se nyní přidávalo rozhořčení a pocit ublížení. Muž za ním měl také pěkné šaty - i když prach a pot je změnily v beztvarý pytel, jenž mu visel na hubeném těle. Byl holohlavý a sluncem spálená kůže na temeni se mu loupala. Mhouřil uslzené oči a rychle mrkal.
První šlechtic promluvil. "Zpráva o tomto shromáždění se k radě dostala opožděně -"
"Taky neoficiálně," zamumlal Bult suše.
Šlechtic pokračoval téměř bez nádechu. "Takové věci jsou jistě hlavně vojenského rázu, a nebesa chraň, aby se rada pletla do takových záležitostí. Nicméně jako zástupci téměř třiceti tisíc uprchlíků, kteří tu nyní jsou, jsme sestavili seznam… sporných bodů… který bychom vám chtěli předložit."
"Zastupujete pár tisíc šlechticů," ozval se kapitán Lull, "a tak se vaše mistrem Kápě prokleté zájmy nikoho jiného netýkají, Nethparo. Zbožnost si schovejte pro latríny."
Nethpara se nenamáhal vzít kapitánovu poznámku na vědomí. Pohled upíral na Coltaina a čekal na odpověď.
Pěst se však netvářila, že by nějakou hodlala dát. "Najdi sapéry, strýče," nakázal Coltain Bultovi. "Vozy se začnou přepravovat za hodinu."
Veterán pomalu kývl.
"Čekali jsme, že si přes noc odpočineme," vyhrkl Sulmar zamračeně. "Všichni jsou k smrti unavení -"
"Za hodinu," štěkl Coltain. "Vozy s raněnými jako první. Chci, aby do rána byly aspoň čtyři stovky za vodou."
Promluvil Nethpara: "Prosím, pěsti, zvažte toto pořadí přepravy. I když mi ti zranění vojáci můžou zlomit srdce, vaší povinností je chránit uprchlíky. Navíc bude mnoho členů rady považovat za těžkou urážku, že dobytek má přejít před neozbrojenými občany říše."
"A když o ten dobytek přijdeme?" zeptal se šlechtice Lull. "Asi byste pak mohl na rožeň narazit osiřelé děti."
Nethpara se odevzdaně usmál. "Aha, ano, otázka snížených dávek na našem seznamu problémů. Máme z dobrého zdroje, že vojáci Sedmé snížené příděly nemají. Třeba by bylo možné vymyslet vyrovnanější metodu rozdělování? Je tak těžké dívat se, jak děti chřadnou."
"Míň masa na kostech, co?" Lull byl rudý stěží ovládaným vztekem. "Bez dobře krmených vojáků mezi vámi a Tithany byste měli brzy břicha až u kolen."
"Vyveďte je odsud," nařídil Coltain.
Druhý šlechtic si odkašlal. "I když Nethpara mluví za většinu v radě, jeho názory nezastávají všichni." Nevšímal si zlobného pohledu, jejž po něm jeho společník vrhl, a pokračoval. "Jsem tu ze zvědavosti, nic víc. Například ty vozy s raněnými - zřejmě je tu mnohem víc raněných, než jsem si myslel. Vozy jsou doslova přeplněné, a to jich je skoro tři sta padesát. Přede dvěma dny jsme vezli asi sedm set vojáků na sto sedmdesáti pěti vozech. Mezitím došlo ke dvěma menším šarvátkám, a teď na převoz raněných používáme dvakrát tolik vozů. Navíc po nich lezou sapéři a udržují všechny v uctivé vzdálenosti, dokonce odhánějí i ranhojiče. Co přesně máte v plánu?"
Rozhostilo se ticho. Kalous viděl, jak si dva kapitáni Sedmé vyměňují zmatené pohledy. Sulmarův popletený výraz byl téměř komický, když si v duchu přebíral to, co stařec řekl. Jen Záchlumčané vypadali klidně.
"Trochu jsme raněné rozdělili," prohlásil Bult. "Posílili jsme stěny -"
"Aha, ano," řekl šlechtic a odmlčel se, aby si mohl otřít slzící oči šedým kapesníkem. "To jsem si původně myslel taky. Proč se tedy vozy teď boří tak hluboko do bláta?"
"Je tohle vážně nutné, Tumlite?" vybuchl rozčileně Nethpara. "Tebe možná zajímají technické jemnosti, ale mistr Kápě ví, že nikoho jiného už ne. Probírali jsme názory rady v jistých životně důležitých otázkách. Nedali jsme svolení k takovým odbočením -"
"Strýče," řekl Coltain.

Bult s úsměvem popadl oba šlechtice za paže a rázně je odváděl ke dveřím. "Přejdeme podle plánu," prohlásil. "Odbočky nejsou vítané."
"Ano, co ti kameníci a zedníci -" snažil se Tumlit.
"Ven, oba!" Bult je strkal před sebou. Nethpara byl dost moudrý, aby včas otevřel dveře, než do nich velitel naposledy strčil. Oba šlechtici se vypotáceli ven.
Bult kývl a strážný za nimi zase dveře zavřel.
Lull pod osnímem narovnal ramena. "Měli bychom něco vědět, pěsti?"
"Starosti mi dělá," ozval se Chenned, když bylo jasné, že Coltain na Lullovu otázku neodpoví, "hloubka toho brodu. Přechod bude zatraceně pomalý - ne že by tu byl silný proud, ale s tím blátem a čtyřmi a půl stopami vody nikdo nepůjde moc rychle. Ani na koni ne." Podíval se na Lulla. "Bojovat při ústupu nebude hezké."
"Své postavení a úkoly se dozvíte," prohlásil Coltain a otočil se k Sormovi. Přivřenýma očima si prohlížel zaklínače i děti za ním. "Každý z vás dostane zaklínače," sdělil důstojníkům. "Veškerá komunikace bude probíhat přes ně. Rozchod."
Kalous se díval, jak důstojníci a děti odcházejí, až zůstal jen Bult, Sormo a Coltain.
Zaklínač jakoby odnikud vytáhl džbánek a podal ho pěsti. Coltain se napil a s jiskrou v očích podal džbánek Kalousovi.
"Historiku, máš nám co povídat. Byl jsi s mágem Sedmé, s Kulpem. Jel jsi s ním jen několik hodin před povstáním. Sormo ho nemůže najít… nikde. Zemřel?"
"To nevím," odpověděl po pravdě Kalous. "Rozdělili jsme se." Pořádně se napil a překvapeně vykulil oči. Studené pivo, kde ho Sormo sehnal: Podíval se na zaklínače. "Pátral jsi po Kulpovi s pomocí své chodby?"
Mladý muž zkřížil ruce na prsou. "Několikrát," přiznal. "Poslední dobou ne. S chodbami začaly být… potíže."
"To máme štěstí," utrousil Bult.
"Nerozumím."
Sormo si povzdechl. "Vzpomínáš na náš obřad, historiku? Metlu d'iversů a převtělenou? Zamořili už všechny chodby - aspoň na tomto kontinentě. Všichni hledají bájnou Cestu rukou. Musel jsem obrátit své úsilí ke starým cestám, kouzlům země, k duchům života a totemovým zvířatům. Náš nepřítel velemág Kamist Reloe znalosti starších nemá, takže se neodvažuje proti nám vyslat svá kouzla. Už pár týdnů."
"Bez nich," pokračoval Coltain, "je Reloe jenom schopný velitel. Ne génius. Jeho taktika je jednoduchá. Podívá se na své obrovské vojsko a dopustí, aby jeho sebedůvěra podcenila sílu a vůli jeho protivníků."
"A nepoučí se ze svých porážek," dodával Bult.
Kalous upíral oči na Coltaina. "Kam vedeš tyhle lidi, pěsti?"
"Do Ubarydu."
Historik zamrkal. Nejméně dva měsíce daleko. "To město tedy pořád držíme my?"
Ticho se táhlo.
"Nevíte," zakončil ho Kalous.
"Ne," přiznal Bult, vzal si od historika džbánek a taky se napil. "Nuže, Kalousi," pravil Coltain, "vyprávěj nám o své cestě."
Historik nehodlal vysvětlovat, co podnikl ohledně Heborika Lehkorukého. Načrtl tedy příběh, který se dost podobal pravdě a zněl přesvědčivě. S Kulpem dojeli do pobřežního města, kde se měli setkat s přáteli z oddílu mariňáků. Naneštěstí to byla právě noc povstání. Když uviděl příležitost proklouznout v přestrojení řadami nepřátel a získat cestou informace, rozhodl se jet. Kulp se připojil k mariňákům a chtěli odplout na jih do Hissaru.
Zatímco mluvil, dolehl k nim zvuk vozů hrkotajících po ostrově. Bylo to dost hlasité, aby to slyšeli i vojáci Kamista Reloeho a správně uhodli, že přechod přes řeku začal. Kalous uvažoval, jak zareaguje velitel Smrští.
Když začal historik vyprávět, co viděl u nepřítele, Coltain ho gestem zarazil. "Jestli jsou všechna tvoje díla tak nudná, je div, že je vůbec někdo čte," zamumlal.
Kalous se usmál a zavřel oči. "Á, pěsti, je prokletím historických děl, že ti, co by je měli číst, to nedělají. Kromě toho jsem unavený."
"Strýce, najdi tady staříkovi stan a pokrývky," přikázal Coltain. "Dej mu dvě hodiny. Chci, aby byl vzhůru a viděl co největší část přechodu. Ať jsou události příštího dne zapsány, jinak to bude pro všechny, co přijdou, ztracená historická lekce."
"Dvě hodiny?" zamumlal Kalous. "Nemůžu zaručit, že nebudu mít vzpomínky rozmazané, pokud ovšem přežiju, abych ten příběh zapsal."

Kdosi mu zatřásl ramenem. Historik otevřel oči. Usnul v křesle. Někdo přes něj hodil pokrývku, ze záchlumské vlny, ohavně páchnoucí a se skvrnami pochybného původu. Nad ním stál nějaký mladý kaprál.
"Pane? Máte vstávat."
Kalouse bolely všechny kosti v těle. Zamračil se. "Jak se jmenujete, kaprále?"
"List, pane. Pátá setnina, pane."
Aha. Ano, ten, který pořád dokola umíral při hraných střetnutích.
Teprve teď k historikovi dolehl rámus zvenčí. Posadil se. "Pro mistra Kápě! To už snad došlo k bitvě?"
Kaprál List pokrčil rameny. "Ještě ne. Jenom honci se stádem. Přecházejí. Na druhém břehu došlo k půtkám - dorazilo guranské vojsko. Ale držíme se."
Kalous odhodil pokrývku a vstal. List mu podal otlučený cínový hrnek. "Opatrně, pane, je to horké," varoval ho.
Historik hleděl do tmavě hnědé tekutiny. "Co je to?"
"Nevím, pane. Něco záchlumského."

Kalous usrkl a ucukl, tekutina byla vřelá a hořká. "Kde je Coltain? Včera v noci jsem mu něco zapomněl říct."
"Jede se svým Vraním klanem."
"Jaký je čas?"
"Skoro svítá."
Skoro svítá a dobytek teprve začal přecházet? Náhle zpozorněl, znovu se podíval na nápoj a usrkl. "Tohle je jeden ze Sormových odvarů? Jsem z toho celý nesvůj."
"Dala mi to jedna stařena, pane. Už jste připravený?"
"Vás ke mně přidělili, Liste?"
"Ano, pane."
"Takže vaším prvním úkolem, kaprále, bude ukázat mi, kde je latrína."
Vyšli do zmatku venku. Celý ostrov zmizel pod nohama dobytka, masa hřbetů se pomalu sunula dál za hlasitého křiku honců. Druhý břeh Sekaly halil oblak prachu, který se začínal nést nad řeku.
"Tudy, pane." List ukázal na příkop za statkem.
"Vynechte ty ‚pány'," nakázal mu Kalous, když zamířili k latríně. "A najděte mi jezdce. Ty vojáky na protějším břehu čekají vážné potíže."
"Pane?"
Kalous stál na kraji příkopu, rozhrnul si telabu a zarazil se. "V příkopě je krev."
"Ano, pane. Co mělo znamenat to s protějším břehem, pane?"
"Zaslechl jsem to od tithanských jezdců," vysvětloval historik, když si vyprazdňoval měchýř. "Na jih přitáhli Semkové. Hádám, že budou na straně Guranců. Ten kmen má čaroděje a jejich válečníků se Tithanové bojí, takže se dá čekat, že je to pěkně hnusná banda. Chtěl jsem se o tom včera zmínit, ale zapomněl jsem."
Před domem právě projížděl oddíl jízdválečníků a kaprál List jim letěl naproti.
Kalous skončil a vydal se za svým pobočníkem. Náhle zpomalil. Zástavu oddílu poznal okamžitě. Supící List právě předával zprávu veliteli. Historik přestal váhat a připojil se k nim.
"Baria Setral."
Velitel Rudých čepelí mrkl na Kalouse a ztuhl. Jeho bratr Mesker vedle něj zavrčel.
"Zdá se, že vám štěstí vydrželo," poznamenal historik.
"I vám," zabručel Baria. "Ale ne tomu bělovlasému mágovi. Škoda. Těšil jsem se, že si jeho kůži pověsím k našemu praporu. Ta zpráva o Semcích - ta je od vás?"
"Od Tithanů."
Mesker vyprskl smíchy a zakřenil se. "Cestou sem jsi s nimi spával ve stanech, co?" Otočil se k bratrovi. "Je to lež."
Kalous si povzdechl. "Jaký by to mělo smysl?"
"Jedeme podpořit předsunuté hlídky Sedmé," prohlásil Baria. "Varování předáme."
"Je to past -"
"Drž hubu, bratříčku." Baria stále upíral oči na Kalouse. "Varování je varování. Ne lež, ani past. Jestli se Semkové ukážou, budeme připravení. Jestli ne, tak to byla falešná zpráva. O nic nepřijdeme."
"Děkuji, veliteli," opáčil Kalous. "Vždyť jsme taky oba na stejné straně."
"Lepší pozdě než nikdy," zavrčel Baria a v naolejovaném vousu se mu objevil náznak úsměvu. "Historiku." Zvedl oplechovanou pěst a otevřel ji. Na jeho znamení oddíl Rudých čepelí vyrazil cvalem k brodu, jen Mesker po Kalousovi vrhl temný pohled, když ho míjel.
Do údolí proniklo první světlo svítání. Neproniknutelný oblak prachu nad Sekalou zachytil slabý vánek, klesl nad samotný brod a zůstal tam. Celý brod byl zastřený. Kalous zabručel. "Dobrý tah."
"Sormo," odvětil kaprál List. "Prý probudil duchy země a vzduchu. Ze staletého spánku, protože i kmeny tyto cesty opustily. Občas je můžete… cítit."
Historik se na mladého muže podíval. "Cítit?"
"Jako když obrátíte velký kámen. Ta vůně, co z něj stoupá. Chladná a zatuchlá." Pokrčil rameny. "Taková."
Kalousovi se hlavou mihl obraz Lista jako chlapce - jen o pár let mladšího, než byl teď. Jak obrací kameny. Svět, který čeká na prozkoumání, kukla míru. Usmál se. "Tu vůni znám, Liste. Povězte, ti duchové - jak jsou silní?"
"Sormo říká, že mají radost. Chtějí si hrát."
"Hra duchů je pro člověka noční můrou. No, doufejme, že své hrátky berou vážně."
Masa uprchlíků - Kalous si jí všiml, když začal obhlížet situaci - byla zatlačena za ostrov na silnici vedoucí k brodu, na jižní svah a bažinatou půdu, kudy dřív teklo rameno řeky. Na prostor, který tu byl, jich bylo příliš mnoho, a historik si všiml, že na druhé straně se lidé přesouvají do kopců. Pár jich vstoupilo do řeky jižně od brodu a pomalu postupovalo proudem.
"Kdo velí uprchlíkům?"
"Živly z Vraního klanu. Coltain nechal své Záchlumčany, aby na ně dohlédli - uprchlíci se jich bojí stejně jako Apokalypsy."
A Záchlumčany taky není možné koupit.
"Tam, pane!" List ukázal k východu.
Nepřátelé, mezi nimiž Kalous v noci projel, se pohybovali. Sialská a hissarská pěchota byly napravo, hissarští kopiníci nalevo a tithanští válečníci uprostřed. Dva oddíly jízdy vyrazily k místu, kde se bránil Lasiččí klan. Vstříc jim vyjeli záchlumští lučištníci na koních, doprovázení kopiníky. Ale výpad byl předstíraný, Hissařané a Tithanové uhnuli k západu dřív, než se srazili. Jejich velitelé to však trochu přehnali, neboť záchlumští lučištníci se dostali na dostřel. Vyletěly šípy, jezdci i koně padali.

Pak přišla řada na záchlumské kopiníky, znenadání vyrazili do útoku a nepřítel se rychle stáhl na původní pozice. Kalous se překvapeně díval, jak značný počet kopiníků sesedá, a jejich lučištníci je kryli. Raněné nepřátele na místě odpravili a sbírali skalpy a výstroj. Objevily se provazy. Ve chvilce se již Záchlumčané vraceli na své obranné linie a s sebou táhli koňské mršiny, spolu s několika raněnými zvířaty, která se jim podařilo sehnat.
"Záchlumčané se krmí sami," řekl List. "Taky využijí jejich kůže. A kosti, ocasy a hřívy, zuby a -"
"Pochopil jsem," přerušil ho Kalous.
Nepřátelská pěchota pomalu pokračovala. Hissařané a tithanští jezdci se vzpamatovali a nyní se blížili pomaleji a opatrněji.
"Na ostrově je stará zeď," pokračoval List. "Mohli bychom na ni vylézt, bude odtamtud líp vidět. Jestli vám teda nevadí, že tam musíme přejít po hřbetech krav. Není to tak těžké, jak to vypadá - jenom se nesmíte zastavit."
Kalous zvedl obočí.
"Na mou čest, pane."
"Dobrá, kaprále. Veďte mě."
Pustili se po provazy vyznačené silnici k brodu. Starý kanál před ostrovem byl přemostěný a sapéři Sedmé prkna znovu podložili. Cestu udržovali volnou, aby kurýři na koních mohli jezdit sem a tam, ale, stejně jako všude jinde, i tady převládal zmatek. Kalous se držel těsně za Listem, jak se kaprál máváním a tancováním propracovával k můstku. Za ním se zvedal ostrov a hřbety tisíců krav.
"Odkud se to stádo vzalo?" zeptal se historik, když dorazili k prknům.
"Většinou je koupený," odpověděl List. "Coltain a jeho klany zabrali půdu kolem Hissaru a začali skupovat dobytek, koně, voly, muly, kozy - v podstatě všechno, co mělo čtyři nohy."
"Kdy to bylo?"
"Asi tak v den, kdy tam dorazili," řekl kaprál. "Když přišlo povstání, většina Bláznivých psů byla se stády - tithanští domorodci si mysleli, že jim dobytek vyfouknou, a místo toho dostali pěkně za vyučenou."
Když se přiblížili ke stádu, hluk zesílil, jak honáci křičeli a kraváčtí psi štěkali - svalnatá, polodivoká zvířata, zrozená a chovaná na Záchlumské planině - dobytek bučel a bez ustání dupal. Oblak prachu, halící řeku, byl neproniknutelný. Kalous před tou hemžící se masou přimhouřil oči. "Tím vaším nápadem si nějak nejsem jistý, kaprále - tato zvířata jsou nervózní. Nejspíš nás ve chvilce rozdupají."
Jejich pozornost upoutal výkřik zezadu. Přijížděla k nim mladá záchlumská dívka.
"Nether," vydechl List.
Něco v jeho tónu Kalouse zaujalo. Chlapec byl pod přílbou bledý jako křída.
Dívka, mohlo jí být tak devět či deset, před nimi zastavila koně. Pleť měla tmavou, oči jako černé tůně a vlasy ostříhané na ježka. Historik si vzpomněl, že ji předchozí noci viděl mezi Sormovými svěřenci. "Hledáte zeď, abyste lépe viděli," pravila dívka. "Vyčistím vám cestu."
List kývl.
"Na druhé straně působí aspektové kouzlo," vykládala s očima upřenýma na Kalouse. "Chodba jediného boha, žádní d'iversové, žádní převtělenci. Je to kmenový bůh."
"Semkové," řekl historik. "Rudé čepele nesou zprávu." Odmlčel se, když mu došel význam toho, co řekla, důvod, proč byla v noci na schůzce. Jeden ze znovuzrozených zaklínačů. Sormo vede klan dětí posílených celými lidskými životy.
"Jedu se jim postavit. Duch země je starší než kterýkoliv bůh." Provedla koně kolem obou mužů a pronikavě zakřičela. Začala se tvořit volná cesta, krávy se tlačily do stran a ustrašeně bučely. Nether projížděla tou uličkou.
List s Kalousem ji po chvíli následovali a museli klusat, aby jí stačili. Cestou cítili, jak se jim zem pod nohama chvěje - nebyla to ozvěna tisíců paznehtů, ale něco hlubšího, silnějšího. Jako bychom šli po zádech obrovského hada… země se probudila, země dychtící ukázat svou moc.
Padesát kroků před nimi se objevila koruna omšelé, plazivkami porostlé zdi. Byla nízká a silná, očividně pozůstatek starobylého opevnění, a zvedala se do výšky člověka nad hřbety dobytka. Stezka, kterou Nether vytvořila, se o ni otřela a pokračovala dolů k řece. Dívka jela bez ohlížení dál. List a Kalous se ve chvilce ocitli u kamenné stavby a vylezli na nerovný, ale široký vršek.
"Podívejte se k jihu," řekl List a ukázal.
Z řady kopců za houfem uprchlíků stoupal ve zlatém oparu prach.
"Coltain a jeho Vrány bojují," poznamenal List.
Kalous kývl. "Na druhé straně těch kopců je vesnice, že?"
"Ano, pane. L'enbarl se jmenuje. K té šarvátce zřejmě došlo na silnici od brodu. Neviděli jsme sialskou kavalerii, takže je Reloe nejspíš poslal okolo, aby se pokusili dostat nám do boku. Jak Coltain vždycky říká, ten muž je předvídatelný."
Kalous se podíval k severu. Na druhé straně ostrova vedl starý kanál, jenž se postupem času proměnil v trávou zarostlý močál. Na protější straně byl úzký hájek uschlých olověnců a široký svah za ním stoupal do prudkého kopce. Pravidelný tvar kopce ukazoval na telí. Na plochém vršku stálo vojsko, zbraně a zbroj se zaleskly v ranním slunci. Těžká pěchota. Mezi velkými stany za dvěma předními tithanskými legiemi lučištníků se zvedaly tmavé zástavy. Lučištníci sestupovali z kopce.
"To je Kamist Reloe a jeho pečlivě vybraní elitní vojáci," sdělil historikovi List. "Ještě je nepoužil."
Na východě pokračovaly klamné výpady mezi jízdválečníky Lasiččího klanu a tithanskými a hissarskými protivníky, zatímco sialská a hissarská pěchota se blížila k záchlumským pozicím. Za těmito legiemi se neklidně vrtělo vojsko rolníků.
"Jestli se ta horda rozhodne zaútočit," poznamenal Kalous, "tak naše řady nevydrží."
"Oni zaútočí," potvrdil ponuře List. "Jestli budeme mít štěstí, tak budou čekat příliš dlouho a my získáme místo, kam

ustoupit."
"Takové riziko mistr Kápě miluje," zamumlal historik.
"Země pod nimi šeptá strachem. Nějakou dobu se nepohnou."
"Vidím na všech stranách moc, nebo je to jenom zdání moci?"
Listovi se lehce stáhla tvář. "Občas je to jedno a totéž. Totiž, může to působit stejným dojmem. Jediný rozdíl - aspoň tak to říká Coltain - je v tom, že když zatřesete tím skutečným, škody vstřebá, kdežto to druhé se rozpadne."
Kalous potřásl hlavou. "Kdo by si pomyslel, že záchlumský válečný náčelník dokáže myslet na válku v tak… alchymických mezích? A vy, kaprále, udělal si z vás svého chráněnce?"
Mladý muž se zatvářil mrzutě. "Pořád jsem umíral při těch válečných hrách. Takže jsem mockrát stál stranou a poslouchal."
Dobytek se pohyboval rychleji a mířil do oblaku prachu, jenž maskoval brod. Kalousovi ten pohupující se proud připadal příliš rychlý. "Čtyři a půl stopy hluboko na čtyři sta kroků… ta zvířata by se měla jen šourat. Navíc, jak udržet stáda na písčinách? Ti psi budou muset plavat a honci se dostanou na hlubinu, a se vším tím prachem, kdo ví, co se tam děje?"
List neříkal nic.
Na druhé straně brodu zahřmělo a následovalo rychlé práskání. K nebi vyletěly sloupy kouře a vzduch náhle ožil. Cáry a kouzla. Semští čarodějníci kněží. A proti nim stojí samotné dítě. "Tohle už trvá moc dlouho," štěkl Kalous. "Proč, ve jménu mistra Kápě, trvalo celou noc dostat vozy na druhý břeh? Než se uprchlíci vůbec pohnou, bude se stmívat."
"Blíží se," prohodil List s tváří pokrytou potem a prachem.
Sialská a hissarská pěchota nalevo dorazila k vnějším valům. Vzduchem létaly šípy. Jízdválečníci Lasiččího klanu bojovali na dvou frontách - proti tithanským kopiníkům vepředu a pikenýrům na pravém křídle. Snažili se ustoupit. Hliněné valy drželi mariňáci kapitána Lulla, záchlumští lučištníci a různé pomocné jednotky. Nyní ustoupili před zakalenou pěchotou. Horda se začala posouvat na svahy pod valy. Na severu dvě legie tithanských lučištníků chvátaly do úkrytu mezi olověnci. Tam začnou zabíjet dobytek. Neměl se jim kdo postavit.
"A tak se to rozpadne," poznamenal Kalous.
"Jste stejně hrozný jako Reloe. Pane."
"Jak to myslíte?"
"Příliš rychle nás odepisujete. Tohle není naše první střetnutí."
Z olověncového háje se ozval slabý křik. Kalous se snažil prohlédnout prachem. Tithanští lučištníci ječeli a zmítali se a mizeli z dohledu ve vysoké bahenní trávě pod holými stromy. "Co, ve jménu mistra Kápě, se těm mužům stalo?"
"Je tam jeden starý žíznivý duch, pane. Sormo mu slíbil den teplé krve. Jeden poslední den. Než umře nebo přestane existovat nebo co duchové dělají, než se ztratí."
Lučištníci se na svém zpanikařeném úprku dostali zpátky na svah pod tellem.
"Támhle jsou poslední," podotkl List.
Kalous si chvíli myslel, že kaprál mluví o tithanských lučištnících, ale pak si překvapeně uvědomil, že dobytek je pryč. Otočil se k brodu a proklínal hustá oblaka prachu. "Moc rychle," zamumlal.
Uprchlíci se pohnuli, proudy lidí se sunuly přes starý kanál na ostrov. Po pořádku nebylo ani památky, skoro třicet tisíc vyčerpaných a vystrašených lidí by nikdo nezvládl. A už se chtěli přehnat přes zeď, na níž stáli historik s kaprálem.
"Měli bychom jít," navrhl List.
Kalous kývl. "Kam?"
"Ehm, na východ?"
Tam, kde nyní Lasiččí klan kryl mariňáky a zbytek předvoje, kteří opouštěli jeden hliněný val za druhým, a vojáci ustupovali tak rychle, že ve chvilce budou u prkenného můstku. A pak? Proti tomu davu vřískajících uprchlíků. Á, pro mistra Kápě! Co teď?
List mu zřejmě četl myšlenky. "U mostu se udrží," tvrdil. "Musejí. Pojďme!"
Při útěku se dostali před čelo uprchlíků. Pod nohama se jim zachvívala probuzená země a stoupala z ní pára zapáchající po potu a blátě. Na východním okraji ostrova se země tu a tam vyboulila a pukla. Běžící Kalous zakolísal. Z děr v zemi vylézaly kostry v tajemné, poďobané a matné bronzové zbroji, otlučených přílbách s parožím a s dlouhými, narudo obarvenými vlasy, které jim ve špinavých chomáčích visely pod ramena. Ze zvuků, jaké ti tvorové vydávali, Kalouse zamrazilo až do morku kostí. Smáli se. Vesele se smáli. Mistře Kápě, svíjíš se teď uraženým vztekem?
"Nil," vydechl List. "Netheřino dvojče - ten chlapec támhle. Sormo říkal, že tohle místo už bitvu zažilo - prý ten ostrov není přirozený… ach, královno snů, další záchlumská noční můra!"
Prastaří válečníci, jásající tak, až z toho tuhla krev v žilách, nyní vylézali ze země podél celého východního okraje ostrova. Napravo a za Kalousem uprchlíci ječeli hrůzou a jejich bezhlavý úprk se zastavil, když mezi nimi vstávali ti děsiví tvorové.
Lasiččí klan a pěšáci se stáhli do pevné řady na kraji kanálu u mostu. Řada se kroutila a přesouvala, jak se mezi nimi tlačili pozvednutí válečníci s jednobřitými meči - zbraně byly pod nánosy minerálů téměř k nepoznání - a pochodovali na hissarskou a sialskou pěchotu. Smích se změnil ve zpěv, v hrdelní bojovou píseň.
Kalous a List se ocitli na vyčištěném prostranství s doutnající, rozrytou zemí, neboť uprchlíci za nimi se stahovali k brodu a zadní voj před nimi si mohl konečně oddechnout, když se do nepřítele pustili nemrtví válečníci.
Malý Nil, Netheřino dvojče, otočil svého obrovského prokvetlého bělouše a projížděl sem a tam před linií a nad hlavou mával jakousi palicí ozdobenou peřím. Nemrtví válečníci, kteří procházeli kolem něj, vždycky zařvali a zatřásli zbraněmi na pozdrav - nebo z vděčnosti. Chlapec se, stejně jako oni, smál.

Reloeho ostřílená pěchota se před náporem rozprchla a při ústupu se srazila s hordou, která se konečně pohnula.
"Jak je to možné?" divil se Kalous. "Pro chodbu mistra Kápě - tohle je nekromantie, ne -"
"Možná nejsou skutečně nemrtví," podotkl List. "Možná je duch ostrova prostě využívá -"
Historik zavrtěl hlavou. "Ne tak docela. Slyšíte jejich smích - tu píseň - slyšíte jejich jazyk? Tihle válečníci mají probuzené duše. Jejich duše tu musely zůstat v držení právě toho ducha, nikdy se nedostaly k mistru Kápě. Za tohle zaplatíme, kaprále. Jeden každý z nás."
Ze země na všech stranách vylézali další: ženy, děti, psi. Mnoho psů ještě mělo kožené postroje, ještě táhli zbytky saní. Ženy držely děti na prsou a svíraly kostěné rukojeti nožů se širokými bronzovými čepelemi, které do těch dětí vrazily. Pradávná osudová tragédie zamrzlá v obraze, kdy celý kmen čelil vy vraždění z rukou nějakého neznámého nepřítele - před kolika tisíci lety se to odehrálo, jak dlouho byly jejich duše lapené v této děsivé, srdcervoucí chvíli? A teď? Jsou odsouzeni prožívat věčnou bolest? "Mistr Kápě se nad nimi smiluj," zašeptal Kalous, "prosím. Vezmi si je. Vezmi si je hned."
Ženy byly v tomto osudovém obrazci uvězněné. Kalous se díval, jak bodají, díval se, jak se děti kroutí a svíjejí, naslouchal jejich poslednímu pláči. Díval se, jak poté padají ženy a neviditelné zbraně jim rozrážejí lebky - vzpomínky, které viděly… a cítily jen ony. Nelítostná poprava pokračovala stále dokola.
Nil přestal jezdit jako šílený sem a tam a krokem zamířil k příšernému výjevu. Pod opálením byl celý bledý. Cosi Kalousovi našeptávalo, že mladý zaklínač vidí víc než ostatní - tedy spíš než ostatní, kteří ještě žili. Chlapec otáčel hlavu za přízračnými vrahy a při každé smrtelné ráně sebou trhl.
Historik, jenž měl pocit, že má nohy ze dřeva, doklopýtal k němu a vzal mu z nehybných rukou otěže. "Nile," řekl tiše. "Co vidíš?"
Chlapec zamrkal a pak se pomalu podíval Kalousovi do očí. "Cože?"
"Vidíš je. Kdo je vraždí?"
"Kdo?" Zaklínač si roztřesenou rukou přejel po čele. "Příbuzní. Klan se rozdělil, o Parohový trůn usilovali dva soupeři. Příbuzní, historiku. Bratranci, bratři, strýcové…"
Kalous cítil, jak se v něm při Nilových slovech cosi láme. Zpola očekával, zoufale v to potřeboval věřit, že zabijáci jsou… Jaghuti, Forkrul Assail, K'Chain Che'Malle… někdo… někdo jiný. "Ne," vydechl.
Nil upřel oči, mladé, a přesto staré, do jeho a kývl. "Příbuzní. Totéž se stávalo i později. Mezi Záchlumčany. V minulém pokolení. Úplně stejně."
"Už to stačilo." Prosím.
"Stačilo." Nilovi se podařil pokřivený úsměv. "Císař, jako náš nepřítel, nás sjednotil. Tím, že se smál našim bezvýznamným bitvám, našim nesmyslným krevním mstám. Smál se, a co horšího, byl jízlivý. Zahanbil nás tím, že námi pohrdal, historiku. Když se setkal s Coltainem, naše spojenectví se již rozpadalo. A Kellanved se posmíval. Řekl, že mu stačí jen sedět a čekat, až naše povstání skončí. Těmi slovy ocejchoval naše duše. Těmi slovy a nabídkou na sjednocení nám předal svou moudrost. Po těch slovech jsme před ním poklekli s upřímným vděkem, přijali, co nám nabízel, a byli mu věrní. Kdysi jsi přemýšlel, jak císař získal naše srdce. Teď to víš."
Nepřátelský odpor zesílil, jak se rezavé zbraně starodávných válečníků tříštily a praskaly pod náporem moderního železa. Vysušené kostry nedokázaly svůj úkol zvládnout. Vzduchem létaly kusy těl, válečníci klopýtali a padali, příliš poničení, aby ještě mohli vstát.
"Musejí svou porážku prožívat podruhé?" zeptal se Kalous.
Nil pokrčil rameny. "Zajistili nám oddech, abychom se vzpamatovali. Nezapomínej, historiku, že kdyby tito válečníci napoprvé vyhráli, udělali by svým obětem totéž, co se stalo jejich rodinám." Mladičký zaklínač potřásl hlavou. "V lidech je jen málo dobra. Moc málo."
Od někoho tak mladého to působilo dost nepříjemně. Nezapomínej, že chlapec mluví hlasem starce. "Ale lze je najít," namítl Kalous. "A díky tomu, jak je vzácné, je o to cennější."
Nil si znovu vzal otěže. "Tady žádné dobro nenajdeš, historiku," pronesl hlasem tvrdým, jako byla jeho slova. "My jsme známí svým šílenstvím - tohle nám ukazuje starý duch tohoto ostrova. Vzpomínky, které přežily, jsou hrůzné, naše činy temné, až spalují samotnou zemi. Měj oči otevřené," dodal, otočil koně a znovu zamířil k bitvě, která se opět rozhořela na prkenném mostě, "ještě jsme neskončili."
Kalous se jen mlčky díval, jak mladičký zaklínač odjíždí do boje. Nemohl uvěřit vlastním očím, poněvadž před uprchlíky se náhle objevila stezka a oni se vydali přes řeku. Podíval se na oblohu. Slunce se sunulo k poledni, ale on měl pocit, že uběhlo mnohem víc času. Zamračil se na prachem zahalenou řeku - přechod bude strašný, po obou stranách číhala hlubina, a děti a starci, příliš slabí, aby mohli vzdorovat proudu, skončí pod hladinou. Prach a hrůza, vířící voda dokonale pohlcovala ozvěnu.
Jízdválečníci Vraního klanu objížděli přesouvající se, ustrašené utečence, jako by poháněli obrovské stádo bezduchých zvířat. Dlouhými bidly udržovali lidi pohromadě, tloukli je po nohou a tupými konci jim vyráželi proti obličejům. Uprchlíci se stahovali, kdykoliv jízdválečníci projížděli kolem.
"Historiku," ozval se List. "Měli bychom si najít koně."
Kalous zavrtěl hlavou. "Ještě ne. Obrana tady vzadu se stala srdcem bitvy - já neodejdu. Musím to sledovat -"
"Chápu, pane. Ale až se stáhnou, vyzvednou je Záchlumčané, ke každému jezdci jeden voják navrch. Brzy se k nim připojí Coltain a zbytek jeho klanu. Tuhle stranu brodu udrží, aby mohl přejít zadní voj. Jestli nechceme, aby naše hlavy skončily na oštěpech, pane, tak bychom si měli najít koně."
Kalous po chvíli kývl. "Tak to udělejte."
"Ano, pane." Mladý voják odběhl.
Obranná linie podél starého kanálu se kroutila jako had. Nepřátelská pravidelná pěchota zničila poslední válečníky z

hrobů a nyní tvrdě zatlačila. Pomocné sbory, posílené klidnými, výkonnými a krutými mariňáky ve svých řadách, pěchotu zatlačovaly zpět. Jízdválečníci Lasiččího klanu se rozdělili do menších oddílů, lučištníci spolu s kopiníky. Kdekoliv se linie začínala prohýbat, vyjeli na pomoc. Velel jim zaklínač Nil a jeho rozkazy pronikaly i hlukem bitvy. Jako by dokázal vycítit oslabení dřív, než se zakolísání vůbec projevilo. Jediné, co linii chránilo před zhroucením, byl jeho kouzlem posílený cit pro načasování.
Kamist Reloe na severu konečně vyslal své elitní oddíly. Lučištníci šli vepředu, těžká pěchota v řadách za tithanskou clonou. Ale nemířili k olověncům a bažinám, nýbrž se pomalu stáčeli k východu, aby se nebezpečnému lesíku vyhnuli. Rolnické vojsko se nyní tlačilo za sialskou a hissarskou pěchotou a váha desítek tisíc těl vytvářela nezadržitelný příval.
Kalous se nervózně ohlížel k jihu. Kde je ten Coltain? Z kopců stoupal prach a nyní i kouř. Vesnice L'enbarl hořela a boj stále zuřil - jestli se Coltain a jeho Vraní klan rychle neodpoutají, uvíznou na této straně řeky. Historik si všiml, že vyvedený z míry není sám. Nil tím směrem otáčel hlavu stále častěji. Pak Kalousovi konečně došlo, že mladý zaklínač je ve spojení s ostatními zaklínači - těmi, kteří jsou s Coltainem. Moc… a zdání moci.
Přijel k němu List a přiváděl jeho klisnu. Kaprál nesesedl, jen historikovi podal otěže. Kalous se vyhoupl do známého odřeného sedla a zašeptal poděkování záchlumským stařešinům, že se mu s takovou láskou postarali o koně. Zvíře bylo při síle a plné života. Kdyby se jim jen podařilo totéž se mnou.
Zadní voj začal znovu ustupovat přes starý kanál, neboť na něj nelítostně tlačil nepřítel. Kamistova těžká pěchota na severní křídlo zaútočí nejpozději do pěti minut.
"Tohle nevypadá dobře," podotkl Kalous.
Kaprál List si upravil řemínek na přilbě a neříkal nic, ale historik viděl, jak se mu třesou ruce.
Jezdci Lasiččího klanu nyní proudili směrem od bitevní linie, obtížení raněnými vojáky. Projížděli kolem Kalouse, krví a prachem umazané přízraky, a díky svému tetování na tvářích i tělech působili strašidelně. Civilistů na této straně řeky dosti ubylo od chvíle, kdy se historik díval naposledy. Příliš rychle. V brodu museli zpanikařit. Na hlubině se jich topí tisíce. Pohroma.
"Měli bychom ustoupit hned, pane," vyhrkl List.
Zadní oddíly se rozpadaly, proud raněných narůstal, koně cválající kolem nesli dva, občas i tři bojovníky. Rada se smrskla, křídla se stahovala směrem ke středu. Ve chvilce budou obklíčení. Pak pobití. Kalous si všiml kapitána Lulla, který rozkazoval vytvořit čtverec. Vojáků, kteří ještě stáli na nohou, bylo uboze málo.
V jednom z těch záhadných rozmarů bitvy sialská a hissarská pěchota zaváhala na prahu naprostého vítězství. Na jedné straně dorazila těžká pěchota, dva čtverce po padesáti vojácích v řadě a dvaceti řadách, a mezi nimi a ke straně postupovali lučištníci. Na okamžik se na otevřeném prostoru mezi nepřátelskými oddíly jako přehrada zvedlo ticho a klid.
Jezdci z Lasiččího klanu dál vyzvedávali pěšáky a Lullův čtverec se na straně přivrácené ke Kalousovi začal rozpadat, takže vznikl dutý trojúhelník.
"Poslední uprchlíci jsou ve vodě," hlásil Lull a sípěl víc než předtím a ruce na otěžích se mu chvěly. "Musíme jet -"
"Kde, ve jménu mistra Kápě, je Coltain?" chtěl vědět Kalous.
Opodál zastavil v oblaku prachu koně Nil. "Už nečekáme! Tak velí pěst! Jeď, historiku!"
Jezdci vyzvedli zbytky Luhových oddílů ve chvíli, kdy se s řevem, jenž rozechvíval vzduch, přihnal nepřítel. Pěchota se rozestupovala, takže vznikaly uličky, aby horda rolníků mohla vypustit svůj hysterický vztek.
"Pane!" Listův poslední výkřik byl zoufalou prosbou.
Kalous s kletbou otočil koně a pobídl ho patami. Vyrazili za záchlumskými jízdválečníky.
Horda se hnala za nimi jako utržená ze řetězu, dychtící zabrat tento břeh řeky. Sialská a hissarská pěchota a Kamistova těžká pěchota je nechaly jít a samy zachovávaly disciplínu.
Záchlumští jezdci se do prachu před sebou řítili plným tryskem. Při této rychlosti se srazí se zadními řadami utečenců, které byly teprve v půlce brodu. Pak, až rolnické vojsko zaútočí, řeka zrudne krví. Kalous přitáhl otěže a zařval na Lista.
Kaprál se ohlédl a tvářil se zděšeně. Škubl za otěže a jeho kůň na rozbláceném svahu uklouzl.
"Historiku!"
"Pojedeme na jih po břehu!" zaječel Kalous. "Koně přeplavou - před námi leží jen chaos a smrt!"
List zuřivě vrtěl hlavou.
Historik, bez čekání na odpověď, otočil koně doleva. Když pojedou rychle, dostanou se za ostrov dřív, než se ke břehu dostane horda. Pobídl koně vší silou. Zvíře vyrazilo.
"Historiku!"
"Jeď nebo chcípni, mor na tebe!"
O sto kroků dál bylo zanesené ústí starého kanálu, pás hustě zarostlý orobincem, jako zázrakem doposud nedotčeným. Nad ním se zvedaly kopce, za nimiž stála ves L'enbarl. Jestli se Coltain odpoutá, udělá něco chytrého - vletí přímo do řeky. I když je proud odnese k brodu, budou mít náskok. Pár set utopených je, hrome, mnohem lepší než tři tisíce pobitých při pokusu znovu získat tento břeh.
Jako by pohrdali vším, co si pomyslel, záchlumští jízdválečníci se objevili na protějším svahu. Coltain jel v čele a jeho vlající černá péřová pláštěnka připomínala křídlo. Jezdci měli skloněná kopí a chránili lučištníky, kteří při zběsilé jízdě vypouštěli šípy. Útok mířil přímo na místo, kde stál Kalous.
Historik klisnu nevěřícně otočil. "Ach, mistře Kápě, stejně dobře se můžu k tomuhle ke zkáze odsouzenému útoku připojit!" Všiml si, že List udělal totéž, pod zaprášenou přilbou bílý jako sama smrt.
Zaútočí na křídlo rolnického vojska jako nůž zarážející se do boku velryby. A asi stejně účinně. Sebevražda'. Dokonce i kdybychom se dostali až k brodu, uvázneme tam. Koně popadají, lidé se utopí a zbytek pobijí rolníci. Ale jeli dál.
Chviličku před srážkou uviděl, jak se z oblaku prachu znovu vynořují jízdválečníci Lasiččího klanu. Protiútok. Další

šílenství'.
Vraní jezdci objeli historika, jejich útok dosáhl vrcholu. Na Coltainovo pronikavé, radostné zavýsknutí se Kalous otočil. Kolem zahvízdaly šípy. Křídlo rolnického vojska se stáhlo a couvalo. Když Záchlumčané zaútočili, narazili na pevnou masu lidí. A přesto, na poslední chvíli, se jezdci Vraního klanu stočili k řece a projeli kolem nepřítele. Ne jako bodnutí nožem. Jako seknutí šavlí.
Rolníci umírali. Další zahynuli při zoufalém ústupu, udupali je jančící koně. Celé křídlo zrudlo, jak podél postupovaly zuřivé záchlumské čepele. Rolníci držící příchod k brodu se hroutili pod protiútokem Lasiččího klanu. Pak vedoucí jezdci Vraního klanu napadli severní okraj.
Řada rolníků jako by se Kalousovi před očima přímo rozplývala. Nyní jel s Vraním klanem a do nohou ho z obou stran šťouchali plecemi koně. Z napřažených zbraní kapala krev, takže byl celý špinavý. Lasiččí jezdci před nimi se rozdělili a kryli divoký útok svých druhů přímo do oblaku prachu.
Teď začne skutečné vraždění. Přes všechnu velkolepost Coltainova útoku před nimi ležela řeka. Ranění vojáci, uprchlíci, a mistr Kápě ví, co ještě.
Historik popadl dech, měl dojem, že naposledy, a vrhl se do sluncem prozářeného oblaku prachu. Jeho klisna skočila do vody, ale skoro nezpomalila. Cesta před nimi byla volná, jen vířící, zvláštně zčeřený pás kalné vody. Ostatní jezdci byli stěží vidět v dálce, jejich koně cválali naplno. Kalous cítil, že klisna došlapuje na tvrdý, nepoddajný povrch. Před nimi nebyly čtyři a půl stopy vody, jen necelá polovina. A kopyta dopadala na kámen, ne do bláta. Nerozuměl tomu.
Po jeho boku se objevil kaprál List a opožděný oddíl vraních jezdců. Jeden ze ZáchlumČanů se zazubil. "Coltainova silnice - jeho válečníci přeletí řeku jako duchové!"
Kalousovi se vrátily různé poznámky z předešlé noci. Tumlit - jeho postřehy. Zpevněné vozy zřejmě přetížené nákladem raněných. Kameníci a ženisté. Vozy přejely první a trvalo jim to skoro celou noc. Ranění byli naloženi na kamenných kvádrech. Ti zatracení ženisté postavili silnici!
Stále to působilo neuvěřitelně, ale důkaz měl pod sebou. Po obou stranách byly zapíchnuté kůly a mezi nimi byly natažené provazy z tithanských vlasů, vymezující cestu. Cesta měla na šířku jen něco přes deset stop - ačkoliv nebyla moc široká, těch čtyři sta kroků na druhou stranu bylo možné překonat docela rychle. Řeka tu neměla víc než dvě a třetinu stopy a pro dobytek ani uprchlíky očividně neznamenala žádný problém.
Prach před nimi zřídl a historik si uvědomil, že se blíží k západnímu břehu. Dolehlo k němu dunění kouzel a čar. Tahle bitva ještě zdaleka neskončila. Dočasně jsme utekli před jedním vojskem, jen abychom vrazili do druhého. Tohle všechno, jen abychom se dostali mezi dva kameny?
Dostali se na mělčinu, ujeli dvacet kroků do svahu a vynořili se z posledních chuchvalců prachu. Kalous poplašeně vyjekl a on i jeho společníci zoufale tahali za otěže. Přímo před nimi stál oddíl vojáků - ženistů - kteří se hnali k brodu. Sapéři plivali ošklivé nadávky a uhýbali a obíhali klopýtající a klouzající koně. Jeden, chlap jako hora s opálenou, hladce vyholenou tváří, si strhl otlučenou přilbu z hlavy, takže byla vidět holá lebka, a její železnou pokrývku mrštil po nejbližším záchlumském jezdci - válečníkovu hlavu při tom minul stěží o pár palců. "Zmizte, vy hromady hnoje plný much! Máme tu práci!"
"Jo!" zavrčel další a poskakoval po jedné noze, jak mu na tu druhou šlápl kůň. "Jděte si bojovat nebo tak něco! My musíme vytáhnout špunt!"
Kalous si jich nevšímal a otočil klisnu k brodu. Ať už prach nad vodou udržovalo jakékoliv kouzlo, teď se vytratilo. Oblaka odplula na padesát kroků po proudu. A Coltainova silnice zmizela pod masou ozbrojených, ječících rolníků. Druhý sapér, jenž promluvil, nyní slezl do mělké jámy a prohlížel rozbahněný břeh.
"Zadrž, Sépio!" rozkázal hromotluk s očima upřenýma na hrnoucí se dav - první nepřátelé již byli v polovině řeky. Muž si dal ruce v bok, zlobně se mračil a nestaral se o to, jak pozorně ho jeho oddíl sleduje, stejně jako Kalous, List a půl tuctu záchlumských jízdválečníků. "Musíme to udělat co největší," zamručel. "Ti prašiví Záchlumčani nejsou jediný, kdo umí věci načasovat."
Předvoj hordy, ježící se zbraněmi, připomínající tlamu obřího hada se železnými špičáky, se již dostal do tří čtvrtin řeky. Historik rozeznával jednotlivé obličeje, strach v nich i žízeň po vraždění, tváře bitvy. Když se ohlédl, uviděl stoupající sloupy kouře a záblesk magie, soustředěný na pravém křídle obranného postavení Sedmé. Odtamtud se k nim nesl slabý skřípavý válečný pokřik Semků, znějící, jako když drápy škrábou po vypnuté kůži. U prvních valů probíhal zuřivý boj.
"Dobrá, Sépio," protáhl hromotluk. "Zatáhni za vlas."
Kalous se otočil a viděl, jak sapér v jámě zvedá ruce, v nichž držel dlouhou, černou šňůru, jejíž druhý konec mizel ve vodě. Sépia měl zaprášený obličej zkřivený do zuřivé grimasy a pevně zavřené oči. Pak zatáhl. Šňůra se prověsila.
Nic se nestalo.
Historik se odvážil podívat na hromotluka. Ten měl prsty v uších, i když oči nechal otevřené a upíral je na řeku.
Kalousovi to došlo ve chvíli, kdy List zaječel: "Pane!"
Země jako by pod nimi podklesla. Voda v brodu se zvedla a vytvořila vlnu, která se jako blesk převalila po celé podvodní silnici. Rolníci v řece prostě zmizeli. O chviličku později se znovu objevili - když tlaková vlna zasáhla všechny na břehu se silou božské pěsti - jako rudé, růžové a žluté skvrny, útržky masa a úlomky kostí, údy, vlasy, kusy látky, a to vše se zvedalo stále výš, neboť voda vybuchla a vytvořila příšernou blátivou mlhu.
Kalousova kobyla couvala a házela hlavou. Hluk byl ohlušující. Celý svět se zatřásl. Jeden záchlumský jízdválečník se zhroutil ze sedla a nyní se, s rukama na uších, svíjel na zemi.
Řeka se začala vracet zpět do svého koryta, zpěněná, plná těl a kusů těl, a v závanech větru z ní stoupala pára. Hlava obřího hada byla pryč. Zničená. Stejně jako třetina zástupu - každý, kdo byl ve vodě, byl pryč.
I když nyní stál blíž, hromotlukův hlas zněl Kalousovi, jemuž zvonilo v uších, slabě a vzdáleně, když říkal: "Pětapadesát

svítivek - Sedmá to schraňovala celá léta. Z brodu je teďka strouha. Cha." Pak se přestal tvářit spokojeně. "Pro mistra Kápě, jsme zpátky u kopání s lopatama."
Historika kdosi zatahal za rukáv. List se naklonil blíž a zašeptal: "Kam teď, pane?"
Historik se podíval po proudu na vířící vodu, zabarvenou doruda a plnou lidských pozůstatků. Chvíli nedokázal pochopit, nač se kaprál ptá. Kam teď? Nikde to nebude dobré, neexistuje místo, kde chvilka zamyšlení nad vražděním poskytne něco jiného než zoufalství.
"Pane?"
"K té bitvě, kaprále. Tohle protrpíme do konce."
Rychlý příjezd Coltaina a jeho vraních jízdválečníků a útok na pravé křídlo tithanských kopiníků na tomto břehu řeky bitvu zvrátil. Když zamířili ke střetu u valů, Kalous s Listem viděli, že Tithanové ustupují, čímž přestali chránit semské pěšáky před záchlumskými lučištníky na koních. Do rozježených semských bojovníků se zabodávaly šípy.
Uprostřed stál základ pěchoty Sedmé, zadržující zuřící Semky, a sto kroků na sever od nich guranská těžká pěchota stále čekala, aby to mohla nandat nenáviděným Malažanům. Jejich velitel měl očividně postranní úmysly. Kamist Reloe a jeho vojsko uvázli - alespoň v této bitvě - na druhém břehu řeky. Kromě potlučených mariňáků v zadních oddílech a Lasiččího klanu byly Coltainovy síly poměrně nedotčené.
Pět set kroků na západ, na rozlehlé kamenité pláni, pronásledoval Lasiččí klan pozůstatky guranské kavalerie.
Mezi Sedmou Kalous uviděl hlouček barev - Bariu Setrala a jeho Rudé čepele, přímo v srdci boje. Semkové se zřejmě nemohli dočkat, aby se vrhli na malazské mazlíčky, a za svou touhu platili krví. Nicméně Setralův oddíl byl poloviční - méně než dvacet mužů.
"Chci blíž," ohlásil Kalous.
"Ano, pane," řekl List a ukázal. "Ten hřeben támhle - tam budeme z dostřelu, pane."
"Já to podstoupím."
Zamířili k Sedmé. Na nízkém kopci těsně za linií osaměle vlála zástava setniny, celá od prachu. Strážili ji šedovlasí veteráni - svah pod nimi posetý semskými těly ukazoval, že o kopec se dříve vedly prudké boje. Veteráni do boje zasáhli a všichni měli nějaká menší zranění.
Když k nim historik s kaprálem dojeli, Kalous viděl, že tři muži dřepí kolem padlého druha. Po jejich zaprášených tvářích si slzy hledaly křivolaké cestičky. Když dojeli až k nim, historik pomalu sesedl.
"Jistě tu máte příběh, vojáci," prohlásil a mluvil tak, aby ho bylo slyšet přes řinčení kovu a řev bojujících o kousek dál na sever.
Jeden z veteránů vzhlédl a přimhouřil oči. "Historik starýho císaře, no pro mistra Kápě! Viděl jsem vás ve Falaru, nebo možná na Záchlumský pláni -"
"Tam i tam. Vidím, že o zástavu se bojovalo. Při její obraně jste ztratili přítele."
Muž zamrkal a pak konečně zaostřil zrak na praporec Sedmé. Žerď se nakláněla na stranu a rozedraná látka byla sluncem vybledlá do přízračných barev. "Pro mistra Kápě," zavrčel. "Myslíte, že jsme bojovali, abychom zachránili kus hadru na tyči?" Ukázal na tělo, kolem něhož klečeli jeho druhové. "Nordo chytil dva šípy. Zadrželi jsme oddíl Semků, aby moh umřít v klidu. Ti prašiví domorodci raněný chytaj a udržujou je naživu, aby je mohli mučit. Tohle pro Norda nebylo."
Kalous dlouho mlčel. "Chcete, aby se ten příběh vyprávěl takhle, vojáku?"
Muž znovu přivřel oči a pak kývl. "Právě tak, historiku. Už nejsme jenom nějaký malazský vojsko. Teď patříme Coltainovi."
"Ale on je pěst."
"Je to chladnokrevnej ještěr." Pak se zakřenil. "Ale je celej náš."
Kalous se s úsměvem otočil v sedle a sledoval bojovou linii. Byl překročen určitý duchovní práh. Semkové prchali. Umírali po desítkách a tři legie údajných spojenců seděly nehybně na svazích za nimi, a tak v sobě sebrali poslední zbytky zápalu pro svatou věc - aspoň pro toto střetnutí. Kalous věděl, že v noci bude nepřátelský tábor plný nadávek a rozhořčených obvinění. Dobrá, ať se rozpadnou sami.
Ani tento den nebude patřit Smršti.

Odpolední světlo se již vpíjelo do hlíny, přesto Coltain nenechal své vítězné vojsko odpočinout. Byla zbudována nová opevnění a valy. Kopaly se zákopy, vyjížděly hlídky. Uprchlíky odvedli na kamenitou rovinu západně od brodu a jejich stany stály uspořádaně a mezi nimi vedly široké uličky. Do nich pak přijely vozy s raněnými vojáky a ranhojiči a léčitelé se pustili do práce.
Dobytek byl odehnán na jih, na travnaté svahy Barlských hor - omšelého, hrbatého pohoří z vybělených skal a pokroucených vejmutovek. Stáda strážili honáci a jim pomáhali jezdci z klanu Bláznivých psů.
Když slunce zapadlo, Coltain ve velitelském stanu pěsti uspořádal poradu.
Kalous, jemuž stál u ramene kaprál List, který ho již vůbec neopouštěl, se unaveně posadil na táborovou židličku a poslouchal, jak velitelé podávají hlášení, zpočátku zdrceně, ale postupně byl stále otupělejší. Lull ztratil celou polovinu svých mariňáků a pomocné sbory, které ho podporovaly, na tom byly ještě hůř. Lasiččí klan byl zle zřízen během ústupu - hlavním problémem se stal nedostatek koní. Kapitáni Chenned a Sulmar od Sedmé recitovali zdánlivě nekonečný seznam raněných a mrtvých. Zvlášť těžké ztráty zřejmě utrpěli jejich důstojníci a seržanti velící oddílům.
Tlak na obrannou linii byl ohromný, obzvlášť po ránu - než dorazila podpora v podobě Rudých čepelí a klan Bláznivých psů. Mnoho lidí si vyprávělo příběh o pádu Barii Setrala a jeho setniny. Bojovali s děsivou zuřivostí a zadrželi přední řady, svými životy vykoupili rozhodující čas, během něhož se pěchotě podařilo znovu seřadit. Rudé čepele předvedly takovou chrabrost, aby si vysloužily pochvalu od samotného Coltaina.

Sormo v boji proti semským čarodějníkům kněžím ztratil dva ze svých mladičkých zaklínačů, i když jak Nil, tak Nether přežili. "Měli jsme štěstí," prohlásil poté, co chladným, nevzrušeným hlasem oznámil jejich smrt. "Bůh Semků je zuřivý ascendent. Používá čaroděje, aby usměrnil svůj vztek, bez ohledu na jejich smrtelná těla. Ti, kteří nevydrží moc svého boha, se prostě rozpadnou."
"To kapku sníží jejich počty," zabručel Lull.
"Bůh si prostě vybere další," opáčil Sormo. Stále víc vypadal jako stařec, dokonce i díky svým gestům. Kalous se díval, jak mladík zavírá oči a tiskne si na ně klouby rukou. "Je třeba podniknout drastičtější opatření."
Ostatní mlčeli, dokud Chenned nahlas nevyslovil to, nač mysleli všichni. "Co to znamená, zaklínači?"
Promluvil Bult. "Slova nesená dechem může slyšet… pomstychtivý, paranoidní bůh. Nejsou li jiné možnosti, Sormo, tak pokračuj."
Zaklínač pomalu kývl.
Bult si po chvíli hlasitě povzdechl, a než promluvil, napil se z měchu. "Kamist Reloe míří na sever. Řeku překročí u ústí - ve městě Sekal je kamenný most. Tím ale ztratí deset, možná jedenáct dní."
"Guranská pěchota se nás bude držet," dodal Sulmar. "Stejně jako Semkové. Nemusí se nás držet zuby nehty, aby napáchali škody. Vyčerpání nás dostane mnohem dřív."
Bult stiskl rty do přísné čárky. "Coltain na zítra vyhlásil den odpočinku. Muži porazí nějaký dobytek a rozbourají a ukuchtí mrtvé koně nepřátel. Budou opravovat zbraně a zbroj."
Kalous zvedl hlavu. "Ještě pořád potáhneme na Ubaryd?"
Nikdo mu neodpověděl.
Historik si velitele prohlédl a v jejich tvářích neviděl naději. "Město padlo."
"To tvrdil tithanský válečný náčelník," podotkl Lull. "Neměl co ztratit, když nám to povídal, protože už stejně umíral. Nether říkala, že mluvil pravdu. Malazská flotila z Ubarydu uprchlá. Desítky tisíc uprchlíků právě odhánějí k severovýchodu."
"Další hašteřiví šlechtici vlezou Coltainovi do klína," zaprskal jízlivě Chenned.
"Tohle nejde," ozval se Kalous. "Jestli nemůžeme do Ubarydu, tak jaké další město je pro nás otevřené?"
"Jenom jedno," odpověděl mu Bult. "Aren."
Kalous se narovnal. "To je šílenství! Dvě stě líg!"
"A ještě třetinu, abych byl přesný," dodal Lull a vycenil zuby.
"Jde Pormqual do protiútoku? Pochoduje na sever, aby se s námi setkal v půli cesty? Ví vůbec, že existujeme?"
Bult upíral oči do historikových. "Jestli to ví? Řekl bych, že ano, historiku. Vytáhne nám naproti z Arenu? Provede protiútok?" Veterán pokrčil rameny.
"Cestou sem jsem viděl setninu ženistů," poznamenal Lull. "Do jednoho pláčou."
Chenned se zeptal: "Proč? Leží snad jejich neviditelný velitel na dně Sekaly s blátem v hubě?"
Lull zavrtěl hlavou. "Došly jim svítivky. Mají jen jednu dvě bedny vznětlivek a hořavek. Mysleli byste si, že jim všem právě zhebla máma."
Konečně promluvil Coltain. "Vedli si dobře."
Bult kývl. "Ano. Kéž bych tam byl a viděl, jak ta silnice letí do vzduchu."
"My tam byli," podotkl Kalous. "Vítězství bez strašidelných vzpomínek chutná sladce, Bulte. Vychutnávej ho."

Kalouse, spícího ve svém stanu, probudila malá ruka, která mu zatřásla ramenem. Otevřel oči do tmy.
"Historiku," šeptl kdosi.
"Nether? Kolik je hodin? Jak dlouho jsem spal?"
"Asi dvě," odpověděla zaklínačka. "Coltain rozkazuje, abys šel se mnou. Hned."
Kalous se posadil. Byl příliš utahaný na to, aby dokázal víc než se jen svalit do pokrývek na podlaze. Pokrývek provlhlých potem a sraženou vlhkostí. Zamrazilo ho. "Co se stalo?" otázal se.
"Zatím nic. Máš být svědkem. Tak pospěš, historiku. Máme málo času."
Ze stanu vylezli do tábora, který v hodině největší temnoty před falešným svítáním tiše sténal. Tisíce hlasů vytvářely děsivý, ledový zvuk. K smrti unaveným vojákům znesnadňovala spánek zranění, ozýval se tu tichý pláč těch, kterým již léčitelé a ranhojiči nemohli pomoci, bučení dobytka a podupávání, jež sbor hlasů, lidských i zvířecích, podtrhovalo v neklidném, dunivém rytmu. Z pláně severně od tábora se ozývalo slabé kvílení žen a matek, oplakávajících mrtvé.
Historik se vydal za čipernou Nether, zabalenou do pláště, křivolakými uličkami záchlumského tábora a přemáhaly jej smutné myšlenky. Mrtví prošli branou mistra Kápě. Živým zbyl smutek z jejich odchodu. Kalous jako říšský historik poznal mnoho národů, a přesto, pokud věděl, žádný neměl truchlící obřad. Přese všechny naše osobní bohy pouze mistr Kápě sám si činí nároky na nás na všechny, v tisícovce převleků. Když se o nás otře dech jeho brány, vždycky se to věčné ticho snažíme zahnat. Dnes v noci slyšíme Semky. A Tithany. Čisté, ničím nezatížené obřady. Kdo potřebuje chrámy a kněze, aby spoutali a řídili vyjádření ztráty a zoufalství - když je vše posvátné?
"Nether, proč Záchlumčané dnes v noci netruchlí?"
Pootočila se, aniž by se zastavila. "Coltain to zakazuje."
"Proč?"
"O odpověď musíš požádat jeho. Nad našimi padlými jsme netruchlili od chvíle, kdy jsme se vydali na cestu."
Kalous dlouho mlčel, než řekl: "A co si o tom vy a ostatní ve třech klanech myslíte, Nether?"
"Coltain velí. My posloucháme."
Dorazili na kraj záchlumského tábora. Za posledními stany se táhl holý rovný pruh asi dvacet kroků široký, pak nově postavené proutěné zátarasy, skrze něž byly prostrčené dlouhé bambusové oštěpy s hroty namířenými vzhůru zhruba

ve výšce koňské hrudi. Podél zátarasů hlídkovali jezdci Lasiččího klanu s očima upřenýma na tmavou, kamenitou pláň. Na volném prostoru stály dvě postavy, jedna vysoká, druhá menší a obě hubené jako strašidla. K nim Nether Kalouse dovedla.
Byli to Sormo a Nil. "Vy tedy," zeptal se historik vysokého zaklínače, "jste jediní, kdo zůstal? Říkal jsi Coltainovi, že jsi včera ztratil jen dva."
Sormo E'nath kývl. "Ostatní nechávají odpočívat svá mladá těla. O jejich koně pečuje tucet koňských bab a hrstka léčitelů o zraněné vojáky. My tři jsme nejsilnější, proto jsme tady." Zaklínač popošel blíž. Vzduch kolem něj se chvěl a tónem hlasu žádal víc, než mu historik mohl dát. "Kalousi, jehož oči se setkaly s mými přes přízraky Smršti v kupeckém táboře, slyš má slova. Uslyšíš strach - každý vážný tón. Ten temný sbor ti není cizí. Věz tedy, že této noci jsem pochyboval."
"Zaklínači," pravil Kalous tiše, když Nether přistoupila blíž a zaujala místo po Sormově pravici - obracejíc se tak, že se na historika dívali nyní všichni tři - "co se tu děje?"
Sormo E'nath v odpověď pozvedl ruce.
Scéna kolem nich se změnila. Kalous viděl, jak se za trojicí zaklínačů objevují morény a suťové svahy a tmavá obloha nad nimi přímo pulsovala černí. Země Kalousovi pod škorněmi zvlhla a zchladla, a když se podíval dolů, viděl, že kaluže kalné vody pokrývá křehká vrstva třpytivého ledu. V prasklinkách na povrchu ledu se odrážely myriády barev ze světla, jež nemělo zdroj.
Závan studeného větru ho přiměl se otočit. Hrdelně vyjekl překvapením, a strachy bez sebe, couvl. Tající, zakrvácený led před ním vytvářel tříštící se útes, kusy ledu dopadaly na zem jen deset stop od něj. Útes se zvedal a nakláněl se dozadu, až jeho žilkované čelo zmizelo v mlze.
Led byl plný těl, lidských těl, pokroucených a rozervaných. U paty útesu byly poházené vnitřnosti a střeva jako na nějakých obřích jatkách. Pomalu tající kusy krví nasáklého ledu vytvářely jezero, z něhož vyčnívaly části těl či se zvedaly v kostrbatých, slizkých ostrůvcích. Odhalené maso začalo hnít, takže vznikaly rosolovité hromádky, v nichž byly tu a tam vidět kosti.
Za ním promluvil Sormo. "Je uvnitř, ale blízko."
"Kdo?"
"Semský bůh. Ascendent z velmi starých časů. Nedokázal vzdorovat kouzlům, a tak byl pozřen s ostatními. Přesto však nezahynul. Cítíš jeho hněv, historiku?"
"Myslím, že už necítím nic. Jaké čáry dokázaly tohle?"
"Jaghutské. Aby Jaghuti zastavili příliv lidských vetřelců, vyvolali led. Občas rychle, občas pomalu, jak velela jejich strategie. Místy led pohltil celé kontinenty, naráz zničil vše, co na nich stálo. Civilizace Forkrul Assail, obrovské stroje a stavby K'Chain Che'Malle a samozřejmě i přisedlé chýše těch, kteří měli jednoho dne zdědit svět. Nejvyšší Omtose Phellack, tyto obřady nikdy nezaniknou, historiku. Přicházejí a ustupují a zase přicházejí. I teď se jeden znovu zrodil v jedné vzdálené zemi, a ty řeky ledu mi plní sny, poněvadž jsou předurčené způsobit obrovský pohyb země a zapříčiní smrt v nepředstavitelných počtech."
Sormova slova měla přídech stáří, nelítostný chlad věků skládajících se jeden přes druhý, znovu a znovu, až měl Kalous dojem, že každá skála, každý útes, každá hora jsou věčně v pohybu jako bezduší leviatani. Krev v žilách mu tuhla, až se neovladatelně roztřásl.
"Pomysli na to, co vše takový led svírá," pokračoval Sormo. "Vykradači hrobek najdou bohatství, ale moudří, usilující o moc, hledají… led."
Promluvila Nether. "Začalo shromáždění."
Kalous konečně odtrhl zrak od rozeklaného ledu plného těl. Tři zaklínače nyní obklopovaly víry a záchvěvy energie. Některé jasně zazářily a pohasínaly, jiné slabě, nepravidelně pulsovaly.
"Duchové země," řekl Sormo.
Nil si pohrával s rouchem, jako by stěží potlačoval touhu si zatančit. Na dětské tváři měl ponurý úsměv. "V těle ascendentu je mnoho síly. Všichni hladoví po kousku. Tento dar, který jim přineseme, je zaváže k další službě."
"Historiku." Sormo přistoupil blíž a položil mu na rameno hubenou ruku. "Jak tenký je tento plátek milosrdenství? Všechen ten hněv… ukončený. Rozervaný na kusy a každý kus pohlcený. Ne smrt, ale jakýsi rozptyl -"
"A co semští čarodějníci kněží?"
Zaklínač sebou trhl. "Vědomosti, a s nimi veliká bolest. Musíme Semkům vyříznout srdce. Ale to srdce je horší než kámen. Jak používá smrtelná těla…" Potřásl hlavou. "Coltain velí."
"Vy posloucháte."
Sormo kývl.
Kalous chvíli neříkal nic, nakonec si povzdechl. "Vyslechl jsem tvé pochybnosti, zaklínači."
Ze Sormova výrazu čišela téměř divoká úleva. "Zakryj si oči, historiku. Tohle bude… ošklivé."
Led za Kalousem s řevem vybuchl. Přivalila se vlna chladného karmínového deště a málem jej povalila. Za ním se ozval divoký výkřik.
Duchové země vyrazili a proletěli kolem Kalouse, jenž se otočil právě včas, aby uviděl postavu - zčernalé, hnijící maso, paže dlouhé jako opičí - jak si prohrabává cestu špinavou břečkou, z níž stoupala pára. Duchové se k ní dostali a vrhli se na ni. Vzmohla se na jediný, pronikavý skřek, než ji roztrhali na kusy.
* * *
Když se vrátili na volné prostranství, východní obzor plál rudým jasem. Tábor se již probouzel, požadavky života opět tlačily na rozervané, unavené duše. V kovárnách na vozech se již rozhořívaly ohně, další lidé oškrabávali čerstvě stažené kůže, ty již oškrábané pak vytahovali, proráželi do nich dírky či je vařili v obrovských zčernalých kotlích.

Přestože malazští utečenci strávili celý život ve městech, učili se nést si své město s sebou - nebo aspoň ty ubohé zbytečky nezbytné pro přežití.
Kalous a tři zaklínači byli umazaní starou krví a ulpívaly na nich kousíčky masa. To, že se znovu objevili na pláni, stačilo ohlásit jejich úspěch a Záchlumčané začali kvílet. Ten zvuk se nesl z tábora všech tří klanů, zvuk stejně tak žalostný jako vítězoslavný, vhodný žalozpěv ohlašující pád boha.
V táborech Semků daleko na severu utichlo obřadní truchlení, po němž zůstalo jen hrozivé ticho.
Ze země se odpařovala rosa a historik z ní cítil - jak mířil zpět do záchlumského tábora - temnější ozvěnu moci duchů země. Když dorazil na kraj tábora, tři zaklínači se od něj odpoutali.
Ozvěna moci našla svůj hlas vzápětí, kdy každý pes v táboře začal výt. Vytí bylo podivně neživé a studené jako železo, plnilo vzduch jako příslib.
Kalous zpomalil. Příslib. Věk hladového ledu -
"Historiku!"
Vzhlédl a viděl, že se k němu blíží trojice mužů. Dva z nich poznal, byli to Nethpara a Tumlit. Šlechtic, jenž je doprovázel, byl malý a kulaťoučký, obtížený kabátcem ze zlatohlavu, který by vypadal působivě na někom dvakrát vyšším a o polovinu hubenějším. Takhle to působilo spíš dojemně než co jiného.
Nethpara byl bez dechu, jak spěchal, byl celý od bláta a záhyby kůže, jak zhubl, se mu natřásaly. "Říšský historiku Kalousi, přejeme si s vámi hovořit."
Nedostatek spánku - a spousta dalších věcí - Kalousově trpělivosti příliš nenapomohl, ale podařilo se mu mluvit klidně. "Navrhuji jindy -"
"To nepřipadá v úvahu!" štěkl třetí šlechtic. "Rada se již nedá znovu odmítnout. Coltain drží meč, a tak nás může svou barbarskou lhostejností udržovat daleko od sebe, ale tak nebo tak, my svou petici doručíme!"
Kalous na něj zamrkal.
Tumlit si omluvně odkašlal a otřel si slzející oči. "Historiku, dovoluji si vám představit urozeného Lenestra, nedávno sídlem v Sialku -"
"Nejen sídlem!" vykvíkl Lenestro. "Jediným zástupcem kanské rodiny stejného jména v celém Sedmiměstí. Jednatel největšího obchodního podniku vyvážejícího nejjemnější vydělávané velbloudí kůže. Jsem představeným cechu, se zaručenými poctami prvního vlivu v Sialku. Nejedná pěst se mi klaněla, a přesto tu stojím, nucený dožadovat se přijetí u učence nevalné pověsti -"
"Lenestro, prosím!" vydechl rozčileně Tumlit. "Své věci tím neprospíváte!"
"- jehož do tváře uhodil tukem pomazaný divoch, kterého měla císařovna již dávno narazit na bodec na hradbě! Zaručuji vám, že až se k ní dostanou zprávy o těchto hrůzách, své milosti bude litovat!"
"A které že to budou hrůzy, Lenestro?" otázal se Kalous tiše.
Lenestro zůstal zírat s otevřenou pusou a prskal vzteky, až zrudl jako rak.
Odpovědět se rozhodl Nethpara. "Historiku, Coltain nám zabavil služebnictvo. Nebyla to ani žádost. Jeho záchlumští psi je prostě posbírali - a když jeden z našich ctěných kolegů protestoval, byl skutečně udeřen a sražen na zem. Vrátili nám je? Nikoliv. A jsou ještě vůbec naživu? Jaké hrozné sebevražedné postavení jim bylo určeno? Odpovědi neznáme, historiku."
"Vám záleží na zdraví vašich sluhů?" optal se Kalous.
"A kdo nám bude připravovat pokrmy?" chtěl vědět Lenestro. "Zašívat šaty, stavět stany a ohřívat vodu ke koupeli? Tohle je ukrutnost!"
‚Mně na jejich zdraví rozhodně záleží nejvíc," prohlásil Tumlit se smutným úsměvem.
Kalous mu věřil. "Tak se na to kvůli vám zeptám."
"Ovšemže to uděláte!" zaječel Lenestro. "Okamžitě!"
"Až to půjde," dodal Tumlit.
Kalous kývl a otočil se.
"Ještě jsme s vámi neskončili!" hulákal Lenestro.
"Ale ano," zaslechl Kalous Tumlita.
"Někdo musí tyhle psy umlčet! To jejich vytí snad nikdy neskončí!"
Lépe když vyjí, než když štěkají za patami. Kalous pokračoval v cestě. Zoufale toužil po lázni. Krev a kousky masa mu začínaly na šatech i kůži zasychat. Když se šoural uličkou mezi stany, přitahoval pozornost, provázela jej ochranná gesta. Bál se, že se bezděčně stal zvěstovatelem, a osud, který sliboval, byl stejně mrazivý jako bezduché vytí táborových psů.
Před ním na obloze krvácelo ranní slunce.

KNIHA TŘETÍ

PSÍ ŘETĚZ

Když tehdy písky
slepě tančily,
ona se z tváře vynořila

zuřící bohyně.

Ša'ik
Bidithal

KAPITOLA JEDENÁCT
Hledáš li prach z kostí
T'lan Imass,
do hrsti naber
písky Raraku.

Svatá poušť
Anonym

K
ulp se cítil jako krysa v obrovské komnatě plné skřetů, ukrytá ve stínech, které však hrozí, že ji každou chvíli zašlápnou. Ještě nikdy se, když vstoupil do chodby Meanas, necítil tak… stísněný. Byli tu cizinci, vetřelci, síly této říši tak nepřátelské, až samotná atmosféra supěla. Jeho podstata, která proklouzla tkanivem, byla sražena v přikrčené, choulící se stvoření. A přesto cítil jen to, jak tudy prochází dychtivý zástup, vlnky, které označovaly stezky, jimiž se nevítaní hosté vydali. Jeho smysly na něj křičely - alespoň v této chvíli - že je na té šedohnědé rovině úplně bez života sám. Přesto se třásl hrůzou.
Natáhl duchovní ruku a našel hmatatelné ujištění o místě, kde přebývalo jeho tělo, kypění krve v žilách a pevnou hmotu masa a kostí. Seděl se zkříženýma nohama v kapitánově kajutě na Silandě pod dohledem ostražitého, nepokojného Heborika, zatímco ostatní čekali na palubě a obhlíželi neporušený, nelítostně plochý obzor všude kolem. Potřebovali najít cestu ven. Celá Starší chodba, v níž se ocitli, byla zatopená hustým, mělkým mořem. Veslaři mohli Silandu pohánět tisíc let, dokud dřevo v jejich mrtvých rukou nezetlí, vesla neprasknou nebo se loď nezačne rozpadat. Buben bude stále znít a jejich hřbety se budou ohýbat. A tou dobou už my budeme dávno mrtví, nezbyde z nás nic než plesnivějící prach. Aby unikli, museli najít způsob, jak změnit chodby.
Kulp proklínal své hranice. Kdyby byl vyznavačem Serk, Denul či D'riss nebo v podstatě jakékoliv jiné chodby přístupné lidem, našel by, co potřebovali. Ale ne s Meanas. Žádné moře, žádné řeky, dokonce ani mistrem Kápě prokletá louže. Ze své chodby se Kulp snažil získat přístup ke světu smrtelníků… a to nebylo zrovna snadné. Museli se řídit prapodivnými pravidly, zákony přírody, které si zřejmě hrály s principy příčiny a následku. Kdyby byli jeli na voze, cesta chodbami by je bezpečně dovedla na suchou stezku. Základní prvky se přes všechny chodby nerozlučně spojovaly. Země se zemí, vzduch se vzduchem, voda s vodou.
Kulp slyšel o velemázích, kteří - jak se povídalo - našli způsob, jak tyto neomezené zákony obelstít, a bohové a ostatní ascendenty to možná věděli také. Ale bylo to nad schopnosti obyčejného kádrového mága, stejně jako přikrčená krysa nedosáhla na nástroje skřeti kovárny.
Další starosti mu dělalo, jak obrovský je to úkol. Protáhnout hrstku společníků touto chodbou bylo obtížné, ale zvládnutelné. Ale celou loď! Doufal, že jakmile vstoupí do chodby Meanas, najde inspiraci, osvítí jej nějaký blesk, přijde na prosté, elegantní řešení. Se vším půvabem poezie. Copak sama Rybářka Kel'Tath jednou neřekla, že poezie a čarování jsou dvě ostří jednoho nože v srdci každého člověka? Tak kde jsou mé kouzelné fráze? Kulp si kysele přiznal, že v Meanas se cítí stejně hloupě, jako když sedí v kapitánově kajutě. Umění iluzí je půvab sám. Musí existovat způsob, jak… jak se odsud dostat s pomocí triku. Co je skutečné versus, co není, působí v mysli smrtelníka zároveň. A větší síly? Lze oklamat samotnou realitu, aby prosadila nerealitu?
To, co vnímal, se změnilo. Už tu nebyl sám. Hustý vzduch chodby Meanas - kde měly stíny strukturu matového skla a průchod jimi vyvolával rozechvělé vzrušení - se vypoulil a prohnul, jako by se blížilo něco obrovského a tlačilo to před sebou vzduch. A ať to bylo cokoliv, blížilo se to rychle. Náhle se mu v mysli vynořila myšlenka. A byla… elegantní. Toggovy hnáty, dokážu to? Sílící tlak, pak vlna vzduchoprázdna, jistý proud, jistý pramen. Pro mistra Kápě, není to voda, ale skoro.
Doufám.
Heborik poplašeně uskočil a praštil se hlavou o stropní trám. Kulp se vrátil do těla a chrčivě se nadechl. "Vyrážíme, Heboriku. Ať se všichni připraví!"
Stařec si pahýlem třel temeno. "A na co, mágu?"
"Na všechno."
Kulp sklouzl zpátky a mentálně přelezl přes své propojení s Meanas.
Nevítaný přicházel, síla tak velká, až se z ní neklidná atmosféra roztřásla. Mág si všiml, jak stíny opodál vibrují, až se rozpouštějí. Cítil, jak ve vzduchu i v jílovité půdě roste zloba. Ať už chodbou procházelo cokoliv, přitáhlo to pozornost… všech - Stinupána, obařů - nebo jsou chodby možná opravdu živé. V každém případě se to s nadutým nezájmem blížilo.
Kulp si náhle vzpomněl na Sormův rituál, který je přetáhl do t'lanimasské chodby u Hissaru. Ach, mistře Kápě, převtělenec nebo d'ivers… ale taková síla! Kdo, do Propasti pod námi, má takovou sílu? Napadli ho dva: Anomander Dlouhý vlas, Syn noci, a Osrik. Oba byli převtělenci, oba nesmírně nadutí. Kdyby tu byli další, doslechl by se o jejich činnosti, tím si byl jistý. Válečníci mluví o hrdinech. Mágové mluví o ascendentech. Byl by se to doslechl.

Dlouhý vlas byl v Genabakis a Osrik se prý asi tak před sto lety vydal někam na dálný jih. No, možná se ten parchant s chladnýma očima vrátil. Na každý pád to zjistí. Nevítaný dorazil. Kulp, s duchovním břichem přitisknutým k zemi, zvrátil hlavu k obloze.
Drak slétl k zemi. Vzpíral se každému popisu draka, jaký kdy Kulp slyšel. Není to Anomander, ani Osrik. Obrovské kosti a kůže jako kůže tmavého žraloka, s rozpětím větším, než měl Syn noci - jemuž v žilách proudila krev dračí bohyně - a s křídly postrádajícími hladký, oblý půvab. Kosti v křídlech měly spoustu kloubů, bláznivě poskládaných, jako kosti v rozdrceném netopýřím křídle, a každý kloub zřetelně vystupoval pod napjatou, popraskanou kůží. Hlavu měl drak stejně dlouhou jako širokou, podobnou zmijí, a oči posazené vysoko. Chyběly kostěné hřebeny na čele, lebka se svažovala k zubatému týlu, téměř se ztrácela v šíji a žvýkacích svalech.
Drak nahrubo stvořený, tvor vydechující auru primitivní pradávnosti. A Kulp, jak jeho smysly vstřebávaly vše, co ze sebe drak vydával, si s bezdechým úžasem uvědomil, že je nemrtvý. Vycítil, že si tvor, prolétající ve výšce dvaceti sáhů nad ním, uvědomil jeho přítomnost, náhle zpozorněl, ale rychle ho přestal zajímat.
Když drak se svištěním větru proletěl, Kulp se převrátil na záda a zasykl těch pár slov vysoké Meanas, jež znal.
Tkanivo chodby se rozdělilo, trhlina byla stěží dost velká, aby jí prošel kůň. Ale otevírala se do vakua a svištění větru se změnilo v řev. Kulp, stále mezi říšemi, se s úžasem díval, jak trhlinu ucpává blátem obalená, otlučená příď Silandy.
Tkanivo se trhalo stále víc. Náhle vypadal trup lodi děsivě široký. Mágův úžas se změnil ve strach, pak v hrůzu. Ach ne, teď jsem to opravdu udělal.
Kolem trupu lodi se hrnula mléčná, zpěněná voda. Portál se trhal na všech stranách, nezvladatelně, a moře začalo proudit ven. Stěna vody zasáhla Kulpa a vzápětí zničila jeho spojení, jeho duchovní kotvu. Byl zpátky v kapitánově kajutě, která se zmítala a dřevo sténalo. Heborik byl ve dveřích a snažil se udržet, jak Silanda plula na vlně.
Když se mág zvedl, bývalý kněz po něm vrhl zlobný pohled. "Řekněte mi, že jste to naplánoval! Řekněte mi, že to zvládáte, mágu!"
"Ovšem, vy hlupáku! Copak to nepoznáte?" Cestou ven přelézal přitlučený nábytek a nakonec překročil Heborika. "Držte pevnost, dědo, spoléháme na vás!"
Zamířil na hlavní palubu a Heborik po něm hodil pár vybraných slov.
Pokud síly uvnitř Meanas hodlaly Nevítaného jen trpně snášet, místo aby se mu rovnou postavily, tak protržení chodby zničilo možnost se nevměšovat. Tohle bylo poškození v kosmickém měřítku, které se nejspíš nebude dát napravit. Možná jsem právě zničil vlastní chodbu. Pokud se realita nedá oklamat. Ovšemže se dá oklamat - dělám to přece pořád!
Vylezl na hlavní palubu a spěchal k záďovému kastelu. Gesler a Bouřlivák byli u kormidelního vesla, a jak se snažili udržet kurs, oba se křenili jako blázni. Gesler ukazoval dopředu. Kulp se ohlédl a uviděl obrovské přízračné dračí zjevení, kývající úzkým kostnatým ocasem ze strany na stranu do rytmu jako had plazící se po písku. Jak se tak díval, drak otočil klínovitou hlavu a upřel na ně mrtvé, černé oční důlky.
Gesler zamával.
Kulp se otřepal a přes silný vítr dorazil k zábradlí na zádi, které sevřel oběma rukama. Trhlina již byla daleko - ale stále byla vidět, což znamenalo, že musí být… ach, pro mistra Kápě! Do brázdy, kterou za sebou zanechával dračí převtělenec, se hrnula voda. Za to, že se nerozlila do všech stran, mohla masa stínů, útočících na její okraje - a při tom byly zničeny. Ale objevovaly se stále další. Úkol zatáhnout průlom byl takových rozměrů, že vůbec nepřipadalo v úvahu, že by se přiblížili k trhlině a uzavřeli ránu samotnou.
Stínupáne! A všichni ostatní ctihodní ascendentní parchanti v doslechu'. Sice jsem v nikoho z vás nevěřil, ale vy byste měli uvěřit ve mě. A honem! Mým darem jsou iluze, tady a teď. Věřte! S očima upřenýma na trhlinu se Kulp rozkročil, pustil se zábradlí a zvedl obě ruce.
Zavře se… zahojí se! Scéna před ním se zamihotala, trhlina se uzavírala, okraje se stahovaly k sobě. Proud vody se zpomalil. Zatlačil víc, silou vůle se snažil změnit iluzi v realitu. Celý se třásl, po těle mu vyskočil pot a promáčel mu šaty. Realita se vzepřela. Iluze se rozmazala. Podlomila se mu kolena. Chytil se zábradlí, aby neupadl. Selhával. Už nemám sílu. Selhávám. Umírám…
Síla, která do něj udeřila zezadu, byla jako rána do týla. Před očima mu vyskočily hvězdičky. Vletěla do něj cizí síla a narovnala mu tělo. S roztaženými údy cítil, jak jeho nohy opouštějí nakloněnou palubu. Ta síla ho držela ve vzduchu, vůle chladná jako led, který mu proudil žilami.
Ta síla byla nemrtvá. Vůle, jež se ho zmocnila, byla dračí. Zabarvená podrážděním, neochotná něco udělat, přesto pochopila nelogičnost Kulpova čarodějného úsilí… a dodala mu všechnu sílu, kterou potřeboval. A víc.
Zaječel, zmítala jím bolest jako ledový oheň.
Nemrtví se nestarali o hranice smrtelného těla, a toto poučení se mu nyní vpalovalo do kostí.
Vzdálená trhlina se zavřela. Náhle skrze mága začaly usměrňovat další síly. Ascendenty pochopily Kulpův šílený záměr a přihnaly se, aby se s temným veselím zapojily do hry. Vždycky je to hra. Hrom do vás, všiváci! Beru zpět své modlitby! Slyšíte mě! Mistr Kápě vás všecky vem!
Uvědomil si, že bolest přešla, dračí převtělenec se o něj přestal zajímat, jakmile dorazili ostatní a zaujali jeho místo. Nicméně se Kulp dál vznášel pár stop nad palubou a údy se mu třásly, jak ti ostatní, kteří ho využívali, hravě tahali za jeho smrtelné tělo. Nebyla to lhostejnost nemrtvých, nýbrž potměšilost. Kulp začal toužit po tom prvním.
Náhle spadl, o palubu si narazil obě kolena. Nástroj, se kterým už skončili a zahodili ho… Vedle něj se objevil Bouřlivák a mával mu před obličejem vinným měchem. Kulp ho popadl a nalil si ústa plná trpké tekutiny.
"Plujeme v brázdě za drakem," hlásil mu voják. "I když už ne na vodě. Ta škvíra se zavřela těsně jako sapérova prdel. Ať to, mágu, bylo cokoliv, fungovalo to."
"Ještě to neskončilo," zamumlal Kulp a snažil se ovládnout třes. Ještě se napil vina.

"Opatrně s tím," varoval ho Bouřlivák s úsměvem. "Působí to jako rána pěstí do týla -"
"Stejně bych ten rozdíl nepoznal - už teď mám mozek na kaši."
"Zapálil jste modrej oheň, mágu. Jaktěživ jsem nic takovýho neviděl. Bude z toho skvělý vyprávění do hospody."
"Á, konečně jsem získal nesmrtelnost. Sežer si to, mistře Kápě!"
"Dokážete vstát?"
Kulp nebyl tak pyšný, aby nepřijal pomocnou ruku, když se škrábal na nohy. "Dejte mi chvilku," vydechl, "pak se nás pokusím dostat z chodby… zpátky do naší říše."
"Bude to stejně drsná jízda, mágu?"
"Doufám, že ne."

Felisín stála na přední palubě a dívala se, jak si mág s Bouřlivákem předávají měch s vínem. Cítila přítomnost ascendentů, chladnou, bezkrevnou pozornost, jíž věnovali lodi a všem na ní. Drak z nich byl ze všech nejhorší, chladný a odtažitý. Jako vši na jeho kůži, tak jsme mu připadali. Otočila se.
Baudín si prohlížel obrovské okřídlené zjevení, razící si cestu před nimi, a ovázanou hlavu měl zlehka opřenou o zábradlí. To, po čem pluli, se pod nimi vlnilo v zurčícím přívalu. Vesla se stále zvedala a klesala s nelítostnou trpělivostí, i když bylo zřejmé, že se Silanda pohybuje větší rychlostí, než jakou by jí kdy mohly svaly a kosti dodat - i když ty svaly a kosti byly nemrtvé.
Podívejme se na nás. Hrstka osudů. Neovládáme nic, dokonce ani další krok na této šílené cestě plné událostí. Mág má svá kouzla, starý voják svůj kamenný meč a druzí dva víru v boha s kly. Heborik… Heborik nemá nic. A já, já mám dolíčky a jizvy. Tolik k vlastnictví.
"Šelma se chystá…"
Podívala se na Baudína. Aha, ano, zapomněla jsem na rváče. Ten má svá tajemství, jestli za něco stojí, i když nejspíš za moc ne. "Na co se chystá? Ty jsi taky odborník na draky?"
"Něco se před námi otevírá - na obloze se cosi mění. Vidíš?"
Viděla. V jednolitém šedém příkrovu se objevila skvrna, šmouha v barvě mosazi, která tmavla a zvětšovala se. Myslím, ze si promluvím s mágem -
Ale už když se obracela, skvrna se rozvinula a zaplnila půlku oblohy. Odkudsi za nimi se ozvalo rozhořčené zavytí, z něhož tuhla krev v žilách. Před ně se nahrnuly stíny, stahovaly se ze stran, jak si mezi nimi Silanda razila cestu. Drak složil křídla a zmizel ve žhoucím pekle bronzového ohně.
Baudín se otočil, popadl Felisín do náručí a zakryl ji svým tělem, vzápětí se oheň přehnal nad lodí. Slyšela, jak zasyčel, když je obklopily plameny. Drak si našel chodbu… aby spálila vši na jeho kůži! Trhala sebou, plameny pronikaly i přes Baudína, jenž ji chránil, cítila, jak mu hoří kožená košile, kůže na zádech, vlasy. Každý nádech jí spaloval plíce.
Pak Baudín běžel, bez námahy ji nesl v náručí a po schůdcích seběhl na hlavní palubu. Kdosi křičel. Felisín zahlédla Heborika - jeho tetování se svíjela v černém kouři - klopýtajícího k zábradlí na levoboku, narazil do něj a přepadl.
Silanda hořela.
Baudín proběhl kolem hlavního stěžně. Do zorného pole jí vběhl Kulp, popadl hromotluka za ruce a snažil se mu sdělit něco, co zuřící požár okamžitě přehlušil. Ale z Baudína se stalo zvíře, které bolest nevnímalo, máchl rukama a mága odhodil do plamenů. S řevem, naslepo se rozběhl k záďovému kastelu. Mariňáci zmizeli - buď byli na škvarek, nebo umírali někde v podpalubí. Felisín se nevzpírala. Vidouc, že únik není možný, téměř vítala bolest ze spálenin, která přicházela stále častěji.
Prostě se jen dívala, jak s ní Baudín skáče přes zábradlí na zádi.
Padali.
Když dopadli na udusaný písek, vyrazila si dech. Stále v objetí se kutáleli z prudkého svahu a zastavili se až v hromadě vodou ohlazených oblázků. Bronzový oheň byl pryč.
Kolem nich se usazoval prach. Felisín civěla do jasného slunečního světla. Někde poblíž bzučely mouchy, zvuk tak přirozený, až se roztřásla - jako by se obranné zdi, které tak zoufale stavěla, drolily. Vrátili jsme se. Domů. Věděla to s instinktivní jistotou.
Baudín zasténal a pomalu se zvedl. Kamínky pod ním klouzaly a skřípaly. Podívala se na něj. Přišel o vlasy, kůži na lebce měl popálenou, ztmavlou do bronzova a celou flekatou. Z kožené košile mu zbyly jen sešité proužky, které mu na širokých zádech visely jako zbytky ohořelé pavučiny. Pokud něco, tak kůži na zádech měl ještě tmavší a flekatější než na hlavě. Obvazy na ruce také zmizely, byly vidět nateklé prsty se zmodralými klouby. Neuvěřitelné bylo, že kůži neměl vůbec popraskanou, místo toho vypadala jako pozlacená. Zakalená.
Baudín vstal, pohyboval se pomalu a každý pohyb prováděl s dokonalou přesností. Všimla si, jak zamrkal a zhluboka se nadechl. Když se na sebe podíval, vytřeštil oči.
Ne to, co jsi čekal. Bolest mizí - vidím ti to na očích - už je jen vzpomínkou. Přežil jsi, ale všechno působí… jaksi jinak. Cítíš to.
Copak tě nic nedokáže zabít, Baudíne?
Podíval se na ni a zamračil se.
"Přežili jsme," podotkla.
Také se vyškrábala na nohy. Stáli v úzkém arroyu, rokli, kudy se prohnala záplava s takovou silou, až byly v ohybech koryta napěchované kameny o velikosti lidské lebky. Strž byla jen asi pět kroků široká, okraje ve výšce dvou lidí a svahy tvořily různobarevné vrstvy písku.
Také tu bylo hrozné horko. Po zádech jí stékaly čůrky potu. "Vidíš, kde by se dalo vylézt?" zeptala se.
"Cejtíš otataral?" zamručel Baudín.

Zamrazilo ji v kostech. Jsme zpátky na ostrově - "Ne. Ty ano?"
Zavrtěl hlavou. "Necejtím vůbec nic. Jen mě to tak napadlo."
"To není hezké," prskla. "Pojďme najít cestu ven." Čekáš, že ti poděkuju za záchranu života, viď? Čekáš aspoň na jediné slovíčko, nebo možná takovou maličkost jako pohled, pohled z očí do očí. Můžeš čekat věčně, vrahu.
Vydali se ucpaným kanálem doprovázeni mračny much a ozvěnou vlastních kroků.
"Jsem… těžší," ozval se po několika minutách Baudín.
Felisín se zarazila a ohlédla se na něj. "Cože?"
Pokrčil rameny. "Těžší." Zdravou rukou si třel paži. "Pevnější. Nevím. Něco se změnilo."
Něco se změnilo. Zírala na něj a city v jejím nitru vířily kolem nevyslovených obav.
"Byl bych přísahal, že mě to spálí na škvarek," pokračoval a zamračil se ještě víc.
"Já se nezměnila," prohlásila, otočila se a znovu vykročila. Slyšela, že se po chvíli vydal za ní.
Našli boční koryto, průrvu, kudy se proudy vody hnaly, aby se připojily k hlavnímu kanálu, a cestu si prorážely vrstvami pískovce. Dno průrvy rychle stoupalo a asi po dvaceti krocích se dostali nahoru. Vynořili se na kraji pohoří tvořeného oblými kopci nad širokým údolím s rozpukaným dnem. Na druhé straně se zvedaly další hory, ostřejší a rozeklanější, rozmazané za vlnami horka.
Pět set kroků od nich v pánvi kdosi stál. U nohou měl jakousi hromádku.
"Heborik," prohlásil Baudín, mhouře oči. "Ten, co stojí."
A ten druhý? Mrtvý, či živý? A kdo je to?
Společně zamířili k bývalému knězi, jenž je nyní pozoroval. I jemu shořely šaty a zůstaly z nich jen ohořelé cáry. Ale kůže pod tetováním byla bez poskvrnky.
Když došli blíž, Heborik si ukázal na holou hlavu. "Sluší ti to, Baudíne," prohodil s trpkým úsměvem.
"Copak?" Felisín mluvila sžíravým tónem. "Z vás dvou se teď snad stali bratři?"
Hromádka u starcových nohou byl Kulp. Podívala se na něj. "Mrtvý."
"Ne docela," opravil ji Heborik. "Žije, ale cestou přes palubu na něco narazil."
"Tak ho vzbuď," řekla Felisín. "Nehodlám tu čekat v takovém vedru, aby se nějaký krasavec mohl vyspinkat. Už jsme zase na poušti, dědo, pro případ, že sis toho nevšiml. A poušť znamená žízeň, nemluvě o tom, že nemáme jídlo ani žádné zásoby. A ani nejmenší tušení, kde jsme -"
"Na pevnině," ujistil ji Heborik. "V Sedmiměstí."
"Jak to víš?"
Bývalý kněz pokrčil rameny. "Vím to."
Kulp zasténal a posadil se, a jak se rozhlížel, opatrně si prohmatával bouli nad levým okem. Zatvářil se kysele.
"Sedmiměstská armáda táboří támhle," sdělila mu Felisín.
Chvíli se na ni díval, jako by jí věřil, pak se unaveně usmál. "Vážně psina, holka." Vyškrábal se na nohy a rozhlédl se kolem dokola, než zvedl hlavu a zavětřil. "Pevnina," prohlásil.
"Proč ti neshořely všechny ty bílé vlasy?" zeptala se ho Felisín. "Nejsi ani ožehlý."
"Ta dračí chodba," přidal se Heborik. "Co to bylo?"
"To bych taky moc rád věděl," přiznal Kulp a prohrábl si bílou hřívu, jako by se chtěl ujistit, že ji ještě má. "Chaos, možná - bouře mezi chodbami - prostě nevím. Jaktěživ jsem něco takového neviděl, i když to moc neznamená - nakonec taky nejsem ascendent -"
"Nepovídej," zamumlala Felisín.
Mág se na ni podíval pozorněji. "Ty dolíčky na obličeji se ti ztrácejí."
Tentokrát sebou trhla ona.
Baudín zavrčel.
Otočila se po něm jako vzteklá kočka. "Co je tu k smíchu?"
"Já si toho všim, akorát že díky tomu nejsi o nic hezčí."
"To stačí," zarazil je Heborik. "Je poledne, to znamená, že bude ještě větší horko, než se začne ochlazovat. Musíme se někde schovat."
"Viděl někdo mariňáky?" optal se Kulp.
"Jsou mrtví," prohlásila Felisín. "Šli do podpalubí, jenže loď už hořela. Mrtví. Míň krků ke krmení."
Na to nikdo neodpověděl. Kulp se ujal velení a zřejmě se rozhodl, že půjdou ke vzdálenějšímu pohoří. Ostatní ho bez poznámek následovali.
Asi za dvacet minut se Kulp zastavil. "Měli bychom přidat do kroku. Cítím bouřku."
Felisín si odfrkla. "Já cítím jenom pot - stojíš moc blízko, Baudíne, běž dál."
"Určitě by to udělal, kdyby mohl," zamumlal Heborik docela s pochopením. Vzápětí překvapeně vzhlédl, jako by to nahlas vyslovil bezděky, a zatvářil se zdrceně.
Felisín počkala, než začne zase normálně dýchat, a pak se otočila k hromotlukovi. Baudín měl očka jako matné mince, nic z nich nevyčetla.
"Osobní strážce," řekl Kulp a kývl. Když se obrátil na Heborika, hlas měl chladný. "Ven s tím. Chci vědět, kdo je náš společník a komu je věrný. Předtím jsem to nechal plavat, poněvadž byli po ruce Gesler a jeho vojáci. Ale už nejsou. Děvče má osobního strážce - proč? Zrovna teď netuším, proč by mělo někomu na tomhle ukrutném stvoření záležet, což znamená, že věrnost je koupená. Kdo je to, Heboriku?"
Bývalý kněz se zaškaredil. "Sestra Tavore, mágu."
Kulp zamrkal. "Tavore? Pobočnice? Tak co, ve jménu mistra Kápě, dělala v dolech?"
"Ona mě tam poslala," vyhrkla Felisín. "Máš pravdu - o věrnost se tu nejedná. Byla jsem jenom jednou z dalších při

čistce v Untě."
Mág, očividně otřesený, se podíval na Baudína. "Ty jsi Spár, že?" Vzduch kolem Kulpa se zavlnil - Felisín došlo, že otevřel svou chodbu. Mág vycenil zuby. "Ztělesněná výčitka pro pobočnici."
"Není Spár," prohlásil Heborik.
"Tak co?"
"Vysvětlit to by chtělo lekci z dějepisu -"
"Začněte povídat."
"Staré soupeření," vykládal bývalý kněz. "Tanečník a Mrzena. Tanečník vytvořil tajné rameno pro vojenská tažení. Aby zachoval císařský znak - ruku démona držící kouli - nazval je svými Drápy. Mrzena ten model využila, když založila Spár. Drápové stáli mimo - vně říše - ale Spár byl vnitřní, tajnou policií, sítí špehů a asasínů."
"Ale při tajných vojenských operacích se používá Spár," namítl Kulp.
"Teď ano. Když se Mrzena v nepřítomnosti Kellanveda a Tanečníka stala regentkou, poslala Spáry za Drápy. Zrada začala pomalu - řada katastrofálně zrušovaných úkolů - ale někdo přestal být opatrný a vyzradil to. Obě organizace zkřížily zbraně a vybojovaly to do hořkého konce."
"A Spár vyhrál."
Heborik kývl. "Z Mrzeny se stala Laseen a z Laseen se stala císařovna. Spárové sedí na hromadě lebek jako dobře vykrmené vrány. Drápové odešli stejně jako Tanečník. Jsou mrtví, pryč… nebo, jak občas někoho napadne, zalezli tak hluboko pod zem, aby to vypadalo, že jsou vyhubení." Bývalý kněz se zazubil. "Možná jako sám Tanečník."
Felisín si prohlížela Baudína. Dráp. Co má moje sestra společného s nějakou tajnou sektou obrozenou, co se pořád drží vzpomínek na císaře a Tanečníka? Proč nepoužila Spára? Leda by to potřebovala zařídit tak, aby to nikdo jiný nezjistil.
"Od samého začátku to byla příliš trpká úvaha," vykládal Heborik. "Uvrhnout mladší sestru do okovů jako každou jinou obyčejnou oběť. Příklad dokazující její věrnost císařovně -"
"Nejen její," přerušila jej Felisín. "Rodu Paranů. Náš bratr je odpadlík s Jednorukým v Genabakis. Díky tomu jsme začali být… zranitelní."
"Všechno se to zvrtlo," řekl Heborik a obracel se na Baudína. "Neměla v Lebeni zůstat dlouho, že?"
Baudín zavrtěl hlavou. "Nemohl jsem odtamtud vytáhnout někoho, kdo nechtěl jít." Pokrčil rameny, jako by ta slova stačila a on už se k věci nehodlal vyjadřovat.
"Drápové tedy přetrvali," prohlásil Heborik. "Tak kdo ti velí?"
"Nikdo," odtušil Baudín. "Já se do toho narodil. Zůstala jich hrstka, občas se postaví na zadní, buď jsou moc starý nebo uslintaný nebo obojí. Pár prvních synů zdědilo… tajemství. Tanečník není mrtvý. Ascendoval spolu s Kellanvedem - táta tam byl, ve městě Malaz, v noci stínovýho měsíce a viděl to."
Kulp si odfrkl, ale Heborik přikývl.
"Se svými domněnkami jsem se dostal moc blízko," pravil. "Příliš blízko na Laseenin vkus, jak se ukázalo. Ona má podezření nebo to ví, že?"
Baudín opět pokrčil rameny. "Až příště dáme řeč, zeptám se jí."
"Já už žádného strážce nepotřebuju," vybuchla Felisín. "Zmiz mi z očí, Baudíne. Odnes si starosti mé sestry do brány mistra Kápě."
"Holka -"
"Sklapni, Heboriku. Pokusím se tě zabít, Baudíne. Jakmile se mi naskytne možnost. Aby sis zachránil kůži, budeš muset zabít mě. Běž pryč. Hned."
Hromotluk ji opět překvapil. Neobrátil se na ostatní, prostě se otočil a zamířil v pravém úhlu ke směru, jímž putovali.
Tak a je to. Odchází. Z mého života, bez jediného slova. Zírala za ním a divila se, proč se jí tak svírá srdce.
"Hrom do tebe, Felisín," vyjel na ni bývalý kněz. "My jeho potřebujeme víc než on nás."
Promluvil Kulp. "Hodlám se k němu připojit a vás vzít s sebou, Heboriku. Ať si tu tahle hnusná čarodějnice zůstane a mistr Kápě si ji vezme s mým požehnáním."
"Jen si poslu," štěkla Felisín.
Mág si jí nevšímal. "Vzal jsem na sebe zodpovědnost, že vám zachráním kůži, Heboriku, a budu se toho držet, protože mě o to Kalous požádal. Teď je to na vás."
Stařec zkřížil ruce na prsou. "Dlužím jí život -"
"Už jsem myslela, žes na to zapomněl," zaprskala Felisín.
Jen potřásl hlavou.
Kulp si povzdechl. "Dobrá. Myslím, že Baudín na tom bude bez nás v každém případě líp. Půjdeme, než se rozteču, a možná byste mi, Heboriku, mohl vysvětlit, co jste myslel tím, že Tanečník je pořád naživu. To je velmi zajímavá představa…"
Felisín je cestou přestala poslouchat. Tohle na věci nic nemění, drahá sestřičko. Tvůj milovaný agent zavraždil mého milence, jedinou osobu v Lebeni, které na mně aspoň trochu záleželo. Baudín mě měl na starosti, nic víc a nic míň, a horší je, že on je neschopný, blábolící, tupohlavý pitomec. Vláčet s sebou tajné znamení svého otce - jak dojemné! Já si tě najdu, Tavore. Tam, ve své řece krve. To je slib -
"- čáry."
To slovo ji vytrhlo ze zamyšlení. Podívala se na Kulpa. Mág, celý bledý, zrychlil krok.
"Co jsi to říkal?" zeptala se ho.
"Říkal jsem, že ta bouřka, co se blíží, není přirozená, to jsem říkal."
Ohlédla se. Po celé délce údolí se táhla stěna písku - kopce, odkud s Baudínem původně vyšli, zmizely. Stěna se k nim valila jako leviatan.

"Myslím, že je čas utíkat," zasípěl Heborik vedle ní. "Jestli se dostaneme ke kopcům -"
"Vím, kde jsme!" vykřikl Kulp. "Na Raraku! Tohle je Smršť!"
Asi dvě stě kroků před nimi se zvedaly rozeklané, kamením poseté svahy hor. Mezi každým kopcem se táhly hluboké průsmyky, takže pohoří připomínalo otisk obrovských žeber. Všichni tři se rozběhli a věděli, že to včas rozhodně nezvládnou. Vítr, který jim vál do zad, vyl jako šílený. Vzápětí je obalil písek.

"Pravdou bylo, že jsme se honili za mrtvolou ša'ik." Šumař se zamračil na Trella, jenž seděl naproti němu. "Mrtvolou? Ona je mrtvá? Jak? Kdy?" Je tohle tvoje práce, Kalame? Nemůžu uvěřit -
"Iskaral Pust tvrdí, že ji zavraždil člen Rudých čepelí z Ehrlitanu. Aspoň tohle mu našeptal balíček."
"Neměl jsem tušení, že balíček draků umí být tak přesný."
"Pokud vím, tak neumí."
Seděli na kamenných lavicích v pohřební komoře, nejméně dvě poschodí pod oblíbenými končinami kněze stínu. Lavice byly upevněné před hrubě otesanou zdí, již kdysi krášlily barevné kachle, a z rýh ve vápenci pod nimi bylo zřejmé, že lavice byly ve skutečnosti máry, na kterých měli ležet mrtví.
Šumař skrčil nohy a klouby ruky si masíroval stále naběhlé svaly kolem srostlé kosti. Elixíry, mastičky… nucený srůst pořád bolí. Cítil se bídně - jako už několik dní, kdy si velekněz stínu hledal jednu výmluvu za druhou, aby mohl zdržet jejich odjezd, přičemž poslední záminkou byl nedostatek zásob. Zvláštním způsobem mu Iskaral Pust připomínal Rychlýho Bena, oddílového mága. Nekonečná řada plánů uvnitř jiných plánů. Představoval si, jak jeden po druhém slupuje až na drobounké pletichy proplétající se v rafinovaných vzorech. Je docela dobře možné, že celá jeho existence není ničím víc než sbírkou domněnek jestli se stane tohle, pak přijde támhle to. Do Propasti mistra Kápě, možná jsme takoví všichni!
Z velekněze se mu točila hlava. Je stejně hroznej jako Rychlej Ben a tenhle Toggův trn zvanej Tremorlor. Azathský dům jako Dům mrtvých ve městě Malaz. Ale co přesně jsou zač? Vito někdo? Vůbec někdo? Existovaly jenom povídačky, záhadná varování a pár útržků kusých zpráv. Většina lidí dělala, co mohla, aby se takovým domům vyhnula - obyvatelé Malazu si zřejmě pěstovali téměř záměrnou nevědomost. "Jenom opuštěnej barák," říkávali. "Nic zvláštního, akorát snad na pár bubáků na dvoře." Ale někteří měli v očích ustrašený výraz.
Tremorlor, azathský dům. Duševně zdraví lidé taková místa nevyhledávají.
"Něco tě napadlo, vojáku?" zeptal se Mappo Poříz tiše. "Viděl jsem u tebe takovou řádku výrazů, že by to zaplnilo stěnu v chrámu Dessembrae."
Dessembrae. Dassemův kult.
"Zdá se, že jsem právě řekl něco, co se ti nelíbí," pokračoval Mappo.
"Nakonec se člověk dostane do bodu, kde je každá vzpomínka nevítaná," zaskřípal Šumař zuby. "Myslím, že já se právě do takovýho bodu dostal, Trelle. Cejtím se starej, vycucanej. Pust má něco v pácu - jsme součástí nějakýho ábrplánu a nejspíš kvůli tomu dřív nebo později zhebnem. Dokážu takový věci zvětřit. Mohlo by se říct, že na potíže mám nos. Ale nemůžu na to přijít
- tentokrát ne. Jsem z něj jelen, jasně a prostě."
"Myslím, že to má něco společného s Apsalar," poznamenal po chvíli Mappo.
"Jo. A to mi dělá starosti. Velký. Další zármutek si nezaslouží."
"Icarium se tomu věnuje," pravil Trell a prohlížel si popraskané, ošlapané dlažební kameny. Hladina oleje ve svítilně klesala a šero v místnosti houstlo. "Připouštím, že mě napadlo, jestli velekněz nechce Apsalar vnutit roli, pro kterou je zjevně jako stvořená…"
"Roli? Jakou asi?"
"Proroctví ša'ik mluví o znovuzrození…"
Sapér zesinal a pak důrazně zavrtěl hlavou. "Ne. To by neudělala. Tohle není její země, bohyně Smršti pro ni nic neznamená. Pust se může snažit a nutit ji, co hrdlo ráčí, ta holka ho odmítne
- dej na mý slova." Šumař byl náhle celý nesvůj. Vstal a začal přecházet sem a tam. "Jestli je ša'ik mrtvá, tak je mrtvá. Mistr Kápě vem všechny tajemný věštby! Apokalypsa vyšumí, Smršť zase zapadne do země a bude spát dalších tisíc let, nebo jak dlouho to má trvat, než přijde další Rok Drydžhny…"
"Ale Pust zřejmě tomuhle povstání přikládá velkou důležitost," upozornil jej Mappo. "Zdaleka neskončilo - aspoň si to myslí."
"Kolik bohů a ascendentů hraje tuhle hru, Trelle?" Šumař se zastavil a zadíval se na prastarého válečníka. "Je snad ša'ik podobná?"
Mappo pokrčil mohutnými rameny. "Věštkyni Smršti jsem viděl jenom jednou a to z dálky. Na rodačku ze Sedmiměstí měla dost světlou pleť. Tmavé oči. Ne moc vysoká, ani působivá. Svou moc prý má - měla - v očích. Tmavých a krutých." Znovu pokrčil rameny. "Je starší než Apsalar. Mohlo jí být tak dvakrát tolik co jí. Ale stejné černé vlasy. Podrobnosti jsou ve věcech víry a doprovodných věšteb nepodstatný, Šumaři. Třeba je nutné znovu zrodit jenom tu roli."
"Tu holku pomsta na Malazský říši nezajímá," zavrčel sapér a znovu se pustil do přecházení.
"A co ten stínový bůh, který ji kdysi posedl?"
"Je pryč," štěkl Šumař. "Zůstaly po něm jenom vzpomínky a těch je naštěstí málo."
"Ale každý den si vzpomíná na víc. Je to tak?"
Šumař neříkal nic. Kdyby u toho byl Kvítko, stěny by se rozezněly jeho hněvem - když došlo na Apsalar, choval se ten mládenec pěkně divoce. Kvítko byl mladý, od přírody nijak krutý, ale sapér si byl jistý, že by Iskarala Pusta při pouhém náznaku, že se velekněz chystá Apsalar využít, bez váhání zabil. A pokus zabít Pusta by byl nejspíš čirou sebevraždou.

Tahat kněze za fousy v jeho noře nebylo zrovna moudré.
Dívka hledala své vzpomínky, to byla pravda. A nešokovaly ji tolik, kolik Šumař očekával - nebo doufal. Další znepokojující znamení. I když Mappovi řekl, že Apsalar by takovou roli odmítla, musel přiznat - alespoň sobě - že si není tak docela jistý. Se vzpomínkami přicházela i vzpomínka na moc. Řekněme si to rovnou, je jen pár takových - na tomto světě i na kterémkoliv jiném - kteří by se neobrátili zády k příslibu síly. Iskaral Pust to věděl také, což určitě ovlivní jakoukoliv nabídku, kterou učiní. Přijmi tuhle roli, holka, a můžeš svrhnout říši…
"Ovšem," řekl Mappo, opřel se o stěnu a povzdechl si, "taky můžeme být na úplně špatné…" Pomalu se předklonil a svraštil obočí, "…cestě."
Šumař se na Trella zadíval. "Co tím myslíš?"
"Stezka rukou. Sbíhání převtělenců a d'iversů - Pust je do toho zapletený."
"To mi vysvětli."
Mappo ukázal tupým prstem na dlažbu před nimi. "Na nejspodnější úrovni tohoto chrámu leží komnata. Na podlaze - na dlažebních kamenech - je řada řezeb. Zobrazuje něco jako balíček karet.. Ani já, ani Icarium jsme něco takového jaktěživi neviděli. Jestli to je opravdu balíček, tak je to starší verze. Ne dómů, ale držeb, sil mnohem živelnějších, syrovějších a primitivnějších."
"Jaký to má vztah k tvaroměničství?"
"Minulost si můžeš představit jako starou, plesnivou knížku. Cím blíž se dostáváš k začátku, tím jsou stránky útržkovitější. Doslova se ti rozpadají v rukou, takže ti zůstane jenom hrstka slov - a většina z nich v jazyce, který ani neznáš." Mappo zavřel oči, otevřel je až po delší době a řekl: "Někde mezi těmi roztroušenými slovy se píše o vytvoření tvaroměničů - a síly převtělenou a d'iversů jsou tak staré, Šumaři. Byli staří dokonce i za starých časů. Žádná rasa si na ně nemůže činit nárok, a to včetně čtyř Zakladatelských ras: Jaghutů, Forkrul Assail, Imassů a K'Chain Che'Malle. Žádný tvaroměnič nemůže vystát jiného - tedy za normálních okolností. Jsou výjimky, ale teď nemusím zabíhat do podrobností. Ale každý z nich má v kostech hlad tak hluboko, jako tu krutou zvířecí horečku. Touhu ovládat. Velet všem ostatním tvaroměničům, vytvořit z nich vojsko - které by bylo otrokem jeho přání. A z vojska říši. Říši nahánějící hrůzu jako nic, co tu doposud bylo k vidění -"
Šumař zabručel. "Naznačuješ, že říše zrozená z převtělenců a d'iversů by byla v základě horší - víc zlá - než kterákoliv jiná? Já žasnu, Treile. Podlost roste jako rakovina v každý organizaci - lidský i jiný, jak sám dobře víš. A podlost je pořád horší. Každý zlo, který necháš bejt, se nakonec stane všední záležitostí. Potíž je, že je jednodušší si na něj zvyknout než ho vykořenit."
Mappo se nešťastně usmál. "Hezky řečeno, Šumaři. Když jsem říkal hrůzná, myslel jsem nakažlivinu chaosu. Ale máš pravdu, že krutosti se stejně dobře daří i v řádu." Ošil se a narovnal, jak ho bolelo v zádech. "Tvaroměniči se stahují k příslibu brány, skrze niž by takhle ascendovali. Ten, jenž by to dokázal, by se stal bohem převtělenců a d'iversů - žádný netouží po ničem menším a nenechá se ničím zastavit. Šumaři, myslíme si, že brána leží dole, a myslíme si, že Iskaral Pust udělá všecko, co bude v jeho silách, aby jim zabránil ji najít - dokonce i namaluje falešný stopy v poušti, aby napodobil stopu otisků dlaní, co vede k bráně."
"A Pust vám s Icariem připravuje nějakou roli?"
"Nejspíš," přiznal Mappo. Náhle byl celý popelavý. "Myslím, že o nás ví - totiž o Icariovi. On ví…"
Ví co? chtěl se Šumař zeptat, třebaže si byl vědom toho, že mu to Trell dobrovolně nevysvětlí. Jméno Icarium bylo známé - ne moc, ale známé. Tulák s jaghutskou krví, kolem něhož se jako nejčernější vír šířily zprávy o zkáze, děsivých vraždách, genocidě. Sapér v duchu potřásl hlavou. Vedle Icaria, jehož začínal poznávat, ty řeči působily směšně. Jhag byl velkorysý, soucitný. Jestli se za ním stále táhly hrůzy, musely být pradávného původu - nakonec taky mládí bylo časem výstřelků. Tenhle Icarium byl příliš moudrý, příliš zjizvený, aby se vrhl do krvavé řeky moci. Co Pust doufal, že tito dva vypustí?
"Možná," navrhl Šumař, "jste vy dva s Icariem Pustova poslední linie obrany. Pokud by se stezky seběhly sem." Jistě, zabránit tvaroměničům dostat se k bráně je dobrá věc, ale to úsilí by mohlo být osudné… nebo, zdá se, ještě horší.
"Možná," připustil zachmuřeně Mappo.
"No, mohli byste odjet."
Trell vzhlédl a trpce se usmál. "Obávám se, že Icarium má vlastní poslání. Takže zůstaneme."
"Budete chtít všem zabránit bránu použít, co? A Iskaral Pust to ví, na tohle spolíhá, že? Používá váš smysl pro povinnost a čest proti vám."
"Skvělý manévr. A vzhledem k tomu, jak je působivý, by ho klidně mohl použít znova - na vás tři."
Šumař se zamračil. "Bude mít spoustu práce, aby mě přesvědčil, abych byl čemukoliv věrnej. I když se voják musí spolíhat na takový věci jako povinnost a čest, zároveň to znamená, že pro něj obojí ztrácí na významu. A Kvítko je věrnej Apsalar. A ona…" Odmlčel se.
"Ano." Mappo položil ruku sapérovi na rameno. "A tak chápu, proč jsi tak rozčilený, Šumaři. Cítím s tebou."
"Říkali jste, že nás doprovodíte k Tremorlor."
"To uděláme. Cesta bude plná nebezpečí. Icarium se rozhodl, že vás povede."
"Takže ona doopravdy existuje?"
"V to rozhodně doufám."
"Myslím, že je čas vrátit se k ostatním."
"A povíme jim, na co jsme přišli?"
"Pro mistra Kápě, ne!"
Trell kývl a vstal.
Šumař zasyčel.

"Co se stalo?" optal se Mappo.
"Lucerna zhasla. Už před chvílí. Jsme potmě, Trelle."

Chrám na Šumaře působil skličujícím dojmem. Mohutné obrovské zdi se v dolních podlažích nakláněly k sobě a prohýbaly, jako by se vyboulovaly pod tlakem kamene nad nimi. Místy se ze spár ve stropě sypal prach a tvořil na podlaze hromádky. Sapér kulhal za Mappem, když se vydali k točitému schodišti, po němž se dostanou nahoru k ostatním.
Sledovalo je půl tuctu bhok'arala a každé zvířátko drželo olistěnou větvičku a cestou jí ometalo podlahu a plácalo do ní. Sapéra by mnohem víc pobavilo, kdyby při svém napodobování Iskarala Pusta a jeho posedlosti pavouky nebyla tak dokonalá - včetně toho výrazu zuřivého soustředění na kulatých, svraštělých černých obličejíčcích.
Mappo mu vysvětlil, že tvorečkové velekněze zbožňují. Ne jako pes svého pána, ale jako akolyta svého boha. Jejich neohrabané rituály byly plné obětin, záhadných symbolů a křečovitých ikon. Mnohé z rituálů zřejmě zahrnovaly sebemrzačení. Asi když se nemůžete vytasit se svatou knihou, vytasíte se s tím, co jde. Iskarala Pusta dohánělí téměř k šílenství. Proklínal je a začal nosit kamení v pytli a při každé příležitosti jím po nich házel.
Okřídlení tvorečkové tyto bohem seslané předměty sbírali a očividně je uctívali - když se velekněz ráno probudil, našel svůj pytel pečlivě doplněný, z čehož dostal záchvat nepříčetného vzteku.
Mappo cestou málem zakopl o zásobičku pochodní. Tma byla pro stíny odporná. Pust chtěl podporovat úsilí oblíbenců svého boha. Každý si jednu zapálil a cynicky si uvědomovali jejich vedlejší účel. I když Mappo viděl docela dobře i bez pomoci pochodní, Šumař klopýtal a jednou rukou se Trella držel za řemení. Dorazili ke schodům a zastavili se.
Bhok'arala se drželi o pár kroků dál a štěbetali si v jakési záhadné, o to však rozčilenější hádce.
"Nedávno tudy prošel Icarium," poznamenal Mappo.
"Copak čáry posilují tvý smysly?" podivil se Šumař.
"Ne tak docela. Spíš staletí v jeho společnosti -"
"Takže to, co vás spojuje."
"Ne jeden řetěz, ale tisíc, vojáku."
"To je vaše přátelství takovým břemenem?"
"Některá břemena přijímáš ochotně."
Šumař chvíli mlčel. "Icarium je prej posedlej časem, je to pravda?"
"Ano."
"Vyrábí bizarní přístroje, aby ho mohl měřit, a rozmisťuje je po celým světě."
"Svoje časové mapy, ano."
"Má pocit, že se blíží ke svýmu cíli, co? Najde svou odpověď - a ty se tomu snažíš ze všech sil zabránit. Tohle je tvá přísaha, Mappo? Zabránit Jhagovi, aby se něco dozvěděl?"
"Aby se něco dozvěděl o minulosti. O své minulosti."
"Tohle mě děsí, Mappo. Bez historie není růstu -"
"Pravda."
Sapér se znovu odmlčel. Došla mu témata, o nichž se odvažoval mluvit. Tady ten obrovský válečník tolik trpí. Je tak smutný. Copak to learia nikdy nenapadlo? Nikdy se nepodivil nad jejich staletí starým přátelstvím? A co vlastně pro Jhaga znamená přátelství? Bez paměti je to jen iluze, dohoda založená pouze a jen na důvěře. Jak se z ní, pro všechno na světě, mohla zrodit Icariova velkorysost?
Pokračovali v cestě nahoru po schodech a po krátké chvíli, podle Šumaře strávené zuřivým šeptáním, bhok'arala zmlkli a znovu se vydali za nimi.
Když se dostali nahoru, zarazila je ozvěna hlasu, nesoucí se chodbou od svatyně s oltářem. Sapér udělal obličej. "To bude Kvítko."
"Soudím, že ne při modlitbě."
Mladého darúnského zloděje našli ve chvíli, kdy mu docházela trpělivost. Držel Iskarala Pusta za předek šatů a tiskl ho ke zdi za zaprášeným oltářem. Pustovi se nohy kývaly deset palců nad zemí, jen se chabě zmítal. Opodál stála Apsalar s rukama zkříženýma na prsou a bezvýrazně výjev pozorovala.
Šumař k nim došel a položil mládenci ruku na rameno. "Dusíš ho, Kvítko -"
"Právě tohle si zaslouží, Šumaři!"
"Proti tomu nic nenamítám, ale pro případ, že sis toho nevšiml, tak se sem stahují stíny."
"Má pravdu," promluvila Apsalar. "Jak už jsem říkala, Kvítko, jsi jen kousek od brány mistra Kápě."
Darún zaváhal, pak Pusta odhodil. Velekněz proletěl podél zdi, se zašupěním se narovnal a začal si upravovat šaty. Při řeči chraptěl. "Unáhlenost mládí! Připomíná mi to vlastní melodramatická gesta, když jsem se teprve batolil po dvorku tety Tully. Týral jsem slepice, když měly námitky proti slaměným kloboučkům, jejichž pletením jsem strávil celé hodiny. Nebyly schopné ocenit složitá pletiva, jež jsem vymýšlel." Naklonil hlavu na stranu a usmál se na Kvítka. "V mém novém a vylepšeném slaměném klobouku bude vypadat dobře -"
Šumař Kvítkoví zabránil v útoku a popadl se s ním do křížku sám. S Mappovou pomocí ho odtáhl a velekněz zatím s hihňáním pelášil pryč. Hihňání se změnilo v záchvat kašle, po němž se Pust začal potácet, jako by náhle oslepl. Tápající rukou našel stěnu, na niž se sesul, jako by byl opilý. Konečně přestal kašlat, otřel si oči a vzhlédl.
Kvítko zavrčel: "Chce, aby Apsalar -"
"My víme," skočil mu Šumař do řeči. "Už nám to došlo, mládenče. Ale podstatný je, že je to na ní, nemyslíš?"
Mappo se na něj užasle podíval. Sapér jen pokrčil rameny. Sice pozdě, ale nakonec mi to došlo.
"Už mě jednou jeden ascendent využil," prohlásila Apsalar. "Nenechám se dobrovolně využít podruhé."

"Nikdo tě nechce využívat," syčel Iskaral Pust a pustil se do prapodivného tanečku, "ty povedeš! Ty povelíš! Budeš prosazovat svou vůli! Nařizovat podmínky! Budeš moci dostávat záchvaty vzteku, jak tě napadne, vynutíš si každý rozmar, budeš se moci chovat jako rozmazlené děcko a za to tě budou ještě uctívat!" Náhle se přikrčil a šeptem dodal: "Taková vábidla k nalákání! Sebezpytování se obejde beze služeb neomezených výsad! Kolísá, přiklání se - hle, vidím jí to na očích!"
"To tedy ne," procedila Apsalar chladně.
"Ale ano! Jaká vnímavá dívčina, že vycítí každou mou myšlenku - jako by je nahlas vyslovené slyšela! Špagátův stín v ní zůstal, spojení toto nelze odmítnout! Bohové, jsem skvělý!"
Apsalar se znechuceným odfrknutím odešla.
Iskaral Pust chvátal za ní.
Šumař zarazil Kvítka, když je chtěl dohonit. "Ona ho zvládne, Kvítko," zabručel. "To by mělo být jasný - dokonce i tobě."
"Je tu víc tajemství, než si umíte představit," vložil se do hovoru Mappo a mračil se za velekněžem.
Z chodby uslyšeli hlasy, pak se ve dveřích objevil Icarium v jelenicovém plášti a celý zaprášený, jak byl na poušti. Z Mappových očí vyčetl otázku a pokrčil rameny. "Opustil chrám - sledoval jsem ho na kraj bouře."
Šumař se zeptal: "O kom to mluvíš?"
"O Sluhovi," odpověděl Mappo celý zakaboněný a loupl okem po Kvítkovi. "Myslíme si, že je to Apsalařin otec."
Mládenec vykulil oči. "On je bez ruky?"
"Ne," odpověděl Icarium. "Sluha Iskarala Pusta je však rybář. Vlastně jsme jeho bárku našli v jedné z komnat tohoto chrámu. Hovoří malazsky -"
"Její táta přišel o ruku při oblínání Li Hengu," řekl Kvítko a zakroutil hlavou. "Patřil k povstalcům, co drželi hradby, a ruku mu upálili, když říšský vojsko znovu dobylo město."
"Když zasáhne bůh…" nakousl Mappo a pokrčil rameny. "Jedna jeho ruka vypadá… mladě… mladší než druhá, Kvítko. Když jsme vás sem přivedli, poslal ho Pust se schovat. Schovává ho před vámi. Proč?"
Promluvil Icarium. "Copak to posednutí nebyla práce Stínupánova? Když se jí Kotilion zmocnil, Stínupán si docela dobře mohl vzít jej. Nemá smysl pokoušet se uhádnout jeho motivy - pán Říše stínu je známý svou tajuplností. Nicméně v této možnosti vidím jistou logiku."
Kvítko zbledl a zadíval se na prázdné dveře. "Páka," zašeptal.
Šumař okamžitě pochopil, co tím míní, a obrátil se k Icariovi. "Říkal jsi, že Sluha šel do bouře Smrští. Má se ša'ik znova narodit na nějakým konkrétním místě?"
"Velekněz říkal, že její tělo zůstalo tam, kde padlo rukama Rudých čepelí."
"V bouři?"
Jhag kývl.
"Tohle jí zrovna vykládá," prskal Kvítko a zaťal ruce v pěst, až mu zbělely klouby. ",Znovu se zrodíš a vrátíš se ke svému otci.'"
",Život darovaný za život sebraný,'" zamumlal Mappo a zadíval se na sapéra. "Už jsi dost zdravý na pronásledování?"
Šumař kývl. "Můžu jet, jít… nebo se plazit, jestli na to dojde."
"Tak se připravíme k odchodu."

V malé komoře, kde byla výstroj a batohy, se Mappo sklonil nad svým tlumokem. Chvíli se hrabal mezi pokrývkami a stanem, až našel tvrdý předmět zabalený v kůži, který hledal. Vytáhl ho, odhrnul navoskovanou losí kůži a odhalil pevnou dlouhou kost, o polovinu delší než jeho předloktí. Rukojeť se zlatě leskla, vyleštěná věkem. Jeden konec byl ovinutý kůží, úchop pro dvě ruce. Na druhém konci byl prstenec stejně vyleštěných zubů ostrých jako jehly - a o velikosti jeho palce - zasazený do železné obroučky.
Do chřípí mu zavála vůně šalvěje. Kouzlo ve zbrani bylo stále silné. Práce sedmi trellských čarodějek se s věkem nevytrácela. Kost byla nalezena v potoce. Voda bohatá na minerály ji vytvrdila, že byla tvrdší železa a stejně těžká. Byly nalezeny i další části kostry toho podivného neznámého zvířete, i když ty zůstaly u klanu jako uctívané předměty a každá byla napuštěna magií.
Jen jednou Mappo viděl, když všechny úlomky seskládali dohromady. Kostra ukazovala na zvíře dvakrát větší než planinský medvěd. V horní i dolní čelisti byla řada tesáků, které do sebe zhruba zapadaly. Stehenní kost - již nyní držel v ruce - měla stejný tvar jako u ptáků, ale byla neuvěřitelně velká a její stěna byla dvakrát tlustší než dutina, již obklopovala. Po délce se objevovaly hřebeny, kde musely být připojené masivní svaly.
Pod tíhou zbraně se Mappovi třásly ruce.
Za ním promluvil Icarium. "Nevzpomínám si, že bys to někdy použil, příteli."
Mappo se zatím nechtěl na Jhaga podívat, tak jen zavřel oči. "Ne." Nevzpomínáš si.
"Neustále žasnu," pokračoval Icarium, "jak se ti daří nacpat to do toho rozedraného pytle."
Další trik klanových čarodějek - taková malá soukromá chodbička za tkanicemi. Ale neměla vydržet tak dlouho. Říkaly měsíc, nejvýš dva. Ne staletí. Zrak mu padl na zbraň, již držel. V těch kostech byla moc už na začátku - čarodějky ji jenom trochu posílily, použily vázací kouzla k tomu, aby jednotlivé části držely pohromadě a tak. Třeba kost nějak krmí chodbu v pytli… nebo těch pár protivů, co jsem tam strčil v záchvatech špatné nálady. Zajímalo by mě, kam se všichni poděli… Povzdechl si, znovu zbraň zabalil, vrátil ji do pytle a zatáhl tkanice. Konečně se narovnal a s úsměvem se obrátil k Icariovi.
Jhag si vyzvedl své zbraně. "Zdá se, že naše hledání Tremorlor bude muset ještě chvíli počkat," podotkl. "Apsalar se vydala za svým otcem."

"A ten ji dovede na místo, kde čeká tělo ša'ik."
"Máme jít za ní," řekl Icarium. "Třeba se nám zdaří obejít záměry Iskarala Pusta."
"Zdá se, že nejen Pusta, ale taky bohyně Smršti - která tohle mohla klidně naplánovat od samého začátku."
Jhag se zamračil.
Mappo si znovu povzdechl. "Zamysli se nad tím, příteli. Ša'ik byla pomazaná jako věštkyně Apokalypsy hned po svém narození. Čtyřicet nebo víc roků se na Raraku připravovala na tenhle rok… Raraku není příjemné místo a čtyři desetiletí zničí i vyvolenou. Věštkyně možná měla všechno jenom připravit - válka samotná ale vyžaduje novou krev."
"Copak ale ten voják neříkal, že Kotilion dívku propustil jen na nátlak Anomandera Dlouhý vlas? Měla být posedlá mnohem déle a dostat se co nejblíž k samotné císařovně…"
"To každý předpokládá," prohlásil Mappo. "Iskaral Pust je velekněz stínu. Podle mě, ať už je Pust jakkoliv nevyzpytatelný, Stínupán a Kotilion jsou ještě nevyzpytatelnější. Mnohem nevyzpytatelnější. Skutečně posedlá Apsalar by se k Laseen nikdy nedostala dost blízko - Spár by to vyčenichal, nemluvě o pobočnici a jejím otataralovém meči. Ale Apsalar, co už není posedlá… no… a Kotilion zajistil, že to už není jenom obyčejná holka z rybárny, co?"
"Plán uvnitř plánu. Probíral jsi to se Šumařem?"
Mappo zavrtěl hlavou. "Můžu se mýlit. Je možné, že vládci stínu prostě zahlídli příležitost, prostředek, jak využít sbíhání - dýka je nabroušená a hozená do bouře. Říkal jsem si, proč se Apsalar vzpomínky vracejí tak rychle… a tak bezbolestně."
"A my v tom nemáme žádnou úlohu?"
"To já nevím."
"Z Apsalar se stává ša'ik. Ša'ik porazí malazská vojska a osvobodí Sedmiměstí. Laseen se bude muset sama ujmout velení a dorazí s vojskem, aby si znovu podrobila vzpurné občany této země."
"Ša'ik, vyzbrojená Kotilionovými schopnostmi a znalostmi, zabije Laseen. Konec říše -"
"Konec?" Icarium zvedl obočí. "Spíš nový císař či císařovna s bohy stínu jako patrony…"
Mappo zabručel. "Nepříjemná představa."
"Proč?"
Trell se zachmuřil. "Najednou jsem uviděl císaře Iskarala Pusta…" Otřepal se a přehodil si pytel přes rameno. "Prozatím bychom si tenhle rozhovor měli nechat pro sebe, příteli."
Icarium kývl, chvíli váhal, pak řekl: "Mám jednu otázku, Mappo."
"Ano?"
"Cítím, že k tomu, abych zjistil… kdo jsem… jsem mnohem blíž než kdy dřív. Tremorlor je prý zaměřená na čas -"
"Ano, to se povídá, i když každý může jenom hádat, co to znamená."
"Myslím, že odpovědi. Pro mě. Pro můj život."
"Na co se ptáš, Icarie?"
"Pokud objevím svou minulost, Mappo, jak mě to změní?"
"Na to se ptáš mě? Proč?"
Icarium měl přivřené oči, když se na něj usmál. "Protože, příteli, ty máš mé vzpomínky - a nehodláš mi žádnou z nich vyjevit."
A tak jsme došli až sem… zase. "Kdo jsi, Icarie, nezávisí na mně ani na mých vzpomínkách. K čemu by ti bylo snažit se stát mou verzí sebe? Já tě doprovázím, příteli, na tvé pouti za hledáním. Jestli máš najít pravdu - svou pravdu - tak ji najdeš."
Icarium kýval, vracely se mu minulé ozvěny tohoto rozhovoru - ale jen máloco jiného, u stařešinů, jen máloco jiného, prosím -"Ale něco mi říká, že ty, Mappo, jsi součástí té skryté pravdy."
Trell měl srdce plné ledu. Takhle daleko ještě nikdy nezašel - je to snad vlivem Tremorlor, že se snaží otevřít zamčenou bránu? "Tak až ten čas přijde, budeš se muset rozhodnout."
"Myslím, že ano."
Dívali se na sebe a pátrali v pozměněném odrazu sebe sama před sebou. Jeden pár očí byl plný nevinných otázek, druhý zakrýval zničující informace. A mezi námi visí v rovnováze přátelství, jež ani jeden z nás nechápe.
Icarium Mappovi stiskl rameno. "Měli bychom se připojit k ostatním."

Čekali pod útesem a Šumař seděl na gralském valachovi. Po průčelí chrámu lozili bhok'arala, štěbetali a poštěkávali, jak se dřeli s nákladem pro soumary a zásobami. Jednomu se zachytil ocásek v provaze, a když se teď spouštěl s výstrojí, zoufale pištěl. Iskaral Pust se vykláněl z okna ve věži a házel po nešťastných stvořeních kamením - ani jednou se netrefil.
Sapér se pozorně zadíval na Mappa s Icariem a vycítil mezi nimi nové napětí, i když dál spolupracovali se známým klidem. Šumař usoudil, že napětí vězí v nevyřčených slovech. Zdá se, že se měníme všichni. Ohlédl se na Kvítka, jenž seděl zpříma na náhradním koni, jehož zdědil, a stěží ovládal netrpělivost. Před chvílí ho zahlédl, jak procvičuje sestavu boje s nožem nablízko. Když ho předtím párkrát viděl pracovat s nožem, techniku boje mu kazilo jakési zoufalství. Kvítko něco uměl, ale nebyl dost vyzrálý - příliš dobře si uvědomoval, že za těmi noži stojí on sám. Přijímat rány bylo nezbytné, aby mohl bodnout a zabít. Boj na nože byl ošklivý. Nyní však byl mládenec chladný a odhodlaný - a sapér věděl, že odteď udělá víc, než že si jen bude stát za svým. A také nebude noži tak zbrkle házet, pokud nebude mít v záhybech telaby hezky na dosah schovanou dostatečnou zásobu náhradních. Což mít bude, řekl bych.
Obloha pozdního odpoledne měla okrový nádech, způsobený pozůstatky Smršti, která ještě stále zuřila v srdci Raraku jen deset líg daleko. Horko bylo díky tomu dusivému příkrovu ještě nesnesitelnější.
Mappo osvobodil lapeného bhok'arala a za svou laskavost si vysloužil ošklivé kousnutí do zápěstí. Tvoreček zpola

vyšplhal a zpola vyletěl na útes a cestou ze sebe vyrážel proud nadávek.
Šumař na Trella zavolal. "Tak vyrážíme!"
Mappo kývl a s Icariem se pustili po stopě.
Sapér byl rád, že je jediný, kdo se ohlédl a viděl, jak jim dvacítka bhok'arala mává shora z útesu. Iskaral Pust málem vypadl z okna, jak se snažil nejbližší smést koštětem z kamenné zdi věže.

Vojsko Apokalypsy odpadlíka Korbolo Doma bylo roztažené po pomačkaném koberci trávou porostlých pahorků ohraničujících planinu z jihu. Na každém vršku stál velitelský stan a vlály tu zástavy různých kmenů a samozvaných praporů. Mezi stanovými městečky a vozy se potulovala obrovská stáda dobytka a koní.
Hranice tábora označovaly tři nerovné řady ukřižovaných zajatců. Kolem každé oběti se hemžili luňáci, rhizany a kápové můry. Vnější řada se zvedala nad valy a zákopy necelých padesát kroků od místa, kde na břiše ve vysoké zežloutlé trávě ležel Kalam. Z vyprahlé země stoupaly vlny vedra vonící po šalvěji a prachu. Lezli po něm brouci a jejich nožičky ho lechtaly na rukou a předloktích. Asasín si jich nevšímal a oči upíral na nejbližšího ukřižovaného.
Byl to malazský kluk, dvanáct, nejvýš třináct let. Na pažích od ramen po zápěstí mu seděly kápové můry, až to vypadalo, jako by mu narostla křídla. Na pahýly rukou a nohou, kde měl kosti a svaly proražené bodci, se mu slézaly rhizany. Chlapec neměl oči ani nos - obličej měl samou ránu - ale stále ještě žil.
Ten obraz se Kalamovi zažral do srdce jako kyselina do bronzu. Údy mu chladly, jak se mu z nich život stahoval do útrob. Nemůžu ho zachránit. Nemůžu mu ani prokázat milost a rychle ho zabít. Ani jeho, ani jediného ze stovek Malažanů kolem tohohle vojska. Nemůžu udělat nic. To vědomí bylo šeplavým hlasem šílenství. Asasín se bál pouze jediné věci, která ho ovíjela hrůzou a děsem: bezmoci. Ale ne bezmoci z toho, že by ho zajali nebo mučili - už podstoupil obojí a dobře věděl, že tortura může zlomit každého - úplně každého. Ale tohle… Kalam se bál bezvýznamnosti, bál se toho, že nedokáže vyvolat odezvu, vnutit změnu světu mimo své tělo.
Právě proto se mu scéna před ním tolik vpalovala do duše. Nemůžu udělat nic. Nic. Hleděl na těch padesát kroků, jež ho dělily od prázdných očních důlků kluka na kříži, a ta vzdálenost se zmenšovala s každým nádechem, až měl pocit, že se může rty otřít chlapci o sluncem spálené čelo. Pošeptat mu lež - na tvou smrt se nezapomene, na pravdu o tvém drahocenném životě, kterého se stále odmítáš vzdát, protože je to to jediné, co ti ještě zbývá. Nejsi sám, chlapče - lži. Mládenec byl sám. Sám se svým chřadnoucím, hroutícím se životem. A až se z jeho těla stane mršina, až shnije a rozpadne se, aby se připojilo k ostatním kolem místa, kde kdysi přebývalo vojsko, nikdo si na něj ani nevzpomene.
Další oběť bez tváře. Jeden z počtu, co přesahuje chápání.
Říše se pomstí - bude li to možné - a počty porostou. Hrozba říše byla vždy stejná: To, co nám zničíte, vám oplatíme desateronásobně. Jestli se Kalamovi podaří zabít Laseen, tak se mu možná taky podaří uvést na trůn někoho, kdo bude mít dost pevnou páteř, aby se vyhnul vládě z pozice krize. Půjde li všechno podle plánu. Ale pro tyhle už bylo příliš pozdě.
Pomalu vydechl a teprve teď si uvědomil, že leží v mraveništi a jeho obyvatelé mu dávají velmi jasně najevo, že by měl odejít. Nalehl jsem na jejich svět s váhou boha a těmhle mravencům se to nelíbí. Jsme si podobnější, než si většina lidí myslí.
Kalam se proplazil zpátky trávou. Vždyť to taky není první hrůzná scéna, co jsem kdy viděl. Voják se naučí nosit každou zbroj, a dokud se tomu povolání věnuje, funguje to dobře. Bohové, myslím, že bych mír se zdravým rozumem nepřežil!
Z té děsivé představy se mu úplně podlomily nohy. Dorazil ke svahu, takže už na řadu obětí neviděl. Prohlédl si okolí, hledaje Apt, ale démonka jako by zmizela beze stopy. Kalam se po chvíli zvedl do dřepu a zamířil do osikového háje, kde čekali ostatní.
Když se přiblížil k nízkému křoví kolem stříbrolistých stromů, Minala se zvedla z úkrytu s kuší v rukou. Kalam zavrtěl hlavou. Mlčky se protáhli trnitým houštím a připojili se ke zbytku skupinky.
Keneb dostal další záchvat horečky, zmítal se a házel sebou. Selv, jeho žena, se nad ním nakláněla se stisknutými rty a obavami hraničícími s panikou, držela mu na čele namočený hadr a tiše mu povídala ve snaze ho uklidnit. Kluci Vaneb a Kesen stáli opodál a horlivě se věnovali svým koním.
"Jak zlé to je?" zeptala se Minala a opatrně zajistila kuši.
Kalam měl prozatím spoustu práce, jak se snažil smést si z těla mravence. Nakonec si povzdechl. "Neobejdeme je. Viděl jsem zástavy západních kmenů - ten tábor se pořád zvětšuje, takže to znamená, že odhan na západě nebude volná. Na východě narazíme na vesnice a městečka, všecka budou osvobozená a budou v nich okupační posádky. Na celém obzoru je vidět jenom kouř."
"Kdybyste měl projít jen vy," začala Minala, shrnula si černé vlasy z obličeje a upřela na něj světle šedé oči, "jenom další voják Apokalypsy, bylo by snadné převzít hlídku na jižním okraji tábora a pak vyklouznout do noci."
"Není to tak snadné, jak si myslíte. V tom táboře jsou mágové." A já v rukou držel knihu - takže bych asi nezůstal bez povšimnutí -
"To by znamenalo rozdíl?" podivila se Minala. "Možná máte jistou pověst, ale ascendent nejste."
Asasín jen pokrčil rameny, pak se narovnal, vzal si svůj vak a začal se probírat jeho obsahem.
"Neodpověděl jste mi, kaprále," pokračovala Minala a pozorovala ho. "Proč si myslíte, že jste tak důležitý? Nejste ten typ, co klame sám sebe, takže před námi něco určitě tajíte. Nějakou další… významnou podrobnost o sobě."
"Cáry," zabručel Kalam a vytáhl z tlumoku malý předmět. "Ne moje. Rychlýho Bena." Zvedl věc do vzduchu a předvedl trpký úsměv.
"Kámen."
"Ano. Jistě, bylo by to působivější, kdyby to byl broušený drahokam nebo zlatý kroužek. Ale na tomhle světě není

mág tak pitomý, aby svá kouzla vložil do cenné věci. Taky kdo by kradl obyčejný kámen?"
"Já slyšela pověsti -"
"Ach, kouzla ve špercích a tak se najdou - čarodějové jich vyrobili tucty a všechny jsou tak nebo tak prokleté. Většinou jde o kouzelná špehovací zařízení - čaroděj je dokáže vystopovat, občas skrze ně dokonce vidí. Spárové tímhle způsobem získávají informace pořád." Vyhodil kamínek do vzduchu, zachytil ho a náhle vystřízlivěl. "Tohle jsem měl použít jako východisko z nouze…" V paláci v Untě.
"Co to dělá?"
Asasín se zaškaredil. Nemám tušení. Rychlej Ben není zrovna sdílný typ, bolomek jeden. "Je to tvoje oříznutá kostka v pohárku, Kalame. S tímhle můžeš nakráčet rovnou do trůnního sálu. To ti zaručuju." Ohlédl se a opodál uviděl nízkou plochou skálu. "Ať se všichni připraví vyrazit."
Asasín si dřepl ke skále, položil na ni kamínek, našel si valoun o velikosti pěsti, zamyšleně ho potěžkal a pak s ním praštil do kamínku. S úžasem viděl, že ten se rozpleskl jako vlhký jíl.
Zahalila je temnota. Kalam vzhlédl a pomalu se narovnal. Hrome, měl jsem to uhodnout.
"Kde to jsme?" chtěla vědět Selv vysokým, napjatým hlasem.
"Mami!"
Asasín se obrátil a viděl, že Kesen a Vaneb se po kolena brodí popelem. V popelu byly ohořelé kosti. Koně ržáli a házeli hlavami a šedý prach se zvedal jako kouř.
Pro mistra Kápě, jsme v Říšské chodbě! Kalam sám stál na širokém kotouči šedého čediče. Obloha se spojovala se zemí v beztvarém, bezbarvém oparu. Zakroutil bych ti krkem, Rychlej Bene! Asasín se doslechl, že taková chodba byla vytvořena, a popis odpovídal, ale v příbězích, které slyšel v Genabakis, se povídalo, že je čerstvě narozená a sahá stěží pár set líg - pokud tady ligy něco znamenají - v kruhu kolem Unty. A místo toho dosáhne až do Sedmiměstí. A Genabakis? Proč ne? Rychlej Bene, právě teď by ti mohl na rameni sedět Spár…
Děti uklidnily koně a už seděly v sedlech hezky vysoko nad odporně spálenou hlínou. Kalam viděl, že Minala a Selv přivazují Keneba na jeho koně.
"Jsme v chodbě, že?" zeptala se Minala. "Vždycky jsem si myslela, že ty příběhy o jiných říších jsou jenom složitý výmysly, který čarodějníci a kněží používají, aby zakryli zmatky, co nadělají."
Kalam jen zabručel. Už prošel příliš mnoha chodbami a spadl do příliš mnoha chaotických kouzelných vírů, aby je považoval za samozřejmé. Minala mu jen připomněla, že pro většinu lidí je tato skutečnost vzdálená, nahlížejí na ni skepticky, pokud ji vůbec berou na vědomí. Je to pro ně útěchou, nebo zdrojem slepého strachu?
"Soudím, že tady na nás Korbolo Dom nemůže, co?"
"V to rozhodně doufám," zamumlal asasín.
"Kudy půjdeme? Nejsou tu žádné milníky ani cesty…"
"Rychlej Ben říkal, že když tudy cestujete s jasnou představou, chodba vás dovede k cíli."
"A kam hodláte jít vy?"
Kalam dlouho zamračeně mlčel. Pak si povzdechl. "Do Arenu."
"Jak bezpečno tam je?"
Bezpečno? Vlezli jsme do srsního hnízda. "Uvidíme."
"No, to je útěcha!" vyjela Minala.
Asasín v duchu znovu uviděl toho ukřižovaného malazského chlapce. Podíval se na Kenebovy děti. "Lepší riskovat tohle než… jinou jistotu," zamručel.
"Hodláte tuhle poznámku vysvětlit?"
Kalam zavrtěl hlavou. "Dost řečí. Musím si představit jedno město…"

Lostara Yil dovedla koně k zející jámě a okamžitě jí došlo, ačkoliv něco takového doposud nikdy neviděla, že to je portál do jiné chodby. Okraje začínaly blednout, jako rána, co se zavírá. Zaváhala. Asasín si vybral zkratku, aby se dostal kolem vojska zrádců mezi sebou a Arenem. Rudá čepel věděla, že nemá jinou možnost než ho sledovat, protože i kdyby se jí podařilo urazit tu dlouhou cestu do Arenu, stopa by dávno vychladla. Dostat se kolem sil Korbolo Doma by nejspíš stejně nebylo možné - jako Rudou čepel by ji určitě poznali, i když teď nosila zbroj bez označení.
Přesto Lostara Yil váhala.
Její kůň se postavil na zadní a zařičel, protože z portálu vylezla jakási osoba. Muž, v šedých šatech, se šedou pletí - dokonce i vlasy měl šedé - se před ní narovnal, podivně světélkujícíma očima se rozhlédl kolem sebe a usmál se.
"Nečekal jsem, že propadnu touhle dírou," poznamenal zpěvavou malazštinou. "Omlouvám se, že jsem vás polekal."
Naznačil úklonu, což mělo za následek, že se z něj zvedla mračna prachu. Lostara si uvědomila, že jeho šedou barvu způsobil prach, protože se mu na hubeném obličeji začala objevovat místa s tmavou pletí.
Vědoucně si ji prohlížel. "Nosíte aspektovanou pečeť. Tajně."
"Cože?" Ruka jí zabloudila k jílci meče.
Muž ten pohyb zachytil a zazubil se ještě víc. "Jste Rudá čepel, vlastně důstojník. Takže jsme spojenci."
Přimhouřila oči. "Kdopak jste vy?"
"Říkejte mi Perel. Zřejmě jste se právě chystala vstoupit do Říšské chodby. Navrhuji, abychom to udělali, než budeme pokračovat v rozhovoru - než se portál zavře."
"Copak vy ho nedokážete otevřít, Perle? Vždyť jste nakonec tou chodbou cestoval…"
Mužovo přehnané mračení bylo směšné. "Žel, jsou tu dveře, kde by žádné být neměly. Pravda, na sever odsud je i Říšská chodba plná… nevítaných vetřelců… ale způsob, jakým do ní vstupují, má mnohem… řekněme primitivnější… podstatu. Takže i když tento portál rozhodně není vaše práce, navrhuji, abychom ho okamžitě využili."

"Ne, dokud se nedozvím, kdo jste, Perle. Nebo spíš co jste."
"Jsem Spár, co jiného. Kdo jiný má výsadu cestovat Říšskou chodbou?"
Lostara ukázala na portál. "Někdo si tu výsadu právě přivlastnil."
Perlovi zajiskřilo v očích. "A tohle mi povíte vy, Rudá čepeli."
Chvíli mlčky přemýšlela, než kývla. "Ano. Báječné. Doprovodím vás."
Perel couvl a rukou v rukavici na ni kývl.
Lostara Yil pobídla koně.

Oříznutá kostka Rychlýho Bena se zavírala pomaleji, než kdokoliv čekal. Sedm hodin poté, co v Říšské chodbě zmizela Rudá čepel se Spárem, se na bezměsíčné obloze zatřpytily hvězdy, portál byl stále otevřený a jeho rudé okraje bledly dofialova.
Do údolí se nesly zvuky, ozvěny zděšeného a poplašného křiku z tábora Korbolo Doma. Na všechny strany vyjížděly oddíly jezdců s pochodněmi. Mágové se svými chodbami podstupovali nebezpečí, hledajíce cesty skrze nyní nebezpečnou kouzelnou stezku.
Třináct set malazských dětí zmizelo a hlídky ani jízdní patroly si ničeho nevšimly. Kříže ve tvaru X byly holé, zůstaly na nich jen skvrny od krve, moči a výkalů, důkaz, že na nich kdysi v bolestech visely lidské bytosti.
Tma na pláni ožívala podivnými stíny, které neměly zdroj a poletovaly nad nehybnou trávou.
Do údolí tiše doběhla Apt a dýkám podobné tesáky se jí leskly v přirozeném úsměvu. Černou kůži měla lesklou potem a husté štětiny zvlhlé rosou. Narovnala se a v přední končetině svírala bezvládné tělo malého chlapce. Z rukou a hlavy mu kapala krev a obličej měl děsivě ohryzaný a ozobaný, byl bez očí a tam, kde míval nos, měl jen rudou díru. Měl horečku a jeho slabý dech vytvářel páru, která se bezútěšně táhla mýtinou.
Démonka si dřepla a čekala.
Stíny se stahovaly, rozlévaly se mezi stromy jako voda a držely se před portálem. Apt naklonila hlavu a rozevřela tlamu v zubatém zívnutí. Ve stínech se objevila nejasná postava a po jejím boku zářící oči hlídacích ohařů.
"Už jsem si myslel, že jsem tě ztratil," zašeptal Stínupán. "Tak dlouho v tenatech ša'ik a její ke zkáze odsouzené bohyně. Ale dnes v noci ses vrátila a ne sama - ach ne, ne sama, Aptorian. Od dob, kdy jsi bývala pouhou konkubínou pána démonů, jsi začala být ctižádostivá. Pověz, drahá, co mám dělat s tisícovkou umírajících smrtelníků?"
Ohaři si Apt prohlíželi, jako by démonka byla případným jídlem.
"Jsem snad ranhojič? Léčitel?" Stínupánův hlas stoupal jednu oktávu za druhou. "Je snad Kotilion laskavý strýček? Jsou mí ohaři domácí psíci a osiřelá štěňata?" Stín, jenž byl bohem, se prudce zvětšil. "Copak ses úplně zbláznila?"
Apt promluvila, znělo to jako chrčivá řada mlaskání a syčení.
"Ovšemže je chtěl Kalam zachránit!" zavřískl Stínupán. "Ale on věděl, že je to nemožné! Možná je jenom pomsta). Ale teď! Teď musím vyčerpat své síly a vyléčit tisíc zmrzačených dětí! A k čemu?"
Apt znovu promluvila.
"Sluhové? A jak velká je podle tebe Stínutvrz, ty jednoruká hlupačko?"
Démonka neřekla nic, jen břidlicově šedé, složené oko se jí třpytilo ve svitu hvězd.
Stínupán si náhle dřepl a jemný plášť si přitáhl úžeji k tělu. "Vojsko sluhů," zašeptal. "Sluhů. Opuštěných říší, zanechaných svému osudu z rukou krvežíznivých banditů ša'ik. V jejich zjizvených, tvárných duších bude jistá… rozpolcenost…" Bůh se znovu zadíval na démonku. "Ve tvém ukvapeném činu, démonko, vidím dlouhodobý prospěch. Máš štěstí!"
Apt zasyčela a zamlaskala.
"Toho, co držíš, si chceš vyžádat pro sebe? A - pokud budeš skutečně dál strážit toho asasína od Paličů mostů - jak přesně hodláš spojit tyto dva navzájem neslučitelné úkoly?"
Démonka odpověděla.
Stínupán zaprskal. "Taková drzost, ty rozmazlená čubko! Není divu, že jsi přišla o přízeň pána aptorianů!" Odmlčel se a po chvíli připlul blíž. "Nucené léčení vyžaduje cenu," zamumlal. "Tělo se uzdraví, zatímco mysl se svíjí vzpomínkou na bolest, která se odráží od bezmoci." Položil chlapci na čelo ruku skrytou v rukávě. "Tohle dítě, co na tobě pojede, bude… nevypočitatelné." Když se chlapci začaly zavírat rány a tvořil se mu nový obličej, syčivě se zasmál. "Jaké chceš, aby měl oči, drahá?"
Apt odpověděla.
Stínupán sebou trhl, pak se znovu zasmál, tentokrát drsně a chladně. ',Oči jsou zrcadlem lásky', co? O jarmarku spolu přijdete ruku v ruce do rybárny, drahá?"
Chlapec trhl hlavou, kosti změnily tvar a dva prázdné oční důlky splynuly v jeden větší nad kořenem nosu, jenž se kolem něj rozdělil a olemoval důlek úzkým, vystouplým hřebenem. V důlku se objevilo oko podobné oku démonky.
Stínupán ustoupil, aby si prohlédl své dílo. "Aáá," zašeptal. "Kdo ví, kdo se teď na mě tím zrcadlem dívá? Do Propasti pod námi, neodpovídej!" Bůh se prudce otočil a podíval se na portál. "Rychlej Ben, ta liška podšitá - poznávám jeho práci. Pod mým vedením se mohl dostat daleko…"
Malazský chlapec se vyškrábal Apt na úzké, vystouplé rameno. Třásl se z traumatu nuceného léčení a věčnosti strávené na kříži, ale na příšerném obličeji se mu objevil lehce ironický úsměv, jenž dokonale odpovídal úsměvu démonky.
Apt zamířila k portálu.
Stínupán mávl rukou. "Tak běž, vystopuj ty, kteří jdou po Paliči mostů. Jak si vzpomínám, Whiskeyjackovi vojáci byli vždy věrní. Kalam nehodlá Laseen líbat na líce, až ji najde, tím si jsem jistý."
Apt zaváhala, pak promluvila naposledy.

Když bůh odpovídal, mračil se. "Můj velekněz děsí dokonce i mne. Nedokáže li oklamat lovce na Stezce rukou, má drahocenná říše - kam v poslední době zavítala spousta vetřelců - bude skutečně velmi přeplněná…" Stínupán potřásl hlavou. "Nakonec to byl snadný úkol." Začal se rozplývat a jeho ohaři jej následovali. "Rád bych věděl, jestli dnes někdo dokáže najít spolehlivé, schopné pomocníky…"
O chvíli později Apt osaměla a stíny se vytratily.
Portál začal slábnout, pomalu se zatahující rána mezi dvěma říšemi. Démonka zachraptěla pár slov na uklidněnou. Chlapec kývl. Společně pak vklouzli do Říšské chodby.

KAPITOLA DVANÁCT
Věky odhalily Svatou poušť.
Raraku kdysi okrovým mořem byla.
Stála ve větru
na pyšné věži
a viděla prastaré flotily -
lodě z kostí, plachty z vlasů
vybělených, útočících na hřeben,
kde se vody vpíjely
do písků pouště,
jež přicházela.

Svatá poušť
Anonym

N
a hřebeni tellu známého jako Samon stála řada divokých bílých koz, jasně se rýsujících proti překvapivě modrému nebi. Jako zvířecí bohové vytesaní z mramoru pozorovaly dlouhý trén vinoucí se údolím v oblacích prachu. To, že jich bylo sedm, bylo znamení, které Kalousovi, jedoucímu s patrolou záchlumských Bláznivých psů na jižní straně, neuniklo. Devět set kroků za historikem pochodovalo pět setnin Sedmé, necelá tisícovka vojáků, a ve stejném odstupu za nimi jela další hlídka dvou set padesáti Záchlumčanů. Tyto tři jednotky strážily na jihu nyní téměř padesát tisíc utečenců, navíc s dobytkem, tvořících hlavní kolonu, a další oddíly pak hlídaly severní konec. Vnitřní kruh věrné hissarské pěchoty a mariňáků byl roztažený kolem kolony - muži pochodovali vedle nešťastných civilistů.
Zadní voj, tvořený tisícovkou Záchlumčanů ze všech klanů, jel v prachu za trénem asi dvě třetiny lígy na východ od Kalouse. Ačkoliv se jezdci rozdělili na skupinky nejvýš po dvanácti, jejich úkol byl nesplnitelný. Na ucouraný konec kolony uprchlíků neustále útočili tithanští jezdci, čímž Záchlumčany vychytrale vázali v neustávajících šarvátkách. Konec Coltainova trénu byl krvácející ranou, jež neměla šanci se zahojit.
V předvoji před utečenci byly přeživší zbytky středně těžkého jezdectva přiděleného k Sedmé - celkem něco málo přes dvě stovky jezdců. Před nimi se v kočárech a na vozech vezli malazští šlechtici, které po stranách hlídalo deset setnin pěchoty Sedmé. Další skoro tisícovka vojáků Sedmé - ranění schopní chůze - tvořila vlastní předvoj šlechticům a před nimi hrkotaly vozy s ranhojiči a jejich vážněji raněnými svěřenci. Coltain a tisíc jezdců jeho Vraního klanu jeli na samém čele zástupu.
Jenže uprchlíků bylo příliš mnoho a příliš málo jich bylo schopných boje, a přes veškeré úsilí Malažanů útočily oddíly Kamista Reloeho jako kobry v dokonale koordinovaném zmatku. K Reloeho vojsku Apokalypsy se připojil nový velitel, bezejmenný tithanský vojevůdce, jenž dostal za úkol dnem i nocí sužovat zástup plazící se k západu - připomínající zkrvaveného a potlučeného hada, jenž odmítá zemřít - a tento válečník byl nyní pro Coltaina největší hrozbou.
Pomalé, vypočítané vraždění. Pohrávají si s námi. Z všudypřítomného prachu měl historik rozedřené hrdlo, takže každé polknutí bylo agónií. Docházela jim voda a vzpomínky na Sekalu byly jen vyprahlým toužebným přáním. Každou noc porazili víc dobytka, ovcí, prasat a koz, aby zvířata ušetřili trápení, a pak je rozbourali a vhodili do obrovských kotlů. Prejt, morek a ovesné vločky se pro všechny staly hlavní potravou. Každou noc se tábor změnil v jatka, zvířata vřískala a vzduch ožil rhizanami a kápovými můrami, jež porážení přitahovalo. Každovečerní kakofonie zvuků a zmatek šly Kalousovi na nervy - a nebyl sám. Sledovalo je šílenství, pronásledovalo je stejně neúnavně jako Kamist Reloe a jeho ohromné vojsko.
Vedle historika jel kaprál List, zamlklý a otupělý, hlavu měl svěšenou, ramena shrbená. Jako by Kalousovi stárl před očima.
Jejich svět se zmenšoval. Klopýtáme na hranici viditelného a neviditelného. Umíráme, ale vzdorujeme. Ztratili jsme pojem času. Nekonečný pohyb přeruší jen to, že se zastavíme - šok z odpočinku, z rohů ohlašujících konec každodenního ploužení. V té chvíli, i když prach víří dál, se nikdo nehýbá. Všichni stojí a nemůžou uvěřit, že uběhl den a oni jsou přesto naživu.
Za nocí se procházel táborem uprchlíků, toulal se mezi klikatými řadami stanů, přístřešků a povozů s plachtami a se zvrácenou odtažitostí vše pozoroval. Historik, nyní svědek, klopýtající v iluzi, že přežije. Dost dlouho na to, aby vše zapsal na pergamen v křehké víře, že pravda za to stojí. Že se z příběhu stane poučení, jehož budou lidé dbát. Křehká víra? Čirá lež, sebeklam toho nejhoršího druhu. Poučení z historie je to, že se z ní nikdy nikdo nepoučí.
Děti umíraly. Dřepěl u jedné matky, ruku měl položenou na jejím rameni a díval se spolu s ní, jak nemluvněti v jejím náručí vyprchává život z očí. Jako světlo olejové lampy, slábnoucí, až zhasne docela. Chvilka, kdy zápas skončí, přijde

kapitulace a maličké srdíčko si to samo také uvědomí, zpomalí a zastaví se v němém údivu. A už se nikdy nepohne.
Tehdy naplní obrovské jeskyně v živých bolest a ze vzteku nad tou nespravedlností zničí vše, čeho se dotkne.
Nemoha se dívat, jak matka pláče, vydal se na další cestu. Toulal se dál, špinavý od prachu, potu a krve, stal se z něj přízrak, samozvaný pária. Přestal se účastnit Coltainových večerních schůzí i přes velitelův přímý rozkaz. Pouze v doprovodu Lista jezdil se Záchlumčany, na křídlech a vzadu, pochodoval se Sedmou, s věrnými Hissarskými, s mariňáky, se sapéry, se šlechtici i blátrozenci - jak si začali neurození uprchlíci říkat.
A za celou dobu skoro nepronesl slova, byl už tak známý, že lidé kolem něj zůstávali uvolnění. Bez ohledu na okolní spoušť si lidé zřejmě vždycky našli energii, aby vyjádřili své názory.
Coltain je ve skutečnosti démon, vtip, který nám Laseen provedla. Je spřažený s Kamistem Reloem a ša'ik - tohle povstání je jenom složitá šaráda, protože do říše lidí vstoupil mistr Kápě. Klaněli jsme se našemu patronovi s lebkou a na oplátku za všechnu tu prolitou krev Coltain, ša'ik a Laseen ascendujía stanou po boku Šerého.
Mistr Kápě se zjevuje v letu kápových můr - stále dokola ukazuje svoji tvář a vítá každý soumrak s hladovým úsměvem na tmavnoucí obloze.
Záchlumští uzavřeli smlouvu s duchy země. Jsme tu, abychom pohnojili půdu -
Tady ses zmýlil, kamaráde. Jsme jen zábava pro bohyni Smršti, nic víc. Jsme poučením, jehož vyprávění dlouho trvá. Rada šlechticů pojídá děti.
Kdes to sebral?
Někdo na tu ohavnou hostinu včera v noci narazil. Radní obětují temným starším bohům, aby sami zůstali tlustí -
Jací?
Tlustí jsem povídal. Je to pravda. A teď se ti příšerní duchové toulají po nocích táborem a sbírají děti, jež jsou mrtvé nebo skoro mrtvé, takže to už neznamená rozdíl, akorát že ty jsou šťavnatější.
Ty ses zbláznil -
Možná má v něčem pravdu, kamaráde! Já sám dneska ráno viděl ohlodaný kosti, ležely na hromádce - žádný lebky, ale ty kosti vypadaly jako lidský, akorát že byly malý. Copak ty bys teďka pohrdl hezky opečeným nemluvňátkem, co? Místo půl hrnku hnědý břečky, co dostáváme?
Já slyšel, že arenské vojsko je jen pár dní daleko a vede ho sám Pormqual. Má s sebou taky legii démonů -
Ša'ik je mrtvá - slyšeli jste, jak Semkové v noci kvílej, ne? A teď choděj namazaný olejem smíchaným s popelem, jako by to byla druhá kůže. Někdo ze Sedmý mi povídal, že na jednoho při nočním přepadení narazil tváří v tvář - při tý pranici o vyschlou vodní jámu. Semkové přej mají oči jako černý díry a sami jsou jako zaprášený kameny. Dokonce i když ho ten voják napích na meč, v očích se mu nic neobjevilo. Povídám vám, ša'ik je mrtvá.
Osvobodili Ubaryd. Každou chvíli zahneme k jihu - uvidíte - to jediné dává smysl. Na západ odsud nic není. Vůbec nic - Vůbec nic…
"Historiku!"
Zaprášený jezdec, jenž přibrzdil koně vedle Kalouse, měl silný falarský přízvuk a chraptěl. Byl to kapitán Lull z Kartheronova křídla a dlouhé rudé vlasy mu zpod přílby visely v mastných pramenech. Historik na něj zamrkal.
Prošedivělý voják se zazubil. "Prý jste se ztratil, dědo."
Kalous zavrtěl hlavou. "Jedu s trénem," pronesl škrobeně a vytíral si z očí štípající prach.
"Musíme najít jednoho tithanského vojevůdce a chytit ho," pokračoval Lull. "Sormo a Bult pro ten úkol dobrovolně přihlásili pár lidí."
"Poslušně je zapíšu do svého seznamu padlých."
Kapitán zasyčel. "Do Propasti pod námi, dědo, ještě nejsou mrtví - ještě nejsme mrtví, hrom do toho! Ale jsem tady, abych vám sdělil, že jste se přihlásil taky. Vyrážíme večer při desátém zvonění. O devátém se sejdeme u Nilova ohně."
"Nabídku odmítám," prohlásil Kalous.
Lull se znovu zakřenil. "Námitka se zamítá, a mám se u vás držet, abyste nevyklouzl, což máte určitě v plánu."
"Mistr kápě vás vem, parchante!"
"Určitě to bude brzo."
Devět dní k řece P'atha. Dřeme se, abychom každý den urazili malý kousek cesty. To je geniální plán. Coltain nám předkládá věci stěží splnitelné, aby nás oblafl a donutil splnit nesplnitelné. Celou cestu až do Arenu. Ale my, i přes všechnu jeho ctižádost, neuspějeme. Selžeme a nic nám nepomůže. "Zabijeme jednoho vojevůdce a na jeho místo přijde další," poznamenal po chvíli.
"Nejspíš ne dost nadaný ani udatný pro takový úkol. A bude vědět, že když bude prostřední, nejspíš ho necháme naživu. Jestli bude skvělý, zabijeme ho."
Á, to vypadá na Coltaina. Jeho dobře mířené šípy strachu a nejistoty. Ještě se neminuly cíle. Jenom dokud neselže, nesmí selhat. Den, kdy uklouzne, kdy nebude dokonalý, je den, kdy padnou naše hlavy. Devět dní k vodě. Zabijeme tithanského vojevůdce a dostaneme se tam. Ať si při každém vítězství zařádí, ať s každou prohrou naberou dech - Coltain je cvičí jako zvířata a jim to ani nedochází.
Kapitán Lull se opřel o sedlovou hrušku. "Kaprále Liste, jste vzhůru?"
Mladý muž prudce zvedl hlavu a rozhlédl se kolem sebe.
"Hrom do vás, historiku," vrčel Lull. "Ten hoch má horečku z nedostatku vody."
Kalous se na kaprála podíval a viděl, jak mu propadlé tváře pod vrstvou prachu přímo hoří, i to, že má příliš jasné oči.
"Ráno takhle ještě nevypadal -"
"To je už jedenáct hodin!"
Jedenáct?
Kapitán otočil koně a začal volat léčitele. Jeho hlas se nesl dusotem kopyt, vrzáním vozů a bezpočtem kroků, které byly

v táboře neustále slyšet.
Jedenáct?
Zvířata přešlapovala v oblaku prachu. Vrátil se Lull spolu s Nether. Dívka vypadala na obrovském prokvetlém bělouši maličká. Kapitán uchopil otěže Listova koně a podal je Nether. Kalous se díval, jak záchlumské dítě odvádí kaprála pryč.
"Byl bych rád, aby se pak postarala i o vás," podotkl Lull. "Pro mistra Kápě, člověče - kdy jste se naposledy napil?"
"Napil čeho?"
"Pro vojáky máme sudy. Každé ráno si vezmete měch, historiku, jsou tam, kde stojí vozy s raněnými. A večer měch přinesete zpátky."
"V guláši je taky voda, ne?"
"Mléko a krev."
"Jestli se voda schovává pro vojáky, co pijí ostatní?"
"Ti mají to, co se jim podařilo odnést od Sekaly," odpověděl Lull. "Chráníme je, to ano, ale nebudeme se o ně starat. Jak jsem slyšel, vodou se platí, a smlouvá se pěkně tvrdě."
"Umírají děti."
Lull kývl. "To je stručná definice lidstva, řekl bych. Kdo potřebuje tlusté svazky historických knížek? Umírají děti. V těch dvou slovech se skrývá celá nespravedlnost světa. Citujte mě, Kalousi, a nemusíte psát nic dalšího."
Ten parchant má pravdu. Ekonomika, etika, hry bohů - to všechno je shrnuto v tomto jediném tragickém prohlášení. Budu vás citovat, vojáku. Tím si můžete být jistý. Starý meč, poďobaný, tupý a rezavý, co se zasekne přímo do srdce.
"Zahanbujete mě, kapitáne."
Lull zabručel a podal mu měch s vodou. "Pár doušků. Nemačkejte ho, nebo se udávíte."
Kalous se trpce usmál.
"Soudím," pokračoval kapitán, "že doplňujete ten seznam padlých, o kterém jste se zmiňoval."
"Ne, já jsem… poslední dobou jsem ho zanedbával."
Lull stroze kývl.
"Jak si vedeme, kapitáne?"
"Dostáváme na zadek. Ošklivě. Za den skoro dvacet zabitých a dvakrát tolik raněných. Zmije v prachu - najednou se objeví, vyletí šípy, voják zemře. Pošleme za nimi oddíl Záchlumčanů a ti vjedou do léčky. Pošleme další a máme na krku pořádnou pranici, takže obě křídla zůstanou nechráněná. Povraždí uprchlíky, probodnou pár honáků a přijdeme o pár kusů dobytka - teda pokud u toho nejsou ti záchlumští psi, to jsou pěkně zlé šelmy. Víte, i jejich počty klesají."
"Jinými slovy to už nemůže trvat moc dlouho."
Lull vycenil zuby, bílý záblesk v zaprášeném rusém vousu. "Proto jedeme pro hlavu toho vojevůdce. Až dorazíme k řece P'atha, dojde k další velké bitvě. On není pozvaný."
"Další přechod během bitvy?"
"Ne, vody v řece je jen po kotníky, a s každým dnem jí bude míň. Spíš na druhé straně - cesta vede dost drsnou krajinou - tam narazíme na potíže. V každém případě si tam buď vysekáme oddech, nebo z nás bude jen maso v písku a už nebude na ničem záležet."
Ozvaly se záchlumské rohy.
"Ach," povzdechl si Lull, "konec. Jděte si odpočinout, dědo - najdeme si místo v táboře Bláznivých psů. Za pár hodin vás vzbudím na jídlo."
"Tak kudy, kapitáne?"

Smečka záchlumských kraváckých psů, rvoucí se o cosi, co ve vysoké trávě nebylo vidět, se zarazila a dívala se, jak asi dvacet kroků od nich procházejí Kalous a Lull. Historik se na šlachovitá strakatá psiska zamračil.
"Raději se jim nedívejte do očí," radil Lull. "Nejste Záchlumčan a oni to poznají."
"Jenom mě napadlo, co asi žerou."
"Určitě něco, co nechcete vědět."
"Povídá se o vyhrabaných pohřbených dětech…"
"Jak jsem říkal, nechtějte to vědět, historiku."
"No, někteří z tvrdších blátrozených se nechávají najímat jako stráž nad hroby -"
"Jestli s tím blátem nemají i záchlumskou krev, tak toho budou litovat."
Jakmile oba muži prošli, psi po sobě začali znovu poštěkávat. V táboře poblikávaly ohně. Kolem kulatých kožených stanů hlídkovala poslední linie obránců, starci a omladina, mlčenliví strážci, stejně nejasně hroziví jako kraváčtí psi, když kolem nich oba muži mířili do záchlumské enklávy.
"Mám pocit," zamumlal Kalous, "že zaujetí pro ochranu uprchlíků začíná mezi těmihle lidmi opadat…"
Kapitán se zaškaredil, neřekl však nic.
Šli dál, procházeli mezi řadami stanů a ve vzduchu visel kouř a zápach koňské moči a vařených kostí, jenž byl ostrý, ale zvláštním způsobem nasládlý. Když míjeli jakousi stařenu, jež se o jeden takový kotel kostí starala, Kalous se zastavil. Ať už se v kotli vařilo cokoliv, nebyla to jenom voda. Žena kusem plochého dřeva vybírala hustý tuk z kostí a morek, které se srážely na povrchu, a hmotu cpala do střívek, jež později zatočí a zaváže na klobásky. Stařena si historika všimla a nabídla mu dřevěnou lopatku - jako by ji nabízela batoleti k olízání. V tuku byly vidět kousky šalvěje - bylinky, již Kalous kdysi miloval, ale začal ji nesnášet, protože to v odhan byla jedna z mála původních rostlin. Usmál se na ženu a zavrtěl hlavou.
Když dohonil Lulla, kapitán poznamenal: "Znají vás tu, dědo. Říkají, že kráčíte světem duchů. Ta stará koňská bába by

jídlo jen tak někomu nenabídla - mně tedy určitě ne."
Svět duchů. Ano, prošel jsem jím. Kdysi. Už nikdy více. "Uvidí starce ve špinavých hadrech…"
"A dotkl se ho bůh, ano. Neposmívejte se tomu moc nahlas - jednou by vám to mohlo zachránit kůži."
Nilův oheň se od ostatních v dohledu lišil tím, že nad ním nestál kotlík, ani kolem něj nebyly stojánky, na nichž se udily proužky masa. Z trusu hořícího v malém kruhu kamenů téměř nestoupal kouř, takže byly vidět modře zabarvené plamínky. Mladý zaklínač seděl u ohně a obratně splétal řemínky do něčeho, co vypadalo jako bič.
Opodál dřepěli čtyři Lullovi mariňáci, muž a tři ženy, a kontrolovali si zbraně a výstroj. Útočné kuše měli čerstvě začerněné a natřené tukem s prachem, aby se neleskly. Jediný pohled Kalousovi prozradil, že to jsou zocelení vojáci, veteráni, pohyby měli úsporné a zkušené. Žádnému z nich nebylo pod třicet a žádný nepromluvil ani nevzhlédl, když se k nim připojil jejich kapitán.
Historik si dřepl naproti Nilovi, jenž mu kývl na uvítanou. "Vypadá to na studenou noc," poznamenal chlapec.
"Zjistil jsi, kde je ten vojevůdce?"
"Ne úplně přesně. Oblast. Možná má nějaká malá ochranná kouzla proti odhalení - jakmile se ale dostaneme blíž, nebudou mu k ničemu."
"Jak chytíš někoho, kdo se od ostatních liší jen tím, že je schopný, Nile?"
Mladý zaklínač pokrčil rameny. "Nechává… jiná znamení. Najdeme ho, to je jisté. A pak to bude na nich -" Trhl hlavou směrem k mariňákům. "Během těch měsíců, co to plánujeme, jsem si něco uvědomil, historiku."
"A co to je?"
"Malazský profesionální voják je ta nejnebezpečnější zbraň, co znám. Kdyby měl Coltain tři armády místo pouhých tří pětin jedné, do konce roku by tohle povstání potlačil. A tak dokonale, že by Sedmiměstí už nikdy víc nepovstalo. Mohli bychom Kamista Reloeho rozdrtit hned - nebýt těch uprchlíků, co jsme přisahali, že budeme ochraňovat."
Kalous kývl. Byla to pravda.
Hluk tábora byl tlumenou iluzí normálního stavu věcí a ozýval se všude kolem, až z toho byl historik celý nesvůj. Sklíčeně si uvědomil, že se už nedokáže uvolnit. Zvedl klacík a hodil ho do ohně.
Nil švihl rukou a klacík chytil. "Tenhle ne," pravil.
Dorazil další mladičký zaklínač a hubené paže měl od zápěstí k ramenům poseté čárkami jizev. Přidřepl si k Nilovi a plivl do ohně. Plameny nezasyčely. Nil se narovnal, odhodil koženou šňůru a podíval se na Lulla a jeho vojáky. Byli připravení.
"Už je čas?" zeptal se Kalous.
"Ano."
Nil spolu s druhým zaklínačem provedl skupinku táborem. Jen pár příslušníků jejich klanu se po nich podívalo, a Kalousovi chvíli trvalo, než si uvědomil, že nedbalá lhostejnost ostatních je hraná, zřejmě nějaký druh úcty, jejž předepisovala jejich kultura. Nebo něco úplně jiného. Vždyť nakonec pohled je dotekem ducha.
Dorazili na severní okraj tábora. Po pláni za proutěnými zátarasy se rozlézala mlha. Kalous se zamračil. "Poznají, že není přirozená," zamumlal.
Lull zavrčel: "Samozřejmě jsme naplánovali něco na odvrácení pozornosti. Právě teď jsou tam venku tři oddíly sapérů s pytli plnými legrace -"
Přerušil ho výbuch na severovýchodě. V tichu, jež následovalo, byl ze tmy slyšet slabý křik a pláč, pak noc rozbila řada výbuchů rychle po sobě. Záblesky pohltila mlha, ale Kalous rozeznal charakteristické práskání práskavek a hluboké dunění žíhačů. Další křik, pak rychlý dusot koňských kopyt, mířící k severovýchodu.
"Teď to vyřídíme," prohlásil Lull.
Čas ubíhal, křik v dálce utichal. "Podařilo se Bultovi konečně vystopovat toho kapitána od sapérů?" zeptal se nakonec historik.
"Na žádné z těch kecacích schůzek jsem ho neviděl, jestli jste myslel tohle. Ale je tady. Někde. Coltain konečně usoudil, že je plachý."
"Plachý?"
Lull pokrčil rameny. "Vtip, historiku. Vzpomínáte si na ně?"
Konečně se k nim obrátil Nil.
"Tak a dost," řekl kapitán. "Konec řečí."
Půl tuctu záchlumských strážných vytáhlo kolíky přidržující jeden z proutěných zátarasů, tiše ho položilo na zem a přes něj rozvinulo silnou kůži, aby oddílu nezapraskaly proutky pod nohama. Mlha se rozplývala do chuchvalců. Jeden se přiblížil, obalil skupinku a pak se jí držel, když zamířila na pláň. Kalous si přál, aby se prve víc vyptával. Jak daleko je to k nepřátelskému táboru? Jak se hodlají dostat přes hlídky, aniž by je zpozorovaly? Jaký je záložní plán, pokud by se věci zvrtly? Položil ruku na jílec meče a polekalo ho, jak mu to připadá cizí - už přece jen uběhlo dost času od chvíle, kdy naposledy použil zbraň. Císař se mu před všemi těmi lety odměnil tím, že ho stáhl z přední linie. A taky různými lektvary, které mě udržují na nohou, i když mám nejlepší léta dávno za sebou. Bohové, dokonce i jizvy z té poslední hrůzy se vytratily! "Nikdo, kdo vyrostl mezi svitky a knihami, nemůže popisovat svět," řekl mu kdysi Kellanved, "a proto tě jmenuji říšským historikem, vojáku."
"Císaři, neumím číst ani psát."
"Neposkvrněná mysl. Dobrá. Toc Starší tě bude šest měsíců učit - je to další voják, který má rozum. Šest měsíců, víc ne."
"Císaři, mám dojem, že by se na to víc hodil on -"
"Pro něj mám schováno něco jiného. Udělej, co říkám, nebo tě nechám pověsit na městskou hradbu."
Kellanved měl i v nejlepších chvílích prapodivný smysl pro humor. Kalous si vzpomněl na výuku: on, voják asi

třicetiletý, jenž polovinu života strávil ve vojsku, seděl vedle Tocova syna, prcka, který byl zřejmě pořád nachlazený - rukávy košile měl ztvrdlé zaschlým soplem. Trvalo to déle než šest měsíců, ale pak už ho učil Toc Mladší.
Císař miloval lekce v pokoře. Dokud mu to někdo nevrátil. Tak mě napadá, co se asi stalo s Tocem Starším ? Zmizel po těch vraždách - vždycky jsem si myslel, že to byla Laseenina práce… a Toc Mladší - ten odmítl život mezi svitky a knihami… a teď se ztratil během genabakiského tažení -
Rameno mu pevně stiskla ruka v rukavici. Kalous zaostřil zrak na Lullův ošlehaný obličej a kývl. Omlouvám se. Zřejmě jsem se v duchu zatoulal.
Zastavili se. Před nimi se, rozmazaný mlhou, zvedal val z udusané hlíny ježící se kůly. Záře ohňů za valem zabarvovala mlhu dooranžova.
Teď co?
Oba zaklínači si klekli do trávy pět kroků před ostatními. Oba úplně znehybněli. Všichni čekali. Kalous z druhé strany valu slyšel tlumené hlasy, pomalu se přesouvaly zleva doprava a vytrácely se, jak tithanská patrola pokračovala v obchůzce.
Nil se otočil a kývl. Mariňáci natáhli kuše a vyrazili dopředu. Historik je po chvíli následoval. V zemi před oběma zaklínači se objevilo ústí tunelu. Z hlíny stoupala pára a kameny a štěrk praskaly horkem. Jako by zemi rozhrábly obrovské ruce s drápy - zdola.
Kalous se zamračil. Nesnášel tunely. Ne, tunely ho děsily. Nebylo na tom nic racionálního - zase špatně. Tunely se propadají. Lidé v nich končí zasypaní zaživa. Všechno je dokonale rozumné, možné, pravděpodobné, nevyhnutelné.
Nil šel první, vklouzl do tunelu a zmizel z dohledu. Druhý zaklínač jej rychle následoval. Lull se obrátil na historika a ukázal mu, že je na řadě. Kalous zavrtěl hlavou. Kapitán ukázal na něj, pak na ústí tunelu a rty vytvořil slovo teď.
Historik s tichou kletbou popolezl blíž. Jakmile byl v dosahu, Lull ho popadl za zaprášenou telabu a vlekl ho k tunelu.
Když ho kapitán bez cirátů nacpal do tunelu, musel se Kalous vší mocí ovládat, aby nezaječel. Zuřivě se oháněl kolem sebe a ucítil, jak patou za sebou cosi zasáhl. Vsadím se, že je to Lullova brada. Dobře ti tak, prevíte! Uspokojení mu pomohlo. Prolezl za staré naplaveniny a ocitl se v teplé podložní skále. Přesvědčoval se, že tady zborcení nehrozí, opakoval si to pořád dokola. Tunel se skláněl dolů a teplá skála byla nejdřív kluzká, pak mokrá. Noční můry se zborcenými tunely nahradily ty s utopením. Váhal, dokud ho do sešlapané podrážky škorně nepíchl meč a neprojel až do chodidla. S fňukáním se sunul dál.
Tunel se narovnal a plnil se vodou, jež prýštila z puklin na všech stranách. Historik po chvíli čvachtal studeným potokem. Zastavil se a opatrně usrkl. Voda chutnala po železe a byla plná písku. Ale byla pitná. Tunel se táhl pořád dál a hladina vody stoupala nebezpečně rychle. Kalous pokračoval v cestě a šaty mu neuvěřitelně ztěžkly, jak byly nasáklé vodou, takže ho unavené svaly za chvíli přestaly poslouchat. V pohybu ho udržovalo jen kašlání a plivání za ním. Oni se tam topí a já jsem další na řadě! Tunel konečně začal stoupat. Kalous se drápal blátem a hlína pod ním ujížděla. Vepředu se objevil kruh šedé mlhy - dostával se k ústí.
Kdosi ho popadl a vytáhl ven, kde se převalil na bok do ostřice. Jen tam ležel, lapal po dechu a díval se na mlhu nízko nad sebou. Nejasně si uvědomoval, že z tunelu vylezli i mariňáci a vytvořili obranný kordon, i když supěli a ze zbraní jim kapala blátivá voda. Jestli nemají tětivy u kuší napuštěné olejem a voskem, tak se jim natáhnou. Ale ovšemže je mají ošetřené - tihle vojáci nejsou padlí na hlavu. Připravují se na každou možnost, dokonce i na plavání pod prašnou planinou. Dokonce jsem kdysi viděl, jak jeden voják na poušti využil sak na ryby. Proč je malazský voják tak nebezpečný? Protože je mu dovoleno myslet. Posadil se.
Lull se hbitými pohyby rukou bavil se svými mariňáky. Odpověděli mu stejně a pak se vytratili do mlhy. Nil a druhý zaklínač se odplazili trávou za září ohně, jenž měl v mlze matně rudou barvu.
Kolem nich se ozývaly hlasy, drsná tithanština, tiché mumlání, které se hrozivě přesouvalo, až si byl Kalous jistý, že oddíl stojí krok za ním a klidně probírá, kam mu do zad nejlépe vrazit oštěp. Ať už si mlha se zvuky pohrávala jakkoliv, historik měl podezření, že Nil a jeho druh ten účinek kouzlem posílili a brzy vsadí jejich životy na to, že nepřítel bude docela zmatený. Na rameno mu poklepal Lull a ukázal mu směrem, jímž zmizeli zaklínači. Mlha kolem nich byla neproniknutelná - dál než za nataženou rukou už nic neviděl. Historik se zamračil, lehl si na břicho, pochvu si přisunul k boku a začal se plazit k místu, kde čekal Nil.
Oheň byl velký a plameny za závojem mlhy jasné. V dohledu sedělo či postávalo šest tithanských válečníků. Ve zbloudilém závanu slabého nočního vánku se kolem nich zavlnil mrazivý vzduch. Historik dloubl do zaklínače, ukázal na jinovatku a tázavě zvedl obočí. Nil v odpověď jen nepatrně pokrčil rameny.
Válečníci čekali, ruce natřené rudou barvou měli natažené k ohni, aby se udrželi v teple. Scéna byla chvíli nehybná, pak ti, kteří seděli či dřepěli, vstali a všichni se zadívali jedním směrem - po Kalousově levici.
Do světla ohně vstoupily dvě postavy. Muž v čele byl stavěný jako medvěd, kterýžto dojem ještě posilovala kožešina toho zvířete, již měl přehozenou přes široká ramena. Od pasu mu trčely dvě vrhací sekery. Koženou košili měl do poloviny rozšněrovanou, takže byly vidět pevné svaly a hustý, matný porost. Karmínové čáry na tvářích označovaly vojevůdce, každá čára pak znamenala nedávné vítězství. Množství čerstvě domalovaných proužků dávalo jasně najevo, jakou smůlu v jeho rukou Malažané mají. Za touto pozoruhodnou osobou stál jakýsi Semk.
Zase odpadl jeden předpoklad. Bylo zřejmé, že zapřisáhlá nenávist semských kmenů ke všem, kdo nebyli Semkové, byla na rozkaz bohyně Smršti zapomenuta. Nebo, přesněji, kvůli zničení Coltaina.
Semk byl podsaditější a nebezpečnější verzí tithanského vojevůdce a byl dost huňatý, aby nepotřeboval medvědí kožešinu. Měl na sobě pouze koženou bederní roušku a kolem břicha dva pevně utažené opasky. Celé tělo měl natřené tukem s popelem, kosmaté černé vlasy měl spletené do silných copů a do plnovousu vpletené amulety z prstních kostiček. Opovržlivě jako teď se zřejmě tvářil pořád. Poslední podrobnost se objasnila, když přistoupil blíž k ohni a bylo vidět, že má střívky sešité rty. Pro mistra Kápě, Semkové berou svůj slib mlčení vážně!

Vzduch zchladl. Kalous byl celý nesvůj a natáhl se, aby znovu šťouchl do Nila, ale než se ho stačil dotknout, zadrnčely kuše. Tithanskému vojevůdci se do prsou zarazily dvě šipky a na zem se s chroptěním zhroutili i další dva tithanští válečníci. Pátá šipka se zaryla Semkovi hluboko do ramene.
Země pod ohništěm vybuchla a vyhodila uhlíky a hořící větve vysoko do vzduchu. Ven se vyškrábalo zvíře s mnoha končetinami a kůží černou jako smola, zavřísklo, až z toho mrazilo v kostech, vrhlo se mezi zbývající Tithany a rvalo zbroj i těla na kusy.
Vojevůdce padl na kolena a otupěle zíral na opeřené šipky, které mu trčely z prsou. Když zakašlal, vytryskla mu z úst krev, pak se zkroutil v křeči a padl na břicho.
Chyba - špatně -
Semk si vyrval šipku z ramene, jako by to byl hřebíček. Vzduch kolem něj zbělel. Temné oči upřel na zemního ducha a přiskočil k němu.
Nil vedle historika se nehýbal. Kalous s ním chtěl zatřást a zjistil, že mladý zaklínač je v bezvědomí. Druhý záchlumský mladík byl na nohou a couval před neviditelným čarodějným útokem. Létaly z něj kusy masa a krev - ve chvilce mu z obličeje zbývaly jen kosti a chrupavka. Když historik spatřil, jak mu pukly oční bulvy, rychle se odvrátil.
Ze všech stran se blížili Tithanové. Když historik táhl Nila pryč, všiml si, že Lull a jeden z jeho mariňáků střílejí téměř z bezprostřední blízkosti Semkovi do zad. Ze tmy vylétlo kopí a odrazilo se mariňákovi od osníře na zádech. Oba vojáci se otočili, odhodili kuše a tasili tesáky, aby čelili prvním dorazivším nepřátelům.
Zemní duch teď vřeštěl, měl utržené tři končetiny, které ležely na zemi a křečovitě sebou škubaly. Semk byl tichým vírem, nevšímal se šipek v zádech a bez ustání bušil do zemního ducha, přičemž z něj vyvěraly vlny chladu - chladu, jejž Kalous poznal: semský bůh - část ho přežila a ta část ovládá jednoho z jeho vyvolených válečníků -
Na jihu zahřměly výbuchy. Práskavky. Nocí se rozléhal křik. Malazští sapéři dělali díru do tithanské linie. A já si myslel, že tohle je sebevražedná mise. Kalous dál vlekl Nila k jihu, směrem k výbuchům, a jen se modlil, aby si ho sapéři nespletli s nepřítelem.
Nedaleko se ozval dusot koní. Zazvonilo železo.
Náhle se vedle něj objevila jedna mariňačka. Na tváři jí zasychala krev, ale odhodila meč, sebrala zaklínače historikovi z rukou a bez námahy si ho přehodila přes rameno. "Vytáhněte ten zatracenej meč a krejte mě!" prskla a rozběhla se.
Bez štítu? Mistr Kápě nás vem, krátký meč přece nemůžu používat bez štítu! Ale zbraň se mu ocitla v ruce, jako by z pochvy sama vyskočila. Když couval za mariňačkou a meč držel před sebou, poďobaná železná čepel mu připadala uboze krátká. Patami narazil na cosi měkkého a s kletbou upadl. Mariňačka se ohlédla. "Vstávejte, hrome! Někdo je za náma!"
Kalous zakopl o tělo tithanského kopiníka, jehož vlekl jeho kůň, dokud se rozdrcenou levačkou konečně nepustil otěží. V krku mu vězela zaražená vrhací hvězdice. Historik zamrkal - ta hvězdice je zbraň Spárů - a vyškrábal se na nohy. Další neviditelná záloha? Mlhou se nesly zvuky boje, jako by probíhala celoplošná bitva. Kalous se vrátil a dál kryl mariňačku, jíž přes rameno jako pytel visel bezvládný Nil.
Vzápětí se z mlhy vyřítili tři tithanští válečníci a mávali tulvary. Historika při prvním náporu zachránil desetiletí starý výcvik. Sehnul se a přiskočil k válečníkovi napravo. Zachrčel, když ho muž rukou s koženým chráničem praštil do levého ramene, a zasupěl, jak tulvar sletěl dolů - Tithan ohnul zápěstí - a zasekl se mu hluboko do levé hýždě. Ve chvíli, kdy mu tělem projela bolest, sám nepřítele bodl krátkým mečem pod žebra a do srdce, vyrval čepel z rány a odskočil doprava. Mezi ním a dvěma zbývajícími válečníky, kteří měli oba stejnou nevýhodu - byliť praváci, se ocitlo padající tělo a jejich tulvary Kalouse minuly o délku paže. Muž, jenž byl blíž, po něm sekl s takovou silou, že se mu tulvar zarazil do země. Historik vší silou dupl na plochu čepele, čímž tulvar vyrazil Tithanovi z ruky. Kalous pak prudce zasekl svůj meč mezi rameno a šíji a proťal klíční kost. Vrhl se za záda potácejícího válečníka, aby se postavil třetímu protivníkovi, ale viděl, že ten už leží na břiše na zemi a mezi lopatkami mu trčí vrhací nůž se stříbrnou hlavicí na jílci. Spárská kudla - tu bych poznal všude!
Historik se zarazil a rozhlédl se kolem sebe, ale nikoho neviděl. Mlha zase zhoustla a byla cítit popelem. Mariňačka zasykla a historik se ohlédl. Žena se krčila na kraji zákopu a mávala na něj. Kalous, jehož náhle zalil pot, až se celý roztřásl, se k ní rychle připojil.
Žena se zazubila. "To byla působivá ukázka šermu, dědo, i když nechápu, jak jste vyřídil toho posledního."
"Vy jste nikoho neviděla?"
"He?"
Kalous se snažil nadechnout. Jen potřásl hlavou a zadíval se na Nila, který nehybně ležel na náspu. "Co je mu?"
Mariňačka pokrčila rameny a světle modré oči stále upírala na historika. "Hodil byste se nám," podotkla.
"Co jsem ztratil na rychlosti, nahradily zkušenosti, a zkušenosti mi říkají, abych se takové bryndě vyhýbal. Tohle není hra vhodná pro starce, vojáku."
Pobaveně se zazubila. "Ani pro stařenu. Pojďte, ta pranice uhnula k východu - přelízt zákop by neměl být problém."
Znovu si hodila Nila přes rameno.
"Dostali jste nesprávného muže, víte…"
"Jo, to nám došlo. Ten Semk byl posedlej, co?"
Dorazili k náspu a pečlivě se cestou vyhýbali bodcům zapíchaným do země. V tithanském táboře hořely stany a kouř se přidával k mlze. V dálce bylo stále slyšet křik a řinčení zbraní.
Kalous se zeptal: "Neviděla jste, jestli se pryč dostal ještě někdo?"
Zavrtěla hlavou.
Narazili na dvě desítky těl, byla to tithanská hlídka, kterou zasáhla práskavka. Kousíčky železa z granátu je roztrhaly na kusy s děsivou účinností. Krvavé stopy ukazovaly, kudy nedávno odešli ti, kdo přežili. Když se dostali k záchlumským

liniím, mlha rychle zhoustla. Zahlédl je oddíl kopiníků Bláznivých psů, jenž hlídkoval kolem proutěných zátarasů, a přijel blíž. Jezdci upírali oči na Nila.
Mariňačka řekla: "Žije, ale měli byste najít Sorma."
Dva jezdci otočili koně a odcválali do tábora.
"Jsou nějaké zprávy o ostatních mariňácích?" zeptal se Kalous nejbližšího jezdce.
Záchlumčan kývl. "Kapitán a jeden další vyvázli živí."
Z mlhy pomalým klusem vyběhl oddíl sapérů, a když uviděli skupinku, zpomalili. "Dvě práskavky," říkal jeden hlasem zabarveným úžasem, "a ten parchant se prostě zase zvedl."
Kalous popošel blíž. "Kdo, vojáku?"
"Ten chlupatej Semk -"
"Už nejni chlupatej," přisadil si další sapér.
"Byli jsme na likvidační misi," ujal se opět slova první muž a předvedl zkrvavený úsměv. "Coltainova sekera - vy jste byli ostří, my klín. Udeřili jsme na toho skřeta, ale k ničemu to nebylo -"
"Seržu zasáhl šíp," řekl jiný sapér. "Krvácí do plic -"
"Jenom do jedný a je to jen píchnutí," opravil ho seržant a uplivl si. "Druhá je v pořádku."
"Dejchat krev nemůžeš, seržo -"
"Bydlel jsem ve stanu s tebou, chlapče - už jsem dejchal horší věci."
Oddíl pokračoval v cestě a cestou se muži dohadovali, jestli seržant má či nemá vyhledat léčitele. Mariňačka za nimi hleděla a zakroutila hlavou, než se obrátila k historikovi. "Jestli to nevadí, půjdu a vy si můžete promluvit se Sormem, pane."
Kalous kývl. "Dva z vašich přátel se nevrátili -"
"Ale jeden ano. Až budem příště cvičit s mečem, poohlídnu se po vás, pane."
"Už mě chytají klouby, vojáku. Budete mě muset podpírat."
Něžně položila Nila do trávy a odběhla.
Kdybych byl o deset let mladší, měl bych odvahu ji požádat… no, to je jedno. Stačí si představit hádky nad kotlíkem s večeří…
Dvojice záchlumských jezdců se vrátila spolu s nosítky, k nimž byl zapražený děsivě vypadající kravácký pes. Kdysi se jeho hlava střetla s kopytem a kosti se nezahojily rovně, následkem čehož měl hafan šílený škleb, jenž dokonale ladil se zuřivým leskem v jeho očích. Jezdci sesedli a opatrně položili Nila na nosítka. Pes opovrhl doprovodem a odběhl zpátky do záchlumského tábora.
"To teda bylo ošklivé psisko," podotkl za historikem kapitán Lull.
Kalous zaprskal: "Důkaz, že jejich lebka je celá z kostí a na mozek už nezbývá místo."
"Stále ztracený, dědo?"
Historik se zamračil. "Proč jste mi neřekl, že máme tajnou pomoc, kapitáne? Kdo to byl, Pormqualovi lidi?"
"O čem to, ve jménu mistra Kápě, mluvíte?"
Kalous se otočil. "O Spárech. Někdo kryl náš ústup. Používal hvězdice, kudly a pohyboval se za mnou, neviditelný jako zatracený dech mistra Kápě."
Lull vykulil oči.
"Kolik dalších podrobností si Coltain nechává pro sebe?"
"O tomhle Coltain nemohl nic vědět, Kalousi," prohlásil Lull potřásaje hlavou. "Jestli jste si jistý tím, co jste viděl - a já vám věřím - tak to bude pěst chtít vědět. A hned."

Poprvé, co se Kalous pamatoval, vypadal Coltain otřeseně. Stál dokonale nehybně, jako by si náhle nebyl jistý, jestli se za ním někdo nevznáší a nemá připravené neviditelné čepele k ráně. Bult tiše zavrčel. "Z horka se ti zavařil mozek, historiku."
"Vím, co jsem viděl, strýce. A hlavně vím, co jsem cítil." Nastalo dlouhé ticho, vzduch ve stanu byl nehybný. Vstoupil Sormo a zastavil se těsně za vstupem, jak ho tam Coltain připíchl zamračeným pohledem. Zaklínač měl svěšená ramena, jako by už nedokázal unést tíhu, již vláčel celé ty měsíce. Pod očima měl z únavy tmavé kruhy.
"Coltain má pro tebe pár otázek," sdělil mu Bult. "Později." Mladík pokrčil rameny. "Nil se probudil. Mám odpovědi."
"Jiné otázky," podotkl zjizvený veterán s neveselým úsměvem. Promluvil Coltain. "Vysvětli, co se stalo, zaklínači."
"Semský bůh není mrtvý," řekl Kalous.
"Tenhle názor podpořím," přisadil si Lull, sedící na táborové stoličce s odepnutými náloketnicemi v klíně a nohama nataženýma před sebe. Podíval se historikovi do očí a mrkl.
"Ne tak přesně," opravil je Sormo, zaváhal a zhluboka se nadechl, než pokračoval. "Semský bůh byl skutečně zničen. Roztrhán na kusy a sežrán. Občas ale může kousek masa obsahovat tolik zla, že zkazí toho, kdo ho sežere -"
Kalous se předklonil a cukl sebou, jak ho zabolela nuceně vyléčená rána na pozadí. "Zemní duch -"
"Duch krajiny, ano. Skrytá ctižádost a náhlá moc. Ostatní duchové… nic netušili."
Bult se znechuceně zašklebil. "Dneska v noci jsme ztratili sedmnáct vojáků, jen abychom zabili hrstku tithanských válečných náčelníků a odhalili podvodného ducha?"
Historik sebou trhl. Poprvé uslyšel plný výčet ztrát. Coltainův první neúspěch. Jestli se na nás usmějí Oponn, tak to nepříteli nedojde.
"S touto zprávou," vysvětloval Sormo tiše, "budou v budoucnu zachráněny životy. Duchové jsou velmi znepokojení - byli zmatení, že nedokázali odhalit nájezdy a léčky, a teď vědí proč. Nenapadlo je hledat mezi svými. Nyní provedou vlastní spravedlnost, až přijde správný čas -"

"A to znamená, že nájezdy budou pokračovat?" Veterán se tvářil, že by si nejraději odplivl. "Dokážou nás tví duchovní spojenci varovat - jako to kdysi úspěšně dělali?"
"Dílo podvodníka bude zmařeno."
"Sormo," ozval se Kalous, "proč měl ten Semk sešitá ústa?"
Zaklínač se pousmál. "Ten tvor je zašitý všude, historiku. Jinak by to, co bylo pozřeno, uniklo."
Kalous kroutil hlavou. "Tohle je mi tedy podivná magie."
Sormo kývl. "Starobylá. Kouzla vnitřností a kostí. Zápolíme s vědomostmi, jež jsme kdysi měli instinktivně." Povzdechl si. "V časech před chodbami, kdy se magie nalézala uvnitř."
Před rokem by byl Kalous při takových poznámkách ožil zvědavostí a vzrušením a byl by zaklínače neúnavně vyslýchal. Dnes byla Sormova slova pouze hluchou ozvěnou v rozlehlých jeskyních historikova vyčerpání. Chtěl jenom spát a věděl, že dalších dvanáct hodin to nepůjde - tábor venku se již probíral, i když se rozední teprve za hodinu.
"Jestli je to tak," protáhl Lull, "proč se ten Semk nerozletěl jako nafouknutý měchýř, když jsme ho propíchli?"
"To, co bylo pozřeno, se ukrývá hluboko. Pověz, měl ten posedlý Semk chráněné břicho?"
Kalous odpověděl. "Opasky, silná kůže."
"Tak vidíte."
"Co se stalo Nilovi?"
"Nevědomky využíval právě ty vědomosti, na něž se snažíme rozpomenout. Když přišel kouzelný útok, stáhl se do sebe. Útok pokračoval, ale on dál unikal, až se zlá síla sama vyčerpala. Učíme se."
Kalous v duchu uviděl děsivou smrt druhého zaklínače. "Za jistou cenu."
Sormo neříkal nic, ale v očích se mu mihla bolest.
"Zrychlíme," prohlásil Coltain. "Každý den je o jeden lok vody pro každého vojáka méně -"
Kalous se narovnal. "Ale my máme vodu."
Všechny oči se k němu obrátily. Historik se trpce usmál na Sorma. "Tuším, že Nilovo hlášení bylo dost… suché. Duchové pro nás vytvořili tunel podložní skálou. Jak může kapitán potvrdit, skála pláče."
Lull se zazubil. "Pro mistra Kápě, ten stařík má pravdu!"
Sormo se historikovi zahleděl do očí. "Kvůli tomu, že jsme nepoložili správné otázky, jsme trpěli dlouho - a zbytečně."
Coltain sebral novou energii, což se projevilo tak, že vycenil zuby. "Máte hodinu," řekl zaklínači, "abyste svlažili sto tisíc hrdel."

Z podložní skály, jež na planinu vystupovala ve zvětralých skaliscích, prosakovaly sladké slzy. Uprchlíci vyhrabali hluboké jámy. Vzduch ožil veselými písněmi a blaženým mlčením zvířat, která se uklidnila. A pod tím vším se táhl teplý, překvapivý spodní proud. Duchové krajiny pro jednou dávali dar nedotčený smrtí. Kalous, stojící u severního konce tábora, to vše pozoroval a poslouchal a jejich radost přímo cítil.
Vedle něj stál kaprál List, jeho horečka byla zažehnána. "Vyvěrání je schválně pomalé, ale ne dost - žaludky se budou bouřit - ti, co jsou zbrklejší, by se mohli sami zabít…"
"Ano. Pár by jich mohlo."
Kalous zvedl hlavu a prohlížel si hřeben na severní straně údolí. Stála na něm řada tithanských válečníků na koních a dívala se - podle historika - s ustrašeným úžasem. Nepochyboval, že vojsko Kamista Reloeho trpí, i když mělo výhodu a mohlo zabrat každou vodní jámu na odhan. Jak je tak pozoroval, zahlédl bílou šmouhu, která zamířila do údolí a tam mu zmizela z dohledu. Zabručel.
"Viděl jste něco, pane?"
"Jenom nějaké divoké kozy. Měnily strany…"

Písek nesený větrem provrtal svahy stolové hory. Ten proces začal dírami, pokračoval přes jeskyně a tunely a skončil průsmyky, jež by mohly vést i na druhou stranu. Vítr, jako nenasytný červotoč ničící staré dřevo, rozežral čelo útesu, objevovala se jedna díra za druhou a stěny mezi nimi se ztenčovaly, některé se propadly a tunely se rozšiřovaly. Plášť mesy však zůstal, obrovská kamenná čapka položená na stále se zmenšujících základech.
Kulp dosud nikdy něco takového neviděl. Jako by na skálu schválně zaútočila Smršť. Proč obléhat skálu?
V tunelech kvílel vítr, každý měl vlastní horečnatý tón, takže dohromady tvořily pronikavý chór. Písek, vířící ve vzdušných vírech u paty útesu, byl jemný jako prach. Kulp se podíval na Heborika a Felisín - dvě nezřetelné postavy, choulící se před neutuchající zuřivostí bouře.
Už tři dny nenašli úkryt před Smrští, od chvíle, kdy se na ně poprvé vrhla. Vítr na ně útočil ze všech stran - jako by si je šílená bohyně osobně vybrala. Nebylo to tak nepravděpodobné, jako to zpočátku vypadalo. Zlá vůle byla přímo hmatatelná. Nakonec jsme tu vetřelci. Smršť vždycky soustředila svou nenávist na ty, kteří sem nepatřili. Ubohá Malazská říše, když vstoupila do již hotového mýtu o povstání…
Mág přelezl k ostatním. Musel se k nim naklonit co nejblíž, aby ho bylo slyšet přes neutuchající řev bouře. "Jsou tam jeskyně! Do nich pronikne jenom vítr - podle mě vedou rovnou skrz horu!"
Heborik se třásl, od rána ho sužovala horečka způsobená únavou. Rychle slábl. Všichni slábneme. Šeřilo se - monotónní okrová nad jejich hlavami tmavla - a mág odhadoval, že za posledních dvanáct hodin urazili jen něco málo přes lígu. Neměli vodu ani jídlo a za nimi se kradl mistr Kápě.
Felisín Kulpa popadla za rozedraný plášť a přitáhla si ho blíž. Rty měla rozpukané a v koutcích úst nalepený písek.
"Stejně to zkusíme!" řekla.
"Já nevím. Celý ten kopec může spadnout -"

"Jeskyně! Jdeme do jeskyní!"
Zemřít tam nebo zemřít tady. Jeskyně aspoň našim tělům opatří náhrobek. Rázně kývl.
Spojenými silami odtáhli Heborika. Na otvory prolezlém útesu si mohli vybírat ze dvou desítek možností, ale oni prostě vlezli do první jeskyně, na niž narazili. Tunel byl široký a zvláštním způsobem zploštělý, takže to vypadalo, že vede rovně - alespoň prvních pár kroků. Vítr byl jako ruka opřená o záda, nepřipouštěl váhání a neustále do nich tlačil. Jak klopýtali dál do kotle plného křiku, uzavřela se kolem nich temnota.
Dno jeskyně bylo vytvarované do vrás, takže chůze nebyla snadná. Po patnácti krocích narazili na vyvřelinu z křemene či jiného krystalického minerálu, který odolal větrné erozi. Obešli ji a na závětrné straně našli po sedmdesáti hodinách první úlevu před Smrští. Heborik se jim sesul do náručí. Položili ho do po kotníky vysoké vrstvy prachu za skálou.
"Chtěl bych si to tu prohlídnout," sdělil Kulp Felisín a musel křičet, aby ho slyšela.
Dívka kývla a klekla si.
Třicet kroků mága dovedlo do větší jeskyně. Byly tu další křemenné drúzy a slabě odrážely světlo pronikající stropem, který vypadal jako z kousků skla, ve výšce dobře patnácti stop. Svislé křemenné žíly vytvářely třpytivé sloupy, jež působily překvapivým uměleckým dojmem i přesto, že sem vítr přinášel prach. Kulp se vydal dál. Řev větru se ztišil, ztratil se v rozlehlé jeskyni.
Uprostřed jeskyně se zvedala hromada napadaných kamenů, které měly příliš pravidelné hrany, aby byly přirozené. Místy je pokrývala lesklá hmota ze stropu - mág si po kratším zkoumání uvědomil, že vždy jednu stranu zhruba čtvercového tvaru. Dřepl si a jednu takovou stranu přejel rukou, načež se sklonil ještě blíž. Pro mistra Kápě, ono je to doopravdy sklo! Barevné, rozdrcené a spojené… Vzhlédl. Ve stropě byla velká díra a její okraje zářily tím zvláštním chladným světlem. Chvíli váhal, pak otevřel svou chodbu. Nic. Královnino požehnání, žádné čáry - je to obyčejná práce.
Přikrčený proti větru se vrátil k ostatním. Když je našel, spali nebo byli v bezvědomí. Chvíli se na ně díval a z klidné odevzdánosti jejich dehydratovaných rysů ho zamrazilo. Možná by bylo milosrdnější je už nebudit.
Felisín, jako by vycítila, že je někdo nablízku, otevřela oči. Okamžitě byla dokonale vzhůru. "Tak snadné to mít nebudeš," procedila mezi zuby.
"Tenhle kopec je zasypané město a my jsme pod tím, co je zasypané."
"No a?"
"Nejmíň do jedné komnaty se dostal vítr a vyčistil z ní písek."
"Naše hrobka."
"Možná."
"Tak dobrá, jdeme."
"Je tu jeden problém," řekl Kulp, aniž se pohnul. "Cesta je asi patnáct stop nad námi. Je tam křemenný sloup, ale nebude snadné po něm vyšplhat, aspoň v našem stavu ne."
"Udělej ten svůj trik s chodbou."
"Cože?"
"Otevři bránu."
Zíral na ni. "Není to tak prosté."
"Umírání je prosté."
Zamrkal. "Tak pojď, zvedneme stařika."
Heborik měl napuchlé oči zavřené a kanuly mu z nich slzy plné prachu. Pomalu se probíral a očividně neměl potuchy, kde je. Příšerně se usmál. "Zkusili to tady, že?" zeptal se, když ho vedli chodbou. "Zkusili to a zaplatili za to, ach, vzpomínky vody, všechny ty promarněné životy…"
Dorazili na místo, kde se propadl strop. Felisín položila dlaň na křemenný sloup nejblíž u díry. "Budu po něm muset vyšplhat, jako když Dosin leze na kokosovou palmu."
"A jak se to dělá?" chtěl vědět Kulp.
"Opatrně," zamumlal Heborik a naklonil hlavu na stranu, jako by slyšel nějaké hlasy.
Felisín se podívala na mága. "Budu potřebovat ty řemínky z tvého opasku."
Kulp si začal odepínat kožený opasek. "Zatraceně divný čas, vidět mě bez kaťat, holka."
"Všichni se můžeme zasmát," opáčila.
Podal jí opasek a díval se, jak si ho připíná ke kotníkům, jen sebou trhl, když surově dotáhla uzly.
"Teď to, co ti zbylo z pršipláště, prosím."
"Co tvoje halena?"
"Nikdo mi nebude okukovat prsa - a už vůbec ne zadarmo. Kromě toho je tvůj plášť z pevnější látky."
"Přišel trest," řekl Heborik. "Metodické, nezaujaté vyčištění."
Když si Kulp sundával pískem odřený plášť, zamračil se na bývalého kněze. "O čem to mluvíte, Heboriku?"
"První říše, město nad námi. Přišli a dali všechno do pořádku. Nesmrtelní hlídači. Taková pohroma! I se zavřenýma očima vidím svoje ruce - tápou naslepo, jsou teď tak slepé. Tak prázdné." Sesul se a náhle se roztřásl žalem.
"Zapomeň na něj," prskla Felisín a přistoupila k nerovnému sloupu, jako by ho chtěla obejmout. "Ten starý ropušák ztratil svého boha a teď ho opouští zdravý rozum."
Kulp neříkal nic.
Felisín natáhla ruce za sloup a na druhé straně je spojila tak, že uchopila dva konce pláště a pevně ho zkroutila. Opaskem, který měla ovázaný kolem kotníků, objala sloup ze strany blíž k sobě.
"Aha," řekl Kulp. "Chápu. Chytří Dosinové."
Felisín posunula plášť, jak nejvýš to šlo, pak se zaklonila a trhavě povyskočila - kolena přitáhla k bradě a opasek udeřil

o sloup. Kulp si všiml, jak ji zabolelo, když se jí řemeny zakously do kotníků.
"Divím se, že Dosinové ještě mají nohy," podotkl.
S funěním vyhrkla: "Asi jsem něco špatně pochopila."
Pravdou bylo, že podle mága to nemohla dokázat. Než se dostala na dva sáhy - na délku těla od stropu - z kotníků jí tekla krev. Celá se třásla a využívala netušené, ale rychle se vytrácející zásoby energie. Přesto se nezastavila. Je to tvrdé, velmi tvrdé stvořeni. Znovu a znovu nás všechny překonává. Ta myšlenka ho dovedla k Baudínovi - vyhnali ho a on teď trpěl někde v té bouřce. Další tvrďák, umíněný a lhostejný. Jak se ti daří, Drápe?
Felisín konečně dorazila k díře se zubatými okraji. A tam zaváhala.
Ano, co teď?
"Kulpe?" Její hlas se rozléhal strašidelnou ozvěnou, kterou rychle odnesl vítr.
"Ano?"
"Jak daleko mám od tebe nohy?"
"Asi tři sáhy. Proč?"
"Opři Heborika o sloup, vylez mu na ramena -"
"Ve jménu mistra Kápě, proč?"
"Musíš se ke mně dostat, pak přelezeš přese mě - já se nemůžu pustit - už nemám sílu!"
Bohové, nejsem tak tvrdý jako ty, holka. "Myslím -"
"Udělej to! Nemáme jinou možnost, mor na tebe!"
Kulp zasyčel a otočil se k Heborikovi. "Dědo, rozumíte mi? Heboriku?"
Bývalý kněz se narovnal a usmál se. "Vzpomínáte na tu kamennou ruku? Prst? Minulost je cizím světem. Síly nepředstavitelné. Dotknout se jich znamená přivolat vzpomínky někoho jiného, někoho, kdo se od vás myšlením a cítěním liší tolik, že vás to dohání k šílenství."
Kamenná ruka? Ten prevít blábolí. "Musím vám vylézt na ramena, Heboriku. Musíte zůstat stát - jakmile se dostaneme nahoru, uděláme postroj a vytáhneme vás, ano?"
"Na má ramena. Hora z kamenů, každý je vytesán a vytvarován životem dávno propadlým mistru Kápě. Kolik tužeb, přání, tajemství? Kam se to všechno poděje? Neviditelná energie myšlenek živých je potravou pro bohy, věděl jste to? Proto musejí - musejí - být vrtkaví!"
"Mágu!" zakvílela Felisín. "Honem!"
Kulp se postavil za bývalého kněze a položil mu ruce na ramena. "Vydržte -"
Stařec se k němu místo toho otočil. Přiložil k sobě zápěstí tak, že zůstalo místo pro ruce, jež neměl. "Stoupněte sem, já vás k ní vyhodím."
"Heboriku - nemáte ruce, kam dám nohu -"
Muž se zazubil ještě víc. "Udělejte to pro mě."
Kulp se už ničemu nedivil, když se postavil do pevně spletených prstů, jež neviděl. Pak bývalému knězi znovu položil ruce na ramena.
"A hup nahoru," pronesl Heborik. "Nic nevidím, tak mi napovídejte, mágu."
"Krok zpátky, ještě kousek. Akorát."
"Připraven?"
"Ano."
Ale nebyl připravený na obrovský příval síly, jež ho bez námahy vyhodila nahoru. Instinktivně hrábl po Felisín, minul - naštěstí, jak kolem ní proletěl dírou ve stropě. A málem spadl rovnou dolů. Strachy bez sebe však stočil trup, takže bolestivě dopadl na okraj díry, který zasténal a propadl se. Prsty se sápal po dlažbě, již neviděl, a nakonec se vyškrábal na podlahu.
Zdola zakvílela Felisín. "Mágu! Kdepak jsi?"
Kulp, s mírně hysterickým úsměvem přimrzlým na rtech, odpověděl: "Tady nahoře. Už jdu pro tebe, holka."

Heborik se s pomocí svých neviditelných rukou vyšplhal po provizorním provaze z kožených řemenů a pruhů látky, který mu o deset minut později Kulp spustil. Felisín, sedící opodál v malé Šeré komůrce, je mlčky sledovala a v nitru jí bouřil nezvládnutelný strach. Tělo měla zmučené bolestí, jak se jí do nohou s tichým rozhořčením vracel cit. Krev na kotnících a na zápěstích, kde se poškrábala o ostré hrany krystalů na sloupu, překrýval jemný bílý prach. Neovladatelně se třásla. Ten stařík vypadal jako chodící mrtvola. Jako mrtvola. Měl horečku, ale jeho drmolení nebyla jen prázdná slova. Bylo v nich vědění, neuvěřitelné vědění. A teď jsou jeho přízračné ruce skutečné.
Podívala se na Kulpa. Mág se mračil na rozervané cáry pršiplášť, pak si povzdechl a otočil se k Heborikovi, jenž zřejmě opět upadl do horečnatých mrákot. Kulp v komnatě vyčaroval slabou záři, takže byly vidět holé kamenné stěny. Podél jedné stěny k pevně vypadajícím dveřím stoupaly sešlapané schody. U zdi naproti vedly v řadě na podlaze kulaté zářezy, každý o velikosti soudku. Na řetězech na stropě na druhém konci místnosti visely rezavé háky. Felisín všechno připadalo hrubé, buď to tu bylo podivně omšelé, nebo tak účinkovalo kouzelné světlo. Zavrtěla hlavou a položila si ruce na ramena, jak se snažila potlačit třes.
"To šplhání teda bylo něco, holka," prohodil Kulp.
"A zbytečný, jak se ukázalo," zabručela. A teď mě to nejspíš zabije. Do toho šplhání jsem vložila víc než jen svaly a kosti. Cítím se… prázdná, už mi nezbylo nic, z čeho bych mohla stavět. Zasmála se.
"Copak?"
"Našli jsme kobku pro hrobku."
"Já ještě nejsem připravený umřít."

"To máš štěstí."
Dívala se, jak se škrábe na nohy a rozhlíží se kolem. "Tahle místnost byla kdysi zaplavená. Tekla tudy voda."
"Odkud a kam?"
Pokrčil rameny a pomalu, s námahou se šoural ke schodům.
Vypadá jako stoletý stařec. Stejně starý, jako se cítím já. Ani společně bychom nezvládli jediného Heborika. Aspoň se učím ocenit ironii.
Po několika minutách se Kulp konečně dostal ke dveřím a položil na ně dlaň. "Bronzový plášť - cítím údery kladiva, které ho vyrovnaly." Zaťukal klouby na tmavý kov a ozval se šustivý šepot. "Dřevo pod ním je shnilé."
Závora se mu zlomila v ruce. Mág zaklel, opřel se o dveře a zabral. Bronz zapraskal a prolomil se dovnitř a vzápětí se dveře vyvrátily a v oblaku prachu s sebou vzaly i Kulpa.
"Překážky nejsou nikdy tak pevné, jak si člověk myslí," poznamenal Heborik, když dozněla ozvěna prásknutí. Stál a paže s pahýly měl natažené před sebou. "Už to chápu. Pro slepce je přízrakem celé tělo. Cítí je, ale nevidí. Tudíž zvedám neviditelné paže, pohybuji neviditelnýma nohama a má neviditelná hruď se zvedá a klesá s neviditelným vzduchem. Zatnu prsty v pěst. Jsem celý - a vždycky jsem byl - nebýt klamu, jejž zprostředkovaly mé oči."
Felisín od něj odvrátila zrak. "Jestli ohluchnu, tak třeba zmizíš."
Heborik se zasmál.
Kulp na podestě úpěl a namáhavě dýchal a trochu chroptěl. Felisín se zvedla a zavrávorala, jak jí sevřenými železnými obručemi kolem kotníků projela bolest. Zaťala zuby a kulhala ke schodům. Poté co překonala jedenáct schodů, potácela se vyčerpáním. Padla na kolena vedle mága a trvalo jí dlouho, než konečně popadla dech. "Jsi v pořádku?"
Kulp zvedl hlavu. "Myslím, že jsem si zlomil nos."
"Z toho nového přízvuku bych řekla, že máš pravdu. Takže to nejspíš přežiješ."
"Moc rád." Zvedl se na všechny čtyři a od nosu mu v zaprášených pramíncích visela sražená krev. "Vidíš, co je dál? Já ještě neměl příležitost se podívat."
"Je tam tma. A vzduch je cítit."
"Jak?"
Pokrčila rameny. "Nevím to jistě. Vápnem?"
Šouravé kroky na schodech ohlásily Heborika. V místnosti zazářilo světlo a pomalu osvítilo celou scénu. Felisín civěla.
"Začalas dýchat rychleji, holka," zasupěl Kulp, jenž stále nemohl nebo nechtěl zvednout hlavu. "Řekni mi, co vidíš."
Ze schodů se ozval Heborik. "Zbytky obřadu, který se zvrtl, to vidí. Zamrzlou památku na pradávný žal."
"Sochy," řekla Felisín. "Jsou roztažené všude po podlaze - je to velká místnost. Hodně velká - to světlo nedosáhne až na konec -"
"Počkej, říkala jsi sochy? Jaké?"
"Lidí. Jsou vyřezaní, jako by tu leželi - nejdřív jsem si myslela, že jsou skuteční -"
"A proč si to už nemyslíš?"
"No…" Felisín popolezla blíž. Nejbližší socha byla asi deset kroků daleko, nahá žena pokročilého věku ležící na boku, jako by byla mrtvá či spala. Kámen, z něhož byla vytesaná, byl matně bílý, pokrytý plísní, takže vypadal jako počmáraný a strakatý. Každou vrásku na svrasklém těle měla umělecky vyvedenou, nebyla vynechána jediná podrobnost. Felisín se jí zadívala do vyrovnané staré tváře. Lady Gaesen - tahle žena by mohla být její sestra. Natáhla ruku.
"Hlavně na nic nesahej," vyhrkl Kulp. "Pořád mám před očima hvězdičky, ale zježily se mi vlasy, což znamená, že v té místnosti působí kouzla."
Felisín ruku odtáhla a posadila se. "Jsou to jenom sochy -"
"Na podstavcích?"
"No, to zrovna ne, jsou rovnou na podlaze."
Světlo náhle zesílilo a ozářilo celou komnatu. Felisín si všimla, že Kulp je již na nohou a opírá se o poničené veřeje. Krátkozrace pomrkával a rozhlížel se kolem sebe. "Sochy, holka?" zavrčel. "Ani náhodou. Tudy se prorvala chodba."
"Některé brány by neměly být nikdy otevřeny," přidal se Heborik a bez zaváhání prošel kolem mága až k Felisín, vedle níž se zastavil, naklonil hlavu a usmál se. "Její dcera si zvolila Stezku převtělenců, což je zneklidňující cesta. Nebyla jediná, ta křivolaká cesta byla oblíbenou alternativou ascendence. Byla víc… světská, jak tvrdili. Též byla starší, a to, co bylo staré, bylo v posledních dnech První říše oblíbené." Bývalý kněz se odmlčel a náhle se zatvářil zarmouceně. "Bylo pochopitelné, že se starší za oněch dní snažili svým dětem usnadnit cestu, kterou si zvolily. Snažili se vytvořit novou verzi té staré, plné nebezpečí - poněvadž ta se zbortila, zeslábla, rozežírala ji rakovina. Příliš mnoho mladých z říše bylo ztraceno - nemluvě o válkách na západě -"
Kulp mu položil ruku na rameno a ten dotyk jako by uzavřel ventil. Bývalý kněz si zvedl přízračnou ruku k obličeji a pak si povzdechl. "Bylo příliš snadné se ztratit…"
"Potřebujeme vodu," podotkl mág. "Má ve vzpomínkách i něco o ní?"
"Tohle bývalo město pramenů, fontán, lázní a kanálů."
"Nejspíš jsou do jednoho plné písku," ozvala se Felisín.
"Možná ne," namítl Kulp a rozhlížel se kolem sebe krví podlitýma očima. Nos měl zlomený ošklivě, a jak mu natékal, příliš suchá kůže po obou stranách popraskala. "Tahle místnost byla vyčištěná nedávno - cítíte, jak tu ještě chvílemi proudí vítr."
Felisín se dívala na ženu u svých nohou. "Takže kdysi byla skutečná. Živá."
"Ano, oni všichni."
"Kouzlo, které zpomaluje stárnutí," vysvětloval Heborik. "Šest sedm století pro občana. Obřad je zabil, ale kouzlo

působilo dál -"
"Pak město zatopila voda," doplnil Kulp. "Bohatá na minerály."
"Nezměnila v kámen jen kosti, ale i maso." Heborik pokrčil rameny. "Záplava se zrodila ze vzdálených událostí - nesmrtelní hlídači už odešli."
"Jací nesmrtelní hlídači, dědo?"
"Ještě by tu mohl být pramen," odtušil bývalý kněz. "Nedaleko."
"Tak veď, slepče," prskla Felisín.
"Mám další otázky," namítl Kulp.
Heborik se usmál. "Později. Následující cesta mnoho osvětlí."

Zkamenělí obyvatelé byli všichni postarší a byly jich stovky. Všichni do jednoho zřejmě zemřeli klidnou smrtí, což Felisín nejasně znepokojovalo. Ne každý skončí v bolestech. Mistru Kápě nezáleží na prostředcích. Aspoň to tvrdí kněží. Přesto jeho největší úroda pochází z válek, nemocí a hladomoru. Velekrále smrti musely ty nesčetné věky osvobození určitě nějak poznačit. V jeho branách se tlačí nepokoje a to celé věci dodává říz. Klidná genocida musí rozeznít úplně jiné zvonky.
Měla pocit, že mistr Kápě s ní je i nyní, v těchto hodinách, od chvíle, kdy se vrátili na tento svět. Uvědomila si, že o něm přemýšlí, jako by to byl její milenec, jenž jí pronikl hluboko pod kůži, jako by na ni měl dávný nárok, který ji zvláštním způsobem uklidňoval.
A teď se bojím jenom Heborika a Kulpa. Bohové se prý smrtelníků bojí víc než sebe navzájem. Z toho snad pochází můj strach? Zachytila jsem v sobě ozvěnu mistra Kápě? Bůh smrti musí určitě snít o řekách krve. Třeba jsem mu patřila celou dobu.
Takže jsem požehnaná.
Heborik se náhle otočil a zdánlivě si ji prohlížel sluncem spálenýma očima s víčky nateklými tak, že je nemohl otevřít.
Dokážeš mi číst myšlenky, dědo?
Heborik se zatrpkle usmál. Po chvíli se zase obrátil a pokračoval v cestě.
Komnata končila portálem, který je dovedl do tunelu s nízkým stropem. Proudy vody kdysi těžké kameny na stěnách ohladily a vyleštily. Kulp cestou udržoval to rozptýlené světlo, co nemělo zdroj.
Belháme se jako oživené mrtvoly, prokletí cestou, co nemá konce. Felisín se usmála. Patříme mistru Kápě.
Dorazili na místo, kudy kdysi vedla ulice, úzká a křivolaká, se zprohýbanou dlažbou s kočičími hlavami. Kolem ní se pod stropem z drceného, stlačeného skla tlačily nízké obytné domy. Na všech stěnách v dohledu se táhly úzké proužky stejné substance, jako by označovaly výšku, kam až vystoupila voda či písek, jež kdysi zaplňovaly všechny prostory.
Na ulici ležela další těla, ale byla zkroucená a znetvořená, tihle lidé neodešli klidně. Heborik se zarazil a naklonil hlavu na stranu. "Aha, teď jsme narazili na úplně jiné vzpomínky."
Kulp si k jedné postavě dřepl. "Převtělenec, přichycený při popouštění. Do něčeho… plazího."
"Převtělenec a d'ivers," pravil bývalý kněz. "Obřad vypustil síly, které se zvrhly. Jako mor, převtělení si vyžádalo tisíce životů, přišlo nezváno, bez iniciace - mnozí zešíleli. Město naplnila smrt, každou ulici, každý dům. Rodiny rvali na kusy jejich vlastní členové." Otřepal se. "Všechno během několika málo hodin," zašeptal.
Kulp upřel oči na další postavu, téměř ztracenou v hromadě zkamenělých mrtvol. "Ne jenom převtělenec a d'ivers…"
Heborik si povzdechl. "Ne."
Felisín se přiblížila k předmětu, jenž mága tolik uchvátil. Spatřila silné, ořechově hnědé končetiny - paži a nohu stále připojené k trupu, ostatní údy scházely. Silné kosti obalovala svraštělá kůže. Tohle jsem už viděla. Na Silandě. T'lan Imass.
"Vaši nesmrtelní hlídači," podotkl Kulp.
"Ano."
"I oni měli ztráty."
"Ach ano, to měli," přitakal Heborik. "Otřesné ztráty. Mezi T'lan Imass a převtělenci a d'iversy existuje pouto, záhadná spřízněnost, o níž obyvatelé tohoto města nic netušili - i když si sami přivlastnili pyšný titul První říše. To muselo T'lan Imass rozčílit - že si někdo dělal tak drzé nároky na titul, který po právu patřil jim. Nicméně je sem přitáhl ten obřad a snaha věci napravit."
Kulp se mračil. "Ty naše srážky s převtělencem… a Imassy. Co znovu začíná, Heboriku?"
"Nemám tušení, mágu. Návrat k té starobylé bráně? Další šílenství?"
"Ten převtělenecký drak, co jsme ho sledovali… ten byl nemrtvý."
"To byl T'lan Imass," upřesnil bývalý kněz. "Kostěj. Snad je to hlídač staré brány, kterého znovu přitáhla hrozící pohroma. Nepůjdeme dál? Cítím vodu - ten pramen, který hledáme, tu ještě je."
Jezírko leželo uprostřed zahrady. Popukané kameny v chodníčku pokrýval světlý podrost, bílé a růžové lístky jako kousky masa, a z lián, ovíjejících se kolem kamenných sloupů a zkamenělých kmenů stromů, visely jakési bezbarvé kulaté plody. Zahrada, jíž se dařilo ve tmě. Vodou se míhaly bílé rybky bez očí, a jak nad hladinou jasně zazářilo kouzlené světlo, hledaly stín.
Felisín padla na kolena a třesoucí se ruku ponořila do chladné vody. Ten pocit ji naplnil vytržením.
"Zbytky kouzla," ozval se za ní Heborik.
Ohlédla se. "Co tím myslíš?"
"Pít tenhle nektar bude… užitečné."
"Je to ovoce jedlé?" hloubal Kulp a potěžkával jednu světlou kouli.
"Bylo, když bylo červené, před devíti tisíci lety."

Za nimi ve vzduchu nehybně visel hustý popel, kam až Kalam dohlédl, i když vzdálenosti se v Císařské chodbě špatně odhadovaly. Jejich stopa vypadala rovná jako když střelí. Asasín se zamračil ještě víc.
"Ztratili jsme se," ozvala se Minala a narovnala se v sedle.
"Lepší než být mrtví," zamumlal Keneb a poskytl asasínovi alespoň trochu soucitu.
Kalam na sobě ucítil Minaliny tvrdé Šedé oči. "Dostaňte nás z téhle mistrem Kápě prokleté chodby, kaprále! Máme hlad a žízeň a nevíme, kde jsme. Dostaňte nás ven!"
Představil jsem si Aren, vybral jsem místo - nenápadný výklenek na konci poslední zatáčky Bezpomocné uličky… v srdci Bahen, té díry malazských emigrantů u nábřeží. Rovnou až ke kočičím hlavám pod nohama. Tak proč se tam nemůžeme dostat? Co nám v tom brání? "Ještě ne," řekl. "I chodbou je to do Arenu dlouhá cesta." To dává smysl, ne? Tak proč jsou všichni tak znepokojení?
"Něco se zvrtlo," trvala na svém Minala. "Vidím vám to na očích. Už bychom tam měli být."
Chuť popela, jeho pach i to, jaký byl na omak, se staly jeho součástí, a věděl, že ostatní jsou na tom stejně. Jako by měl ta neživá zrníčka i v myšlenkách. Tušil, čím popel kdysi býval - hromada kostí, o niž zakopli při příchodu, nebyla ojedinělá - ale instinktivně se chránil si to otevřeně přiznat. Ta představa byla příliš příšerná, příliš děsivá, aby o ní vůbec uvažoval.
Keneb si povzdechl. "No, kaprále, pojedeme dál?"
Kalam se na kapitána podíval. Horečka ze zranění hlavy pominula, i když stěží viditelné zpomalení pohybů a výrazů prozrazovalo, že hojení ještě není dokončeno. Asasín věděl, že v boji na něj spoléhat nemůže. A jelikož zřejmě přišel o Apt, měl pocit, že mu nikdo nekryje záda. A Minala se nedokázala přimět k tomu, aby mu začala důvěřovat, což znamenalo, že se na ni nemůže spoléhat: udělá, co bude nutné, aby ochránila svou sestru a děti - to a nic víc.
Lepší, když jsem byl sám. Pobídl hřebce do kroku a ostatní ho po chvíli následovali. Císařská chodba byla říší, kde nebyl den ani noc, jen věčný soumrak, slabé světlo, které nemělo zdroj - místo bez stínů. Čas měřili opakujícími se požadavky svých těl. Potřebou jíst a pít, potřebou spát. Ale když hryzavý hlad a žízeň zesílily a nebyly k utišení, když je při každém kroku tížila únava, odhadování času přestalo mít smysl. Vlastně se ukázalo, že je to něco zrozeného z víry, ne z nutnosti.
"Čas z nás dělá věřící. Bezčasí z nás dělá nevěřící." Další z Říkání šašků, další potměšilý citát ze ság mé domoviny. Nejčastěji ho používali, když odbývali nějaký precedens, opovržlivě se vysmívali lekcím z historie. Ústředním motivem ság bylo nevěřit v nic. Navíc byl ten motiv ústředním dogmatem těch, z nichž se měli stát asasínové.
"Úkladná vražda dokazuje, že stálost je jen lež. I když je napřažená dýka sama o sobě neměnná, svoboda zvolit cíl a čas je její temnou stránkou. Asasín je vypuštěným chaosem, žáci. Ale nezapomínejte, že napřažená dýka může ohnivou bouři udusit stejně jako zažehnout…"
A tak, čistě vyřezaná v jeho myšlenkách jako hrotem dýky, se táhla tenká rovná stopa, jež ho dovede k Laseen. Do téhle díry spadala všechna ospravedlnění, která potřeboval. Ale i když ta stopa vede přímo Arenem, zdá se, že něco mě z ní mimoděk svádí a nechává mě bloudit po pláni z popela.
"Před námi vidím mraky," ozvala se Minala, jež nyní jela po jeho boku.
Před nimi křižovaly pláň nízké hřebeny zvířeného prachu. Kalam přimhouřil oči. "Jako otisky nohou v blátě," zamumlal.
"Cože?"
"Koukněte se za nás - necháváme stejnou stopu. V Císařské chodbě máme společnost."
"A každá společnost je nevítaná," podotkla.
"Ano."
Když dorazili k první z nerovných brázd, Kalamův kůň byl stále neklidnější. Je jich víc. Zvířata. Žádný ze sluhů sloužících císařovně nenechává takové…
"Hele," vyhrkla Minala a ukázala rukou.
Třicet kroků před nimi bylo něco, co vypadalo jako prosak či tmavá skvrna na zemi. Nad okrajem jámy nehybně visel prach jako průsvitná záclona.
"Jsem to jenom já," zavrčel za nimi Keneb, "nebo je v tomhle mistrem Kápě zničeném vzduchu cítit něco nového?"
"Jako koření," souhlasila Minala.
Kalamovi se zježily vlasy. Vytáhl kuši z pouzdra u sedla, natáhl ji a nasadil šipku do drážky. Celou dobu na sobě cítil Minaliny oči a nepřekvapilo ho, když promluvila.
"Tuhle vůni jste poznal, že? A ne při rabování truhel s látkami nějakýho kupčíka. Co bychom měli hledat, kaprále?"
"Cokoliv," opáčil a pobídl koně do kroku.
Jáma měla nejméně sto kroků napříč a lemovaly ji hromádky vyházeného popela, z nichž trčely ohořelé kosti. Kalamův hřebec se zastavil kousek od kraje. Asasín, stále s kuší v ruce, přehodil nohu přes sedlovou hrušku, a když dopadl, vznesl se do vzduchu obláček šedého prachu. "Radši zůstaňte tam," řekl ostatním. "Nedá se poznat, jak pevné ty kraje jsou."
"Tak proč tam vůbec chodíte?" chtěla vědět Minala.
Kalam neodpověděl a popošel až na dva kroky od kraje, dost blízko, aby viděl, co je v jámě, ačkoliv jeho pozornost nejdřív upoutalo to, co bylo na druhé straně. Teď vím, do čeho jsme se to dostali, a nepřipouštět si to vůbec nepomohlo. Pro mistra Kápě! Popel vytvářel pevné vrstvy, takže bylo vidět, jak se měnila teplota a prudkost požárů, které tuto zemi sežehly - a všechno na ní. Vrstvy se lišily i tloušťkou. Jedna z nejsilnějších měla půl sáhu na výšku a zpevňovaly ji stlačené úlomky kostí. Těsně pod ní byla tenčí narudlá vrstva z hmoty připomínající cihlový prach. V ostatních vrstvách byly jen ohořelé kosti, černé skvrny s bílými okraji. Těch pár kostí, které poznal, vypadaly lidské - snad jen končetiny byly delší. Pruhovaná stěna naproti němu měla nejméně šest sáhů na výšku. Kráčíme prastarou

smrtí, pozůstatky… milionů.
Pomalu se zadíval na dno jámy. Dole byly namačkané rezavé stroje, všechny stejné, byť v jiných pozicích. Každý byl velký jako kupecký vůz a byla vidět opravdu velká železná kola s paprsky. Kalam si je dlouho prohlížel, pak se otočil a cestou k ostatním zajistil kuši.
"Tak co?"
Asasín pokrčil rameny a vyhoupl se do sedla. "Dole jsou staré trosky. Vypadají divně - něco podobného jsem viděl akorát jednou, v Darúdžhistánu v chrámu, kde byl umístěný Icariův Orloj věků, co prý měří běh času."
Keneb cosi zabručel.
Kalam se na něj podíval. "Říkal jste něco, kapitáne?"
"Jen drb, nic víc. Měsíce starý."
"Jaký drb?"
"Á, že prý Icaria někdo viděl." Náhle se zamračil. "Co víte o balíčku draků, kaprále?"
"Dost, abych se od něj držel dál."
Keneb kývl. "Asi tou dobou kolem procházel věštec - pár mých mužů si vsadilo na čtení, ale peníze jim vrátil, protože se nedostal přes první kartu - a jak si vzpomínám, moc ho to nepřekvapilo. Říkal, že stejné to je už týdny, a nejen u něj, ale i u všech ostatních vykladačů."
Žel, když jsem já naposledy viděl balíček, takové štěstí jsem neměl. "Kterou kartu?"
"Myslím, že to byla jedna z nezadaných. Které že to jsou?"
"Jablko, Trůn, Žezlo, Obelisk -"
"Obelisk! Tahle to byla. Věštec tvrdil, že je to Icariova práce, že ho v Pan'potsunu viděl s jeho trellským společníkem."
"Záleží na tom?" přerušila je Minala.
Obelisk… minulost, přítomnost, budoucnost. Čas, a čas nemá žádné spojence… "Nejspíš ne," odpověděl asasín.
Jeli dál a jámu minuli v bezpečné vzdálenosti. Cestu jim zkřížily další stopy v prachu a jen pár z nich bylo lidských. Ačkoliv si nemohli být jistí, stopy zřejmě mířily obráceným směrem, než který Kalam zvolil. Pokud skutečně cestují k jihu, tak proměněnci a d'iversové putují na sever. To by je možná uklidnilo, nebýt toho, že pokud byli na cestě další tvaroměniči, oni by na ně mohli narazit.

O tisíc kroků dál narazili na propadlou silnici. Jako stroje v jámě, i ona byla v hloubce šesti sáhů. Vzduch nad dlažbou byl plný prachu, takže byla vidět rozmazaně, a příkré svahy se nesesuly. Kalam sesedl, k sedlové hrušce uvázal dlouhý tenký provaz, popadl konec a začal sestupovat. Ke svému úžasu se do břehu nezabořil. Pod podrážkami mu to křupalo. Svah byl nějakým způsobem zpevněn. Ani nebyl příliš příkrý pro koně.
Asasín se ohlédl na ostatní. "Tohle nás povede více méně směrem, kterým chceme jít. Navrhuju, abychom to vzali tudy - pojedeme mnohem rychleji."
"Pojedeme rychleji nikam," prskala Minala.
Kalam se zakřenil.
Když všichni svedli koně dolů, promluvil kapitán. "Co kdybychom se tu na chvíli utábořili? Shora nás neuvidí a vzduch je tu trochu čistší."
"A chladnější," dodala Selv objímající příliš zamlklé chlapce.
Měchy s vodou pro koně začínaly být hrozivě lehké - Kalam věděl, že zvířata vydrží jen se žrádlem pár dní, i když budou hrozně trpět. Dochází nám čas. Zatímco odsedlával, krmil a napájel koně, Minala s Kenebem rozložili pokrývky a posbírali ubohé zásoby, z nichž si sami připraví jídlo. Přípravy probíhaly mlčky.
"Nemůžu říct, že by mě tohle místo těšilo," prohodil Keneb při jídle.
Kalam zabručel a ocenil kapitánův smysl pro humor, který se začínal pomalu vynořovat. "Neuškodilo by tu trochu zamíst," souhlasil.
"Ano. Víte, už jsem viděl, jak se pár hranic vymklo kontrole…"
Minala spolkla poslední doušek vody a odložila měch. "Jsem vyřízená," prohlásila vstávajíc. "Vy dva se klidně můžete dál bavit o počasí."
Dívali se za ní, jak si jde lehnout. Selv sbalila zbývající jídlo a odvedla děti.
"Moje hlídka," připomněl kapitánovi Kalam.
"Nejsem unavený -"
Asasín vyštěkl smíchy.
"Tak dobrá, jsem unavený. Všichni jsme. Potíž je, že kvůli tomu prachu všichni chrápeme tak hlasitě, že stejně nemůžu spát. Takže tam jenom tak ležím a civím na to, co by měla být obloha, ale vypadá to spíš jako víko rakve. Krk mám v jednom ohni, bolí mě na plicích, jako bych je měl plné bláta, a oči mám sušší než zapomenutý kamínek pro štěstí. Pořádně se nevyspíme, dokud se nezbavíme tohohle místa -"
"Nejdřív se odsud musíme dostat."
Keneb kývl, podíval se za ně, kde již začali pochrupovat ostatní, a ztišil hlas. "Kvůli něčemu jste zkřížil meče s Minalou. Tohle napětí v naší malé rodince je nepříjemné, nemyslíte?"
Kalam mlčel.
Keneb po chvíli pokračoval. "Plukovník Tras chtěl tichou, poslušnou ženu, ženu, která by mu hřadovala na ruce a pěkně zpívala -"
"Nebyl moc všímavý, co?"
"Spíš umíněný. Každý kůň se dá zkrotit, to byla jeho filozofie. A do toho se taky pustil."
"Byl aspoň obratný?"

"Dokonce ani chytrý moc nebyl."
"A přesto je Minala obojí - co si, ve jménu mistra Kápě, myslela?"
Keneb si ho pozorně prohlížel, jako by mu náhle cosi došlo. Nakonec pokrčil rameny. "Miluje svou sestru."
Kalam s neveselým úsměvem odvrátil zrak. "Jestli nemají důstojníci parádní život."
"Tras v té zapadlé posádce nebyl dlouho. Používal posly, aby setkal širokou síť. Scházel mu asi tak týden, aby získal převelení přímo do středu dění."
"V Arenu."
"Správně."
"Takže velení posádky by přešlo na vás."
"A s ním dalších deset imperiálů za měsíc. Dost na to, abych pro Kesena a Vaneba najal dobré učitele, místo toho starého ochlasty s nenechavýma rukama, co byl přidělený ke štábu."
"Minala nevypadá zkroceně," poukázal Kalam.
"Á, ale je. Hlavní plukovníkovou oporou bylo nucené léčení. Jedna věc je zmlátit někoho do bezvědomí a pak muset čekat měsíc i víc, než se uzdraví, aby to mohl udělat znovu. Když ale máte k ruce oddílového léčitele s dluhy z hazardu, můžete jí před snídaní zlámat pár kostí a do dalšího rána ji mít připravenou na další výprask."
"A vy jste celou dobu jen salutoval -"
Keneb odvrátil zrak. "Nemůžete odporovat něčemu, o čem nevíte, kaprále. Kdybych to byl aspoň tušil…" Zakroutil hlavou. "Za zavřenými dveřmi. Nakonec to zjistila Selv přes pradlenu, o kterou jsme se dělili s plukovníkovou domácností. Krev na prostěradlech a tak. Když mi to řekla, šel jsem za ním, abych to vyřídil." Zamračil se. "Povstání mi v tom zabránilo - cestou jsem padl do léčky a pak už jsem se staral jenom o to, abych zůstal naživu."
"Jak zemřel dobrý plukovník?"
"Právě jste narazil na zavřené dveře, kaprále."
Kalam se usmál. "To je v pořádku. V takovýchhle časech skrz ně vidím docela dobře."
"Tak už nemusím nic říkat."
"Když se podívám na Minalu, nic z toho mi nedává smysl," podotkl asasín.
"Asi existují různé druhy síly. A obrany. Bývaly si se Selv blízké, i s dětmi. Teď k nim přilnula, je jako brnění, stejně studená a tvrdá. Potíže má s vámi, Kalame. Vy jste udělal totéž, přilnul jste k ní - i k nám ostatním."
A cítí se nadbytečná? Možná to tak připadá Kenebovi. "Její potíže se mnou jsou v tom, že mi nedůvěřuje, kapitáne."
"Proč, ve jménu mistra Kápě?"
Protože držím neviditelné dýky. A ona to ví. Kalam pokrčil rameny. "Z toho, co jste mi řekl, bych čekal, že pro ni není zrovna snadné důvěřovat komukoliv, kapitáne."
Keneb se nad tím zamyslel a po chvíli si povzdechl a vstal. "No, to už stačí. Musím si prohlídnout to víko od rakve a spočítat chrápání."
Kalam se díval, jak kapitán odchází a lehá si vedle Selv. Asasín se zhluboka, pomalu nadechl. Myslím, že jste umřel rychle, plukovníku Trasi. Buď vrtkavý, drahý mistře Kápě, a vyplivni toho holomka zpátky. Já ho zabiju znovu, a královno, nedívej se, nebude to rychle.

Šumař se po břiše odplazil dolů po kamenitém svahu a cestou si rozdíral klouby, jak před sebou držel nataženou kuši. Ten prevít Sluha se už rozpouští v tuctu žaludků. Buď to, nebo je jeho hlava bez uší, které má někdo navlečené na šňůrce u pasu, naražená na kůl.
Icarium a Mappo se dřeli, co měli sil, čistě jen aby všechny udrželi naživu. Smršť, přes všechnu svou divokost, již nebyla jen obyčejnou bouří ničící mrtvou krajinu. Sluhova stopa dovedla skupinku do soustředěnějšího zmatku.
Z vířící okrové stěny nalevo vyletělo další kopí a zachřestilo deset kroků od místa, kde sapér ležel. Hněv tvé bohyně tě oslepuje stejně jako nás, hlupáku!
Byli v kopcích hemžících se pouštními válečníky ša'ik. V tomto záhadném sbíhání byla shoda náhod a ještě něco jiného. Skutečné sbíhání. Stoupenci hledají ženu, jíž přísahali, že ji budou následovat. Smůla, že ta druhá cesta náhodou taky vede tady.
Přes hrdelnější vytí větru pronikl vzdálený jekot. Ejhle, kopce ožily zvířaty. A špatně naladěnými. Třikrát za poslední hodinu je Icarium provedl kolem nějakého převtělence či d'iverse. Jednalo se tu o jakousi vzájemnou dohodu, že se sobě budou vyhýbat - tvaroměniči nechtěli mít s Jhagem nic do činění. Ale fanatici ša'ik… ách, teď se z nich stala kořist. To tedy máme štěstí.
Přesto si Šumař nemyslel, že by byl Sluha ještě naživu. Taky si dělal starosti kvůli Apsalar a došlo mu - ironicky - že se modlí, aby schopnosti jistého boha na tento úkol stačily. Před ním se objevili dva pouštní válečníci v kožených kyrysech a s panickým spěchem slézali na dno rokle. Šumař zaklel. Byl na kraji skupinky na této straně - jestli se dostali přes něj…
Zvedl kuši.
Náhle obě postavy zahalily černé pláště. Válečníci zavřískli. Pláště se hemžily. Pavouci. Dost velcí, aby je rozeznal i z této vzdálenosti. Šumaře zasvrběla kůže. Měli jste si přinést košťata, hoši. Vylezl z pukliny, do níž se vmáčkl, a zahnul napravo podél svahu. A jestli se brzy nevrátím do oblasti leariova vlivu, budu si přát, abych si ho přinesl taky.
Křik pouštních válečníků utichl, buď díky vzdálenosti, která se mezi nimi zvětšovala, nebo byli milostivě zbaveni utrpení - doufal, že kvůli tomu druhému. Přímo před ním se zvedal svah hřebene, který - zatím - vedl směrem, kudy se vydali Apsalar a její otec. Když šplhal nahoru, opíral se do něj vítr. Nahoře okamžitě zakopl o kus vyvřelé lávy a uviděl ostatní o pár kroků dál. Trojice se krčila nad nehybnou postavou.
Šumaře zamrazilo. Ach, mistře Kápě, ať je to cizinec…

Byl. Mladý muž, nahý, s pletí příliš světlou, aby patřil k pouštním kmenům ša'ik. Měl podříznutý krk a v zející ráně byla vidět žebra. Nebylo však vidět žádnou krev.
Když si k nim Šumař pomalu přidřepl, Mappo se na něj podíval. "Myslíme si, že je to převtělenec," řekl.
"To je práce Apsalar," prohlásil Šumař. "Vidíte, jak mu stlačila hlavu dopředu a dolů, aby si mohla o bradu opřít nůž - už jsem to viděl…"
"Takže je naživu," usoudil Kvítko.
"Jak jsem říkal," zamumlal Icarium. "Stejně jako její otec."
Zatím. Šumař se narovnal. "Není tu vidět krev," poukázal. "Máte tušení, jak dlouho je mrtvý?"
"Nejvýš hodinu," odpověděl Mappo. "A to, že tu není krev…" Pokrčil rameny. "Smršť je žíznivá bohyně."
Sapér kývl. "Myslím, že se odteď budu držet blíž, jestli vám to nevadí - podle mýho nám už válečníci ša'ik nebudou dělat moc velký potíže - říkejte tomu tušení."
Mappo přikývl. "Prozatím my sami jdeme po Stezce rukou."
Rád bych věděl, proč asi?
Znovu se vydali na cestu. Šumař hloubal nad tím, jak v posledních dvanácti hodinách asi šestkrát zahlédl pouštní válečníky. Raraku byla centrem Apokalypsy, a přesto bylo povstání bez vůdce již nějaký čas. Co se dělo za kruhy skal a písku Svaté pouště?
Anarchie, to bych se vsadil. Vraždění a šílenství. Srdce z ledu a milosrdenství chladné oceli. Dokonce i kdyby udržovali iluzi ša'ik - velení se ujali její nejvýše postavení stoupenci - ona nevyvedla vojsko z pouště, aby z něj udělala magnet pro vzbouřence. Není dobré vyhlásit povstání a pak se neukázat v jeho čele…
Apsalar bude mít plné ruce práce, pokud tu roli přijme. Schopnosti asasínů ji možná udrží naživu, ale nenabízely nic z nepostižitelného magnetismu nutného k vedení vojsk. Velení vojskům bylo docela snadné - to zajišťovaly tradiční struktury, což jasně dokazovaly více méně neschopné pěsti Malazské říše - ale vést ho bylo něco docela jiného.
Šumař si vzpomínal jen na pár lidí, kteří tento magnetismus měli. Dassem Ultor, princ K'azz D'Avore z Rudé gardy, Caladan Chmur a Dujek Jednoruký. Besana, pokud by byla ctižádostivá. Nejspíš i sama ša'ik. A Whiskeyjack. Jakkoliv byla Apsalar přitažlivá, sapér si nevšiml, že by se u ní síla osobnosti projevovala. Nepochybně byla schopná. Taky si hodně důvěřovala. Ale očividně dávala přednost pozorování před osobní účastí - alespoň dokud nepřišel čas vytáhnout kudlu. Avšak asasínové své síly nebrousili proto, aby někoho přesvědčovali - proč se s tím namáhat? Bude kolem sebe potřebovat ty správné lidi…
Šumař se zamračil. Už bral za dané, že děvče převlek, vpletený do ústředního vlákna tohoto bohyní utkaného koberce, přijme. A my se tady ženeme Smršťí… abychom dorazili včas k předpovězenému znovuzrození.
Mhouře oči před zrnky písku ve vzduchu se zadíval na Kvítka. Mládenec kráčel kousek před ním, krok za Icariem. I když se v kousavém větru předkláněl, čišelo z jeho postoje cosi křehkého a znepokojivého. Než odešla, ani s ním nepromluvila - pustila ho i jeho starosti z hlavy stejně snadno jako nás ostatní. Pust jí nabídl otce, aby tu dohodu uzavřel. Ale nejdřív ho sem poslal. To ukazuje, že stařík se hry účastní z vlastní vůle, je spoluspiklencem. Kdybych byl já na jejím místě, měl bych pro tatíka pár otázek…
Smršť okolo jako by zařvala smíchy.

Díra měla zhruba tvar dveří a byla dvakrát vyšší než člověk. Perel před ní přecházel a cosi si mumlal, zatímco ho Lostara Yil sledovala, unaveně a trpělivě. Konečně se otočil, jako by si vzpomněl, že tu je. "Potíže, má milá. Jsem… nejistý."
Rudá čepel se zadívala na portál. "Asasín tedy opustil chodbu? Tohle nevypadá stejně jako tamto…"
Spár si otřel popel z čela, zbyla po něm špinavá šmouha. "Á, ne. Tenhle průchod představuje… okliku. Nakonec jsem poslední přeživší agent. Císařovna nemá ráda nečinnost…" Trpce se usmál a pokrčil rameny. "Žel, toto není moje starost. Někdo jde po naší stopě."
Při jeho slovech ji zamrazilo. "Tak to bychom se měli vrátit, připravit léčku -"
Perel se zazubil. "A vybrat si vhodné místo. Prosím."
Ohlédla se. Na všechny strany se táhla rovná pláň. "A co ty hrboly, co jsme tuhle potkali?"
"Na ty zapomeňte," prohlásil Spár. "Poprvé jsme je obešli z bezpečné vzdálenosti a teď se k nim rozhodně nepřiblížíme."
"Tak ta jáma…"
"Stroje měřící marnost. Myslím, že tam ne, má milá. Obávám se, že prozatím musíme nechat toho, kdo po nás jde, na pokoji -"
"Co když je to Kalam?"
"Není. Díky vám o něm víme. Náš asasín tápe, a stejně tak je nerovná cesta, po které jde. U někoho tak váženého je to trapný nedostatek disciplíny. Připouštím, že mě ten muž zklamal." Otočil se k portálu. "V každém případě jsme tady překonali dost velkou vzdálenost. Potřebujeme menší pomoc - ne na dlouho, ujišťuji vás. Císařovna souhlasí, že to, kam Kalam míří, znamená… nebezpečí pro její osobu, tudíž musí podniknout krajní opatření. Nicméně…" Sundal si plášť a pečlivě ho smotal, než ho položil na zem. Přes prsa měl bandalír s vrhacími hvězdicemi a pod levou paží mu vyčnívaly jílce dvou nožů. Obřadně všechny zbraně zkontroloval.
"Mám tu počkat?"
"Jak chcete. Nemůžu vám zaručit bezpečí, pokud byste šla se mnou, protože já jdu do boje."
"S nepřítelem?"
"Se stoupenci Smršti."
Lostara Yil vytáhla tulvar. Perel se zazubil, jako by byl dobře věděl, jaký účinek jeho slova budou mít. "Až se objevíme, bude noc. Taky hustá mlha. Naším nepřítelem jsou Semkové a Tithanové, a našimi spojenci -"

"Spojenci? Ten boj už probíhá?"
"Ovšemže. Záchlumští a mariňáci Sedmé."
Lostara vycenila zuby. "Coltain."
Usmál se ještě víc a natáhl si tenké kožené rukavice. "V nejlepším případě," pokračoval, "nás nikdo neuvidí."
"Proč?"
"Když se pomoc objeví jednou, lidé čekají, že se objeví znovu. Hrozilo by, že to otupí Coltainovo ostří, a u Skrytých, Záchlumští je budou v příštích týdnech potřebovat."
"Jsem připravená."
"Ještě jedna věc," podotkl Spár. "Je tam semský démon. Od něj se držte dál, protože nevíme skoro nic o tom, jakou mocí vládne, ale to, co víme, ukazuje na děsnou… povahu."
"Jsem hned za vámi," prohlásila Lostara.
"Hmm, v tom případě, jakmile projdeme portálem, zamiřte doleva. Já půjdu doprava. Nakonec nechat se podupat hned po příchodu není zrovna nenápadný vstup."
Portál zaplál. Perel jím proklouzl a zmizel. Lostara pobodla koně do slabin. Klisna proletěla portálem -
- její kopyta zaduněla na pevné půdě. Kolem divoce vířila mlha, třebaže tmou se rozléhal křik a výbuchy. Perel se jí už ztratil z dohledu, ale rychle na něj zapomněla, když se jí v zorném poli objevili čtyři klopýtající tithanští válečníci. Už jimi otřásla práskavka, a žádný nebyl připravený, když Lostara zaútočila a rozmáchla se tulvarem. Rozprchli se, ale díky zraněním byli osudně pomalí. Dva zabila při prvním útoku, otočila koně a hotovila se k dalšímu. Ostatní válečníci nebyli nikde vidět a mlha se blížila jako pomalu se rozprostírající pokrývky. Zvuky zleva ji přiměly otočit klisnu, a tentokrát uviděla přibíhat Perla. Uprostřed kroku se otočil a hodil za sebe hvězdici. Hromotlukovi, který se objevil za ním, se železná hvězdice zabodla do čela, až se mu hlava zvrátila dozadu. Skoro ho nezpomalila. Lostara prskla, rychle pustila tulvar, takže jí zůstal viset za řemínek na zápěstí a divoce se houpal, když zvedala kuši. Její šipka šla nízko, Semka zasáhla těsně pod hrudní kost a nad překvapivě silné kožené opasky, jež mu chránily břicho. Ukázalo se, že je mnohem účinnější než Perlová hvězdice. Když muž zachroptěl a předklonil se, Lostara si ohromeně všimla, že má sešitá ústa a nosní dírky. On vůbec nedýchá! Tohle je náš démon!
Semk se narovnal a natáhl ruce před sebe. Energie, která z nich vytryskla, sice byla neviditelná, ale odhodila Perla i Lostaru dozadu. Klisna zaržála bolestí a změnila se v hromádku rychle se rozpadajících kostí. Rudá čepel přistála na pravém boku a cítila, jak jí zvoní kosti v těle jako prasklý zvon. Vlny bolesti jí zaťaly drápy do nohou. Uvolnil se jí svěrač a spodní prádlo smočila horká tekutina.
Vedle ní došlápla noha v měkké botě. Do ruky jí kdosi vtiskl jílec nože. "Postarejte se o sebe, až skončím! Už přichází!" zasupěl Perel.
Lostara Yil se se zaťatými zuby otočila.
Semský démon byl deset kroků od nich, obrovský a nezastavitelný. Perel se krčil před ní a držel nože, z nichž kapal rudý oheň. Lostara věděla, že se již považuje za mrtvého.
Tvor, jenž se na démona náhle vrhl zleva, jako by vylezl z noční můry. Byl černý, měl tři končetiny a vystouplé rameno jako roztaženou kápi za hlavou na dlouhém krku. Rozšklebená tlama se mu ježila tesáky a černé oko se mu vlhce lesklo. Ještě děsivější byla humanoidní postava, která mu seděla za ramenem. Její tvář byla posměšnou nápodobou čenichu bestie, na níž jela, v ohrnutých pyscích byly vidět jako dýka ostré tesáky, dlouhé jako dětské prstíky, a v oku se jí blýskalo. Zjevení zaútočilo na semského démona jako obrněný vůz řítící se z kopce. Přední končetina se démonovi zabořila do břicha a pak cosi vyškubla ve sprše tělních tekutin. V pěsti se objevilo cosi, z čeho vyzařoval vztek v přímo hmatatelných vlnách. Vzduch ochladí.
Perel couval, až narazil na Lostaru, pak, s očima stále upřenýma na scénu před sebou, sáhl za sebe a popadl ji za opasek se zbraněmi.
Tělo Semka jako by se složilo do sebe. Zjevení se narovnalo a stále svíralo kus těla, z něhož kapala krev. Jezdec na jeho těle se po tom natáhl, ale šelma zasykla a uhnula tlapou z dosahu, načež předmět odhodila daleko do mlhy.
Semk klopýtal za ním.
Zjevení otočilo hlavu k Lostaře a Perlovi a předvedlo opět ten příšerný úsměv.
"Děkuju," zašeptal Perel.
Kolem nich se objevil portál. Lostara zamrkala na matnou, popelavou oblohu. Bylo slyšet jen jejich dýchání. Byli v bezpečí. O chvíli později ztratila vědomí, jako by se nad ní zavřela rakev.

KAPITOLA TŘINÁCT

Pes, jenž se dokonale hodí ke svému pánovi, záchlumský kravácký pes, je vzteklé, nevypočitatelné plemeno, mohutný, ale silný, i když jeho zdaleka nejpozoruhodnějším povahovým rysem je jeho paličatost.

Životy porobených
Illem Trauth

K
alous si to rázoval mezi velkými, prostornými stany, když se vepředu ozval křik. Vzápětí se objevil jeden ze záchlumských psů a s hlavou u země se hnal přímo na historika. Ten se snažil vytáhnout meč, ač již věděl, že je příliš pozdě. Obrovské zvíře se mu v poslední chvíli obratně vyhnulo a historik si všiml, že v tlamě nese psíčka, jenž třeštil oči hrůzou. Kravácký pes běžel dál, proklouzl mezi stany a zmizel z dohledu. Před historikem se objevili lidé, kteří drželi

velké kameny a - kupodivu - kanské slunečníky. Všichni do jednoho byli odění jako na královskou audienci, i když z jejich výrazů čišel bezmezný vztek.
"Hej, ty!" zaječel jeden pánovitě. "Dědku! Neviděl jsi tu teď psa?"
"Viděl jsem tudy běžet kraváckého psa, to ano," odpověděl tiše historik.
"Se vzácným hengeským švábským psíkem v tlamě?" Pes, co žere šváby? "Vzácným? Já myslel, že je na nic."
"Tohle je hloupá doba na vtípky, dědku," prskl mluvčí. Byl mladší než ostatní, s pletí medové barvy, a jeho velké oči prozrazovaly quontalský původ. Byl hubený, sebejistý jako dobrý šermíř - což potvrzoval rapír se složitě prolamovaným košem. Navíc měl v očích cosi, z čeho Kalous usoudil, že rád zabíjí.
Muž se vydal blíž a při chůzi se pohupoval. "Omluv se, cháme - i když ti ručím za to, že tě to neuchrání před výpraskem, ale aspoň budeš dýchat…"
Zezadu přicválal jezdec. Kalous viděl, že se raubíř dívá za něj. Kaprál List zastavil koně a šlechtice si nevšímal.
"Omlouvám se, pane," supěl. "Zdržel jsem se u kováře. Kde máte koně?"
"U stáda," odpověděl Kalous. "Ta chudinka si zasloužila den volna - už dávno."
Na mladého muže nízké hodnosti se Listovi podařil působivě chladný výraz, když se konečně podíval na šlechtice.
"Jestli přijedeme pozdě, pane," sdělil Kalousovi, "Coltain bude chtít nějaké vysvětlení."
Historik se obrátil ke šlechtici. "Už jsme tu skončili?"
Muž stroze kývl. "Prozatím," prskl.
V doprovodu kaprála se Kalous vydal přes tábor. Když ušli pár kroků, List se naklonil ze sedla. "Alar vás chtěl vyzvat, historiku."
"Takže je tím známý? Alar."
"Pullyk Alar -"
"To má tedy smůlu."
List se zakřenil.
Došli do středu tábora a narazili na výkon trestu. Rozložitý prcek s koženým bičem v ruce jim byl povědomý. Obětí byl sluha. Další tři sluhové stáli opodál a odvraceli oči. Několik šlechticů postávalo kolem jakési plačící ženy a tiše ji uklidňovalo. Lenestrův plášť ze zlatého brokátu ztratil něco ze svého lesku, a jak se rozháněl krátkým bičem, obličej měl rudý vzteky, takže vypadal jako slintající opice při tradiční jarmareční frašce Královské zrcadlo.
"Vidím, že šlechtici jsou rádi, že se jim vrátilo služebnictvo," podotkl List suše.
"Tohle asi bude mít spíš něco společného s tím ukradeným psíkem," zamumlal historik. "V každém případě to teď skončí."
Kaprál se ohlédl. "Tak v tom bude prostě pokračovat později, pane."
Kalous neříkal nic.
"Kdo by kradl psíka?" divil se List a držel se vedle historika, když ten zamířil k Lenestrovi.
"Kdo ne? Máme vodu, ale pořád hladovíme. V každém případě na to jeden kravácký pes přišel dřív než my - k našemu společnému zahanbení."
"To bude tím, že máme plnou hlavu jiných věcí, pane."
Lenestro si jich všiml a přestal s bičováním. Funěl. Kalous si ho nevšímal a zamířil ke sluhovi. Byl starý, klečel na kolenou, opíral se o lokty a rukama si chránil hlavu. Na hřbetech rukou, na šíji i celých kostnatých zádech měl rudé podlitiny. Pod nimi byly starší jizvy. V prachu vedle něj leželo vodítko posázené drahokamy s přetrženým obojkem.
"Tohle není vaše věc, historiku," štěkl šlechtic.
"Tihle sluhové zastavili tithanský útok na Sekale," podotkl Kalous. "Pomohli nám udržet hlavy na krku, Lenestro."
"Coltain ukradl majetek!" zakvičel šlechtic. "Rada ho odsoudila, byla mu uložena pokuta!"
"Uložena," přisadil si List, "a on se na ni vychcal."
Lenestro se otočil ke kapralovi a zvedl bič.
"Varuji vás." Kalous se narovnal. "Udeřte vojáka Sedmé - nebo, v tomto případě, jeho koně - a budete viset."
Lenestro se viditelně snažil ovládnout, ruku měl stále zdviženou, bič se chvěl. Přicházeli ostatní a očividně soucítili s Lenestrem. Přesto historik nepředpokládal, že dojde k násilí. Šlechtici měli nereálné představy, ale rozhodně nehodlali spáchat sebevraždu.
Kalous promluvil: "Kaprále, vezmeme tohoto muže k léčitelům Sedmé."
"Ano, pane," pravil List rázně a sesedl.
Sluha ztratil vědomí. Společně ho zvedli na koně a přehodili přes sedlo.
"Jakmile bude vyléčený, vrátíte mi ho," dožadoval se Lenestro.
"Abyste to mohl udělat zas? Omyl, už se k vám nevrátí." A jestli to tebe a ty tvé kamarádíčky zlobí, tak počkejte za hodinu.
"Všechny činy v rozporu s malazskými zákony se zaznamenávají," vřískal šlechtic. "Budou potrestány, i s úroky."
Kalous už slyšel dost. Přiskočil k Lenestrovi, oběma rukama ho popadl za límec a zatřásl s ním. Bič spadl na zem. Šlechtic vyvaloval oči hrůzou - čímž historikovi připomněl psíčka v hafanově tlamě.
"Nejspíš si myslíte," zašeptal Kalous, "že vám hodlám vykládat o tom, v jaké jsme situaci. Ale to je docela jasné, takže to nemá smysl. Jste jen surovec s malým mozečkem, Lenestro. Ještě jednou na mě zatlačíte a já vás donutím žrát hovna, a s chutí." Znovu s tím ubožákem zatřásl a pak ho pustil. Lenestro se zhroutil na zem. Kalous se na něj zamračil.
"Omdlel, pane," podotkl List.
"Taky ano." Tak dědek tě vyděsil, co?
"Bylo to vážně nutné?" zeptal se kdosi naříkavě. Z davu se vynořil Nethpara. "Jako by naše neustálé petice nestačily, teď musíme k našim stížnostem přidat ještě osobní zastrašování. Styďte se, historiku -"

"Promiňte, pane," ozval se List, "ale možná byste rád věděl - než mu budete dál spílat - že tento muž se stal učencem až později. Jeho jméno najdete mezi ostatními na Sloupu První armády v Untě, a kdybyste sem nedorazil pozdě, byl byste viděl hněv starého veterána. Skutečně se dokonale ovládal, když Lenestra uchopil za plášť oběma rukama, jinak by jednou tasil používaný meč u pasu a vrazil ho tomu ropušákovi do srdce."
Nethpara zamrkal, jak mu do očí stekl pot.
Kalous se velmi pomalu obrátil k Listovi. Kaprál si všiml, jak se historik tváří rozčileně, a mrkl na něj. "Měli bychom vyrazit, pane," podotkl.
Opustili shromáždění na plácku, které přerušilo mlčení, teprve když už byli v uličce naproti. List šel vedle historika a vedl koně za otěže. "Pořád žasnu, jak trvají na představě, že tuhle cestu přežijeme."
Kalous se na něj překvapeně podíval. "To vám tak schází víra, kaprále?"
"Do Arenu se nikdy nedostaneme, historiku. Přesto ti hlupáci spisují své stížnosti a žaloby - a právě proti těm lidem, kteří je udržují naživu."
"Oni si velmi potřebují udržet iluzi pořádku, Liste. Vlastně to potřebujeme všichni."
Mladý muž se zatvářil zatrpkle. "Ten chvilkový soucit, co jste tam projevil, mi nějak unikl, pane."
"To je zřejmé."
Prošli táborem šlechticů a vstoupili do nazdařbůh rozestavených povozů s raněnými. Neustále tu zněl sbor hlasů plných bolesti. Kalouse zamrazilo. Dokonce i špitály na kolech s sebou vozily tu všudypřítomnou atmosféru strachu, zvuky vzdoru a mlčení porážky. Uklidňující vrstvy smrtelnosti byly odstraněny a objevily se zničené kosti, lidé náhle chápali smrt a toto vědomí bolelo jako obnažený nerv. Vzduch zhoustl vnímavostí a odhaleními, o nichž si kněží ve svých chrámech mohli nechat jen zdát. Bát se bohů znamená bát se smrti. Na místech, kde lidé umírají, už bohové nestojí v prostorách mezi nimi. Uklidňující přímluva zmizela. Couvli, ustoupili do bran a dívají se z druhé strany. Dívají se a čekají.
"Měli jsme to obejít," ozval se List.
"I bez toho stařika na koni, co potřebuje pomoc," opáčil Kalous, "bych byl trval na tom, abychom šli tudy, kaprále."
List zahlédl léčitelku a sluhu pak předali do jejích zakrvácených rukou. Slunce již bylo nízko nad obzorem, když dorazili do hlavního tábora Sedmé. Nad uspořádanými řadami stanů visel jako zlatá gáza kouř z hořícího trusu. Po straně se dva oddíly pěšáků pustily do hry a místo balonu používaly lebku obalenou kůží. Kolem se seběhl kruh jásajících diváků. Vzduchem se nesl smích.
Kalous si připomněl slova jednoho mariňáckého mazáka ze dnů, kdy ještě vojákoval. Občas se prostě musíš zasmát a plivnout mistru Kápě do tváře. Hrající oddíly dělaly právě tohle, muži zapomněli na svou únavu, honili se jako šílení a dobře věděli, že je z dálky pozorují tithanské oči.
P'atha byla den cesty daleko a nadcházející bitva byla příslibem kořenícím soumrak. U Coltainova velitelského stanu stáli dva mariňáci. Historik jednoho z nich poznal.
Mariňačka mu kývla. "Historiku."
Ve světlých očích měla výraz, který jako by se mu neviditelnou rukou opřel o prsa a Kalouse umlčel, i když se vzmohl na úsměv.
Když procházeli do stanu, List zamumlal: "Teď pozor, historiku."
"To stačí, kaprále." Ale nepodíval se, aby mladíkovi setřel úsměv ze rtů, jak původně zamýšlel. Člověk se dostane do věku, kdy ví, že není moudré jen tak si dobírat druha o polovinu mladšího. Tahle iluze soupeření je příliš dojemná. Kromě toho se tvářila spíš soucitně než co jiného, ať už mé srdce šeptalo cokoliv. Nech si ty hloupé představy, dědo.
Zachmuřený Coltain stál u prostředního sloupu. Příchod Kalouse s Listem přerušil rozhovor. Bult a kapitán Lull seděli na stoličkách a tvářili se ponuře. Sormo, s očima ve stínu, stál, zabalený v antilopí kůži, zády ke stěně stanu na druhé straně. Panovalo tu napětí.
Bult si odkašlal. "Sormo nám vysvětloval, jak je to s tím semským bůžkem," sdělil jim. "Duchové říkají, že ho něco poranilo. Těžce. Té noci při útoku - kráčel krajinou démon. Soudím, že lehkým krokem, nezanechával stopy, které by bylo snadné vyčenichat. V každém případě se objevil, zmrzačil Semka a zmizel. Vypadá to, historiku, že ten Spár měl společnost."
"Říšský démon?"
Bult pokrčil rameny a podíval se na Sorma.
Zaklínač, připomínající černého supa sedícího na plotě, se ošil. "Je tu precedens," přiznal. "Ale Nil si myslí něco jiného."
"Proč?" optal se Kalous.
Trvalo to dlouho, než Sormo odpověděl. "Když Nil té noci uprchl do sebe… ne, on věří, že to byla jeho mysl, která ho zachránila před Semkovým kouzelným útokem…" Bylo jasné, že zaklínač nemůže najít slova. "Tanští duchovní této země prý dokážou pátrat ve skrytém světě - ne skrze skutečnou chodbu, ale říši, kde jsou duše osvobozené od masa a krve. Zdá se, že Nil o takové místo zakopl a tam se ocitl tváří v tvář… někomu jinému. Nejdřív si myslel, že je to jenom jeho aspekt, obludný odraz -"
"Obludný?" podivil se Kalous.
"Byl to chlapec Nilova věku, ale s tváří démona. Nil si myslí, že byl spojený s tím zjevením, co napadlo Semka. Říšští démoni nemívají lidské tváře."
"Tak kdo ho poslal?"
"Možná nikdo."
Není divu, že má Coltain načechraná pírka.
Po chvíli si Bult nahlas povzdychl a natáhl si křivé nohy před sebe. "Kamist Reloe je připravený přivítat nás na druhém

břehu P'athy. Nemůžeme si dovolit ho obejít. Proto projdeme přes něj."
"Ty pojedeš s mariňáky," sdělil Kalousovi Coltain.
Historik se podíval na kapitána Lulla a rudovous se zazubil. "Zdá se, že jste si vysloužil místo po boku nejlepších, dědo."
"Pro mistra Kápě! V bitvě nevydržím ani pět minut. Při té poslední šarvátce tuhle v noci, co trvala asi tři nadechnutí, mi málem vypovědělo srdce -"
"Nebudeme v přední linii," odtušil Lull. "Na to už nás není dost. Jestli půjde všechno podle plánu, ani nevytáhneme meče."
"Tak dobrá." Kalous se obrátil na Coltaina. "Vrátit šlechticům sluhy byla chyba," poznamenal. "Ti totiž zřejmě došli k názoru, že pokud se neudrží na nohou, už jim je znovu nesebereš."
Promluvil Bult: "Ti slouhové při přechodu Sekaly ukázali, že mají pevnou páteř. Jenom drželi štíty, víš, ale udrželi je."
"Strýče, ještě máš ten svitek, kde požadují náhradu?" zeptal se Coltain.
"Ano."
"A ta náhrada byla vypočítaná podle ceny každého sluhy v mincích?"
Bult kývl.
"Seber sluhy a zaplať za ně plnou cenu, ve zlatých jakatasech."
"Ano, i když to zlato šlechtice bude hodně tížit."
"Lepší je než nás."
Lull si odkašlal. "Ty peníze jsou žold pro vojáky, ne?"
"Říše své dluhy ctí," zavrčel Coltain.
Toto prohlášení mělo v příštích dnech znít stále jasněji a okamžik ticha ve stanu Kalousovi prozradil, že není sám, kdo si to uvědomil.

Přes měsíc přeletěly kápové můry. Kalous seděl vedle řeřavých uhlíků. Nervozita ho vyhnala z pokrývek. Tábor kolem něj spal, jako vyčerpané město. Dokonce i zvířata ztichla. Teplým vzduchem nad ohněm prolétla rhizana a cestou chytala hmyz. Tiché křupání chitinu znělo jako lehké praskání.
Vedle Kalouse se objevila tmavá postava a mlčky si dřepla.
Po chvíli Kalous poznamenal: "Pěst si potřebuje odpočinout."
Coltain zabručel. "A co historik?"
"Ten nikdy nespí."
"Odpírají nám naše potřeby," přitakal Záchlumčan.
"Tak to bylo vždycky."
"Historiku, žertuješ jako Záchlumčan."
"Studoval jsem Bultův nedostatek humoru."
"To je docela jasné."
Chvíli oba mlčeli. Kalous nemohl tvrdit, že muže vedle sebe zná. Pokud měl Coltain pochybnosti, nedával to na sobě znát, stejně jako by to neudělal on sám. Velitel nesměl odhalit své nedostatky. Ale u Coltaina diktovala paličatost nejen jeho hodnost. Dokonce i Bult občas podotkl, že jeho synovec je muž, který se ostatních straní víc, než odpovídá běžné záchlumské netečnosti.
Coltain nikdy nemluvil ke svým oddílům, a i když ho jeho vojáci vídávali často, nikdy to nedělal okatě, jako bylo obvyklé u mnoha velitelů. A přesto mu nyní tito vojáci patřili, jako by pěst Coltain dokázal vyplnit všechna tichá místa svou uklidňující přítomností, pevný jako skála. Co se stane v den, kdy bude tato víra zničena? Co když nás od toho dne dělí jen pár hodin?
"Nepřítel štve naše zvědy," utrousil Coltain. "Nevidíme, co na nás v tom údolí před námi připravili."
"Sormovi spojenci?"
"Duchové mají plno práce."
Á, ten semský bůžek.
"Can'eld, Debrálové, Tithanové, Semkové, Tepašané, Halafští, Ubařané, Hissařané, Sialčané a Gurañané."
Už čtyři kmeny. Šest městských legií. Slyším tu pochyby?
Pěst plivla do uhlíků. "Vojsko, které na nás čeká, je jedno ze dvou, co drží jih."
Jak to, ve jménu mistra Kápě, ví? "Vytáhla tedy ša'ik na Raraku?"
"Nevytáhla. Chyba."
"Co ji zdržuje? Byla snad vzpoura na severu rozdrcena?"
"Rozdrcena? Ne, vzbouřenci ovládají celý sever. A ša'ik…" Coltain se odmlčel a upravil si pláštěnku z vraních per. "Její vidění ji možná dovedlo do budoucnosti. Možná ví, že Smršť padne, že právě teď císařovnina pobočnice sbírá legie - untský přístav je plný lodí. Ukáže se, že úspěch Smršti byl jen dočasný, první prolití krve, co se zdařilo jen proto, že říše byla slabá. Ša'ik to ví… drak se právě probudil a pohybuje se těžkopádně, ale až se rozhněvá, spálí tuhle zemi od moře k moři."
"To druhé vojsko, tady na jihu… jak je daleko?"
Coltain se narovnal. "Hodlám dorazit k Vathaře dva dny před ním."
Musel se doslechnout, že Ubaryd padl, stejně jako Devral a Asmar. Vathar - třetí a poslední řeka. Jestli se dostaneme k Vathaře, cesta povede rovnou na jih do Arenu - tou nejděsivější pustinou na tomhle mistrem Kápě prokletém kontinentě. "Pěsti, řeka Vathar je několik měsíců cesty daleko. Co zítra?"
Coltain odtrhl zrak od uhlíků a zamrkal na historika. "Zítra rozdrtíme vojsko Kamista Reloeho, samozřejmě. Člověk musí

myslet hodně dopředu, aby uspěl, historiku. To bys měl vědět." A odešel.
Kalous hleděl do skomírajících plamínků s kyselou pachutí v ústech. Ta pachuť je strach, starče. Nemáš Coltainovo neproniknutelné brnění. Nevidíš dál než pár hodin dopředu a svítání očekáváš ve víře, že bude tvé poslední, a proto ho musíš vidět. Coltain očekává nemožné, očekává, že i my budeme mít jeho neochvějnou víru. Víru v jeho šílenství.
U nohy mu přistála rhizana a složila svá půvabná křidélka. V tlamičce držela mladou kápovou můru, která se zmítala, i když ji ještěrka postupně polykala. Kalous počkal, až zvířátko dožere, než pohnul nohou a ono uletělo. Pak vstal.
Záchlumský tábor se začal probouzet, a tak tam zamířil.
Jízdválečníci z klanu Bláznivých psů sbírali v záři loučí výstroj. Kalous došel blíž. Objevily se zdobené kyrysy z vařené kůže, obarvené tmavými a matnými odstíny červené a zelené. Silné vycpávané kusy byly vyrobené ve stylu, jaký ještě nikdy neviděl, s vypálenými záchlumskými runami. Kyrysy vypadaly staré a nepoužívané.
Kalous došel k nejbližšímu válečníkovi, mládenci s tvářemi jako broskvičky, který pilně olejoval šafron, chránící hlavu jeho koně. "Těžká zbroj pro Záchlumčana," prohodil historik. "A pro záchlumského koně taky."
Mladý muž jen střízlivě kývl a neřekl nic.
"Vracíte se k těžké kavalerii?"
Jinoch pokrčil rameny.
Opodál promluvil jeden ze starších válečníků. "Tohle vymyslel vojevůdce během povstání… a pak s císařovnou dohodl mír, než jsme je mohli použít."
"A to je s sebou vozíte celou tu dobu?"
"Ano."
"Proč jste je nepoužili při přechodu Sekaly?"
"Nebylo to nutné."
"A teď?"
Veterán se zazubil a zvedl železnou přilbu s nově připevněným chráničem nosu a lící. "Reloeho horda ještě nečelila těžké kavalerii, ne?"
Těžká zbroj ještě těžkou kavalerii nedělá. Cvičili jste to, vy hlupáci? Dokážete cválat v řadě? Provést obrat? Jak rychle vašim koním dojde pod tou váhou navíc dech? "Vypadáte dost nebezpečně," poznamenal.
Záchlumčan zaslechl jeho skepticismus a usmál se ještě víc. Mládenec zatím odložil šafron a připjal si pasek. Vytáhl čepel z pochvy a předvedl čtyři stopy začerněného železa s kulatou a ztupenou špičkou. Zbraň vypadala těžká, na jinochovy ruce příliš těžká.
Pro mistra Kápě, jedno máchnutí ho vyhodí ze sedla.
Veterán zabručel. "Uvolni se támhle, Temule," nakázal malazsky.
Temul se okamžitě pustil do složitého cvičení, až byla jeho čepel vidět rozmazaně.
"To hodláte sesednout, až se dostanete k nepříteli?"
"Spánek by ti opravdu hodně prospěl, stařiku."
Dobrý postřeh, prevíte.
Kalous odešel. Hodiny před bitvou vždycky nesnášel. Žádný z přípravných obřadů na něj nikdy nezabíral. Prohlídka zbraní a výstroje zkušenému vojákovi zřídkakdy trvala déle než dvacet úderů srdce. Historik tu kontrolu nikdy nedokázal bezduše opakovat pořád dokola jako mnoho jiných vojáků. Zaměstnat ruce, zatímco mysl vklouzne do ostrého světa sytých barev a bolestného jasu a těla i duše se zmocní jakýsi chlípný hlad.
Někteří válečníci se připravují na život, jiní na smrt, a v hodinách, než se naplní jejich osud, je zatraceně těžké poznat jedny od druhých. Mladý Temul si před chvílí možná zatančil naposledy. Ten zatracený meč možná už víc nevyletí z pochvy a nezazpívá mu v ruce.
Obloha na východě světlala a chladný vítr teplal. Obrovskou kupoli oblohy nehyzdil jediný mráček. Ve výšce letěli k severu ptáci, téměř nehybné tečky, tvořící na nebi klín.
Když se Kalous dostal ze záchlumského tábora, vstoupil do řad stanů postavených podle pluků patřících k Sedmé. V rozložení tábora si různé živly zachovávaly pospolitost a historik je dokázal bez potíží rozeznat. Střední pěchota, tvořící základ vojska, byla seřazená podle setnin a každá setnina se skládala z kohort, jež zase tvořily oddíly. Do boje půjdou s bronzovými pavézami, píkami a krátkými meči. Na sobě měli pěšáci hauberky z bronzových šupin, chrániče holení a rukavice a bronzové přilby posílené železnými pruty kolem zvonu. Šíji a ramena jim chránily kroužkové chrániče. Zbylí pěšáci patřili k mariňákům a sapérům, přičemž ti první byli kombinací těžké pěchoty a přepadových oddílů - vynález starého císaře a v říši stále jedineční. Byli vyzbrojení kušemi a krátkými i dlouhými meči. Pod šedou kůží nosili začerněné kroužky. Každý třetí voják měl velký kulatý štít ze silného měkkého dřeva, který hodinu před bitvou nechá nasáknout vodou. Tyto štíty se používaly k zachycení nepřátelských zbraní, od mečů po cepy. Po prvních minutách boje je zahodí, nejspíš s děsivou sbírkou sečných i bodných kusů železa. Tahle zvláštní taktika Sedmé byla účinná v boji proti Semkům a jejich nedisciplinované metodě boje oběma rukama. Mariňáci tomu říkali tahání zubů.
Tábor sapérů stál kousek stranou od ostatních - jak nejdál bylo možné, neboť vezli moranthskou munici. I když se díval, Kalous tábor neviděl, ale dobře věděl, co má hledat. Hledej nejnesourodější sbírku stanů a ohavně páchnoucí výpary, kolem nichž se hemží moskyti a komáři, a najdeš malazské ženisty. A tam taky najdeš vojáky třesoucí se jako osiky, s popáleninami, ohořelými vlasy a temným, šíleným leskem v očích.
Kaprál List stál s kapitánem Lullem na konci mariňáckého tábora, poblíž tábořiště věrné hissarské gardy - jejíž zachmuření vojáci si mlčky připravovali tulvary a puklíře. Coltain jim naprosto důvěřoval a sedmiměsttští rodáci mu jeho důvěru neustále opláceli s fanatickou zuřivostí - jako by na sebe vzali břímě hanby a viny a mohli se ho zbavit pouze tím, že do jednoho pobijí všechny své zrádné příbuzné.
Když se k nim historik připojil, kapitán Lull se usmál. "Máte šátek? Dneska budeme žrát prach, dědo."

"Budeme na konci klínu, pane," hlásil List a netvářil se zrovna nadšeně.
"Radši budu polykat prach než yard studeného železa," opáčil Kalous. "Víme už, proti čemu stojíme, Lulle?"
"Pro vás ‚kapitáne'."
"Hned jak mi přestanete říkat ‚dědo', začnu vás oslovovat podle hodnosti."
"Dělal jsem si legraci, Kalousi," opáčil Lull. "Říkejte mi, jak chcete, včetně tupohlavej prevíte."
"To bych mohl."
Lull se kysele zašklebil. "Vůbec jste se nevyspal, co?" Otočil se k Listovi. "Jestli ten starý tajtrdlík začne podřimovat, máte mé svolení, kaprále, dát mu jednu po tom otlučeném kotlíku, co nosí na hlavě."
"Jestli dokážu sám zůstat vzhůru, pane. Tahle dobrá nálada mě unavuje."
Lull se zamračil na Kalouse. "Mládenec má v poslední době jiskru."
"Jen si to představte."
Na obzoru jasně zaplálo slunce. Přes pahorky na severu přeletěli ptáci se světlými křídly. Kalous se podíval na své boty. Ranní rosa prosákla odřenou kůží a kousky pavučin tvořily na špičkách lesklé vzory. Připadalo mu to neuvěřitelně krásné. Pavoučí sítě… složité pasti. Ale mé bezmyšlenkovité kroky tu noční práci zničily. Budou kvůli tomu dnes pavouci hladem?
"Neměl byste moc přemýšlet o tom, co přichází," ozval se Lull.
Kalous se usmál a vzhlédl k nebi. "Jak zní rozkaz?"
"Mariňáci od Sedmé budou na čele. Vraní jezdci na křídlech. Bláznivý psi - teď Toggova hřmící těžká kavalerie - budou váhou za mariňáky. Pak přijdou ranění, které bude ze všech stran chránit pěchota Sedmé. Na konci půjdou hissarští věrní a kavalerie Sedmé."
Kalousovi chvíli trvalo, než informaci vstřebal, zamrkal a otočil se ke kapitánovi.
Lull kývl. "Uprchlíci a stáda zůstanou tady na téhle straně údolí, ale trochu víc na jihu, na písčině, které se na mapách říká Mělčina a na jih od ní se táhne řada kopců. Ty ohlídá Lasiččí klan. Takhle to bude nejbezpečnější - ten klan se od Sekaly chová pořád hnusněji. Jejich jízdválečníci si všichni opilovali zuby. No věřili byste tomu?"
"Do téhle bitvy půjdeme bez zátěže," prohlásil historik.
"Až na raněné."
Z tábora pěchoty se vynořili kapitáni Sulmar a Chenned. Ze Sulmarova postoje a výrazu čišelo rozhořčení, Chenned se tvářil posměšně, byť trochu zmateně.
"Krev a střeva!" syčel Sulmar a naolejované kníry se mu ježily jako kočce ocas. "Ti hromští sapéři a jejich mistrem Kápě zplozený kapitán to tentokrát přehnali!"
Chenned se podíval Kalousovi do očí a zakroutil hlavou. "Coltain při té zprávě úplně zesinal."
"Jaké zprávě?"
"Sapéři se včera v noci vypařili!" prskal Sulmar. "Mistr Kápě ať ty zbabělce nechá shnít všechny do jednoho! Poliel jim neštovicema požehnej, mor na jejich nemanželský plemeno! Togg ať pošlape jejich kapitánovi ko -"
Chenned se nevěřícně smál. "Kapitáne Sulmare! Co by řekli vaši přátelé v radě na tak ohavné klení?"
"Vy taky jděte do háje, Chennede! Já jsem hlavně voják, hrom vás bac. Pramínek se změní v potopu, to nás čeká -"
"Žádní zběhové nebudou," prohlásil Lull a pomalu si probíral vousy. "Sapéři neutekli. Vsadím se, že mají něco za lubem. Není snadné udržet na uzdě takovou nemytou, nesourodou chásku, když nedokážete sehnat ani jejich kapitána - ale nemyslím, že Coltain udělá stejnou chybu dvakrát."
"Nebude mít možnost," zamumlal Sulmar. "První červi nám vlezou do uší, než se setmí. Všechny nás čeká hostina zapomnění, dejte na má slova."
Lull zvedl obočí. "Jestli se nevzmůžete na lepší povzbuzení, Sulmare, tak lituju vaše vojáky."
"Lítost je pro vítěze, Lulle."
Osamělý roh zakvílel svůj smutný tón.
"Čekání skončilo," prohlásil Chenned se zřejmou úlevou. "Schovejte mi kousek trávníku, až půjdete pod drn, pánové."
Kalous se díval, jak dva kapitáni odcházejí. Tohle rozloučení už dlouho neslyšel.
"Chennedův otec byl v Dassemově prvním meči," poznamenal Lull. "Aspoň se to povídá - i když ta jména vymazali z oficiálních dějin, minulost se vždycky ukáže, co, dědo?"
Kalous neměl náladu Lullovi skočit na jeho popichování. "Myslím, že si zkontroluju výstroj," prohlásil a odešel.

Než zaujali pozice, bylo poledne. Když si uprchlíci konečně uvědomili, že hlavní část vojska překročí řeku bez nich, málem došlo ke vzpouře. To, že jim Coltain za doprovod vybral Lasiččí klan - jízdválečníci s prošitou kůží, černým tetováním a opilovanými zuby vypadali vskutku hrůzostrašně - bylo dalším důkazem jeho mazanosti, i když to lasiččí jezdci málem přehnali, jak na lidi, které přísahali chránit, pokřikovali krvežíznivé posměšky. Nakonec byl nastolen jakýs takýs pořádek i přes šílené, ze strachu zrozené pokusy šlechtické rady a její zřejmě nevyčerpatelné schopnosti posílat stížnosti a obsílky.
Když se hlavní část vojska konečně seřadila, Coltain vydal rozkaz vyrazit.
Bylo spalující horko a z vyprahlé země stoupal prach, jakmile kopyta a boty rozdupaly uschlou trávu. Ukázalo se, že Luhová předpověď, že budou žrát prach, byla depresivně přesná. Kalous znovu zvedl čutoru ke rtům a nechal si vodou svlažit hrdlo.
Vedle něj pochodoval kaprál List s tváří pokrytou bílým prachem a přílba mu klouzala po zpoceném čele. Z druhé strany měl svou známou veteránku od mariňáků - neznal její jméno a nehodlal se jí ptát. Strach z toho, co přijde, ho zachvátil jako infekce. Nedokázal se na nic soustředit, myšlenky mu kroužily kolem iracionální hrůzy z… z poznání. Z podrobností, které člověku připomínají lidskost. Jména u tváří jako propletení hadi, hrozící tím nejbolestivějším

kousnutím ze všech. K seznamu padlých už se nikdy nevrátím, protože teď chápu, že neznámý vojín je dar. Známý voják - mrtvý, rozteklý vosk - vyžaduje reakci živých… reakci, na niž nikdo nemá sílu. jména nepřinášejí útěchu, nutí člověka zodpovědět nezodpověditelné. Proč zemřela ona a ne on? Proč ti, kdo přežijí, zůstanou bezejmenní - jako by byli prokletí - zatímco mrtvým se dostává poct? Proč se tak držíme toho, co jsme ztratili, a nevšímáme si toho, co nám zůstalo?
Nedávejme jména padlým, protože ti stáli na našem místě a stojí tam stále po celý náš život. Ať má smrt není slavná, kéž zemřu zapomenutý a beze jména. Ať se neříká, že jsem byl mezi mrtvými, kteří obviňují živé.
Řeka P'atha protínala dno vyschlého jezera, měřící dva tisíce kroků od východu na západ a přes čtyři tisíce od severu k jihu. Když předvoj dorazil na východní hřeben a pokračoval dolů, Kalousovi se dostalo panoramatického pohledu na to, co se stane bitevním polem.
Kamist Reloe a jeho vojsko na ně čekali, v ranním světle se, kam až oko dohlédlo, třpytilo železo a nad mořem špičatých přileb nehybně visely městské praporce a kmenové zástavy. Seřazení vojáci se přesouvali a přešlapovali, jako by je tahaly neviditelné proudy. Jejich počty byly zdrcující.
Řeka byla úzká, jen proužek vody šest set kroků před nimi, plný balvanů a na obou březích lemovaný trnitým křovím. K tradičnímu brodu vedla kupecká stezka a pak uhýbala k západu, kde kdysi býval mírný svah protějšího hřebene - ale Reloeho sapéři měli plno práce: z písčité hlíny zbudovali rampu a přirozený svah po obou stranách odstranili, čímž vytvořili příkrý sráz. Na jihu údolí se křižila řada vyschlých říčních koryt, hromady suti a ostrá skaliska. Na severu se zvedal zubatý hřeben kopců bílých jako kost. Kamist Reloe zajistil, aby na západ vedla pouze jedna cesta, a na jejím vrcholku čekaly jeho elitní oddíly.
"Pro mistra Kápě!" vydechl kaprál List. "Ten všivák přestavěl Gelorský hřeben, a koukněte na jih, pane, ten sloup kouře - to bývala pevnost v Melmu."
Kalous se tím směrem zadíval a blíž zahlédl ještě něco. Na skále zvedající se nad jihovýchodním koncem údolí se tyčila pevnost. "Komu to asi patřilo?" hloubal.
"Býval to klášter," odpověděl List. "Podle jediné mapy, na které je."
"Kterého ascendentu?"
List pokrčil rameny. "Nejspíš jednoho ze Sedmi svatých."
"Jestli tam ještě někdo zůstal, bude mít odtamtud skvělý výhled na to, co se chystá."
Kamist Reloe rozmístil své oddíly pod a po obou stranách svých elitních setnin, takže zablokoval severní a jižní konec údolí. Na jižním okraji byly vidět zástavy sialského, halafského, debrálského a tithanského oddílu. Ubařané stáli na severu. Všechny tři skupiny měly mnohem víc bojovníků než Coltainovy voje. Vojsko Apokalypsy spustilo hromový řev a vojáci bušili zbraněmi do štítů.
Mariňáci mířili k brodu mlčky. Hlasy a řinčení se přes ně převalily jako vlna. Sedmá nezakolísala.
Bohové pod námi, co z toho vzejde?
Vody v řece bylo po kotníky, byla teplá a tok jen asi deset kroků široký. Oblázky a kameny na dně byly porostlé řasami. Větší balvany byly pokryté guanem a ve vzduchu bzučel a poletoval hmyz.
Jakmile Kalous vystoupil na protější břeh, chladivý dech řeky se ztratil a vedro z údolí ho zakrylo jako plášť. Prošívanici pod kroužkovým hauberkem měl propocenou a pot mu stékal špinavými čůrky do rukavic, až měl úplně mokré dlaně. Sevřel pevněji řemen štítu a druhou ruku položil na jílec meče. V ústech měl náhle úplné sucho, i když touze napít se odolával. Vzduch páchl po vojácích, které následoval, byla tu cítit směsice potu a strachu. A ještě něco jiného, zvláštní zasmušilost, která setninu doprovázela. Kalous už ten pocit zažil, kdysi před mnoha lety. Nebyla to porážka ani zoufalství. Smutek stoupající z toho, co bylo za obyčejnými tělesnými reakcemi, odměřený a uvědomělý. Účastníme se na smrti. A v takových chvílích, než jsou vytaseny čepele, než krev svlaží hlínu a vzduchem se ponese křik, na nás padne pocit marnosti. Beze zbroje bychom, myslím, všichni plakali. Jak jinak odpovědět na příslib nevyčíslitelných ztrát?
"Dneska si meče pořádně užijeme," podotkl List vedle něj lámajícím se hlasem. "Podle vašich zkušeností, pane, co je horší - prach, nebo bláto?"
Kalous odpověděl: "Prach dusí a oslepuje. Ale bláto zase klouže." A bláta budeme mít až dost, jakmile se do hlíny vsákne krev, žluč a moč. Budeme mít obojího stejně, mládenče. "Tohle je tedy vaše první bitva?"
List se zašklebil. "Přidělili mě k vám, pane, takže jsem se ještě do pranice nedostal."
"Mluvíte, jako byste toho litoval."
Kaprál neříkal nic, ale Kalous mu rozuměl. Jeho druhové již všichni svou první bitvu podstoupili, a to byl práh, jehož se báli a zároveň se na něj těšili. Představivost našeptává nepravdy, které rozbije jedině to, co člověk zažije na vlastní kůži. Historik by byl nicméně dal přednost tomu, kdyby mohl přihlížet z větší vzdálenosti. Pokud bude s vojáky, neuvidí nic než tlačenici kolem sebe. Proč mě sem Coltain poslal? Sebral mi oči, hrom do něj.
Byli sto kroků od rampy. Jízdválečníci přejeli cvalem před nepřátelskými oddíly a ujistili se, že všichni jsou na svých místech. Bušení do štítů a vzteklý křik slibovaly krev, a bojovníky nebude možné udržet v řadách dlouho. Pak nás napadnou ze tří stran a pokusí se nás odříznout od pěchoty Sedmé, zatímco ta se bude snažit chránit raněné. Jestli se jim to podaří, utnou hadu hlavu.
Vraní jízdválečníci si stranou připravovali luky a kopí, rozhlíželi se a sledovali nepřátelské pozice. Roh vydal rozkaz připravit štíty a přední linie srazila štíty k sobě a muži v prostřední a zadní řadě ty své zvedli nad hlavy. Objevili se lučištníci, zaujímali pozice na rampě.
Bylo bezvětří, nehybný vzduch byl těžký.
Nepřátelská křídla možná zadrželo to, že bojovníci nevěřili vlastním očím. Coltain na nepřátelské pozice a sílu nijak nereagoval. Sedmá prostě pochodovala dál, a když dorazila k rampě, začala bez zastavení postupovat.' Svah byl měkký,

nachystané balvany a písek zrádné. Vojáci klopýtali.
Náhle oblohu zakryly šípy, hotový déšť šípů. Kalousovi to hrůzostrašně rachotilo nad hlavou, jak dříky praskaly, klouzaly po štítech a některé dokonce pronikly skrz a zasahovaly kyrysy a přílby, pár dokonce i těla. Pod hřbetem štítové želvy se ozývalo skučení, kameny se vojákům zvrtaly pod nohama. Přesto klín pokračoval bez zastavení dál. Historikovi se prohnul loket, když štít zasáhl šíp jako rána kladivem. Další tři přiletěly vzápětí, ale ty se jen neškodně odrazily a odletěly přes ostatní štíty dál. Vzduch dole začínal být zatuchlý - byly tu cítit pot, moč a sílící hněv. Útok, na nějž nemohli odpovědět, byl noční můrou vojáků. Byli odhodlaní dostat se na hřeben, kde čekala vyjící semská a guránská pěchota. Kalous věděl, že mariňáci jsou tlačeni na pokraj. První střet bude jako výbuch.
Podél rampy těsně pod hřebenem byly náspy, svahy prudké a vysoké, a vršek pak byl plochý a široký. Válečníci z kmene, který Kalous nepoznal - Caríeld? - se začali scházet na svazích a připravovali si krátké luky. Jakmile se pustíme do Semků a Guraňanů, začnou po nás střílet. Bočná palba.
Bult jel s vraními jízdválečníky na křídle a historik ho jasně slyšel, jak řve rozkazy. V oblacích prachu a blýskání železa se jezdci otočili a zamířili k náspům. Šípy létaly. Can'eld - zaražení rychlou reakcí Záchlumských - se rozprchli. Válečníci padali a klouzali na rampu. Vraní válečníci projížděli podél náspů a ostřelovali vršek vražednými střelami. Stojící válečníci na vršku byli ve chvilce pryč.
Když válečníci spatřili zmatek v nepřátelské přední linii, hrot klínu vyrazil. Vraní jezdci otočili koně a stavěli se do sedel, jak se snažili vyhnout srážce mezi pěšáky, aby tak mariňákům nenarušili postup. Ven ze skrumáže se dostali jen tak tak. Klín udeřil.
Skrze štít Kalous cítil náraz, až mu zapraštělo v kostech. Moc toho ze svého místa neviděl, jen kousek modré oblohy přímo nad hlavami vojáků, v němž se otáčela zlomená píka a přílba, která mohla v podhradním řemínku stále držet vousatou bradu, než prach vytvořil neproniknutelný příkrov.
"Pane!" kdosi ho zatahal za ruku se štítem. "Teď jste na řadě vy!"
Na řadě? Kalous se na Lista zamračil.
Kaprál ho otočil. "Vidíte, pane -"
Stáli v předposlední řadě v klínu. Mezi mariňáky a starobyle vyzbrojenými jízdválečníky Bláznivých psů na koních bylo jen asi deset kroků. Jezdci na koních se nehýbali, těžké meče měli obnažené a položené přes sedla. Za nimi se táhlo údolí - historik byl vysoko na rampě, takže viděl na zbytek bitvy.
Na jihu podporovala těsné řady tithanských lučištníků debrálská kavalerie. Východně pochodovaly legie halafské pěchoty - napravo od nich - a v jejich středu byla setnina sialské těžké pěchoty. Dál na východ byli další jezdci a lučištníci. Jedna čelist a na severu další. A teď tlama sklapne.
Zadíval se k severu. Ubarské legie - nejméně tři - spolu se sialskou a tepaskou kavalerií, byly necelých padesát kroků od pěchoty Sedmé. Mezi zástavami Ubarů Kalous zahlédl šedé a černé barvy. Mariňdky vycvičení místní, to tedy je pěkná ironie.
Na východ od řeky probíhala bitva, pokud něco znamenala obrovská stěna zvířeného prachu. Lasiččí klan konečně našel protivníka. Historika napadlo, kterému z oddílů Kamista Reloeho se asi podařilo je obejít. Útok na stáda a vraždění mezi uprchlíky. Držte se, Lasičky, my ostatní vám nepomůžeme.
Strkání vojáků okolo Kalouse přimělo věnovat pozornost svému okolí. Řinčení zbraní a jekot z hřebene sílily, jak se klín pomalu zplošťoval o kovadlinu tuhého, disciplinovaného odporu. Tlačenicí probíhaly první zpětné vlnky.
Toggovy tři válečné masky. Než skončí den, každý z nás je bude nosit. Jsou to hrůza, vztek a bolest. Ten hřeben nedobudeme -
Z údolí za nimi se ozval hlubší zvuk. Historik se pootočil. Čelisti sklaply. Dutý čtverec Sedmé kolem vozů s raněnými se bortil, kroutil se jako červ napadený mravenci. Kalous na to hleděl a cítil příšernou hrůzu, čekal, že uvidí, jak se ten čtverec rozpadá, rozerván zuřivým útokem. Sedmá odolala, jakkoliv mu to připadalo neuvěřitelné. Nepřítel na všech stranách ustupoval, jako by se ty čelisti zakously do jedovatých trnů a instinktivně se stáhly. Nastala odmlka, živočišný mráz, který držel obě strany od sebe - prostor mezi nimi byl pokrytý mrtvými a umírajícími - pak Sedmá udělala něco nečekaného. V tichu, z něhož se historikovi zježily vlasy, vojáci Sedmé zaútočili, čtverec se protáhl do oválu, muži napřahovali píky. Nepřátelské řady se prohýbaly, rozpadaly a začaly prchat.
Stát! Jste příliš daleko! Je vás příliš málo! Stůjte!
Ovál se roztáhl, zastavil se a pak se stáhl s odměřenou přesností, která byla téměř děsivá - jako by se Sedmá stala jakýmsi strojem. A udělají to znovu. Příště to nebude velké překvapení, ale nejspíš to bude stejně nebezpečné. Jako plíce při dýchání během klidného spánku, nadechnout, vydechnout, a tak pořád dokola.
Jeho pozornost upoutal pohyb Bláznivých psů. Z přední řady se vynořili Nil a Nether, opěšalí, i když dívka vedla záchlumskou kobylu. Zvíře drželo hlavu nahoře a uši tisklo k hlavě. Na narezlých bocích se jí leskl pot. Oba zaklínači se zastavili vedle klisny, každý po jedné straně, a Nether pustila otěže a položila ruce na koně. Vzápětí se Kalous zapotácel, jak se zadní řady klínu posunuly nahoru po rampě, jako by je někdo tlačil.
"Připravit zbraně nablízko!" zařval vedle seržant.
Ach, pro zlý sen mistra Kápě -
"To je ono," podotkl List hlasem napjatým jako tětiva luku.
Na odpověď nebyl čas, nebyl čas přemýšlet, protože náhle se ocitli mezi nepřáteli. Kalous zahlédl, co se děje před ním. Jeden voják zakopl a zaklel, pak mu sklouzla přílba do očí. Vzduchem zasvištěl meč. Ječícího semského válečníka odtáhli za cop a jeho jek se změnil v chrčení, když mu hrot meče zajel do břicha do smyček střev. Jakási mariňačka uhýbala před útokem a svršky bot jí smáčela vlastní moč. A všude… Toggovy tři masky a kakofonie zvuků, hrdla vydávala zvuky, k nimž nebyla stvořená, krev stříkala, lidé umírali - všude lidé umírali.
"Pozor napravo!"

Kalous ten hlas poznal - jeho bezejmenná mariňácká společnice - a otočil se právě včas, aby odrazil oštěp. Jeho krátký meč sklouzl po tuleji. Udělal krok, aby se vyhnul bodnutí, a vrazil meč semské ženě do obličeje. Padla na kolena ve sprše krve, ale vzduch prořízl historikův bolestný výkřik, který mu šel až z hloubi duše. Zacouval a byl by upadl, nebýt pevné přehrady za ním. U ucha se mu ozvala bezejmenná mariňačka. "Dneska v noci si vás podám, až se z vás bude kouřit, dědo!"
V tom zmateném bludišti lidské mysli se Kalous jejích slov chytil, ne z chtíče, ale jako topící se stébla. Vzlykavě se nadechl, odstrčil se od štítu a popošel. Před ním bojovala mariňácká fronta, děsivě ztenčená, a krok za krokem ustupovala, jak ji guránská těžká pěchota tlačila zpátky ze svahu. Klín se musel každou chvíli rozpadnout.
Semští válečníci se vrhli doprostřed mariňáků jako divoký, šílený vír, a právě s těmihle popelem pomazanými nepřáteli měly bojovat zadní řady. Vše bylo rychle vyřízeno, přísná disciplína se víc než vyrovnala jednotlivým válečníkům, kteří neudrželi linii, neměli oporu ve svých druzích a neposlouchali nikoho kromě vlastního šíleného bojového ryku.
Přes náhlé uvolnění začali mariňáci couvat. V rychlém, rázném sledu se ozvaly tři rohy: říšský rozkaz rozdělit se. Kalous vytřeštil oči a otočil se po Listovi - kaprál však nebyl nikde v dohledu. Uviděl svou známou mariňačku a doklopýtal k ní. "Čtyři je ústup, troubili čtyřikrát? Já slyšel -"
Vycenila zuby. "Třikrát, dědo. Rozdělit se! Hned!"
Odtáhla se a popletený Kalous ji následoval. Svah byl zrádný, bláto nasáklo krví a žlučí a kameny klouzaly. Klopýtali s ostatními na stranu rokle - na jižní stranu - směrem k prudkému srázu a sestoupili do nehlubokého příkopu, kde se ocitli po kotníky v proudu krve.
Guránská těžká pěchota se zastavila, vycítila past - jakkoliv byla taková věc nepravděpodobná - když v těsných řadách sestoupila na čtyři kroky z hřebene. Zadul beraní roh a formace nerovným krokem zacouvala zpátky na vrcholek kopce.
Kalous se otočil právě včas, aby uviděl, jak se asi o sedmdesát kroků níž na rampě blíží těžká kavalerie Bláznivých psů a rozděluje se kolem Nila a Nether, kteří stále stáli po stranách nehybné kobyly a tiskli k ní dlaně.
"Pán tlačí," zamumlala žena po historikově boku.
Chtějí zaútočit po rampě se všemi těmi těly a kusy výstroje v blátě a kamení. Prudký svah, na němž se budou jezdci muset naklonit koním až k šíji - a tím posunou všechnu váhu koním nad přední nohy. Coltain chce, aby zaútočili. Proti těžké pěchotě - "Ne!" zašeptal historik.
Ze svahu se sypalo kamení a písek. Vojáci kolem Kalouse obraceli poplašeně hlavy - někdo byl nahoře na náspu. Klouzala k nim další hlína. Shora se ozval proud malazských nadávek, pak nad okraj vykoukla malazská hlava.
"To je mistrem Kápě prokletý sapér!" vyhrkl jeden z mariňáků.
Hlínou umazaný muž nad nimi se zazubil. "Víte, co dělají želvy v zimě?" křikl dolů a pak se stáhl z dohledu.
Kalous se ohlédl na jízdválečníky Bláznivých psů. Ti se zastavili, jako by si náhle nebyli jistí. Záchlumčané zvedali hlavy a sledovali náspy po stranách. Guránská těžká pěchota a přeživší Semkové také zírali. Prachem valícím se po rampě se Kalous zadíval na severní svah. Tam se to hemžilo činností - sapéři, se štíty na zádech, začali postupovat po rampě až do těly posetého prostoru pod vrcholkem.
Znovu zatroubil roh a jízdválečníci znovu vyrazili, pobídli koně do klusu a pak do kolísavého cvalu. Ale teď jim cestu na hřeben zahradila setnina sapérů.
Želva se v zimě zahrabe. Ti holomci se včera v noci dostali na rampu - přímo Reloemu pod nosem - a zahrabali se do náspů. Proč, ve jménu mistra Kápě?
Sapéři, stále se štíty na zádech, se motali po rampě a připravovali si zbraně a ostatní výstroj. Jeden popošel dolů a zamával na Bláznivé psy, ať vyjedou.
Rampa se otřásla.
Obrnění koně vyrazili do prudkého svahu s přívalem síly, rychleji, než historik považoval za možné. K obloze vyletěly široké meče. Ve své starobylé prapodivné zbroji seděli Záchlumčané v sedlech jako démoni přičarovaní na stejně strašidelné oře.
Sapéři se rozběhli ke guránské linii. Vyletěly granáty, následované výbuchy a děsivým křikem. Veškerá munice, která ještě sapérům zbyla, letěla do natlačených nepřátelských pěšáků. Práskavky, hořivky, žíhače. Pevná formace Reloeho elitních vojáků se rozpadla.
Bláznivi psi, ženoucí se cvalem do útoku, dorazili k sapérům, kteří se vrhli koním pod nohy, jen se ozývalo dunění v hrůzu nahánějícím rytmu, jak se přes ně řítil jeden kůň za druhým. Záchlumští jízdválečníci vrazili do krvavého zmateného víru, jenž teprve před chvílí byl pevnou linií těžké pěchoty, dostali se na vrchol a svými širokými meči se pustili do vraždění.
Nad hlukem a hřmotem se ozval další signál.
Žena vedle Kalouse si poklepala rukou v plechovici na prsa. "Kupředu, dědo!"
Udělal krok, pak zaváhal. Ano, je čas, aby vojáci vyrazili. Ale já jsem historik - musím se dívat, musím vidět, a do mistra Kápě se střelbou! "Tentokrát ne," prohlásil a vyškrábal se na násep.
"Uvidíme se večer!" křikla za ním mariňačka, než se připojila k ostatním.
Kalous vylezl nahoru a cestou si nabral plnou pusu hlíny. Kašlaje a plivaje se zvedl a rozhlédl se kolem sebe. Plochý vršek náspu byl posetý zaraženými dřívky. Z některých děr o velikosti člověka vyčnívaly smotky stanového plátna. Historik na to chvíli nevěřícně zíral, pak obrátil pozornost na rampu.
Mariňáky při běhu poněkud zpomalovali podupaní sapéři. Byla tu spousta přelámaných hnátů, to Kalous viděl, ale štíty - nyní rozdupané na šrot - a zprohýbané přílby bláznivé vojáky z větší části ochránily.
Za hřebenem, na plošině táhnoucí se k západu, pronásledovali jízdválečníci Bláznivých psů zbytky kdysi slavné elity Kamista Reloeho. Velitelův stan, postavený na nízkém pahorku sto kroků za hřebenem, mizel v plamenech a dýmu.
Kalous měl podezření, že vzpurný velemág ten oheň založil sám, aby zničil všechno, co by Coltain mohl použít, než

prchl po stezce, již mu nabídla jeho chodba.
Kalous se ohlédl zpátky do údolí.
Dole ještě zuřila bitva. Kruh obránců Sedmé kolem vozů s raněnými zůstal, i když byl dost nerovný, jak na něj ze severu neúnavně tlačila ubarská těžká pěchota. Vozy samy se valily k jihu. Tepaská a sialská kavalerie sužovaly zadní voj, kde se drželi hissarští věrní… a umírali po tuctech.
Ještě bychom mohli prohrát.
Dvojité zatroubení odvolalo z hřebene Bláznivé psy. Kalous zahlédl Coltaina, jemuž černá péřová pláštěnka zešedla prachem, jak sedí na hřebci na vrcholku kopce. Viděl, jak mává na svůj štáb, načež rohy opět zatroubily k ústupu. Teď tě potřebujeme!
Ale tihle koně budou vyřízení. Dokázali nemožné. Zaútočili do kopce, hnali se stále rychleji, takovou rychlost jsem ještě nikdy neviděl. Historik se zamračil a otočil se.
Nil a Nether stáli po stranách klisny, jíž lehký vánek čechral hřívu a ocas, ale jinak se nehýbala. Kalouse zamrazilo v zádech. Co to udělali?
Jeho pozornost upoutalo zavytí v dálce. Přes řeku se dral velký oddíl jezdců, jejich zástavy však byly příliš daleko, aby rozeznal, co jsou zač. Pak zahlédl malé šedohnědé tvory ženoucí se před jezdci. Záchlumští kraváčtí psi. To je Lasiččí klan.
Když jízdválečníci vyjeli z řeky, nacválali. Tepaskou a sialskou kavalerii zastihli naprosto nepřipravenou. Nejdřív zaútočila vlna vzteklých psů, kteří si nevšímali koní a vrhali se rovnou na jezdce. Šedesát vrčících liber zubů a svalů jezdce snadno strhlo ze sedla. Pak dorazili samotní Záchlumčané, kteří svůj příchod ohlásili tím, že do vzduchu hodili několik hlav, než, těsně před útokem na nepřátelské křídlo, vyrazili strašidelný pokřik, při němž stydla krev v žilách. Tepaští a sialští jezdci byli ve chvilce vyřízení - buď byli mrtví, nebo vzali nohy na ramena. Lasiččí jízdválečníci se téměř bez zastavení znovu seřadili a cvalem se otočili, aby se mohli pustit do Ubarů, a jejich skvrnití kraváčtí psi se hnali s nimi.
Nepřítel prchal na všech stranách, ustupoval před načasováním, jež, ač instinktivní, bylo přesné. Bláznivý psi sjeli z rampy, objeli zaklínače s jejich nehybným koněm a stočili se k jihu, kde se pustili do pronásledování halafské a sialské pěchoty a tithanských lučištníků.
Kalous klesl na kolena, náhle ho to zmohlo, a v duši měl kotel žalu, hněvu a hrůzy. Nemluv o dnešním vítězství. Vůbec nemluv.
Kdosi se vyškrábal na svah a pěkně supěl. Kroky se přiblížily, pak historikovi dopadla na rameno ruka v plechové rukavici a promluvil hlas, na nějž si matně vzpomínal. "Posmívají se našim urozeným, věděl jste to, dědo? V debrálštině pro nás mají jméno. Víte, co znamená? Psí řetěz. Coltainův psí řetěz. On vede, ale zároveň je veden, dere se dopředu, ale zároveň ho to drží zpátky, cení zuby, ale kdo mu poštěkává za patami, jestli ne ti, o kterých přísahal, že bude chránit? Á, taková jména mají hloubku, nemyslíte?"
Hlas patřil Lullovi, ale byl nějaký jiný. Kalous zvedl hlavu a podíval se na muže, jenž si k němu přidřepl. Z poničeného obličeje na něj hledělo jedno modré oko. Dostal přímý zásah palcátem, který mu zarazil chránič do tváře, rozdrtil lícní kost, vyrazil oko a utrhl nos. Na té děsivé trosce obličeje se objevilo cosi, co se podobalo úsměvu. "Mám štěstí, historiku. Hele, nepřišel jsem o jediný zub - dokonce se mi ani žádný nekývá."

Výčet ztrát byl otupující litanií na marnost války. Podle historika se nad vítězstvím mohl smát jen mistr Kápě.
Lasiččí klan si počkal na tithanské kopiníky a jejich božského velitele. Zemní duchové uchystali past, která semského vojevůdce vyřídila, a v touze rozpárat ho a sežrat zbytek semského boha ho doslova rozervali na kusy. Pak Lasiččí klan spustil vlastní past a ta byla také hrozná, neboť návnadou byli uprchlíci, a během chladnokrevného vraždění jich byly stovky zabity či zraněny. Vojevůdci Lasiččího klanu mohli tvrdit, že stáli proti přesile čtyři na jednoho, že několik z těch, o kterých přísahali, že budou chránit, obětovali, aby zachránili zbytek. To všechno byla pravda a poskytlo by jim to ospravedlnění pro to, co udělali. Ale oni neřekli nic, a třebaže na jejich mlčení reagovali uprchlíci, a zvlášť šlechtická rada, rozhořčeně, Kalous to viděl v jiném světle. Záchlumský kmen zdůvodňováním a výmluvami pohrdal - nepřijímali je od ostatních, a každý, kdo se o něco takového pokusil, se setkal jen s opovržením. Na oplátku pak také sami nic nevysvětlovali, protože, usoudil Kalous, ty, jež obětovali - a jejich příbuzné - měli v takové úctě, jež by nepřežila takovou přízemnost, kdyby to vyslovili nahlas. Naneštěstí pro ně uprchlíci nic z toho nechápali, pro ně bylo mlčení Záchlumčanů výrazem opovržení, pohrdání ztracenými životy.
Lasiččí klan však padlým uprchlíkům nabídl další poctu. Když byli v údolí pobiti tithanští lučištníci, tak spolu s tím, co vykonal Lasiččí klan, přestal existovat celý jeden planinský kmen. Záchlumská odveta byla úplná. A nezastavila se tady, protože válečníci našli Kamistovo rolnické vojsko, které do bitvy dorazilo později z východu. Vraždění, k němuž zde došlo, bylo barvitým zpodobněním osudu, jaký Tithanové chystali pro Malažany. I tahle lekce uprchlíkům ušla.
Kalous věděl, že přes veškerou snahu učenců se temné proudy lidských myšlenek, valící se za krveproléváním, vysvětlit nedají. Stačilo mu jenom podívat se na vlastní reakci, když klopýtal dolů k místu, kde stáli Nil a Nether s rukama přilepenýma potem a krví na boky mrtvé stojící klisny. Životní síly byly mocné, téměř nepochopitelné, a obětování jednoho zvířete, aby skoro pět tisíc jiných obdarovali ohromnou sílou a vůlí, bylo samo o sobě ušlechtilé. Nebýt toho, že to ubohé zvíře netušilo, že milující dlaně dvou dětí se zlomeným srdcem přinášejí smrt.

Obzor Říšské chodby byl na všech stranách zahalen šedí. Podrobnosti byly rozmazané, vzduch hustý a nehybný. Ani vánek nezavál, jen ozvěna smrti a zkázy zůstala, visela tu jako lapená mimo samotný čas.
Kalam se narovnal v sedle a prohlížel si scénu před sebou. Nakloněnou kupoli zakrýval popel a prach. Báň se na jednom místě propadla a odhalila ostré hrany bronzových desek, které ji pokrývaly. Nad zejícím otvorem se vznášel

šedavý opar. Ze zaoblení kupole bylo zřejmé, že nad zemí vyčnívá méně než třetina. Asasín sesedl a zatáhl za kus látky, kterou měl přetaženou přes nos a ústa, aby z něj uvolnil vrstvu prachu. Než zamířil ke stavbě, ještě se ohlédl na ostatní. Někde pod nimi stál palác či chrám. Když asasín dorazil ke kupoli, setřel prach z jedné bronzové tašky. Objevil se vyrytý symbol.
Zamrazilo ho, když jej poznal. Naposledy tuto stylizovanou korunu viděl na jiném kontinentě během nečekané války se zoufalými nepřáteli. Caladan Chmur a Anomander Dlouhý vlas, Rhivové a Rudá garda. Tihle nesourodí protivníci se sešli, aby se postavili na odpor dobyvatelským plánům Malazské říše. Svobodná města v Genabakis, to byla hašteřivá, záludná cháska. Po zlatě prahnoucí vládci a zlodějské frakce při ohrožení své svobody vřeštěli nejvíc…
Když zlehka sáhl na vyrytý erb, v duchu se ocitl přes tisíc líg daleko. Les Černého psa… bojovali jsme proti moskytům, pijavicím, jedovatým hadům a krev sajícím ještěrkám. Zásobování bylo přerušeno, Moranthové se stáhli, zrovna když jsme je potřebovali nejvíc… a pamatuju si tenhle erb, byl na rozedrané zástavě vlající nad vybranou setninou Chmurových oddílů.
Jak si to ten všivák říkal? Velekrál? Kallor… velekrál bez království. Tisíce let starý, pokud pověsti říkaly pravdu, prý deset tisíc. Tvrdil, že kdysi vládl říším, v nichž by ta Malazská mohla být nejvýš tak provincií. Pak tvrdil, že je zničil vlastní rukou, úplně. Kallor se vychloubal, že zbavil života celé světy…
A tento muž je nyní zástupcem velitele Anomandera Dlouhý vlas. A když jsem odcházel, Dujek, Paliči mostů a znovu vytvořená Pátá armáda chtěli s Chmurem uzavřít spojenectví.
Whiskeyjacku… Rychlej Bene… držte se přízemí, přátelé. Mezi vámi je šílenec…
"Jestli už jsi skončil se sněním…"
"Na tomhle místě nejvíc ze všeho nesnáším," poznamenal Kalam, "jak země pohlcuje zvuky kroků."
Minala přimhouřila překvapivě šedé oči nad šátkem, který jí zakrýval dolní polovinu obličeje, a prohlížela si ho.
"Vypadáte polekaně."
Kalam se zamračil, obrátil se zpátky k ostatním a zvedl hlas. "Z téhle chodby odejdeme hned teď."
"Cože?" ohrnula nos Minala. "Nevidím tu žádnou bránu!"
Ne, ale z tohohle místa mám správný pocit. Vrazili jsme dost velkou vzdálenost a já si najednou uvědomil, že síla obezřetnosti nespočívá ani tak v cestování jako v tom, dorazit na místo. Zavřel oči a přestal vnímat Minalu i ostatní, jak se přinutil nemyslet. Jen mu hlavou bleskla poslední myšlenka: Doufám, že mám pravdu.
Vzápětí se vytvořil portál a se zvukem trhající se látky se zvětšoval.
"Vy zatracený pitomče!" vybuchla Minala, jíž to došlo. "Kdybyste si o tom trochu popovídal, mohli jsme sem dorazit dřív - leda byste nás zdržoval schválně. Mistr Kápě ví, co máte za lubem, kaprále."
Zajímavá volba slov, ženská. Ale on to nejspíš vědět bude.
Otevřel oči. Brána vypadala jako neproniknutelně černá skvrna o deset kroků dál. Kalam se zaškaredil. Tak prosté. Kalame, ty jsi zatracený pitomec. Uvědom si, že ze strachu se dokáže soustředit i ten nejtupější tvor.
"Držte se mě," nakázal ostatním, a než zamířil k portálu a vstoupil, uvolnil si v pochvě dlouhý nůž. Měkké boty mu uklouzly na pískem posypané dlažbě. Byla noc, v úzké mezeře mezi dvěma vysokými cihlovými budovami jasně svítily hvězdy. Ulička se před ním klikatila zrádnou cestou, kterou tak dobře znal. V dohledu nikdo nebyl.
Asasín ustoupil ke zdi nalevo. Objevila se Minala vedoucí svého a Kalamova koně. Zamrkala a otočila hlavu. "Kalame, kde -"
"Tady," odpověděl asasín.
Trhla sebou a pak rozčileně zasyčela. "Třikrát se nadechnete ve městě a už se schováváte."
"Zvyk."
"Nepochybně." Odvedla koně dál. Vzápětí se objevili Keneb a Selv a za nimi obě děti.
Kapitán se zamračeně rozhlížel, až uviděl Kalama. "Aren?"
"Ano."
"Je tu hromské ticho."
"Jsme v uličce, co vede přes nekropoli."
"Jak příjemné," utrousila Minala a ukázala na budovy kolem nich. "Ale tyhle domy vypadají jako obydlí."
"Taky jsou… pro mrtvé. Chudák zůstane v Arenu chudákem."
Keneb se zeptal: "Jak daleko jsme od posádkové pevnosti?"
"Tři tisíce kroků," odvětil Kalam a odmotal si šátek z obličeje.
"Musíme se umýt," upozornila Minala.
"Mám žízeň," ozval se Vaneb, sedící na koni.
"A hlad," přidal se Kesen.
Kalam si povzdechl, pak kývl.
"Doufám," dodala Minala, "že procházka ulicemi mrtvých není špatné znamení."
"Kolem nekropole jsou krčmy pro truchlící," zamumlal asasín. "Nemusíme chodit moc daleko."

Hospoda Húlava údajně zažila lepší časy, ale Kalam si myslel opak. Podlaha v šenku byla propadlá, takže připomínala obrovskou mísu, a všechny stěny se naklonily dovnitř a musely se podepřít dřevěnými sloupy. Hnijící jídlo a mrtvé krysy se s netečnou trpělivostí stěhovaly doprostřed místnosti, kde na podlaze vytvářely plesnivějící, páchnoucí hromadu - jako obětinu nějakému zpustlému bohu. Stolky a židle v kruhu kolem jámy měly tvořivě upilované nohy a jen u jediného dosud seděl host, který nebyl zpitý do bezvědomí. Zadní, neméně sešlá místnost poskytovala privilegovanějším zákazníkům jisté soukromí, a právě sem Kalam posadil svou skupinku. Najedli se, než v zaplevelené zahradě připravili vanu s vodou. Asasín pak přešel do šenku a sedl si naproti jedinému střízlivému hostu.

"To je tím jídlem, co?" prohodil prošedivělý Napan, jakmile se asasín posadil.
"Nejlepší ve městě."
"Aspoň tak volila rada švábů."
Kalam se díval, jak si muž s modrou pletí zvedá hrnek ke rtům a velký ohryzek mu poskakuje. "Vypadá to, že byste si dal ještě jeden."
"Klidně."
Asasín se pootočil, zachytil pohled usínající stařeny, která se opírala o sloup vedle sudu s pivem, a zvedl dva prsty. Stařena si povzdechla, zvedla se, jen aby si upravila sekáč na krysy, co měla schovaný pod zástěrou, a hned se pustila do hledání dvou korbelů.
"Jestli ji štípnete, přerazí vám hnátu," varoval cizinec.
Kalam se na něj zadíval. Mohlo mu být cokoliv mezi třiceti a šedesáti, záleželo jen, jakou daň si od něj vybral život. Pod silně prošedivělým vousem byla vidět vrásčitá kůže. Tmavýma očima neúnavně přebíhal sem a tam, na asasína se zatím pořádně nepodíval. Měl na sobě rozedrané, pytlovité hadry. "Nutíte mě se zeptat," prohodil asasín. "Kdo jste a jaký je váš příběh?"
Muž se narovnal. "Myslíte, že to budu vykládat každýmu na potkání?"
Kalam čekal.
"No," pokračoval Napan, "každýmu ne. Některý lidi začnou bejt hrubý a přestanou poslouchat."
Jeden host, ztřískaný jak zákon káže, se zhroutil ze židle a při pádu na dlažbu si rozbil hlavu. Kalam, cizinec a šenkýřka - která se právě objevila se dvěma cínovými pohárky - se dívali, jak opilec klouže po omastku a zvratcích, aby se připojil k hromadě uprostřed. Ukázalo se, že jedna krysa si na mrtvou jenom hrála, teď vyskočila opilci na tělo a čumáček se jí chvěl.
Cizinec zabručel. "Každej je filozof."
Stařena jim donesla pití, a zvláštní způsob, jakým se šourala ke stolu, ukazoval na to, že křivou podlahu dobře zná. Prohlédla si Kalama a promluvila debrálsky: "Tví přátelé vzadu chtějí mýdlo."
"Ano, to asi chtějí."
"My nic takovýho nemáme."
"To mi došlo."
Žena odešla.
"Právě jste dorazili, co?" prohodil cizinec. "Severní bránou?"
"Ano."
"Tam je to hodně do kopce, navíc s koňma."
"To znamená, že severní brána je zavřená."
"Zamčená, stejně jako všechny ostatní. Možná jste připluli do přístavu."
"Možná."
"Přístav je zavřenej."
"Jak zavřete arenský přístav?"
"No dobře, tak není zavřenej."
Kalam se napil piva a znehybněl.
"A po několika to je ještě horší," upozornil jej cizinec.
Asasín položil hrnek na stůl a chvíli musel hledat hlas. "Povězte mi, co je nového."
"Proč bych měl?"
"Koupil jsem vám pití."
"A za to bych měl bejt vděčnej? Pro mistra Kápě, člověče, vždyť jste to ochutnal!"
"Obvykle takhle trpělivý nejsem."
"Á, no dobrá, proč to neřeknete rovnou?" Dopil první korbel a vzal si nový. "Některý pivo se na vás podepíše. Některý vás dostane. Na zdraví, pane." Spolykal celý korbel.
"Už jsem podřízl ošklivější krky, než je ten váš," podotkl asasín.
Muž se zarazil a na okamžik zalétl pohledem k asasínovi, než položil korbel na stůl. "Včera v noci Kornobola jeho ženy zamkly - ten chudák se toulal po ulicích, až ho patrola vrchní pěsti sbalila za porušení zákazu vycházení. Začíná to bejt běžný. Ženy po celým městě maj vidiny. Co jinýho? Slušnou flákotu nedostanete, leda byste za ni zaplatil rukou nebo nohou - tam, kde bejvaly trhy, je víc zmrzačenejch žebráků než kdykoliv předtím. Nemůžete si ani koupit čtení, aniž by vám do toho nestrkal nos Herold mistra Kápě - no řekněte, taky si myslíte, že je možný, aby vrchní pěst vrhala cizí stín, jak se povídá? Jasně, kdo by mohl vrhat stín, když se schovává v palácovým šatníku? Ryby nejsou jediný kluzký stvoření v tomhle městě, to vám povídám. No, mě za poslední dva dny zatkli čtyrykrát, musel jsem se prokázat a ukázat svou říšskou listinu, no jen si to představte. Ale měl jsem štěstí, protože jsem v jedný šatlavě našel svou posádku. Jestli se na nás Oponn usmějou, zejtra je dostanu ven - budou hezky drhnout palubu, a věřte mi, ti ochmelkové ji budou drhnout, dokud se svět nepropadne do Propasti. Horší je, že některý lidi listinu obejdou, takže chudák skončí s bolením hlavy, aby pochopil, co nebylo řečený slovama, jako by už život nebyl i tak dost složitej - máte vůbec tušení, jak se podpalubí prohejbá, když je plný zlata? A vy teď řeknete: ‚No, kapitáne, čistě náhodou si kupuju cestu do Unty,' a já řeknu: ‚Bohové se na vás usmívají, pane! Čistě náhodou vyplouvám za dva dny s dvaceti mariňákama, pokladníkem vrchní pěsti a půlkou arenskýho bohatství na palubě - ale máme místo, pane, no ovšem. Vítejte na palubě!'"
Kalam chvíli mlčel, pak řekl: "Bohové se skutečně usmívají."
Kapitán kývl. "Úlisně a ošidně, tak se usmívaj."

"Komu za to mám poděkovat?"
"Prej je váš kámoš, i když jste se nikdy nepotkali - ale potkáte, na palubě mý lodi, jmenuje se Špunt, za dva dny."
"Jak se ten člověk jmenuje?"
"Říká si Salk Elan. Prý na vás čeká."
"A jak věděl, že vlezu do téhle hospody? Já ještě před hodinou ani netušil, že existuje."
"Jen hádám, ale mám to podložený. Bude to mít něco společnýho s tím, že tohle je první krčma, na kterou narazíte, když jdete od brány do nekropole. Škoda že jste tu nebyl včera večír, kamaráde, to tu byl ještě větší klid, aspoň dokud ta holka nevytáhla utopenou krysu támdle z toho soudku. Škoda že jste s přáteli nestihli dnešní snídani."

Kalam za sebou prásknl rozvrzanými dveřmi a zastavil se, aby se ovládl. Opatření Rychlýko Bena? Těžko. Vlastně to bylo zhola nemožné -
"Co se stalo?" zeptala se Minala, sedící u stolu s kusem melounu v ruce. Hlasy ze zahrady ukazovaly, že rodiče koupou nezvedené děti.
Asasín zavřel oči a teprve po delší době je s povzdechem otevřel. "Dopravil jsem vás do Arenu - a teď si každý půjdeme po svých. Řekněte Kenebovi, ať jde ven a najde patrolu, nebo nějaká najde jeho, a pak se ohlásí veliteli městské stráže - a mě z toho hlášení úplně vynechá -"
"A jak má vysvětlit, že jsme se dostali do města?"
"Dopravil vás sem rybář. Hlavně ať je to jednoduché."
"A to je všechno? To se s Kenebem a Selv a s dětmi ani nerozloučíte? Nedovolíte jim, aby vám projevili vděčnost za to, že jste jim zachránil život?"
"Jestli to půjde, Minalo, dostaňte se i s rodinou z Arenu - vraťte se do Quon Tali."
"Tohle se mi nelíbí, Kalame."
"Je to nejbezpečnější." Asasín zaváhal, než dodal: "Rád bych, aby to bylo… jiné."
Do tváře ho zasáhl meloun. Chvíli se utíral, pak sebral své sedlové brašny a přehodil si je přes rameno. "Ten hřebec je váš, Minalo."
V šenku zamířil ke kapitánovi. "Dobrá, jsem připravený."
Muži se v očích mihlo cosi jako zklamání, pak si povzdechl a vyškrábal se na nohy. "Jak chcete. Ke Špuntu je to kousek cesty - s trochou štěstí nebudu muset ukázat svou listinu víc než tak tucetkrát. Mistr Kápě ví, co jinýho se dá dělat, když ve městě táboří celá armáda, že?"
"Ten hadr, co nosíte místo košile, vám moc nepomáhá, kapitáne. Asi se už těšíte, jak se toho převleku zbavíte."
"Jakýho převleku? Tohle je moje šťastná košilka."

Lostara Yil se opřela o stěnu v malé místnosti a ruce zkřížila na prsou. Pozorovala Perla, jenž přecházel sem a tam kolem okna.
"Podrobnosti," mumlal. "Všechno je to v podrobnostech. Nesmíš mrknout, aby ti něco neuniklo."
"Musím se ohlásit veliteli Rudých čepelí," pravila Lostara. "Pak se sem vrátím."
"Dá vám Orto Setral propustku?"
"Téhle honičky se nevzdám… leda byste mi to zakázal."
"Bohové chraňte! Líbí se mi vaše společnost."
"Žertujete."
"Jenom trochu. Pravda, vy jste zrovna velký smysl pro humor nepředvedla. Ale zatím jsme spolu prožili pár skvělých dobrodružství, viďte? Proč s tím končit teď?"
Lostara si zkontrolovala uniformu. Její váha ji uklidňovala - zbroj, kterou nosila, když chodila v převleku, byla poničená a ona ji ráda zahodila poté, co jí Spár vyléčil zranění.
Perel nijak nevysvětlil záhadu s démonem, jenž se objevil během nočního střetu na planině, ale Rudé čepeli bylo jasné, že mu ten incident stále dělá starosti. Stejně jako mně, ale už je to minulost. Dostali jsme se do Arenu a asasínovu stopu jsme zatím neztratili. Všechno je v pořádku.
"Počkáte tu na mě?" zeptala se.
Perel se zakřenil. "Až do konce věků, má milá."
"Do rána bude stačit."
Uklonil se jí. "Budu tedy do té doby počítat údery srdce."
Odešla a zavřela za sebou dveře. Chodba v hostinci vedla k dřevěnému schodišti, po němž se dostala do přeplněného šenku. Zákaz vycházení znamenal, že klientela musela zůstat, třebaže tu rozhodně nepanovala veselá nálada.
Lostara zahnula pod schody a prošla kuchyní. Kuchařka a její pomocnice se za ní dívaly, když mířila k zadním dveřím, které byly dokořán otevřené kvůli průvanu. Na takovou reakci byla zvyklá. Rudých čepelí se všichni báli. Vyšla do uličky. Vánek od řeky nesl i sůl od zálivu a chladil ji do tváře. Modlím se, abych už nikdy nemusela cestovat Říšskou chodbou.
Dostala se na hlavní třídu a její těžké boty na dlažbě hlasitě dupaly. Jakmile se cestou na posádkové velení ocitla na první křižovatce, zastavil ji tucet vojáků vrchní pěsti. Seržant, jenž jim velel, na ni nevěřícně civěl.
"Dobrý večer, Rudá čepeli," pozdravil.
Kývla. "Slyšela jsem, že vrchní pěst vyhlásila zákaz vycházení. Povězte, hlídkují v ulicích i Rudé čepele?"
"Vůbec ne," odpověděl seržant.
Vojáci působili vyčkávavě, což Lostaru nejasně znepokojovalo.
"Takže mají jiné povinnosti?"

Seržant pomalu kývl. "Asi mají. Z toho, co jste říkala, a z… jinejch věcí soudím, že jste právě dorazila."
Přikývla.
"Jak?"
"Chodbou. Měla jsem… doprovod."
"To bude nepochybně zajímavej příběh," pravil seržant. "Teď chci vaše zbraně."
"Co prosím?"
"Chcete se připojit k Rudým čepelím, že? Promluvit si s velitelem Orto Setralem?"
"Ano."
"Na rozkaz vrchní pěsti, vydaný před čtyřmi dny, jsou Rudý čepele ve vazbě."
"Cože?"
"A čekají na soud kvůli zradě Malazský říše. Vaše zbraně, prosím."
Lostara Yil byla tak ohromená, že se vojákům, kteří jí odebírali zbraně, nevzpírala, jen zírala na seržanta. "Někdo… zapochyboval o naší věrnosti?"
Když kývl, neměl v očích ani stopu zloby. "Váš velitel vám k tomu určitě řekne víc."

"Je pryč."
Kenebovi spadla brada. "Ach," vypravil ze sebe po chvíli a zamračil se na Minalu, jež balila. "Co to děláš?" Otočila se k němu. "Myslíš, že si jen tak odejde?"
"Minalo -"
"Buď zticha, Kenebe! Vzbudíš děti."
"Já nekřičel."
"Pověz svýmu veliteli o všem, rozumíš? O všem - kromě o Kalamovi."
"Nejsem padlý na hlavu, ať už si myslíš cokoliv."
Přestala se tolik mračit. "Já vím. Promiň."
"O to bys měla raději požádat svou sestru, myslím. A Kesena a Vaneba."
"To udělám."
"Pověz, jak chceš pronásledovat někoho, kdo nechce, aby ho pronásledovali?"
Usmála se, ale výraz měla tvrdý. "Na tohle se ptáš ženy?"
"Ach, Minalo…"
Pohladila ho po tváři. "Nemusíš plakat, Kenebe."
"To ta moje citlivost," odtušil s chabým úsměvem. "Ale musíš vědět, že budu dál doufat. Teď se běž rozloučit se sestrou a kluky."

KAPITOLA ČTRNÁCT
Bohyně se nadechla
a všechno ztichlo…

Apokalypsa
Herulán

"T
ady zůstat nemůžeme."
Felisín se podívala na mága. "Proč ne? Ta bouřka venku nás zabije. Nemáme se kde schovat - jen tady, kde je voda… jídlo -"
"Protože nás někdo pronásleduje," štěkl Kulp a objal se rukama.
Heborik, opírající se o zeď, se zasmál a zvedl neviditelné ruce. "Ukažte mi, smrtelníci, toho, kdo není pronásledován, a já vám ukážu mrtvolu. Každý lovec je zároveň kořistí, každá mysl, která si je vědoma sebe sama, je sledována. Ženeme a jsme honěni. Nevědomé pronásleduje nevědomost, pravda útočí na každého učence dost moudrého, aby věděl, že nic neví, protože to je význam nepoznatelných pravd."
Kulp, sedící na nízkém roubení kašny, vzhlédl a zpod víček si bývalého kněze prohlédl. "Já mluvil obrazně," poznamenal. "Tady ve městě jsou živí tvaroměniči - jejich pach je cítit z každého závanu větru a pořád sílí."
"Proč se prostě nevzdáme?" navrhla Felisín.
Mág prskl.
"Nejsem uštěpačná. Jsme na Raraku, v domově Smršti. Na sto líg odsud nepotkáme přátelskou tvář, a stejně bychom tak daleko nedošli."
"A tváře, co jsou blíž, ani nejsou lidské," dodal Heborik. "Když se sundají masky. Víte, d'iversové a převtělenci tu nejspíš nejsou na přání Smršti. Je to jenom tragická shoda okolností, tenhle Rok Drydžhny a to příšerné sbíhání -"
"Jste hlupák, jestli si to myslíte," řekl Kulp. "Načasování rozhodně není náhodné. Mám tušení, že ty tvaroměniče ke sbíhání někdo poslal, a ten někdo jednal právě kvůli povstání. Nebo to bylo obráceně - bohyně Smršti vedla proroctví, aby zajistila, že Rok Drydžhny bude teď, když probíhá sbíhání, aby tak vytvořila zmatek v chodbách."
"Zajímavý postřeh, mágu," přiznal Heborik a přikývl. "Přirozeně přichází od zkušeného praktika Meanas, kde se klam množí jako plevel a pravidla hry určuje nevyhnutelnost… ale jen když je to užitečné."
Felisín mlčela, jen oba muže pozorovala. Jeden rozhovor, tady, na povrchu, ale další pod ním. Kněz a mág spolu hrají

hry, prokládají podezření znalostmi. Heborik vidí vzor, jeho ukradené přízračné životy mu daly, co potřeboval, a podle mě Kulpovi říká, že mág je tomu vzoru blíž, než si umí představit. "Na, ruko Meanas, chyť se mě za neviditelnou ruku…"
Usoudila, že už toho má dost. "Co víš, Heboriku?"
Slepec pokrčil rameny.
"Proč ti na tom záleží, holka?" zavrčel. "Radíš vzdát se: ať si nás vezmou tvaroměniči - stejně jsme už mrtví."
"Zeptala jsem se, proč se dál namáhat? Proč odsud odcházet? Na poušti nemáme sebemenší šanci."
"Tak si tu zůstaň!" štěkl Kulp a vstal. "Mistr Kápě ví, že nám nemůžeš nabídnout nic užitečného."
"Slyšela jsem, že stačí kousnutí."
Mág se zarazil a pomalu se k ní otočil. "To jsi slyšela špatně. Asi je to hojně rozšířený omyl. Kousnutí tě může otrávit, dostaneš cyklickou horečku se šílenstvím, ale nestane se z tebe tvaroměnič."
"Vážně? Tak jak teda vznikají?"
"Nevznikají. Rodí se."
Heborik se zvedl. "Jestli máme projít tímhle mrtvým městem, tak to udělejme hned. Hlasy utichly a já mám čistou hlavu."
"Jaký rozdíl to znamená?" chtěla vědět Felisín.
"Můžu vás provést rychlejší cestou, holka. Jinak tu budeme bloudit, dokud nás nenajdou ti, co nás honí."

Naposledy se napili z tůňky a nasbírali tolik světlých plodů, kolik unesli. Felisín si musela přiznat, že se cítí zdravější - zahojenější - než za velmi dlouhou dobu, jako by vzpomínky již nekrvácely a jí zůstaly jen jizvy. Stále však byla znepokojená. Došla jí naděje.
Heborik je rychle vedl křivolakými ulicemi a uličkami, skrze domy a budovy, a všude, kam přišli, zakopávali o těla, lidská, tvaroměničská, t'lanimasská, o pradávné výjevy ze zuřivé bitvy. Informace, které Heborik získal, vězely Felisín v hlavě, až se třásla tou starou hrůzou, co rezonovala s každou novou scénou smrti, na niž narazili. Měla pocit, že musí každou chvíli pochopit nějakou hlubokou pravdu, kolem níž obíhalo veškeré lidské snažení od samého počátku lidstva. Jenom se o svět otřeme, jsme křehcí a celí nesví. Každé drama civilizací, lidí s jejich jistotou a gesty, neznamená nic, neovlivní nic. Život jde dál, pořád dál. Napadlo ji, zda dar osvícení - objev významu existence člověka - nabízí i něco jiného než děsivý pocit marnosti. Právě nevědomí si najdou důvod a drží se ho, protože v něm je iluze významu. Víra, král, královna či císař, pomsta… to všechno jsou bašty hlupáků.
Vítr jim sténal v zádech a zdvihal jim od nohou obláčky prachu, jenž jim odíral kůži jako rašple. Bylo z něj slabě cítit koření.
Felisín odhadla, že než se Heborik zastavil, šli asi hodinu. Nyní se zastavili před velkolepým vstupem do chrámu, kde byly sloupy, nízké a široké, přitesané do podoby kmenů stromů. Pod popukanými, rozpadajícími se sokly byly vlysy. Každý panel rámoval obraz, jejž světlo z Kulpovy chodby přízračně ozařovalo zespoda. Mág na ty obrazy zůstal hledět. Pro mistra Kápě! Rty se mu hýbaly, ale nevydaly hlásku. Bývalý kněz se usmíval.
"To je balíček," vydechl Kulp nakonec.
Další dojemné trvání na řádu.
"Starší balíček, ano." Heborik kývl. "Ne dómů, ale držeb. Říší. Poznáte život a smrt? A tmu a světlo? Vidíte držbu zvířat? Kdo sedí na trůně z paroží, Kulpe?"
"Je prázdný, teda pokud se opravdu dívám na ten, který jste měl na mysli - na tom obrázku jsou různí tvorové. Kolem trůnu stojí T'lan Imass."
"Ano, to je on. Na trůně nikdo nesedí, říkáte? Zvláštní."
"Proč?"
"Protože mi každá ozvěna paměti říká, že na něm někdo sedával."
Kulp zabručel. "No, není to zničené - je vidět opěradlo trůnu a vypadá stejně omšele jako všechno ostatní."
"Měli by tu být nezadaní - vidíte je?"
"Ne. Možná jsou z boku nebo zezadu."
"Možná. Mezi nimi najdete tvaroměniče."
"To je vážně moc zajímavý," ozvala se Felisín. "Asi bychom tam měli zaskočit - když už dovnitř fouká vítr."
Heborik se usmál. "Ano. Na druhém konci je východ."
Vnitřek chrámu byl vlastně jenom tunel, stěny, podlahu i strop zakrývaly vrstvy udusaného písku. Čím dál byli, tím hlasitější byl vítr. Po čtyřiceti krocích před sebou rozeznali okrové světlo. Tunel se zúžil a vyjící vítr je tlačil před sebou, takže se nakonec museli sklonit a postupovat v podřepu.
Heborik se těsně před prahem zdržel, aby mohl projít Kulp a pak i Felisín. Ocitli se na římse, jeskyně ústila vysoko na útesu. Vítr se do nich opíral, jako by je chtěl smést, vymrštit do vzduchu - a shodit na zubaté skály o dvě stě či víc sáhů níž. Felisín se chytila drolící se skály na kraji jeskyně. Z té vyhlídky se jí zadrhl dech a podlomila kolena.
Smršť zuřila, ale ne před nimi, nýbrž pod nimi, a vyplňovala obrovskou pánev Svaté pouště. Nad dnem, kde se převalovala žlutá a oranžová oblaka, visel jemný opar zvířeného prachu. Slunce bylo rozmazanou koulí rudého ohně na západě, a jak se dívali, jeho barva tmavla.
Po delší době se Felisín zasmála. "Teď už nám scházejí jenom křídla."
"Znovu jsem tedy užitečný," prohlásil Heborik a s úsměvem se postavil vedle ní.
Kulp otočil hlavu. "Co tím myslíte?"
"Přivažte se mi na záda - oba dva. Tady ten chlapík má dvě ruce a může je použít, a pro jednou mě má slepota ochrání."
Kulp se podíval přes okraj římsy. "Slézt dolů? Je to drolící se skála, dědo -"
"Nebudu hledat chyty, mágu. Kromě toho, co jiného vám zbývá?"

"Á, já už se nemůžu dočkat," ozvala se Felisín.
"Dobrá, ale budu mít svou chodbu otevřenou," zabručel nakonec Kulp. "Sice spadneme až dolů, ale přistání bude trochu měkčí - ne že by to znamenalo moc velký rozdíl, ale aspoň budeme mít šanci."
"Nemáte víru!" zařval Heborik a tvář se mu zkroutila, jak bojoval se záchvatem smíchu.
"To ti tedy pěkně děkuju," prskla Felisín. Jak daleko se necháme tlačit? Do šílenství se nepropadáme, strkají nás do něj, tahají a vlečou.
Cosi jí sevřelo rameno. Otočila se. Heborik na ni položil neviditelnou ruku - nic neviděla, ale tenká látka košile byla zmáčknutá a pomalu tmavla potem. Cítila váhu té ruky. Bývalý mág se naklonil blíž. "Raraku dává nový tvar všemu, co se na ní ocitne. Téhle pravdy se můžeš držet. To, co jsi byla, odpadne a ty se pak staneš něčím úplně jiným." Když udělala opovržlivý obličej, usmál se ještě víc. "Dary Raraku jsou drsné, to je pravda," dodal soucitným hlasem.
Kulp si připravoval řemení. "Ty pásky jsou shnilé," podotkl.
Heborik se k němu otočil. "Tak to se budete muset pevně držet."
"Tohle je šílené."
Moje slova.
"Chtěl byste tu raději počkat na d'iverse a převtělence?"
Mág se zaškaredil.

Heborikovo tělo bylo jako pokroucené kořeny stromů. Felisín se ho držela, celá roztřesená, jak nevěřila koženému řemení. Pohled upírala na zápěstí bývalého kněze - neviditelné ruce měl zanořené do skály - a zdola slyšela, jak nohama šátrá po nějakém stupu. Starý pán držel všechny tři pouze na rukou.
Zvětralý útes zalévala rudá záře zapadajícího slunce, jako bychom sestupovali do kotle plného ohně, do nějaké říše démonů. A tohle je jednosměrná past - Raraku si nás vyžádá, sežere nás. Písky pohřbí každý sen o pomstě, každou touhu, každou naději. Všichni se tu utopíme, tady v poušti.
Vítr je přitiskl ke stěně útesu a pak s nimi škubl do kousavého zvířeného písku. Znovu se vnořili do Smršti. Kulp vykřikl cosi, co se ztratilo v hlasitém řevu větru. Felisín cítila, jak ji to strhává, zuřivý, hladový vítr ji zvedl do vodorovné polohy. Zahákla paži Heborikovi kolem pravého ramene. Svaly se jí chvěly námahou, v kloubech jako by ji pálily rozdmýchané žhavé uhlíky. Cítila, že se řemeny, jež měla kolem těla, napínají, jak pomalu, nevyhnutelně přebíraly tah.
Beznadějné. Bohové se nám vysmívají na každém kroku.
Heborik dál šplhal dolů do srdce bouře.
Felisín se dívala, jak jí větrem nesený písek rozdírá napjatou kůži na lokti. Bylo to, jen jako by ji jazýčkem olizovala kočka, ale kůže jí z ruky přesto mizela. Nohy a trup jí zvedal vítr a po celém těle cítila ten drsný jazyk bouře. Až se dostaneme dolů, zbydou ze mě jen kosti a šlachy, tělo bez masa se ztuhlým šklebem. Felisín odhalená v celé své kráse…
Heborik sestoupil z útesu a všichni tři se svalili na jednu hromadu na kamenitou zem. Felisín zaječela, jak se jí kameny tvrdě vtiskly do poničené kůže na zádech. Civěla nahoru na útes, na skvrny, které se objevovaly, když zvířený písek místy zřídl. Měla dojem, že asi padesát sáhů nad nimi zahlédla jakousi postavu, ale vzápětí ji opět spolkla bouře. Kulp zoufale tahal za řemení. Felisín se odvalila a zvedla se na všechny čtyři. Něco tam je… i já to cítím -
"Vstávat, holka!" křikl mág. "Honem!"
Felisín se s kňouráním narovnala. Vítr ji udeřil do zad, až jí tělem znovu projela bolest. Sevřely ji hřejivé dlaně a zvedly ji do ohbí paží se svaly jako provazy.
"Život je takový," poznamenal Heborik. "Drž se."
Běželi, předkloněni v zuřící vichřici. Felisín pevně zavřela oči a pod víčky jí jako blesky probíhala bolest z rozedřené kůže na zádech. Mistr Kápě to veml Všechno!
Vklopýtali do náhlého ticha. Kulp překvapeně zasykl.
Felisín otevřela oči do nehybné mlhy z prachu, tvořící kouli uprostřed Smršti. Oparem se k nim blížila velká, nezřetelná postava. Ve vzduchu byla silně cítit vůně citrusů. Vzpírala se, dokud ji Heborik nepostavil na zem.
Čtyři bledí muži v hadrech nesli palankýn, na němž, pod deštníkem, seděl tlouštík v objemných šatech z hedvábí ve změti třískajících se barev. V záhybech kůže, na nichž se mu perlil pot, byly vidět šikmé oči. Muž zvedl tlustou ruku a nosiči se zastavili.
"Riskantní!" zakvičel. "Připojte se ke mně, cizinci, a zbavte se nebezpečí - pouští plné zvířat s velmi nepříjemnou letorou. Nabízím ubohé útočiště skrze umná kouzla seslaná do tohoto křesla za velké osobní náklady. Máte hlad? Máte žízeň? Á, jen pohleďte na zranění té křehké dívky! Vlastním léčivé masti, zařídím, aby takový rozkošný kousek měl kůži opět vyhlazenou do mladistvé dokonalosti. Rcete, není náhodou otrokyně? Smím učinit nabídku?"
"Já nejsem otrokyně," vybuchla Felisín. A už nejsem na prodej.
"Ze zápachu citronů mi slzí mé slepé oči," zašeptal Heborik. "Cítím chamtivost, ale ne zlou vůli…"
"Ani já ne," připojil se Kulp. "Jenom… jeho nosiči jsou nemrtví, nemluvě o tom, že jsou divně… okousaní."
"Vidím, že váháte, a tleskám opatrnosti za všech okolností. Ano, mí sluhové zažili lepší časy, ale jsou neškodní, o tom vás ujišťuji."
"Jakým způsobem," zavolal Kulp, "vzdoruješ Smršti?"
"Nevzdoruji jí, pane! Jsem pravověrný věřící a velmi pokorný. Bohyně mi zajišťuje klidný průchod, za což jí neustále přináším smírné oběti! Nejsem než kupec, prodávám zboží - kouzelné zboží. Vracím se do Pan'potsunu, víte, po výnosné výpravě do povstaleckého tábora ša'ik." Usmál se. "Ano, vím, že jste Malažané a nepochybně nepřátelé velké věci. Ale krutá odplata v mé duši kořínky nezapustila, o tom vás ujišťuji. A abych pravdu řekl, vaši společnost bych ocenil, protože tito děsní sluhové jsou posedlí vlastní smrtí a neustále si stěžují."

Mávl a nosiči postavili palankýn na zem. Dva z nich začali z koše za křeslem okamžitě vyndávat táborové vybavení. Pohybovali se bezstarostně a uvolněně. Druhý pár zatím zvedal na nohy pána.
"Mám tu nejúčinnější balzám," sípěl tlouštík. "V té dřevěné truhličce - tam! Nese ji Ořech. Ořechu! Polož to, ty ohlodaný měchu. Ořech měch, chacha! Přestaň se párat s tou petlicí - z takových nerozvážných kousků se ti rozteče ten tvůj zahnívající mozek. Ááá! Ty nemáš ruce!" Díval se na Heborika, jako by si ho všiml teprve teď. "Zločin, udělat něco takového! Žel, žádná z mých hojivých mastí tak složitou regeneraci nezvládne."
"Prosím," řekl Heborik, "nenech se vyvést z míry tím, co mně schází. Já nic nepotřebuji, i když úkryt před bouří je velmi vítaný."
"Tvůj příběh o zřeknutí je jistě tragický, bývalý knězi Fenerův, a já nebudu vyzvídat. A ty -" otočil se ke Kulpovi - "odpusť, snad chodba Meanas?"
"Ty děláš víc, než že jen prodáváš cetky," zabručel Kulp a tvář mu potemněla.
"Dlouho jsem pobýval v blízkosti kouzel, milý pane," opáčil tlouštík a uklonil se. "Nic víc, ujišťuji vás. Celý život jsem zasvětil kouzlení, ale sám je neprovozuji. Léta mi zajistila jistou… citlivost, to je všechno. Omlouvám se, pokud jsem někoho urazil." Vrazil pohlavek jednomu ze sluhů. "Ty, jaké jméno jsem ti dal?"
Felisín ohromeně přihlížela, když mrtvola v pokřiveném úsměvu ohrnula ožrané rty. "Ňouma, i když kdysi jsem se jmenoval Iryn Thalar -"
"Á, neplácej o tom, co jsi kdysi znal! Teď jsi Ňouma."
"Zemřel jsem strašnou smrtí -"
"Drž hubu!" zavřískl pán a náhle se zamračil.
Nemrtvý sluha se odmlčel.
"Teď," zafuněl tlouštík, "nám najdi falarské víno - ať slavíme s nejcivilizovanějšími dary říše."
Sluha odklopýtal. Jeho nejbližší druh otočil hlavu a sledoval jej vyschlýma očima. "Tvá smrt nebyla tak strašná jako má -"
"Sedm svatých nás chraňte!" zasyčel kupec. "Prosím tě, mágu, abys na tyto špatně vybrané oživliny seslal kouzlo mlčení! Zaplatím ti v říšských jakatasech, a platím dobře!"
"To nedokážu," zamumlal Kulp.
Felisín se na něj podívala. To musí být lež.
"Á, no dobrá," povzdechl si tlouštík. "Bohové pod námi, ještě jsem se nepředstavil! Jsem Nawahl Ebur, ponížený kupec ze Svatého města Pan'potsun. A pod jakými jmény chcete být známi vy?"
Zvláštní způsob vyjádření.
"Já jsem Kulp."
"Heborik."
Felisín mlčela.
"No tohle, dívka je plachá," poznamenal Nawahl a rty se mu při pohledu na ni zvlnily v chápavém úsměvu.
Kulp se sklonil k dřevěné truhlici, uvolnil západku a zvedl víko.
"Ta bílá hliněná miska uzavřená voskem," řekl kupec.
Vítr jen kvílel v dálce a okrový prach kolem nich klidně sedal. Heborik, stále obdařený vnímavostí, jež vyrovnávala ztrátu zraku, se posadil na omšelý balvan. Nepatrně se zamračil a jeho tetování bylo pod závojem prachu matné.
Kulp, s miskou v ruce, zamířil k Felisín. "Je to hojivý balzám," potvrdil. "A skutečně velmi silný."
"Proč vítr nerozerval kůži tobě, mágu? Nemáš ochranu jako Heborik -"
"To nevím, holka. Měl jsem otevřenou chodbu - asi to stačilo."
"Proč jsi její vliv nerozšířil i na mě?"
Odvrátil zrak. "Myslel jsem, že jsem to udělal," zamumlal.
Balzám byl chladivý a otupoval bolest. Dívka viděla, jak jí pod vrstvou bezbarvé masti dorůstá kůže. Kulp ji namazal tam, kam si nedosáhla, a když vyplácali půl misky, zmizely poslední bolesti. Felisín se náhle cítila k smrti unavená a posadila se do písku.
Před ní se objevila sklenice s ulomenou nožičkou. Bylo v ní víno. Nawahl se na ni usmál. "Toto tě posílí, něžná panno. Hebký proud odnese tvou mysl z dosahu utrpení, do nejklidnějšího proudu života. Na, pij, má milá. Na tvém blahu mi záleží velice velmi."
Přijala skleničku. "Proč?" chtěla vědět. "Proč ti na mém blahu záleží velice velmi?"
"Muž mého postavení ti může hodně nabídnout, dítě. Vše, co mi z vlastní vůle dáš, bude mou odměnou. A věz, že jsem tuze něžný."
Polkla doušek výrazného, chladného vína. "To je zajímavé."
Kývl vážně a v záhybech kůže se mu třpytily oči. "To ti slibuji."
Mistr Kápě ví, že bych mohla dopadnout hůř. Bohatství a pohodlí, klid a shovívavost. Durhang a víno. Měkké polštáře…
"Cítím v tobě moudrost, má milá," pokračoval Nawahl, "a nebudu naléhat. Spíš sama najdi správnou cestu."
Sluhové přichystali pokrývky. Jeden rozdmýchal k životu oheň v táborových kamínkách, přičemž mu chytil zbytek rukávu a oheň mu trochu ožehl ruku, což však nikdo nekomentoval. Rychle se setmělo. Nawahl nechal zapálit svítilny a postavit je na tyčích kolem tábora. Jedna mrtvola stála vedle Felisín a po každém doušku jí dolila víno. I ona vypadala ohryzaná, na sinalých pažích měla zející bezkrevné rány a neměla už ani jediný zub.
Felisín k mrtvému vzhlédla a donutila se necuknout. "A jak jsi umřel ty?" zeptala se jízlivě.
"Hrozně."
"Ale jak?"

"Mám zakázáno říct víc. Zemřel jsem hrozně, má smrt byla jako z nočních můr samotného mistra Kápě. Byla dlouhá, přesto rychlá, věčnost, jež uběhla v jediném okamžiku. Byl jsem překvapen, přesto jsem to věděl. Malá bolest, přesto veliká, záplava temnoty, přesto oslepující -"
"Dobrá. Chápu, co měl na mysli tvůj pán."
"Zajisté."
"Opatrně s tím, holka," ozval se Kulp od táborových kamínek. "Měla by sis radši zachovat chladnou hlavu."
"Proč? Zatím mi to k ničemu nebylo, nebo ano?" Vzdorovitě dopila víno a nechala si dolít. Hlava se jí točila, jako by se vznášela nad zemí. Sluha jí polil vínem ruku.
Nawahl se vrátil do širokého vycpaného křesla a se spokojeným úsměvem na rtech pozoroval trojici. "Smrtelná společnost, takový rozdíl!" zasupěl. "Jsem tolik potěšen, stačí mi jenom hřát se v obyčejnosti. Rcete, kam máte namířeno? Co vás vyslalo na tak nebezpečnou cestu? Povstání? Je skutečně tak krvavé, jak se povídá? Žel, každé nespravedlnosti se vždy dostane plné odplaty. Obávám se však, že toto poučení je ztraceno."
"Nejdeme nikam," řekla Felisín.
"Mohl bych vás tedy přesvědčit, abyste změnili zvolený cíl?"
"A nabízíš ochranu?" otázala se dívka. "Jak spolehlivou? Co se stane, když narazíme na bandity nebo něco horšího?"
"Nic se ti nestane, má milá. Muž, jenž zachází s kouzly, má v zásobě mnoho druhů ochrany. Během svých cest mne tito zločinní blázni ani jednou nepotrápili. Občas mě zastavili, to ano, ale všichni se obrátili, když jsem je obdaroval moudrostí. Má milá, tvá krása rozhodně bere dech - tvá hladká, sluncem zabarvená pleť je balzámem pro mé oči."
"Co by na to řekla tvoje žena?" zamručela Felisín.
"Žel, jsem vdovec. Má nejdražší prošla branou Toho s kápí již téměř před rokem. Mohu s radostí říci, že vedla plný, šťastný život - a to mi poskytuje velikou útěchu: Á, kéž by sem mohl zavítat její duch a uklidnit tě, má milá."
Na kamínkách se škvířily grilovací jehly.
"Mágu," řekl Nawahl, "otevřel jsi svou chodbu. Rci, co vidíš? Zavdal jsem ti příčinu k nedůvěře?"
"Ne, kupče," odpověděl Kulp. "A nevidím nic špatného - ale kouzla kolem nás jsou složitá… to tedy žasnu."
"Na svou ochranu používám jen to nejlepší, samozřejmě."
Země se náhle otřásla a do koule naproti Felisín cosi strčilo obrovským ramenem porostlým hnědou srstí. Zvíře mělo kohoutek skoro tři sáhy nad zemí. Po chvíli zavrčelo a stáhlo se.
"Zvířata! Zamořují tuhle poušť! Ale nebojte se nic, má ochranná kouzla žádné nepřekoná. Radím klid."
Klid, jsem velice klidná. Konečně jsme v bezpečí. Nic na nás nemůže -
V rozmazané stěně koule vyryly rýhy dlouhé drápy a vzduchem se nesl vzteklý řev.
Nawahl překvapivě rychle vyskočil. "Zpátky, ty proklatče! Pryč! Jednu věc po druhé!"
Felisín zamrkala. Jednu věc po druhé?
Koule zazářila, jak se klikaté rýhy uzavíraly. Zjevení v bouři znovu zařvalo a tentokrát nepochybně rozčileně. Drápy si rozhrábly další cestu, ale ta se okamžitě zavřela. Do překážky narazilo tělo, couvlo a udeřilo znovu.
"Jsme v bezpečí!" křičel Nawahl s tváří potemnělou vzteky. "Neuspěje, byť by byl sebeumíněnější! Ale jak máme spát v takovém povyku!"
Kulp došel ke kupci, jenž nečekaně couvl. Mág se obrátil k odhodlanému vetřelci. "To je převtělenec," pravil. "Velice silný -"
Z místa, kde seděla Felisín, vše, co se seběhlo vzápětí, vypadalo jako nepřerušovaný proud, málem půvabný. Jakmile se Kulp otočil zpátky ke kupci, Nawahl jako by se ve svém hedvábí rozmazal a kůže mu ztmavla do lesklé černé srsti. Citrusovou voňavku přehlušila ostrá vůně koření. Objevily se krysy, jako rostoucí příval.
Heborik varovně vykřikl, ale již bylo pozdě. Krysy vylezly na Kulpa a pokryly ho hemžícím se pláštěm, ne desítky, ale stovky jich byly. Mágův řev zněl jako tlumené mručení. Vzápětí se hora tvorečků propadla, jejich váha přitlačila Kulpa k zemi.
Nosiči stáli stranou a dívali se.
Do masy krys se vrhl Heborik a jeho přízračné ruce vypadaly jako zářící rukavice, jedna nefritově zelená, druhá rezavě rudá. Krysy prchaly. Každá, které se dotkl, shořela na černý škvarek. Ale hejno se rozlézalo do stran, objevovali se stále další a další tvorečkové, lezli po sobě a jako vlny se hnali po písku. Rozprchli se od místa, kde na zemi ležel Kulp.
Felisín uviděla vlhké kosti a rozedranou pláštěnku. Nedokázala pochopit, co to znamená.
Převtělenec za ochranou znovu zuřivě zaútočil na překážku. Rýhy se uzavíraly stále pomaleji a nakonec trhlinou pronikla medvědí tlapa, široká jako Felisínin pas.
Krysy se zvedly jako hřeben, aby se mohly vrhnout na Heborika. Bývalý kněz s křikem couval.
Felisín kdosi popadl zezadu za límec a postavil ji na nohy. "Popadni ho a utíkej, holka."
Dívce se točila hlava, když se obracela. Před ní stál Baudín a v druhé ruce držel čtyři svítilny. "Tak sebou hni, mor na tebe!" Postrčil ji k bývalému knězi, jenž ještě couval před vlnou krys. Za Heborikem se do ochranné koule nacpal dvoutunový medvěd. Baudín proskočil kolem Heborika a jednu lucernu hodil na zem. Kolem se rozlil olej a vyskočily plameny.
Krysy zuřivě zapištěly. Sluhové se smáli, až se za břicho popadali.
Vlna krys se obrátila proti Baudínovi, ale nemohly ho strhnout jako Kulpa, protože rozbil všechny svítilny. Kolem něj vzplál oheň. Ve chvilce byli on i stovky krys obklopeni plameny.
Felisín se dostala k Heborikovi. Stařec byl pokrytý krví z bezpočtu malých ranek. Nevidoucí oči zřejmě upíral na nějakou vnitřní hrůzu, která odpovídala scéně před nimi. Popadla ho za paži a táhla ho pryč. V hlavě uslyšela kupcův hlas. Neboj se o sebe, má milá. Bohatství a klid a uspokojení všech přání, a jsem něžný - na ty, na něž chci, ach, tak něžný…

Zaváhala.
Nechej mi toho tvrdého cizince a starce, a já to pak vyřídím s Messrembem, tím hnusným a hrubým převtělencem, který mě tolik nemá rád… Ale v jeho slovech slyšela i bolest a počínající zoufalství. Převtělenec ničil překážku a jeho hněvivý řev byl přímo ohlušující.
Baudín však nepadl. Zabíjel v plamenech jednu krysu za druhou, i když se na něj hnaly ve stále větším počtu a čistě masou těl udusily oheň.
Felisín se na převtělence zadívala a zvažovala jeho ohromnou moc, jeho neohrožený vztek. Zavrtěla hlavou. "Ne. Máš potíže, d'iversi." Znovu popadla Heborika a táhla ho ke slábnoucí překážce.
Má milá! Počkej! Á, ty umíněný smrtelníku, proč nechcípneš!
Smršť zaútočila i v kouli. Větrem nesený písek jí odíral tváře.
"Počkej!" supěl Heborik. "Kulp -"
Felisín zamrazilo. Je mrtvý, ach, bohové, je mrtvý! Sežraný. A já se dívala, opilá, lhostejná, ničeho jsem si nevšimla - "jednu věc po druhé". Kulp je mrtvý. Potlačila vzlyk a strčila bývalého kněze skrz překážku ve chvíli, kdy konečně zmizela. Převtělenců vítězoslavný řev provázel jeho útok na krysy. Felisín nečekala, jak to dopadne, neotočila se, aby zjistila, jak je na tom Baudín. Táhnouc Heborika utíkala do houstnoucího šera a bouře.

Nedostali se daleko. Bouře se do nich pustila se vší svou zuřivostí a nakonec je zahnala do křehkého útočiště pod převislou skálou. Tam se zhroutili, přitulili se k sobě a čekali na smrt.
Alkohol Felisín ukolébával do hlubokého spánku. Snažila se mu vzdorovat, ale pak se poddala a řekla si, že ta hrůza si je brzy najde, a dívat se na vlastní smrt moc velkou útěchu nenabízelo. Teď bych měla Heborikovi prozradit pravou podstatu vědění. Zjistí to sám. Už brzy. Velmi brzy…
Probudila se do ticha; ale ne, nebylo tu ticho. Opodál někdo vzlykal. Otevřela oči. Smršť byla pryč. Obloha byla zlatým rubášem zvířeného prachu, clona byla tak hustá, že neviděla dál než na pár kroků. Ale vzduch byl nehybný. Bobové, d'ivers je zpátky - ale ne, klid panoval všude.
S bolavou hlavou a vyschlými ústy se posadila.
O kousek dál klečel Heborik, v oparu nezřetelný, neviditelné ruce si tiskl na obličej a stahoval si kůži do bizarních záhybů, jako by měl nasazenou groteskní masku. Zmítal jím žal, jen se kolébal dopředu a dozadu.
Felisín se rozpomněla. Kulp. Cítila, jak se i jí krabatí obličej. "Měl něco vycítit," zachraptěla.
Heborik prudce zvedl hlavu, napuchlá víčka měl zavřená. "Cože?"
"Mág," štěkla a objala se rukama. "Ten prašivec byl d'ivers. Měl to poznat!"
"Bohové, děvče, kéž bych měl tvé brnění!"
A i kdybych v něm krvácela, ty nic neuvidíš, starče. Nikdo nic neuvidí. Nikdo se nic nedozví.
"Kdybych ho měl," pokračoval Heborik po chvíli, "zůstal bych s tebou, abych ti poskytl ochranu - i když bych rád věděl, proč bych se měl takhle namáhat. Ale udělal bych to."
"Co to plácáš?"
"Mám horečku. Ten d'ivers mě otrávil, holka. A ten jed bojuje s ostatními cizinci v mé duši - nevím, jestli to přežiju, Felisín."
Pořádně ho neslyšela, její pozornost upoutaly šouravé zvuky. Někdo se blížil, vrávoravě postupoval po oblázcích, které se mu obracely pod nohama. Felisín vstala a otočila se po zvuku.
Heborik umlkl a natočil hlavu.
Pohled na postavu, která se z okrové mlhy vynořila, zaťal drápy do jejího zdravého rozumu, až se rozplakala.
Baudín byl popálený, ohlodaný, části těla měl sežrané úplně. Místy měl maso spálené až na kost a z horka se mu zvětšil objem plynů v břiše, takže byl nafouknutý, až připomínal dítě, a kůži i svaly měl popraskané. Z obličeje mu zůstaly jen díry tam, kde by měl mít oči, nos a ústa. Ale Felisín poznala, že je to on. Udělal ještě krok, pak se sesul na zem.
"Kdo je to?" chtěl vědět Heborik. "Tentokrát jsem skutečně slepý - kdo to přišel?"
"Nikdo," sdělila mu Felisín po delší odmlce. Pomalu došla k tomu, co zbylo z Baudína, klekla si do teplého písku, zvedla mu hlavu a položila si ji do klína.
Věděl, že tam je, a zvedl popálenou, poničenou ruku, chvíli jí ji držel u lokte, ale pak mu sklesla zpátky. Promluvil a každé slovo znělo jako provaz tažený přes kámen. "Myslel jsem… oheň… neublíží."
"Mýlil ses," zašeptala a představa brnění, které ji chrání, náhle popraskala. A pod ní něco rostlo.
"Má přísaha."
"Tvá přísaha."
"Tvé sestře…"
"Tavore."
"Ona -"
"Ne. Ne, Baudíne. Nemluv o ní."
Roztřeseně se nadechl. "Tys…"
Čekala, doufala, že život opustí tuhle schránku, opustí ji dřív, než -
"Tys… nebyla… taková, jak jsem čekal…"
Brnění může zakrýt všechno do chvíle, než spadne. Dokonce i dítě. Zvlášť dítě.

Obloha se nedala odlišit od země. Svět zahalil zlatavý klid. Když se Šumař vytáhl na hřeben, zpod nohou se mu kutálely kameny a ten zvuk mu v uších zněl děsivě hlasitě. Nabírá dech. A čeká. Setřel si z čela pot a prach. Pro mistra Kápě, tohle nevěstí nic dobrého.

Z oparu se vynořil Mappo. Obrovský Trell byl tak unavený, že se belhal víc než obvykle. Oči měl zarudlé a rýhy kolem vyčnívajících špičáků hluboké. "Stopa vede pořád dál," vydechl a dřepl si k sapérovi. "Myslím, že už je se svým otcem - jdou spolu. Šumaři…" Zaváhal.
"No jo. Bohyně Smršti…"
"Ve vzduchu se vznáší… naděje."
Šumař zabručel nad tím příliš zdrženlivým vyjádřením.
"No," povzdechl si Mappo po chvíli, "půjdeme za ostatními."
Icarium našel kus ploché skály, obklopený velkými balvany. Kvítko seděl zády ke kameni a díval se, jak Jhag připravuje jídlo. Když sapér dorazil, mladý Darún se na něj podíval, a jeho výraz patřil muži mnohem staršímu. "Nevrátí se," řekl hluše.
Šumař jen mlčky zajistil kuši a položil ji na zem.
Icarium si odkašlal. "Pojď se najíst, mládenče," pozval ho. "Říše se překrývají a všechno je možné… včetně nečekaného. Rozrušení kvůli něčemu, co se ještě ani nestalo, ti není k ničemu. Mezitím tělo potřebuje výživu, a nikomu z nás neprospěje, jestli ti nezůstane žádná síla, až přijde čas jednat."
"Už je stejně pozdě," zamumlal Kvítko, přesto se však vyškrábal na nohy.
"Na téhle stezce je příliš mnoho tajemství, abychom si mohli být čímkoliv jistí," opáčil Icarium. "Dvakrát jsme putovali chodbami - jejichž aspekty jsem nepoznal. Působily starobylým a rozlámaným dojmem, jako by byly vetkané do samotných skal Raraku. Jednou jsem ucítil moře…"
"Já taky," přidal se Mappo a pokrčil mohutnými rameny.
"Její cesta se čím dál víc," pravil Kvítko, "blíží k místu, kde jsou věci jako znovuzrození možné. Mám pravdu, že jo?"
"Snad," připustil Icarium. "Ale tahle zadumaná nálada ukazuje také na nejistotu, Kvítko. Na to nezapomínej."
"Apsalar se nám nesnaží utéct," podotkl Mappo. "Vede nás. Jaký význam bychom měli tomu přikládat? S těmi dary od bohů by mohla svou stopu snadno zamaskovat - ale my ty stínem zahalené pozůstatky vidíme s Icariem stejně jasně jako říšskou silnici."
"Mohlo by v tom být ještě něco jinýho," zamručel Šumař. Ostatní se k němu otočili. Sapér se zhluboka nadechl a pomalu vydechl. "Ta holka ví, co máme v plánu, Kvítko - co jsme s Kalamem naplánovali a co - pokud vím - hodláme dokončit. Klidně si mohla vzít do hlavy, že v převleku za ša'ik by mohla… nepřímo… naše úsilí podpořit. Způsobem zcela svým, ne tím, co by udělal bůh, kterej ji kdysi posedl."
Mappo se trpce usmál. "Hodně jsi toho před námi zatajil, vojáku."
"Věc říše," odtušil sapér, do očí se však Trellovi nepodíval.
"Přesto je pro ni povstání v této zemi výhodou."
"Jenom z krátkodobýho hlediska, Mappo."
"Tím, že se stane znovuzrozenou ša'ik, Apsalar prostě jenom nezmění kostým, Šumaři. Věc bohyně bude vyžadovat plné soustředění, celou její duši. Ta vidění a věštby ji změní."
"Obávám se, že si tuhle možnost neuvědomuje."
"Není padlá na hlavu," vybuchl Kvítko.
"Neříkám, že je," ujistil ho Šumař. "Ať se ti to líbí nebo ne, Apsalar má něco z božský pýchy - viděl jsem to v plný síle tenkrát v Genabakis a vidím, že v sobě tu špínu má pořád. Vem si už jen to, jak se rozhodla, že opustí Iskaralův chrám, aby dohnala svýho tátu."
"Jinými slovy," ozval se Mappo, "podle tebe si možná věří, že odolá vlivu bohyně, i když přijme roli věštkyně a vojevůdkyně."
Kvítko se zamračil. "Myšlenky se mi v hlavě honí jedna za druhou. Co když si ji znovu vyžádal božský patron asasínů? Jak to bude vypadat, jestli povstání najednou povede Kotilion - a tím taky Amanas? Mrtvý císař se vrátí, aby se pomstil."
Rozhostilo se ticho. Šumař tuhle možnost probíral ze všech stran jako posedlý, protože ho to napadlo už před několika dny. Představa, že se ze zavražděného císaře stal ascendent, který se náhle vynoří ze stínů, aby si vyžádal zpátky říšský trůn, byla všechno jen ne příjemná. Jedna věc byla snažit se zabít Laseen - to nakonec byla záležitost smrtelníků. Bohové vládnoucí smrtelné říši, na druhou stranu, by přitáhli další ascendenty, a při tom by byly zničeny celé civilizace.
Dojedli bez dalšího slova. Prach ve vzduchu odmítal sednout, prostě jen nehybně visel, horký a bez života. Icarium sbalil zásoby a Šumař zašel za Kvítkem.
"Nemá cenu si lámat hlavu, mládenče. Našla svýho tátu, po všech těch letech - k tomu se už dá něco říct, co myslíš?"
Darún se usmíval trpce. "Á, na to jsem myslel, Šume. Ano, jsem kvůli ní rád, ale moc tomu nevěřím. To, co mělo být úžasný shledání, pokazil Iskaral Pust a manipulace stínu. Zničilo to všechno -"
"Ať už to ty vidíš jakkoliv, Kvítko, je to Apsalařina věc."
Mládenec dlouho mlčel, konečně kývl.
Šumař sebral svou kuši a přehodil si ji přes rameno. "Aspoň budeme mít klid od vojáků ša'ik, d'iversů a převtělenců."
"Kam nás vede, Šume?"
Sapér pokrčil rameny. "Asi to brzo zjistíme."

Ošlehaný muž stál na skále a díval se na Raraku. Panovalo tu naprosté ticho. Muž slyšel tlukot vlastního srdce, pravidelný, bezduchý rytmus. Začínalo ho to strašit.
Za ním se převalilo pár kamínků a vzápětí se objevil Toblakai a na rozpálenou skálu pustil párek jako paže dlouhých ještěrek. "Všechno vylezlo, aby se rozhlídlo," zabručel mohutný mládenec. "Pro jednou i maso, co se dá jíst."

Toblakai byl vyzáblý. Přestal se netrpělivě vztekat a Leoman za to byl vděčný, i když dobře věděl, že to je účinek tělesné slabosti. Počkáme, dokud si pro nás nepřijde mistr Kápě, zašeptal obrovský barbar před několika dny, když Smršť začala zuřit s obnovenou silou.
Na to Leoman neměl odpověď. Jeho víra byla v troskách. Mrtvola ša'ik, zabalená v rubáši, stále ležela mezi větrem vytvarovanými kamennými sloupy. Svraštila se. Rubáš ze stanového plátna potrhal vítr, který ani na chvíli neustal, a poničenou látkou vyčnívaly hrbolky kloubů. Vlasy, které celé týdny rostly dál, se dostaly ven a vlály ve vichru. Ale teď došlo ke změně. Smršť zadržela nesmrtelný dech. Poušť, která byla vyzdvižena celá ze svých kamenných kostí, visela ve vzduchu a odmítala se vrátit zpátky.
Toblakai v tom viděl smrt Smršti. Vražda ša'ik spustila delší záchvat zuřivosti, poražená bohyně dupala vzteky a zklamáním. Ačkoliv povstání roztáhlo svůj krvavý plášť po celém Sedmiměstí, jeho srdce bylo mrtvé. Vojska Apokalypsy byla jen třesoucími se údy na mrtvém těle.
Leoman, sužovaný vidinami a horečkou z hladu, začal pomalu docházet ke stejnému přesvědčení.
A přesto…
"Tohle jídlo," řekl Toblakai, "nám dá potřebnou sílu, Leomane."
K odchodu. A kam půjdeme? Do oázy uprostřed Raraku, kde stále čeká vojsko mrtvé ženy ? Jsme snad vyvolení poslové zprávy o tragické prohře? Nebo je opustíme? Vydáme se do Pan'potsunu a pak do Ehrlitanu, abychom utekli do anonymity? Válečník se otočil. Přelétl zrakem zemi, až spočinul na Knize Drydžhny, kde čekala, nepostižená Smrští, odolná dokonce i vůči prachu, který si našel cestu všude. Moc zůstává. Neutišená. Když se podívám na ten svazek, vím, že toho nemůžu nechat…
"Čepele v ruce a moudře vypuštěné. Mladá, a přesto stará, jeden život celý, druhý neúplný - vynoří se nová…"
Zůstávají v těch slovech další skryté pravdy? Zradila ho snad jeho představivost - umíněná touha?
Toblakai si dřepl k mrtvým ještěrkám, první otočil na záda a zabodl jí nůž do podbřišku. "Já bych šel na západ," prohodil. "Do Jhag Odhan…"
Leoman se ohlédl. Jhag Odhan, tam by se setkali s dalšími obry. Samotnými Jhagy. Trelly. Dalšími divochy. Mládenec se bude v té pustině cítit jako doma. "Tohle ještě neskončilo," prohlásil.
Toblakai vycenil zuby v úsměvu a vsunul ruku do otvoru na břiše ještěrky, aby vytáhl vnitřnosti. "Tohle je samice. Jikry jsou prý dobré na horečku, co říkáš?"
"Nemám horečku."
Obr mlčel, ale Leoman si všiml, že změnil postoj. Toblakai se rozhodl.
"Vezmi si zbytek své kořisti," řekl válečník. "Potřebuješ to víc než já."
"Žertuješ, Leomane. Nevidíš se, jako tě vidím já. Jsi kost a kůže. Strávil jsi svaly. Když se na tebe podívám, vidím místo obličeje lebku."
"Stejně jsem se rozhodl."
Toblakai zabručel. "Zdravý člověk by to neříkal tak jistě. Není to snad odhalení tajemství na Raraku? ‚Šílenství je prostě stav mysli.'"
"Říkání šašků, to je příhodné jméno," zabrumlal Leoman. Ve žhavém, nehybném vzduchu bylo napětí. Válečníkovi bušilo srdce stále rychleji.
Toblakai se narovnal, ruce jako lopaty měl od krve. Oba muži se pomalu obrátili k dávné bráně. Černé vlasy, vyčnívající z balíku s mrtvolou, se zavlnily, pramínky se zvedaly. Prach visící ve vzduchu začal kolem pilířů kroužit. Ve vírech se občas zajiskřilo, jako by to byl okrový plášť vykládaný drahokamy.
"Co to je?" podivil se Toblakai.
Leoman se podíval na Svatou knihu. Kožené desky se leskly, jako by byly pokryté potem. Válečník popošel k bráně. Z mračen prachu se cosi vynořilo. Dva lidé, bok po boku, navzájem se podpírali, vrávorali a mířili přímo ke sloupům - a k mrtvole ležící mezi vybělenými kameny.
"Čepele v ruce a moudře vypuštěné…"
Jeden z příchozích byl stařec, druhý mladá žena. S bušícím srdcem si ji Leoman prohlédl. Taková podoba. Čiší z ní temná hrozba. Bolest, a z bolesti zrozený vztek.
Vedle válečníka cosi bouchlo a zaskřípěly kameny. Když se otočil, viděl, že Toblakai klečí a klaní se příchozím.
Žena zvedla hlavu a spatřila nejdřív zabalenou mrtvolu ša'ik, pak zdvihla oči výš a upřela je na Leomana a klečícího obra. Zastavila se, téměř nad tělem, a dlouhé černé vlasy jako by jí zvedl statický náboj.
Mladší. Ale má v sobě oheň… stejný oheň. Ach, víro má…
Leoman poklekl. "Zrodila ses znovu," pronesl.
Žena se vítězoslavně zasmála. "Tak tedy ano," řekla a lépe uchopila starce, jemuž hlava visela na prsa a šaty měl rozedrané na cáry. "Pomozte mi s ním," rozkázala. "Ale pozor na jeho ruce."

KNIHA ČTVRTÁ

BRÁNA DOMU MRTVÝCH

Coltain pochodoval dál
zemí v popel spálenou.

A vítr mezi kostmi vál,
hroznou jeho armádou.
A on řetěz v dlani svíral,
na němž psi zuřiví se vedou.

Coltain na cestě domů krvácel,
řekou písku, krví zbarvenou.
Oddíl jeho mezi kostmi vyl,
však rozhodně ne pietou.
A on řetěz v dlani svíral,
na němž psi zuřiví se vedou.

Coltain
Pochodová píseň Lovců kostí

KAPITOLA PATNÁCT

Bůh, kráčející po smrtelné zemi, krvácí.

Říkání šašků
Theny Bule

"P
sí řetěz," zavrčel námořník hlasem stejně temným a těžkým jako vzduch v podpalubí. "Tak tuhle kletbu by nikdo nepřál ani svýmu nejhoršímu nepříteli. Kolik, třicet tisíc hladovějících uprchlíků? Čtyřicet? A mezi nima jsou taky urození pánové se zpocenejma podbradkama, kterejm se pořád něco nelíbí. Vsadím se, že Coltainovi dochází čas."
Kalam v šeru jen pokrčil rameny a rukama znovu přejel po vlhkém trupu. Pojmenuj loď Špunt a potíže začnou dřív, než vytáhneš kotvu. "Zatím přežil," poukázal.
Námořník, skládající žoky, se zarazil. "Koukni se na todle. Tři pětiny místa v čudu dřív, než na palubu vůbec přijde jídlo a voda. Korbolo Dom sebral Reloeho a jeho vojsko - a s jeho vlastníma je to kolik? Padesát tisíc mečů celkem? Šedesát? Ten zrádce řetěz popadne u Vathar. Pak, s kmenama, co se hrnou z jihu, no jo, Beru chraň, bude ten záchlumskej vořech vyřízenej." Muž zabručel, jak zvedl další v plátně zabalený žok. "Těžký jako zlato… a nejsou to jenom povídačky, řek bych. Ta hrouda velrybího tuku, co si říká vrchní pěst, větří - koukni se, jeho pečeť je na všem. Ten prohnilej červ bere do zaječích s celým svým lupem. Proč jinak by byl na palubě říšskej pokladník, co? A navrch dvacet mariňáků…"
"Možná máš pravdu," přiznal asasín nepřítomně. Ještě nenašel suché prkno.
"Takže ty jseš ten utěsňovač, jo? Našel sis tady v Arenu ženskou? Vsadím se, že bys rád, aby jela s náma, že jo? Víš, s tím pokladníkem a dvěma navoněnejma panákama tady bude už tak dost těsno."
"Navonění panáci?"
"No jo, před deseti minutama jsem jednoho viděl přijít na palubu. Slizkej jako krysí plivnutí, tendlencten, elegán s nóbl způsobama, ale ani květinová šťáva nezakreje to svinstvo, jestli víš, co myslím."
Kalam se ve tmě zazubil. Ne přesně, ty starej mořskej vlku, ale uhodnu to. "A co ten druhý?" zeptal se.
"Řek bych, že to samý, akorát jsem ho ještě nezahlíd. Slyšel jsem, že na palubu dorazil s kapitánem. Sedmiměstská krev, jestli tomu chceš věřit. To bylo předtím, než nás kapitán vytáh z tý přístavní šatlavy - teda ne že bychom si vůbec zasloužili jít do lochu - pro mistra Kápě, když někam vrazí četa vojáků a chce tohle a vono, tak je jenom přirozený, že jim jednu vrazíš, ne? Nebyli jsme ani deset kroků vod lávky - tolik k dovolence na břehu!"
"Kde jste kotvili naposledy?"
"Ve Falaru. Velký rusý ženský, skoupý na slovo a samej sval, zrovínka jak to mám rád. Á, to byly časy!"
"Co náklad?"
"Zbraně, předvoj Tavořiný flotily. Válela se na vlnách jako kráva, to ti teda povím - a stejný to bude teď, celou cestu až do Unty. Nacpeš ji takhle a tvůj pán skončí taky mokrej, víš. Ale vsadím se, že dobře platí."
Kalam se narovnal. "Nebude čas na doplnění zásob," podotkl.
"To nejni nikdá, ale Beru ti žehnej - děláš, co můžeš."
Asasín si odkašlal. "Nerad to říkám, ale asi sis mě s někým spletl. Já nepatřím k utěsňovačům."
Námořník se nad žokem zarazil. "Co?"
Kalam si otřel dlaně do pláště. "Já jsem ten druhý navoněný panák."
Na druhé straně podpalubí se rozhostilo ticho, pak tichá kletba a: "Omlouvám se, pane."
"To nemusíš," řekl asasín. "Jak vysoká je pravděpodobnost, že najdeš jednoho z kapitánových hostů tady dole, jak ohmatává prkna? Jsem opatrný člověk, a žel, zrovna mě to neuklidnilo."
"Nabírá vodu, to je pravda," přiznal námořník, "ale kapitán má u pump troje voddaný ruce, co pracujou celej čas, pane. A tu cestu zvládne, vždycky každou zvládla. Kapitán má šťastnou košilku, víte."
"Viděl jsem ji," přiznal se Kalam a překročil řadu truhlic s pečetěmi vrchní pěsti. Zamířil k průlezu, ale jen položil ruku na zábradlí a zastavil se. "Jak to vypadá se vzbouřenci na Sahulu?"
"Přihořívá, pane. Žehnej těm mariňákům, poněvadž při týhle plavbě neutečem ani šnekovi."

"Žádný doprovod?"
"Pormqual Nokově flotile rozkázal hlídat přístav. Aspoň budem krytý cestou přes Arenskej záliv až k Dodžal Hadingu."
Kalam se sice zamračil, ale pak beze slova vylezl na hlavní palubu.
Špunt se pohupoval u říšského mola. Nakladači a námořníci měli plné ruce práce, takže asasín měl co dělat, aby se nikomu nepletl pod nohy. Konečně si našel místo na zadním kastelu u kormidla, odkud měl dobrý výhled. Naproti u širokého kamenného mola kotvil obrovský malazský koráb. Koně, jež přivezl z Quonu, vyložili už před hodinou a na palubě zůstalo jen pár dělníků. Ti měli za úkol odstranit zbytky poražených zvířat, která nepřežila dlouhou plavbu. Bylo běžné, že se maso těchto zvířat nasolilo, tedy pokud ho lodní felčar prohlásil za jedlé. Kůže se pak na palubě daly využít tisícerým způsobem. Dělníkům zůstaly hlavy a kosti a nadbytek dychtivých kupců, kteří se teď tlačili na nábřeží na druhé straně říšského zátarasu.
Kalam neviděl kapitána od rána, kdy se nalodili, což bylo předevčírem. Kapitán asasína dovedl do malé soukromé kajuty, již mu Salk Elan pronajal, a pak ho nechal o samotě a šel zařídit propuštění své posádky ze žaláře.
Salk Elan… Už mě unavuje čekat, až se seznámíme…
Z lávky se ozvaly hlasy a Kalam viděl, že se kapitán vrací na palubu. S ním přicházel vysoký shrbený muž středních let, s hubeným obličejem a propadlými tvářemi poprášenými světle modrým pudrem podle nějaké nové dvorské módy, v příliš velkém napanském námořnickém obleku. Dlouhána doprovázeli dva osobní strážci, oba mohutní, s rudými lícemi porostlými kudrnatým černým vousem a divokými spletenými kníry. Na sobě měli hrncové helmy s chrániči nosu, osníře a u pasu tulvary se širokou čepelí. Kalam nedokázal uhodnout, odkud pocházejí. Ani strážci, ani jejich pán nestáli na mírně se houpající palubě zrovna pevně.
"Á," ozval se tichý hlas za asasínem, "to bude Pormqualův pokladník."
Kalam se překvapeně otočil a viděl, že mluvčí se opírá o zábradlí na zádi. Odražený nůž.
Muž se usmál. "Popsali vás dobře."
Asasín si cizince prohlížel. Byl štíhlý, mladý a na sobě měl volnou, děsivě zelenou hedvábnou košili. Byl docela pohledný, i když měl kapku příliš ostré rysy, aby se daly pokládat za přátelské. Na dlouhých prstech se mu třpytily prsteny. "Kdopak?" štěkl Kalam, jehož mužův náhlý příchod znepokojil.
"Náš společný přítel v Ehrlitanu. Jsem Salk Elan."
"Já v Ehrlitanu nemám žádné přátele."
"Dobrá, tedy špatná volba slov. Člověk, který vám byl zavázán a jemuž jsem byl zase zavázán já, výsledkem čehož je, že jsem dostal za úkol zařídit váš odjezd z Arenu, což jsem nyní udělal, a tím pádem jsem zbaven všech dalších závazků - a mohl bych dodat, že je to právě včas."
Kalam u muže neviděl žádnou zbraň, což mu hodně prozradilo. Ohrnul nos. "Hry."
Salk Elan si povzdychl. "Byl to tedy Mebra, jenž vám svěřil knihu, kterou jste poctivě doručil ša'ik. Měl jste namířeno do Arenu, aspoň si to Mebra myslel. Dále vytušil, že se svým, ehm, nadáním budete chtít dostat svatou věc do srdce říše. Nebo spíš do jednoho určitého srdce. Mezi jiným jsem zařídil, aby do brány Říšské chodby bylo umístěno poplašné zařízení, které, až bude aktivováno, okamžitě spustí jisté předem připravené události." Otočil hlavu, zadíval se na město a usmál se ještě víc. "Jak se ukázalo, má činnost v Arenu byla poslední dobou poněkud okleštěná, takže bylo obtížné vše přichystat. Ještě znepokojivější je, že na mou hlavu byla vypsána odměna - všechno je to hrozné nedorozumění, o tom vás ujišťuji, nemám však velkou důvěru v říšskou spravedlnost, zvlášť když je v tom zapletena garda vrchní pěsti. Proto jsem nezaplatil jen jednu cestu, ale dvě - vlastně mám kajutu naproti vám."
"Kapitán mi nepřipadal jako člověk, který se nechá jen tak lacino koupit," podotkl Kalam a snažil se skrýt strach - Jestli si Mebra spočítal, že hodlám zabít císařovnu, komu dalšímu to ještě došlo? A tenhle Salk Elan, ať je to kdokoliv, očividně neví, kdy má zavřít zobák… leda, samozřejmě, chtěl vidět mou reakci. Kromě toho by tu mohlo jít o klasickou taktiku. Když člověk padá, není čas ověřovat pravdomluvnost…
Na hlavní palubě za ním se ozval pronikavým hlasem pokladník, předhazoval kapitánovi různé stížnosti. Kapitán, pokud odpovídal, tak pro sebe.
"Ne, lacino ne," souhlasil Salk Elan. "Vlastně přesnější je, že ani platit nemusíte."
Kalam zabručel, jak zklamáním, že mu úskok nevyšel, tak potěšením, že mu druhý muž potvrdil, co si myslí o kapitánově charakteru. Pro mistra Kápě, říšské listiny dneska nestojí ani za to nepromokavé plátno, na kterém jsou napsané…
"Ale dalším důvodem ke starostem," pokračoval Elan, "je jeho nadprůměrně bystrý mozek. Zdá se totiž, že jediné intelektuální podněty nachází v uskocích a zatemňování věcí. Při vašem tajuplném setkání v hostinci byl určitě u vytržení."
Kalam se proti své vůli usmál. "Není divu, že se mi okamžitě zalíbil."
Elan se zasmál tiše, ale vděčně. "A nemělo by vás překvapit, že jsem se tolik těšil na společné večeře během nadcházející plavby."
Kalam se dál usmíval, když říkal: "Neudělám tu chybu, abych se k vám znovu otočil zády, Salku Elane."
"Ovšem teď jste se nesoustředil," poukázal nevzrušeně druhý muž. "Nečekám, že by se taková úžasná příležitost naskytla znovu."
"Jsem rád, že si rozumíme, protože vaše vysvětlení má pořád víc děr než tahle loď."
"Rád? Tak zdrženlivé vyjadřování, Kalame Méchare! Já jsem potěšen, že si tak dobře rozumíme!"
Kalam došel na bok a zadíval se na hlavní palubu. Pokladník pokračoval ve své tirádě proti kapitánovi a posádka se nehýbala, všichni je pozorovali.
Salk Elan zasykl. "Děsivé porušení etikety, nemyslíte?"
"Lodi velí kapitán," prohlásil asasín. "Kdyby chtěl, už by to byl zarazil. Mně to připadá, že kapitán ho prostě nechává se vyřvat."

"Nicméně bych navrhoval, abychom se k nim připojili."
Kalam zavrtěl hlavou. "Není to naše věc a nemá smysl se do toho plést. Ale nenechávejte se mnou ovlivnit."
"Á, ale to je naše věc, Kalame. Chtěl byste, aby posádka natřela dehtem všechny pasažéry? Teda pokud byste nedal přednost kuchařově rožni v břiše."
Ten všivák má pravdu.
Díval se, jak Salk Elan nedbale sestupuje na hlavní palubu, a po chvíli se k němu připojil.
"Vznešený pane!" zavolal Elan.
Pokladník a jeho strážci se otočili.
"Doufám, že plně oceňujete kapitánovu trpělivost," pokračoval Elan a blížil se k nim. "Na většině lodí už by vás i vaše ubohé poskoky dávno hodili přes palubu, a nejméně dva z vás by šli ke dnu jako sekery - což je velmi příjemná představa."
Jeden ze strážců zavrčel a vykročil, přičemž velkou chlupatou rukou sevřel jílec tulvaru.
Pokladník byl pod kapuci z nepromokavého plátna podivně bledý a i přes panující vedro a těžké záhyby napanské pláštěnky se vůbec nepotil. "Ty drzá náhražko krabí řiti!" zakvičel. "Zalez zpátky do své díry, ty smradlavý hovno, než zavolám přístavního soudce, aby tě uvrhl do řetězů!" Zvedl bledou ruku s dlouhými prsty. "Megaro, ztluč ho!"
Osobní strážce s rukou na zbrani přistoupil.
"Zadrž!" zařval kapitán. Přiblížilo se půl tuctu námořníků a postavilo se mezi kníratého strážného a Salka Elana, přičemž hrozivě mávali sekáči a noži. Strážný zaváhal a pak couvl.
Kapitán se usmál a dal si ruce v bok. "Teď," pravil tichým, rozumným tónem, "budeme s penězoměncem pokračovat v debatě v mojí kajutě. Má posádka zatím pomůže těmto dvěma sloužícím od jejich mistrem Kápě prokletýho železa a někam ho schová. Pak se řečení sluhové vykoupou a lodní felčar je zkontroluje kvůli parazitům - ty na palubě Špuntu nesnesu - a až budou odvšivení, tak pomůžou naložit zbytek krámů svýho pána, kromě tý olověncový lavičky, kterou věnujeme celníkům, aby nám usnadnili vyplutí. A konečně jediný, kdo bude na téhle lodi klít - jakkoliv vynalézavě - budu já a nikdo jiný. To je, pánové, všechno."
Pokud se snad hodlal pokladník vzpírat, tak tomu zabránilo, když se náhle zhroutil na palubu. Oba strážci se při hlasitém bouchnutí otočili a pak ohromeně zírali na svého bezvládného pána.
Po chvíli promluvil kapitán: "No, všechno zřejmě ne. Odneste penězoměnce dolů a sundejte mu tu pláštěnku. Lodní felčar má spoustu práce, a to jsme ještě ani neodrazili." Otočil se k Salku Elanovi a Kalamovi. "Teď se mnou vy dva můžete jít do mý kajuty."

Kajuta nebyla o moc větší než asasínova a skoro prázdná. Chvíli trvalo, než se kapitánovi podařilo najít tři korbele, do nichž z hliněného džbánu nalil místní kyselé pivo. Bez přípitku vypil půlku svého korbele a hřbetem ruky si otřel ústa. Neklidně přebíhal pohledem a na dva muže před sebou se ani jednou nepodíval. "Pravidla," prohlásil s úšklebkem. "Prostý. Nelezte do cesty pokladníkovi. Situace je… zmatená. Když je admirál zatčený -"
Kalam se chvíli dával pivem, než ze sebe vypravil: "Cože? Na čí rozkaz?"
Kapitán se mračil na Elanovy boty. "To bude vrchní pěsti, jak jinak. Žádný jiný prostředek, víte, by neudržel flotilu v zálivu."
"Císařovna -"
"O tom nejspíš nic neví. Ve městě se žádný Spár neukázal už celý měsíce - nikdo neví proč."
"A když tu nejsou," doplnil Elan, "má Pormqual neomezené pravomoce, že?"
"Více méně," přiznal kapitán s očima upřenýma na stropní trám. Dopil pivo a nalil si další. "V každým případě dorazil osobní pokladník vrchní pěsti s výnosem, který mu pro tuto plavbu zaručuje velitelský status, což znamená, že když bude chtít, může mý příkazy zrušit. A já, i když mám říšskou listinu, ani já, ani moje loď s posádkou nepatříme k říšskýmu námořnictvu, díky čemuž jsou věci, jak už jsem tuhle říkal, zmatený."
Kalam položil korbel na stůl. "Přímo proti nám kotví říšský dopravní koráb a je připravený k vyplutí stejně jako my. Proč, ve jménu mistra Kápě, neposlal Pormqual svého pokladníka s kořistí tam? Koráb je větší a nakonec i líp chráněný -"
"To taky je. A vrchní pěst skutečně rozkázala, že má vyplout do Unty chvíli po nás, s její domácností a drahocennými chovnými hřebci, což znamená, že tam bude hrozně plno a taky pěkný smrad." Pokrčil rameny a nervózně se podíval na dveře, než poněkud zoufalý pohled opět upřel na strop. "Špunt je rychlá loď, když musí. Tak to je všechno. Dopijte. Ti mariňáci se nalodí každou chvíli a já hodlám do hodiny odrazit."

Na schůdcích před kapitánovou kajutou Salk Elan potřásl hlavou a zamumlal: "To nemohl myslet vážně." Asasín se na něj podíval. "Jak to myslíte?"
"To pivo bylo hnusné. ‚Dopijte,' to určitě." Kalam se zamračil. "Ve městě není žádný Spár - proč asi?" Druhý muž lhostejně pokrčil rameny. "Aren už, žel, není, co býval. Je tu plno mnichů, kněží a vojáků, šibenice se prohýbají pod nevinnými a fanatici ša'ik - naživu samozřejmě zůstali jen ti nejmazanější - zatím vraždí a šíří zmatek. Chodby už prý taky nejsou co dřív, i když o tom asi budete vědět víc než já." Usmál se.
"To měla být odpověď na mou otázku?"
"Jsem snad odborník na činnost Spárů? Nejenže jsem na žádného z těch hrozných hrdlořezů nikdy nenarazil, ale dávám si záležet, aby můj zájem o ně byl zcela nepatrný." Náhle se rozzářil. "Pokladník třeba nepřežije ten úžeh! To je mi tedy příjemná představa."
Kalam se obrátil a zamířil do své kajuty. Slyšel, jak si Salk Elan za ním povzdechl a zamířil opačným směrem a po schůdcích sestoupil na hlavní palubu. Asasín za sebou zavřel dveře a opřel se o ně. Lepší vlézt do pasti, kterou vidíš,

než do té, kterou nevidíš. Ale příliš ho to neuklidnilo. Nebyl si ani jistý, jestli tu nějaká past vůbec je. Mebrova síť byla rozsáhlá - to Kalam dobře věděl a sám za její vlákna nejednou zatahal. Ani to nevypadalo, že ho ehrlitanský špeh zradil, když došlo na doručení Knihy Drydžhny - Kalam ji nakonec vložil ša'ik do rukou.
Salk Elan byl nejspíš mág a taky vypadal jako člověk, který je schopný se o sebe postarat v pranici. Když se k němu pokladníkův strážce blížil, nehnul brvou. A nic z toho mě neuklidňuje. Asasín si povzdechl. A taky pozná špatné pivo, když ho ochutná…

Když brankou do přístavu vedli chovné hřebce vrchní pěsti, vypukla vřava. Podupávající, nervózní koně strkali do štolbů, dělníků, vojáků i různých důstojníků. Vrchní podkoní ječel a pobíhal kolem ve snaze zařídit pořádek, čímž v tlačenici vyvolával ještě větší zmatek.
Žena vedoucí za otěže jednoho z nádherných hřebců byla zajímavá jen svým klidem a ostražitostí. Byla mezi prvními, kteří dovedli svého svěřence k široké lávce na říšský koráb. Podkoní sice znal do jednoho všechny své podřízené a všechny oře ve své péči, ale jeho pozornost vyžadovalo tolik nejrůznějších věcí najednou, že si ani neuvědomil, že ženu ani koně nezná.
Minala se dívala, když Špunt přede dvěma hodinami odrazil, poté co se na něj nalodily dva oddíly mariňáků s vybavením. Bárku odtáhli z přístavu, kde nemohla spustit plachty, a přes Arenský záliv ji navíc doprovázely dvě říšské galéry. Čtyři podobné válečné lodě čekaly o čtvrt lígy dál na moři na říšský koráb.
Na říšském korábu byla plná sestava mariňáků, nejméně sedm oddílů. Moře Dodžal Hading očividně nebylo bezpečné.
Když Kalamův hřebec sestoupil na hlavní palubu, pohodil hlavou. Masivní poklop vedoucí do podpalubí byl ve skutečnosti zdviží, kterou námořníci zvedali a spouštěli s pomocí vrátků. Na plošině zatím stáli první čtyři koně.
Jakýsi starý prošedivělý štolba stojící vedle Minaly si ji i hřebce pozorně prohlížel. "Poslední přírůstek vrchní pěsti?" zeptal se.
Kývla.
"Úžasné zvíře," řekl muž. "Vrchní pěst má teda dobrý voko."
A nic moc dalšího, co by stálo za zmínku. Ten parchant dělá ze svého útěku divadlo, a až konečně vypluje, bude ho určitě doprovázet celá flotila válečných lodí. Ach, Kenebe, do čeho jsme tě to přivedli?
Odejděte z Arenu, říkal Kalam. Totéž zdůrazňovala Selv, než se s ní rozloučila, ale Keneb teď patřil k důstojnickému sboru. Přidělili ho k Blistigově městské posádce, takže nikam nepůjdou.
Minala tušila, že už je nikdy neuvidí.
A to všechno proto, abych dohonila muže, kterého nechápu. Vždyť ani nevím jistě, jestli ho mám ráda. Ach, ženská, už jsi dost stará, abys měla rozum…

Na jižním obzoru se táhla tenká šedozelená žíla, která se vlnila v závanech horka, stoupajících ze silnice. Země kolem byla pustá, kamenitá, jen kupecká stezka, uhýbající od Říšské silnice, byla vysypaná cihlovou drtí.
Předvoj se zastavil na rozcestí. Na jihovýchodě leželo pobřeží se shlukem vesnic a městeček a Svatým městem Ubarydem. Oblohu tím směrem barvil kouř.
Kalous, sedící zhroucený v sedle, poslouchal s ostatními proslov kapitána Sulmara.
"- a v tomhle panuje naprostá shoda, pěsti. Nemáme jinou možnost než Nethparu a Pullyka vyslechnout. Nakonec budou nejvíc trpět uprchlíci."
Kapitán Lull opovržlivě zavrčel.
Sulmar pod prachem zbledl, ale pokračoval: "Už tak mají příděly na hranici hladovění - jistě, ve Vathar bude voda, ale co ta pustina za ní?"
Bult si prohrábl plnovous. "Naši zaklínači říkají, že nic necítí, ale jsme pořád hodně daleko - mezi námi a vyprahlou zemí je les a široká řeka. Je možné, že duchové krajiny tam dole jsou prostě zalezlí hodně hluboko - Sormo to říkal."
Kalous se podíval na zaklínače, jenž tam jenom seděl na koni, zabalený v plášti staršího a s tváří skrytou ve stínu kapuce. Historik viděl, jak se Sormovi třesou ruce s dlouhými prsty, jež měl položené na sedlové hrušce. Nil a Nether se stále vzpamatovávali z útrap na Gelorském hřebeni a z krytého vozu, na němž se vezli, ani nevystrčili nos. Kalous si začal říkat, zda jsou ještě naživu. Naši poslední tři mágové, a dva z nich jsou mrtví nebo tak zesláblí, že ani nemůžou chodit, zatímco třetí každý týden této mistrem Kápě prokleté cesty zestárne o deset let.
"Musí vám být zřejmá taktická výhoda, pěsti," prohlásil Sulmar po chvíli. "I když budou ubarydské hradby sebevíc poničené, nabízejí lepší ochranu než země, kde dokonce ani nejsou kopce -"
"Kapitáne!" štěkl Bult.
Sulmar se odmlčel, jen stiskl rty.
Kalous se zachvěl, jak ho zamrazilo, třebaže to nijak nesouviselo s klesající teplotou na sklonku dne. Tak obrovský ústupek, Sulmare. Podle záchlumského válečného náčelníka se od podřízených očekává zachovávání pravidel zdvořilosti. Proč jste tak nervózní, kapitáne? Nepochybně vás to rychle přejde, když chlemtáte víno s Nethparou a Pullykem Alarem…
Coltain to přešel. Nikdy na to nereagoval, na každý štulec a rýpnutí urozené domýšlivosti odpovídal stejně jako na všechno ostatní: chladným nezájmem. U Záchlumčanů to možná zabíralo, ale Kalous viděl, jak jsou kvůli tomu Sulmar a jemu podobní stále troufalejší.
A kapitán ještě neskončil. "Tohle není jen vojenská otázka, pěsti. Civilní prvek situace -"
"Povyšte mě, komandante Bulte," požádal Lull, "abych toho psa mohl zmlátit, že by na něm nezůstal kousek kůže celej." Vycenil na kolegu kapitána zuby. "Jinak si promluvíme někde v soukromí, Sulmare…"
Druhý muž jen zaprskal.

Promluvil Coltain. "Tady žádný civilní prvek není. Pokud bychom znovu dobyli Ubaryd, stal by se pro nás osudovou pastí. Až by na nás zaútočili ze země i od moře, neudrželi bychom se. Vysvětli to Netpharovi, kapitáne, jako svůj poslední úkol."
"Poslední úkol, pane?"
Pěst neříkala nic.
"Poslední," zahřměl Bult, "znamená poslední. Právě tě zbavil hodnosti a vykopl."
"Omlouvám se, pěsti, ale to nemůžete."
Coltain otočil hlavu a Kalouse napadlo, jestli k němu kapitán konečně pronikl.
Nakonec Sulmar pokrčil rameny. "Můj říšský důstojnický patent mi propůjčila vrchní pěst, pane. Díky tomu je mým právem žádat o soudní rozhodnutí. Pěsti Coltaine, malazská armáda byla vždycky silná díky zásadě, že říkáme, co si myslíme. Bez ohledu na vaše rozkazy - které do puntíku splním - mám právo, aby byl můj názor řádně zaznamenán. Chcete li, můžu vám ocitovat příslušné články, abych vám tato práva připomněl, pane."
Rozhostilo se ticho, pak se Bult obrátil ke Kalousovi. "Historiku, rozuměl jsi mu?"
"Stejně dobře jako ty, strýče."
"Bude jeho názor řádně zaznamenán?"
"Ovšem."
"A soudní rozhodnutí pravděpodobně vyžaduje přítomnost advokátů, nemluvě o vrchní pěsti."
Kalous kývl.
"Kde je nejbližší vrchní pěst?"
"V Arenu."
Bult zamyšleně kývl. "Tak, abychom vyřešili otázku kapitánova patentu, musíme spěchat do Arenu." Otočil se k Sulmarovi. "Leda ovšem mají názory rady šlechticů přednost před vaší kariérou, kapitáne."
"Dobytí Ubarydu umožní uvolnit flotilu admirála Noka," namítl Sulmar. "Tak bude možné uskutečnit cestu do Arenu rychle a bezpečně."
"Flotila admirála Noka je v Arenu," poukázal Bult.
"Ano, pane. Nicméně jakmile k nim dorazí zpráva, že jsme v Ubarydu, bude jasný další krok."
"Myslíš, že nám vyrazí na pomoc?" Bult se přehnaně mračil. "Teď jsem zmaten, kapitáne. Vrchní pěst drží své vojsko v Arenu. Navíc tam drží i celou sedmiměstskou flotilu. Ani jeden oddíl se za celé měsíce nepohnul. Vrchní pěst měla bezpočet příležitostí vyslat nám naproti pomoc. Pověz, kapitáne, v rodinné honitbě, viděl jsi někdy jelena chyceného světlem svítilny? Jak stojí, ztuhlý, a nedokáže se pohnout? Vrchní pěst Pormqual je ten jelen. Coltain by mohl dostat tenhle trén na tři míle po pobřeží od Arenu a Pormqual by nehnul prstem, aby nám pomohl. Skutečně si myslíš, že větší nesnáze, jaké na nás podle tebe čekají v Ubarydu, vrchní pěst zahanbí natolik, aby něco udělala?"
"Já mluvil spíš o admirálu Nokovi -"
"Který je mrtvý, nemocný nebo v žaláři, kapitáne. Jinak by už dávno vyplul. Arenu vládne jediný muž, jeden jediný. Vložíš svůj život do jeho rukou, kapitáne?"
Sulmar se zatvářil kysele. "To jsem zřejmě udělal v každém případě, komandante." Natáhl si jezdecké rukavice. "A taky se zdá, že už nesmím vyslovit nahlas svůj názor -"
"To smíš," řekl Coltain. "Ale zároveň jsi voják Sedmé."
Kapitán sklonil hlavu. "Omlouvám se, pěsti, za svou troufalost. Tohle jsou skutečně těžké časy."
"Ani jsem si nevšiml," utrousil Bult s úsměvem.
Sulmar se náhle otočil k Kalousovi. "Historiku, jaký máte vy názor na věc?"
Jako nezaujatý pozorovatel… "Názor na co, kapitáne?"
Muž se pousmál. "Ubaryd, nebo Vathar a les a pustina na jihu? Jako civilista, který dobře zná strázně uprchlíků, skutečně si myslíte, že tak strastiplnou cestu přežijí?"
Historik chvíli mlčel, nakonec si odkašlal a pokrčil rameny. "Jako vždycky je větší hrozbou vojsko vzbouřenců. Vítězstvím na Gelorském hřebeni jsme získali čas, abychom si mohli lízat rány -"
"Těžko," namítl Sulmar. "Pokud něco, tak na nás od té doby tlačí ještě víc."
"Ano, a z dobrého důvodu. Teď nás pronásleduje Korbolo Dom. Ten muž byl pěstí plným právem, a je to velmi schopný velitel a stratég. Kamist Reloe je mág, ne vůdce vojáků - zničil své vojsko, když se spoléhal jen a jen na svou přesilu. Korbolo tak hloupý nebude. Jestli se nepřítel dostane k Vathar dřív než my, tak jsme vyřízení -"
"Právě proto bychom ho měli překvapit a raději získat Ubaryd!"
"Krátkodobé vítězství," odvětil Kalous. "Na přípravu obrany města by nám do Korbolova příchodu zbyly nejvýš dva dny. Jak jste říkal, jsem civilista, ne stratég. Ale i já vidím, že dobytí Ubarydu by byla holá sebevražda, kapitáne."
Bult si poposedl v sedle a přehnaně se kolem sebe rozhlížel. "Najděme nějakého kraváckého psa, abychom získali další názor. Sormo, kde je ta šeredná potvora, co si tě adoptovala? Ten, co mu mariňáci říkají Křivák?"
Zaklínač pozvedl hlavu. "Opravdu to chceš vědět?" Při řeči silně chraptěl.
Bult se zamračil. "No ano, proč ne?"
"Schovává se v trávě sedm kroků od tebe, komandante."
Všichni se nevyhnutelně začali rozhlížet, včetně Coltaina. Nakonec Lull ukázal, a když se Kalous ještě chvíli pozorně díval, rozeznal ve vysoké prérijní ostřici šedohnědé tělo. Pro mistra Kápě!
"Obávám se," pokračoval Sormo, "že on ti žádný názor neposkytne, strýce. Kam ty jdeš, Křivák následuje."
"Skutečně pravý voják," kývl Bult.
Kalous dovedl koně na rozcestí a zadíval se na obrovský zástup táhnoucí se k severu. Říšská silnice byla zbudována pro rychlé přesuny vojsk. Byla široká, rovná, s přesně položenou dlažbou. Patnáct jízdválečníků tudy mohlo jet vedle

sebe. Coltainův Psí řetěz měřil víc než říšská líga, třebaže tři záchlumské klany jely trávou po stranách silnice.
"Debata skončila," oznámil Coltain.
Ozval se Bult. "Hlaste se u svých setnin, kapitáni." Ani nemusel dodávat: Pochodujeme k Vathar. Schůzka velitelů odhalila, kde kdo stojí, zvlášť Sulmarovu nevyhraněnou věrnost, a kromě obyčejných záležitostí o rozmístění oddílů, otázek zásobování a podobně nebyla žádná jiná témata připuštěna.
Když si Kalous uvědomil, jak silně Nethpara a Pullyk Alar na Sulmara tlačí, skoro ho litoval. Kapitán byl nakonec urozené krve a hrozba nemilosti od jeho druhů ho dostala do neudržitelné pozice.
"Malazské vojsko bude ctít jen jeden zákon," prohlásil císař Kellanved během první "čistky" a "přestavby" vojska na počátku své vlády. "Jeden zákon a jednoho vládce…" To, jak s Dassemem Ultorem trvali na zásluhách jako jediném prostředku k povýšení, spustilo v hierarchii velení armády a námořnictva boj o moc. Na palácových schodech byla prolita krev a Laseenini Spárové byli nástrojem. Měla se z toho poučit. Přišla i druhá čistka, ale příliš pozdě.
Ze zamyšlení ho vytrhl kapitán Lull. "Pojeďte se mnou, dědo. Chci vám něco ukázat."
"A copak?"
Lull se usmál, ale s tím, jak měl zničený obličej, to vypadalo příšerně. "Trpělivost, prosím."
"Á, no, té mám na rozdávání, kapitáne." Získal jsem ji při čekání na smrt, a že to bylo dlouhé čekání.
Lull jeho poznámku očividně pochopil. Zbylým okem zalétl na pláň k severozápadu, kde bylo vojsko Korbola Doma jen tři dny cesty daleko a rychle se blížilo. "Je to oficiální žádost, historiku."
"Tak dobrá. Jedeme."
Coltain, Bult a Sormo odjeli po kupecké stezce. Muži v předsunutých oddílech Sedmé, připravující se k opuštění Říšské silnice, na ně volali. Kalous si všiml, že před trojicí Záchlumčanů kluše kravácký pes Křivák. A my budeme také následovat. Skutečně máme příhodné jméno.
"Jak se daří kaprálovi?" zeptal se Lull, když mířili k jeho setnině.
Kalous se zamračil. List na Gelorském hřebeni utrpěl vážné zranění. "Hojí se. S léčiteli jsou potíže - začínají být unavení, kapitáne."
"Já vím."
"Berou si tolik ze svých chodeb, že se to začíná projevovat na jejich tělech - viděl jsem, jak jednomu léčiteli praskla paže jako suchá větev, když z ohně zvedl kotlík. To mě vyděsilo víc než všechno ostatní, co jsem zatím viděl."
Muž se zatahal za pásku přes zničené oko. "To nejste sám, dědo."
Kalous mlčel. Lull málem podlehl otravě krve. Pod zbrojí byl vyhublý a díky jizvám na obličeji získal zmučený výraz, jímž děsil cizince. Pro mistra Kápě, nejen cizince. Jestli má Psí řetěz nějakou tvář, tak Lullovu.
Projížděli mezi vojáky a usmívali se výkřikům a drsným vtipům, mířícím jejich směrem, i když historik se usmíval dost stísněně. Bylo dobře, že vojáci neztráceli odvahu, a ta zvláštní trudnomyslnost, jež přišla s vítězstvím, mizela, přesto tu však stále číhal přízrak toho, co je čekalo. Historik sám cítil stále hlubší smutek, protože již dávno ztratil schopnost slepě věřit.
Znovu promluvil kapitán. "Ten les za řekou, co o něm víte?"
"Cedry," odpověděl Kalous. "Zdroj slávy ubarydského loďařství. Kdysi les rostl na obou březích Vathar, ale teď zůstal jen na jižní straně a i tam se blíž k zálivu ztrácí."
"Ti hlupáci se nikdy nenamáhali stromy znovu vysadit?"
"Něco zkoušeli, když konečně pochopili, co jim hrozí, ale území již zabrali pastevci. Kozy, kapitáne. Kozy dokážou rychle změnit v poušť i ráj. Spásají výhonky, loupou kůru ze stromů, čímž je zabijí stejně jistě jako stepní požár. Ale na horním toku řeky lesy zůstaly - projít potrvá nejméně týden."
"To jsem taky slyšel. No, stín přivítám…"
Nejméně týden. Spíš věčnost - jak bude Coltain bránit ten obrovský trén v lese, kde budou všude nastražené léčky, kde se oddíly nedokážou otočit a reagovat rychle a spořádaně? Co se mě týče, tak ty Sulmarovy starosti s pustinou za lesem jsou čistě akademické. A rád bych věděl, jestli si to myslím sám.
Projížděli mezi vozy s raněnými vojáky. Páchlo tu hnijící maso, jak nucené léčení nedokázalo zastavit postup infekce. Vojáci v horečce blouznili a delirium jim v mysli otevíralo dveře do bezpočtu dalších říší - z tohoto světa nočních můr do bezpočtu dalších. Pouze dar mistra Kápě nabízí vykoupení…
Nalevo na travnaté pláni se v nehybných oblacích prachu pohybovala zmenšující se stáda dobytka a koz. Kolem nich hlídkovali záchlumští kraváčtí psi doprovázení jezdci Lasiččího klanu. U řeky bude celé stádo poraženo, protože za lesem už by je země neuživila. Protože tam nejsou žádní duchové krajiny.
Historik si stáda zamyšleně prohlížel. Zvířata se jich na této duši ničící cestě stále držela. Měsíce a měsíce utrpení. O tuhle kletbu se dělíme všichni - o vůli žít. O jejich osudu již bylo rozhodnuto, i když o tom naštěstí nic nevěděla. Ale i to se v poslední chvíli změní. I nejhloupější zvíře zřejmě dokáže vycítit blížící se smrt. Mistr Kápě to nakonec umožní každému živému tvoru. Jaké je to milosrdenství?
"Tomu koni zčernala krev v žilách," řekl náhle Lull.
Kalous kývl, nemusel se ptát, kterého že koně má kapitán na mysli. Nesla je všechny a byl to takový nápor na její životní sílu, že ji to spálilo zevnitř. Takové myšlenky už přecházely do říše čiré bolesti.
"Povídá se," pokračoval Lull, "že jim zčernaly dlaně. Jsou poznačení pro další."
Stejně jako já. Vzpomněl si na Nila a Nether, dvě děti schoulené pod plachtou na voze, uprostřed svých zamlklých příbuzných. Záchlumčané vědí, že dar moci není nikdy zadarmo. Vědí dost, aby vyvoleným ze svého středu nezáviděli, protože moc není hra, žádné lesklé zástavy pozdvižené ke slávě a bohatství. Oni nic neskrývají pod parádou, takže všichni vidíme, co ani nechceme, že moc je krutá, tvrdá jako železo a žije ze zkázy.
"Začínám být taky zamlklý, dědo," prohodil Lull.

Kalous jenom kývl.
"Netrpělivě čekám na Korbolo Doma. Aby s tím skoncoval. Už nevidím to, co Coltain, historiku."
"Opravdu?" zeptal se Kalous a podíval se mu do oka. "Jste si jistý, že on vidí něco jiného než vy, Lulle?"
Kapitán se zatvářil zdrceně.
"Bojím se," pokračoval Kalous, "že mlčení pěsti již nemluví o vítězství."
"Takže to ladí s vaším mlčením."
Historik pokrčil rameny. Pronásleduje nás celý kontinent. Neměli jsme žít ani takhle dlouho. Já už nedokážu dál myslet, a ta pravda mě ničí. Všechny historie, co jsem kdy četl… každá je intelektuální posedlostí válkou, plná donekonečna přemalovávaných mapek. Hrdinských útoků a zdrcujících porážek. Jsme jen zákruty utrpení v řece bolesti. Pro mistra Kápě, dědku, ta slova jsou protivná i tobě - tak proč jimi obtěžovat ostatní?
"Musíme přestat myslet," prohlásil Lull. "Už jsme se dostali dál. Odteď už jenom existujeme. Podívejte se na ta zvířata. Jsme stejní, vy i já, stejní jako ona. Klopýtáme a necháváme se hnát stále blíž k místu porážky."
Kalous zavrtěl hlavou. "Naším prokletím je, že neznáme požehnání nevědomosti, kapitáne. Obávám se, že tam, kde hledáte, spásu nenajdete."
"Mě nezajímá spása," zavrčel Lull. "Jenom způsob, jak jít dál."
Dorazili ke kapitánově setnině. Uprostřed pěšáků Sedmé stál hlouček namátkou vyzbrojených mužů a žen, dohromady jich bylo tak padesát. K Lullovi a Kalousovi se obracely dychtivé tváře.
"Je čas být kapitánem," zamumlal si pro sebe Lull tónem tak sklíčeným, až z toho historika píchlo u srdce.
Čekající seržant vyštěkl rozkaz a různorodé shromáždění předvedlo odhodlanou snahu postavit se do pozoru. Lull si je chvíli prohlížel, pak sesedl a došel blíž.
"Před šesti měsíci jste poklekali před čistokrevnými," oslovil je kapitán. "Odvraceli jste zraky a v puse měli prach z podlahy. Nastavovali jste hřbety jejich bičům a vaším světem byly vysoké zdi a špinavé díry, kde jste spávali, kde jste se milovali a rodili děti, které nečekala o nic lepší budoucnost. Před šesti měsíci bych za vás za všechny nedal ani cínový jakatas." Odmlčel se a kývl na seržanta.
Přišli vojáci Sedmé se složenými uniformami. Tyto uniformy byly vybledlé, plné skvrn a záplat, kde látku protrhly zbraně. Na každém ranečku ležel železný odznak. Kalous se naklonil ze sedla, aby si jeden lépe prohlédl. Medailonek měl asi čtyři palce v průměru, kroužek z řetízku upevněný k replice záchlumského psího obojku, a uprostřed byla hlava kraváckého psa - ne vrčícího, jen vyhlížejícího. Historikovi se v nitru cosi pohnulo, jen stěží se ovládl.
"Včera v noci," hovořil dále kapitán Lull, "přišli za Coltainem zástupci šlechtické rady. Byli obtížení truhlou zlatých a stříbrných jakatasů. Zdá se, že šlechtice unavilo vařit si jídlo, zašívat si šaty… utírat si zadky -"
Jindy by tato poznámka vyvolala vzteklé mračení a mručení - další plivnutí do tváře, navíc ke všem ostatním. Teď se místo toho bývalí sluhové zasmáli. Šprýmy, když ještě byli dětmi. Už jimi nebyli.
Lull počkal, až smích utichne. "Pěst neřekla nic. Pěst se k nim obrátila zády. Pěst si umí cenit hodnot…" Odmlčel se a pomalu se zamračil. "Přijde čas, kdy život nelze zaplatit penězi, a jak jednou člověk tuto hranici překročí, už se nelze vrátit. Teď jsou z vás vojáci. Vojáci Sedmé armády. Každý z vás se připojí k pravidelným oddílům mé pěchoty a bude stát bok po boku s ostatními vojáky - a z nich nikomu nezáleží na tom, co jste dělali předtím." Obrátil se na seržanta. "Rozdělte tyto vojáky, seržante."
Rozhostilo se přímo obřadní ticho, pro každou uniformu si přišel vyvolaný muž či žena a oddíly si rozebíraly své nové členy. Nic nebylo přehnané, nic nebylo nucené. Nedbalá profesionalita měla svou váhu a vše probíhalo mlčky. Historik viděl i čtyřicetileté odvedence, ale všichni byli způsobilí. Po desetiletí tvrdé práce a probírce při dvou bitvách zůstali jen ti nejtvrdohlavější. Zůstanou a povedou si dobře.
Kapitán se k němu opět připojil. "Jako sluhové," zamumlal, "by mohli přežít, prodali by je jiným urozeným rodinám. Teď, s meči v rukou, umřou. Slyšíte to ticho, Kalousi? Víte, co znamená? Řekl bych, že ano, a velmi dobře."
Ať uděláme cokoliv, mistr Kápě se směje.
"O tomhle napište, dědo."
Kalous se na něj podíval a uviděl zlomeného člověka.

Na Gelorském hřebeni kaprál List skočil do příkopu vedle sypané rampy, aby se vyhnul rojům šípů. Pravou nohou přistál na hlavici oštěpu vyčnívající z hlíny. Železný hrot mu projel podrážkou a masem mezi palcem a dalším prstem. Byla to malá ranka, jen škrábnutí, ale bodné rány byly mezi zraněními z boje těmi nejobávanějšími. Vyvolávaly horečku, která zachvacovala klouby, včetně čelistních, takže postižený nemohl ani otevřít ústa, a uzavírala jícen, přinášejíc bolestivou smrt.
Záchlumské koňské báby měli při ošetřování takových zranění velké zkušenosti, ale zásoby prášků a bylinek jim dávno došly, takže jim zůstal jen jeden způsob léčení - vypálit ránu, a vypálení muselo být důkladné. Hodiny po bitvě u Gelorského hřebene se ve vzduchu vznášel zápach ohořelých vlasů a hrůzný nasládlý pach ožehlého masa.
Kalous Lista našel, jak s odhodlaným výrazem ve vyhublém, zpoceném obličeji kulhá v kruhu. Když historik došel blíž, kaprál mu řekl: "Můžu jezdit, pane, i když vždycky nejvýš hodinu. Pak noha znecitliví a infekce by se mohla vrátit - aspoň tak jsem to slyšel."
Před čtyřmi dny šel historik vedle saní, na nichž se List vezl, a byl si jistý, že mladík umírá. Při pochodu ho rychle prohlédla uštvaná Záchlumčanka. Kalousovi neuniklo, jak vážně se tváří, když Listovi prohmatávala naběhlé žlázy pod ochmýřenou bradou. Pak se podívala na historika.
Tehdy ji Kalous poznal, i ona jeho. Kdysi mi nabídla jídlo.
"Není to dobré," řekl.
Zaváhala a pak ze záhybů koženého pláště vytáhla malý předmět, který Kalousovi připadal jako kousek plesnivého

chleba. "Žert duchů, nepochybně," pronesla malazsky, sklonila se a uchopila Listovu zraněnou nohu - kterou neměl zavázanou, aby k ní mohl horký, suchý vzduch - přitiskla předmět na ránu a přivázala ji kouskem kůže.
Žert, nad kterým se mistr Kápě zamračí.
"Takže byste se měl brzy připojit k bojujícím," řekl Kalous.
List kývl hlavou. "Musím vám něco povědět, pane," pravil tiše. "V horečce jsem měl vidění toho, co nás čeká -"
"To se občas stává."
"Ze tmy se natáhla boží ruka, uchopila mou duši a táhla ji celé dny a týdny. Historiku -" List se odmlčel a otřel si pot z čela - "země jižně od Vathar… míříme na místo starých pravd."
Kalous přimhouřil oči. "Starých pravd? Co to znamená, Liste?"
"Stalo se tam něco hrozného, pane. Kdysi dávno. Země - je bez života -"
Tohle ví jen Sormo a vrchní velitel. "Ta boží ruka, kaprále, viděl jste ji?"
"Ne, ale cítil jsem ji. Prsty byly dlouhé, moc dlouhé, a bylo na nich víc kloubů, než by být mělo. Občas se mi to vrátí, jako přízrak, a z toho mrazivého doteku se celý třesu."
"Vzpomínáte si na to dávné vraždění na Sekale? Jsou vaše vidění podobná, kaprále?"
List se zamračil, pak zavrtěl hlavou. "Ne, to, co teď leží před námi, je mnohem starší."
Ozval se křik, jak se trén znovu připravoval k pochodu ze Říšské silnice na kupeckou stezku.
Kalous se zadíval na pláň na jihu. "Půjdu s vámi, kaprále," navrhl, "a vy mi zatím ta svá vidění popíšete podrobněji."
"Možná to jsou jenom přeludy z horečky, pane -"
"Ale vy si to nemyslíte… a já taky ne." Oči dál upíral na pláň. Ruka s mnoha klouby. Ne boží ruka, kaprále, třebaže má takovou moc, že byste si to mohl myslet. Byl jste vyvolený, z kdovíjakého důvodu, a měl starší vidění. Ze tmy se vynořuje studená ruka Jaghuta.

Felisín seděla na přitesaném kameni, který vypadl z brány, rukama si objímala ramena a oči upírala na zem před sebe. Pomalu se kolébala sem a tam. Ten pohyb ji uklidňoval, jako by byla jen nádoba naplněná vodou.
Heborik a obrovský válečník se hádali. Kvůli ní, kvůli proroctvím a smůle, kvůli zoufalství fanatiků. Probublávalo mezi nimi vzájemné opovržení, které se zřejmě zrodilo ve chvíli, kdy se setkali, a bylo pořád silnější. Druhý válečník, Leoman, dřepěl opodál a také mlčel. Před sebou měl Knihu Drydžhny, hlídal ten svazek místo ní a čekal, až konečně přijme, že je skutečně znovuzrozenou ša'ik.
Znovuzrozená. Oživená. Srdce Apokalypsy. Doručená bezrukým v zadrženém dechu bohyně. Která stále čeká. Čeká, stejně jako Leoman. Felisín, Stěžejní bod světa. Rysy jí popraskaly úsměvem.
Stále se kolébala, když se v dáli ozval křik, dávná ozvěna náhlých, drsných úmrtí - připadalo jí to teď tak vzdálené. Kulp, sežraný hejnem krys. Ohlodané kosti a kštice zrudlých bílých vlasů. Baudín, popálený ohněm, který sám založil - ach, ta ironie, žil podle vlastních pravidel a zemřel se stejným bezbožným tvrzením. I když se svého života vzdal pro někoho jiného. Přesto by řekl, že svůj slib dal ze svobodné vůle. Tyhle věci přinášejí klid.
Mrtví již odešli daleko po nekonečné prašné stezce, příliš daleko, aby jejich požadavky byly ještě slyšet či cítit. Žal znásilňuje mysl a o znásilnění já vím všechno. Je to otázka souhlasu. A tak nebudu cítit nic. Znásilnění ani žal.
Vedle ní zaskřípaly kameny. Heborik. Znala ten pocit, když byl nablízku, nemusela se dívat. Bývalý Fenerův kněz si cosi mumlal. Po chvíli se odmlčel, jako by se připravoval narušit její ticho. Znásilnění. Nakonec promluvil. "Chtějí vyrazit, holka. Oba zašli hodně daleko. Do oázy - tábora ša'ik - je dlouhá cesta. Cestou se dá najít voda, ale jen málo jídla. Toblakai bude lovit, ale kořist je vzácná - soudím, že převtělenci a d'iversové. V každém případě, ať už knihu otevřeš nebo ne, musíme jít."
Felisín mlčela a jen se kolébala.
Heborik si odkašlal. "I když mě jejich šílené představy rozčilují a radím ti, abys je nepřijímala… my ty dva s jejich oázou potřebujeme. Znají Raraku - lépe než kdo jiný. Jestli máme mít naději na přežití…"
Přežití.
"Přiznávám," pokračoval Heborik po chvíli, "že jsem získal jisté… smysly… takže má slepota není přítěží. A ty moje ruce, znovuzrozené… Nicméně, Felisín, to nestačí, abych tě ochránil. A kromě toho nemůžu zaručit, že nás tihle dva nechají odejít, jestli chápeš, co tím myslím."
Přežití.
"Prober se, holka! Musíš se rozhodnout."
"Ša'ik tasila čepel proti říši," pravila s očima stále upřenýma do prachu.
"Hloupé gesto -"
"Ša'ik by se postavila císařovně, poslala by říšská vojska do krvavé Propasti."
"Historie zná podobná povstání, holka, a ten příběh je jako nekonečná ozvěna. Vznešené ideály propůjčují šklebu mistra Kápě svěžest zdraví, ale je to jen pozlátko, a oprávněnost -"
"Komu záleží na tom, co je správné, dědo? Císařovna musí na výzvu ša'ik odpovědět."
"Ano."
"A vyslat z Quon Tali vojsko."
"Nejspíš už je na cestě."
"Á," pokračovala Felisín a zastudilo ji po těle, "kdo tomu vojsku velí?"
Slyšela, jak se prudce nadechl, a cítila, že couvá.
"Holka -"
Mávla rukou, jako by zaháněla vosu, a vstala. Leoman na ni hleděl a ji náhle napadlo, že ten opálený obličej patří Raraku. Je tvrdší než Beneth, bez přetvářky. Bystřejší než Baudín, ach, v těch studených tmavých očí je vidět chytrost.

"Do tábora ša'ik," pravila.
Podíval se na knihu, pak zpátky na ni.
Felisín zvedla obočí. "Nebo bys raději šel bouřit? Ať bohyně ještě chvíli počká, než znovu vybuchne vzteky, Leomane."
Všimla si, že si ji znovu prohlíží, a do očí se mu vkradla nejistota, stejně jako radost. Po chvíli sklonil hlavu.
"Felisín," syčel Heborik, "víš vůbec, co -"
"Líp než ty, dědo. A teď mlč."
"Možná bychom se měli rozdělit -"
Prudce se k němu otočila. "Ne. Myslím, že tě budu ještě potřebovat, Heboriku."
Hořce se na ni usmál. "Jako své svědomí, holka? To není nejlepší volba."
Ne, to není, ale tím líp.

Stará stezka kdysi bývala silnicí, vedla podél hřebene kroutícího se jako had ke vzdálené stolové hoře. Tam, kde vítr odvál písek, byly vidět dlažební kameny, jako kosti. Stezka byla posypaná střepy s rudou glazurou, které jim křupaly pod nohama.
Toblakai šel jako zvěd pět set kroků před nimi a v okrovém oparu ho nebylo vidět. Leoman pak vedl Felisín a Heborika. Moc toho nenamluvili. Leoman byl děsivě vyhublý a pohyboval se tak tiše, až si ho Felisín začala představovat jako přízrak. Ani slepý Heborik za ní neklopýtal.
Když se ohlédla, usmíval se. "Něco tě pobavilo?"
"Na téhle silnici je plno, holka."
"Stejní duchové jako v tom zasypaném městě?"
Zavrtěl hlavou. "Ne tak staří. Tyhle vzpomínky jsou z věku, jenž následoval po První říši."
Na to se Leoman zastavil a otočil.
Heborik pravil: "Ach ano, Raraku mi ukazuje svá tajemství."
"Proč?"
Bývalý kněz jen pokrčil rameny.
Felisín se zadívala na pouštního válečníka. "Znervózňuje tě to, Leomane?" Poněvadž by mělo.
Přeměřil si ji očima. "Jaký máš k němu vztah?"
Ani nevím. "Je to můj společník. Můj historik. A jelikož si mám z Raraku udělat domov, tak pro mě má velkou cenu."
"Tajemství Svaté pouště mu nepatří. Loupí je jako každý cizí nájezdník. Jestli chceš znát pravdu o Raraku, nahlédni do svého nitra."
Málem se zasmála, ale věděla, že taková zatrpklost by polekala i ji samotnou.
Pokračovali v cestě. Bylo stále větší horko a obloha plála zlatým ohněm. Hřeben se zúžil a deset i víc stop po svahu na obou stranách se objevovaly kameny v základech staré silnice. Svahy pod nimi měly ještě asi padesát, šedesát stop.
Toblakai na ně čekal na místě, kde se silnice propadla a vytvořila v zemi velké černé díry. Z jedné vyvěral tenký pramínek vody.
"Pod silnicí vede vodovod," vysvětloval Heborik. "Kdysi tudy voda tekla proudem."
Felisín si všimla, jak se Toblakai mračí. Leoman popadl měchy s vodou a slezl k pramínku.
Heborik se posadil a po chvíli naklonil hlavu na stranu. "Mrzí mě, že jsi na nás musel čekat, Toblakaji s tajným jménem, i když ty bys měl nejspíš stejně potíže strčit do té díry hlavu."
Obrovský divoch prskl a předvedl upilované zuby. "Sbírám upomínky na lidi, co zabiju. Mám je uvázané u pasu. Jednou dostanu i tvoje."
"Myslí tvoje uši, Heboriku," řekla Felisín.
"Á, já vím, holka," ujistil ji bývalý kněz. "Ve stínu toho parchanta se svíjejí zmučení duchové - každý muž, žena i dítě, které kdy zabil. Pověz, Toblakaji, prosily ty děti o život? Plakaly, volaly své matky?"
"Stejně jako dospělí," zabručel obr, přesto si Felisín všimla, že zbledl, i když pochopila, že zabité děti mu starosti nedělají. Ne, v tom, co Heborik řekl, bylo ještě něco jiného.
Zmučení duchové. Straší ho přízraky těch, které zabil. Odpusť mi, Toblakaji, když tě nebudu litovat.
"Tohle není toblakajská domovina," poznamenal Heborik. "Přilákal tě sem příslib vraždění během povstání? Odkud jsi vylezl, bídáku?"
"Už jsem ti řekl všechno, co jsem říct chtěl. Až na tebe promluvím příště, tak tehdy, když tě zabiju."
Z díry se vynořil Leoman s pavučinami v copech a plnými měchy na zádech. "Ty nikoho nezabiješ, dokud ti neřeknu," zavrčel a zamračil se na Heborika. "A ještě jsem neřekl."
Cosi z obrova výrazu prozrazovalo nesmírnou trpělivost spojenou s neochvějnou jistotou. Teď se Toblakai zvedl do své plné výšky, vzal si od Leomana měch s vodou a znovu vyrazil na cestu.
Heborik za ním upíral nevidoucí oči. "Dřevo jeho zbraně je nasáklé bolestí. Neumím si představit, jak může v noci usnout."
"On skoro vůbec nespí," podotkl Leoman. "Měl bys ho přestat popichovat."
Bývalý kněz se zamračil. "Tys neviděl přízraky dětí, které má připoutané za patami, Leomane. Ale zkusím si dávat pozor na pusu."
"Jeho kmen dělá jen málo rozdílů," vysvětloval Leoman. "Byli tu příbuzní, a ti, co nebyli příbuzní, byli nepřátelé. A už dost řečí."
O sto kroků dál se silnice náhle rozšířila a vyústila na širokou mesu. Po obou stranách vedly řady oblých hromádek z vypálené narudlé hlíny, sedm stop dlouhé a tři široké. Přes to, jak písek ve vzduchu omezoval viditelnost, Felisín

poznala, že řady, desítky a desítky řad, obkružují celou pánev - úplně obklopují pobořené město, jež měli před sebou. Tady byla dlažba zcela odkrytá. Byl tu vidět široký chodník, který vedl rovně k místu, kde kdysi stávala vznosná brána, již větry za staletí ohlodaly na kamenné pahýly tak do výšky kolen - stejně jako celé město za nimi.
"Pomalá smrt," zašeptal Heborik.
Toblakai již procházel bránou.
"Musíme se dostat na druhou stranu k přístavu," vysvětloval Leoman. "Tam najdeme tajný tábor. A zásoby… pokud je někdo neukradl."
Hlavní ulice města byla zaprášenou mozaikou střepů: na mísách byla glazura rudá, na okrajích šedá, černá a hnědá. "Na tohle si vzpomenu," pravila Felisín, "až příště rozbiju nějaké nádobí."
Heborik zabručel: "Znám učence, kteří tvrdí, že ze studia takových úlomků dokážou popsat celé vymřelé civilizace."
"To teda musí být vzrušující život," prskla Felisín.
"Kéž bych si s jedním z nich mohl vyměnit místo!"
"Teď nemluvíš vážně, Heboriku."
"Že ne? Pro Fenerův kel, holka, nejsem zrovna na dobrodružství -"
"Nejdřív možná ne, ale to jsi byl zlomený. Zničený. Jako tyhle mísy."
"Oceňuji tvůj postřeh, Felisín."
"Nemůžeš něco předělat, dokud to nejdřív nerozbiješ."
"Vidím, že ses v poslední době dala na filozofování."
Víc než tušíš. "Řekni mi, že jsi neobjevil žádné pravdy, Heboriku."
Zafrkal. "Ale ano, jednu. Žádné pravdy neexistují. Sama to pochopíš, za pár let, až se tvým směrem natáhne stín mistra Kápě."
"Pravdy existují," ozval se před nimi Leoman, aniž by se v chůzi otočil. "Raraku. Drydžhna. Smršť a Apokalypsa. Zbraň v ruce, proudící krev."
"Tys neprošel tím, čím my, Leomane," zavrčel Heborik.
"Prošli jste znovuzrozením - jak říkala ona - a s tím přichází bolest. Jenom hlupáci by čekali opak."
Na to stařec neodpověděl.
Kráčeli hřbitovním tichem. Základní kameny a nízké hřebínky vnitřních zdí po obou stranách ukazovaly, jak byly budovy rozložené. V rozložení ulic byl patrný přesný geometrický plán, stejně jako v půlkruhu řad čelem proti přístavu. Před sebou viděli zbytky velkého paláce. Mohutné kameny uprostřed snadno odolaly staletím eroze.
Felisín se ohlédla na Heborika. "Pořád tě sužují přízraky?"
"Nesužují, holka. Tady nedošlo k žádným velkým ukrutnostem. Byl tu jenom smutek, a dokonce i ten jen vespod. Města umírají. Města napodobují cyklus, jímž projde vše živé: zrození, činorodé mládí, dospělost, stáří a nakonec… prach a střepy. Za posledních sto let existence tohoto místa již moře ustupovalo, když dorazila nová síla, cosi cizího. Došlo ke krátkému odporu - důkazy uvidíme před námi v přístavu - ale dlouho nevydržel." Asi deset kroků mlčel. "Víš, Felisín, začínám trochu rozumět životu ascendentů. Žít stovky, tisíce let. Dívat se na takový rozkvět ve vší jeho marné slávě, ách, je tedy divu, že nakonec mají srdce tvrdá a chladná?"
"Tahle cesta tě přivedla blíž k tvému bohu, Heboriku."
Její poznámka bývalého kněze umlčela.
Když dorazili k městskému přístavu, uviděla, o čem Heborik mluvil. Záliv byl zanesený bahnem, ale v oparu se ztrácely čtyři obrovské kanály. Každý byl široký jako tři městské ulice a skoro stejně hluboký.
"Poslední lodě vyplouvaly těmi kanály," vysvětloval Heborik. "Nejtěžší koráby drhly u ústí kýlem o dno a mohly vyplout jen s přílivem. Zůstalo tu pár tisíc obyvatel, ale pak vyschly akvadukty. Tohle je jeden z příběhů Raraku, ale žel, ne jediný, a ostatní jsou mnohem krutější, mnohem krvavější. Přesto si říkám, který je tragičtější?"
"Plýtváš myšlenkami na minulost -" začal Leoman, ale Toblakai ho přerušil, když vykřikl. Obr se objevil u jednoho kanálu a pouštní válečník bez dalšího slova vyrazil za svým společníkem.
Felisín ho chtěla následovat, ale Heborik ji chytil za loket, neviditelná ruka byla na dotek chladná a štípala. Počkal, až byl Leoman z doslechu, a pak řekl: "Mám strach, holka -"
"To mě nepřekvapuje," skočila mu do řeči. "Ten Toblakai tě chce zabít."
"Ne z toho hlupáka. Myslel jsem Leomana."
"Byl osobním strážcem ša'ik. Jestli se jí mám stát, tak mu můžu plně důvěřovat, Heboriku. Starosti mi dělá jen to, že poprvé s Toblakajem odvedli při ochraně ša'ik tak mizernou práci."
"Leoman není žádný fanatik," prohlásil bývalý kněz. "Možná vykládá věci, aby sis myslela opak, ale je rozpolcený. Ani na chvilku neuvěřím, že podle něj jsi opravdu znovuzrozená ša'ik. Prostým faktem je, že povstání potřebuje loutku - mladou, silnou ženu, ne ztrhanou stařenu, kterou musela být původní ša'ik. Pro mistra Kápě, ona byla silou v této poušti před pětadvaceti lety. Možná bys měla vzít v úvahu, že ti dva osobní strážci se při její obraně moc nezapotili."
Podívala se na něj. Tetování mu na ošlehaném, ropuším obličeji tvořilo téměř jednolitý vířící vzor. Oči měl zarudlé a lemované zaschlými ospalky, zorničky zmatnělé šedou patinou. "Tak to můžu taky předpokládat, že tentokrát budou mít lepší důvody mě bránit."
"Pokud budeš hrát jejich hru. Leomanovu hru, abych byl přesnější. To on bude tvým jménem mluvit s vojskem v táboře - bude li mít důvod, zapochybuje, a oni tě roztrhají na kusy -"
"Já se Leomana nebojím," prohlásila Felisín. "Mužům jako on rozumím, Heboriku."
Stiskl rty do tenké čárky.
Osvobodila si ruku z jeho nepřirozeného stisku a vykročila.
"Beneth byl vedle Leomana jako dítě," zasyčel za ní bývalý kněz. "Byl to rváč, pasák a tyran pro hrstku utlačovaných.

Každý se může nafukovat velkou ctižádostí, ať už je jeho postavení sebeubožejší, Felisín. Ty děláš něco horšího, než že se držíš vzpomínek na Benetha - ty se držíš nadutosti, co kolem sebe šířil, ale to byl jenom klam -"
Prudce se k němu otočila. "Ty nic nevíš!" syčela a třásla se vzteky. "Myslíš, že se bojím toho, co může muž udělat? Kterýkoliv muž? Myslíš si, že mě znáš? Ze umíš číst moje myšlenky, víš, co cítím? Ty nafoukanej parchante -"
Jeho smích ji zasáhl jako rána a umlčel ji. "Milá holka," řekl. "Necháš si mě u sebe. Jako co? Jako ozdobu? Jako hrůznou připomínku? Spáliš mi jazyk, aby to vyrovnalo mou slepotu? Jsem tu, abych tě bavil, i když mě obviňuješ z nafoukanosti. Tak to je vážně rozkošné -"
"Drž zobák, Heboriku," řekla Felisín tiše a náhle se měla na pozoru. "Jestli se jednou navzájem pochopíme, tak to bude beze slov. Kdo potřebuje meče, když máme jazyk, ty a já? Tak je schovejme a hotovo."
Naklonil hlavu na stranu. "Tak jednu poslední otázku. Proč chceš, abych zůstal, Felisín?"
Zaváhala, než mu odpověděla, a uvažovala, jak asi tuhle pravdu vezme. No, to už je něco. Ještě nedávno by mi to bylo jedno. "Protože to znamená přežít, Heboriku. Nabízím… za Baudína."
S hlavou stále nakloněnou si bývalý kněz předloktím otřel zaprášené čelo. "Možná," řekl, "ještě nakonec jeden druhého pochopíme."

Ústí kanálu označovaly široké kamenné stupně, celkem jich byla asi stovka. Dole, kde kdysi bývalo mořské dno, stála novější kamenná zeď, k níž bylo možné upevnit plátěnou střechu. Ohniště plné popela lemoval kruh kamenů a staré dlažební kostky, jež kdysi zakrývaly zásobárnu, byly vyvalené.
Důvodem, proč Toblakai vykřikl, bylo sedm ožraných mrtvol poházených po táboře. Kolem každé se rojily mouchy. Krev v jemném bílém písku byla stará jen pár hodin a na dotek stále lepkavá. V horkém vzduchu páchl obsah uvolněných vnitřností.
Leoman dřepěl u schodů a prohlížel si krvavé zvířecí stopy vedoucí zpátky do města. Po delší době se podíval na Toblakaje. "Jestli chceš tohohle, tak budeš muset jít sám," prohlásil.
Obr vycenil zuby. "Nedovolím, aby mi tam někdo překážel," odtušil a shodil na zem měch s vodou a pokrývky. Vytáhl svůj dřevěný meč a držel ho, jako by to byl klacek.
Heborik, opírající se o kamennou zeď, si odfrkl. "Ty hodláš zabít tohohle převtělence? Soudím, že ve svém kmeni se blížíš ke konci průměrně dlouhého života, jestli jsou tví příbuzní stejně pitomí jako ty. No, já tvé smrti litovat nebudu."
Toblakai dodržel svou přísahu a Heborikovi neodpověděl, i když se na něj zazubil, a otočil se k Leomanovi. "Jsem pomstou Raraku na takových vetřelcích."
"Jestli jsi, tak pomsti mé druhy," opáčil pouštní válečník.
Toblakai vyrazil, bera schody po třech, a zastavil se až nahoře, aby si prohlédl stopy. Vzápětí se jim ztratil z dohledu.
"Ten převtělenec ho zabije," poznamenal Heborik.
Leoman pokrčil rameny. "Možná. Ša'ik ale viděla daleko do budoucnosti…"
"A co viděla?" chtěla vědět Felisín.
"To neřekla. Ale… děsilo ji to."
"Věštkyni Apokalypsy něco vyděsilo?" Felisín se podívala na Heborika. Bývalý kněz se tvářil stísněně, jako by právě uslyšel potvrzení nějakého záblesku z budoucnosti, který sám zahlédl. "Pověz mi, Leomane," řekla, "o jejích viděních."
Válečník začal odtahovat těla svých druhů. Při její otázce se zarazil a ohlédl se. "Až otevřeš Svatou knihu, dostane se ti jich taky. Tohle je dar Drydžhny… mezi jinými."
"Ty čekáš, že ten obřad provedu, než dorazíme do tábora?"
"Musíš. Obřad je důkazem, že jsi skutečně znovuzrozenou ša'ik."
Heborik zabručel. "A co přesně to znamená?"
"Jestli je falešná, obřad ji zničí."

Prastarý ostrov s plochým vrškem se zvedal nad pláněmi rozpukaného jílu. Šedé, omšelé pahýly označovaly kotevní pilíře a masivnější mola těsně za původním pobřežím, spolu s obvyklými odpadky, které vyhodili z lodí. V jímkách v bahně na bývalém dně zálivu se třpytily vrstvy rybích šupin.
Vedle Šumaře dřepěl Mappo a díval se, jak Icarium kráčí dál po odrolených zbytcích přístavní hráze. Kousek za Trellem stál u spoutaných koní Kvítko. Mládenec byl od poslední zastávky zvláštně zamlklý, pohyboval se úsporně, jako by sám složil slib trpělivosti. A zřejmě mimoděk začal napodobovat Icaria jak v řeči, tak v chování. Když si toho Mappo všiml, nepotěšilo ho to ani nerozčílilo. Jhag vždycky silně působil na všechny kolem sebe, a tím víc, že nic nepředstíral, ani si na nic nehrál.
Přesto by bylo lepší, kdyby se Kvítko zhlédl v Šumařovi. Tenhle voják je hotový zázrak.
"Icarium šplhá, jako kdyby věděl, co dělá," poznamenal sapér.
Mappo sebou trhl. "Došel jsem ke stejnému závěru," přiznal lítostivě.
"Vy dva jste tady už byli?"
"Já ne, Šumaři. Ale Icarium… no, ten už tudy kdysi procházel."
"Ale když se vrátí na místo, kde už jednou byl, jak to pozná?"
Trell zavrtěl hlavou. Neměl by. Ještě nikdy se to nestalo. Začínají se snad ty požehnané bariéry hroutit? Královno snů, vrať Icariovi požehnání nevědomosti. Prosím tě…
"Půjdeme za ním," prohlásil Šumař a pomalu se narovnal.
"Raději bych -"
"Jak chceš," odtušil voják a vydal se za Jhagem, který zmizel v trním zarostlých troskách města za hrází. Po chvíli kolem Mappa prošel i Kvítko.

Trell se zamračil. Musím stárnout, že se nechám takhle rozptýlit. Povzdechl si, vstal a šoural se za ostatními.
Hromada smetí pod hrází byla při chůzi zrádná, samé třísky, kusy omítky, cihly a střepy. V polovině svahu se Šumař zastavil a zvedl kus šedého dřeva. "Musím trochu přemýšlet," řekl a tyč zase vrátil. "Všechno tohle dřevo se změnilo v kámen."
"Zkamenělo," pravil Kvítko. "Strejda mi to kdysi popsal. Dřevo nasákne minerály. Ale to by mělo trvat deset tisíc let."
"No, velemág chodby D'riss by to zvládl mrknutím oka, mládenče."
Mappo vytáhl hliněný střep. Byl tenký jako skořápka, blankytně modrý a velmi tvrdý. Na povrchu bylo torzo postavy, černé, se zelenými konturami. Vyobrazení bylo strnulé, stylizované, ale nepochybně představovalo člověka. Zase střep pustil.
"Město bylo mrtvý dávno předtím, než moře vyschlo," prohlásil Šumař a vydal se dál.
Kvítko za ním zavolal: "Jak to víš?"
"Protože všechno je ohlazené vodou, mládenče. O tuhle hráz se rozbíjely vlny. Století za stoletím vln. Já vyrostl v přístavním městě, pamatuješ? Viděl jsem, co voda dokáže. Císař nechal Malazskej záliv vybrat, než postavili říšský mola - a při tom se objevily starý hráze a tak." Dorazil nahoru a zastavil se, aby popadl dech. "Lidem to ukázalo, že město Malaz je starší, než si všichni mysleli."
"A mořská hladina od té doby stoupla," poznamenal Mappo.
"Ano."
Z hráze před sebou viděli celé město. Trosky byly omšelé, ale bylo jasné, že město bylo zničeno schválně. Všechny budovy byly rozbořené a bylo vidět, že tu byla vypuštěná ohromná síla a zuřivost. Otevřená prostranství byla zarostlá křovím, k základním kamenům lnuly nízké pokroucené stromky a hromady trosek byly pokryté porostem. Základním rysem architektury byly sochy, lemovaly široká sloupořadí a na každé budově byly zasazené ve výklencích. Všude ležely části mramorových těl a na všech byl vidět strnulý styl, jehož si Mappo všiml na střepu. Trell začínal poznávat sbírku vypodobněných lidských postav. Legenda zjhag Odhan… příběh, který mi vyprávěli stařešinové mého kmene… Icaria nebylo nikde vidět.
"Kam teď?" zeptal se Šumař.
Mappo v duchu uslyšel tiché kvílení, až mu na tmavé pleti vyrazil pot. Kousek popošel.
"Něco jsi zachytil, co?" Sapérovu otázku skoro neslyšel.
Z pozůstatků se dalo jen těžko poznat, jak bylo město rozloženo, ale Mappo se řídil mapou, již měl v hlavě, zrozenou ze vzpomínky na legendu, na její spád, dokonalou odměřenost, když ji vyprávěli v drsném, řinčivém nářečí archaické trellštiny. Lidé, kteří neznali písmo, dotáhli využití řeči do pozoruhodných výšin. Slova byla čísly, z nichž se skládaly kódy. Slova obsahovala tajné mapy, počty kroků, vzory tvořené myslí smrtelníků, dějinami, městy, kontinenty a chodbami.
Kmen, jenž Mappa před všemi těmi staletími adoptoval, si zvolil návrat ke starým časům, odvrhl změny působící na Trelly. Stařešinové Mappovi a ostatními ukázali, jak nebezpečné je ztratit se, i sílu přebývající ve vyprávění příběhů, v obřadném otevírání vzpomínek.
Mappo věděl, kam Icarium šel. Věděl, co Jhag najde. Srdce mu prudce bušilo v hrudi, když zrychlil krok, přelézal hromady rumu a dral se trním, které mu drásalo tvrdou kůži.
Sedm hlavních tříd v každém městě První říše. Nebeští duchové shlížejí na posvátné číslo, sedm štířích ocasů, sedm žihadel proti kruhu z písku. Všichni, kteří chcete přinést oběť Sedmi svatým, hledejte kruh z písku.
Za ním cosi volal Šumař, ale Trell neodpověděl. Našel jednu třídu a po jejím oblouku zamířil do středu. Nad pozemkem se kdysi zvedalo sedm štířích trůnů, každý sedmasedmdesát sáhů vysoký. A všechny byly rozbité… ranami mečem, nezničitelné zbraně v rukou hnaných téměř nepochopitelným vztekem.
Z obětin a darů, jichž byl kdysi pískový kruh plný, nezbylo téměř nic, s jedinou výjimkou, před níž nyní stál Icarium. Nehýbal se a zakláněl hlavu, aby viděl na obrovskou stavbu před sebou. Na železných součástkách nebyla vidět sebemenší stopa rzi a stroj se bude pohybovat dál tempem, pro smrtelné oči neviditelným. Obrovský kotouč, jenž stavbě vévodil, byl nakloněný a na jeho mramorovém povrchu byly vyryté symboly. Byl otočený ke slunci, i když ohnivá koule nebyla ve zlatém oparu na obloze téměř vidět.
Mappo k němu pomalu došel a zastavil se dva kroky za ním.
Icarium jeho přítomnost vycítil, protože promluvil. "Jak je tohle možné, příteli?" Jeho hlas zněl jako hlas ztraceného dítěte a Trellovi se do srdce zarazil jako ozubená střela. "Tohle je moje, víš," pokračoval Jhag. "Můj… dar. Aspoň tohle přečtu z toho starého omtoského nápisu. Navíc jsem označil - vědomě - roční dobu a rok sestrojení. A vidíš, jak se kotouč natočil, aby byl vidět omtoský výraz odpovídající tomuto roku… takže můžu spočítat…"
Odmlčel se.
Mappo nebyl mocen slova, dokonce nedokázal ani přemýšlet. Tolik se bál, až se sám cítil jako dítě, jež se ocitlo před touto noční můrou.
"Řekni mi, Mappo," pokračoval po dlouhé odmlce Icarium, "proč ti, co zničili město, nezničili i tohle? Pravda, jsou do toho vložená kouzla, takže na to nepůsobí pustošivá síla času… ale ta byla vložená i do sedmi trůnů… stejně jako do mnoha darů v tomto kruhu. Nakonec rozbít je možné cokoliv. Tak proč, Mappo?"
Trell se modlil, aby se jeho přítel neotočil, neukázal mu tvář, oči. Nejhorší obavy dítěte, tvář z nočních můr - matku, otce, veškerou lásku nahradil chladný záměr či slepá nevšímavost, prostý nedostatek péče… a tak se dítě probudíš pláčem… Neotáčej se, learie, nedokázal bych se na tebe podívat.
"Možná jsem udělal chybu," pokračoval Icarium stále tím tichým, nevinným hlasem. Mappo slyšel, že do kruhu za ním dorazili Šumař s Kvítkem. Něco je zarazilo, takže zůstali mlčky stát opodál. "Špatné měření, uklouznutí při psaní. Omtoština je starý jazyk, moc si ho nepamatuji - tenkrát, když jsem to stavěl, jsem si z ní možná taky moc nepamatoval.

Vzpomínky, které mi zůstaly, působí… přesně, ale já nejsem dokonalý, že? Má jistota by mohla být sebeklamem."
Ne, Icarie, nejsi dokonalý.
"Spočítal jsem, že od chvíle, kdy jsem tu stál naposledy, uběhlo devadesát čtyři tisíce let, Mappo. Devadesát čtyři tisíce. To musí být nějaká chyba. Žádné trosky města nevydrží tak dlouho, nebo ano?"
Mappo pokrčil rameny. Jak můžeme vědět, jestli to tak je, nebo ne?
"Snad působení kouzel…"
Snad.
"Rád bych věděl, kdo tohle město zničil."
To ty, Icarie, ale i v záchvatu vzteku jedna tvoje část poznala, co jsi sám sestrojil, a nechala to nedotčené.
"Ať to byl kdokoliv, měl velikou moc," pokračoval Jhag. "Dorazili sem Tlan Imass a snažili se nepřítele zahnat - staré spojenectví mezi obyvateli tohoto města a Tichým vojem. Jejich roztříštěné kosti jsou zasypané pískem pod našima nohama. Jsou jich tisíce. Jaká síla mohla dokázat něco takového, Mappo? Nebyli to Jaghuti, dokonce ani ve své skvělosti z doby před tisíci milénii. A K'Chain Che'Malle vymřeli ještě dřív. Tomu nerozumím, příteli…"
Šumař Mappovi stiskl rameno mozolnatou rukou, než kolem něj prošel. "Odpověď mi připadá jasná, Icarie," pravil voják a zastavil se vedle Jhaga. "Moc ascendentu. Tuhle zkázu způsobil zuřící bůh či bohyně. Kolik jsi slyšel příběhů o tom, jak nějaká starověká říše sáhla ve svý pýše příliš vysoko? Pro začátek, kdo vlastně byli Sedm svatých? Ať to byl kdokoliv, tady ve městě je uctívali a v dalších městech kolem Raraku nepochybně taky. Sedm trůnů, koukni, s jakým vztekem na ně útočili. Mně to připadá… osobní. Ty srazila božská ruka, Icarie - ale ať to byl kdokoliv, smrtelníci už na něj zapomněli, poněvadž aspoň mě žádnej známej ascendent, kterej by dokázal ve smrtelný sféře vypustit tolik síly, jako je to vidět tady, nenapadá -"
"Á, oni by to dokázali," odtušil Icarium s nádechem obnoveného elánu v hlase, "ale do té doby se již naučili, že když zasahuješ do činnosti smrtelníků, větší cenu má rafinovanost - staré způsoby byly v každém ohledu příliš nebezpečné. Asi jsi mi odpověděl, Šumaři…"
Sapér pokrčil rameny.
Mappovi srdce začalo konečně bušit pomaleji. Jenom už znovu nemysli na ten jediný zbylý artefakt, Icarie. Do písku z něj kapal pot, když se otřepal, zhluboka se nadechl a ohlédl se na Kvítka. Ten upíral pozornost jinam v tak strojené póze nedbalé lhostejnosti, až Trella napadlo, jestli to má v hlavě v pořádku.
"Devadesát čtyři tisíce let - to musí být chyba," řekl Icarium. Konečně se otočil a chabě se na Trella usmál.
Mappo začal vidět rozmazaně. Jen kývl a odvrátil zrak, aby potlačil nový příval smutku.
"No," prohodil Šumař, "budeme teda dál honit Apsalar a jejího tatíka?"
Icarium se otřepal. "Ano. Jsme blízko… k mnoha věcem, jak se zdá."
Skutečně nebezpečná cesta.
* * *
Noc, kdy před všemi těmi staletími odcházel, v hodinách, kdy byl obřadně očištěn od staré věrnosti, Mappo poklekl před nejstarší kmenovou plecnicí v její zakouřené jurtě. "Musím zjistit víc," zašeptal. "Víc o těch Bezejmenných, kteří toho ode mě tolik chtějí. Zaslíbili se nějakému bohu?"
"Kdysi ano, ale už ne," odpověděla stařena, nechtějíc či nemohouc podívat se mu do očí. "Zavržení, ponížení. V časech První říše, která ve skutečnosti nebyla první - protože ten titul si zabrali T'lan Imass již dávno předtím. Byli levou rukou, další sekta pravou - měly se sepnout. Místo toho ti, z nichž se na cestě k záhadám stali Nejmenovaní -"
Švihla rukou. Mappo toto gesto ještě mezi kmenovými stařešiny neviděl. S překvapením si uvědomil, že to je gesto Jhaga. "A záhady jiných je svedly stranou. Začali se klanět novému pánu. To je všechno."
"Kdo byl ten nový pán?"
Stařena zavrtěla hlavou a odhlédla.
"Čí moc je v těch holích, co nosí?"
Odmítala odpovědět.
Po čase si Mappo myslel, že odpověď na tu otázku našel, ale útěchu mu nepřinesla.

Opustili starý ostrov a zamířili přes pláň. Obloha pomalu tmavla. Koně trpěli, potřebovali vodu, kterou ani Icarium s Mappem se svými znalostmi pouště nedokázali najít. Trell neměl tušení, jak se daří Apsalar a jejímu otci, přesto se dvojici dařilo den za dnem udržovat náskok.
Tahle stezka a její cíl nemají se ša'ik nic společného. Odvádějí nás od míst, kde se něco děje, daleko od místa, kde byla ša'ik zabita, daleko od oázy. Šumař ví, kam jdeme. Uhádl to z těch tajemství, co skrývá. Vlastně to tušíme všichni, ačkoliv o tom nemluvíme - snad jen Kvítko neví nic, ale možná toho mladého muže podceňuju. Hodně uvnitř vyrostl…
Mappo se podíval na Šumaře. Jdeme na místo, které celou dobu hledáš, vojáku.
Na pustinu se snesl soumrak, ale zůstalo dost světla, aby bylo vidět, jak se sbíhají stopy. Převtělenci a d'iversové, celé desítky jich byly, a ten přímo děsivý počet se připojoval ke stopám Apsalar a jejího otce.
Koně vedli za otěže a Kvítko se o pár kroků zdržel. Mappo si toho moc nevšímal, dokud se o chvíli později neotočil, protože Darún vykřikl. Ležel na zemi a zápolil s jakýmsi člověkem. Po rozpukaném jílu poletovaly stíny. Mládenci se podařilo muže přitisknout k zemi a přidržet mu zápěstí.
"Věděl jsem, že tu někde číháš, ty kryso!" prskal Kvítko. "Celý hodiny, už než jsme došli na ostrov! Stačilo jenom počkat si, a teď tě mám!"
Ostatní se vrátili k místu, kde Kvítko seděl na Iskaralu Pustovi. Velekněz se přestal kroutit. "Dalších tisíc kroků!" zasyčel. "A klam je dokonán! Všimli jste si známek mého skvělého úspěchu? Aspoň jedné? Copak jste všichni padlí na hlavu? Ach, jak jsem nevlídný ve svých ohavných myšlenkách! Leč vizte, jak na jejich obviňování odpovídám mužným

mlčením, cha!"
"Už ho můžeš pustit," prohodil ke Kvítkoví Icarium. "Teď už neuteče."
"Pustit ho? Co třeba ho oběsit?"
"Na příštím stromě, na kterej narazíme, mládenče," sliboval Šumař s úsměvem, "máš mý slovo."
Darún velekněze pustil. Iskaral se vyškrábal na nohy a přikrčil se jako krysa, která se snaží zjistit, kudy utéci. "Hrozné množení! Odvážím se je doprovázet? Budu riskovat slávu, že na vlastní oči spatřím celou úrodu svého brilantního úsilí? Dobře je zamaskovaná, tato nejistota, oni nic nevědí!"
"Půjdeš s náma," zavrčel Kvítko s rukama položenýma na dýkách za pasem. "Ať se stane cokoliv."
"Ale ovšem, mládenče!" Iskaral se k Darúnovi otočil a kýval hlavou. "Jen jsem chvátal, abych vás dohonil!" Sklonil hlavu. "On mi věří, vidím mu to na tváři. Ten hňup! Kdo se vyrovná Iskaralu Pustovi? Nikdo! Musím v tichosti jásat, tuze potichu. Klíč k pochopení leží v neznámé podstatě chodeb. Lze je roztrhat na kusy? Ach ano, ovšemže ano. A to je tajemství Raraku! Procházejí víc než jedním světem, nevědomky… a před námi, ach, dřímající obr, jenž je srdcem! Pravým srdcem, ne špinavá oáza ša'ik, ach, tolik hlupáků se tu hemží!" Odmlčel se a podíval se na ostatní. "Proč tak civíte? Měli bychom jíti. Tisíc kroků, ne víc, k touze vašeho srdce, ha ha!" Začal křepčit, a jak poskakoval, vysoko zvedal kolena.
"Ach, pro mistra Kápě!" Kvítko ho popadl za límec a postrčil ho dopředu. "Jdeme."
"Lichotné, veselé zápolení mládí," zamumlal Iskaral. "Takové hřejivé přátelské gesto, ach, jsem dojat, či ne?"
Mappo se podíval na Icaria, jenž na něj upíral zrak. Jejich oči se setkaly. Rozervaná chodba. Co, pro všechno na světě, se s touhle zemí stalo? Otázku žádný nevyslovil, ale Trella napadla další věc. Legendy tvrdí, že se Icarium vynořil z tohoto místa, že vyšel z Raraku. Chodba roztrhaná na kusy - Raraku změní každého, kdo vstoupí na její rozpukanou půdu - bohové, skutečně jsme dorazili na místo, kde se zrodila Icariova živoucí noční můra?
Pokračovali v cestě. Obloha barvy matného bronzu ztmavla do neproniknutelné černě a ta bezhvězdná prázdnota jako by se na ně snášela. Iskaral Pust si přestal brumlat, jako by ho spolkla noc. Mappo viděl, že Šumař i Kvítko mají potíže, i když oba šli dál s nataženýma rukama jako slepci. Icarium, kousek před ostatními, se zastavil. Mappo naklonil hlavu, aby dal najevo, že dvě postavy stojící o padesát kroků dál také zahlédl. Apsalar a Sluha - jediné jméno, pod nímž stařík znám, prostý, ale zlověstný titul.
Jhag přistoupil ke Kvítkoví a vzal jej za nataženou ruku. "Našli jsme je," sdělil mu tichým hlasem, který se nicméně nesl tak, že se všichni zastavili. "Zřejmě na nás čekají," pokračoval Icarium, "před prahem."
"Prahem?" štěkl Šumař. "Rychlej Ben nikdy o něčem takovým nemluvil. Prahem od čeho?"
"Spletitý utržený kus chodby!" syčel Iskaral Pust. "Ach, vidíte, jak k němu Stezka rukou vedla - hlupáci po ní šli, všichni do jednoho! Velekněz stínu měl za úkol udělat falešnou stopu, a hle, ach, hle, jak dobře si vedl!"
Kvítko se otočil po zvuku Iskaralova hlasu. "Ale proč nás sem vedl její otec? Aby nás všechny mohla přepadnout a povraždit horda převtělenců a d'iversů?"
"Sluha cestuje domů, ty svraštělá krtčí mršino!" Velekněz znovu zatančil. "Jestli ho sbíhání nejdřív nezabije, samozřejmě! A vezme ji a sapéra s sebou - i tebe, mládenče. Tebe! Zeptej se Jhaga, co čeká v chodbě! Čeká jako zaťatá pěst svírající tento zlomek říše!"
Apsalar s otcem přišli blíž. Mappa jejich setkání mátlo, ale nic, co si představoval, se nevyrovnalo skutečnosti. Kvítko je ještě nezahlédl, místo toho vytáhl dýky a chystal se vyrazit po zvuku velekněžova hlasu. Icarium stál za ním a ve chvilce by ho byl odzbrojil. Výjev to byl téměř směšný, protože Kvítko nic neviděl a Iskaral Pust mluvil tak, že ho bylo slyšet z desítky míst naráz, přičemž nepřestával křepčit. Šumař, s tichou kletbou, vytáhl z vaku otlučenou svítilnu a teď hledal křesadlo.
"Odvažujete se jít po stezce?" prozpěvoval si Iskaral Pust. "Odvažujete? Odvažujete?"
Apsalar se zastavila před Mappem. "Věděla jsem, že překonáte všechny překážky," pravila a otočila hlavu. "Kvítko! Jsem tady -"
Otočil se, schoval dýky a zamířil k ní. Klečící Šumař vykřísl jiskry. Trell se díval, jak Apsalar chytá Kvítka za ruce a dává si je kolem těla, aby ji mohl pevně obejmout. Ach, mládenče, nevíš, jak dojemná tvá slepota je… Mladé ženy se držela aura, která sice byla ozvěnou boha, jež se však stala cele její. Trella to silně vyvádělo z míry.
K Mappovi došel Icarium. "Tremorlor," pravil.
"Ano."
"Někteří tvrdí, že azathy jsou ve skutečnosti neškodné, síla, která drží na uzdě moc, a objevují se na místě a v čase, kdy jsou potřeba. Příteli, začínám v těch tvrzeních tušit velkou pravdu."
Trell kývl. V této rozervané chodbě je tolik bolesti. Kdyby mohla chodit, toulat se, roznášela by hrůzu a chaos. Tremorlor ji drží tady - Iskaral Pust mluvil pravdu - přesto se ale Raraku na všech stranách kroutí…
"Cítím zevnitř převtělence a d'iverse," podotkl Icarium. "Blíží se, chtějí najít Dům -"
"Věří, že je to brána."
Objevilo se jasně žluté světlo lucerny, sahající jen pár kroků kolem svého zdroje. Šumař vstal a podíval se na Mappa.
"Tady je brána, akorát ne ta, co ji hledaj tvaroměniči. A ani se k ní nedostanou - vezme si je půda azathu."
"Možná si nás vezme všechny," řekl nový hlas.
Obrátili se a uviděli opodál stát Apsalařina otce. "Teď," zachraptěl, "bych vám byl vděčný, kdybyste soustředili své úsilí a rozmluvili mé dceři, aby chodila dál - bránu nemůžeme vyzkoušet, protože je uvnitř Domu…"
"Tys ji sem zavedl," vyjel Šumař. "Jasně, stejně jsme Tremorlor hledali, ale tvoje důvody jsou vlastně důvody Iskarala Pusta, že jo?"
Promluvil Mappo. "Máš jméno, Sluho?"
Stařec se ošklíbl. "Rellok." Podíval se na Šumaře a zavrtěl hlavou. "Motivy velekněze uhádnout nedokážu. Udělal jsem

jen to, co mi řekl. Poslední práce pro velekněze, kterou splatím dluh, a já své dluhy platím vždycky, i dluhy bohům."
"Vrátili ti paži, o kterou jsi přišel," uhodl sapér.
"A ušetřili můj život i život mé dcery v den, kdy přišli ohaři. Nikdo jiný nepřežil, víte…"
Šumař zavrčel: "Byli to jejich ohaři, Relloku."
"Přesto. Je to falešná stezka, víte, jenom svádí z cesty tvaroměniče a odvádí je -"
"Od pravé brány," dokončil Icarium a kývl. "Té pod Pustovým chrámem."
Rellok přikývl. "Museli jsme tu falešnou stezku dokončit, to je vše. Já a moje dcera. Kladli jsme znamení, zanechávali stopy a tak. Teď je to hotové. Když se přihnali tvaroměniči, schovali jsme se ve stínu. Jestli je mým osudem umřít v posteli v mé vesnici v Itko Kan, tak mi nezáleží na tom, jak dlouho tam půjdu."
"Rellok se chce vrátit k rybaření, hihihi!" zpíval Iskaral Pust. "Ale místo, které jsi opustil, není stejné jako to, do kterého se vrátíš, ach ne. Den ode dne, nemluvě o rocích. Rellok vytvořil dílo, jež vedly ruce bohů, ale sní o vytahování sítí se sluncem ve tváři a šňůrami pod nohama! On je srdcem říše - Laseen by si toho měla všimnout! Všimnout!"
Šumař se vrátil ke svému koni, vzal si kuši, použil napínák a nasadil šipku. "Vy ostatní se rozhodněte, jak chcete. Já musím dovnitř." Odmlčel se a ohlédl se na koně. "A zvířata bychom měli nechat jít." Zamířil ke svému koni a sundal mu sedlo, povzdechl si a poplácal gralského hřebce po krku. "Jsem na tebe pyšnej, ale tady ti bude líp - veď ostatní, kamaráde, do tábora ša'ik…"
Ostatní po chvíli zamířili ke svým zvířatům.
Icarium se obrátil na Trella. "Já musím jít taky."
Mappo zavřel oči a snažil se uklidnit. Bohové, jsem to ale zbabělec. Ve všem jsem zbabělec.
"Příteli?"
Trell kývl.
"Á, vy půjdete všichni!" kdákal velekněz stínu a stále poskakoval. "Hledání odpovědí a dalších odpovědí! Ale v nevyslovených myšlenkách se chechtám a varuji vás slovy, která neuslyšíte - střežte se hbitých rukou. Ve srovnání s azathem jsou mí nesmrtelní pánové jen neohrabané děti!"

KAPITOLA ŠESTNÁCT

Tremorlor, trůn z písku,
prý na Raraku leží.
Dům azathský, jenž
stojí sám na zničené půdě,
kde stopy jen přízraků jsou
a každý přízrak vede
ke dveřím Tremorlor.

Vzory v azathu
Bezejmenní

K
am až Kalous dohlédl, se směrem na východ i na západ táhl cedrový les plný motýlů. Matná zeleň stromů byla pod neklidným světle žlutým pokryvem vidět jen stěží. Podél krivolakého okraje Vatharského hvozdu mezi holými větvemi rostlo kapradí a vytvářelo neprostupnou hráz, jen směrem k řece byla vysekaná kupecká stezka.
Historik poodjel od zástupu a zastavil koně na nízkém návrší, jež se zvedalo z pláně. Psí řetěz se táhl do dáli a jeho oka roztahovala únava. Ve vzduchu jako přízračná pláštěnka visel prach, který chytal vítr a odnášel ho k severu. Kalous odtrhl oči od výjevů v dálce a studoval pahorek kolem sebe. Ve zhruba soustředných kruzích ležely na samém vrcholku velké hranaté balvany. Už takové formace někde viděl, nemohl si však vzpomenout kde. Nade vším se vznášel neklid.
Od trénu sem klusem zamířil jakýsi jezdec a při každém zhoupnutí v sedle bylo vidět, jaké má potíže. Kalous se zamračil. Kaprál List byl cokoliv, jen ne zdravý. Mladý muž s touto předčasnou aktivitou riskoval, že bude kulhat trvale, ale nenechal se přesvědčit.
"Historiku," pozdravil a zastavil koně.
"Kaprále, jste trouba."
"Ano, pane. Od zadního voje západního křídla přišla zpráva. Byl spatřen předvoj Korbolo Doma."
"Na západě? Takže se chce dostat k řece před námi, jak předpovídal Coltain."
List kývl a setřel si pot z čela. "Ano. Kavalerie, nejméně třicet setnin."
"Jestli budeme muset přejít přes třicet setnin vojáků, abychom se dostali k brodu, zdržíme se -"
"A dostihne nás Korbolův hlavní oddíl, ano. Proto pěst dopředu posílá Bláznivé psy. Žádá, abyste se k nim připojil. Bude to tvrdá jízda, pane, ale vaše klisna je v pořádku - tedy rozhodně ve větším než většina ostatních."
O dvě dírky přitažená podpínka a kosti na plecích mi narážejí do kolen, ale přesto je ve větším pořádku než většina ostatních. "Šest líg?"
"Spíš sedm, pane."
Lehká odpolední projížďka, tedy za normálních okolností. "Možná dorazíme a rovnou budeme muset otočit koně a čelit útoku."
"Oni budou stejně utahaní jako my, pane."
Ani zdaleka ne, kaprále, a my oba to víme. Horší, budeme stát proti nejméně trojnásobné přesile. "Nejspíš to bude

pamětihodná jízda."
List kývl a jeho pozornost upoutal les. "Ještě nikdy jsem neviděl tolik motýlů na jednom místě."
"Stěhují se, jako ptáci."
"Prý je hladina v řece hodně nízko."
"Dobře."
"Ale přechod je přesto úzký. Řeka protéká roklí."
"Jezdíte stejně, kaprále? Každou chvíli taháte na jinou stranu?"
"Jenom zvažuji věci, pane."
"A co odhalila vaše vidění ohledně řeky?"
List se zatvářil stísněně. "Je to hranice, pane. Za ní leží minulost."
"A ten kruh kamenů tady na kopci?"
Muž sebou trhl a podíval se pod nohy. "Pro mistra Kápě," zamumlal a pak se historikovi podíval do očí.
Kalous se pokřiveně usmál a uchopil otěže. "Už vidím přijíždět Bláznivé psy. Neměli bychom je nechat čekat."
* * *
Když se historik klusem blížil ke shromážděným důstojníkům zadního voje, ozvalo se hlasité štěkání, a on mezi kraváckými psy s překvapením uviděl malého dlouhosrstého psíčka, s kdysi dokonale učesaným kožichem plným kudlibabek a chuchvalců.
"Myslel jsem, že ta krysa už dávno prošla některým ze psů," prohodil.
"Už si přeju, aby ano," podotkl List. "Z toho štěkání bolí uši. Koukněte, promenuje se tady, jako kdyby tu smečku vedl."
"Možná vede. Postoj, kaprále, má jistý účinek, který by se neměl podceňovat."
Když dorazili, Coltain otočil koně. "Historiku. Znovu jsem si zavolal kapitána setniny ženistů. Začínám si myslet, že ten člověk neexistuje - pověz, viděl jsi ho někdy?"
Kalous zavrtěl hlavou. "Obávám se, že ne, i když mě ujistili, že je stále ještě naživu, pěsti."
"A kdo?"
Historik se zamračil. "No… vlastně na tohle si nevzpomínám."
"No právě. Mně to připadá, že sapéři žádného kapitána nemají a nejraději by ho ani neměli."
"To by byl dost složitý klam, pěsti."
"Máš pocit, že jsou neschopní?"
"Ach ne, pane, to vůbec ne."
Coltain čekal, ale historik již neměl k věci co říci, a tak si po chvíli povzdechl. "Pojedeš s Bláznivými psy?"
"Ano, pěsti. Nicméně žádám, aby kaprál List zůstal tady s hlavním vojem -"
"Ale, pane -"
"Už ani slovo, kaprále," zarazil ho Kalous. "Pěsti, rozhodně ještě není zdravý."
Coltain kývl.
Mezi pěst a historika vrazil Bult. Veterán mrštil kopím a to spadlo do trávy vedle stezky. Ňafající psík polekaně zakňučel a vyrazil pryč, vypadal jako koule z bláta a trávy. "Mistr Kápě to vem!" prskl Bult. "Zase!"
"Není divu, že odmítá ztichnout," poznamenal Coltain, "když se ho každý den pokoušíš zabít."
"Tebe snad ukřičel psíček, strýče?" zeptal se Kalous se zvednutým obočím.
"Opatrně, dědku," zavrčel zjizvený voják.
"Je čas vyrazit," řekl Coltain Kalousovi a oči se mu při spatření nově příchozího rozzářily. Historik se otočil a uviděl Nether. Byla bledá a odtažitá a z tmavých očí jí čišela bolest, ale v sedle seděla rovná jako svíčka. Ruce měla černé včetně nehtů, jako by se hrabala v hlíně. Historika se zmocnil smutek, až musel odvrátit zrak.

Když dorazili na kraj hvozdu, ze stezky se zvedli motýli jako vířící mračno. Koně se vzpínali a pár jich upadlo, neboť do nich zezadu vrazili další, a to, co před chvílí byl nadpozemsky krásný výjev, se změnilo ve vřavu. Pak, zatímco koně klouzali a klopýtali, strkali se a házeli hlavami, do čela vyrazily dvě desítky kraváckých psů. Hafani se po hlavě vrhli do rojů a motýli odletovali z cesty.
Kalous vyplivl zlomené křídlo, které chutnalo jako křída, a koutkem oka zahlédl jednoho ze psů. Jen zamrkal a nevěřícně kroutil hlavou. Ne, neviděl jsem, co si myslím, že jsem viděl. Nesmysl. To zvíře se jmenovalo Křivák a zřejmě v tlamě neslo čtyřnohý pytlík chlupů.
Pořádek byl brzy obnoven. Psům se podařilo vyčistit cestu a koně se znovu rozběhli. Zanedlouho bylo nastoleno pravidelné tempo. Neozýval se křik jako obvykle, ani vtípky či záchlumské jezdecké písně, jež by doprovázely dusot kopyt a strašidelný šepot stovek tisíc motýlích křidélek, hladících vzduch nad jejich hlavami.
Cesta získala jakousi neskutečnou kvalitu, jakýsi nadčasový rytmus, jako by mimo zvuky, které vydávali při jízdě, jeli po řece ticha. Po obou stranách kapradí a soušky ustupovaly mladým cedrům, jichž bylo na této straně řeky příliš málo, aby se jim dalo říkat les. Ze vzrostlých stromů zůstaly jen pařezy. Hájky tvořily pozadí pro světle žluté roje v nekonečném pohybu. Kalousovi zabírala zorné pole mihotající se křídla, až ho z toho rozbolela hlava.
Jeli tempem kraváckých psů, a ti jako by byli neúnavní, v mnohem lepší kondici než koně a jezdci, kteří jeli za nimi. Vždycky po hodině jízdy byla krátká přestávka, koně zpomalili do kroku a dostali napít z posledních zásob vody z voskem uzavřených měchů. Psi netrpělivě čekali.
Kupecká stezka klanu poskytla příležitost dostat se k brodu první. Kavalerie Korbolo Doma pojede řídnoucím cedrovým porostem, i když nejvíc je asi zpomalí motýli. Urazili něco přes čtyři lígy a od západu k nim dolehl nový zvuk, zvláštní ševelení, jehož si Kalous zprvu téměř nevšiml, až zaregistroval jeho nepřirozenou nepravidelnost. Pobídl koně

blíž k Nether.
Jen se po něm kradmo podívala, aby mu dala na vědomí, že o něm ví. "Jede s nimi mág a čistí cestu."
"Takže v chodbách se už nebojuje."
"Už tři dny ne, historiku."
"Jak tenhle mág ničí motýly? Ohněm? Vodou?"
"Ne, prostě otevře svou chodbu a oni v ní zmizí. Všimni si, že pokaždé to trvá déle, než ji otevře - začíná být unavený."
"No, to je dobře."
Kývla.
"Dorazíme k brodu před nimi?"
"Myslím, že ano."
Zakrátko narazili na konec lesa. Za ním ze země vylézaly skály a tvořily proti obzoru zaplněnému motýly zubatou linii. Přímo před nimi stezka klesala podél oblázkové morény a pod svahem se rozkládal široký palouk, za nímž byl žlutý koberec motýlů, hromadně mířící pomalu k východu.
Řeka Vatbar. Pohřební procesí utopených motýlů na cestě k moři.
Přechod označovaly dvě řady dřevěných tyčí zaražených do dna řeky. Na východní straně, tedy po proudu, těsně za tyčemi kotvila velká loď otočená přídí do proudu. Nether při pohledu na ni zasyčela a Kalous sám pocítil neklid. Loď byla ohořelá, sežehnutá z jednoho konce na druhý, takže byla celá černá, a nesedl na ni jediný motýl. Z boků v nepořádku trčela vesla - mnohá byla prasklá. K listům ponořeným do vody lnuly shluky mrtvých motýlů.
Klan zamířil k plácku na této straně brodu. U malého ohniště, z něhož stoupal páchnoucí kouř, byla vztyčena stříška z plachty napjaté na tyčích. Pod provizorním stanem seděli tři muži. Kraváčtí psi se zastavili opodál. Kalous sebou trhl při náhlém ňafnutí. Dobří bohové, jenom jsem si to nepředstavoval!
Historik a Nether dojeli blíž a zastavili se za psy, kteří ohniště neklidně obíhali. Jeden z mužů pod stříškou měl obličej a paže zvláštního bronzového odstínu. Vstal ze stočeného provazu, na němž seděl, a vyšel ven. Psík k němu přiběhl, zastavil se a přestal štěkat, jen se mu podařilo chabě zavrtět umolousaným ocáskem.
Muž si dřepl, psíka zvedl a podrbal ho za špinavými oušky. Pak se podíval na Záchlumčany. "Tak kdo ještě tvrdí, že téhle děsivé hordě velí?" zeptal se malazsky.
"Já," přihlásila se Nether.
Muž se zamračil. "To jsem si mohl myslet," zamumlal.
Kalous se zamračil. Na těchto mužích mu bylo cosi povědomé. "Co tím myslíte?"
"Řekněme prostě, že už mám po krk pánovitých holčiček. Jsem kaprál Gesler a tohle je naše loď Silanda."
"Tohle jméno by si dnes vybral málokdo, kaprále," poznamenal historik.
"My nepřivoláváme kletbu. Tohle je Silanda. Narazili jsme na ni… někde daleko odsud. Takže vy jste zbytek těch Záchlumčanů, co přistáli v Hissaru?"
Promluvila Nether: "Jak to, že na nás čekáte, kaprále?"
"Nečekáme, holka. Dostali jsme se k Ubarydský zátoce, akorát že město už padlo a my potkali nejednu nepřátelskou plachtu, tak jsme se stáhli sem a v noci jsme chtěli vyplout. Rozhodli jsme se, že se vydáme do Arenu -"
"Pro mistra Kápě!" vykřikl Kalous. "Vy jste mariňáci z té vesnice! Noc, kdy došlo k povstání…"
Gesler se na něj zamračil. "Vy jste byl s Kulpem, co -"
"Ano, to je on," ozval se Bouřlivák, vstal a přidal se k nim. "Fenerova noho, nenapadlo by mě, že se ještě někdy uvidíme."
"Soudím," vzmohl se Kalous na slovo, "že máte co vyprávět."
Veterán se zakřenil. "To si pište."
Promluvila Nether, oči upřené na Silandu. "Kaprále Geslere, kolik máš mužů?"
"Tři lidi."
"A posádka lodi?"
"Mrtvá."
Kdyby nebyl tak unavený, byl by si historik všiml, jak suše mluví.

Osm set jízdválečníků z klanu Bláznivých psů postavilo na prostranství tři ohrady a pak začalo zajišťovat ochranu. Mezi stromy na západě vyjeli zvědové a téměř okamžitě se vrátili se zprávou, že dorazily předsunuté hlídky Korbolo Doma. Muži na kraji si připravili zbraně a ostatní se dál věnovali kopání zákopů.
Kalous s Nether sesedli u stříšky. Když se k Bouřlivákovi a Geslerovi připojil i Pravda, Kalous viděl, že bronzový odstín pleti mají všichni. Ani jeden z nich sice neměl plnovous, ale na bradě jim rašilo strniště.
Přes hromadu otázek, které chtěl položit, upoutala historikovu pozornost Silanda, "Nemáte už žádné plachty, kaprále. Chcete říct, že ve třech zvládnete vesla i kormidlo?"
Gesler se obrátil na Bouřliváka. "Připravit zbraně - tihle Záchlumčané už jsou utahaní málem k smrti. Pravdo, do dóris - možná budem muset pohnout zadkem." Otočil se zpátky k historikovi. "Dalo by se říct, že Silanda plave sama - ale nejspíš nemáme čas na vysvětlování. Tuhle otrhanou sebranku čeká - jak to tak vypadá - poslední boj. Tak stovku bychom mohli vzít na palubu, jestli vám nebude vadit společnost -"
"Kaprále," štěkl Kalous. "Tahle ‚otrhaná sebranka' je součástí Sedmé. Jste mariňáci -"
"Pobřežní. Vzpomínáte? Oficiálně nejsme v Sedmé a mně je jedno, jestli jste Kulpův dávno ztracenej bratr, ale jestli se mnou hodláte mluvit tímhle tónem, tak byste mi měl vysvětlit, jak jste přišel o uniformu, a já to možná koupím a začnu vám říkat ‚pane', nebo možná ne a vy skončíte s rozbitým nosem."
Kalous zamrkal - vzpomínám si, že něčím podobným jsme už prošli - a pak pomalu pokračoval: "Vy jste mariňáci a pěst

Coltaina by váš příběh mohl zajímat, a stejně tak mě, neboť jsem říšský historik. Pobřežní oddíly měly velitelství v Sialku, což znamená, že kapitán Lull je vaším velitelem. Určitě bude taky chtít slyšet vaše hlášení. Navíc přichází zbytek Sedmé a další dva záchlumské klany spolu s pětačtyřiceti tisíci uprchlíky. Pánové, ať už jste se sem dostali jakkoliv, jste tady, což znamená, že jste zpátky v říšské armádě."
Na Kalouse zašilhal Bouřlivák. "Kulp toho o vás hodně napovídal, historiku, i když si nemůžu vzpomenout, jestli něco z toho bylo dobrý." Zaváhal, pak si opřel kuši o předloktí a natáhl silnou ruku bez chloupků. "Přesto jsem snil o setkání s mizerou, na kterýho mužem hodit všechno, čím jsme prošli, i když bych rád, aby mezi náma ještě byl jistej mrzutej stařík, kterýho bych mohl zabalit a nacpat vám do krku."
"To jsi řek přímo s láskou," děl Gesler.
Kalous napřaženou ruku přehlédl a voják ji po chvíli s pokrčením ramen dal dolů. "Musím vědět," řekl historik tiše, "co se stalo s Kulpem."
"Nám by taky nevadilo, kdybychom to zjistili," ujistil ho Bouřlivák.
S Nether si přišli promluvit dva klanoví vojevůdci. Při jejich slovech se zamračila.
Kalous odtrhl pohled od mariňáků. "Co se stalo, Nether?"
Na její pokyn vojevůdci odešli. "Kavalerie si zřídila tábor proti proudu řeky jen tři sta kroků daleko. Nepřipravují se na útok. Začali kácet stromy."
"Stromy? Tady oba břehy tvoří vysoké útesy."
Kývla.
Pokud prostě nestavějí palisádu a ne plovoucí most, což by bylo stejně zbytečné - nemůžou přece doufat, že rokli překlenou, nebo ano?
Za nimi promluvil Gesler. "Mohli bychom vzít dóris proti proudu a podívat se."
Nether se obrátila a upřela na kaprála tvrdý pohled. "Co se stalo s tou lodí?" zeptala se stroze.
Gesler pokrčil rameny. "Kapku ohořela, ale pořád je plavbyschopná."
Nether na něj jen dál upírala oči.
Kaprál se zaškaredil, sáhl si pod ohořelou kazajku a vyndal kostěnou píšťalku, kterou měl na šňůrce pověšenou kolem krku. "Posádka je mrtvá, ale to ji nezpomaluje."
"Taky mají useknutý hlavy," přisadil si Bouřlivák a překvapil historika veselým úsměvem. "Já vždycky říkal, že dobrýho námořníka neudržíš."
"Většina jsou Tiste Andii," dodával Gesler, "akorát hrstka jsou lidi. A pár dalších, v kajutě… Bouřliváku, jak jim to Heborik říkal?"
"Tiste Edur, pane."
Gesler kývl a obrátil pozornost k historikovi. "Ano, s Kulpem jsme Heborika vytáhli z toho ostrova, jak jste chtěl. Jeho a dva další. Špatná zpráva je, že jsme je ztratili v bouřce -"
"Smetlo je to?" zeptal se chraplavým hlasem Kalous. V hlavě měl zmatek. "Jsou mrtví?"
"No," řekl Bouřlivák, "tím si nemůžeme být jistý. Nevíme, jestli dopadli do vody, když skočili přes palubu - hořeli jsme, víte, a docela dobře jsme mohli plavat na vodě, ale možná to bylo něco jinýho."
Historik by nejradši oba uškrtil a mocně proklínal jejich nesnesitelnou a hroznou lásku ke zdrženlivému vyjadřování. Druhá část jeho mysli, zcela ochromená tím, co právě slyšel, s ním praštila na blátivou, motýly pokrytou zemi.
"Historiku, doprovoď tyto mariňáky do dóris," nakázala mu Nether, "ale držte se dál od břehu. Jejich mág je vyčerpaný, takže s ním si starosti dělat nemusíte. Musím vědět, co se děje."
Tak v tom se spolu shodujeme, holka.
Gesler natáhl ruku a jemně Kalouse zvedl. "Pojďte, pane, a tady Bouřlivák vám povykládá, jak to bylo. Ne že bychom byli upejpaví, víte, jsme jenom hloupí."
Bouřlivák zabručel. "Tak až skončím, můžete nám říct, jak se Coltainovi a ostatním podařilo udržet naživu tak dlouho. Tenhle příběh rozhodně bude stát za to."

"To ty motýli, víte," mumlal Bouřlivák, když se opřel do vesel. "Jsou po celý hladině a pohybují se pomaleji než spodní proud. Bez nich by to byla legrace."
"Už jsme veslovali v horším sajrajtu," dodal Gesler.
"To mi došlo," prohodil Kalous. Seděli v malé pramici už asi hodinu a Bouřlivákovi a Pravdovi se za tu dobu podařilo ji ve vodě plné utopených motýlů dostat jen asi sto padesát kroků proti proudu řeky. Severní břeh rychle stoupal, příkrý útes byl ozdobený popínavkami, poďobanou skálu zakrývaly liány. Blížili se k ostré zatáčce, kde nedávno spadla jedna stěna rokle.
Bouřlivák vyprávěl. Nebyl zrovna nejlepší vypravěč, ale právě ten bolestně zřejmý nedostatek představivosti mu propůjčoval důvěryhodnost. Na Kalouse zbyl bezútěšný úkol, pokusit se pochopit význam událostí, jichž byli tito vojáci svědky. Že je ta ohnivá chodba, kterou přežili, pozměnila, to bylo zřejmé, a nešlo jen o zvláštní odstín pleti.
Bouřlivák a Pravda u vesel byli k neutahání a zabírali se silou dvojnásobného počtu mužů. Kalous by se byl tuze rád na Silandu podíval, a zároveň se toho děsil. I když neměl Netheřinu kouzlem posílenou citlivost, hrůza vyzařující z toho plavidla na něj útočila.
"Podívejte se na to, pane," řekl Gesler.
Dostali se za zátočinu. Zborcený útes kanál zúžil a v průrvě se voda divoce pěnila. Oba břehy ve výšce přes deset sáhů spojoval tucet napjatých provazů. Proud překonávala desítka ubarských lučištníků, zavěšená v postrojích.
"Snadná kořist," poznamenal od kormidelního vesla Gesler, "a Bouřlivák se na to akorát hodí. Udržíš nás na místě, Pravdo?"

"Můžu to zkusit," odvětil mladý muž.
"Počkejte," zarazil je Kalous. "Do tohohle sršního hnízda bychom neměli šťourat, kaprále. Náš předsunutý voj je ve značné menšině. Kromě toho, podívejte se na druhou stranu - už je tam nejmíň stovka vojáků." Zamyslel se.
"Jestli sekají stromy, tak ne, aby postavili most," zamumlal kaprál a pozorně si prohlížel útes na severní straně, kde se čas od času objevil nějaký člověk. "Někdo ve velení si nás přišel prohlídnout, pane."
Kalous se tam zadíval. "Asi to bude jejich mág. No, když ho nekousneme, tak on nás snad taky ne."
"Ale je skvělej cíl," poukázal Gesler.
Historik potřásl hlavou. "Vrátíme se, kaprále."
"Rozkaz, pane. Tak zpátky, chlapci."

Hlavní část vojska Korbolo Doma dorazila a zaujala postavení po obou stranách brodu. Řídký les rychle mizel, muži káceli všechny stromy v dohledu, zbavovali je větví a kmeny dopravovali do tábora. Oba houfce oddělovalo území nikoho, široké pouhých sedmdesát kroků. Kupecká stezka zůstala otevřená.
Kalous našel Nether. Seděla se zkříženýma nohama pod stříškou, oči měla zavřené. Historik počkal, tušil, že s pomocí kouzla rozmlouvá se Sormem. Po několika minutách si povzdechla. "Co je nového?" zeptala se s očima stále zavřenýma.
"Natáhli přes rokli provazy a posílají na druhou stranu lučištníky. Co se děje, Nether? Proč Korbolo Dom nezaútočil? Mohl by nás rozdrtit a ani by se při tom nezapotil."
"Coltain je jen dvě hodiny daleko. Nepřátelský velitel se zřejmě rozhodl vyčkat."
"Měl by se poučit z nadutosti Kamista Reloeho."
"Nová pěst a odpadlá pěst - překvapuje tě, že Korbolo Dom chce, aby byl tento střet osobní?"
"Ne, ale rozhodně to ospravedlňuje, proč císařovna Laseen Doma vyhodila."
"Pěst Coltain byl vybrán na jeho místo. Císařovna dala jasně najevo, že Korbolo se v císařském vrchním velení už dál nedostane. Odpadlík má pocit, že musí něco dokázat. S Kamistem Reloem jsme čelili bitvě vedené hrubou silou. Ale teď uvidíme souboje v důvtipu."
"Jestli se k nám Coltain připojí, vleze do tlamy draka, který ani není v převleku."
"Přichází."
"Pak to jsou nadutostí postižení oba velitelé."
Nether otevřela oči. "Kde je kaprál?"
Kalous pokrčil rameny. "Někde. Ne daleko."
"Silanda vezme tolik raněných, kolik unese - totiž těch, kteří mají šanci se vyléčit. Do Arenu. Coltain se táže, chceš li je doprovázet, historiku."
Takže žádná nadutost, ale naprostá odevzdanost osudu. Věděl, že by měl zaváhat, ten návrh si vážně promyslet, ale už se slyšel, jak odpovídá: "Ne."
Kývla. "Věděl, že odpovíš takto, a také, že to bude rychle." Zamračila se a zapátrala Kalousovi ve tváři. "Jak Coltain takové věci ví?"
Kalouse to překvapilo. "To se ptáš ty mě? Pro mistra Kápě, holka, ten chlap je Záchlumčan!"
"A přesto je pro nás záhadou, historiku. Klany poslechnou, co jim nařídí, a neřeknou nic. Avšak naše mlčení nevyvolává sdílená jistota ani vzájemné pochopení. Je to uctivá bázeň."
Na to Kalous nemohl říci nic. Otočil se a na obloze zahlédl světle žluté skvrny. Stěhují se. Vede je instinkt. Bezduše se vrhají do osudných proudů. Překrásný, děsivý tanec pro mistra Kápě, každý krok je daný. Každý krok…

Pěst dorazila po setmění. Válečníci Vraního klanu přijeli první a vytvořili koridor, jímž přijel zadní voj a za ním vozy naložené raněnými, které vybrali pro plavbu na Silandě. Coltain, s tvářemi propadlými vyčerpáním, došel ke stříšce, u níž čekali Kalous, Nether a Gesler. Za pěstí přicházel Bult, kapitánové Lull a Sulmar, kaprál List a zaklínači Sormo a Nil.
Lull zamířil ke Geslerovi.
Kaprál od mariňáků se zamračil. "Nejste takový krasavec, jak se pamatuju, pane."
"Znám vaši pověst, Geslere. Kdysi kapitán, pak seržant, teď kaprál. Nohy máte na žebříku až u oblohy -"
"A hlavu v koňským hnoji, no jo, pane."
"Z vašeho oddílu zůstali dva?"
"No, oficiálně jeden, pane. Ten kluk je něco jako rekrut, i když nebyl správně uvedenej. Takže jenom já a Bouřlivák, pane."
"Bouřlivák? Snad ne pobočník pěsti Kartherona -"
"To bejvávalo."
"Pro mistra Kápě!" Lull se otočil ke Coltainovi. "Pěsti, máme tu dva z císařovy staré gardy… jako pobřežní mariňáky."
"Byla to klidná práce, pane, teda až do toho povstání."
Lull si uvolnil podbradní řemínek a pak si z hlavy sundal přilbu a podrbal se ve zpocených, řídkých vlasech. Znovu se zadíval na Geslera. "Zavolejte toho svého mládence, kaprále."
Gesler kývl a Pravda přistoupil.
Lull se zamračil. "Odteď jste oficiálně u mariňáků, mládenče."
Pravda zasalutoval, přičemž si palcem přidržel malíček.
Bult zafrkal. Kapitán Lull se zamračil. "Kde - ach, to je jedno." A obrátil se na Geslera. "Co se vás a Bouřliváka týče -"
"Jestli nás povýšíte, pane, tak vám jednu vrazím, takže budete mít obě strany obličeje stejný. A až skončím, Bouřlivák vás nejspíš nakopne. Pane." A Gesler se usmál.
Kolem Lulla prošel Bult a postavil se před kaprála, až se málem dotýkali nosem. "A kaprále," zasyčel velitel, "mě bys

taky praštil?"
Gesler nehnul brvou a dál se usmíval. "Ano, pane. A mistr Kápě mě vem, pěst taky klidně zatahám za culík, jestli slušně požádáš."
Nastala chvíle naprostého ticha. Pak Coltain vybuchl smíchy. Kalouse a ostatní to naprosto šokovalo, jen se na Záchlumčana němě dívali. Bult si cosi nevěřícně mumlal, poodešel od Geslera, zachytil historikův pohled a jen kroutil hlavou. Coltainův smích způsobil, že psi začali divoce výt. Zvířata byla náhle všude kolem a pobíhala jako bledé přízraky.
Coltain poprvé ožil a stále se smíchem se obrátil na kaprála. "A co by na to řekl Kartheron Krust, vojáku?"
"Praštil by mě do -"
Dál se Gesler nedostal, když ho Coltain praštil pěstí do nosu. Mariňákovi se zvrátila hlava dozadu a nohy opustily zemi. Ztěžka dopadl na záda. Coltain se otočil kolem dokola a držel se za ruku, jako by se právě srazil s kamennou zdí. Přistoupil k němu Sormo a uchopil ho za zápěstí, aby mu mohl ruku prohlédnout. "Duchové podzemí, je rozdrcená!"
Všichni se obrátili na ležícího kaprála, jenž se zatím posadil. Z nosu mu crčela krev.
Nil i Nether zasyčeli a odskočili od něj. Kalous popadl Nether za rameno a obrátil ji k sobě. "O co jde, holka? Co se stalo -"
Odpověděl Nil a téměř šeptal. "Ta krev - ten muž skoro ascendoval!"
Gesler jeho poznámku neslyšel, oči upíral na Coltaina. "Hádám, že teď to povýšení vezmu, pěsti," pronesl přes rozražené rty.
"- skoro ascendoval. A přesto pěst…" Oba zaklínači nyní hleděli na Coltaina a Kalous u nich poprvé viděl bázeň. Coltain Geslerovi rozbil obličej. Geslerovi, muži na pokraji ascendence… a v co? Historik si vzpomněl, jak Bouřlivák s Pravdou ovládali vesla v dóris… na jejich nadpozemskou sílu a příběh o hořící chodbě. Do propasti pod námi, všichni tři… A… Coltain?
Všude vládl takový zmatek, že nikdo z nich koně nezaslechl, dokud kaprál List neřekl: "Komandante Bulte, máme návštěvu."
Obrátili se, s výjimkou Coltaina a Sorma, a uviděli půl tuctu Vraních jízdválečníků doprovázejících ubarského důstojníka ve stříbrem vykládané šupinové zbroji. Cizinec byl tmavý, měl plnovous a kudrny obarvené na černo. Byl neozbrojený a obě ruce držel u boků, dlaněmi dopředu.
"Přináším pozdrav od Korbolo Doma, nejpokornějšího služebníka ša'ik, velitele Jižní armády Apokalypsy, pěsti Coltainovi a důstojníkům Sedmé armády."
Bult popošel blíž, ale promluvil Coltain. Nyní stál vzpřímeně a zlomenou ruku měl schovanou za zády. "Za to mu děkujeme. Co chce?"
Přiběhli další lidé a Kalous se zamračil, když v čele skupinky poznal Nethparu a Pullyka Alara.
"Korbolo Dom chce pouze mír, pěsti Coltaine, a na důkaz své cti ušetřil vaše záchlumské jezdce, kteří dnes přijeli k tomuto brodu - když je mohl úplně zničit. Malažané byli vyhnáni ze všech Svatých měst až na jedno. Veškeré území na sever odsud je již svobodné. Chceme ukončit vraždění, pěsti. O nezávislosti Arenu a císařovnině pokladnici lze vyjednávat."
Coltain neříkal nic.
Emisar se zarazil, pak pokračoval. "A jako další důkaz našich mírumilovných záměrů nebudeme bránit přechodu uprchlíků na jižní břeh - koneckonců, Korbolo Dom dobře ví, že právě oni dělají vám a vašim vojákům největší potíže. Vaši vojáci se dokážou ubránit - to jsme všichni viděli, k vaší slávě. Vždyť i naši vlastní válečníci pějí chválu na vaši obratnost. Jste skutečně vojsko hodné vyzvat naši bohyni." Odmlčel se a otočil se v sedle, aby viděl na shromážděné šlechtice. "Ale tito ctihodní občané, ach, tohle není jejich válka." Znovu se obrátil na Coltaina. "Cesta pustinou za lesem bude dost svízelná - neměli bychom přidávat k vašemu soužení další strázně, pěsti. Jděte v míru. Zítra pošlete uprchlíky za Vathar a uvidíte sám - a bez rizika pro své vojáky - milosrdenství Korbolo Doma."
Vystoupil Pullyk Alar. "Rada v tomto věří slovu Korbolo Doma," prohlásil. "Nechte nás zítra přejít, pěsti."
Kalous se zamračil. Tohle bylo domluvené.
Pěst si šlechtice nevšímala. "Doruč zprávu Korbolo Domovi, emisare. Nabídka je odmítnuta. Domluvil jsem."
"Ale pěsti -"
Coltain se obrátil zády a otrhaná péřová pláštěnka se ve světle ohně zaleskla jako bronzové šupiny.
Vraní jízdválečníci se stáhli kolem emisara a donutili jeho koně, aby se otočil.
Pullyk Alar a Nethpara se rozběhli k důstojníkům. "Musí to zvážit!"
"Zmizte," zavrčel Bult, "nebo si z vašich kůží udělám nový stan. Pryč!"
Oba šlechtici couvali.
Bult se zamračeně rozhlížel, až našel Geslera. "Připravte loď, kapitáne."
"Provedu, pane."
Vedle historika zamumlal Bouřlivák: "Tohle smrdí průšvihem, pane."
Kalous jen pomalu kývl.

Leoman je neomylně vedl neproniknutelnou tmou přes pláň k dalším zásobám. Tyto byly uskladněny pod vápencovou deskou. Zatímco rozbaloval suchary, sušené maso a ovoce, Felisín se posadila na chladnou zemi a objala se rukama, aby se přestala třást.
Přisedl si k ní Heborik. "Po Toblakajovi není nikde ani vidu, ani slechu. Se štěstím Oponn teď kazí žaludek tomu převtělenci."
"Bojuje jako žádný jiný," podotkl Leoman a rozdělil jídlo. "A proto si ho ša'ik vyvolila -"

"Očividně se přepočítala," poznamenal bývalý kněz. "Je přece mrtvá."
"Byl by tomu zabránil její třetí strážce, ale ša'ik ho propustila. Chtěl jsem, aby změnila názor, ale nepřesvědčil jsem ji. Všechno je dáno, všichni vězíme ve svých rolích."
"To se hodí. Pověz, je proroctví stejně jasné i ohledně konce povstání? Čeká nás vítězný věk nekonečné Apokalypsy? Jistě, je v tom zásadní rozpor, ale na to zapomeneme."
"Raraku a Drydžhna jsou jedno a totéž," děl Leoman. "Věčné jako chaos a smrt. Vaše Malazská říše je jen krátkým vzplanutím a již pohasíná. Jsme zrozeni z temnoty a do tmy se vrátíme. Toto jsou pravdy, kterých se obáváš a ve svém strachu nebereš na vědomí."
"Já nejsem ničí loutka," štěkla Felisín.
Leoman odpověděl jen tichým smíchem.
"Jestli stát se ša'ik vyžaduje tohle, tak byste se měli zase vrátit k té vyschlé mrtvole u brány a počkat, až se ukáže někdo jiný."
"Stát se ša'ik nerozbije tvůj sebeklam o nezávislosti," ujistil ji Leoman, "leda bys to sama chtěla."
Poslouchej nás. Je tma, že není vidět na krok, jsme jen tři hlasy bez těla v marném kontrapunktu, tady, na pouštním jevišti. Svatá Raraku se vysmívá našim tělům, díky ní jsme jen zvuky bojující s nesmírným tichem.
Ozvaly se tiché kroky.
"Pojď se najíst," zavolal Leoman.
Na zem vedle Felisín s mlasknutím dopadlo cosi vlhkého. Do chřípí se jí nesl pach syrového masa.
"Medvěd s bílou srstí," zabručel Toblakai. "Chvíli se mi zdálo, že jsem zase doma v Laederonu. Nethaur, tak těm zvířatům říkáme. Ale bojovali jsme na písku a kamení, ne na ledu a sněhu. Přinesl jsem jeho kůži, hlavu a drápy, protože byl dvakrát větší, než jsem kdy viděl."
"Ach, už se nemůžu dočkat denního světla," prohlásil Heborik.
"Zítřejší ráno je poslední, pak dorazíme do oázy," sdělil obrovský divoch Leomanovi. "Musí projít obřadem."
Nastalo ticho.
Heborik si odkašlal. "Felisín -"
"Čtyři hlasy," zašeptala. "Žádné kosti ani tělo, jen tyhle slabé zvuky, co si dělají nárok na vlastní já. Čtyři hlediska. Toblakai je čistá víra, a přesto ji jednoho dne všechnu ztratí -"
"Začalo to," zamumlal Leoman.
"A Heborik, zběhlý kněz bez víry, který ji jednoho dne celou znovu objeví. Leoman, mistr klamu, jenž na svět nahlíží cyničtějším pohledem než Heborik ve své příhodné slepotě, a přesto v temnotě stále pátrá… po naději.
A nakonec Felisín. Ach, kdo je vůbec ta žena v dětském hávu? Radosti těla zbaveného radostí. Jedno její já se vzdávalo po druhém. Touží po laskavosti za každým krutým slovem, které pronese. Nevěří v nic. Tyglík vypálený do čista, prázdný. Heborik má neviditelné ruce a nyní může uchopit moc a pravdu, již doposud nevidí. Ruce Felisín… ach, ty chápaly a dotýkaly se, byly kluzké a byly pošpiněné, a přesto nic nedržely. Život jimi proklouzával jako přízrak. Všechno bylo neúplné, Leomane, dokud jsme se k tobě s Heborikem nepřidali. K tobě a tvému ubohému malému společníkovi. Knihu, Leomane." Slyšela, jak rozepíná přezky, slyšela, jak vyndává svazek z koženého obalu. "Otevři ji," nařídila mu.
"Ty ji musíš otevřít - a ještě ani nesvítá! Obřad -"
"Otevři ji."
.Ty -"
"Kde je tvá víra, Leomane? Nechápeš to, viď? Není to jen má zkouška. Ta čeká na každého z nás. Tady a teď. Otevři knihu, Leomane."
Slyšela, jak těžce dýchá, pak začal dýchat pomaleji, přinutil se k tomu silou vůle. Kožený obal tiše zapraskal.
"Co vidíš, Leomane?"
Zavrčel. "Nic, jak jinak. Není světlo, aby bylo něco vidět."
"Podívej se znovu."
Slyšela, jak on i ostatní lapají po dechu. Z Knihy Drydžhny začala vystupovat záře barvy zlata. Ze všech stran se ozýval šepot, pak řev. "Smršť se probouzí - ale ne tady, ne v srdci Raraku. Kniha, Leomane, co vidíš?"
Dotkl se první stránky, otočil ji, pak druhou a ještě jednu. "Ale to není možné - je prázdná! Každá stránka!"
"Vidíš, co vidíš, Leomane. Zavři teď knihu a dej ji Toblakajovi."
Obr popošel blíž, dřepl si a zakrvácenými tlapami knihu převzal. Nijak neváhal. Zadíval se na první stránku a obličej mu zalilo měkké světlo.
Felisín viděla, jak mu z očí vyhrkly slzy a stékají křivolakými cestičkami po zjizvených tvářích. "Taková krása," pošeptala mu. "A krása tě rozpláče. Víš, proč cítíš takový zármutek? Ne, ještě ne. Jednou… Zavři knihu, Toblakaji. Heboriku -"
"Ne."
Leoman vytáhl dýku, ale Felisín ho zarazila.
"Ne," zopakoval bývalý kněz. "Mé ruce -"
"Ano," přitakala. "Tvé ruce."
"Ne."
"Už jsi zkoušku skládal, Heboriku, a neprošel jsi jí. Ach, jak jsi zklamal. Bojíš se, že neuspěješ znovu -"
"Nebojím se, Felisín." Mluvil ostře, z přesvědčení. "To nejméně ze všeho. Nezúčastním se tohoto obřadu, nebudu riskovat a té prokleté knihy se ani nedotknu."
"K čemu by ji taky měl otevírat?" zavrčel Toblakai. "Je slepý jako enkaťal. Dovol, ať ho zabiju, ša'ik znovuzrozená.

Zpečetíme obřad krví."
"Udělej to."
Toblakai se pohnul jako blesk a dřevěný meč se snesl na Heborikovu hlavu tak rychle, že ho skoro nebylo vidět. Kdyby ho byl zasáhl, byl by stařík ovi rozrazil lebku jako přezrálý meloun. Heborikovi místo toho vzplály ruce, jedna odstínem zaschlé krve, druhá vypadala jako zvířecí pracka a byla pokrytá srstí. Vyletěly nahoru, zmocnily se obrových zápěstí - a sek na místě zastavily. Dřevěný meč Toblakajovi vyletěl z rukou a zmizel ve tmě mimo dosah slabé záře stoupající z knihy.
Obr zachrčel bolestí.
Heborik mu pustil zápěstí, popadl ho za krk a za pásek a odhodil do tmy. Ozvalo se zadunění, jak Toblakai tvrdě dopadl, až se jim země pod nohama otřásla. Heborik se zapotácel, tvář měl zkřivenou zděšením. Nepříčetný vztek, jenž mu pronikal do rukou, pohasl.
"Takže je vidíme," řekla mu Felisín. "Tvoje ruce. Ty jsi nebyl nikdy zatracen, Heboriku, ať už si kněží mysleli, že udělali cokoliv. U tebe to byla prostě jen příprava."
Stařec padl na kolena.
"A tak se jeho víra znovu zrodila. Věz toto: Fener by nikdy neriskoval uvést do úřadu právě tebe, Heboriku Lehkoruký. Mysli na to a poznej klid…"
Ze tmy zasténal Toblakai.
Felisín vstala. "Teď si knihu vezmu, Leomane. Svítá." Felisín se opět poddává. Přetvořená. Znovuzrozená. Je to naposledy? Ach ne, to zcela jistě nikoliv.

Do rozbřesku zbývala hodina, když Icarium dovedl ostatní na začátek chodby. Šumař si sundal od pasu kuši, podal Kvítkovi svítilnu a podíval se na Mappa.
Trell pokrčil rameny. "Překážka je matná - za ní není vidět nic."
"Nevědí, co přichází," zašeptal Iskaral Pust. "Věčný plamen bolesti, ale mám plýtvat slovy, abych je připravil? Ne, vůbec ne, nikdy. Slova jsou příliš drahocenná, aby se jimi plýtvalo, proto mé lstivé mlčení, zatímco oni váhají v záchvatu nehybné nevědomosti."
Šumař ukázal kuší. "Ty jdeš první, Puste."
Velekněz spadla brada. "Já?" vykvíkl. "Copak ses zbláznil?" Sklonil hlavu. "Opět jsou oklamáni, dokonce i tou pokroucenou náhražkou vojáka - ach, je to příliš snadné!"
Kvítko se syknutím přistoupil blíž, zvedl svítilnu a prošel bariérou, čímž ostatním zmizel z dohledu. Icarium jej okamžitě následoval. Šumař zavrčel a ukázal Pustovi, že má jít.
Když oba zmizeli, Mappo se otočil k Apsalar a jejímu otci. "Vy dva jste tím už prošli," poznamenal. "Na vás na obou lpí aura chodby."
Rellok kývl. "Falešná stopa. Museli jsme přesvědčit d'iversy a převtělence."
Trell se zadíval na Apsalar. "Co je to za chodbu?"
"Nevím. Skutečně byla rozervaná na kusy. Vzhledem k tomu, v jakém je teď stavu, není moc velká naděje, že zjistíme její pravou podstatu. A nevzpomínám si na žádnou takhle zničenou chodbu."
Mappo si povzdechl a pohnul rameny, aby uvolnil napětí ve svalech. "Aha, no, proč předpokládat, že starší chodby, které známe - Tellann, Omtose Phellack, Kurald Galain - jsou jediné, co kdy existovaly?"
Bariéra byla poznat podle změny tlaku vzduchu. Mappo polkl a cítil, jak mu luplo v uších. Zamrkal a snažil se smyslově zvládnout příval informací. S ostatními stál v lese vysokánských stromů, rostly tu jedle, cedry a sekvoje s větvemi hustě obrostlými mechem. Mezi nimi pronikalo modře zabarvené světlo. Byly tu cítit tlející rostliny a všude se ozývalo bzučení hmyzu. Nadpřirozená krása tohoto místa byla pro Mappovu duši jako chladivý balzám.
"Nevím, co jsem čekal," zamumlal Šumař, "ale tohle to nebylo."
Z prsti přímo před nimi se zvedal obrovský dolomitový balvan, vyšší než Icarium. Ve slunečním světle vypadal světle zelený a do jeho povrchu byly vyryté rýhy, dolíčky a další útvary.
"Slunce se nehýbe," podotkla vedle Trella Apsalar. "Světlo dopadá vždycky v tomto úhlu, a to je jediný úhel, kdy jsou ty rytiny jasně vidět."
Základna a boky balvanu byly poseté otisky rukou a zvířecích tlap, všechny v barvě krve.
Stezka rukou. Mappo se obrátil k Iskaralu Pustovi. "Další klam, velekněz?"
"Osamělý balvan v lese? Prost lišejníku a mechu a vybělený drsným sluncem jiného světa? Trell je tupý k neuvěření, než poslechněte si tohle!" Široce se na Mappa usmál. "Rozhodně ne! Jak bych mohl pohnout takovou skálou? A podívejte se na ty staré řezby, ty dolíčky a spirály, jak bych dokázal podvrhnout něco takového?"
Icarium se zastavil před balvanem. Sledoval křivolakou stopu jednoho vrypu. "Ne, tyhle jsou docela pravé. A přesto jsou tellannské, ten druh, co najdete na posvátných místech T'lan Imass - takové balvany obvykle stojí na pahorku v tundře nebo na pláni. Samozřejmě bych nečekal, že si d'iversové a převtělenci všimnou takové nesrovnalosti -"
"Ovšemže ne!" vybreptl Iskaral a pak se zamračil na Jhaga. "Proč jsi přestal?"
"Jak jsem mohl udělat něco jiného? Přerušil jsi mne -"
"Lež! Ale ne, musím své rozhořčení nacpat do vaku, vaku stejně zvláštního jako pytel, co nese Trell - takový zvláštní pytel to je! Je v něm snad další úlomek? Ta možnost je… možná. Pravděpodobná pravděpodobnost, vskutku, jistá jistota! Stačí mi jen předvést svůj bezelstný úsměv Jhagovi, abych předvedl nevinnou trpělivost s jeho odpornou urážkou, protože já jsem větší muž než on, ach ano. Všechno to jeho nafukování, pózy, špatně zakrývané poznámky - cha!" Iskaral Pust se otočil a zadíval se do hvozdu za balvanem.
"Slyšíš něco, velekněz?" zeptal se klidně Icarium.

"Slyšet, tady?" Pust se zamračil. "Proč se mě na to ptáš?"
Mappo se obrátil k Apsalar: "Jak daleko do toho lesa jsi šla?"
Potřásla hlavou. Daleko ne.
"Aha, chápu," ozval se Šumař. "Takže rovnou dál kolem tý skály?"
Nikdo neměl jiný návrh. Vydali se na cestu. Šumař šel v čele, kuši s nasazenou šipkou s moranthskou municí připravenou u boku. Icarium šel za ním, luk měl přes rameno, meč v pochvě. Pust, Apsalar a její otec kráčeli za nimi a pak Kvítko, pár kroků před Mappem, jenž dělal zadní stráž.
Mappo si nemohl být jistý, že na případnou hrozbu zareaguje stejně rychle jako Jhag, a proto z tlumoku vyndal kostěný palcát. Opravdu nesu v tom otrhaném vaku úlomek této chodby, jak se pak daří mým nešťastným obětem? Poslal jsem je do ráje - tahle představa by moc prospěla mému svědomí… Už několikrát procházel prastarými hvozdy, a tenhle byl trochu jiný. Zpívalo tu méně ptáků a kromě hmyzu, stromů a rostlin samotných tu nikde nebyly stopy po životě. Na takovémto místě by bylo snadné ztratit pevnou ruku na otěžích představivosti, pokud by k tomu člověk měl sklony, a v prastaré atmosféře začít hloubat. Místo vzniku temných legend, kde jsme jen děti třesoucí se při vyprávění strašidelných příběhů… pche, jaký nesmysl! Jediný, kdo tu hloubá, jsem já.
Na zemi se proplétaly kořeny, jejich krajkoví tu a tam vystupovalo z humusu a tvořilo mosty mezi stromy. Jak šli dál, ochlazovalo se, hutná vůně slábla a nakonec začalo být zřejmé, že stromy řídnou, původně rostly jen několik kroků od sebe, teď půl tuctu, pak tucet kroků. Ale zauzlené kořeny byly stále hustě propletené - les toho měl hodně co vysvětlovat. Pohled na stromy v Mappovi vyvolával vzdáleně zneklidňující vzpomínky, nedokázal je však zachytit.
Nyní viděli na pět set kroků daleko, před nimi se objevil dlouhý průsek strážený stromy a vlhký vzduch byl ve zvláštním světle cizího slunce namodralý. Nikde se nic nehýbalo. Nikdo nepromluvil a jedinými zvuky tu byly jejich dech, šustot šatů a zbroje a tiché kroky na nekonečné rohoži z propletených kořenů stromů. Za hodinu dorazili na konec lesa. Dál se táhla tmavá zvlněná pláň.
Šumař se zastavil. "Napadá vás něco?" zeptal se s pohledem upřeným na pustou krajinu před nimi. Povrch tvořila pevná tkanina z rozmařile propletených hadovitých kořenů, táhnoucí se, kam až oko dohlédlo.
Icarium si dřepl a položil ruku na pevný oblouk dřeva. Zavřel oči, pak kývl a narovnal se. "Azath," řekl.
"Tremorlor," zamumlal Šumař.
"Ještě nikdy jsem neviděl, že by se azath takhle projevil," poznamenal Mappo. Ne, ne azath, ale viděl jsem pruty…
"Já ano," ozval se Kvítko. "V Darúdžhistánu. Azathský dům tam vyrostl ze země jako pařez. Viděl jsem to na vlastní oči. Vyrostl, aby zachytil jaghutský finist."
Mappo se na mladíka dlouze zadíval, pak se obrátil k Jhagovi. "Co ještě jsi cítil, Icarie?"
"Odpor. Bolest. Azath je v obležení. Tahle úlomková chodba se snaží osvobodit ze sevření azathu. A teď je tu další hrozba…"
"Převtělenci a d'iversové."
"Tremorlor si… uvědomuje… ty, kteří ji hledají."
Iskaral Pust se zachechtal a pak sebou trhl, jak se na něj Kvítko zamračil.
"Včetně nás, soudím," přidal se Šumař.
Icarium kývl. "Ano."
"A to znamená, že se brání," doplnil Trell.
"Pokud může."
Mappo se poškrábal na bradě. Reakce živé entity.
"Měli bychom se zastavit," navrhl Šumař. "Prospat se -"
"Ach ne, to nesmíte!" vyhrkl Iskaral Pust. "Tlak okolností!"
"Ať už je vepředu cokoliv," zavrčel sapér, "může to počkat. Jestli si neodpočineme -"
"Souhlasím se Šumařem," přidal se Icarium. "Pár hodin…"

Tábor byl neuspořádaný, pokrývky si rozložili v tichosti. Něco málo snědli. Mappo se díval, jak ostatní uléhají, až zůstali s Rellokem jediní vzhůru. Trell se k němu připojil, když si chystal lůžko.
Mappo tiše promluvil: "Proč jsi poslouchal Iskaralovy rozkazy, Relloku? Přilákat dceru na takové místo… za těchto okolností…"
Rybář se zašklebil, viditelně se s odpovědí potýkal. "Dostal jsem darem tuto paži, pane. Ušetřili naše životy -"
"To už jsi říkal, ale dopravili tě k Iskaralovi. Do pevnosti v poušti. A navíc tě přinutili vylákat své jediné dítě do nebezpečí… mrzí mě, jestli jsem tě urazil, Relloku. Snažím se to jenom pochopit."
"Už není, čím byla. Není to moje holčička. Ne." Zaváhal a ruce položené na pokrývce mu cukaly. "Ne," zopakoval, "co se stalo, stalo se a nedá se to odestát." Vzhlédl. "Musíme si vzít nejlepší z toho, jak si věci stojí. Moje holčička zná věci…" Odvrátil zrak a zadíval se na něco, co viděl jen on. "Strašné věci. Ale, no, pořád je v ní dítě - vidím to. Všechno, co zná… Ale, vědět nestačí. Nestačí to." Zamračil se na Mappa, pak zakroutil hlavou a podíval se jinam. "Neumím to vysvětlit -"
"Zatím tě sleduju."
Rellok s povzdechem pokračoval: "Potřebuje důvody. Důvody ke všemu. Aspoň mám ten pocit. Jsem její táta a ona se ještě musí hodně učit. Je to stejné, jako když vypluješ na vodu - zjistíš, že nikde není bezpečno. Není to skutečné učení. Nikde není bezpečno, Trelle." Otřepal se a vstal. "Teď běž, bolí mě hlava."
"Odpusť," řekl Mappo.
"Jestli budu mít štěstí, jednou by mi mohla odpustit ona."
Trell se díval, jak si rozkládá pokrývky, pak vstal a zamířil k místu, kde ležel jeho tlumok. "Zjistíme, že nikde není

bezpečno." Ať se na tebe dívá kterýkoliv z mořských bohů, stařiku, teď musel určitě upřít oko na své ztracené dítě.

Mappo, zabalený do pokrývek, nemohl usnout. Zaslechl za sebou pohyb, pak tiše promluvil Icarium. "Měla bys jít zase spát, holka."
Trell v její odpovědi zaslechl trpké pobavení. "Jsme si hodně podobní, my dva."
"Jak to?" podivil se Icarium.
Povzdechla si. "Oba máme svého ochránce - ale ani jednoho z nás nedokáže ochránit. A už vůbec ne před námi samými. Takže je táhneme s sebou, bezmocné, stále na pozoru, ale úplně bezmocné."
Icarium odpovídal odměřeně. "Mappo je můj společník, přítel. Rellok je tvůj otec. Chápu, proč tě chce chránit - co jiného otcové dělávají? Ale s Mappem a se mnou je to jiné."
"Opravdu?"
Mappo zadržel dech, byl připravený vstát a tento hovor okamžitě ukončit -
Apsalar po chvíli pokračovala. "Asi máš pravdu, Icarie. Jsme si míň podobní, než se zprvu zdálo. Pověz, co budeš dělat se svými vzpomínkami, až je jednou najdeš?"
Trellova úleva trvala jen chviličku. Ale teď nebojoval s nutkáním je přerušit, spíš úplně znehybněl, čekal, až uslyší odpověď na otázku, již se sám bál Icariovi položit.
"Tvá otázka mě… překvapila, Apsalar. Co děláš ty se svými?"
"Nejsou moje - aspoň většina z nich. Mám pár obrázků ze života rybářky. Jak na tržišti smlouvám o šňůry. Jak držím tátu za ruku nad náhrobkem z omšelých kamenů, na kterých leží natrhané kvítí, na kůži cítím lišejník, kterého jsem se kdysi dotkla. Ztráta, zmatek - musela jsem být moc mladá.
Jiné vzpomínky patří svíčkové bábě, stařeně, co se mě snažila chránit, když mě posedl Kotilion. Přišla o manžela a děti, všichni byli obětováni pro slávu říše. Myslel by sis, viď, že v ní hořkost všechno přehluší. Ale ne. Když už nemohla ochránit ty, které milovala, tak se - jak to v sobě dlouho potlačovala - instinktivně upjala na mne. A dělá to dodnes, Icarie…"
"Pozoruhodný dar, holka…"
"Jistě. Nakonec poslední řada vypůjčených vzpomínek - ty jsou nejzvláštnější. Vzpomínky asasína. Kdysi smrtelníka, potom ascendentu. Asasínové se klaní před oltářem zdatnosti, Icarie, a zdatnost je tak krutá. Bez přemýšlení obětuje smrtelné životy, vše kvůli tomu, co je považováno za vyšší potřebu. Aspoň tak tomu bylo u Tanečníka, jenž nezabíjel pro peníze, nýbrž pro věc, která byla méně vznešená, než by sis myslel. On sám sebe považoval za muže, který napravuje věci. Považoval se za čestného. Bezúhonný člověk, to byl Tanečník. Ale zdatnost je chladnokrevný pán. A v tom je konečná ironie. Jedna jeho část, ze vzdoru k tomu, že se touží pomstít Laseen, s ní vlastně… soucítí. Nakonec ona také uctívala to, co považovala za vyšší potřebu - potřebu říše - a kvůli tomu se rozhodla obětovat dva muže, které považovala za své přátele."
"Takže cítíš hrozný zmatek."
"Ano, Icarie. Takové jsou moje vzpomínky. Nejsme prostoduší. Ty sníš o tom, že spolu se vzpomínkami získáš i vědomosti a z vědomostí porozumění. Ale s každou odpovědí, kterou najdeš, vyvstane tisíc nových otázek. Všechno, čím jsme byli, nás dovedlo k tomu, čím jsme, ale neříká nám skoro nic o tom, kam se ubíráme. Vzpomínky jsou břímě, jehož se nikdy nezbavíš."
Když Icarium zamumlal, znělo to dosti umíněně: "Břemeno, které bych ochotně přijal."
"Dovol, dám ti radu. Neříkej to Mappovi, pokud mu nechceš ještě víc zlomit srdce."
Trellovi se bouřila krev v žilách, hrudník ho bolel příliš dlouho zadržovaným dechem.
"To nechápu," pronesl Icarium po chvíli tiše, "ale něco takového bych stejně nikdy neudělal, holka."
Mappo vydechl, pomalu, snažil se ovládnout. Cítil, jak mu z koutků očí kanou slzy.
"Nerozumím ti." Tentokrát to byl šepot.
"Ale chtěl bys."
Na to se žádná odpověď neozvala. Uběhla minuta, pak Mappo zaslechl pohyb. "Na, Icarie," řekla Apsalar, "osuš si oči. Jhagové přece nikdy nepláčou."

Spánek Mappovi unikal. Napadlo ho, že i některým jiným odpočinek neposkytl únik před mučivými myšlenkami. Pouze Iskaral Pust vypadal klidný, pokud na něco ukazovalo jeho hlasité chrápání.
Zanedlouho Mappo znovu zaslechl pohyb. Pak chladným, odměřeným hlasem pronesl Icarium: "Je čas."
Rychle sbalili tábor. Mappo ještě zavazoval tkanice na tlumoku, když Šumař vyrazil, voják mířící na bitevní pole, opatrný, nicméně odhodlaný. Velekněz stínu se vydal za ním. Když je chtěl Icarium následovat, Mappo ho chytil za ruku.
"Příteli, azathský dům se snaží uvěznit každého, kdo má moc - uvědomuješ si, co riskuješ?"
Icarium se usmál. "Nejen já, Mappo. Ty ses vždycky podceňoval, sebe i to, čím ses po těch staletích stal. Hodláme li pokračovat dál, musíme věřit, že azath pochopí, že mu nechceme ublížit."
Ostatní už všichni vyrazili na cestu - Apsalar po nich jen vrhla krátký pátravý pohled - a nechali je o samotě.
"Jak můžeme věřit něčemu, co nechápeme?" chtěl vědět Trell. "Říkal jsi, že si ‚uvědomuje'. Jak? A co přesně má vědomí?"
"Nemám tušení. Cítím něčí přítomnost, to je všechno. A když já vycítím jeho, tak zase on může cítit mě. Tremorlor trpí, Mappo. Bojuje sama a její věc je spravedlivá. Chci azathu pomoci, takže Tremolror má dvě možnosti - mou pomoc přijmout, nebo ji odmítnout."
Trell se snažil zakrýt neklid. Ach, příteli, nabízíš pomoc, aniž by sis uvědomil, jak rychle se ta čepel dá otočit. Ve své

nevědomosti jsi tak čistý, tak ušlechtilý. Jestli tě Tremolror zná líp, než se znáš sám, odváží se přijmout tvou nabídku?
"Co se děje, příteli?"
Jhagovi se v očích objevilo podezření a Mappo se musel podívat jinam. Co se děje? Rád bych tě varoval, příteli. Kdyby si tě Tremorlor vzala, svět by byl zbaven obrovského nebezpečí, ale já bych přišel o přítele. Ne, dostal bych tě do věčného žaláře. Stařešinové a Bezejmenní, kteří mě pověřili tímto úkolem, by mi to určitě přikázali, jim by na lásce nezáleželo. Ani tomu mladému trellskému válečníkovi, který tak ochotně přísahal - protože neznal toho, jehož měl následovat. A ani nepochyboval. Ne tehdy, tak dávno. "Prosím, Icarie, vraťme se hned. Nebezpečí je příliš velké, příteli." Když tak hleděl na pláň, do očí mu vhrkly slzy. Můj příteli. Konečně, drazí stařešinové, jsem se vám ukázal v pravém světle. Zvolili jste špatně. Jsem zbabělec.
"Rád bych," řekl Icarium pomalu, "rád bych to pochopil. Ten zápas, který u tebe vidím, mi láme srdce, Mappo. Už sis musel uvědomit…"
"Uvědomit co?" zachraptěl Trell a stále se Jhagovi nedokázal podívat do očí.
"Ze bych za tebe dal život, můj jediný příteli, můj bratře."
Mappo si položil ruce na ramena. "Ne," zašeptal. "Neříkej to."
"Pomoz mi ukončit ten tvůj zápas. Prosím."
Trell se zhluboka, roztřeseně nadechl. "To město První říše, to na starém ostrově…"
Icarium čekal.
"Bylo zničeno… tvou rukou, Icarie. To ty, ve slepém vzteku… vzteku, jemuž se nic nevyrovná. Hořelo tak jasně, tak prudce, že to zničilo všechny tvé vzpomínky na to, co jsi udělal. Já se na to díval - díval jsem se, jak prohrabáváš ten vychladlý popel, jak se pořád snažíš zjistit, kdo jsi, a já tam stál, po tvém boku, vázaný přísahou, že ti zabráním ještě někdy něco podobného udělat. Mohl jsi zničit města, celé národy. Jakmile jsi začal zabíjet, nemohl jsi přestat, dokud všechno okolo nezůstalo… bez života."
Jhag mlčel a Mappo se na něj nedokázal podívat, jen ho bolely ruce, jak je měl zaťaté v pěst. Vší silou zadržoval bouři bolesti ve svém nitru.
"A Tremorlor to ví," doplnil Icarium chladným, bezvýrazným hlasem. "Azath mě může jenom přijmout."
Jestli to dokáže, když už tak má spoustu jiné práce, ještě než se do toho vůbec pustil. Ve svém hněvu bys ho mohl zničit - duchové podzemí, jak velké je nebezpečí?
"Myslím, že tě vytvořila tahle chodba, Icarie. Po všem tom čase jsi konečně dorazil domů."
"Kde to začalo, tam to taky skončí. Půjdu do Tremorlor."
"Příteli -"
"Ne. Nemůžu si jen tak volně pobíhat, když vím tohle - to musíš pochopit, Mappo. Nemůžu -"
"Jestli si tě Tremorlor přijme, tak neumřeš, Icarie. Budeš tu navěky uvězněný, ale budeš to… vědět."
"Ano, to je vhodný trest za mé zločiny."
Na to Trell vykřikl.
Icarium mu položil ruku na rameno. "Doprovoď mě do mého vězení, Mappo. Udělej, co musíš - což jsi zjevně udělal už dřív - abys mi zabránil se rozčílit. Nesmím se tomu poddat."
Prosím -
"Udělej, co by udělal přítel. A osvoboď se, pokud mohu být tak troufalý a nabídnout ti dar na oplátku. Tohle musíme ukončit."
Mappo potřásl hlavou a snažil se všechno zahnat. Zbabělče! Prašť ho hned teď! Odtáhni ho odsud - někam daleko - až se mu vrátí vědomí, na nic z toho si nevzpomene. Můžeš ho odvést nějakým jiným směrem a budeme tam, kde jsme byli, kde jsme byli vždycky -
"Vstaň, prosím, ostatní na nás čekají."
Trell si doteď neuvědomil, že leží na zemi stočený do klubíčka. V ústech cítil krev.
"Vstaň, Mappo. Ještě poslední úkol."
Pevné, silné ruce mu pomohly na nohy. Vrávoral jako opilý nebo v horečce.
"Mappo, jinak bych tě nemohl považovat za přítele."
"To," vydechl Trell, "bylo nefér -"
"Ano, zřejmě tě musím přimět k tomu, abys byl takový jako já. Ať je hněv oporou tvému odhodlání. Nenech prostor pochybám - vždycky jsi byl příliš sentimentální, Trelle."
Dokonce i slovně útočíš laskavě. Ach, bohově, jak bych to mohl udělat?
"Ostatními hluboce otřáslo, co viděli - co jim povíme?"
Mappo potřásl hlavou. V mnoha směrech jsi pořád dítě, Icarie. Oni to vědí.
"Tak už pojď. Můj domov čeká na návrat tohoto ztraceného."

"Muselo to přijít," prohlásil Šumař, když k nim došli. Mappo si je postupně prohlédl. Jako by to na sobě měli napsané ve všech možných odstínech. Vrásčitý Iskaral Pust se pokřiveně usmíval - strachem, očekáváním a spoustou dalších pocitů, které by dokázal vysvětlit jen on sám, pokud by chtěl. Apsalar zřejmě odložila veškerý soucit a nyní Icaria sledovala, jako by zvažovala možného protivníka. Poprvé u ní bylo vidět, že si svými schopnostmi není jistá. Rellokovi byla na očích vidět odevzdanost, příliš dobře poznal nebezpečí hrozící jeho dceři. Jen s Kvítkem to zřejmě ani nehnulo, a Mappo se opět podivil, jakou sebejistotu v sobě mladý muž zřejmě objevil. Jako by ten mládenec Icaria obdivoval - ale kterou jeho část?
Stáli na kopci, pod nohama spleť kořenů. Pod námi leží uvězněný nějaký prastarý tvor. Všechny tyto kopce… Vepředu se krajina změnila, kořeny se zvedaly v úzkých hřebenech a tvořily silné stěny, chodby rozsáhlého divokého bludiště.

Některé kořeny ve stěnách se zřejmě hýbaly. Mappo ten neustálý pohyb zachmuřeně sledoval.
"Nesnažte se mě zachránit," prohlásil Icarium, "pokud by si mě tu chtěla Tremorlor nechat. Spíš jí pomozte, jak jen to půjde -"
"Hlupáku!" zakrákal Iskaral Pust. "Azath tě nejdřív potřebuje! Tremorlor riskuje vrh kostkami, který by nahnal strach i Oponn! Zoufalství! Blíží se sem tisíc převtělenců a d'iversů. Můj bůh udělal, co mohl, stejně jako já! A kdo nám poděkuje? Kdo ocení naši oběť? Nesmíš nás teď zklamat, ty ošklivý Jhagu!"
Icarium se zamračeně podíval na Mappa. "Budu azath bránit - pověz, můžu bojovat bez… bez toho žhavého vzteku?"
"Existuje jistý práh," připustil Trell. Ale, ach, je tak blízko.
"Drž se zpátky," nakázal Šumař a natáhl kuši. "Dokud my ostatní neuděláme, co půjde."
"Iskarale Puste," štěkl Kvítko. "To neplatí jen pro tebe, ale i pro tvého boha -"
"Cha! Ty nám chceš velet? Přivedli jsme hráče - nic víc se žádat nedá -"
Darún k veleknězi přiskočil a o krk mu opřel hrot blyštícího se meče. "To nestačí," prohlásil. "Zavolej svého boha, hrome. Potřebujeme další pomoc!"
"Nebezpečí -"
"Bude větší, když se budeš držet zpátky, zatraceně! Co když Icarium azath zabije?"
Mappo zadržel dech, žasl, jak Kvítko dokonale pochopil situaci. Nastalo ticho. Icarium, otřesen, ustoupil. Ach ano, příteli, máš takovou moc.
Iskaral Pust zamrkal, otevřel pusu a pak ji prudce zavřel. "Nečekané," zafňukal nakonec. "Co všechno se osvobodí… ach ne! Pusť mě."
Kvítko couvl a schoval nůž.
"Stínupán… ehm… můj ctihodný pán stínu… přemýšlí. Ano! Horečnatě přemýšlí! Jeho génius je tak obrovský, že dokáže přechytračit dokonce i sám tebe!" Velekněz vykulil oči a otočil se k lesu za nimi. Z lesa se ozvalo vzdálené vytí.
Iskaral Pust se usmál.
"Ať se propadnu," zamumlala Apsalar. "Nemyslela jsem si, že to v sobě má."

Z lesa se jako smečka vlků vynořilo pět ohařů stínu, velkých jako menší kůň. Jako výsměch všemu přirozenému smečku vedla světlá, nevidomá fena jménem Slepucha. Její druh Baran běžel za ní a kousek napravo. Geryk a Šán je následovali na křídlech a vůdce smečky Křižák volným krokem poklusával vzadu.
Mappo se zachvěl. "Myslel jsem, že jich je sedm."
"Anomander Dlouhý vlas dva zabil na Rhivské pláni," vysvětlila mu Apsalar, "když žádal, aby se Kotilion vzdal mého těla."
Kvítko se překvapeně otočil. "Dlouhý vlas? To jsem nevěděl."
Mappo zvedl obočí. "Ty znáš Anomandera Dlouhý vlas, pána Měsíčního Kamene?"
"Setkali jsme se jen jednou," odpověděl Kvítko.
"Ten příběh bych si jednou moc rád poslechl."
Mládenec přikývl, se stisknutými rty.
Mappo, jsi jediný hlupák, který tady věří, že to přežijeme. Trell se znovu zadíval na přibíhající psy. Během žádné z cest, jež s Icariem podnikli, sice s těmito bájnými tvory stínu nezkřížili cestu, přesto však znal jejich jména a popis, a ohař, jehož se nejvíc obával, byla Šán. Pohybovala se jako tekutá temnota a její oči připomínaly karmínové štěrbiny. Tam, kde ostatní na svých mohutných tělech předváděli jizvy zuřivých rváčů, ona byla štíhlá a elegantní, pravý zabiják, asasín. Trellovi se zježily vlasy, když si ho ty nebezpečné oči našly a na kratičký okamžik se na něj upřely.
"Nenesou to nelibě," zabroukal Iskaral Pust.
Mappo odtrhl oči od zvířat a všiml si, že na něj hledí Šumař. Z pohledu, který si vyměnili, poznali, že ten druhý to ví také. Sapér nepatrně naklonil hlavu. Trell si povzdechl, pomalu zamrkal a pak se obrátil na Icaria. "Příteli -"
"Já je vítám," pronesl Jhag. "Už o tom nebudeme mluvit, Mappo."
Ohaři v tichu dorazili a obstoupili skupinku.
"Jdeme do bludiště," prohlásil Iskaral Pust, a pak se zachechtal, když k nim dolehl podivný vzdálený výkřik. Ohaři při tom zvuku zvedli hlavy a větřili v nehybném vzduchu, ale jinak to s nimi zřejmě nehnulo. Každý hafan kolem sebe šířil auru děsivé způsobilosti, ukutou v dávné minulosti jako železná vlákna. Velekněz stínu znovu zakřepčil, což náhle přerušil Baran, když do něj vrazil hlavou a plecemi a srazil ho na zem.
Šumař zavrčel a pomohl kněži na nohy. "Podařilo se ti naštvat svýho boha, Puste."
"Nesmysl," supěl stařík. "To je z lásky. To štěně bylo tak rádo, že mě vidí, že se neovládlo."
Vydali se směrem k bludišti a nad sebou měli oblohu barvy leštěného železa.

Gesler zamířil k místu, kde seděli Kalous, Bult a kapitán Lull a popíjeli slabý bylinkový čaj. Kaprál měl obličej kolem zlomeného nosu zarudlý a nateklý a při řeči drsně kňučel. "Víc lidí už na palubu nedostaneme, takže s odlivem odrazíme."
"Jak rychle vás ti nemrtví veslaři dostanou do Arenu?" zeptal se Lull.
"Nebude to trvat dlouho. Nejdýl tři dny. Nebojte se, žádný zraněný cestou nepoztrácíme, pane -"
"Proč si tím jste tak jistý, kaprále?"
"Na Silandě tak nějak čas neubíhá, pane. Ze všech hlav ještě kape krev, akorát že už nejsou u těl celý měsíce, roky, možná dokonce desetiletí. Nic nehnije. Fenerovy kly, když jsme na palubě, tak nám ani nerostou fousy, pane."
Lull zabručel.
Do svítání zbývala hodina. Z tábora Korbolo Doma se bez ustání ozývala horečnatá činnost. Kouzelné ochrany bránily

záchlumským zaklínačům, aby zjistili, co se tam děje. A z nedostatku informací měli všichni nervy napjaté k prasknutí.
"Fener vás všechny chraň," popřál jim Gesler.
Kalous se mu podíval do očí. "Dovezte naše raněné v pořádku, kaprále."
"Ano, historiku, právě tohle uděláme. A možná se nám dokonce podaří vybabrat Nokovu flotilu z přístavu, nebo Pormquala zahanbíme tak, že vytáhne na pochod. Kapitán městský posádky - Blistig - je dobrej chlap, a kdyby nebyl zodpovědnej za obranu Arenu, už by byl tady. No, nám dvěma se třeba podaří zpevnit vrchní pěsti páteř."
"Jak říkáte," zamumlal Lull. "Pokračujte, kaprále, jste skoro stejně ošklivý jako já a mně se z toho obrací žaludek."
"Máme spoustu náhradních tisteandijských očí, kdybyste chtěl nějaký zkusit, pane. Poslední příležitost."
"Tohle vynechám, kaprále, ale díky za nabídku."
"Není zač. Dejte na sebe pozor, historiku. Škoda že s Kulpem a Heborikem nám to nevyšlo."
"Vedl jste si líp, než kdo mohl čekat, Geslere."
S pokrčením ramen se kaprál otočil směrem k čekající dóris. Pak se zarazil. "Ach, komandante Bulte."
"Ano?"
"Omlouvám se pěsti, že jsem mu zlomil ruku."
"Sormovi se to podařilo nuceně vyléčit, kaprále, ale vyřídím."
"Víte, komandante," řekl Gesler chvíli před tím, než nastoupil do člunu, "právě jsem si všiml - s kapitánem máte dohromady tři oči a tři uši a skoro celou kštici."
Bult se na kaprála zamračil. "No a?"
"Nic. Akorát jsem si toho všiml, pane. Uvidíme se v Arenu."
Kalous se díval, jak vesluje žlutou vodou. Uvidíme se v Arenu. To bylo chabé, kaprále Geslere, ale dobře míněné.
"Do smrti smrťoucí," povzdechl si Lull, "budu v Geslerovi vidět chlapa, co si zlomil nos, aby si zachoval tvář."
Bult se zakřenil, vylil čajovou sedlinu na zem a s praskáním kloubů vstal. "Tohle se bude synovci líbit, kapitáne."
"Byla to jenom otázka nedůvěry, strýče?" zeptal se Kalous a vzhlédl.
Bult na něj chvíli hleděl, pak pokrčil rameny. "Coltain by ti řekl, že o to šlo, historiku."
"Ale co si myslíš ty?"
"Na přemýšlení jsem moc unavený. Jestli chceš vědět, co si Coltain myslí o nabídce Korbolo Doma, můžeš se ho klidně zeptat sám."
Dívali se za ním, jak odchází.
Lull zabručel. "Nemůžu se dočkat, až si přečtu, co napíšete o Psím řetěze, dědo. Skoda že jsem neviděl, jak s Geslerem posíláte kufr plný svitků."
Kalous vstal. "Dneska v noci zřejmě nikdo nechce držet za ruku."
"Zítra v noci možná budete mít větší štěstí."
"Možná."
"Myslel jsem, že si najdete ženu. Mariňačku - jakže se jmenovala?"
"Já nevím. Strávili jsme spolu jednu noc…"
"Aha, meč příliš malý pro pochvu, co?"
Kalous se usmál. "Rozhodli jsme se, že to už nebudeme opakovat. Oba jsme se museli vyrovnat s příliš mnoha ztrátami…"
"Tak to jste oba hlupáci."
"Asi ano." Kalous procházel neklidným táborem, kde nikdo nemohl usnout. Zaslechl pár útržků rozhovorů, ale jinak cítil jen bezútěšnost pocházející z vědomí toho, co přijde, cítil ji v kostech. Coltaina našel, jak sedí před velitelským stanem a radí se se Sormem, Nilem a Nether. Pěst měla pravou ruku nateklou a skvrnitou, na bledé tváři se jí perlil pot a bylo na ní vidět trauma z nuceného léčení.
Historika oslovil Sormo. "Kde je tvůj kaprál List?"
Kalous zamrkal. "Nevím jistě. Proč?"
"Je posedlý vidinami."
"Ano, to je."
Zaklínač zkřivil hubenou tvář v grimase. "Necítíme nic z toho, co má přijít. Tak prázdná země je nepřirozená, historiku. Země byla zpustošená, má zničenou duši. Jak?"
"List říkal, že tu kdysi došlo k válce, na té pláni za lesem. Bylo to tak dávno, že zmizely i všechny vzpomínky na tu událost. Přesto zůstává ozvěna, je uzamčená přímo v této podložní skále."
"Kdo v té válce bojoval, historiku?"
"To, obávám se, musí ještě zjistit. Lista v jeho snech vede nějaký duch, ale nebude to zrovna jasné." Kalous zaváhal, pak si povzdechl. "Ten duch je Jaghut."
Coltain se zadíval k východu, asi studoval blednoucí oblohu.
"Pěsti," ozval se Kalous po chvíli, "Korbolo Dom -"
Opodál došlo k nějakému zmatku. Obrátili se a viděli, že se k nim žene nějaký šlechtic. Historik se zamračil, pak ho poznal. "Tumlit -"
Stařík silně mhouřil oči, jak si všechny prohlížel, až se nakonec zastavil před Coltainem. "Děsivá událost, pěsti," supěl roztřeseně.
Kalous teprve teď uslyšel neklidné zvuky stoupající z tábora uprchlíků, roztaženého na kupecké stezce. "Tumlite, co se stalo?"
"Obávám se, že další emisar. Přivedli ho tajně. Sešel se s radou - snažil jsem se jim to rozmluvit, ale, žel, nepodařilo se mi to. Pullyk a Nethpara ostatní přesvědčili. Pěsti, uprchlíci překročí řeku pod ochranou Korbolo Doma -"

Coltain se otočil k zaklínačům. "Ke svým klanům. Pošlete sem Bulta a kapitány."
Nyní se na prostranství u řeky ozval křik Záchlumčanů, jak se uprchlíci drali skrze ně k brodu. Pěst si zavolala jednoho vojáka. "Ať klanoví váleční náčelníci stáhnou své bojovníky - s tímhle nic nenaděláme."
Má pravdu - ty hlupáky bychom zastavit nedokázali.
Bult a kapitáni dorazili ve spěchu a Coltain vyštěkl rozkazy. Z nich bylo Kalousovi jasné, že byl připravený na nejhorší. Když důstojníci odběhli, Coltain se obrátil k historikovi.
"Jdi k sapérům. Na můj rozkaz se mají připojit k trénu uprchlíků, odznaky a uniformy vymění za obyčejné hadry -"
"To nebude nutné, pěsti - všichni už stejně nosí různé hadry a naloupenou výstroj. Ale řeknu jim, ať si přivážou přilby k opaskům."
"Běž."
Kalous odešel. Obloha se rozjasňovala a s tím na všech stranách začínali vzlétat motýli. Ozývalo se tiché šustění, z něhož se historik zachvěl, aniž by tušil proč. Propracoval se k uprchlíkům, vyhnul se zástupu a protlačil se mezi pěšáky, kteří stáli stranou a lhostejně uprchlíky pozorovali.
Kalous zahlédl rozedraný hlouček vojáků sedících hodně vzadu, skoro na kraji tábora. Setnina si uprchlíků nevšímala, muži měli spoustu práce se stáčením provazů. Když historik dorazil, jen málokterý vzhlédl.
"Coltain vám přikazuje připojit se k uprchlíkům," oznámil jim historik. "Žádné námitky - sundejte si přilby, hned -"
"Kdo se hádá?" zamumlal jeden širokoplecí pořez.
"Co chcete dělat s těmi provazy?" vyptával se Kalous.
Sapér vzhlédl a jeho oči v potlučeném obličeji připomínaly škvírky. "Trochu jsme si zapátrali, dědo. Když zmlkneš, tak se budem moct připravit, ano?"
Z lesa vyklusali tři vojáci. Jeden za copy nesl useknutou hlavu, ještě z ní kapala krev. "Tenhle na hlídce kývl naposled," poznamenal a upustil kořist na zem, kde se kousek odkutálela. Nikdo jiný si toho nevšímal a žádný ze tří sapérů nikomu nic nehlásil. Celá setnina zřejmě dokončila přípravy naráz, každý voják měl provaz přes rameno, přilbu uvázanou u pasu, kuši připravenou a schovanou pod volnou pláštěnkou či telabou. Mlčky vstali a zamířili k davu uprchlíků.
Kalous zaváhal a podíval se na brod. Celo zástupu utečenců se již dostalo do vody, která lidem sahala do pasu. Brod byl asi čtyřicet kroků široký a dno tvořilo husté, lepkavé bahno. Kolem vířili motýli ve světlem ozářených chuchvalcích světle žluté barvy. Dopředu byl poslán tucet záchlumských jízdválečníků, aby zástup vedli. Za nimi jely vozy urozených - jediných uprchlíků, kteří zůstali suší a nad zmatenou vřavou. Historik se zadíval zhruba na místo, kde se k zástupu připojili sapéři, ale jediný nebyl v dohledu, dav je zcela pohltil. Zezadu z kupecké stezky se ozvalo bučení poražených krav. Pěchota na křídlech si chystala zbraně - Coltain očividně čekal, že bude muset brod chránit.
Přesto historik váhal. Jestli se připojí k uprchlíkům a dojde k nejhoršímu, následná panika bude stejně nebezpečná jako vraždění, pokud by je napadly síly Korbolo Doma. Pro mistra Kápě! Teď jsme tomu mizerovi opravdu vydaní na milost a nemilost. Kdosi ho chytil za ruku. Když se otočil, uviděl vedle sebe svou bezejmennou mariňačku.
"Pojď," vybídla jej. "Do davu - máme podpořit sapéry."
"A v čem? Uprchlíkům se zatím nic nestalo - a už jsou skoro v polovině -"
"Ano, a koukni, jak se obracejí po proudu. Povstalci vyrobili plovoucí most - ne, odsud ho neuvidíš, ale je tam, nacpaný pikenýry -"
"Pikenýry? A co dělají?"
"Pozorují. Pozorují. Pojď, milenče, noční můra každou chvíli začne."
Připojili se k mase uprchlíků, vstoupili do lidského proudu, hrnoucího se k vodě. Náhlý řev a řinčení zbraní ohlásily, že byl napaden zadní voj. Dav se pohnul rychleji. Kalous, uprostřed tlačenice, neviděl kolem sebe - ale cesta klesala k řece samotné, k níž se blížili rychlostí laviny. Celý brod byl plný uprchlíků. Lidi na krajích byli vytlačováni do hlubší vody - Kalous viděl, jak se někteří snaží udržet hlavu nad hladinou, ale proud je strhával stále blíž k pikenýrům na mostě.
Lidé v řece náhle začali křičet a obraceli se proti proudu k něčemu, co historik zatím neviděl. Na protější břeh dorazil tucet jízdválečníků. Díval se, jak honem nasazují šípy a obracejí se ke stromům dál na břehu. Pak Záchlumčané popadali z koní a z těl jim trčely šípy. Řičící koně šli také k zemi.
Vozy se šlechtici se dostaly na břeh a pak se zastavily, neboť volská spřežení klesala pod roji šípů. Brod byl ucpaný. Uprchlíků se nyní zmocnila panika. Křičící Kalous byl bezmocný, mohl se jen nechat unášet ke žluté vodě. Zahlédl to, co se blížilo shora - další plovoucí most nacpaný pikenýry a lučištníky. Na obou březích stály skupinky vojáků držících provazy a popouštějících most, jak ho proud stahoval k brodu. Mračny vířících motýlů létaly šípy a dopadaly do masy uprchlíků. Nebylo kde se ukrýt, kam jít.
Historik se ocitl v noční můře. Všude kolem něj v tom příšerném svištění umírali neozbrojení civilisté. Lidé se nyní rozbíhali na všechny strany ve vyděšených, bezmocných vlnách. Děti mizely pod nohama dospělých, kteří přes ně v kalné vodě dupali. Jakási žena sklesla na Kalouse. Objal ji rukama ve snaze ji udržet na nohou, pak si všiml, že nemluvnětem, jež držela v náručí, projel šíp a zasáhl ji do hrudi. Zděšeně vykřikl.
Po jeho boku se opět objevila mariňačka a strčila mu do ruky provaz. "Chyť se ho!" křikla. "Drž se pevně - projdeme - nepouštěj se!"
Obtočil si provaz kolem zápěstí. Před mariňačkou se provaz táhl dál mezi zmítajícími se těly a mizel z dohledu. Cítil, jak se lano napíná a táhne ho kupředu. Déšť šípů neustával. Jeden historika škrábl na tváři, druhý se mu odrazil od kroužkového, kůží potaženého chrániče ramene. Modlil se ke všem bohům, aby si byl nasadil přilbu, místo aby si ji uvázal k pasu - kde ji už dávno ztratil.
Tah provazu byl stálý, provlékal ho davem, přes lidi i pod nimi. Nejednou ho to strhlo pod hladinu, jen aby ho to zase o pár kroků dál vyneslo, kašlajícího a dusícího se. V jedné chvíli se dostal nad hlavy lidí a kdesi vepředu zahlédl

kouzelný záblesk, ozvalo se zahřmění a pak ho to strhlo dolů. Zkroutil rameno, aby mohl proklouznout mezi dvěma ječícími civilisty.
Cesta byla nekonečná, občas zahlédl nějaký neskutečný výjev, až byl celý otupělý a cítil se jako strašidlo protažené celými lidskými dějinami, nekonečným procesím bolesti, utrpení a bídné smrti. Kolo štěstěny mělo železné ostny, buď člověka vyneslo k nebi, nebo ho svrhlo do zapomnění, jež na všechny čekalo pod zemí. Není úniku - další lekce z historie. Smrtelnost je návštěvník, který nikdy neodejde na dlouho -
Pak ho přetáhli přes vlhké, zablácené mrtvoly a krví nasáklé bahno. Šípy už nepadaly z oblohy, ale létaly nízko nad zemí a na všech stranách zasahovaly dřevo a těla. Kalous se převalil přes hlubokou brázdu v zemi a pak se ocitl u kola vozu.
"Pusť provaz!" rozkázala mu mariňačka. "Jsme na místě, Kalousi -"
Na místě.
Vytřel si bláto z očí a držel se při zemi, když se konečně rozhlédl kolem sebe. Mezi mrtvými a umírajícími zvířaty leželi záchlumští jízdválečníci, sapéři a mariňáci. Všude bylo tolik šípů, že celý břeh vypadal jako porostlý rákosím. Šlechtické povozy byly z brodu odtaženy do obranného půlkruhu, ačkoliv boj se přesunul za ně až do lesa.
"Kdo?" zasupěl Kalous.
Žena ležící vedle něj zabručela. "Jenom to, co zbylo ze sapérů, mariňáci… a pár přeživších Záchlumčanů."
"To je všechno?"
"Nikdo jinej se na druhou stranu nedostane - a kromě toho Sedmá a nejmíň dva klany bojují vzadu. Jsme na to sami, Kalousi, a jestli nevyčistíme ten les…"
Zničí nás.
Popolezla k nejbližší mrtvole a sundala padlému Záchlumčanovi přílbu. "Tohle je spíš tvoje velikost než moje, dědo. Na."
"S kým tam bojujeme?"
"Nejmíň se třema setninama. Ale většinou to jsou lučištníci - podle mě Korbolo nečekal, že v čele zástupu budou nějací vojáci. Chtěl prostě využít uprchlíky, aby nám zabránil rozvinout se a dostat se na druhej břeh."
"Jako kdyby Korbolo věděl, že Coltain jeho nabídku odmítne, ale uprchlíci ne."
"Pravda. Ta střelba je slabší - sapéři je tlačí zpátky - bohové, to je ale zmatek! Najdem si nějaký použitelný zbraně a půjdem si taky užít trochu legrace."
"Jen běž," vybídl ji Kalous. "Já zůstanu tady - na dohled řeky. Musím vidět…"
"Stáhnou tě z kůže, dědo."
"Risknu to. Tak už padej!"
Zaváhala, pak kývla a odplazila se mezi těly.
Historik si našel puklíř a vylezl na nejbližší vůz, kde málem šlápl na přikrčeného člověka, který se třásl jako osika.
"Nethparo."
"Ušetřete mě, prosím!"
Kalous si šlechtice dál nevšímal a obrátil pozornost zpátky k řece. Uprchlíci, kteří se dostali na jižní břeh, nemohli pokračovat, a tak se roztáhli podél řeky. Kalous si všiml, že dav objevil skupinku u provazů držících most proti proudu a vrhl se na ni s divokostí, díky níž zapomněl na nedostatek zbraní a zbroje. Vojáky doslova roztrhal na kusy.
Vraždění zbarvilo vodu po proudu dorůžova a počet těl se zvyšoval. Déšť šípů z mostu nad davem zeslábl, jak lučištníkům šípy docházely, čímž se ukázal další kaz v Korbolově plánu. Plovoucí most pak nechali plout, až se pikenýři dostali k neozbrojeným civilistům ve vodě. Ale nepočítali se zuřivostí, s níž se tu setkali. Uprchlíci překonali svůj strach. Jak chytali píky, pořezali se, ale stejně je nepustili. Další se škrábali na plošinu, kde se vrhali na lučištníky tvořící kolísající řadu za pikenýry. Most po tou tíhou podklesl, pak se naklonil. Chvíli nato voda zmizela pod bojujícími lidmi, jak se most rozpadl na kusy a potopil.
A nad tím vším vířili motýli, jako milion květů se žlutými lístky tančící ve větru.
Vybuchla další vlna kouzel a Kalous se otočil po zvuku. Uviděl Sorma, uprostřed davu seděl na koni. Energie se od něj valila k mostu pod brodem a zasáhla vzbouřené vojáky jiskrami, které je skosily jako ostnatý drát. Do vzduchu vyletěla krev a motýli nad mostem zrudli a padali do vody, kde vytvořili hotovou pokrývku.
Ale jak se Kalous díval, zaklínače zasáhli čtyři šípy a jeden mu projel krkem. Sormův kůň otočil hlavu a zaržál, jak se mu do těla zabodlo půl tuctu střel. Zavrávoral a bokem se sesul na mělčinu a zajel pak do hlubší vody. Sormo se zvrátil dozadu a pak sklouzl ze sedla a zmizel pod hladinou plnou motýlů. Kůň dopadl na něj.
Kalous se nedokázal ani nadechnout. Pak uviděl hubenou ruku, několik yardů po proudu se vynořila z vody a natáhla se k nebi. Kolem ní se zahemžili motýli a ruka pomalu klesla do vody a zmizela. Motýli se sem slétali po tisících, pak po stovkách tisíců. Zdálo se, že bitva a vraždění na všech stranách utichly, jak se všichni dívali.
Pro mistra Kápě, oni si pro něj přišli. Pro jeho duši. Ne vrány, ne tak, jak by to správně mělo být. Bohové podzemí!
Pod historikem se ozval roztřesený hlas. "Co se stalo? Vyhráli jsme?"
Kalous se rozechvěle nadechl. Motýli vytvořili hemžící se kupu na místě, kde se Sormo objevil, kupu vysokou jako mohyla, která se stále zvětšovala.
"Vyhráli jsme? Vidíte Coltaina? Zavolejte ho sem - promluvím s ním -"
Chvilka, kdy vše ztichlo a zastavilo se, pominula, jak hustá salva záchlumských šípů zasáhla vojáky na mostě pod brodem. To, co Sormo začal, jeho klan dokončil: poslední lučištníci a pikenýři padli. Ze severního svahu seběhly tři čtverce pěchoty, stažené ze zadního voje, aby u brodu nastolily pořádek. Jízdválečníci z Lasiččího klanu s vítězoslavným pokřikem vyjeli z lesa.
Kalous se otočil. Z úkrytu do úkrytu za ním přebíhali malazští vojáci - hrstka mariňáků a necelá třicítka sapérů. Střelba zesílila a přiblížila se. Bohové, oni už dokázali nemožné - nežádejte od nich víc -

Historik se nadechl a vylezl na kozlík vozu. "Hej, všichni!" zakřičel na uprchlíky hemžící se na břehu. "Každý, kdo může, ať si najde zbraň - a do lesa, jinak to vraždění začne nanovo! Lučištníci se vra -"
Dál se nedostal, neboť se ozval divoký, zvířecí řev. Kalous jen zíral, jak se stovky civilistů ženou na břeh, aniž by se staraly o zbraně. Všichni toužili jen po tom, dostat se k setninám lučištníků a odpovědět na vraždění pomstou stejně strašlivou.
Všech se nás zmocnilo šílenství. Ještě nikdy jsem nic takového neviděl, ani jsem o něčem takovém neslyšel - bohové, co se to z nás stalo…
Uprchlíci se ve vlnách přehnali přes malazské pozice, a aniž by sebeméně zakolísali před zoufalou, ničivou střelbou z lesa, vrhli se mezi stromy. Pak už se ozýval jen příšerný, strašidelný křik a jek.
Nethpara se konečně zvedl. "Kde je Coltain? Požaduji -"
Kalous ho jednou rukou popadl za hedvábný šátek, který měl kolem krku, a přitáhl si ho blíž. Muž zakvičel a marně historika škrábal po ruce.
"Nethparo, mohl vás nechat jít. Nechat vás přejít brod. Samotné. Pod záštitou slavného milosrdenství Korbolo Doma. Kolik lidí dnes zemřelo? Kolik vojáků, kolik Záchlumčanů položilo své životy, aby ochránilo vaši kůži?"
"P pusťte mě, vy ohavný milovníku otroků!"
Kalous začal vidět rudě. Popadl šlechtice za masitý krk a stiskl. Díval se, jak Nethparovi vylézají oči z důlků. Někdo ho praštil po hlavě. Někdo mu páčil ruce. Někdo mu ovinul paži kolem krku a zaťal jako železo tvrdé svaly. Rudá se vytratila, nahradila ji tma. Historik se díval, jak mu strhávají ruce z Nethparova krku, díval se, jak se supící šlechtic hroutí. Pak se do tmy propadl docela.

KAPITOLA SEDMNÁCT

Ač jeden, on mnohými byl,
na stezce krve se
za hlasem vlastním hnal.
Surové vraždění,
duchové bzučící v slunci
za hlasem jeho se hnali.
Leč hudba mistra Kápě
je vším. On zaslech
vábivou píseň
tichem nazývanou.

Vyprávění Seglory
Seglora

K
apitán začal vrávorat, i když ne podle toho, jak se loď houpala. Víno kromě do čtyř skleniček rozlil i po celém stole.
"Velet tupohlavým námořníkům je žíznivá práce. Doufám, že nám brzy přinesou jídlo."
Pormqualův pokladník, jenž nepovažoval společnost za natolik důležitou, aby jí sdělil své jméno, zvedl namalované obočí. "Ale, kapitáne, my už jsme jedli."
"Vážně? To vysvětluje ten binec, i když ne všechno, protože podle toho, jak to tu vypadá, to muselo být hrozný. Hej, vy," řekl Kalamovi, "máte náturu jako medvěd, bylo to vůbec k jídlu? Zapomeňte na to, co vy vlastně můžete vědět? Slyšel jsem, že sedmiměstští domorodci pěstují ovoce, aby mohli jíst červy, co v něm žijí. Snědí červa a jabko zahodí, co? Jestli chcete vědět, jakej máte názor na svět, tak je to všechno v tomhle jediným zvyku. Když jsme teď všichni kamarádi, tak o čem že jsme to mluvili?"
Salk Elan se natáhl pro svou sklenici a opatrně k ní přičichl, než se napil. "Náš drahý pokladník nás překvapil stížností, kapitáne."
"Ale, opravdu?" Kapitán se naklonil přes stolek a zadíval se na pokladníka. "Stížností? Na mou loď? Tak ty sdělíte mně, pane."
"Právě jsem to udělal," opáčil druhý muž s ohrnutým nosem.
"A já to taky zařídím, jak kapitán musí." Spokojeně se zase opřel. "Tak o čem bychom si ještě měli popovídat?"
Salk Elan se podíval Kalamovi do očí a mrkl. "Co kdybychom se dotkli té bezvýznamné záležitosti s těmi dvěma korzáry, co nás právě pronásledují?"
"Nepronásledují nás," namítl kapitán. Vypil své víno, olízl si rty a dolil si sklenici z opletené láhve. "Jenom s námi udržují krok, pane, a to je něco úplně jinýho, jak určitě chápete."
"No, připouštím, že ten rozdíl nevidím tak jasně jako vy, kapitáne."
"To je škoda."
"Mohl byste si popřípadě dát tu námahu," zasyčel pokladník, "a osvětlit nám to."
"Co jste říkal? Osvětlit námahu? Pozoruhodné, člověče!" Uhnízdil se v křesle a tvářil se naprosto spokojeně.
"Chtějí silnější vítr," hádal Kalam.
"Pohyb," pravil kapitán. "Chtějí kolem nás tancovat, jo, ti podělaní zbabělci. Nos proti nosu, tak to mám rád, ale ne, oni si raději hrají na honěnou." Upřel na Kalama překvapivě střízlivý pohled. "Proto je za úsvitu dostanem nepřipravený. Útok! Tvrdě na věc! Mariňáci se připravují nalodit na nepřátelskou loď! Nebudu snášet stížnosti na Špunt."

A tenhle šílenec chce zaútočit.
"Říkal jste útok?" zašeptal pokladník s vytřeštěnýma očima. "To zakazuji!"
Kapitán na něj zamžoural. "Nuže, pane," řekl klidně, "koukl jsem se do svýho plechovýho zrcadla, ne? Ztratilo lesk, na mou věru, to teda ztratilo. Mezi včerejškem a dneškem. Hodlám toho využít."
Od začátku plavby se Kalamovi dařilo zůstávat většinou ve své kajutě. Na palubu vycházel jen v nejklidnější hodině, ke konci poslední hlídky před rozbřeskem. Navíc jídal s posádkou, takže se téměř nemusel stýkat se Salkem Elanem ani s pokladníkem. Avšak dnes večer kapitán trval na tom, že se k nim má připojit při večeři. To, že se v poledne objevili piráti, v asasínovi vzbudilo zvědavost, rád by věděl, jak kapitán tuto hrozbu vyřeší, a tak souhlasil.
Bylo zřejmé, že Salk Elan a pokladník uzavřeli jakés takés příměří, protože věci nikdy nezašly dál než k občasné jízlivé poznámce. Přehnaná snaha o zdvořilý hovor jejich snahu o sebeovládání ještě podtrhovala.
Ale skutečnou záhadou na palubě Špuntu byl kapitán. Kalam vyslechl dost řečí od námořníků i hovorů mezi prvním a druhým důstojníkem, aby uhodl, že ke kapitánovi chovají úctu a jakýmsi podivným způsobem ho milují. Asi tak, jak člověk miluje nevrlého psa. Poplácáte ho jednou, zavrtí ocasem. Poplácáte ho podruhé a přijdete o ruku. Měnil chování zcela náhodně a neohlížel se na zdvořilost. Měl zcela nepochopitelný smysl pro humor. Pobýval li příliš dlouho v jeho společnosti - zvlášť když se pilo víno - rozbolela asasína hlava z úsilí sledovat kapitánův křivolaký způsob uvažování. Horší bylo, že v tom roztrouseném pletivu cítil vlákno chladné cílevědomosti, jako by kapitán hovořil dvěma jazyky zároveň, jedním jadrným a nesoustředěným, druhým plným tajností. Přísahal bych, že se mi ten holomek snaží něco sdělit. Něco důležitého. Kalam slyšel o jisté magii, pocházející z jedné méně známé chodby, jež dokázala na člověka seslat kouzlo, jakýsi mentální blok, který si oběť sice s mučivou jasností uvědomovala, ale mohla jen kolem něj chodit dokola, nikdy ho nedokázala překonat. Ach, tohle je nesmyslná představa. Paranoia je asasínova družka v loži a v tom hlučném zmijím hnízdě nepřijde žádný odpočinek. Kéž bych si teď mohl promluvit s Rychlým Benem -
"- spíte s otevřenýma očima, člověče?"
Kalam sebou trhl a zamračil se na kapitána.
"Pán této úžasné plachetnice tvrdil," zapředl Salk Elan, "že co jsme se dostali na otevřené moře, dny ubíhají podivně. Snažil se zjistit váš názor, Kalame."
"Už je to čtyři dny, co jsme vypluli z Arenské zátoky," zavrčel asasín.
"Už tolik?" podivil se kapitán. "Jste si jistý?"
"Co tím myslíte?"
"Někdo pořád převrací sykač, víte."
"Co?" Ach, syčení písku - přísahal bych, že si ta slova vymýšlí za pochodu. "Chcete říct, že na palubě máte jenom jedny přesýpací hodiny?"
"Oficiální čas je měřen jedinými hodinami," poznamenal Elan.
"Jelikož žádný ostatní na palubě nesouhlasí," dodal kapitán a opět si dolil číši. "Čtyři dny… nebo čtrnáct?"
"Tohle je nějaká filozofická debata?" optal se podezíravě pokladník.
"Těžko," vypravil ze sebe kapitán při říhnutí. "Z přístavu jsme vypluli první noc po měsíční čtvrti."
Kalam se snažil rozpomenout na předchozí noc. Stál na předním kastelu pod jasnou oblohou. Zapadl už měsíc? Ne, visel na obzoru přímo pod souhvězdím zvaným Dýka. Konec třetí čtvrti. Ale to přece není možné.
"Deset molů je hrst," pokračoval kapitán. "K počítání času jsou stejně dobří jako sykač. Za dva týdny jich máte deset, leda by byla mouka špatná už od začátku, akorát že kuchař tvrdí právej opak -"
"Stejně jako tvrdí, že nám dneska vařil večeři," podotkl Salk Elan s úsměvem, "i když nám žaludek říká, že to, co jsme právě jedli, rozhodně nebylo jídlo. V každém případě vám děkujeme, že jste rozptýlil veškeré pochybnosti."
"No, pane, tady máte pravdu, ostrou jako břitva, že by i kůži prořízla, i když moje je silnější než ostatní, ne že bych nebyl umíněný."
"Za což vás nemohu než obdivovat, kapitáne."
O čem to, pro mistra Kápě, tihle dva mluví, nebo spíš nemluví?
"Člověk se dostane až tak daleko, že nevěří tlukotu vlastního srdce - totiž já se těch posledních čtrnácti dní rozhodně nemůžu dopočítat, takže jsem nakonec ztratil pojem o čase, a o tom se tady přece bavíme, pokud se nemejlím."
"Kapitáne," ozval se pokladník, "svými slovy ve mně vzbuzujete velký nepokoj."
Ozval se Salk Elan: "V tom nejste sám."
"Snad jsem vás neurazil, pane?" Kapitán zrudl a zamračil se na pokladníka.
"Urazil? Ne. Zmátl. Odvážil bych se říci, že jsem došel k závěru, že jste přišel o rozum. Tudíž, abych zajistil bezpečí této lodi, nemám jinou možnost -"
"Jinou možnost?" vybuchl kapitán a vyskočil. "Slova jsou jako hrst písku. Co proklouzne mezi prsty, to vás může srazit! Dostanu vás do bezpečí, vy upocená hroudo špeku!"
Kapitán vstal od stolu a začal zápolit se svým pláštěm. Kalam se také zvedl. Salk Elan dál seděl a jen se stísněně usmíval. Vzápětí kapitán rozrazil dveře a vyletěl do chodby. Cestou volal svého prvního důstojníka. Dupal, jako by cestou bušil pěstí do zdi. Dveře do kajuty skřípaly, jak se houpaly sem a tam.
Pokladník otevřel ústa, zavřel je a zase otevřel. "Co můžeme dělat?" zeptal se jen tak do prázdna.
"Rozhodnutí není na vás," protáhl Elan.
Šlechtic se k němu otočil. "Není na mně? A na kom, když už ne na člověku, jemuž svěřili arenskou pokladnici -"
"Tak takhle se tomu úředně říká? A co třeba Pormqualova kořist? Pečeti na těch bednách dole mají vtištěný znak vrchní pěsti, ne říšské žezlo -"
Takže tys byl dole v podpalubí, Salku Elane? Zajímavé.
"Dotknout se těch beden se trestá smrtí," zasyčel pokladník.

Elan si znechuceně odfrkl. "Děláte špinavou práci zloděje, tak co potom jste?"
Šlechtic zesinal. Mlčky vstal a cestou do chodby se musel opřít o stěnu, jak se loď zhoupla.
Salk Elan se podíval na Kalama. "Nuže, můj váhavý příteli, co si myslíte o tom našem kapitánovi?"
"Nic, o čem bych se chtěl bavit s vámi," zabručel Kalam.
"To, jak se mi pořád snažíte vyhýbat, je dětinské."
"No, buď to, nebo bych vás rovnou zabil."
"To je od vás protivné, Kalame, po vší té námaze, co jsem kvůli vám podstoupil."
Asasín vstal. "Buďte klidný, já svůj dluh splatím, Salku Elane."
"K tomu by mi stačila vaše společnost - inteligentní konverzace na palubě této lodi se těžko shání."
"Soucítím s vámi," sdělil mu Kalam a zamířil ven.
"Mýlíte se ve mně, Kalame. Nejsem váš nepřítel. Vlastně jsme si my dva docela podobní."
Asasín se zastavil ve dveřích. "Jestli chcete, abychom byli přátelé, Salku Elane, tak jste touhle poznámkou udělal velký krok zpátky." Vyšel na chodbu a zamířil na palubu, kde to přímo vřelo činorodostí. Námořníci utěsňovali jícny, kontrolovali lanoví a skasávali plachty. Bylo po desátém zvonění a obloha byla zatažená, nebyla vidět jediná hvězdička.
Připojil se k němu kapitán. "Co jsem vám říkal? Ztratilo lesk!"
Blížila se bouře - asasín už cítil vítr, který kroužil, jako by vzduch neměl kam jít.
"Od jihu," zasmál se kapitán a poplácal Kalama po rameni. "Změníme se v lovce, ano, to uděláme! S bouřkovými plachtami a mariňáky na předním kastelu, vrazíme jim je přímo do krku! Mistr Kápě vem ty posměvačný psy - uvidíme, jak dlouho jim ten škleb vydrží, když je pošimrá krátký meč, co?" Naklonil se blíž a bylo z něj cítit víno. "Podívejte se na svý dýky, člověče, tohle bude noc pro práci zblízka, to bude." Náhle se mu tvář křečovitě stáhla, prudce se otočil a začal ječet na posádku.
Asasín za ním zíral. Třeba nakonec nejsem paranoidní. Ten člověk je nějak postižený.
Paluba se zakymácela, jak se loď prudce otočila. Zároveň dorazila vichřice a hnala Špunt před sebou na podkasaných plachtách. Svítilny byly zhasnuté a posádka se věnovala své práci. Loď se řítila k severu.
Námořní bitva v zuřící bouři, a kapitán čeká, že se mariňáci dostanou na palubu nepřátelského plavidla, postaví se na zmítající se palubě a budou bojovat s piráty. Tohle je víc než troufalé.
Vedle asasína se objevili dva hromotluci. Kalam se zamračil. Oba pokladníkovy osobní strážce od prvního dne vyřadila mořská nemoc a oba vypadali, že nezvládnou nic víc než se asasínovi vyzvracet na boty, ale teď tu stáli s rukama na zbraních.
"Pán s tebou chce mluvit," zavrčel jeden z nich.
"Smůla," odsekl Kalam.
"Hned."
"Nebo co, zabijete mě svým dechem? Nebo snad umí pán mluvit s mrtvolama?"
"Pán přikazuje -"
"Jestli si chce promluvit, tak může přijít sem. Jinak, jak jsem říkal, má smůlu."
Oba muži odešli.
Kalam prošel kolem hlavního stěžně k místu, kde se před předním kastelem krčily dva oddíly mariňáků. Asasín přežil víc než svůj díl bouří, když při říšských taženích sloužil na galérách, korábech i trirémách, na třech oceánech a půl tuctu moří. Tato bouře byla - zatím - poměrně mírná. Mariňáci se tvářili zachmuřeně, jak se dalo čekat před střetnutím, ale jinak toho moc nenamluvili, jen si v matné záři svítilny připravovali těžké kuše.
Kalam se chvíli rozhlížel, až našel poručíka. Byla to žena. "Na slovíčko, pane -"
"Teď ne," odsekla, narazila si na hlavu přílbu a zacvakla lícní chrániče. "Jděte dolů."
"On chce taranovat -"
"Já vím, co chce udělat. A až to přijde, poslední, co potřebujeme, je nějaký mistrem Kápě zatracený civilista, na kterýho budeme muset dávat pozor."
"Posloucháte rozkazy kapitána… nebo pokladníka?"
Podívala se na něj a přimhouřila oči. Ostatní mariňáci se zarazili. "Jděte dolů," zopakovala.
Kalam si povzdechl. "Jsem veterán, poručíku -"
"Která armáda?"
Zaváhal, pak odpověděl: "Druhá. Devátý oddíl, Paliči mostů."
Mariňáci si jako jeden sedli. Teď na něj upírali oči všichni.
Poručík se zamračil. "Jak moc je to pravděpodobný?"
Další mariňák, prošedivělý veterán, vyštěkl: "Váš seržant? Povězte nám ňáký jména, cizince."
"Whiskeyjack. A další seržanti? Moc jich nezbylo. Jiskra. Tormin."
"Vy jste kaprál Kalam, že jo?"
Asasín si mluvčího chvíli prohlížel. "Kdo jste?"
"Nikdo, pane, a už dlouho." Otočil se na poručíka a kývl.
"Můžeme se na vás spolehnout?" zeptala se žena Kalama.
"Ne na čele, ale budu poblíž."
Rozhlédla se kolem sebe. "Pokladník má říšský glejt - jsme k němu připoutaní, kaprále."
"Myslím, že vám pokladník nebude důvěřovat, pokud byste měli volit mezi ním a kapitánem."
Udělala obličej, jako by kousla do něčeho zkaženého. "Tenhle útok je šílenství, ale chytrý šílenství."
Kalam kývl a čekal.

"Pokladník má asi důvod."
"Jestli na to přijde," pravil asasín, "nechte osobní strážce mně."
"Oba?"
"Jistě."
Opět se ozval prošedivělý veterán. "Jestli nějakýmu žralokovi zkazíme pokladníkem žaludek, budem za to viset."
"Prostě buďte někde jinde, až k tomu dojde - vy všichni."
Poručík se zazubil. "Myslím, že to zvládneme."
"Prozatím," pokračoval Kalam dost hlasitě, aby ho všichni slyšeli, "jsem jenom další z těch upocených civilistů, jasné?"
"Nikdy jsme si nemysleli, že ta věc s postavením mimo zákon je doopravdy," zavolal kdosi. "Ne u Dujeka Jednorukýho. Ani náhodou."
Pro mistra Kápě, co já vím, tak můžeš mít pravdu, vojáku. Ale svou nejistotu zakryl zasalutováním, než odešel.
Špunt Kalamovi připomínal medvěda, jenž se prodírá houštím, jak se tak nemotorně kolébal na vysokých vlnách, medvěda na jaře, hodinu poté, co vylezl z doupěte, oči má ještě zalepené spánkem, má prabídnou náladu a obrovský hlad. Někde před ním se tmou plížili dva vlci… a čekalo je překvapení…
Kapitán byl na zadním kastelu a opíral se o námořníka u kormidelního vesla. Opodál stál první důstojník s jednou rukou kolem zadního stěžně. Oba se mračili do tmy a čekali, až zahlédnou svou kořist.
Kalam otevřel ústa, ale první důstojník zařval, čímž ho zarazil.
"Dílek na levobok, kapitáne! Rychlost tři čtvrtiny! Pro mistra Kápě, jsme přímo u ní!"
Pirátské plavidlo, nízký přepadový jednostěžník, ve tmě stěží viditelný, plulo jen sto kroků daleko na kursu, jímž by se dostalo přímo před Špunt. Postavení bylo úžasně přesné.
"Všichni!" zařval kapitán přes vyjící bouři, "připravit k taranování!"
První důstojník vyrazil dolů a cestou křičel rozkazy na posádku. Kalam viděl, že mariňáci se krčí na palubě a připravují se na náraz. Z pirátského plavidla sem dolehl slabý křik. Napjatá čtvercová plachta, kvůli bouři převrácená, se náhle nafoukla, jak se loď prudce otočila přídí v poslední, marné snaze vyhnout se srážce.
Bohové se usmívali, ale byl to ztuhlý škleb lebky. Těsně před nárazem vlna vynesla Špunt nahoru a pak s ním praštila o zábradlí piráta těsně za zvednutou přídí. Všude létaly kusy dřeva. Kalamem to mrštilo dopředu, jak se pustil zábradlí. Spadl z nástavby, dopadl na hlavní palubu a udělal kotoul, aby si nárazem neublížil. Někde nad ním zapraskaly stěžně a plachty v dešti pleskaly jako strašidelná křídla.
Špunt dosedl na vodu, jen to v něm skřípělo a vrzalo, a prudce se naklonil. Všude ječeli a vřískali námořníci, ale Kalam toho z místa, kde ležel, moc neviděl. Se zaúpěním se zvedl. Poslední mariňáci se hrnuli přes zábradlí na levoboku a mizeli z dohledu - snad na palubu pirátské lodi. Nebo toho, co z ní zbylo. Vyjící vítr tlumil třesk zbraní. Asasín se obrátil, ale kapitán nebyl nikde v dohledu. A také u kormidla nikdo nebyl. Záďový kastel byl zasypaný třískami z přeraženého ráhna. Kalam se vydal na záď.
Spojené lodě neměly možnost manévrovat. Do trupu na pravoboku bušily vlny a hlavní palubu zalévala zpěněná voda. V ní kdosi ležel, tváří dolů, a pramínky krve, jež mu vytékaly z těla, se vodou šířily jako pavučina. Kalam se k němu dostal a obrátil ho. Byl to první důstojník, s čelem promáčknutým dovnitř. Krev mu tekla z nosu a z krku. Voda vymyla smrtelnou ránu a asasín na ni chvíli hleděl, než vstal a mrtvolu překročil.
Takže ta mořská nemoc nakonec nebyla tak vážná.
Vyšplhal na zadní kastel a začal pátrat v troskách. Muž u kormidla přišel o větší část hlavy a její zbytky u těla drželo jen pár šlach a kousek kůže. Kalam si prohlédl ránu na krku. Obouruční sek, vrah stál za ním a nalevo. Rahno už zasáhlo mrtvolu.
Kapitána a jednoho pokladníkova osobního strážce našel pod plachtou. Svalovci trčely z hrudi a hrdla dřevěné třísky. Stále svíral svůj tulvar. Kapitán měl ruce rozsekané na cáry, jak svíral čepel, a krev zabarvovala vířící mořskou vodu. Na čele měl kapitán obrovskou bouli, ale dýchal pravidelně. Kalam mu vypáčil ruce z tulvaru a odtáhl ho stranou.
Zároveň se Špunt uvolnil od jednostěžníku a klesl po boku vlny, načež se prudce naklonil, jak do něj narazily další vlny. Na zádi se objevili lidé, jeden se chopil kormidla, druhý si dřepl k asasínovi. Když Kalam vzhlédl, uviděl na kůži promočeného Salka Elana.
"Žije?"
"Ano."
"Ještě z toho nejsme venku," poznamenal Elan.
"Pro mistra Kápě! Musíme ho dostat dolů."
"Vepředu nám teče do lodi - většina mariňáků je u pump."
Společně kapitána zvedli. "A pirát?"
"Ten, do kterého jsme narazili? Je na kusy."
"Jinými slovy," pravil asasín, když kapitána nesli po kluzkých schůdcích, "tohle pokladník neplánoval."
Salk Elan se zastavil a zpozorněl. "Zřejmě se oba zakrádáme po stejných stezkách."
"Kde je ten mizera?"
"Ujal se velení… prozatím. Všem důstojníkům se zřejmě stala nějaká nepravděpodobná nehoda - no ale blíží se k nám to druhé plavidlo, takže, jak jsem říkal, legrace ještě neskončila."
"Hezky jedno po druhém," zabručel Kalam.
Dostali se do chodbičky. Vody tu bylo po kolena a asasín cítil, jak je Špunt neohrabaný.
"Vytáhl jste na mariňáky hodnost, co?" zeptal se Elan, když dorazili ke kapitánově kajutě.
"Poručík je vyšší hodnost, než mám já."

"Přesto. Říkejte tomu tedy moc známého jména - poručík si už promluvil s pokladníkem."
"Proč?"
"Ten parchant samozřejmě chce, abychom se vzdali."
Donesli kapitána k jeho lůžku. "Přenášet náklad v tomhle vichru?"
"Ne, počkají."
"Tak to máme dost času. Pomozte mi ho svlíknout."
"Ty ruce vypadají ošklivě."
"No jo, hned mu je obvážeme."
Salk Elan se na kapitána zadíval, když přes něj asasín přetahoval pokrývku. "Myslíte, že to přežije?"
Kalam neřekl nic a začal kapitánovi prohlížet pořezané ruce. "Zastavil rukama seknutí."
"Tak to není zrovna snadné. Poslouchejte, Kalame, jak si v tomhle stojíme my dva?"
Asasín zaváhal, pak řekl: "Jak jste to povídal? ‚Zakrádáme se po stejných stezkách?' Ani jeden z nás zřejmě nechce skončit ve žraločím žaludku."
"To znamená, že bychom měli spolupracovat."
"No, prozatím. Jenom nečekejte, že vás budu líbat na dobrou noc, Elane."
"Ani jednou?"
"Měl byste jít nahoru a zjistit, co se děje. Já to tady dodělám."
"Neotálejte, Kalame. Krev umí téct rychle."
"Já vím."
Když asasín s kapitánem osaměl, našel šití a začal mu sešívat rány. Dokončil jednu ruku a pustil se do druhé, když kapitán zasténal.
"Pro mistra Kápě," zamumlal Kalam. "Ještě deset minut, víc nepotřebuju."
"Podraz," zašeptal kapitán, aniž otevřel oči.
"To už jsme uhádli," poznamenal asasín a pokračoval v šití. "Teď držte zobák a nechtě mě pracovat."
"Pokladník chudáka Pormquala je zločinec."
"Vrána k vráně sedá, jak se povídá."
"Vy a ten kuplířskej zbabělec… jste jeden za osmnáct a druhej bez dvou za dvacet."
"Díky. To mi říkají pořád."
"Teď je to jen na vás dvou."
"A na poručíkovi."
Kapitán se vzmohl na úsměv, oči však neotevřel. "Dobře."
Kalam se natáhl pro obvaz. "Už jsem skoro hotový."
"Já taky."
"Určitě rád uslyšíte, že ten osobní strážce je mrtvý."
"Ano. Zabil se sám, ten pitomec. Před první ránou jsem uhnul. Čepel přesekla špatný provazy. Cejtíte to, Kalame? Loď se vyrovnává - někdo tam nahoře ví, co dělá, díky bohům. Pořád je sice dost těžká… ale udrží se na vodě."
"Na to máme dost hader."
"Ano, to máme."
"Tak, skončil jsem," prohlásil Kalam vstávaje. "Vyspěte se, kapitáne. Potřebujeme, abyste se uzdravil. A rychle."
"To asi ne. Ten druhý strážce to dokončí, jakmile dostane příležitost. Pokladník mě potřebuje mít z cesty."
"O to se postaráme, kapitáne."
"Jen tak?"
"Jen tak."
Kalam za sebou zavřel dveře, zastavil se a uvolnil dlouhý nůž v pochvě. Jen tak, kapitáne.

Bouře utichala a obloha na východě se rozjasňovala a zlátla. Špunt se otočil, jak se vrátil pasát. Trosky ze zádi byly odklizeny a posádka zřejmě měla všechno pod kontrolou, třebaže Kalam viděl, jak jsou námořníci napjatí.
Pokladník a jeho zbývající osobní strážce stáli u hlavního stěžně. Pán upřeně pozoroval piráta, jenž s nimi držel krok na pravoboku a dost blízko, aby byli vidět lidé na palubě, kteří na oplátku pozorovali je. Sluha však sledoval Silka Elana, jenž se poflakoval poblíž schůdků na zadní nástavbu. Nikdo z námořníků zřejmě nebyl ochoten projít těch deset kroků, jež oba muže dělily.
Kalam se připojil k pokladníkovi. "Takže jste převzal velení?"
Muž ostře kývl. Z toho, jak se asasínovi odmítal podívat do očí, bylo zřejmé, jak se ostýchá. "Hodlám si vykoupit cestu -"
"Sebrat svůj díl, chcete říct. A kolik to bude? Osmdesát, devadesát procent? A samozřejmě vy budete sloužit jako rukojmí." Díval se, jak se druhému muži vytrácí krev z obličeje.
"Do toho vám nic není," prskl pokladník.
"Máte pravdu. Ale do vraždy kapitána a jeho důstojníků je, protože to ohrožuje tuhle plavbu. Jestli to posádka neví, můžete si být jistý, že to tuší."
"To vyřídí mariňáci. Nepleťte se do toho, a přežijete. Neuhnete, a zemřete."
Kalam se zadíval na piráty. "A kolik dostanou oni? Co jim zabrání, aby vám nepodřízli krk a neodpluli s celým podílem?"
Pokladník se usmál. "Pochybuji, že by to můj strýc a bratranci udělali. A teď vám radím, běžte dolů - do své kajuty - a zůstaňte tam."

Kalam jeho radou opovrhl a šel najít mariňáky.
Střetnutí s piráty bylo zuřivé a krátké. Nejenže se loď pod nimi rozpadala, ale zpanikařená posádka jednostěžníku navíc neměla do boje chuť.
"Spíš to bylo vraždění," zamumlala velitelka mariňáků, když si asasín dřepl naproti ní. Oba oddíly se přesunuly do předního podpalubí, kam mezi prkny proudila voda, a měly plné ruce práce, jak se snažily ucpat díry v trupu. "Ani nás neškrábli."
"Na co jste zatím přišli?" zeptal se Kalam tiše.
Žena pokrčila rameny. "Víme tolik, kolik potřebujeme, kaprále. Co máme udělat?"
"Pokladník vám rozkáže držet se zpátky. Pak vám piráti seberou zbraně -"
"Načež nám podříznou krky a hodí nás přes palubu - říšský glejt nebo ne, ten chlap páchá velezradu."
"No, on okrádá zloděje, ale vím, co myslíte." Kalam vstal. "Promluvím s posádkou a vrátím se k vám, poručíku."
"Proč se prostě na pokladníka a jeho strážce nevrhneme rovnou, Kalame?"
Asasín přimhouřil oči. "Držte se regulí, poručíku. Vraždu nechejte na těch, kdo už mají pošpiněnou duši."
Kousla se do rtu a dlouze si ho prohlížela, pak pomalu kývla.

Kalam našel námořníka, s nímž hovořil, když se v Arenu naloďovali. Nyní stáčel lana na zadním kastelu a tvářil se jako někdo, kdo se potřebuje nějak zabavit.
"Slyšel jsem, že jste zachránil kapitána," prohodil námořník.
"Je naživu, ale není na tom nejlíp."
"Ano. Kuchař stojí u jeho dveří, pane. Se sekáčkem a - zeptejte se každýho žrouta - umí ho použít. Beru mu žehnej, viděl jsem, jak se s ním jednou voholil, a bradu měl hladkou jako panna kozy."
"Kdo nahradil důstojníky?"
"Jestli myslíte, kdo řídí loď a všechny v lati, tak to bych byl já, pane, akorát že náš novej velitel se se mnou zrovna nevybavuje. Jeho šermíř mi přišel říct, abych loď připravil k zastavení, jakmile se moře kapku uklidní."
"K přenesení nákladu."
Muž kývl.
"A pak?"
"No, jestli velitel dodrží slovo, tak nás nechaj plavat."
Kalam zaprskal. "A proč by měli být tak laskaví?"
"No jo, taky jsem si to přežvejkal. Máme dost bystrý voči - moc bystrý, aby voni mohli klidně dejchat. Navíc je tu to, co udělali kapitánovi. To nás docela namíchlo, to teda jo."
Na palubě se ozvaly kroky. Osobní strážce právě přiváděl na palubu mariňáky. Poručík se netvářil zrovna šťastně.
"Zrovínka teď jsme v pěkným božským blivajzu, pane," zamumlal námořník. "Pirát se blíží."
"Takže jsme dorazili," pronesl tiše Kalam. Zadíval se na Salka Elana a viděl, že ten hledí na něj. Asasín kývl a Elan se nedbale otočil, ruce měl schované pod pláštěm.
"Ten pirát má plnou palubu mečů, pane. Vidím tak padesátku, všechny připravený."
"Nechtě je mariňákům. Vaše posádka ať se drží zpátky - předejte zprávu."
Námořník odešel.
Kalam sešel na hlavní palubu. Pokladník právě hovořil s poručíkem.
"Ne, pane. To neuděláme."
Pokladník se třásl vzteky a mávl na svého strážce.
Svalovec nedošel daleko. Vydal přidušený zvuk a zvedl ruce k noži, jenž mu trčel z hrdla. Pak padl na kolena a zhroutil se na palubu.
Salk Elan přistoupil blíž. "Změna plánů, můj milý pane," pravil a sehnul se pro svůj nůž.
Asasín se postavil za pokladníka a přitiskl mu na bedra špičku svého tesáku. "Ani slovo," zavrčel, "ani hnout." Obrátil se k mariňákům. "Poručíku, připravte se odrazit nepřítele."
"Rozkaz, pane."
Druhá loď se už přiblížila, piráti se strkali, jak se připravovali překonat vzdálenost dělící obě lodi. Rozdíl ve výšce znamenal, že museli šplhat nahoru - a navíc zdola neviděli, co se děje na palubě Špuntu. Jeden z námořníků na jednostěžníku začal líně šplhat ke koši na stěžni. Příliš pozdě, hlupáci.
Pirátský kapitán - pokladníkův strýc, usoudil Kalam - hlasitě pozdravil.
"Řekněte ahoj," zavrčel asasín. "Kdo ví, jestli jsou vaši bratranci dost dobří, ještě byste mohl vyhrát."
Pokladník zvedl ruku a zavolal v odpověď.
Obě lodi teď dělilo necelých deset kroků. Salk Elan došel k námořníkům ze Špuntu, kteří stáli poblíž mariňáků. "Až bude dost blízko, vyhoďte kotvice. A držte je pevně, protože jestli nám unikne, tak nás požene odsud až do Falaru."
Pirát už byl v polovině stěžně a obracel se, aby se mohl lépe podívat, co se děje na palubě Špuntu. Posádka jednostěžníku vyhodila lana. Lodě se přiblížily. Varovný výkřik hlídky ukončila šipka z kuše. Muž spadl mezi své druhy. Ozval se rozzlobený křik. Kalam pokladníka popadl za límec a odtáhl ho zpátky. První piráti už popadli lana, skočili a šplhali po boku Špuntu.
"Udělal jste hroznou chybu," zasyčel pokladník.
Mariňáci na útok odpověděli vražednou salvou. První řada pirátů popadala do vody.
Salk Elan varovně vykřikl a Kalam se bleskově otočil. Kousek od levoboku a přímo za skupinkou mariňáků se zjevil tvor s rozpětím křídel deset kroků. V časném ranním světle se mu šupiny jasně žlutě leskly a protáhlou plazí hlavu měl plnou zubů.

Enkar'al - takhle daleko od Raraku - no pro mistra Kápě!
"Varoval jsem vás!" chechtal se pokladník.
Tvor se pohnul tak rychle, že byl vidět rozmazaně. Vrhl se do středu mariňáků a drápy drtil osníře i přílby. Kalam se znovu otočil a praštil šklebícího se pokladníka pěstí do obličeje. Muž se v bezvědomí zhroutil na palubu a z nosu a očí mu tekla krev.
"Kalame!" křikl Salk Elan. "Mága nechte mně - pomozte mariňákům!"
Asasín vyrazil. Enkar'al byli docela smrtelní, jen je bylo těžké zabít, a vzácní byli i ve své pouštní domovině - asasín ještě žádného nepotkal. Sedm mariňáků už bylo na zemi. Tvor tloukl křídly a visel nad zbytkem, dlouhými drápy třískal do štítů. Na Špunt se hnali piráti a nyní jim čelilo jen půl tuctu mariňáků, poručík mezi nimi.
Kalam neměl moc času přemýšlet, co udělá, a už vůbec ne sledovat, co provádí Salk Elan. "Srazit štíty!" zařval a skočil mezi ně. Enkar'al se otočil a jako břitva ostrými drápy se ohnal po Kalamově obličeji. Asasín uhnul a vrazil tvorovi mezi nohy svůj tesák.
Hrot narazil na šupinu a zlomil se jako suchá větvička.
"Kápě!"
Kalam pustil zbraň, vymrštil se a šplhal po šupinatém těle. Enkar'al se snažil dosáhnout na něj tlamou, ale nedokázal to. Asasín se zvířeti vyšvihl na záda. Z paluby jednostěžníku k němu dolehly kouzelné rány. Do jedné ruky popadl krátký nůž, druhou ovinul kolem hadovitého krku obludy a začal jí sekat po křídlech. Čepel projela blánou a nadělala v ní dlouhé díry. Enkar'al dopadl na palubu mezi přeživší mariňáky, kteří se na něj vrhli a bodali do něj meči. Těžší zbraně uspěly tam, kde se tesák zlomil, a pronikly mezi šupiny. Objevila se krev. Tvor křičel a zmítal se v předsmrtné křeči.
Již se bojovalo na všech stranách, jak se piráti snažili dobít poslední mariňáky. Kalam slezl z umírající bestie, přehodil si nůž do levé ruky a našel si krátký meč, ležící vedle mrtvého mariňáka. Právě včas, aby mohl čelit útoku dvou pirátů s těžkými šamšíry. Skočil mezi ně, rychle oba bodl, proběhl dál, a jak vytrhával čepele z ran, ještě jimi otočil. Pak přestal jasně vnímat, prohnal se hloučkem pirátů a sekal a bodal na všechny strany. O nůž přišel, neboť mu uvízl mezi žebry jednoho piráta, a tak volnou rukou strhl klesajícímu válečníkovi přílbu a nasadil si ji na hlavu - ale leb byla příliš malá a svištící šamšír mu ji srazil ve chvíli, kdy se dostal na druhou stranu houfu a uklouzl na zakrvácené podlaze, jak se snažil otočit. Zaútočilo na něj půl tuctu pirátů.
Salk Elan se na houf vrhl z druhé strany a v každé ruce svíral tesák. Při prvním útoku šli k zemi tři piráti. Kalam vyrazil, odrazil jednu čepel a jeho majitele bodl do hrdla nataženými prsty.
Po chvíli řinčení zbraní utichlo. Všude leželi lidé, někteří sténali, jiní křičeli a blábolili bolestí, ale většina byla tichá a nehybná. Kalam klesl na koleno a snažil se popadnout dech.
"Taková spoušť!" zamumlal Salk Elan a dřepl si, aby si očistil čepele.
Asasín zvedl hlavu a zadíval se na něj. Elan měl drahé šaty ohořelé a celé od krve. Přes půlku obličeje měl rudou spáleninu a obočí na té straně mu scházelo. Ztěžka dýchal a každý nádech mu očividně působil bolest. Kalam se podíval za něj. Na nohou nestál ani jediný mariňák. Mezi těly procházela hrstka námořníků a vytahovala ty, kteří byli ještě naživu - zatím našli dva, poručík však mezi nimi nebyl.
K asasínovi došel zastupující první důstojník. "Kuchař to chce vědět."
"A co?"
"Je ta velká ještěrka k jídlu?"
Salk Elan se zakuckal smíchy.
"Pochoutka," zamručel Kalam. "V Pan'potsunu je to sto jakatasů za libru."
"Žádám svolení nalodit se na piráta, pane," pokračoval voják. "Můžeme získat zásoby."
Asasín kývl.
"Půjdu s vámi," nabídl se Salk Elan.
"To oceňuju, pane."
"Hej," zavolal jeden námořník, "co uděláme s pokladníkem? Ten všivák ještě žije."
"Nechtě ho mně," odvětil Kalam.

Když mu do šatů strkali pytlíky peněz, byl pokladník při vědomí, supěl přes roubík a třeštil oči. Kalam a Salk Elan ho odnesli k zábradlí a bez ceremonií ho hodili do vody.
Na šplíchnutí se okamžitě objevili žraloci, ale námaha sledovat ho dolů byla pro již k prasknutí nacpané tvory příliš velká. Z jednostěžníku, zbaveného veškeré výstroje, stoupal sloup dýmu, jak se, hořící, ztrácel za obzorem.

Smršť se zvedla do vysokánské stěny, vyšší, než oko dohlédlo, a přes míli široké kolem celé Svaté pouště Raraku. V srdci pustiny byl klid, zářilo tu zlaté světlo. Nad písek se zvedaly hřebeny skal jako začernalé kosti. Leoman ušel pár kroků, pak se zastavil a obrátil se. "Musíme projít přes místo duchů," řekl.
Felisín kývla. "Jsou starší než tato poušť… povstali a teď nás pozorují."
"Chtějí nám ublížit, ša'ik znovuzrozená?" zeptal se Toblakai a sáhl po zbrani.
"Ne. Možná jsou zvědaví, ale už jim na ničem nezáleží." Otočila se k Heborikovi. Bývalý kněz byl stále stažený do sebe, ukrytý pod svým tetováním. "Co cítíš?"
Ucukl před ní, jako by každé její slovo byla ostrá šipka. "Nemusíš být nesmrtelný duch, aby ti na ničem nezáleželo," zamumlal.
Prohlížela si ho. "Utíkat před radostí ze znovuzrození ti nevydrží, Heboriku. To, čeho se bojíš, je, že se opět staneš člověkem -"
Jeho smích byl hořký, cynický.

"Nečekal jsi, že tohle uslyšíš ode mě," poznamenala. "Přes to, jak se ti nelíbí, čím jsem byla, nechceš se toho dítěte vzdát."
"Pořád máš ten záchvat moci, Felisín, a díky tomu si namlouváš, že ti dodal i moudrost. Jsou tu dary a pak to, co si musíš zasloužit."
"Vláčíš ho jako okovy, ša'ik znovuzrozená," zavrčel Toblakai. "Zabij ho."
Zavrtěla hlavou a nespouštěla oči z Heborika. "Jelikož nemohu dostat darem moudrost, třeba jsem dostala darem moudrého muže. Jeho společnost, jeho slova."
Bývalý kněz konečně vzhlédl a přivřel oči. "Myslel jsem, že mi nedáváš na vybranou, Felisín."
"Třeba ti to tak jenom připadá, Heboriku."
Dívala se, jak svádí vnitřní boj, boj, který sváděl neustále. Překročili jsme válkou rozervanou zemi a celou dobu jsme spolu bojovali. Drydžhna nám jen nastavila zrcadlo… "Naučila jsem se od tebe jednomu, Heboriku," pronesla.
"A čemupak?"
"Trpělivosti." Otočila se a mávla na Leomana.
Dorazili ke skaliskům. Jen máloco svědčilo o tom, že toto místo poznalo posvátné obřady. Čedičová podložní skála odolávala snahám rytců, kteří obvykle zapracovali na kamenech posvátných míst, a roztroušené balvany také netvořily žádný vzor. Přesto tu Felisín cítila přítomnost duchů, kdysi silnou, nyní to však byla jen ozvěna, jako by je pozorovaly neviditelné oči. Za hřebenem poušť klesala do rozlehlé pánve, kde konečně zmizelo vysychající moře pradávných časů. Celý prostor halil prašný plášť.
"Oáza leží skoro uprostřed," sdělil jí Leoman.
Felisín kývla.
"Už jen asi sedm líg."
"Kdo nese věci ša'ik?" otázala se.
"Já."
"Vezmu si je."
Mlčky položil tlumok na zem, rozvázal ho a začal z něj vyndávat věci. Šaty, několik laciných prstýnků, náramky a náušnice, dlouhý nůž s tenkou čepelí, celou kromě ostří začerněnou.
"Její meč nás očekává v táboře," řekl Leoman, když skončil. "Náramky a prsteny nosila jen na levé ruce." Ukázal na kožené řemínky. "Ty si vázala kolem pravého zápěstí a předloktí." Zarazil se a upřeně se na ni zadíval. "Bylo by nejlepší, kdyby ses oblékala jako ona. Přesně."
Felisín se usmála. "Abych napomohla klamu, Leomane?"
Sklopil zrak. "Mohl by se objevit nějaký… odpor. Velemágové -"
"Ohnou věci podle své vůle, vytvoří v táboře frakce a pak se poperou o svrchovanou moc. Zatím to neudělali, protože se nedokázali rozhodnout, jestli ša'ik ještě žije. Ale připravují si půdu."
"Jasnovidko -"
"Ach, aspoň tolik přijímáš."
Uklonil se. "A nemohu ani popřít moc, která na tebe sestoupila, přesto…"
"Přesto jsem Svatou knihu sama neotevřela."
Podíval se jí do očí. "Ne."
Vzhlédla. Toblakai a Heborik stáli o kousek dál a poslouchali. "To, co otevřu, neleží v těch deskách, ale ve mně. A teď není vhodný čas." Znovu se otočila k Leomanovi. "Musíš ve mě věřit."
Pouštnímu válečníkovi se napjala kůže kolem očí.
"To pro tebe nikdy nebylo snadné, že, Leomane?"
"Kdo to říká?"
"My."
Mlčel.
"Toblakai?"
"Ano, ša'ik znovuzrozená?"
"Na někoho, kdo o tobě pochybuje, co bys použil?"
"Svůj meč," odpověděl.
Heborik si odfrkl.
Felisín se k němu prudce otočila. "A ty? Co bys použil ty?"
"Nic. Byl bych pořád stejný, a pokud by se ukázalo, že jsem jeho důvěry hoden, ten člověk by na to nakonec přišel."
"Leda…?"
Zamračil se. "Leda by nedokázal věřit sám sobě, Felisín."
Obrátila se zpátky k Leomanovi a čekala.
Heborik si odkašlal. "Nemůžeš někomu přikázat, aby měl víru, holka. Poslušnost ano, ale víru samotnou ne."
Felisín se obrátila k Leomanovi. "Vyprávěl jsi mi, že na jihu je jeden muž. Muž, který vede rozedrané pozůstatky vojska a uprchlíky, čítající desítky tisíc. Oni dělají, co chce, a naprosto mu důvěřují - jak to ten muž dokázal?"
Leoman zavrtěl hlavou.
"Už jsi někdy šel za takovým vůdcem, Leomane?"
"Ne."
"Takže to opravdu nevíš."
"Nevím to, jasnovidko."
Felisín, nehledíc na oči tří mužů, se svlékla a oblékla si oděv ša'ik. Matné stříbrné šperky si brala se zvláštním pocitem,

že je zná, a pak zahodila hadry, které nosila předtím. Dlouho si prohlížela poušť před nimi, pak řekla: "Jdeme, velemágové začínají ztrácet trpělivost."

"Podle prvního důstojníka jsme jenom pár dní daleko od Falaru," řekl Kalam. "Všichni mluví o těch pasátech."
"To se vsadím," zavrčel kapitán a tvářil se, jako by spolkl něco odporně kyselého.
Asasín jim dolil poháry a narovnal se. Ať už kapitána, jenž byl již několik dní upoután na lůžko, trápilo cokoliv, bylo to něco jiného než zraněné ruce. Ovšem zranění hlavy se můžou zkomplikovat. Přesto… Kapitán se při řeči třásl, třebaže mluvil zcela zřetelně. Spíš mu dělalo potíže ze sebe slova dostat a spojit je do nějaké srozumitelné věty. Přesto v jeho očích Kalam viděl mysl stejně bystrou jako předtím.
Asasína to mátlo, ale pudově cítil, že svou přítomností kapitánovi dodává sil. "Včera těsně před západem slunce za námi hlídka zahlédla loď - myslí si, že je to rychlý malazský koráb. Pokud ano, tak nás musel v noci minout bez světel a bez pozdravu. Dneska ráno po něm nebylo ani vidu, ani slechu."
Kapitán zavrčel. "Nikdy jsme nepluli rychleji. Vsadím se, že taky kulí oči a při každým požehnaným zvonění házou přes pravobok do Beruovy rozšklebený tlamy bezhlavý kohouty."
Kalam se napil ředěného vína a zadíval se na kapitána přes otlučený okraj poháru. "Včera v noci jsme ztratili dva mariňáky. Napadá mě, co je zač ten váš lodní lékař."
"Má šňůru Pánova štěstí, toho, co tlačí. Vůbec se mu to nepodobá."
"No, právě teď přešel na pirátské pivo."
"On nepije."
"Už ano."
Kapitán se na něj zamračil, byl to takový jasný, vzdálený záblesk, maják varující před blížícími se mělčinami.
"Soudím, že všechno není v pořádku," zabručel tiše asasín.
"Kapitán má nakřáplou hlavu, to je fakt. Jazyk plný trnů, uši jako žaludy v hlíně, připravený se potají proklubat. Proklubat."
"Řekl byste mi to, kdybyste mohl."
"A co?" Kapitán natáhl roztřesenou ruku k poháru. "Nezadržím, co není, to vždycky říkám. A nezadržím ani ránu, žel, žaludy se odkutálely, jsou dočista pryč."
"Ruce se vám docela hezky zahojily."
"Ano, docela hezky." Kapitán odvrátil zrak, jako by pro něj další hovor náhle znamenal příliš velkou námahu.
Asasín zaváhal, pak řekl: "Slyšel jsem o chodbě…"
"Králíci," zamumlal kapitán. "Krysy."
"Dobrá." Kalam s povzdechem vstal. "Až přistaneme ve Falaru, najdeme pořádného léčitele, denulského léčitele."
"Dostaneme se tam rychle."
"Ano, rychle."
"S pasátem."
"Ano."
"Ale takhle blízko Falaru žádné pasáty nevanou."

Kalam se vynořil na palubu, mrkl na oblohu a pak zamířil na přední kastel.
"Jak se mu daří?" zeptal se Salk Elan.
"Spatně."
"Zranění hlavy bývají taková. Stačí špatná rána a skončíte tím, že svému pejskovi odříkáváte svatební slib."
"Uvidíme ve Falaru."
"Budeme mít velké štěstí, když v Bantře najdeme dobrého léčitele."
"V Bantře? Pro mistra Kápě, proč v Bantře, když hlavní ostrovy jsou jen o pár líg dál?"
Elan pokrčil rameny. "Zřejmě je to domovský přístav Špuntu. Pro případ, že jste si toho nevšiml, žije náš zastupující první důstojník ve spleti pověr. Je jako celá legie neurotických námořníků splácaných do jednoho, Kalame, a v tomhle ho nepřesvědčíte - mistr Kápě ví, že jsem se snažil."
Přerušilo je volání hlídky. "Plachty! Dva dílky před přídí na levoboku! Šest… sedm… deset - Beruovo požehnání, flotila!"
Kalam a Elan přistoupili k zábradlí. Zatím viděli jenom vlny.
Z hlavní paluby zavolal první důstojník. "Kam míří, Hraboši?"
"Na sever, pane! Severozápad. Proplují za námi, pane!"
"Asi za dvanáct hodin," zamumlal Elan, "a bude to pěkná fuška."
"Flotila," pravil Kalam.
"Říšská. Pobočnice Tavore, příteli." Otočil se a upjatě se usmál. "Jestli jste si myslel, že ve vaší domovině vyteklo už dost krve… no, díky bohům, že míříme opačným směrem."
Už uviděli první plachty. Tavořina flotila. Přepravuje vojáky a koně a za ní se jako obvykle táhne na lígu daleko brázda smetí, odpadu a mrtvol, lidských i zvířecích, a ve vlnách se perou žraloci a dhenrabi. Každá dlouhá cesta po moři vyvolává ve vojsku špatnou náladu a touhu všechno rychle vyřídit. Už se k nim nepochybně dostalo dost příběhů o spáchaných ukrutnostech, aby jim to z duše vypálilo veškeré milosrdenství.
"Hadí hlava," poznamenal Elan, "na dlouhém, natažením říšském krku. Povězte, Kalame, je ve vás kousek starého vojáka, co touží stát na nějaké té palubě tam a se slabým zájmem sledovat osamělý koráb mířící do Falaru, zatímco hluboko ve vás roste to tiché, nebezpečné odhodlání? Být na cestě vykonat Laseenin trest, to, co dělala vždycky, jak

se na císařovnu sluší a patří? Desateronásobnou pomstu? Netahá vás to právě na obě strany, Kalame?"
"Nemáte se mi co hrabat v hlavě, Elane, ať už máte jakkoliv nezkrotnou představivost. Neznáte mě a nikdy mě nepoznáte."
Salk Elan si povzdechl. "Bojovali jsme bok po boku, Kalame. Dokázali jsme, že jsme nebezpečný tým. Náš společný přítel v Ehrlitanu měl tušení, co zamýšlíte - a jen si představte, o kolik větší šanci byste měl se mnou…"
Kalam se k němu pomalu obrátil. "Šanci na co?" zeptal se téměř neslyšně.
Salk Elan bezstarostně pokrčil rameny. "Na cokoliv. Nejste proti partnerství, že ne? Byl tu Rychlej Ben a před ním Porthal K'nastra - v časných předříšských časech v Karašiméši. Mistr Kápě ví, že každý, kdo se podívá na vás životopis, Kalame, by mohl usoudit, že se vám v partnerství daří. No, člověče, co říkáte?"
Asasín odpověděl pomalým mrknutím. "A proč si myslíte, že právě teď jsem sám, Salku Elane?"
Na kratičký, přesto však velmi uspokojivý okamžik Kalam v Elanově tváři zahlédl nejistotu, než se objevil uhlazený úsměv. "A kde se schovává, nahoře v koši s tím námořníkem pochybného jména?"
Kalam odvrátil zrak. "Kde jinde?"
Když asasín zamířil pryč, cítil v zádech oči Salka Elana. Máš v sobě nadutost běžnou u každého mága, příteli. Budeš mi muset odpustit potěšení z toho, že ti ji trochu naruším.

KAPITOLA OSMNÁCT

Já na místě stál,
kde stíny se sbíhají,
na konci Stezky rukou.
Převtělenci a d'iversové
branou pravdy procházejí,
kde ze stínů a temnoty
všechny záhady se vynořují.

Stezka
Pstruh Sen'al'Bhok'arala

N
a kraji vyvýšeniny z kořenů, která jako by označovala vstup do bludiště, narazili na čtyři těla. Byla zkroucená, údy roztříštěné, tmavá roucha pomačkaná a ztuhlá zaschlou krví. Mappo je poznal, odpověď na podezření, která ho ani příliš nepřekvapila. Bezejmenní… Kněží azathu, pokud takové entity kněze vůbec mají. Kolik chladných rukou nás sem dovedlo? Mě… Icaria… tyto dva pokřivené kořeny… mířící k Tremorlor -
Icarium se zabručením popošel blíž a oči upíral na zlomenou hůl, ležící vedle jedné z mrtvol. "Už jsem něco takového viděl," poznamenal.
Trell se na přítele zamračil. "Jak? Kde?"
"Ve snu."
"Ve snu?"
Jhag se pousmál. "Ach ano, Mappo, mívám sny." Znovu se zadíval na těla. "Začalo to tak, jak už všechny takové sny začínají. Klopýtám. Mám bolesti. Ale nejsem zraněný a zbraně mám čisté. Ne, ta bolest je ve mně, jako něco, co jsem kdysi věděl a zase ztratil."
Mappo se díval na jeho záda a snažil se pochopit, co říká.
"Dorazím," pokračoval Jhag suše, "na kraj města. Trellského města. Bylo zničeno. Zemi hyzdí jizvy po kouzlech. Vzduch taky. V ulicích se rozkládají těla a velcí krkavci se přiletěli nakrmit - jejich smích je hlasem zápachu."
"Icarie -"
"A pak se objeví žena, je oblečená jako tihle. Kněžka. Drží hůl, z níž ještě čiší síla.
‚Co jsi to udělala?' ptám se jí.
Jen to, co je nutné,' odpovídá tiše. Když se na mě podívá, vidím jí ve tváři hrozný strach a je mi z toho smutno. Jhagu, nesmíš se potulovat sám.'
Její slova zřejmě vyvolávají děsivé vzpomínky. A obrazy, tváře - společníků, je jich bezpočtu. Jako bych byl málokdy sám. Po mém boku kráčeli muži i ženy, občas sami, občas v zástupu. Tyto vzpomínky mě naplňují smutkem, jako bych je nějakým způsobem všechny do jednoho zradil." Odmlčel se a pomalu kývl. "Ano, teď už to chápu. Všechno to byli strážci, jako ty, Mappo. A všichni zklamali. Možná jsem je dokonce zabil vlastní rukou." Otřásl se. "Kněžka vidí, co mám vryté ve tváři, protože její tvář se stává zrcadlem. Pak kývne. Z její hole vyletí kouzlo… a já se toulám po neživé pláni a sám. A jak mé vzpomínky vyprchávají… unikají… mám pocit, že to byl jen sen. A probudím se." Obrátil se a předvedl Mappovi strašlivý úsměv.
Nemožné. Pokroucená pravda. Já to vraždění viděl na vlastní oči. Mluvil jsem s kněžkou. Ve tvých snech, Icarie, tě navštěvuje vrtošivá zloba.
Šumař si odkašlal. "Vypadá to, že hlídali tenhle vchod. Ať je našlo cokoliv, bylo to na ně příliš."
"Na Jhag Odhan je znají," poznamenal Mappo, "jako Bezejmenné."
Icariův výraz ztvrdl.
"Ten kult," podotkla Apsalar, "má být vyhubený."
Ostatní se na ni podívali. Pokrčila rameny. "Tanečníkovy vědomosti."

Iskaral vyprskl: "Mistr Kápě vem jejich prohnilé duše! Nadutí parchanti, všichni do jednoho - jak se opovažují tvrdit něco takového?"
"Co tvrdí?" zavrčel Šumař.
Velekněz se zarazil. "Nic. Už o tom nebudeme mluvit. Služebníci azathu - pche! Jsme snad jen figurky na hrací desce? Můj pán je vymetl z říše, ano. Úkol pro Drápy, jak ti řekne Tanečník. Nezbytná čistka, vytržení trnu z císařovy paty. Zabíjení a znesvěcení. Bez milosti. Příliš mnoho citlivých tajemství - chodby moci - ach, jak litovali, že můj pán vstoupil do Domu mrtvých -"
"Iskarale!" štěkla Apsalar.
Kněz se přikrčil, jako by mu vlepila jednu za ucho.
Icarium se na ni podíval. "Kdo vyslovil toto varování? Tvými ústy - kdo promluvil?"
Upřela na něj chladný pohled. "Vlastnit tyto vzpomínky přináší velkou zodpovědnost, Icarie, stejně jako žádné nemít osvobozuje."
Jhag sebou trhl.
Vložil se do toho Kvítko. "Apsalar?"
Usmála se. "Nebo Kotilione? Ne, jsem to jenom já, Kvítko. Ale všechno tohle podezírání mě už unavuje. Jako by mi nezbylo žádné já nepošpiněné bohem, který mě kdysi posedl. Byla jsem jenom malá holka, když si mě vzal. Dcera rybáře. Ale už nejsem holčička."
Její otec si hlasitě povzdechl. "Dcero, nikdo z nás už není, čím býval, a to, čím jsme prošli, abychom se sem dostali, nebylo jednoduché." Zamračil se, jako by hledal slova. "Ale tys rozkázala velekněži, aby zmlkl a chránil tajemství, která Tanečník - Kotilion - chce uchovat v tajnosti. Takže Icariovo podezření bylo docela na místě."
"Ano," opáčila, "nejsem otrokyní toho, čím jsem byla. Já rozhoduji, co udělám s vědomostmi, které vlastním. Já si vybírám to, oč usiluji, otče."
Ozval se Icarium. "Jsem zahanben, Apsalar." Opět se obrátil k Mappovi. "Co ještě víš o těch Bezejmenných, příteli?"
Mappo zaváhal, než řekl: "Náš kmen je přijímal jako hosty, ale jejich návštěvy nebyly časté. Já si myslím, že se skutečně považovali za služebníky azathu. Pokud je v trellských legendách aspoň zrnko pravdy, tak ten kult může pocházet ještě z časů První říše -"
"Byli přece vymýceni!" zavřískl Iskaral.
"Možná v hranicích Malazské říše," ustoupil Mappo.
"Příteli," pravil Icarium, "něco si necháváš pro sebe. Chceme to slyšet."
Trell si povzdechl. "Rozhodli se vybírat ti strážce, Icarie, a dělají to už od samého začátku."
"Proč?"
"To netuším. Ale když se tak na to ptáš -" Zamračil se. "Zajímavá otázka. Odevzdanost ušlechtilému slibu? Ochrana azathu?" Pokrčil rameny.
"Pro kotníky mistra Kápě!" vybuchl Rellok. "Co my víme, mohl to být klidně i pocit viny."
Všichni se na něj podívali.
Po dlouhé odmlce se Šumař otřepal. "Tak jdeme. Do bludiště."

Paže a nohy. To, co se sápalo na svazky kořenů, co se vytahovalo a kroutilo v beznadějné snaze se osvobodit, co se ze všech stran natahovalo v úpěnlivé prosbě, v tiché žádosti a předsmrtné snaze, byla sbírka uvězněného života, a jen několik málo z těchto děsivě živoucích výčnělků bylo lidského původu.
Šumařova představivost zklamala jeho nutkavé přání vytvořit k těm údům příslušné hlavy a tváře, i když věděl, že vedle toho, co leží skryto ve spletených stěnách, by vybledly i jeho nejděsivější noční můry.
Tremorlor ve svém pokrouceném žaláři držela démony, pradávné ascendenty a takový houf cizokrajných tvorů, až se sapér roztřásl, když si uvědomil, jak je bezvýznamný, on i všichni jeho druhu. Lidé byli jen malými křehkými lístky na stromě příliš mohutném, aby jej dokázali pochopit. Šok z toho ho úplně odrovnal, vysmíval se jeho troufalosti s nekonečnou ozvěnou věků a říší lapených v tomto šíleném, bouřícím se vězení.
Ze všech stran slyšeli hluk bitvy, zatím se naštěstí ozýval v jiných větvích zmučeného bludiště. Azath se musel bránit na všech frontách. Ozývalo se tu praskání a tříštění dřeva. Vzduch odstínu železa nad nimi rval zvířecí řev, hlasy ztrácející se z hrdel, jež je vypouštěla, a byly to jediné, co této děsivé válce dokázalo uniknout.
Pažbu kuše měl Šumař kluzkou potem, když postupoval dál, drže se uprostřed stezky mimo dosah těch nelidských rukou. Těsně před nimi byla ostrá zatáčka. Sapér si dřepl a ohlédl se na ostatní.
Zůstali jen tři ohaři. Šán a Geryk se vydali jinou cestou. Šumař neměl tušení, kde jsou teď a co se s nimi stalo, ale Baranovi, Slepuše a Křižákovi jejich nepřítomnost zřejmě nedělala starosti. Nevidomá fena ťapkala vedle Icaria, jako by byla jen Jhagův dobře vycvičený společník. Baran šel vzadu, kdežto Křižák - světlá, skvrnitá masa svalů - nehybně čekal pět kroků od Šumaře a vlahé, tmavohnědé oči upíral na sapéra.
Ten se zachvěl a znovu zalétl pohledem ke Slepuše. Po Icariově boku… tak blízko… Chápal to až příliš dobře, stejně jako Mappo. Pokud někdo mohl uzavřít s azathským domem nějakou dohodu, tak to byl Stínupán. Ohaři tu nezůstanou lapení - jakkoliv asi Tremorlor po takové trofeji toužila, aby nadobro odstranila ty prastaré zabijáky - ne, v dohodě muselo jít o mnohem větší cenu…
Mappo stál z druhé strany vedle Jhaga a před sebou držel palici z leštěné kosti. Šumaře zasáhla vlna soucitu. Trell sváděl vnitřní boj a prohrával. Musel stát na stráži nejen před tvaroměniči - nakonec tu byl ještě společník, jehož miloval jako bratra. Kvítko, držící pozoruhodně uvolněně své nože, a Apsalar se drželi vedle Sluhy. Pust se choulil krok za nimi. A takoví jsme. Tohle a nic víc.
Šumař se zastavil před zatáčkou, protože poslechl jakési nevysvětlitelné varování. (Dál už nechoď. Čekej. Sapér si

povzdechl. Čekej na co?) Očima stále sledoval skupinku za sebou a náhle cosi zachytil. Křižák se naježil.
"Pro mistra Kápě!"
Náhle se těsně před ním s řevem, z něhož Šumaři ztuhl i morek v kostech, objevil mohutný tvor a shora, za pleskání těžkých kožovitých křídel, po něm sekly obrovské drápy. Útočící převtělenec byl medvěd velký jako šlechtický kočár. Prorazil kořenovou stěnou bludiště, přes niž se natahovaly ruce a prsty se mu zatínaly do husté srsti. Sapér viděl, jak vyrval jednu nelidskou paži z trojitého kloubu tvořícího rameno, až vystříkla stará černá krev. Medvěd si té zoufalé snahy nevšímal, jako by to byly jen kudlibabky a trní, a hnal se dál.
Šumař sebou praštil na kořeny - kůra byla horká a mastná jakýmsi potem - a dech mu nezbyl ani na to, aby varovně vykřikl. Ne že by to bylo potřeba. Nad ním se mihlo medvědovo břicho, srst byla světlá a ušpiněná od krve, a vzápětí byl tvor pryč, právě když se sapér překulil, aby sledoval jeho útok.
Medvěd upíral pozornost výhradně na krvavě rudého enkar'ala, jenž se vznášel před ním - další převtělenec, a řval vzteky. Medvěd švihl tlapou, ale zasáhl jen vzduch, jak okřídlený plaz poodletěl vzad - právě do rány Mappovy palice. Šumař nedokázal ani odhadnout sílu, kterou Trell do toho úderu vložil. Konec zbraně s kly zasáhl enkar'ala do vystouplé hrudi a s praskáním kostí ji promáčkl dovnitř. Enkar'al, sám velký jako vůl, se kolem palice doslova obtočil. Kosti v křídlech se mu zlomily, krkem a hlavou to mrštilo dopředu, z nozder vytryskla krev. Plazí převtělenec byl mrtvý dřív, než narazil na stěnu z kořenů. Drápy a ruce ho chytily a nepustily.
"Ne!" zařval Mappo.
Šumař se podíval na Icaria - ale Trell nekřičel kvůli němu, nýbrž kvůli ohaři Křižákovi, který zaútočil na medvěda a zahryzl se mu do slabiny. Převtělenec se vrhl stranou a bokem narazil do stěny. Takovou šelmu by dokázala chytit jen málokterá ruka, a přesto na něj jedna čekala, měla zelenou kůži a stačila se medvědovi ovinout kolem krku, a právě ta měla větší sílu než převtělenec. Křižák zaťal zuby do jedné tlapy, rozdrtil kosti a pak ji s prudkým trhnutím hlavy ukousl.
"Messremb!" řval Trell a zmítal se v Icariově sevření. "Spojenec!"
"Převtělenec!" vřískal Iskaral Pust a křepčil na místě.
Mapo se náhle sesul. "Přítel," zašeptal.
A Šumař pochopil. Dnes byl ztracen první přítel. První…
Tremorlor si vyžádala oba převtělence, okamžitě se kolem nich ovinuly kořeny. Obě šelmy se teď na sebe dívaly, každá uvězněná na jiné stěně - místa jejich věčného odpočinku. Medvědí převtělenec, jemuž z pahýlu ukousnuté končetiny tekla krev, se dál vzpíral, ale proti mimosvětské moci azathu a paži, jež ho svírala, mu nebyla ani jeho ohromná síla k ničemu. Messremb se snažil nadechnout, i když mu zelená ruka svírala hrdlo, a rudá bělma kolem tmavohnědých zornic získala namodralý odstín, jak mu oči lezly z důlků.
Křižák poodešel stranou a klidně požíral ukousnutou tlapu včetně kostí a srsti.
"Mappo," pravil Icarium, "vidíš, jak z něj ta cizí ruka vymačkává život - nechápeš? Pro Messremba to není věčné vězení. Mistr Kápě si ho vezme - smrt si ho vezme, stejně jako toho enkar'ala…"
Propletené kořeny na protějších stěnách se k sobě natáhly a téměř se dotkly.
"Bludiště si najde novou stěnu," podotkl Kvítko.
"Tak honem," štěkl Šumař a teprve teď vstal. "Všichni sem."
* * *
Znovu se, mlčky, vydali na cestu. Šumaři se neustále třásly ruce, jak svíral svou ubohou zbraň. Síla a divokost, jež před chvílí viděl, se srazily tak děsivě, že z toho byl úplně otupělý. Tohle nepřežijeme. Ani stovka ohařů Stínu by nestačila. Na pozemek Tremorlor dorazily tisíce podobných tvaroměnivých příšer - a kolik se jich dostane až k domu? Jen ti nejsilnější. Nejsilnější… A čeho se odvážíme my? Vstoupit do domu, najít bránu, která nás přenese do města Malaz, do samotného Domu mrtvých. Bohové, jsme jen vedlejší figurky… s jedinou výjimkou, ale jeho nemůžeme vypustit, jeho se bojí dokonce i azath.
Ze všech stran k nim doléhaly zvuky zuřivé bitvy. V ostatních chodbách tohoto pekelného bludiště panoval strašlivý chaos a Šumař věděl, že se mu brzy nedokážou vyhnout. A opravdu, ty děsivé zvuky byly stále hlasitější, blížily se. Přibližujeme se k domu. Sbíhání…
Zarazil se a obrátil se k ostatním. Varování nevyslovil, protože ze všech očí, s nimiž se setkal, vyčetl totéž. Vepředu zašustily kroky a sapér se otočil a uviděl Šán, právě brzdila svůj šílený běh. Boky se jí zvedaly a měla je poseté bezpočtem ran.
Ach, mistře Kápě…
Dolehl k nim další zvuk, blížil se ze stezky před nimi, z místa, odkud právě přiběhl ohař.
"Věděl jsi to!" vykřikl Icarium. "Gryllene! Věděl jsi to!"
Mappo ho popadl kolem ramen. Icariův náhlý výbuch hněvu způsobil, že se všude rozhostilo ticho - jako by celá chodba nabírala dech. Jhag v tom objetí znehybněl, přesto sapér viděl, jak Trell napíná svaly. Mappo vykřikl takovou bolestí, zoufalstvím a strachem, až Šumaři vyhrkly z očí slzy.
Slepucha od Icaria couvla a sapér si zděšeně všiml, že stáhla ocas mezi nohy. Křižák a Baran se připojili k Šán a vytvořili nervózní hráz - přičemž Šumař zůstal na špatné straně. Rychle přelezl zpátky, pohyboval se trhaně, jako by ho oslaboval galon vína v žilách. Zrak upíral na Icaria, jako by se konečně objevil sráz, na jehož hraně všichni balancovali, a sliboval děs a hrůzu.
Všichni tři ohaři uskočili. Šumař se bleskurychle otočil. Stezku před nimi uzavírala nová stěna, hemžící se, pohyblivá stěna. Ach ne, znovu se setkáváme.
* * *
Dívence nemohlo být víc než jedenáct, dvanáct let. Na sobě měla koženou kazajku s našitými bronzovými šupinami, jež se překrývaly - ve skutečnosti to byly roztepané penízky - a oštěp, který držela, byl dost těžký, aby vrávorala, jak tam

tak umíněně stála na stráži.
Felisín se podívala na košík věnečků z květin, jejž měla dívka u bosých zaprášených nožek. "Vidím, že to umíš," poznamenala.
Mladičká strážkyně se znovu podívala na Leomana a pak na Toblakaje.
"Můžeš odložit zbraň," uklidnil ji pouštní válečník.
Chvějící se hrot oštěpu se sklonil k písku.
Promluvil Toblakai, hlas měl tvrdý. "Poklekni před znovuzrozenou ša'ik!"
Dívenka vmžiku padla na zem.
Felisín se sklonila a položila jí ruku na hlavu. "Smíš vstát. Jak se jmenuješ?"
Když se dívka váhavě zvedala, jen zavrtěla hlavou.
"Nejspíš je to sirota," pospíšil si Leoman. "Nikdo jí nevysvětlil obřad pojmenování. Proto nemá jméno, přesto by však za tebe dala svůj život, ša'ik znovuzrozená."
"Pokud je ochotná za mě položit život, tak si jméno zaslouží. Stejně tak ostatní sirotci."
"Jak si přeješ - kdo za ně promluví?"
"Já, Leomane."
Hranice oázy označovala nízká, drolící se cihlová zídka a několik palem, pod nimiž mezi suchými listy pobíhali písečtí krabi. Ve stínu opodál stál tucet bílých koz, jež na nově příchozí upíraly světle šedé oči. Felisín se sklonila, vzala si jeden věneček a natáhla si ho na pravou ruku.
Pokračovali do středu oázy. Vzduch tu byl chladnější, kaluže stínu, jimiž procházeli, byly po tak dlouhém pobytu na slunci šokující. Nekonečné trosky ukazovaly, že tu kdysi stávalo město, město s velkými zahradami a dvory, bazény a kašnami. Nyní z něj zbylo jen pár sloupů a nízkých zídek. Kolem tábora byly ohrady a koně v nich vypadali zdravě a spokojeně.
"Jak velká je ta oáza?" chtěl vědět Heborik.
"Nemůžeš se zeptat duchů?" opáčila Felisín.
"Raději ne. Město rozhodně neskončilo klidně. Poslední z ostrovních enkláv První říše zničili pradávní nájezdníci. Ty tenké, nebesky modré hliněné střepy, po kterých šlapeme, jsou z První říše, ty tlusté červené patří dobyvatelům. Od něčeho jemného k něčemu hrubému, ten vzor se opakuje v celých dějinách. Tyto pravdy mě unavují, k smrti mě unavují."
"Oáza je velká," odpověděl bývalému knězi Leoman. "Jsou tu místa se skutečnou hlínou a tam jsme nasadili píci a obilí. Ještě tu stojí pár starých cedrů mezi pařezy, které se změnily v kámen. Jsou tu tůně a jezírka a voda je čistá a je jí dostatek. Kdybychom nechtěli, nikdy bychom toto místo nemuseli opustit."
"Kolik je tu lidí?"
"Jedenáct kmenů. Čtyřicet tisíc nejlépe cvičených jezdců, jaké tento svět viděl."
Heborik zabručel. "A co dokáže kavalerie proti legiím pěchoty, Leomane?"
Pouštní válečník se zazubil. "Jenom změníme tvář války, staříku."
"Už se o to snažili," podotkl Heborik. "Malazská vojska jsou tak úspěšná, protože jsou schopná se přizpůsobit, změnit taktiku - dokonce i přímo na bitevním poli. Myslíš, že se říše s koňskými kulturami ještě nikdy nesetkala, Leomane? Setkala a podrobila si je. Skvělým příkladem by byli Záchlumčané nebo Seti."
"A jak se to říši podařilo?"
"Nejsem historik, takové podrobnosti neznám - nikdy mě nezajímaly. Kdybyste tu měli knihovnu s říšskými texty - pracemi od Kalouse a Tallobanta - mohl by sis to přečíst sám. Tedy, pokud umíš číst malazsky."
"Určíš hranice jejich území, zmapuješ sezónní změny. Zmocníš se zdrojů vody, vybuduješ pevnosti a obchodní stanice - protože obchod zmenšuje odloučenost nepřítele, oslabuje jeho mocenskou základnu. A podle toho, jak jsi trpělivý, buď spálíš pastviny a pobiješ všechna čtyřnohá zvířata, nebo počkáš a každé skupině mladých, co přijede do tvých osad, nabídneš válečnou slávu a kořist v cizích zemích s příslibem, že jejich skupinu zachováš jako bojovou jednotku. Na takovou vějičku chytíš výkvět těch kmenů, až o svobodě, kterou kdysi měli, šeptají jenom starci," vysvětlil mu Leoman.
"Ach, takže někdo přece jen čte."
"Ano, máme knihovnu, Heboriku. Velkou, na naléhání starší ša'ik. ‚Poznej nepřítele líp, než se zná on.' Tak pravil císař Kellanved."
"Nepochybně, i když bych řekl, že nebyl první."
Skupinka opustila ulici lemovanou ohradami pro koně a na všech stranách se objevila sídla kmenů, vystavěná z vepřovic. V písku si hrály děti a ze středu pomalu vyjížděly kupecké vozy tažené mulami a voly, neboť trh již dnes skončil. Svou zvědavost přiběhly utišit smečky psů, ale vzápětí se rozprchly před stočenou bílou medvědí kožešinou, kterou měl Toblakai hozenou přes ramena.
Začínali se scházet lidé a přidávali se k nim cestou do středu osady. Felisín na sobě cítila tisíc očí a slyšela nejisté mumlání. Ša'ik. ale ne ša'ik, přece ša'ik, koukněte na její dva oblíbené osobní strážce, Toblakaje a Leomana z Pustin, velké válečníky, výpravou do pouště pěkné zhubli. Proroctví hovořilo o znovuzrození, o obrození. Ša'ik se vrátila.
Konečně se znovu zrodila. Ša'ik znovuzrozená -
"Ša'ik znovuzrozená!" Ta slova získávala kadenci, rytmus jako vlny, a sílila. Lidí přibývalo, zpráva se rychle šířila.
"Doufám, že uprostřed je nějaký plácek nebo amfiteátr," podotkl Heborik a ironicky se na Felisín usmál. "Kdy jsme naposledy pochodovali ulicemi plnými lidí?"
"Lépe od hanby k triumfu než obráceně, Heboriku."
"No, proti tomu nic nenamítám."

"Před palácovým stanem je místo pro přehlídky," řekl Leoman.
"Palácový stan? Aha, hlásá pomíjivost, symbol zdravící tradici - moc starých zvyklostí a tak."
Leoman se obrátil na Felisín. "Tvému společníkovi schází úcta, což by mohlo vyvolávat potíže, ša'ik znovuzrozená. Až se setkáme s velemágy -"
"Bude moudře držet pusu zavřenou."
"Souhlasím."
"Vyříznu mu jazyk," zavrčel Toblakai. "Pak si nebudeme muset dělat starosti."
"Ne?" Heborik se zasmál. "Pořád mě podceňuješ, osle. Jsem slepý, a přece vidím. Vyřízni mi jazyk a ach, jak budu mluvit! Jen klid, Felisín, nejsem hloupý."
"Jsi, jestli budeš dál používat její staré jméno," varoval ho Leoman.
Felisín je nechala hašteřit se, cítila, že i přes ostrá slova, jimiž se častovali, se mezi těmito třemi muži vytváří jisté pouto. Nic tak prostého jako přátelství - Toblakaje a Heborika spojovaly řetězy nenávisti - ale sdílená zkušenost. Sdílejí mé znovuzrození, i když tu stojí jako vrcholy trojúhelníku s Leomanem v čele. Leoman, muž bez víry. Blížili se ke středu osady. Po straně si všimla plošiny, kulatého stupínku kolem fontány. "Tam, pro začátek."
Leoman se překvapeně otočil. "Cože?"
"Promluvím ke svým stoupencům."
"Teď? Než se sejdeme s velemágy?"
"Ano."
"Ty bys nechala tři nejmocnější muže v táboře čekat?"
"Záleželo by na tom ša'ik, Leomane? Vyžaduje moje znovuzrození jejich požehnání? Naneštěstí tam nebyli, že?"
"Ale -"
"Je čas, abys zobák držel ty, Leomane," poznamenal, nikoliv nelaskavě, Heborik.
"Udělej mi místo, Toblakaji," nakázala Felisín.
Obr se prudce otočil a namířil si to rovnou ke stupínku. Neřekl ani slovo, ale ono to taky nebylo třeba. Už sama jeho přítomnost stačila, aby se dav rozdělil a zmlkl.
Dorazili ke stupínku. "Pro začátek budu potřebovat tvoje plíce, Toblakaji. Pojmenuj mě, až budu nahoře."
"To udělám, vyvolená."
Heborik si odfrkl. "To je skutečně vhodný titul."
Felisín se cestou na kamennou plošinu honila hlavou záplava myšlenek. Ša'ik znovuzrozená, ten temný plášť Drydžhny. Felisín, urozený fracek z Unty, děvka v dole. Otevře Svatou knihu a tak dokončí obřad. Ta mladá žena spatřila tvář Propasti - tu strašnou cestu má za sebou - a nyní přichází požadavek, aby čelila té, jež tu byla před ní. Ta mladá žena se musí vzdát svého života. Otevře Svatou knihu - ale kdo by si vymyslel bohyni tak přístupnou vyjednávání? Zná nejzazší hlubiny mé duše a díky tomu ji zřejmě ještě nechce přijmout. Dohoda byla uzavřena. Moc byla předána - stejně jako vidění - a přesto tu Felisín zůstává, její jako skála tvrdá, zjizvená duše se volně vznáší v obrovské Propasti.
A Leoman to ví…
"Poklekněte před znovuzrozenou ša'ik!" zařval Toblakai a jeho hlas zněl v horkém, nehybném vzduchu jako hromobití. A tisíce lidí poklekly jako jeden a sklonily hlavy.
Felisín prošla kolem něj. Moc Drydžhny do ní proudila po kapkách - ach, drahá bohyně, vzácná ochránkyně, váháš nyní se svými dary? Jako tento dav, jako Leoman, i ty čekáš na důkaz z mých úst? Chceš znát mé záměry?
Ale moc stačila k tomu, aby její tichá slova zněla jasně v uších všech přítomných - včetně uší tří velemágů, kteří nyní stáli pod obloukem vedoucím na cvičiště - stáli, nepoklekli. "Povstaňte, mí věrní."
Přitom cítila, jak sebou tři muži v dálce trhli, což také zamýšlela. Ach ano, vím, kde stojíte, vy tři… "Svatá poušť Raraku je chráněna kruhem Smršti, který zajišťuje svatost mého návratu. Za tímto kruhem se zatím vzpoura žádající vlastní vládu - právoplatnou nezávislost na malazských tyranech - šíří v krvavém přívalu. Mí služebníci velí obrovským vojskům. Všechna ze Sedmi svatých měst až na jedno byla osvobozena." Na okamžik se odmlčela, cítila v sobě sílící moc, ale když promluvila, téměř šeptala. "Doba příprav je u konce. Přišel čas vyrazit, vytáhnout z této oázy. Císařovna na svém vzdáleném trůně nás chce potrestat. K Sedmiměstí se blíží flotila, vojsko, kterému velí jí vyvolená pobočnice, velitelka, jejíž mysl já dobře znám - nemá žádná tajemství, která bych neznala…"
Tři velemágové se nepohnuli. Felisín o nich náhle věděla věci, které mohly pocházet pouze od starší ša'ik. Viděla jejich tváře, jako by stála na krok od nich, a věděla, že oni mají pocit, že je blízko nich - a kupodivu je trochu obdivovala za to, že se neroztřásli. Nejstarší z nich byl stařičký svraštělý Bidithal, ten, který ji našel, když byla ještě dítě, jako odpověď na svá vlastní vidění. Upíral na ni zamlžené oči. Bidithale, vzpomínáš na to dítě? Holčičku, kterou jsi tehdy v tu první noc tak surově zneužil, abys jí z těla vyhnal veškerá tělesná potěšení? Zlomil jsi ji v jejím vlastním těle a zanechal jizvy, které nic necítily. To dítě nic nerozptylovalo, žádné vlastní děti ani muž po boku, který by mohl získat věrnost patřící pouze bohyni. Bidithale, pro tebe jsem vyhradila zvláštní místo v ohnivé Propasti, jak jistě dobře víš. Ale prozatím mi služ. Poklekni. Viděla ho dvakrát, jednou zblízka, podruhé ze vzdáleného místa na plošině, když dědek padl na kolena a kolem něj se roztáhlo jeho roucho.
Obrátila pozornost k dalšímu muži. Febryle, největší zbabělce a intrikáne ze všech mých velemágů. Třikrát ses mě pokusil otrávit a třikrát mi síla Drydžhny vypálila jed ze žil - ale já tě ani jednou neobvinila. Myslel sis, že nevím, co děláš? A to tvé nejstarší tajemství - jak jsi před poslední bitvou uprchl od Dassema Ultora a zradil jsi jeho věc - myslel sis, že ani o tom nic nevím? Nicméně tě ještě potřebuji, protože jsi magnetem pro nespokojence a ty, kteří by mě chtěli zradit. Na kolena, bídákul Přidala k rozkazu trochu energie a muže to srazilo na zem, jako by ho tam přitiskla neviditelná obří ruka. Kroutil se na měkkém písku a fňukal.

A nakonec docházíme k tobě, Voriku, má jediná skutečná záhado. Tvé kouzelné umění je pozoruhodné, zvlášť v tom, jak kolem sebe splétáš neproniknutelnou hráz. Nevím, jak uvažuješ, a neznám dokonce ani hloubku tvé věrnosti. A i když se zdá, že jsi bezvěrec, zjistila jsem, že jsi z nich nejspolehlivější. Protože ty jsi pragmatik, Voriku. Jako Leoman. Ale pořád mě zvažuješ, každé mé rozhodnutí, každé mé slovo. Tak mě suď teď, velemágu, a já rozhodnu.
Klesl na koleno a sklonil hlavu. Felisín se usmála. Polovičatě. Velmi pragmatické, Voriku. Scházel jsi mi. Ve stínu kapuce zahlédla, jak se trpce usmívá.
Když skončila s velemágy, obrátila pozornost zpátky k lidem, mlčky čekajícím na její prohlášení. Co zbývá? "Musíme vyrazit, děti moje. Ale to samo nestačí. Musíme ohlásit, co hodláme udělat, aby to všichni věděli."
Bohyně byla připravená.
Felisín - znovuzrozená ša'ik - zvedla ruce.
Kolem ní zavířil zlatavý prach a srazil se ve sloup. Rostl. Zuřící vír prachu stoupal k nebi a vytahoval s sebou zlatavý plášť, zakrývající poušť. Vítr vyčistil obrovskou kupoli, odhalil namodralou rozlohu, jež nebyla vidět celé měsíce.
A sloup stále rostl a stoupal výš a výš.
Smršť byla jen přípravou pro tohle. Tohle je stoupající zástava Drydžhny, oštěp, jenž je Apokalypsou. Zástava, jež se bude tyčit nad celým kontinentem, všem hezky na očích. Teď konečně začala válka. Moje válka.
Zaklonila hlavu a svým kouzelným zrakem se pásla na tom, co stoupalo až na kraj nebeské klenby. Sestřičko drahá, podívej se, co jsi udělala.

Kuše sebou v Šumařových rukou cukla. V hemžící se hoře krys vybuchl oheň a na místě usmažil desítky tvorečků.
Sapér tvořil zadní voj, jak skupinka prchala před gryllenovskou noční můrou. "D'ivers ukradl mocné životy," poznamenala Apsalar a Mappo, snažící se odtáhnout Icaria, kývl. "Gryllen ještě nikdy nepředvedl takovou… výdrž…"
Výdrž. Šumař zabručel a to slovo si přebíral. Když tohoto d'iverse viděl naposledy, krys se objevily stovky. Teď jich byly tisíce, možná desetitisíce - počet mohl jenom hádat.
Připojil se k nim ohař Geryk a teď vedl ústup bočními stezkami a úzkými tunely. Snažili se Gryllena obejít - nic jiného dělat nemohli. Dokud se Icarium nepřestane ovládat, a bohové, k tomu nemá moc daleko. Vůbec k tomu nemá moc daleko.
Sapér nahmatal poslední svítivku, zavrhl ji a místo ní hledal další žíhač. Neměl čas upevnit ho na šipku, a ty mu stejně docházely. Čelní členové hejna mířícího k němu už byli jen pár kroků daleko. Šumařovi se málem zastavilo srdce - Nenechal jsem je tentokrát přijít moc blízko? Pro mistra Kápě! Hodil granát. Pečte se, krysy.
Vlna těl spolkla tekutý oheň a valila se na ně. Sapér se otočil a prchal. A málem skončil v Šánině zkrvavěné tlamě. Zaječel, sehnul se a otočil a rozplácl se mezi holínky a škorně. Skupinka se zastavila. Šumař se honem vyškrábal na nohy. "Musíme utýct!"
"Kam?" ptal se Kvítko suchým, těžkým tónem.
Stáli v zatáčce a na obou koncích se hemžila stěna krys. Na druhé hejno zaútočili čtyři ohaři, se skupinkou zůstala jen Šán - a zaujala místo Slepuchy, nebezpečně blízko u Icaria. Jhag zařval vzteky a zdánlivě bez námahy ze sebe shodil Mappa. Trell se zapotácel, ztratil rovnováhu a se zaduněním dopadl na kořeny.
"Všichni k zemi!" zaječel Šumař a poslepu šátral v tlumoku po velkém hladkém předmětu.
Icarium s kvílením vytasil meč. V odpověď prasklo dřevo. Železná obloha se zapýřila do karmínova a začala se přímo nad nimi stáčet do víru. Ze stěn stříkala šťáva a všechny zmáčela. Po Icariovi skočila Šán, ale on ji srazil stranou a zřejmě si toho skoro ani nevšiml. Šumař se na Icaria chvíli díval, pak vytáhl svítivku, otočil se a hodil ji na d'iverse.
Jenomže to nebyla svítivka.
S vytřeštěnýma očima se sapér díval, jak na zem dopadla lastura a rozbila se, jako by byla ze skla. Za sebou zaslechl hlasité křupnutí, ale neměl čas mu věnovat pozornost, a všechny ostatní zvuky přehlušil šepot stoupající z rozbité lastury - dar tannoského poutníka duší - šepot, který brzy naplnil vzduch, píseň kostí, která cestou nalézala maso.
Hejna krys po obou stranách se snažila stáhnout, ale neměla kam - všechno obklopil zvuk. Tvorečkové se začali rozpadat, maso se jim svraštilo a zůstaly jen srst a kosti. Píseň se zmocnila jejich masa a tak rostla. Gryllenův tisícihlasý výkřik byl zoufalým výbuchem bolesti a hrůzy. A i ten píseň spolkla.
Šumař si zakryl uši rukama, jak mu v hlavě zněla ta píseň, naléhavá píseň, píseň, která nebyla lidská, která nebyla smrtelná. Otočil se a padl na kolena. Oči měl vytřeštěné a téměř nevnímal, co vidí. Všude kolem něj leželi a choulili se jeho společníci. Ohaři se krčili, třásli se, uši měli přitisknuté k hlavě. Mappo dřepěl vedle nehybně ležícího Icaria. Trell měl v ruce svou kostěnou palici a na ploché straně hlavice byla vidět čerstvá krev s pramínky dlouhých narudlých vlasů. Mappo konečně pustil zbraň a plácl si ruce na uši.
Bobové, tohle nás zabije všechny - dost! Dost, hrome!
Šumař si uvědomil, že šílí, šálil ho zrak, protože teď spatřil stěnu, stěnu vody, šedou jako břidlice a protkanou pěnou, hrnoucí se na ně po stezce, až překonala kořenové stěny a přepadla dolů. A konečně uviděl dovnitř, jako by se stěna změnila v tekuté sklo. Trosky, základní kameny změkčené řasami, hnijící pozůstatky potopených lodí, beztvaré hroudy zoxidovaného kovu, kosti, lebky, sudy a bronzem obité truhlice, roztříštěné stěžně a ráhnoví - potopená vzpomínka na nezpočetně civilizací, lavina tragických událostí, rozpouštějící se a rozkládající.
Vlna je pohřbila, táhla je dolů obrovskou, neúnavnou silou. Pak byla pryč a oni zůstali suší. Bylo ticho, které pomalu narušilo drsné lapání po dechu, psí kňučení, tlumené šustění šatů a zbraní.
Šumař zdvihl hlavu a zvedl se na všechny čtyři. Jako by k němu lnuly strašidelné pozůstatky té záplavy a z nich mu do duše pronikal nevýslovný smutek.
Ochranné kouzlo?
Poutník duší se usmál. Tak nějak.

A já ten krám chtěl v G'danisbanu prodat. Moje poslední svítivka byla zatracená lastura - ani jednou jsem to nezkontroloval. Pro mistra Kápě!
Pomalu si uvědomil, že do vzduchu stoupá nové napětí. Vzhlédl. Mappo sebral svou palici a teď stál nad bezvládným Icariem. Kolem něj postávali ohaři. Zježená srst na všech stranách.
Šumař se natáhl pro svou kuši. "Iskarale Puste! Odvolej ty ohaře, hrom do tebe!"
"Dohoda! Azath si ho vezme!" supěl velekněz a stále se potácel, napůl omámený následkem tannoské magie. "Teď je čas!"
"Ne," zavrčel Trell.
Šumař zaváhal. Dohoda, Mappo. Icarium dal jasně najevo, co si přeje… "Odvolej je, Puste," řekl a popošel k nervózní skupince. Strčil ruku do pytle s municí a ten si přitiskl na břicho. "Mám tu poslední svítivku, a i kdyby ti ohaři byli z mramoru, nezachrání je to, až spadnu na to, co držím."
"Zatracení sapéři! Kdo je vymyslel? Šílenství!"
Šumař se zakřenil. "Kdo je vymyslel? No přece Kellanved, kdo jiný - a ten ascendoval a stal se tvým bohem, Puste. Myslel bych si, že tu ironii oceníš, velekněze."
"Ale dohoda -"
"Ještě chvilku vydrží. Mappo, jak tvrdě jsi ho praštil? Jak dlouho bude mimo?"
"Tak dlouho, jak budu chtít, příteli."
Příteli, a v tom slově je obsaženo i "děkuji".
"Tak dobrá. Odvolej ty vořechy, Puste. Jdeme do domu."
Velekněz se přestal potácet v kruhu a začal pomalu chodit sem a tam. Pak se podíval na Apsalar a zeširoka se usmál.
"Jak říká tady voják," poznamenala.
Úsměv zmizel. "Mladí dneska neznají žádnou věrnost. Hanba, tak by to vůbec nemělo být. Souhlasíš, Sluho?"
Apsalařin otec se zaškaredil. "Slyšel jsi ji."
"Příliš povolný, nechávat jí volnou ruku. Zkazil jsi ji, člověče! Zrazen vlastní generací, ach! Co teď?"
"Teď půjdeme," prohlásil Šumař.
"A nebude to už moc daleko," dodával Kvítko a ukázal dopředu. "Tam. Vidím dům. Vidím Tremorlor."
Mappo si hodil zbraň na rameno a jemně zvedl Icaria. Jhag mu bezvládně visel v rukou. Z celého výjevu vyzařovala tak něžná starostlivost, až se musel Šumař podívat jinam.

KAPITOLA DEVATENÁCT

Den čisté krve
byl darem Sedmi
z jejich hrobek v písku.
Štěstěna byla řekou,
sláva darem Sedmi,
žlutá a karmínová, tekla
celý den.

Psí řetěz
Thes'soran

V místním can'eldském nářečí by tomu říkali Mesh'arn tho'ledann: Den čisté krve. Ještě skoro týden po tom vraždění přinášela Vathar do moře Dodžal Hading krev a mrtvoly; voda mezi bledými, nafouklými těly ztmavla krví dočerna. Pro rybáře lovící v těchto vodách to byl čas zvaný žraločí sezóna a nejednu síť odřízli dřív, než tu příšernou kořist vytáhli na palubu.
Hrůza nikomu nestranila, neměla oblíbence. Šířila se jako skvrna na hladině, od kmene ke kmeni, od jednoho města k druhému. A z toho hnusu se mezi domorodci ze Sedmiměstí zrodil strach. Na cestě byla malazská flotila, jíž velela žena tvrdá jako železo. Události u brodu přes Vathar byly brouskem, na němž si vybrousila své nebezpečné ostří.
Ale Korbolo Dom ještě rozhodně nebyl vyřízený.
Cedrový les jižně od řeky rostl na vápencových terasách, kupecká stezka se často klikatila, jak překonávala prudké stoupání. A čím hlouběji mezi cedry vyčerpaný zástup postoupil, tím starobylejší a tajemnější hvozd byl.
Kalous, vedoucí kobylu na otěži, klopýtal, jak se mu pod nohama obracely kameny. Vedle něj rachotil povoz prohýbající se pod tíhou zraněných. Na kozlíku seděl kaprál List a proutkem švihal po zádech párek zpocených volů, který se dřel v zápřahu.
Ztráty u Vatharského brodu byly pro historika otupující litanií. Přes dvacet tisíc uprchlíků, přičemž velmi výrazný podíl z toho počtu činily děti. Klanu Bláznivých psů zbylo jen necelých pět set bojeschopných válečníků a druhé dva klany byly skoro stejně zřízené. Sedm set vojáků Sedmé padlo, bylo zraněno či se ztratilo. Na nohou se držel s bídou tucet ženistů a jen asi dvacítka mariňáků. Byly ztraceny tři šlechtické rodiny - a co se rady týkalo, tohle bylo naprosto nezodpovědné.
A Sormo E'nath. S tímto jediným mužem ztratili vlastně osm starších zaklínačů, přišli nejen o jeho moc, ale též o jeho vědomosti, zkušenosti a moudrost. Tato rána srazila Záchlumčany na kolena.
Kolem poledne, když se kolona na chvíli zastavila, se k historikovi připojil kapitán Lull a podělil se s ním o jídlo. Od

začátku si vyměnili jen pár slov, jako by události u Vatharského brodu byly něco, o čem se nemluví, třebaže jako mor prostupovaly do každé myšlenky, jako přízraky se objevovaly za vším kolem nich, za každým zvukem stoupajícím z tábora.
Lull pomalu uklízel zbytky jídla. Pak se zarazil, a Kalous si všiml, že se kapitán dívá na své ruce, které se mu začaly třást. Historik se náhle zastyděl, což ho samotného překvapilo, a odvrátil zrak. Všiml si Lista, spal stočený na kozlíku, uvězněný v žaláři vlastních snů. Z milosrdenství bych toho mládence mohl probudit, ale ovládl mě hlad po vědomostech. Dneska krutost přichází snadno.
Kapitán si po chvíli povzdechl a honem dokončil práci. "Potřebujete na tohle všechno hledat odpovědi, historiku?" zeptal se. "Všechny ty svazky, co jste přečetl, myšlenky jiných lidí. Jiné časy. Jak smrtelník najde odpověď na to, čeho je jeho druh schopen? Dostane se každý z nás, ať voják či civilista, do bodu, kdy nás všechno, co jsme viděli a přežili, změní? Nenávratně změní? Co z nás bude pak? Budeme méně lidští, nebo více? Dost lidští, nebo příliš lidští?"
Kalous dlouho mlčel a prohlížel si kamenitou půdu kolem balvanu, na němž seděli. Pak si odkašlal. "Každý z nás má vlastní práh, příteli. Ať vojáci nebo civilisti, můžeme přijmout jen něco, než přejdeme… k něčemu jinému. Jako by se svět kolem nás posunul, i když se ve skutečnosti změnil jen způsob, jakým na něj nahlížíme. Změna perspektivy, ale nesouvisí s inteligencí - vidíte, ale necítíte, nebo pláčete, a přesto se díváte na vlastní bolest, jako byste byl někde jinde, někde mimo. Není to místo pro odpovědi, Lulle, protože každá otázka shořela. Víc lidští, méně lidští - to si musíte rozhodnout sám."
"Určitě o tom někdo psal, učenci, kněží… filozofové?"
Kalous se usmál na hlínu. "Snažili se o to. Ale ti, kdo sami ten práh překročili… no, místo, které našli, mohli popsat jen několika málo slovy, a zrovna netoužili ho popisovat. Jak jsem říkal, je to místo bez inteligence, místo, kde se toulají myšlenky, beztvaré, nespojené. Ztracené."
"Ztracené," zopakoval kapitán. "Tím jsem si jistý."
"Ale vy a já, Lulle, my jsme ztracení. Pohleďte na děti a zoufejte."
"Co na to mám říct? Musím to vědět, Kalousi, jinak zešílím."
"Trik," prohodil historik.
"Cože?"
"Myslete na kouzla, která jsme zažili, na obrovskou, neomezenou, nebezpečnou moc, kterou jsme viděli vypuštěnou. Dohnala nás k bázni a hrůze. A vzpomeňte si na kejklíře - toho, jehož jste viděl jako dítě - na hry iluzí a triků, které dokázal s rukama a tak nám předváděl hotové divy."
Kapitán seděl mlčky a nehýbal se. Po chvíli vstal. "A to je odpověď?"
"Je to jediná, která mě napadá, příteli. Mrzí mě, že vám nestačí."
"Ne, dědo, stačí. Musí, že?"
"Ano, musí."
"Trik."
Historik kývl. "Víc nežádejte, protože svět - tento svět - vám víc nedá."
"Ale kde něco takového najdeme?"
"Na nečekaných místech," odvětil Kalous a také vstal. Před nimi se ozval křik a konvoj se znovu pohnul. "Až budete zároveň potlačovat pláč i smích, tak jste takové našel."
"Později, historiku."
"Ano."
Díval se za kapitánem, jenž se vracel ke své setnině, a přemítal, zda to, co řekl, co tomu muži nabídl, nejsou než lži. O mnoho hodin později, když se plahočil po stezce, ho to napadlo znovu. Byla to jedna z těch náhodných, nesouvislých myšlenek, které začínaly být typické pro zpustlou krajinu jeho mysli. Vrátila se, chvilku setrvala a pak odplula a byla pryč. Kalous pokračoval v cestě mezi mračny prachu a několika zbývajícími motýly.
Korbolo Dom se hnal za nimi, útočil na zničený konec zástupu a s dalším velkým střetem klidně čekal na lepší terén. To, co začínal odhalovat Vatharský hvozd, nahánělo strach snad dokonce i jemu.
Mezi vysokými cedry rostly další stromy, které se postupem času změnily v kámen. Zkamenělé dřevo, celé pokroucené, objímalo předměty, které byly samy také fosiliemi - stromy byly ověšené obětinami a ty do nich byly nyní zarostlé. Kalous si dobře vzpomínal, kdy něco podobného viděl naposledy, na posvátném místě v srdci oázy kousek na sever od Hissaru. Tam byly v sevření větví vidět beraní rohy a i tady jich bylo plno, třebaže to byly ty méně znepokojivé z vatharských obětin.
T'lan Imass. Není pochyb - hledí na nás ze všech stran, jejich nemrtvé, svraštělé tváře a lebky vyčnívají z věnců zkrystalizované kůry, tmavé důlky jejich očí nás sledují, jak procházíme kolem. Tohle je pohřebiště, nikoliv však předků T'lan Imass z masa a kostí, ale těch nemrtvých tvorů samotných. Listova vidění pradávné války - zde vidíme její následek. Byly tu vidět i zborcené plošiny, kamenné mřížoví vysoko ve větvích, které kolem nich kdysi obrostly, svírající sbírku kostí jako prsty kamenných rukou.
Na konci války přišli ti, již přežili, sem, nesli druhy, kteří byli příliš rozbití, aby mohli pokračovat v cestě, a z tohoto lesa učinili jejich věčný domov. Duše T'lan Imass nemohly přejít k mistru Kápě, nemohly ani uniknout ze svého vězení z kostí a svraštělého masa. Něco takového nelze pohřbít - temnota v podzemí neposkytovala mír. Ať se tyto pozůstatky raději dívají ze svých hradů na sebe i na vzácné smrtelné poutníky putující po stezce…
Kaprál List to viděl až příliš jasně, jeho vidění jej přenesla hluboko do historie, která měla raději zůstat ztracená. To, že to věděl, ho zničilo - stejně jako nás všechny, když je toho příliš. A přesto dál hladovím.
Začínaly se objevovat hromady kamení, na jejichž vrcholku ležely totemové lebky. Nikoliv mohyly, tvrdil List. Místa střetů různých klanů, kdekoliv Jaghuti přestali prchat a zaútočili.

Den pomalu končil, když dorazili na poslední výšinu, široký rozeklaný čedičový sloup, který jako by přišel o svůj vápencový kabát, a skalní podloží vespod mělo barvu rudého vína. Plochy bez porostu byly plné balvanů rozložených ve spirálách, oválech a chodbách. Cedry tu nahradily borovice a zkamenělých stromů ubývalo.
Kalous s Listem putovali v poslední třetině zástupu, kde raněné kryl zle zřízený zadní voj pěchoty. Jakmile se poslední vozy a pár zbývajících kusů dobytka dostaly nahoru a na rovinu, pěšáci rychle zaujali postavení na hřebeni, oddíly se rozestoupily na výhodná místa a případné bašty, z nichž bylo možné ovládat přístup.
List zastavil a zabrzdil vůz, vstal, protáhl se a uštvanýma očima se podíval na Kalouse.
"Aspoň je shora líp vidět," prohodil historik.
"To vždycky," odtušil kaprál. "Jestli zamíříme do čela zástupu, narazíme na první z nich."
"První z koho?"
To, jak mládenec zbledl, ukazovalo, že znovu vidí svět a čas skrze nelidské oči. Po chvíli se otřásl a otřel si pot z čela.
"Ukážu vám to."
Mlčky procházeli tlačenicí. Všude kolem sebe viděli, jak si lidé stavějí tábor, ale uprchlíci i vojáci se pohybovali jako loutky. Nikdo se nenamáhal stavět stany, prostě si jen rozložili pokrývky na holou skálu. Děti jen nehybně seděly a dívaly se očima starců. V záchlumském táboře to nebylo o nic lepší. Nemohli uniknout tomu, co tu bylo, obrazům a výjevům, které se jim nelítostně objevovaly před očima. Každé křehké, obyčejné gesto normálního života se pod tíhou toho, co věděli, tříštilo.
A přesto tu byl hněv, žhoucí a ukrytý kdesi hluboko, mimo dohled, jako pod vrstvou rašeliny. Byl to poslední podnět, který s nimi ještě dokázal pohnout. A tak jdeme dál, den za dnem, a podstupujeme každou bitvu - tu vnitřní i vnější - s neústupnou divokostí a odhodláním. Všichni jsme tam, kde teď přebývá Lull, na místě zbaveném racionálního myšlení, lapení ve světě postrádajícím soudržnost.
Dorazili k předvoji a tam Coltain, Bult a kapitán Lull stáli proti posledním ženistům.
Když k nim přišli, pěst Coltain se obrátil. "Ach, to je dobře. Chci, abys tohle viděl, historiku."
"Oč jsem přišel?"
Bult se zazubil. "O nic. Právě se nám podařilo něco ohromného, sehnat sapéry - myslel by sis, že bitvy s Kamistem Reloem byly taktickou noční můrou. No, tak tady jsou, a vypadají, jako kdyby čekali, že upadnou do léčky, nebo něco horšího."
"A není to tak, strýče?"
Velitel se zakřenil ještě víc. "Možná."
Coltain přistoupil ke shromážděným vojákům. "Symboly odvahy a projevy uznání mohou znít jen dutě - tolik vím, ale co jiného mi zbývá? Přišli za mnou tři náčelníci klanů a každý mě prosil, aby za vámi mohl přijít s nabídkou formální adopce do jejich klanu. Možná nevíte, co taková neslýchaná žádost vyjevuje… nebo to možná, soudě podle toho, jak se tváříte, víte. Cítil jsem nutnost odpovědět za vás, neboť o vás, vojácích, vím víc než většina Záchlumčanů, včetně oněch klanových náčelníků, takže každý z nich svou žádost pokorně stáhl." Dlouho mlčel. "Nicméně," pokračoval nakonec, "jsem chtěl, abyste věděli, že vám tím chtěli prokázat poctu."
Ach, Coltaine, dokonce ani ty jim nerozumíš dost dobře. To mračení, co teď vidíš, rozhodně vypadá jako nesouhlas, dokonce snad znechucení, ale kdy jsi je vůbec viděl se usmívat?
"Takže mi zůstávají jen tradice Malazské říše. U Brodu bylo dost svědků, aby setkali podrobnou tapiserii vašich skutků, a mezi vámi všemi, včetně vašich padlých druhů, byli znovu a znovu svědky přirozeného vůdcovství jednoho z vás. Bez něj bychom byli opravdu prohráli."
Sapéři se nepohnuli a pokud něco, tak se mračili ještě zuřivěji.
Coltain se postavil před jednoho muže. Kalous si na něj dobře vzpomínal - byl to zavalitý, nesmírně ošklivý sapér bez vlasů, s očima jako škvírky a rozplácnutým nosem. Troufale nosil zbytky zbroje, v níž Kalous poznal původní majetek velitele Apokalypsy, i když jeho přilba, již měl přivázanou k pasu, mohla klidně zdobit krámek se starožitnostmi v Darúdžhistánu. U pasu mu visela další, těžko identifikovatelná věc, a historikovi chvíli trvalo, než poznal otlučené zbytky štítu: dva řemeny pod zničeným kusem bronzu o velikosti talíře. Přes rameno měl pověšenou velkou začerněnou kuši, tak obalenou propletenými halouzkami, větvičkami a podobnými věcmi, až to vypadalo, že nosí keř.
"Myslím, že přišel čas," pravil Coltain, "na povýšení. Teď je z tebe seržant, vojáku."
Muž neřekl nic, jen ještě víc přimhouřil oči.
"Myslím, že by se hodilo zasalutovat," zavrčel Bult.
Jiný sapér si odkašlal a nervózně se zatahal za knír.
Kapitán Lull se k němu prudce otočil. "Máte k tomu co říct, vojáku?"
"Ani ne," zamumlal muž.
"Tak ven s tím."
Voják pokrčil rameny. "No, akorát… ještě před dvěma minutama to byl kapitán, pane. Pěst ho právě degradovala. Tohle je kapitán Sekáč, pane. Velitel ženistů. Nebo aspoň bejval."
Sekáč konečně promluvil. "A jelikož je teď ze mě seržant, tak na kapitána navrhuju tohohle vojáka." Popadl za ucho ženu, stojící vedle něj, a přitáhl si ji blíž. "Bejval to můj seržant. Jmenuje se Packal."
Coltain chvíli zíral, pak se otočil a podíval se Kalousovi do očí s tak komickým potěšením, že historika prostě přešla únava, úplně ji to spálilo. Pěst Coltain se snažil udržet kamenný obličej a Kalous se také kousal do rtu, aby nevyprskl. Zachytil Lullův pohled a viděl, že kapitán má stejné potíže, i když na něj mrkl a potichu vyslovil jedno slovo.
Trik.
Zůstávala otázka, jak to teď Coltain provede. Prohlížel si Sekáče a Packal. "To půjde, seržante," řekl nakonec. "Kapitáne Packal, radil bych, abys ve všem poslechla svého seržanta. Jasné?"

Žena zavrtěla hlavou.
Sekáč udělal obličej a promluvil: "Ona s tím nemá žádný zkušenosti, pěsti. Obávám se, že já se jí na radu nikdy neptal."
"Podle toho, co jsem zjistil, ses na radu neptal nikoho, když jsi byl kapitánem."
"No jo, pravda."
"Ani jsi nechodil na žádné schůzky štábu."
"Ne, pane."
"A pročpak ne?"
Sekáč pokrčil rameny.
Promluvila kapitán Packal. "Spaní jde na krásu, pane. To vždycky říkával."
"Mistr Kápě ví, že to ten člověk potřebuje," zamumlal Bult.
Coltain zvedl obočí. "A spal, kapitáne? V té době?"
"Ach ano, pane. On spí, i když mašírujem, pane. Spí při chůzi - nikoho podobnýho jsem nikdy nepotkala. Chrápe, pane, jde, na hřbetě vláčí pytel šutrů -"
"Šutrů?"
"To když se mu zlomí meč, pane. Hází je a neexistuje nic, co by netrefil."
"Omyl," zavrčel Sekáč. "Ten čokl…"
Bult se chvíli dusil, pak si soucitně odplivl.
Coltain sepjal ruce za zády a Kalous si všiml, že je má zaťaté, až mu zbělely klouby. Jako by to vycítil, bez otáčení zvolal: "Historiku!"
"Jsem zde, pěsti."
"Zaznamenáš i tohle?"
"No ovšem, pane. Každé požehnané slovo."
"Výtečně. Ženisté, rozchod."
Sapéři se s mumláním odporoučeli. Jeden muž cestou poplácal Sekáče po rameni a na oplátku se mu dostalo spalujícího pohledu.
Coltain se za nimi díval a pak s Bultem a Lullem v závěsu došel k Kalousovi.
"Duchové podzemí!" sykl Bult.
Kalous se usmál. "Tví vojáci, veliteli."
"Ano," opáčil a náhle se rozzářil pýchou. "No ano."
"Nevěděl jsem, co dělat," přiznával Coltain.
Lull zabručel. "Zahrál jste to skvěle, pěsti. To bylo výborné, nepochybně to už obíhá jako mistrem Kápě zatracená, nafouknutá legenda. Jestli vás milovali předtím, tak teď teprve, pane."
Záchlumčan se dál tvářil zmateně. "Ale proč? Právě jsem degradoval vojáka za nedostižnou odvahu!"
"Chcete říct, že jste ho vrátil mezi mužstvo. A to každému z nich zvedlo náladu, copak to nechápete?"
"Ale Sekáč -"
"Vsadím se, že v životě nezažil takovou psinu. To poznáte, když se začnou tvářit ještě naštvaněji. Mistr Kápě ví, neumím to vysvětlit - jenom sapéři dokážou myslet a chovat se jako sapéři, a občas dokonce ani oni ne."
"Teď máš kapitána, co se jmenuje Packal, synovče," poznamenal Bult. "Myslíte, že bude na příští schůzce štábu, celá vyleštěná a zářivá?"
"Ani náhodou," prohlásil Lull. "Už nejspíš balí."
Coltain zavrtěl hlavou. "Vyhráli," pravil se zřejmým údivem. "Jsem poražen."
Kalous se za nimi díval, když odcházeli a stále probírali, co se právě stalo. Takže nakonec žádné lži. Slzy a úsměv, něco tak malého, tak nesmyslného… jediná možná odpověď… Historik se zachvěl a rozhlédl se po Listovi. "Kaprále, vzpomínám si, že jste mi chtěl něco ukázat…"
"Ano, pane. Před námi, myslím, že to není daleko."

Než se dostali k předním hlídkám, dorazili k pobořené věži. Usadil se tu oddíl Záchlumčanů, na podlahu naházeli zásoby a nechali tu hlídat osamělého jednorukého mladíka.
List položil ruku na jeden masivní základní kámen. "Jaghutský," řekl. "Žili odděleně, víte. Žádné vesnice, žádná města, jen jednotlivá obydlí daleko od sebe. Jako tohle."
"Soudím, že je těšilo soukromí."
"Báli se jeden druhého skoro tolik, jako se báli T'lan Imass, pane."
Kalous se zadíval na záchlumského jinocha. Tvrdě spal. Poslední dobou máme plno práce. Jenom odpadl. "Kolik mu asi je?" zeptal se kaprál.
"Nevím to jistě. Sto, dvě možná tři sta."
"Ne let."
"Ne. Tisíciletí."
"Takže tady žili Jaghuti."
"První věž. Odsud je vytlačili, pak znovu a znovu. Jejich poslední pozice - poslední věž - je v srdci té pláně za lesem."
"Vytlačili je," zopakoval historik.
List kývl. "Každé obléhání trvalo celá staletí a T'lan Imass měli ohromné ztráty. Jaghuti rozhodně nebyli poutníci. Když si vybrali nějaké místo…" Odmlčel se a pokrčil rameny.
"Byla to typická válka, kaprále?"
Mladý muž zaváhal, pak zavrtěl hlavou. "Zvláštní pouto, jedinečné mezi Jaghuty. Když se matka dostala do nebezpečí,

děti se vrátily a přidaly se k boji. Pak otec. Věci… se stupňovaly."
Kalous kývl a rozhlédl se kolem. "Musela být… zvláštní."
List, pobledlý a se stisknutými rty, si sňal přílbu a prohrábl si zpocené vlasy. "Ano," zašeptal nakonec.
"To ona vám dělá průvodce?"
"Ne. Její druh."
Něco historika přimělo se otočit, jakoby v reakci na nepatrné zachvění vzduchu. Na severu mezi stromy a pak nad nimi. V duchu se snažil obsáhnout, co vidí: sloup, zlatě zářící oštěp stoupající vzhůru… stále výš.
"Pro mistra Kápě!" zamumlal List. "Co to bylo?"
Zachytil jediné slovo, zcela ho zahltilo, vytěsnilo mu z mysli veškeré ostatní myšlenky, a s naprostou jistotou věděl, že to jediné slovo je odpovědí na Listovu otázku.
"Ša'ik."

Kalam seděl v šeré kajutě, otupený hukotem vln a pronikavým řevem větru. Špunt se otřásal s každým nelítostným nárazem zuřícího moře a prostor kolem asasína jako by se pohyboval deseti směry naráz.
Někde za nimi bojoval rychlý koráb se stejnou bouří, a pomyšlení na něj - hlídka ho ohlásila jen několik minut před tím, než se přes ně převalil ten zvláštní, zářivě zelený mrak - Kalama žralo, nemohl ho dostat z hlavy. Stejný rychlý koráb, jaký jsme viděli předtím. Je odpověď tak prostá? Zatímco jsme trčeli v tom špinavém domovském přístavu, on se klidně otíral o Císařské molo ve Falaru a nijak nespěchal s doplněním zásob, když jsi dostal dovolení opustit na chvíli loď.
Ale to nevysvětlovalo haldu dalších drobností, které asasína trápily - drobností, z nichž každá sama o sobě jen slabě rozeznívala disharmonickou strunu, ale dohromady vytvářely přímo děsivou kakofonii. Čas vnímal rozmazaně, snad díky neodbytné touze svou cestu dokončit, což se sráželo s nekonečnou realitou, jak ubíhal den za dnem, noc za nocí, stále stejně, pořád dokola.
Ale ne, šlo o víc než jen rozpor v perspektivě. Přesýpací hodiny, ubývající zásoby jídla a vody, kapitánovy zmučené zmínky o tom, že něco na palubě této zatracené lodi není v pořádku. A ten rychlý koráb je měl už dávno předhonit… Salk Elan. Je to mág - je tím cítit. Avšak kouzelník, který dokáže tak dokonale překroutit myšlení celé posádky… takový kouzelník by musel být velemágem. Což nebylo nemožné. Jen v Mebrově tajném kruhu špehů a agentů vysoce nepravděpodobné.
Kalam v nejmenším nepochyboval, že Elan kolem sebe setkal síť klamu, ježto to bylo v jeho povaze, ať již to bylo nutné, či nikoliv. Ale kterou nit by měl asasín při svém pátrání po pravdě sledovat?
Čas. Jak dlouho tahle cesta trvá? Pasátní větry nevály tam, kde vát měly, teď ta bouře, která je hnala k jihovýchodu, bouře, jež nepřišla z rozlehlého oceánu - jak by vyžadovaly nezměnitelné zákony moře - ale z Falarských ostrovů. Kde panovalo období sucha - období nenarušeného klidu. Tak kdo si to tu s nimi hraje? A jakou roli v této hře hraje Salk Elan, pokud nějakou?
Asasín se zavrčením vstal z pryčny, popadl mošnu z háčku a kolébavě zamířil ke dveřím.
Podpalubí bylo jako obléhací věž pod neutuchající palbou kamení. Slaný, zatuchlý vzduch byl zamlžený a kýl zalévala voda, sahající již do půli lýtek. Nikdo tu nebyl, všichni se snažili udržet Špunt pohromadě. Kalam vytáhl truhlu na volné prostranství. Chvíli se hrabal ve své mošně, až našel malý hrbolatý kamínek. Vyndal ho a položil na truhlu.
Neskulil se, vlastně se vůbec nepohnul.
Asasín vytáhl dýku, obrátil ji v pěsti a jílcem udeřil do kamínku, který se rozpadl. Zasáhl ho závan horkého, suchého vzduchu. Kalam se přikrčil.
"Rychlej! Rychlej Bene, ty holomku, teď je čas!"
Neutuchajícím řevem k němu žádný hlas nedosáhl.
Začínám nenávidět mágy. "Rychlej Bene, zatraceně!"
Vzduch se zachvěl, jako když z pouště stoupají vlny horka. V uších mu zazněl známý hlas. "Tušíš vůbec, kdy jsem se naposledy mohl trochu vyspat? Tady šlo všechno k mistru Kápě, Kalame - kde jsi a co chceš? A pospěš si s tím - tohle mě zabíjí!"
"Myslel jsem, že jsi moje oříznutá kostka v pohárku, zatraceně!"
"Jsi v Untě? V paláci? Nenapadlo by mě -"
"Díky za projevenou důvěru," přerušil ho asasín. "Ne, nejsem v tom mistrem Kápě prokletým paláci, ty pitomče. Jsem na moři -"
"Jestli nejsme všichni. Právě jsem to zvoral, Kalame - už to nezvládnu víc než jednou."
"Já vím. Takže až se tam dostanu, bude to jen na mně. Nevadí, není to pro mě nic nového. Poslouchej, co cítíš z místa, kde jsem? Něco na téhle lodi není v pořádku a já chci vědět, co a kdo je za to zodpovědný."
"To je všechno? Dobrá, dobrá, dej mi minutku…"
Kalam čekal. Když cítil, jak kamarádova přítomnost plní vzduch kolem něj, cítil pátravé emanace, jež tak dobře znal, zježily se mu vlasy na krku. Pak to zmizelo.
"Hm."
"Co to znamená, Rychlej?"
"Máš trable, kamaráde."
"Laseen?"
"Nejsem si jistý. Ne přímo - tahle loď smrdí chodbou, Kalame, jednou z nejvzácnějších mezi smrtelníky. Byl jsi poslední dobou zmatený?"
"Takže jsem měl pravdu! Kdo?"
"Někdo, možná je na palubě, možná ne. Možná pluje přímo v té chodbě, rovnou vedle tebe, akorát že ho nikdy

neuvidíš. Je na palubě něco cenného?"
"Myslíš kromě mé kůže?"
"Ano, kromě tvé kůže, samozřejmě."
"Jenom výkupné za jednoho despotu."
"Aha, a někdo se chce někam rychle dostat, a až se tam dostane, chce, aby jeden každý na palubě zapomněl, kde to místo je. Jenom hádám, Kalame. Ale mohl bych se taky pořádně mýlit."
"Díky za útěchu. Říkáš, že tam máte potíže? Co Whiskeyjack? Dujek a oddíl?"
"Zatím se protloukají. Jak se má Šumař?"
"Nemám tušení. Rozhodli jsme se, že se rozdělíme…"
"Ach ne, Kalame!"
"Ano, Tremorlor. Pro mistra Kápě, byl to tvůj nápad, Rychlej!"
"Myslel jsem, že dům je… klidný. Pak by to určitě fungovalo. Rozhodně. Myslím. Ale něco se tam zvrtlo - všechny chodby se úplně zbláznily. Měl jsi možnost v poslední době vidět balíček draků?"
"Ne."
"Šťastlivče."
Asasínovi to došlo, jen se prudce nadechl. "Stezka rukou…"
"Stezka… ach." Mágův hlas zesílil: "Kalame! Jestli jste věděli -"
"My nevěděli vůbec nic, Rychlej!"
"Mohli by mít šanci," zamumlal Rychlej Ben o chvíli později. "S Líto -"
"Chceš říct Apsalar."
"To je jedno. Nech mě přemýšlet, zatraceně."
"Nádhera," prskal Kalam. "Další plány…"
"Ztrácím spojení, kamaráde. Jsem moc utahaný… včera jsem asi ztratil moc krve. Klátil říkal…"
Hlas se vytratil. Kolem asasína zase zavířila studená mlha. Rychlej Ben byl pryč. A tím to končí. Teď je to opravdu jenom na mně. Šumař… ach, ty holomku, měli jsme to uhodnout, přijít na to. Starověká brána… Tremorlor.
Dlouho se nepohnul. Nakonec si povzdechl, oprášil si hruď, kde mu na vlhké látce ulpěly kousíčky rozbitého kamene, a vstal.

Kapitán byl vzhůru a měl společnost. Když Kalam vstoupil do přecpané kajuty, Salk Elan se zazubil. "Právě jsme o vás mluvili, parťáku," řekl Elan. "Víme, jak umanutý jste, a říkali jsme si, jak asi vezmete tu zprávu…"
"Dobrá, budu hrát s vámi. Jakou zprávu?"
"Tahle bouřka - snáší nás mimo kurs. Hodně daleko."
"To znamená?"
"Až skončí, zřejmě zamíříme do jiného přístavu."
"Ne do Unty."
"Ach, nakonec ano, samozřejmě."
Asasínův pohled padl na kapitána. Tvářil se nešťastně, ale odevzdaně. Kalam si v duchu představil mapu Quon Tali, chvíli ji studoval a pak si povzdechl. "Město Malaz. Ostrov."
"Ještě jsem tu slavnou žumpu neviděl," poznamenal Elan. "Nemůžu se dočkat. Soudím, že budete velkorysý a ukážete mi všechna významná místa, příteli."
Kalam na něj hleděl, pak se usmál. "Spolehněte se, Salku Elane."

Zastavili se k odpočinku, více méně otrlí vůči křiku, z něhož stydla krev v žilách, stoupajícímu z jiných chodeb v bludišti. Mappo položil bezvládného Icaria na zem a klekl si k němu. Touha Tremorlor po Jhagovi byla téměř hmatatelná. Trell zavřel oči. Bezejmenní nás dovedli sem a předhodili Icaria azathu, jako by předhodili kozu horskému bohu. A přesto jeho krev nepadne na jejich hlavy. To mne tohle všechno pošpiní.
Snažil se vyvolat si v duchu obraz zničeného města - svého rodiště - ale teď bylo plné stínů. Přesvědčení nahradily pochybnosti. Už nevěřil vlastním vzpomínkám. Hlouposti! Icarium vzal bezpočet životů. Ať už je pravda o smrti mého města jakákoliv… Zaťal ruce v pěst. Můj kmen - plecnice - by mě nezradil. Jakou váhu lze přikládat Icariovým snům? Jhag si nic nepamatuje. Nic skutečného. Jeho duševní klid změkčuje pravdu, rozmazává hrany… roztírá barvy, až je vzpomínka zpochybněna. Tak. Polapila mě Icariova laskavost…
Mappa zabolely pěsti. Podíval se na svého společníka a prohlížel si klidný výraz na jeho krví umazaném obličeji. Tremorlor tě nedostane. Nenechám se využít. Jestli tě chtějí Bezejmenní vydat, tak si pro tebe budou muset přijít sami a nejdřív se dostat přese mne.
Vzhlédl a zamračil se na bludiště. Tremorlor. Sáhni po něm svými kořeny a pocítíš hněv trellského válečníka, vypustíš jeho bojový sen, starověké duchy jedoucí na něm ve vražedném tanci. Tohle ti slibuji, takže si dej pozor.
"Povídá se," zamumlal vedle něj Šumař, "že azath chytil i bohy."
Mappo na vojáka upřel přimhouřené oči.
Šumař si prohlížel bouřící se stěny kolem nich. "Kteří Starší bohové - jejichž jména jsou po tisíce let zapomenutá - tu jsou uvěznění? Kdy naposledy viděli světlo? Kdy naposledy mohli pohnout svými údy? Umíš si představit takhle strávenou věčnost?" Přesunul si kuši v rukou. "Jestli Tremorlor zemře… představ si to šílenství vypuštěné na svět."
Trell chvíli mlčel, pak zašeptal: "Co za střely to po mně vrháš?"
Šumař zvedl obočí. "Střely? To jsem nechtěl. Tohle místo na mě působí jako klubko zmijí, to je všechno."
"Po tobě Tremorlor netouží, vojáku."

Šumař se pokřiveně usmíval. "Občas se vyplatí bejt nikdo."
"Teď se vysmíváš pravdě."
Sapér se přestal usmívat. "Dávej pozor, Trelle. Tremorlor tu není jediná, kdo má hlad. Každý vězeň v těch dřevěných stěnách cítí, že tudy procházíme. Před tebou a Icariem možná couvají, ale co se nás ostatních týče, žádný takový rozpaky necítí."
Mappo odvrátil zrak. "Promiň. Jak sis asi všiml, skoro nic jiného v hlavě nemám. Ale nemysli si, že bych vás v případě potřeby nebránil. Nehodlám pošpinit čest, jakou pro mě znamená vaše společnost."
Šumař rázně kývl a narovnal se. "Vojácký pragmatismus. Musel jsem zjistit, jak si stojíme."
"Chápu."
"Omlouvám se, že jsem tě urazil."
"Bylo to pouhé dloubnutí nožem - probral jsi mě." Iskaral Pust, dřepící opodál, vyprskl: "Šlápni do kaluže, no jistě! Zkoušej jeho věrnost - výtečně! Sleduj jeho strategii mlčení - přičemž chce, aby se jeho oběti navzájem odhalily nesmyslnými, rozvratnými projevy. Ach ano, to jsem zjistil od Tremorlor, a tudíž použil odpovídající strategii. Mlčení, slabý posměšný úsměv, ukazující, že vím víc, než vím, nádech tajemná, ano, a záhadné vědomosti. Nikdo neodhalil můj zmatek, houfec klamavých iluzí a prchavých klamů! Plášť mramoru zakrývající drolící se pískovcové srdce. Vida, jak na mne hledí, přemítají - všichni přemítají - o mé tajné studnici moudrosti…"
"Zabijme ho," navrhl Kvítko, "už jenom proto, abychom ho ušetřili naší bídy."
"A přijít o takovou zábavu?" zavrčel Šumař. Postavil se do čela. "Je čas jít."
"Blábolení tajemství," pronesl velekněz stínu úplně jiným hlasem, "takže mě považují za neschopného."
Ostatní se k němu prudce otočili.
Iskaral Pust předvedl blažený úsměv.

Ze stěny propletených kořenů vylétl roj vos, proletěl nad nimi a hnal se dál - jim nevěnoval pozornost. Šumař cítil, jak se mu srdce vrací zpátky na místo. Roztřeseně se nadechl. Některých d'iversů se bál víc než jiných. Zvířata jsou jedna věc, ale hmyz…
Ohlédl se na ostatní. Icarium bezvládně ležel Mappovi v náručí a hlavu měl celou od krve. Trell se zadíval za sapéra na stavbu, která na ně čekala. Obličej měl zkřivený neskrývanou bolestí, až vypadal jako dítě, které potřebuje pečovatele, jenomže ten byl v bezvědomí. Té němé prosbě bylo těžké odolat.
Šumař se zachvěl. Apsalar, její otec a Kvítko stáli za Mappem jako ochranný kordon a za nimi ohaři a Iskaral Pust. Pět párů zvířecích očí a jeden lidský hořely napětím - pochybní spojenci, náš zadní voj. Vykládejte mi o špatně načasovaném rozkolu - a ty planoucí oči se upíraly na tělo v Mappově náručí.
Icarium sám si to přál a tím Trellovi rozerval srdce. Cena za přijetí není vedle bolesti z odmítnutí ničím. A přesto tomu Mappo obětuje život a my nejspíš taky. Nikdo z nás - dokonce ani Apsalar - není dost chladnokrevný, aby stál stranou a díval se, jak Jhaga odvlékají. Pro mistra Kápě, jsme hlupáci a Mappo je z nás hlupák největší…
"O čem přemýšlíš, Šume?" zeptal se Kvítko a jeho hlas prozrazoval, že má docela dobrou představu.
"Sapéři mají pořekadlo," zamumlal Šumař. "Vykulenej pitomec."
Darún pomalu kývl.
V ostatních stezkách v bludišti začal lov. Tvaroměniči - ti nejmocnější z nich, kteří přežili a dostali se až tak daleko - začali útočit na azathský dům. Vzduchem se rozléhal řev a útočil na jejich smysly. Tremorlor se bránila jediným způsobem, jakým mohla, tím, že útočníky pohlcovala, uvězňovala - ale je jich příliš mnoho a přicházejí příliš rychle - dřevo praštělo, spletené klece se třískly, ozývaly se zvuky, jako když se ničí les, větev po větvi, strom po stromu, nezadržitelně to postupovalo, blíž, stále blíž k samotnému domu.
"Dochází nám čas!" zasyčel Iskaral Pust a kolem něj podrážděně pobíhali ohaři. "Ti tvorové nás dohánějí. Tvorové! Jak jasněji se můžu vyjádřit?"
"Ještě ho můžeme potřebovat," upozornil ho Šumař.
"No ovšem!" odtušil velekněz. "Trell ho může zahodit jako pytel zrní!"
"Můžu ho nést docela rychle," zavrčel Mappo. "Ještě mám trochu toho denulského elixíru z tvého chrámu, Iskarale Puste."
"Tak jdeme," řekl sapér. Něco se k nim opravdu blížilo a vzduch byl ostře cítit kořením. Ohaři přestali věnovat pozornost Mappovi a Icariovi a teď se obrátili na druhou stranu. Z toho, jak přešlapovali, bylo vidět, jak jsou neklidní. Stezka dvacet kroků od nich prudce zahýbala. Těsně za ohybem se ozval skřek následovaný hlukem zuřivého boje. Náhle skončil.
"Čekali jsme moc dlouho!" syčel Pust, krčící se za ohaři svého boha. "Už přichází!"
Šumař otočil kuši a oči upřel na místo, kde by se měl objevit pronásledovatel. Místo toho se na dohled zpola přihnal, zpola přiletěl malý hnědý tvor. Stoupaly z něj pramínky kouře.
"Ajvaj!" zavřískl Pust. "Ničíme!"
Kvítko vyrazil a protlačil se mezi Šán a Gerykem, jako by to byl párek mul. "Moby?"
Zmok se přitřil k Darúnovi a v poslední chvíli mu skočil do náruče, chytil se ho párátky a jen třepal křídly. Kvítko ucukl hlavou. "Fuj, smrdíš jako Propast!"
Moby, ten zatracený zmok… Šumař zalétl pohledem k Mappovi, který se mračil.
"Bhok'aral!" Od Iskarala Pusta to znělo jako nadávka. "Mazlíček? Mazlíček? Šílenství!"
"Strejdův zmok," vysvětloval Kvítko.
Ohaři mu uhýbali z cesty.
Ach, mládenče, zřejmě je mnohem víc.

"Tak tedy spojenec," zkusil to Mappo.
Kvítko kývl, třebaže dost nejistě. "Mistr Kápě ví, jak nás našel. Jak přežil…"
"Pokrytče!" obviňoval ho Pust a blížil se k Darúnovi. "Zmok? Nezeptáme se na názor toho mrtvého tvaroměniče támhle? Ach ne, to nemůžeme, že? Je roztrhaný na kusy!"
Kvítko neříkal nic.
"Na tom nezáleží," ozvala se Apsalar. "Marníme čas. Do domu -"
Velekněz se k ní prudce otočil. "Že na tom nezáleží? Jaký utajený klam se to mezi námi objevil? Jaká ohavná zrada to nad námi visí? Tam, visí mládenci na košili -"
"Dost!" štěkl Šumař. "Tak si tu zůstaň, Puste. I se svými ohaři." Sapér se znovu obrátil k domu. "Co myslíš, Mappo? Ještě se k němu nikdo nedostal blíž - když poběžíme…"
"Můžeme to zkusit."
"Myslíš, že nám otevře dveře?"
"Nemám tušení."
"Tak to zjistíme."
Trell kývl.
Tremorlor viděli dobře. Obklopovala ji nízká zídka na pohled z drsné, zubaté lávy. Byla vidět jediná mezera, úzká branka, nad níž se klenul oblouk z lián. Dům sám měl žlutohnědou barvu, pravděpodobně byl z vápence, a vstup byl zastrčený mezi dvěma přisedlými, asymetrickými dvouposchoďovými věžemi bez oken. Branku s dveřmi skrytými ve stínu spojoval klikatý chodníček z plochých kamenů. Malé, pokroucené stromy na dvorku rostly na nízkých pahrbcích.
Sestra Domu mrtvých ve městě Malaz. Trochu se liší od toho v Darúdžhistánu. Všechny jsou stejné. Všechny azathy - ačkoliv odkud se to jméno vzalo a jak dávno, to nikdo neví, ani to nezjistí.
Vedle sapéra tiše promluvil Mappo. "Azathy prý překlenují říše - všechny říše. V jejich zdech prý dokonce přestává existovat i čas."
"A dveře otevřou málokomu a z neznámých důvodů." Šumař se při svých slovech zamračil.
Apsalar popošla dopředu, před sapéra.
Šumař překvapeně zabručel: "Spěcháš někam, holka?"
Ohlédla se na něj. "Ten, který mě posedl, Šumaři… jeden azath ho kdysi přijal."
Pravda. A proč jsem z toho tady a teď celý nesvůj? "Tak jak se to dělá? Zvláštní klepání? Klíč pod uvolněným dlažebním kamenem?"
Její úsměv byl balzámem na jeho podráždění. "Ne, něco mnohem jednoduššího. Smělost."
"No, tý máme spoustu. Jsme tady, ne?"
"Ano, to jsme."
Šla první a ostatní ji následovali.
"Ta mušle," zabručel Mappo. "Ty obrovské škody, které způsobila převtělencům a d'iversům, zřejmě ještě působí - pro azath by to mohl být dostatečný důkaz."
"A modli se, aby to tak bylo."
"Ano, to dělám."
"Proč nás vůbec ta vražedná píseň taky nezabila?"
"To se ptáš mě, Šumaři? Dárek jsi dostal ty, nebo ne?"
"Ano. Zachránil jsem malou holčičku - byla příbuzná poutníka duší."
"Kterého poutníka duší, Šumaři?"
"Kimloka."
Trell kousek cesty mlčel, pak rozčileně zavrčel. "Holčičku, říkáš? Jakkoliv blízká příbuzná to byla, Kimlokova odměna tvé gesto zdaleka předčila. Navíc byl její účel zřejmě přesně určený - kouzlo v té písni bylo aspektované, Šumaři. Pověz, věděl Kimlok, že hledáš Tremorlor?"
"Já mu to rozhodně neřekl."
"Dotkl se tě - otřel se ti prstem o ruku, cokoliv?"
"Jak si vzpomínám, tak o to požádal. Chtěl slyšet můj příběh. Já odmítl. Ale pro mistra Kápě, Mappo, vážně si nemůžu vzpomenout, jestli se mě náhodou nějak nedotkl."
"Podle mě musel."
"Pokud ano, tak mu tu nezdvořilost odpouštím."
"To asi taky předvídal."
Třebaže Tremorlor odolávala útokům zuřícím na všech stranách, bitva zdaleka nekončila a na některých místech znělo praskání dřeva zdánlivě nezastavitelně a stále se blížilo. Jedna z těch neviditelných, drtivých lavin se přibližovala ke skupině. Míříc ke klenuté brance, Apsalar zrychlila krok. Vzápětí, v sílícím řevu, se všichni rozběhli.
"Kde?" chtěl vědět Šumař, když se hnal dál a zoufale se rozhlížel na všechny strany. "Kde, ve jménu mistra Kápě, to je?"
Odpověď přišla v náhlém přívalu ledové vody shora, když se znenadání otevřela jakási chodba. Z té spršky, která zůstala viset ve vzduchu - necelých padesát kroků za nimi - se vynořila obrovská tlama dhenrabi s věncem z vyrvaných mořských řas, chaluh a zvláštních, kostrám podobných větví. Před ní proletěl roj vos a dhenrabi ho bez zdržování spolkla.
V přívalovém portálu se objevily další tři dhenrabi. Převalující se, zpěněná voda, která je držela, jako by spalovala vše, čeho se ve větvích dotkla, ale tvorové v ní dál pluli, vezli se v syčivém víru.
Šumaři hlavou proletěly obrazy. Kansu. Takže nakonec ne převtělenec - ne jedna šelma, ale smečka. D'iversové. A mně

došly svítivky -
O chvíli později začalo být jasné, jak nevyužití ohaři stínu zatím jsou. Cítil sílu, která z nich vyzařovala - tolik se podobala síle draků, valila se jako dech, příval syrových kouzel, ženoucí se před ohaři, když vyrazili do útoku.
Šán se k vůdčí dhenrabi dostala první, první se vrhla do zející, zoubkované tlamy - a zmizela v temném chřtánu. Tvor se bleskurychle vzepjal a pokud jeho masivní, tupá tlama mohla dát najevo překvapení, tak to udělala teď.
Geryk se dostal k další dhenrabi a ta zaútočila, ale ne, aby ho spolkla, nýbrž aby ho zakousla, rozdrtila tisíci rýhovanými destičkami svých zubů. Ohařovo kouzlo se pod jejími čelistmi prohnulo, ale nepovolilo. Vzápětí už Geryk proběhl mezi zuby a vskočil do tlamy - kde způsobil příšerný zmatek.
Ostatní ohaři zamířili ke zbývajícím dvěma dhenrabi. Jen Slepucha zůstala u skupiny.
Vůdčí dhenrabi se začala svíjet, házela sebou, jak se kolem ní bortil proud její chodby - a při tom drtila stěny bludiště, kde vězněné oběti natahovaly rozbahněnou vodou k obloze svraštělé údy a chňapaly vzduch. Druhá dhenrabi se propadla do toho víru.
Kdosi popadl Šumaře za loket a zprudka ho otočil.
"Pojď," sykl Kvítko. Moby se ho stále držel za košili. "Máme další společnost, Šume."
Teď sapér zahlédl předmět Darúnovy pozornosti - byl napravo a téměř za Tremorlor, stále tisíc kroků daleko, ale rychle se blížil. Roj jako žádný jiný. Krvničky, jako černý mrak před pořádnou bouřkou, jenž se převaloval a mířil k nim.
Skupina nechala dhenrabi svíjet v předsmrtných křečích a hnala se k domu. Když sapér probíhal pod obloukem bezlistých lián, Apsalar se již dostala ke dveřím, natáhla ruku k velké a těžké kulaté klice a otočila jí. Napínala svaly na předloktí. Napínala svaly. Pak potácivě couvla, jako by byla opovržlivě odstrčena. Když se Šumař s Kvítkem a Mappem s jeho břemenem, pak Apsalařin otec, Pust a Slepucha dostali na rovný dlážděný dvůr, sapér viděl, jak se dívka otáčí se šokovaným a nevěřícným výrazem.
Neotevře. Tremorlor nás odmítla.
Sapér se se sklouznutím zastavil a obrátil se.
Obloha byla černá, živá a padala přímo na ně.

Na řídkém, spáleném okraji Vatharského hvozdu, kde se čedičová podložní skála znovu zanořovala pod vápencovou kůru a pláň, táhnoucí se před a pod nimi k jihu, tvořila jen větrem ošlehaná, vyprahlá hlína posetá kamením, narazili na první jaghutskou hrobku. Jen málokdo z předvoje a čela zástupu jí věnoval pozornost. Vypadala jako obyčejná hromada kamení, ukazatel v krajině, a na jižním konci z ní šikmo vzhůru čněla obrovská protáhlá kamenná deska, jako by ukazovala přes Nenoth Odhan k Arenu nebo nějakému jinému, bližšímu místu.
Kaprál List k ní historika mlčky odvedl a ostatní se připravovali s provazy, aby pomohli dostat vozy po klikaté stezce dolů z prudkého svahu na holou planinu.
"Nejmladší syn," řekl List a zadíval se na primitivní hrobku. Byla na něj hrůza pohledět, protože ukazoval otcovský žal, syrový, jako by dítě zemřelo teprve včera - žal, jenž, pokud něco, tak během mučivé, nepředstavitelně dlouhé doby dvou set tisíc let zesílil.
Stále stojí na stráži, tento jaghutský duch. Tohle prohlášení, zároveň prosté i zřejmé, historikovi vzalo dech. Jak pochopit tohle…
"Jak starý?" Kalousův hlas byl stejně vyprahlý jako odhan, jež na ně čekala.
"Pět. T'lan Imass mu vybrali toto místo. Kdyby ho chtěli zabít, bylo by to příliš těžké, vzhledem k tomu, že na ně pořád čekal zbytek rodiny. A tak odvlekli dítě sem - zpřelámali mu kosti, jednu každou, kolikrát to jen na tak malém těle šlo - a pak ho přimáčkli tady tou skálou."
Kalous si už myslel, že ho nemůže nic zděsit, dohnat k zoufalství, a přesto se mu při Listových slovech stáhlo hrdlo. Na něco takového měl příliš velkou představivost, vyvolávala mu před očima obrazy, které ho pálily nesmírným zármutkem. Přinutil se odvrátit zrak. Podíval se, co dělají vojáci a Záchlumčané o třicet kroků dál. Uvědomil si, že pracují mlčky, hovoří jen tehdy, pokud to jejich úkoly vyžadovaly, a i pak potichu.
"Ano," řekl List. "Otcovy city jsou jako mrak, který se s časem nevytratil - tak mocné, tak drásající, že dokonce i zemní duchové před nimi uprchlí. Buď to, nebo by zešíleli. Coltain by se o tom měl dozvědět - musíme si pospíšit a projít tudy co nejrychleji."
"A před námi? Na Nenothské pláni?"
"Zhoršuje se to. T'lan Imass tu pod skalami neuvěznili jen děti
- stále dýchající a vnímající."
"Ale proč?" Ta otázka z Kalouse přímo vyletěla.
"K pogromům žádný důvod nepotřebujete, pane, aspoň žádný rozumný. Prvním popudem bývá rozdíl v druhu, a vlastně docela stačí sám o sobě. Území, nadvláda, preventivní útok - to všechno jsou jenom výmluvy, nízké ospravedlnění, které jen zakrývá prostý rozdíl. Nejsou jako my. My nejsme jako oni."
"Snažili se s nimi Jaghuti domluvit, kaprále?"
"Mnohokrát, tedy ti, kteří nebyli úplně zkažení mocí - tyrani
- ale víte, Jaghuti byli vždycky nadutí, a jejich nadutost patřila k tomu druhu, co se vám vždycky vyšplhá po zádech, když se mu ocitnete tváří v tvář. Každý Jaghut se staral pouze o sebe. Téměř bezvýhradně. Na T'lan Imass pohlíželi stejně jako na mravence na zemi, stáda na travnatých pastvinách či na samotnou trávu. Je všudypřítomná, krajinný rys. Mocný, vznikající lid, jakým byli T'lan Imass, to jenom popíchlo -"
"Natolik, že přísahali smrt?"
"Nevěřím, že si T'lan Imass od začátku uvědomovali, jak obtížným úkolem vyhlazení Jaghutů bude. Ti se od nich lišili v jedné věci - svou moc nestavěli na odiv. A mnoho pokusů o sebeobranu bylo… pasivních. Ledové přehrady - ledovce

- polykaly zemi kolem nich, dokonce i moře, celé kontinenty, takže byly neprůchodné, nemohly poskytovat potravu, kterou smrtelní Imassové potřebovali."
"A tak vytvořili rituál, díky němuž získali nesmrtelnost -"
"Byli volní jako prach - a v době ledové byla prachu spousta."
Kalous zahlédl Coltaina stát na kraji stezky. "Jak je to ještě daleko," zeptal se muž vedle něj, "než opustíme oblast… smutku?"
"Dvě lígy, víc ne. Pak začínají pravé lučiny a kopce Nenoth… a objevují se kmeny, které velmi dobře střeží to málo vody, co mají."
"Myslím, že bych si měl promluvit s Coltainem."
"Ano, pane."

Suchý pochod, jak se mu začalo říkat, byl vlastním svědectvím smutku. Čekaly na ně tři velké, mocné kmeny, z nichž dva, Tregynové a Bhilardové, napadaly sužovaný zástup jako zmije. Se třetím, jenž žil na samém západním okraji planin - Chundryly - neměli přímý kontakt, ačkoliv měli pocit, že to dlouho nevydrží.
Žalostné stádo, doprovázející Psí řetěz, při pochodu vymřelo, zvířata se prostě zhroutila, i když se k nim sbíhali záchlumští kraváčtí psi a zuřivě se je snažili zvednout - ať byla mrtvá, či ne - a popohnat na cestu. Když je porazili, zbývalo na nich jen pár proužků tuhého masa.
Ke zničující žízni se připojil hlad, protože Záchlumčané odmítali porazit své koně a starali se o ně s výmluvným fanatismem, jemuž se nikdo neodvážil odporovat. Válečníci obětovali sami sebe, jen aby udrželi oře naživu. Jedna petice od Nethparovy rady, nabízející koupi stovky koní, byla šlechtici vrácena umazaná od lidských výkalů.
Kmenové zmije útočily znovu a znovu, zápolily o každou lígu, a útoky byly stále zuřivější a častější, až začalo být jasné, že se blíží hlavní srážka, musela přijít během několika dní. Za zástupem postupovalo vojsko Korbolo Doma, síla, k níž se přidaly i oddíly z Tarxianu a dalších pobřežních osad, a nyní bylo pětkrát silnější než Coltainova Sedmá a jeho záchlumské klany. Odpadlý velitel je pronásledoval odměřeně - nechával boj na divokých planinských kmenech - ale sám o sobě působil dost děsivě. U řádné bitvy chybět určitě nebude, avšak zatím se spokojil s čekáním.
Psí řetěz - jenž se rozšířil o uprchlíky z Bylan - se plazil dál, dostal se na dohled toho, co bylo na mapách označeno jako konec Nenoth Odhan, kde se přes jižní obzor zvedala stěna hor. Kupecká stezka vedla jediným slušnějším průsmykem, širokým říčním údolím mezi pohořím Bylan'š na východě a Sanifirským pohořím na západě. Po sedmi lígách se údolí otevíralo do pláně před starověkým tellem Sanimonem. Pláň pak přecházela v Sanith Odhan, dále v Geleenskou planinu, Dodžal Odhan - a cesta končila v samotném městě Aren.
Sanimonské údolí vojsku neposkytlo žádnou úlevu. Celý trén jako rubáš zahalil pocit hluboké opuštěnosti a v kopcích lemujících údolí hasnoucí denní světlo odhalilo dva tábory domorodců, oba obrovské tábory - hlavní síly Tregynů a Bhilardů.
Takže tady, v ústí starobylého údolí… tady to bude.

"Umíráme," zamumlal Lull, když se připojil k historikovi cestou na poradu štábu. "A nemyslím to jenom obrazně, dědo. Dnes jsem ztratil jedenáct vojáků. Mají hrdla tak nateklá žízní, že se nedokážou nadechnout." Odehnal bzučící mouchu. "Pro mistra Kápě, v tom brnění se uvařím - než skončíme, budeme všichni vypadat jako Tlan Imass."
"Nemůžu říct, že bych to přirovnání pochopil, kapitáne."
"Ani jsem to od vás nečekal."
"Koňskou moč. To dneska Záchlumčané pijí."
"Ano, totéž dělají mí lidé. Řehtají ze spaní a nejeden na to umřel."
Kolem nich proklusali tři psi, obrovský Křivák a fena a za nimi cupital čistokrevný psík.
"Ti nás přežijí všechny," zabručel Lull. "Zatracená zvířata!"
Obloha nad nimi potemněla, modrým oparem problikávaly první hvězdy.
"Bohové, jsem utahaný k smrti."
Kalous kývl. Ano, opravdu jsme urazili dlouhý kus cesty, příteli, a teď stojíme tváří v tvář mistru Kápě. Ten přijímá unavené stejně ochotně jako vzdorovité. Vítá je stejným úsměvem.
"Dneska v noci je něco ve vzduchu, historiku. Cítíte to?"
"Ano"
"Chodba mistra Kápě se asi přibližuje."
"Působí to tak, že?"
Dorazili k velitelskému stanu pěsti a vstoupili. Spatřili obvyklé tváře. Byli tu Nil a Nether, poslední zbývající zaklínači, Sulmar a Chenned, Bult i sám Coltain. Každý vypadal jako vysušená napodobenina vůle a síly, kdysi se projevující různými způsoby.
"Kde je Packal?" zeptal se Lull, když si našel svou táborovou stoličku.
"Hádám, že poslouchá svého seržanta," opáčil Bult s náznakem úsměvu.
Coltain neměl čas na jalové plácání. "Něco se blíží, přijde to v tuhle noc. Zaklínači to vycítili, i když víc říct nemůžou. Všichni se musíme připravit."
Kalous se podíval na Nether. "Jaký pocit?"
Pokrčila rameny a povzdechla si. "Nejasný. Starosti, dokonce rozhořčení - nevím, historiku."
"Už jsi někdy cítila něco podobného? Aspoň vzdáleně?"
"Ne."
Rozhořčení.

"Svolejte uprchlíky," nařídil Coltain kapitánům. "Zdvojnásobte hlídky -"
"Pěsti," ozval se Sulmar, "zítra nás čeká bitva -"
"Ano, a potřebujete si odpočinout. Já vím." Záchlumčan začal přecházet sem a tam, ale pomaleji než obvykle. Také se už nepohyboval tak ladně, s půvabem a elegancí, jako dřív. "A navíc jsme silně oslabeni - sudy s vodou jsou vyschlé na troud."
Kalous sebou trhl. Bitva? Ne, zítra to budou jatka. Vojáci neschopní boje, neschopní se bránit. Historik si odkašlal, chtěl promluvit, ale zarazil se. Jedno slovo, ale vyslovit ho by byla nejkrutější iluze. Jediné slůvko.
Coltain na něj upíral oči. "Nemůžeme," řekl tiše.
Já vím. Pro vzbouřené válečníky, stejně jako pro nás, to musí skončit v krvi.
"Vojáci už nedokážou ani vykopat zákopy," pronesl Lull do těžkého, vědoucího ticha.
"Tak díry."
"Ano, pane."
Díry. Aby zarazily útokům na koních, lámaly zvířatům nohy a srážely je, řičící, do prachu.
Porada náhle skončila, když se pohnul vzduch a to, co se chystalo dorazit, se náhle ohlásilo pronikavým praskáním a mastnou mlhou, jako by vzduch zahltil pot. Coltain vyběhl ze stanu jako první, a venku zjistili, že atmosféra pod jiskřivým baldachýnem oblohy je desetkrát víc naježená. Koně se plašili a kraváčtí psi vyli. Vojáci se zvedali jako přízraky, zbraně řinčely.
Na otevřeném prostoru za předními hlídkami se vzduch rozdělil s prudkým, praskavým zvukem. Z trhliny vyrazili tři siní koně, následovali další tři a ještě další tři, všichni v postrojích, řehtající hrůzou. Za nimi vyjel obrovský povoz, ožehlý ohněm a pomalovaný křiklavými barvami, na šesti kolech s paprsky, vyššími než člověk. Z povozu i z koní samotných a ze tří postav, viditelných za poslední koňskou trojkou, stoupal kouř jako chuchvalce nespředené vlny. Bílé, řehtající spřežení se hnalo tryskem - jako by bezhlavě prchalo z chodby, z níž přicházelo - a povoz se divoce kymácel, když se zvířata řítila přímo na hlídky.
Záchlumčané se před vozem rozprchli.
Kalous nevěřícně přihlížel, jak tři postavy přitahují opratě, křičí a opírají se o opěradlo zmítajícího se kozlíku. Koně se zapřeli kopyty do hlíny a zabrzdili a ohromný povoz za nimi se stočil, přičemž se do vzduchu zvedl oblak kouře, prachu a emanací, v níž historik polekaně poznal rozhořčení. Rozhořčení, pochopil konečně, chodby - a jejího boha.
Za vedoucím povozem přijel další a ještě jeden, oba zahnuly do stran, aby se nesrazily s prvním, a se sklouznutím zastavily. Jakmile se první povoz zastavil, vyskákali z něj ozbrojení lidé, muži i ženy, křičeli rozkazy, jimž zřejmě nikdo nevěnoval pozornost, a mávali zčernalými zbraněmi, z nichž kapala krev. Když zastavily i druhé dva povozy, hlasitě zazvonil zvon. Horečnatá a zdánlivě bezcílná činnost kolem povozů okamžitě ustala. Lidé skláněli zbraně a za slábnoucí ozvěnou zvonu následovalo ticho. Zpěnění koně frkali a podupávali, pohazovali hlavami, stříhali ušima a větřili.
První povoz zastavil jen patnáct kroků od místa, kde stál Kalous s ostatními. Historik viděl, jak se ozdoby vyčnívající po straně povozu drží uťatá ruka. Po chvíli odpadla na zem. Otevřela se malá zamřížovaná dvířka a z nich vystoupil muž; jen stěží protáhl mohutné tělo malým otvorem. Hedvábný šat měl propocený. Na kulatém, lesklém obličeji měl stopy po obrovské námaze. V jedné ruce nesl zazátkovanou láhev.
Když vystoupil, postavil se před Coltaina a zvedl láhev. "Vy, pane," pravil malazsky se zvláštním přízvukem, "se musíte zodpovídat ze spousty věcí." Pak se zazubil a předvedl řadu zubů se zasazenými démanty a zlatými korunkami. "Vaše hrdinské činy otřásají chodbami! Vaše cesta zažíhá požáry v každé ulici Darúdžhistánu, nepochybně v každém městě, jakkoliv vzdáleném! Nevšiml jste si, kolik lidí kvůli vám snažně prosí své bohy? Truhlice přetékají! Všude se to hemží velkolepými plány na spásu! Vznikly ohromné organizace a jejich vůdcové přicházejí za námi, za Trygallskou obchodnickou gildou, aby nám zaplatili za nebezpečnou přepravu - třebaže," dodal tišeji, "veškerá gildovní přeprava je nebezpečná, a proto jsme taky tak drazí." Odzátkoval láhev. "Velké město Darúdžhistán a jeho pozoruhodní občané - vmžiku zapomněli na hladovou touhu císařství po městě i po nich samých - a přinášejí vám tento dar! Podle podílníků -" ukázal na lidi za sebou, kteří se zatím seskupili - "z Trygalle - nejzvteklejších a nejchamtivějších tvorů, jaké si umíte představit, ale to vlastně není podstatné, protože tady jsme, či ne? Ať nikdo nemůže o občanech Darúdžhistánu říct, že neobdivují zázraky, a vy, milý pane, jste skutečným zázrakem."
Ten komický mužík popošel blíž a náhle se zatvářil vážně. Tiše řekl. "Alchymisté, mágové, čarodějové, ti všichni se přidali a nabídli plavidla prostornější, než nač ukazují jejich skromné nádoby. Coltaine z Vraního klanu a Psího řetězu, přináším vám jídlo. Přináším vám vodu."

Karpolan Demesand byl jedním ze zakladatelů Trygallské obchodnické gildy, občan malého opevněného města stejného jména, ležícího jižně od Lamatathské pláně v Genabakis. Cech se zrodil z pochybného spojenectví hrstky mágů, k nimž patřil i Karpolan, a městských dobrodinců - což byla nesourodá sbírka pirátů a lidí vykrádajících ztroskotané lodě na odpočinku - a začal se specializovat na dodávky tak nebezpečné, že by obyčejný kupec zbledl. Každou karavanu chránila silně vyzbrojená kumpanie podílníků - strážných, kteří měli na obchodě přímý zájem, což zajišťovalo, že pro jeho ochranu udělají vše, co bude v jejich silách. A jejich síly byly skutečně potřebné, protože karavany Trygallské obchodnické gildy - jak bylo zřejmé od samého začátku - cestovaly chodbami.
"Věděli jsme, že to je výzva," vykládal Karpolan Demesand s blaženým, třpytivým úsměvem, když se usadili v Coltainově velitelském stanu. Byli tu pouze on, pěst a Kalous, protože všichni ostatní měli venku plné ruce práce, jak se snažili co nejrychleji rozdělit životodárné zásoby, které karavana přivezla. "Ta ohavná chodba mistra Kápě je kolem vás obtočená těsněji než rubáš kolem mrtvoly… omluvíte li to přirovnání. Nejdůležitější je jet rychle, kvůli ničemu nezastavovat a pak vypadnout, jakmile to jde. V prvním voze jsem udržoval cestu veškerými kouzly, jimiž jsem obdařen - jistě, byla to namáhavá cesta, ale my zase nejsme laciní."

"Pořád nemůžu pochopit," ozval se Kalous, "že občané Darúdžhistánu patnáct set líg daleko vůbec dokázali zjistit, co se tu děje, natož že jim na tom záleží."
Karpolan přimhouřil oči. "Ach, no, asi jsem to trochu přehnal - vzrušení té chvíle, přiznávám. Musíte pochopit - vojáci, kteří nedávno chtěli Darúdžhistán dobýt, teď bojují ve válce s Pannionským dominiem, tyranií, která by Modré Město tuze ráda spolkla, kdyby mohla. Dujek Jednoruký, kdysi pěst císařství a nyní psanec stejné říše, se stal spojencem. A to jisté osoby v Darúdžhistánu dobře vědí a oceňují…"
"Ale je toho víc," podotkl Coltain tiše.
Karpolan se usmál podruhé. "Není tahle voda skvělá? Ukažte, naleju vám ještě."
Čekali a dívali se, jak obchodník dolévá tři cínové pohárky stojící na stolku mezi nimi. Když skončil, povzdechl si a pohodlně se usadil do čalouněného křesla, jež sem přinesli z jeho vozu. "Dujek Jednoruký." To jméno pronesl zpola jako nadšeně a zpola zděšeně. "Zdraví vás, pěsti Coltaine. Naše kancelář v Darúdžhistánu je malá, nově otevřená, víte. Své služby neinzerujeme, alespoň ne otevřeně. Upřímně řečeno, tyto služby zahrnují činnosti, které jsou občas utajované povahy. Neobchodujeme jen s hmotným zbožím, ale také s informacemi, doručujeme dary, samotné lidi… i jiné tvory."
"Za touto výpravou stojí Dujek Jednoruký," řekl Kalous.
Karpolan kývl. "S peněžní pomocí jisté kabaly v Darúdžhistánu, ano. Jeho slova zněla: ‚Císařovna si nemůže dovolit ztratit takového velitele, jako je Coltain z Vraního klanu.'" Zazubil se. "Pozoruhodné na psance odsouzeného k smrti, nemyslíte?" Předklonil se a zvedl ruku, dlaní nahoru. Něco se na ní objevilo, malá protáhlá lahvička z kouřově šedého skla na stříbrném řetízku. "A podivuhodně záhadný mág od Paličů mostů vyrobil tento dar." Natáhl ruku ke Coltainovi. "Pro vás. Noste to. Pořád, pěsti."
Záchlumčan se zamračil a dárek si nevzal.
Karpolan se nevesele usmál. "Dujek je připraven prosadit v tomto vyšší hodnost, příteli -"
"Psanec, co trvá na hodnostech?"
"Ach, dobrá, přiznávám, že jsem se zeptal stejně. Jeho odpověď zněla: ‚Nikdy nepodceňujte císařovnu.'"
Rozhostilo se ticho, jak význam poslední věty začínal získávat tvar. Ve válce proti celému kontinentu… kdy se objeví ještě větší hrozba - Pannionské dominium… mělo by císařství kvůli nějaké nepřátelské zemi bojovat samo? Ale… jak najít spojence mezi nepřáteli, jak je sjednotit proti větší hrozbě s co nejmenšími zmatky a nedůvěrou? Prohlaste okupační armádu za psance, takže "nebudou mít na vybranou" a budou muset vystoupit z Laseenina stínu. Dujek, vždy věrný Dujek - dokonce ani ten špatně utajený plán, jak zabít poslední ze staré gardy - Tayschrennova hloupost a mylné představy - ho nedokázaly obrátit. Takže teď má spojence - ty, kteří byli kdysi jeho nepřáteli - možná dokonce i Caladana Chmura a Anomandera Dlouhý vlas… Kalous se obrátil ke Coltainovi a viděl, že také pochopil.
Záchlumčan si dar konečně vzal.
"Císařovna vás nesmí ztratit, pěsti. Noste to, pane. Pořád. A až přijde čas, rozbijte to - o vlastní hruď. I kdyby to byl váš poslední čin, i když radím, abyste to nenechával až na poslední chvíli. Takové byly zmatené příkazy toho, kdo to vytvořil." Znovu se zazubil. "A jaký to je muž! Desítka ascendentů by měla tuze ráda jeho hlavu na talíři, s vyloupnutýma očima a jazykem opečeným na pepři, s ušima na grilu -"
"Pochopili jsme," zarazil ho Kalous.
Coltain si přehodil řetízek přes hlavu a zastrčil lahvičku za jelenicovou košili.
"S rozbřeskem na vás čeká strašlivá bitva," pokračoval Karpolan po chvíli. "Nemohu zůstat, nezůstanu. Třebaže jsem mág nejvyššího řádu, třebaže jsem kupec nelítostný a lstivý, přiznávám, pánové, že jsem i sentimentální. Nebudu se dívat na tuto tragédii. Navíc musíme ještě něco doručit, než se vrátíme, a to bude vyžadovat všechny mé síly, vlastně by je to mohlo i vyčerpat."
"O vaší gildě jsem ještě nikdy neslyšel, Karpolane," poznamenal Kalous, "ale jednou bych si rád poslechl víc o vašich dobrodružstvích."
"Ta příležitost možná přijde, historiku. Ale slyším, že se mí podílníci scházejí, a musím dohlédnout na vzkříšení a uklidnění koní - ačkoliv je třeba říct, že si zřejmě oblíbili divokou hrůzu. Nijak se neliší od nás, že?" Vstal.
"Děkuji vám," zavrčel Coltain, "a vašim podílníkům."
"Chcete něco vzkázat Dujeku Jednorukému, pěsti?"
Záchlumčanova odpověď Kalouse polekala, vyvolala v něm děsivé, hlodavé podezření, které nechtělo zmizet.
"Ne."
Karpolan na okamžik vykulil oči, pak kývl. "Žel, musíme jet. Kéž vaši nepřátelé zítra draze zaplatí, pěsti."
"Zaplatí."

Ani s nenadálým darem se sice nemohli úplně zotavit, ale vojsko, jež za úsvitu povstalo, působilo klidným a připraveným dojmem, jaký z něj Kalous neměl od Gelorského hřebene. Uprchlíci zůstali v dolině severně od ústí údolí. Lasiččí klan a klan Bláznivých psů stály na stráži na návrší proti spojeným silám Korbolo Doma. Na každého záchlumského jízdválečníka tu čekalo víc než třicet vzbouřeneckých vojáků a nevyhnutelný výsledek střetu byl natolik zřejmý, tak surově jasný, že se uprchlíků zmocnila panika, bezradně se vrhali sem a zase tam a vzduchem plným zvířeného prachu se neslo zoufalé kvílení.
Coltain hodlal projít mezi domorodci blokujícími ústí údolí, a to co nejrychleji, tudíž soustředil svůj Vraní klan a většinu Sedmé dopředu. Rychlý a drtivý průlom nabízel jedinou naději pro klany zadního voje i pro samotné uprchlíky.
Kalous seděl na své vyhublé kobylce na nízkém pahorku kousek na východ od hlavní cesty, odkud oba záchlumské klany na severu stěží rozeznával - vojsko Korbolo Doma bylo někde za nimi. Povozy Trygallské obchodnické gildy odjely, zmizely těsně před svítáním, než obzor na východě začal blednout.

Dojel k němu kaprál List a zastavil vedle něj. "Krásné ráno, pane!" pozdravil. "Mění se roční doby - ta změna je cítit ve vzduchu, že?"
Kalous si ho prohlédl. "Někdo tak mladý, jako vy, by dnes neměl být tak veselý, kaprále."
"Ani někdo tak starý, jako vy tak mrzutý, pane."
"Ty mistrem Kápě zatracený povýšenče, tohle tedy vzejde z laskavého zacházení?"
List se zazubil, což jako odpověď docela stačilo.
Kalous přimhouřil oči. "A co vám našeptává váš jaghutský duch, Liste?"
"Něco, co on sám neměl, pane. Naději."
"Naději? Jak, odkud? Přichází snad konečně Pormqual?"
"O tom nic nevím, pane. Myslíte, že je to možné?"
"Ne, nemyslím."
"Ani já ne, pane."
"Tak o čem to, u Fenerových chlupatých koulí, Liste, mluvíte?"
"Nevím jistě, pane. Prostě jsem se probudil s pocitem…" Pokrčil rameny. "S pocitem, jako bychom dostali požehnání, dotkl se nás bůh, nebo tak něco…"
"To je skvělý způsob, jak přivítat poslední ráno," zamručel Kalous s povzdechem.
Tregynové a Bhilardové se připravovali, ale z náhlého zatroubení bylo jasné, že Coltain na ně nehodlá jen zdvořile čekat. Vraní kopiníci a lučištníci na koních vyrazili na východ do mírného svahu, vstříc čekajícím Bhilardům.
"Historiku!"
Něco v kaprálově tónu přimělo Kalouse se otočit. List nevěnoval pozornost postupu Vraních - díval se k severozápadu, kde se právě objevili další kmenoví lučištníci, rozestoupili se a děsivě rychle se blížili.
"Chundrylové," podotkl Kalous. "Prý je to jižně od Vathar nejmocnější kmen - jak teď můžeme vidět."
Ozval se dusot kopyt, a když se oba muži otočili, uviděli přijíždět samotného Coltaina. Tvářil se bezvýrazně, téměř klidně se díval k severozápadu. Zadní voj se dostal do boje - první prolitá krev tento den nejspíš bude záchlumská.
Uprchlíci se již začali tlačit k jihu v naději, že se údolí otevře pouhou silou vůle.
Desítky tisíc Chundrylů vytvořily dva oddíly, jeden na západ od ústí průsmyku, druhý o kus dál na sever po křídle vojska Korbolo Doma. Mezi nimi byl hlouček válečných náčelníků, kteří zamířili k vyvýšenině, na níž stáli Kalous, List a Coltain.
"Vypadá to, že touží po souboji, pěsti," podotkl Kalous. "Měli bychom se vrátit."
"Ne."
Historik otočil hlavu. Coltain vytáhl kopí a na levé předloktí si připevnil kulatý štít s černým peřím.
"Zatraceně, pěsti - tohle je šílenství!"
"Pozor na jazyk, historiku," opáčil Záchlumčan nepřítomně.
Kalous upřel zrak na stříbrný řetízek, který měl Coltain kolem krku. "Ať už ten dar znamená cokoliv, můžeš ho použít jenom jednou. To, co chceš udělat, by udělal záchlumský válečný náčelník, ale ne císařská pěst."
Teď se Coltain otočil a historik zjistil, že hrot kopí s ozuby ho škrábl na krku.
"A kdy vlastně," zachraptěl Coltain, "si můžu vybrat smrt takovou, jakou bych chtěl? Myslíš, že použiju tu prokletou tretku?" Uvolnil si levou ruku a strhl si řetízek z krku. "Nos to ty, historiku. Všechno, čeho jsme dosáhli, neznamená nic, pokud se o tom nevypráví. Mistr Kápě vem Dujeka Jednorukého! Mistr Kápě vem císařovnu!" Hodil lahvičku Kalousovi a bezchybně zasáhl jeho pravou dlaň. Ten nádobku sevřel a cítil, jak se mu řetízek otírá o mozoly. Hrot kopí, líbající jeho krk, se nepohnul.
Jejich pohledy se setkaly.
"Omluvte mě, pánové," řekl List. "Zdá se, že tady nejde o žádaný boj. Kdybyste se podívali…"
Coltain odtáhl zbraň a otočil se.
Chundrylští váleční náčelníci teď čekali v řadě před nimi jen třicet kroků daleko. Pod kůžemi, kožešinami a amulety měli podivnou našedlou zbroj, která vypadala skoro jako plazí kůže. Obličeje jim téměř dokonale zakrývaly dlouhé kníry, spletené vousy a copy s plíšky - vše černé - a pod nimi byly vidět hranaté rysy a snědá pleť.
Jeden pobídl koníka blíž a promluvil lámanou malazštinou. "Černé křídlo! Jaká myslet ty dnes šance?"
Coltain se otočil v sedle a zadíval se na oblaka prachu nyní na severu i na jihu. "Já bych se nesázel."
"Na tento den my dlouho čekat," pokračoval válečný náčelník. Postavil se ve třmenech a ukázal na kopce na jihu. "Tregyn a Bhilard, tento den." Ukázal na sever. "A Can'eld a Semk, ano, i Tithan - co zbývá. Velké kmeny z odhan na jihu, ale kdo z nich nejvíc mocná? Odpověď tento den."
"Měl by sis pospíšit," poznamenal Kalous. Docházejí nám vojáci, abys tu mohl předvádět svou čackost, ty nafoukaný parchante.
Coltain si zřejmě myslel totéž, třebaže zachovával chladnou hlavu. "To je váš problém, mně nezáleží na tom, jaká bude odpověď."
"Záchlumské klany tedy nestarají o taková věc? Nejste sami kmen?"
Coltain pomalu opřel oštěp o třmen. "Ne, my jsme vojáci Malazské říše."
Pro mistra Kápě, poslouchal mě.
Válečný náčelník kývl, odpověď na něj neudělala pražádný dojem. "Pak dávej pozor, pěst Coltaine, na tento den."
Jezdci otočili koně a připojili se ke svým klanům.
"Myslím," prohlásil Coltain, když se rozhlédl, "že sis vybral dobré místo s výhledem, historiku, takže tu zůstanu."
"Pěsti?"
Na Coltainově hubeném obličeji se rozhostil slabý úsměv. "Na chvíli."

Vraní klan a Sedmá ze sebe vydávaly všechno, ale síly držící ústí údolí - z vyvýšeného místa po obou stranách a dál v průsmyku - neustupovaly. Psí řetěz se stáhl mezi kladivem Korbolo Doma a kovadlinou Tregynů a Bhilardů. Byla to jen otázka času.
Chundrylské klany to všechno změnily, protože nepřišly, aby se připojily k vraždění Malažanů, ale aby získaly odpověď na otázku, již vyžadovala jejich pýcha a čest. Jižní zástup zasáhl tregynské pozice jako kosa pomstychtivého boha a severní byl jako oštěp, který se zarazil hluboko do Korbolova křídla. Třetí a doposud skrytý oddíl vyrazil z údolí za Bhilardy. V okamžiku dokonale načasovaného střetu malazské oddíly zjistily, že jim nic nestojí v cestě, zatímco všude kolem zuří boj.
Vojsko Korbolo Doma rychle ustoupilo a přeskupilo se s co největší přesností, na jakou se vzmohlo, a po čtyřech hodinách lítých bojů Chundryly zatlačilo. Ale jednoho cíle domorodci dosáhli, když zničili Semky, Can'eld a zbytky Tithanů. Poloviční odpověď, zabručel si pro sebe Coltain v té chvíli naprosto zmateným tónem. Jižní oddíl o hodinu později rozprášil Tregyny a Bhilardy a pustil se do pronásledování prchajících.
Do soumraku zbývala jen asi hodina a k nim pomalu doklusal jeden chundrylský válečný náčelník. Když přijel blíž, viděli, že je to tentýž, co prve mluvil. Byl celý posekaný a od krve, z níž nejméně polovina byla jeho, přesto se v sedle držel zpříma. Zastavil deset kroků od Coltaina.
Pěst promluvila. "Zřejmě máte svou odpověď."
"Máme, Černé křídlo."
"Chundrylové."
Potlučeným obličejem se válečníkovi mihlo překvapení. "Ty nás poctít, ale ne. Snažili jsme zlomit toho jménem Korbolo Dom, ale nedokázali. Odpověď není Chundryl."
"Takže budete ctít Korbolo Doma?"
Válečný náčelník si odplivl a nevěřícně zavrčel: "Duchové podzemí! Ty nemůžeš být tak hloupá! Odpověď dnes…"
Válečný náčelník vyškubl tulvar z kožené pochvy a ukázal čepel zlomenou deset palců pod jílcem. Zvedl ji nad hlavu a zvolal: "Záchlumčani! Záchlumčani! Záchlumčani!"

KAPITOLA DVACET

Strašlivá věc je stezka tato,
brána, jež vede k ní
je jak mrtvola, nad níž se
deset tisíc nočních můr
hašteří o své marné nároky.

Stezka
Pstruh Sen'al'Bhok'arala

K
roužili nad nimi racci, první, jaké po dlouhé době spatřili. Pluli na jihojihovýchod a na obzoru se objevila šmouha, která se neustále zvětšovala, jak se den připravoval k rychlému odchodu. Oblohu nehyzdil jediný mráček a vál silný vítr.
Salk Elan se připojil ke Kalamovi na přední nástavbě. Oba byli zabalení do pláště, protože jak se Špunt neúnavně hnal vlnami, od přídě neustále stříkala voda. Pohled na ně, jak tam tak stáli jako párek velkých krkavců, u námořníků na hlavní a zadní palubě vyvolával obavy, jako by to bylo nepříznivé znamení. Kalam o tom nic nevěděl a pohled upíral na ostrov, k němuž se blížili.
"Do půlnoci," poznamenal Salk Elan s hlasitým povzdechem. "Starobylé rodiště Malazské říše -"
Asasín si odfrkl. "Starobylé? Jak stará podle vás říše je? Pro mistra Kápě!"
"Dobrá, je to hodně romantické. Jenom jsem se snažil navodit náladu -"
"Proč?" štěkl Kalam.
Elan pokrčil rameny. "Nemám žádný zvláštní důvod, snad kromě té zadumané atmosféry předjímání, ne, spíš netrpělivosti."
"Co je tu k dumání?"
"To řekněte vy mně, příteli."
Kalam se zaškaredil a neřekl nic.
"Ve městě Malaz," pokračoval tedy Elan. "Co bych měl čekat?"
"Představte si prasečí chlívek u moře, to vám postačí. Tlející, breberkama zamořenou bažinu -"
"Dobrá, dobrá! Omlouvám se, že jsem se ptal!"
"Co kapitán?"
"Žel, žádná změna."
Proč mě to nepřekvapuje? Čáry - bohové, jak nenávidím čáry!
Salk Elan položil ruku na zábradlí a znovu předvedl svou lásku k zeleně zabarveným drahokamům zasazeným do nevkusných prstenů. "Rychlá loď nás do Unty dostane za půldruhého dne…"
"A jakpak to víte?"
"Zeptal jsem se jednoho námořníka, Kalame, jak jinak? Toho vašeho prosoleného přítele, který předstírá, že tomu velí, jakže se jmenuje?"

"Nepamatuju se, že bych se ho ptal."
"Je to skutečně pozoruhodné nadání."
"A co?"
"Ta vaše schopnost potlačit svou zvědavost, Kalame. V jistých směrech velice praktická, v jiných nebezpečná. Je těžké vás poznat a ještě těžší odhadnout -"
"To je pravda, Elane."
"Ale přesto mě máte rád."
"Mám?"
"Ano, máte. A já jsem rád, protože je to pro mě důležité -"
"Jestli v tom hodláte pokračovat, tak si jděte najít nějakého námořníka, Elane."
Druhý muž se usmál. "To jsem na mysli neměl, ale vy to samozřejmě dobře víte, jenom si nemůžete pomoct, abyste se do mě netrefoval. Chci říct, že mě těší, když mě má rád někdo, koho obdivuju -"
Kalam se otočil na patě. "Co vám připadá tak obdivuhodné, Salku Elane? Objevil jste v těch svých vágních předpokladech něco, co by ukazovalo, že jsem vnímavý vůči lichotkám? Proč tolik toužíte po partnerství?"
"Zabít císařovnu nebude snadné," opáčil druhý muž. "Ale jen si to představte, jestli uspějete! Dosáhnout toho, co všichni považují za nemožné! Ach ano, chci se toho zúčastnit, Kalame Méchare! Stát vám po boku a zarazit čepele do srdce nejmocnější říše na světě!"
"Přišel jste o rozum," pronesl Kalam tak tiše, že ho přes hukot moře téměř nebylo slyšet. "Zabít císařovnu? Mám se k vám připojit v tomhle bláznovství? Ani náhodou, Salku Elane."
"Ušetřete mě přetvářky," ohrnul nos druhý muž.
"Jaké kouzlo se zmocnilo lodi?"
Salk Elan mimoděk vykulil oči, ale pak zakroutil hlavou. "To je mimo mé schopnosti, Kalame, a mistr Kápě ví, že jsem to zkoušel. Propátral jsem každý palec Pormqualovy kořisti a nic."
"A loď sama?"
"Já to nenašel. Hele, Kalame, sleduje nás někdo v chodbě - to je můj odhad. Ten někdo chce mít zajištěný náklad. Je to jenom teorie, ale víc nemám. To, příteli, jsou všechna má tajemství."
Kalam chvíli mlčel, pak se otřepal. "Mám v Malazu kontakty - sice se tam dostanu nečekaně a předčasně, ale budou tam."
"Kontakty, výtečně - budeme je potřebovat. Kde?"
"Malaz má černé srdce, to nejčernější. Zmínce o něm se všichni obyvatelé vyhýbají, nebo si ho schválně nevšímají - a tam, pokud půjde všechno dobře, budeme čekat na spojence."
"Nechtě mě hádat: nechvalně známá taverna U Smíška, která kdysi patřila muži, z něhož se jednoho dne měl stát císař - námořníci mi říkali, že se tam hrozně vaří."
Kalam na něj užasle hleděl. Jen mistr Kápě ví, je buď úžasně jízlivý, nebo… nebo co, do Propasti? "Ne, jmenuje se to Dům mrtvých. A ne v něm, ale u branky, i když pro mě za mě si, Salku Elane, můžete klidně prohlídnout dvůr."
Muž se opřel oběma rukama o zábradlí a přivřenýma očima se zadíval na matná světla města Malaz. "Budeme li na vaše přátele čekat dlouho, možná, možná to udělám."
Nebylo pravděpodobné, že by si všiml Kalamova divokého úšklebku.

Iskaral Pust popadl kliku oběma rukama, nohama se opřel o dveře a s hysterickým brebentěním zoufale zabral - marně. Mappo překročil Icaria, ležícího u vchodu do Tremorlor, a odtáhl velekněze od nepovolující překážky. Šumař ho slyšel, jak se dře u kliky, ale pozornost upíral na roj krvniček. Tremorlor jim vzdorovala, ale roj se nezadržitelně blížil. Slepucha stála vedle něj a srst na hřbetě měla zježenou. Ostatní čtyři ohaři se znovu objevili na stezce a hnali se k vínem obrostlé brance na dvůr. Přeletěl nad nimi stín vrhaný d'iversem, jako by je zalila černá voda.
"Buď se otevře na dotek," ozvala se Apsalar překvapivě klidným hlasem, "nebo se neotevře vůbec. Ustup, Mappo, a nech to zkusit ostatní."
"Icarium se probírá!" vykřikl Kvítko.
"To je nebezpečné," vyhrkl Trell. "Bohové podsvětí, ne tady a ne teď!"
"Lepší chvíle není!" zavřískl Iksaral Pust.
Znovu promluvila Apsalar. "Kvítko, kromě Šumaře jsi jediný, kdo to ještě nezkusil. Pojď sem, honem."
Následující ticho Šumaři prozradilo všechno, co potřeboval vědět. Odvážil se ohlédnout. Mappo dřepěl u Icaria.
"Probuď ho," řekl, "nebo je všechno ztracené."
Trell zvedl hlavu a sapér viděl jeho zoufalou nerozhodnost. "Takhle blízko Tremorlor - je to nebezpečné, Šumaři -"
"Co -" Dál se však nedostal.
Jako by do něj uhodil blesk, Jhag se vzepjal a pronikavě zaskučel. Ten zvuk udeřil do ostatních, až se zapotáceli. Rána na čele mu zase začala krvácet, když vytřeštil oči a vymrštil se na nohy. Prastarý jednobřitý meč vyletěl z pochvy a dlouhá čepel vypadala jako rozmazaná šmouha.
Ohaři a d'ivers dorazili na dvůr současně. Do vzduchu vyletěla hlína a stromy, změť kořenů a větví se zvedla jako vzduté černé plachtoví. Další kořeny se sápaly po ohařích - a šelmy zavyly. Slepucha vyrazila ke svým.
V té chvíli, při všem, co se tu dělo, se Šumař usmál. Ne jenom Stínupánovi s jeho zradou - jak by mohl azath odolat ohařům stínu?
Kdosi ho popadl za rameno.
"Klika!" sykla Apsalar. "Zkus dveře, Šume!"
D'ivers konečně udeřil na poslední zoufalou obrannou linii Tremorlor. Dřevo vybuchlo.

Apsalar sapéra přitlačila ke dveřím. Šumař jen koutkem oka zahlédl Mappa, jak objímá stále nepříliš vnímajícího Icaria. Jhag pronikavě skučel a ten zvuk nevyhnutelně nabíral na síle. Vlna zvuku Šumařem doslova praštila o vlhké, tmavé dřevo, držela ho tam bez námahy, opovržlivě, a šeptem mu slibovala zkázu. Snažil se dostat ruku ke klice, každým svalem se upínal na tento jediný úkol.
Ohaři vyli z kraje dvora, zprvu vítězoslavně a vztekle, postupně však začínali být ustrašení, jak Icariův vztek pohlcoval všechno ostatní. Šumař cítil, jak se dřevo chvěje, a to chvění se šířilo celým domem. Jak se jeho pot mísil s potem Tremorlor, sapér naposledy zabral ze všech sil, vůlí se snažil přimět ruku k pohybu a konečně se dotkl kliky.
A nic se nestalo.
Za ním se ozval další zvuk, z něhož stydla krev v žilách, zvuk, jaký vydávaly krvničky, zvuk pronikající dřevěnými sítěmi, a stále se blížil. Ve chvilce se srazí s Icariovým hněvem - potom sejhag probudí. Není jiná možnost - a naše smrt bude to nejmenší. Azath, bludiště a všichni vězni… ach, buď důkladný ve svém vzteku, Icarie, kvůli tomuto světu a všem ostatním -
Rukou sapérovi projela pronikavá bolest - Krvničky! - ale byla v tom váha. Ne žihadla, ale malé drápky. Šumař natočil hlavu a uviděl Mobyho, jenž v úsměvu předváděl ostré zoubky. Zmok mu přeběhl po ruce a drápky pronikaly kůží. Tvoreček se Šumaři chvílemi rozmazával před očima a pokaždé, když to udělal, byl náhle nesmírně těžký. Sapér si uvědomil, že ječí. Moby přelezl na dveře a maličkou svraštělou packou se dotkl kliky.
Šumař se zhroutil na vlhkou a teplou kamennou dlažbu. Za sebou uslyšel křik a rychlé kroky. Dům kolem něj sténal.
Šumař se překulil na záda a při tom narazil na něco, co pod jeho tělem prasklo. Ucítil trpký prach.
Pak se mezi ně dostalo Icariovo skučení.
Tremorlor se otřásla.
Šumař se posadil.
Byli v chodbě a z vápencových stěn vycházelo matné nažloutlé, pulsující světlo. Mappo stále objímal Icaria a snažil se ho zadržet. Po chvíli se Jhag podvolil a znovu se Trellovi sesul do náručí. Zlaté světlo se ustálilo a stěny se uklidnily. Icaria přešel hněv. Mappo se svezl na podlahu a věšel hlavu nad bezvládným přítelem.
Šumař se pomalu rozhlédl, aby zjistil, zda o někoho nepřišli. Apsalar dřepěla u svého otce, oba byli zády k nyní opět zavřeným dveřím. Kvítko s sebou přivlekl krčícího se Iskarala Pusta a velekněz mrkal, jako by nevěřil vlastním očím.
Šumař jen zachrčel: "Co ohaři, Iskarale Puste?"
"Unikli! Ale i uprostřed zrady vrhli svou moc proti d'iversovi!" Odmlčel se a zavětřil ve vlhkém vzduchu. "Cítíte to? Tremorlor je spokojená - d'ivers byl lapen."
"Ta zrada byla nejspíš instinktivní, veleknězi," podotkla Apsalar. "Pět ascendentů na dvoře - obrovské riziko i pro samotnou Tremorlor, vzhledem k zálibě stínu v proradnosti -"
"Lži! My hráli poctivě!"
"Vždycky je něco poprvý," zamumlal Kvítko a podíval se na Šumaře. "Jsem rád, že ti otevřel, Šume."
Sapér sebou trhl a zapátral v chodbě. "Neotevřel. Dveře otevřel Moby a přitom mi roztrhal ruku na cucky - kde je ten hromskej záprtek? Je někde tady -"
"Sedíš na mrtvole," poznamenal Apsalařin otec.
Šumař se podíval a viděl, že sedí na hromadě kostí a zetlelých šatů. S kletbou se vyškrábal na nohy.
"Nevidím ho," ozval se Kvítko. "Určitě se dostal dovnitř, Šume?"
"Určitě jo."
"Tak musel zajít hlouběji do domu -"
"Hledá bránu!" zakvílel Pust. "Stezku rukou!"
"Moby je zrno -"
"Další lži! Ten nechutný bhok'aral je převtělenec, ty hlupče!"
"Jen klid. Tady není žádná brána, která by převtělenci cokoliv poskytla," podotkla Apsalar a pomalu vstávala s očima upřenýma na rozpadlou mrtvolu za Šumařem. "To musel být strážce - každý azath má ochránce. Vždycky jsem si myslela, že jsou nesmrtelní…" Popošla blíž a rozkopla kosti. "Nejsou lidské - ty údy jsou příliš dlouhé a koukněte na ty klouby - je jich moc. Tohle se může ohnout na libovolnou stranu."
Mappo zvedl hlavu. "Forkrul Assail."
"Takže nejmíň známá ze starších ras. V žádné ze sedmiměstských pověstí jsem o nich neslyšela, ani sebemenší zmínka o nich není." Obrátila pozornost do chodby. Pět kroků od nich byla křižovatka chodeb ve tvaru T s dvojitými dveřmi naproti nim. "Rozložení je skoro stejné," zašeptala.
"Jako co?" chtěl vědět Kvítko.
"Jako v Domě mrtvých v Malazu."
Z křižovatky se ozvaly kroky a vzápětí se přiřítil Moby a okamžitě se Darúnovi vrhl do náručí.
"Třese se," podotkl Kvítko a zmoka objal.
"No nádhera," zamumlal Šumař.
"Jhag," zasyčel Pust, klečící kousek od Mappa a Icaria. "Viděl jsem, jak ho mačkáš - je mrtvý?"
Trell zavrtěl hlavou. "V bezvědomí. Myslím, že se nějakou chvíli neprobudí -"
"Tak ať si ho azath vezme! Hned! Jsme uvnitř Tremorlor. Už ho nepotřebujeme!"
"Ne."
"Hlupče!"
Kdesi venku se ozvalo cinkání. Nevěřícně se po sobě podívali.
"Slyšeli jsme to?" žasl Šumař. "Kupecký zvonek?"
"Proč kupecký?" zavrčel Pust a zatvářil se podezíravě.

Ale Kvítko kýval hlavou. "Kupecký zvonek. Totiž v Darúdžhistánu."
Sapér došel ke dveřím. Zevnitř se mu klika hladce otočila v ruce a dveře se otevřely.
Po dvoře se plazily tenké, spletené kořeny a jako stěna se zvedaly nad samotný dům. Všude kolem se kouřilo z hromádek hlíny. Těsně za klenutou brankou čekaly tři obrovské zdobené povozy tažené devítispřežími běloušů. V brance stála kulatá postava v hedvábí. Muž k Šumaři natáhl ruku a zavolal darúnsky. "Žel, dále nemohu! Ujišťuji vás, že tady je všude klid. Hledám muže jménem Šumař."
"Proč?" štěkl sapér.
"Přivážím mu dar. Pořízený ve velkém spěchu a na velké náklady, měl bych dodat. Navrhuji, abychom transakci uzavřeli co nejrychleji, vzhledem k tomu, co se děje."
K Šumaři se připojil Kvítko. Darún se mračil na vozy. "Znám toho, kdo je dělal," podotkl tiše. "Bernúk, bydlí hned za Příjezeřím. Ale takhle velký jsem je ještě nikdy neviděl - bohové, už jsem pryč moc dlouho."
Šumař si povzdechl. "Darúdžhistán."
"Dám na to krk," prohlásil Kvítko a kroutil hlavou.
Šumař vyšel z domu a prohlížel si okolí. Jak kupec říkal, všechno vypadalo klidné. Nikde se nic nehýbalo. Sapér, stále neklidný, vykročil po chodníčku. Zastavil se dva kroky od branky a ostražitě se zadíval na kupce.
"Karpolan Demesand, pane, z Trygallské obchodnické gildy, a tohle je dodávka, které se svými podílníky nebudeme nikdy litovat, ale budeme doufat, že se již nebude opakovat." Bylo vidět, jak je vyčerpaný, propocené hedvábí se mu lepilo k tělu. Mávl rukou a kolem něj prošla žena ve zbroji, smrtelně bledá, s malou bedýnkou. Karpolan pokračoval: "Mám vyřídit poklonu od jistého mága od Paličů mostů, který se dozvěděl - včas - všeobecně o vaší situaci, od vašeho společného kaprála."
Šumař bedýnku přijal a usmál se. "Námaha spojená s touto dodávkou se vymyká mýmu chápání, pane," poznamenal. "Mému též, o tom vás ujišťuji. Nyní musíme prchat - ach, hrubá neomalenost - myslel jsem ‚jet', samozřejmě. Musíme jet." Povzdechl si a rozhlédl se kolem sebe. "Odpusťte, jsem unavený, nedokážu dostát očekávaným zdvořilostem civilizovaného rozhovoru."
"Není nutný se omlouvat," uklidňoval ho Šumař. "I když nemám tušení, jak jste se dostali sem ani jak se dostanete zpátky do Darúdžhistánu, přeju vám bezpečnou a rychlou cestu. Ale ještě mám jednu otázku: neříkal ten mág něco o tom, odkud se vzal obsah tyhle bedýnky?"
"Ach, to opravdu říkal, pane. Z ulic Modrého Města. Nejasná narážka, již jste očividně okamžitě pochopil, jak vidím."
"Nezmiňoval se ten mág o nějakém varování ohledně zacházení s tímhle balíčkem, Karpolane?"
Kupec se zazubil. "Prý byste s tím neměl moc třepat. Ale poslední úsek naší cesty byl poněkud… drsný. S lítostí přiznávám, že něco z obsahu se mohlo rozbít."
Šumař se usmál. "S radostí vám sděluju, že je to v pořádku."
Karpolan Demesand se zamračil. "Ještě jste neviděl, co je uvnitř - tak jak to víte?"
"V tom mi prostě budete muset věřit, pane."

Jakmile Šumař donesl bedýnku dovnitř, Kvítko zavřel dveře. Sapér ji opatrně postavil na zem a otevřel víko. "Ach, Rychlej Bene," zašeptal a prohlížel si předměty naskládané uvnitř, "jednou ti postavím chrám." Napočítal sedm svítivek, třináct zednických bořičů a čtyři žíhače.
"Ale jak se sem ten kupec dostal?" žasl Kvítko. "Až z Darúdžhistánu! Pro mistra Kápě, Šume!"
"Nemám tušení." Sapér se narovnal a zadíval se na ostatní. "Cejtím se skvěle, kamarádi. Opravdu skvěle."
"Optimismus!" prskal Pust téměř znechuceně a rval si chomáčky zbývajících vlasů. "A ta ohavná opice zatím mládenci chčije hrůzou do klína! Optimismus!"
Kvítko ze sebe zmoka sundal a nevěřícně civěl na proud, který cákal na kameny. "Moby?" Tvoreček se nejistě zubil.
"Chceš říct převtělenče!"
"Chvilkové selhání," prohodila Apsalar s pohledem upřeným na kroutící se stvoření. "Uvědomil si, co ho čeká. Buď to, nebo má divný smysl pro humor."
"Co to plácáš?" chtěl vědět Iskaral Pust a přivřel oči.
"Myslel si, že našel Stezku, myslel si, že ho sem volá pradávný příslib ascendence - a jistým způsobem měl pravdu. Ten bhok'aral, co držíš v rukou, Kvítko, je démon. Ve své pravé podobě by mohl držet on tebe, jako ty teď držíš jeho." Mappo zavrčel. "Aha, už chápu."
"Tak proč nám to nevysvětlíš?" štěkl Kvítko.
Apsalar dloubla do mrtvoly u svých nohou. "Tremolror potřebovala nového ochránce. Mám se vyjádřit ještě jasněji?"
Kvítko zamrkal a znovu se podíval na Mobyho, na třesoucího se tvorečka ve svých dlaních. "Zmoka mýho strýčka?"
"Démona, který je tím očekáváním prozatím poněkud zaskočen, jak se dá předpokládat. Ale jsem si jistá, že se do té role vžije."
Šumař si mezitím cpal moranthskou munici do mošny. Teď vstal a opatrně si mošnu přehodil přes rameno. "Rychlej Ben si myslel, že tu někde najdeme portál, bránu chodby -"
"Spojující dómy!" zakrákal Pust. "Pobuřující smělost - ten tvůj lstivý mág mě okouzlil, vojáku. Měl by být služebníkem stínu!"
Byl, ale na tom nezáleží. Až bude tvůj bůh chtít, řekne ti to - i když já bych na to nesázel… "Je čas najít ten portál -"
"Na křižovatce doleva ke dvěma dveřím. Těmi nalevo se dostaneme do věže. Až nahoru." Apsalar se usmála.
Šumař na ni chvíli hleděl, pak kývl. Vypůjčené vzpomínky…
Moby je vedl, zřejmě našel svou odvahu a něco jako majetnickou pýchu. Těsně za křižovatkou v levé chodbě narazili na výklenek ve zdi, kde visela nádherná šupinová zbroj vhodná pro někoho přes deset stop vysokého a dosti

objemného. O stěny výklenku se opíraly dvě dvoubřité sekery. Moby se tu zastavil a láskyplně pohladil plechovou botu, než toužebně pokračoval dál. Kvítko cestou kolem klopýtl, jak zbroj na okamžik upoutala jeho pozornost.
Za dveřmi bylo přízemí věže a ze středu stoupalo točité kamenné schodiště. Pod schody leželo další tělo; patřilo mladé ženě s tmavou pletí a vypadalo to, jako by ho sem někdo položil nanejvýš před hodinou. Žena na sobě měla jen spodní prádlo, zbroj, kterou jistě nosila nahoře, však nebyla nikde v dohledu. Štíhlé tělo bylo plné ran.
Apsalar k mrtvé přistoupila a položila jí ruku na rameno. "Já ji znám," zašeptala.
"Cože?" prskl Rellok.
"Vzpomínky toho, kdo mě posedl, otče," vysvětlila. "Jeho smrtelné vzpomínky -"
"Tanečník," uhádl Šumař.
Kývla. "Tohle je dcera Dassema Ultora. První meč si ji zřejmě vzal, když s ní mistr Kápě skončil, a přinesl ji sem."
"Než porušil svou přísahu mistru Kápě -"
"Ano, než Dassem proklel boha, kterému dřív sloužil."
"To už je spousta let, Apsalar," podotkl Šumař.
"Já vím."
Mlčky se dívali na křehkou mladou ženu ležící pod schody. Mappo si Icaria posunul v náručí, jako by ho zneklidnilo, jak se věci opakují, třebaže bylo nad slunce jasné, že on se svým břemenem neudělá to, co udělal Dassem Ultor se svým.
Apsalar se narovnala a upřela zrak na schody. "Jestli mě Tanečníkova paměť neklame, tak portál čeká."
Šumař se otočil. "Mappo? Připojíš se k nám?"
"Ano, i když s vámi možná nepůjdu celou cestu - pokud je možné z té chodby odejít, kdy se ti zachce."
"Dost troufalá domněnka," utrousil sapér.
Trell jen pokrčil rameny.
"Iskarale Puste?"
"No ano. Ovšem, ovšem! Proč ne, proč by ne? Jít zpátky do toho bludiště? Šílenství! Iskaral Pust není šílený, jak všichni dobře víte. Ano, doprovodím vás… a tiše jen k sobě dodávám: třeba se ještě naskytne příležitost ku zradě! Zradě čeho? Zradě koho? Záleží na tom? Ne cíl přináší potěšení, nýbrž cesta k jeho dosažení!"
Šumař se setkal s Kvítkovým rozhořčeným pohledem. "Dávej na něj pozor," řekl.
"Budu."
Sapér se podíval na Mobyho. Zmok dřepěl u dveří a klidně si hrál se svým ocáskem. "Jak se dá rozloučit s bhok'arala?"
"Kopancem do pozadí, jak jinak?" navrhl Pust.
"Chceš to zkusit s tímhle?" optal se ho Šumař.
Velekněz se zaškaredil, ale nepohnul se.
"Byl tam, když jsme cestovali v té bouřce, že?" zeptal se Kvítko a přistoupil ke svraštělému tvorečkovi. "Vzpomínáte si na ty bitvy, co jsme neviděli? Chránil nás… celou tu dobu."
"Ano," přitakal sapér.
"Skryté motivy!" sykl Pust.
"Ale stejně!"
"Bohové, bude tu úplně sám!" Kvítko popadl bhok'arala do náručí a nestyděl se za slzy, které mu vyhrkly z očí.
Šumař sám zamrkal, zamračil se a prohlížel si schodiště. "Nemá smysl to protahovat, Kvítko," podotkl.
"Najdu si způsob, jak tě navštívit," sliboval Darún šeptem.
"Vezmi si to, co vidíš, Kvítko," ozvala se Apsalar. "Vypadá docela spokojeně. A jak víš, že tu bude sám? Existují další dómy, další ochránci…"
Mládenec kývl, pomalu zmoka pustil a postavil ho na zem. "S trochou štěstí se tu nebude povalovat žádný hliněný nádobí."
"Cože?"
Kvítko se usmál. "Moby měl s nádobím vždycky smůlu, nebo bych to měl říct obráceně?" Položil zmokovi ruku na holou hlavičku a pak vstal. "Jdeme."

Bhok'aral se díval, jak vystupují po schodech. O chvíli později se nahoře temně zablesklo a byli pryč. Tvoreček pozorně poslouchal a nakláněl hlavičku, ale shora se již nic neozývalo. Ještě chvíli seděl nehybně a mimoděk se tahal za ocásek, pak se otočil a odhopkal do chodby, kde se zastavil před zbrojí.
Obrovský helm se s tichým vrznutím naklonil a vyšel z něj roztřesený hlas. "Jsem rád, že má samota skončila, maličký. Tremolror tě z celého srdce vítá… i když jsi zašpinil podlahu na chodbě."

Vzduchem létal prach a štěrk, který narážel do Kalousova štítu, když záchlumský jízdválečník dopadl na zem, překulil se a zastavil se historikovi u nohou. Vrána byl ještě holobrádek a vypadal skoro mírumilovně, oči měl zavřené, jako by klidně spal. Ale pro něj už všechny sny skončily. Kalous se nad tělem na chvíli zastavil. Krátký meč, který držel v pravici, měl celý lepkavý od krve a každé přehmátnutí na jílci doprovázel mlaskavý zvuk.
Na rozdupané ploše před ním se otáčeli jezdci. Mezerami mezi nimi prolétaly šípy a bzučely jako tygří mouchy. Prudce zdvihl štít, aby odrazil ten, jenž mu mířil na obličej, a zachrčel, když mu náraz vrazil kůží potažený okraj do úst a brady, až mu vytryskla krev.
Tarxianská kavalerie prorazila a za chvilku odřízne tucet zbývajících oddílů od zbytku setniny. Vraní protiútok byl zuřivý a divoký, ale drahý. A nejhorší ze všeho bylo, že nemusel být úspěšný, jak Kalous viděl, když unaveně popošel dopředu.

Pěší oddíly byly rozehnané a přeskupily se do čtyř skupin - z nichž pouze jedna byla větší - a nyní se snažily spojit. Na nohou ještě stála jen necelá dvacítka vraních jízdválečníků, ale všichni byli obklíčení Tarxiaňany, kteří se po nich rozháněli širokými tulvary. Všude se na zemi svíjeli a řičeli koně, kopající bolestí.
Kalouse málem srazil jeden z koní. Historik se otočil, přiskočil a vrazil meč Tarxiaňanovi do stehna s koženým chráničem. Lehký chránič chvíli odolával, ale historik do rány vložil všechnu sílu a cítil, jak hrot proniká svaly, až se zadrhl o kost, a tehdy čepelí otočil. Do štítu se mu zarazil tulvar. Shýbl se a uvázlou zbraň strhl s sebou. Když vytrhl meč z rány, na ruku mu stekla čerstvá krev. Pak protivníka sekal do boku, až kůň ustoupil a odnesl jezdce z dosahu.
Kalous si posunul přílbu z očí, zamrkal, aby se zbavil zrnek prachu a potu, a zamířil k největšímu hloučku pěšáků.
Od Sanimonského údolí a krvavého oddechu, který jim poskytl kmen Chundrylů, uplynuly tři dny. Nečekaní spojenci bitvu ukončili, když do soumraku zahnali zbytky soupeřících kmenů, a pak se vrátili, podle všeho na své území. Od té doby je nikdo neviděl.
Výprask u Korbolo Doma vyvolal záchvat vzteku - tolik bylo jasné - protože útoky nyní nepřestávaly, boj probíhal už přes čtyřicet hodin a neobjevilo se nic, co by ukazovalo na chvíli oddechu.
Na sužovaný Psí řetěz neustále útočili bojovníci z křídel, zezadu a občas i ze dvou tří míst naráz. Čeho nedosáhly pomstychtivé čepele, kopí a šípy, to dokončilo vyčerpání. Vojáci prostě padali na zem, zbroj na kusy, a bezpočet menších ran jim pomalu vysával zbytky sil. Srdce selhávala, velké cévy pod kůží praskaly a krev vytvářela podlitiny, které byly černé, jako by mezi oddíly řádil nějaký příšerný mor.
Kalous už ani nedokázal vnímat, co vidí. K pěšákům se dostal ve chvíli, kdy se ostatním skupinám podařilo spojit. Pak vytvořili kruhovou formaci ježící se čepelemi, na niž žádný kůň - jakkoliv skvěle vycvičený - nezaútočí. V kruhu začali šermíři tlouci meči o štíty a křičeli do rytmu s údery. Kolo se otáčelo, vojáci postupovali jeden po druhém a pomalu se vraceli tam, kde zbývající setnina stále držela řadu na západním křídle Řetězu.
Kalous šel s nimi ve vnějším kruhu a dorazil každého raněného nepřítele, na kterého šlápl. Pět vraních vojáků s nimi drželo krok. Byli poslední, kteří přežili protiútok, a dva z nich už nikdy bojovat nebudou. O chvíli později dorazilo kolo k řadě, rozdělilo se a vojáci se rozplynuli mezi ostatními. Záchlumčané pobídli zpěněné koně a vyrazili k jihu. Kalous se protlačil řadami, svěsil ruce, které se mu třásly, vyplivl krev a pomalu zvedl hlavu.
Před ním pochodovali uprchlíci, zástup sunoucí se kolem místa, kde stál. Lidé s tvářemi pokrytými prachem, stovky jich byly, se obraceli jeho směrem, dívali se, jak se ubohý kordon pěchoty za ním - jediné, co stálo mezi nimi a smrtí - prohýbá a stále řídne. Tvářili se lhostejně, už nedokázali myslet ani cítit. Byli součástí přílivové vlny, kde odliv nebyl možný, kde opozdit se bylo osudové, a tak se šourali dál a svírali svůj poslední a nejdražší majetek: své děti.
Ke Kalousovi došli dva lidé, podél proudu uprchlíků dorazili od zadního voje. Historik na ně tupě civěl a měl pocit, že by je měl znát - ale všechny obličeje mu teď připadaly cizí.
"Historiku!"
Ten hlas ho vytrhl z otupělosti. Když promluvil, rozražený ret ho pálil. "Kapitáne Lulle."
Kapitán k němu natáhl ruku s opleteným džbánkem. Kalousovi se podařilo nacpat meč zpátky do pochvy a džbánek přijal. Studená voda mu způsobila bolest, ale nevšímal si toho a pil.
"Dorazili jsme na Geleenskou planinu," hlásil Lull.
Druhý člověk byla Kalousova bezejmenná mariňačka. Kymácela se a v levém rameni měla ošklivou bodnou ránu, kde jí nad štítem proklouzlo kopí. V zející ráně se leskly proražené kroužky osníře. Jejich zraky se setkaly. Kalous již v jejích, kdysi nádherných světle šedých očích neviděl ani stopy života, ale nepolekal se kvůli ní, nýbrž kvůli tomu, že jeho samotného se to nedotklo. Byl to děsivý nedostatek všech pocitů - dokonce i strachu.
"Coltain po vás touží," sdělil mu Lull.
"Ještě dýchá, že ano?"
"Ano."
"Asi chce tohle," usoudil Kalous a vytáhl malou lahvičku na stříbrném řetízku. "Nate -"
"Ne." Lull se zamračil. "Chce vás, historiku. Narazili jsme na kmen ze Sanith Odhan - zatím se jenom dívají."
"Povstání je tady na jihu zřejmě mnohem méně jistou věcí," zamumlal Kalous.
Hluk bitvy na křídlech utichal. Další chvilka klidu, okamžik na vzpamatování se, na opravu zbroje, na zastavení krvácení. Kapitán mávl rukou a všichni tři vykročili podle zástupu uprchlíků.
"Tak který kmen?" začal se historik po chvíli vyptávat. "A důležitější je, co to má společného se mnou?"
"Pěst došla k rozhodnutí," vysvětlil mu Lull.
Z jeho slov Kalouse zamrazilo. Chtěl se vyptávat dál, ale pak to zavrhl. Toto rozhodnutí bylo jen Coltainovo. Ten chlapík vede vojáky, kteří odmítají zemřít. Za třicet hodin nám nepřítel nezabil jediného uprchlíka. Pět tisíc vojáků… plivajících všem bohům do tváře…
"Co víte o kmenech takhle blízko města?" zeptal se Lull cestou.
"Aren nemají zrovna v lásce," odtušil Kalous.
"V říši na tom byli hůř?"
Historik zabručel, když pochopil, kudy se ubírají kapitánovy myšlenky. "Ne, líp. Malazská říše uznává hranice a jiné potřeby těch, kdo žijí na venkově - nakonec obrovská území v říši dál patří nomádům a požadovaný tribut není nijak přemrštěný. Navíc platby za průchod kmenovým územím jsou vždycky velkorysé a včasné. Coltain by to měl vědět, kapitáne."
"Asi to ví - to já potřebuju uklidňovat."
Kalous se podíval na uprchlíky, prohlížel si řady tváří, mladé i staré, ve všudypřítomném oblaku prachu. Únavou pronikly myšlenky, on sám se potácel na kraji propasti a dál - jak teď jasně viděl - čekala už jen Coltainova zoufalá sázka.

Pěst se rozhodla. A její důstojníci se zarazili, couvali, ohromení nejistotou. Podlehl snad Coltain zoufalství? Nebo vidí až příliš jasně?
Pět tisíc vojáků…
"Co můžu říct, Lulle?" zeptal se Kalous.
"Ze už nám nic jiného nezbývá."
"To si můžete odpovědět sám."
"Toho se právě bojím." Kapitán se ušklíbl, zjizvený obličej se mu zkřivil a ve spleti vrásek přivřel oko. "To ty děti, víte. To jediné jim zbylo - poslední, co jim zbylo. Kalousi -"
Historik zprudka kývl, takže kapitán už nemusel pokračovat - což bylo vlastně milosrdné. Ty tváře viděl, skoro je začal studovat - jako kdyby hledal mládí, které tam patřilo, svobodu a nevinnost - ale tohle nehledal, tohle nenašel. Lull ho k tomu slovu dovedl. Prostému, nezaměnitelnému a zatím stále posvátnému.
Pět tisíc vojáků za ně položí život. Je to snad nějaká romantická bláhovost - toužím po uznání těchto prostých vojáků? Je nějaký voják skutečně prostý - prostý v tom smyslu, že má v záloze pragmatický způsob, jakým nahlíží na svět a své místo v něm? A předchází takový názor hlubokému pochopení? Protože já myslím, že tito zbití lidé s bolavýma nohama konečně pochopili.
Kalous zalétl pohledem k bezejmenné mariňačce a setkal se s jejíma pozoruhodnýma očima, jako by čekala na něj - na jeho myšlenky, pochyby a strach - až se otočí a podívá se na ni.
Pokrčila rameny. "Jsme tak slepí, že to nevidíme, Kalousi? Bráníme jejich důstojnost. Tak prostý to je. A navíc je v tom naše síla. Tohle jsi chtěl slyšet?"
Přijímám tuto malou výtku. Nikdy nepodceňuj vojáka.

Samotný Sanimon byl mohutný tell, kopec s plochým vrcholkem půl míle v průměru a přes třicet sáhů vysoký, a plošina nahoře byla holá a ošlehaná větrem. Přes Sanith Odhan, která začínala pod ním na jihu a kde se nyní lopotil Řetěz, vedly dvě starověké silnice ještě z časů, kdy telí byl vzkvétajícím městem. Obě silnice se táhly rovně jako když střelí a měly pevné kamenné základy. Jedna mířila na západ - a nyní byla nepoužívaná, protože vedla k dalšímu tellu ve vyprahlých kopcích a dál už nikam - a nazývala se Painesan'm. Druhá, Sanídžhe'm, mířila k jihozápadu a stále se po ní cestovalo k vnitrozemnímu moři Klataru. Ve výšce patnácti sáhů se silnice stávaly hrázemi.
Coltainův Vraní klan ovládl Sanídžhe'm kousek od tellu a zaujal na ní postavení jako na hradbě. Jižní třetina samotného Sanimonu se nyní změnila v záchlumské opevnění, kde stáli válečníci a lučištníci Bláznivých psů a Lasiček. Když uprchlíky vedli podél východního okraje Sanimonu, vysoká stěna tellu je chránila. Vojáci posílili zadní voj a východní křídlo. Oddíly Korbolo Doma, které se účastnily neustálých bojů během pochodu, opět skončily s rozbitým nosem. Na Sedmou byl stále ohromující pohled i přes velké ztráty. Vojáci padali mrtví bez viditelného zranění, jiní při pobíjení nepřátel kvíleli a plakali. Přijeli Záchlumčané na koních a zahnali zbytek nepřátelských bojovníků, takže konečně přišla chvíle odpočinku.
Pěst Coltain stál a čekal, byl sám a hleděl na odhan na jihu. Péřová pláštěnka s rozedranými okraji mu povlávala ve větru. Na hřebenech kopců na jihu asi dva tisíce kroků daleko seděli na koních další domorodci a proti světle modré obloze se rýsovaly jejich barbarské válečné zástavy.
Kalous se díval na Coltaina a snažil se vcítit do jeho kůže, najít místo, kde teď přebýval - a v duchu sebou trhl. Ne, nejde o špatnou představivost z mé strany. Spíš o neochotu. Nedokážu nést břímě někoho jiného - ani na chvíli. Vtahuje nás to do našeho nitra, každý jsme sám…
Coltain promluvil, aniž se ohlédl. "Cherán Dhóbri - aspoň tak to stojí na mapě."
"Zdráhaví sousedé Arenu," poznamenal Kalous.
Na to se Coltain otočil, v očích ostrý výraz. "Vždycky jsme dodržovali smlouvy," podotkl.
"Ano, pěsti - k rozhořčení mnoha arenských občanů."
Coltain se znovu zadíval na kmen v dálce a dlouho mlčel.
Historik se podíval na bezejmennou mariňačku. "Měla bys vyhledat ranhojiče," poradil jí.
"Ještě pořád udržím štít -"
"Nepochybně, ale riziko infekce…"
Rozevřela oči a Kalous zmlkl, jako by dostal ránu palicí, jak ho zaplavil zármutek. Odtrhl zrak. Jsi hlupák, dědo.
Promluvil Coltain. "Kapitáne Lulle."
"Pěsti."
"Jsou povozy připravené?"
"Ano, pane. Brzy tu budou."
Coltain kývl. "Historiku."
"Pěsti?"
Záchlumčan se pomalu otočil. "Dám ti Nila a Nether a oddíl ze tří klanů. Kapitáne, už to velitel Bult řekl raněným?"
"Ano, pane, a oni odmítli."
Coltainovi se napjala kůže kolem očí, ale pak kývl.
"Stejně jako," pokračoval Lull s pohledem upřeným na Kalouse, "kaprál List."
"Připouštím," a pěst si povzdechla, "že ti, které jsem vybral ze svých lidí, nejsou nijak nadšení - ale svého vojevůdce poslechnou. Historiku, budeš velet podle svého uvážení. Ale máš jediný úkol. Dopravit uprchlíky do Arenu."
Takže jsme došli až sem. "Pěsti -"
"Jsi Malažan," skočil mu do řeči Coltain. "Řiď se předepsanými postupy -"
"A co když nás zradí?"

Záchlumčan se usmál. "Pak se všichni sejdeme u mistra Kápě přímo tady. Jestli má tohle být konec, tak se hodí."
"Vydržte, jak dlouho to půjde," zašeptal Kalous. "Odříznu Pormqualovi obličej a ten rozkaz vydám jeho rty, jestli budu muset -"
"Vrchní pěst nech císařovně - a její pobočnici."
Historik sáhl pro lahvičku, kterou měl pověšenou kolem krku.
Coltain zavrtěl hlavou. "Tohle je tvůj příběh, historiku, a právě teď není nikdo důležitější než ty. A jestli jednou uvidíš Dujeka, řekni mu tohle: císařovna si může dovolit přijít o své vojáky, nikoli však o vzpomínky říše."
Dojel k nim oddíl Záchlumčanů s náhradními koňmi - včetně Kalousovy věrné kobylky. Za nimi se z prachu vynořil první povoz s uprchlíky a opodál čekaly další tři vozy, u nichž stáli na stráži Nil s Nether.
Historik se zhluboka nadechl. "Ohledně kaprála Lista -"
"Ten se nedá přesvědčit," přerušil ho kapitán Lull. "Požádal mě, abych se s vámi za něj rozloučil, Kalousi. Myslím, že mumlal něco o strašidle na svých ramenou, ať už to znamená cokoliv: ‚Vyřiďte historikovi, že jsem našel svou válku.'"
Coltain odvrátil zrak, jako by ho ta slova uhodila na místě, kam jiná nedosáhla. "Kapitáne, oznamte setninám: do hodiny útočíme."
Útok. Pro mistra Kápě! Kalous byl celý nesvůj, ruce měl jako z olova, jako by nevěděl, co si počít s vlastním tělem - co má udělat vzápětí - a to u něj vyvolalo krizi.
Pronikl k němu Lullův hlas. "Dorazil váš kůň, historiku."
Kalous roztřeseně vydechl, otočil se ke kapitánovi a pomalu zavrtěl hlavou. "Historiku? Ne, možná se k historii vrátím tak za týden. Ale teď, pro to, co přijde…" Podruhé zavrtěl hlavou. "Nemám výraz pro to, čím jsem teď." Usmál se. "Myslím, že ‚děda' bude stačit -"
Lullem Kalousův úsměv zřejmě otřásl. Pak se kapitán otočil ke Coltainovi. "Pěsti, tento člověk má pocit, že nemá žádný titul. Zvolil si ‚dědu'."
"Špatná volba," zavrčel Záchlumčan. "Dědové jsou moudří - ne hlupáci." Zamračil se na Kalouse. "Nikdo z těch, kdo tě zná, nemá potíže s tím, kdo jsi. Známe tě jako vojáka. Uráží tě tento titul, pane?"
Kalous přimhouřil oči. "Ne. Aspoň si to nemyslím."
"Doveď tedy uprchlíky do bezpečí, vojáku."
"Ano, pěsti."
Ozvala se bezejmenná mariňačka. "Něco pro tebe mám, Kalousi."
Lull se zeptal: "A co?"
Podala mu kus rozedrané látky. "Chvilku počkej, než si přečteš, co tam stojí. Prosím."
Jenom kývl a nacpal si hadřík za opasek, než se podíval na ty tři s přáním, aby tu byli i Bult a List. Ale nebude žádné dlouhé loučení, už nehráli role, které by jim poskytly útěchu. Jako všechno ostatní, i tahle chvíle byla zmatená, neohrabaná a neúplná.
"Tak honem na tu vaši herku," vyhrkl Lull. "A držte se po straně, kam mistr Kápě nevidí, příteli."
"Totéž přeji vám, vám všem."
Coltain zasykl, otočil se k severu a vycenil zuby. "To ani náhodou, Kalousi. Hodláme vysekat krvavou cestu… tomu parchantovi přímo do chřtánu."

S Nilem a Nether po boku Kalous vyjel do čela zástupu uprchlíků, mířícímu k domorodcům na hřebeni. Záchlumský předvoj a jezdci, kteří hlídali vybrané povozy hrkotající vepředu, byli všichni velmi mladí - chlapci a dívky se svými prvními zbraněmi. Jejich společné rozhořčení kvůli tomu, že je poslali pryč od jejich klanů, připomínalo ticho před bouří. Ale pokud se Coltain ve své sázce zmýlil, tak ty zbraně ještě jednou pozdvihnou… naposledy.
"Dva jezdci," hlásil Nil.
"Dobré znamení," usoudil Kalous a upřel oči na cheránskou dvojici, která se k nim klusem blížila. Oba jezdci, muž a žena, byli stařešinové, hubení a ošlehaní, s pletí stejného odstínu jako jejich jelenicové šaty. Pod levou rukou měl každý zavěšený meč se zahnutou čepelí a hlavy jim kryly zdobené železné přilbice s pevnými lícními chrániči.
"Zůstaň tady, Nile," nakázal Kalous. "Nether, ty, prosím, pojeď se mnou." Pobídl kobylku do kroku.
Setkali se za prvními vozy, zastavili koně tak, že je dělilo jen pár kroků.
Kalous promluvil první. "Toto je území Cherán Dhóbri, uznané smlouvou. Malazská říše takové smlouvy ctí. Žádáme o průchod -"
Žena, s očima upřenýma na vozy, štěkla dokonalou malazštinou: "Kolik?"
"Sbírku od všech vojáků Sedmé," odpověděl Kalous. "V říšských mincích, celkem v hodnotě čtyřiceti jednoho tisíce stříbrných jakatasů -"
"Roční plat jedné malazské armády v plném stavu," pronesla žena podmračeně. "Tohle nebyla žádná ‚sbírka'. Vědí vaši vojáci, že jste jim ukradli žold, abyste si vykoupili průchod?"
Kalous zamrkal a pak tiše vysvětlil: "Vojáci na tom trvali, stařešinové. Opravdu to byla sbírka."
Promluvila Nether. "Dodatečná platba od záchlumských klanů: šperky, nádobí, kožešiny, štůčky plsti, podkovy, postroje a kůže a různé mince ukořistěné během naší dlouhé cesty z Hissaru, v množství téměř sedmdesáti tří tisíc stříbrných jakatasů. Vše je dar ze svobodné vůle."
Žena dlouho mlčela, pak jí její společník řekl něco v jejich jazyce. Žena v odpověď zavrtěla hlavou a bezvýraznýma žlutohnědýma očima si opět našla historika. "A za to žádáte průchod pro tyto uprchlíky, pro záchlumské klany a pro Sedmou."
"Ne, stařešinové. Pouze pro uprchlíky - a tuto malou gardu, kterou tu vidíte."
"Odmítáme vaši nabídku."

Lull se téhle chvíle bál oprávněně. Hrome -
"Je to příliš," pokračovala žena. "Smlouva s císařovnou je jasná."
Kalous mohl jen bezradně krčit rameny. "Tak tedy část -"
"A se zbytkem vstoupíte do Arenu, kde bude zbytečně ležet, dokud Korbolo Dom město nedobude, takže mu nakonec zaplatíte za výsadu zabít vás."
"Tak tedy," ozvala se Nether, "za zbytek si vás najmeme jako doprovod."
Kalousovi se málem zastavilo srdce.
"K městské bráně? Příliš daleko. Doprovodíme vás do vesnice Balán a na začátek silnice známé jako Arenská. Tím však stále jedna část zůstává. Prodáme vám jídlo a takové léčení, které bude nutné a které zvládnou naše koňské báby."
"Koňské báby?" podivila se Nether a zvedla obočí.
Žena kývla.
Nether se usmála. "Záchlumčané jsou potěšeni, že poznávají Cherán Dhóbri."
"Tak se svými lidmi přijeďte."
Stařešinové se vrátili ke svým. Kalous se za nimi chvíli díval, pak otočil koně a postavil se ve třmenech. Daleko na severu, nad Sanimonem, visel oblak prachu. "Nether, můžeš Coltainovi poslat zprávu?"
"Můžu mu sdělit novinky, ano."
"Udělej to. Vyřiď mu, že měl pravdu."

Začali vnímat pomalu, jako by je již všichni považovali za mrtvoly, ale oni si začali znovu uvědomovat, co se děje okolo. Objevovaly se užaslé výrazy, lidé se zdráhali vzdát svých ochranných bariér otupělosti. Snesl se soumrak a zahalil tábor třiceti tisíc uprchlíků dvojnásobným tichem - jedno pocházelo ze země a z noční oblohy plné hvězd, které vypadaly jako drcené sklo, druhé od samotných lidí. Mezi nimi přecházeli zarputile se tvářící Cheránové a jejich dary a gesta odporovaly jejich výrazům a odtažitosti. A všude, kam zašli, jako by svým dotekem přinášeli úlevu.
Kalous seděl v husté trávě pod třpytící se noční oblohou a naslouchal křiku, jenž se rozléhal tmou a rval mu srdce. Zněla tu radost prodchnutá temnotou, prudkou úzkostí, křik beze slov, neovladatelný pláč. Cizinec by jistě uvěřil, že se táborem plíží nějaká hrůza, cizinec by nepochopil úlevu, kterou tu historik cítil, zvuky, na něž jeho duše odpovídala spalující bolestí, až se mu hvězdy nad hlavou rozmazávaly a rozplývaly.
Úleva zrozená ze spásy byla nicméně plná muk a Kalous dobře věděl proč, dobře věděl, co se blíží od severu - houf nepopiratelných pravd. Tam někde ve tmě stála hradba z lidských těl, oděných v poničené zbroji, jež stále vzdorovala Korbolo Domovi, hradba, která vykupovala jejich nejistou spásu. A tomu se nedalo uniknout.
Tráva poblíž zašustila a on vycítil, jak si k němu kdosi přisedá.
"Jak se daří Coltainovi?" zeptal se.
Nether si povzdechla. "Spojení se přerušilo," odpověděla.
Historik ztuhl a po chvíli roztřeseně vydechl. "Takže je po něm?"
"To nevíme. Nil to zkouší dál, ale obávám se, že při tom, jak jsme unavení, naše krevní pouto nestačí. Necítili jsme žádný smrtelný výkřik a ten bychom zcela určitě zachytili, Kalousi."
"Možná ho zajali."
"Možná. Jestli Korbolo Dom ráno dorazí, tito Cheránové za tuto smlouvu draze zaplatí. A nemuseli by ani být dostatečně… dostatečně -"
"Nether?"
Svěsila hlavu. "Omlouvám se, nemůžu si zacpat uši - ale možná je to jen klam. I když se dostaneme do Balánu a na Arenskou silnici, do města pořád zbývají tři lígy."
"Mám stejné obavy. Ale tamto, no, to je laskavost, nevidíš? Proti tomu se nikdo z nás neumí bránit."
"Úleva přišla příliš náhle, Kalousi!"
"Možná, jenže my s tím nemůžeme vůbec nic dělat."
Obrátili se po zvuku hlasů. Z tábora k nim mířila skupinka lidí. Cestou se tiše hádali, ale když se přiblížili, rychle zmlkli.
Kalous pomalu vstal a Nether také.
"Doufám, že nerušíme při něčem nevhodném," zavolal Nethpara protivným tónem.
"Radil bych," řekl historik, "aby se rada uložila na noc. Zítra nás všechny čeká dlouhý pochod -"
"A právě kvůli tomu," pospíšil si Pullyk Alar, "jsme tady."
"Těm z nás, kterým zbyl jistý majetek," vysvětloval Nethpara, "se podařilo zakoupit od Cheránů čerstvé koně do vozů."
"Chceme odjet hned," dodával Pullyk. "To znamená, že naše malá skupinka hodlá vyrazit co nejrychleji do Arenu -"
"Kde budeme naléhat na vrchní pěst, aby vyslala oddíl, který vám ostatním poskytne ochranu," dokončil Nethpara.
Kalous se zadíval na oba muže i na tucet postav za nimi. "Kde je Tumlit?" zeptal se.
"Žel, před třemi dny ochořel a již není mezi živými. Všichni nad jeho smrtí truchlíme."
To určitě. "Váš návrh má jisté výhody, ale zamítá se."
"Ale -"
"Nethparo, jestli teď vyjedete, vyvoláte paniku, a to si nikdo z nás nemůže dovolit. Ne, pojedete s námi ostatními a musíte se spokojit s tím, že budete první z uprchlíků, kteří v čele kolony projdou městskou bránou."
"To je ohavnost!"
"Zmizte mi z očí, Nethparo, než dokončím, co jsem začal u Vatharského brodu."
"Ach, ani na chvilku si nemyslete, že jsem na to zapomněl, historiku!"
"Další důvod k odmítnutí vaší žádosti. Vraťte se do svých kočárů, vyspěte se - zítra pojedeme rychle."

"To jistě!" sykl Pullyk. "Korbolo Dom s námi těžko skončil! Když je teď Coltain mrtvý a jeho vojsko s ním, máme své životy svěřit těmhle páchnoucím nomádům? A co až nás zase opustí? Tři lígy od Arenu! Posíláte nás na smrt!"
"Ano," zavrčel Kalous. "Všichni, nebo nikdo. Domluvil jsem s vámi. Jděte."
"Och, jste snad znovuzrozený ten záchlumský pes?" Sáhl po rapíru. "Proto vás vyzývám na souboj -"
Historik bleskurychle švihl mečem a čepelí naplocho zasáhl Pullyka Alara do spánku. Šlechtic se v bezvědomí složil na zem.
"Znovuzrozený Coltain?" šeptl Kalous. "Ne, jenom voják."
Promluvila Nether, oči upírala na ležící tělo. "Za tohle léčení bude muset vaše rada hodně zaplatit, Nethparo."
"Nejspíš jsem se měl víc rozpřáhnout a ušetřit vám peníze," zamumlal Kalous. "Kliďte se mi z očí, vy všichni."
Rada se odporoučela a svého bezvládného mluvčího si odnesla s sebou.
"Nether, ať na ně Záchlumčané dohlídnou."
"Ano, pane."

Vesnice Balán byla sbírkou přisedlých domků z vepřovic pro asi čtyřicet usedlíků, kteří do jednoho uprchli den předtím. Jediná stavba mladší než sto let byla klenutá malazská brána značící začátek Arenské silnice, široké, vyvýšené vojenské cesty, postavené na rozkaz Dassema Ultora brzy poté, co sem dorazil. Podél Arenské silnice se z obou stran táhly hluboké příkopy a za nimi vysoké hliněné valy s plochým vrškem, na nichž rostly po celém desetimílovém úseku a ve dvou dokonale rovných řadách vysoké cedry, jež sem byly přesazeny z Geleenu u Klatarského moře.
Cheránská mluvčí se ke Kalousovi a oběma zaklínačům připojila na širokém prostranství před bránou. "Platba byla přijata a všechny dohody mezi námi splněny."
"Děkujeme ti, starší," řekl historik.
Pokrčila rameny. "Prostý obchod, vojáku. Slova díků jsou zbytečná."
"Pravda. Jsou zbytečná, ale stejně platí."
"Tedy přijímám."
"Císařovna o tom uslyší, starší, v nejuctivějších slovech."
Při tom odvrátila zrak, zaváhala a pravila: "Vojáku, od severu se blíží velký houf - náš zadní voj viděl prach. Blíží se rychle."
"Aha, chápu."
"Snad to někteří z vás zvládnou."
"To bychom taky rádi, pokud to půjde."
"Vojáku?"
"Ano, starší?"
"Jsi si jistý, že se ti brána Arenu otevře?"
Kalous se drsně zasmál. "S tím si, tuším, budu lámat hlavu, až budu tam."
"V tom je jistá moudrost." Kývla a zvedla otěže. "Loučím se, vojáku."
Cherán Dhóbri odjeli, což jim trvalo nejvýš pět minut, povozy provázela silná stráž. Kalous si prohlédl tu část zástupu uprchlíků, jež byla v dohledu. Celý zástup se do malé vísky nevešel. Kalous nasadil rychlé, únavné tempo, putovali den a noc jen s nejkratšími zastávkami na odpočinek. Očividně všem do jednoho došlo, že v bezpečí budou, teprve až se dostanou za mohutné hradby Arenu.
Zbývají tři lígy - překonat je nám chvíli potrvá. Každá líga, kterou je tak ženu, znamená, že ty další překonají pomaleji. Ale jakou mám jinou možnost? "Nile, dej vědět Záchlumčanům - chci, aby byl celý trén za bránou, než slunko zapadne. Tví válečníci ať použijí všechny možné prostředky, aby toho dosáhli, pokud nikoho nezabijí nebo nezmrzačí. Uprchlíci možná zapomněli, jak se vás báli - připomeňte jim to."
"Oddíl má jen třicet bojovníků," připomněla mu Nether. "A navíc jsou všichni mladí -"
"Rozzlobení mladí, chceš říct. No, tak jim poskytneme možnost se odreagovat."

Arenská silnice jim pomáhala, protože první třetinu, která zde byla známá jako Rampa, tvořil mírný svah klesající na pláň, na níž se rozkládalo město. Na východě s nimi držely krok homolovité kopce, které končily jen asi tisíc kroků od severní hradby Arenu. Kopce nebyly přirozené: byly to hromadné hroby, desítky jich byly. Zbudovali je poté, co Tlan Imass za Kellanvedových časů omylem vyvraždili nešťastné obyvatele města. Kopce nejblíž k městu byly největší, zde totiž odpočívali vládnoucí rodiny města, Svatý ochránce a falah'dan.
Kalous nechal Nila, aby vedl přední voj, a zajel na samý konec kolony, kde s Nether a třemi Záchlumčany do ochraptění pokřikovali ve snaze popohnat nejslabší a nejpomalejší uprchlíky. Ten úkol byl srdceryvný a minuli nejednoho, který to nezvládl. Nebyl čas mrtvé pohřbít, ani síla je nést.
Mračna prachu od severovýchodu se stále blížila.
"Nejedou po silnici," supěla Nether, otočila koně a zamračila se. "Blíží se rovnou - to je pomalejší, mnohem pomalejší -"
"Ale na mapě je to kratší cesta," namítl Kalous.
"Ty kopce tam ale nejsou zanesené, že?"
"Ne, na předříšských mapách to vypadá jako planina - mohyly jsou asi novější."
"Myslel by sis, že Korbolo bude mít malazskou verzi -"
"Zřejmě ji nemá - a to by nás mohlo zachránit, holka…" Ale jemu samému ta slova zněla falešně. Nepřítel byl příliš blízko - hádal, že nejvýš třetinu lígy. Dokonce i s pohřebními mohylami v cestě mohly jízdní oddíly tuto vzdálenost překonat do hodiny.
Slabě k nim dolehl záchlumský válečný pokřik od předvoje.

"Uviděli Aren," poznamenala Nether. "Nil mi ho ukazuje svýma očima -"
"A brána?"
Zamračila se. "Zavřená."
Kalous zaklel a vjel mezi opozdilce. "Město je na dohled!" vykřikl. "Už je to jenom kousek! Pohyb!"
Z nějakého skrytého, nečekaného místa se v odpověď na jeho slova vynořila zásoba energie. Kalous vycítil a pak i uviděl, jak davy projela vlna, lidé trochu zrychlili krok, jednak očekáváním - a také strachem. Otočil se v sedle.
Mrak visel nad homolovitými kopci. Byl blíž, ale ne tak blízko, jak být měl.
"Nether! Jsou na arenských hradbách vojáci?"
"Ano, ani zrnko by mezi nimi nepropadlo -"
"A brána?"
"Ne."
"Jak blízko jsme?"
"Tisíc kroků - lidé už utíkají -"
"Co to s nimi, ve jménu mistra Kápě, je?"
Znovu se zadíval na mračno prachu. "Pro Fenerův pazneht! Nether, seber své Záchlumčany - a jeď k Arenu!"
"A co ty?"
"Mor na tebe! Zachraň své děti!"
Zaváhala, ale pak otočila koně. "Vy tři!" štěkla na záchlumské mladíky. "Za mnou!"
Díval se za nimi, jak ženou unavené koně po kraji silnice mezi klopýtajícími a padajícími uprchlíky. Zástup se roztahoval, ti hbitější se dostávali stále víc dopředu. Historika obklopovali starci, pro něž byl každý krok utrpením. Mnozí se prostě zastavili a posadili se na zem, kde čekali na nevyhnutelné. Kalous na ně křičel, hrozil jim, ale nebylo to k ničemu.
Zahlédl malou holčičku, ne víc než půldruhého roku starou, jak se tu potuluje, děsivě zamlklá, s nataženýma rukama a prázdným pohledem. Kalous popojel blíž a zvedl ji do sedla. Rozedrané zbytky jeho košile sevřely drobné prstíky.
Zadní část kolony od pronásledovatelů již oddělovala jen poslední řada mohyl. Útěk se nezpomalil, a to bylo pro historika jediným důkazem, že se brána konečně otevřela, aby přijala uprchlíky. Buď to, nebo v zoufalství prchají na všechny strany, beznadějné vlny ženoucí se podél hradeb - ale ne, to by byla šílená zrada -
Konečně ho uviděl, tisíc kroků před sebou: Aren. Severní brána, chráněná pevnými věžemi, sahala do tří čtvrtin jejich výšky - a spodní čtvrtina byla vroucí masou lidí, tlačících se, lezoucích v panice po sobě. Ale příval byl příliš silný, zúžené místo v bráně ho nemohlo zastavit, a Aren, jako obrovská tlama, uprchlíky pomalu polykal. Po obou stranách popojížděli Záchlumčané a zoufale se snažili tuto lidskou řeku zadržet. Kalous už mezi nimi zahlédl i vojáky v uniformách arenské městské posádky, kteří se jim snažili pomoci.
A vojsko? Vojsko vrchní pěsti?
Stálo na hradbách. Dívalo se. Řady tváří, vojáci se postrkovali, aby lépe viděli, a zabírali celou severní hradbu. Plošiny na věžích podle brány zabrali nádherně odění lidé a pozorovali vyhladovělý, otrhaný a křičící dav kupící se ve vstupní bráně.
Městští gardisté se náhle dostali mezi poslední z uprchlíků, kteří se ještě hýbali. Kalous sledoval, jak zachmuření vojáci všude kolem něj sbírají lidi a zpola je nesou, zpola vlečou k bráně. Zahlédl jednoho s kapitánskými výložkami a dojel k němu. "Hej! Vezměte to dítě!"
Muž se natáhl pro zamlklé, vykulené batole. "Vy jste Kalous?" zeptal se kapitán.
"Ano."
"Máte se okamžitě hlásit vrchní pěsti, pane - tam, na té levé věži -"
"Ten parchant bude muset počkat," vyštěkl Kalous. "Nejdřív dohlídnu na to, aby se do města dostal i poslední uprchlík! Běžte, kapitáne, ale nejdřív mi ještě řekněte svoje jméno, protože to dítě možná má někde rodiče."
"Keneb, pane, a o tu holčičku se zatím postarám, máte mé slovo." Zaváhal a sevřel Kalousovi zápěstí. "Pane…"
"Oč jde?"
"Já - mrzí mě to, pane."
"Vaše věrnost patří městu, které jste přísahal chránit, kapitáne -"
"Já vím, pane, ale ti vojáci na hradbách - no, jsou nejdál, kam až smějí, jestli mi rozumíte. A nejsou z toho nadšení."
"Tak to nejsou sami. A už běžte, kapitáne Kenebe."

Kalous byl poslední. Když byla brána konečně volná a za hradbami nezůstal jediný dýchající uprchlík kromě těch, kteří byli o hodný kus dál na silnici, kde seděli na dlažbě, neschopní pohybu, a dodýchávali - příliš daleko, aby je mohli zachránit. Navíc bylo naprosto jasné, že arenští vojáci dostali přísné rozkazy, jak daleko za bránu smějí zajít.
Třicet kroků od brány, z níž ho pozoroval hlouček gardistů, Kalous naposledy otočil koně. Zadíval se k severu, nejdřív na oblak prachu, jenž se nyní převaloval nad největší mohylou, a pak za něj, na třpytivý oštěp Smršti. A v duchu se dostal ještě dál na severovýchod, za řeky, přes pláně a stepi, k městu na jiném pobřeží. Ale moc mu to nepomohlo. Bylo toho mnoho, aby vše pochopil, a vše se udalo příliš rychle, konec této neobyčejné, děsivé cesty přišel příliš náhle.
Řetěz mrtvol stovky líg dlouhý. Ne, tohle prostě jde mimo mě, a myslím, že mimo nás všechny…
Otočil koně a upřel oči na zející otvor brány a gardisty v ní. Rozestoupili se, takže vznikla ulička. Kalous pobídl kobylku. Vojáků na hradbách si nevšímal, i když ti vyrazili vítězoslavný pokřik jako osvobozená šelma.

Přes holé kopce se jako tiché vlny rozlévaly stíny. Apt lesklým okem ještě chvíli obhlížela obzor a pak sklonila protáhlou hlavu a podívala se na chlapce, který se krčil vedle její přední končetiny. On si také prohlížel přízračnou krajinu Stínové říše a pod vystouplým nadočnicovým obloukem se mu třpytilo složené oko.

Po delší době zvedl hlavu a setkal se s pohledem Apt. "Matko," zeptal se, "je tohle domov?"
O kus dál kdosi pronesl: "Mí kolegové vždycky podceňovali původní obyvatele této říše. Aha, tady je to dítě."
Chlapec se otočil. Přicházel k nim vysoký muž v černém. "Aptorian," pokračoval cizinec, "to, jak jsi velkoryse přetvořila tohoto jinocha - jakkoliv dobře to bylo míněno - mu v příštích letech jen ublíží."
Apt v odpověď mlaskla a zasyčela.
"Aha, ale dosáhla jsi pravého opaku, dámo," pravil muž. "Protože teď nepatří nikam."
Démonka znovu promluvila.
Muž naklonil hlavu, chvíli si ji prohlížel a pak se pousmál. "Jak troufalé od tebe." Zrak mu padl na chlapce. "No dobře." Dřepl si. "Ahoj."
Chlapec pozdrav nesměle opětoval.
Muž ještě naposledy podrážděně loupl okem po Apt a napřáhl k dítěti ruku. "Jsem… strýček Kotilion -"
"To nemůžeš být," namítl hoch.
"Ach, a proč ne?"
"Máš - jiné - oči, moc malé, dvě se snaží vidět jako jedno. Myslím, že musí být slabé. Když ses přiblížil, prošel jsi kamennou zdí a pak stromy, rozvlnil jsi přízračný svět, jako bys nevěděl, že má právo tu být."
Kotilion vykulil oči. "Zeď? Stromy?" Vzhlédl k Apt. "Copak ho opustil rozum?"
Démonka dlouze odpověděla.
Kotilion zesinal. "Pro mistra Kápě!" zamumlal nakonec, a když se obrátil zpátky k dítěti, v jeho výraze se zračily bázeň a úcta. "Jak se jmenuješ, mládenče?"
"Panek."
"Takže nějaké jméno máš. Pověz, co ještě - kromě jména - si pamatuješ ze svého… druhého světa?"
"Vzpomínám si, že mě potrestali. Měl jsem zůstat u otce -"
"A jak vypadal?"
"Na to si nevzpomínám. Nevzpomínám si na žádné jejich obličeje. Čekali jsme, co s námi udělají. Ale pak nás odvedli - nás děti. Vojáci odstrčili otce, odtáhli ho na druhou stranu. Měl jsem zůstat u něj, ale šel jsem s dětmi. Potrestali mě - potrestali všechny děti - za to, že jsme neudělaly, co se nám řeklo."
Kotilion přimhouřil oči. "Myslím, že tvůj otec neměl moc na vybranou, Pánku."
"Ale nepřátelé byli taky otcové, víš. A matky a báby - všichni se na nás tolik zlobili. Sebrali nám šaty. A sandály. Všechno nám sebrali, tolik se zlobili. Pak nás potrestali."
"A jak to udělali?"
"Přibili nás na kříže."
Kotilion chvíli mlčel. Když konečně promluvil, jeho hlas zněl hluše. "Takže si na to pamatuješ."
"Ano. A slibuji, že udělám, co se mi řekne. Odteď. Všechno, co mi matka řekne. Slibuji."
"Pánku, pozorně poslouchej svého strýce. Nepotrestali tě za to, že jsi neudělal, co se ti řeklo. Poslouchej - je to těžké, já vím, ale snaž se to pochopit. Ublížili vám, protože mohli, protože tam nebyl nikdo, kdo by je dokázal zastavit. Tvůj otec se určitě snažil - jsem si tím jistý. Ale byl bezmocný jako ty. Teď jsme tady s tebou - tvá matka a strýček Kotilion - jsme tu, abychom zajistili, že už nikdy nebudeš bezmocný. Rozumíš?"
Panek vzhlédl k matce. Tiše mlaskla.
"Dobře," řekl hoch.
"Budeme se učit navzájem, mládenče."
Panek se zamračil. "Co tě můžu naučit?"
Kotilion se zamračil. "Nauč mě, co vidíš… tady, v této říši. V tom svém přízračném světě, v državě stínu, jež tu bývala, na starých místech, která zbyla -"
"Kterými ty procházíš, aniž bys je viděl."
"Ano. Mockrát jsem si říkal, proč ohaři nikdy neběží rovně."
"Ohaři?"
"Dřív nebo později se s nimi setkáš, Pánku. Rozkošní voříšci, do jednoho."
Panek se usmál a předvedl tak ostré špičáky. "Mám rád psy."
Kotilion s lehkým zachvěním řekl: "Jsem si jistý, že oni tebe budou mít taky rádi." Narovnal se a obrátil se k Apt. "Máš pravdu, tohle nezvládneš sama. S Ammanasem to promyslíme." Znovu se podíval na jinocha. "Tvá matka teď má jinou práci. Musí splatit dluh. Půjdeš s ní, nebo se mnou?"
"Kam jdeš, strýčku?"
"Ostatní děti byly dopraveny kousek odtud. Nepomohl bys mi je usadit?"
Panek zaváhal, pak odpověděl: "Rád bych je zase viděl, ale ne hned. Půjdu s matkou. Je potřeba dohlédnout na muže, který ji požádal, aby nás zachránila - vysvětlila mi to. Rád bych se s ním sešel. Matka říká, že se mu o mně zdává, jak mě viděl poprvé."
"O tom nepochybuji," zamumlal Kotilion. "Stejně jako mě, i jeho pronásleduje pocit bezmoci. No dobře, takže se uvidíme později." Naposledy se dlouze zadíval Apt do oka. "Svou ascendencí, dámo, jsem chtěl uniknout nočním můrám, pocitům…" Udělal obličej. "Představ si mé překvapení, když ti teď za ta pouta děkuji."
Ozval se Panek. "Strýčku, máš nějaké děti?"
Kotilion zamrkal a odvrátil zrak. "Dceru. Tak nějak." Povzdechl si a trpce se usmál. "Ale obávám se, že jsme se pohádali."
"Musíš jí odpustit."
"Ty zatracený povýšenče!"

"Říkal jsi, že se musíme učit navzájem, strýčku."
Kotilion vykulil oči a zavrtěl hlavou. "Žel, odpustit by musela ona mně."
"Tak to se s ní musím setkat."
"No, možné je cokoliv -"
Promluvila Apt.
Kotilion se zamračil. "To, dámo, bylo neukázněné." Odvrátil se a zabalil se do pláště. Po několika krocích se zastavil a ohlédl se. "Vyřiď ode mě Kalamovi pozdravení." Vzápětí ho pohltily stíny.
Panek za ním dál hleděl. "Myslí si snad," zeptal se matky, "že ho teď nikdo nevidí?"

Naolejovaný kotevní řetěz s tichým chřestěním hladce klouzal do klidné černé vody a Špunt se zastavil v malazském přístavu sto yardů od doků. První ulici přístavní čtvrti označovalo pár nejasných žlutých světýlek tam, kde mezi starými skladišti naproti molům stály zchátralé taverny, krčmy a obytné budovy. Na hřebeni za nimi byly domy městských kupců a šlechticů - největší paláce pak lemovaly kraj útesu a jejich zadní schodiště stoupala k Posměvákově tvrzi. Na té staré baště bylo vidět jen pár světel, třebaže Kalam viděl, jak na věži v silném větru těžce povlává plamenec - ale byla příliš velká tma, aby rozeznal barvy. Při pohledu na ten prapor ho zamrazila neblahá předtucha. Někdo tady… někdo důležitý.
Posádka za ním se usazovala a nadávala na pozdní hodinu příjezdu, díky čemuž se nemohli okamžitě vydat do přístavních uliček. Správce přístavu bude čekat až do zítřka, než se nechá přivézt, aby plavidlo prohlédl a přesvědčil se, že námořníci jsou zdraví - nemají nějakou chorobu a tak. Před několika minutami odzvonila půlnoc. Salk Elan to odhadl správně, mor na něj.
Tahle zastávka ve městě Malaz nebyla v plánu. Původně chtěl Kalam na Šumaře počkat v Untě, kde by probrali poslední záležitosti. Rychlej Ben trval na tom, že sapér může přijít přes Dům mrtvých, třebaže byl jako obvykle vyhýbavý, pokud šlo o podrobnosti. Kalam začal brát Dům mrtvých spíš jako případnou únikovou cestu, kdyby se věci zvrtly, než co jiného, a i pak jen jako poslední možnost. Azathy neměl nikdy rád, nedůvěřoval ničemu, co se tvářilo tak nevinně. Přátelské pasti byly vždycky mnohem nebezpečnější než ty, které byly otevřeně nepřátelské.
Za ním teď bylo ticho a asasín se podivil, jak rychle námořníci natažení na hlavní palubě usnuli. Špunt se nehýbal a lanoví a trup vydávaly své obvyklé tiché zvuky. Kalam se opřel o zábradlí na přídi a oči upíral na město před sebou a na tmavé trupy lodí kotvících u mol. Císařské molo bylo napravo, kde se útes stýkal s mořem. U něj nebylo vidět žádné plavidlo.
Napadlo ho, že se znovu podívá na tmavé křídlo plamence nad pevností, ale byla to příliš velká námaha - v každém případě byla příliš velká tma - a jeho představivost krmilo to, jak myslel na nejhorší, co znal.
O kus dál ze zátoky se ozvaly nějaké zvuky. Další loď, plížící se temnotou, další opozdilec.
Asasín se podíval na své ruce, které měl položené na zábradlí. Měl pocit, jako by patřily někomu jinému, měly tmavohnědou barvu jeho pleti a tu a tam je křižovaly světlejší jizvy - nebyly jeho, jen oběti vůle někoho jiného. Rychle ten pocit setřásl.
Donesl se k němu pach ostrovního města. Obvyklý přístavní odér: splašky svářející se s hnilobou, stojatá mořská voda mísící se čpícím závanem od líné řeky, jež se vlévala do zálivu. Znovu zaostřil zrak na tmavý, děravý úsklebek přístavních budov. Věděl, že o pár ulic dál, na jednom sešlém rohu mezi bloky obytných domů a rybími stánky, stojí Dům mrtvých. Všichni obyvatelé města se mu vyhýbali a žádný o něm nemluvil. Navenek vypadal úplně opuštěný, dvorek měl zarostlý a stěny z hrubého černého kamene dusil břečťan. V oknech na dvou věžích se nesvítilo.
Jestli to někdo dokáže zvládnout, tak je to Šumař. Toho všiváka jako by vždycky chránilo kouzlo. Byl zřejmě sapérem celý život a měl ten sapérský šestý smysl. Co by řekl, kdyby tu teď stál vedle mě? "Nelíbí se mi to, Kale. Něco se zatraceně zvrtlo. Pohni těma svýma prackama…"
Kalam se zamračil, podíval se na své ruce a snažil se je přimět, aby se zvedly ze zábradlí. Nic. Pokusil se couvnout, ale svaly odmítaly poslechnout, byly hluché k jeho příkazům. Po těle mu vyrazil pot a zaperlil se mu i na hřbetech rukou.
Vedle něj zazněl tichý hlas. "Je v tom taková ironie, příteli. Víte, zradila vás vaše mysl. Ta pozoruhodná, nebezpečná mysl asasína Kalama Méchara." O zábradlí vedle něj se opřel Salk Elan a zahleděl se na město. "Tak dlouho jsem vás obdivoval, víte. Jste zatracená legenda, nejlepší zabiják, jakého kdy Spár měl - a ztratil. Ach, a právě ta ztráta pálí nejvíc. Kdybyste byl chtěl, Kalame, mohl jste teď velet celé organizaci - ehm, Kabrňák by možná nesouhlasil a připouštím, že v jistých věcech je mnohem lepší než vy. On by mě byl zabil hned ten první den, bez ohledu na to, že by nevěděl, jak velké riziko bych mohl představovat. Přesto," pokračoval po chvíli, "nůž proti noži, v tom jste lepší vy, příteli.
Další ironie, Kalame. Nebyl jsem v Sedmiměstí, abych vás našel - vlastně jsme vůbec netušili, že tam jste. Tedy dokud jsem nenarazil na jistou Rudou čepel, která to věděla. Sledovala vás už od Ehrlitanu, než jste doručil knihu ša'ik - dovedl jste Rudé čepele přímo k té čarodějce. Věděl jste, že se jim podařilo ji zavraždit? Ta Rudá čepel by tu byla se mnou, nebýt jednoho nešťastného incidentu v Arenu. Já ale pracuji raději sám.
Salk Elan, jméno, na něž, připouštím, jsem pyšný. Ale tady a teď, samozřejmě, má marnivost vyžaduje, abyste se dozvěděl mé pravé jméno, které zní Perel." S povzdechem se rozhlédl kolem sebe. "Otřásl jste mnou jen jednou tím poťouchlým náznakem, že se ve vašem vaku možná skrývá Rychlej Ben. Tehdy jsem skoro zpanikařil, než mi došlo, že být to pravda, už bych byl mrtvý - zabitý a hozený žralokům.
Neměl jste opouštět Spár, Kalame. Odmítnutí snášíme velmi špatně. Císařovna vás chce, víte, vlastně si s vámi chce popovídat. Než vás stáhne zaživa z kůže, řekl bych. Žel, věci nejsou tak prosté, že?
A tak jsme tady…"
Koutkem oka Kalam viděl, jak Perel vytahuje dýku. "To ty neporušitelné zákony Spárů, víte. Zvlášť jeden, který jistě dobře znáte…"

Čepel Kalamovi zajela do boku a způsobila tupou, vzdálenou bolest. Perel zbraň vytáhl. "Ach, není to smrtelná rána, jen hodně krvácí. Oslabí vás. Město Malaz je dnes v noci klidné, nemyslíte? Nic překvapivého - něco je ve vzduchu - každý zlodějíček, hrdlořez a rváč to cítí a všichni do jednoho se drží při zemi. Ten neporušitelný zákon, Kalame… my Spárové to se svými vyřizujeme sami." Uchopil asasína. "Jakmile dopadnete do vody, probudíte se, příteli. Jistě, k plavání je to dost daleko, zvlášť v té zbroji, co máte. A krvácení taky nepomůže - tahle zátoka je známá svými žraloky. Ale mám ve vás plnou důvěru, Kalame. Vím, že se dostanete na pevnou zemi. Aspoň tak daleko. Potom, no…"
Kalam cítil, jak ho druhý muž zvedá a přehazuje přes zábradlí. Uviděl černou vodu pod sebou.
"Zatracená škoda," zasupěl mu do ucha Perel, "kapitána a posádky, ale nemám na vybranou, jak jistě chápete. Loučím se, Kalame Méchare."
Asasín dopadl do vody s tichým šplouchnutím. Perel se díval, jak se vlnky uklidňují. Začal o Kalamovi pochybovat. Nakonec, měl na sobě kroužkovou zbroj. Pak pokrčil rameny, vytáhl dva nože a otočil se k nehybným postavám ležícím na hlavní palubě. "Práce dobrého člověka naneštěstí nikdy neskončí," prohlásil a vykročil.
Ze stínu před ním se vynořil obrovský, hranatý tvor s černými údy. Na dlouhé hlavě se lesklo jediné oko a za hlavou byl nejasně vidět jezdec, jehož tvář byla napodobeninou hlavy zvířete, na němž seděl.
Perel couvl a usmál se. "Ach, konečně mám příležitost poděkovat za pomoc proti Semkům. Nevěděl jsem, odkud jste se vzali ani proč, ale prosím, přijměte můj vděk -"
"Kalam," zašeptal jezdec. "Ještě před chvílí tu byl."
Perel přimhouřil oči. "Aha, už chápu. Vy jste nesledovali mě, že? Ne, ovšemže ne. Jak je to ode mne hloupé! No, abych odpověděl na tvou otázku, dítě, Kalam odešel do města -"
Démon přiskočil. Perel uhnul před tlamou plnou zubů - přímo do přední tlapy. Náraz ho odhodil dvacet stop daleko, kde narazil na převrácenou dóris. Při nárazu si vykloubil rameno, pak se překulil a přinutil se posadit. Díval se, jak se k němu démon blíží.
"Vidím, že jsem narazil na sobě rovného," zašeptal. "Tak dobře." Sáhl si pod košili. "Tak zkus tohle."
Lahvička se rozbila o palubu mezi nimi, vyletěl z ní kouř a začal se srážet.
"Kenryll'ah vypadá nedočkavě, nemyslíte?" Vyškrábal se na nohy. "No, myslím, že to už nechám na vás. V Malazu je jedna taverna a já umírám touhou ji navštívit."
Mávl rukou a otevřela se chodba, obklopila ho, a když se zavřela, Perel byl pryč.
Apt se dívala, jak říšský démon získává tvar. Byl dvakrát větší než ona, obrovský a divoký.
Dítě ji poplácalo po rameni. "Vyřídíme to rychle, ano?"

Kapitána probudily nárazy a praštění dřeva. Zamrkal do tmy a Špunt se pod ním prudce zhoupl. Kdosi na palubě křičel. Kapitán se s úpěním zvedl z postele a měl tak jasnou hlavu, jako už mnoho měsíců ne, cítil svobodnou vůli k činům i myšlení, které mu neomylně prozradily, že Perlův vliv je pryč. Došel ke dveřím kajuty, zesláblý dlouhou nečinností, a vydal se na palubu. Tam se ocitl v davu krčících se námořníků.
Přímo před nimi spolu bojovali dva děsiví tvorové. Ten větší byl na cáry, nedokázal čelit bleskurychlému protivníkovi. Divoce se rozháněl obrovskou dvoubřitou sekerou a palubu a zábradlí proměnil v třísky. Jednou ranou také prosekl stěžeň, a i když ten ještě stál, protože ho držela lana, nebezpečně se nakláněl a jeho váha převracela loď.
"Kapitáne!"
"Ať mládenci vytáhnou dóris, co jsou ještě vcelku, Palete, a spusťte je na zádi."
"Ano, pane!" Výkonný první důstojník vyštěkl rozkazy a pak se s úsměvem obrátil ke kapitánovi. "Jsem rád, že jste zpátky, Carthere -"
"Drž zobák, Palete - támhle to je Malaz a já se utopil už před lety, pamatuješ?" Zadíval se na bojující démony. "Tohle Špunt nepřežije -"
"Ale kořist -"
"K mistru Kápě s ní! Můžeme ji vyzvednout později - ale na to musíme být živí. Tak teď přilož ruku k dílu s těmi dóris - vyplujeme, a rychle."
"Beru chraň! Moře se hemží žraloky!"

O padesát yardů dál kapitán na rychlém obchodním korábu stál na palubě se svým prvním důstojníkem a oba se snažili zjistit, co se to před nimi děje.
"Vesla zpětně," rozkázal kapitán. "Zastavit."
"Ano, pane."
"Ta loď jde ke dnu. Sežeňte záchranné oddíly, spusťte čluny -"
Na hlavní palubě za nimi zaduněla kopyta. Oba muži se obrátili. První důstojník popošel dopředu. "Hej, ty! Co to, v Maelově jménu, vyvádíš? Jak jsi dostala to zatracené zvíře na palubu?"
Žena dotáhla podpínku a vyhoupla se do sedla. "Mrzí mě to," řekla, "ale nemůžu čekat."
Námořníci a mariňáci se rozprchli, když pobídla koně do cvalu. Ten přeskočil boční zábradlí a letěl do tmy. Následovalo hlasité cáknutí.
První důstojník se s otevřenou pusou obrátil zpátky ke kapitánovi.
"Sežeňte lodního mága a kozla," štěkl kapitán.
"Pane?"
"Každý, kdo je dost odvážný a hloupý, aby udělal to, co právě ona, si zaslouží naši plnou podporu. Ať jí lodní mág vyčistí cestu mezi žraloky a vším, co tam číhá. A pospěšte si!"

KAPITOLA DVACET JEDNA
Každý trůn je dříkem šípu

Kellanved

P
od vysokánským sloupem Smršti se převalovala oblaka prachu v místě, kde se utábořilo obrovské vojsko. Z oázy se šířila okrová mračna zrozená z náhodných závanů větru a usazovala se mezi starobylými troskami. Všechno zalévalo zlatavé světlo, jako by poušť konečně odhalila své vzpomínky na bohatství a slávu, ukázala, jaké to bylo doopravdy.
Ša'ik stála na ploché střeše dřevěné strážní věže vedle palácových pozemků, činnosti lidí ve městě pod sebou si téměř nevšímala a pozornost upírala k jihu. Dívka, kterou adoptovala, klečela opodál a na svou novou matku upírala ostrý pohled.
Žebřík pod nimi zaskřípal, jak někdo namáhavě vystupoval nahoru, a ša'ik si to pomalu uvědomila. Když se otočila, viděla, jak se z padacích dveří vynořuje Heborikova hlava a ramena. Bývalý kněz se vyškrábal na plošinu a položil dívce na hlavu neviditelnou ruku, než se obrátil k ša'ik.
"Pozor je třeba dávat na L'orika," poznamenal. "Druzí dva si myslí, že jsou rafinovaní, ale jemu nesahají po paty."
"L'orik," zamumlala ša'ik a obrátila zrak k jihu. "Co z něj cítíš?"
"Ty toho víš mnohem víc než já, holka -"
"To nevadí."
"Myslím, že větří dohodu."
"Dohodu?"
Heborik k ní přistoupil a tetovanými předloktími se opřel o dřevěné zábradlí. "Tu, kterou bohyně uzavřela s tebou. Tu, která dokazuje, že ke znovuzrození ve skutečnosti nedošlo -"
"Vážně ne, Heboriku?"
"Ne. Žádné dítě se samo nerozhodne se narodit, žádné do toho nemá co mluvit. Ty jsi mohla obojí. Ša'ik se znovu nezrodila, byla znovu stvořena. L'orik by se toho mohl chytit, uvěřit, že je to mezera ve tvém brnění."
"V tom případě riskuje hněv bohyně."
"Ano, a myslím, že si to určitě uvědomuje, holka, pročež je třeba na něj dávat pozor. Opatrně."
Chvíli mlčeli a dívali se na neproniknutelný mrak na jihu. Nakonec si Heborik odkašlal. "Se svými novými dary bys třeba mohla znát pár odpovědí."
"Jako třeba?"
"Kdy si tě Drydžhna vybrala?"
"Co tím myslíš?"
"Kdy s tebou začala manipulovat? Tady na Raraku? V Lebeni? Nebo na jiném kontinentě? Kdy na tebe bohyně poprvé pohlédla, holka?"
"Nikdy."
Heborik sebou trhl. "To vypadá -"
"Nepravděpodobné? Ano, ale je to pravda. Byla to moje cesta, jen moje. Musíš pochopit, že ani bohyně nedokážou předvídat nečekaná úmrtí, ty zákruty smrtelnosti, stezky, po nichž se někdo vydá či nevydá. Starší ša'ik měla věštecký dar, ale takový dar není víc než semínko. Roste ve svobodě lidské duše. Vidění ša'ik Drydžhnu velmi rozrušila. Vidění, která nedávala smysl. Náznak nebezpečí, ale nic jistého, vůbec nic. Kromě toho," dodala s pokrčením ramen, "strategie a taktika jsou pro Apokalypsu odporné."
Heborik se zaškaredil. "To nevěstí nic dobrého."
"Omyl. Můžeme přijít s vlastními."
"I když tě bohyně nevedla, někdo nebo něco ano. Jinak by ša'ik ta vidění nikdy neměla."
"Teď mluvíš o osudu. O tom se dohaduj se svými kolegy učenci, Heboriku. Ne každé tajemství se dá odhalit, i když tomu třeba nevěříš. Je mi líto, jestli tě to rozčiluje…"
"Ani zdaleka ne tolik, jako mně. Akorát mám dojem, že smrtelníci jsou sice figurkami na hrací desce, ale bohové taky."
",Živelné síly stojí proti sobě,'" pravila s úsměvem.
Heborik zvedl obočí, pak se zamračil. "Citát. Známý -"
"Měl by být. Vždyť je taky vytesaný na Císařské bráně v Untě. Kellanvedova vlastní slova, jako prostředek, který má ospravedlnit rovnováhu ničení a tvoření - expanzi říše ve vší její hladové slávě."
"Pro mistra Kápě!" zasyčel stařec.
"Nezatočila se ti kvůli mně hlava, Heboriku?"
"Ano."
"No, tak šetři dechem. Námět pro tvůj příští traktát - ta hrstka starých bláznů bude nepochybně skákat radostí."
"Starých bláznů?"
"Tvých kolegů učenců. Tvých čtenářů, Heboriku."
"Aha."
Chvíli mlčeli, nakonec bývalý kněz znovu promluvil. "Co budeš dělat?" zeptal se tiše.
"S tím, co se tam stalo?"
"Co se právě děje. Korbolo Dom tvým jménem provádí nesmyslné vraždění -"
"Jménem bohyně," opravila ho a z hlasu jí čišel trpký hněv. Již se kvůli tomu pohádala s Leomanem.

"Nejspíš se k němu dostala zpráva o ‚znovuzrození' -"
"Ne, nedostala. Uzavřela jsem Raraku, Heboriku. Bouře, která kolem nás zuří, dokáže servat maso z kostí. Projít nedokážou dokonce ani T'lan Imass."
"Učinila jsi své prohlášení," řekl stařec. "Smršť."
"Což u Korbolo Doma vyvolalo pochybnosti. A obavy. Nemůže se dočkat, až splní úkol, který si zvolil. Stále je nespoutaný, a proto se může poddávat vlastním choutkám -"
"Co tedy budeš dělat? Ano, můžeme vytáhnout, ale dostat se na Arenskou pláň potrvá celé měsíce, a tou dobou už Korbolo Dom poskytne Tavore oprávnění, jaké potřebuje, aby vykonala nemilosrdný trest. Povstání bylo krvavé, ale vedle toho, co udělá tvá sestra, to bude vypadat jako škrábanec na pozadí."
"Myslíš si, že je lepší než já, viď, Heboriku? V taktice -"
"Existují precedenty, jak daleko tvá sestra zajde v krutosti, holka," zavrčel. "Svědectvím jsi ty…"
"A v tom spočívá má největší výhoda, dědo. Tavore je přesvědčená, že bude čelit pouštní čarodějce, s níž se nikdy nesetkala. To, že o ní nic neví, ještě neznamená, že k ní nebude cítit opovržení. Ale já o svém nepříteli něco vím…"
Ve vzdáleném řevu Smršti tyčící se nad nimi se objevila slabá změna. Ša'ik se usmála. Heborik tu změnu vycítil vzápětí. Otočil se. "Co se děje?"
"Dostat se do Arenu nám nebude trvat měsíce, Heboriku. Copak tě nenapadlo, co vlastně Smršť je?"
Bývalý kněz na sloup prachu a větru vykulil slepé oči. Ša'ik napadlo, jak asi svými nadpřirozenými smysly ten jev vnímá, ale z jeho dalších slov vyplynulo, že opravdu vidí i bez očí. "U všech bohů, ono se to bortí!"
"Chodba Drydžhny, Heboriku, naše vířící cesta na jih."
"Dostane nás tam včas, Fel - ša'ik? Včas, abychom zarazili Korbolovo šílenství?"
Neodpověděla, protože již bylo příliš pozdě.

Když Kalous projel bránou, ruce v rukavici se chopily otěží a ohlávky a unavená kobylka se zastavila. Menší ruka sevřela historikovi zápěstí a zoufale za něj zatahala. Podíval se dolů a spatřil Nether, tvářící se tak vyděšeně, až mu z toho málem zamrzla krev v žilách.
"Na věž," zaprosila. "Honem!"
Z arenských hradeb se ozývalo zvláštní mumlání, zvuk temnoty šířící se zvířeným prachem. Kalous s bušícím srdcem sklouzl ze sedla. Nether ho táhla mezi posádkovými gardisty a uprchlíky. Lidé se po něm natahovali, zlehka se ho dotýkali, jako by hledali požehnání či mu ho dávali.
Náhle se před ním rozevřely klenuté dveře vedoucí na zešeřelou podestu, odkud vzhůru do věže stoupaly kamenné stupně. Zvuk ve městě zesílil v řev, rozhořčený, zděšený a úzkostný křik. Ve věži se odrážel se šílenou intenzitou a sílil s každým krokem, jak historik se zaklínačkou stoupali nahoru.
Na střední podestě ho postrčila kolem střílen ve tvaru T, oba se protáhli za dvěma lučištníky, kteří se tiskli k úzkým oknům, a spěchali dál po sešlapaných schodech. Lučištníci si jich skoro nevšimli. Když se přiblížili k paprsku jasného světla pod střešním poklopem, dolehl k nim rozechvělý hlas.
"Je jich příliš mnoho… nemůžu nic dělat, ne, bohové, odpusťte mi - příliš mnoho, příliš mnoho…"
Nether vstoupila do světla a Kalous ji následoval. Vyšli na širokou plošinu, kde u vnější zdi stáli tři lidé. Jednoho z nich Kalous poznal, byl to Mallik Rel - poradce, jehož naposledy viděl v Hissaru - a v horkém vzduchu se mu vzdouvaly hedvábné šaty. Muž vedle něj byl nejspíš vrchní pěst Pormqual, vysoký, šlachovitý, se svěšenými rameny a v šatech tak drahých, že vedle něj by i král vypadal jako žebrák. Bledýma rukama, jež měl položené na cimbuří, cukal, jako by to byli lapení ptáci. Napravo stál voják ve zbroji s torques na levé paži, znakem velitelské hodnosti. Svalnatýma rukama si tiskl ramena tak pevně, jako by si chtěl rozdrtit kosti. Byl napjatý, jako by měl každou chvíli vybuchnout.
U poklopu seděl jako hromádka neštěstí Nil a zvedl ke Kalousovi zešedlou, zestárlou tvář. Nether bratra prudce objala a zřejmě ho nechtěla či nemohla pustit.
Vojáci na hradbách po obou stranách teď křičeli a ten zvuk se nesl vzduchem jako kosa mistra Kápě.
Historik se připojil ke komandantovi a sevřel rozpálený kámen cimbuří. Podíval se, kam hledí ostatní, a zmocnila se ho panika, když mu zrak padl na svah nejbližší pohřební mohyly.
Coltain.
Nad sevřeným houfem necelých čtyř stovek vojáků se kymácely tři zástavy: Sedmé, vyleštěná psí kostra klanu Bláznivých psů a černá křídla Vran na bronzovém, blýskajícím se kotouči. Nosiči, pyšní a vzdorní, je dál drželi vysoko. Ze všech stran se na ně zuřivě tlačily Korbolovy tisíce, masa pěšáků postrádající jakoukoliv disciplínu, zajímající se pouze o zabíjení. Jezdecké setniny popojížděly na krajích a cpaly se do mezery mezi hradbami města a mohylou - třebaže nepřijely nikdy na dostřel luků arenských lučištníků. Korbolova garda a nepochybně i odpadlá pěst sama zaujaly postavení na předposlední mohyle. Právě tam stavěli plošinu, jako by chtěl mít velitel dobrý výhled na to, co se děje u vedlejší mohyly.
Vzdálenost nebyla dost velká, aby divákům na věži a na hradbách poskytla útěchu. Kalous uviděl Coltaina v hloučku Sekáčových ženistů a hrstky Luhových mariňáků. Kulatý štít na levé paži měl roztříštěný, dlouhý nůž v pravé ruce ulomený a péřový plášť se mu leskl, jako by byl natřený dehtem. Historik zahlédl i komandanta Bulta, velícího ústupu směrem k vrcholku kopce. Kolem záchlumských veteránů pobíhali kraváčtí psi jako šílení osobní strážci, třebaže je šípy kosily ve vlnách. Mezi nimi byl jeden zvlášť obrovský, zdánlivě neporazitelný, byl plný šípů jako jehelníček, ale přesto bojoval dál.
Koně byli pryč. Lasiččí klan byl pryč. Válečníků Bláznivých psů byly jen dvě desítky kolem půl tuctu starších mužů a koňských bab - posledního zbytečku vyříznutého srdce. Bylo jasné, že z Vran už zbyli jen Coltain a Bult.
Vojáci Sedmé, z nichž jen pár ještě mělo nějakou zbroj, se drželi v pevném kruhu kolem ostatních. Mnozí z nich už ani

nezvedali zbraně, přesto neprchali, nechávali se rozsekat na kusy. Milost se neposkytovala, každý zraněný voják, který padl, byl metodicky dobit - nepřátelé jim strhávali přílby, přeráželi ruce, jimiž se snažili útočníky odstrčit, a důkladně jim rozbíjeli lebky.
Kámen pod Kalousovýma nohama začínal být kluzký a lepkavý a do paží mu vystřelovala bolest. Skoro si toho nevšiml. S obrovskou námahou odtrhl zrak od vraždění pod hradbami a natáhl zrudlou ruku k Pormqualovi - Velitel posádky ho zadržel.
Vrchní pěst Pormqual si toho všiml a trhl sebou. "Vy to nechápete!" zavřískl. "Nemůžu je zachránit! Je jich příliš mnoho! Příliš mnoho!"
"Můžeš, ty parchante! Výpad je může zahnat k mohyle - kordon, mor na tebe!"
"Ne! Budeme rozdrceni! Nesmím!"
Kalous zaslechl komandantovo tiché zavrčení. "Máte pravdu, historiku. Ale on to neudělá. Vrchní pěst nám nedovolí je zachránit -"
Kalous se snažil vymanit z jeho sevření, ale voják ho táhl zpátky.
"Pro mistra Kápě!" štěkl komandant. "Snažili jsme se - všichni jsme se snažili -"
Přistoupil k nim Mallik Rel a tiše pronesl: "Mé srdce pláče, historiku. Velekněz se nenechá obměkčit -"
"Tohle je vražda!"
"Za kterou Korbolo Dom draze zaplatí."
Kalous se otočil a vrhl se zpátky k hradbě. Oni umírali. Tam, téměř na dosah - ne, na vojákův dosah. Úzkost mu sevřela žaludek temnou pěstí. Nemůžu se na to dívat.
Ale musím.
Na nohou se ještě držela pouhá stovka vojáků, byla to hotová jatka - jediný boj teď probíhal mezi Korbolovými oddíly kvůli příležitosti zasadit smrtelné údery a s vítězoslavným křikem se zmocnit ohavných trofejí. Sedmá ustupovala stále dál, vojáci jen vlastními těly zaštiťovali své vůdce - ty, kteří je převedli přes celý kontinent, aby tu teď padli, téměř ve stínu vysokých arenských hradeb.
A na těch hradbách stálo vojsko, deset tisíc soudruhů vojáků, kteří se na to museli dívat, na největší zločin, jaký kdy nějaká malazská vrchní pěst spáchala.
Kalous nedokázal pochopit, jak se Coltainovi podařilo dostat takhle daleko. Viděl konec bitvy, která musela bez ustání probíhat celé dny - bitvy, která zajistila přežití uprchlíků - a tohle je důvod, proč se oblak prachu přibližoval tak pomalu.
Poslední zbytky Sedmé zmizely pod hemžícími se těly. Bult stál zády k nosiči zástavy s dhóbrijskými tulvary v rukou. Dav se kolem něj sevřel a do veterána se zabodla kopí jako oštěpy do kance zahnaného do rohu. I tak se snažil zvednout a jednomu muži usekl nohu - ten s vytím odpadl. Kopiníci do něj však bodali dál a zatlačili Záchlumčana na zem. Pak ho rozsekali na kusy.
Nosič zástavy opustil své postavení - zástava sama zůstala zapřená mezi mrtvolami - a přiskočil v zoufalé snaze svého velitele zachránit. Jeden meč ho úhledně připravil o hlavu, která se skulila na krvavou hromadu u zástavy, a tak zahynul kaprál List, když před všemi těmi měsíci zažil bezpočtu hraných smrtí.
Pod tlakem těl zmizeli i Blázniví psi a jejich zástava padla vzápětí. Nepřátelé zvedali krvavé skalpy a mávali jimi ve vzduchu. Z trofejí kanul rudý déšť.
Coltain, obklopen posledními ženisty a mariňáky, bojoval dál. Vydržel jen chvíli, než válečníci Korbolo Doma pobili poslední obránce a pak obklopili i Coltaina samotného, jenž zmizel v jejich bezduchém šílenství.
K místu, kde padl Coltain, se vrhl obrovský, šípy probodaný kravácký pes, ale jeden bojovník mu vrazil do těla kopí a zvedl ho ze země. Pes se svíjel, jak klouzal po ratišti, a ještě se mu podařilo zabít jednoho nepřítele, toho, jenž držel zbraň, když mu rozerval hrdlo. Pak zmizel i on.
Vraní zástava se zakymácela, naklonila se na stranu a pak spadla a zmizela v tlačenici.
Kalous tam nehybně stál a nemohl uvěřit vlastním očím.
Coltain.
Za historikem se ozval pronikavý jek. Pomalu se otočil. Nether stále držela Nila, jako by byl nemluvně, ale hlavu měla zvrácenou dozadu a oči vytřeštěné.
Padl na ně stín.
Vrány.
Pro Sorma, stařešinu zaklínače, tam na hradbách Unty přiletělo jedenáct vran - jedenáct - aby převzaly duši toho velkého muže, protože žádný tvor sám by ji nedokázal udržet celou. Jedenáct.
Nebe nad Arenem bylo plné vran, černé moře křídel. Netheřin pláč stále sílil, jako by jí z hrdla rvali vlastní duši.
Kalous se zděsil. Ještě není po všem - ještě to neskončilo - Otočil se a viděl, jak dole zvedají kříž a na něm přibitého stále živého člověka.
"Oni ho neosvobodí!" kvílela Nether. Náhle stála vedle něj a hleděla na mohylu. Rvala si vlasy, drásala si kůži, až jí po obličeji crčela krev. Kalous ji popadl za ruce - tak hubené, dětské ruce - a odtáhl je, než se dostala k očím. Na plošině na mohyle stál Kamist Reloe s Korbolo Domem po boku. Zaplálo kouzlo - prudká vlna vyletěla vstříc kroužícím vránám. Z oblohy padala černá tělíčka -
"Ne!" ječela Nether a kroutila se Kalousovi v rukou, snažíc se vrhnout dolů z hradby.
Hejno vran se rozptýlilo a zase seřadilo, ptáci se znovu snažili přiblížit.
Kamist Reloe zničil další stovky.
"Propusť jeho duši! Z těla! Propusť ji!"
Velitel posádky se otočil a ledovým hlasem zavolal na jednoho ze svých pobočníků: "Sežeňte mi Očka, kaprále. Hned!"
Pobočník se nenamáhal někam běhat, prostě došel ke zdi, vyklonil se a zařval: "Očko! Nahoru, hrom tě bac!"

Nová kouzelná vlna smetla z oblohy další vrány. Ty se bez hlásku opět seřadily.
Řev na arenských hradbách umlkl. Rozhostilo se naprosté ticho. Nether se zhroutila historikovi do náručí, jako by držel dítě. Nil ležel nehybně, stočený do klubíčka, vedle poklopu - buď byl v bezvědomí, nebo mrtvý. Pomočil se, kolem něj se šířila louže.
Na schodech zadupaly čísi kroky.
Pobočník sdělil komandantovi: "Pomáhal s uprchlíky, pane. Myslím, že netuší, co se děje…"
Kalous se znovu zadíval na muže přibitého na kříži. Stále ještě žil - nenechají ho zemřít, neosvobodí jeho duši, a Kamist Reloe věděl přesně, co dělá, věděl, jak hrůzný zločin páchá, když metodicky ničil nádoby připravené pro jeho duši. K mohyle se ze všech stran tlačili ječící válečníci, hemžili se kolem jako hmyz.
Do muže na kříži začaly bušit předměty, které po sobě zanechávaly rudé stopy. Kusy těl, bohové - kusy těl - zbytky vojska - taková krutost Kalouse děsila.
"Sem, Očko!" zavrčel komandant. Ke Kalousovi se kdosi protlačil, pomenší, podsaditý muž s prošedivělými vlasy. Oči, obklopené spletí vrásek, upíral na muže na kříži. "Pro smilování," zašeptal.
"No?" chtěl vědět komandant.
"Je to dobře pět set kroků, Blistigu -"
"Já vím."
"Může to být na víc pokusů, pane."
"Tak začni, hrom tě bac."
Starý voják v uniformě, která vypadala, že nebyla praná ani opravovaná celá desetiletí, sundal dlouhý luk. Vytáhl tětivu, šlápl na lučiště a silou je ohnul přes stehno. Když natahoval očko tětivy do zářezu na lučišti, ruce se mu třásly. Pak se narovnal a prohlédl si šípy, které měl v toulci u pasu.
Vrány zasáhla další kouzelná vlna.
Po delší době si Očko konečně vybral jeden šíp. "Zkusím to do prsou. Největší cíl, pane, a pár dobrých zásahů tu ubohou duši propustí."
"Ještě jedno slovo, Očko," šeptl Blistig, "a vyříznu ti jazyk."
Voják nasadil šíp na tětivu. "Tak mi udělejte kousek místa."
Nether byla úplně bezvládná, když ji Kalous táhl o kousek dál. Luk, i s nasazenou tětivou, byl dlouhý jako střelec vysoký. Očko napnul luk a svaly na předloktí mu vystupovaly jako konopné provazy. Tětiva se mu otřela o tvář, když pomalu, vyrovnaně vydechl. Náhle se zachvěl a vykulil oči, takže byly poprvé vidět - jako malé černé oblázky v rudé síti.
Blistigovi se do hlasu vloudil strach. "Očko -"
"To musí být Coltain, pane!" vyjekl stařík. "Vy chcete, abych zabil Coltaina -"
"Očko!"
Nether zvedla hlavu a prosebně natáhla zkrvavenou ruku. "Propusť ho. Prosím."
Stařík se na ni zadíval a po tvářích se mu řinuly slzy. Stále se třásl - ale luk sám se nepohnul ani o vlásek.
"Pro mistra Kápě!" sykl Kalous. On pláče. Nedokáže zamířit - ten parchant nedokáže mířit -
Tětiva zazpívala. Dlouhý šíp vyletěl k obloze.
"Ach, bohové!" zaúpěl Očko. "Moc vysoko - moc vysoko!"
Střela stoupala stále výš, proletěla mezi vránami, aniž by o pírko zavadila, a začala klesat. Kalous by byl mohl přísahat, že v té chvíli Coltain vzhlédl, aby přivítal tento dar, když ho železný hrot zasáhl do čela, prorazil kost, zajel hluboko do mozku a okamžitě ho zabil. Hlava se mu zvrátila, pak šíp proletěl skrz.
Válečníci na svazích mohyly couvli.
Vrány vyrazily přízračný skřek a vrhly se dolů k bezvládnému tělu na kříži, míříce nad bojovníky na svazích. Kouzla, jež na ně útočila, byla odražena stranou energií - Coltainovy duše? - jež jim vylétla vstříc. Hejno se sneslo na Coltaina, úplně ho zakrylo, stejně jako celý kříž - na tu dálku Kalousovi připadaly jako roj much na kusu masa. A když se znovu vznesly, vojevůdce Vraního klanu byl pryč.
Kalous se zapotácel a rychle se opřel o kamennou zeď. Nether mu vyklouzla z rukou a zakrvácené vlasy jí zakrývaly obličej, když se mu schoulila u nohou.
"Zabil jsem ho," kvílel Očko. "Zabil jsem Coltaina. Kdo vzal takovému muži život? Zlomený starý voják z vojska vrchní pěsti - zabil Coltaina… Ach, Beru, slituj se nad mou duší…"
Kalous ho objal a pevně ho držel. Luk zachřestil o dřevěná prkna plošiny. Historik cítil, jak se muž v jeho náručí hroutí, jako by mu změkly kosti, jako by se do něj s každým nádechem vkrádala staletí.
Komandant Blistig popadl lučištníka za límec a trhnutím ho postavil na nohy. "Do večera, ty parchante," zasyčel, "bude tvoje jméno znít z úst desítek tisíc vojáků." Hlas se mu chvěl. "Jako modlitba, Očko, jako mistrem Kápě zatracená modlitba."
Historik zavřel oči. Dnes měl neustále v náručí nějaké zlomené lidi. Ale kdo podrží mě? Kalous zase otevřel oči a zvedl hlavu.
Vrchní pěst Pormqual pohyboval rty, jako by se tiše modlil o odpuštění. V hubeném, mastí natřeném obličeji měl vepsán šok, a když se podíval historikovi do očí, mihl se mu v něm čirý děs.
Vojsko Korbolo Doma na mohyle bylo neklidné, jako vlnící se rákosí, neklidně přešlapovalo. Konečně jim docházelo, že je po boji. Ozývaly se hlasy, křik, ale bylo jich příliš málo, aby narušily to děsivé ticho a jeho rostoucí sílu.
Vrány byly pryč, krvavý dřevěný kříž se prázdný zvedal nad hromadami mrtvol. A obloha nad nimi začala umírat.
Kalous opětoval pohled vrchní pěsti. Pormqual jako by se schoulil do stínu Mallika Rela a pak potřásl hlavou, jako by chtěl popřít, co se stalo.

Třikrát jsi odmítl, vrchní pěsti.
Coltain je mrtev. Všichni jsou mrtví.

KAPITOLA DVACET DVA
Já viděl střelu sluneční
mířit neochvějně cestou svou
k čelu muže toho.
Když cíl zasáhla, tu vrány
se slétly, jako když noc
nabírá dech.

Psí řetěz
Seglora

B
ahno pod doky, plné odpadků, olizovaly vlnky. Těsně nad vodou tančil noční hmyz a břeh sám jako by se pohyboval, protože nějaký druh úhořů posedla rozmnožovací horečka. Byly jich tisíce, lesklých černých tvorečků, kroutících se pod tančícími brouky. Tenhle tichý útok na břeh přístavu probíhal po generace, aniž by si ho lidé všímali - za kterézto milosrdenství úhoři vděčili pouze tomu, že nebyli jedlí.
Ze tmy se ozvalo šplouchání vody. Vlnky, které se odtamtud dostaly ke břehu, byly větší, vzrušenější, jediný důkaz, že na poklidnou scénu dorazil rušivý element.
Kalam se vypotácel na břeh a zhroutil se do bláta, které se pod ním hýbalo. Mezi prsty pravé ruky, kterou si tiskl na ránu nožem, mu protékala krev. Asasín byl bez košile a jeho kroužková zbroj si právě sedala do bahna někde uprostřed Malazské zátoky za ním. Zůstaly mu jen jelenicové kamaše a škorně. Když se po náhlém pádu do hlubiny snažil vymanit ze zbroje, musel si stáhnout i opasek a bandalír s noži. V zoufalé snaze dostat se na hladinu a ke vzduchu si nechal všechno vyklouznout z ruky, takže teď zůstal beze zbraně.
Někde v zátoce se rozpadala loď a nad vodou se neslo hlasité praskání. Kalama napadlo, co ho asi způsobilo, ale dlouho se tím nezabýval. Musel přemýšlet o jiných věcech.
Slabé dloubání mu prozradilo, že úhoři nejsou jeho vpádem zrovna nadšení. Vyškrábal se tedy dál po kluzkém břehu a cestou se snažil dýchat co nejpomaleji. Před první řadou kamenných vlnolamů se mu do těla zaryly hliněné střepy. Překulil se na záda a zadíval se na spodní stranu mola s věncem mořských řas. Po chvíli zavřel oči a soustředil se. Proud krve z rány zeslábl, pak se krvácení zastavilo. Pár minut nato se Kalam posadil a začal ze sebe strhávat úhoře, kteří na něm viseli jako pijavice, a házel je do tmy, odkud slyšel cupitání přístavních krys. Hlodavci se přibližovali a asasín slyšel dost šeptem vyprávěných příběhů, aby věděl, že v tomhle podsvětí není před jejich nebojácnými hordami rozhodně v bezpečí. Už nemohl čekat déle. Zvedl se do dřepu a prohlížel si kůly za vlnolamy. Kdyby byl příliv, snadno by dosáhl na velké bronzové kruhy zasazené ve třech čtvrtinách dřevěných pilířů. Pilíře byly pokryté černou smolou, jen tam, kde se o ně otřely lodě, zůstaly ve vodou nasáklém dřevě hluboké rýhy.
Takže nahoru vede jen jedna cesta…
Vydal se podél vlnolamů, až stál naproti kupeckému korábu. Bachratá loď ležela v blátě nakloněná na bok. Od přídě k jednomu mosaznému kruhu na pilíři vedlo konopné lano. Za normálních okolností by bylo snadné vyšplhat nahoru, ale ani s vnitřní disciplínou, jež byla součástí spárského výcviku, nedokázal Kalam při šplhání po provaze zabránit dalšímu krvácení. Cítil, jak slábne, i když se blížil ke kruhu, a když se k němu dostal, musel se zastavit, aby nabral síly, protože se celý třásl vyčerpáním.
Od chvíle, kdy ho Salk Elan hodil přes palubu, neměl čas na přemýšlení. Proklínat svou hloupost by bylo mrhání časem. V tmavých, úzkých uličkách Malazu na něj čekali zabijáci. Příštích pár hodin budou z největší pravděpodobnosti jeho poslední chvíle na této straně brány mistra Kápě. Kalam nehodlal být snadnou kořistí. Přikrčil se u velkého kruhu a znovu začal dýchat pomalu, aby zastavil krvácení z rány v boku i bezpočtu ranek způsobených úhoři.
Na střechách skladiště budou oči s kouzlem posíleným zrakem a já nemám ani košili, aby zakryla teplo mého těla. Vědí, že jsem zraněný, je to výzva vyšší disciplíně - pochybuji, že i Mrzena na vrcholu síly by dokázala v tak svízelné situaci ochladit tělo. Dokážu to já?
Znovu zavřel oči. Stáhnout krev z povrchu, stáhnout ji hluboko do svalů, ke kostem, co nejvíc ji skrýt. Každý dech musí být ledový, kdykoliv se dotknu kamene, musí mít ruka stejnou teplotu. Žádné stopy po průchodu, žádné teplo při pohybu. Co budou čekat od zraněného?
Tohle ne.
Otevřel oči, jednou rukou se pustil kovového kruhu a přitiskl předloktí k poďobanému kovu. Byl teplý.
Čas jít.
Vršek kůlu byl na dosah. Kalam se narovnal a pomalu se vytáhl na ptačím trusem pokrytý okraj. Před ním se táhla Celní ulice. U zamčených vrat do skladiště stály nákladní vozy; nejbližší byl jen dvacet kroků daleko. Běžet by znamenalo zvát k sobě smrt, protože jeho tělo by se nedokázalo dost rychle přizpůsobit změnám teploty a bylo by jasně vidět. Jeden z úhořů se doplazil hodně daleko a teď se poplazí ještě dál. Kalam si lehl na břicho a popolezl po vlhké dlažbě s obličejem přitisknutým k zemi, aby dýchal jen pod sebe. Díky kouzlům lovec zleniví, je naladěný jen na to, co čeká, že odhalí jeho zesílené smysly. Pak zapomene na hru stínů, hru tmy, nejjemnější zrádná znamení… doufám.

Nemohl vzhlédnout, ale věděl, že je opravdu úplně odhalený, jako žížala na chodníku. Nejradši by hystericky křičel, ale asasín v něm toto nutkání potlačil. Vyšší disciplína byla nelítostným pánem - jeho vlastní mysli, těla i duše. Nejvíc se bál, že se protrhají mraky nad městem. Měsíc se stal jeho nepřítelem, a kdyby vyšel, dokonce i nejlínějšímu pozorovateli by neunikl stín, který Kalam vrhal na kameny.
Bolestně pomalu klouzal přes ulici. Město bylo tiché, nepřirozeně tiché. Lovecké bludiště, připravené pro něj, pokud by se mu podařilo se do něj dostat. Cosi ho napadlo - už mě zahlédli, ale proč kazit hru? Tenhle lov má být zábava, něco, co by uspokojilo touhu bratrstva po pomstě. Nakonec proč připravovat bludiště, když oběť zabiješ, než se do něj vůbec dostane?
Hořká logika byla jako rána rozžhavenou dýkou do prsou, hrozilo, že jeho kamufláž zničí důkladněji, než by to dokázal někdo cizí. Přesto se mu podařilo zpomalit postup ulicí a zadržet dech, než vzhlédl. Byl pod vozem, temenem se otíral o jeho plochý spodek. Zastavil se. Čekali souboj v jemnosti, ale hbité ruce byly jen jedním z Kalamových talentů.
Vždycky jsou výhodou, ty další, ty nečekané triky… Popolezl dál, dostal se zpod prvního vozu a pak pod dalšími třemi k vratům do skladiště. Vrata byla obrovská, dva posuvné panely, jako palisády, nyní spojené řetězem s masivním visacím zámkem. Ale po jedné straně byla menší vrátka, také zamčená.
Kalam k nim vyrazil a přitiskl se zády k omšelému dřevu. Obě ruce položil na menší visací zámek. V hrubé síle, již měl, nebylo nic jemného. I když zámek sám jeho síle odolal, jeho oko nevydrželo. Jelikož se tiskl k zámku a petlici, ztlumil prasknutí tělem. S kousky zámku v dlaních zvedl ruku a pootevřel dveře jen natolik, aby mohl vklouznout do tmy skladiště.
Rychle se rozhlédl po hlavní prostoře, až našel velký stojan s nástroji. Vybral si kleště, sekeru, režný pytel s plachtovinou a již nepříliš funkční pracovní nůž s ulomenou špičkou a břitem plným vrypů. Našel koženou kovářskou zástěru a natáhl si ji. Vzadu objevil dveře, které se otevíraly do uličky za skladištěm.
Odhadl, že Dům mrtvých je asi o šest ulic dál. Jenže Salk Elan to ví - a budou na mě čekat. Musel bych být na hlavu padlý, abych šel rovnou tam - a to oni vědí taky.
Nacpal různé provizorní zbraně do smyček na zástěře k tomu určených, odemkl dveře, pootevřel je a štěrbinou vyhlédl ven. Nikde se nic nehýbalo, a tak dveře otevřel o něco víc a obhlédl okolní střechy a pak oblohu. Nikde nikdo a mraky tvořily souvislou vrstvu. Z několika málo oken pronikalo mezi okenicemi světlo, díky čemuž byla tma ještě větší. Kdesi v dálce zaštěkal pes.
Kalam vyklouzl ven a tiše došel na kraj uličky zaskládané bednami. Ve výklenku poblíž jejího ústí bylo jezírko ještě hlubší tmy. Kalam to místo našel a upřel na ně oči. Vytáhl nůž a sekeru a rovnou tam zamířil. Když vrazil do výklenku, temnota zahalila svým kouzlem i jej. Zaútočil tak nečekaně, tak náhle, že dva lidé ve výklenku neměli ani čas tasit zbraně. Hrubá čepel pracovního nože skončila v hrdle muže a sekera prosekla klíční kost a pár žeber druhého Spára - ženy. Kalam zbraň pustil a přitiskl muži levou ruku na ústa, když mu udeřil hlavou o zeď. Žena se mezitím s chroptěním zhroutila.
Ve chvilce již Kalam prohledával těla a sbíral vrhací hvězdice a nože, dva páry krátkých, širokých bodných nožů, garotu a nejcennější kořist, spárskou kuši napínanou šroubem, malou a nebezpečnou - byť jen na malou vzdálenost. Bylo u ní osm šipek se železnými hlavicemi, které se leskly jedem zvaným bílý paralt.
Kalam z mrtvého muže stáhl tenký černý plášť a natáhl si přes hlavu kapuci s mušelínem zakrytými otvory přes uši. Závoj byl taky mušelínový a umožňoval periferní vidění. Když se dostrojil, kouzlo začalo slábnout. Takže jedna z jeho obětí byl mág. Zatraceně lajdácké - Kabrňák je nechává zlenivět.
Kalam vyšel z výklenku, zvedl hlavu a zavětřil. Spojení ruky bylo přerušeno - už vědí, že se vyskytly potíže, a určitě se pomalu a opatrně přibližují. Kalam se usmál. Chcete kořist na útěku. Je mi líto, že vás zklamu.
Vyrazil do noci na lov Spárů.

Vůdce ruky naklonil hlavu a vyšel na otevřené prostranství. O chvíli později se z uličky vynořily dvě postavy a přiblížily se k poradě.
"Byla prolita krev," zamumlal vůdce. "Kabrňák bude -"
Na tiché cvaknutí se otočil. "Ach, teď zjistíme podrobnosti," řekl a díval se, jak se blíží jejich zahalený společník.
"Zabiják dorazil," zavrčel nově příchozí.
"Hodlám Kabrňákovi vytrhnout -"
"Dobrá, už by to měl pochopit."
"Co -"
Dvě postavy se zhroutily na dlažbu. Vůdce udeřila do obličeje obrovská pěst. Křupaly kosti i chrupavka. Vůdce zamrkal nevidoucíma očima plnýma krve. S nosní přepážkou vraženou do mozku se sesul na zem.
Kalam si dřepl a zašeptal mrtvému do ucha. "Vím, že mě slyšíš, Kabrňáku. Zůstaly dvě ruce. Utíkej si a schovávej se - stejně si tě najdu."
Narovnal se a posbíral si zbraně. Mrtvola u jeho nohou se chrčivě zasmála a asasín se podíval dolů, když mrtvému muži ze rtů vyšel přízračný hlas. "Vítej zpět, Kalame. Dvě ruce, pravíš? Již ne, starý příteli -"
"Bojíš se, co?"
"Salk Elan tě zřejmě propustil příliš lehce. Já tak laskav nebudu, obávám se -"
"Vím, kde jsi, Kabrňáku, a jdu si pro tebe."
Rozhostilo se dlouhé ticho, pak mrtvola naposledy promluvila. "Jak je ti libo, příteli."

Císařská chodba byla té noci proděravělá jako cedník, jak z ní do města procházela jedna spárská ruka za druhou. Jeden takový portál se otevřel přímo do cesty osamělému muži - a pět postav svůj příchod ohlásilo lapáním po dechu a crčící

krví, třebaže ty zvuky rychle ustaly. Žádnému se na malazské dlažbě nepodařilo udělat víc než krok a vzápětí už jejich těla chladla ve vlahé noci.
Ulicemi a uličkami se rozléhal křik, jak obyvatelé, kteří byli natolik hloupí, že se vydali ven, platili za svou smělost vlastními životy. Spárové už nic neriskovali.
Hra, kterou Kalam obrátil, se obrátila ještě jednou.

Mozaika u jejich nohou byla nekonečná, různobarevné kameny vytvářely vzor vzdorující chápání. Ta zvláštní podlaha se táhla na všechny strany až k obzoru. Ozvěna jejich kroků byla tlumená, ale rozléhala se.
Šumař si nadhodil kuši, kterou měl přes rameno. "Potíže uvidíme na míle daleko," poznamenal.
"Všichni zrazujete azath," syčel Iskaral Pust přecházející v kruzích kolem skupinky. "Jhag patří pod hromadu hlíny prorostlé kořeny. Taková byla dohoda, plán…" Nakrátko se odmlčel a pokračoval jiným tónem. "Jaká dohoda? Dostal snad Stínupán odpověď na svou otázku? Odhalil azath svou prastarou kamennou tvář? Ne. Ticho bylo jedinou odpovědí - na vše. Můj pán mohl ohlásit svůj záměr kálet na práh domu a odpověď by se přece nezměnila. Ticho. No, rozhodně to vypadalo, že je tu shoda. Nebyly vysloveny žádné námitky, že? Ne, vůbec žádné. Jisté předpoklady byly nezbytné, ach ano, nutné. A nakonec tu bylo jakési vítězství, či ne? Vše kvůli tomuto Jhagovi zde v Trellově náručí."
Odmlčel se a lapal po dechu. "Bohové, jdeme už celou věčnost!"
"Měli bychom se vydat na cestu," podotkla Apsalar.
"Jsem pro," zamručel Šumař. "Akorát, kterým směrem?"
Rellok si klekl a pozorně si prohlížel mozaiku. Byla jediným zdrojem světla - nad nimi byla tma jako v pytli. Kameny v mozaice byly velké jen jako dlaň. Záře, kterou vydávaly, pomalu, rytmicky pulsovala. Teď starý rybář zabručel.
"Táto?"
"Tenhle vzor -" Ukázal na jeden kámen. "Ta žilkovaná čára tady…"
Šumař si dřepl a zadíval se na podlahu. "Jestli je to stopa nebo něco, tak je to divný."
"Stopa?" Rybář vzhlédl. "Ne, tady na téhle straně. To je kanéské pobřeží."
"Cože?"
Stařec přejel prstem po klikaté čáře. "Začíná tady na quonském pobřeží, vede dolů do Kan, pak nahoru ke Cawn Vor - a tady tohle, to je ostrov Kartool a jihovýchodně, uprostřed tý dlaždice, je ostrov Malaz."
"Snažíš se mi říct, že tady na tyhle jedny dlaždičce je mapa skoro celýho kontinentu Quon Tali?" Ale už když se ptal, uviděl sapér vzor jasně, opravdu před ním bylo to, co tvrdil Apsalařin otec. "Tak co," zeptal se tiše, "je na těch ostatních?"
"No, není to důsledný, jestli jsi myslel na tohle. Jsou tu mezery - mapy jiných míst, řekl bych. Je to hodně zmatený, ale podle mě je měřítko stejný na všech."
Šumař se pomalu narovnal. "Ale to znamená…" Odmlčel se a jen se rozhlížel po nekonečné podlaze táhnoucí se celé lígy daleko všemi směry. Všichni bohové v Propasti! jsou tu všechny říše? Každý svět - každý domov všech azathů? Královno snů, co je to za moc?
"V chodbě azathu," promluvil Mappo s bázní v hlase, "můžete jít… kamkoliv."
"Jsi si tím jistý?" ujišťoval se Kvítko. "Tady jsou mapy, to jo, ale -" ukázal na dlaždici s kontinentem Quon Tali - "kde je brána? Cesta tam?"
Dlouho mu nikdo neodpověděl, pak si odkašlal Šumař. "Máš nějakej nápad, mládenče?"
Darún pokrčil rameny. "Mapy jsou mapy - tahle by mohla ležet na stole, jestli chápete, co tím myslím."
"Tak co navrhuješ?"
"Nevšímat si jí. Tyhle dlaždičky znamenají akorát to, že každý dům na každým místě je součástí vzoru, velkolepýho vzoru. Ale i když to víme, neznamená to ještě, že se v tom musíme vyznat. Azathy stojí dokonce i nad bohy. Můžeme klidně hádat, ale skončíme v mentální hře, která nás nikam nedovede."
"To je pravda," přiznal sapér. "A zatím jsme nepřišli ani na to, kterým směrem se dát."
"Iskaral Pust má třeba dobrý nápad," ozvala se Apsalar a její boty zaskřípaly, když se otočila. "Žel, zřejmě zmizel."
Kvítko se prudce ohlédl. "Mor na toho všiváka!"
Velekněz stínu, který je předtím bezcílně obcházel, opravdu nebyl nikde k vidění. Šumař se zaškaredil. "Takže na to přišel a nenamáhal se nám to vysvětlit, než vzal roha -"
"Počkat!" zvolal Mappo. Položil Icaria na zem a udělal pár kroků. "Tady," vyhrkl. "Nejdřív se to těžko rozeznává, ale teď to vidím jasně."
Trell zíral na cosi u svých nohou. "Co jsi našel?" chtěl vědět Šumař.
"Pojďte blíž - jinak to skoro není vidět, i když to nedává smysl…"
Ostatní se přiblížili.
Tam, kde Iskaral Pust prostě propadl a zmizel, zela nerovná díra. Šumař si klekl a opatrně se posunul k díře. "Pro mistra Kápě!" vydechl. Dlaždice byly jen palec silné. Pod nimi nebyla pevná zem. Pod nimi bylo… nebylo tam nic.
"Je to cesta ven, co myslíš?" zeptal se za ním Mappo.
Sapér se odsunul zpátky a kluzké dlaždice mu náhle připadaly jako nejtenčí led. "Ať se propadnu, jestli to vím, ale nehodlám tam skákat a zjišťovat to."
"Taky bych byl opatrný," zabručel Trell. Obrátil se k Icariovi a znovu ho zvedl do náručí.
"Ta díra by se mohla rozšířit," obával se Kvítko. "Měli bychom vyrazit. Kamkoliv, hlavně pryč odsud."
Apsalar váhala. "A Iskaral Pust? Co když tam někde leží v bezvědomí na nějaké římse nebo tak?"
"Ani náhodou," odmítl Šumař. "Z toho, co jsem viděl, ten chudák ještě padá. Jedinej pohled a každá kostička v mým těle křičela zapomnění. Myslím, že v tomhle budu důvěřovat svejm instinktům, holka."

"Smutný odchod ze světa," podotkla. "Skoro jsem ho začínala mít ráda."
Šumař kývl. "Náš vlastní mazlíček štír, jasně."
Kvítko se ujal vedení a všichni zamířili směrem od díry. Kdyby byli ještě pár minut počkali, byli by viděli, jak se z temnoty vynořuje nažloutlá mlha a houstne, až je nakonec opaleskující. Mlha chvíli zůstala, pak se začala rozplývat, a když zmizela, zmizela i díra - jako by tam nikdy nebyla. Mozaika byla opět úplná.

Dům mrtvých. Město Malaz, srdce Malazské říše. Tady to není nic pro nás. Navíc vysvětlení, které by dávalo smysl, by bylo výzvou i pro mou obrovskou vynalézavost a zkušenosti. Obávám se, že musíme odejít.
Nějak.
Ale tohle je mnohem víc - tahle chodba - a horší je, že mé zločiny jsou jako rány, které se odmítají zahojit. Nedokážu uniknout své zbabělosti. Nakonec - a všichni zde to vědí, třebaže o tom nemluví - má sobecká touha je výsměchem mé cti, mé přísaze. Měl jsem příležitost tu hrozbu ukončit, ukončit ji navždy.
Jak může přátelství zkazit takovou příležitost? Jak může potěšení ze známosti povstat jako bůh, jako by se změna sama stala něčím děsivým? Jsem zbabělec - cesta ke svobodě, k ukončení celoživotní přísahy, se ukázala jako největší hrůza ze všech.
A tak je pravda prostá… stezky, po nichž tak dlouho kráčíme, se staly našimi životy, samy o sobě jsou vězením -

Apsalar skočila a konečky prstů se dotkla ramene, pak copů, pak ničeho. Pohyb ji nesl dál na místo, kde před chviličkou byli Mappo s Icariem. Padala do zejícího chřtánu temnoty.
Kvítko vykřikl a chytil ji za kotníky. Chvíli ho to táhlo po dlaždicích k díře, než ho zachytily rybářovy silné ruce a zastavily ho. Společně se oběma mužům podařilo vytáhnout Apsalar z jámy. O pár kroků dál stál Šumař - Darúnův výkřik byl prvním náznakem potíží.
"Jsou pryč!" vykřikl Kvítko. "Spadli dolů - nic je nevarovalo, Šume! Vůbec nic!"
Sapér tiše zaklel a nervózně si přidřepl. Jsme tu vetřelci… Slyšel povídačky o chodbách, které byly bez vzduchu, které znamenaly okamžitou smrt pro smrtelníky, již se odvážili do nich vstoupit. V předpokladu, že se každá existující říše klaní lidským potřebám, byla značná nadutost. Jsme vetřelci - tomuhle místu na nás ani zbla nezáleží a neexistují ani žádné zákony, které by požadovaly, aby se o nás postaralo.
Nezapomínej, že totéž se dá říci o každém světě.
Zasyčel a pomalu se narovnal, přičemž potlačoval zármutek nad ztrátou dvou mužů, které začal považovat za své přátele. A kdo z nás je na řadě teď? "Ke mně," zavrčel. "Všichni tři - opatrně." Shodil si tlumok ze zad, položil ho na zem a prohraboval se v něm, až našel stočený provaz. "Přivážeme se k sobě - jestli někdo spadne, buď ho zachráníme, nebo půjdeme všichni. Platí?"
Ostatní s úlevou přikyvovali.
Ano, představa, že se tu bude někdo potulovat sám, není zrovna příjemná.
Rychle se přivázali k sobě. Ušli ještě asi tisíc kroků, pak se vzduch zavlnil - první vítr, který od vstupu do chodby ucítili - a oni se rychle sehnuli, jako kdyby procházeli pod něčím obrovským těsně nad sebou.
Šumař sáhl po kuši a zvedl hlavu. "Pro mistra Kápě!"
Ale tři draci už byli před nimi a lidí si vůbec nevšímali. Letěli v trojúhelníkové formaci, jako táhnoucí husy, a byli všichni stejní, s okrovými šupinami, s rozpětím křídel jako pět za sebou postavených povozů. A měli dlouhé, kroutící se ocasy.
"Hloupá představa," zamumlala Apsalar, "že tuhle říši využíváme pouze my."
Kvítko prskl. "Už jsem viděl větší…"
Šumař se nepatrně pousmál. "Ano, mládenče, já vím, že viděl."
Draci už byli téměř z dohledu, když se náhle jako jeden otočili, vrhli se dolů, prorazili dlažbu a zmizeli.
Všichni dlouho mlčeli, pak si Apsalařin otec odkašlal a řekl: "Myslím, že nám právě něco sdělili."
Sapér kývl. "No ba." Když se dostanete tam, kam jdete, projdete skrz - i když jste to tak přesně nenaplánovali.
Vzpomněl si na Mappa a Icaria. Trell neměl důvod doprovázet je až do města Malaz. Nakonec musel léčit přítele, navrátit mu vědomí. Bude hledat bezpečné místo, kde by to mohl udělat. A Iskaral Pust… Nejspíš je právě teď pod svým útesem a ječí na bhok'arala, aby mu podali provaz…
"Tak dobrá," prohlásil a narovnal se. "Zřejmě prostě budeme muset jít dál… až ve vhodnej čas dorazíme na to pravý místo."
"Mappo a Icarium nejsou ztracení, nejsou mrtví," řekl Kvítko s neskrývanou úlevou, když znovu vykročili.
"Ani velekněz," dodala Apsalar.
"No," zamumlal Darún, "asi musíme brát špatný s dobrým."
Šumař chvíli přemýšlel o těch třech dracích - kam se poděli, jaké úkoly je čekají - ale pak pokrčil rameny. To, že se objevili a zase zmizeli, a což bylo ještě důležitější, že mezitím čtveřici smrtelníků pod sebou nevěnovali sebemenší pozornost, bylo připomínkou, že svět je mnohem větší, než kolik ho obsáhnou jejich životy, touhy a plány. Zdánlivě střemhlavý pád, jakým se cesta stala, byl ve skutečnosti řadou menších kroků, které nebyly o nic důležitější než pobíhání termitů.
Světy žijí dál, mimo nás, v bezpočtu rozvíjejících se příběhů.
V duchu spatřil obzor táhnoucí se na všechny strany, stále rostl, a sám sebe naopak viděl stále menšího a bezvýznamnějšího. Všichni jsme osamělé duše. Vyplatí se být pokorný, jinak nás přemůže sebeklam o tom, že něco ovládáme, že nám něco patří. A zřejmě jsme opravdu druhem poddávajícím se tomuto sebeklamu stále dokola…

Válečníci Korbolo Doma oslavovali své vítězství po Coltainově pádu až hluboko do noci. Zvuky jejich hýření se nesly přes arenské hradby a přinášely s sebou chlad, který měl pramálo společného s dusným vzduchem. Ve městě před severní bránou se rozkládalo velké prostranství, kde se obvykle zastavovaly karavany. Nyní se tu mačkali uprchlíci. Ubytování muselo počkat, naléhavější bylo opatřit jim potraviny, vodu a lékařské ošetření.
Komandant Blistig tento úkol svěřil své posádce a jeho vojáci pracovali neúnavně a s neobyčejným soucitem, jako by reagovali na vlastní potřebu odpovědět nějak na triumf nepřítele za hradbami. Coltain, jeho Záchlumčané a Sedmá položili životy za ty, o něž garda nyní pečovala. Nejčastěji tu byla vidět starostlivost.
Ale ve vzduchu se vznášelo napětí.
Ta poslední oběť byla zbytečná. Mohli jsme je zachránit, nebýt toho, že nám velí zbabělec. Srážely se tu dvě velké ctnosti - syrová povinnost chránit životy kolegů vojáků a disciplína malazského způsobu velení - a tato srážka nyní zlomila deset tisíc žijících, dýchajících a skvěle vycvičených vojáků.
Kalous se bezcílně procházel mezi lidmi. Občas se před ním někdo objevil, rozmazané tváře mumlající nesmyslná slova, nabízející něco, o čemž všichni věřili, že ho utiší - naději. Záchlumská omladina si vyžádala Nila a Nether a nyní je chránila s divokostí, jíž se nikdo neodvážil vzdorovat. Bezpočet uprchlíků byl zachráněn ze samotné brány mistra Kápě a každý z nich byl zdrojem obrovského vzdoru - tato radost byla vidět v lesknoucích se očích a vyceněných zubech. O těch pár, pro něž byl poslední úprk - a možná i samotné propuštění ke spáse - příliš, se bojovalo se zoufalou nepoddajností. Mistr Kápě se musel po těchto skomírajících duších natahovat, násilím je odtáhnout do zapomnění, jak léčitelé používali vše, co znali, aby mu je vyrvali.
Kalous našel zapomnění hluboko v sobě a netoužil opustit jeho otupující útěchu. Na tom místě mohla bolest jen ohlodávat okraje a ty okraje mu připadaly stále více vzdálené. Občas k němu proniklo pár slov, jak mu nejrůznější důstojníci a vojáci sdělovali podrobnosti o věcech, o nichž zřejmě měli pocit, že by měl vědět. Nebylo nutné, aby mluvili tak opatrně, protože on tyto informace vstřebával bez pocitů. Už mu nemohlo nic ublížit.
Od jednoho záchlumského mládence jménem Temul zjistil, že Silanda s nákladem zraněných vojáků nedorazila. Flotila pobočnice Tavore byla jen týden plavby daleko. Korbolo Dom nejspíš začne s obléháním, protože ša'ik byla na cestě z Raraku v čele vojska dvakrát většího, než měla odpadlá pěst. Mallik Rel odvedl vrchní pěst Pormquala zpátky do paláce. Ve vzduchu nyní visel plán, plán na pomstu, která byla jen pár hodin daleko -
Kalous zamrkal a snažil se soustředit na člověka před sebou, který mu tyto zprávy naléhavým tónem sděloval. Ale ve chvíli, kdy ho již již poznal, byla jeho mysl vržena zpět do hlubin. Do vzpomínek, které byly s tímto poznáním blízce spojené, bylo vetkáno příliš mnoho bolesti. Couvl.
Ten člověk ho silnou rukou popadl za rozedranou košili a znovu si ho přitáhl blíž. Rty v plnovousu se mu pohybovaly, vytvářely slova, hněvivá slova dožadující se odpovědi.
"- k vám, historiku! Jsou to jen domněnky, nechápete? Jediné zprávy, co máme, pocházejí od toho šlechtice, od Nethpary. Ale potřebujeme zhodnocení vojáka - rozumíte? Hrom do vás, už skoro svítá!"
"Cože? O čem to mluvíte?"
Blistig zkřivil tvář. "Mallik Rel se dostal k Pormqualovi. Mistr Kápě ví jak, ale dostal! Máme zaútočit na Korbolovo vojsko - už za hodinu, když budou ještě opilí a vyčerpaní. Vytáhneme, Kalousi! Rozumíte mi?"
Kruté… tak kruté -
"Kolik jich tam je? Potřebujeme spolehlivý odhad -"
"Tisíce. Desítky tisíc. Stovky -"
"Myslete, hrom do vás! Jestli ty parchanty srovnáme… než dorazí ša'ik -"
"Já nevím, Blistigu! To vojsko se s každou mistrem Kápě prokletou lígou zvětšovalo!"
"Nethpara odhaduje těsně pod deset tisíc -"
"Ten člověk je hlupák."
"Taky dává smrt tisíců nevinných uprchlíků za vinu Coltainovi -"
"C - cože?" Historik se zapotácel, a nebýt toho, že ho Blistig držel, byl by upadl.
"Copak to nevidíte? Bez vás, Kalousi, tahle verze toho, co se stalo, zvítězí. Už se šíří mezi vojáky a dělá hromské potíže. Lidé ztrácejí jistotu - touha po pomstě slábne -"
To stačilo. Historikem jako by projel blesk. Vykulil oči a narovnal se. "Kde je? Nethpara! Kde -"
"Poslední dvě zvonění je s Pormqualem a Mallikem Relem."
"Vezměte mě tam."
Za nimi se ozvalo troubení na rohy, povel k nástupu. Kalous se zadíval za komandanta na vojáky stavějící se do řad, pak vzhlédl k obloze a uviděl na světlajícím nebi poblikávat poslední hvězdičky.
"Fenerovy kly," zavrčel Blistig. "Mohlo by být pozdě -"
"Doveďte mě k Pormqualovi - k Malliku Relovi -"
"Tak pojďte se mnou."
Uprchlíci se vrtěli, když se mezi ně vydali vojáci z posádky, aby prostranství vyčistili pro armádu vrchní pěsti.
Blistig se tlačil davem a Kalous ho následoval. "Pormqual vydal rozkaz, aby má posádka šla s nimi," vysvětloval komandant přes rameno. "Jako zadní voj. To je v rozporu s tím, co mám na starosti. Já mám bránit tohle město, ale vrchní pěst převeluje mé vlastní vojáky a zmenšuje setniny. Teď jich mám jen tři stovky, to stačí stěží na udržení hradeb. Zvlášť se všemi těmi zatčenými Rudými čepelemi -"
"Zatčenými? Proč -"
"Sedmiměstská krev - Pormqual jim nedůvěřuje."
"Ten hlupák! Jsou to ti nejvěrnější vojáci, jaké kdy říše měla -"
"Souhlasím, historiku, ale můj názor nemá žádnou cenu -"

"Můj by teda mít měl," vztekal se Kalous.
Blistig se zastavil a otočil se. "Podpoříte rozkaz vrchní pěsti k útoku?"
"Pro mistra Kápě, ne!"
"Proč?"
"Protože nevíme, kolik jich tam je. Moudřejší je počkat na Tavore a ještě moudřejší nechat Korbolo Doma, aby vrhal své válečníky proti těmto hradbám -"
Blistig kývl. "Rozsekáme je na kusy. Otázka je, dokážete přesvědčit Pormquala o všem, co jste právě řekl?"
"Vy ho znáte," odsekl Kalous. "Já ne."
Komandant udělal obličej. "Jdeme."
Hlouček lidí na koních v ústí hlavní třídy vedoucí z prostranství před bránou obklopovaly zástavy vrchní pěsti. Blistig vedl historika přímo k nim. Kalous spatřil Pormquala v sedle nádherného koně. Za pasem mu vyčníval drahokamy pokrytý jílec griského obouručního meče a na leštěné železné přilbě měl zlatým drátkem vyložený sluneční kotouč s paprsky. Na bělouši vedle vrchní pěsti seděl Mallik Rel v hedvábí a beze zbraně, s pruhem mořsky modré látky omotaným kolem hlavy. Kolem byli různí důstojníci, na koních i pěší, a v této skupince Kalous zahlédl Nethparu a Pullyka Alara. Na scénu jako by se snesla rudá mlha, když Kalousovi padl na ty dva zrak. Zrychlil krok a protlačil se kolem Blistiga, jenž ho však chytil a stáhl zpátky.
"To nechte na později, člověče. Nejdřív musíte vyřídit důležitější věci."
Kalous, celý se třesa, svůj vztek ovládl a vzmohl se na přikývnutí.
"Pojďte, vrchní pěst nás už zahlédla."
Pormqual se tvářil chladně, když se podíval na Kalouse, a hlas měl pronikavý. "Historiku, přicházíte právě včas. Dnes nás čekají dva úkoly a oba si žádají vaši přítomnost -"
"Vrchní pěsti -"
"Ticho! Přerušíte mě znovu a nechám vám vyříznout jazyk!" Odmlčel se, uklidnil a pokračoval v proslovu. "Nejdřív ze všeho nás doprovodíte do následující bitvy. Abyste na vlastní oči viděl, jak správně zacházet s tou chátrou. Já nebudu prodávat životy nevinných uprchlíků - předchozí tragédie, předchozí zločin zrady, to se nebude opakovat! Ti hlupáci za hradbami se právě uložili ke spánku - a za svou hloupost zaplatí, o tom vás ujišťuji.
Pak, až budou odpadlíci pobiti, dohlédneme na ostatní povinnosti, nejdříve na zatčení vás a těch dvou zaklínačů známých jako Nil a Nether - posledních zbývajících ‚důstojníků' z toho strašného Coltainova velení. A ujišťuji vás, že trest po usvědčení bude odpovídat vážnosti vašich zločinů." Mávl rukou a jeden z pobočníků přivedl Kalousovu kobylku. "Žel, vaše zvíře se sice do této společnosti moc nehodí, nicméně bude stačit."
Obrátil se na Blistiga. "Komandante Blistigu, připravte své vojáky na pochod. Chceme, aby náš zadní voj byl ne více a ne méně než tři sta kroků za námi. Věřím, že to zvládnete - pokud ne, sdělte mi to hned a já do velení posádky s radostí jmenuji někoho jiného."
"Ano, vrchní pěsti, ten úkol zvládnu."
Kalousovi padl zrak na Mallika Rela a napadlo ho, proč se asi kněz tváří tak spokojeně. Ach, no ovšem, minulé urážky. Tobě není radno zkřížit cestu, co, Rele? Mlčky došel ke své kobylce, nasedl, pohladil kobylku po hubeném, nevyhřebelcovaném krku a zvedl otěže.
Vedoucí setniny středně těžké kavalerie již stály u brány. Jak jednou vyjedou z města, jízdválečníci nebudou marnit čas a okamžitě provedou manévr určený k obklíčení Korbolova tábora, zatímco pěchota se seřadí do falang, než vytáhne proti nepřátelským pozicím.
Blistig odešel bez ohlédnutí a Kalous hleděl na vzdálenou bránu a prohlížel si seřazené oddíly.
"Historiku."
Kalous otočil hlavu a uviděl Nethparu.
Šlechtic se usmíval. "Měl jste se mnou zacházet uctivěji. Asi to už chápete, i když jste to pochopil příliš pozdě."
Nevšiml si však, že Kalous vyndal nohu ze třmene. "Za urážky, které jste spáchal proti mé osobě… za to, že jste na mě vztáhl ruku, historiku, budete trpět -"
"Nepochybně," přerušil ho Kalous. "A tady máš poslední urážku." Kopl nohou a špičkou boty zasáhl urozeného pána do měkkého podbradku a nahoru. Nethparovi se, s rozdrcenou průdušnicí, zvrátila hlava dozadu, až to křuplo, a pak se zřítil na dlažbu. Nevidoucí oči upíral na světlou oblohu.
Pullyk Alar zavřeštěl.
Kolem historika se seběhli vojáci s tasenými zbraněmi.
"Jen si poslužte," řekl Kalous. "Uvítám konec tohohle -"
"Takové štěstí mít nebudete!" zasyčel Pormqual bílý vzteky.
Kalous po něm vrhl opovržlivý pohled. "Jako kat jsi mě už přesvědčil. Co je jednou navíc, ty zbabělá hromado hnoje?"
Přenesl pohled na Mallika Rela. "Co se tebe týče, džhistále, jen pojď blíž - můj život ještě není úplný."
Historik si nevšiml - stejně jako nikdo jiný, že dorazil kapitán Blistigovy posádky. Už chtěl promluvit s Kalousem, aby mu oznámil, že dítě bylo bezpečně dopraveno k dědečkovi. Ale při slově "džhistál" ztuhl, vykulil oči a couvl.
V té chvíli se otevřela brána a ven vyjela kavalerie. Pěší legie se zavlnily, jak si vojáci připravovali zbraně.
Keneb couvl ještě víc a to slovo mu stále znělo v hlavě. Odněkud ho znal, ale vzpomínka mu unikala, třebaže to slovo vyvolalo poplach. Cítil, že musí najít Blistiga - ještě nevěděl proč, ale bylo to životně důležité -
Jenomže mu docházel čas. Díval se, jak vojsko vychází z brány. Rozkazy byly vydány, už to nic nemohlo zastavit.
Kapitán ještě couvl a docela zapomněl, co chtěl říci Kalousovi. Zakopl o Nethparovo tělo, aniž si toho všiml, a pak se otočil. A rozběhl se.
Po šedesáti krocích si náhle uvědomil, kde naposledy slyšel slovo "džhistál".

Kalous vyjel s důstojníky na pláň.
Vypadalo to, že vojsko Korbolo Doma v panice prchá, i když historikovi neuniklo, že vojáci, běžící k mohyle, stále mají zbraně. Kavalerie vrchní pěsti se hnala za nimi, rychle pěšáky předhonila a dokončila obklíčení. Obě křídla zajela za pravidelné kopce pohřebiště a zmizela z dohledu.
Legie vrchní pěsti zrychlily krok, tiché a odhodlané. Pěšáci neměli naději, že prchající vojsko dohoní, dokud je kavalerie neobklíčí a neuzavře mu všechny cesty k útěku.
"Jak jste předvídal, vrchní pěsti!" zakřičel Mallik Rel na Pormquala, když vyrazili za nimi. "Utíkají!"
"Ale neuniknou, že?" zasmál se Pormqual, neohrabaně nadskakující v sedle.
Bohové pod námi, vrchní pěst neumí ani jezdit na koni.
Při pronásledování se dostali na první mohylu a projížděli mezi mrtvolami Sedmé a Záchlumčanů. O vše obraná těla ležela v širokem pásu, jenž se táhl k severu podle toho, kde probíhala bitva, mizel za další mohylou a pak tvořil oblouk kolem třetí. Kalous se snažil na mrtvoly nedívat, nehledat známé tváře v neznámém výraze smrti. Hleděl přímo před sebe a sledoval prchající odpadlíky.
Pormqual každou chvíli zpomalil, aby zůstali uprostřed pěchoty. Obě křídla kavalerie byla někde před nimi a znovu se neobjevila. Tisíce prchajících vojáků se mezitím držely před falangami, probíhaly mezi mohylami a za sebou zanechávaly kořist. Vrchní pěst s vojskem je umíněně pronásledovaly až do rozlehlého údolí, odkud prchající nepřátelé začali stoupat do mírných svahů. Na východě, západě a přímo před nimi visela mračna prachu.
"Obklíčení je dokončeno!" zvolal Pormqual. "Vidíte ten prach?"
Kalous se na ten prach zamračil. Slyšel slabé zvuky bitvy. Po chvíli hluk začal slábnout, ale mračna prachu ještě zhoustla. Pěchota vpochodovala do údolí.
Něco je špatně…
Prchající vojáci se dostali na hřebeny okolo údolí s výjimkou kopců na jihu, ale místo aby pokračovali v bezhlavém útěku, zpomalili, připravili si zbraně a otočili se. Závoj prachu za těmito válečníky se zvedl ještě výš a objevily se postavy na koních - ne Pormqualova kavalerie, ale domorodí jezdci. Kruh pěšáků po chvíli zhoustl, jak se k nim připojovali další.
Kalous se otočil v sedle. Na jihu se objevila sedmiměstská kavalerie a uzavřela ústupovou cestu.
A tak jedeme do nejjednodušší pasti. Aren zůstává bezbranný…
"Malliku!" zaječel Pormqual a zastavil koně. "Co se děje? Co se stalo?"
Kněz se obracel na všechny strany a pusu měl otevřenou. "Zrada!" zapištěl, otočil bělouše a upřel oči na Kalouse. "Tohle je vaše dílo, historiku! Součást dohody, na niž narážel Nethpara! Víc, vidím teď kolem vás kouzla - jste ve spojení s Korbolo Domem! Bohové, byli jsme tak hloupí!"
Kalous si ho nevšímal a s přimhouřenýma očima sledoval jih, kde se teď Pormqualovy zadní oddíly obracely, aby čelily hrozbě zezadu. Bylo nad slunce jasné, že křídla kavalerie vrchní pěsti byla zničena.
"Obklíčili nás! Jsou jich desetitisíce! Pobijí nás!" Vrchní pěst ukázala prstem na historika. "Zabijte ho! Hned!"
"Počkat!" křikl Mallik Rel a obrátil se k Pormqualovi. "Prosím, vrchní pěsti, tohle nechtě na mně, prosím! Rozhodně dojde zaslouženého trestu!"
"Jak říkáte, ale -" Pormqual se mračil kolem sebe. "Co budeme dělat, Malliku?"
Kněz ukázal k severu. "Tam, blíží se jezdec pod bílou vlajkou - zjistěme, co Korbolo Dom navrhuje, vrchní pěsti! Co můžeme ztratit?"
"Nemohu s nimi mluvit!" blekotal Pormqual. "Nemohu myslet! Malliku - prosím!"
"No dobrá," ustoupil džhistálský kněz. Otočil koně, vrazil mu ostruhy do slabin a projel mezi zmatenými řadami armády vrchní pěsti uvízlé v pasti. V polovině severního svahu se jezdci setkali. Vyjednávání netrvalo ani minutu, pak Mallik obrátil bělouše a vracel se zpátky.
"Když zatlačíme, dokážeme prorazit oddíly na jihu," poznamenal Kalous tiše k vrchní pěsti. "Probojujeme se zpátky k městské bráně -"
"Už ani slovo, zrádce!"
Dorazil Mallik Rel s nadějeplným výrazem. "Korbolo Dom již má dost krveprolévání, vrchní pěsti! Ze včerejšího vraždění mu je zle!"
"Co tedy navrhuje?" chtěl vědět Pormqual a předkláněl se v sedle.
"Naši jedinou naději, vrchní pěsti. Musíte rozkázat vojákům, aby složili zbraně - odeslali je na kraj a pak se stáhli do středu tohoto údolí. Stanou se válečnými zajatci, takže se s nimi bude nakládat milosrdně. My dva pak budeme rukojmí. Až dorazí Tavore, bude dojednán náš návrat se ctí. Vrchní pěsti, nemáme v tomto na vybranou…"
Jak je tak Kalous poslouchal, zmocnila se ho zvláštní malátnost. Věděl, že ať řekne cokoliv, vrchní pěstí to nepohne. Pomalu sesedl a odepjal kobylce sedlový řemen.
"Co to má znamenat, zrádce?" chtěl vědět Mallik Rel.
"Pouštím svého koně," odvětil historik rozumně. "Nepřítel se s ním nebude obtěžovat - už mu nebude k ničemu. Vrátí se zpátky do Arenu - to je to nejmenší, co pro něj můžu udělat." Sundal sedlo, hodil ho na zem a vyndal klisně z huby udidlo.
Kněz na něj ještě chvíli civěl a zamračil se, pak se obrátil zpátky k vrchní pěsti. "Čekají na naši odpověď."
Kalous popošel kobylce k hlavě a položil jí dlaň na hebký nos. "Dávej na sebe pozor," zašeptal. Couvl a plácl ji po zadku. Klisna odskočila a cvalem zamířila k jihu - právě jak Kalous čekal, že udělá.
"Co vybrat?" šeptal Pormqual. "Na rozdíl od Coltaina musím brát ohledy na své vojáky… jejich životy stojí za vše… mír se vrátí do této země, dříve nebo později…"

"Tisíce a tisíce manželů, manželek, otců a matek budou žehnat vašemu jménu, vrchní pěsti. Bojovat teď, usilovat o tak hořký a zbytečný konec, ach, pak by vaše jméno proklínali navěky."
"To nesmím dopustit," souhlasil Pormqual a podíval se na své důstojníky. "Odložte zbraně. Předejte rozkazy - všechny zbraně poslat na kraj a nechat tam, pak se stáhnout do středu údolí."
Kalous hleděl na čtyři kapitány, kteří mlčky vyslechli rozkazy vrchní pěsti. Dlouho se nic nedělo, pak důstojníci zasalutovali a odjeli. Kalous se odvrátil.

Odzbrojení trvalo téměř hodinu, malazští vojáci odevzdávali zbraně beze slov. Tyto zbraně skončily na hromadách za falangami, pak se vojáci stáhli do středu a vytvořili těsné, neklidné řady dole v údolí. Dolů sjeli domorodí jízdválečníci a zbraně posbírali. Dvacet minut nato se deset tisíc malazských vojáků, celé vojsko, mačkalo v údolí, beze zbraní, bezmocné.
Od oddílů na severním hřebeni se oddělil přední voj Korbolo Doma a vyjel k místu, kde čekala vrchní pěst.
Kalous hleděl na blížící se skupinu. Spatřil Kamista Reloeho, hrstku válečných náčelníků, dvě neozbrojené ženy, z největší pravděpodobnosti kouzelnice, a samotného Korbolo Doma, podsaditého napanského míšence s oholenými chlupy na celém těle, takže byla vidět spleť jizev. Když se svými společníky přitahoval otěže před vrchní pěstí, Mallikem Relem a ostatními důstojníky, usmíval se.
"Dobrá práce," zabručel s očima upřenýma na kněze.
Džhistál sesedl, popošel blíž a uklonil se. "Předávám ti vrchní pěst Pormquala a jeho deset tisíc mužů. Navíc ti předávám město Aren, ve jménu ša'ik -"
"Špatně," uchechtl se Kalous.
Mallik Rel se k němu prudce otočil.
"Aren mu nepředáš, džhistále."
"Na čem zakládáš své tvrzení teď, dědku?"
"Překvapuje mě, že sis toho nevšiml," opáčil historik. "Asi jsi měl moc práce s nafukováním. Podívej se líp na setniny kolem sebe, zvlášť ty na jihu…"
Mallik s přimhouřenýma očima obhlížel shromážděné legie. Vzápětí zesinal. "Blistig!"
"Komandant a jeho posádka se zřejmě nakonec rozhodli zůstat ve městě. Jistě, jsou jich jen dvě tři stovky, ale my oba víme, že to bude stačit - protože asi za týden dorazí Tavore. Arenské hradby jsou vysoké a řekl bych, že dnes také silně prostoupené otataralem - tudíž jsou odolné vůči kouzlům. A když o tom tak přemýšlím, jsou teď podle mě na hradbách kromě posádky i Rudé čepele. Zrada se ti nepovedla, džhistále. Zklamal jsi."
Kněz sebou trhl a hřbetem ruky Kalouse udeřil do tváře. Prudký úder historikem otočil a prsteny, které Mallik nosil, mu roztrhly kůži na líci a navíc mu znovu praskl i sotva zahojený ret. Dopadl tvrdě a cítil, jak se mu cosi rozbilo o prsní kost. Nazvedl se a po poškrábané tváři mu crčela krev. Podíval se na zem a čekal, že uvidí střepinky skla, ale nebylo tam nic. Na koženém řemínku, který měl kolem krku, nyní nebylo vůbec nic.
Kdosi ho hrubě zdvihl na nohy a znovu ho otočil k Malliku Relovi.
Kněz se ještě třásl. "Tvá smrt bude -"
"Ticho!" štěkl Korbolo Dom a zadíval se na Kalouse. "Ty jsi ten historik, co jezdil s Coltainem?"
Kalous se mu podíval do očí. "Ano."
"Jsi voják."
"Jak říkáš."
"Říkám, a ty proto zemřeš s těmito vojáky a způsobem stejným -"
"Ty hodláš povraždit deset tisíc neozbrojených mužů a žen, Korbolo Dome?"
"Hodlám Tavore ochromit dřív, než vůbec vstoupí na tento kontinent. Hodlám ji rozzuřit natolik, že nebude moct přemýšlet. Hodlám rozbít tu její fasádu, takže bude dnem i nocí snít o pomstě, což otráví každé rozhodnutí, které udělá."
"Ty ses vždycky snažil vystupovat jako nejdrsnější pěst říše, viď, Korbolo Dome? Jako by krutost byla ctností…"
Velitel se světle modrou pletí jen pokrčil rameny. "Měl by ses připojit k ostatním, Kalousi - voják z Coltainova vojska si to zaslouží." Obrátil se k Mallikovi. "Mé milosrdenství se však nevztahuje na toho vojáka, jehož šíp nám ukradl Coltaina a připravil nás o potěšení. Kde je, kněži?"
"Žel, ztratil se. Naposledy ho viděli asi hodinu po tom činu - Blistig ho nechal hledat všude, ale bez úspěchu. A pokud ho snad už našel, tak se obávám, že je s posádkou."
Odpadlá pěst se zamračila. "Dnešek přinesl jistá zklamání, Malliku Relé."
"Korbolo Dome, pane!" ozval se Pormqual stále s výrazem naprosté nevíry. "Nerozumím -"
"Očividně ne," souhlasila bývalá pěst znechuceně. "Džhistále, máš pro tohohle hlupáka v plánu nějaký zvláštní osud?"
"Nikoliv. Je tvůj."
"Nemůžu mu zaručit důstojnou oběť, jakou mám na mysli pro jeho vojáky. Obávám se, že to by mi v ústech zanechalo příliš hořkou pachuť." Korbolo Dom zaváhal, pak si povzdechl a nepatrně pohnul rukou.
Za vrchní pěstí se mihl tulvar jednoho válečného náčelníka a hladce Pormqualovi srazil hlavu z ramen. Válečný oř poplašeně odskočil před padající hlavou a proletěl kruhem vojáků. Nádherné zvíře cválalo mezi neozbrojenými vojáky a neslo bezhlavého jezdce. Kalous si všiml, že mrtvá vrchní pěst jede v sedle s půvabem větším než zaživa. Splašený kůň pobíhal sem a tam, než ho lidé chytili, a Pormqualovo tělo sklouzlo do čekajících rukou. Mohla to být jen zjitřená představivost, ale Kalous měl dojem, že slyší drsný smích nějakého boha.

Hřebů bylo dost, přesto trvalo půldruhého dne, než posledního ječícího zajatce přibili na poslední přecpaný cedr u

Arenské silnice. Deset tisíc mrtvých a umírajících Malažanů hledělo na tu širokou, skvěle postavenou císařskou cestu - očima nevidoucíma či nechápavýma - neznamenalo to žádný rozdíl.
Kalous byl poslední, rezavé hřeby v zápěstích a pažích ho držely vysoko na zkrvavené větvi stromu. Další hřeby mu probili skrz kotníky a stehenními svaly. Takovou bolest ještě nezažil. Ale horší bylo vědět, že tato bolest ho bude provázet na celé poslední cestě ke konečnému bezvědomí a s ní - jako další trauma - přicházely obrazy, které se mu vpálily do vědomí: skoro čtyřicet hodin ho pěšky hnali po Arenské silnici a musel se dívat na to, jak se jeden každý z těch deseti tisíc vojáků připojuje k hromadnému křižování v řetěze utrpení táhnoucím se přes tři lígy, kde každé oko řetězu tvořily desítky lidí přibitých na každý strom, na každé dostupné místo na těch vysokých, silných kmenech.
Když konečně přišel na řadu poslední voják, uzavírající ten lidský řetěz, byl historik v tak hlubokém šoku, že už nic nevnímal. Přitáhli ho ke stromu, nahoru po žebříku, přitiskli ho k drsné kůře a roztáhli mu paže. Cítil jen, jak se mu na kůži tisknou studené špičky hřebů, a pak, když kladivo udeřilo, výbuch bolesti, z níž mu povolily svěrače, takže se tam svíjel špinavý. Největší bolest přišla, když sundali žebřík a on se na hřeby zavěsil plnou vahou. Do této chvíle si opravdu myslel, že zažil největší možnou bolest.
Mýlil se.
Po době, jež mu připadala jako věčnost, když pronikavá bolest udusila všechno ostatní, vynořil se chladný, čistý jas a do slábnoucího vědomí pronikly roztroušené, roztoulané myšlenky.
Jaghutský duch… proč jsem si na něj vzpomněl právě teď? Na ten věčný žal? Co pro mě znamená? Co pro mě v této chvíli znamená kdokoliv či cokoliv? Konečně čekám na mistra Kápě - čas pro vzpomínky, lítost a pochopení je pryč.
Musíš to vidět, dědo. Tvá bezejmenná mariňačka na tebe čeká, a takéBult, kaprál List, Lull, Sulnar a Sekáč. Kulp a Heborik nejspíš taky. Nyní opouštíš místo plné cizinců a odcházíš na místo, kde jsou druhové, přátelé.
To aspoň tvrdí kněží mistra Kápě.
Je to poslední dar. Skoncoval jsem s tímto světem, protože jsem na něm sám. Sám.
Před duchovním zrakem se mu objevila přízračná hlava s vyčnívajícími kly, a i když ho nikdy neviděl, věděl, že ho ten Jaghut našel. Z nelidských očí mu vyzařoval hluboký soucit, soucit, který Kalous nepochopil.
Proč truchlíš, Jaghute? Já nebudu navěky strašit jako ty. Nevrátím se sem, nebudu znovu trpět tím, čím smrtelník trpí zaživa. Mistr Kápě mi každou chvíli požehná, Jaghute - nemáš důvod truchlit…
Trvalo to jen chvilku, pak se Jaghutův poničený obličej rozplynul a kolem historika se uzavírala temnota, až ho pohltila docela.
A s ní přestal vnímat.

KAPITOLA DVACET TŘI

Laseen vyslala Tavore,
by přes moře spěchala
a vzala Coltaina za ruku.
Když však ruku stiskla,
držela vranami obrané kosti.

Povstání ša'ik
Wu

K
alam se vrhl do stínu pod nízkou, drolící se zídkou a ještě teplou mrtvolu zpola přetáhl přes sebe. Sklonil hlavu, ležel nehybně a snažil se dýchat pomalu.
Po chvíli se na dláždění ozvaly lehké kroky. Rozzlobený hlas vydal šeptem rozkaz zastavit.
"Pronásledovali ho," zašeptal jiný hlas. "A on si na ně počínal - tady. Bohové! Co je to za člověka?"
Promluvil třetí Spár, žena. "Nemůže být daleko -"
"Jasně že je blízko," štěkl vůdce, který je zastavil. "Nemá přece křídla, ne? Není nesmrtelný, není imunní vůči kouzlům našich čepelí - tak dost plácání, slyšíte? Teď se rozejděte - ty, támhle tudy, a ty, na druhou stranu." Cáry vyslaly svůj chladný dech. "Já zůstanu uprostřed."
Ano, a neviditelný, což znamená, že půjdeš první, všiváku.
Kalam poslouchal, jak druzí dva odcházejí. Věděl, co budou dělat, dva půjdou vepředu a vůdce - kouzlem ukrytý - půjde za nimi, bude sledovat oba lovce, uličky a střechy, v každé ruce krátkou kuši. Kalam ještě chvíli počkal a pak pomalu, tiše vyklouzl zpod mrtvoly a zvedl se do dřepu.
Vyšel na ulici, bosý, takže se pohyboval naprosto bezhlučně. Někdo, kdo věděl, co hledá, dokázal černou skvrnu, pohybující se dvacet kroků před ním, najít. To kouzlo nebylo snadné udržet a vzadu bylo nevyhnutelně slabší. Kalam rozeznával i postavu, pohybující se v temnotě. Zaútočil jako levhart, loktem vůdce udeřil do týla a okamžitě ho zabil.
Jednu kuši chytil, než dopadla na dlažbu, ale druhá mu upadla a při dopadu zachřestila. S tichou kletbou pokračoval v útoku, uhnul napravo k ústí uličky dvacet kroků za lovcem na té straně.
Při tlumeném plesknutí tětivy se vrhl na zem a cítil, jak mu šipka roztrhla plášť. Sel do kotoulu a sjel po hnijící zelenině. Když se zvedl a rozběhl se do hlubšího stínu, rozprchly se před ním krysy. Nalevo se objevil výklenek a on se otočil, couvl do něj a vytáhl svou kuši. Se dvěma zbraněmi pak vyčkával.
V dohledu se objevila postava a zastavila se naproti němu, jen šest stop daleko. Žena se sehnula a pootočila, právě když vystřelil - a on poznal, že minul. Její dýka však ne. Čepel jí vylétla z ruky a zasáhla ho těsně pod pravou klíční

kostí. Druhá vrhací zbraň - železná hvězdice - se zarazila do dřevěných dveří vedle Kalamova obličeje.
Stiskl spoušť druhé kuše. Šipka ji trefila do podbřišku. Přepadla dozadu a bílý paralt ji zabil dřív, než dopadla na zem.
Kalam ještě žil - zbraň, trčící mu z hrudi, musela být čistá. Sesul se, položil kuše na zem, zvedl ruku, vytáhl nůž a obrátil ho v dlani. Ostatní zbraně již použil, třebaže mu zůstaly kleště a plachtovina.
Poslední lovec byl nablízku, čekal, až Kalam něco udělá - a věděl přesně, kde se skrývá. Tělo, ležící před ním na ulici, to jasně ukazovalo.
Co teď?
Košili na pravé straně měl mokrou a lepkavou a cítil, jak mu po těle stéká horká krev. Bylo to za noc třetí menší zranění - vrhací hvězdice si během předposlední šarvátky našla jeho záda. Takové zbraně nebývaly nikdy natřené jedem - jinak by byly příliš nebezpečné pro vrhače, i když měli rukavice. Většinu nárazu zachytila těžká zástěra a hvězdici dostal ven, když se otřel o zeď.
Mentální disciplína, díky níž mohl zpomalit proud krve z různých ran, ho již opouštěla. Slábl. A rychle. Podíval se nahoru. Přímo nad hlavou měl spodek dřevěného balkonu, dva nosníky s loupající se barvou sedm a půl stopy nad zemí. Kdyby vyskočil, mohl by se zachytit, ale bylo by to příliš hlučné, a kdyby uspěl, zůstal by bezmocný.
Vytáhl kleště ze smyčky, zkrvavený nůž si dal mezi zuby, pomálu se narovnal a napřáhl se kleštěmi. Zachytily se o nosník. Udrží mě ten krám? Pevně kleště sevřel, opatrně zabral a o kousek se vytáhl. Nosník ani nezasténal - a Kalam si uvědomil, že dřevěný trám nejspíš končí v hlubokém lůžku v samotné kamenné zdi. Vytahoval se dál.
Nejdůležitější bylo zachovat ticho, protože každé zašustění by lovce upozornilo. Svaly v pažích a ramenou se mu chvěly, když pomaloučku přitáhl nohy, pravou nohu zvedl co nejvýš a vsunul ji do trojúhelníkové mezery nad nosníkem. Zahákl se tam, zabral a konečně mohl uvolnit napětí v pažích a ramenou. Celou minutu tam nehybně visel.
Spárové měli rádi hry s čekáním. V soubojích trpělivosti přímo vynikali. Ten, který šel po něm, očividně usoudil, že tohle je jedna z těch her, a očividně ji hodlal vyhrát.
No, cizinče, já nehraju podle tvých pravidel.
Uvolnil kleště a zvedl je k podlaze balkonu. Tohle bylo největší riziko, protože neměl tušení, co všechno je na balkoně. Chvilku pátral kleštěmi, až už dál nedosáhl, a tak nástroj položil na balkon. Nůž měl stále mezi zuby, takže cítil chuť vlastní krve. Když měl obě ruce volné, zachytil se kraje balkonu, pomalu přenesl váhu z nosníku a vytáhl se nahoru. Zachytil se zábradlí, přehodil přes ně nohu a vzápětí už dřepěl na balkoně vedle kleští.
Pozorně se rozhlédl. Květináče s různými bylinkami, na jednom konci pec na chleba postavená na cihlách, z níž ještě vycházelo teplo. Jediná cesta do místnosti vedla přes zahrazený poklop, kudy se člověk musel protáhnout.
Nakonec se setkal s očima malého psíka, jenž se krčil na opačném konci, než byla pec. Pejsek měl černou srst, byl dobře stavěný, tlamičku a uši měl jako liška a ohryzával půlku krysy. Při kousání Kalama pozorně sledoval bystrýma černýma očkama.
Kalam velmi tiše vydechl. Další pochybná sláva pro město Malaz: malazský krysařík, chovaný pro své neohrožené šílenství. Nedalo se říci, co psík udělá, jakmile se rozhodne, že dojedl. Mohl by mu olíznout ruku. Nebo by mu mohl ukousnout nos. Psík očichal kousek masa mezi tlapkami, nacpal si ho do tlamičky a žvýkal, přičemž zvažoval, co s Kalamem. Sežral krysí ocásek a krátce zakašlal - docela tiše - než se mu ho podařilo polknout celý. Olízl si packy, posadil se a otočil hlavu, aby si mohl olíznout bok. Pak se zadíval na krvácejícího asasína.
Noční vzduch prořízl štěkot tak zuřivý, až krysařík při štěkání nadskakoval.
Kalam se vyhoupl na zábradlí balkonu. Pod ním se v uličce cosi pohnulo. Kalam se vrhl přímo po té rozmazané skvrně s vrhacím nožem v levé ruce. Ještě padal, když si uvědomil, že je vyřízený. Jeho osamělý lovec si našel spojence - další celou ruku.
Zaplálo kouzlo a zasáhlo Kalama jako mohutná pěst. Nůž mu vypadl z bezvládných prstů. Stočil se, a jak jeho pád narušil útok mága, minul svůj cíl a tvrdě dopadl na levý bok na dláždění.
Šílený štěkot nad ním pokračoval bez přerušení.
Muž, jehož Kalam hodlal dostat, zaútočil, zableskly se čepele. Kalam vykopl, ale muž mu obratně uhnul. Nože mu prořízly kůži na žebrech a lovec ho praštil čelem do nosu. Asasín uviděl hvězdičky.
Ve chvíli, kdy si na něj lovec sedl a napřáhl se s noži, přistála mu na hlavě prskající chlupatá koule. Muž zaječel, když se mu do tváře zahryzly jako břitva ostré, přerostlé špičáky.
Kalam útočníka chytil za zápěstí, zlomil mu je a vytáhl mu nůž z ruky. Lovec se zoufale snažil druhým nožem bodnout krysaříka, ale neměl valný úspěch, takže zbraň odhodil a psíka popadl za kůži. Kalam mu vrazil nůž do srdce. Odstrčil tělo, vyškrábal se na nohy - a zjistil, že je obklíčen.
"Můžeš svého psa odvolat, Kalame," řekl ženský hlas.
Kalam se podíval na psíka - ten nezpomalil a na dláždění kolem hlavy a krku mrtvoly se rozlévala krev.
"Žel," zavrčel Kalam, "není můj… i když bych měl rád stovku takových." Přeražený nos ho bolel a z očí mu kanuly slzy, které se slévaly s krví ze rtů a brady.
"Ach, pro mistra Kápě!" Žena se obrátila k jednomu z lovců. "Zabij to zatracený zvíře -"
"To není nutný," zarazil ji Kalam, přistoupil blíž, popadl psíka za krk a hodil ho zpátky na balkon. Krysařík vykvíkl, těsně minul zábradlí a zmizel z dohledu. Jeho přistání ohlásilo divoké škrábání na balkoně.
Shora se ozval nejistý hlas. "Kuldo, zlatíčko, uklidni se, hodný kluk."
Kalam si prohlížel vůdce. "Tak dobrá," řekl. "Dokonči to."
"S radostí -"
Náraz šipky ji Kalamovi hodil do náručí, až se sám málem nabodl na velký hrot s ozuby, který jí vyčníval z hrudi. Čtyři zbývající lovci se vrhli do úkrytu nevědouce, co se stalo. Do uličky se vřítil kůň. Kalam zíral, když uviděl svého hřebce, který se hnal přímo k němu, a v jeho sedle se krčila a mávala kuší patřící ke standardní mariňácké výstroji Minala.

Asasín uskočil zlomek vteřiny předtím, než na něj mohl kůň šlápnout, zachytil se sedla a nechal se pohybem zvířete vytáhnout nahoru za Minalu. Ta mu strčila kuši do rukou. "Krejte nás!"
Asasín se otočil a viděl, že je pronásledují čtyři osoby. Vystřelil. Lovci sebou jako jeden praštili o zem. Střela se odrazila od zdi a odletěla do uličky. Ulička ústila do široké ulice. Minala stočila hřebce doleva. Kůň sklouzl, až mu od kopyt odletovaly jiskry. Narovnal se a vyrazil ulicí.
Přístavní čtvrť města Malaz byla spletí úzkých klikatých ulic a uliček, kde se kůň zdánlivě nemohl uprostřed noci prohánět tryskem. Příštích pár minut zažil Kalam nejdivočejší jízdu svého života. Minalino jezdecké umění bralo dech. Po chvilce se k ní Kalam naklonil. "Kam to, ve jménu mistra Kápě, jedeme? Celý město se hemží Spáry, ženská -"
"Já vím, hrom do vás!"
Navedla hřebce přes dřevěný most. Asasín uviděl horní čtvrť a za ní mohutný černý stín: útes - a Posměvákova tvrz.
"Minalo!"
"Chtěl jste císařovnu, správně? No je přímo tady - v Posměvákově tvrzi!"
Ach, pro stín mistra Kápě!

Dlaždice zmizely bez nejmenšího zvuku. Čtveřici poutníků spolkla chladná tma. Pád náhle skončil prudkým nárazem na leštěné dlažební kameny.
Šumař se se zaúpěním posadil. Na zádech měl stále tlumok s municí. Při pádu si poranil sotva zahojený kotník, což hrozně bolelo. Se zaťatými zuby se rozhlédl kolem sebe. Ostatní byli zřejmě všichni v jednom kuse a pomalu se zvedali ze země. Ocitli v kulaté místnosti, naprosto stejné jako ta, již opustili v Tremorlor. Sapér se polekal, že se tam prostě vrátili, ale pak ve vzduchu ucítil sůl.
"Jsme na místě," řekl. "Dům mrtvých."
"Proč si jsi tak jistý?" vyzvídal Kvítko.
Šumař dolezl ke zdi a vytáhl se nahoru. Vyzkoušel kotník a zamrkal. "Cítím Malazskou zátoku - všimni si, jak je tu vlhkej vzduch. Tohle není Tremorlor, mládenče."
"Ale mohli bychom být v nějakém jiném domě, na místě u zátoky -"
"To mohli," přiznal sapér.
"Je to čistě otázka toho, jít se podívat," podotkla Apsalar. "Zase sis poranil kotník, Šumaři?"
"No ano. Kéž by tu byl Mappo se svými elixíry…"
"Můžeš chodit?" ujišťoval se Kvítko.
"Nemám moc na vybranou."
Apsalařin otec zamířil ke schodům a podíval se dolů. "Někdo je doma," ohlásil. "Vidím světlo lucerny."
"No, to je vážně skvělý," zamumlal Kvítko a vytáhl nože.
"Dej to pryč," zarazil ho Šumař. "Buď jsme tu hosté, nebo jsme mrtví. Tak se představíme, ne?"
Sestoupili do přízemí - Šumař se cestou opíral o Darúna - a vstoupili na chodbu. Ve výklencích ve zdi po celé délce chodby svítily lucerny a z dvoukřídlých dveří na druhé straně vycházelo mihotavé světlo.
Stejně jako v Tremorlor, i tady byl v půlce chodby velký výklenek, který vyplňovala masivní zbroj, a tahle viděla skutečný boj. Skupinka si ji krátce, mlčky prohlédla, pak zamířila k otevřeným dveřím.
Apsalar šla v čele, když vstoupili do hlavní místnosti. Oheň v kamenném ohništi hořel bez paliva a zvláštní černý lem prozradil, že je to malý portál otevřený do chodby, kde neustále šlehaly plameny.
Kdosi tu stál, byl k nim otočen zády a hleděl do těch plamenů. Muž na sobě měl vybledlé okrové roucho, byl širokoplecí a nejméně sedm stop vysoký. Na záda mu splýval dlouhý šedý culík, svázaný nad bedry matným řetězem.
Aniž se otočil, promluvil ochránce tichým, dunivým hlasem. "To, že se vám nepodařilo lapit Icaria, neprošlo bez povšimnutí."
Šumař prskl: "Nakonec to nebylo na nás. Mappo -"
"Aha, ano, Mappo," přerušil ho ochránce. "Trell. Zřejmě kráčel po Icariově boku příliš dlouho. Jisté povinnosti stojí nad přátelstvím. Stařešinové ho silně vyděsili, když zničili celou osadu a vinu za to svrhli na Icaria. Mysleli si, že to bude stačit. Zoufale bylo potřeba strážce, někoho, kdo by tuto povinnost kladl nad vlastní život. Celé měsíce kráčel Icarium krajinou sám a nebezpečí bylo příliš velké."
Ta slova Šumaře zasáhla jako rána palicí. Ach ne, Mappo věří, že Icarium zničil jeho domov, vyvraždil mu rodinu a zabil každého, koho znal. Jak jste to jen mohli udělat?
"Azath se ho snažil lapit již dlouho, smrtelníci." Tehdy se muž obrátil. Z úzkých rtů mu vyčnívaly mohutné kly. Díky nazelenalému odstínu ošlehané pleti vypadal i přes teplo vycházející z ohniště jako strašidlo. Upřel na ně oči barvy zašlého ledu.
Šumař zíral a viděl něco, čemu nemohl uvěřit - podoba byla nezaměnitelná, každý rys byl ozvěnou. Sapérovi se zatočila hlava.
"Mého syna je třeba zastavit - jeho vztek je jako jed," řekl Jaghut. "Některé povinnosti přesahují přátelství, dokonce i příbuzenství."
"Je nám to líto," řekla Apsalar tiše po delší době, "ale ten úkol nezvládneme, nikdo z nás na to nemá."
Chladné, nelidské oči se upřely na ni. "Možná máš pravdu. Teď bych se měl já omluvit. Dělal jsem si takové… naděje."
"Proč?" zašeptal Šumař. "Proč je Icarium prokletý?"
Jaghut naklonil hlavu na stranu a pak se prudce otočil zpátky k ohni. "Zraněné chodby jsou nebezpečné. Zranit nějakou je mnohem nebezpečnější. Můj syn se snažil najít způsob, jak mě vysvobodit z azathů. Nepodařilo se mu to. A byl… poškozen. Nepochopil - a teď už nikdy nepochopí - že tu jsem spokojený. Ve všech říších je jen pár míst, kde může Jaghut najít mír, nebo spíš takový mír, jakého můžeme dosáhnout. Na rozdíl od vašeho druhu my toužíme po

samotě, protože ta je naším jediným bezpečím."
Znovu se k nim otočil. "Pro Icaria je v tom ovšem další ironie. Bez paměti neví nic o tom, co ho kdysi pohánělo. Neví nic o zraněných chodbách ani o tajemstvích azathů." Když se náhle usmál, zabolelo to. "A o mně také neví nic."
Apsalar náhle zvedla hlavu: "Ty jsi Gothos, viď?"
Jaghut neodpověděl.
Šumařovu pozornost přitáhla lavice u zdi. Dokulhal k ní a posadil se, opřel si hlavu o teplou kamennou stěnu a zavřel oči. Bohové, naše úsilí není ničím, naše niterné jizvy jsou jen škrábance. Bud požehnán, mistře Kápě, za dar smrtelnosti. Nemohl bych žít jako tyhle ascendenty - nemohl bych se tolik mučit…
"Je čas, abyste šli," poznamenal Jaghut. "Pokud jste snad utrpěli nějaké zranění, najdete u předních dveří vědro s vodou - ta voda má léčivé vlastnosti. Dnešní noc je plná nepříjemností, kráčejte tedy opatrně."
Apsalar se otočila a setkala se se Šumařovým pohledem, když otevřel oči a snažil se zaostřit přes slzy. Ach, Mappo, Icarie… jste spojení…
"Musíme jít," řekla Apsalar.
Sapér kývl a vstal. "Kapka vody k pití by se hodila," zamumlal.
Kvítko se ještě rozhlédl, všiml si vybledlých nástěnných koberců, zdobené lavice, kousků z kamene a dřeva na policích a nakonec množství svitků naskládaných na stole u zdi naproti dveřím. S povzdechem vycouval. Apsalařin otec jej následoval.
Vrátili se na chodbu a zamířili k východu. Vedle dveří stálo vědro a dřevěná naběračka visela na háčku nad ním. Apsalar ji vzala, ponořila do vody a podala Šumaři. Ten se zhluboka napil a pak vyjekl bolestí, jak se jeho kotníku zmocnilo děsivě rychlé hojení. Vzápětí bolest pominula. Sapér se sesul na zem a náhle byl zalitý potem. Ostatní si ho prohlíželi. "Pro mistra Kápě," zasupěl, "nepijte to, pokud to doopravdy nepotřebujete."
Apsalar vrátila naběračku na háček.
Dveře se otevřely již při lehkém doteku a za nimi se objevila noční obloha a suť na dvoře. Ke klenuté brance se vinul dlážděný chodníček. Celý pozemek obklopovala nízká kamenná zídka. Za ní se zvedaly obytné domy, všechny okenice byly zavřené.
"No?" zeptal se Kvítko a obrátil se k Šumaři.
"Jasně. Město Malaz."
"Je hrozně škaredý."
"Souhlasím."
Sapér vyzkoušel kotník, zjistil, že ho vůbec nebolí, a zamířil k brance. Z jejího stínu vyhlédl na ulici. Nikde se nic nehýbalo ani neozývalo. "Tohle se mi vůbec nelíbí."
"Tohoto města se dotklo kouzlo," pronesla Apsalar. "A já znám jeho příchuť."
Šumař se po ní ohlédl. "Spár?"
Kývla.
Sapér si přehodil tlumok na bok, aby dosáhl dovnitř. "To znamená rvačky zblízka."
"Pokud budeme mít smůlu."
Vytáhl dvě práskavky. "Pravda."
"Kam teď?" šeptl Kvítko.
To bych taky rád věděl. "Zkusíme to u Smíška - tuhle knajpu s Kalamem dobře známe…"
Vyšli z brány. Před nimi se rozvinul obrovský stín a objevila se mohutná, těžkopádná postava.
Apsalar se napřáhla a popadla Šumaře za ruku ve chvíli, kdy se napřahoval k hodu. "Ne, počkej."
Démon naklonil protáhlou hlavu a upřel na ně jediné stříbrné oko. Pak se dopředu naklonil jezdec, takže ho konečně zahlédli. Byl to jinoch umazaný od zaschlé krve a jeho tvář byla lidskou verzí hlavy zvířete.
"Aptorian," pozdravila Apsalar.
Jinoch otevřel zubatou tlamu a promluvil chraplavým hlasem. "Hledáte Kalama Méchara."
"Ano," odpověděla Apsalar.
"Blíží se k pevnosti na útesu -"
Šumař sebou trhl. "K Posměvákově tvrzi? Proč?"
Jezdec také naklonil hlavu. "Přeje si vidět císařovnu?"
Sapér se otočil a upřel oči k vysokánské baště. Z korouhve vlál tmavý plamenec. "Mistr Kápě nás vem, ona je tady!"
"Povedeme vás," pravil jezdec a předvedl přísérný úsměv. "Skrze stín - v bezpečí před Spáry."
Apsalar se na oplátku také usmála. "Tedy nás veďte."

Cestou k širokému kamennému schodišti vedoucímu nahoru na útes ani trochu nezpomalili.
Kalam Minale stiskl ruku. "Měli bychom zpomalit -"
"Pevně se držte," opáčila. "Nejsou tak prudký."
Nejsou tak prudké? Fenerovy -
Hřebec se řítil dál. Ale než jeho kopyta dopadla na schody, svět se zavlnil a náhle byl beztvarý a šedý. Hřebec zaržál a vzepjal se, ale bylo příliš pozdě. Chodba je spolkla. Kůň divoce hrabal kopyty a Kalamem to hodilo na stranu, kde narazil na zeď, která ho srazila ze sedla. Vstříc mu vyletěla naleštěná podlaha a při pádu si vyrazil dech. Kuše mu vypadla z rukou a odletěla z dosahu. Asasín se s funěním pomalu obrátil.
Dorazili do zatuchlé prostory a hřebci se to rozhodně nelíbilo. Strop byl vysoký a klenutý a nad vzpínajícím se koněm byl ještě sáh volného místa. Minale se nějak podařilo udržet se v sedle. Snažila se hřebce uklidnit a po chvíli se jí to povedlo. Předklonila se a zlehka mu položila ruku za rozšířené nozdry.

Kalam se se zaúpěním zvedl.
"Kde to jsme?" sykla Minala a rozhlížela se prázdnou chodbou.
"Jestli mám pravdu, tak v Posměvákově tvrzi," odpověděl asasín a sebral kuši. "Císařovna ví, že přicházíme - zřejmě začala být netrpělivá…"
"Jestli je to tak, Kalame, tak jsme už mrtví."
Docela s ní souhlasil, ale neřekl nic, prošel kolem koně a zadíval se na dveře na konci chodby. "Myslím, že jsme ve Starý tvrzi."
"To by vysvětlovalo ten prach - ale stejně je to tu cítit jako ve stájích."
"Není divu - půlku tohohle stavení přebudovali na stáje. Ale Hlavní sál zůstal." Kývl na dveře. "Támhle."
"Jinudy se tam jít nedá?"
Zavrtěl hlavou. "Jiný vchod nevydržel. V každém případě bude mít chodbu jako zadní vrátka."
Minala zabručela a sesedla. "Myslíte, že hlídá?"
"Přes kouzla? Možná - chtěla byste vědět, jestli ví o vás." Zaváhal a pak jí podal kuši. "Budeme předstírat, že neví. Držte se zpátky - já povedu koně."
Kývla a natáhla zbraň.
Podíval se na ni. "Jak jste se sem, ve jménu mistra Kápě, vlastně dostala?"
"Na tom císařském korábu, co vyplul den po Špuntu. Tenhle kůň mezi Pormqualovy plnokrevníky docela zapadl. Taky nás chytila ta zatracená bouřka, ale skutečné potíže nastaly, když jsme se měli vylodit. Vickrát bych to plavat nechtěla. Rozhodně ne."
Asasín vykulil oči. "Pro mistra Kápě, ženská!" Odvrátil zrak, pak se na ni zase podíval. "Proč?"
Ohrnula rty. "Vážně jsi tak tupý, Kalame? A vůbec, zmýlila jsem se?"
Existovaly jisté bariéry, o nichž asasín nikdy nepředpokládal, že je někdo překoná. To, jak rychle povolily, mu vyrazilo dech. "Dobrá," řekl nakonec, "ale musíš vědět, že rozhodně nejsem jemný."
Zvedla obočí. "Málem jsi mě oblafl."
Kalam se znovu podíval na dveře. Byl ozbrojen jediným nožem a ztratil příliš mnoho krve. To se dá těžko považovat za vhodnou výbavu k vraždě císařovny, ale bude to muset stačit… Bez dalšího slova zvedl otěže. Hřebcova kopyta hlasitě klapala na dlažbě, když zamířili ke starým dubovým dveřím.
Položil dlaň na dřevo. Tmavá prkna se potila. Na druhé straně působí kouzlo. Mocné kouzlo. Couvl a setkal se s Minaliným pohledem. Stála kousek za ním a pomalu vrtěla hlavou. Pak pokrčila rameny a oběma rukama zvedla kuši.
Kalam se znovu otočil ke dveřím a levou uchopil závoru. Tiše se zvedla. Otevřel dveře.
Ven se vyvalila studená, inkoustová čerň.
"Vstup, Kalame Méchare," vyzval jej ženský hlas.
Neviděl jinou možnost. Kvůli tomuhle přišel, třebaže poslední část se mu v nejmenším nelíbila. Vkročil do tmy a hřebec ho následoval.
"To je dost blízko. Na rozdíl od Kabrňáka a jeho Spárů tě já nepodceňuji."
Nic neviděl a ten hlas jako by přicházel odevšad naráz. Dveře za ním - lehce pootevřené - příliš světla neposkytovaly, protože ho tma po dvou krocích pohlcovala docela.
"Přišel jsi mě zabít, Paliči mostů," pronesla císařovna Laseen suchým, chladným hlasem. "Takovou dálku. Proč?"
Ta otázka ho překvapila.
Když pokračovala, ozývalo se jí v hlase pobavení. "Nemohu uvěřit, že musíš odpověď hledat, Kalame."
"Nechala jsi vyvraždit Paliče mostů," zavrčel asasín. "Dujeka Jednorukého jsi postavila mimo zákon. Pokusila ses zavraždit Whiskeyjacka, mě a zbytek devátého oddílu. Spousta lidí zmizela. Možná jsi stála i za smrtí Dassema Ultora. Určitě máš na svědomí zavraždění Tanečníka a císaře. Neschopnost, neznalost, zrada…" Odmlčel se.
Císařovna Laseen dlouho mlčela, pak tiše pronesla: "A ty máš být mým soudcem. A popravčím."
"Asi tak."
"Je mi povoleno se hájit?"
Vycenil zuby. Ten hlas vycházel odevšad - kromě jediného místa, jak si teď uvědomil, v rohu nalevo od něj, v rohu, který podle jeho odhadu nebyl víc než čtyři kroky daleko. "Můžeš to zkusit, císařovno." Pro mistra Kápě, skoro se neudržím na nohou a ona nejspíš má ochrany. Jak říká Rychlej Ben, když nic nemáš, blufuj…
Laseenin tón ztvrdl. "Úsilí velemága Tayschrenna v Genabakis bylo pomýlené. Zničení Paličů mostů nebylo mým záměrem. Ve tvém oddíle byla jistá mladá žena, kterou posedl bůh, jenž se mě snažil zabít. Poslala jsem pobočnici Lorn, aby to s ní vyřídila -"
"O tom vím, císařovno. Plýtváš časem."
"Já to nepovažuji za plýtvání, vzhledem k tomu, že čas je možná to jediné, čeho si mohu tady, v říši smrtelníků, užít. A teď budu dál odpovídat na tvá obvinění. Dujekovo vyhnanství je dočasná záležitost, vlastně úskok. Uvědomovali jsme si, jakou hrozbu znamená Pannionské dominium. Ale Dujek byl toho názoru, že to sám nezvládne. Potřebovali jsme si z nepřátel udělat spojence, Kalame. Potřebovali jsme zdroje Darúdžhistánu, potřebovali jsme Caladana Chmura a jeho Rhivy a Barghasty, potřebovali jsme Anomandera Dlouhý vlas a jeho Tiste Andii. A potřebovali jsme mít z krku Rudou gardu. Žádnému z těchto pozoruhodných vůdců není pragmatismus cizí - všichni do jednoho pochopili, jakou hrozbu představuje Pannionský věštec a jeho sílící říše. Otázka důvěry však byla stále dost problematická. Souhlasila jsem s Dujekovým plánem a vypustila ho i s jeho houfcem. Jako psanci tedy nejsou ve spojení s Malazskou říší a jejími záměry - naše odpověď, chceš li, na problém důvěry."
Kalam zamyšleně přimhouřil oči. "A kdo o tom úskoku ví?"
"Jenom Dujek a Tayschrenn."

Po chvíli zabručel: "A co velemág? Jakou úlohu v tom má on?"
Když promluvila, bylo znát, že se usmívá. "Ach, no, on zůstává v pozadí, hezky z dohledu, ale je tam, kdyby ho Jednoruký potřeboval. Tayschrenn je Dujekův - jak říkáte vy vojáci - je jeho oříznutá kostka."
Kalam dlouho mlčel. Jedinými zvuky v místnosti bylo jeho dýchání a pomalé, zato pravidelné kapání, jak na zem dopadaly kapky jeho krve. Pak řekl: "Zůstávají starší zločiny…" Zamračil se. Jediné zvuky…
"Zavraždění Kellanveda a Tanečníka? Ano, ukončila jsem jejich vládu nad Malazskou říší. Zmocnila jsem se trůnu. Popravdě to byla ohavná zrada. Říše je větší než kterýkoliv smrtelník sám -"
"Včetně tebe."
"Včetně mne. Říše si vynucuje věci, jež jsou pro ni nezbytné, činí vlastní rozhodnutí ve jménu povinnosti - a právě tohle břímě je něco, čemu ty, jako voják, zcela jistě rozumíš. Ty dva jsem velmi dobře znala, Kalame - což ty tvrdit nemůžeš. Reagovala jsem na něco, co bylo nezbytné a čemu jsem se nemohla vyhnout, neochotně, s bolestí. Od té doby jsem několikrát vážně chybovala ve svém úsudku - a s těmito chybami musím žít -"
"Dassem Ultor -"
"Byl rival. Ctižádostivý muž, služebník mistra Kápě. Nechtěla jsem riskovat občanskou válku, tak jsem udeřila první. Tu občanskou válku jsem odvrátila, proto toho v nejmenším nelituji."
"Zdá se," pronesl suše asasín, "že ses na tohle připravovala." Ach, určitě ano.
Po chvíli pokračovala. "Takže kdyby tu teď místo mě seděl Dassem Ultor - pověz, Kalame, myslíš, že by tě nechal přijít tak blízko? Myslíš, že by se s tebou snažil domluvit?" Nakonec znovu promluvila. "Je jasné, že má snaha zakrýt, odkud vychází můj hlas, selhala, protože stojíš přímo proti mně. Tři, možná čtyři kroky, Kalame, a ukončíš vládu císařovny Laseen. Co si vybereš?"
Kalam s úsměvem obrátil nůž v pravici. Tak dobrá, budu hrát s sebou. "Sedmiměstí -"
"Bude vyřízeno odpovídajícím způsobem," vyštěkla.
Proti své vůli asasín vykulil oči, jak hněvivě to řekla. No, co víš? Císařovno, nakonec jsi své iluze nepotřebovala. Tenhle lov končí tady. Vrátil nůž do pochvy.
A obdivně se usmál, když zalapala po dechu.
"Císařovno."
"Připouštím jistý zmatek…"
Nenapadlo mě, že předvedeš jednu ze svých předností, Laseen… "Mohla jsi žebrat o život. Mohla jsi mi uvést další důvody, další ospravedlnění. Místo toho jsi promluvila ne hlasem svým, nýbrž hlasem říše." Obrátil se. "Tvá skrýš je v bezpečí. Odejdu z tvé… přítomnosti -"
"Počkej!"
Zarazil se a zvedl obočí nad nejistotou, která se jí ozvala v hlase. "Císařovno?"
"Spárové - s nimi nemůžu nic dělat - nemůžu je odvolat."
"Já vím. Své věci si vyřizují sami."
"Kam půjdeš?"
Usmál se do tmy. "Tvá důvěra mi lichotí, císařovno." Otočil hřebce a zamířil ke dveřím, ale ještě se naposledy ohlédl. "Chtěla ses zeptat, jestli pro tebe přijdu jindy? Odpověď zní ne."
Minala hlídala vchod. Když se na chodbě objevil Kalam, pomalu se narovnala. Kuši držela připravenou. Asasín vyvedl koně, obešel ho a zavřel dveře.
"No?" zeptala se šeptem.
"No co?"
"Slyšela jsem hlasy - nesrozumitelné mumlání - je mrtvá? Zabil jsi císařovnu?"
Možná jsem zabil ducha. Ne, strašáka, kterého jsem si vytvořil místo Laseen. Asasín by nikdy neměl vidět tvář za maskou své oběti. "V té komnatě není nic než škodolibá ozvěna. Tady jsme skončili, Minalo."
Zablýsklo se jí v očích. "Po tom všem… škodolibá ozvěna? Kvůli tomuhle jsi překročil tři kontinenty!"
Pokrčil rameny. "Máme to v povaze, ne? Pořád se držíme hloupé víry, že existuje prosté řešení. Ano, očekával jsem dramatické, uspokojující střetnutí - záblesk kouzel, sprška krve. Chtěl jsem, aby můj úhlavní nepřítel padl mou rukou. Místo toho -" zasmál se, "- mě přijala smrtelná žena, více méně…" Otřásl se. "V každém případě nás čeká spárská ulička."
"Nádhera. Tak co uděláme teď?"
Zazubil se. "Prosté - vlezeme rovnou do jejich mistrem Kápě zatraceného chřtánu."
"Hloupý nápad, pokud jsem někdy slyšela…"
"Ano. Tak jdeme."
Vedl hřebce a oba se vydali chodbou.

Ve starém Hlavním sále se pomalu rozpouštěla nepřirozená temnota. V rohu se objevilo křeslo, na němž seděla seschlá mrtvola. Ve slabém průvanu povlávaly chomáčky vlasů, rty byly ohrnuté, oční důlky dvěma bezednými propastmi.
U zdi se otevřela chodba a dovnitř vstoupil dlouhán v tmavě zeleném plášti. Zastavil se uprostřed místnosti, zadíval se na dvoukřídlé dveře a pak se obrátil k mrtvole v křesle. "Nuže?"
Z neživých rtů vyšel hlas císařovny Laseen. "Už neznamená hrozbu."
"Jsi si jistá, císařovno?"
"Někdy během našeho hovoru si Kalam uvědomil, že tu nejsem osobně přítomná, že ve svém lovu bude muset pokračovat. Ale má slova na něj zřejmě účinkovala. Nakonec není žádný hlupák. Kdybys teď laskavě odvolal své lovce."

"Tohle jsme již probírali - víš, že to nelze."
"Nechci ho ztratit, Kabrňáku."
Vyštěkl smíchy. "Já řekl, že nemohu odvolati své lovce, císařovno - pochopila jsi to snad tak, že by mohli skutečně uspět? Pro mistra Kápě, Tanečník sám by byl zaváhal, než by se do Kalama Méchara pustil. Ne, tuto nešťastnou noc je lépe brát jako probírku slabších prvků bratrstva, která již dávno přijíti měla…"
"Jak je to od tebe velkorysé."
Jeho úsměv byl zatrpklý. "Během zabíjení této noci jsme dostali svou lekci, císařovno. Hodně věcí k zamyšlení. Kromě toho mám oběť, na níž si hněv svůj vybiji."
"Perel, tvůj oblíbený poručík."
"Již ne oblíbený."
Do Laseenina hlasu se vkradlo varování. "Doufám, že se z toho vzpamatuje, Kabrňáku."
Povzdechl si. "Ano, ale nechám ho chvíli se potit… a přemýšlet o Kalamově velmi poučné lekci. Jistá dávka pokory člověku jen prospěje, jak vždycky říkám. Nesouhlasíš, císařovno?"
"Císařovno?"
Povídám si tu s mrtvolou. Ech, Laseen, to na tobě miluji nejvíc - tu tvou neobyčejnou schopnost donutit člověka spolknout vlastní slova…

Kapitán gardy o ně doslova zakopl, když se kradli podél vnější hradby staré pevnosti. Minala zvedla kuši a muž moudře zvedl ruce. Kalam k němu došel, odtáhl ho do stínu a rychle ho odzbrojil.
"Dobrá, kapitáne," zasyčel asasín. "Povězte mi, kde se skrývají na tvrzi nevítaní hosté."
"Soudím, že nemyslíte sebe," povzdechl si kapitán. "No, strážný u brány plácal cosi o postavách na schodišti - ten starý trouba je samozřejmě poloslepý. Ale tady dole… nic."
"Určitě to umíte líp, kapitáne…?"
Muž se zamračil. "Aragan. A už za pár dní mám dostat nové místo…"
"Na tom se, s menší spoluprací, nemusí nic měnit."
"Právě jsem dokončil obhlídku - všude je klid, aspoň pokud můžu říct. Je vám ale jasné, že to nic neznamená, viďte?"
Minala se významně podívala na plamenec vlající z korouhve tvrze. "A váš oficiální host? Žádní osobní strážci?"
Kapitán Aragan se zazubil. "Ach, myslíte císařovnu." Něco v jeho tónu ukazovalo na obrovské pobavení. "Stáří k ní nebylo laskavé, co?"
Na nádvoří se zavlnila inkoustově černá temnota. Minala varovně vykřikla a vystřelila. Kdosi vyjekl bolestí. Kalam odhodil kapitána stranou, otočil se a v ruce se mu zablýskl nůž.
Objevily se čtyři spárské ruce - blížilo se k nim dvacet zabijáků. Temnotou proletěly vrhací hvězdice. Minala vykřikla, zapotácela se a kuše jí vypadla z rukou. Po dláždění se převalila kouzelná vlna - a zmizela.
Mezi rukama zavířily stíny a vyvolaly ještě větší zmatek. Když se v dohledu objevilo cosi obrovského a těžkopádného, Kalam vykulil oči. Apt! Démon zaútočil. Těla létala na všechny strany. Nejvzdálenější ruka se otočila, aby čelila této nové hrozbě. Mezi zabijáky cosi dopadlo. Pětice lovců se rozprchla - ale příliš pozdě, práskavka už dopadla na dlažbu.
Při výbuchu vzduchem proletěly kusy kovu a kosily Spáry hlava nehlava.
Ke Kalamovi se dostal jeden z lovců a sekl dvěma tenkými noži. Jeden asasína zasáhl do pravého ramene, druhý o kus minul jeho obličej. Kalamovi vypadl nůž z bezvládných prstů. Couvl a lovec po něm skočil. S jeho hlavou se střetl vak s pytlovinou a vydal velmi ošklivý zvuk. Lovec se zhroutil na zem a chvíli se svíjel.
Opodál vybuchla další práskavka. Nádvořím se rozlehl jek.
Kdosi Kalama popadl za rozedranou zástěru a odtáhl ho do stínu. Asasín se chabě vzpíral. "Minala!"
Do ucha mu zašeptal známý hlas. "Máme ji - a Kvítko má hřebce -"
Kalam zamrkal. "Líto?"
"Dneska je to Apsalar, kaprále."
Kolem nich se uzavřely stíny. Zvuky se vytratily.
"Jsi děravý jako řešeto," poznamenala Apsalar. "Zřejmě náročná noc."
Zachrčel, když mu někdo pomalu vytáhl nůž z ramene, a cítil, jak mu z rány teče krev. Kdosi se k němu naklonil, spatřil prosedivělý rezavý plnovous, pomlácený obličej starého vojáka a veselý úsměv.
"Pro mistra Kápě!" vydechl. "Ty jsi teda vážně šeredný jako noc, Šume."
Voják se usmál ještě víc. "To je psina," opáčil, "právě jsem si myslel totéž - ale asi jsem se zmejlil, když tu máš tuhle rozkošnou dámu -"
"Je zraněná -"
"Nic to není," ozvala se Apsalar.
"Dostal jsi ji?" vyptával se Šumař. "Zabil jsi císařovnu?"
"Ne. Změnil jsem názor -"
"Hrome, mohli bychom - co že jsi?"
"Nakonec je to jenom pytel kostí, Šume - připomeň mi, abych ti to někdy celé vypověděl, teda pokud mi oplatíš stejně, protože se vám zřejmě podařilo použít azathskou bránu."
"Ano, podařilo."
"Nějaké potíže?"
"Žádný."
"Rád slyším, že aspoň jeden z nás to měl snadné." Pokusil se posadit. "Kde to jsme?"
Ozval se nový hlas, šeplavý a suchý. "V Říši stínu… Mé říši!"

Šumař zaúpěl a vzhlédl. "Teď je to Stínupán, že? Spíš Kellanved! Nás neobalamutíš, jasný? Můžeš se schovávat v těch svejch stínech, jak se ti zlíbí, ale stejně jseš jen zatracenej císař!"
"Aj, chvěji se!" Nehmotná postava se náhle zahihňala a couvla. "A ty, nejsi snad voják Malazské říše? Nesložil jsi přísahu? Copak jsi nepřísahal věrnost… mně?"
"Chceš říct říši!"
"Proč takové dohadování kvůli nepatrným rozdílům? Pravdou zůstává, že Aptorian vás dopravila… ke mně, ke mně, ke mně!"
Náhle se ozvalo cvakání a bzučení a bůh se otočil k démonce. Když zvláštní zvuky, které Apt vydávala, utichly, Stínupán se znovu obrátil k lidem. "Chytrá mrcha! Ale my jsme to věděli, že? Ona a to její ošklivé dítě, co vozí, brr! Kaprále Kalame od Paličů mostů, zdá se, že sis našel ženu - ach, podívej se jí do očí! Takový vztek! Udělalo to na mě dojem. A teď se chceš usadit, ano? Rád bych vás všechny odměnil!" Zvedl ruce, jako by jim žehnal. "Věrné poddané, jimiž všichni jste!"
Apsalar pronesla chladným, odtažitým hlasem. "Já po žádné odměně netoužím a můj otec taky ne. Chceme, abychom se už nikdy nemuseli setkat s tebou, s Kotilionem, ani s žádným jiným ascendentem. Opustíme tuhle chodbu, Ammanasi, a vrátíme se na kanéské pobřeží -"
"A já s nimi," přidal se Kvítko.
"Ach, nádhera!" zakrákal bůh. "Souběžná elegance, ten nejúplnější z úplných kruhů! Na kanéské pobřeží, no tohle! Na tutéž silnici, kde jsme se poprvé setkali, ach ano. Jděte tedy! Pošlu vás tím nejhladším gestem. Jděte!" Zvedl ruku a dlouhými, přízračnými prsty pohladil vzduch.
Tři postavy obalily stíny, a když se rozplynuly, Apsalar, její otec a Kvítko byli pryč.
Bůh se znovu zahihňal. "Kotilion bude mít radost, a jakou. A co s tebou, vojáku? Málokdy projevuji svou velkodušnost - moc jí nemám! Honem, než mě tahle zábava unaví."
"Kaprále?" zeptal se Šumař a přidřepl si k asasínovi. "Kalame, bůh, který dává nabídky, ve mně nadšení zrovna nevzbuzuje, jestli víš, co tím myslím -"
"No, ještě jsme těch nabídek moc neslyšeli, viď? Kell - Stínupáne, rád bych si odpočinul, jestli jsi myslel na tohle." Ohlédl se a setkal se s Minalinými zraky. Kývla. "Nějaké bezpečné místo -"
"Bezpečí! Nikde není bezpečněji! Apt bude s vámi, pozorná jako vždycky! A pohodlí, ach ano, hodně pohodlí -"
"Ugr!" řekl Šumař. "To zní nudně jako smrt. Mě do toho nepočítej."
Bůh naklonil hlavu na stranu. "Popravdě, tobě nic nedlužím, sapére. Za tebe se přimlouvá jen Apt. Žel, získala jistou… volnost. Ach ano, asi jsi byl docela věrný voják. Chceš se vrátit k Paličům mostů?"
"Ne."
Kalam se překvapeně otočil a viděl, že se jeho přítel mračí.
"Cestou do Posměvákovy tvrze," vysvětloval sapér, "jsme vyslechli pár gardistů při výměně stráží - poslední jednotka rekrutů uvízla cestou za Tavore v malazským přístavu." Setkal se s Kalamovým pohledem. "Promiň, kaprále, ale chci se pustit do boje s těmi povstalci u vás doma. Takže se nechám naverbovat… znova."
Kalam natáhl zkrvavenou ruku. "Hlavně ať zůstaneš naživu, o víc nežádám."
Sapér kývl.
Stínupán si povzdechl. "Není divu, že s takovými vojáky jsme dobyli půlku světa - ne, Šumaři, neposmívám se. Tentokrát se neposmívám. I když si Laseen takové jako ty nezaslouží. Nicméně, až se tahle mlha rozptýlí, ocitneš se v té uličce za Smíškovou hospodou."
"To mi vyhovuje, Kellanvede. Cením si toho."
Vzápětí byl sapér pryč.
Asasín obrátil unavený zrak ke Stínupánovi. "Určitě chápeš, že se nebudu pokoušet zabít Laseen - můj lov skončil. Vlastně mě to svádí k tomu, abych vás s Kotilionem varoval - nechte císařství císařovně. Máte vlastní, přímo tady -"
"Svádí tě to, abys nás varoval, říkáš?" Bůh se přisunul blíž. "Odvolej to, Kalame, nebo toho budeš litovat." Znovu se stáhl. "Uděláme, co se nám zlíbí. Na to nikdy nezapomínej, smrtelníče."
Minala se přiblížila ke Kalamovi a položila mu třesoucí se ruku na zraněné rameno. "Dary bohů mě vyvádějí z míry," zašeptala. "Zvlášť tohohle boha."
Kývl, naprosto s ní souhlasil.
"Ach," ozval se Stínupán, "nebuď takový! Má nabídka platí. Útočiště, příležitost se usadit. Manželé, hi hi! Ne, rodiče! A nejlepší ze všeho je, že nemusíte čekat na vlastní děti - Apt vám jich pár našla!"
Mlha se náhle rozplynula a oni za Apt a jejím svěřencem uviděli chudé tábořiště na nízkém kopci. Mezi stany popocházely drobné postavičky. Z bezpočtu ohňů stoupal kouř.
"Prosil jsi o jejich životy," syčel vesele Stínupán. "Aspoň to Apt tvrdí. Tak je máš. Vaše děti na vás čekají, Kalame Méchare a Minalo Eltroeb - všech třináct set!"

KAPITOLA DVACET ČTYŘI

Kněz Maelův sní
o stoupajících mořích…

Soumrak
Sethand

T
očící se chodba Smršti se otevřela na pláň ve víru zvířeného prachu. Když ša'ik vedla svou kolonu dál, měla před sebou zvláštní tuhou, černou trávu. Po chvíli přitáhla koni otěže. To, co zprvu považovala za kamení roztroušené po svazích, byly mrtvoly hnijící na slunci. Dorazili na bojiště, jedno z posledních, kde se střetli Korbolo Dom a Coltain.
Tráva byla černá kvůli zaschlé krvi. Poletovaly tu kápové můry a na teplem nafouknutých mrtvolách bzučely mouchy. Odporně to tu páchlo.
"Duše v cárech," řekl vedle ní Heborik.
Podívala se na něj a pak si k sobě z druhé strany přivolala Leomana. "Vezmi si výzvědný oddíl," nařídila pouštnímu válečníkovi. "Zjistěte, co leží před námi."
"Před námi leží smrt," podotkl Heborik a i přes panující vedro se třásl.
Leoman zabručel. "Už jsme uprostřed."
"Ne. Tohle - tohle není nic." Bývalý kněz otočil slepé oči k ša'ik'. "Korbolo Dome - co jsi to udělal?"
"To brzy zjistíme," odsekla a mávla na Leomana s jeho muži.
Vojsko Apokalypsy vypochodovalo z chodby Smršti. Ša'ik přidělila každého ze svých tří mágů k praporu - byla raději, když nebyli spolu a neměla je nablízku. Ani jednoho to zrovna nenadchlo, a teď cítila, jak svými posílenými smysly pátrají vepředu - hned se však stáhli, nejdřív L'orik, pak Bidithal a nakonec Febryl. Ze tří zdrojů k ní dolehla ozvěna děsivé hrůzy.
A kdybych chtěla, mohla bych udělat totéž. Sáhnout dopředu neviditelnými prsty a ohmatat to, co leží před námi. Ale neudělala to.
"Chvěješ se, holka," poznamenal Heborik. "Lituješ už konečně toho, co sis vyvolila?"
Lituji? Ach ano. Lituji mnoha věcí, počínaje tou divokou hádkou se sestrou tenkrát v Untě; sesterské hašteření, které zašlo příliš daleko. Raněné dítě… obviňující sestru ze zabití rodičů. Nejdřív otce, pak matky. Raněné dítě, které již nemá jediný důvod se smát. "Teď mám dceru."
Vycítila, jak se na ni náhle soustředil, stařec přemítající o tomto zvláštním zvratu v myšlenkách. Po chvíli pochopil - a způsobilo mu to bolest.
Ša'ik pokračovala: "A musím jí dát jméno."
"Ještě jsem ho neslyšel," podotkl bývalý kněz, jako by každým slovem postupoval po tenkém ledě.
Ša'ik kývla. Leoman a jeho zvědové zmizeli za dalším pahorkem. Čekal je tam slabý prašný opar a ji napadlo, co to asi způsobilo. "Moc nemluví. Ale když promluví… má dar řeči, Heboriku. Oko básníka. V jistých věcech je taková, jako jsem mohla být já, kdybych si byla mohla svobodně zvolit…"
"Má dar řeči, říkáš. Pro tebe je to dar, ale pro ni by to mohlo být prokletí, které nemá nic moc společného se svobodnou volbou. Někteří lidé vzbuzují bázeň, ať se jim to líbí nebo ne. Takoví lidé bývají tuze osamělí. Osamělí i sami se sebou, ša'ik."
Znovu se objevil Leoman a zůstal stát na hřebeni. Nemával na ně, aby si pospíšili - prostě se jen díval, jak ša'ik vede své vojsko dál. Po chvíli k pouštnímu válečníkovi dorazila další skupinka jezdců. Podle kmenových zástav to byli cizinci. Dva z nich upoutali pozornost ša'ik. Byli příliš daleko, aby jim viděla do tváře, ale stejně je poznala: Kamist Reloe a Korbolo Dom.
"Ona nebude osamělá," řekla Heborikovi.
"Tak není třeba se bát," opáčil. "Ona bude raději pozorovat než se něčeho přímo účastnit. Taková nepřístupnost vyvolává dojem tajemnosti."
"Já se nebojím, Heboriku," pravila ša'ik a pro sebe se usmála.
Dojeli k čekajícím jezdcům. Když pobídla koně do mírného svahu, bývalý kněz ji dál sledoval.
"Á," pokračovala, "nepřístupnost chápu. Velmi dobře."
"Pojmenovala jsi ji Felisín, viď?"
"Ano." Otočila hlavu a zadívala se do jeho nevidoucích očí. "Je to pěkné jméno, nemyslíš? Je v něm takový… příslib. Svěží nevinnost, jakou rodiče vidí ve svém dítěti, v jeho zářivých, dychtivých očích -"
"Jak to mám vědět?" opáčil.
Dívala se, jak se mu po vrásčitých, tetovaných lících řinou slzy, a cítila se odtažitě, ale chápala, že svou poznámku nemyslel jako odsouzení. Jenom litoval. "Ach, Heboriku," vyhrkla. "To nestojí za pláč."
Kdyby byla přemýšlela o trochu déle, než to vyslovila, byla by si uvědomila, že právě tahle slova starce zlomí. Jako by se jí hroutil před očima, celý se chvěl. Natáhla ruku, kterou neviděl, a skoro se ho dotkla, ale pak ruku odtáhla - a v té chvíli poznala, že chvíle k uzdravení je ztracená.
Lituji? Mnoha věcí. Velmi mnoha.
"Ša'ik! Ve tvých očích vidím bohyni!" To nadšeně vykřikl Kamist Reloe a celý zářil, třebaže se zdálo, že je napjatý.
Nevšímajíc si mága upřela zrak na Korbolo Doma. Poloviční Napan - připomíná mi mého starého učitele, až po to chladné opovržení ve výraze. No, tento muž mě nemá čemu učit. Kolem obou vůdců byli vojevůdci různých kmenů věrných jejich věci. Ti se tvářili poněkud zděšeně. Objevil se další jezdec, vyrovnaně seděl na mule a na sobě měl hedvábné roucho kněze. On jediný vypadal klidný a ša'ik se znepokojeně zachvěla.
Leoman seděl na koni kousek stranou. Ša'ik již vycítila temné napětí, panující mezi pouštním válečníkem a Korbolo Domem, odpadlou pěstí.
S Heborikem po boku dorazila na hřeben a uviděla, co leží za ním. Těsně pod kopcem byla zničená vesnice - hrstka trosek, z nichž se ještě kouřilo, mrtví koně, mrtví vojáci. Kamenný oblouk, značící začátek Arenské silnice, byl zčernalý kouřem. Silnice se svažovala k jihu. Stromy, které ji po obou stranách lemovaly…
Ša'ik pobídla koně do kroku. Heborik se k ní připojil, zamlklý, shrbený, přes horko se celý třásl. Leoman jí jel po druhém

boku. Dorazili k Arenské bráně.
Skupinka jezdců je mlčky následovala.
Nakonec promluvil Kamist Reole a hlas se mu nepatrně chvěl. "Vidíš, co zbylo z této hrdé brány? Arenská brána Malazské říše se stala bránou mistra Kápě, věštkyně. Chápeš, jaký to má význam? Chápeš -"
"Ticho!" zavrčel Korbolo Dom.
Ano, ticho. Ať ten příběh vypráví ticho.
Projeli chladným stínem pod bránou a dorazili k prvním stromům, k prvním nafouknutým, hnijícím tělům přibitým na stromy. Ša'ik se zastavila. Rychlým klusem se k nim blížili Leomanovi zvědové. Ve chvilce byli u nich a přitáhli otěže.
"Hlášení," štěkl Leoman.
Hleděli na ně čtyři zbledlí jezdci, pak jeden promluvil: "Nemění se to, pane. Přes tři lígy - kam až jsme dohlédli. Jsou - jsou jich tisíce.,"
Heborik popojel stranou a navedl koně k nejbližšímu stromu.
Ša'ik dlouho mlčela, pak, bez ohlížení, řekla: "Kde je tvé vojsko, Korbolo Dome?"
"Táboří na dohled od města -"
"Takže jste nedokázali dobýt Aren."
"Ne, věštkyně, nedokázali jsme to."
"A pobočnice Tavore?"
"Flotila přistála v zálivu, věštkyně."
Co si o tom pomyslíš, sestřičko?
"Ti hlupáci se vzdali," vykládal Korbolo Dom a z jeho hlasu bylo znát, že tomu nemůže uvěřit. "Na rozkaz vrchní pěsti Pormqualа. A to je nová slabost říše - která bývala její předností: ti vojáci poslechli rozkaz. Říše ztratila své velké vůdce -"
"Opravdu?" Konečně se k němu obrátila.
"Coltain z nich byl poslední, věštkyně," ujišťovala ji odpadlá pěst. "Tahle nová pobočnice je nezkušená - urozeného rodu, pro mistra Kápě. Kdo na ni čeká v Arenu? Kdo jí poradí? Sedmá je pryč. Pormqualovo vojsko je pryč. Tavore má v armádě samé čerstvé rekruty. A bude čelit zkušeným bojovníkům, kterých je třikrát víc. Císařovna přišla o rozum, jestli si myslí, že tahle čistokrevná povýšenka znovu dobude Sedmiměstí."
Ša'ik se odvrátila a zadívala se na Arenskou silnici. "Stáhni své vojsko, Korbolo Dome. Spojí se s mými oddíly tady."
"Věštkyně?"
"Apokalypsa má pouze jediného velitele, Korbolo Dome. Udělej, co říkám."
A ticho bude opět vyprávět svůj příběh.
"Zajisté, věštkyně," zaskřípala nakonec odpadlá pěst zuby.
"Leomane."
"Věštkyně?"
"Ať se naši lidé utáboří. A ať pohřbí mrtvé na té planině."
Korbolo Dom si odkašlal. "A až se přeskupíme - co navrhuješ pak?"
Navrhuji? "Setkáme se s Tavore. Ale čas a místo vyberu já, ne ona." Po odmlce dodala: "Vrátíme se na Raraku."
Nevšímala si překvapených a zklamaných výkřiků, nevšímala si otázek, které na ni ze všech stran pršely, ani když se změnily v požadavky. Raraku - srdce mé nově nalezené moci. Potřebuji její objetí… pokud mám překonat strach - hrůzu - ze své sestry. Ach, bohyně, veď mě…
Námitky nevyvolaly žádnou reakci, a tak brzy utichly. Zvedl se vítr a skučel v bráně za nimi.
Přehlušil ho Heborikův hlas. "Kdo je to? Nic nevidím - nic necítím. Kdo je ten člověk?"
Konečně promluvil i obtloustlý kněz oděný v hedvábí. "Nějaký dědek, Bezruký. Voják, nic víc než to. Jeden mezi deseti tisíci."
"Copak vy - vy…" Heborik se pomalu otočil a mléčně zbarvené oči se mu zaleskly. "Neslyšíte, jak se směje bůh? Copak nikdo neslyší boží smích?"
Džhistálský kněz naklonil hlavu. "Žel, slyším jen vítr."
Ša'ik se na Heborika zamračila. Náhle vypadal velice… malý. Po chvíli otočila koně. "Je čas odejít. Máte své rozkazy."

Heborik byl poslední, bezmocně seděl na koni a vzhlížel k mrtvole, která mu nic neříkala. Ten smích, co mu zněl v uších, neměl konce, smích, jenž se nesl na větru, který mu od Arenské brány vál do zad.
Co to nemám vidět? Jsi to ty, kdo mě teď skutečně oslepil, Fenere? Nebo je to ten nefritový cizinec, jenž mi proudí tělem? Je to snad krutý žert… nebo nějaká laskavost?
Viz, co se stalo z tvého zbloudilého syna, Fenere, a věz - vlastně to určitě víš - že bych se rád vrátil domů.
Rád bych se vrátil domů.

Komandant Blistig stál na ochoze a díval se, jak pobočnice a její družina vystupují po širokém schodišti z vápence, které vedlo k bráně do paláce přímo pod ním. Nebyla tak stará, jak by se mu líbilo, ale i na takovou vzdálenost vycítil něco z její tvrdosti, o níž se vyprávělo. Po jejím boku kráčela přitažlivá mladá žena - Tavořina zástupkyně a milenka, jak se povídalo - ale Blistig si nevzpomínal, že by někdy slyšel její jméno. Vedle Tavore z druhé strany se nesl kapitán její vlastní rodové gardy, jmenoval se Gimlet. Vypadal jako ostřílený válečník, což bylo uklidňující.
Dorazil kapitán Keneb. "Smůla, komandante."
Blistig se zamračil, pak si povzdechl. Posádka ohořelé lodi zmizela chvíli poté, co přirazila k molu a vyložila raněné vojáky z Coltainovy Sedmé. Velitel posádky chtěl, aby byli lodníci přítomni při příjezdu pobočnice - tušil, že Tavore je

bude chtít vyslechnout - a mistr Kápě ví, že těm neuctivým holomkům by výprask jen prospěl…
"Přeživší vojáci Sedmé jsou nastoupeni k přehlídce, pane," hlásil Keneb.
"Včetně Záchlumčanů?"
"Ano, včetně obou zaklínačů."
Blistig se přes spalující vedro zachvěl. Ti dva ho děsili. Byli tak chladní, tak zamlklí. Dvě děti, které nejsou dětmi.
A Očko stále nebyl k nalezení - komandant věděl, že ho už nejspíš nikdy neuvidí. Hrdinství a vraždu v jediném činu by dokázal snést málokdo. Jenom doufal, že starého lučištníka nenajdou plout tváří dolů v přístavu.
Keneb si odkašlal. "Ti přeživší, pane…"
"Já vím, Kenebe, já vím." Jsou zlomení. Královnino smilovaní, úplně zlomení. Zhojené tělo nedokáže zvládnout všechno. A mám svoje problémy s posádkou - ještě jsem neviděl setninu tak… choulostivou.
"Měli bychom jít dolů, pane - už je skoro ve vratech."
Blistig si povzdechl. "Ano, půjdeme za pobočnicí Tavore."

Mappo Icaria něžně položil na měkký písek. Vztyčil nad přítelem kus plachty, která sice poskytovala stín, ale nemohla zakrýt puch hniloby, visící v nehybném vzduchu. Nebyl to nejlepší pach, do jakého by se mohl Jhag probudit…
Zničenou vesnici měli za zády a stín černé brány nedosáhl až k místu, kde se Mappo utábořil vedle silnice a jejích příšerných strážců. Azathská chodba je předchozího dne vyplivla deset líg na sever odsud. Trell nesl Icaria celou cestu, jak hledal místo beze smrti - doufal, že touto dobou ho již najde, ale hrůza místo toho ještě zesílila.
Mappo se narovnal, když zaslechl, jak po silnici rachotí nějaký vůz. Přimhouřil oči do prudkého slunce. Osamělý vůl táhl po Arenské silnici vůz. Na kozlíku seděl shrbený muž a za ním se cosi hýbalo - na voze seděli další dva muži a skláněli se nad nějakým úkolem. Vůz jel pomalu, vozka zastavoval vůz pod každým stromem a chvíli se díval na těla na něm přibitá, než popojel k dalšímu.
Mappo zvedl svůj vak a zamířil k vozu.
Když ho vozka zahlédl, zastavil vůz a kopl do brzdy. Nedbale sáhl za kozlík a zvedl mohutný pazourkový meč, který si položil přes kolena. "Jestli chceš dělat potíže, Trelle," zavrčel, "ustup, nebo budeš litovat."
Při jeho slovech se oba muži narovnali a drželi kuše. Mappo položil vak na zem a zvedl ruce. Všichni tři muži měli zvláštní odstín pleti a Trell z nich vycítil utajenou sílu, která ho zneklidňovala. "Právě naopak, to vás ujišťuji. Už celé dny chodím mezi mrtvými - vy jste první živí lidé, které jsem za tu dobu viděl: A potkat vás byla úleva, protože jsem se už bál, že jsem zabloudil v jedné noční můře mistra Kápě…"
Vozka se poškrábal v rudém vousu. "Já bych řekl, že je to tak." Odložil meč a otočil se. "Hádám, že je to v pořádku, kaprále - kromě toho má třeba pár obvazů, který bychom s ním mohli vyčenžovat nebo tak."
Starší ze dvou mužů na voze seskočil na zem a vydal se k Mappovi.
Trell se zeptal: "Máte zraněné vojáky? Umím trochu léčit."
Kaprál se napjatě, bolestně usmál. "Pochybuju, že bys chtěl plejtvat silama. Na voze nemáme zraněný lidi - máme tu dva psy."
"Psy?"
"Ba. Našli jsme je u Pádu. Mistr Kápě je zřejmě nechtěl… aspoň ne hned. Já osobně nechápu, jak to, že jsou ještě naživu - jsou plný děr a posekaný…" Zakroutil hlavou.
Vozka také slezl, zašel na kraj silnice a prohlédl si všechny mrtvoly, než pokračoval.
Mappo mávl rukou směrem k němu. "Někoho hledáte."
Kaprál kývl. "To hledáme, jenže těla jsou tak zničená, že se to dá těžko poznat. Ale Bouřlivák stejně tvrdí, že ho pozná, až ho uvidí, pokud je tady."
Mappo zalétl pohledem od kaprála k silnici. "Jak daleko to sahá?"
"Celou cestu, Trelle. Deset tisíc vojáků, plus mínus."
"A vy jste…"
"Všechny jsme je zkontrolovali." Kaprál přimhouřil oči. "No, Bouřlivákovi už jich stejně schází jen pár. Víš, i kdybychom nehledali někoho konkrétního… no, aspoň…" Pokrčil rameny.
Mappo odvrátil zrak, sám měl ztrhaný výraz. "Tvůj přítel se zmiňoval o něčem, co se jmenuje Pád. Co to je?"
"Místo, kde padl Coltain a Sedmá. Ta psiska jsou jediný, kdo to přežili. Coltain dovedl třicet tisíc uprchlíků z Hissaru do Arenu. Bylo to nemožný, ale právě tohle udělal. Zachránil ty nevděčný parchanty a odměnou mu bylo, že ho zabili ani ne pět set kroků od městský brány. Nikdo mu nepomohl, Trelle." Kaprál se Mappovi zadíval do očí. "Umíš si to představit?"
"Obávám se, že nevím nic o událostech, které popisuješ."
"To jsem si myslel. Mistr Kápě ví, kde ses poslední dobou skrýval."
Mappo kývl hlavou. Po chvíli si povzdechl. "Podívám se na ty vaše psy, jestli chceš."
"Dobrá, ale moc nedoufáme. Potíž je, že mládenec se na ně tak jako upjal, jestli víš, co tím myslím."
Trell došel k vozu a vyšplhal nahoru. Našel tam mladíka, jenž se skláněl nad hromádkou rudého, rozervaného masa a kostí a chabě odháněl mouchy.
"Pro smilování mistra Kápě," zašeptal Mappo a prohlížel si to, co zbylo z kraváckého psa. "Kde je ten druhý?"
Jinoch vytáhl kus látky a ukázal mu jakéhosi palácového psíka. Měl schválně zlomené všechny nožičky. Z ran vytékal hnis a tvoreček se třásl v horečce.
"Toho maličkého," řekl mladík, "nechali ležet na tomhle." Mluvil s bolestí a úžasem.
"Ani jeden to nezvládne, mládenče," pravil Mappo. "Ten velký už měl zemřít dávno - už je vlastně možná mrtvý -"
"Ne. Ne, je naživu. Cítím jeho srdce, ale tluče stále pomaleji, a my nemůžeme nic dělat. Gesler říkal, že bychom mu měli

pomoct umřít, ulevit mu od bolesti, ale možná… možná…"
Mappo se díval, jak mládenec naříká nad bezmocnými zvířaty a dlouhýma, jemnýma rukama oťukává rány krví nasáklým klůckem. Po chvíli se Trell narovnal a pomalu se zahleděl na silnici. Zezadu od brány se ozval výkřik, pak se kaprál jménem Gesler rozběhl k Bouřlivákovi.
Ach, Icarie. Brzy se probudíš a já budu stejně truchlit, a tak tě nechám dál přemýšlet… Můj žal začíná u tebe, příteli, kvůli tvým ztraceným vzpomínkám - vzpomínkám ne na hrůzy, ale na dary dávané tak ochotně… Příliš mnoho mrtvých… jak odpovíš na tohle, Icarie?
Dlouho zíral na Arenskou silnici. Za ním se mládenec nakláněl nad tělem kraváckého psa a po silnici se k nim blížily hlasité, křupající kroky. Vůz se zhoupl, když na něj vylezl Bouřlivák. Gesler se, s prázdným výrazem, vyhoupl dozadu.
Mladík vzhlédl. "Našel jsi ho, Geslere? Našel ho Bouřlivák?"
"Ne. Chvilku jsem si myslel… ale ne. Není tady, mládenče. Je čas vrátit se do Arenu."
"Královnino požehnání," vyhrkl jinoch. "Pořád je tu naděje."
"Ba, kdo ví, Pravdo, kdo ví."
Mladý Pravda se znovu začal věnovat psisku.
Mappo se pomalu otočil, setkal se s kapráloým pohledem a v jeho očích viděl jasně vepsanou lež. Trell kývl.
"Stejně děkuju, že ses na ty psy podíval," řekl Gesler. "Vím, že jsou vyřízený. Asi jsme chtěli… no, rádi bychom…"
Odmlčel se a pokrčil rameny. "Chceš svízt do Arenu?"
Mappo zavrtěl hlavou, slezl z vozu a zůstal stát na silnici. "Děkuju za nabídku, kaprále. Mí příbuzní nejsou v Arenu vítaní, takže se toho vzdám."
"Jak myslíš."
Díval se za nimi, jak obracejí vůz.
Jak odpovíš na tohle…
Už kousek poodjeli, když Trell vykřikl. Zastavili vůz a Gesler a Pravda se narovnali, aby viděli, jak k nim Mappo utíká a cestou se prohrabuje ve svém vaku.

Iskaral Pust se šoural po kameny poseté, prašné stezce. Zastavil se a zuřivě se poškrábal pod rozedraným rouchem, nejdřív na jednom místě, pak na jiném. Ve chvilce zaječel a začal ze sebe rvát šaty.
Pavouci. Byly jich stovky, padali na zem, rozbíhali se do štěrbin a puklin, jak sebou velekněz zmítal.
"Já to věděl!" ječel. "Věděl jsem to! Ukaž se! Vyzývám tě!"
Pavouci se znovu objevili a hnali se po sluncem spečené hlíně.
Velekněz se supěním couval a díval se, jak d'ivers získává svou lidskou formu. Náhle tu stála šlachovitá černovláska. Třebaže byla o palec menší než on, její postava a rysy se překvapivě podobaly jeho. Iskaral Pust se zamračil.
"Myslíš, že jsi mě obalamutila? Myslíš, že jsem nevěděl, že tu číháš?"
Žena opovržlivě ohrnula ret. "Já tě obalamutilal Ach, jak jsi hledal! Zabedněný tupec! Stejně jako každý Dalhoňan, co jsem kdy potkala! Zabedněný tupec!"
"Jenom dalhonská žena by řekla, že -"
"Ano, kdo by to mohl vědět líp!"
"Jak se jmenuješ, d'iversi?"
"Mogora a jsem s tebou už celé měsíce. Měsíce! Viděla jsem, jak děláš tu falešnou stopu - viděla jsem, jak na skálu maluješ ty otisky rukou a tlap! Viděla jsem, jak posouváš ten kámen na kraji lesa! Mí příbuzní možná jsou tupci, já ale ne!"
"Ke skutečné bráně se nikdy nedostaneš!" zavřískl Iskaral Pust. "Nikdy!"
"To já nechci!"
Pozorně se na ni podíval, pak ji začal obcházet. "No tohle," zakrákal, "a proč ne?"
Otočila se, aby ho měla před sebou, založila si ruce na prsou a svrchu se na něj koukala. "Unikla jsem z Dal Honu, abych se zbavila pitomců. Proč bych měla chtít ascendovat, jen abych vládla dalším pitomcům?"
"Ty jsi opravdová dalhonská baba, co? Protivná, blahosklonná, zlomyslná mrcha!"
"A ty jsi dalhonský hňup - pletichařící, nedůvěryhodný, proradný -"
"To všechno znamená totéž!"
"A znám spoustu dalších slov!"
"Tak si je poslechněme."
Vydali se po stezce a Mogora pokračovala ve své litanii. "Prolhaný, zrádný, zlodějský, proradný -"
"To už jsi říkala!"
"No a co? Proradný, kluzký, slizký…"

Obrovský nemrtvý drak se tiše vznesl ze svého hradu na vrcholku stolové hory a roztáhl křídla, jež ve slunci zazářila, třebaže membrána barvy, které skrze ni procházely, tlumila. Černýma očima shlédl na dvě postavy mířící k útesu.
Ale jen na chvilku. Pak se před ním otevřela starobylá chodba, celého jej pohltila a zase se zavřela.

Iskaral Pust a Mogora na to místo na obloze ještě chvíli civěli. Velekněz se ušklíbl. "Ach, tebe to neobalamutilo, co? Přišla jsi sem hlídat pravou bránu. Pořád dbáte na své povinnosti, vy Tlan Imass. Vy kostějové se svými tajnostmi, co mě dohánějí k šílenství!"
"Ty ses už šílený narodil," zamumlala Mogora.
Nevšímal si jí a dál lál nyní zmizelému drakovi. "No, krize pominula, ne? Nemohli jste se udržet? Proti všem těm svým

dětem? Ne bez Iskarala Pusta, to ne! Ne beze mne!"
Mogora se opovržlivě zasmála.
Zlobně po ní loupl pohledem a vyrazil dál. Zastavil se pod jediným oknem vysoko na útesu a zaječel: "Jsem doma! Jsem doma!" Slova se opuštěně odrážela mezi skalami a pak utichla.
Velekněz stínu začal poskakovat na místě. Byl příliš rozrušený, aby dokázal stát klidně, a tak tancoval, jak míjela první, pak i druhá minuta. Mogora se na něj dívala se zdviženým obočím.
Konečně se v okně objevila malá hnědá hlavička. Vyceněné špičáky mohly znamenat úsměv, ale Iskaral Pust si tím nebyl jistý. Nikdy si tím nemohl být jistý.
"Hele, koukni," pošklebovala se Mogora, "jeden z tvých podlézavých věřících."
"To je teda vážně legrace."
"Hlavně mám hlad. Kdo bude vařit, když je teď Sluha pryč?"
"No ty, pochopitelně."
Mogora dostala záchvat vzteku. Iskaral Pust ji při tom řádění pozoroval s pobaveným úsměvem. Ach, rád vidím, že jsem neztratil své kouzlo…

Obrovský zdobený povoz stál v oblaku prachu hodný kus cesty od silnice. Vyděšení koně se jen pomalu uklidňovali, podupávali a pohazovali hlavami. Z vozu vyskočily dvě postavičky, sahající člověku tak ke kolenům, a s rukama u boků cupitaly k silnici. Navenek připomínaly bhok'arala, malé, vrásčité obličejíky měly stažené, jak v prudkém slunci mhouřily očka. Ale hovořily darúnsky.
"Jsi si jistý?" opakoval ten menší tvor pořád dokola.
Druhý rozčileně zaprskal. "To já jsem ve spojení, správně? Ne ty, Irpe, ne ty. Barúk by nikdy neudělal takovou hloupost, aby tě pověřil nějakým úkolem - kromě remcání."
"To máš pravdu, Ruddy. Remcání. V tom jsem dobrý, co? Remcání. Reme, remc, remc - jsi si tím jistý? Opravdu jistý?"
Dorazili k silnici a zamířili k poslednímu stromu, kde si dřepli a mlčky se zadívali na seschlou mrtvolu přibitou k větvi.
"Já nic nevidím," mručel Irp. "Myslím, že se mýlíš. Myslím, že jsi to ztratil, Ruddy, a nechceš to přiznat. Myslím -"
"Ještě jedno slovo a zabiju tě, Irpe, to přísahám."
"Klidně. Umřu dobře, víš. Remc, chrocht, remc, vzdych… remc."
Ruddy se došoural ke stromu a pár zježených tuhých chlupů na krku bylo jedinou známkou toho, že mu dochází trpělivost. Vylezl po kmeni, přeskočil mrtvole na prsa a jednou packou zalovil pod chatrnou košilí. Vytáhl ušmudlaný, rozedraný kousek látky. Rozbalil ho a zamračil se.
Zdola se ozval Irpův hlas. "Co je to?"
"Je na tom napsané jméno."
"Čí?"
Ruddy pokrčil rameny. "Sa'yless Lorthal."
"To je ženské jméno. On není žena, nebo ano?"
"Ovšemže ne!" štěkl Ruddy. Zase látku nacpal za košili. "Smrtelníci jsou divní," bručel, když znovu zapátral v košili. Rychle našel, co hledal, a vytáhl malou fiólu z kouřového skla.
"Tak co?" chtěl vědět Irp.
"Rozbila se správně," pochvaloval si Ruddy. "Vidím praskliny." Předklonil se, prokousl kožený řemínek, uchopil lahvičku do packy a slezl dolů. Na zemi si dřepl, podržel fiólu na světle a zašilhal do ní.
Irp zabručel.
Ruddy si pak přidržel lahvičku u špičatého ucha a zatřásl s ní. "Ach! Je tam, opravdu!"
"Dobrá, tak jdeme -"
"Ještě ne. Tělo půjde s námi. Smrtelníci jsou v tom přesní - nebude chtít jiného. Tak do práce, Irpe."
"Z té zatracené mrtvoly už nic nezbývá!" fňukal Irp.
"Tak to nebude moc vážit, co?"
Irp nevrle vylezl na strom a začal vytahovat hřeby.
Ruddy spokojeně poslouchal, jak skuhrá, a pak se zachvěl. "Pospěš si, mor na tebe! Tohle místo je strašidelné."

Jhag otevřel oči a pomalu zaostřil na širokou, děsivou tvář před sebou. Po chvíli ji poznal. "Mappo Trell. Přítel."
"Jak se cítíš, Icarie?"
Jhag se pomalu pohnul a zamrkal. "Jsem - jsem zraněný."
"Ano. Obávám se, že jsem poslední dva elixíry rozdal, takže jsem tě nemohl pořádně vyléčit."
Icarium se vzmohl na úsměv. "Jsem si jistý, že jako vždycky jsi pomohl potřebným."
"To si možná nebudeš myslet, jak se obávám. Zachránil jsem život dvěma psům."
Icarium se usmál ještě víc. "Musela to být cenná zvířata. Těším se, až mi o tom budeš vyprávět. Pomoz mi vstát, prosím."
"Víš to jistě?"
"Ano."
Mappo ho podepřel, když se Icarium škrábal na nohy. Pak se Jhag zapotácel, ale brzy získal rovnováhu. Zvedl hlavu a rozhlédl se kolem sebe. "Kde - kde to jsme?"
"Na co si vzpomínáš?"
"Já si - nevzpomínám si na nic. Ne, počkej. Viděli jsme démona - Aptorian to byla, a rozhodli jsme se, že půjdeme za ní. Ano, na to si vzpomínám. Tak."

"Aha, no, teď jsme hodně daleko na jihu, Icarie. Chodba nás vyvrhla. Praštil ses hlavou o kámen a ztratil vědomí. Jít za tou Aptorian byla chyba."
"Očividně. Jak - jak dlouho?"
"Den, Icarie. Jen jeden den."
Jhag už stál sám a nabíral síly, takže Mappo usoudil, že ho může přestat podpírat, i když měl ruku pro jistotu položenou na jeho rameni.
"Na západ odsud leží Jhag Odhan," poznamenal.
"Ano, to je dobrý směr. Přiznávám, Mappo, že tentokrát to cítím. Je to blízko."
Trell kývl.
"Už svítá? Sbalil jsi věci?"
"Ano, i když bych radil, abychom dnes šli jen kousek - dokud se úplně nevzpamatuješ."
"Ano, to je moudré rozhodnutí."
K odchodu byli připravení až za hodinu, protože Icarium si musel naolejovat luk a nabrousit meč. Mappo celou dobu trpělivě seděl na balvanu, dokud se Jhag nenarovnal a neobrátil se k němu. Pak vyrazili na západ.
Po nějaké době, jak tak kráčeli po pláni, se Icarium podíval na Mappa. "Co bych si bez tebe počal, příteli?"
Vrásky kolem očí se Trellovi zachvěly, nakonec se ale lítostivě usmál a zamyslel se nad odpovědí. "Zapomeň na to."
Dostali se k pustině známé jako Jhag Odhan a poušť se před nimi táhla do dáli.

ZÁVĚR
Šotci mistra Kápě odhaleni,
ta nepokojná banda.
Šeptají o smrti za hlasitého
plácání křídel.

Zarputilá hudba vlastní
krásu tají, neboť píseň o zkáze
nejplodnější jesti.

Záchlumský žalozpěv
Rybářka

K
dyž mladá vdova vyšla z jurty koňské báby a zamířila na travnatou pláň za táborem, svírala v rukou malou hliněnou lahvici. Nebe bylo prázdné a pro ženu bez života. Ztěžka došlapovala bosýma nohama a prsty se jí zachytávaly o zažloutlou trávu. Když ušla třicet kroků, zastavila se a klekla si. Zadívala se na rozlehlou Záchlumskou pláň a mozolnaté dlaně si položila na vzduté břicho. Lahvice od koňské báby byla na dotek hladká a teplá.
Hledání bylo u konce, výsledek nevyhnutelný. Dítě v ní bylo… prázdné. Tvor bez duše. Mladé ženě se zjevila koňská bába, bledá a zpocená, a její slova zněla jako vítr. Dokonce i zaklínač musí jet na duši - děti, které si vybrali, se nijak nelišili od dětí, které si nevybrali. Chápeš? To, co v tobě roste, má… nemá nic. Bylo to prokleté - a důvody znají jen duchové. Dítě v tobě musí být navráceno zemi.
Vdova otevřela lahvici. Přijde bolest, aspoň pro začátek, a pak přestane vnímat. Nikdo z tábora se nebude dívat, všichni budou od této hanby odvracet zrak. Na severu visel bouřkový mrak. Prve si ho nevšimla. Rostl a valil se blíž, obrovský a temný.
Vdova zvedla lahvici ke rtům.
Kdosi se jí natáhl přes rameno a chytil ji za zápěstí. Mladá žena vykřikla a otočila se, takže uviděla koňskou bábu, supící a s vytřeštěnýma očima zírající na bouřkový mrak. Lahvice dopadla na zem. Z tábora teď k oběma ženám přibíhali lidé.
Vdova zapátrala ve vrásčitém obličeji stařeny a spatřila v něm strach a… naději? "Co se děje? Co je to?"
Koňská bába zřejmě nebyla schopna slova, jen dál hleděla k severu.
Bouřkový mrak vrhal stín na zvlněné pahorky. Vdova se otočila a zalapala po dechu. Mrak nebyl mrak. Byl to roj, hemžící se černá masa, mířící k nim jako obr, vyletovala z něj chapadla, stáčela se a zase se připojovala k hlavnímu roji.
Vdovy se zmocnil děs. Paží jí projela bolest, jak jí koňská bába tiskla zápěstí tak silně, až jí málem praskaly kosti.
Mouchy! Ach, bohové pod námi - mouchy…
Roj byl stále blíž, jako noční můra.
Koňská bába křičela hrůzou, jako by propůjčila hlas tisícům lkajících duší. Pustila vdovinu ruku a padla na kolena.
Mladé ženě se rozbušilo srdce, jak jí to náhle došlo.
To nejsou mouchy. Vrány. Vrány, tolik vran -
Dítě v jejím břiše se pohnulo.

Konec druhého vyprávění
z malazské Knihy Padlých

SLOVNÍČEK
Kmeny na subkontinentu Sedmiměstí

Arakové: Pan'potsun Odhan
Bhilardové: východní část Nenoth Odhan
Can'eld: severovýchodně od Ubarydu
Debrálové: Omari a Nahalská pahorkatina
Gralové: od podhůří Ehrlitanu k Pan'potsunu
Cherán Dhóbri: Geleenská planina
Chundrylové: západně od Nenoth Odhan
Pardúni: severně od Geleenských lučin
Semkové: Karaské kopce a step
Tithanové: jižně od Sialku
Tregynové: západně od Sanimonu

Sedmiměstí (Bisbrha a Debrál) jazyk (vybraná slova)

bílý paralt: jed vyráběný z pavouků
bhok'arala: druh okřídlených opic, obývajících útesy (běžné) (singulár bhok'aral)
blecha písečná: létající blecha z pouště
dhenrabi: velký mořský masožravec
Drydžhna: Apokalypsa
durhang: opiát
emrag: jedlý kaktus, trellská pochoutka
emulor: jed vyráběný z květin
enkar'al: okřídlený plaz velký jako kůň (velmi vzácný)
esanthan'el: okřídlený plaz velikosti psa
guldindha: strom se širokými listy
jegura: léčivý kaktus
kethra: bojová zbraň podobná noži
krvnička: bodavý hmyz
marrok: siesta během období sucha
Mezla: mírně urážlivý výraz pro Malažany
odhan: planina, pustina
rhizana: okřídlená ještěrka velikosti veverky (běžná)
sawr'ak: řídké světlé pivo, podávané studené
sepah: nekynutý chléb
še'gaj: horký vítr vanoucí v období sucha
simharal: prodavač dětí
tapu: pouliční prodavač jídla
tapuharal: prodavač skopového (vařeného)
tapusepah: prodavač chleba
taputasr: prodavač sladkostí
tasr: sepah s medem
telaba: dosijský plášť používaný na moři (Dosin Pali) (plurál telaban)
tralb: jed vyráběný z hub

Místní jména

Aren: Svaté město a císařské velitelství
Balán: (bitva u)
Bat'rol: víska poblíž Hissaru
Caron Tepasi: vnitrozemské město
Dodžal, pramen (bitva u)
Dosin Pali: město na jižním pobřeží Otataralového ostrova
Ehrlitan: Svaté město
G'danisban: město poblíž Pan'potsunu
Geleen: město na pobřeží Klatarského moře
Gelorský hřeben (bitva u Geloru)
Guran: vnitrozemské město
Hissar: město na východním pobřeží
Karakarang: Svaté město na Otataralovém ostrově
Nenoth (bitva u)

pánev Vin'til: jihozápadně od Hissaru
Pan'potsun: Svaté město
Psí řetěz: Coltainův trén vojáků a uprchlíků, putující z Hissaru do Arenu
Rutu Dželba: přístavní město na severu Otataralového ostrova
Sanimon (bitva u)
Sekalská pláň (bitva na)
Sialk: město na východním pobřeží
Stezka rukou: cesta převtělenců a d'iversů k ascendenci
Svatá poušť Raraku: oblast na západ od Pan'potsun Odhan
Tremorlor (azathský dům v pustinách, také Odhanský dům)
Ubaryd: Svaté město na jižním pobřeží
Vatharský brod (Coltainův brod, Vatharský masakr): Den čisté krve, Mesh'arn tho'ledann

Svět kouzel a čar

chodby (stezky - chodby přístupné lidem)

Denul: stezka léčení
D'riss: stezka kamene
Meanas: stezka stínu a iluzí
Reus: stezka moře
Rašan: stezka noci
Serc: stezka nebe
stezka mistra Kápě: stezka smrti
Tennes: stezka země
Thyr: stezka světla

Starší chodby

Kurald Galain: tisteandijská chodba noci
Kurald Emurlahn: tisteedurská chodba
Tellann: t'lanimasská chodba
Omtose Phellack: jaghutská chodba
Starvald Demelain: tiamská chodba, první chodba

Tituly a skupiny

Kron T'lan Imass: jméno klanů pod velením Krona
Logros T'lan Imass: jméno klanů pod velením Logrose
Paliči mostů: legendární elitní divize malazské 2. armády
Pannionský věštec: tajemný prorok vládnoucí zemím jižně od Darúdžhistánu
pěst: vojenský guvernér
první meč říše: malazský a t'lanimasský titul císařského šampiona
Spár: tajná organizace Malazské říše
Vojvoda: přezdívka Caladana Chmura
vrchní pěst: velitel vojsk během malazského tažení

Národy (lidé a nelidé)

Barghastové (nelidé): společnost válečnických kočovných pastevců
Forkrul Assail (nelidé): vyhynulý bájný národ (jedna ze čtyř Zakladatelských ras)
Jaghutové (nelidé): vyhynulý bájný národ (jedna ze čtyř Zakladatelských ras)
Moranthové (nelidé): vysoce kastovní civilizace se střediskem v Mračném lese
T'lan Imass: jedna ze čtyř Zakladatelských ras, nyní nesmrtelná
Tiste Andii (nelidé): starší rasa
Tiste Edur (nelidé): starší rasa
Trellové (nelidé): společnost válečnických kočovných pastevců

Balíček draků - Hadač (a pridružené ascendenty)

dóm života
Král
Královna (královna snů)
Šampion

Kněz
Herold
Voják
Tkadlena
Kameník
Panna

dóm smrti
Král (mistr Kápě)
Královna
Rytíř (kdysi Dassem Ultor)
Mág
Herold
Voják
Přadlena
Kameník
Panna

dóm světla
Král
Královna
Šampion
Kněz
Kapitán
Voják
Švadlena
Stavitel
Dívka

dóm noci (tmy)
Král
Královna
Rytíř (Syn noci)
Mág
Kapitán
Voják
Tkadlena
Kameník
Manželka

dóm stínu
Král (Stínupán/Ammanas)
Královna
Asasín (Kotilion/Špagát)
Mág
Ohař

nezadaní
Oponn (Šprýmaři náhody)
Obelisk (Ohnice)
Koruna
Žezlo
Jablko
Trůn

kostěj: t'lanimasský šaman
d'iversové: vyšší řád tvaroměničů
otataral: narudlá ruda dolovaná v kopcích Tanno v Sedmiměstí, která ruší účinek kouzel
převtělenci: řád tvaroměničů
chodby chaosu: nakažlivé stezky mezi chodbami

Ascendenty

Apsalar: paní zlodějů

Beru: pán bouří
Caladan Chmur: Vojvoda
Dessembrae: pán tragédií
D'rek: zmije podzimu (občas královna nemocí, viz Poliel)
Džhess: královna tkaní
Fanderay: vlčice zimy
Fener: kanec (viz též Tennerok)
Gedderone: paní jara a nového života
Chromý bůh: král okovů
Kallor: velekrál
Kotilion/Špagát (Asasín dómu smrti)
královna snů (Královna dómu života)
K'rul: Starší bůh
Mael: Starší bůh
mistr Kápě (Král dómu smrti)
Mowri: paní žebráků, otroků a nevolníků
Nerreus: paní klidných moří a příznivého větru
ohaři (dómu stínu)
Ohnice: paní země, Spící bohyně
Oponn: Dvojčata Šprýmaři náhody
Osserk: pán nebe
Poliel: vládkyně moru
Stínupán/Ammanas (Král dómu stínu)
Soliel: vládkyně léčení
Syn noci/Měsíční pán/Anomander Dlouhý vlas (Rytíř dómu noci)
Šedenul/Soliel: paní zdraví
Tarak/Trhač: tygr léta a bitev
Tennerok/Fener: kanec s pěti kly
Togg (viz Fanderay): vlk zimy
Trhač: první hrdina
velcí krkavci: krkavci živení magií

Steven Erikson
DŮM MRTVÝCH

Z anglického originálu Deadhouse Gates,
vydaného nakladatelstvím Bantam Press
a division of The Random House Group Ltd
v Londýně v roce 2000,
přeložila Dana Krejčová
Mapa: Neil Gower.
Obálka: Robert Čermák.
Odpovědná redaktorka: Eva Hartová.
Vydalo nakladatelství TALPRESS, spol. s r. o.,
Jungmannova 14, 110 00 Praha 1,
jako svou 334. publikaci.
Sazba: SF SOFT.
Lito obálky: JAMS.
Tisk: S TISK Vimperk.

První vydání, Praha 2003.